

**Česká
literatura
v německých
překladech
(1989–2020)**

**Tschechische
Literatur
in deutscher
Übersetzung
(1989–2020)**

Anne Hultsch
Lenka Pokorná Korytarová
Tomáš Kubíček

**Česká
literatura
v německých
překladech
(1989–2020)**

**Tschechische
Literatur
in deutscher
Übersetzung
(1989–2020)**

Anne Hultsch
Lenka Pokorná Korytarová
Tomáš Kubíček

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Hultsch, Anne, 1972-

Česká literatura v německých překladech (1989-2020) = Tschechische Literatur in deutscher Übersetzung (1989-2020) / Anne Hultsch, Lenka Pokorná Korytarová, Tomáš Kubíček ; překlad německé studie Michael Půček, překlad do němčiny Daniela Pusch. -- 1. vydání. -- V Brně : Moravská zemská knihovna, 2022. -- 735 stran. -- (Česká literatura v překladech ; sv. 4)

Souběžný německý text, anglické resumé

Obsahuje bibliografie, bibliografické odkazy a rejstřík

ISBN 978-80-7051-321-7 (vázáno)

* 821.162.3 * 811.112.2'25 * 655.4/.5 * 82.07 * (4=112.2) * (048.8:082) * (01)

– 1989-2020

– česká literatura

– překlady do němčiny -- od 1989

– vydávání a distribuce knih -- německy mluvící země -- od 1989

– interpretace a přijetí literárního díla -- německy mluvící země -- od 1989

– kolektivní monografie

– bibliografie

821.162.3.09 - Česká literatura (o ní) [11]

01 - Bibliografie. Katalogy [12]

Publikace byla financována z prostředků Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) DG18P02OVV036 Česká literatura ve světě a světová literatura v Čechách v letech 1989–2020.

Lektorovali:

prof. PaedDr. Michal Bauer, Ph.D.

PhDr. Zdeněk Mareček, Ph.D.

Vydala Moravská zemská knihovna v Brně, 2022

1. vydání

© Moravská zemská knihovna v Brně

© Anne Hultsch, Lenka Pokorná Korytarová, Tomáš Kubíček

ISBN 978-80-7051-321-7

Obsah

TOMÁŠ KUBÍČEK

Úvodem — Fénixové a ptáčníci české literatury v německých překladech 7

Zur Einführung — Phönixe und Vogelhändler der tschechischen Literatur
in deutscher Übersetzung 12

ANNE HULTSCH

Kdo už zná Česko? Nebo českou literaturu? Pohled na třicet let
české literatury v německojazyčných překladech (1989–2019) 18

Wer kennt schon Böhmen? Oder die tschechische Literatur? Ein Blick
auf dreißig Jahre tschechischer Literatur in deutschsprachigen
Übertragungen (1989–2019) 87

LENKA POKORNÁ KORYTAROVÁ

Překlady knih české literatury z let 1989–2020 do němčiny 165

Übersetzungen von Büchern tschechischer Literatur von 1989–2020
ins Deutsche 182

Bibliografie české literatury v německých překladech / Bibliografie
tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung 203

Přehled českých autorů a jejich děl vydaných v němčině
v letech 1989–2020 / Übersicht tschechischer Autor/innen
und ihrer auf Deutsch erschienenen Werke 1989–2020 572

Přehled německých antologií s texty českých autorů / Übersicht
deutscher Anthologien mit Texten von tschechischen Autor/innen 666

Doplňující odborná literatura k bibliografii české literatury v německých
překladech (1989–2020) / Ergänzende Sekundärliteratur zur Bibliografie
tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung (1989–2020) 676

Jmenný rejstřík / Namensregister 689

Summary 729

Autoři studií / Autor/innen der Studien 733

Úvodem – Fénixové a ptáčníci české literatury v německých překladech

Tomáš Kubíček

Když se německý žurnalista Jürgen Serke rozhodl zmapovat neznámé teritorium české německy psané literatury a její tvůrce, vznikla z toho rozsáhlá publikace o 480 stranách zahrnující několik desítek (tedy ve skutečnosti jen řez) jmen autorů či autorek, kteří byli teritoriálně součástí české literatury, ale jazykově příslušeli do literatury německé. Po roce 1945, kdy obrozené principy definování národa na jazykovém základě našly svůj nejbrutálnější výraz v podobě divokého odsunu, došlo k tomu, že se tato literární vrstva ve své většině nestala součástí žádné z obou národních literatur, a z dějin písemnictví tak jednoduše zmizela. Serkeho publikace nese název *Böhmische Dörfer. Wanderungen durch eine verlassene literarische Landschaft* (1987), česky vyšla pod názvem *Böhmische Dörfer. Putování opuštěnou literární krajinou* (2001). Její titul je však možné interpretovat i jako vyjádření vztahu mezi českou a německou kulturou. I v češtině, jak vidno, zůstal částečně v podobě německého originálu. V překladu by se totiž ztratila ironická fatálnost názvu Serkeho publikace. Pro Němce výraz „böhmische Dörfer“ znamená totéž, co pro našince označení španělská vesnice. Tedy něco vzdáleného, cizího, neznámého, skrytého, nezřetelného, tajemného, ba dokonce neexistujícího. Právě tyto konotované významy nese toto spojení v německé kulturní encyklopedii. Takže ačkoliv Serkeho úmyslem bylo názvem tematizovat zapomenutý jazykový ostrůvek německý, ve skutečnosti jím otevřel ránu mnohem hlubší. A i když se Johann Wolfgang Goethe, tento poutník po zemích českých, které se mu díky tomu zdůvěrnily, pokoušel toto pejorativní označení změnit a navrhl nový výraz „španělská vesnice“, obohatil tím jen českou zásobu ustálených slovních spojení. Němci dál důsledně trvají na svém „böhmische Dörfer“. O kultuře země, která délkou 818,8 kilometrů (tedy třetinou z celkových 2326,8 km) hraničí s německým územím (ale připočítat bychom mohli i 466 km hranice s Rakouskem), nevydává tento idiom příliš lichotivé svědectví.

Statistická data o pozici české literatury na německém trhu prozrazují minimálně od roku 1989 prudký odliv zájmu německých nakladatelů, a tedy i čtenářů, o českou krásnou literaturu. Jména autorů a autorek, kteří vstoupili do literatury v šedesátých letech, na dlouho určovala očekávání německých recipientů a stala se i základem představy o českém psaní a myšlení. Především tehdejší výrazné společensko-kritické

romány, které mapovaly pokus o českou transformaci z totalitní společnosti do demokratické a zase zpět, spolu s důrazem na formální experiment (ať už jazykový či žánrový), jako by předjímal i budoucí podobu způsobu, jakým si německý literární život doplňoval a chtěl doplňovat z českého prostoru svůj obraz světové literatury. A tak je docela pravděpodobné, že se na odlivu zájmu podílela i skutečnost, že až na vzácné výjimky, například v podobě knih Jáchyma Topola či románů Radky Denemarkové, ve sledovaném období nevznikly v české literatuře z německého pohledu „nasmlouvané“ společensko-kritické prózy a česká literatura se uzavřela do sebe. Onen výrazný prvek českých próz, které se zajímaly o individuum a teprve jeho prostřednictvím o dějiny (což je odlišovalo například od toho, jak k podobným tématům přistupovala polská literatura, v níž je poměr mezi dějinami a člověkem spíše opačný), se překlopil do jakési až nedějinné intimity. V té sice také zaznívá ozvěna (často velmi aktuálních) společenských témat, ale syntéza se odehrává (odehraje-li se vůbec) především a jen v rovině individuálního života, který až příliš setrvává na pozici své literární existence. Navíc i v české literatuře můžeme ve sledovaném období rozpoznat návrat k realistickému způsobu vyprávění s přehledným narativním plánem a minimální ochotou podněcovat myšlení neideologicky (tedy nepředjednaně, ve prospěch nějaké už dopředu dané teze). Jinými slovy i v českém literárním životě se výrazně projevila nakladatelská politika paktující se s většinovým čtenářem, a podřizující proto selekci edičních plánů *midcultu*. Nad formálními experimenty literatury začínal převažovat zájem o tematický plán. Společensky objednaná aktuální témata ovšem v takových prózách jen málokdy vykročila ze svých vykolíkových sémantických polí. Takže když do této situace vstoupil například znovu Jáchym Topol svým posledním románem *Citlivý člověk* (2017), vysloužil si pokárání ze strany české literární kritiky z přežitého důrazu na formu a ze zamrznutí v poetice šedesátých let (což bylo v kontrastu s pozitivním přijetím, kterého se Topolův román dočkal od německé literární kritiky). Rozdíl mezi tím, co česká literatura mohla nabídnout a co se od ní ze strany německých čtenářů očekávalo, tak byl poměrně velký.

V sobotu 28. prosince 1996 vyšel ve *Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ)* rozsáhlý článek, který zabral celou tiskovou stranu tohoto snad nejvlivnějšího německého deníku. Jeho autorem byl podobně vlivný žurnalista Hans-Peter Riese, který byl od konce šedesátých let dopisovatelem *FAZ* a v letech 1969 až 1973 působil v Praze. Zblízka tak mohl sledovat obrodný proces pražského jara i nástup tzv. normalizace. Ostatně o československou kulturu, společnost a politiku se zajímal už za studií (1966–1970), kdy souběžně pracoval pro *Hessischer Rundfunk*, a i zde byl jejím propagátorem. Už v roce 1967 uspořádal výstavu o českém a slovenském umění *Konstruktive Konzepte aus der Tschechoslowakei*. Oprávněně byl tedy považován za příznivce a znalce českého tématu. Jeho článek byl ale překvapivě tvrdým odsouzením české literatury, kterou obvinil z provinčnosti a průměrnosti. A to bez smilování

a paušálně, jak o tom svědčí už novinový titulek *Kein Phönix aus der böhmischen Asche*. A aby bylo vše dostatečně zřetelně vyřčeno už na samém úvodu, znásobil tvrdost titulku ještě podtitulem: *Die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft*. Tedy: *Žádný fénix z českého popela. Česká literatura nezvládla zapojení do Evropy*.

Rieseho článek byl ohlédnutím nejenom za uplynulými pěti šesti lety českého literárního provozu a snahy českých autorů a autorek vstoupit na evropský knižní trh, ale byl motivován i vystoupením České republiky na knižním veletrhu v Lipsku v roce 1995, které bylo reflektováno jako neúspěšné a nenašlo odezvu v edičních plánech německých nakladatelů. Jednoznačným svědectvím o neschopnosti české literatury zapojit se do evropského literárního kontextu byla podle Rieseho prostá skutečnost nezájmu ze strany německého knižního průmyslu. „Otázka po novinkách z České republiky je ze strany většiny knihkupců v průběhu tohoto podzimu zodpovídána pokrčením ramen. Jistě, některá známá jména platí – Milan Kundera, Libuše Moníková, Pavel Kohout, možná snad ještě Bohumil Hrabal,“ píše Riese, ale jedním dechem dodává, že tyto autory není možné považovat za reprezentanty současné české literatury. Nejenom proto, že patří ke generaci šedesátníků, ale i s ohledem na fakt, že kontakt většiny z nich s českým literárním životem či českou kulturou vlastně není žádný – Kundera s Moníkovou už léta píše v jazyce svého druhého domova, Kohout stále setrvává ve Vídni a Hrabal už dlouho mlčí. A Riese pak pokračuje charakteristikou mladší generace, o niž podle něj cizina neprojevila žádný zájem – a to buď proto, že se zabývají tématy, která zajímají jen hrstku jejich souvěrců, nebo jednoduše bez invence přejali to, co přišlo z ciziny.¹ A tak český literární provoz, český knižní trh buď opisuje ze Západu, nebo „sklouzl do provinčnosti, která hrozí udusit kulturní život, nebo jej už – alespoň mimo Prahu – udusila.“²

Rieseho esej je i svědectvím o tom, s jakým napětím a nadějemi ti, kdo znali důvěrně českou literaturu (ale i české filmové, divadelní či výtvarné umění) šedesátých

1 RIESE, Hans-Peter. Kein Phönix aus der böhmischen Asche: die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 28. 12. 1996, 48(302), s. B3. ISSN 0174-4909. „Einerseits treffen sie im Ausland auf fast kein Interesse. Entweder sind die Verlage auf die bekannten tschechischen Autoren der siebziger Jahre fixiert und messen die Themen und die literarische Qualität der Jungen an dieser Zeit. Oder sie behandeln eine Thematik, die auch in der eigenen Generation nur das Interesse der unmittelbar Betroffenen findet. Nach der „Wende“ ließ ihnen der Nachholbedarf an der bis dahin verbotenen Literatur kaum eine Chance, sie mußten, um literarisch überhaupt überleben zu können, etwas dagegensetzen, ein eigenes Lebensgefühl, eine eigene Sprache entwickeln. [...]

Es ist eine Sprache, die bereits die Einflüsse der elektronischen Medien, der ausländischen Reklame und nicht zuletzt der in das Land geradezu geschwemmten Trivilliteratur aufgenommen hat. [...] Nun sehen sich diese Autoren zurückgeworfen auf einen kleinen nationalen Buchmarkt, der einerseits die Moden des westlichen Auslandes reproduziert, andererseits in eine Provinzialität abgeglitten ist, die das kulturelle Leben zu ersticken droht oder – zumindest außerhalb Prags – bereits erstickt hat.“

2 Rieseho nesmlouvavá poprava české literatury byla o to tvrdší, že byla reflexí toho, co představila Česká republika v roce 1995 na Lipském knižním veletrhu a jeho prostřednictvím na německém knižním trhu. Lipský veletrh tradičně vzbuzuje velká očekávání u německých čtenářů a vystavuje tak vizitku o stavu dané národní literatury, ale i schopnosti ji zprostředkovat.

let, čekali na artefakty, které by se postavily komercializaci kultury a svébytným jazykem by artikulovaly živá společenská témata. Je tedy i v druhém plánu zprávu o stavu německé kultury, jejíž kritici netrpělivě vyhlíželi impulsy zvenčí. Velikost jejich zklamání pak násobí hořkost, s níž komentují českou literární krajinu. Skutečností ale je, že tento článek jen tematizoval situaci, v níž české literatuře začala v Německu zvonit hrana. Další léta jsou poznamenána odlivem pozornosti nakladatelů, čtenářů, německé literární kritiky. Následoval úpadek zájmu o studium bohemistiky na německých univerzitách, a tím oslabení množství těch, kdo vytvářejí nejenom publikum pro českou literaturu, ale především by se měli připravit na aktivní práci s ní.

K nadějně proměně zájmu o českou literaturu došlo v souvislosti s přípravou a uskutečněním účasti České republiky jako hostující země Lipského knižního veletrhu (2019), druhého největšího knižního podniku v Německu a současně největšího festivalu čtení. Namísto čtyřdenní prezentace českých autorek a autorů v Lipsku přišla česká strana s konceptem Český rok v německojazyčných zemích. Ten měl podobu celkem čtrnáct měsíců trvajících zvýznamňování české kultury v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku. Literatura se přitom propojila s dalšími uměleckými prezentacemi (film, divadlo, opera, hudební koncerty, umělecké výstavy atd.). Na číslech a žánrovém rozsahu nově přeložených titulů, které byly v letech 2018, a především v roce 2019 k dispozici německému čtenáři, se úspěšnost tohoto konceptu ukázala velmi rychle. Ale stejně tak rychlý a strmý byl i sestup. Ten byl způsoben vnějšími okolnostmi v kontextu světové pandemie koronaviru a zamrznutím nejenom německého knižního trhu. A aby toho nebylo málo, následoval další šok spojený s válečným konfliktem v Evropě, tedy v její východní části, jenž vyvolal hospodářskou krizi (tedy primárně energetickou, která sekundárně ovlivnila i chování aktérů nakladatelského průmyslu).

Mohli bychom říci, že česká literatura na konci námi sledovaného období naplno zažila svůj dlouho vyvolávaný návrat do německého kulturního života, po němž následoval neoprávněně rychlý úpadek zájmu, a bude tedy třeba začít zase znovu a od nuly. Naštěstí je opak pravdou. Jedním z nejdůležitějších efektů lipského hostování byla generační obměna autorů a autorek, které představují český vklad do literárního světa německého publika, tedy nejenom čtenářů. Klíčová jména českých autorů zůstávají v edičních plánech německých nakladatelských domů a v programech literárních festivalů. Vedle již zmíněného Jáchyma Topola či Radky Denemarkové je třeba počítat i s Kateřinou Tučkovou či Alenou Mornštajnovou (tedy se zástupci *midcultové* literatury), Markem Tomanem, popřípadě s Jiřím Hájíčkem (už několik jejich knih se dočkalo německého překladu), s Lucií Faulerovou (které po vydání *Lapačů prachu*, Staubfänger, 2021, snad pomůže i získání Evropské ceny za literaturu) či s Petrem Borkovcem (za poezii). Vedle tradičních jmen jako Hašek, Čapek, Havel, Hrabal, Klíma, Kundera, Kohout je tak naděje, že se budou objevovat další.

Tím bude zajištěna kontinuita české přítomnosti v německém literárním životě, důkaz o tom, že česká literatura není skanzenem, ale živou a snad i zdravou součástí neustále se vyvíjejícího literárního života – tedy vlastně intelektuální směny. V jejím případě je totiž splněna jedna důležitá podmínka.

Česká literatura má štěstí, že se jí rozhodli věnovat výjimeční a skvělí překladatelé a překladatelky. A že jsou mezi nimi jak zástupci starší, tak i střední či nejmladší generace. Při převodu do jiného jazyka totiž v jistém smyslu vzniká jiné dílo. Jazyk vystupuje z jednoho kulturního kontextu a vchází do druhého. Proměňuje se kulturní encyklopedie jeho recipientů, která nepracuje jen s obrazy či znalostmi a zkušenostmi, ale koneckonců také s formální a zvukovou rovinou jazyka. Jak nelehký a jak velký úkol pak před dobrým překladatelem stojí, je zřejmé. Je proto logické, že (na rozdíl od českých nakladatelství) je v Německu poměrně běžné, že se jméno překladatele či překladatelky uvádí viditelně vedle jména autora či autorky. Ostatně když byl v roce 2022 oceněn prestižní cenou Brücke Berlin román Radky Denemarkové *Hodiny z olova*, nedostala cenu jen autorka, ale současně i Eva Profousová – překladatelka textu. V souvislosti s její prací pak v laudatiu zaznělo: „Eva Profousová převádí autorčinu náročnou a složitou prózu protkanou lyrickými částmi a esejistickými pasážemi precizně a vynalézavě do živé, zvučné němčiny a udržuje v každém ohledu napětí od první do poslední stránky tohoto významného díla.“

Publikace *Česká literatura v německých překladech* je v tuto chvíli posledním ze čtyř plánovaných svazků, jimiž jsme chtěli zmapovat přítomnost české literatury v nejvýznamnějších cizích národních literaturách. Německý knižní trh přitom není jen tak ledasjakým trhem, ale představuje pro české autorky a autory vstupní prostor, kterým se chodí do literatury světové. Jako v případě ostatních svazků i zde nabízíme čtenářům komentář v podobě rozsáhlé a poučené studie, jejímž úkolem je nejenom interpretovat data bibliografie, ale především se pokusit analyzovat a pochopit tendence, které bibliografickému záznamu zůstávají skryty, i když on sám je jejich důsledkem.

Co tedy nabízí studie Anne Hultsch? Systematické a precizní čtení kontextu, v němž česká literatura v Německu vychází a který ovlivňuje nejenom její vydávání, ale předjednává i její význam v očích německých čtenářů. I když se zaměřuje především na sledované období, umožňuje nám pochopit kontinuitu zájmu o českou literaturu. Zřetelně dokládá, že kdybychom se spoléhali jen na literární kvalitu textů, česká literatura by z německého trhu zmizela poměrně rychle. Text Anne Hultsch však není jen analýzou a popisem německého knižního trhu či německého literárního života a českého prvku v něm, upozorněním na stereotypy, které předcházejí české knihy, a tedy modelují jejich přijetí, ale je i kritickým příspěvkem směřujícím k české literatuře samotné.

Zur Einführung – Phönixe und Vogelhändler der tschechischen Literatur in deutscher Übersetzung

Tomáš Kubíček

Als der Journalist Jürgen Serke beschloss, das unbekannte Territorium der deutschsprachigen Literatur in Böhmen und ihre Autor/innen zu erschließen, entstand daraus eine umfangreiche Publikation von 480 Seiten über einige Dutzend (in der Tat nur ein Bruchteil) Schriftstellerinnen und Schriftsteller, die dem Gebiet nach zwar der tschechischen Literatur zuzuordnen waren, sprachlich jedoch der deutschen Literatur zugehörten. Nach 1945, als die Prinzipien der Wiedergeburt, denen zufolge ein Volk über die Sprache definiert wird, ihren brutalsten Ausdruck in den wilden Vertreibungen der Sudetendeutschen fanden, führte dies dazu, dass diese literarische Schicht weitestgehend keiner der beiden Nationalliteraturen mehr angehörte und aus der Geschichte des Schrifttums schlichtweg verschwand. Serkes Publikation trägt den Titel *Böhmische Dörfer. Wanderungen durch eine verlassene literarische Landschaft* (1987). Auf Tschechisch ist sie unter dem Titel *Böhmische Dörfer. Putování opuštěnou literární krajinou* (2001) erschienen. Der Titel kann jedoch auch als Ausdruck der Beziehung zwischen deutscher und tschechischer Kultur interpretiert werden. Im Tschechischen ist, wie man sieht, der deutsche Wortlaut zum Teil beibehalten worden. Die ironische Fatalität des Titels von Serkes Publikation wäre sonst verloren gegangen. Der deutsche Ausdruck „böhmische Dörfer“ hat die gleiche Bedeutung wie im Tschechischen das „spanische Dorf“. Es ist weit weg, fremd, unbekannt, verborgen, nicht sichtbar, geheimnisvoll, ja eigentlich existiert es nicht einmal. Eben diese konnotierten Bedeutungen der Wortverbindung lassen sich in der deutschen Kulturreferenz finden. Serkes Absicht war es also, durch den Titel ein vergessenes deutsches Inselchen zu thematisieren, doch in Wirklichkeit legte er dadurch eine tiefliegende Wunde frei. Und Johann Wolfgang von Goethe, der die Böhmisches Länder bekanntlich bereist hatte, wodurch sie ihm wohl vertraut waren, versuchte zwar diese pejorative Bezeichnung zu ändern und schlug stattdessen den neuen Ausdruck „spanisches Dorf“ vor, doch mit dieser festen Wortverbindung bereicherte er bloß das tschechische Repertoire. Die Deutschen bestehen weiterhin auf ihren „böhmischen Dörfern“. Von der Kultur des Landes, das auf einer Länge von 818,8 Kilometern (was einem Drittel der Gesamtlänge von 2326,8 km entspricht) an deutsches Gebiet grenzt (dazu könnten wir noch weitere 466 Grenzkilometer zu Österreich hinzuzählen) gibt dieses Idiom ein nicht allzu schmeichelhaftes Zeugnis ab.

Die statistischen Daten zur Lage der tschechischen Literatur auf dem deutschen Buchmarkt verraten zumindest ab dem Jahr 1989 ein stark rückläufiges Interesse seitens deutscher Verleger und damit auch seitens der Leserschaft an tschechischer belletristischer Literatur. Die Namen der Autorinnen und Autoren, die in den 1960-er Jahren literarisch in Erscheinung getreten waren, bestimmten auf lange Jahre hinaus die Erwartungen der deutschen Rezipient/innen und prägten die Vorstellung von tschechischem Schreiben und Denken. Vor allem die damaligen klar gesellschaftskritischen Romane, die den Transformationsversuch von einer totalitären Gesellschaft hin zu einer demokratischen und wieder zurück aufzeigten, und dies zudem noch als betont formales Experiment (sei es die Sprache oder auch das Genre betreffend), nahmen auch vorweg, in welcher Weise das deutsche literarische Leben sein Bild von Weltliteratur aus dem tschechischen Raum ergänzte und ergänzen wollte. Und so ist es recht plausibel, dass zum nachlassenden Interesse auch die Tatsache beitrug, dass bis auf rare Ausnahmen, wie etwa die Bücher von Jáchym Topol oder die Romane von Radka Denemarková, aus deutscher Sicht in der tschechischen Literatur im beobachteten Zeitraum keine gesellschaftskritische Prosa „gemäß Vertrag“ entstand und sich die tschechische Literatur in sich selbst zurückzog. Jenes charakteristische Element tschechischer Prosatexte, die sich für das Individuum und erst durch dieses dann für die Geschichte interessierten (was sie beispielweise davon unterschied, wie die polnische Literatur ähnliche Themen anging; hier verhält sich die Beziehung zwischen Geschichte und Mensch umgekehrt), kippte in eine zuweilen ahistorische Intimität. Zwar gibt es auch hier Anklänge (oftmals sehr aktueller gesellschaftlicher Themen), die Synthese jedoch spielt sich (sofern sie sich überhaupt vollzieht) vor allem und nur auf der Ebene des individuellen Lebens ab, das bisweilen allzu sehr auf der Position seiner literarischen Existenz verharrt. Darüber hinaus können wir im untersuchten Zeitraum auch in der tschechischen Literatur eine Rückkehr zu einer realistischen Erzählweise mit einem übersichtlichen narrativen Plan und einer äußerst geringen Bereitschaft zu unideologisch motiviertem Denken (also im Vorfeld nicht abgestimmtem, zugunsten einer bereits gegebenen These) erkennen. Mit anderen Worten manifestiert sich auch im tschechischen literarischen Leben klar die Verlagspolitik, die einen Pakt mit dem Mehrheitsleser eingegangen ist und deshalb die Auswahl der Verlagspläne dem *Midcult* unterordnet. Über formalen literarischen Experimenten stand nunmehr das Interesse an einem thematischen Plan. Die gesellschaftlich bestellten aktuellen Themen traten in dieser Prosa allerdings nur selten aus ihren abgesteckten semantischen Feldern heraus. Als etwa Jáchym Topol also mit seinem neusten Roman *Citlivý člověk* (Ein empfindsamer Mensch, 2017, dt. 2019) in diese Situation eintrat, handelte er sich von Seiten der tschechischen Literaturkritik ob seiner überlebten Betonung der Form und dem Verhaftetsein in der Poetik der 1960-er Jahre einen Ruffel ein (was im Kontrast zur positiven Rezeption von Topols Roman bei der deutschen Literaturkritik stand). Der Unterschied zwischen dem,

was die tschechische Literatur zu bieten hatte und dem, was die deutsche Leserschaft von ihr erwartete, war somit relativ groß.

Am Samstag, dem 28. 12. 1996 erschien in der wohl einflussreichsten deutschen Tageszeitung, der *Frankfurter Allgemeinen Zeitung*, ein ausführlicher, seitenfüllender Artikel. Dessen Autor war der nicht weniger einflussreiche Journalist Hans-Peter Riese, seit Ende der 1960-er Jahre FAZ-Korrespondent. Von 1969 bis 1973 hatte er aus Prag berichtet und konnte den Reformprozess des Prager Frühlings und die einsetzende so genannte Normalisierung aus nächster Nähe beobachten. Für die tschechoslowakische Kultur, Gesellschaft und Politik hatte er sich übrigens schon während seines Studiums (1966–1970) interessiert, als er zeitgleich für den Hessischen Rundfunk arbeitete und sie auch hier propagierte. Bereits 1967 hatte er eine Ausstellung zur tschechischen und slowakischen Kunst mit dem Titel *Konstruktive Konzepte aus der Tschechoslowakei* veranstaltet. Er galt also zu Recht als Befürworter und Kenner des tschechischen Themas. Sein Artikel jedoch erwies sich als überraschend harte Aburteilung der tschechischen Literatur, der er Provinzialität und Durchschnittlichkeit vorwarf. Und das gnadenlos und pauschal, wovon bereits die Schlagzeile zeugt: *Kein Phönix aus der böhmischen Asche*. Und um das alles gleich am Anfang unmissverständlich klar zu machen, potenzierte er die Härte der Überschrift noch durch den Untertitel: *Die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft*.

Rieses Artikel war ein Rückblick nicht nur auf die vergangenen fünf, sechs Jahre des tschechischen Literaturbetriebs und die Bemühungen der tschechischen Autorinnen und Autoren, auf dem europäischen Buchmarkt Fuß zu fassen, sondern er war auch motiviert durch den Auftritt der Tschechischen Republik auf der Leipziger Buchmesse im Jahr 1995, der als erfolglos galt und in den Programmen der deutschen Verlage keinen Niederschlag gefunden hatte. Ein eindeutiger Beweis für das Unvermögen der tschechischen Literatur, im europäischen Kontext Anschluss zu finden war – Riese zufolge – schlicht und ergreifend Desinteresse seitens der deutschen Buchindustrie. „Die Frage nach literarischen Neuheiten aus der Tschechischen Republik wird von den meisten Buchhändlern in diesem Herbst mit einem Schulterzucken beantwortet. Sicher, einige vertraute Namen fallen, Milan Kundera, Libuše Moníková, Pavel Kohout und vielleicht noch Bohumil Hrabal“, schreibt Riese, fügt jedoch im selben Atemzug hinzu, dass diese Autorinnen und Autoren aber gar nicht die zeitgenössische tschechische Literatur repräsentierten. Nicht nur deshalb, weil sie zur Generation der Sechziger gehörten, sondern auch in Hinblick auf die Tatsache, dass die meisten von ihnen keinerlei Kontakt mehr zum tschechischen literarischen Leben oder der tschechischen Kultur hätten – Kundera und Moníková schrieben schon längst in der Sprache ihrer neuen Heimat, Kohout lebe noch immer in Wien und Hrabal schweige schon seit Jahren. Und Riese fährt

fort mit einer Charakterisierung der jüngeren Generation, an der, wie er meint, das Ausland kein Interesse habe – und zwar entweder deshalb, weil sie sich mit Themen beschäftigte, für die sich bloß eine handvoll Sinnesgenossen interessiere oder weil sie einfach inspirationslos das übernehme, was aus dem Ausland komme.³ Und so schreibe der tschechische Literaturbetrieb, der tschechische Buchmarkt entweder vom Westen ab oder gleite ab in eine „Provinzialität [...], die das kulturelle Leben zu ersticken droht oder – zumindest außerhalb Prags – bereits erstickt hat.“⁴

Rieses Essay ist auch ein Zeugnis dafür, mit welcher Anspannung und Hoffnung diejenigen, die mit der tschechischen Literatur (aber auch mit der tschechischen Film-, Theater- und der bildenden Kunst) der 1960-er Jahre vertraut waren, auf Artefakte warteten, die sich der Kommerzialisierung der Kultur entgegenstellten und in einer ihr eigenen Sprache lebendige gesellschaftliche Themen artikulierten. Er gibt also auch auf zweiter Ebene Kunde vom Zustand der deutschen Kultur, deren Kritiker ungeduldig nach Impulsen von außen Ausschau hielten. Die Größe ihrer Enttäuschung vervielfacht die Bitterkeit, mit der sie die tschechische literarische Landschaft bedenken. Tatsächlich aber thematisierte dieser Artikel die Situation, als der tschechischen Literatur in Deutschland das letzte Stündlein zu schlagen begann. Die folgenden Jahre sind geprägt von der nachlassenden Aufmerksamkeit der Verlage, der Leserschaft und der Literaturkritik. Darauf folgte ein rückläufiges Interesse am Studium der Bohemistik an den deutschen Universitäten und somit ein Schwund derer, die für die tschechische Literatur nicht nur das Publikum bildeten, sondern sich vor allem auf eine aktive Auseinandersetzung mit ihr vorbereiten sollten.

Zu einer vielversprechenden Wende in puncto Interesse an der tschechischen Literatur kam es im Zusammenhang mit den Vorbereitungen und der Teilnahme der Tschechischen Republik als Hauptgastland der Leipziger Buchmesse (2019), der zweitgrößten Buchveranstaltung in Deutschland und dem gleichzeitig größten

3 RIESE, Hans-Peter. Kein Phönix aus der böhmischen Asche: die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 28. 12. 1996, 48(302), s. B3. ISSN 0174-4909. „Einerseits treffen sie im Ausland auf fast kein Interesse. Entweder sind die Verlage auf die bekannten tschechischen Autoren der siebziger Jahre fixiert und messen die Themen und die literarische Qualität der Jungen an dieser Zeit. Oder sie behandeln eine Thematik, die auch in der eigenen Generation nur das Interesse der unmittelbar Betroffenen findet. Nach der „Wende“ ließ ihnen der Nachholbedarf an der bis dahin verbotenen Literatur kaum eine Chance, sie mußten, um literarisch überhaupt überleben zu können, etwas dagegensetzen, ein eigenes Lebensgefühl, eine eigene Sprache entwickeln. [...]

Es ist eine Sprache, die bereits die Einflüsse der elektronischen Medien, der ausländischen Reklame und nicht zuletzt der in das Land geradezu geschwemmt Trivilliteratur aufgenommen hat. [...] Nun sehen sich diese Autoren zurückgeworfen auf einen kleinen nationalen Buchmarkt, der einerseits die Moden des westlichen Auslandes reproduziert, andererseits in eine Provinzialität abgeglitten ist, die das kulturelle Leben zu ersticken droht oder – zumindest außerhalb Prags – bereits erstickt hat.“

4 Rieses schonungslose Anprangerung war umso härter, weil sie eine Reflexion darüber darstellte, was die Tschechische Republik 1995 auf der Leipziger Buchmesse und dadurch auf dem deutschen Buchmarkt vorstellte. Die Leipziger Buchmesse weckt bei der deutschen Leserschaft traditionell hohe Erwartungen und stellt somit eine Visitenkarte sowohl zur Lage der jeweiligen Nationalliteratur als auch zur Fähigkeit, diese zu verbreiten dar.

Lesefestival. Anstelle einer viertägigen Vorstellung tschechischer Autorinnen und Autoren in Leipzig kam die tschechische Seite mit dem Konzept des „Tschechischen Jahres“ in den deutschsprachigen Ländern. Und zwar in Form eines vierzehntägigen Hervorhebens der tschechischen Kultur in Deutschland, Österreich und der Schweiz. Die Literatur wurde mit anderen Kunstformen verknüpft (Film, Theater, Oper, Musikkonzerten, Kunstaustellungen usw.). Anhand der Anzahl und Genrevielfalt der neuübersetzten Titel, die der deutschen Leserschaft 2018 und vor allem 2019 zur Verfügung standen, zeigte sich der Erfolg dieses Konzepts sehr schnell. Doch genauso schnell und steil ging es auch wieder bergab, ausgelöst durch äußere Umstände im Zusammenhang mit der weltweiten Corona-Pandemie und dem Einfrieren nicht nur des deutschen Buchmarkts. Und als wäre dies nicht genug, folgte noch ein weiterer Schock in Verbindung mit dem bewaffneten Konflikt im östlichen Europa, der eine Wirtschaftskrise (primär eine Energiekrise, die sekundär auch das Verhalten der Akteure im Verlagswesen beeinflusst) hervorgerufen hat.

Man könnte sagen, dass die tschechische Literatur am Ende des von uns beobachteten Zeitraums ihre lang beschorene Rückkehr ins deutsche Kulturleben in vollen Zügen erlebt hat, worauf unberechtigterweise ein jäher Interessensabfall folgte und man wieder von vorne, von Null an beginnen musste. Glücklicherweise ist das Gegenteil der Fall. Einer der wichtigsten Effekte des Gastlandauftritts auf der Leipziger Buchmesse war der Generationswechsel der Autorinnen und Autoren, die den tschechischen Beitrag zur literarischen Welt des deutschen Publikums, also nicht nur der Leserschaft, verkörpern. In den Programmen der deutschen Verlagshäuser und Literaturfestivals sind nach wie vor die wichtigen Namen zu finden. Neben dem bereits genannten Jáchym Topol und Radka Denemarková ist auch beispielsweise mit Kateřina Tučková oder Alena Mornštajnová (also Vertreter/innen der *Midcult*-Literatur), Marek Toman, ggf. auch mit Jiří Hájíček zu rechnen (mehrere ihrer Bücher erfuhren bereits eine Übersetzung ins Deutsche). Ebenso mit Lucie Faulerová (der nach Erscheinen der *Staubfänger*, 2021 (tsch. *Lapači prachu*), auch der Literaturpreis der Europäischen Union helfen dürfte) und mit Petr Borkovec (im Bereich Lyrik). Neben den traditionsreichen Namen Hašek, Čapek, Havel, Hrabal, Klíma, Kundera, Kohout gibt es also Hoffnung, dass noch weitere hinzukommen. Damit bleibt die Kontinuität der tschechischen Anwesenheit im deutschen literarischen Leben gesichert, ein Beweis, dass die tschechische Literatur kein Freilichtmuseum, sondern ein lebendiger und gesunder Teil des sich ständig weiterentwickelnden literarischen Lebens – also eines intellektuellen Wechsels – ist. In ihrem Fall ist nämlich eine wichtige Bedingung erfüllt.

Die tschechische Literatur hat das Glück, dass sich ihr außergewöhnliche und wunderbare Übersetzerinnen und Übersetzer widmen. Und dass unter ihnen die ältere, die mittlere wie auch die jüngste Generation vertreten sind. Bei der Übertragung

in eine andere Sprache entsteht gewissermaßen ein neues Werk. Die Sprache tritt aus einem kulturellen Kontext heraus und in einen anderen hinein. Es wandelt sich die Kulturenzyklopädie ihrer Rezipienten, die nicht nur mit Bildern oder Kenntnissen und Erfahrungen arbeitet, sondern letztendlich auch mit der formalen sowie klanglichen Ebene der Sprache. Welche schwierige und große Aufgabe dann vor einem/einer guten Übersetzer/in steht, ist offensichtlich. Deshalb ist es nur logisch, dass (im Gegensatz zu den tschechischen Verlagen) es in Deutschland relativ gängige Praxis ist, den Namen der Übersetzerin oder des Übersetzers sichtbar neben dem der Autorin oder des Autors anzugeben. Als 2022 Radka Denemarková's Roman *Hodiny z olova* (Stunden aus Blei, dt. 2022) mit dem prestigeträchtigen Brücke Berlin Literatur- und Übersetzerpreis ausgezeichnet wurde, ging dieser nicht nur an die Autorin, sondern gleichzeitig auch an Eva Profousová – die Übersetzerin des Textes. In der Laudatio hieß es über ihre Arbeit: „*Eva Profousová überträgt ihre vielschichtige Prosa mit lyrischen Anteilen und essayistischen Passagen präzise und findig in ein lebendiges, klingendes Deutsch und hält die Spannung von der ersten bis zur letzten Seite dieses in jeder Hinsicht gewichtigen Werks.*“

Die Publikation „Tschechische Literatur in deutscher Übersetzung“ ist nun der letzte der geplanten vier Bände, anhand derer wir die Gegenwärtigkeit der tschechischen Literatur in den wichtigsten Sprachen ausländischer Nationen aufzeigen wollten. Der deutsche Buchmarkt ist dabei nicht bloß einfach ein Markt, sondern er stellt für tschechische Autorinnen und Autoren einen Eingangsbereich dar, durch den man in die Weltliteratur gelangt. Wie auch in den anderen Bänden bieten wir den Leserinnen und Lesern einen Kommentar in Form einer umfangreichen und informativen Studie, die nicht nur bibliografische Daten interpretieren soll, sondern vor allem die Tendenzen, die einem bibliografischen Verzeichnis verborgen bleiben, analysieren und verstehen will – auch wenn letzteres die Folge aus ersterer ist.

Was bietet also die Studie von Anne Hultsch? Eine systematische und präzise Lektüre des Kontextes, in dem die tschechische Literatur in Deutschland erscheint und der nicht nur ihre Herausgabe beeinflusst, sondern auch ihre Bedeutung in den Augen der deutschen Leserschaft vorherbestimmt. Auch wenn sie sich vor allem auf den beobachteten Zeitraum konzentriert, ermöglicht sie es uns, eine Kontinuität des Interesses an tschechischer Literatur zu verstehen. Sie zeigt klar auf, dass die tschechische Literatur, würden wir uns allein auf die Qualität der Texte verlassen, relativ schnell vom deutschen Buchmarkt verschwände. Der Text von Anne Hultsch ist jedoch nicht nur Analyse und Beschreibung des deutschen Buchmarkts oder literarischen Lebens und des tschechischen Elements in ihm, ein Hinweis auf Stereotype, die den tschechischen Büchern vorausgehen und auf diese Weise deren Rezeption modellieren, sondern auch ein kritischer Beitrag in Richtung der tschechischen Literatur selbst.

Kdo už zná Česko? Nebo českou literaturu?

Pohled na třicet let české literatury v německojazyčných překladech (1989–2019)

Anne Hultsch

Úvod

„Ale, milý příteli, naleznete německého nakladatele, jenž by překlad Váš vytiskl? Abychom sami vydávali německé překlady svých prací, dojmá bolestně. Naše duchovní poslání toho nežádá. Je-li ticho kolem našeho díla, není to bez nejvyšší vůle; nerušíme ho,“⁵ napsal Otokar Březina v srpnu 1904 Karlu Dostálovi-Lutinovi, který se pustil do překládání Březinových textů do němčiny, protože se už nemohl dívat na to, že to navzdory Březinově velikosti nikdo jiný neudělal. Otázkou je, jak se to za posledních zhruba třicet let mělo s (ne)klidem kolem českých děl v německojazyčném prostoru. A kdo, případně z jakého důvodu, ten klid narušoval. Anebo je snad potřeba brát otázku Alexe Rühleho: „Kdo už zná Česko? Nebo českou literaturu?“⁶, které jsem si vypůjčila pro titul, opravdu doslova, a nikoli rétoricky?

Než se budu věnovat stručnému kvantitativnímu zhodnocení stavu a budu se zabývat otázkou, co a proč se překládá⁷, zahájím svůj vhled do tématu krátkým ohlédnutím do doby, kdy česká literatura měla v Německu obzvláště dobré postavení. Vlastní výzkum je potom rozdělený do dvou hlavních částí: a) produkce a b) zprostředkování, šíření a recepce. Do první oblasti spadají úvahy o osobnostech překládajících do němčiny, agenturách zastupujících české autory v cizině, institucích podporujících vydávání překladů, nakladatelstvích, kde knihy vycházejí, o grafických úpravách knih a je provázejících paratextech.⁸ Bližší pozornost je věnována antologiím a literárním časopisům jako speciálním vydáním a velmi krátce se podívám také na filmová a další mediální zpracování literárních textů. Ve druhé, rozsáhlé

oblasti – zprostředkování, šíření, recepce – půjde o to, jak si již hotový výtvar, tedy publikovaný německojazyčný text, nachází či může najít v německojazyčném prostoru cestu ke čtenáři. Budeme se při tom ptát na roli literární kritiky, produktivní recepce, literárních a překladatelských cen, autorských čtení, festivalů, knižních veletrhů a vzdělávacích institucí.

Ohlédnutí

Nejprve bych se ráda ohlédla do nedávné minulosti, konkrétně do období, kdy se československé a české literatuře v německojazyčném prostoru vedlo dobře a proč k sobě v oné době přitahovala pozornost, neboť z toho lze snad vyvodit závěry pro období po roce 1989.

Jako obzvláště úspěšná se pro českou tvorbu v Německu ukázala druhá polovina šedesátých let, jelikož v té době na české tituly připadalo 8 %(!) všech překladů do němčiny a „ze všech východoevropských zemí trhá u západoněmeckých zájemců rekordy už asi dva roky Československo.“⁹ Pro srovnání: počátkem devadesátých let, v období rozmachu překladů z češtiny po roce 1989 (viz níže), činil tento podíl pouhých 0,8 %. V tomto ohledu nemůže vlastně být řeč o „mezeře ve vědomostech způsobené rozdělením Evropy“, o které hovoří Alena Wagnerová.¹⁰ Jedná se spíše o opak, jak dobře prokazují také *Notate zur tschechischen Literatur seit 1945* (Poznámky k české literatuře od roku 1945) Marthy Höhl, které podávají obdivuhodně fundovaný přehled, třebaže jejich tvůrkyně byla očividně odkázaná pouze na prameny dostupné v německém jazyce.¹¹

Vydávání knih v šedesátých letech mimoto napomohla určitá konkurence mezi západoněmeckými a východoněmeckými nakladatelstvími. A tak 17. listopadu 1963 poukazuje například Ludvík Kundera v dopise Svazu československých spisovatelů na to, že v západoněmeckých nakladatelstvích „konečně ‚objevili‘ naši poezii a že při rychlosti, s níž [bez zdoluhavých cenzurních procesů a politických vlivů] pracují, nedají na sebe knížky dlouho čekat [...]“, a pokračuje: „Ocitáme se tedy nyní v situaci, že by naše antologie mohla být vývojem překonána, že by šla s křížkem po funuse, že by zdaleka nebyla tak objevná, jak být mohla, kdyby...“¹² Skutečně se na Východě i Západě pracovalo

5 BŘEZINA, Otokar. *Korespondence I (1884–1909)*. Brno: Host, 2004, s. 648. ISBN 80-7294-103-8.

6 RÜHLE, Alex. Tägliche Tauziehen mit der Realität. *Süddeutsche Zeitung*, 20. 3. 2019, 75(67), s. 14. ISSN 0174-4917.

7 K tomu je hned třeba předeslat jednu poznámku: všechna čísla a jména uvedená v předkládané studii si navzdory prozkoumání různých pramenů, které však jen zřídka pokrývají celkový časový úsek, nedělají nárok na úplnost, nýbrž slouží spíše pro zprostředkování představy o tendencích a směrech.

8 Aby to z jazykového hlediska nebylo příliš nepřehledné, používá se v celém textu rodově neutrální generické maskulinum, pokud se nejedná výlučně o ženu/ženy.

9 BOHRER, Karl Heinz. Literatur zwischen Prag und Westdeutschland: neue Bücher, neue Namen, neues Verständnis – eine Übersicht. *Frankfurter Allgemeine Zeitung (= FAZ)*, 31. 8. 1968, 20(202), s. bu2. ISSN 0174-4909.

10 WAGNEROVÁ, Alena. Im Schatten junger Völkerblüte: die ‚Tschechische Bibliothek‘ – eine Zwischenbilanz. *Neue Zürcher Zeitung (= NZZ)*, 11. 1. 2003, 224(8), s. 57. ISSN 1420-6242.

11 Vgl. HÖHL, Martha. Notate zur tschechischen Literatur seit 1945 und ihrer Vorgeschichte seit der Jahrhundertwende. *Buch und Bibliothek*, 1994, 46(9 a 10–11), s. 796–818 a s. 900–935. ISSN 0340-0301.

12 Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 161/9, 17. 11. 1963.

současné na překladu jedné Nezvalovy a jedné Halasovy sbírky a oba svazky vyšly podstatně dřív v západním Německu než ve východním. Východoněmecký Nezvalův svazek mohl kvůli osobě editora Ludvíka Kundery, který v Československu mezitím upadl v nemilost, vyjít teprve jedenáct let od dokončení.¹³ Na druhé straně vzpomíná Hans-Peter Riese na to, „že i soudobá literatura, pokud byla vydaná v nakladatelstvích NDR, si tímto způsobem vlastně našla cestu do Spolkové republiky. [...] S výjimkou Polska se ze sotva které jiné země slovanské jazykové oblasti proslavilo v západním Německu tolik soudobých spisovatelů jako z ČSSR.“¹⁴

Tento nový zájem sice pramenil z politických a kulturních událostí v zemi samotné, jež jsou zde zjednodušeně zahrnuty pod názvem „pražské jaro“ a jeho potlačení, ale přesto měl spíš estetické příčiny.¹⁵ Na něj se navázalo v sedmdesátých a osmdesátých letech, když se zajímavější literární produkce přesunula do oblasti samizdatu a tamizdatu, tedy do neoficiální, ale legální sféry soukromého šíření knih a exilových nakladatelství. S tím šlo ruku v ruce to, že mnozí autoři museli své knihy následovat do exilu, což na jedné straně vedlo k tomu, že se část české literatury stala jakoby samozřejmě součástí literatury německojazyčné nebo francouzské, a tedy evropské, a že se exiloví nebo emigrantští autoři na straně druhé mohli zasazovat o českou literaturu v německojazyčném nebo širším evropském prostoru. To se ovšem podle mého názoru projevilo později jako handicap, neboť autoři, kteří žili v roce 1989 deset dvacet let v německém exilu, a tudíž byli odříznuti od vývoje české literatury doma, byli německými kulturními rubrikami nadále považováni za osoby hodnověrné pro všechno české.¹⁶

V této souvislosti je obzvláště zajímavé, že byl v pozdějších šedesátých a raných sedmdesátých letech zájem o experimentální a originální české autory: vyšla německá vydání Bohumila Hrabala, Ladislava Klímy, Jiřího Koláře, Věry Linhartové, Milana Nápravníka, Ladislava Nováka, Ivana Vyskočila a Richarda Weinera, Heribertem

Beckerem vydaná antologie československých surrealistů *Aus den Kasematten des Schlafs* [Z kasematů spánku] (1980), na které se jako překladatel podílel Nápravník, nebo například vyšly spolu s *Liquidierung der Kunst* (Likvidace umění) (1968) „analýzy a manifesty“ od Karla Teigehe. O vydání těchto autorů se v Německu zasloužilo především nakladatelství Suhrkamp.¹⁷ Tato díla kvůli své formální náročnosti předpokládají, vyjma snad Hrabala, intelektuálně orientované publikum, které se víc zajímá o to, jak jsou napsaná, než co je jejich obsahem.

Československo navíc v šedesátých letech značně přispělo k tomu, že byly německému publiku zpřístupněny kvalitní dětské knihy. V Artii vyšly publikace mj. od Josefa Hiršala, Jiřího Koláře a Cyrila Boudy *Geschichten aus Schilda* (1961; Kocourkov, 1959), od Jiřího Koláře a Vladimíra Fuky *Die Weisheiten des Herrn April* (1963; Nápady pana Apríla, 1961) a – značně pozměněné a bez údaje, kdo se postaral o německojazyčnou verzi – *Im siebenten Himmel* (1965; V sedmém nebi, 1964).

Jestliže v šedesátých letech stál za zájmem o českou literaturu předně politický vývoj a reakce jednotlivých autorů na něj, konkrétní výběr toho, jaké knihy se mají přeložit do němčiny, se pak řídil hlavně literárně-estetickými kritérii, čímž byla potlačena ideologičnost. To se začalo měnit ve druhé polovině sedmdesátých let, kdy se ve středu zájmu ocitla tzv. disidentská literatura. Tomu napomáhalo i to, že byla tato díla přijímána na Západě,¹⁸ což je samozřejmě, třebaže šlo spíš o obecně lidské chování, v demokratických podmínkách už nestavělo do aktuálního světla. Ve stejném duchu píše ve svém náhledu na přijímání české a slovenské literatury v německojazyčném prostoru mezi lety 1945 a 1975 Vladimír Ulrich: „Právě politická interpretace přispívá k popularitě české knihy v zahraničí: kdyby roku 1968 nedošlo k pražskému jaru a následnému sovětskému vpádu, zůstala by řada spisovatelů z ČSSR bez německojazyčného překladu.“¹⁹

13 HALAS, František. *Poesie*. Přeložil a doslov napsal Peter Demetz. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1965; Týž. *Der Hahn verscheucht die Finsternis: Gedichte*. Přebásnil Franz Fühmann. Berlin: Volk und Welt, 1970; NEZVAL, Vítězslav. *Ausgewählte Gedichte*. Přeložil, editoval a doslovem opatřil Johannes Schröpfer. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1967; Týž. *Auf Trapezen: Gedichte*. Editoval Ludvík Kundera, přebásnil Franz Fühmann. Leipzig: Reclam, 1978.

14 RIESE, Hans-Peter. Erst die Zensur, dann der Markt: unsere Schwierigkeiten mit osteuropäischer Literatur. *FAŽ*, 8. 8. 1998, 50(182), s. III. ISSN 0174-4909.

15 Srov.: „Jelikož Češi měli vždy velký sklon k formálně uvědomělému umění a k estetickému experimentu [...]. Užitečná přitom byla vlastní 'formalistická' tradice a zde je potřeba hledat také příčinu toho, proč se západoněmecká nakladatelství, především Suhrkamp a Hanser, už několik let velmi koncentrovala na novější českou literaturu, ba že se západní Německo stalo, že se mohlo stát pro Západ jakousi výkladní skříň české literatury.“ BOHRER, K. H. *Literatur*, s. buz2.

16 Například Hans-Peter Riese se, když roku 1996 připisoval české soudobé literatuře provinčnost a napodobování západních mód, odvolává především na Otu Filipa – v Německu od roku 1974 – a Jiřího Grušu – v Německu od roku 1981. RIESE, Hans-Peter. Kein Phönix aus der böhmischen Asche: die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft. *FAŽ*, 28. 12. 1996, 48(302), s. B3. ISSN 0174-4909.

17 „Nakladatelství Suhrkamp zde má velkou zásluhu především proto, že prostřednictvím jím vydaných překladů si západní cizina teprve začala všimnout, jaká hojnost nanejvýš osobitých, specifickou českou tradicí rozvíjejících talentů tam píše. [...] Jsou to dědici velké evropské literatury [...]. To je nečekaný, pozoruhodný vývoj mezi západoněmeckými znalci literatury a střední generací Čechů.“ BOHRER, K. H. *Literatur*, s. buz2. Za šest let mezi roky 1965 a 1971 vyšlo v Suhrkampu 24 titulů od 15 českých autorů a dvě antologie. Srov. ŠPÍRIT, Michael. Zur tschechischen Literatur im Programm des Suhrkamp Verlags. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 204. ISBN 978-3-7705-6409-5.

18 Podle Hanse-Petera Rieseho se na tyto aspekty omezuje znalost české literatury mezi (západoněmeckými intelektuály dodnes, takže „dnes většinou upadla v zapomnění“. RIESE, Hans-Peter. Der Tod auf dem Tanzboden: Nachbarschaftshilfe: eine Anthologie der tschechischen Moderne. *FAŽ*, 11. 5. 2005, 57(108), s. 38. ISSN 0174-4909.

19 ULRICH, Vladimír. *Tschechische und slowakische Literatur: die deutschsprachige Aufnahme 1945–1975*. Neuried: Hieronymus, 1987, s. 35. ISBN 978-3-88893-059-1.

Zhodnocení stavu

Jestliže se ve druhé polovině 20. století jednalo o politicko-společenské události, které vystupňovaly zájem o českou literaturu a otevřely pohled na její estetické kvality, je na místě položit si nyní otázku, zda tato tendence pokračovala i po roce 1989.

Jaké události by v souvislosti s Československem, potažmo Českou republikou, přicházely v úvahu? Přelom let 1989/1990 je sám o sobě důležitým mezníkem, protože stojí nejenom za politickými, nýbrž i za hospodářskými změnami, ale znamenal též novou celospolečenskou formaci, co se týká kultury i literatury. Zrušení cenzury, zakládání mnoha nakladatelství, souběžné vydávání dříve zakázaných, ale dobře známých autorů ve značných nákladech, vydávání autorů dříve „dobrovolně“ mlčících i těch nových, mladých vedlo k relativně nepřehledné situaci, v níž si různé generace navzájem stály v cestě a kvůli čemuž docházelo ke zvláštnímu časovému nesouladu současně vydávaných novinek.

Z hlediska mezinárodního kontextu však nebylo Československo s těmito převratnými změnami osamocené. Pozornost Západu se obracela k celému bývalému východnímu bloku, zejména k zemím, kde vývoj událostí neměl takový pokojně sametový průběh jako v Československu, skutečný zájem se tedy obracel k válce na Balkáně. „*Když se neválčí, není pozornost,*“²⁰ tak to shrnul krátce a úsečně, neřkuli lehce cynicky, Hans Dieter Zimmermann. Německo mělo navíc vlastní Východ, s nímž se muselo domluvit. Mít za prezidenta Václava Havla bylo sice považováno za záviděníhodné, na intenzivnějším vnímání Československa se to ale projevovalo méně, než když byl Václav Havel politickým vězněm, což vedlo k růstu počtu studentů na německé bohemistice.

Podepsání česko-německé deklarace roku 1997 vyslalo nejenom důležitý – a v tisku hojně zmiňovaný – signál dobrého sousedství a partnerství, jež se mělo vyvíjet bez zátěže z minulosti pocházejících politických a právních otázek, ale s návazným založením Česko-německého fondu budoucnosti se rovněž vytvořila silná instituce přispívající k výměně a setkávání mezi Čechy a Němci. Na jedné straně jsou z fondu podporovány překlady a publikace, což má přímý dopad na nová vydání na německém knižním trhu a také na jejich veřejnou prezentaci na autorských čteních a festivalech, na straně druhé by vzájemné poznávání a četná česko-německá setkávání mohla také nepřímou vyvolávat zájem o českou literaturu.

Dalším významným mezníkem určujícím postavení České republiky v rámci Evropy je vstup do Evropské unie (2004). Jelikož však byla Česká republika jedním z deseti států, tak se ohnisko rozptýlilo a jednotlivé členské státy nezbuzují žádnou zvláštní pozornost. To znamená, že zájem opadl, protože Češi už nebyli vnímáni „odlišně“. Bonus jinakosti se vytratil. Mezitím budí Česká republika opět pozornost

20 ZIMMERMANN, Hans Dieter. „*Böhmen ist immer noch das Herz Europas*“: zur Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland: Vortrag in Stuttgart am 11. April 2000. Stuttgart: Robert Bosch Stiftung, 2000, s. 23.

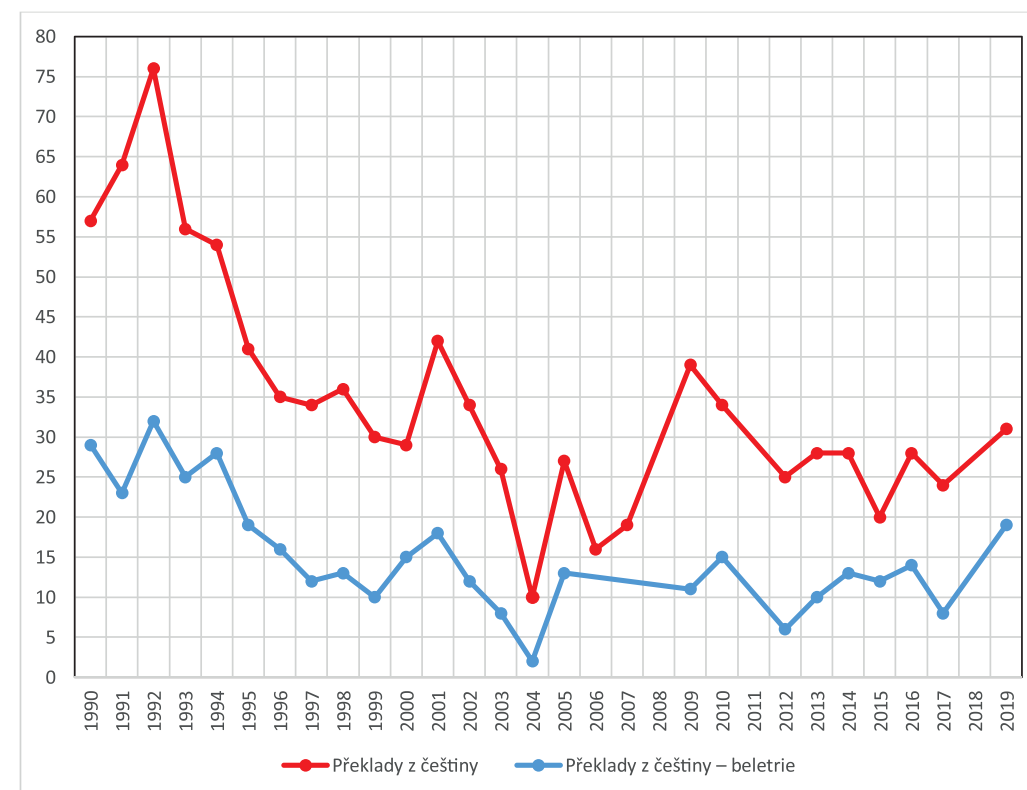

Diagram 1: Překlady z češtiny do němčiny (1990–2019)

z politického hlediska, ať již vyjádřeními či chováním prezidentů následujících po Havlovi, ať již premiérem, který se nedrží v demokracii obvyklých nepsaných zákonů a nesloží funkce, dokud se nevyjasní právně relevantní výtky vůči němu, ať již vzhledem k vlastní historii nepochopitelnou blízkostí k diktátorským režimům. To jsou však aspekty, které by se pravděpodobně neměly odrážet na zesílené nebo zeslabené orientaci na českou literaturu v německém překladu.

Co k tomu říká statistika Burzovního spolku německého knižního obchodu?²¹

Německo je v absolutních číslech zemí s celosvětově největší překladatelskou produkcí, což se ne zcela zřetelně projevuje v procentech, protože je nadprůměrně vysoká i roční celková produkce knih.²² Zdaleka největší podíl přeložených titulů připadá na překlady z angličtiny. V letech 2008, 2011 a 2018 statistika ohledně českých

21 Statistické údaje vycházejí z vyhodnocení čísel v BÖRSENVEREIN DES DEUTSCHEN BUCHHANDELS. *Buch und Buchhandel in Zahlen*. 1991–2020. ISSN 0068-3051. Vztahují se tedy jen na knihy vydané v Německu – a ne v celkovém německojazyčném prostoru.

22 BACHLEITNER, Norbert a Michaela WOLF. Auf dem Weg zu einer Soziologie der literarischen Übersetzung im deutschsprachigen Raum. *Internationales Archiv für Sozialgeschichte der deutschen Literatur*, 2004, 29(2), s. 2. ISSN 0340-4528.

překladů do němčiny mlčí, což znamená, že v těchto letech byl podíl českých titulů tak nepatrný, že čeština nepatřila k prvním dvaceti překládaným jazykům. Může to ale samozřejmě souviset i s tím, že se v těchto letech naproti tomu překládalo obzvláště hojně z jiných jazyků.

Ve sledovaném období bylo podle této statistiky z češtiny do němčiny přeloženo 383 beletristických knih, což odpovídá průměru 12,8 knihy za rok, a navzdory uvedení přesných číselných údajů je třeba mít na paměti, že nejsou zahrnuty všechny tituly, takže tuto statistiku musíme číst spíše jako výraz tendencí než jako konkrétní souhrn čísel. Lze však předpokládat, že rozhodně nevyšlo méně titulů než uvedený počet. Zatímco se až asi do roku 1994 držela laťka vysoko, dokonce v letech 1990, 1992 a 1993 představovala čeština pro překlady do němčiny s 29, 32 a 25 beletristickými tituly devátý nejdůležitější jazyk, docházelo od tohoto okamžiku nejprve k volnému pádu čísel, který se nezastavil ani v letech 1997/1998, kdy byla podepsána Česko-německá deklarace, nýbrž svého absolutního vrcholu či lépe: absolutního propadu dosáhl zrovna v roce 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie.²³ V tomto roce vyšly v Německu podle této statistiky pouze dvě beletristické knihy přeložené z češtiny (deset knih celkem). Tržní podíl z češtiny přeložené beletrie tím poklesl z 0,8 % v roce 1990 na 0,1 % v roce 2004.²⁴ Bylo by ovšem značně zestručněné, kdybychom v tom spatřovali pouze specifický problém české literatury, která se ocitla „v krizi“,²⁵ popřípadě problém českých knih na německojazyčném trhu, neboť rok 2004 je v souhrnu rokem, kdy na překlady připadá od konce druhé světové války nejmenší podíl z celkové, navíc značně zvýšené, produkce titulů. Jejich podíl poklesl oproti minulému roku o 28,7 %. V absolutních číslech to znamená, že od roku 1975 v Německu nevyšlo už tak málo překladů jako v roce 2004. Tento masivní

23 Jak si lze povšimnout, v celkovém období je to jediný rok, kdy byl počet pod pěti tituly, takže rozšiřované tvrzení, že se zatoulalo „do německých nakladatelství jen kolem pěti překladů za rok“, postrádá jakékoli opodstatnění. DOTZAUER, Gregor. Wo bitte geht's nach Mitteleuropa. *Der Tagesspiegel* [online], 19. 3. 2019 [cit. 31. 3. 2021], 75. ISSN 1865-2263. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/kultur/leipzig-buchmesse-wo-bitte-gehts-nach-mitteleuropa/24121414.html/>. Nesprávný údaj „cca pět českých titulů ročně“ se objevuje také u FRANKENBERG, Christina. Práce s německými překlady při pořádání autorských čtení českých autorů. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>. Zde a u Petry Liebl se nachází zvláštní sdělení „průměrných 5,5 knihy ještě v roce 2017“. LIEBL, Petra. Es schreibt: Petra Liebl. *Institut pro studium literatury* [online]. 30. 12. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <http://www.ipsl.cz/index.php?id=1815&lg=de&menu=e-forum&sub=e-forum&str=text.php/>. Z jakých čísel zde byl za ten konkrétní rok vypočítán „průměr“, zůstává záhadou.

24 Obě čísla vykazují češtinu jako „peripheral language“ (v protikladu k jejímu „semi-peripheral“ statusu ve výše sledovaném období před rokem 1989). Němčina je naproti tomu „central language“. K těmto kategoriím srov. HEILBRON, Johan. Translation as a cultural world system. *arcadia*, 2000, 8(1), s. 14. ISSN 0003-7982.

25 Srov.: „Literární překladatelé v západní Evropě si stěžují, že od roku 1990 se jim na stoly už nedostávají zajímavé knihy. Susanna Roth, která do němčiny kongeniálně přeložila Milana Kunderu, je celé roky téměř nezaměstnaná.“ MISCHKE, Roland. Seit der Wende ist die Literaturszene in Tschechien in eine Krise geraten: ein Land ohne Geschichten. *Handelsblatt*, 9. 5. 1997, 52(088), s. g07. ISSN 0017-7296.

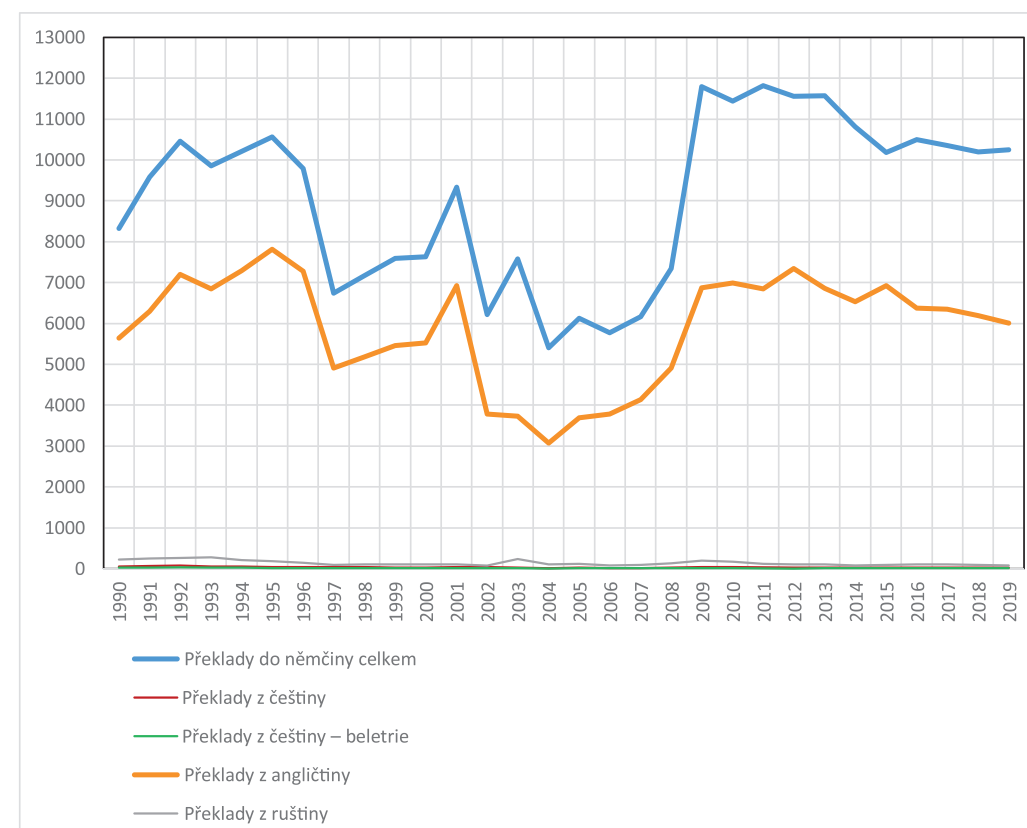

Diagram 2: Překlady do němčiny (1990–2019)

propad je zdůvodňován mimo jiné sporem o úhrady mezi nakladatelstvími a literárními překladateli, který propukl po uznání autorských práv překladatelům (2002) a který nakladatelstvím způsobil nepředvídatelnou situaci, zda nebudou z jejich strany muset počítat s dalšími požadavky.²⁶ To vedlo ohledně zadávání zakázek literárním překladatelům k vyčkávací opatrnosti, dokud se otázka honorářů nevyřešila.

Podle mého názoru je dostatečně zřejmé, že v Německu závisel počet překladů v posledních třiceti letech méně na společensko-politických konjunkturách než na obecných trendech knižního trhu.

V Rakousku se celkově překládá podstatně méně než v Německu, jak hlásá – s otázkou – už titul studie Rudolfa Pölzera k rakouskému překladatelskému trhu: *Kein Land des Übersetzens?* (Žádná země překladů?). Možná to souvisí s tím, že co do populace relativně malá země je součástí početně velkého německojazyčného trhu. Překládá-li se hodně v Německu, mohou si v Rakousku ušetřit náklady za licence a překlady, aniž by se zároveň museli zříct recepce přeložených děl. Avšak, a to je

26 BÖRSENVEREIN. *Buch*. 2006, s. 69, 73; Tamtéž. 2008, s. 77.

v našem kontextu důležité, v Rakousku je procentuální podíl českých titulů o něco vyšší než v Německu. Roku 2000 se nacházel kupříkladu na 0,6 %, roku 2001 na 3,7 %, roku 2002 na 4,4 %, roku 2003 na 4,3 % a roku 2004 rovněž na 4,3 %, ²⁷ což znamená, že češtinu je tady třeba počítat téměř už k „*central*“, přinejmenším však k „*semi-peripheral languages*“.

Ze Švýcarska nemáme k dispozici žádná konkrétní čísla. Poté, co roku 2010 zastavilo svou činnost nakladatelství Ammann, jedná se o velmi ojedinělé české tituly, jejichž vydávání v německém jazyce je rozptýleno po různých nakladatelstvích (edition clandestin, Diaphanes, Kein & Aber, Libelle).

Význam překladů

Podle Otokara Fischera je obecným smyslem překladů „*překonávati vzdálenost*“.²⁸ Jde ale samozřejmě také o to, že musí vydělat jak nakladatelství, tak musí být finančně zabezpečeni rovněž překládaný autor a jeho překladatel. Němčina oproti češtině platí za dominantní nebo centrální jazyk, což znamená, že jak autor, tak i nakladatel originálu mohou překladem do němčiny dosáhnout ekonomického přínosu, ale především dochází k růstu prestiže, tedy k navýšení symbolického kapitálu, což zase může přinést další překlady do jiných „malých“ jazyků, popř. „*připraviti cestu na světový trh*“.²⁹ Platí to jak pro malá, tak i pro koncernová nakladatelství, jež si mohou prostřednictvím překladů vytvářet či pěstovat určitou image, která patří k jejich značce.³⁰

Již mnohokrát se poukazovalo na to, že z češtiny se do žádného jiného jazyka nepřekládalo kontinuálněji než do německého, a ten že sloužil nezřídka jako iniciátor, nebo dokonce jako výchozí jazyk pro další překlady,³¹ takže němčina se často „*stávala mezijazykem, zprostředkujícím jazykem a zprostředkující literaturou pro jiné,*

především západní jazyky a literatury“.³² V Německu vycházející překlady tedy mohou dílům otvírat cestu k celoevropskému trhu, čímž se jim teprve dostává možnosti, aby se stala doopravdy – vědoměji – součástí evropské kultury.

Jako důležitý smysl překladů nesmíme opomenout to, že působí zpětně do země původu a tady mohou změnit to, jak je dotyčný autor vnímán,³³ ale také se mohou postarat o to, že se k samotnému autorovi vrátí „*informace ze světa [...] jiné perspektivy*“.³⁴ To znamená, že překlady hrají roli pro vnitročeský literární vývoj a jeho interpretaci. Autoři, kterým se v zahraničí dostalo uznání, nemohou být ve své zemi nadále ignorováni. Právě proto, že je jejich počet přehledný, bere se na vědomí, čímž knihy vycházejí v němčině. Nejznámějším příkladem tohoto fenoménu je zajisté první německé vydání Haškových *Osudů dobrého vojáka Švejka* (1926),³⁵ ale lze ho pozorovat i v dnešní době, když např. vidíme, jak je v Česku důkladně sledována zahraniční recepce Petra Borkovce, nebo když si vzpomene na to, že někteří čeští kritici byli zprvu toho názoru, že Jáchym Topol zkrátka neumí psát, než si položili otázku, jestli na těch textech přece jen něco není, protože se jejich anglickojazyčná a německojazyčná vydání setkávala s veskrze pozitivním ohlasem recenzentů.³⁶ On sám k tomu říká: „*Vím, že jsem se vydáním Sestry nezměnil, a ani jsem nijak nepronikl do literátského světa. [...] Cítil jsem ohlas, ale teprve ve chvíli, kdy knížka vyšla v Německu a v Americe, jsem kolem ní začal víc běhat a lítat letadlami.*“³⁷

V cizině platí pro literaturu jiná kritéria než v tuzemsku. Zůstaneme-li u Haška a Topola, někteří kritici je zpočátku brali s rezervou, což bylo v neposlední řadě způsobeno tím, že ve svých dílech uplatňovali všechny stylové vrstvy češtiny – od spisovného jazyka přes hovorový až k vulgárnímu. Toto kritérium zaměřené na péči o jazyk u tuzemské kritiky nehrálo samozřejmě žádnou roli pro podstatně pozitivnější recepci překladů, která zas vedla k opakované četbě a novému pohledu na dotyčný originál. Právě proto, že díla mohou být v zahraničí recipována jen skrze jazykový filtr překladu, připadá větší význam na vnímání tematické stránky – v Topolově případě – neobvykle působící jazyk se jednoduše shodoval s lehce exotizujícím pohledem na bývalý východní blok, zatímco se čtenáři jazyka originálu museli

27 PÖLZER, Rudolf. *Kein Land des Übersetzens?: Studie zum österreichischen Übersetzungsmarkt 2000–2004*. Wien: LIT, 2007, s. 195, 197, 200, 203, 205. ISBN 978-3-8258-9553-2.

28 FISCHER, Otokar. *Duše – slovo – svět*. Praha: Československý spisovatel, 1965, s. 287.

29 Srov. HEILBRON, J. Translation, s. 15–16; BACHLEITNER, N. a M. WOLF. Auf dem Weg, s. 3, 12; JONES, Francis R. Literary translation. In: BAKER, Mona a Gabriela SALDANHA, eds. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 2. vydání. London; New York: Routledge, 2009, s. 156.

30 BACHLEITNER, N. a M. WOLF. Auf dem Weg, s. 15.

31 Mezi jinými DVOŘÁK, Karel. Česká literatura na světovém fóru: oblast německá. In: TOMEŠ, Josef, ed. *Co daly naše země Evropě a lidstvu. II. část, Obrozený národ a jeho země na fóru evropském a světovém*. 2. vydání. Praha: Evropský literární klub, 1999, s. 489–495. ISBN 80-86316-06-8; MĚŠŤAN, Antonín. Zur Rezeption tschechischer Literatur im deutschen Sprachraum nach 1945. In: THIERGEN, Peter a Ludger UDOLPH, eds. *Res slavica: Festschrift für Hans Rothe zum 65. Geburtstag*. Paderborn: Schöningh, 1994, s. 587–593. ISBN 3-506-79149-4; KOSCHMAL, Walter. Übersetzen zwischen Deutsch und Tschechisch. In: Týž, ed. *Deutsche und Tschechen: Geschichte – Kultur – Politik*. Bonn: Bundeszentrale für Politische Bildung, 2005, s. 663–678. ISBN 3-89331-637-X; KNAPP, Aleš. Mají za hranicemi zájem o českou literaturu?: Problematický export našeho písemnictví. *Host*, 2007, 23(8), s. 35. ISSN 1211-9938.

32 KOSCHMAL, W. Übersetzen, s. 665.

33 To nepřímo potvrzuje svými oběma články TOPOL, Jáchym. Zlatý věk české literatury. *Lidové noviny*, 7. 10. 2009, 22(234), s. 8. ISSN 0862-5921 a Týž. Zlatý věk trvá. *Lidové noviny*, 27. 1. 2010, 23(22), s. 8. ISSN 0862-5921, v nichž české publikum upozorňuje na úspěchy českých autorů v zahraničí, třebaže to spojuje s obligatorní stízností, že o tom v téhle zemi nikdo neví.

34 LENZ, Susanne. Wir verlieren die Demokratie, Zentimeter für Zentimeter [rozhovor s Radkou Denmarkovou]. *Berliner Zeitung*, 23./24. 3. 2019, 75(69), s. 28. ISSN 0947-174X.

35 KOSCHMAL, W. Übersetzen, s. 668.

36 TOPOL, Jáchym a Jan ČULÍK. Vypisují se z něčeho východoevropského. *Britské listy* [online]. 3. 5. 2001 [cit. 31. 3. 2021]. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://www.blisty.cz/files/isarc/0105/20010503a.html/>.

37 TOPOL, Jáchym a Tomáš WEISS. *Nemůžu se zastavit: rozhovory*. Praha: Portál, 2000, s. 123. ISBN 80-7178-395-1.

nejdříve vypořádat s knihou, která interpretuje společenský otřes roku 1989 v zásadě jako jazykovou explozi.³⁸

Tato úvaha nemá vytvářet zdání, jako by funkce zahraniční recepce spočívala v tom, aby ukazovala české literatuře cestu. Neboť – vyjádřeno slovy Hanse Dietera Zimmermanna: „*Na ‚malé‘ literatuře mimoto ulpívá odér provinciality. Ve skutečnosti je to naopak: k provincialitě tíhnou ‚velké‘ literatury. Autoři z malé země jsou vesměs nuceni dívat se za hranice své země, ti z velké ne; ti si často vystačí sami.*“³⁹ Znalost české literatury může proto přispívat k překonávání vlastní – německé – provinčnosti a k rozšiřování pohledu mimo Německo. Na to v podobném duchu upozorňuje i Wolf Biermann svým silným, nekompromisním jazykem: „*Kdo žije po anglicku [nebo po německu], toho necpe do velkých jazyků ani jeho lačnost světa, ani jeho hlad po literatuře tak úporně jako Japonce, Holanďana, Izraelce, Litevce, Čecha nebo Maďara. Jazyková soběstačnost literátů v zemích mluvících světovým jazykem se může příležitostně zvrhnout dokonce v autistickou sebeopilst.*“⁴⁰

Překlady představují nabídku komunikace. I když Březinovi připadalo zahanbující, jak bylo citováno v úvodu, aby upozorňoval sám na sebe, můžeme se na to dnes dívat úplně jinak. Mění to pořadí, když zástupci kultur vnímaných jako „menší“ hrají aktivní roli, a tím se v dialogu profilují jako subjekt. Je to příležitost čelit asymetrii interference, tedy tomu, že vliv německé literatury na českou je větší než naopak.⁴¹

Zcela odlišný pohled, který přesto nesmí být zamlčován, zastával Ludvík Vaculík. Připisoval už pouhé možnosti být překládán do jiných jazyků deformující vliv na vlastní psaní dotyčného autora, protože ho to může podněcovat k tomu, aby utvářel svůj text „pro překladatele přívětivěji“ a redukoval ho na „*basic Czech*“.⁴² Dílo světového významu by, podle jeho pojetí, bylo nejspíš takové, kvůli kterému by se svět naučil jeho řeč.⁴³ V souladu s tímto názorem by nás za českou literaturu tedy mělo těšit, když bude překládána co možná nejméně, protože všechno ostatní je kontraproduktivní. Výsledkem toho, čeho se Vaculík obával, by byl Jáchymem

Topolem označovaný „euroromán“:⁴⁴ Psaní orientované na překladatele, které volí jasný, metaforicky chudý jazyk, manipulaci s realitami, aby byly celoevropsky srovnatelné, časovou a zeměpisnou dekontextualizaci. Nicméně pro postmodernu se beztak konstatuje „*redukce národního prvku v národních literaturách*“⁴⁵ a přibývající místní neukotvenost. Toto se přisuzuje například Petře Hůlové v recenzi německého vydání *Umělohmotného třípokoje* (Dreizimmerwohnung aus Plastik): „*[...] jako by se s tímto novým románem ocitala v trendu globalizované femininní a feministické erotické literatury: Román je naprosto dekulturnizován – místo děje by se mohlo nacházet všude a nikde.*“⁴⁶

Svět udělá podle Tomáše Kafky, jak řekl dávno předtím, než se stal úspěšným diplomatem, jediné dobře, když bude číst českou literaturu: „*České literatuře – s proslulými autory jako Hašek, Hrabal, Kundera nebo s dosud málo známým Ivanem Blatným – ovšem tak jako tak nezbyvá jiná volba než nastoupit cestu do světa. Česká intimita, popřípadě její nedostatek, je totiž už dlouho nepostradatelnou součástí světové literatury.*“⁴⁷ Její nejlepší zástupci se prostě stali součástí světové literatury a podle toho jsou posuzováni také ve větších souvislostech, ať už se jedná, jak bylo zmíněno, o Hůlovou ve vztahu k „feministické erotické literatuře“ nebo o Radku Denemarkovou, jež má pověst, že „je Elfriede Jelinekovou Česka“.⁴⁸

Četba literárních textů i v dnešní době, kdy lidé méně čtou, zvyšuje citlivost pro vnímání jiných životních prostorů a cizích úhlů pohledu, které jsou v nich ztvárněny, a přispívá tak k otevřenosti a zvědavosti vůči tomu, co se odehrává mimo fiktivní svět, v realitě.

Co se překládá?

Začneme-li velkými počiny: vydání děl se nyní dostává Vladimíru Holanovi (editor: Urs Heftrich; 14 svazků; nejprve Kolín n. R.: Mutabene, teď Heidelberg: Winter).

44 Podrobněji k tomu HULTSCH, Anne. Schreiben, um übersetzt zu werden?: tschechische Literatur zwischen Originalität und ‚euroromán‘. *Zeitschrift für Slavistik*, 2010, 55(4), s. 464–479. ISSN 0044-3506. Jiné pojmy pro tento fenomén by byly „eurofikovaný román“ nebo „world fiction“. Srov. HULTSCH, Anne. Fremdübersetzung – Selbstübersetzung – Mehrsprachigkeit oder das Vordringen tschechischer Gegenwartsautor_innen in die nichtslavisches Welt. In: HITZKE, Diana a Miriam FINKELSTEIN, eds. *Slavische Literaturen der Gegenwart als Weltliteratur – Hybride Konstellationen*. Innsbruck: innsbruck university press, 2018, s. 40–41. ISBN 978-3-903187-02-3.

45 BERNÁTH, Árpád. Identitäts- und Differenzenerfahrung im Verhältnis von Weltliteratur und Nationalliteratur im Zeitalter der Moderne und Postmoderne: Péter Esterházy, Péter Nádas und die deutsche Literatur. In: IWASAKI, Eijirō ed. *Begegnung mit dem ‚Fremden‘: Grenzen – Traditionen – Vergleiche*. München: Iudicium, 1991, s. 148. ISBN 3-89129-901-X.

46 BERKING, Sabine. Was Sie schon immer über Plastikvögelchen wissen wollten. *FAZ*, 14. 2. 2013, 65(38), s. 26. ISSN 0174-4909.

47 KAFKA, Tomáš. Die Literatur am Rande des Tagebuchs. *FAZ*, 23. 5. 1995, 47(119), s. B12. ISSN 0174-4909.

48 BREITENSTEIN, Andreas. Verlust und Wiedergewinnung der Mitte. *NZZ*, 20. 3. 2019, 240(66), s. 39. ISSN 1420-6242.

38 Srov. MAREŠ, Petr. „Něma benzina, najn gazka, neni petrol“: jazyky v románu Jáchyma Topola *Sestra*. In: Týž. *Nejen jazykem českým: studie o vícejazyčnosti v literatuře*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2012, s. 86–99. ISBN 978-80-7308-394-6.

39 ZIMMERMANN, H. D. *Böhmen*, s. 13.

40 BIERMANN, Wolf. *Wie man Verse macht und Lieder: eine Poetik in acht Gängen*. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1997, s. 148. ISBN 3-462-02583-X.

41 Srov. MORETTI, Franco. Conjectures on World Literature. *New Left Review*, 2000, 41(1), s. 54–68. ISSN 0028-6060.

42 Srov. VACULÍK, Ludvík. Jak se v posledních třinácti letech změnilo postavení a funkce literatury?: anketa. *Host*, 2003, 19(6), s. 21. ISSN 1211-9938.

43 „*Světové dílo, hm, je vlastně jen to, kvůli němuž se svět učí jeho řeči.*“ VACULÍK, Ludvík a Karel HVÍŽDALA. O Čechách a o úlevě dělat dobře. In: HVÍŽDALA, Karel. *Dialogy*. Praha: Torst, 1997, s. 103. ISBN 80-7215-020-0.

Německé vydání děl Jiřího Gruši (editor: Hans Dieter Zimmermann; 10 svazků; Klagenfurt: Wieser) a vybraných spisů Jana Patočky (editor: Klaus Nellen mj.; 5 svazků; Stuttgart: Klett-Cotta) už bylo uzavřeno.

U Jiřího Gruši se jedná o autora, který se sám pohyboval v obou jazycích, v obou psal básně a působil v diplomatických službách v Bonnu a ve Vídni ho podnítilo k napsání četných esejí, které se obracejí k německému a rakouskému publiku. V tomto ohledu se zdá nezpochybnitelné, že o vydání jeho děl je v německém jazykovém prostoru zájem.

U Vladimíra Holana, který našel v Ursu Heftrichovi angažovaného přímluvce, je tomu trochu jinak. V Německu Holan určitě (ještě?) není „*jedním ze synonym české poezie vůbec*“, jak to pro Itálii, popř. italské básníky formuloval Vladimír Mikeš.⁴⁹ A tak zahajuje Hans-Peter Riese svou recenzi šestého svazku německého vydání Holanových děl slovy: „*Básník Vladimír Holan je u nás téměř neznámý. Nanejvýš zapřísáhlí nadšenci lyriky si možná vybaví úžasné překlady Reinera Kunzeho z šedesátých let.*“⁵⁰ Riese semu však tento svazek vydaného díla slouží k tomu, aby o Holanovi zprostředkoval německojazyčnému publiku následující informaci, a tím ho přiblížil k italskému stanovisku recepce: „*Jeho souborné dílo mezitím dokazuje, jak vysoko je třeba českou lyriku 20. století v evropském kontextu zařadit.*“⁵¹ Riese tamtéž zdůrazňuje, jak je pro zprostředkování Holana, považovaného za temného až hermetického, důležitý fakt, že se jedná o náročné vydání díla, jehož svazky jsou opatřeny poznámkovými aparáty a kontextualizujícími doslovy, takže Holana zvědavému publiku objasňují, činí ho přístupným a přístupnějším nejenom jazykově, ale i kulturně.⁵² Lze předpokládat, že úspěch nového překladu *Švejka* (2014) je rovněž vyvolán skutečností, že tento svazek disponuje taktéž velmi užitečným dodatkem (viz níže).

Žádného německojazyčného vydání díla se (dosud) nedostalo Hrabalovi, avšak krátce po jeho smrti (1997) sestavili v Suhrkampu soubor o šesti svazcích (*Pábitelé; Obsluhoval jsem anglického krále; Taneční hodiny pro starší a pokročilé; Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet; Městečko, kde se zastavil čas; Příliš hlučná samota*) a nabízeli ho ve formě knižního boxu, přičemž jak box, tak i jednotlivé tituly byly opatřeny kolážemi Jiřího Koláře. Bylo tak možné udělat si o Hrabalově díle aspoň malý přehled a současně se seznámit s Kolářem, jestliže ho člověk dosud neznal. U těchto

49 „*Pro italské básníky je Holan jedním ze synonym české poezie vůbec.*“ MIKEŠ, Vladimír. Holanova vertikála. In: JUSTL, Vladimír, ed. *Úderem tepny: sborník ze semináře k interpretaci básnického díla Vladimíra Holana*. Praha: RaJ, [1986], s. 181.

50 RIESE, Hans-Peter. Schwermut als Zustand. *FAŽ*, 29. 12. 2010, 62(303), s. 30. ISSN 0174-4909.

51 Tamtéž.

52 To vede k podobnému fenoménu jako u desetisvazkového německojazyčného vydání děl Osipa Mandelštama, které připravil pro curyšské nakladatelství Ammann (jednotlivé díly 1985–2000, souhrnné 2001,² 2004) Ralf Dutli. Zčásti dvojjazyčné německé vydání (básnické svazky jsou dvojjazyčné, svazky esejů a dopisů jen německojazyčné) je obsáhlejší a fundovanější než dosud existující originální vydání díla. Německojazyčný čtenář se tím ocitá v nanejvýš komfortní situaci.

vydání se nejednalo o nové překlady, nýbrž šlo „jednoduše“ o kolekci knih, které v Suhrkampu dosud vyšly.

Na to, co zde platí pro Hrabala, odkazuje roku 1994 Martha Höhl jako na obecný problém raných devadesátých let: „*Popouzí však to, že se v Německu dosud nepřeložily a nevydaly téměř žádné české knihy napsané po roce 1989.*“⁵³ To se mohlo na propadu čísel ve druhé polovině devadesátých let odrazit. Dohadlo se, co se dohnat dalo, a hlad po dosud v Československu oficiálně nevydaných titulech byl utišen, bez ohledu na soudobý vývoj. Tato potřeba byla uspokojena až v polovině desetiletí – ale ztratily se souvislosti, co se nových jmen týkalo. A to opět souvisí s tím, že se přinejmenším v Německu, jak bylo zmíněno, spoléhali na doporučení (bývalých) exulantů, kteří ne všichni, jako například Antonín Brousek, se zájmem sledovali a komentovali,⁵⁴ co se v Československu, resp. pak v České republice v literatuře právě dělo.

Bývalý český ministr kultury Daniel Herman poukázal po právu na to, že současná česká literatura už nenese pouze jména Milana Kundery, Bohumila Hrabala nebo Václava Havla, nýbrž že nejpozději od přelomu století přibyli noví, mezinárodně úspěšní autoři, kterým se dařilo ve Španělsku (Miloš Urban), Spojených státech (Michal Ajvaz) nebo globálně (Patrik Ouředník, Kateřina Tučková).⁵⁵ Jak se to s nimi má konkrétně v Německu?

Kdybychom chtěli sestavit žebříček do němčiny nejvíce překládaných českých autorů, vyšel by následující obrázek: seznam by pravděpodobně vedl Pavel Kohout, v jehož případě se ale soupis titulů ukazuje jako poněkud problematický, protože některé jeho knihy poprvé vyšly už před rokem 1989. Michal Viewegh by byl ve sledovaném období s jedenácti přeloženými tituly početně nejsilnějším autorem, jemu by byl v patách s devíti knihami, jakož i jednou audioknihou v německém překladu Petr Borkovec, autor, který je v první řadě básník(!). Téměř na stejné úrovni by se s devíti tituly nacházel Jiří Kratochvíl, následovaný Jáchymem Topolem a Jaroslavem Rudišem, každý po sedmi titulech. Zajímavé je to, že do této pětice (když z důvodu zmíněného výše nezohledníme Kohouta) patří autoři mající takřkajíc víceméně své osobní nakladatelství a svou osobní překladatelku, která vždy s drobnými výjimkami přeložila všechny knihy (Borkovec – Christu Rothmeier – Edition Korrespondenz; Topol – Evu Profousovou, nejprve spolu s Beatou Smandek – Suhrkamp), takže jméno autora zazní v německojazyčném prostoru pokaždé společně se jménem nakladatelství a jeho překladatelkou. U čtyř dalších autorů však neexistuje tak úzký vztah

53 HÖHL, M. Notate, s. 924.

54 Brousek pořádal na hamburské univerzitě semináře o nových jménech v české literatuře po roce 1989, zval do Hamburku mladé autory a sestavoval studentům projevujícím zájem, když vyráželi do Prahy, seznamy s doporučeními, kde byla jména v té době ještě sotva známých autorů jako například Petra Halmaye nebo Zuzany Brabcové.

55 Srov. HERMAN, Daniel. [zdravice]. In: *Czech Books in the World*. Brno: MZK, 2015, s. [a2].

k těm, kteří jim na německojazyčném trhu propůjčují hlas. Rudiš sice má s jednou výjimkou stejně jako Topol za svou překladatelku Evu Profousovou, pokud rovnou sám nepíše německy, jeho knihy však vyšly v různých nakladatelstvích (Rowohlt, Luchterhand, Voland & Quist, licencovaná vydání u Wagenbacha, btb). Rekord co do „spotřeby“ překladatelek láme Jiří Kratochvíl, neboť do němčiny byl dosud přeložen osmi různými překladatelkami (Susannou Roth, Kathrinou Liedtke, Milkou Vagadayovou, Johannou Posset, Julií [Koudela-]Hansen-Löve, Christou Rothmeier, Ninou Ritschl, Kathrinou Janka), Michal Viewegh celkově šesti (Irene Bohlen, Kathrinou Liedtke, Johannou Posset, Hannou Vintr, Evou Profousovou, Katharinou Hinderer). Do TOP 10 se dostanou i dvě autorky: Markéta Pilátová s pěti a Petra Hůlová se čtyřmi tituly, přičemž v obou těchto případech působili různí překladatelé (Christa Rothmeier, Julia Koudela-Hansen-Löve, Michael Stavarič, Mirko Kraetsch, Sophia Marzolf, resp. Christa Rothmeier, Doris Kouba).

Z této malé statistiky vyplývá, že rozhodování nakladatelství se tedy nejspíš skutečně vztahuje na dotyčného autora a méně na důvěru v překladatele.

Znovu a znovu vyvstává otázka, jaké dílo a z jakého důvodu osloví zahraniční trh. Dosud pro to nebyl nalezen vzorec, můžeme se tedy jen domnívat, zda se v cizím hledá spíš cosi cizího nebo vlastního. Překlady „*anticipují představy o očekávaných kritiky a publika*“.⁵⁶ V čem tyto představy spočívají, co se údajně očekává?

Výše uvedený odlišný podíl překladů z češtiny v Německu a Rakousku může být chápán jako známka toho, že zeměpisná blízkost, z níž pro Českou republiku plyne společná hranice s Německem s úctyhodnými 800 kilometry a s Rakouskem s asi 460 kilometry, se zdá méně důležitá než společné dějiny dnešní České republiky a Rakouské republiky v rámci bývalé Habsburské monarchie na jedné straně a vědomí blíže nedefinovaného, blíže nedefinovatelného – či právě jen prostřednictvím literárních textů definovatelného – středoevropského pocitu příslušnosti na straně druhé. To poslední je určitě také důvodem, proč si česká literatura aktuálně stojí podstatně lépe v Polsku než v Německu. Ve východním Německu jsou schopni tento středoevropský pocit rovněž vnímat, ale určitě ne v západní části západního Německa, kde hraje mnohem větší roli blízkost Francie. Není zajisté náhoda, že Rudišovými „místy“ v Německu jsou Berlín a Lipsko – i v Německu zůstává uvnitř střední Evropy.

Společná minulost hraje rozhodující roli samozřejmě také v česko-německém propletenci vztahů, což se však pochopitelně v průběhu mnoha let projevilo spíš jako překážka. Momentálně se naopak zdá, jako by právě literární zpracování této minulosti českými autory, těch rozdělených dějin – se všemi jejich negativními implikacemi – bylo téměř zárukou úspěchu na německém knižním trhu. Přitom je téměř

56 BACHLEITNER, N. a M. WOLF. Auf dem Weg, s. 7.

lhostejné, jak hodnotíme literární kvalitu děl Vladimíra Körnera, Zdeňka Šmída, Kateřiny Tučkové,⁵⁷ Jakuby Katalpy, Aleny Mornštajnové a dalších.

Oblíbě se tedy už delší dobu těší zjevně knihy s česko-německou, potažmo židovskou tematikou: Květy Legatové, *Die Leute von Želary* [Želary] a *Der Mann aus Želary* [Jozova Hanule] (obě 2005), Radky Denemarkové, *Ein herrlicher Flecken Erde* [Peníze od Hitlera (Letní mozaika)] (2009), Jakuby Katalpy, *Die Deutschen* [Němci] (2015), Kateřiny Tučkové, *Gerta. Das deutsche Mädchen* [Vyhnání Gerty Schnirch] (2018), kterou se zabývají, jak vidno, především autorky. V této souvislosti hovoří Andreas Breitenstein o „prolomení hráze“: „*Obecně lze pozorovat prolomení hráze, co se zatížených historických témat týče: mladé generaci jsou vzdálené staré komplexy, nebojí se dotýkat skutečnosti, že Češi nebyli jen obětí a že morálka ne vždy stála na jejich straně. Chce, jak jednou řekl Václav Havel, „žít v pravdě“.*“⁵⁸ Ještě roku 2000 napsal Tilman Krause, že deviza zní: „[...] *nezapočítávat, nýbrž zobrazovat*“ a že čeští autoři jako „*diváci za plotem velkých dějin*“ to „*schéma pachatele-oběti*“ obcházejí.⁵⁹ Jím konstatovaná rezignace na započítávání mohla německému čtenáři zpočátku usnadnit to, aby si zobrazování pustil k tělu. V poslední době se mu četba dodatečně ulehčuje tím, že jsou čeští protagonisté vykreslováni jako pachatelé činů proti Němcům. Z toho plynoucí nebezpečí spočívá podle mého názoru v tom, že se tím leckterý německý čtenář může sám cítit „nevinnejším“ a „oprostěnějším od viny“ a může prstem ukazovat na obdobné pachatele, takže se generují nová obvinění, nebo se ta existující jeví jako omluvitelnější. Německé recenze takových děl by se tedy měly brát na vědomí s kritickým odstupem a měli bychom se u nich ptát, proč dotyčný recenzent knihu přijímá příznivě. Breitensteinovo prolomení hráze se vlastně v prvé řadě zdá důležité pro vnitročeskou diskuzi.

Srovnatelné prolomení hráze mohou s ohledem na to, jak se čeští autoři vypořádávají s kulturou (ne)paměti, popř. s tématy, jež dosud byly tabu, v Německu vyvolat překlady, jak bylo obzvláště dobře patrné na reakcích na *Die Teufelswerkstatt* [Chladnou zemí] (2010) Jáchyma Topola,⁶⁰ které ukázaly, jak je důležité, že tato kniha vyšla také v německém jazyce. Jaromír Konečný, jenž sám píše německy, vyjmenovává, čím může být německojazyčná literatura obohacována: „*Předevoším co se týče poetiky všedního dne, sexuality a humoru a slovního vtípu, si němečtí spisovatelé dříve*

57 V jejím případě následoval překlad do němčiny relativně pozdě. Kniha *Vyhnání Gerty Schnirch* (2009) si cestu k německému publiku našla prostřednictvím Iris Milde jako *Gerta: das deutsche Mädchen* teprve na podzim roku 2018. Bohužel je německý titul výsledkem přinejmenším jednostranné, neřkuli chybné interpretace, neboť celkový text se zakládá právě na ambivalenci sebereflektivní vs. připisované identity protagonistky jako poloviční Češky, příp. Němky.

58 BREITENSTEIN, A. *Verlust*, s. 39.

59 KRAUSE, Tilman. Auf der Kleinseite der Geschichte: die Deutsche Verlagsanstalt inventarisiert die tschechische Literatur: Schwejks, Schlawiner und Charmeur. *Die Welt*, 13. 9. 2000, 55(214), s. 35. ISSN 0173-8437.

60 K porušení tabu srov. HULTSCH, A. *Fremdübersetzung*, s. 43.

tolik netroufali. To je široké pole, které může obhospodařovat spisovatel bez falešných pocitů studu“.⁶¹ Tyto aspekty mu Němci ochotně přenechají a mohly by je přiměřeně zastoupit také překlady z češtiny. Do oblasti poetiky všedního dne lze zařadit díla Jaroslava Rudiše a Michala Viewegha, do oblasti sexuality snad texty Miloše Urbana. Humor se od českých autorů vyloženě očekává, a přitom samozřejmě vyvstává otázka, jak nebo jestli vůbec ho v Německu chápou, neboť Jáchym Topol se při autorském čtení musel za *Die Teufelswerkstatt* ospravedlňovat například tím, že přátelé jeho rodičů, kteří přežili Terezín, o tom vyprávěli ty nejlepší vtipy.⁶² A slovní vtip stojí a padá s překladem samozřejmě mnohem víc než všechno ostatní.

Se zájmem nakladatelství se setkávají také texty, které bychom mohly označit za pražské. I zde to jsou opět Urban a Rudiš, kteří k sobě přitahují pozornost, střídme Daniela Hodrová a ještě střídmeji Michal Ajvaz. Působí ale zvláště, že takový autor jako Michal Ajvaz byl až do roku 2019, kdy v němčině vyšel *Návrat starého varana* (1991; *Die Rückkehr des alten Warans*), v německé jazykové krajině prostě ignorován, odhlédneme-li od kratších textů v časopisech jako *Lettre International* nebo *Akzente* (již 1990/1991, popř. 1994) a v antologiích, přestože anglické překlady jeho knih z let 2009 až 2011 patřily mezi TOP 10 přeložené prózy a k Best European Fiction,⁶³ což lze nejspíš vysvětlit jeho blízkostí k takzvanému magickému realismu. Kráčí tím jednoznačně ve stopách jedné nečeské literární tradice, kterou však prostě neapodobuje, nýbrž ji zpracovává velmi specifickým způsobem. Jeho román *Druhé město* (1993; 2. přeprac. vyd. 2005) se sice odehrává v Praze, ale v takové Praze, která svou opačnou stranou a periferiemi působí tak fantasticky, že kniha prostě nemůže sloužit jako průvodce. Touto Prahou projíždějí v noci zaoceánské parníky.⁶⁴ Líčí se vlastní imaginární geografie města, a tím se netušeným způsobem formuluje a konkretizuje vyprávění o „magické Praze“. Jiří Kratochvil zase utváří „magické Brno“. Větší zeměpisná blízkost tohoto města k Rakousku než k Německu se zjevně odráží v tom, že Kratochvila zastupuje nakladatelství Braumüller.

Jedna panelová diskuze Literárního kolokvia v Berlíně v roce 2003 ukazuje, že „Západ“ měl vůči „Východu“ jasná očekávání a že pokládal přistoupení k EU nikoli za příležitost vnímat domnělý „Východ“ nově, nýbrž za riziko, že ho ztratí jako jang

61 Citováno podle CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Prasens, 2010, s. 153. ISBN 978-3-7069-0602-9.

62 Recenze večera a knihy pak ale dopadla veskrze pozitivně, téměř jako Topolova apologie: SELL, Gundula. Ausgestopfte Überlebende. *Sächsische Zeitung*, 27. 4. 2010, 65, s. 8. ISSN 0232-2021. Topol dokázal recenzentku, která svůj diskuzní projev zahájila tím, že knihu „nesmíme“ považovat za dobrou a že by žádný Němec něco takového „nesměl“ napsat, svou odpovědí tedy přesvědčit. Naštěstí pro německého čtenáře, že takové domnělé zákazy mohou být zrušeny překlady z jiných jazyků.

63 BLATNÁ, Dana. Michal Ajvaz. *Dana Blatná Literary Agency* [online]. 2021 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.dbagency.cz/index.php?pg=authors&id=17/>. Soupis překladů do jiných jazyků je působivý.

64 AJVAZ, Michal. *Druhé město*. Brno: Petrov, 2005, s. 91–95. ISBN 80-7227-231-4.

„Západ“: „Čím je Západ, když přivtělením ztratí Východ? [...] Již dávno se životní poměry tak silně přiblížily Západu a urychlily, že zatlačují do pozadí ty ze západního pohledu rozhodné zkušenosti východního bloku. A tak obraz Východu protéká Západu postupně mezi prsty.“⁶⁵ To odráží jeden docela cynický a egoistický pohled na věc: lidé, kteří nemohli desetiletí žít ve svobodných a demokratických podmínkách, jsou dobří leda k tomu, aby „Západ“ mohl profitovat z jejich „zkušeností východního bloku“, kterými on sám nemusel projít, takže by bylo nejlepší ponechat lidi na „Východě“ ještě déle odloučené, aby se nepřipravil o to, že budou dál procházet negativními zkušenostmi, které „Západu“ pomáhají, aby se mohl nadále těšit z vlastní demokracie. O empatii tento úhel pohledu tedy zrovna nesvědčí.

Jelikož se v Česku vyskytuje málo cizinců a cizích vlivů, citelně se odhaluje absence takzvané transkulturní literatury,⁶⁶ která je v německém jazykovém prostoru silná, a do textů jsou zasazováni cizinci a cizí vlivy. Místa dějů se nacházejí v Austrálii (Edgar Dutka), Číně (Markéta Hejkalová), Indii (Hana Andronikova), na Sibiři (Martin Ryšavý), v Rusku a Bělorusku (Jáchym Topol), ve Střední Asii (Bára Gregorová), v Mongolsku (Petra Hůlová), Chorvatsku (Magdalena Platzová), Banátu (Matěj Hořava), Německu (Jaroslav Rudiš), ve Francii (Michal Ajvaz), Velké Británii (Miloš Urban), v Itálii (Petr Borkovec) – tento seznam by se dal rozšířit o mnoho dalších záznamů.⁶⁷ Přenášení dějišť do cizích států s sebou nese klesající zájem o tyto texty v zahraničí, když se od české literatury očekávají pohledy do transformačních procesů vlastní společnosti apod. Přehlíží se přitom, že i tato vzdálená místa jsou samozřejmě vybírána a ztvárňována vlastním – českým – způsobem.

Produkce

Překladatelské osobnosti

Pohled na překladatele se v průběhu času mění. Zatímco dříve nebyvali vůbec zmiňováni, dnes je to považováno víceméně za samozřejmost. Jejich úloha je však větší než pouhé překládání z jednoho jazyka do druhého, proto zde jsou zmiňováni na prvním místě, když jde o produkci českých knih v německém jazyce. Překladatelé doprovázejí svého autora na knižních turné, účastní se akcí s ním nebo o něm, píší o něm nebo obecně o české literatuře do periodik nebo na internetových blozích, působí tedy v širším smyslu jako prostředníci. Často jsou to právě oni, kteří

65 PLATH, Jörg. Imperium Europa. *Der Tagesspiegel*, 21. 11. 2003, 59(18307), s. 025. ISSN 1865-2263.

66 Srov. DIMTER, Tomáš. Léčitelé literatury. *A2*, 2007, 3(50), s. 1 a 14. ISSN 1801-4542.

67 Příkladnějším pro českou literaturu nelze vůbec potvrdit, že by se venovaly „východoevropské [romány] blízkému okolí“, jak PLATH, J. Imperium, s. 25, cituje Iris Radischovou.

pro dotyčného autora najdou nakladatelství. V německo-českém kontextu se stává, pokud vůbec, tak nanejvýš u odborných knih, že nakladatelství zadá zakázku na překlad opravdu samo od sebe.

K úspěchu „svých“ autorů (např. Jáchyma Topola, Radky Denemarkové, Jaroslava Rudiše) přispěla bezpochyby do značné míry Eva Profousová,⁶⁸ která se během celého sledovaného období věnovala literárnímu překládání kontinuálně. Nemá však (už) žádné iluze, co se zájmu o českou literaturu v Německu týče. Situace se vyvíjí „k horšímu“, knihy z jejího pohledu nemohou za normálních tržních podmínek obstát, což se vyrovnává příspěvky z české strany, řekla roku 2019.⁶⁹

Stále častěji lze pozorovat, že lidé překládají ne *do* svého, nýbrž *ze* svého prvního jazyka: Markéta Barth, Antonín Brousek ml., Ondřej Cikán, Hana Hadas, Věra Koubová, Martina Lisa, Lea Lustyková, Klara Hůrková, Jaromír Konečný, Milena Oda, Eva Profousová, Maria Sileny, Michael Stavarič, Petr Šimon, Veronika Siska, Alena Wagnerová, abychom jmenovali jen některé. To je v rozporu s „klasickým“ nepsaným principem překládat vždy pouze do svého prvního jazyka.⁷⁰ Jedná se přitom o obecný trend, který lze mezitím pozorovat i na příkladu češtiny – a sice už nejenom v podobě vlastních překladů od autorů, kteří žili v exilu a chtěli oslovit publikum své exilové země –, a nyní vede přece jen k tomu, že klid panující kolem českých děl je narušován především samotnými Čechy, což Březina v úvodním citátu považoval ještě za nadbytečné. Ne ve všech případech se toto rozhodnutí ukazuje jako šťastné, jak dosvědčují hotové výtvořky, jimž se tím za těchto okolností prokázala medvědí služba. Částečně vzniká dojem, že se ve větší míře vytrácí respekt z jazyka, z precizního výrazu, který je právě pro překládání literárních děl tak zásadní. Nikoli bezdůvodně vytvořila například Profousová své první překlady spolu s ko-překladatelkou (s Kathrin Liedtke, popř. s Beatou Smandek), jejímž prvním jazykem je němčina. Vědomí, které se v tom odráží a které je pro německojazyčný trh jediné relevantní, totiž že německý text lze dobře a plynule číst, a tak působí jako originál a měl by obstát jako estetický výtvar, jako by však poněkud ustupovalo do pozadí. Ve shodě s tím zformuloval Fühmann své očekávání od přebásněné básně následovně: „*Přebásnění musí být srozumitelnou německou básní, kterou by člověk mohl s klidným svědomím zahrnout do sbírky vlastních veršů. Žádný překlad je lepší než chabý, nebo dokonce zkomolený. Takové náhražky jsou*

dvojnásob škodlivé: podávají falešný obraz originálu a zamezují zaplnění mezery, která se jimi neuzavřela, nýbrž zůstala jen zamaskovaná.“⁷¹

Toto vědomí se projevovalo ještě mnohem silněji, když se (také) české verše překládaly často pomocí interlineárních verzí. Tuto časově a finančně náročnou metodu, která se praktikovala především v takzvaném bývalém východním bloku – a měla sloužit nejenom prvoplánově k porozumění mezi národy „socialistického bloku“, nýbrž měla nouzově zajistit existenci také v nemilost upadnuvším autorům, aby je nezahnali přímo do disentu⁷² –, si mohou ekonomicky fungující nakladatelství sotva dovolit, neboť se při tom kromě tvůrce konečného textu musí zaplatit ještě i překladatel textu hrubého, ale to vydláždilo cestu k německojazyčnému čtenáři celé řadě dobrých textů a autorů a přispělo to na druhou stranu k tomu, že vznikly produktivní česko-německé tandemy, jako např. Ludvík Kundera / Franz Fühmann, což zase vedlo k cílému zájmu německého partnera o českou literaturu.

Biermann sestavil jakési desátero „*k pečlivému tlumočení*“, kde důrazně vyzdvihuje důležitost ovládnutí všech jemností cílového jazyka, které nelze nahradit znalostí sebevětšího počtu výchozích jazyků.⁷³ První příkázání zní: „*Uč se jazyk, který už umíš: svůj vlastní*“ a desáté: „*Kromě toho se i při překládání znovu uč jazyk, který pro tebe zůstává nejtěžší: svůj vlastní.*“⁷⁴ Jak obtížné teprve je, když není náš vlastní!

Mnozí překladatelé se vyjadřují nejenom k otázkám překládání, nýbrž se o „svou“ literaturu zasazují také v německojazyčném prostoru. Ovšem ne každý při tom má šťastnou ruku, když se například podíváme na výklady Doris Kouby v *Sudetenland*.⁷⁵ Text je plný protikladů a kritizuje na všechny strany, čímž se české literatuře jako takové nijak neposlouží. Holanovo dílo se překládá proto, že se za ně někdo, Urs Heftrich, tak mohutně zasazuje. „*Nadmíru subvencovaný překlad*“, který Koubu podle všeho tlačí v žaludku, nepřichází odnikud, nýbrž spíše ukazuje, co může v kulturní struktuře dokázat entuziasmus jednoho člověka přesvědčeného o Holanově kvalitě. Když se do němčiny po 88 letech podruhé přeloží *Švejk*, není na místě zvolání: „*Už zase Švejk!*“, mělo by se přece spíš říct: „*Konečně zase Švejk!*“, protože v tomto případě zrovna nejde o další vydání překladu od Reinerové, tedy o „*Schwejka*“ z roku 1926. Označit paměti Tomáše Halíka za „*slátaniny*“ a předhazovat Jaroslavu Rudišovi, že „*znečišťuje*“ (*besudeln*)⁷⁶ německý jazyk, působí přes veškeré oprávnění předložit

71 FÜHMANN, Franz. Kleine Praxis des Übersetzens unter ungünstigen Umständen. *Bücherkarren: internationale Literatur im Verlag Volk und Welt Berlin*, 1970, 14(2), s. 14.

72 Srov. BIERMANN, W. *Wie man Verse*, s. 151.

73 Srov. k tomu také KUNZE, Reiner. Dasselbe, das ein anderes ist: über das Nachdichten. In: Týž. *Das weiße Gedicht: Essays*. 2. Auflage. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1989, s. 67. ISBN 3-10-042012-8.

74 BIERMANN, W. *Wie man Verse*, s. 178–179.

75 KOUBA, Doris. Rezeption tschechischer Autoren in Deutschland. *Sudetenland*, 2019, 61(3), s. 357–365. ISSN 0562-5173.

76 Tamtéž, s. 358, 363.

68 Srov. KUBÍČEK, Tomáš. Cesta k překladu. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu 1998–2016*. Praha: MK ČR, 2016, s. 9. ISBN 978-80-87546-24-6.

69 PROFOUSOVÁ, Eva a Marie VOŠLÁŘOVÁ. Česká literatura (nejen) v Lipsku 2019. *iLiteratura.cz* [online]. 8. 1. 2019 [cit. 27. 1. 2019]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40995/profousova-eva-ceska-literatura-nejen-v-lipsku-2019/>.

70 Srov. STOKLOSINSKI, Eduard. Direction: Beyond the Mother Tongue Dictate. In: DATHE, Claudia, Renata MAKARSKA a Schamma SCHAHADAT, eds. *Zwischentexte: literarisches Übersetzen in Theorie und Praxis*. Berlin: Frank & Timme, 2013, s. 47–56. ISBN 978-3-86596-442-7.

polemický text zrovna tak nepřiměřeně jako představa, že čeští autoři mají psát, aby „*Němcům konečně*“ něco vyprávěli.⁷⁷ To by opravdu byla smrt veškeré literatury, kdyby autoři psali na objednávku to, co od nich větší sousedé očekávají – srov. formulace: „*každopádně je nezbytné*“, „*jsou nezbytné*“⁷⁸ –, a zároveň se Koubou vyjmenovaná témata pak ukazují spíš jako české problémky, které v Evropě patrně sotva koho zajímají, a podrobná debata o takzvané angažované literatuře se v Česku vedla cca před deseti lety. Nemůže jít o to, aby překladatelka vyřizovala českým autorům, „*co u zdejších nových vydání už celé roky tak moc postrádá programový vedoucí německého nakladatelství Rowohlt Wilhelm Trapp*“.⁷⁹ Otázka by přece měla spíš znít, jaká česká díla v dané situaci skutečně vyšla a zda a do jaké míry obsahově a/nebo esteticky přispívají k německojazyčné nebo evropské literatuře, popř. je mohou obohatit, a proto by měla být přeložena. Její nadávání na státní podpůrné fondy a subvence jde ruku v ruce s požadavkem „*státních podpůrných opatření, státní podpory také pro ukázkové překlady*“⁸⁰ takže se – nejenom na tomto místě – ptáme po konzistenci argumentace, obzvlášť když se zároveň tvrdí, že současná literatura nemá zrovna co nabídnout. Nebo jde jediné a pouze o to, že by jako překladatelka chtěla dostat zaplacené i své ukázkové překlady, luxus, o kterém může každý jiný soukromník, který musí kvůli jedné zakázce vypracovat desítky nabídek, jen snít?

V nápadném kontrastu k tomu stojí výklady Tomáše Zmeškala, který v zahraničí neustále slychal: „*Česká próza je právě teď ve skvělé kondici. Je různorodá, jak jazykově, tak tematicky. Reflektuje jak domácí, tak přinejmenším evropská témata, má autory a autorky, kteří píšou přímočaře i ty intelektuálně náročné. Není generačně rozdělená, je zkrátka skvělé být českým čtenářem. [...] Význam soudobé české literatury naprosto přesahuje pouhých 10 milionů obyvatel České republiky, což samozřejmě hraje roli při vytváření edičních plánů. Česká próza je tedy v zahraničí respektována, zatímco v českých recenzních člancích někdy pouze tolerována či trpěna.*“⁸¹ Zmeškalovo zahraničí je však nikoli Německo, nýbrž Velká Británie, ale i v Německu se zdá, že se to přece jen postupně bere na vědomí.

Kromě již víckrát zmiňované Profousové (*1963, od 1993) působí jako překladatelé soudobé české prózy do němčiny především, tedy že jim v německém překladu vyšlo aspoň pět obsáhlejších knih, jmenovitě: Mirko Kraetsch (*1971,

77 Tamtéž, s. 360.

78 Tamtéž, s. 361.

79 Tamtéž. Neblahý „fenomén Babiš“ byl popsán už in TABERY, Erik. *Opuštěná společnost: česká cesta od Masaryka po Babiše*. Praha: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-849-7, především ale působí opravdu naivně domněnka, že by podobné fenomény byly „v Německu, Rakousku nebo Švýcarsku prostě nemyslitelné“. Bylo by samozřejmě hezké, kdyby v Evropě existovaly natolik upevněné demokracie, které by se nad takové jevy mohly právem povznést.

80 KOUBA, D. *Rezeption*, s. 363.

81 ZMEŠKAL, Tomáš. Proč si v cizině myslí, že Česko prochází literárním zlatým věkem, ale u nás o tom nikdo neví? *Hospodářské noviny* [online], 7. 6. 2015 [cit. 31. 3. 2021], 59. ISSN 0862-9587. Dostupné z: <https://art.ihned.cz/knihy/c1-64126270-tomas-zmeskal-sjezd-spisovatelu/>.

od 2006), Sophia Marzloff (*1971, od 2002), Johanna Posset (*1964, od 1994), Christa Rothmeier (*1948, od 1993), Michael Stavarič (*1972, od 2003), mimoto Kristina Kallert (*1962, od 1998) jako překladatelka prózy také již nežijících autorů; lyriku překládají Ondřej Cikán (*1985, od 2012), Urs Heftrich (*1961, od 2000), opět Christa Rothmeier a Eduard Schreiber (*1939, od 2010). Tento výčet si nedělá nárok na úplnost, objasňuje však jednu skutečnost: překladatelé, vykonávající tuto činnost momentálně aktivně, zahájili svou překladatelskou činnost, bez ohledu na věk, všichni teprve po roce 1989, většina až po roce 2000, téměř polovina z nich má domov v Rakousku. Spolu s Lipským knižním veletrhem 2019, bezprostředně před jeho zahájením i v jeho závěru, přibýlo velmi mnoho nových jmen, u kterých se teprve musí ukázat, zda si od nich přečteme něco nového i za deset let. Žádný literární překladatel z češtiny nemůže žít pouze z těchto překladů, což vzhledem k výše uvedeným číslům nepřekvapí. A čím víc překladatelů se o ten koláč musí dělit, tím menší jsou samozřejmě také kousky, třebaže lze právě s větším počtem zase spojovat i naději, že každý český autor získá pro své dílo překladatele, kterému co do stylu a jazyka skutečně sedne. Mělo by přitom jít ani ne tak o konkurenci, jako spíš o to, aby se tím lépe posloužilo české literatuře, neboť u některých z „produktivních překladatelů“ musíme bohužel v závislosti na překládaném autorovi pozorovat opravdu velké kvalitativní rozdíly.

Agentury

Zřejmě není náhoda, že právě Edgar de Bruin, bohemista a překladatel z Nizozemí, jež se silně zasazuje o vlastní literaturu, zastupuje jako agent od roku 2003 v zahraničí s agenturou Pluh. Agency for Czech Literature úspěšně české autory (mj. Biancu Bellovou, Patrika Ouředníka, Jáchyma Topola), neboť jen málo českých nakladatelství skutečně hájilo, popř. hájí zájmy svých autorů, a nějaká centrální státní instituce, jež by v zahraničí vykonávala systematickou práci, v té době, kdy svou agenturu založil, ještě neexistovala. Pluh nese například zásluhu na tom, že se nejvíc překládanou knihou za posledních 25 let s překlady do 30 různých jazyků mohla stát Ouředníkova *Europeana*.⁸² Mezitím vypadá situace poněkud jinak než zkraje nového tisíciletí, když Pluh zahájil svou činnost, protože jednak existuje státní podpora překladu (viz níže) a jednak došlo k založení dalších agentur.

Edgara de Bruina následovala Dana Blatná se svou stejnojmennou brněnskou agenturou Dana Blatná. Literary Agency. Nejdříve se v zahraničí starala o autory nakladatelství Petrov (tedy mj. o Jiřího Kratochvila a Michala Viewegha mající

82 Srov. DE BRUIN, Edgar a Magda HÜBLOVÁ. Welcome to Pluh. *Pluh* [online]. [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.pluh.org/>.

úspěch v německojazyčném prostoru), než se osamostatnila, a nyní zastupuje mnohé autory z Druhého města, nástupnického nakladatelství Petrova, ale také z Hosta a Pálavy Publishing. Má tedy pod svými křídly řadu mladších autorek, na které jsou v zahraničí zjevně zvědaví: Jakubu Katalpu, Alenu Mornštajnovou, Petru Soukupovou, Kateřinu Tučkovou a další.

Od roku 2015 působí také Prague Literary Agency, kterou založila Marie Sileny. K jejím autorům patří mimo jiné Tereza Boučková, Sylva Fischerová, Petr Stančík, Marek Toman, Martin Vopěnka, kromě toho se snaží uvádět na trh české knihy pro děti a mládež (např. Ivony Březinové, Marky Míkové), na které v obou předchozích agenturách berou zřetel jen výjimečně nebo vůbec, píšeli-li jejich autoři také pro dospělé.

Asi lze jen uvítat, že bude tento úkol ležet na vícero bedrech.

Institucionalizovaná podpora překladů

„Kde chybí komerční podnět, zasahují do trhu vládami provozované instituce nebo nadace prostřednictvím podpory překladů, na jejichž šíření existuje kulturněpolitický zájem.“⁸³ Tento zájem může vycházet jak z německé, tak z české strany. Nezanedbatelný podíl při podpoře překladů do němčiny, a sice nejenom beletrie, nýbrž také odborné literatury, která může vyvolat další zájem o diskutované beletristické texty, připadá Česko-německému fondu budoucnosti, v němž jdou ruku v ruce kulturněpolitický a politický zájem a výslovně se jedná o společné německo-české zájmy. Co se překladů týče, je však třeba kriticky poznamenat, že po ukončení dotyčných překladatelských a vydavatelských projektů už zjevně nedochází k evaluaci kvality překladů. Ne všechny vyhovují kritériím, jejichž splnění by bylo zapotřebí, aby překlady skýtaly potěšující četbu. Fondem budoucnosti bylo dosud podpořeno přes 550 publikací, z nichž jde pouze v malém rozsahu o překlady české beletrie do němčiny, ale také o překlady v opačném pořadí jazyků, o vzpomínkové texty bez literárního nároku, o konferenční sborníky, kvalifikační práce, doprovodné texty k výstavám apod. Jak už bylo naznačeno výše, význam je třeba spatřovat v podpoře oboustranného zájmu Němců o Čechy a vice versa, který v ideálním případě přesáhne konkrétní publikaci a probudí chuť setkávat se, a to i s literaturou sousedů, která se může postarat o další poznatky.

V České republice se nástroje k podpoře překladu vyvíjely jen pozvolna. Je pochopitelné, že po letech, kdy kulturu ovládal stát, panovala vůči takovým regulacím určitá skepse. Také v Polsku existuje teprve od roku 2004 Instytut Książki, který nabízí pracovní pobyty pro překladatele z polštiny a odvádí vynikající práci. Od roku 1998 je sice dostupný program na podporu překladu českého ministerstva kultury, jeho

činnost se však rozbíhala spíš pomalu. Mezitím se ale rozjel naplno – s akcentem na českou literaturu současnosti, což lze nejspíš pokládat za výsledek dobré práce literárních agentů.⁸⁴ Důležitější pro celkovou činnost prostředníka české literatury v zahraničí se však jeví založení Českého literárního centra roku 2017, u kterého jde kromě podpory překladu také o podporu zahraničních cest českých autorů a rezidenčních programů pro zahraniční překladatele a autory v České republice. Podpora se tedy stala obsáhlejší, slouží už nejenom překladu jakožto výtvaru, ale rovněž překladatelskému procesu, a mimoto přispívá k tomu, aby byla přeloženým dílům vyšlapávána cesta k publiku.

Na německé straně uděluje Německý překladatelský fond pracovní, pobytová, doškolovací a cestovní stipendia a přebírá také podporu konkrétních překladů. Mezi lety 2000 až 2020 se jednalo o 13 českých titulů, tedy ani ne o jeden titul ročně, jejichž překlad byl podpořen, a pět z nich přeložila Eva Profousová. Šest titulů připadá zhruba na období Lipského knižního veletrhu 2019 (2018–2020), mezi lety 2000 a 2006 zeje propast, jakož i mezi lety 2009 a 2014. Kromě toho budí pozornost, že překlady některých titulů byly podpořeny dvakrát (*Hilfsschule Bixley* [Pomocná škola Bixley], 2018, Ivana Blatného; *Die Deutschen* [Němci], 2015, Jakuby Katalpy; *Vom Ende des Punks in Helsinki* [Konec punku v Helsinkách], 2014, Jaroslava Rudiše; *Žirkuszone* [Kloktat dehet], 2007, Jáchyma Topola), a to jak Německým překladatelským fondem, tak také českým ministerstvem kultury, popř. třikrát (*Ein empfindsamer Mensch* [Citlivý člověk], 2019, Jáchyma Topola), ještě dodatečně Česko-německým fondem budoucnosti.

Bez takové podpory by malá a menší nezávislá nakladatelství, která se ovšem o své autory a knihy zasazují o to angažovaněji, mohla jen stěží působit nebo vůbec existovat.⁸⁵ Pro samotné překladatele pak existuje ještě možnost, že je poctí jednou z rozličných překladatelských cen, o kterých se ještě krátce zmíním později, protože ty se neudílejí v předstihu, nýbrž oceňují už hotové výtvary.

O „*Institutu Ludvíka Kundery, který podporuje českou literaturu v německém jazyce*“, založeném v roce 1999,⁸⁶ nebylo slyšet už od přelomu tisíciletí. Zda ještě existuje, nevíme, každopádně nevyvinul žádnou viditelnou činnost – až na ocenění dvou překladů v opačném směru, tedy z němčiny do češtiny.

84 Srov. HAMAN, Aleš. Analyse der Übersetzungsförderung tschechischer Literatur im Ausland. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu (1998–2011) = Czech Literature in Translation (1998–2011) = Tschechische Literatur in Übersetzungen (1998–2011)*. 2. vydání. Praha: MK ČR, 2011, s. 11–13. ISBN 978-80-87546-01-7.

85 Srov. SILENY, Maria. Literární agent reprezentující české autory v Německu. In: *Česká literatura v německojazyčném prostoru. Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

86 STEYER, Claus-Dieter. Wolf Biermann klampfte unterm Dach: viele Freunde besuchten den Dichter Peter Huchel: sein Haus in Wilhelmshorst wurde von der Stasi observiert. *Der Tagesspiegel*, 27. 1. 2002, 58(17659), s. R04. ISSN 1865-2263.

83 BACHLEITNER, N. a M. WOLF. Auf dem Weg, s. 5.

Nakladatelství

Jedno z prvních nakladatelství – založené roku 1993 –, které se upsalo zprvu německo-české, pak ale také české literatuře, je nakladatelství Vitalis (Furth im Wald, resp. Haselbach, Praha). Jeho knihy se silně zaměřují na pražské turisty, kteří si je mohli, popř. mohou zakoupit v různých jazycích ve vlastním obchodě nakladatelství zpočátku na pražské Malé Straně, nyní ve Zlaté uličce. Pro první seznámení s texty to může dostačovat, pro důkladnější studium jsou ale tyto knihy nepoužitelné. Co se týče svazků českých autorů (mj. Jindřišky Smetanové, *Hinter Prager Fenstern* [Za pražskými okny], 1997; Vlastimila Třešňáka, *Minimax*, 1997; Jana Zahradníčka, *Vogelbeeren* [Jeřáby], 2000; Vítězslava Nezvala, *Edison*, 2001; Ivana Slavíka, *Sonate der Hoffnung* [Sonáta naděje], 2002), pozornost vzbuzuje různorodost jak originálů, tak také kvalita překladů. Třeba přebásnění *Edisona* od Lutze-Erdmuta Adolfa bohužel ani trochu nezprostředkovává představu o poetice Nezvalovy básně. Také údaje jako „překlad z češtiny od Franze Jurenky v úpravě nakladatelství Vitalis“ k *Malostranským povídkám* (poprvé 1995⁸⁷) Jana Nerudy nepůsobí zrovna důvěryhodně. Vyvolává to dojem, že nakladatelství jednoduše přijme to, co se mu „donese“ a zaplatí.

Eva Profousová naproti tomu důrazně upozorňuje na význam „nakladatelského zázemí“ pro kvalitu překladů, neboť jen tak lze zaručit, že zkušený redaktor dohlédne na rytmus a konzistenci textu v němčině.⁸⁸ Od této cenné práce však bohužel v některých nakladatelstvích upouštějí, což je o to větší škoda, protože takovým vydáním dojde hned zpočátku ke „spálení“ autorů nebo textů – jedná se pak právě o ony „náhražky“, které jen „zamaskují mezeru“, jak je uvedeno výše ve Fühmannově citaci – a může trvat roky či desetiletí, než jsou nově zpřístupněny v lepším znění, pokud k tomu vůbec dojde.

Kromě nakladatelství, kde vycházejí tituly přeložené z češtiny jen ojediněle, se nakladatelství české beletrie věnují intenzivně a programově. Zvláštní pozornost si v tomto kontextu zaslouží rakouská nakladatelství Braumüller (próza) s řadou, která je věnovaná autorům ze zemí bývalého Rakouska-Uherska, Deuticke (próza), Edition Korrespondenzen (poezie), odnedávna Kētos (především poezie), německé nakladatelství Arco Verlag, Edition Toni Pongratz (poezie) a Friedenauer Presse (próza). Právě u těch menších se ukazuje, jak důležité je nadšení jedné konkrétní osoby, aby česká literatura získala významnější místo v edičním plánu. U Toniho Pongratze je to úzká spolupráce s Reinerem Kunzem, která do programu vnáší česká témata opakovaně, jako naposledy *Vor unserer Schwelle. Tschechische Dichterschicksale nach der*

kommunistischen Machtübernahme 1948 [Před naším prahem. Osudy českých básníků po komunistickém převratu 1948] (2020). Kunzeho překlady publikované v tomto vynikajícím malém nakladatelství se podobají vyznáním lásky dotyčným básníkům (Bohuslavu Reynkovi, Janu Zahradníčkovi, Ivanu Blatnému, Mileně Fucimanové, Petru Hruškovi a opakovaně Janu Skácelovi).

V nakladatelství Friedenauer Presse vděčila česká literatura (konkrétně Petr Borkovec, Věra Linhartová, Božena Němcová, Richard Weiner, Ivan Wernisch) za svou pozornost dlouholeté ředitelce nakladatelství Katharině Wagenbach-Wolff, která se vzhledem ke svému původu z proslavené (polsko-)ruské knihkupecké a nakladatelské rodiny zajímala jako nakladatelka především o ruskou literaturu, ale také o vše ostatní slovanské, a rovněž i překladateli Peterovi Urbanovi, jenž s ní skvěle spolupracoval. Od jeho smrti a odchodu Wagenbachové-Wolffové z nakladatelské branže ve Friedenauer Presse (nyní pod střechou Matthes & Seitz) už žádné knihy českých autorů vydány nebyly.

V Edition Korrespondenzen to byl sám zakládající ředitel nakladatelství Franz Hammerbacher, který působil jako jazykový redaktor pět let (1994–1999) v Praze. Tady vzbuzuje pozornost především kontinuita nebo věrnost určitým autorům, což při pohledu z opačné strany také znamená, že autoři, jedná-li se o autory žijící, mají pocit, že o ně nakladatelství dobře pečuje. Petru Borkovci vyšlo v Edition Korrespondenzen mezitím pět knih a jedna audiokniha, od Ivana Blatného jsou dostupné dva svazky. Také slovenské básnířce Mile Haugové zde mezitím vyšly tři svazky.

Mezi nakladatelství Kētos a osobu Ondřeje Cikána, který se v šesti letech přestěhoval z Prahy do Rakouska, lze víceméně položit rovnítko, neboť on je nejenom nakladatelem, vydavatelem, nýbrž také překladatelem, komentátorem a autorem v jedné osobě. Podle vlastní prezentace nakladatelství existuje přímá souvislost mezi vystoupením Česka jako hostující země na Lipském knižním veletrhu a založením nakladatelství roku 2018 Cikánem a Anatolem Vitouchem,⁸⁹ v tomto ohledu tedy není nic divného na tom, že se jedná o nakladatelství vydávající především české autory. Od založení vyšlo už 16 knih českých autorů (z celkových 20). K zálibám patří „divoká lyrika“⁹⁰ a surrealisticky orientované, jakož i symbolistické texty. A tak se v nakladatelském programu nacházejí mj. knihy Jiřího H. Krchovského, Zuzany Lazarové, stejně jako klasika Karla Hynka Máchy, ke kterému se surrealisté výslovně hlásili, nebo knihy Vítězslava Nezvala a ze symbolistů jsou dosud zastoupeni Otokar Březina a Karel Hlaváček.

89 „Přitom se Kētos pro začátek koncentruje na českou literaturu a své založení spojuje s Lipským knižním veletrhem 2019, kde bude Česká republika hostující zemí.“ CIKÁN, Ondřej, ANATOL VITOUCH a ANTONÍN ŠILAR. Über den Verlag. *Kētos* [online]. [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.ketos.at/p/uber-den-verlag.html/>.

90 Tamtéž.

87 V pozdějších vydáních tento dodatek chybí, ačkoli úprava zajisté nebyla uvedena do původního stavu.

88 PROFOUSOVÁ, Eva. Současná česká literatura v německojazyčném prostoru z pohledu překladatelky. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

V Německu poslední dobou obzvláště vyniká roku 2002 založené nakladatelství Arco Verlag s řadou *Bibliothek der Böhmisches Länder* (Knihovna českých zemí), kde představuje *Literatur aus dem Herzen von Mitteleuropa. Von Deutschen und Tschechen* [Literaturu ze srdce střední Evropy. Od Němců a Čechů] prózu, poezii a literární vědu. Na jednu stranu se obrací nejenom programově, ale také prakticky ke kdysi společnému rázu Čechů a Němců v kulturním prostoru Čech, jak se odrážel v pestré společnosti pražské kavárny Arco, podle níž bylo nakladatelství pojmenované. Z tohoto období pocházejí díla Jiřího M. Langer, Vladislava Vančury, Josefa Čapka a Eduarda Basse. Arco je v současnosti kromě Reclamu (viz níže) jediným nakladatelstvím, které vydává české autory z první republiky. Na druhou stranu navazuje nakladatelství s překlady Jiřího Koláře, Daniely Hodrové a Ludvíka Kundery na esteticky náročnou „tradici Suhrkampu“ pozdních šedesátých let. I v tomto případě je rozhodující osoba zakladatele nakladatelství, Christopha Haackera, jenž je nejenom germanista, ale také slavista.

O české knihy pro děti, které v německém jazykovém prostoru mají v neposlední řadě kvůli nádherným ilustracím vysoké renomé, což například dokládá, že na překlady z češtiny připadlo 8,5 % všech ocenění Německé ceny za literaturu pro mládež,⁹¹ se v nedávné době zajímá především düsseldorfské nakladatelství Karl Rauch Verlag, kde vyšly knihy *Kopf im Kopf Wissen, Spielereien und Poesie über den Kopf* [Hlava v hlavě] (2016), *Wie kommt die Kunst ins Museum* [Jak se dělá galerie] (2017), *Tippo und Fleck* [Překlep a Škraloup], *Der Mann in der Uhr* [Muž z hodin] (obě 2018) a *A wie Antarktis* [A jako Antarktida] (2019). Ta poslední byla roku 2020 nominována na Německou cenu literatury pro mládež v kategorii populárně naučných knih.

Ale i větší nakladatelské domy se neobejdou bez, jak bychom je dnes nazvali, „influencerů“, jakým byl pro polštinu například Karl Dedecius. Suhrkamp po odchodu Petera Urbana a Susanny Roth na obdivuhodný program ze šedesátých a sedmdesátých let nenavázal: dnes do něho spadá vedle už nežijícího Bohumila Hrabala jen Jáchym Topol,⁹² takže Michael Špirit musí s politováním konstatovat „určitou bezradnost ve vztahu k české soudobé literatuře. Brány se tím v programu frankfurtského nakladatelství zdály pro českou literaturu 20. století uzavřené.“⁹³

„U velkých německých nakladatelských domů vzbuzuje pozornost Rowohlt-Verlag Berlin váhavými, ale přesto stále opakovanými pokusy nabízet mladší nebo také dosud v německém

překlady nevystupující české autory jako Žuzanu Brabcovou, Stanislava Komárka, Miloše Urbana nebo Jaroslava Rudiše.“⁹⁴ To se mezitím změnilo, popř. se to už i pro rok 2017 nezdá aktuální. Rowohl se ani kolem roku 2019 neodvážil k opakovanému „váhavému pokusu“, Stanislav Komárek a Jaroslav Rudiš poté publikovali u jiných nakladatelství a od Zuzany Brabcové nevyšlo v německojazyčném překladu kromě té jedné knihy v roce 1991 u Rowohlta pak vůbec nic. Pouze Miloši Urbanovi vydali dvě knihy, tu poslední však před deseti lety (2012).

V nakladatelství Deutsche Verlagsanstalt (DVA) vyšla řada *Tschechische Bibliothek* (Česká knihovna) ve 33 svazcích (1999–2007), podpořená Nadací Roberta Bosche. Na jedné straně tím v zásadě překlenula dno zájmu o českou literaturu v Německu, na straně druhé si ale také můžeme položit otázku, zda k sobě nepřitáhla nebo si nepřisvojila všechno, takže českým textům se jinde skoro nedostávalo vzduchu. Nadace popisuje záměr, který tím sledovala, následovně: je „*třeba probudit v Německu povědomí a zájem o literaturu se stoletou tradicí a celoevropským významem.*“⁹⁵ Řadu *Tschechische Bibliothek* redigovala pětice Hanse Dietera Zimmermanna, Petera Demetze, Petera Kosty, Jiřího Gruši a Eckharda Thieleho, ročníky 1922 až 1955, tři z nich narození v Čechách, jeden ženatý s Češkou, jeden z východního Německa, nikdo v Česku (už) nežije, tři jsou činní sami jako překladatelé. Bohužel je většina svazků mezitím rozebraná, takže tento záměr nevedl k tomu, co by bylo žádoucí: aby se v německojazyčném prostoru mohlo dlouhodobě čerpat ze základního fondu důležitých či nejdůležitějších děl české literatury, jak to také hlásá jedna recenze: „*Je [tzn. tato knihovna] oded k dispozici a zůstane přinejmenším na dalších sto let orientačním bodem pro každého, kdo se zabývá dějinami české literatury*“⁹⁶ obdobně se na jiném místě tvrdilo: „*Tento projekt není krátkodobým eventem, nýbrž se jedná o událost trvalé hodnoty.*“⁹⁷ Je to takový orientační bod, u něhož jsme už řadu let odkázáni na knihovny nebo antikvariáty. Proklamovaná trvalá hodnota zůstala zbožným přáním. A v některých případech zakládajících se na sporných rozhodnutích je téměř vítáno, pokud knihy již nejsou na skladě. Naprosto nepochopitelné mi přijde například rozhodnutí zařadit do Komenského svazku *Labyrinth světa* zkrácený východoněmecký překlad, který neumožňuje Komenského zatřídit ani názvem filozoficky, protože jsou například vyškrtuty všechny odkazy na pansofii nebo na rosekruciány. To by

94 STREBEL, Volker a Václav MAIDL. Die Rezeption der tschechischen Literatur in der deutschsprachigen Welt. In: SCHWARZ, Wolfgang F., Andreas OHME a Jan JIROUŠEK, eds. *Zugänge zur literatur- und kulturwissenschaftlichen Bohemistik. Band 2.* Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms, 2017, s. 357. ISBN 978-3-487-15575-3.

95 ROBERT BOSCH STIFTUNG. [Úvodní slovo]. In: ZIMMERMANN, Hans Dieter. „*Böhmen ist immer noch das Herz Europas*“: zur Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland: přednáška ve Stuttgartu 11. dubna 2000. Stuttgart: Robert Bosch Stiftung, 2000, s. 5.

96 DOTZAUER, Gregor. Prag: Wo sind all die Golems hin? *Der Tagesspiegel*, 11. 11. 2000, 56(17230), s. 5 W. ISSN 1865-2263.

97 WAGNEROVÁ, A. Im Schatten, s. 57.

91 SEIFERT, Martina. Kulturtransfer: Studien zur Repräsentanz einzelner Herkunftsliteraturen. In: SEIFERT, Martina a Gina WEINKAUFF. *Ent-Fernungen: Fremdwahrnehmung und Kulturtransfer in der deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur seit 1945. Svazek 2., Kulturtransfer: Studien zur Repräsentanz einzelner Herkunftsliteraturen.* München: Iudicium, 2006, s. 846. ISBN 3-89129-172-8.

92 Srov. RAABE, Katharina. Bibliographie des Suhrkamp-Osteuropaprogramms 2000 bis 2016. I.7 Aus dem Tschechischen. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa.* Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 235. ISBN 978-3-7705-6409-5.

93 ŠPÍRIT, M. Zur tschechischen Literatur, s. 226.

se podle mého názoru nemělo na začátku 21. století ve svobodných podmínkách dít. Úspěch nového překladu *Švejka* od Antonína Brouska ml. (2014) zřetelně ukazuje, že i rozhodnutí využít ještě jednou Grete Reinerovou, třebaže se jednalo o knihu *Urschwejk und anderes aus dem alten Europa und dem neuen Rußland* (Dobry voják Švejk a jiné povídky ze staré Evropy a nového Ruska), a tím o překlad z roku 1929, rovněž nebylo velmi šťastné. A připadá mi, že s poetistickým svazkem se promrhala velká šance představit ten v kontextu mezinárodní avantgardy nadmíru zajímavý český proud širšímu publiku. Je to o to politováníhodnější, protože se v sedmdesátých a osmdesátých letech nemohla v západním Německu realizovat pro nakladatelství Akzente ani koncipovaná antologie *Der tschechische Poetismus 1923–1929* (Český poetismus), ani ve východním Německu pro Reclam plánovaný poetistický svazek (oba záměry byly aktivitami Ludvíka Kundery).⁹⁸ Nyní provedené chronologické uspořádání nepřispívá k tomu, že získáme na vývoj tohoto proudu náhled, jak bylo jistě zamýšleno, nýbrž rychle ztratíme přehled, obzvláště když se vliv jednotlivých děl nepočítal jen na dny, protože v tomto období vyšla víckrát, takže co do (typo)grafické úpravy patří do různých kontextů.

Reclam mezitím vydal ještě tři další překlady Brouska ml. (další Haškův svazek; *Die Bezirksstadt* [Okresní město] od Karla Poláčka⁹⁹ a *Theresienstädter Requiem* [Terezínské rekviem] od Josefa Bora), což by se zajisté nestalo, kdyby nový překlad *Švejka* nepředstavoval úspěch také ekonomický. Zdařilý překlad může tedy v nakladatelství, které s další spoluprací s překladatelem určitě dopředu nepočítalo, vynést další překlady, dá-li se přesvědčit, že se v české literatuře dá něco „ulovit“. Na tomto místě se opět potvrzuje, jak důležitá je role konkrétního překladatele, který může nakladatelství posloužit jako garant dalších úspěchů.

U rakouské nakladatelské společnosti Deuticke vycházejí díla Michala Viewegha a Josefa Škvoreckého, u Braumüllera, taktéž v Rakousku, díla Jiřího Kratochvila. Celkový obraz vypadá tak, že rakouští překladatelé publikují téměř jen v rakouských nakladatelstvích, ti němečtí povětšinou v těch německých. Historická blízkost dnešního Rakouska a Česka vytváří logicky zdání, že rakouská nakladatelství hrají při zprostředkování české literatury v německojazyčném prostoru nadprůměrnou roli, na což se už odkazovalo výše, to však vede k tomu, že se knihy dostanou k omezenějšímu okruhu čtenářů, než kdyby se jednalo o nakladatelství německá, přestože tyto hranice dělá internetový obchod s knihami poněkud propustnější.

98 Srov. k těmto záměrům KRONES, Susanne. *Akzente im Carl Hanser Verlag: Geschichte, Programm und Funktionswandel einer literarischen Zeitschrift 1954–2003*. Göttingen: Wallstein, 2009, s. 445–446. ISBN 978-3-8353-0551-9 a korespondenci v Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 304; 1120 (obzvláště detailně Ludvík Kundera v dopise pro Margu Erb, 4. 6. 1979 – 1120/3); 1231 a Kundera, 4.

99 Tím bylo nakonec splněno to, co už roku 1992 v článku ke 100. narození Karla Poláčka naléhavě připomínal PAUL, Werner. Die kleinen Leute Böhmens. *Süddeutsche Zeitung*, 23. 3. 1992, 48. ISSN 0174-4917.

V kontextu Českého roku došlo k posílení spolupráce českých nakladatelství s německými, která se může vzhledem k distribuci ukázat jako opravdu prospěšná (Karolinum s Arcem; Větrné mlýny s Wieserem; Machart se Salier Verlag). V případě nakladatelství Wieser budí pozornost, že po letech 2018/2019 pokračuje s vydáváním českých děl samostatně. Od knižního veletrhu tam dosud vyšli ještě Marek Toman, Alena Mornštajnová, Markéta Pilátová, Eugen Brikcius a Viktorie Hanišová, což naplňuje naději, že nakladatelství „zabralo na návnadu“, neboť předtím tady česká díla vydávali spíš sporadicky, odhlédneme-li od vydání Gruši.

Už poněkud déle lze pozorovat to, že se rovnou v Česku publikují jako původní vydání dvojjazyčně právě básnické sbírky (např. Petra Čichoně, Radka Fridricha). Autoři sami rozhodují o tom, které dílo bude kdy vydáno a v jakém překladu. Každopádně se přitom jasně ukázalo, že tyto knihy osloví v Německu jen čtenáře, pokud se na českém knižním trhu už stejně vyznaží a překlad by tedy pravděpodobně vůbec nepotřebovali.

Grafická úprava knih

Vzhled knih, které přicházejí na trh, má význam, který by neměl být podceňován.¹⁰⁰ Vnější vzhled ovlivňuje naše očekávání od četby, ukládá v hlavě obrazy, které se nakonec projevují na recepci textu, nebo vybízí ke koupi na základě vlastních zkušeností, jejichž prostřednictvím nás ten či onen titul oslovuje. Přitom je samozřejmě zajímavé srovnat vzhled původního vydání s překladem a také pozorovat, jak úprava přeloženého díla zapadá do stávajícího programu nakladatelství, zda je do něj opticky včleněná, nebo v něm působí cize.

Například víckrát zmiňovaný nový překlad *Švejka* zapadá ozdobnými pruhy do řady podobně vyhlížejících děl klasické světové literatury, a dává tím zřetelně najevo, že v ní Haškovi přináší místo. Upustilo se od Ladovy postavy Švejka, a tím se i na této rovině ještě podtrhuje, že se na ni nahlíží novým pohledem. V již zmíněném Haškově svazku z *Tschechische Bibliothek* sáhli dle očekávání opět po Ladovi. V tomto případě by bylo hezké, kdyby bylo využito ztvárnění Johna Heartfielda, který zpracoval Ladovu úpravu roku 1936, v době, kdy byl on sám v československém exilu, pro desáté vydání *Švejka* do nových fotomontáží. Vzhled obálky by se tak stal důkazem společných česko-německých antimilitaristických a antinacistických snah. Ale této šance využito nebylo. Podobná situace nastala u antologie českého básnictví od počátků až do roku 1920, *Süß ist es zu leben* (Sladké je žít) s olejomalbou Emila Filly

100 Srov. TUČKOVÁ, Kateřina. Zur visuellen Form von Übersetzungen tschechischer Literatur im Ausland. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu (1998–2011) = Czech Literature in Translation (1998–2011) = Tschechische Literatur in Übersetzungen (1998–2011)*. 2. vydání. Praha: MK ČR, 2011, s. 24–29.

Čtenář Dostojevského (1907). Mělo snad tím být naznačeno, že české básnictví chrání čtenáře před vnitřním zhroucením lépe, než to dokáže četba Dostojevského románů?

Svazky nakladatelství Friedenauer Presse, vytvořené Horstem Husselem, patří bohužel minulosti. Jejich hezká úprava se pravděpodobně postarala o to, že si leckdo zakoupil výtisk jemu neznámého, možná dokonce českého autora. Tisky tohoto nakladatelství měly sběratelský potenciál a zásluhou pečlivé práce všech zúčastněných určitě nezklamaly žádného z takto nově získaných čtenářů.

Vnější vzhled svazků vycházejících v Edition Korrespondenzen nechává, podobně jako v řadě Reclamu, knihy vstupovat do společného dialogu a poukazuje na to, že se „zkrátka“ jedná o esteticky dobré texty, jejichž původ by pro jejich recepci měl hrát podřadnou roli. Individualitu estetického pojetí podtrhává grafická úprava obálky, na které je použit rukopis dotyčných autorů.

Zcela jinak se to má s nedávným výběrem *Tschechische Auslese* (Český výběr) u nakladatelství Wieser a Větrné mlýny, jejichž deset svazků tvoří opticky jeden celek, a tím je u autorů vyzdvihován jenom společný jazyk původu. Grafická úprava nemá ke konkrétnímu obsahu textů žádný vztah. Kdybychom tak četbu začínali obálkou, jak to svého času programově hlásali např. Josef Čapek nebo Karel Teige,¹⁰¹ přivedlo by nás to na scestí. Autoři nejsou vnější úpravou prezentováni jako individuální fenomény, každý s vlastní poetikou, jejichž referenčním bodem může být světová literatura, ale jejich význam je zde redukován na to, že jsou Češi.

Není prostor na to, abych se věnovala mnoha knihám jednotlivě, bylo vybráno pouze několik málo případů, které byly v německojazyčném prostoru relativně úspěšné. Obecně je při srovnání nápadná především jedna věc: obálky německojazyčných vydání jsou téměř ve všech případech ztvárněné podstatně věcněji a s větší souvislostí než ty, které se u původních vydání skládají z malých částí. V německojazyčných vydáních se do značné míry upustilo od hry s písmem (např. u *Jízlivé potměšilosti žití* nebo *Femme fatale* Jiřího Kratochvila, u *Vyhnání Gerty Schnirch* Kateřiny Tučkové a *Jezera* Biancy Bellové) a od abstraktních elementů (např. u knihy *Ve skříni* Terezy Semotamové). Dá se usuzovat, že příliš abstraktní a záhadná obálka by německého čtenáře zbytečně zmátla. Shoda typu písma a obsahové výpovědi se dodržuje pouze v případě Sylvie Fischerové *Evropa je jako židle Thonet, Amerika je pravý úhel / Europa ein Thonet-Stuhl, Amerika ein rechter Winkel* tím, že proti oblému písmu rovněž stojí písmo hranaté, bezpatkové. Nicméně se zdá, že německé nakladatelství si není jisto, zda si v Německu lidé v duchu okamžitě vybaví židli Thonet, takže je vyobrazena právě ona, a ne americké mrakodrapy, což je jaksi v rozporu s doplňkovým

101 „Je samozřejmo, že obálka má odpovídati obsahu a povaze knihy, ba má i vyslovovati zvláštní chuť, jako chutná ten který autor; obálka má býti synthetickým výrazem obsahu, má naznačovati charakter knihy a organisovati divákovu psychiku.“ ČAPEK, Josef. Jak se dělají knižní obálky. *Přítomnost*, 1925, 2(47), s. 748–749. ISSN 1805-2924; TEIGE, Karel. Konstruktivistická typografie na cestě k nové formě knihy. *Typografie*, 1932, 39(3), s. 41–44 a (4), s. 57–61. ISSN 0322-9068.

podtitulem v němčině (*Ein poetischer Roadtrip durch die Neue Welt* [Poetický výlet Novým světem]), neboť s touto židli se v Novém světě zrovna neocitáme, nýbrž jsme v (střední) Evropě.

Pouze oba dosud německy vydané svazky Denemarkové mají opticky rozpoznatelný typický efekt, protože jsou použity tytéž prvky, ačkoli zprostředkovaná výpověď je nejspíš pokaždé jiná. Zatímco obálka ke knize *Peníze od Hitlera (Letní mozaika)* ukazuje pět prázdných židlí u zahradního stolu ve volné krajině, kde se skupení mraků jednoznačně odkazuje na blížící se bouřku, vidíme na obálce knihy *Ein herrlicher Flecken Erde* prázdné zahradní židle jen dvě, stojící spíš na okraji, takže zůstává otevřené, zda ty další přece jen někdo neobsadil. Počasí neohlašuje bouřku, nýbrž se jedná o mlhavé ráno. Hrozivý účinek původní pochmurné obálky je v přeloženém vydání přetvořen v zářivější naději, že noc pominula a nastává pěkný letní den. To je ostatně i případ *Jezera* od Bellové, jehož temná modř musela v překladu *Am See* ustoupit jasné prázdninové idyle na jakémsi molu. U knihy *Příspěvek k dějinám radosti*, opět od Denemarkové, je to naopak spíš německojazyčné vydání *Ein Beitrag zur Geschichte der Freude*, které naznačuje, že tato radost má svá úskalí. Na obou obálkách létají vlaštovky, zde jsou to však hlavně shora dolů padající písmena *Freude*, která jsou zbavena svého sémanticky pozitivního poselství.

Zcela nezajímavě působí německé vydání *Gerta. Das deutsche Mädchen*, protože jsme podobné fotky vyhnanců viděli již (příliš) často. Časového zařazení děje originálu *Vyhnání Gerty Schnirch* bylo dosaženo použitým typem písma. V němčině teď již nikdo nepředpokládá, že se jedná o fiktivní text, nýbrž ho považují spíše za biografii.

Na německých vydáních Miloše Urbana (*Sedmikostelí. Gotický román z Prahy / Die Rache der Baumeister. Ein Kriminalroman aus Prag; Stín katedrály / Im Dunkel der Kathedrale; Lord Mord / Mord in der Josefstadt*), jakož i Jaroslava Rudiše (*Potichu / Die Stille in Prag*) a částečně také na Kratochvilových vydáních (*Brněnské povídky / Brünner Erzählungen; Slib / Das Versprechen des Architekten*) jsou zobrazeny siluety města, popř. pražské, resp. brněnské markantní stavby, čímž se opět potvrzuje, že se tyto texty prodávají jako městské texty, popř. mají oslovit potenciálního kupce, jehož vztah k české literatuře se zakládá na turismu, jak už ukazují pozměněné tituly německých překladů Urbana a Rudiše, kde je zmiňována Praha či pražská městská část.

Zatímco Urbanova původní vydání poznáme okamžitě podle jejich formátu a grafické úpravy Pavla Růta, neexistuje mezi třemi různými německými vydáními žádná vizuální souvislost. I pro knihy Jáchyma Topola platí, že původní vydání tvoří řadu, zatímco ta německá stojí každé samo o sobě. Nepočítá se tedy s tím, že se německojazyční čtenáři zajímají o konkrétního českého autora, proto nejsou knihy graficky uceleny tak, aby čtenáři usnadnily orientaci v knihkupectví pouze podle jednotného vzhledu knih jejich oblíbeného autora.

Když potenciální kupec neví o autorovi a/nebo díle ještě nic, hraje při obchodní strategii zásadní roli také vnější jazyková stylizace. Ke zprostředkování prvních informací, jak pro knihkupce, tak pro potenciální kupce, slouží paratexty. Jak jsou tedy knihy ohlašovány, co se píše na záložkách nebo na zadních stranách obálky a k čemu to v knihkupectvích vede?

V souvislosti s překládáním do jiného kontextu může u děl docházet k překódování, která přesahují pouhou změnu jazyka. To se stalo například u knihy Miloše Urbana *Sedmikostelí. Gotický román z Prahy / Die Rache der Baumeister. Ein Kriminalroman aus Prag* [Pomsta stavitelů. Kriminální román z Prahy] (1999 do 4. vyd. 2014; něm. 2001, brož. 2003). Obměnou paratextu se dílo dostává v knihkupectví na místo s detektivkami, kam nepatří, kromě toho se vytrácí záhadnost originálního titulu (*Sedmikostelí* totiž ani v češtině není ustálený pojem pro skupinu [zčásti fiktivních] sakrálních staveb v pražském Novém Městě). Podtitul *Gotický román* si pohrává s dvojím významem. Může být vykládán zaprvé jako výraz pro anglický hrůzostrašný román (*gothic novel*) a zadruhé jako románovou formou podaná apologie gotické epochy – každopádně nikoli jako kriminální román. V německém vydání se nachází plán Prahy a na zadní straně obálky se dočteme: „*Napínavý kriminální román, který přináší působivé náhledy do života a architektury zlaté Prahy.*“ Chybí mimoto na začátku uvedené citáty (od R. Rulanda a M. Bradburyho, M. Procházky, F. Nietzscheho) a delší pasáže, které údajně „*poukazují na nezajímavá specifika českých kulturních dějin*“.¹⁰² Takto je potlačena jakákoli originalita a jsou jen potvrzena očekávání či stereotypy o české kultuře, tedy nic, co by vyvolalo zájem či diskusi. Urbanův *Lord Mord* dostal v němčině podtitul *Ein Kriminalroman aus dem alten Prag* (Kriminální román ze staré Prahy), takže opět kombinaci a) detektivky a b) Prahy. Na knize *Im Dunkel der Kathedrale* (Ve stínu katedrály) uvádí nakladatelství (dtv) na titulní straně současně úryvek z recenze: „*Tento román se řadí k tomu nejlepšímu, co česká literatura nabízí. Zaručeně se nebudete nudit. Týdeník Rozhlas.*“ Rovněž kapesní vydání (btb) Rudišova *Die Stille in Prag* (Potichu) uvádí pod titulem citát z recenze knihy v pevné vazbě ze *Süddeutsche Zeitung*: „*Konečně zas pražský román, a sice dobrý,*“ což provází fotografie Tančícího domu. Takové souvislosti nezprostředkovává ani původní obálka, ani samotný text knihy.

Z toho lze odvodit, že s Prahou má podle názoru marketingových expertů spojeného něco pozitivního údajně každý německojazyčný potenciální kupec, pokud nechceme experty podezírat z toho, že je samotné nic lepšího nenapadá. Proto jsou za české nebo pražské autory rádi vydáváni i ti moravští (např. Milan Kundera). A z Prahy není daleko k Franzi Kafkovi a/nebo Haškovu *Švejkovi*, kteří jsou oba často

citováni na záložkách knih, i když obsah příslušné knihy s nimi vůbec nesouvisí. Lze jenom doufat, že „zaplavení“ německojazyčného knižního trhu českými tituly povede k tomu, že se bude čím dál víc ustupovat od zařazování do nemnohých a málo nápaditých zásuvek, ale že také skutečně vzroste odvaha a otevřenost, aby se díla prezentovala především jako to, čím jsou: literárními texty, estetickými útvary, jejichž četba působí radost a podněcuje k přemýšlení.

Antologie

Antologie skýtají tu výhodu, že mohou upozorňovat na literaturu v její mnohovrstevnatosti. Jsou dobrou volbou zvláště pro někoho, kdo by chtěl získat prvotní přehled o konkrétní literatuře, a neví, kde začít. V ideálním případě vede jejich četba k tomu, že si čtenář poté vyhledá knihy autorů, kteří ho obzvláště oslovili. Antologie ale mohou sloužit také k tomu, abychom se blíže seznámili s nějakým překladatelem, respektive abychom jeho prostřednictvím obrátili pozornost k některé z národních literatur.

a) Antologie lyriky

Jako příklad překladatele-lyrika jmenujme Reinera Kunzeho, který vydal roku 2003 pod titulem *Wo wir zu Hause das Salz haben* (Kde máme doma sůl) výbor svých přebásnění, v němž mají velmi významný podíl básně z češtiny.¹⁰³ Peter Demetz do *Frankfurter Allgemeine Zeitung* napsal o této knize recenzi, ve které se zabývá především Janem Skácelem, od něhož pochází rovněž Kunzeho titulní citát.¹⁰⁴

V roce 1991 vyšla v Ammannově nakladatelství antologie všeobecně východoevropské avantgardy (1910–1930) *Auf der Karte Europas ein Fleck* (Na mapě Evropy

103 KUNZE, Reiner. „*Wo wir zu Hause das Salz haben*“: *Nachdichtungen*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 2003. ISBN 978-3-10-042023-7.

104 DEMETZ, Peter. Pflirsiche, Laubfrösche, alte Steine und ein Wind mit Namen Jaromír. *FAZ*, 16. 8. 2003, 55(189), s. 42. ISSN 0174-4909. Poněkud rušivě v Demetzově nadpise působí to, že se z *Der Wind mit Namen Jaromír* stává „*ein Wind*“, jak to přeložil Felix Philipp Ingold, neboť přesně na tomto příkladě se Kunze v *Am Sonnenhang* zaobírá úvahami o nepřesných překladech svých kolegů: „*Každý překlad jakékoli Skácelovy básně, který se některému kolegovi podaří, mi přináší úlevu, a jestliže ten kolega měl po ruce kongeniální nápad, budu ho oslavovat. Když ale čtu, že posmrtně vydaný svazek básní Jana Skácela má v němčině vyjít pod titulem ‚Und nochmals die Liebe‘, jsem mrzutý. V češtině titul zní ‚A ještě jednou láska‘, nýbrž ‚A znovu láska‘, tedy ‚Und von neuem die Liebe‘. Rozdíl mezi ‚nochmals‘ a ‚von neuem‘ je v tomto případě ale tak zásadní, jako kdyby překladatel přeložil ‚Morgendämmerung‘ (svítání) výrazem ‚Abenddämmerung‘ (soumrak), a v titulu knihy nabývá slovo programového významu. – Jiný přeložený svazek Skácelových veršů se nazývá ‚Ein Wind mit Namen Jaromír‘ ([Nějaký] vítr jménem Jaromír), jako by existoval nějaký počet větrů, které se nazývají Jaromír, a Skácel má na mysli některý z nich. Žádný z recenzentů, jejichž kritiku jsem četl, se třeba ani nezeptal, zda by titul neměl znít ‚Der Wind mit Namen Jaromír‘ ([Ten] vítr jménem Jaromír).“ KUNZE, Reiner. *Am Sonnenhang: Tagebuch eines Jahres*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1993, s. 191–192. ISBN 978-3-10-042014-5.*

102 ESHELMAN, Raoul. Aus der Epoche auschecken: die Spätpostmoderne in Ali Smiths *Hotel World* und deren performantistische Überwindung in Olga Tokarczucks *Numery* (*Zimmernummern*) und Miloš Urbans *Sedmikostelí* (*Die Rache der Baumeister*). *Poetica*, 2004, 36(3–4), s. 215. ISSN 0303-4178.

skvrna), kterou od roku 1981 připravoval Manfred Peter Hein a která obsahovala texty Biebla, Černíka, Halase, Haussmanna, Holana, Neumanna, Nezvala, Seiferta, Tomana a Wolkeru. V roce 1993 ji v Reclamu (Lipsko) následovalo přepracované a do jednoho svazku sloučené vydání *Die Sonnenuhr. Tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten* (Sluneční hodiny. Česká lyrika z 11. století), které v NDR publikovali roku 1987 ve třech dílech ve dvou svazcích. Editorem zůstal beze změny Ludvík Kundera, ovšem časový rámec byl nyní protažen za rok 1950, což Kundera před rokem 1989 striktně odmítal, aby se nedostal do politických diskuzí a nebyl přinucen přijímat autory, které by mu doporučili z ideologických důvodů, které by však z důvodů estetických musel nekompromisně odmítnout.¹⁰⁵

V témže roce vyšel ve vídeňském nakladatelství Edition Atelier svazek *Der Lerchenturm. Anthologie tschechischer Lyrik* (Skřivaní věž. Antologie české lyriky), vydaný Aloisem Vogelem a Zdeňkem Kožmínem. I v tomto případě se tedy jedná o dolno-rakouského editora a o českého (spolu)editora. To v zásadě platí i o Ladislavem Nezdařilem a Peterem Demetzem sestaveném svazku *Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen. Tschechische Lyrik des 20. Jahrhunderts* [Pánbůh mi dluží děvče. Česká lyrika 20. století] (1994), s Demetzem se přitom jedná o amerického pražského Němce. Zatímco je *Der Lerchenturm* svým výběrem spíš konzervativní, poskytuje *Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen* dobrý vhled do aktuální a aktuálnější lyriky. Tyto svazky z poloviny devadesátých let odkazují svými smíšenými editorskými páry na jedné straně na zájem o básnictví Čechů v německojazyčném prostoru a na druhé straně na českou potřebu představit v německojazyčném prostoru vlastní básnictví. Plodná kombinace zájmů, která však poté prozatím asi na deset let ustrnula, odhlédneme-li od svazku *Das Fenster einen Spalt breit geöffnet. Auswahl tschechischer Gedichte von der Romantik bis zur Gegenwart in deutschen Übertragungen* (Okno na škvíru pootevřené. Výbor českých básní od romantiky až do současnosti v německých překladech), který vydal roku 2000 ve Vitalisu Berthold Schuh. Jde o poněkud zvláštní sbírku, jejíž příslib nabídnout české básně „až do současnosti“ každopádně není splněn. Těmi třemi nejmladšími autory jsou Jaroslav Seifert, Jiří Orten a Zdeněk Rotrekl, jejichž tři básně tedy nejspíš mají pokrývat současnost. Toto okno se opět rychle zavřelo, protože nebylo otevřené „dokořán“.

V rámci *Tschechische Bibliothek* byly roku 2006 publikovány dvě tematicky neza měřené antologie básní: *Süß ist es zu leben. Tschechische Dichtung von den Anfängen bis 1920*, které vybrali a poznámkami opatřili Ludvík Kundera a Eduard Schreiber. Tento svazek vykazuje mnohé paralely s Kunderou vydanými svazky *Sonnenuhr*.

105 Srov. Ludvík Kundera Franzi Fühmannovi: Nechce do antologie *Die Glasträne* zahrnout novější autory, protože by potom bylo zapotřebí ústupků. „Kvalita se pak sniží, výběr bude méně, reprezentativní“ – v dobrém slova smyslu.“ Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 1120/1, 3. 9. 1959. A o něco později na konkrétní upozornění, kdo „chybí“, napsal jednoznačně: „Co se týče ‚skupiny‘ z dobříšského kurzu: žádné exportovatelné zboží. Naprosto vyloučené!“ Akademie der Künste, Berlin, Kundera, 4, 2. 11. 1959.

Urs Heftrich a Michael Špirit se postarali s *Höhlen tief im Wörterbuch. Tschechische Lyrik der letzten Jahrzehnte* (Jeskyně hluboko ve slovníku. Česká lyrika posledních desetiletí) o navazující sbírku, která začíná rokem 1928 a s texty Miloše Doležala, Petra Borkovce, Radka Fridricha a dalších sahá až do současnosti. V této knize se představují rovněž překladatelé, kteří až dosud ještě příliš nevystupovali. Časovou mezeru mezi lety 1920 a 1928 zaplňuje už výše zmíněná tematicky motivovaná antologie *Adieu Musen. Anthologie des Poetismus* (Adieu múzy. Antologie poetismu), která vyšla již roku 2004. Sestavili ji Ludvík Kundera a Eduard Schreiber a opatřili ji také komentářem.

Zatím tři česko-německé antologie sestavila pro pražské nakladatelství Dauphin Klára Hůrková a sama se postarala i o překlady do obou jazyků (*Sbírka klíčů. Česko-německá antologie / Schlüsselsammlung. Eine deutsch-tschechische Anthologie*, 2007; *Nad střechami světlo. Česko-německá antologie. Poesie a krátké prózy / Über den Dächern das Licht*, 2014 und *Jasná setkání. Česko-německá antologie poesie / Klare Begegnungen. Eine deutsch-tschechische Lyrikanthologie*, 2018). Přitom vzniká problém, že tyto knihy nejsou dostupné na německém knižním trhu, a tím zůstává jejich okruh působnosti značně omezený. Nápad ukázat univerzalitu poetických témat a doufat v poetický dialog mezi texty českých a německých básníků¹⁰⁶ je samozřejmě třeba přivítat, nicméně vyvstává otázka, zda k tomu učiněný výběr a kvalita překladů skutečně vybízejí nebo oslovují širší okruh než sami zastoupení autoři.

Nedávno, tj. roku 2019, vyšla antologie *VERSschmuggel. Překladiště*, kterou společně editovali Alexander Gumz, Thomas Wohlfahrt a Jonáš Hájek a která odráží výsledek překladatelské dílny při festivalu Poesiefestival Berlin, kde se v rovnocenném postavení střetlo při vzájemném přebásňování šest německých a šest českých básníků. Výsledkem jsou nyní nejenom básně v každém z obou jazyků, ale také nově získané vědomí poetické tradice a aktuálních podob sousední kultury.

b) Antologie prózy

V lyrice je díky kratším textům snazší a přirozenější vytvářet antologie, a představit tak různé autory, přesto nalezneme i antologie prozaické. Ty mají sloužit jednak ke zprostředkování českých autorů v Německu, jednak – a tento aspekt jako by (nepřímo) převládal – k přípravě na cestu do Čech nebo jejímu následnému znovuprožívání. S ohledem na vrocení antologií vypadá situace obdobně jako u antologií lyrických. Do poloviny devadesátých let jich vyšlo vícero, pak následovala delší přestávka, přerušena teprve po roce 2015.

106 HŮRKOVÁ, Klára. Předmluva. In: Táž, ed. *Über den Dächern das Licht: eine deutsch-tschechische Anthologie mit Lyrik und Kurzprosa = Nad střechami světlo: česko-německá antologie poesie a krátké prózy*. Praha: Dauphin, 2014, s. 11. ISBN 978-80-7272-505-2.

Roku 1990 sestavil Peter Sacher v nakladatelství Manesse antologii *Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts* (Čeští vypravěči 19. a 20. století) a roku 1995 v nakladatelství Fischer antologii *Prag erzählt* (Praha vypráví), kam se kromě německojazyčných a českojazyčných „klasiků“ dostali i autoři současní (Karel Pecka, Ludvík Vaculík, Eda Kriseová, Ivan Klíma, Věra Linhartová atd.), zatímco první jmenovaný svazek končil už první světovou válkou. Zato v něm zazněly také hlasy Otokara Březiny, Jaroslava Durycha, Jakuba Demla, které během komunismu mohly zaznít jen v tlumené podobě. Oba svazky dobře naplňují to, co bylo řečeno výše o inspirativních možnostech antologií: podněčují k tomu, aby si člověk po jejich přečtení hledal další texty jednotlivých autorů, na něž byl upozorněn. A ve většině případů by měl také něco objevit.

Roku 1991 seznámil Paul Kruntorad ve vídeňském Deuticke Verlag čtenářskou obec v antologii *Aus zwanzig Jahren Finsternis* (Z dvaceti let temnoty) s povídkami *Tschechische und slowakische Erzählungen 1970–1990* (České a slovenské povídky 1970–1990). Jak titul naznačuje, jedná se o antologii samizdatových autorů, jejichž jména byla sice na Západě vzdáleně povědomá, dosud ale od všech neexistovaly překlady do němčiny. Kruntorad vydal ještě v témže roce u Luchterhandu knihu *Tschechoslowakei. Geschichten aus der Geschichte* (Československo. Příběhy z dějin). V ní jsou, s výjimkou Egona Erwina Kische, Dominika Tataruky a Ladislava Mňáčka, shromážděny české prozaické texty od roku 1914 do 1989, které literárně reagují na historické události.

Roku 1995 vyšel u Gollensteinu v Sársku svazek Petera Ambrose *Golems leiser Atem. Zeitgenössische jüdische Autoren aus Böhmen, Mähren und der Slowakei* (Golemův tichý dech. Soudobí židovští autoři z Čech, Moravy a Slovenska), kde lze nalézt po jednom textu Jiřího Daníčka, Ivana Klímy, Karola Sidona, Miloše Žiaka a Arnošta Goldflama. Z roku 1998 pochází svazek Meret Brandner *Tschechische Erzählungen aus Prag* (České povídky z Prahy), který vyšel u Vitalisu, jehož poválečnými autory jsou Věra Linhartová, Bohumil Hrabal a Vlastimil Třešňák.

Nejnovější pražská antologie pochází z roku 2019 a sestavila ji Petra Knápková v nakladatelství Klaus Wagenbach pro řadu Salto, vázanou v červeném plátně, pod titulem *Prag. Eine literarische Einladung* (Praha. Literární pozvánka). Zajímavé na tomto svazku je to, že se do něj dostaly pouze texty, které vznikly po válce, což znamená, že se kompletně upustilo od tvorby pražských německých autorů (s výjimkou Lenky Reinerové), které se jinak víceméně nacházejí v každém německojazyčném svazku s pražskými texty. Každopádně se tu odehrává patrný, i když implicitní, intertextuální dialog mnohých zde shromážděných autorů s těmito texty, což může být shrnuto do pojmu „magické Prahy“, takže očekáváním německojazyčného publika je přesto učiněno „zadost“. S texty Michala Ajvaze, Jáchyma Topola, Emila Hakla, Jaroslava Rudiše, Miloše Urbana se napíná oblouk až do bezprostřední současnosti.

Obsahovou a estetickou heterogenitou celkového přehledu se sice dosahuje toho, že všechny texty neosloví každého čtenáře, ale na druhou stranu si třeba každý čtenář najde právě to, co vzbudí jeho zájem.

c) *Smíšené antologie*

Zkraje námi sledovaného období vyšel svazek *Die Prager Moderne. Erzählungen, Gedichte, Manifeste* [Pražská moderna. Povídky, básně, manifesty] (1991), který zasluhuje pozornost už jen kvůli předmluvě a doslovu. Úvod sepsal Milan Kundera, který v něm podněčuje k zamyšlení každého, kdo by si chtěl dělat starosti o obor slavistiky – a v rámci ní o roli bohemistiky –, který se dokáže obhájit podstatně lépe s lingvistickým znaménkem než s literárně-kulturním. Do vývojových linií české literatury pak čtenáře zasvěcuje Květoslav Chvatík. Pojem moderny je v rámci této knihy chápán velmi široce, neboť otisklé texty sahají až do osmdesátých let, použití tohoto pojmu však rovněž naznačuje i to, že půjde nikoli o literaturu současnosti, nýbrž o ohlédnutí za nedávnou minulostí.

O rozmanitý pohled na velmi rozlehlou (i Rusko zahrnující) Evropu se v klagenfurtském nakladatelství Wieser stará řada *Europa erlesen*. Tam se vždy s jedním svazkem představila roku 1997 Morava, roku 1998 Praha a naposledy Brno v roce 2019. Na rozdíl od výše zmíněných antologií lyriky, které mnohokrát profitovaly z toho, že je uspořádala česko-německá dvojice, se tady spoléhají výhradně na nečeské editory, což pravděpodobně není dobré rozhodnutí. První svazek, *Morava*, kde se leckteré jméno objevuje neočekávaně (nebo je poněkud zavádějící) a leckoho jiného lze postrádat, vydala Christa Rothmeier. Pražský svazek uspořádal Helmuth A. Niederle, u kterého působí výběr autorů ještě libovolněji, neboť se ke slovu může zjevně snadno dostat každý, kdo se někdy, byť okrajově, vyjádřil o Praze. Český hovořící autoři jsou v menšině, a tak antologie zůstává spíše pohledem na město zvenčí, což by bylo zajímavější pravděpodobně pro české čtenáře než pro německojazyčné: Jak mé město či mou zemi vidí jiní? Totéž platí pro nejnovější svazek věnovaný Brnu, který uspořádali Beppo Beyerl a Thomas Kohlwein. I zde jsou původní českojazyčné texty v menšině a téměř neprobouzí zvědavost ohledně současného Brna a jeho živé kultury. Jediní mladší autoři, kteří se do výběru dostali, jsou Kateřina Tučková a Pavel Trtílek. Místo textu Martina Reinera o Ivanu Blatném bychom si od samotného Blatného přáli víc než jeden text. To, co je přinejmenším na raných svazcích řady *Europa erlesen* nanejvýš nepříjemné, je spousta chyb, které – nejenom v pravopise jmen – vykazují, což svědčí o naprosto nedostatečné péči nakladatelství. Naskýtá se otázka, z jakých zdrojů nakladatelství knihy financovalo a jestli mu může být jedno, zda je následně prodá, či nikoli. K šíření české literatury tím ovšem nepřispívá.

Antologie *Die entzauberte Idylle* (Kouzla zbavená idyla), kterou roku 2004 sestavila a přeložila Christa Rothmeier, se věnuje 160 letům Vídně v české literatuře. Monumentální charakter tohoto díla, jehož rozsah činí 734 stránek, nakladatelství Rakouské akademie věd, jakož i obsáhlá předmluva editorky (*Das Bild Wiens in der tschechischen Literatur des 19. und 20. Jahrhunderts* [Obraz Vídně v české literatuře 19. a 20. století]), příspěvek Moniky Glettler *Das tschechische Wien historisch* (Česká Vídeň historicky) a asi 70stránkový dodatek jasně ukazují, že jde o knihu s vědeckými ambicemi. Nabízí zajímavé texty a jména autorů málo známá v německém jazykovém prostoru, těžko si však získá „čestinou nepolíbeného“ čtenáře, protože tací po tak objemném (a tím pádem i drahém) svazku nesáhnou, aniž by tušili, co v něm najdou.

Právě takového čtenáře by ale mohl oslovit výbor *mladé literatury z Česka*, jak se praví v podtitulu *Die letzte Metro* (Poslední metro), který vyšel v roce 2017 v nakladatelství Voland & Quist. Tuto antologii sestavili Martin Becker a Martina Lisa. Z názvu by se dalo usuzovat, že se jedná o debutanty posledních let, což ale o autorech jako Vladimíra Čerepková (roč. 1946) a Filip Topol (roč. 1965), jenž zde bohužel není německy prezentován příliš přesvědčivě, rozhodně neplatí, právě naopak, oba totiž byli v roce vydání knihy už čtyři roky po smrti. S tím jde ruku v ruce i to, že ne všechny texty pocházejí původně z Česka, část z nich vznikla ještě v Československu. Nicméně leckterý německojazyčný čtenář zde poprvé narazí na jemu dosud neznámá jména, takže je z hlediska dalšího čtení třeba velmi přivítat, že v dodatku jsou kromě krátkých informací k autorům poskytnuty také odkazy na již existující německojazyčná vydání.

Periodicky se opakující povahu, ačkoli se nejedná o časopisy, mají publikace českého ministerstva kultury, které doprovázejí výstupy České republiky na knižních veletrzích a jsou dostupné vždy prostřednictvím Českých center. Tituly se obměňují (*almanach der zeitgenössischen tschechischen literatur* [almanach soudobé české literatury]; *Tschechische Schriftsteller* [Čeští spisovatelé]; *Neue tschechische Literatur an der Jahrhundertwende* [Nová česká literatura na přelomu století]; *Neue tschechische Literatur* [Nová česká literatura]; *Tschechische Literatur in Übersetzungen* [Česká literatura v překladech]), obsahově jde vždy nezměněně o představení současných českých autorů/knih, kteří/ktelé už vyšli/vyšly v českém překladu nebo by z českého pohledu vyjít měli/měly.

Tím jsme se dostali ke spornému bodu, zda se vůbec český a německý zájem o konkrétní autory a texty překrývá a zda má tedy smysl přemýšlet v Česku o tom, co by se mělo v Německu zpřístupnit. Já sama to považuji za naprosto opodstatněné, protože se tím člověku zprostředkuje dodatečně ještě náhled na to, co se z vlastního českého stanoviska jeví jako obzvlášť zajímavé a reprezentativní, z čehož lze pak zas dělat zpětné závěry o celkové kultuře sousední země. Námitky německých nakladatelství proti přejímání kulturně cizí perspektivy, která se ostatně přispjuje

i překladatelům a odborným posuzovatelům, se zakládají na tržních argumentech a na umístování produktu v rámci německé kultury. Perspektivou zaměřenou na vlastní kulturu orientovanou tržně disponují podle tohoto názoru pouze redaktoři a vedení nakladatelství.¹⁰⁷

Literární časopisy

Relativně velký význam lze připsat zvláštním číslům nebo tematickým prioritám literárních či kulturních časopisů, kterým rovněž připadá antologický charakter a jejichž možnosti distribuce jsou lepší než u knižních antologií. Mívají obvykle pevný okruh odběratelů či zájemců, které lze tímto způsobem oslovit. Navíc jsou pak texty automaticky zastoupeny v celé zemi ve víceméně všech důležitých (přinejmenším vědeckých) knihovnách.

Jedním z (v tomto smyslu) prvních aktivních časopisů po roce 1989 byl *kunst und kirche*, který přinesl už roku 1991 velmi zajímavý *Blickpunkt Prag* (Centrum pozornosti Praha). Taktéž do tohoto raného období (1993) spadá vydání edice *Landstrich* (Schärding) *Die Hochzeit im Haus. Die literarischen Strömungen der Tschechei von 1968–89 mit Beiträgen zur Bildenden Kunst und Fotografie* (Svatba v domě. Literární proudy Česka 1968–89 s příspěvky k výtvarnému umění a fotografii). Odhlédneme-li od faux pas, že země není pojmenovaná správně, jedná se podle mého názoru o vysloveně zdařilé vydání. Obě reagují – jako výše uvedené, krátce po roce 1989 vydané antologie – na to, že byly zpřístupněny předtím nedostupné texty a uzavírají epochu. Mají tedy retrospektivní charakter a přispívají k výkladu, lepšímu porozumění soudobých společenskopolitických vývoje, zejména když spojují texty z rozdílných českých „literatur“ samizdatu a exilu. *Magisches Prag?* (Magická Praha?) – s otazníkem – je s texty Petera Demetze, Michala Ajvaze, Sylvie Germain, Daniely Hodrové, Bohumila Hrabala, Josefa Jedličky, Ivana Diviše a s úvodem Susanny Roth tématem sešitu 7 (1994) časopisu *Transit. Europäische Revue*, který je vydáván ve Vídni. Spíše novými literárními tendencemi, které se daly pozorovat v první polovině devadesátých let, se zabýval časopis *Passauer Pegasus* 1996 ve svém dvojčísle 27/28.

Nejen na bavorsko-českém pomezí (Pasov), ale také podél hranice sasko-české se v (zvláštních) číslech časopisů odráží existující zájem o literaturu sousedů. Drážďanský časopis *Ostragehege* se pravidelně zabývá také českou literaturou. V roce 1995 v souvislosti s prvním vystoupením české literatury na Lipském knižním veletrhu bylo věnováno jedno číslo výhradně literatuře z Česka. V prvním čísle roku 2019

107 Srov. KEMPER, Dirk. Kulturtransfer und Verlagsarbeit – Suhrkamp und Osteuropa: Überlegungen zum Umgang mit dem Siegfried Unseld Archiv. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 9. ISBN 978-3-7705-6409-5.

představily Martina Lisa a Daniela Pusch v *Ostragehege* svůj výbor *Literatur aus Tschechien* (Literatura z Čech), rozšířený o eseje s tematikou aktuální české lyriky, prózy a komiksů. Zvláštní čísla časopisu *Signum* (rovněž z Drážďan) jsou zmíněna níže v souvislosti s Drážďanskou cenou lyriky. V Saské Kamenici vycházející časopis *comma* byl v letech 2004 a 2007 věnován *Stimmen Europas. Literatur aus Tschechien und der Slowakei* (Hlasy Evropy. Literatura z Česka a Slovenska).

Časopisy a almanachy vydávané Spolkem Adalberta Stiftera v Mnichově jsou programově orientované německo-česky (tedy: böhmisch). Informace o české literatuře poskytují především dvoujazyčné svazky *Deutsch-tschechischer Almanach* (1992, 2000, 2002).

Zvláštní číslo vydal roku 2003 také časopis *Podium* (St. Pölten). Jedná se o dvojčíslo (č. 129/130) věnované Česku, které uspořádali Harald Friedl jako editor a Christa Rothmeier jako šéfredaktorka. Časopis *Sprache im technischen Zeitalter* (Berlín) pustil roku 2000 vzhledem k výročí sjednocení Německa ke slovu aspoň Ivana Klímu a roku 2003 v období příprav vstupu České republiky do Evropské unie Miloše Urbana, než se roku 2008 zaměřil na 40 stranách, opatřených úvodem Evy Profousové, na českou literaturu s texty Radky Denemarkové, Jaroslava Rudiše, Jáchyma Topola a Anny Zonové. A tím byl v tomto časopise v celém sledovaném období s českými texty konec. Roku 2012 se pod českou hvězdou nacházel časopis *die horen* (Göttingen). Titul zněl: *Geschweige denn Ostrava... Neue Literatur aus Tschechien* (Natožpak Ostrava... Nová literatura z Česka) a připravili ho Mirko Kraetsch a Eva Profousová, kteří to číslo chápali jako *pozvánku k objevitelské cestě*, toliko nadpis předmluvy.¹⁰⁸ Zajímavý je v tomto případě vědomý odkaz na jiné město než Prahu, v jehož znamení se česká literatura představuje. Evropským hlavním městem kultury pak byla roku 2015 sice Plzeň, a nikoli Ostrava, ale zrovna Ostravě rozhodně nelze upřít, že od přelomu tisíciletí zažila velký kulturní rozmach. České literatuře věnoval svá čísla 87 (2001), 116 (2008) a 157 (2019) ve Štýrském Hradci vycházející časopis *Lichtungen* a v posledním vydání o 30 stranách na ni připadla téměř čtvrtina sešitu. Tím jsme se dostali ke smíšeným vydáním časopisů, v nichž může být spatřován určitý potenciál, protože umožňují ukazovat českou literaturu v kontextu, autoři v nich sdružení mohou objevovat jeden druhého a těm, kteří se původně zajímali pouze o autory německojazyčné, mohou být „podstrčeny“ i texty autorů českých. Tuto možnost nabídl roku 2011 například také *Exkurs Nordböhmen* (Exkurs severní Čechy) v časopise *Signum. Blätter für Literatur und Kritik*. Ale takový exkurs se samozřejmě může podniknout i v opačném směru tím, že české časopisy otisknou německojazyčné autory a ty lze pak číst vedle jejich českých kolegů a třeba se o ně začít zajímat. V této souvislosti si připomeňme jen tematické sešity *Severní*

Čechy (2009) z antologie *Sever, západ, východ* (Ústí nad Labem) nebo *Last Lust Láska* (2009) literárního revue *Pandora* (Ústí nad Labem).

Co se týká časopisů, je nápadné, že ty, které vycházejí v Rakousku a v německém pohraničí, se věnují české literatuře kontinuálněji než ty, které jsou usídlené v německém vnitrozemí. *Akzente. Zeitschrift für Literatur*, resp. od roku 2019 *Hanser Akzente* (Mnichov) například tiskly koncem šedesátých let a počátkem sedmdesátých let z češtiny přeložené eseje, avšak počátkem devadesátých let píše Michael Krüger Otovi Filipovi, který mu doporučil esej od Radko Pytlíka: „*Ale kam to mám umístit? Kdybych měl v plánu český sešit, pak by to bylo přesně to pravé. Ale já se pohybuji ve zcela jiných pásmech, nemám také žádné dobré překlady nových českých autorů [...]*“¹⁰⁹ A u toho zjevně zůstalo až do současnosti. Větší roli hrají v časopisech polští a ruští autoři.

Roku 2014 pracovali Ondřej Buddeus a Peter Dietze jako zástupci obou časopisů *Psí víno* (Praha) a *Randnummer Literaturhefte* (Hamburk) na společném zvláštním čísle, které vyšlo pod titulem *displej.eu. Zeitgenössische Poesie aus Tschechien, Deutschland und der Slowakei | displej.eu. Současná poezie z Čech, Německa a Slovenska*. Tato antologie může být charakterizována jako příkladně transkulturní, resp. jako nadnárodně evropská, čemuž nasvědčuje nejenom internetová adresa s koncovkou .eu, nýbrž i odstranění rozdílu mezi centrálním a periferním jazykem tím, že jazyky vystupují rovnoprávně.

Co se však zjevně nemůže prosadit, jsou časopisy věnované v německém jazykovém prostoru pouze české literatuře, jak ukazuje rychle ukončené (nebo vůbec nezahájené) vydávání časopisů *Kafka. Zeitschrift für Mitteleuropa* (Mnichov, Berlín) a *Kolon. Časopis pro německou a českou literaturu* (Praha, Kolín n. R.). V jiných důležitých literárních časopisech jako *Sinn und Form. Beiträge zur Literatur* (Berlín), kde významnou roli hrají polští autoři, zůstávají autoři čeští téměř nepovšimnuti. Něco podobného platí pro *Das Schreibheft. Zeitschrift für Literatur* (Essen), kde ke slovu přicházejí spíše autoři ruští, v menším rozsahu polští, a *Wespennest. Zeitschrift für brauchbare Texte und Bilder* (Viedeň), kde se zaměřovali na literaturu sousedních a vzdálenějších regionů, nikoli však na tu českou. V *Neue Rundschau* (Frankfurt n. M.) vycházely v posledních letech texty Jana Skácela a také texty o něm. Skácela vydává také Fischer, ale soudobou literaturu žádnou. Dokonce v *Lettre International*, časopise založeném v Paříži roku 1984 Antonínem Liehmem, se kolem české literatury po začátku devadesátých let rozhostilo značné ticho.

K časopisům se dá souhrnně říct, že by bylo nade vše pochybnost velmi potěšující, kdyby se podařilo přesvědčit vydavatele a/nebo redaktory o tom, že existují zajímaví čeští autoři, za jejichž otisknutí se není třeba stydět. Jelikož časopisy slouží mnoha zájemcům o literaturu nadále jako zdroj, kde se informují o aktuálních literárních

108 KRAETSCH, Mirko a EVA PROFOUSOVÁ. Einladung zu einer Entdeckungsreise: zu diesem Band. *die horen: Zeitschrift für Literatur, Kunst und Kritik*, 2012, 57(1/245), s. 3. ISSN 0018-4942.

109 Michael Krüger Otovi Filipovi, 15. 4. 1992, citováno u KRONES, S. Akzente, s. 408.

procesech, a jelikož časopisy jsou „flexibilnější, rychlejší a ve výběru velkorysejší než knižní trh a na druhou stranu uvolněnější, méně zaměřené na senzaci a konflikt než kulturní příloha deníků a týdeníků“¹¹⁰, je nanejvýš politováníhodné, že se zrovna do časopisů známých v celém německojazyčném prostoru momentálně dostává tak málo českých textů. Kéž by z této velkorysosti a uvolněnosti mohli mnohem víc profitovat i čeští autoři.

Filmová a další mediální zpracování literárních textů

Literatura se stále víc prodává také jiným způsobem než jenom v písemně zafixované textové podobě. Podrobný rozbor tohoto tématu by překročil vymezený rámec, takže se zde pouze odkazuje na to, že je třeba tento aspekt brát v potaz.

Kromě „klasických“ interlingválních překladů samotných textů hrají pro zprostředkování literatury důležitou roli rovněž intersemiotické (samo)překlady, při nichž jsou texty převáděny do jiného znakového systému, popř. média.¹¹¹ To platilo už o rané recepci *Švejka* v Německu, která byla velmi významně podpořena divadlem – roku 1928, a sice nikým menším než Erwinem Piscatorem ve spolupráci s Georgem Groszem a Bertoltem Brechtem. Dále je na jednu stranu třeba myslet na zfilmování literárních textů, která mohou značně zvýšit vnímání autorů a/nebo textů, jak je např. velmi dobře patrné na zfilmování textů Bohumila Hrabala Jiřím Menzelem nebo na filmové adaptaci *Nesnesitelné lehkosti bytí* Milana Kundery Jeanem-Claudem Carrièresem. Mnozí pozdější čtenáři se o českou kulturu začali zajímat proto, že vyrostli s *Panem Tauem*, *Krtečkem* nebo *Spejblem a Hurvínkem*, a to nejenom v knižní podobě. Také film *Tři oříšky pro Popelku* (*Drei Haselnüsse für Aschenbrödel*) čas od času přispíval k seznámení s Boženou Němcovou.

Na druhou stranu je třeba připomenout i to, že například velká popularita Jaroslava Rudiše v Německu by nevznikla pouze díky vydaným knihám, kdyby současně nebyl přítomen v mnoha různých médiích in persona – nejenom při autorských čteních, nýbrž mimo jiné i při vystoupeních s *Kafka Bandem* – v denících, rádiu, na sociálních sítích. Jeho texty jsou zfilmované, zdramatizované, mají podobu grafického románu. Panely vytvořené z animovaného filmu, který vznikl podle jeho románu, byly zase představeny na putovní výstavě *Alois Nebel – Leben nach Fahrplan* atd. Nebo si připomeňme Jaromíra Konečného, jehož vystupování na poetry slamu a nahrávky na CD se bezpochyby starají o větší popularitu, než by to dokázaly jeho knihy samotné. Oba autoři jsou příklady úspěšné sebepropagace. Pouhou seriózností, zdůrazňováním určitého stupně vzdělání nebo tím, že se autor věnuje pouze

psaní a čtenáře ponechává tiché četbě, lze pro koupi knih sotva ještě zlákat širší publikum. „Společnost orientovaná na zábavu“ chce především jedno: být bavena na více či méně vysoké úrovni, k čemuž je za adekvátní prostředek považována také karnevalizace vysoké kultury. A k „navnazení“ má popkultura zajisté potenciál, i když to představuje chůzi po tenkém ledě, nechceme-li zcela slevit z vysoce kulturních nároků.

K tomu se přidává to, co dobře ukazuje opět Rudišův příklad, ale třeba i příklad Radka Fridricha, že téměř obsesivní zájem o určité téma může jako čtenáře získat lidi, kteří tento zájem sdílejí, ale dosud se nepočítali ke čtenářům české literatury. I zde stačí letmý pohled do literárních dějin na Karla Čapka a jeho vášeň pro květiny, která mu získala po celém světě čtenáře i jiných děl než jen *Zahradníková roku*. Fanoušci železnice mají pocit, že jim Rudiš rozumí a oni rozumějí jemu. Oslovuje je svou sbírkou starých jízdních řádů a síťových jízdenek, která do jeho textů vstupuje nejenom tematicky, ale přispěla rovněž ke zmiňované výstavě. U Fridricha jsou to kromě básní ze severních Čech inspirovaných náhrobními nápisy také frotáže německých náhrobních kamenů na tamějších hřbitovech, které jsou rovněž předváděny na výstavách.

Znamená to tedy, že pokud autoři používají více médií současně, očividně to značně zvyšuje jejich šance na úspěch.

Zprostředkování, šíření, recepce

Recenze českých knih vydaných v němčině

Literární kritika a recepce vzbuzují zvědavost v mnohem větší míře, než se často předpokládá: „Kritika *zmůže hodně*.“¹¹² Kritici mají, v obecném a konkrétním ohledu, funkci prostředníka mezi autorem a publikem. To znamená, že jednak dělají reklamu samotné četbě, probouzejí chuť na literaturu, poskytují přehled, vybírají, informují, interpretují, hodnotí, podněcují k diskuzi o literatuře atd., a jednak recenzují konkrétní knihy a poskytují podrobné tipy na četbu. Přitom formují veřejné povědomí o tom, co literatura je, co by mohla a měla být a jak je třeba jednotlivé texty hodnotit. Obzvláště důležitá role v tomto procesu připadá kulturním rubrikám velkých nadregionálních deníků *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Neue Zürcher Zeitung*, *Süddeutsche Zeitung*, *Der Tagesspiegel*, *Die Welt*, které oslovují čtenáře, kteří sami od sebe o českou literaturu nemají zájem, avšak patří ke vzdělané vrstvě, jež beletrii skutečně čte. Totéž lze říct o rozhlasových kulturních stanicích, především

¹¹² ZIMMERMANN, H. D. *Böhmen*, s. 24.

¹¹⁰ HERAUSGEBER, REDAKTION. Editorial. *Sprache im technischen Zeitalter*, 2021, 60(237), s. 3. 0038-8475.

¹¹¹ Srov. k různým druhům překladů JAKOBSON, Roman. On Linguistic Aspects of Translation [1959]. In: Týž. *Selected Writings. II., Word and Language*. The Hague: Mouton, 1971, s. 260–266.

o německém celoplošně vysílajícím současném rádiu Deutschlandradio (předtím RIAS, resp. Deutschlandsender Kultur a Deutschlandfunk). Kromě toho se uvedená tištěná média rozebírají v magazínu *perlentaucher. Das Kulturmagazin*, takže k těmto kritikám zůstává přístup dokonce i tehdy, když už noviny nejsou aktuální, čímž se jejich původní časová omezenost stává neomezenou. Tím se nacházejí ve výhodě vůči poměrně méně známým médiím, která však svým příspěvkům postupně dodávají díky internetovým výstupům a podcastům rovněž delší trvanlivost.

Zájem německojazyčných kulturních rubrik však patří jiným knihám než těm, které podporuje české ministerstvo kultury. Z momentálně 110 původně českých titulů, na jejichž kritiky se u *perlentaucher* odkazuje, patří k podporovaným jen 32, tedy těsně pod 30%. Lepší je to u titulů, které podpořil Německý překladatelský fond (66 %), což lze patrně chápat jako známku toho, že v rámci Německa je možné spolehlivěji odhadnout to, co by k sobě nejspíš mohlo přitáhnout pozornost veřejnosti. Potěšující je na druhou stranu fakt, že počet 110 titulů recenzovaných od roku 1999 je v poměru k celkové produkci překvapivě vysoký, což svědčí o úctyhodné pozornosti, které se české literatuře dostává. Kupodivu se výše uvedená statistika vztahující se k vydaným překladům z češtiny za roku 2004 nepotvrzuje v kulturních rubrikách přímo, neboť v letech 2004/2005 najde česká literatura každopádně ještě místo, zatímco opravdu špatné je to teprve o něco později (cca 2006 až 2009 a opět 2017/2018). To, co do Německa proniká ale i mimo konkrétní tituly, jsou „odhalující aféry“ kolem českých autorů, kteří žijí v cizině. Jejich rozbor se z České republiky šíří do německých kulturních rubrik. V této souvislosti si připomeňme jen jména Oty Filipa a Milana Kundery.

Jiná média (např. středoevropsky nebo přímo na Česko orientované literární nebo kulturní časopisy jako *Sudetenland*, *Brücken*,¹¹³ literární přílohy *Prager Zeitung* – do roku 2016, od té doby už pouze jako online médium –, jakož i internetová fóra jako *e*forum*) oslovují spíše ty, kteří mají zájem i tak. Další, jako výše zmíněný časopis *Kafka. Zeitschrift für Mitteleuropa* (2001–2005), který vydával Goethe-Institut, nebo *Kolon. Zeitschrift für deutsche und tschechische Literatur / Časopis pro německou a českou literaturu* (1998–2000), byly velmi rychle opět zastaveny, protože měly evidentně příliš specifický charakter, a tím už dopředu značně omezovaly okruh potenciálních čtenářů. U druhého časopisu se domnívám, že existovalo jen české vydání, německé nikoli.¹¹⁴

Nahlížíme kulturní rubriky na původně českojazyčné texty v českém, evropském a světovém literárním kontextu? Daří se jim tedy přesvědčovat jejich kritiky o tom,

že jim přináší víc prostoru než jedna malá přihrádka? Věnuje se pozornost kvalitě překladů,¹¹⁵ s níž stojí či padá četba přinášející požitky?

Z jiného hlediska jsou důležité *Informationsmittel für Bibliotheken* (Informační prostředky pro knihovny), třebaže se v nich jedná ani ne tak o kritiky, jako spíše o krátké prezentace knih, které jsou spojené s jasným doporučením, která knihovna (veřejná, městská, regionální vědecká) by si měla dotyčné dílo pořídit. Nákupním doporučením se většinou vyhovuje, takže mohou přispět k relativně rozsáhlému šíření děl.

Další roli mohou hrát literární pořady v rozhlasu a televizi, žebříčky nejlepších knih rozhlasových stanic a také podcasty. Zdá se však, že v nich je na českou literaturu brán menší zřetel než v tisku, o kterém prohlásil krátce před Lipským knižním veletrhem 2019 Tomáš Kubíček: „*První věc, která mě překvapila [...] to, jak nízká znalost české literatury v Německu je, nakolik na nás navzdory dřívějším užším kontaktům ‚zapomněli‘. Ještě v osmdesátých letech recenzoval českou literaturu například Marcel Reich-Ranicki, papež německé literární kritiky, teď jsme ale z německého mediálního prostoru vymizeli.*“¹¹⁶ Výše uvedené zjištění nemůže toto zanedbávání české literatury v tištěných médiích naštěstí úplně potvrdit.¹¹⁷ K Marcelu Reich-Ranickému je třeba poznamenat, že byl vzhledem ke své osobní německo-polské historii nejspíš obecně víc sensibilizován pro literaturu ze střední Evropy než ostatní.

a) Klisé

Zřídka kdy se nějaká recenze obejde bez toho, aniž by – aspoň krátce – zaujala „perspektivu těch mnoha milionů turistů, kteří se tady [tj. v Praze] noří do magie starého ghetta Golema Rabbiho Löwa a ve Zlaté uličce pod Hradčany si připomínají Karla IV. nebo

115 Christa Rothmeier považuje „kvalitu překladů“ za „často také problematickou“: „*Kdybychom podrobili stávající překlady, a výslovně nejen ty v knižní podobě, překladatelsky kritickému zkoumání [...], přidalo by se ke zklamání z úrovně recepce zajisté ještě dodatečné vystřízlivění. [...] Při vši úctě k principiálně pozitivně hodnocené angažovanosti propagovat v německém jazykovém prostoru českou lyriku se zdá, že tato angažovanost byla u lektora zprostředkovatele přece jen větší než literární nadání,*“ ROTHMEIER, Christa. Terra incognita?: die Erschließung der tschechischen Lyrik des 20. Jahrhunderts durch deutsche Übersetzungen. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 2000, 46, s. 204. ISSN 0084-0041. V takovém duchu může Rothmeier podrobit překladatelsky kritickému zkoumání klidně i své vlastní lyrické překlady. Franz Fühmann mimoto nepřekládal z češtiny na základě interlineárních verzí, které vypracovával Ludvík Kundera, už v první polovině padesátých let (tamtéž). Seznámili se totiž teprve uprostřed padesátých let. Kromě toho nepatřili k zakladatelům této tradice.

116 KUBÍČEK, Tomáš a Marie VOŠLÁŘOVÁ. Co může česká literatura nabídnout světu? *iLiteratura.cz* [online]. 8. 1. 2019 [cit. 27. 1. 2019]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40997/kubicek-tomas-lipsky-knizni-veletrh/>.

117 Srov. také výčet od KROTTHAMMER, Andrea. *Tschechische Literatur in der deutschsprachigen Presse (2000–2018): eine bibliographische Dokumentation*. Innsbruck: IZA, 2019, která – aniž by zahrнула 300 článků k Václavu Havlovi – vykazuje přesto 1 146 záznamů, které představují „toliko výběr“. Tamtéž, s. 6. Pro nás ovšem nejsou všechny relevantní, protože se rovněž jedná o krátké zprávy v rakouských regionálních a lokálních denících, přesto je číslo, které odpovídá cca 64 článkům za rok (tedy víc než jednomu týdne), překvapivě vysoké.

113 *Brücken* ovšem od roku 2019 už nejsou *Germanistisches Jahrbuch Tschechien – Slowakei* jako dosud, nýbrž teď vycházejí jako (všeobecnější) *Zeitschrift für Sprach-, Literatur und Kulturwissenschaft*.

114 Odkaz na tento nový německý titul lze najít v [poznámce]. *NZZ*, 28. 7. 1998, 219, s. 36. ISSN 1420-6242. V databázi časopisů (ZDB) je doložená pouze česká varianta. Jako místo vydání jsou uvedeny Praha a Kolín n. R.

Kafku nebo Havla“, nebo odkázala na „*Prahu jako literární centrum moderny – v Německu přitom pomyslí nejprve na jména jako Kafka, Werfel, Kisch nebo Perutz*“, dokonce i když se pak pokračuje výkladem, že posuzovaná kniha ukazuje jiný pohled na Prahu.¹¹⁸ Vlastně by se dalo předpokládat, že většina německojazyčných čtenářů literárních kritik má před očima vlastní obraz Prahy, koneckonců ve statistikách vedou, pokud jde o turismus v Česku, návštěvníci z německojazyčných zemí. Tilman Krause tuto fixaci na Kafku přiostrňuje slovy: „*Nemusí to být pořád Kafka. Nesmí to být pořád Kafka. Ale tato Mozartova kulička pražské (německé) literatury se kutálí a kutálí a kutálí. A všechny kuželky padají. Padá Karel Hynek Mácha, český Byron. Padají ‚přátelé světa‘ kolem Franze Werfela. Padá Haškův Švejk, který je pro Čechy tím, čím kdysi byl pro Němce Faust. Hans Janowitz, spoluautor Caligariho, nebo Karel Čapek, národní velkospisovatel Masarykovy republiky; Ludwig Winder a literární průmyslová reportáž třicátých let nebo Milada Součková a její rehabilitace ‚neznámého člověka‘; Jaroslav Durych, Jiří Weil a mnozí, mnozí další – padají jakoby zdaleka a s odmítavým výrazem: pod stůl, z paměti, jestliže Kafka, tento naprosto jedinečný zjev typický jen a jen pro sebe samého, zahrazuje německý pohled na Prahu, na Česko, na mnohonárodnostní směsici českého původu a zatlouká bránu k jedné z nejbohatších literárních krajin Evropy.*“¹¹⁹

Většinou nesmí, jedná-li se skutečně o českojazyčné, a ne o německojazyčné pražské autory, na které se bere zřetel, chybět kromě odkazu na Václava Havla¹²⁰ také upozornění na Milana Kunderu, často jsou zmiňováni ještě Ludvík Vaculík a Pavel

118 DEMETZ, Peter. Die Frauen fehlen. *FAŽ*, 14. 3. 1992, 44(63), s. buz5. ISSN 0174-4909; BARTMANN, Christoph. Gegen Kafka ist kein Kraut gewachsen, auch nicht, wenn es Hrabal heißt. *FAŽ*, 25. 9. 2001, 53(223), s. 57. ISSN 0174-4909; SCHÜMER, Dirk. Mit Musik gegen die Einsamkeit antoben. *FAŽ*, 24. 3. 2012, 64(72), s. 33. ISSN 0174-4909; Týž. Das Lied gerupfter Vögel. *FAŽ*, 5. 3. 2013, 65(54), s. 26. ISSN 0174-4909. U Schümera je ještě problém, že o české literatuře a českém jazyce něco vágně ví, dává to však do špatných souvislostí. Holan určitě nebyl jedním z „*nejvelkolepějších zástupců*“ poetismu, země Česko existuje teprve od roku 1993, a ne už ve dvacátých letech, a především čeština rozhodně „*nevznikala z dialektů teprve od roku 1850*“. SCHÜMER, D. Das Lied, s. 26; Týž. Diese Lektüre macht glücklich. *FAŽ*, 8. 3. 2014, 66(57) s. L7. ISSN 0174-4909. V jakém jazyce – kromě latiny – prosím napsal Jan Amos Komenský / Johann Amos Comenius své skvělé texty? A jak se to má se středověkými chorály? A jak se mohl Jan Hus počátkem 15. století zasloužit o reformu českého pravopisu, když tento jazyk přece má existovat teprve od 19. století? Ne neprávem nese antologie nakladatelství Reclam *Die Sonnenuhr* podtitul *Tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten*. Toto tvrzení tedy je, mírně řečeno, naprosto nemyšl, současně ale zviditelňuje jeden problém při recepci české literatury v Německu, když se domníváme, že musíme očekávat nikoli „*vytříbený výraz*“, nýbrž „*jinošskou prasílu*“ (tamtéž). Je třeba pochybovat, že Schümer, který je uveden jako překladatel příspěvků Jaroslava Rudiše ve *FAŽ* (např. RUDIŠ, Jaroslav. Böhmisches Unwetter. *FAŽ*, 25. 6. 2013, 65(144), s. 30. ISSN 0174-4909), udělal víc, než že Rudišovu německojazyčnou verzi přepracoval, když toho o českém jazyce ví tak málo. „*Osudy*“ nemusejí být překládány jako „*Schicksale*“ (SCHÜMER, D. Diese Lektüre, s. L7), nýbrž v plurálu zastupují „*Geschichte*“, „*story*“, což není tak vzdáleno od „*Abenteuern*“. Wolfgang Schneider rovněž píše o „*Abenteurer*“, než „*aby se spíš doslovně jednalo o ‚Schicksale‘*.“ SCHNEIDER, Wolfgang. Die Donner des Bürokratismus. *Der Tagesspiegel*, 4. 1. 2015, 71(22273), s. 25. ISSN 1865-2263.

119 KRAUSE, T. Auf der Kleinseite, s. 35.

120 RIESE, Hans-Peter. Das verlogene Blau der Donau. *FAŽ*, 16. 12. 2015, 67(292), s. 10. ISSN 0174-4909.

Kohout¹²¹, Bohumil Hrabal a hospody¹²², Jaroslav Hašek a český humor¹²³ nebo se provede srovnání s Haškem.¹²⁴ Ke všeobecnému povědomí patřící reprezentativní veličiny, které tvoří zjevně cosi jako český kánon, představují velmi přehledný počet a pocházejí s Haškem z meziválečného období, s jinými z šedesátých a sedmdesátých let, odkazují tedy na období před 100, resp. 50 lety, jako by od té doby neproběhl už žádný vývoj. Takové odkazy mají samozřejmě sloužit k zasazení neznámého autora nebo textu do něčeho známého, aby se k němu ulehčil přístup, ale tato jména mohou ten přístup taktéž „*zatlouct*“ jako Kafka, obzvláště když se za jejich zmínkou ukrývá očekávání, že česká literatura musí vážná témata pojímat vždy humorně a podnapile.

V jedné kritice se pozitivně vyzdvihuje, že Radka Denemarková nepíše „*líbivou literaturu z východní Evropy*“,¹²⁵ takže se vnucuje otázka, nehledě na fakt, proč by Češka měla psát východoevropskou literaturu, jaké příklady pro „*líbivou literaturu z východní Evropy*“ měla autorka před očima. Protože takovou literaturu jiní kritici zrovna od českých autorů neočekávají: „*Neboť na co pomyslíme u české literatury nejdřív? Pomyslíme na pivní výpary a ztřeštěné kousky, na divokou fantazii, groteskní přehánění, na tak nespoutaný, jako záhadný humor, na ten celý instrumentář přebujelého fabulačního umění. [...] Kam se člověk podívá, naráží na toto kreativní šílenství.*“¹²⁶

Velmi zvláště s ohledem na zeměpisné představy působí ve *Frankfurter Allgemeine Zeitung* také recenze románu Aleny Mornštajnové *Hana* (2020). V podtitulu se tento román, který v Česku byl se 130 000 prodanými exempláři bestsellerem posledních let, označuje jako „*příběh ze Sudet*“, ačkoli v samotné recenzi je pak přece jen řeč o „*moravské provincii*“. Proč musí být Valašské Meziříčí přemístěno do Sudet – což by neměla být jediná asociace, kterou s Českem dokážou noviny německého vzdělaného měšťanstva spojit –, zůstává nepochopitelné. A vyvstává rovněž otázka, zda

121 SCHÜMER, D. Mit Musik, s. 33; RIESE, Hans-Peter. Die unheilvolle Stille in den Dörfern. *FAŽ*, 11. 9. 2012, 64(212), s. 16. ISSN 0174-4909.

122 HARTZ, Bettina. 13. Trinken, rauchen, bafeln. *FAŽ*, 26. 11. 2017, 69(47), s. 62. ISSN 0174-4909. V tomto případě je to ovšem samotná recenzovaná antologie, která tato klišé používá.

123 MENASSE, Eva. Eingesponnen in den Irrsinn. *FAŽ*, 19. 7. 2000, 52(165), s. 50. ISSN 0174-4909; HEITMANN, Michael. Geisterfahrt ins Sudetenland. *Der Tagesspiegel* [online], 16. 2. 2012 [cit. 31. 3. 2021], 68. ISSN 1865-2263. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/kultur/comics/graphic-novel-geisterfahrt-ins-sudetenland/6219316.html/>; RIESE, Hans-Peter. Mit seinem Roman ging es erst ins Gefängnis und dann in die Emigration. *FAŽ*, 18. 11. 2014, 66(268), s. 12. ISSN 0174-4909; HARTZ, Bettina. Zwischen Königgrätz und Kater Mikesch. *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung*, 17. 3. 2019, 30(11), s. Spezial 41. ISSN 1611-3993; EBBINGHAUS, Uwe. Zwei Brüder sehen rot. *FAŽ*, 8. 6. 2019, 71(132), s. 10. ISSN 0174-4909.

124 HEFTRICH, Urs. Für diese Literatur braucht es Pyrotechniker. *FAŽ*, 18. 11. 2017, 69(268), s. 12. ISSN 0174-4909.

125 DIENER, Andrea. Diese Schwalben bringen nichts als Grausamkeit. *FAŽ*, 16. 3. 2019, 71(64), s. L2. ISSN 0174-4909.

126 MENASSE, E. Eingesponnen in den Irrsinn, s. 50.

by nutně recenzent z Německa měl nějaké české knize předhazovat, že Čechům připisuje příliš málo historické viny, když on sám hovoří s kolektivním zevšeobecnováním ironicky o „*milionech počestných Čechů*“ a předpokládá, že k úspěchu knihy mohlo „*v neposlední řadě přispět působivé odstranění otázky viny*“, což vzhledem k jinak bezdůvodně se vyskytující zmínce o „*Sudetech*“ získává ještě specifickou příchuť.¹²⁷

b) Kvalita překladů

Kvalitě překladů se recenze věnují relativně zřídka, což je do té míry pochopitelné, neboť posuzovat kvalitu překladu zodpovědně lze pouze tehdy, když se recenzent může do srovnání s originálem pustit i sám. Poněvadž by ale přeložené knihy měly v ideálním případě obstát jako „německé originály“, jeví se skoro důležitější, abychom se prostě zabývali jazykovou kvalitou těchto nových originálů, protože nemůže být v ničím zájmu redukovat okruh kritiků na ty, kteří vládnu českým jazykem. Jde hlavně o naději na širší vnímání české literatury v německojazyčném kontextu a o to, že jí jsou oslovováni i kritici a poté čtenáři, kteří nemohou číst české originály.

Jednotlivá vyjádření k jazyku děl lze každopádně najít, jen tehdy, když němčina není vnitřně konzistentní. Například o *Bel Canto* Milady Součkové bylo napsáno: „[...] *Eduard Schreiber, který se na několika místech textu bohužel dopustil gramatických nesrovnalostí a nevhodných větných napojení.*“¹²⁸ V kritice knihy Emila Hakla se pak tvrdí: „*Tó vše se mimoto děje v bohužel často neobratném jazyce*“,¹²⁹ ale nevíme, zda je za tento „*neobratný jazyk*“ zodpovědný, resp. je považován za odpovědného autor (Emil Hakl), nebo překladatel (Mirko Kraetsch).

Obecně se mluví o kongenialitě a mistrovství překladatelů – které tu v žádném případě nemá být zpochybňováno, aniž by to však bylo představeno na jediném příkladu, takže tyto výpovědi postrádají věrohodnost, a tím je jejich obsah oslaben: „*Heftrich do němčiny kongeniálně převedl – často ve verších – [...] nanejvýš složitou lyriku*“; „*Kristina Kallert dotáhla český text do mistrovské němčiny a dává nám nahlédnout do hloubky jeho metafyzického humoru*“; „[...] *nyní poprvé vydané v německém jazyce, znamenitě přeložené Mirou Sonnenschein*“; „*překladatelce Evě Profousové [...] můžeme k jejímu jazykově tvůrčímu výkonu, který spojuje hrubosti až na hranici obscenity s neočekávanou něžností, jen poblahopřát*“; „*přeloženo Evou Profousovou do obdivuhodné němčiny*“; „*tato německá verze*

127 PLATH, Jörg. Wenn eine sich schuldig fühlt, entlastet das die anderen?: Alena Mornštajnová erzählt in ihrem Roman „Hana“, der den Tschechischen Buchpreis gewann, eine Geschichte aus dem Sudentenland. *FAŽ*, 2. 1. 2021, 73(1), s. 12. ISSN 0174-4909.

128 KERSCHBAUMER, Sandra. Sing mir das Quietschelied vom Leben. *FAŽ*, 11. 8. 2011, 63(185), s. 28. ISSN 0174-4909.

129 POROMBKA, Wiebke. Achtung, Automat. *FAŽ*, 30. 4. 2019, 71(100), s. 10. ISSN 0174-4909.

[Ondřeje Cikána], která je zde otištěná vedle českého originálu, představuje epos jako živé, svěží, přímo impulzivní a vysloveně mnohotvárné umělecké dílo.“¹³⁰

Na chybějící kulturní vymezení, které by mohlo vést k nedorozuměním, oprávněně poukazuje Gerhard Schulz a vysvětluje: „*Jsou vyprávěny školácké historky o „sextánech“. Bohužel jinak velmi šikovná překladatelka [Marcela Euler] opomněla svým německým čtenářům vysvětlit v poznámce pod čarou, že podle českých zvyklostí začíná tzv. Oberschule (první stupeň osmiletého gymnázia) primány, jedenáctiletými dětmi. U sextánů, kteří se zde potýkají se svým erótem, se tudíž jedná o šestnáctileté nebo sedmnáctileté. Nejde tedy o žádné excesy mezi příliši časné vyzrálými studenty, jak bychom se zprvu mohli domnívat.*“¹³¹

Kvalifikovaná vyjádření ke kvalitě jsou samozřejmě možná tehdy, když pocházejí z pera bohemisty nebo pražského Němce: „*Překladatelka [tj. Kristina Kallert] nešetřila námahou, aby v němčině našla vhodné píšťaly pro četné registry Vančurových varhan – od basových tónů archaismů přes lyrické hlasy až k ostrým tónům ordinérnosti. Tak vytvoří obdivuhodný obraz jazyka originálu.*“¹³² Nebo: „*Oba překladatelé – Milena Oda a Andreas Tretner – neměli vůbec lehkou práci, neboť Iljův hovorový jazyk postrádá gramatickou důslednost, a už když se jeho intimně plebejské „fotr“ překládá důsledně jako „Vater“, zvedne se tón hned o půlovou notu do literárního rázu. To není výtka, neboť pustit se do takového odvážného a smělého textu, je filologický skutek prvního řádu.*“¹³³ Peter Demetz tematizuje otázku překladů na jiných místech dokonce ve více odstavcích a přitom charakterizuje do počátku devadesátých let poplatné složení skupiny překladatelů (pražští Němci, jednotlivci, východoněmečtí básníci).¹³⁴ Implicitně formulovaná kritika výboru z díla Vítězslava Nezvala v překladu Franze Fühmanna však dostává lehkou pachuť, neboť u Suhrkampu vyšel kromě Demetzem recenzované antologie jeden Nezvalův svazek a sám Demetz předložil v téže době jako Fühmann, jenomže na Západě a rovněž u Suhrkampu, jeden Halasův svazek, takže se samozřejmě musí ptát, proč nezvolili překlad ze Suhrkampu, nýbrž ten Fühmannův. Na druhou stranu Demetz tamtéž přiznává, že pražská němčina byla „*papírová*“,¹³⁵ že se tedy jednalo spíše o vzdělávací než o všední jazyk, takže vlastně nebyl přiměřený současné české literatuře, která z českého všedního jazyka silně čerpala.

130 SCHÜMER, D. Das Lied, s. 26; HESSING, Jakob. Gottes tausend Dukaten. *FAŽ*, 24. 7. 2013, 65(169), s. 26. ISSN 0174-4909; RIESE, H.-P. Das verlogene Blau, s. 10; SPRECKEISEN, Tilman. Was ist mit der Freiheit, du Nulpe? *FAŽ*, 11. 3. 2019, 71(64), s. L1. ISSN 0174-4909; HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, s. Spezial 41; SPRECKEISEN, Tilman. Wo im Genick die Ewigkeit mir lauert. *FAŽ*, 26. 3. 2020, 72(73), s. 10. ISSN 0174-4909.

131 SCHULZ, Gerhard. Anrufung des großen Fagotts. *FAŽ*, 24. 3. 1998, 50(70), s. 44. ISSN 0174-4909. Návrh s poznámkou pod čarou však není dobrý nápad, lepší by bylo, kdyby se název hned přeložil v souladu s kulturním kontextem a v němčině byl zvolen odpovídající ročník.

132 HEFTRICH, U. Für diese Literatur, s. 12.

133 DEMETZ, Peter. Die Panzerschlacht in der Manege. *FAŽ*, 28. 4. 2007, 59(99), s. Z5. ISSN 0174-4909.

134 DEMETZ, P. Die Frauen, s. buz5.

135 Tamtéž.

Překlady je třeba se zabývat více či méně automaticky tehdy, jedná-li se o nový překlad nějakého známého díla jako *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* Jaroslava Haška, které, jak už bylo zmíněno, uveřejnil roku 2014 pod titulem *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* Antonín Brousek ml. V takových případech jde o obhajobu nutnosti nového překladu, o prospěch, který může mít německojazyčný čtenář z (opětovného) čtení, o oprávněnosti zalomcovat navyklou četbou. Peter Demetz označil nový překlad už jen jedné jediné kapitoly ze Švejka jako „*filologickou blasfemii*“, protože za jediný přiměřený považoval „*dobový překlad Greta Reinerové [...] , která pracovala s autentickou maloměstáckou pražskou němčinou*“.¹³⁶ Ale proč by měl Čech Švejk mluvit „*autentickou maloměstáckou pražskou němčinou*“ (zvýr. AH)? Teprve Brousek dopomáhá k tomu, slovy Dirka Schümera, že můžeme „*to geniální, vzrušující, brutální, sprosté, děsně legrační epochální dílo o českém blbci za první světové války docenit skutečně jako jeden z největších románů vůbec. Co němečtí čtenáři novou verzí získávají? Nekonečně mnoho. Neboť to, co tuto knihu dělá klíčovým dílem minulého století, lze teď pochopit a vychutnat mnohem precizněji.*“¹³⁷

c) Ocenění, popř. další mediální výstupy české literatury

V této podkapitole obrátím svůj pohled k tomu, zda a – pokud ano – jak je česká literatura mimo recenze konkrétních děl přítomná v médiích. Jsou připomínána jubilea, psány nekrology zemřelých autorů, jsou sledovány debaty uvnitř české literatury, otiskovány rozhovory s českými autory?

Souhrnných prezentací soudobé české literatury, rozhovorů s autory, zpráv z cest, které se podnikaly do České republiky společně s českými autory atd. přibylo ve velkém měřítku roku 2019, což lze hodnotit především jako úspěch neúnavné tiskové propagace organizátorů českého kulturního roku, jimž se jedinečným způsobem podařilo namířit světla reflektorů na českou literaturu. *Die Welt* podnikl *literární objevitelskou cestu* Českem, které „*právě s historickým zřetelem nově*“ prozkoumává „*svůj kdysi multikulturní a vícejazyčný terén*“ a jehož mladá autorská generace je „*opět literárně relevantnější*“, „*a sice v tom smyslu, že nastoluje témata, která byla v českém politickém diskurzu dlouho tabuizována, nebo dosud jsou*“,¹³⁸ *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung* nabídlo

136 Tamtéž. Určitě k jeho velké úlevě nikdy nevyšel na rok 1995 ohlášený „*zcela nový*“ překlad Švejka od Petera Sachera do berlínštiny. Srov. BERWANGER, Katrin. Weißes Pferd und Sonnenuhr: in Leipzig präsentiert sich vom 23. bis 26. März die Buchwelt der Nachbarn – Bedeutende Lyrik- und Prosawerke in deutscher Übersetzung werden vorgestellt. *Mitteldeutsche Zeitung*, 22. 3. 1995, 6, s. V 1.

137 SCHÜMER, D. Diese Lektüre, s. L7.

138 REICHWEIN, Marc. Oh wie schön ist Tschechien: unser Nachbarland liebt die Atomkraft, birgt ungeahnte Superhelden und stellt sich in Kürze auf der Leipziger Buchmesse vor. *Die Welt*, 2. 3. 2019, 74(52), s. 27. ISSN 0173-8437. Pořadatelé „*Gastlandkaffeeahrt für Literaturkritiker*“ (tamtéž) zjevně zameškali krátký historický úvod a vysvětlení pojmů, je-li teď řeč o „*vyhnání německojazyčných obyvatel Česka*“ (tamtéž), neboť něco takového se v historii Česka samozřejmě našťestí opět neodehrálo. Je potěšitelné, že autor přinejmenším dokáže důsledně rozlišovat mezi střední a východní Evropou.

Toulku českou současnou literaturou,¹³⁹ v *Berliner Zeitung* vyšlo velké interview s Radkou Denemarkovou,¹⁴⁰ *Frankfurter Allgemeine Zeitung* připomněl reportáží z Prahy, v níž jsou čeští současní literáti charakterizováni jako „*ti, kdo překračují hranice mezi historií a současností, skutečností a fantazií*“, sametovou revoluci 1989,¹⁴¹ noviny *Frankfurter Rundschau* přinesly k Česku dvoustranu, kde jeden příspěvek představoval rovněž ohlednutí, nyní až do roku 1969,¹⁴² a ten druhý tvořil přetisk zprávy z žurnalistické cesty do České republiky, která se uskutečnila před zahájením knižního veletrhu na pozvání Moravské zemské knihovny – na němž se zakládaly i další zprávy z cest –, a která byla k přečtení už o několik dní dříve v *Berliner Zeitung*.¹⁴³

Zhodnocení roku 2020 však po předchozím zářném roce vykazuje už zas určité projevy únavy německojazyčných kulturních příloh. Nejde o to udržet úroveň z 2019, to pravděpodobně není ani možné, ani nezbytné, ale každého čtvrtroku by si snad přece některá kniha, na jejímž obalu stojí jméno českého autora, mohla zasloužit recenzi jak v tištěných médiích, tak v rádiu. Zejména když se roku 2019 konstatovalo: „*České současné literatuře [...] můžeme stvrdit především jedno: že je čilá. [...] Ted [...] se vyplatí obrátit čtenářský pohled do sousední země. Vyrostla nová autorská generace, která zmapovává českou a středoevropskou současnost a sebevědomě se vypořádává s historickým dědictvím*“,¹⁴⁴ což zní úplně jako fejtonistčina vlastní výzva k další četbě. V následujícím roce však tato výzva každopádně vyslyšena nebyla.¹⁴⁵ Ovšem koncem března 2021 už bylo dosaženo stavu celého roku 2020, což aspoň dává naději.

Podobné přehledové formy výkladu byly zvoleny už v „*klíčových letech*“ 1997 a 2004, které se sice nevyznačovaly nárůstem překladatelské produkce, což však přece jen neznamená, že by kulturní příloha nechtěla pohledem na literaturu reagovat

139 HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, s. Spezial 41.

140 LENZ, S. Wir verlieren die Demokratie, s. 28.

141 SPRECKELSEN, Tilman. Wir Studenten von 1968 haben wundervolle Kinder. *FAZ*, 20. 3. 2019, 71(67), s. 9. ISSN 0174-4909.

142 LEGGEWIE, Claus. Brutaler „Bruderkampf“: im März 1969 triumphierte die CSSR bei der Eishockey-WM über die UdSSR: das Land feierte die Siege als Revanche für die Okkupation. *Frankfurter Rundschau*, 21. 3. 2019, 75(68), s. 33. ISSN 0940-6980.

143 LENZ, Susanne. So nah, so fern, so verwandt. *Berliner Zeitung*, 19. 3. 2019, 75(65), s. 3. ISSN 0947-174X popř. totéž pod jiným titulem ještě jednou: Táž. Der fremd gewordene Nachbar. *Frankfurter Rundschau*, 21. 3. 2019, 75(68), s. 32–33. ISSN 0940-6980.

144 HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, s. Spezial 41.

145 Ve *FAZ* vyšly roku 2020, jestli jsem nic nepřehlédla, dvě kritiky knih českých autorů – od SPRECKELSEN, T. Wo im Genick, s. 10 a BEHA. Für den Tisch [o Davidu Böhmovi, *A wie Antarktis – Ansichten vom andern Ende der Welt*]. *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung*, 5. 4. 2020, 31(14), s. 46. ISSN 1611-3993. S *Májem* se sice zrovna nejedná o dílo, které by v německojazyčném prostoru muselo být teprve „*objeveno*“, neboť před překladem Ondřeje Cikána existovala už řada překladů této poémy do němčiny, ale komu to dosud uniklo, může „*objevit*“ aspoň tuto další interpretaci. V rádiu Deutschlandfunk se roku 2020 odvysílal příspěvek k *Mit Bata im Dschungel* Markéty Pilátové. NOVY, Beatrix. Eine tschechische Legende. *Deutschlandfunk* [online]. 14. 7. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: https://www.deutschlandfunk.de/marketa-pilatova-mit-bat-a-im-dschungel-eine-tschechische.700.de.html?dram:article_id=480500/.

na společensko-politické události. Takový pohled zaměřil roku 1997 ve *Frankfurter Rundschau* Balduin Winter,¹⁴⁶ *Neue Zürcher Zeitung* přinesly přehledný výklad Aleny Wagnerové, podle kterého „se všechno to, co se za poslední desítky let v této části Evropy prožilo a protrpělo, začíná pomalu proměňovat v estetické obrazy“,¹⁴⁷ a *Polemiku o české literatuře*, která se ovšem vedla ve Vídni a v tomto ohledu neměla bezprostředně nic společného s Česko-německou deklarací, nýbrž nejspíš souvisela s jubileem sjezdu spisovatelů, který ukazoval roku 1967 cestu k reformám takzvaného pražského jara.¹⁴⁸ Také v následujícím roce se pohled obrátil zpátky do šedesátých let se *vzpomínkou na pražského režimního kritika Ludvíka Vaculíka a jeho „Manifest 2000 slov“*.¹⁴⁹ V polovině devadesátých let se především, v závislosti na úhlu pohledu, rozvíjely úvahy o ztrátě politické náhradní funkce literatury nebo o jejím osvobození z této funkce, a to jí ukládalo nebo umožňovalo, aby plnila čistě literární požadavky a nemusela nadále počítat s politickými dezinterpretacemi díla. Nejčastěji se v těchto textech kulturních rubrik používají slova „normální“, „normalita“, „normalizovaný“, „normální míra“ – jako výraz toho, že literatura byla teď osvobozena od svého morálního břemene a musela čelit podmínkám (mezinárodního) trhu, ale také ubývajícímu čtenářstvu.

V roce, kdy Česká republika přistoupila k Evropské unii (EU), sloužil opět i pohled na literaturu sblížení s novým členským státem, neboť „noví členové EU se ve své individualitě stávají viditelnými teprve prostřednictvím svých kulturních zástupců, umělců a spisovatelů, kteří ve svých dílech slučují, ale také reflektujícím způsobem překonávají to, co hýbe jejich národy“.¹⁵⁰ I v tomto textu se slovo „normalita“ objevuje, protože se pro přistupující státy jedná o „návrat“ do Evropy, a ne o „historicky novou pevninu“, jak se to jeví „z pohledu Západu“. Hana Andronikova očekávala od přistoupení k EU pro české autory „víc příležitostí být na Západě uveřejňován a čten“,¹⁵¹ což se zrovna v jejím případě nepotvrdilo, protože dosud ještě není k dispozici žádný německý překlad některého jejího díla. V této souvislosti obrátil pozornost dovnitř Bohuslav Vaněk s tím, že dojde k obohacení české literatury, odehrávající se „pouze na souši“, jelikož země získá chybějící moře.¹⁵² O něco později však Eva Profousová ve *Warum die junge Literatur vor allem im Ausland spielt* (Proč se mladá literatura odehrává především

v zahraničí)¹⁵³ konstatovala opak – totiž že jednotliví autoři našli „své“ moře už před přistoupením k EU. Já sama jsem roku 2004 rovněž používala pojmy „normalita“ a „normální“, abych vyjádřila, že stížnosti devadesátých let „na ztrátu prestiže literátů na jedné straně a na tržní orientaci na straně druhé“ téměř utichly a nyní se objevuje literární „produkce jako pestrá pomyslná a estetická mozaika“.¹⁵⁴

Předjeme teď k oceněním u příležitosti jubileí a výročí úmrtí. V *Neue Zürcher Zeitung* připomněli 200. výročí narození Karla Hynka Máchy (*1810) a 100. výročí narození Jiřího Weila (*1900) a Františka Halase (*1901), tamtéž a v rádiu zmínili 100. výročí narození Vladimíra Holana (*1905).¹⁵⁵ Také 100. výročí narození Bohumila Hrabala (*1914) poskytlo příležitost si ho připomenout. Odpovídající mediální pozornosti se dostalo 80. narozeninám Ludvíka Vaculíka (*1926) a jeho úmrtí (†2015), gratulace patřila Pavlu Kohoutovi (*1928) k 80. a 90. narozeninám a Ivanu Klímovi (*1931) jak k 70., tak také k 80. narozeninám.¹⁵⁶

Nekrology – tedy víc než pouhé agenturní noticky, které byly zveřejněny například v souvislosti s úmrtím Susanny Roth (†1997), Ivana Diviše (†1999), Jiřiny Haukové (†2005), Ivana Martina Jirouse (†2011), Květy Legátové (†2012), Josefa Topola (†2015), Zuzany Brabcové (†2015), Jana Sokola (†2021) – byly napsány za autory Josefa Hiršala (†2003),¹⁵⁷ Bohumila Hrabala (†1997),¹⁵⁸ Egona Bondyho (†2007),¹⁵⁹ Jiřího Koláře (†2002), Simonu Monyovou (†2011), Jiřího Grušu (†2011),

153 PROFOUSOVÁ, Eva. Ausweichbewegungen. *NZZ*, 11. 6. 2004, 225(133), s. 43. ISSN 1420-6242.

154 HULTSCH, Anne. Der Steinbruch rumort: epische Renaissance und unterhaltende Lektüre: in der tschechischen Literatur ist die Normalität eingekehrt. *Sächsische Zeitung*, 16. 4. 2004, 59, s. 7. ISSN 0232-2021.

155 WAGNEROVÁ, Alena. Ein Stern am Firmament der Romantik: vor 200 Jahren wurde Karel Hynek Mácha, der grosse Unbekannte der tschechischen Literatur, geboren. *NZZ*, 24. 7. 2010, 231(169), s. 24. ISSN 1420-6242; Táž. Das Beharren des Menschlichen: zum 100. Geburtstag des tschechischen Schriftstellers Jiří Weil. *NZZ*, 7. 8. 2000, 221(181), s. 20. ISSN 1420-6242; INGOLD, Felix Philipp. Ein Barbar im Garten der Weltpoesie: vor 100 Jahren wurde der Dichter František Halas geboren. *NZZ*, 3. 10. 2001, 222(229), s. 36. ISSN 1420-6242; HEFTRICH, Urs. Die längste Nacht im Wortjahr: zum 100. Geburtstag des Prager Dichters Vladimír Holan. *NZZ*, 16. 9. 2005, 226(216), s. 35. ISSN 1420-6242; HAMM, Simone. Poetischer Zauberer und Abenteurer. *Deutschlandfunk* [online]. 13. 9. 2005 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: https://www.deutschlandfunk.de/poetischer-zauberer-und-abenteurer.700.de.html?dram:article_id=82443/.

156 KROTTHAMMER, A. *Tschechische Literatur* dokládá pět článků k Hrabalově výročí narození (s. 35); tři články k Vaculíkově výročí narození a šest nekrologů k jeho úmrtí (s. 77–78); osm článků ke Kohoutovým 80. a tři k 90. narozeninám (s. 45–46, 48), jakož i čtyři články ke Klímovým 70. a dva k 80. narozeninám (s. 40).

157 BREITENSTEIN, Andreas. Disteln im Parnass: zum Tod des Schriftstellers Josef Hiršal. *NZZ*, 18. 9. 2003, 224(216), s. 37. ISSN 1420-6242; INGOLD, Felix Philipp. Der lockere Avantgardist: zum Tod des tschechischen Dichters und Übersetzers Josef Hiršal. *FAZ*, 18. 9. 2003, 55(217), s. 36. ISSN 0174-4909.

158 BARTMANN, Christoph. Meister kleiner Fluchten: zum Tod des tschechischen Schriftstellers Bohumil Hrabal. *FAZ*, 5. 2. 1997, 49(30), s. 11. ISSN 0174-4909; ESTERHÁZY, Péter. Ach, es ist gut, wie es ist Großer Schwärmer, kleine Dinge: eine Erinnerung an Bohumil Hrabal. *FAZ*, 8. 2. 1997, 49(33), s. 35. ISSN 0174-4909 a čtené další.

159 HVORECKY, Michal. Ein Beatnik aus Böhmen: Legende des Prager Undergrounds: zum Tode des Autors und Philosophen Egon Bondy. *FAZ*, 12. 4. 2007, 59(85), s. 34. ISSN 0174-4909.

146 WINTER, Balduin. In nächster Nähe, so fern: Tschechiens neueste Literatur zwischen „Welt erkennen“ und „Neue Welt erschaffen“. *Frankfurter Rundschau*, 3. 5. 1997, 53, s. 2/ ZB 2. ISSN 0940-6980.

147 WAGNEROVÁ, Alena. Schauplatz Tschechien: nach der Befreiung – die Freiheit: die Literatur auf dem Weg zurück in die Normalität. *NZZ*, 3. 9. 1997, 218, s. 45. ISSN 1420-6242.

148 JANDL, Paul. Der Geschmack verbotener Früchte: ein Streitgespräch über tschechische Literatur [s Ivanem Klímou, Vladimírem Binarem, Ivou Pekárkovou]. *NZZ*, 20. 11. 1997, 218, s. 48. ISSN 1420-6242.

149 SWARTZ, Richard. Die Literatur kam aus der Tiefe der Tasche. *FAZ*, 27. 6. 1998, 50(146), s. 43. ISSN 0174-4909.

150 RIK. Die neue Physiognomie Europas. *FAZ*, 29. 4. 2004, 56(100), s. 35. ISSN 0174-4909.

151 Tamtéž.

152 Tamtéž.

Josefa Škvoreckého (†2012), Otu Filipa (†2018)¹⁶⁰, jakož i za Ludvíka Kunderu (†2010), básníka a překladatele, a za překladatele Eckharda Thieleho (†2018).¹⁶¹ Třebaže se u těchto jmen samozřejmě nejedná o mladou svěží soudobou literaturu, což tkví v žánru, ukazuje se, že jména těch, kteří byli aktivní od šedesátých let, jsou v paměti fejetonistů ještě přítomna, a tím mohou nadále významnou měrou přispívat k vnímání české literatury v německojazyčném prostředí. A nejedná se pouze o těch několik výše uvedených jmen, na která je konstantně odkazováno. Možná vzpomínka na starší autory vybidne leckterého čtenáře k tomu, aby si položil otázku, co tato země dnes literárně nabízí.

Jako jistou formu ocenění můžeme vnímat i to, jsou-li české texty zahrnovány do knižnic sloužících jako příloha jednotlivých německých novin. V letech 2004/2005 sestavovaly například noviny *Süddeutsche Zeitung* týden po týdnu padesátisvazkovou *Knihovnu*, kterou měl tu čest otevřít román Milana Kundery *Nesnesitelná lehkost bytí* a do které se kromě toho dostaly *Proluky* (Ich dachte an die goldenen Zeiten) Bohumila Hrabala. Přitom se samozřejmě jedná nikoli o nové překlady, nýbrž o licencovaná vydání, a tím se texty udržují v povědomí čtenářů. Se 4 % titulů, které jsou pokládány za nejdoporučovanější četbu, si česká literatura nestojí vůbec špatně.

d) Osobnosti kritiků

Mnohé kritiky českých knih na německojazyčném trhu pocházejí od Petera Demetze (*1922), Aleny Wagnerové (*1936), Hanse-Petera Rieseho (*1941), některé od Urse Heftricha (*1961), Andrease Breitensteina (*1961) a Dirka Schümera (*1962). Uvítali bychom, kdyby se pomalu přidali mladší obhájci, kteří jsou skvěle obeznámeni s českými dějinami a kulturou až do bezprostřední přítomnosti, aby nemuselo docházet k trapnostem, jako je přemístění Valašského Meziříčí do Sudet nebo tvrzení, že český jazyk vznikl teprve po roce 1850. Jenom ten, kdo se v těchto reáliích orientuje, může vzít za své to, co mimo jiné požaduje Sigrid Löffler ve svém „*katalogu povinností literárního kritika*“: „*Literární kritika by měla vytvořit jakýsi protikánon k běžným seznamům bestsellerů, měla by působit jako tržní korektiv tím, že propaguje zejména knihy, které nemají masový základ. Vytvořit protikánon také znamená: představovat debutanty a nováčky, neznámé autory z malých nakladatelství, dávat šanci inovátorství. Kritik se nemá*

160 KROTTHAMMER, A. *Tschechische Literatur* dokládá sedm noticetek o úmrtí a nekrologů na Koláře (s. 48–49); tři na Monyovou (s. 58); patnáct na Grušu (s. 22–23); šest na Škvoreckého (s. 71–72) a osmnáct na Filipa (s. 17).

161 RIESE, Hans-Peter. Der Vermittler: zum Tod des tschechischen Dichters Ludvík Kundera. *FAŽ*, 18. 8. 2010, 62(190), s. 31. ISSN 0174-4909; F.A.Z.: Der Vielgehrte: Übersetzer Eckhard Thiele gestorben. *FAŽ*, 4. 8. 2018, 70(179), s. 11. ISSN 0174-4909.

nechat uhranout tlakem trhu [...].¹⁶² Takovému protikánonu by sloužilo ke cti i přijetí děl českých autorů, kdyby jim jeden z „gate-keeperů“ otevřel bránu.

Kritiky dobře ukazují, který kritik a na základě jakých kritérií prezentuje svá očekávání od textů. Právě zde si můžeme uvědomit podstatnou změnu, která se projevuje v recenzích kritiků ne tak důvěrně obeznámených s češtinou a která nasvědčuje tomu, že často nejsou schopni čelit „tlaku trhu“. Jakkoli je toto upozornění zahanbující: neúměrný význam pro obsah těchto kritik připadá paratextům. Bez objasňujícího doslovu by vydavatel – přinejmenším nejedná-li se o soudobou literaturu – neměl na německý trh pouštět žádnou českou knihu, když to s ní myslí dobře. V kritikách se s oblibou používají také úvodní slova k autorským čtením. To znamená, že všechna vyjádření „kolem“ by se měla dělat s rozvahou a měla by být pro kritiky „uživatelsky přívětivá“, protože oni se na ně z valné části spoléhají. Dobrým příkladem toho je doslov Jaroslava Rudiše ke zmíněnému novému překladu *Švejska*, který zkráceně otiskli hned také ve *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.¹⁶³ Literární kritika se často stává zesilovačem vydavatelské propagace. I když je to politováníhodné, jelikož se tím vytrácí kritický duch a seriózní debaty, mělo by se toho každopádně využít, nemůžeme-li na tom už nic změnit.

Produktivní recepce, poetické zpracování

Vzhledem ke skutečnosti, že se stopy českých děl značně otiskly do polské a maďarské literatury (vezměme si jen silný vliv Bohumila Hrabala na Paweła Huelleho a Pétera Esterházyho), položila jsem si otázku, zda lze něco takového vysledovat také u literatury německojazyčné. V soudobé literatuře jsem pro to však našla jen jeden příklad:¹⁶⁴ román Iriny Liebmannové *Die freien Frauen* [Volné ženy] (2004), kde vystupuje Soňa Trocká[-Sammlerová] z Kratochvilova *Nesmrtelného příběhu* jako adresátka zoufalých dopisů hlavní postavy Elisabeth Schlosserové. Kratochvilův román byl podnětem k románu Liebmannové, který se pro ni stal impulsem, aby v něm vylíčila, jak

162 LÖFFLER, Sigrid. Die versalzene Suppe und deren Köche: über das Verhältnis von Literatur, Kritik und Öffentlichkeit. In: SCHMIDT-DENGLER, Wendelin a Nicole Katja STREITLER, eds. *Literaturkritik: Theorie und Praxis*. Innsbruck; Wien: Studien Verlag, 1999, s. 38. ISBN 3-7065-1365-X.

163 RUDIŠ, Jaroslav. Ohne dieses Buch macht mein Vater nachts kein Auge zu. *FAŽ*, 22. 1. 2014, 66(18), s. 28. ISSN 0174-4909.

164 Jedním příkladem ze vzdálenější doby by byl Otokar Březina, jehož způsob básnění ovlivnil jeho (také) překladatele Johannese Urzidila a Antona Josefa Trčku. Srov. HULTSCH, Anne. Johannes Urzidil als Übersetzer Otokar Březinas. In: HÖHNE, Steffen, Klaus JOHANN a Mirek NĚMEC, eds. *Johannes Urzidil (1896–1970): ein „hinternationaler“ Schriftsteller zwischen Böhmen und New York*. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2013, s. 167–188. ISBN 978-3-412-20917-9; Táž. Anton Josef Trčka alias ANTIOS als ein Vermittler Otokar Březinas in Österreich. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 2020, NF 8, s. 151–184. ISSN 0084-0041. Za prózu můžeme přisoudit vliv na Tucholského, Weiskopfa, Bechera a Brechta bezpochyby *Švejkovi*. Srov. SCHAMSCHULA, Walter. IV. Die Aufnahme der tschechischen Literatur in Deutschland. In: KANZOG, Klaus. a Achim MASSER, eds. *Reallexikon der deutschen Literaturgeschichte. Bd. 4. 2.* vydání. Berlin; New York: De Gruyter, 2001, s. 56. ISBN 3-11-017252-6.

protagonistka mluví a přemýšlí o sobě samé.¹⁶⁵ V *Nichts als Gespenster* (2003) Judith Hermannové se sice také dvě povídky odehrávají v Česku, přitom ale nejde ani tak o Česko, nýbrž se prostě jedná o cizinu, protože další povídky ze sbírky se odehrávají na úplně jiných místech světa.

Stefan Zweig předpokládal, že nereagování německých literátů na česká díla spočívá v rozdílné velikosti obou literatur, neboť tvrdil, že si mají co říct jen přibližně stejně velké literatury. Byl skálopevně přesvědčený o tom, že příslušnost autorů k literaturám velkých a k literaturám malých národů stojí nepřekonatelně v cestě jejich vzájemnému sblížení.¹⁶⁶ Může to ale naopak být také tím, že mezi středoevropskými literaturami existují podobnosti působící bez ohledu na hranice národních literatur, když vzniká propletenec z česko-polsko-maďarských děl. Pak by se ovšem měly najít i příklady forem produktivní recepce v rakouské literatuře, a nejenom její početné stopy v literatuře české.

Václav Havel vyzoroval, že středoevropská literatura vykazuje jednak sklon k poněkud komplikovanému vyjadřování, jednak k sebeironizování.¹⁶⁷ Podobně pojmenovává Zoran Konstantinovič tři tradiční linie středoevropského pocitu, jenž je společný intelektuálům: 1. sklon k surreálnému a grotesknímu; 2. obzvláštní zájem o jazyk, který se projevuje v slovních hříčkách a jazykových experimentech, v nichž se vlastní jazyk obhazuje jako jazyk malého národa; a 3. připravenost k přetvářce coby způsob, jak vystavit posměchu jakékoli utlačování ze strany státu.¹⁶⁸ Literární výměna, která toto potvrzuje, existovala mezi různými českými autory a kolegy v Rakousku a Německu. Od šedesátých let bylo živo například kolem Vídeňské a Stuttgartské skupiny, což vedlo k tomu, že se v německojazyčném prostoru mohla číst díla Bohumily Grögerové a Josefa Hiršala.

Dnes se však ve většině případů česko-německé literární výměny jedná na straně českých autorů o ty, kteří jsou v Německu už téměř jako doma (Jaroslav Rudiš nebo Tomáš Kafka, který vede své poetické esemeskové korespondence). Martin Becker reaguje svou knihou *Warten auf Kafka. Eine literarische Seelenkunde Tschechiens* [Čekání na Kafku. Literární dušezpyt Česka] (2019) na své přátelství s Jaroslavem Rudišem, s nímž také úzce spolupracuje na divadelních hrách. V tomto případě se jedná o eseje,

165 LIEBMANN, Irina. *Die freien Frauen*. Berlin: Berlin Verlag, 2004. ISBN 978-3-8270-0347-8.

166 Tak se lehce pohrdavým způsobem vyjadřuje vůči svému bratranci Egonu Hostovskému, kterému nechce přiznat místo ve světové literatuře. HOSTOVSKÝ, Egon. *Literární dobrodružství českého spisovatele v cizině*. Praha: ERM, 1995, s. 48, 46. ISBN 80-85913-13-5.

167 HAVEL, Václav a Martin C. PUTNA. „Pro někoho horizont, pro jiného symbol bludných cest“ (Rozhovor s Václavem Havlem o českých [sic] mýtech a antimýtech, o čecháčkovství a o Americe a také o smrti). *Souvislosti*, 2007, 18(2), s. 69–80. ISSN 0862-6928.

168 KONSTANTINOVIČ, Zoran. Das Mitteleuropa-Verständnis in der Literatur der Gegenwart [1989]. In: PLASCHKA, Richard G., Horst HASELSTEINER a Anna M. DRABEK, eds. *Mitteleuropa – Idee, Wissenschaft und Kultur im 19. und 20. Jahrhundert: Beiträge aus österreichischer und ungarischer Sicht*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1997, s. 85. ISBN 3-7001-2613-1.

které se tematicky zabývají Českem, popř. českou (*tschechischen*, vhodnější by bylo *böhmischen*) literaturou, nejde tedy o specifický způsob psaní, kterým se nechává inspirovat. Jak už titul naznačuje, najdeme v knize stereotypy. Česko je pro Beckera Hašek, Havel, Hrabal, Kafka, Kundera, Meyrink, Pavel, Reinerová, Rudiš a pivo, kavárny, hospody, (magická) Praha a melancholie.

V jiných literaturách se však vyskytuje řada textů, které se českou tematikou zabývají nebo v nichž se místo děje nachází v Čechách. I tím se probouzí zvědavost po tom ryze českém. Připomeňme si v této souvislosti jen Američany Philipa Rotha s *Epilogue: The Prague Orgy* (1985; něm. 1986) a Michaela Chabona s *The Amazing Adventures of Kavalier & Clay* (2000; něm. 2002), Poláka Mariusze Szczygiela s *Gottlandem* (2006; něm. 2008), Brita Simona Mawera s *The Glass Room* (2009) a *Prague Spring* (2018), Brazilce Jorge Louise Borgese s *El milagro secreto* (1943; něm. 1970), Rusy Sergeje Lukjaněnka a Vladimira Vasiljeva s *Dnevnoj dozor* (2000; něm. 2005) nebo Finku Katri Lipson s *Jäätelökauppias* (2012; něm. 2020). Některá z těchto děl jsou k dispozici v německém překladu.¹⁶⁹ Z německojazyčné literatury mě žádná srovnatelná díla nenapadají, což ale nemusí znamenat, že nejsou.

Literární a překladatelské ceny

Podle všeho nehraje pro umístění českých děl na německojazyčném trhu žádnou podstatnou roli to, zda byla či nebyla v České republice oceněna (Cenou Jaroslava Seiferta, Státní cenou za literaturu, Magnesií Literou, Cenou Jiřího Ortena, Knihou roku), což platí i pro jejich autory,¹⁷⁰ třebaže se tyto ceny většinou při stručné prezentaci autorů, např. na internetových stránkách literárních agentů, uvádějí. Německojazyčná nakladatelství se tím ale zjevně nenechávají příliš ovlivňovat, což není divu, pokud se udílení cen vztahuje na konkrétní kulturní kontext. To, co je velkým počinem v jedné kultuře, nemusí být ve druhé. Vystává tak otázka, jestli je tomu jinak, když se jedná o ceny udílené v Evropě nebo v Německu.

Cenu European Union Prize for Literature obdrželi roku 2011 Tomáš Zmeškal, roku 2014 Jan Němec, roku 2017 Bianca Bellová a roku 2021 Lucie Faulerová. Zmeškal se zatím německého vydání nedočkal, Jan Němec byl přeložen jednou (2019)

169 Bohužel je ale například německá verze SZCZYGIEŁA, Mariusze. *Gottland: Reportagen*. Přel. z pol. Esther Kinsky. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2008. ISBN 978-3-518-41966-3 zejména s ohledem na české realie plná chyb, protože překladatelka Esther Kinsky se sice orientuje v polské, nikoli však v české kultuře, a redaktor, jenž by s ní byl obeznán lépe, překlad před jeho uveřejněním patrně neviděl. Tak jsou mnohá česká jména napsaná špatně, z Pražského hradu se stává „zámek v Praze“ (s. 66, 83, 139), z Národní třídy „Nationalallee“ (s. 66, 67), z Čechova mostu „Most Čechů“ (s. 84), z Paláce Koruna „Palác Korona“ (s. 97), z odposlouchávací štěnice „ucho“ (s. 134), z Českých Budějovic „Českie Budejowice“ (s. 168), ze středních Čech „Mittelschechien“ (s. 231) atd., což je samozřejmě nanejvýš mrzuté, jde-li autorovi o to, aby ze svého pohledu poukázal na aspekty české kultury, které ho zajímají.

170 Srov. HULTSCH, A. Schreiben, s. 474.

a Bianca Bellová dvakrát (2014, 2018) nebo třikrát.¹⁷¹ Ani u Němce, ani u Bellové nelze zjistit přímou souvislost mezi udělením ceny a německojazyčným překladem, protože Němcův překlad byl publikován až o pět let později, a naopak kniha Bellové byla v době, kdy cenu obdržela, v německém překladu k dispozici už tři roky. A první překlad knihy Faulerové, který vyšel v roce 2021, byl také vydaný již před udělením ceny.

Drážďanská cena lyriky (Dresdner Lyrikpreis), tedy literární cena, která se vztahuje k určité formě, je zaměřená německo-česky. Cena je udílena od roku 1996, a to každé dva roky. Zaslány mohou být německojazyčné a českojazyčné básně, z nichž vybírá jedna německá a jedna česká porota do závěrečného kola vždy po pěti autorech. Texty deseti nominantů jsou přeloženy do opačného jazyka, takže paritně obsazená finální porota má k dispozici texty v jazyce, kterému rozumí. Pro mnohé z českých nominantů se přitom jedná o první překlady jejich básní do němčiny vůbec. Výbor těchto překladů vycházel až do roku 2016 pokaždé ve zvláštním čísle časopisu *Signum. Blätter für Literatur und Kritik*, věnovaném této ceně a vydávaném v předstihu. Nositel nebo případně nositelé ceny jsou následně představeni v literárním časopise *Ostragehege. Zeitschrift für Literatur und Kunst*. Pouze v roce 2018 byl namísto výboru v časopise vydán rovnou svazek textů, který vydal literární dům Villa Augustin v edici AZUR. Českými nositeli ceny dosud byli: Petr Hruška (1998, spolu s Christianem Lehnertem), Viola Fischerová (2006, spolu s Uljanou Wolf), Marie Šťastná (2010), Simona Racková (2016, spolu s Guyem Helmingerem), Jan Škrob (2018, spolu s Bastianem Schneiderem). Cenu publika, jež byla poprvé udílena roku 2016, obdrželi v roce 2018 Jan Nemček a 2020 Ondřej Krystyník. Cena se vědomě snaží o propagaci lyriky, která si obecně těžko nachází čtenáře, neboť, jak napsal Vladimír Holan a co si později Reiner Kunze zvolil jako motto svého svazku *eines jeden einziges leben* (1986, jednoho každého jediný život): „Umění je... cosi pro někoho, nic pro všechny.“¹⁷² To platí v ještě větší míře o lyrice. Přesto nemají ti „někteří“, pro které je lyrika cosi, přijít zkrátka. Právě ta totiž přispívá k tomu, aby se člověk zaposlouchal do cizího myšlenkového světa, aby v sobě nechával slova rezonovat, stručně řečeno, aby s dílem strávil intenzivní čas, když je jím osloven.

Bohužel ale nelze konstatovat, že by udělení této ceny vedlo k tomu, že pak v dohledné době vyjde v některém německojazyčném nakladatelství samostatný svazek dotyčného nositele, ačkoli to teď poněkud dohnal evropský nakladatelský kolektiv

171 U knihy *Incanto* (2020) od Becky uvádí Deutsche Nationalbibliothek jako autorku Biancu Bellovou a knihu zařazuje do oboru *Německá literatura. Katalog der Deutschen Nationalbibliothek* [online]. 15. 1. 2021 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <http://d-nb.info/1201677300/>. Překladatel není uveden ani tam, ani na stránkách nakladatelství Sinnbild v Gaggenau, kde se k Bellové nenachází ani žádný odkaz. Becky. *Incanto. Sinnbild-Verlag* [online]. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: https://www.sinnbild-verlag.de/Incanto_Becky.html/. Takže si nejsem jistá, zda skutečně lze hovořit o třech knihách Bellové přeložených do němčiny.

172 KUNZE, Reiner. *eines jeden einziges leben*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1986, s. 29. ISBN 978-3-10-042010-7.

hochroth výtisky Šťastné a Škroba. To ale nijak nesouviselo s tím, že se oba autoři před několika lety stali nositeli Drážďanské ceny lyriky.

Literární cena se také uděluje na knižním festivalu pořádaném na německém baltském ostrově Usedom. V roce 2011 ji získala dvojice autorka–překladatelka, neboť ji obdržely Radka Denemarková a Eva Profousová (společně ještě dostaly v roce 2012 čestnou Cenu kultury Georga Dehia od Německého kulturního fóra střední a východní Evropy). Roku 2014 na Usedomu cenu obdržel Jaroslav Rudiš. V tomto případě bylo ocenění uděleno za již publikované knihy. Tato cena může tedy alespoň zpětně potvrdit správnost rozhodnutí knihy vydat a povzbudit nakladatele, aby se těchto autorů ujímali i nadále.

V kontextu cen a ocenění je třeba rovněž zmínit bohužel již ukončené Drážďanské poetické přednášky o literatuře ve střední Evropě, které ve dvou ročnících absolvovali čeští autoři – roku 1999 Jiří Gruša, publikováno pod názvem *Das Gesicht – der Schriftsteller – der Fall. Vorlesungen über die Präntention der Dichter, die Kompetenz und das Präsens als die Zeitform der Lyrik* [Obličej – spisovatel – pád. Přednášky o nárocích básníků, kompetenci a prezentu jako slovesném čase lyriky] (2000); roku 2003 Petr Borkovec, publikováno pod názvem *Aus dem Binnenland. Drei Arten zu übersetzen* [Z vnitrozemí. Tři způsoby překládání] (2006) – a v Berlíně usídlenou (už neusídlenou?) hostující profesuru Siegfrieda Unselda, které se v letech 2009 až 2017 ujímali na Humboldtově univerzitě autoři z východní, střední a jižní Evropy, mezi kterými byl během zimního semestru 2012/2013 Jaroslav Rudiš.

Vynikající pověst mají překladatelské dílny pořádané Literárním kolokviem Berlín. Možnost zúčastnit se může být chápána jako pocta, resp. jako stipendium pro překladatele. K účastníkům opakovaně patřili překladatelé z češtiny: Kathrin Liedtke (1996), Beate Smandek a Eva Profousová (2002), Kristina Kallert, Eva Profousová (2004), Bettina Kaibach (2005), Doris Kouba (2012) a Kathrin Janka (2014). Jelikož je Literární kolokvium vyhlášená adresa, je samozřejmě důležité, že se na takovém místě hovoří i o překladech z češtiny.

Podobnou veřejnosti známou adresou v Berlíně je Berlínský umělecký program Německé akademické výměnné služby (DAAD), protože je spojený s veřejným představováním rezidentů. K hostům patřili po roce 1989 Ivan Wernisch (1994), Petr Borkovec (2004) a Jáchym Topol (2008). Petru Borkovci byl v této souvislosti vydán jeden z pěkných tisků z Friedenauer Presse.

Německý literární fond udílí za význačné literární překlady do němčiny Cenu Paula Celana. Posledním a jediným nositelem ceny za překlad z češtiny dosud byl Karl-Heinz Jähn za své překlady Hrabala (1997). Hieronymus-Ring (Hieronymův prsten), putovní cena, kterou založil Verband deutschsprachiger Übersetzer literarischer und wissenschaftlicher Werke (VdÜ; Svaz německojazyčných překladatelů literárních a vědeckých děl), neozdobil ještě prst žádného překladatele z češtiny.

Novějšího data je Překladačská soutěž Susanny Roth pro budoucí překladatele, neboť je orientována na mladší účastníky, kteří ještě neuveřejnili *žádný* knižní překlad. Je vychvalována Českými centry a alternuje mezi Německem a Rakouskem/Švýcarskem. Spočívá v objevování nových překladačských talentů nebo v povzbuzení mladých lidí překládajících dosud mimo pozornost veřejnosti, aby své umění představili širšímu publiku.

„*Respekt si v souvislosti s udílením cen a stipendií zaslouží činnost posuzovatelů a posuzovatelkyň, která těmto podporám předchází.*“¹⁷³ To je okolnost, kterou lze jen stěží pozorovat zvenčí a která má podle toho, o jakou cenu jde, velmi rozdílné podoby. V některých případech by nám mohla pomoci analýza recenzí německojazyčných překladů v kulturních rubrikách (např. ohledně umístění Jaroslava Rudiše na shortlistu Ceny Lipského knižního veletrhu), v jiných případech jde spíše o přesvědčovací práci znalců české literatury v porotě (např. u Drážďanské ceny lyriky). Začneme-li úplně „nahoru“, u Nobelovy ceny za literaturu, pak víme, jak intenzivní lobbistická práce je vykonávána pro jednotlivé autory, o kterých se mluví víceméně mnoho let.

Autorská čtení, festivaly

Autorská čtení jsou v německojazyčném prostoru zcela podstatnou, ne-li nejučinnější složkou, jak si knihy nacházejí cestu ke čtenářům. „Mrtvý autor“ Rolanda Barthes z let 1967/1968 vstal dávno z mrtvých a žije intenzivním životem. Ověřuje se jeho autentičnost, a nakonec se ho dotazují i jako autority nejenom na jeho dílo, nýbrž rovněž na společensko-politickou a/nebo kulturní situaci v jeho zemi.¹⁷⁴ Nezávisle na tom, jak to může posuzovat literární vědec, jedná se prostě o fakt, který by v žádném případě neměl být podceňován. Němečtí čtenáři chtějí „svého“ autora zažít, udělat z něj součást vlastní diskuzní kultury. Čím zajímavější osobou je, tím lepší jsou jeho šance na trhu. Přitom se to, co platí za zajímavé, může dost lišit. Ať je to, jako v případě Kateřiny Tučkové, vysoké osobní odhodlání postavit se dějinám vlastního národa, ať je to, jako v případě Jaroslava Rudiše, příklon k Německu sahající až ke změně jazyka, ať jsou to, jako v případě Jáchyma Topola, divoké mladické roky odmítající se podřítit systému a tak podobně.

Není náhoda, že četné literární ceny jsou v německojazyčném prostoru spojené se soutěžními čteními, což české autory ještě před deseti dvaceti lety spíše odrazovalo, protože jim byla taková sebe prezentace cizí. A je opravdu otázka, co se tím vyznamenává: text, nebo performance? Může se prosadit esteticky vynikající text, když

je jeho autor spíše introvert? A nemůže dobrá show zastřít estetické slabiny textu? Ať je tomu jakkoliv, přesně takové veřejné literární akce k sobě přitahují mediální pozornost a poskytují médiím důvod, aby o autorech a textech informovaly ještě v jiném kontextu než formou pouhých literárních kritik bez vnějšího podnětu, které jsou v regionálních denících stále vzácnější.

Autorská čtení jsou – nejenom pro české autory – důležitá ale také proto, že z finančního hlediska významně přispívají kromě pracovních stipendií nebo stipendií čestného spisovatele v zahraničí k živobytí autorů, a tím zajišťují, že mohou nadále psát, aniž by se museli věnovat „nepříbuzným“ činnostem nebo umřeli hladu.

Pevný bod, odkud se česká literatura šíří, představují Česká centra, tedy zařízení české zahraniční politiky v cizině.¹⁷⁵ Bohužel však bylo například České centrum v Drážďanech před několika lety (2009) uzavřeno, což byla velká chyba, protože přispívalo autorskými čteními, každoročním nonstop čtením a výstavami věnovanými české literatuře rozhodným způsobem ke kontinuální „infiltraci“ společnosti českou literaturou, což podporovala i exkluzivní nabídka českých knih. Jako důležité se ukázalo právě to, že se působilo z okrajové části Německa, odkud je to k sousedovi blízko, kde tedy zvědavost – ale také předsudky, jež je třeba odbourávat – jsou možná větší než ve vnitrozemí a kde nabídka české kultury současně nezánikala v moři dalších nabídek.

Jak už bylo zmíněno několikrát, hodně toho závisí na jednotlivcích. To platí rovněž o zprostředkování vlastního nadšení pro českou literaturu při autorských čteních. Například Reiner Kunze prokládá čtení vlastních textů často básněmi Jana Skácela, takže se určitě nejeden Kunzeho čtenář stal nakonec i čtenářem Skácelovým. Kde bychom mohli být, kdyby si každý německojazyčný básník vyhledal „svého“ českého autora...! Ale tak jednoduché to samozřejmě není, neboť intimita, kterou si Kunze k dílu Skácela a jiných vytvořil dlouholetým překládáním, se na jiné autory jednoduše přenést nedá.

Na organizaci veřejných čtení v Německu je však pozoruhodné, jak vím z vlastní zkušenosti, že jsou českými pořadateli (tedy například Českými centry) přednostně zváni autoři, kteří ovládají němčinu, nejedná-li se o již hodně etablované zástupce střední generace jako například o Jáchyma Topola nebo Petra Borkovce. Mezi znalostmi němčiny a kvalitou česky psaných literárních textů samozřejmě neexistuje souvislost, ale rychle se projevuje, jakou roli hraje osobní vystoupení, na kterém si mohou čeští autoři naklonit německé publikum. A to se samozřejmě daří lépe, když komunikace probíhá napřímo. Přesto tato praxe bohužel vede k tomu, že několik

173 BACHLEITNER, N. a M. WOLF. Auf dem Weg, s. 23.

174 Radka Denemarková například poznamenává, že dostala v Německu otázku, kdy budou odškodněni všichni Němci, tzn. návštěvník autorského čtení ji považoval za reprezentantku politiky České republiky. LENZ, S. Wir verlieren die Demokratie, s. 28.

175 Každopádně se u nich nejedná o „snad jediné instituce v Německu, které se pravidelně věnují propagaci české literatury“, což zní poněkud ignorantsky, když se to ozve z úst zrovna jedné zástupkyně největšího Českého centra v Německu. FRANKENBERG, C. Práce [online]. Byla by snad celková situace uspokojivější, kdyby se lidé víc vnímali navzájem?

málo autorů „koluje“, zatímco šance ostatních jsou spíše mizivé. Michael Špirit navíc upozoroval, že upřednostňováni jsou autoři mladší nebo maximálně středního věku.¹⁷⁶ Neočekáváme, že jde o „pohlednost“, nýbrž spíše o energii potřebnou pro autorská turné.

Česko-německé kulturní dny, které založila roku 1999 v Drážďanech nadace Brücke | Most (původně, až do roku 2006, jako České kulturní dny) a pak je rozšířila do vzdálenějšího regionu, které mezitím pořádá EuroRegion Elbe/Labe (a které tím unikly smutnému osudu festivalu Střední Evropa), zohledňovaly všechny oblasti kultury, tudíž i literatury. V jejich rámci měla roku 2002 svou premiéru také akce „Shuttle Lesung® Prager Nacht“, odkud se rozšířila do dalších 15 německých měst, především v Sasku, Sasku-Anhaltsku, Bavorsku a v Badensku-Württembersku. Tato forma literárního zprostředkování samozřejmě spadá do výše zmíněné oblasti využití zábavního charakteru literatury, který je zde zesilován navíc tím, že se autorská čtení konala v neobvyklý čas na jinak nepřístupných místech, a proto mohly texty vstupovat do zcela osobitého dialogu se svým okolím: s patologickým institutem, podzemním kolektorem, čističkou odpadních vod, skleníkem botanické zahrady, soudním sálem atd. V tomto případě šlo tedy ani ne tak o osobní setkání s autory, jako spíše s texty. Úryvky z nich byly vždy relativně krátké a musely být vybírány precizně, neboť nezbyval prostor pro komentáře, odhlédneme-li od hlasové interpretace dotyčného herce, který je četl. Za přispění Nadace Roberta Bosche měla být tímto způsobem propagována především řada *Tschechische Bibliothek* – podpořená rovněž Boschovou nadací. Tyto akce byly vždy velmi úspěšné a vyvolávaly značný ohlas publika a tisku, jsou ovšem co do přípravy a logistiky náročné a drahé, protože publikum se musí dostat z jednoho místa na druhé. Na druhou stranu se jednalo o hojně využívanou možnost, jak pro českou literaturu nadchnout ty, které by nikdy nenapadlo zajít na tradiční čtení.

Úplně jiné publikum lze oslovit večery, při kterých je kombinována literatura a hudba, jež na sebe vzájemně působí. I při nich jde o vytvoření atmosféry, která umožňuje vnímat texty nově.

Knižní veletrhy

Poté co v Německu vyšlo roku 2015 dvanáct, roku 2016 čtrnáct a roku 2017 osm překladů české beletrie (viz výše), vedlo neuvěřitelné angažmá organizátorů a koordinátorů Českého roku kultury 2019, vyhlášeného na Lipském knižním veletrhu u příležitosti vystoupení České republiky jako hostující země, s 19 beletristickými

176 HON, Jan. Středoevropský literární prostor už neexistuje: korespondenční rozhovor s Tomášem Glancem a Michaelem Špitem o české literatuře ve světě, o slavistice na zahraničních univerzitách i o tom, zda spisovatelé rozumějí literatuře. *Plav*, 2007, 3(2), s. 2. ISSN 1802-4734.

tituly k výraznému nárůstu křivky, který však v oficiální statistice vypadá méně závatně, než by se dalo očekávat, spočítají-li se tituly skutečně vydané v německém jazyce.¹⁷⁷ Nárůst v roce 2020 určitě ještě pokračoval, o čemž nemáme k dispozici dosud konečná čísla.¹⁷⁸ Každopádně už na podzim roku 2019 informovala Eva Profousová o velkém odlivu, který po jarním přílivu nebo boomu následoval.¹⁷⁹ U příležitosti vydání řady *Tschechische Bibliothek* v nakladatelství Deutsche Verlagsanstalt napsal Christoph Bartman: „*Recepce je do značné míry věcí štěstí, a když k ní pak jednou dojde, potom se místo kompletních literatur vnímají zpravidla jednotlivé knihy. Proč ale nepodpořit náhodu.*“¹⁸⁰ To by se dalo přenést na Český rok kultury 2019. Šlo o to podpořit náhodu. Z toho pramenící vzrušující otázka, která zajímá asi nás všechny, zní, jestli se jako na začátku devadesátých let podaří dosáhnout dlouhodobější stabilizace při možná +/- 20 titulech ročně.

V této souvislosti se opakovaně hovoří o „*efektu hostující země*“ nebo o „*frankfurtském efektu*“, tedy o vystupňování produkce u příležitosti vystoupení hostující země příslušné národní literatury na frankfurtském veletrhu.¹⁸¹ Na rozdíl od Maďarska (1999), Polska (2000), Litvy (2002), Ruska (2003), Gruzie (2018) a Slovinska (2022) nebyla Česká republika dosud hostující zemí frankfurtského veletrhu. U Ruska se tento efekt dal pozorovat velmi názorně (viz výše, diagram 2). Je-li od roku 1994 podíl z ruštiny přeložených knih mezi 1 a 2 %, narostl z roku 2002 na 2003 z 1,4 na 3 % a spadl pak v roce 2004 zase na 2 %, načež následoval další sestupný trend až na 0,8 % v roce 2019. V diagramu výše vidíme slabé, krátké vzepětí překladů z ruštiny, které je zcela protichůdné k celkovému trendu kolem roku 2004, což lze odůvodnit právě „*efektem hostující země*“.

Česká republika byla hostující zemí v Lipsku už v roce 1995 (srov. zmiňované české číslo *Ostragehege*), což však nemohlo zadržet sestupný trend rozmáhající se v polovině devadesátých let (překlady beletristických titulů z češtiny do němčiny roku 1994: 28, 1995: 19, 1996: 16).

K čemu ale mohou být knižní veletrhy obecně prospěšné, jsou náhodné objevy, když se například některému knihkupci, knihovníkovi, organizátorovi autorských

177 Jak už bylo rozvedeno výše, tato statistika zohledňuje jen tituly vydané v německých nakladatelstvích. Podíl knih, které vyšly u rakouských nakladatelství, byl vždy s početnějšími tituly vydanými u Braumüllera, Drava, Edition Korrespondenzen, Kétosu, Wiesera relativně vysoký.

178 Předem vyjádřené výhrady k organizaci, kterou byla českým ministerstvem kultury pověřena Moravská zemská knihovna, se prokázaly jako neopodstatněné. Srov. „*Bylo by žádoucí, aby nově zřízené České literární centrum [...] dostalo víc kompetencí a stalo se nezávislejším na přece jen dost těžkopádně zastřešující organizaci Moravské zemské knihovny [...], jejíž struktury prostě odporují požadavkům doby,*“ dle KOUBA, D. Rezeption, s. 363.

179 PROFOUSOVÁ, Eva. Vydávat českou literaturu je pro Němce ztrátový koníček. *Knižní novinky*, 2019, 18(19), s. 9. ISSN 1213-7073.

180 BARTMANN, C. *Gegen Kafka*, s. 57.

181 BÖRSENVEREIN. *Buch*. 2011, s. 84; *Táž* 2014, s. 97; *Táž* 2015, s. 97; *Táž* 2016, s. 98.

čtení nebo editorovi literárního časopisu prostě dostane do ruky kniha, která ho osloví, zaujme – a vyvolá další aktivitu. Tak se to například přihodilo Volkeru Sie-laffovi, jenž na jednom knižním veletrhu náhodou objevil německojazyčnou verzi sbírky *Feldarbeit* (Polní práce) Petra Borkovce vydanou v Edition Korrespondenzen, a od té doby šíří jeho jméno. Na rozdíl od autorských čtení, která se během roku konají na různých místech, je možné na knižních veletrzích oslovit tak rozsáhlé publikum jako nikde jinde, a ještě navíc takové, jež se vesměs zajímá o literaturu a může mimoto zaujmout funkci multiplikátora.

Vzdělávací instituce, univerzitní bohemistika

Multiplikátory bychom měli najít také na ústavech slavistiky německojazyčných univerzit, avšak v posledních letech zaznamenáváme tak masivní snížení nabídky češtiny, a sice na profesorské úrovni, že o nich může být sotva ještě řeč. To se v krátkodobém až střednědobém výhledu projeví do té míry, že si studenti slavistiky budou stále řidčeji jako jazyk vybírat češtinu, nebude-li jeho osvojování doprovázeno atraktivní, na výzkumu založenou vzdělávací nabídkou. Profesury (západo)slavistické literární vědy, k jejichž přirozenému těžišti výzkumu patřila bohemistická témata, nebyly po emeritování jejich držitelů buď obsazeny (např. v Mnichově), nebo byly obsazeny bez bohemistického zaměření, které předtím měly (např. v Postupimi, Lipsku, Drážďanech, Gießenu, Řezně¹⁸²). Sasko, které je s Českem spojené přes 450 km dlouhou hranicí, takže na jeho území probíhá z celkové německo-české hranice víc než polovina, se domnívá, že se může obejít bez toho, aby tuto blízkost odráželo i na profesorské úrovni. To je nejenom politováníhodný, ale politicky nanejvýš nerozumný přístup. V této souvislosti se nabízí opět srovnání s Polskem, kde funguje opravdu silná a dobře vybudovaná bohemistika a z češtiny se – jak se dá předpokládat, také proto – poměrně hodně překládá.

Kdo má zaplnit mezeru, která se na této úrovni v Německu v posledních asi dvaceti letech vytvořila? V Českých centrech se lze také učit česky, ale i jejich počet a možnosti jsou, jak už bylo zmíněno, čím dál omezenější. Veřejné univerzity? Na nich se zpravidla rovněž nabízejí kurzy češtiny, o jejich úrovni zde ale raději pomlčíme. Jsou to každopádně místa, kde by se milovníci češtiny dali získat pro českou literaturu, kdyby pro ni byli nadšení samotní učitelé, což však nemůžeme předpokládat. Jako vyučovací předmět se čeština vyskytuje téměř jen na základních školách v pohraničí

182 Viz například výklady Kristiny Kallert o situaci na univerzitě v Řezně: „[...] poslední čistě literárně vědecký bohemistický seminář byl u nás vypsán na letní semestr 2015“. KALLERT, Kristina. Překladem k literatuře – o jazykové výuce na německé univerzitě. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *CzechLit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

a zde provozovaná četba přitom pravděpodobně nepřesahuje *Krtka* a také jde spíš o to, aby se při nakupování na druhé straně hranice domluvili. Jen velmi málo gymnázií nabízí možnost získat hlubší znalosti češtiny. Výjimku tvoří dvojnárodnostní a dvojjazyčný německo-český vzdělávací cyklus na gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně, jehož šance na to, aby přispělo ke zprostředkování radosti z české literatury, však zůstávají zjevně dosud nevyužité. V Rakousku to v tomto ohledu vypadá lépe, protože čeština tvoří jeden ze sedmi jazyků menšin, a proto je v povědomí a ve výuce ukotvena mnohem pevněji.

Je třeba ale také vzít v potaz, že vyučovat bohemistiku ještě samo o sobě neznamená zajímat se i o soudobou literaturu, sledovat knižní novinky nebo se ve vlastní zemi zasazovat dokonce o novou českou literaturu,¹⁸³ ale tato možnost by každopádně existovala, kdyby byl poskytnut institucionální rámec. Zda se z bohemistických kvalifikačních prací dají vyvodit závěry pro to, co se z české literatury setkává v německojazyčném prostoru se zájmem, stojí přinejmenším za stručnou úvahu. Každopádně by měli širší recepci české literatury v Německu a Rakousku propagovat ti, kteří se považují za bohemisty. Texty jakých autorů tvořily těžiště – celkově nemnoha – bohemisticko literárně-vědných kvalifikačních prací?¹⁸⁴ V Německu to byli: Michal Ajvaz, Karel Čapek (3×), Jakub Deml, Josef Dobrovský, Jaroslav Durych, Jaroslav Hašek (2×), Miroslav Holub, Bohumil Hrabal, Emil Juliš, Jiří Kolář, Milan Kundera, Jan Neruda, Vladislav Vančura, Valerij Sergejevič Vilinskij, jehož bychom dnes označili za „transkulturního autora“, protože jako Rus psal česky, Richard Weiner. Tematicky kromě toho šlo o časopis *Moderní revue*, literární směry poetismu a surrealismu, jakož i o německy psané texty Oty Filipa, Jiřího Gruši a Libuše Moníkové. V Rakousku věnovali jednu práci Arnoštu Lustigovi a další Jiřímu Weilovi. Mezi jmenovanými jsou jedinými žijícími autory Milan Kundera, který už ale nepíše česky a který již překročil 90. rok života (roč. 1929), a Michal Ajvaz (roč. 1949). Odtud tedy velkou podporu zajisté očekávat nelze.

183 To dobře ukazují odpovědi Matthiase Freise z univerzity v Göttingenu na anketu k tomuto tématu. Na otázku, co ho v posledních letech upoutalo na české literatuře, jakou pozici tato literatura v Německu má a jaké možnosti se pro ni na Lipském knižním veletrhu otvírají, padla jména Nerudy, Němcové, Čapka, Kundery, Hrabala, Haška a vyplývající upozornění: „Nepovažuji se za znalce současné literatury [...]“. MARKOVÁ, Eva. Tři otázky pro popelku: anketa o české literatuře v Německu. *A2*, 2019, 15(6), s. 6. ISSN 1803-6635.

184 Konkrétní témata vyplývají z údajů v DEUTSCHER SLAVISTENVERBAND. *Bulletin der Deutschen Slavistik*, 1997, 3–2020, 26. ISSN 0949-3050 a přehledu ÖSTERREICHISCHE GESELLSCHAFT FÜR SLAWISTIK. Dissertationen der österreichischen Slawistik ab 2000. *Österreichische Gesellschaft für Slawistik* [online]. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <http://slawistik.at/dissertationen-der-slawistik/>.

Výhled

Tyto poněkud pesimistické výklady, co se vzdělávacích institucí v Německu týče, nemají nicméně zakrýt skutečnost, že celková situace se, půjdeme-li do detailu, jeví jako méně beznadějná, než by pouhý povrchní pohled naznačoval: během celého období, jež tvořilo předmět bádání, bylo v německém jazyce publikováno víc českých knih, než se obecně tvrdí, a česká literatura rovněž pronikla do nadregionálních deníků častěji, než se obecně předpokládá. Možná by krok správným směrem bylo už to, kdyby se nadále nešířila chybně udávaná nižší čísla, neboť mimoděk vyvolávají u každého blíže nezasvěceného člověka představu, že česká (soudobá) literatura prostě nemůže nabídnout nic, co by stálo za překlad nebo zmínku. Je tomu však naopak, což se může sebevědomě prezentovat, jak ukázala velká akce roku 2019.

Kromě explicitně a výlučně české literatuře věnovaným publikacím a akcím lze určitý potenciál spatřovat v etablovaných formátech (knižních řadách, časopisech, oblíbených existujících, i multimediálních, formách akcí atd.), které jsou „infiltrované“ českou tematikou, protože se tím mohou jako zasvěcenci získat další účastníci, kteří se o českou literaturu nezajímají sami od sebe, a může být zahájen nový dialog a nová výměna. To by na jednu stranu přispívalo k náhodným objevům a na stranu druhou by to pomáhalo obcházet existující průběhy hranic. V polovině devadesátých let napsala Eva Profousová, že si „česká literatura – jak dokazuje velký počet překladů a literárních čtení – může v německojazyčném prostoru sotva stěžovat na nedostatečný zájem, jedná se v současnosti ale spíš o konfrontaci obou literatur než o vzájemné působení [...]“. Chybí společný kontext, který tenkrát [tj. v šedesátých letech] byl dán sjednocenými snahami v oblasti experimentální literatury. Navzdory železné oponě se hlásalo, že je třeba společně překonávat umlčení poezie způsobené druhou světovou válkou a prozkoumávat nové možnosti jazyka. Dnes je situace obtížnější: Východ a Západ jsou od sebe co do zkušeností a hodnot vzdálené mnohem víc, než byly tenkrát.¹⁸⁵ Připomněla tím problém, který lze považovat nejenom za česko-německý, ale zajisté téměř ještě silněji za vnitroněmecký: individualizace autorů, absence společných ústředních bodů, zatímco od českých autorů se skoro vždy očekává angažovanost. Třicet let po odstranění politické rozpolcenosti Evropy by se zážitky, zkušenosti a problémy mladší autorské generace neměly už tak moc lišit. Rozpad pevné sociální struktury, klimatická změna, ohrožená demokracie a ohrožená jednota Evropy se nezastaví na státních hranicích. A ani čtenářské návyky mladých lidí. Když dnes mládež čte beletrii, pak většinou fantasy romány. Snad je to generace, která se o něco později bude cítit oslovovaná tím okruhem české soudobé prózy, který je znovu a znovu dáván do souvislosti s takzvaným magickým realismem (ačkoli to samozřejmě může být tak, že čeští autoři pak budou psát už úplně jinak)?

Profousová své právě citované řádky napsala v době, kdy například v Hamburku bylo nejbližší univerzitnímu kampusu stojící knihkupectví uspořádané ještě podle zemí původu jednotlivých textů a zaplňovalo regálové řady samozřejmě i českou literaturou – báječné místo k (i cílenému) prohrabování a objevování. A tím jsme se na závěr dostali ke zde dosud zanedbávaným knikupectvím, kterým nade vši pochybnost připadá ještě pořád důležitá funkce, protože mnozí z těch, kteří si nekupují knihy přes internet, si přejí právě radu od „svého“ knihkupce. Je-li dobře informován o české literatuře, může podle zákazníkova vkusu doporučit i něco českého. Když se vyzná, na nedostatečné rozmanitosti české literatury přitom netroskotá. Mimoto jsou dobrá knihkupectví (často jedinými) kulturními institucemi malých měst nebo městských čtvrtí, v nichž se konají akce, jsou tedy místy setkávání, kde se vyplatí seznamovat knihkupce s českou literaturou cíleně.

Kupovat knihy a číst je jsou samozřejmě dvě různé roviny. Už několik let poukazují němečtí vydavatelé na to, že by ani jeden z nich nemohl přežít, kdyby produkoval jen pro skutečné čtenáře, takže se produkuje (jen?) pro kupující, čímž se ale vytrácí přesně ten aspekt skutečnosti, kvůli kterému se zdá tak důležité, že vychází česká literatura v německojazyčném překladu: čtením získávat větší citlivost pro chápání sousedního národa, vcítovat se do druhých, poznávat různé životní volby, být konfrontován s cizími strachy a nadějemi, rozšiřovat si vlastní horizont, o estetickém požitku a radosti z vynalézavých překvapení ani nemluvě. Lze také zjištěně argumentovat tím, že se (středo)evropské souvislosti, a tím i vlastní identita, dají pochopit teprve tehdy, když se vezme na vědomí nejenom jedna literatura. Kolikrát za den se člověk podívá do zrcadla? Mělo by být zcela nepodstatné, jak vnímají společný zeměpisný prostor Evropy obyvatelé vně jejích vnitřních hranic? I to je zrcadlo, neboť v neposlední řadě jde o sebeuvědomí společnosti prostřednictvím její literární reflexe. Za šťastného se smí považovat každý, kdo se toho může účastnit tím, že tyto reflexe byly převedeny do jemu srozumitelného jazyka.

Zatímco si krátce po roce 1989 mnohde stěžovali na nepřehlednou situaci a poněkud chaotické poměry, třebaže se velmi mnoho překládalo, nemůže být dnes o chaosu a nepřehlednosti už řeč. Instituce se konsolidovaly, existuje víc agentur, které zastupují české autory, české ministerstvo kultury hraje aktivní roli, najde se víc mladších německých a rakouských nakladatelství, které mají českou literaturu stabilně ve svém programu, počet schopných překladatelů se v posledních letech zvýšil. Nezbývá než si přát, aby se také ještě zvýšil počet schopných kritiků a ti se dokázali čím dál víc odpoutávat od desetiletí přetrvávajících klišé, co je „typicky české“, a aby se o českou literaturu začaly opět zajímat renomované literární časopisy, jak to udělaly už jednou v šedesátých a sedmdesátých letech, protože uměly ocenit estetickou kvalitu českých děl.

185 PROFOUSOVÁ, Eva. Zweistimmigkeit. Texte von Bohumila Grögerová und Josef Hirsal. *Süddeutsche Zeitung*, 25. 3. 1995, 51, s. 904. ISSN 0174-4917.

Z pouhých kulturněpolitických strategií a respektování vnitřně literárních hierarchií nemohou žít samozřejmě ani nakladatelství, ani překladatelé, nýbrž musejí do svých rozhodnutí pokaždé zahrnout ekonomické úvahy, jak bylo obzvláště dobře patrné na všeobecném propadu trhu kolem roku 2004, kterého nemohly být ušetřeny samozřejmě ani překlady z češtiny. K tomu, aby se nakladatelstvím ulehčila jejich ekonomická rozhodování, slouží podpora překladu, o jejíž existenci se v letech 2018/2019 mohla jak na české, tak také na německé straně přesvědčit víceméně všechna německojazyčná nakladatelství. Důležité by zajisté bylo, aby se v Německu zviditelňovalo to, co vychází v rakouských nakladatelstvích, a toho je, jak bylo uvedeno, na základě společné historie relativně hodně, a aby se tedy například při podpoře knižních turné dbalo na to, že nakladatelství pozvou své autory nejenom k sobě, ale že je s jejich knihami vyšlou na turné i do země, kde zrovna nakladatelství nesídlí.

Otázka „*Kdo už zná Česko? Nebo českou literaturu?*“ by měla být zodpovězena sebevědomým „já“ každého jednotlivce, o němž to platí. Kdo ji nezná, měl by se naopak stydět, neboť i v této souvislosti platí, že opakem lásky je nikoli nenávisť, nýbrž ignorance. Lhostejnost vůči zemi, kultuře a literatuře sousedního národa je horší než s ním vést otevřený spor, který by přinejmenším svědčil o tom, že ho vůbec vnímáme. V tomto ohledu je teď hlavním úkolem nahlédnout dovnitř a o tuto báječnou literaturu se zasazovat. Pro Němce je trapné, když tuto práci přenechávají pouze Čechům (a částečně Rakušanům) a nepodílejí se intenzivněji na tom, aby rušili klid, který museli před více než sto lety ještě pozorovat Otokar Březina a Karel Dostál-Lutinov. Ať je kolem české literatury nadále život!

Wer kennt schon Böhmen? Oder die tschechische Literatur? Ein Blick auf dreißig Jahre tschechischer Literatur in deutschsprachigen Übertragungen (1989–2019)

Anne Hultsch

Einleitung

„Aber, lieber Freund, finden Sie einen deutschen Verleger, der Ihre Übersetzung drucken würde? Dass wir selbst die deutschen Übersetzungen unserer Arbeiten herausgeben sollen, berührt schmerzlich. Unsere geistige Berufung fordert das nicht. Ist Stille um unser Werk, ist das nicht ohne höchsten Willen; stören wir sie nicht“,¹⁸⁶ so schrieb Otokar Březina im August 1904 an Karel Dostál-Lutinov, der sich daran machte, Texte Březinas ins Deutsche zu übertragen, weil er es nicht länger mit ansehen konnte, dass dies trotz der Größe Březinas niemand sonst tat. Die Frage ist nun, wie es in den letzten ca. dreißig Jahren mit der (Un-)Ruhe um tschechische Werke im deutschsprachigen Raum bestellt war. Und wer hat gegebenenfalls weshalb die Ruhe gestört? Oder sind etwa die Fragen von Alex Rühle, wer schon Böhmen kenne und wer die tschechische Literatur,¹⁸⁷ die ich für den Titel ausgeborgt habe, tatsächlich wörtlich und nicht rhetorisch zu nehmen?

Meine Annäherung an das Thema werde ich mit einem kurzen Rückblick in eine Zeit beginnen, in der die tschechische Literatur in Deutschland einen besonders guten Stand hatte, ehe ich eine knappe quantitative Bestandsaufnahme vornehme und der Frage nachgehe, was wohl weshalb übersetzt werde.¹⁸⁸ Die eigentliche Untersuchung ist in die zwei Hauptteile a) Produktion und b) Vermittlung,

186 „Ale, milý příteli, naleznete německého nakladatele, jenž by překlad Váš vytiskl? Abychom sami vydávali německé překlady svých prací, dojmá bolestně. Naše duchovní poslání toho nežádá. Je-li ticho kolem našeho díla, není to bez nejvyšší vůle; nerušíme ho“. BŘEZINA, Otokar. *Korespondence I (1884–1909)*. Brno: Host, 2004, S. 648. ISBN 80-7294-103-8.

187 RÜHLE, Alex. Tägliches Tauziehen mit der Realität. *Süddeutsche Zeitung*, 20. 3. 2019, 75(67), S. 14. ISSN 0174-4917.

188 Dazu sei gleich eine Anmerkung vorweggenommen: Alle Zahlen und Namen, die in der vorliegenden Studie angeführt werden, erheben trotz der Befragung unterschiedlicher Quellen, die jedoch nur selten den gesamten Zeitraum abdecken, keinen Anspruch auf Vollständigkeit, sondern dienen vielmehr dazu, eine Vorstellung von Tendenzen und Richtungen zu vermitteln.

Verbreitung, Rezeption untergliedert. In den ersten Bereich gehören Überlegungen über die Persönlichkeiten, die die Übersetzungen ins Deutsche anfertigen, über die Agenturen, die tschechische Autoren im Ausland vertreten, über Institutionen, die das Erscheinen von Übersetzungen fördern, über Verlage, in denen die Bücher erscheinen, über die grafische Gestaltung der Bücher und die ihnen mitgegebenen Paratexte.¹⁸⁹ Als spezielle Ausgaben werden Anthologien und Literaturzeitschriften näher betrachtet sowie ein sehr kurzer Blick auf Verfilmungen und weitere mediale Verarbeitungen literarischer Texte geworfen. In dem zweiten großen Bereich – Vermittlung, Verbreitung, Rezeption – geht es darum, wie das fertige Produkt, also der bereits publizierte deutschsprachige Text, nun seinen Weg zum Leser im deutschsprachigen Raum findet, finden kann. Dabei wird nach der Rolle der Literaturkritik, produktiver Rezeption, von Literatur- und Übersetzerpreisen, Lesungen, Festivals, Buchmessen und Bildungsinstitutionen gefragt.

Rückblick

Es sei zunächst der angekündigte kleine Rückblick vorgenommen, wann es in der jüngeren Vergangenheit tschech(oslowak)ischer Literatur im deutschsprachigen Raum gut ging und weshalb sie zu jener Zeit das Interesse auf sich gezogen hat, denn daraus lassen sich ja vielleicht Schlüsse auf die Zeit nach 1989 ziehen.

Als besonders glücklich erwies sich für Tschechisches in Deutschland die zweite Hälfte der 1960er Jahre, als 8%(!) aller Übersetzungen ins Deutsche auf tschechische Titel zurückgingen und „von allen osteuropäischen Ländern die Tschechoslowakei seit etwa zwei Jahren bei Westdeutschlands Interessierten den Vogel abschießt“.¹⁹⁰ Zum Vergleich: zu Beginn der 1990er Jahre, zur Blütezeit der Übersetzungen aus dem Tschechischen nach 1989 (s. u.), lag der Anteil bei ca. 0,8%. Insofern kann eigentlich nicht von einer „durch die Teilung Europas verursachte Kenntnislücke“ die Rede sein, von der Alena Wagnerová spricht,¹⁹¹ sondern es trifft vielmehr das Gegenteil zu, wie auch die *Notate zur tschechischen Literatur seit 1945* von Martha Höhl gut beweisen, die einen erstaunlich fundierten Überblick liefern, obgleich deren Verfasserin offensichtlich allein auf in deutscher Sprache zugängliche Quellen angewiesen war.¹⁹²

189 Um es sprachlich nicht zu unübersichtlich zu gestalten, wird im gesamten Text das s-exusneutrale Maskulinum verwendet, wenn es sich nicht ausschließlich um eine Frau/Frauen handelt.

190 BOHRER, Karl Heinz. Literatur zwischen Prag und Westdeutschland: neue Bücher, neue Namen, neues Verständnis – Eine Übersicht. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (= FAZ), 31. 8. 1968, 20(202), S. buz2. ISSN 0174-4909.

191 WAGNEROVÁ, Alena. Im Schatten junger Völkerblüte: die ‚Tschechische Bibliothek‘ – eine Zwischenbilanz. *Neue Zürcher Zeitung* (= NZZ), 11. 1. 2003, 224(8), S. 57. ISSN 1420-6242.

192 Vgl. HÖHL, Martha. *Notate zur tschechischen Literatur seit 1945 und ihrer Vorgeschichte seit der Jahrhundertwende. Buch und Bibliothek*, 1994, 46(9 und 10–11), S. 796–818 und S. 900–935. ISSN 0340-0301.

In den 1960er Jahren entwickelte sich zudem eine gewisse Konkurrenz zwischen west- und ostdeutschen Verlagen, die für die Produktion fruchtbar war. So weist beispielsweise Ludvík Kundera am 17. November 1963 in einem Brief an den tschechoslowakischen Schriftstellerverband darauf hin, dass westdeutsche Verlage „endlich unsere Poesie ‚entdeckt‘ haben und dass bei der Geschwindigkeit, mit der sie [ohne langwierige Zensurprozesse und politische Einflussnahmen] arbeiten, die Bücher nicht lang auf sich warten lassen werden“, und fährt fort: „Wir sind also jetzt in eine Situation geraten, dass unsere Anthologie von der Entwicklung überholt worden sein, dass sie zu spät kommen könnte, dass sie bei Weitem nicht so bahnbrechend wäre, wie sie sein könnte, wenn...“.¹⁹³ In der Tat wurde in Ost und West zeitgleich an der Übertragung je eines Nezval- und eines Halas-Bandes gearbeitet, wobei beide Bände in Westdeutschland wesentlich eher erschienen als in Ostdeutschland. Der ostdeutsche Nezval-Band konnte wegen der zwischenzeitlich in der Tschechoslowakei unliebsam gewordenen Person seines Herausgebers Ludvík Kundera erst elf Jahre nach Fertigstellung erscheinen.¹⁹⁴ Auf der anderen Seite erinnert sich Hans-Peter Riese daran, „daß auch die zeitgenössische Literatur, soweit sie in den DDR-Verlagen erschien, auf diese Weise eigentlich ihren Weg in die Bundesrepublik fand. [...] Mit Ausnahme von Polen sind aus kaum einem anderen Land des slawischen Sprachraumes so viele zeitgenössische Schriftsteller in Westdeutschland bekannt geworden wie aus der ČSSR.“¹⁹⁵

An dieses neue Interesse, das sich zwar aus den politischen und kulturellen Ereignissen im Land selbst speiste, die hier vereinfachend unter dem Namen ‚Prager Frühling‘ und dessen Niederschlagung zusammengefasst seien, aber dennoch eher ästhetische Ursachen hatte,¹⁹⁶ wurde in den 1970er, 1980er Jahren angeknüpft, als sich die interessante(re) literarische Produktion in den Bereich des Sam- und Tamizdat verlagerte, also in den nicht offiziellen, jedoch legalen, Bereich des privaten Vervielfältigens und der Exilverlage. Damit ging einher, dass viele Autoren ihren Büchern

193 „[...] konečně ‚objevili‘ naši poezii a že při rychlosti, s níž pracují, nedají na sebe knížky dlouho čekat. [...] Ocitáme se tedy nyní v situaci, že by naše antologie mohla být vývojem překonána /überholt/, že by šla s křížkem po funuse, že by zdaleka nebyla tak objevná jak být mohla, kdyby...“ Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 161/9, 17. 11. 1963.

194 HALAS, František. *Poesie*. Übertragung und Nachwort Peter Demetz. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1965; Ders. *Der Hahn verscheucht die Finsternis: Gedichte*. Nachgedichtet von Franz Fühmann. Berlin: Volk und Welt, 1970; NEZVAL, Vítězslav. *Ausgewählte Gedichte*. Übersetzt, herausgegeben und mit einem Nachwort versehen von Johannes Schröpfer. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1967; Ders. *Auf Trapezen: Gedichte*. Herausgegeben von Ludvík Kundera. Nachdichtung von Franz Fühmann. Leipzig: Reclam, 1978.

195 RIESE, Hans-Peter. Erst die Zensur, dann der Markt: unsere Schwierigkeiten mit osteuropäischer Literatur. *FAZ*, 8. 8. 1998, 50(182), S. III. ISSN 0174-4909.

196 Vgl.: „Da die Tschechen immer schon eine große Neigung zu einer formbewußten Kunst und zum ästhetischen Experiment hatten [...]. Hilfreich war dabei die eigene ‚formalistische‘ Tradition, und hier ist auch die Ursache dafür zu suchen, warum sich westdeutsche Verlage, vor allem Suhrkamp und Hanser, seit einigen Jahren sehr auf die neuere tschechische Literatur konzentriert haben, ja daß Westdeutschland eine Art Schaufenster tschechischer Literatur für den Westen geworden ist, es werden konnte“. BOHRER, K. H. *Literatur*, S. buz2.

ins Exil folgen mussten, was einerseits dazu führte, dass ein Teil der tschechischen Literatur wie selbstverständlich zum Teil der deutschsprachigen oder französischen, mithin europäischen Literatur wurde, und dass sich die exilierten oder migrierten Autoren andererseits für die tschechische Literatur im deutschsprachigen oder weiteren europäischen Raum einsetzen konnten. Dies erwies sich meines Erachtens später jedoch als Handicap, denn die Autoren, die 1989 zehn, zwanzig Jahre im deutschen Exil gelebt hatten, also von der Entwicklung der tschechischen Literatur im Lande abgeschnitten waren, galten weiter für das deutsche Feuilleton als die Gewährsleute für alles Tschechische.¹⁹⁷

Was in diesem Zusammenhang vor allem interessant erscheint, ist die Tatsache, dass in den späten 1960er, frühen 1970er Jahren die Experimentierfreudigkeit und Originalität tschechischer Autoren goutiert wurden: Es erschienen deutsche Ausgaben von Bohumil Hrabal, Ladislav Klíma, Jiří Kolář, Věra Linhartová, Milan Nápravník, Ladislav Novák, Ivan Vyskočil, Richard Weiner, eine von Heribert Becker herausgegebene Anthologie tschechoslowakischer Surrealisten (*Aus den Kasematten des Schlafs*, 1980), an der Nápravník als Übersetzer mitwirkte, oder zum Beispiel mit *Liquidierung der Kunst* (1968) „Analysen und Manifeste“ von Karel Teige. Vor allem der Suhrkamp-Verlag machte sich um diese interessanten tschechischen Autoren in Deutschland verdient.¹⁹⁸ Diese Werke sind formal anspruchsvoll und setzen, außer vielleicht im Falle Hrabals, ein intellektuell ausgerichtetes Publikum voraus, das sich mehr für das *Wie* ihrer Machart als das *Was* ihres Inhalts interessiert.

Zudem wurde in der Tschechoslowakei selbst in den 1960er Jahren dazu beigetragen, dass gute Kinderbücher für ein deutschsprachiges Publikum erschlossen wurden. Bei Artia erschienen u. a. von Josef Hiršal, Jiří Kolář und Cyril Bouda die *Geschichten aus Schilda* (1961; *Kocourkov* 1959), von Jiří Kolář und Vladimír Fuka *Die Weisheiten des Herrn April* (1963; *Nápady pana Apríla*, 1961) und – stark verändert und ohne Angabe, wer für die deutschsprachige Fassung gesorgt hat – *Im siebenten Himmel* (1965; *V sedmém nebi* 1964).

197 Beispielsweise beruft sich Hans-Peter Riese, als er 1996 der tschechischen Gegenwartsliteratur Provinzialität und das Nacheifern westlichen Moden nachsagt, vor allem auf Ota Filip – seit 1974 in Deutschland – und Jiří Gruša – seit 1981 in Deutschland. RIESE, Hans-Peter. Kein Phönix aus der böhmischen Asche: die tschechische Literatur hat den europäischen Anschluß nicht geschafft. *FAZ*, 28. 12. 1996, 48(302), S. B3. ISSN 0174-4909.

198 „Der Suhrkamp-Verlag hat hier ein großes Verdienst, vor allem weil durch die von ihm herausgebrachten Übersetzungen das westliche Ausland erst darauf aufmerksam geworden ist, welche Fülle höchst eigenwilliger, eine spezifisch tschechische Tradition fortführender Talente dort schreibt. [...] Sie sind Erben der großen europäischen Literatur [...]. Das ist eine unvorhergesehene erstaunliche Entwicklung zwischen Westdeutschlands Literaturkundigen und der mittleren Generation der Tschechen“. BOHRER, K. H. Literatur, S. buz2. In den sechs Jahren zwischen 1965 und 1971 sind bei Suhrkamp 24 Titel von 15 tschechischen Autoren und zwei Anthologien erschienen. Vgl. ŠPÍRIT, Michael. Zur tschechischen Literatur im Programm des Suhrkamp Verlags. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS und Natalia BAKSHI, edd. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit. Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, S. 204. ISBN 978-3-7705-6409-5.

Standen zwar für das Interesse an tschechischer Literatur in den 1960er Jahren allgemein die politischen Entwicklungen und Reaktionen einzelner Autoren auf diese im Vordergrund, folgte dann doch die konkrete Auswahl, welche Bücher ins Deutsche übertragen werden sollen, literarästhetischen Kriterien, wodurch das Ideologische in den Hintergrund gedrängt wurde. Dies änderte sich dann erst in der zweiten Hälfte der 1970er Jahre, als das Interesse überwiegend sogenannter ‚Dissidentenliteratur‘ galt bzw. die Werke im Westen unter diesem Vorzeichen rezipiert wurden,¹⁹⁹ was sie selbstverständlich, selbst wenn es vielmehr um allgemein menschliche Verhaltensweisen ging, unter demokratisch-freiheitlichen Bedingungen nicht mehr aktuell erscheinen ließ. Vladimír Ulrich schreibt in seinem Blick auf die Aufnahme tschechischer und slowakischer Literatur im deutschsprachigen Raum zwischen 1945 und 1975 ganz ähnlich: „[G]erade die politische Interpretation trägt zur Popularität des tschechischen Buches im Ausland bei: gäbe es den ‚Prager Frühling‘ und den darauffolgenden sowjetischen Einmarsch vom Jahre 1968 nicht, wären etliche Schriftsteller aus der ČSSR ohne eine deutschsprachige Übersetzung geblieben.“²⁰⁰

Bestandsaufnahme

Waren es, wie angedeutet, in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts politisch-gesellschaftliche Ereignisse, die die Neugier auf tschechische Literatur gesteigert und den Blick auf ihre ästhetischen Qualitäten geöffnet haben, stellt sich nun die Frage, ob sich diese Tendenz in der Zeit nach 1989 fortgesetzt habe.

Zunächst: Welche Ereignisse kämen hinsichtlich der Tschechoslowakei oder dann bald Tschechischen Republik in Frage? Das Referenzjahr 1989/90 selbst ist selbstverständlich das wichtigste Ereignis, weil es nicht nur für sowohl politische als auch wirtschaftliche Veränderungen steht, sondern gleichfalls eine gesamtgesellschaftliche, die Kultur und somit auch Literatur eingeschlossen, Neuformierung nach sich zog. Die Aufhebung der Zensur, die Gründung vieler Verlage, die parallele Herausgabe der zuvor verbotenen aber wohlbekanntesten Autoren in sehr hohen Auflagen, der zuvor ‚freiwillig‘ schweigenden Autoren und neuer, junger Autoren führte zu einer relativ unübersichtlichen Situation, in der sich die verschiedenen Generationen gegenseitig im Wege waren und in der es zu einer merkwürdigen Ungleichzeitigkeit der gleichzeitigen Neuerscheinungen kam. Im Hinblick auf den internationalen

199 Hans-Peter Riese zufolge beschränkt sich die Kenntnis tschechischer Literatur unter (west)deutschen Intellektuellen bis heute auf diese politischen Aspekte, so dass sie „heute weitgehend in Vergessenheit geraten“ sei. RIESE, Hans-Peter. Der Tod auf dem Tanzboden: Nachbarschaftshilfe: eine Anthologie der tschechischen Moderne. *FAZ*, 11. 5. 2005, 57(108), S. 38. ISSN 0174-4909.

200 ULRICH, Vladimír. *Tschechische und slowakische Literatur: die deutschsprachige Aufnahme 1945–1975*. Neuried: Hieronymus, 1987, S. 35. ISBN 978-3-88893-059-1.

Kontext stand die Tschechoslowakei mit diesen Umwälzungen jedoch nicht alleine da. Das Augenmerk des Westens richtete sich auf den gesamten ehemaligen sogenannten Ostblock und da vor allem auf die Länder, in denen die Entwicklung nicht so einen friedlich-samtene Verlauf nahm wie in der Tschechoslowakei. Diesem galt ‚nur‘ Wohlwollen, das tatsächliche Interesse wurde aber dem Krieg auf dem Balkan zugewandt: „Wenn kein Krieg stattfindet, gibt es keine Aufmerksamkeit“,²⁰¹ so fasste dies kurz und knapp, wenn man nicht sagen will: leicht zynisch, Hans Dieter Zimmermann zusammen. Deutschland hat zudem seinen eigenen Osten, mit dem es sich zu arrangieren galt. Václav Havel zum Präsidenten zu haben, wurde zwar als beneidenswert betrachtet, wirkte sich jedoch offensichtlich weniger auf eine verstärkte Wahrnehmung der Tschechoslowakei aus, als Václav Havel zuvor als politischen Häftling gewusst zu haben, was regelmäßig zu steigenden Studierendenzahlen in der deutschen Bohemistik führte.

Die Unterzeichnung der deutsch-tschechischen Erklärung 1997 setzte nicht nur ein wichtiges – und pressewirksames – Zeichen für eine gute Nachbarschaft und Partnerschaft, die sich unbelastet von aus der Vergangenheit herrührenden politischen und rechtlichen Fragen entwickeln können sollte, sondern mit der damit einhergehenden Einrichtung des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds wurde auch eine wirkräftige Institution geschaffen, die zum Austausch und zur Begegnung zwischen Tschechen und Deutschen beiträgt. Einerseits werden aus dem Fonds Übersetzungen und Publikationen gefördert, was eine direkte Auswirkung auf Neuerscheinungen auf dem deutschen Buchmarkt und auch deren öffentliche Präsentation bei Lesungen und Festivals hat, andererseits könnten das vom Zukunftsfonds geförderte gegenseitige Kennenlernen und die zahlreichen tschechisch-deutschen Begegnungen auch indirekt zu Neugier auf die tschechische Literatur führen.

Für das Zusammenleben und die gegenseitige Wahrnehmung in Europa stellt der Beitritt der Tschechischen Republik zur Europäischen Union (2004) ein wichtiges Datum dar. Allerdings war auch in diesem Fall die Tschechische Republik einer von mehreren Staaten, so dass der Fokus gestreut wurde, und nachdem diese Staaten Mitglied geworden sind, sind sie Teil eines noch größeren Staatengebildes, in dem sie erst einmal nicht (mehr) sonderlich auffallen. Das heißt, das Interesse nahm ab, weil die Tschechen nicht mehr als ‚anders‘ wahrgenommen wurden. Der Alteritätsbonus fiel weg. Mittlerweile fällt die Tschechische Republik in politischer Hinsicht wieder auf, sei es durch Äußerungen oder Verhalten der auf Havel folgenden Präsidenten, sei es durch einen Premier, der sich nicht an das in Demokratien übliche ungeschriebene Gesetz hält, seine Ämter ruhen zu lassen, bis rechtlich relevante Vorwürfe gegen ihn geklärt sind, sei es durch eine aus der eigenen Geschichte unverständliche Nähe zu

201 ZIMMERMANN, Hans Dieter. „Böhmen ist immer noch das Herz Europas“: zur Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland. Vortrag in Stuttgart am 11. April 2000. Stuttgart: Robert Bosch Stiftung, 2000, S. 23.

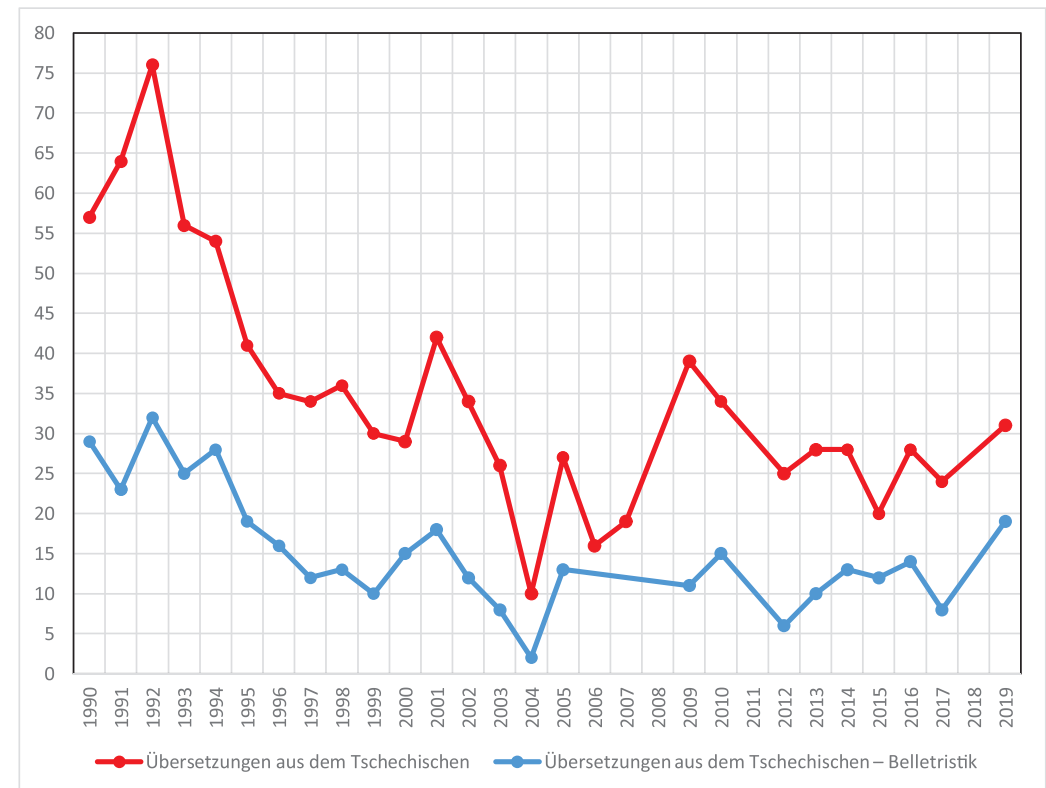

Diagramm 1: Übersetzungen aus dem Tschechischen ins Deutsche (1990–2019).

diktatorischen Regimen. Dies sind aber Aspekte, die vermutlich keine Auswirkung auf eine verstärkte oder verminderte Hinwendung zu tschechischer Literatur in deutscher Übertragung haben dürften.

Was sagt nun die Statistik des Börsenvereins des Deutschen Buchhandels?²⁰²

Deutschland ist in absoluten Zahlen das Land mit der weltweit größten Übersetzungsproduktion, was sich bei den Prozentangaben nicht ganz so deutlich zeigt, weil ebenfalls die jährliche Gesamtproduktion von Büchern überdurchschnittlich hoch ist.²⁰³ Der weitaus größte Anteil übersetzter Titel entfällt auf Übersetzungen aus dem Englischen. In den Jahren 2008, 2011 und 2018 schweigt hinsichtlich aus dem Tschechischen ins Deutsche übertragener Titel die Statistik, was heißt, dass in

202 Die statistischen Angaben basieren auf der Auswertung der Zahlen in BÖRSENVEREIN DES DEUTSCHEN BUCHHANDELS. *Buch und Buchhandel in Zahlen*. 1991–2020. ISSN 0068-3051. Sie beziehen sich also nur auf die in Deutschland – und nicht im gesamten deutschsprachigen Raum – erschienenen Bücher.

203 BACHLEITNER, Norbert und Michaela WOLF. Auf dem Weg zu einer Soziologie der literarischen Übersetzung im deutschsprachigen Raum. *Internationales Archiv für Sozialgeschichte der deutschen Literatur*, 2004, 29(2), S. 2. ISSN 0340-4528.

diesen Jahren der Anteil dieser Übertragungen so gering war, dass Tschechisch nicht zu den ersten zwanzig Sprachen gehört, aus denen übertragen worden ist, was aber selbstverständlich auch damit im Zusammenhang stehen kann, dass hingegen aus anderen Sprachen in diesen Jahren besonders viel übersetzt worden ist.

In dem betrachteten Zeitraum sind dieser Statistik zufolge 383 Belletristik-Bücher im Auftrag deutscher Verlage vom Tschechischen ins Deutsche gebracht worden, was einem Durchschnittswert von 12,8 Büchern/Jahr entspricht, wobei man trotz Angabe genauer Zahlen bedenken muss, dass nicht alle Titel erfasst sind, so dass diese Statistik eher als Ausdruck von Tendenzen zu lesen ist denn als konkretes Zahlenwerk. Wovon jedoch auszugehen ist, ist, dass definitiv nicht weniger als die genannte Anzahl an Titeln erschienen ist. Während sich bis ca. 1994 ein hohes Niveau hielt, ja in den Jahren 1990, 1992, 1993 das Tschechische mit 29, 32, 25 belletristischen Titeln die neuntwichtigste Sprache für Übertragungen ins Deutsche darstellte, kam es ab diesem Zeitpunkt erst einmal zum freien Fall der Zahlen, der auch 1997/98, als die Deutsch-Tschechische Erklärung unterzeichnet wurde, nicht zum Halten kam, sondern seinen absoluten Höhe- oder besser: seinen absoluten Tiefpunkt ausgerechnet im Jahr 2004 erreichte, als die Tschechische Republik Mitglied der Europäischen Union wurde.²⁰⁴ In diesem Jahr erschienen dieser Statistik zufolge in Deutschland lediglich zwei aus dem Tschechischen übertragene belletristische Bücher (zehn Bücher insgesamt). Der Marktanteil aus dem Tschechischen übertragener Belletristik war damit von 0,8% 1990 auf 0,1% 2004 gesunken.²⁰⁵ Es wäre allerdings arg verkürzt, darin nur ein spezifisches Problem der tschechischen Literatur, die sich „in einer Krise“ befunden habe,²⁰⁶ beziehungsweise für tschechische Bücher auf dem deutschsprachigen Markt zu sehen, denn 2004 ist

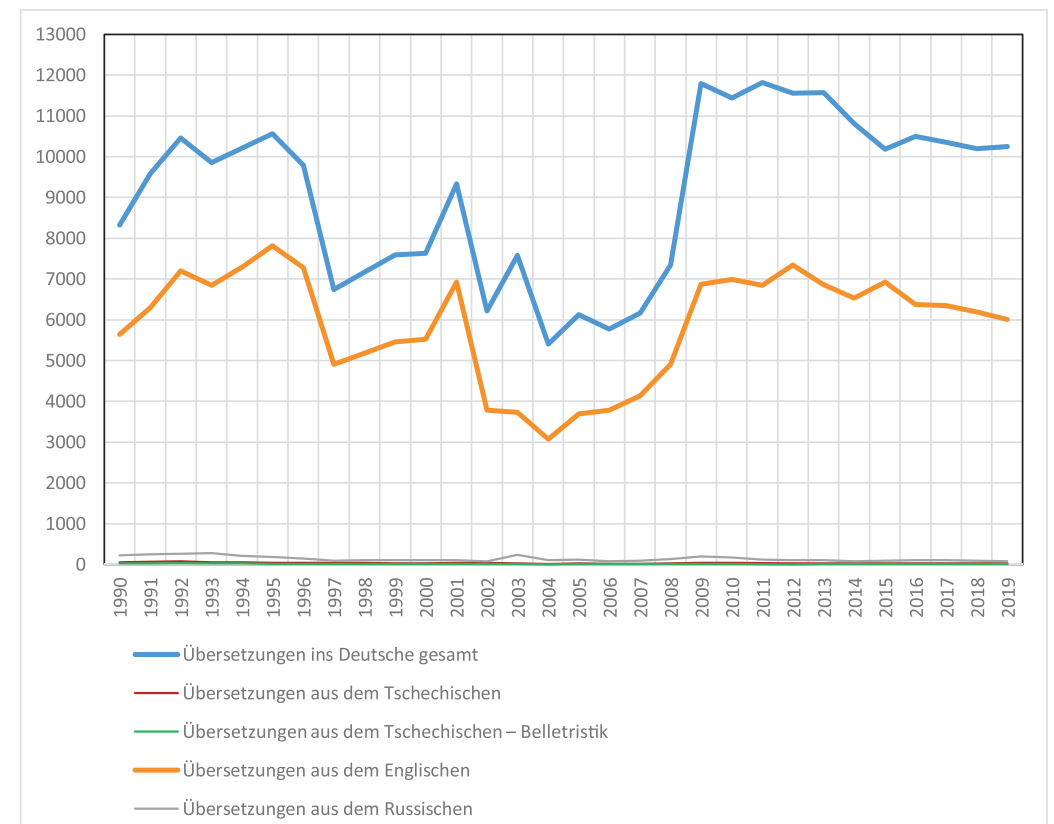

Diagramm 2: Übersetzungen ins Deutsche (1990–2019).

204 Das ist, wie man sehen kann, das einzige Jahr in dem gesamten Zeitraum, in dem die Zahl unter fünf Titeln lag, so dass die kolportierte Aussage, dass „nur rund fünf Übersetzungen pro Jahr [...] sich in deutsche Verlage“ verirren, jeglicher Grundlage entbehrt. DOTZAUER, Gregor. Wo bitte geht's nach Mitteleuropa. *Der Tagesspiegel* [online], 19. 3. 2019 [cit. 31. 3. 2021], 75. ISSN 1865-2263. Zugänglich unter: <https://www.tagesspiegel.de/kultur/leipziger-buchmesse-wo-bitte-gehts-nach-mitteleuropa/24121414.html>. Die falsche Angabe „ca. fünf tschechische Titel jährlich“ („cca pět českých titulů ročně“) taucht auch bei FRANKENBERG, Christina. Práce s německými překlady při pořádání autorských čtení českých autorů. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/> auf und bei Petra Liebl findet sich die merkwürdige Mitteilung „von durchschnittlichen 5,5 Büchern noch im Jahr 2017“. LIEBL, Petra. Es schreibt: Petra Liebl. *Institut pro studium literatury* [online]. 30. 12. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <http://www.ipsl.cz/index.php?id=1815&lg=de&menu=e-forum&sub=e-forum&str=text.php/>. Aus welchen Zahlen hier der ‚Durchschnitt‘ für ein konkretes Jahr ermittelt wurde, bleibt schleierhaft.

205 Beide Zahlen weisen Tschechisch als „peripheral language“ aus (im Gegensatz zu dessen „semi-peripheral“ Status in der oben betrachteten Zeit vor 1989). Deutsch ist hingegen „central language“. Zu diesen Kategorien vgl. HEILBRON, Johan. Translation as a cultural world system. *arcadia*, 2000, 8(1), S. 14. ISSN 0003-7982.

206 Vgl.: „Die literarischen Übersetzer in Westeuropa klagen, daß seit 1990 keine interessanten Bücher mehr auf ihre Tische gelangten. Susanna Roth, die Milan Kundera kongenial ins Deutsche übersetzte, ist seit Jahren ‚nahezu arbeitslos‘.“ MISCHKE, Roland. Seit der Wende ist die Literaturszene in Tschechien in eine Krise geraten: ein Land ohne Geschichten. *Handelsblatt*, 9. 5. 1997, 52(088), S. g07. ISSN 0017-7296.

insgesamt das Jahr, in dem Übertragungen der geringste Anteil an der gesamten, zudem kräftig gestiegenen, Titelproduktion in Deutschland seit dem Zweiten Weltkrieg zukommt. Ihr Anteil ist gegenüber dem Vorjahr um 28,7% gesunken. In absoluten Zahlen heißt das, dass seit 1975 in Deutschland nicht mehr so wenige Übertragungen erschienen sind wie 2004. Begründet wird dieser massive Einbruch unter anderem mit dem nach Anerkennung der Urheberrechte für Übersetzer (2002) ausgebrochenen Vergütungstreit zwischen Verlagen und literarischen Übersetzern, der es für die Verlage unwägbar machte, ob sie nicht mit Nachforderungen seitens der Übersetzer rechnen müssten.²⁰⁷ Das führte zur abwartenden Zurückhaltung hinsichtlich der Beauftragung literarischer Übersetzer, bis die Honorarfrage geklärt wäre.

Es wird meines Erachtens hinreichend deutlich, dass in Deutschland die Zahl der Übertragungen aus dem Tschechischen in den letzten dreißig Jahren weniger von gesellschaftlich-politischen Konjunkturen denn von den allgemeinen Entwicklungen des Buchmarktes abhängig war.

207 BÖRSENVEREIN. *Buch*. 2006, S. 69, 73; Dass. 2008, S. 77.

In Österreich wird insgesamt wesentlich weniger übersetzt als in Deutschland, wie bereits der Titel einer Studie von Rudolf Pölzer zum österreichischen Übersetzungsmarkt – mit Fragezeichen – ankündigt: *Kein Land des Übersetzens?* Das mag damit zusammenhängen, dass das bevölkerungsmäßig relativ kleine Land Teil des zahlenmäßig großen deutschsprachigen Marktes ist. Wenn in Deutschland viel übersetzt wird, kann man sich in Österreich die Kosten für die Lizenzen und Übersetzungen sparen, ohne zugleich auf die Rezeption übersetzter Werke verzichten zu müssen. Allerdings, und das ist in unserem Zusammenhang wichtig, ist in Österreich prozentual der Anteil tschechischer Titel um einiges höher als in Deutschland. 2000 lag er beispielsweise bei 0,6%, 2001 bei 3,7%, 2002 bei 4,4%, 2003 bei 4,3% und 2004 ebenfalls bei 4,3%,²⁰⁸ was heißt, dass Tschechisch hier schon fast zu den ‚central‘, zumindest jedoch zu den ‚semi-peripheral languages‘ zu zählen ist.

Aus der Schweiz liegen mir keine konkreten Zahlen vor. Nachdem der Ammann-Verlag 2010 seine Tätigkeit eingestellt hat, handelt es sich um sehr vereinzelte tschechische Titel, deren Erscheinen in deutscher Sprache über verschiedene Verlage (clandestin, Diaphanes, Kein & Aber, Libelle) verstreut ist.

Bedeutung der Übertragungen

Laut Otokar Fischer bestehe der Sinn von Übertragungen allgemein darin, „Entfernung zu überwinden“.²⁰⁹ Es geht aber selbstverständlich auch darum, dass sowohl der Verlag Gewinn machen als auch der übersetzte Autor und sein Übersetzer finanziell abgesichert werden sollen. Deutsch gilt gegenüber dem Tschechischen als dominante oder zentrale Sprache, was heißt, dass sowohl der Autor als auch der Verleger des Originals durch eine Übertragung ins Deutsche einen ökonomischen Gewinn erzielen können, aber es wird vor allem zu einem Zuwachs an Prestige kommen, also zur Zunahme des symbolischen Kapitals, das wiederum weitere Übertragungen in andere ‚kleinere‘ Sprachen nach sich ziehen bzw. „den Weg auf den Weltmarkt ebnen“ kann.²¹⁰ Das gelte sowohl für Klein- als auch Konzernverlage, die durch die Übersetzungen ein bestimmtes Image, das zu ihrer Marke gehört, herausbilden oder pflegen können.²¹¹

Es ist schon vielfach darauf hingewiesen worden, dass in keine andere Sprache kontinuierlicher aus dem Tschechischen übertragen worden sei als in die deutsche,

208 PÖLZER, Rudolf. *Kein Land des Übersetzens?: Studie zum österreichischen Übersetzungsmarkt 2000–2004*. Wien: LIT, 2007, S. 195, 197, 200, 203, 205. ISBN 978-3-8258-9553-2.

209 „překonávati vzdálenost“. FISCHER, Otokar. *Duše – slovo – svět*. Praha: Československý spisovatel, 1965, S. 287.

210 Vgl. HEILBRON, J. Translation, S. 15–16; BACHLEITNER, N. und M. WOLF. Auf dem Weg, S. 3, 12; JONES, Francis R. Literary translation. In: BAKER, Mona und Gabriela SALDANHA, edd. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 2. Auflage. London; New York: Routledge, 2009, S. 156.

211 BACHLEITNER, N. und M. WOLF. Auf dem Weg, S. 15.

und dass diese nicht selten als Auslöser oder gar Ausgangssprache für weitere Übertragungen gedient habe,²¹² so dass das Deutsche oft „zur Zwischen-, zur Mittlersprache und -literatur zu anderen, vor allem zu westlichen Sprachen und Literaturen“ wurde.²¹³ In Deutschland erscheinende Übersetzungen können also den Werken ihren Weg zum gesamteuropäischen Markt eröffnen, wodurch es erst ermöglicht wird, wirklich – wahrgenommener – Teil der europäischen Kultur zu werden.

Ebenfalls eine wichtige Bedeutung der Übertragungen ist darin zu sehen, dass sie ins Herkunftsland zurückwirken und in diesem die Wahrnehmung des jeweiligen Autors verändern können,²¹⁴ aber auch dafür sorgen, dass zu dem Autor selbst „Informationen aus der Welt [...], andere Perspektiven“ zurückkommen.²¹⁵ Das heißt, die Übertragungen spielen eine Rolle für die innertschechische Literaturentwicklung und deren Darstellung. Autoren, die im Ausland Anerkennung gefunden haben, können nicht länger im Land selbst ignoriert werden. Gerade weil ihre Zahl überschaubar ist, wird es zur Kenntnis genommen, wessen Bücher auf Deutsch erscheinen. Mit das bekannteste Beispiel für dieses Phänomen ist sicherlich die erste deutsche Ausgabe von Hašeks *Osudy dobrého vojáka Švejka* (1926),²¹⁶ aber es kann auch in der Gegenwart beobachtet werden, wenn man z. B. betrachtet, wie genau in Tschechien die ausländische Rezeption von Petr Borkovec verfolgt wird, oder sich daran erinnert, dass einige tschechische Kritiker zunächst der Meinung waren, Jáchym Topol könne einfach nicht schreiben, bis sie sich fragten, ob nicht doch etwas an den Texten sei, weil deren englisch- und deutschsprachige Ausgaben auf eine durchweg positive Resonanz der Rezensenten stießen.²¹⁷ Er selbst sagt dazu: „Ich weiß, dass ich mich mit der Herausgabe von *Sestra* nicht änderte und auch keineswegs

212 Unter anderen DVOŘÁK, Karel. Česká literatura na světovém fóru: oblast německá. In: TOMEŠ, Josef ed. *Co daly naše země Evropě a lidstvu. II. část, Obrozený národ a jeho země na fóru evropském a světovém*. 2. Auflage. Praha: Evropský literární klub, 1999, S. 489–495. ISBN 80-86316-06-8; MĚŠTAN, Antonín. Zur Rezeption tschechischer Literatur im deutschen Sprachraum nach 1945. In: THIERGEN, Peter und Ludger UDOLPH, edd. *Res slavica: Festschrift für Hans Rothe zum 65. Geburtstag*. Paderborn: Schöningh, 1994, S. 587–593. ISBN 3-506-79149-4; KOSCHMAL, Walter. Übersetzen zwischen Deutsch und Tschechisch. In: Ders., ed. *Deutsche und Tschechen: Geschichte – Kultur – Politik*. Bonn: Bundeszentrale für Politische Bildung, 2005, S. 663–678. ISBN 3-89331-637-X; KNAPP, Aleš. Mají za hranicemi zájem o českou literaturu?: problematický export našeho písemnictví. *Host*, 2007, 23(8), S. 35. ISSN 1211-9938.

213 KOSCHMAL, W. Übersetzen, S. 665.

214 Das bestätigt indirekt mit seinen beiden Artikeln TOPOL, Jáchym. Zlatý věk české literatury. *Lidové noviny*, 7. 10. 2009, 22(234), S. 8. ISSN 0862-5921 und Ders. Zlatý věk trvá. *Lidové noviny*, 27. 1. 2010, 23(22), S. 8. ISSN 0862-5921, in denen er das tschechische Publikum auf die Erfolge tschechischer Autoren im Ausland hinweist, auch wenn er das mit der obligatorischen Klage, dass davon im Lande niemand wisse, verbindet.

215 LENZ, Susanne. Wir verlieren die Demokratie, Zentimeter für Zentimeter [Interview mit Radka Denemarková]. *Berliner Zeitung*, 23./24. 3. 2019, 75(69), S. 28. ISSN 0947-174X.

216 KOSCHMAL, W. Übersetzen, S. 668.

217 TOPOL, Jáchym und Jan ČULÍK. Vypisují se z něčeho východoevropského. *Britské listy* [online]. 3. 5. 2001 [cit. 31. 3. 2021]. ISSN 1213-1792. Zugänglich unter: <http://www.blisty.cz/files/isarc/0105/20010503a.html/>.

in die literarische Welt vordrang [...]. Ich fühlte ein Echo, aber erst in dem Moment, als das Buch in Deutschland und Amerika herauskam, begann ich mehr um es herumzurrennen und mit Flugzeugen zu fliegen.²¹⁸

Im Ausland gelten andere Kriterien für die Literatur als im Inland. Bleibt man bei Hašek und Topol, so nahmen einige Kritiker sie zunächst zurückhaltend auf, was nicht zuletzt damit zusammenhing, dass sie in ihre Werke alle Sprachschichten des Tschechischen – von Hoch- über Umgangs- bis Vulgärsprache – Eingang finden ließen. Dieses sprachpflegerische Kriterium der inländischen Kritik spielte natürlich keine Rolle für die weitaus positivere Rezeption der Übertragungen, die wiederum zu einer Relektüre und neuen Sicht auf das jeweilige Original führte. Gerade weil die Werke im Ausland nur durch den sprachlichen Filter der Übertragung rezipiert werden können, kommt zum einen der Wahrnehmung der thematischen Seite größere Bedeutung zu, zum anderen entsprach – im Falle Topols – die ungewohnt wirkende Sprache einfach einem leicht exotisierenden Blick auf den ehemaligen sogenannten Ostblock, während sich die originalsprachlichen Rezipienten erst auf eine Lektüre einlassen mussten, die die gesellschaftliche Erschütterung von 1989 wesentlich als sprachliche Explosion deutet.²¹⁹

Allerdings soll jetzt hier nicht so getan werden, als bestünde die Funktion ausländischer Rezipienten nun darin, der tschechischen Literatur den Weg zu weisen. Denn mit den Worten von Hans Dieter Zimmermann: „Einer ‚kleinen‘ Literatur haftet zudem der Ruch der Provinzialität an. In Wirklichkeit ist es umgekehrt: ‚große‘ Literaturen neigen zur Provinzialität. Die Autoren eines kleinen Landes sind durchweg gezwungen, über ihr Land hinaus zu blicken, die eines großen nicht; sie sind sich oft selbst genug.“²²⁰ Die Kenntnis der tschechischen Literatur könne mithin dazu beitragen, die eigene – deutsche – Provinzialität zu überwinden, den Blick für außerdeutsche Erscheinungen zu weiten. Darauf macht ähnlich auch Wolf Biermann in seiner starken kompromisslosen Sprache aufmerksam: „Wer englisch [oder deutsch] lebt, den prügelt weder seine Weltgier noch sein Literaturhunger dermaßen vehement in große Sprachen wie einen Japaner, Holländer, Israeli, Litauer, Tschechen oder Ungarn. Die sprachliche Selbstgenügsamkeit der Literaten in Ländern mit Weltsprache kann gelegentlich sogar in eine autistische Selbstbesoffenheit überkippen.“²²¹

218 „Vím, že jsem se vydáním *Sestry* nezměnil, a ani jsem nijak nepronikl do literárního světa [...] Citil jsem ohlas, ale teprve ve chvíli, kdy knížka vyšla v Německu a v Americe, jsem kolem ní začal víc běhat a lítat letadlami.“ TOPOL, Jáchym und Tomáš WEISS. *Nemůžu se zastavit: rozhovory*. Praha: Portál, 2000, S. 123. ISBN 80-7178-395-1.

219 Vgl. MAREŠ, Petr. „Něma benzina, najn gazka, neni petrol“: jazyky v románu Jáchyma Topola *Sestra*. In: Ders. *Nejen jazykem českým: studie o vícejazyčnosti v literatuře*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2012, S. 86–99. ISBN 978-80-7308-394-6.

220 ZIMMERMANN, H. D. *Böhmen*, S. 13.

221 BIERMANN, Wolf. *Wie man Verse macht und Lieder. Eine Poetik in acht Gängen*. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1997, S. 148. ISBN 3-462-02583-X.

Übertragungen sind ein Kommunikationsangebot. Wenn auch Březina es beschämend fand, wie eingangs zitiert, auf sich selbst aufmerksam zu machen, so kann man dies heute durchaus anders sehen. Es verschiebt die Hierarchien, wenn die Vertreter von als ‚kleiner‘ wahrgenommenen Kulturen eine aktive Rolle spielen und sich damit im Dialog als Subjekt profilieren. Es ist eine Chance, der Asymmetrie der Interferenz, also dass der Einfluss der deutschen Literatur auf die tschechische größer ist als umgekehrt, entgegenzuwirken.²²²

Eine grundsätzlich andere Sicht, die dennoch nicht verschwiegen werden soll, vertrat Ludvík Vaculík. Er schrieb schon allein der Möglichkeit, in andere Sprachen übersetzt zu werden, einen deformierenden Einfluss auf das eigene Schreiben des jeweiligen Autors zu, weil sie ihn dazu provozieren könne, seinen Text ‚übersetzerfreundlich‘ zu gestalten und auf ‚basic Czech‘ zu reduzieren.²²³ Ein Werk von Weltbedeutung wäre vielmehr eines, so seine Auffassung, aufgrund dessen die Welt seine Sprache lernt.²²⁴ Nach dieser Sicht sollte man sich also für die tschechische Literatur freuen, wenn sie möglichst wenig übersetzt würde, weil alles andere kontraproduktiv sei. Das Ergebnis dessen, was Vaculík befürchtet hat, wäre das, was Jáchym Topol als ‚euroromán‘ bezeichnet:²²⁵ das Schreiben für die Übersetzer durch die Wahl einer klaren, metaphernarmen Sprache, das Manipulieren mit den Realien, damit sie europaweit kommensurabel werden, die zeitliche und geographische Dekontextualisierung. Allerdings werden für die Postmoderne ohnehin eine „Reduktion des Nationalen in den Nationalliteraturen“²²⁶ und zunehmende Ortlosigkeit konstatiert. Dies wird beispielsweise Petra Hůlová in der Rezension der deutschen Ausgabe von *Dreizimmerwohnung aus Plastik* bescheinigt: „[...] irgendwie scheint sie mit diesem neuen Roman im Trend einer globalisierten femininen und feministischen Erotikliteratur zu liegen: Der Roman ist vollkommen entkulturalisiert – der Ort des Geschehens könnte überall und nirgendwo sein.“²²⁷

222 Vgl. MORETTI, Franco. Conjectures on World Literature. *New Left Review*, 2000, 41(1), S. 54–68. ISSN 0028-6060.

223 Vgl. VACULÍK, Ludvík. Jak se v posledních třinácti letech změnilo postavení a funkce literatury?: anketa. *Host*, 2003, 19(6), S. 21. ISSN 1211-9938.

224 „Světové dílo, hm, je vlastně jen to, kvůli němuž se svět učí jeho řeči.“ VACULÍK, Ludvík und Karel HVÍŽDALA. O Čechách a o úlevě dělat dobře. In: HVÍŽDALA, Karel. *Dialogy*. Praha: Torst, 1997, S. 103. ISBN 80-7215-020-0.

225 Ausführlicher dazu HULTSCH, Anne. Schreiben, um übersetzt zu werden?: tschechische Literatur zwischen Originalität und ‚euroromán‘. *Zeitschrift für Slawistik*, 2010, 55(4), S. 464–479. ISSN 0044-3506. Andere Begriffe für dieses Phänomen wären ‚eurofizierte Roman‘ oder ‚world fiction‘. Vgl. HULTSCH, Anne. Fremdübersetzung – Selbstübersetzung – Mehrsprachigkeit oder das Vordringen tschechischer Gegenwartsautor_innen in die nichtslawische Welt. In: HITZKE, Diana und Miriam FINKELSTEIN, edd. *Slavische Literaturen der Gegenwart als Weltliteratur – Hybride Konstellationen*. Innsbruck: innsbruck university press, 2018, S. 40–41. ISBN 978-3-903187-02-3.

226 BERNÁTH, Árpád. Identitäts- und Differenzenerfahrung im Verhältnis von Weltliteratur und Nationalliteratur im Zeitalter der Moderne und Postmoderne: Péter Esterházy, Péter Nádas und die deutsche Literatur. In: IWASAKI, Eijirō ed. *Begegnung mit dem ‚Fremden‘: Grenzen – Traditionen – Vergleiche*. München: Iudicium, 1991, S. 148. ISBN 3-89129-901-X.

227 BERKING, Sabine. Was Sie schon immer über Plastikvögelchen wissen wollten. *FAZ*, 14. 2. 2013, 65(38), S. 26. ISSN 0174-4909.

Die Welt tut nach Tomáš Kafka, noch lange bevor er erfolgreicher Diplomat wurde, gut daran, tschechische Literatur zu lesen: „*Der tschechischen Literatur – mit namhaften Autoren wie Hasek, Hrabal, Kundera oder dem bisher noch wenig beachteten Ivan Blatný – bleibt allerdings sowieso keine andere Wahl, als den Weg in die Welt anzutreten. Tschechische Intimität beziehungsweise deren Mangel ist nämlich schon seit langem ein unentbehrlicher Bestandteil der Weltliteratur.*“²²⁸ Ihre besten Vertreter sind einfach Teil der Weltliteratur geworden und werden entsprechend auch in größeren Zusammenhängen beurteilt, sei es nun, wie erwähnt, Hůlová in dem der „feministischen Erotikliteratur“ oder Radka Denemarková, die den Ruf habe, „*die ‚Elfriede Jelinek‘ Tschechiens zu sein*“.²²⁹

Das Lesen literarischer Texte sensibilisiert nach wie vor für die Wahrnehmung anderer Lebenswelten und fremder Sichtweisen, die in ihnen dargestellt werden und macht dadurch auch offener und neugieriger gegenüber dem, was außerhalb der fiktiven Welt, in der Realität vor sich geht.

Was wird übersetzt?

Wenn man vom Großen her beginnt: Eine eigene Werkausgabe erhält derzeit Vladimír Holan (Herausgeber: Urs Heftrich; 14 Bände; zunächst Köln: Mutabene, jetzt Heidelberg: Winter). Die deutsche Werkausgabe Jiří Grušas (Herausgeber: Hans Dieter Zimmermann; 10 Bände; Klagenfurt: Wieser) und der Ausgewählten Schriften Jan Patočkas (Herausgeber: Klaus Nellen u. a.; 5 Bände; Stuttgart: Klett-Cotta) sind bereits abgeschlossen worden.

Mit Gruša handelt es sich um einen Autor, der sich selbst in beiden Sprachen bewegt hat, in beiden gedichtet hat und der aufgrund seines Wirkens im diplomatischen Dienst in Bonn und Wien zahlreiche Essays verfasst hat, die sich an ein deutsches oder österreichisches Publikum richten. Insofern scheint es nicht in Frage zu stehen, dass im deutschsprachigen Raum Interesse an einer Ausgabe seiner Werke besteht.

Bei Vladimír Holan, der in Urs Heftrich einen engagierten Fürsprecher gefunden hat, verhält es sich etwas anders. In Deutschland gilt Holan sicher (noch?) nicht als „*eines der Synonyme tschechischer Dichtung schlechthin*“, wie es Vladimír Mikeš für Italien bzw. die italienischen Dichter formulierte.²³⁰ So lässt Hans-Peter Riese seine

Rezension des sechsten Bandes der deutschen Werkausgabe Holans mit den Worten beginnen: „*Der Dichter Vladimír Holan ist bei uns fast unbekannt. Allenfalls hartnäckige Lyrik-Freaks mögen die wunderbaren Übersetzungen von Reiner Kunze aus den sechziger Jahren noch erinnern.*“²³¹ Riese dient dieser Band der Werkausgabe jedoch dazu, dem deutschsprachigen Publikum Folgendes über Holan zu vermitteln und es damit der italienischen Rezeptionshaltung anzunähern: „*Sein Gesamtwerk beweist indessen, wie hoch die tschechische Lyrik des zwanzigsten Jahrhunderts im europäischen Kontext einzuordnen ist.*“²³² Riese macht ebenda deutlich, wie wichtig für die Vermittlung des als dunkel bis hermetisch geltenden Holans das Faktum ist, dass es sich um eine anspruchsvolle Werkausgabe handelt, deren Bände über Anmerkungsapparate und kontextualisierende Nachworte verfügen, also einem interessierten Publikum Holan erhellen, ihn nicht nur sprachlich, sondern auch kulturell zugänglich(er) machen.²³³ Es ist anzunehmen, dass der Erfolg der *Švejk*-Neuübersetzung (2014) auch der Tatsache mitgeschuldet ist, dass der Band ebenfalls über einen sehr brauchbaren Anhang verfügt (s. u.).

Hrabal erhielt (bisher) keine deutschsprachige Werkausgabe, es wurde jedoch bei Suhrkamp kurz nach seinem Tod (1997) eine Sammlung von Werken in sechs Bänden zusammengestellt (*Die Bafler; Ich habe den englischen König bedient; Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene; Verkaufe das Haus, in dem ich nicht mehr wohnen will; Das Städtchen, in dem die Zeit stehenblieb; Allzu laute Einsamkeit*) und in Kassette angeboten, wobei sowohl die Kassette als auch die einzelnen Titel mit Collagen von Jiří Kolář versehen waren. So konnte man sich zumindest einen kleinen Überblick über Hrabals Werk verschaffen und gleichzeitig Kolář kennenlernen, wenn man ihn noch nicht kannte. Es handelte sich bei den Ausgaben um keine neuen Übersetzungen, sondern ‚einfach‘ um eine Zusammenstellung der Bücher, die bis dato bei Suhrkamp erschienen waren.

Was hier auf Hrabal zutrifft, darauf weist Martha Höhl 1994 allgemein für die frühen 1990er Jahr als Problem hin: „*Was jedoch irritiert, daß in Deutschland bisher fast keine nach 1989 geschriebenen tschechischen Bücher übersetzt und verlegt wurden.*“²³⁴ Das dürfte sich mit auf den Einbruch der Zahlen in der zweiten Hälfte der 1990er Jahre ausgewirkt haben. Es wurde nachgeholt und der Hunger auf bis dahin in der

231 RIESE, Hans-Peter. Schwermut als Zustand. *FAZ*, 29. 12. 2010, 62(303), S. 30. ISSN 0174-4909.

232 Ebd.

233 Das führt zu einem ähnlichen Phänomen wie bei der zehnbändigen deutschsprachigen Ausgabe der Werke Osip Mandel'stams, die Ralph Dutli für den Zürcher Ammann-Verlag besorgt hat (Einzelbände 1985–2000, zusammen 2001, 2004). Die z. T. zweisprachige deutsche Ausgabe (die Gedichtbände sind zweisprachig, die Essay- und Briefbände nur deutschsprachig) ist umfangreicher und fundierter als die bisher existierenden originalen Werkausgaben. Der deutschsprachige Leser wird damit in eine äußerst komfortable Situation versetzt.

234 HÖHL, M. Notate, S. 924.

228 KAFKA, Tomáš. Die Literatur am Rande des Tagebuchs. *FAZ*, 23. 5. 1995, 47(119), S. B12. ISSN 0174-4909.

229 BREITENSTEIN, Andreas. Verlust und Wiedergewinnung der Mitte. *NZZ*, 20. 3. 2019, 240(66), S. 39. ISSN 1420-6242.

230 „*Pro italské básníky je Holan jedním ze synonym české poezie vůbec*“. MIKEŠ, Vladimír. Holanova vertikála. In: JUSTL, Vladimír, ed. *Úderem tepny: sborník ze semináře k interpretaci básnického díla Vladimíra Holana*. Praha: RaJ, [1986], S. 181.

Tschechoslowakei offiziell Unveröffentlichtes gestillt, jedoch nicht Anteil an der zeitgenössischen Entwicklung genommen. Dieses Bedürfnis war bis zur Mitte des Jahrzehnts befriedigt – und der Anschluss verpasst, was neue Namen betraf. Das hängt wiederum damit zusammen, dass man sich zumindest in Deutschland, wie erwähnt, auf die Empfehlungen der (ehemaligen) Exilanten verließ, die nicht alle wie beispielsweise Antonín Brousek interessiert verfolgten und kommentierten,²³⁵ was sich gerade in der Tschechoslowakei resp. dann der Tschechischen Republik literarisch tat.

Der ehemalige tschechische Kulturminister Daniel Herman wies zurecht darauf hin, dass zeitgenössische tschechische Literatur heute nicht mehr nur Milan Kundera, Bohumil Hrabal oder Václav Havel heiße, sondern spätestens seit der Jahrhundertwende neue international erfolgreiche Autoren hinzugekommen seien, die in Spanien (Miloš Urban), den Vereinigten Staaten (Michal Ajvaz) oder global (Patrik Ouředník, Kateřina Tučková) Erfolg hätten.²³⁶ Wie ist es um sie konkret in Deutschland bestellt?

Wollte man ein Ranking der am meisten ins Deutsche übersetzten tschechischen Autoren erstellen, ergäbe sich für die ersten Plätze etwa folgendes Bild: Die Liste würde wahrscheinlich von Pavel Kohout angeführt, in dessen Fall sich aber die Zählung als etwas schwierig erweist, weil einige seiner Bücher bereits vor 1989 erstmals herausgegeben worden sind. Michal Viewegh wäre mit elf übersetzten Titeln der Ausgabenstärkste in dem betrachteten Zeitraum, ihm folgte auf den Fersen mit Petr Borkovec und neun Büchern sowie einem Hörbuch in deutscher Übersetzung ein Autor, der in erster Linie Dichter(!) ist. Fast gleichauf läge mit neun Titeln Jiří Kratochvíl, gefolgt von Jáchym Topol und Jaroslav Rudiš mit jeweils sieben Titeln. Interessant ist in diesem Zusammenhang, dass in dieses Quintett (wenn Kohout hierbei aus genanntem Grund nicht berücksichtigt wird) sowohl Autoren gehören, die sozusagen mehr oder weniger ihren persönlichen Verlag und ihre persönliche Übersetzerin haben, die mit jeweils wenigen Ausnahmen alle Bücher übersetzt hat (Borkovec – Christa Rothmeier – Edition Korrespondenzen; Topol – Eva Profousová, zunächst zusammen mit Beate Smandek – Suhrkamp), so dass der Name des Autors im deutschsprachigen Raum stets mit dem seines Verlags und seiner Übersetzerin zusammen erklingt, während bei den vier weiteren keine so enge Beziehung zu denjenigen besteht, die ihnen auf dem deutschsprachigen Markt zu einer Stimme verhelfen. Rudiš hat zwar mit einer Ausnahme ebenfalls wie Topol Eva Profousová

235 Brousek hielt an der Hamburger Universität Seminare über *Neue Namen in der tschechischen Lyrik nach 1989* ab, lud junge Autoren nach Hamburg ein und stellte für interessierte Studenten, wenn sie nach Prag aufbrachen, Listen mit Empfehlungen zusammen, auf denen zu der Zeit noch kaum bekannte Autoren wie beispielsweise Petr Halmay oder Zuzana Brabcová standen.

236 Vgl. HERMAN, Daniel. [Grußwort]. In: *Czech Books in the World*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2015, S. [a2].

als seine Übersetzerin, solange er nicht gleich selbst auf Deutsch schreibt, allerdings erschienen seine Bücher in verschiedenen Verlagen (Rowohlt, Luchterhand, Voland & Quist, Lizenzausgaben bei Wagenbach, btb). Jiří Kratochvíl bricht den Rekord hinsichtlich des ‚Verbrauchs‘ von Übersetzerinnen, denn er wurde bisher von acht verschiedenen Übersetzerinnen ins Deutsche gebracht (Susanna Roth, Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová, Johanna Posset, Julia [Koudela-]Hansen-Löve, Christa Rothmeier, Nina Ritschl, Kathrin Janka), Michal Viewegh immerhin von sechs (Irene Bohlen, Kathrin Liedtke, Johanna Posset, Hanna Vintr, Eva Profousová, Katharina Hinderer). In die ‚TOP 10‘ schaffen es zwei Autorinnen: Markéta Pilátová mit fünf und Petra Hůlová mit vier Titeln, auch in ihren beiden Fällen waren verschiedene Übersetzer tätig (Christa Rothmeier, Julia Koudela-Hansen-Löve, Michael Stavarič, Mirko Kraetsch, Sophia Marzoff resp. Christa Rothmeier, Michael Stavarič, Doris Kouba).

Aus dieser kleinen Statistik ergibt sich, dass die Entscheidung der Verlage also wohl tatsächlich dem jeweiligen Autor und weniger dem Vertrauen in die Übersetzer zu gelten scheint.

Es stellt sich immer wieder die Frage, welches Werk weshalb den ausländischen Markt anspricht. Glücklicherweise ließ sich dafür bisher keine Formel finden, ob im Fremden eher Fremdes oder Eigenes gesucht werde. Übersetzungen „*antizipieren Vorstellungen von den Erwartungen der Kritik und des Publikums*“.²³⁷ Worin bestehen diese Vorstellungen, was wird vermeintlich erwartet?

Der oben aufgezeigte unterschiedliche Anteil von Übersetzungen aus dem Tschechischen in Deutschland und Österreich kann als Hinweis dafür aufgefasst werden, dass die geographische Nähe, über die die Tschechische Republik zu Deutschland mit reichlich 800 Kilometern gemeinsamen Grenzverlaufs und zu Österreich mit ca. 460 Kilometern gemeinsamen Grenzverlaufs verfügt, von weniger großer Bedeutung zu sein scheint als die gemeinsame Geschichte der heutigen Tschechischen Republik und der Republik Österreich innerhalb der ehemaligen Habsburger Monarchie einerseits sowie das Bewusstsein eines nicht näher definierten, nicht näher – oder gerade nur durch literarische Texte – definierbaren mitteleuropäischen Zusammengehörigkeitsgefühls andererseits. Letztes ist bestimmt auch der Grund dafür, dass die tschechische Literatur gegenwärtig in Polen einen wesentlich besseren Stand hat als in Deutschland. In Ostdeutschland mag man dieses Mitteleuropagefühl ebenfalls verspüren, aber sicher nicht im westlichen Westdeutschland, wo der Nähe zu Frankreich eine viel größere Rolle zukommt. Es ist sicherlich kein Zufall, dass Jaroslav Rudišs Orte in Deutschland Berlin und Leipzig sind – er bleibt auch in Deutschland innerhalb Mitteleuropas.

237 BACHLEITNER, N. und M. WOLF. Auf dem Weg, S. 7.

Die gemeinsame Vergangenheit spielt selbstverständlich auch im tschechisch-deutschen Beziehungsgeflecht eine entscheidende Rolle, was sich über viele Jahre verständlicherweise jedoch eher hemmend ausgewirkt hat. Momentan hat es hingegen den Anschein, als sei gerade die literarische Verarbeitung dieser Vergangenheit, der geteilten Geschichte – mit allen ihren negativen Implikationen – durch tschechische Autoren fast eine Erfolgsgarantie, um auf dem deutschen Buchmarkt zu reüssieren. Dabei ist es fast gleich, wie man die literarische Qualität der Werke Vladimír Korners, Zdeněk Šmíds, Kateřina Tučková,²³⁸ Jakuba Katalpas, Alena Mornštajnovás und anderer auch einschätzen mag.

Beliebtheit erfreuen sich also bereits über einen längeren Zeitraum offensichtlich Bücher mit tschechisch-deutscher(-jüdischer) Thematik: Květa Legátová, *Die Leute von Želary* und *Der Mann aus Želary* (beide 2005), Radka Denemarková, *Ein herrlicher Flecken Erde* (2009), Jakuba Katalpa, *Die Deutschen* (2015), Kateřina Tučková, *Gerta. Das deutsche Mädchen* (2018), der, wie zu sehen, vor allem Autorinnen nachgehen. Andreas Breitenstein spricht in diesem Zusammenhang von einem „Dammbbruch“: „Generell ist ein Dammbbruch festzustellen, was belastete historische Themen angeht: Der jungen Generation stehen die alten Komplexe fern, sie hat keine Berührungängste gegenüber der Tatsache, dass die Tschechen nicht nur Opfer waren und die Moral nicht immer auf ihrer Seite lag. Sie will, wie Václav Havel einst sagte, ‚in der Wahrheit leben‘.“²³⁹ Noch 2000 schrieb Tilman Krause, dass die Devise: „[n]icht aufrechnen, sondern abbilden“ laute und dass tschechische Autoren als „Žaungäste der großen Geschichte“ das „Täter-Opfer-Schema“ unterlaufen.²⁴⁰ Der von ihm konstatierte Verzicht auf das Aufrechnen konnte es dem deutschen Rezipienten zunächst vereinfachen, die Abbildung an sich heranzulassen. In letzter Zeit wird ihm die Lektüre zusätzlich dadurch erleichtert, dass tschechische Protagonisten als Täter an Deutschen dargestellt werden. Eine daraus erwachsende Gefahr besteht meines Erachtens darin, dass sich dadurch manch ein deutscher Rezipient selbst ‚unschuldiger‘ und ‚freigesprochener‘ fühlen und mit dem Finger auf die Auch-Täter zeigen kann, dass also neue Schuldzuweisungen generiert werden oder existierende als gerechtfertigter erscheinen. Die deutschen Rezensionen gerade dieser Werke sollten deshalb mit kritischem Abstand zur Kenntnis genommen und darauf befragt werden, weshalb der jeweilige Rezensent das Buch mit Wohlwollen aufnimmt. Der Breitenstein'sche „Dammbbruch“ scheint ja eigentlich in erster Linie wichtig für die innertschechische Diskussion.

238 In ihrem Fall erfolgte die Übersetzung ins Deutsche relativ spät. Das Buch *Vyhnaní Gerty Schnirch* (2009) fand als *Gerta: das deutsche Mädchen* erst im Herbst 2018 durch Iris Milde seinen Weg zum deutschen Publikum. Leider ist der deutsche Titel eine zumindest einseitige, wenn nicht Fehlinterpretation, denn der gesamte Text basiert ja gerade auf der Ambivalenz der selbst empfundenen vs. fremd zugeschriebenen Identität der Protagonistin als Halbttschechin bzw. Halbdeutsche.

239 BREITENSTEIN, A. Verlust, S. 39.

240 KRAUSE, Tilman. Auf der Kleinseite der Geschichte: die Deutsche Verlagsanstalt inventarisiert die tschechische Literatur: Schvejks, Schlawiner und Charmeur. *Die Welt*, 13. 9. 2000, 55(214), S. 35. ISSN 0173-8437.

Ein vergleichbarer Dammbbruch kann durch Übersetzungen in Deutschland hinsichtlich der Auseinandersetzung tschechischer Autoren mit der Erinnerungs(un)-kultur bzw. Themen, die bis dahin tabu waren, ausgelöst werden, wie man besonders gut an Reaktionen auf Jáchym Topols *Die Teufelswerkstatt* (2010) sehen konnte,²⁴¹ die zeigten, wie wichtig es ist, dass dieses Buch auch in deutscher Sprache erschienen ist. Jaromír Konečný, der selbst auf Deutsch schreibt, nennt, wodurch die deutschsprachige Literatur bereichert werden könne: „Vor allem was die Alltagspoetik, die Sexualität und den Humor und den Sprachwitz angeht, haben sich die deutschen Schriftsteller früher nicht so getraut. Das ist ein weites Feld, das ein Schreiber ohne falsche Schamgefühle beackern kann.“²⁴² Diese Aspekte werden ihm von den Deutschen bereitwillig überlassen und könnten dementsprechend auch von Übersetzungen aus dem Tschechischen besetzt werden. In den Bereich der Alltagspoetik kann man die Werke von Jaroslav Rudiš und Michal Viewegh einordnen, in den Bereich der Sexualität vielleicht Texte von Miloš Urban. Humor wird von tschechischen Autoren regelrecht erwartet, wobei dabei natürlich die Frage entsteht, wie oder ob dieser überhaupt in Deutschland verstanden wird, denn Jáchym Topol musste sich bei einer Lesung für *Die Teufelswerkstatt* beispielsweise damit rechtfertigen, dass die Freunde seiner Eltern, die Theresienstadt überlebt haben, die besten Witze darüber erzählt hätten.²⁴³ Und der Sprachwitz steht und fällt natürlich noch mehr mit der Übersetzung als alles Sonstige.

Desweiteren stoßen Texte, die man als Prag-Texte bezeichnen könnte, auf das Interesse der Verlage. Auch hier sind es wieder Urban und Rudiš, die die Aufmerksamkeit auf sich ziehen, verhalten Daniela Hodrová und noch viel verhaltener Michal Ajvaz. Denn es mutet verwunderlich an, dass ein Autor wie Michal Ajvaz bis 2019, als *Návrat starého varana* (1991; *Die Rückkehr des alten Warans*) auf Deutsch erschien, in der deutschsprachigen Landschaft, sieht man von kürzeren Texten in Zeitschriften wie *Lettre International* oder den *Akzenten* (bereits 1990/91 bzw. 1994) und Anthologien ab, schlichtweg ignoriert wurde, wenngleich die englischen Übertragungen von seinen Büchern 2009 bis 2011 unter die TOP 10 übersetzter Prosa und zu den Best European Fiction gehörten,²⁴⁴ was vielleicht mit seiner Nähe zum sogenannten magischen

241 Zu dem Tabubbruch vgl. HULTSCH, A. Fremdübersetzung, S. 43.

242 Zitiert nach CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Prasens, 2010, S. 153. ISBN 978-3-7069-0602-9.

243 Die Besprechung des Abends und des Buches fiel dann aber durchaus positiv, ja fast als eine Apologie Topols aus: SELL, Gundula. Ausgestopfte Überlebende. *Sächsische Zeitung*, 27. 4. 2010, 65, S. 8. ISSN 0232-2021. Topol konnte die Rezensentin, die ihren mündlichen Diskussionsbeitrag damit eröffnete, dass man das Buch nicht gut finden „dürfe“ und dass so etwas kein Deutscher hätte schreiben „dürfen“, also mit seiner Antwort überzeugen. Ein Glück für den deutschen Leser, dass durch Übersetzungen aus anderen Sprachen derartige vermeintliche Verbote aufgehoben werden können.

244 BLATNÁ, Dana. Michal Ajvaz. *Dana Blatná Literary Agency* [online]. 2021 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.dbagency.cz/index.php?pg=authors&id=17>. Die Liste der Übertragungen in andere Sprache ist beeindruckend.

Realismus erklärt werden kann. Er folgt damit eindeutig einer nicht-tschechischen literarischen Tradition, die er jedoch nicht einfach nachschreibt, sondern auf sehr spezifische Weise verarbeitet. Sein Roman *Druhé město* (1993; 2. neubearb. Aufl. 2005) spielt zwar in Prag, aber in einem Prag, das durch seine Gegenseite und Ränder so phantastisch anmutet, dass das Buch eben nicht als Reiseführer dienen kann. Durch dieses Prag fahren nachts Ozeandampfer.²⁴⁵ Es wird eine eigene imaginäre Stadtgeographie entworfen, wodurch die Rede vom ‚magischen Prag‘ auf unerwartete Weise aufgegriffen und konkretisiert wird. Ein ‚magisches Brunn‘ schafft Jiří Kratochvíl. Die größere Nähe dieser Stadt zu Österreich als zu Deutschland schlägt sich offensichtlich in dem Kratochvíl vertretenden Verlag Braumüller nieder.

Eine Diskussionsrunde 2003 des Literarischen Colloquiums in Berlin zeigt, dass es seitens des ‚Westens‘ klare Erwartungshaltungen an den ‚Osten‘ gab und dass der EU-Beitritt nicht als Chance gesehen wurde, den vermeintlichen ‚Osten‘ neu wahrzunehmen, sondern als Gefahr, ihn als das Yang des Westens zu verlieren: „*Was ist der Westen, wenn ihm der Osten durch Einverleibung abhanden kommt? [...] Längst haben sich die Lebensverhältnisse so stark verwestlicht und beschleunigt, dass sie die aus westlicher Sicht entscheidenden Ostblockerfahrungen in den Hintergrund drängen. So rinnt das Bild des Ostens dem Westen nach und nach durch die Finger.*“²⁴⁶ Das spiegelt eine ziemlich zynische und egoistische Sicht der Dinge: Die Menschen, die jahrzehntelang nicht unter freizeithlichen und demokratischen Bedingungen leben konnten, sind gerade gut genug dafür, dass der „Westen“ von deren „Ostblockerfahrungen“ profitieren kann, die er selbst nicht machen musste, so dass es am besten wäre, sie noch länger abgesondert im „Osten“ zu belassen, um nicht darum gebracht zu werden, dass sie weiter negative Erfahrungen machen, die dem „Westen“ helfen, sich weiterhin an seiner eigenen Demokratie erfreuen zu können. Von Empathie zeugt diese Sichtweise nicht gerade.

Da es wenig Fremde(s) in Tschechien gibt, die Absenz sogenannter transkultureller Literatur, die im deutschsprachigen Raum stark ist, schmerzlich festgestellt wird,²⁴⁷ wird Fremde(s) in die Texte geholt. Die Handlungsorte liegen in Australien (Edgar Dutka), China (Markéta Hejkalová), Indien (Hana Andronikova), Sibirien (Martin Ryšavý), Russland und Belarus (Jáchym Topol), Mittelasien (Bára Gregorová), der Mongolei (Petra Hůlová), Kroatien (Magdalena Platzová), dem Banat (Matěj Hořava), Deutschland (Jaroslav Rudiš), Frankreich (Michal Ajvaz), Großbritannien (Miloš Urban), Italien (Petr Borkovec) – diese Liste ließe sich noch um viele Einträge erweitern.²⁴⁸ Das Verlegen der Handlungsorte in exterritoriales Gebiet

245 AJVAZ, Michal. *Druhé město*. Brno: Petrov, 2005, S. 91–95. ISBN 80-7227-231-4.

246 PLATH, Jörg. Imperium Europa. *Der Tagesspiegel*, 21. 11. 2003, 59(18307), S. 025. ISSN 1865-2263.

247 Vgl. DIMTER, Tomáš. *Léčitelé literatury*. A2, 2007, 3(50), S. 1 und 14. ISSN 1801-4542.

248 Zumindest für die tschechische Literatur kann ganz und gar nicht bestätigt werden, dass „*sich die osteuropäischen [Romane] der näheren Umgebung*“ widmeten, wie Iris Radisch von PLATH, J. Imperium, S. 025 wiedergegeben wird.

führt sinkendes Interesse im Ausland an diesen Texten mit sich, wenn von der tschechischen Literatur Einblicke in die Transformationsprozesse der eigenen Gesellschaft o. ä. erwartet werden. Dabei wird übersehen, dass selbstverständlich auch diese fernen Orte auf eigene – tschechische – Weise ausgewählt und dargestellt werden.

Produktion

Übersetzerpersönlichkeiten

Der Blick auf die Übersetzer ändert sich im Laufe der Zeit. Wurden sie oft gar nicht erwähnt, versteht sich dies mittlerweile doch mehr oder weniger als Selbstverständlichkeit. Ihnen kommt jedoch eine größere Rolle als die des reinen Übersetzens von einer Sprache in die andere zu, weshalb sie hier an erster Stelle genannt werden, wenn es um die Produktion tschechischer Bücher in deutscher Sprache geht. Sie begleiten ihren Autor auf Lesereisen, bestreiten Veranstaltungen mit ihm oder über ihn, schreiben über ihn oder allgemein über die tschechische Literatur in Periodika oder Internetblogs, agieren mithin in umfänglicherem Sinne als Vermittler. Oft sind gerade sie es, die einen Verlag für den jeweiligen Autor finden. Im deutsch-tschechischen Kontext kommt es, wenn überhaupt, höchstens im Hinblick auf Sachbücher vor, dass ein Verlag regelrecht von sich aus einen Übersetzungsauftrag vergibt.

Zum Erfolg ‚ihrer‘ Autoren (z. B. Jáchym Topol, Radka Denemarková, Jaroslav Rudiš) trug zweifelsohne Eva Profousová stark bei,²⁴⁹ die sich den ganzen in Betracht stehenden Zeitraum lang kontinuierlich dem literarischen Übersetzen widmete. Sie hat jedoch keine Illusionen (mehr), was das Interesse an tschechischer Literatur in Deutschland betrifft. Die Situation entwickle sich zum Schlechteren („*k horšímu*“), unter normalen Marktbedingungen können die Bücher aus ihrer Sicht nicht bestehen, was durch Zuschüsse von tschechischer Seite aufgefangen werde, sagte sie 2019.²⁵⁰

Zunehmend ist zu beobachten, dass Menschen nicht *in* ihre, sondern *aus* ihrer Erstsprache übersetzen: Markéta Barth, Antonín Brousek jr., Ondřej Cikán, Hana Hadas, Věra Koubová, Martina Lisa, Lea Lustyková, Klara Hůrková, Jaromír Konečný, Milena Oda, Eva Profousová, Maria Sileny, Michael Stavarič, Petr Šimon, Veronika Siska, Alena Wagnerová, um nur einige zu nennen. Dies steht dem ‚klassischen‘ ungeschriebenen Gebot entgegen, immer nur in die eigene Erstsprache zu

249 Vgl. KUBÍČEK, Tomáš. Cesta k překladu. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu 1998–2016*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2016, S. 9. ISBN 978-80-87546-24-6.

250 PROFOUSOVÁ, Eva und Marie VOŠLÁŘOVÁ. Česká literatura (nejen) v Lipsku 2019. *iLiteratura.cz* [online]. 8. 1. 2019 [cit. 27. 1. 2019]. Zugänglich unter: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40995/profousova-eva-ceska-literatura-nejen-v-lipsku-2019/>.

übersetzen.²⁵¹ Es handelt sich dabei um einen allgemeinen Trend, der mittlerweile auch am Beispiel des Tschechischen zu beobachten ist – und zwar nicht mehr nur in Form von Selbstübersetzungen von Autoren, die im Exil lebten und das Publikum ihres Exillandes erreichen wollten – und nun doch dazu führt, dass die herrschende Ruhe um tschechische Werke vor allem von Tschechen selbst gestört wird, was Březina in dem eingangs angeführten Zitat noch für überflüssig hielt. Nicht in allen Fällen erweist sich diese Entscheidung als glücklich, wie die fertigen Produkte zeigen, denen damit unter Umständen ein Bärendienst erwiesen wird. Es entsteht zum Teil der Eindruck, dass vermehrt der Respekt vor der Sprache, vor dem präzisen Ausdruck verlorengelht, der gerade für das Übersetzen literarischer Werke so entscheidend ist. Es war nicht ohne Grund, dass beispielsweise Profousová ihre ersten Übersetzungen jeweils zusammen mit einer Ko-Übersetzerin (mit Kathrin Liedtke bzw. mit Beate Smandek) angefertigt hat, deren Erstsprache Deutsch ist. Das Bewusstsein, das darin zum Ausdruck kommt und das für den deutschsprachigen Markt einzig relevant ist, dass sich der deutsche Text nämlich gut und flüssig lesen lassen, mithin wie ein Original wirken, als ästhetisches Gebilde bestehen sollte, scheint jedoch etwas ins Hintertreffen zu geraten. Fühmann formulierte damit übereinstimmend seine Erwartungshaltung an ein nachgedichtetes Gedicht folgendermaßen: „Die Nachdichtung muß ein lesbares deutsches Gedicht sein, das man guten Gewissens in einen Sammelband eigener Verse aufnehmen würde. Keine Übertragung ist besser als eine dürftige oder gar eine verzerrte. Solche Surrogate sind doppelt schädlich: Sie geben ein falsches Bild des Originals und verhindern ein Ausfüllen der durch sie nicht geschlossenen, sondern nur kaschierten Lücke.“²⁵²

Dieses Bewusstsein war noch wesentlich stärker vorhanden, als (auch) tschechische Gedichte oft unter Zuhilfenahme von Interlinearversionen übertragen worden sind. Dieses zeit- und geldaufwendige Verfahren, das vor allem im ehemaligen sogenannten Ostblock praktiziert worden ist – und nicht nur vordergründig der Verständigung zwischen den Völkern des ‚sozialistischen Blocks‘ dienen sollte, sondern auch unliebsam gewordenen Autoren notdürftig die Existenz sichern sollte, um sie nicht direkt in die Dissidenz zu treiben²⁵³ –, können sich wirtschaftlich arbeitende Verlage kaum leisten, denn neben dem Ersteller des Endtextes muss ja dabei auch noch der Rohübersetzer finanziert werden, aber es hat einer Reihe von guten Texten und Autoren den Weg zum deutschsprachigen Rezipienten geebnet und andererseits dazu beigetragen, dass produktive tschechisch-deutsche Tandems entstanden sind,

251 Vgl. STOKLOSINSKI, Eduard. Direction: Beyond the Mother Tongue Dictate. In: DATHE, Claudia, Renata MAKARSKA und Schamma SCHAHADAT, edd. *Zwischentexte: literarisches Übersetzen in Theorie und Praxis*. Berlin: Frank & Timme, 2013, S. 47–56. ISBN 978-3-86596-442-7.

252 FÜHMANN, Franz. Kleine Praxis des Übersetzens unter ungünstigen Umständen. *Bücherkarren: internationale Literatur im Verlag Volk und Welt Berlin*, 1970, 14(2), S. 14.

253 Vgl. BIERMANN, W. *Wie man Verse*, S. 151.

wie z. B. Ludvík Kundera/Franz Fühmann, was wiederum zum regen Interesse des deutschen Partners an tschechischer Literatur führte.

Biermann stellte einen Dekalog „zum gediegenen Dolmetschen“ zusammen, in dem er deutlich die Bedeutung der Beherrschung aller Feinheiten der Zielsprache herausstreicht, die durch keine Kenntnis auch noch so vieler Ausgangssprachen ersetzbar sei.²⁵⁴ Dessen erstes Gebot lautet: „Du sollst die Sprache lernen, die du schon kannst: die eigene“, und das zehnte: „Ansonsten sollst du auch beim Übersetzen die Sprache neu lernen, die für dich am schwersten bleibt: die eigene.“²⁵⁵ Wie schwer ist sie erst, wenn sie nicht die eigene ist!

Viele Übersetzer äußern sich nicht nur zu Fragen des Übersetzens, sondern setzen sich auch im deutschsprachigen Raum für ‚ihre‘ Literatur ein. Allerdings hat dabei nicht jeder in glückliches Händchen, wenn man beispielsweise die Ausführungen von Doris Kouba in *Sudetenland* in den Blick nimmt.²⁵⁶ Der Text ist voller Widersprüche und teilt in alle Richtungen aus, womit der tschechischen Literatur als solcher gerade kein Dienst erwiesen wird. Holans Werk wird übertragen, weil sich jemand, Urs Heftrich, so massiv für ihn einsetzt. Die „hochgradig subventionierte Übertragung“, die Kouba schwer im Magen zu liegen scheint, kommt nicht aus dem Nichts, sondern zeigt vielmehr, was der Enthusiasmus eines von der Qualität und der Wichtigkeit Holans im Kulturgefüge Überzeugter bewirken kann. Wenn *Švejk* nach 88 Jahren ein zweites Mal ins Deutsche übersetzt wird, ist der Ausruf „Nicht schon wieder *Švejk!*“ fehl am Platze, sollte es doch besser heißen: ‚Endlich wieder *Švejk!*‘, denn es geht in diesem Fall ja gerade nicht um eine weitere Ausgabe der Reiner-Übersetzung, also Schwejk, von 1926. Die Memoiren von Tomáš Halík als „Machwerke“ zu bezeichnen und Jaroslav Rudiš vorzuwerfen, dass er die deutsche Sprache ‚besudle‘,²⁵⁷ scheint bei allem Anspruch, einen polemischen Text vorlegen zu wollen, schlicht ebenso unangemessen wie die Idee, dass tschechische Autoren schreiben sollen, um „den Deutschen endlich“ etwas zu erzählen.²⁵⁸ Das wäre nun wirklich der Tod jeder Literatur, wenn Autoren auf Bestellung schrieben, was die größeren Nachbarn von ihnen erwarteten – vgl. die Formulierungen: „[a]uf jeden Fall erforderlich ist“, „[e]rforderlich sind“²⁵⁹ –, wobei die von Kouba aufgezählten Themen sich dann doch eher als tschechische Problemchen erweisen, die kaum jemanden in Europa interessieren dürften, und die ausführliche Debatte um sogenannte

254 Vgl. dazu auch KUNZE, Reiner. Dasselbe, das ein anderes ist. Über das Nachdichten. In: Ders. *Das weiße Gedicht. Essays*. 2. Auflage. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1989, S. 67. ISBN 3-10-042012-8.

255 BIERMANN, W. *Wie man Verse*, S. 178–179.

256 KOUBA, Doris. Rezeption tschechischer Autoren in Deutschland. *Sudetenland*, 2019, 61(3), S. 357–365. ISSN 0562-5173.

257 Ebd., S. 358, 363.

258 Ebd., S. 360.

259 Ebd., S. 361.

engagierte Literatur hat in Tschechien bereits vor ca. zehn Jahren stattgefunden. Es kann auch nicht darum gehen, dass eine Übersetzerin tschechischen Autoren ausrichtet, „was der Programmleiter des deutschen Rowohlt-Verlags Wilhelm Trapp bei den hiesigen Neuerscheinungen bereits seit Jahren so sehr vermisst“.²⁶⁰ Die Frage sollte doch eher sein, welche tschechischen Werke in der jeweils aktuellen Situation tatsächlich erschienen sind und ob und inwiefern diese inhaltlich und/oder ästhetisch einen Beitrag zur deutschsprachigen oder europäischen Literatur leisten bzw. diese bereichern können und insofern übersetzt werden sollten. Koubas Schimpfen auf staatliche Fördertöpfe und Subventionen geht einher mit der Forderung nach „staatliche[n] Fördermaßnahmen, eine[r] staatliche[n] Unterstützung auch von Probeübersetzungen“,²⁶¹ so dass man sich – nicht nur an dieser Stelle – nach der Konsistenz der Argumentation fragt, zumal wenn gleichzeitig behauptet wird, dass die Gegenwartsliteratur gerade gar nichts zu bieten habe. Oder geht es einzig und allein darum, dass sie als Übersetzerin auch ihre Probeübersetzungen finanziert bekommen möchte, ein Luxus, von dem jeder sonstige Selbständige, der -zig Angebote für einen Auftrag machen muss, nur träumen kann?

In auffälligem Gegensatz dazu stehen die Ausführungen von Tomáš Zmeškal, der im Ausland immer wieder gehört habe: „Die tschechische Prosa befindet sich gerade jetzt in guter Kondition. Sie ist vielfältig, sowohl sprachlich als auch thematisch. Sie reflektiert sowohl heimische als auch mindestens europäische Themen, verfügt über Autoren und Autorinnen, die geradlinig schreiben, auch die intellektuell anspruchsvollen. Sie ist nicht nach Generationen getrennt, es ist schlicht schön, ein tschechischer Leser zu sein. [...] Die Bedeutung der tschechischen Gegenwartsliteratur übersteigt vollkommen die bloß 10 Millionen Einwohner der Tschechischen Republik, was selbstverständlich bei der Aufstellung der Editionspläne eine Rolle spielt. Die tschechische Prosa wird also im Ausland respektiert, während sie in tschechischen Rezensionen manchmal nur toleriert oder gelitten wird.“²⁶² Zmeškals Ausland ist allerdings nicht Deutschland, sondern Großbritannien, aber auch in Deutschland scheint man dies doch zunehmend zur Kenntnis zu nehmen.

260 Ebd. Das eingeklagte „Phänomen Babiš“ wurde bereits in TABERY, Erik. *Opuštěná společnost: česká cesta od Masaryka po Babiše*. Praha: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-849-7 bearbeitet, vor allem wirkt aber die Annahme regelrecht naiv, dass ähnliche Phänomene „in Deutschland, Österreich oder der Schweiz ja schlicht undenkbar“ wären. Es wäre natürlich schön, wenn es noch so tatsächlich gefestigte Demokratien in Europa gäbe, die sich zu Recht über derartige Erscheinungen erheben könnten.

261 KOUBA, D. Rezeption, S. 363.

262 „Česká próza je právě teď ve skvělé kondici. Je různorodá, jak jazykově tak tematicky. Reflektuje jak domácí, tak přinejmenším evropská témata, má autory a autorky, kteří píšou přímočaře i ty intelektuálně náročné. Není generačně rozdělená, je zkrátka skvělé být českým čtenářem. [...] [V]ýznam soudobé české literatury naprosto přesahuje pouhých 10 milionů obyvatel České republiky, což samozřejmě hraje roli při vytváření edičních plánů. Česká próza je tedy v zahraničí respektována, zatímco v českých recenzních článkách někdy pouze tolerována či trpěna“. ZMEŠKAL, Tomáš. Proč si v cizině myslí, že Česko prochází literárním zlatým věkem, ale u nás o tom nikdo neví? *Hospodářské noviny* [online], 7. 6. 2015 [cit. 31. 3. 2021], 59. ISSN 0862-9587. Zugänglich unter: <https://art.ihned.cz/knihy/c1-64126270-tomas-zmeskal-sjezd-spisovatelu/>.

Neben der bereits mehrfach erwähnten Profousová (*1963, seit 1993) wirken als Übersetzer von tschechischer Gegenwartprosa ins Deutsche vor allem, d. h., dass von ihnen mindestens fünf etwas umfangreichere Bücher in deutscher Übersetzung vorliegen: Mirko Kraetsch (*1971, seit 2006), Sophia Marzloff (*1971, seit 2002), Johanna Posset (*1964, seit 1994), Christa Rothmeier (*1948, seit 1993), Michael Stavarič (*1972, seit 2003), für Prosa auch nicht mehr lebender Autoren zudem Kristina Kallert (*1962, seit 1998); Lyrik übersetzen Ondřej Cikán (*1985, seit 2012), Urs Heftrich (*1961, seit 2000), abermals Christa Rothmeier, Eduard Schreiber (*1939, seit 2010). Diese Aufzählung erhebt keinen Anspruch auf Vollständigkeit, macht aber eines deutlich: Die momentan aktiv im Geschäft stehenden Übersetzer haben ihre übersetzerische Tätigkeit, gleich welchen Alters sie sind, alle erst nach 1989 aufgenommen, die meisten erst nach 2000, knapp die Hälfte von ihnen ist in Österreich ansässig. Mit der Leipziger Buchmesse 2019, in ihrem unmittelbaren Vorfeld und Nachklang, sind sehr viele neue Namen hinzugekommen, bei denen sich erst zeigen muss, ob man von ihnen auch in zehn Jahren noch etwas Neues lesen wird. Kein Literaturübersetzer aus dem Tschechischen kann allein von diesen Übersetzungen leben, was angesichts der oben genannten Zahlen nicht verwundern wird. Und je mehr Übersetzer sich den Kuchen teilen müssen, desto kleiner werden selbstverständlich auch die Stücke, wengleich man mit der gerade einmal größeren Zahl an Übersetzern auch die Hoffnung verbinden kann, dass jeder tschechische Autor für sein Werk einen Übersetzer erhält, dem dieses tatsächlich von Stil und Sprache her liegt. Es sollte dabei weniger um Konkurrenz gehen, als darum, dass damit der tschechischen Literatur besser gedient werden kann, denn bei einigen der ‚Vielübersetzer‘ muss man leider je nach übersetztem Autor recht große qualitative Unterschiede beobachten.

Agenturen

Es scheint kein Zufall zu sein, dass es mit Edgar de Bruin ausgerechnet ein Bohemist und Übersetzer aus den sich stark für ihre eigene Literatur einsetzenden Niederlanden ist, der seit 2003 mit *Pluh. Agency for Czech Literature* erfolgreiche tschechische Autoren als Agent im Ausland vertritt (u. a. Bianca Bellová, Patrik Ouředník, Jáchym Topol), denn nur wenige tschechische Verlage traten bzw. treten tatsächlich für die Interessen ihrer Autoren ein und eine zentrale staatliche Institution, die systematische Arbeit im Ausland leistete, gab es zu dieser Zeit noch nicht, als er seine Agentur gründete. *Pluh* ist es beispielsweise zu verdanken, dass Ouředníks *Europeana* mit Übersetzungen in 30 verschiedene Sprachen zu dem meistübersetzten tschechischen Buch der letzten 25 Jahre werden konnte.²⁶³ Mittlerweile sieht die Situation etwas

263 Vgl. DE BRUIN, Edgar und Magda HÜBLOVÁ. Welcome to Pluh. *Pluh* [online]. [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.pluh.org/>.

anders aus als zu Beginn der 2000er Jahre, als *Pluh* seine Tätigkeit aufnahm, weil es einerseits eine staatliche Übersetzungsförderung gibt (s. u.) und andererseits weitere Agenturen gegründet worden sind.

Edgar de Bruin folgte Dana Blatná mit ihrer Brünner Agentur gleichen Namens (*Dana Blatná. Literary Agency*). Sie betreute zunächst die Autoren des Verlages Petrov im Ausland (also u. a. die im deutschsprachigen Raum erfolgreichen Jiří Kratochvíl und Michal Viewegh), ehe sie sich selbständig machte und nun viele Autoren des Nachfolgeverlags von Petrov, Druhé město, aber auch von Host und Pálava Publishing vertritt. Sie hat somit eine Reihe der jüngeren Autorinnen unter ihren Fittichen, auf die im Ausland offensichtlich Neugier besteht: Jakuba Katalpa, Alena Mornštajnová, Petra Soukupová, Kateřina Tučková und weitere.

Seit 2015 existiert zudem noch die von Maria Sileny gegründete *Prague Literary Agency*. Zu ihren Autoren gehören unter anderen Tereza Boučková, Sylva Fischerová, Petr Stančík, Marek Toman, Martin Vopěnka, außerdem tritt sie für die Vermarktung tschechischer Kinder- und Jugendbücher ein (z. B. Ivona Březinová, Marka Míková), die in den beiden anderen Agenturen nicht oder nur ausnahmsweise berücksichtigt werden, wenn deren Autoren auch für Erwachsene schreiben.

Es scheint nur zu begrüßen zu sein, dass sich die Aufgabe auf mehrere Schultern verteilt.

Institutionalisierte Förderung von Übersetzungen

„Wo der kommerzielle Anreiz fehlt, greifen von Regierungen unterhaltene Institutionen oder Stiftungen in den Markt durch Förderung von Übersetzungen ein, an deren Verbreitung ein kulturpolitisches Interesse besteht.“²⁶⁴ Dieses Interesse kann sowohl von deutscher als auch von tschechischer Seite bestehen. Einen nicht unbeachtlichen Anteil bei der Förderung von Übersetzungen ins Deutsche, und zwar nicht nur von Belletristik, sondern auch von Fachliteratur, die weiteres Interesse an den behandelten belletristischen Texten auslösen kann, spielt der Deutsch-Tschechische Zukunftsfonds (Česko-německý fond budoucnosti), wobei hier kulturpolitisches und politisches Interesse Hand in Hand gehen und es sich ausdrücklich um gemeinsame, deutsch-tschechische Interessen handelt. Hinsichtlich der Übertragungen muss jedoch kritisch angemerkt werden, dass nach Abschluss der jeweiligen Übersetzungs-/Herausgabeprojekte offenbar keine Evaluation der Qualität der Übersetzungen mehr stattfindet. Nicht alle erfüllen die Kriterien, deren Erfüllung erforderlich wäre, um eine freudige Lektüre auszulösen. Durch den Zukunftsfonds sind bisher über 550 Publikationen gefördert worden, wobei es sich zwar nur in geringerem

Umfang um Übertragungen tschechischer Belletristik ins Deutsche handelt, jedoch auch um Übertragungen in die umgekehrte Sprachrichtung, um Erinnerungstexte ohne literarischen Anspruch, Tagungsbände, Qualifikationsarbeiten, Begleittexte zu Ausstellungen u. ä. Wie bereits oben angedeutet, ist die Bedeutung in der Förderung des gegenseitigen Interesses der Deutschen an den Tschechen und vice versa zu sehen, das idealerweise über die konkrete Publikation hinausgeht und Lust auf Begegnung macht, auch auf Begegnung mit der Literatur der Nachbarn, die für weitere Einblicke sorgen kann.

In der Tschechischen Republik entwickelten sich nur langsam Instrumente zur Förderung von Übersetzungen. Es ist verständlich, dass nach Jahren staatlicher Beherrschung der Kultur eine gewisse Skepsis gegen derartige Regulierungen vorherrschte. Auch beispielsweise in Polen existiert erst seit 2004 das Instytut Książki, das Arbeitsaufenthalte für Übersetzer aus dem Polnischen anbietet und ausgezeichnete Arbeit leistet. Seit 1998 besteht zwar das Übersetzungsförderprogramm des Tschechischen Kulturministeriums, dessen Wirken jedoch eher langsam anließ. Mittlerweile hat es volle Fahrt aufgenommen – mit Schwerpunkt auf der tschechischen Literatur der Gegenwart, was wohl als Ergebnis guter Arbeit der Agenten gesehen werden kann.²⁶⁵ Wichtiger scheint für die gesamte Vermittlungsarbeit tschechischer Literatur im Ausland jedoch die 2017 erfolgte Gründung des Tschechischen Literaturzentrums, bei dem es außer um die Übersetzungsförderung auch um die Unterstützung von Auslandsreisen tschechischer Autoren und Residenzprogramme für ausländische Übersetzer und Autoren in der Tschechischen Republik geht. Die Unterstützung ist also umfassender geworden, sie dient nicht mehr nur der Übersetzung als Produkt, sondern auch dem Übersetzungsprozess und trägt zudem dazu bei, den übersetzten Werken den Weg zum Publikum zu ebnen.

Auf deutscher Seite vergibt der Deutsche Übersetzerfonds Arbeits-, Aufenthalts-, Weiterbildungs- und Reisestipendien und übernimmt auch die Förderung konkreter Übersetzungen. Es handelte sich im Zeitraum von 2000 bis 2020 um 13 tschechische Titel, also nicht einmal einem Titel jährlich, deren Übersetzung gefördert worden ist, von denen fünf Eva Profousová übersetzte. Sechs Titel entfallen grob auf den Zeitraum der Leipziger Buchmesse 2019 (2018–2020), zwischen 2000 und 2006 klafft eine Lücke sowie zwischen 2009 und 2014. Außerdem fällt auf, dass die Übersetzung einiger Titel doppelt (Ivan Blatnýs *Hifsschule Bixley*, 2018; Jakuba Katalpas *Die Deutschen*, 2015; Jaroslav Rudišs *Vom Ende des Punks in Helsinki*, 2014; Jáchym Topols *Zirkuszone*, 2007), sowohl durch den Deutschen Übersetzerfonds als auch das

²⁶⁵ Vgl. HAMAN, Aleš. Analyse der Übersetzungsförderung tschechischer Literatur im Ausland. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překlade (1998–2011) = Czech Literature in Translation (1998–2011) = Tschechische Literatur in Übersetzungen (1998–2011)*. 2. Auflage. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2011, S. 11–13. ISBN 978-80-87546-01-7.

²⁶⁴ BACHLEITNER, N. und M. WOLF. Auf dem Weg, S. 5.

Tschechische Kulturministerium, bzw. dreifach (Jáchym Topols, *Ein empfindsamer Mensch*, 2019), noch zusätzlich durch den Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds, gefördert worden sind.

Ohne derartige Förderungen könnten kleine(re) unabhängige Verlage, die jedoch um so engagierter für ihre Autoren und Bücher eintreten, nur schwer agieren oder überhaupt nur existieren.²⁶⁶ Für die Übersetzer selbst gibt es dann noch zusätzlich die Möglichkeit, mit einem der diversen Übersetzerpreise geehrt zu werden, auf die ich später noch kurz eingehe, weil diese ja nicht vorab gewährt werden, sondern bereits fertige Produkte würdigen.

Von dem 1999 gegründeten „Ludvík Kundera-Institut, das die tschechische Literatur in deutscher Sprache fördert“,²⁶⁷ ist seit der Jahrtausendwende nichts mehr zu hören gewesen. Ob es noch existiert, ist mir nicht bekannt, es hat jedenfalls keine sichtbare Wirksamkeit entfaltet – bis auf die Würdigung zweier Übersetzungen in der Gegenrichtung, also aus dem Deutschen ins Tschechische.

Buchverlage

Einer der ersten Verlage – er wurde 1993 gegründet –, der sich zunächst deutsch-böhmischer, dann aber auch tschechischer Literatur verschrieben hat, ist der Vitalis-Verlag (Furth im Wald resp. Haselbach, Prag). Seine Bücher sind stark auf Prag-Touristen ausgerichtet, die diese in den verlagseigenen Läden zunächst auf der Prager Kleinseite, nun im Goldenen Gässchen in verschiedenen Sprachen erwerben soll(t)en. Für eine erste Begegnung mit den Texten mag dies angehen, für ein eingehenderes Studium sind diese Bücher nicht zu gebrauchen. Hinsichtlich der Bände tschechischer Autoren (u. a. Jindřiška Smetanová, *Hinter Prager Fenstern*, 1997; Vlastimil Třešňák, *Minimax*, 1997; Jan Zahradníček, *Vogelbeeren*, 2000; Vítězslav Nezval, *Edison*, 2001; Ivan Slavík, *Sonate der Hoffnung*, 2002) fällt die Heterogenität sowohl der Originale als auch der Qualität der Übertragungen auf. Die Nachdichtung des *Edison* etwa von Lutz-Erasmus Adolf vermittelt leider keinerlei Eindruck von der Poetik des Nezval'schen Gedichts. Auch muten Angaben wie „Übersetzung aus dem Tschechischen von Franz Jurenka in einer Bearbeitung des Vitalis Verlags“ zu Jan Nerudas *Kleinseitner Geschichten* (zuerst 1995²⁶⁸) nicht gerade vertrauenswürdig.

266 Vgl. SILENY, Maria. Literární agent reprezentující české autory v Německu. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

267 STEYER, Claus-Dieter. Wolf Biermann klampfte unterm Dach: viele Freunde besuchten den Dichter Peter Huchel: sein Haus in Wilhelmshorst wurde von der Stasi observiert. *Der Tagesspiegel*, 27. 1. 2002, 58(17659), S. R04. ISSN 1865-2263.

268 In späteren Ausgaben fehlt dieser Zusatz, obwohl die Bearbeitung sicherlich nicht wieder rückgängig gemacht worden ist.

an. Es macht den Anschein, dass der Verlag einfach annimmt, was ihm ‚zugetragen‘ und finanziert wird.

Eva Profousová weist dagegen eindringlich auf die Bedeutung eines „verlegerischen Umfelds“ für die Qualität von Übersetzungen hin, denn nur so könne garantiert werden, dass ein erfahrener Lektor über den Rhythmus und die Konsistenz des Textes im Deutschen wache.²⁶⁹ Auf diese wertvolle Arbeit wird jedoch leider in einigen Verlagen verzichtet, was um so bedauerlicher ist, weil Autoren oder Texte mit ihrem derartigen Erscheinen dann erst einmal ‚verbrannt‘ sind – es handelt sich dann eben um jene „Surrogate“, die nur eine „Lücke kaschieren“, wie Fühmann oben zitiert wurde – und es Jahr(zehnt)e dauern kann, bis sie in einer besseren Fassung erneut zugänglich gemacht werden, wenn dies überhaupt eintritt.

Neben Verlagen, in denen nur vereinzelt Titel aus dem Tschechischen erscheinen, widmen sich andere verstärkt und programmatisch tschechischer Belletristik. Besonders zu erwähnen sind in diesem Kontext die österreichischen Verlage Braumüller (Prosa) mit einer Reihe, die Autoren aus den Ländern des ehemaligen Österreich-Ungarns gewidmet ist, Deuticke (Prosa), Edition Korrespondenzen (Poesie), seit jüngster Zeit Kētos (v. a. Poesie), der deutsche Arco Verlag, die Edition Toni Pongratz (Poesie), die Friedenauer Presse (Prosa). Gerade bei den kleineren Verlagen zeigt sich, wie wichtig die Begeisterung einer konkreten Person ist, um tschechischer Literatur einen exponierteren Platz im Verlagsprogramm einzuräumen. Bei Toni Pongratz ist es die enge Zusammenarbeit mit Reiner Kunze, die immer wieder Tschechisches ins Programm bringt, wie zuletzt *Vor unserer Schwelle. Tschechische Dichterschicksale nach der kommunistischen Machtübernahme 1948* (2020). Kunzes in diesem feinen kleinen Verlag publizierte Übertragungen gleichen Liebeserklärungen an die jeweiligen Dichter (Bohuslav Reynek, Jan Zahradníček, Ivan Blatný, Milena Fucimanová, Petr Hruška und immer wieder Jan Skácel).

Bei der Friedenauer Presse verdankte die tschechische Literatur (konkret Petr Borkovec, Věra Linhartová, Božena Němcová, Richard Weiner, Ivan Wernisch) ihre Aufmerksamkeit der langjährigen Verlagsleiterin Katharina Wagenbach-Wolff, die aufgrund ihrer eigenen Herkunft aus einer namhaften (polnisch-)russischen Buchhändler- und Verlegerfamilie als Verlegerin vor allem an russischer Literatur, aber auch an allem sonstigen Slavischen interessiert war, und dem Übersetzer Peter Urban, der wunderbar mit dieser zusammenarbeitete. Seit dessen Tod und dem Rückzug Wagenbach-Wolffs aus dem Verlagsgeschäft sind bei der Friedenauer Presse (jetzt unter dem Dach von Matthes & Seitz) keine Bücher tschechischer Autoren mehr erschienen.

269 „nakladatelské zázemí“. PROFOUSOVÁ, Eva. Současná česká literatura v německojazyčném prostoru z pohledu překladatelky. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

Bei der Edition Korrespondenzen war es der gründende Verlagsleiter, Franz Hammerbacher, selbst, der fünf Jahre (1994–1999) in Prag als Sprachlektor wirkte. Hier fällt vor allem die Kontinuität oder Treue gegenüber bestimmten Autoren auf, was ja von der anderen Seite her gesehen auch heißt, dass sich die Autoren, sofern es sich um lebende Autoren handelt, durch den Verlag als gut betreut empfinden. Von Petr Borkovec sind in der Edition Korrespondenzen mittlerweile fünf Bücher und ein Hörbuch erschienen, von Ivan Blatný sind zwei Bände zugänglich. Auch der slowakischen Dichterin Mila Haugová sind in der Edition Korrespondenzen inzwischen drei Bände herausgegeben worden.

Zwischen dem Kētos Verlag und der Person Ondřej Cikán, der mit sechs Jahren von Prag nach Österreich kam, kann mehr oder weniger ein Gleichheitszeichen gesetzt werden, denn er ist nicht nur Verleger, Herausgeber, sondern auch Übersetzer, Kommentator und Autor in einer Person. Der Selbstdarstellung des Verlages zufolge besteht ein direkter Zusammenhang zwischen dem Gastlandauftritt Tschechiens auf der Leipziger Buchmesse und der Verlagsgründung im Jahre 2018 durch Cikán und Anatol Vitouch,²⁷⁰ insofern ist es nicht verwunderlich, dass es sich um einen Verlag handelt, der vor allem tschechische Autoren herausgibt. Seit Gründung sind bereits 16 Bücher tschechischer Autoren erschienen (von 20 insgesamt). Die Vorlieben gelten „wilder Lyrik“²⁷¹ und surrealistisch orientierten sowie symbolistischen Texten. So finden sich in dem Verlagsprogramm u. a. Bücher von Jiří H. Krchovský, Zuzana Lazarová sowie den Klassikern Karel Hynek Mácha, zu dem sich die Surrealisten ja ausdrücklich bekannten, oder Vítězslav Nezval, von den Symbolisten sind bisher Otokar Březina und Karel Hlaváček vertreten.

In Deutschland tut sich in letzter Zeit besonders der 2002 gegründete Arco Verlag mit seiner *Bibliothek der Böhmisches Länder*, in der er *Literatur aus dem Herzen von Mitteleuropa. Von Deutschen und Tschechen* vorstellt (Prosa, Poesie, Literaturwissenschaft), sehr positiv hervor. Einerseits greift er nicht nur programmatisch, sondern auch praktisch auf das ehemals Gemeinsame von Tschechen und Deutschen im kulturellen Raum Böhmens zurück, wie es sich in der bunten Gesellschaft des namensgebenden Prager Kaffeehauses Arco spiegelte. Aus dieser Zeit stammen die Werke von Jiří M. Langer, Vladislav Vančura, Josef Čapek, Eduard Bass. Arco ist gegenwärtig neben Reclam (s. u.) der einzige Verlag, der tschechische Autoren aus der Zeit der ersten Republik verlegt. Andererseits knüpft der Verlag mit Übersetzungen Jiří Kolářs, Daniela Hodrovás, Ludvík Kunderas an die ästhetisch anspruchsvolle

270 „Dabei konzentriert sich das Kētos für den Anfang auf tschechische Literatur und richtet seine Gründung auf die Leipziger Buchmesse 2019 aus, auf der die Tschechische Republik das Gastland sein wird“. CIKÁN, Ondřej, Anatol VITOUCH und Antonín ŠILAR. Über den Verlag. *Kētos* [online]. [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.ketos.at/p/uber-den-verlag.html>.

271 Ebd.

„Suhrkamp-Tradition“ der späten 1960er Jahre an. Auch in diesem Fall ist die Person des Verlagsgründers, Christoph Haacker, entscheidend, der nicht nur Germanist, sondern auch Slavist ist.

Für tschechische Kinderbücher, die im deutschen Sprachraum nicht zuletzt wegen ihrer wunderbaren Illustrationen ein hohes Renommee genießen, was beispielsweise zeigt, dass 8,5% der Prämierungen des Deutschen Jugendliteraturpreises an Übersetzungen aus dem Tschechischen gingen,²⁷² interessiert sich in jüngster Zeit vor allem der Düsseldorfer Karl Rauch Verlag, in dem *Kopf im Kopf Wissen* (2016), *Wie kommt die Kunst ins Museum* (2017), *Tippo und Fleck*, *Der Mann in der Uhr* (beide 2018) und *A wie Antarktis* (2019) erschienen sind. Letztes wurde 2020 in der Kategorie Sachbuch für den Deutschen Jugendliteraturpreis nominiert.

Aber auch größere Häuser kommen ohne, wie man sie heute nennen würde, „Influencer“ nicht aus, wie ihn beispielsweise Karl Dedecius für das Polnische darstellte. Suhrkamp knüpfte nach dem Ausscheiden von Peter Urban und Susanna Roth nicht an das beeindruckende Programm aus den 1960er, 1970er Jahren an: Heute gehört nur neben dem bereits gestorbenen Bohumil Hrabal Jáchym Topol ins Programm,²⁷³ so dass Michael Špirit mit Bedauern eine „gewisse Hilflosigkeit gegenüber der tschechischen Gegenwartsliteratur“ feststellen muss. „Die Tore schienen für die tschechische Literatur des 20. Jahrhunderts damit im Programm des Frankfurter Verlags geschlossen worden zu sein.“²⁷⁴

„Bei den großen deutschen Verlagshäusern fällt der Rowohlt-Verlag Berlin durch zaghafte, aber dennoch immer wieder erneute Versuche auf, jüngere oder auch bislang nicht in deutscher Übersetzung hervorgetretene tschechische Autoren wie Zuzana Brabcová, Stanislav Komárek, Miloš Urban oder Jaroslav Rudiš zu präsentieren.“²⁷⁵ Das hat sich mittlerweile geändert bzw. scheint auch schon für das Jahr 2017 nicht mehr aktuell. Rowohlt hat nicht einmal um das Jahr 2019 einen erneuten „zaghaften“ Versuch gewagt, Stanislav Komárek und Jaroslav Rudiš kamen danach bei anderen Verlagen heraus und von Zuzana Brabcová erschien außer dem einen Buch 1991 bei Rowohlt danach gar nichts mehr in deutschsprachiger Übersetzung. Lediglich von Miloš Urban wurden bei Rowohlt zwei Bücher herausgegeben, das letzte allerdings vor zehn Jahren (2012).

272 SEIFERT, Martina. Kulturtransfer: Studien zur Repräsentanz einzelner Herkunftsliteraturen. In: SEIFERT, Martina und Gina WEINKAUFF. *Ent-Fernungen: Fremdwahrnehmung und Kulturtransfer in der deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur seit 1945. Band 2. Kulturtransfer: Studien zur Repräsentanz einzelner Herkunftsliteraturen*. München: Iudicium, 2006, S. 846. ISBN 3-89129-172-8.

273 Vgl. RAABE, Katharina. Bibliographie des Suhrkamp-Osteuropaprogramms 2000 bis 2016. I.7 Aus dem Tschechischen. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS und Natalia BAKSHI, edd. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, S. 235. ISBN 978-3-7705-6409-5.

274 ŠPIRIT, M. Zur tschechischen Literatur, S. 226.

275 STREBEL, Volker und Václav MAIDL. Die Rezeption der tschechischen Literatur in der deutschsprachigen Welt. In: SCHWARZ, Wolfgang F., Andreas OHME und Jan JIROUŠEK, edd. *Zugänge zur literatur- und kulturwissenschaftlichen Bohemistik. Band 2*. Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms, 2017, S. 357. ISBN 978-3-487-15575-3.

In der Deutschen Verlagsanstalt (DVA) erschien die Reihe *Tschechische Bibliothek* in 33 Bänden (1999–2007), gefördert von der Robert-Bosch-Stiftung. Einerseits überbrückte sie damit im Grunde genommen den Tiefpunkt des Interesses an tschechischer Literatur in Deutschland, andererseits kann man sich aber auch die Frage stellen, ob sie nicht alles an sich gezogen oder auf sich vereint habe, so dass für Tschechisches ansonsten kaum noch Luft blieb. Die Stiftung beschreibt ihr damit verfolgtes Anliegen wie folgt: Es „soll in Deutschland das Bewußtsein und Interesse für eine Literatur mit jahrhundertealter Tradition und gesamteuropäischer Bedeutung geweckt werden.“²⁷⁶ Die *Tschechische Bibliothek* wurde von dem Quintett Hans Dieter Zimmermann, Peter Demetz, Peter Kosta, Jiří Gruša und Eckhard Thiele betreut, Jahrgang 1922 bis 1955, drei von ihnen gebürtig in Böhmen, einer mit einer Tschechin verheiratet, einer aus Ostdeutschland, keiner (mehr) in Tschechien lebend, drei selbst als Übersetzer tätig. Leider sind die meisten der Bände mittlerweile vergriffen, so dass dieses Unternehmen nicht dazu führte, was wünschenswert gewesen wäre: Dauerhaft im deutschsprachigen Raum auf einen Grundstock wichtig(st)er Werke der tschechischen Literatur zurückgreifen zu können, wie es auch eine Rezension ankündigt: „Sie [d. i. diese Bibliothek] ist ab sofort vorhanden und bleibt mindestens für die nächsten hundert Jahre der Bezugspunkt für jeden, der sich mit der Geschichte der tschechischen Literatur beschäftigt“,²⁷⁷ andernorts hieß es ähnlich: „Dieses Projekt ist kein kurzfristiger Event, sondern ein nachhaltiges Ereignis.“²⁷⁸ Es ist ein Bezugspunkt, für den man bereits seit einigen Jahren auf Bibliotheken oder Antiquariate angewiesen ist. Die proklamierte Nachhaltigkeit blieb Wunschdenken. Und in einigen Fällen, die auf fragwürdigen Entscheidungen basieren, ist es fast zu begrüßen, wenn die Bücher nicht weiter vorrätig sind. Vollkommen unverständlich scheint mir beispielsweise der Entschluss, in den Komenský-Band *Labyrinth světa* die beschnittene ostdeutsche Übersetzung aufzunehmen, die es nicht ermöglicht, Komenský auch nur andeutungsweise philosophisch einzuordnen, weil beispielsweise alle Hinweise auf die Pansophie oder die Rosenkreuzer gestrichen worden sind. Dies sollte man m. E. zu Beginn des 21. Jahrhunderts unter freien Bedingungen nicht tun. Der Erfolg der *Švejk*-Neuübersetzung von Antonín Brousek jr. (2014) zeigt deutlich, dass auch die Entscheidung, noch einmal Grete Reiner, auch wenn es sich um den *Urschwejk und anderes aus dem alten Europa und dem neuen Rußland* handelte, und damit eine Übersetzung aus dem Jahre 1929 zu bemühen, ebenfalls nicht sehr glücklich war. Und mit dem Poetismus-Band scheint mir eine große Chance verstrichen, diese im

276 ROBERT BOSCH STIFTUNG. [Geleitwort]. In: H. D. ZIMMERMANN. „Böhmen ist immer noch das Herz Europas“: Zur Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland: Vortrag in Stuttgart am 11. April 2000. Stuttgart: Robert Bosch Stiftung, 2000, S. 5.

277 DOTZAUER, Gregor. Prag: Wo sind all die Golems hin? *Der Tagesspiegel*, 11. 11. 2000, 56(17230), S. 5 W. ISSN 1865-2263.

278 WAGNEROVÁ, A. Im Schatten, S. 57.

Kontext der internationalen Avantgarde hochinteressante tschechische Strömung einem breiteren Publikum vorzustellen. Dies ist um so bedauerlicher, weil in den 1970er, 1980er Jahren weder die in Westdeutschland für den Verlag Akzente konzipierte Anthologie *Der tschechische Poetismus 1923–1929* noch der in Ostdeutschland für Reclam geplante Poetismus-Band realisiert werden konnten (beide Vorhaben waren Aktivitäten Ludvík Kunderas).²⁷⁹ Die jetzt vorgenommene chronologische Anordnung führt nicht dazu, dass man, wie sicherlich beabsichtigt, einen Blick auf die Entwicklung dieser Strömung erhält, sondern man verliert schnell den Überblick, zumal die Wirkung der einzelnen Werke auch nicht nur tagesbezogen war, weil sie in dieser Zeit mehrfach herausgegeben worden sind, so dass sie je nach (typo)grafischer Gestaltung in verschiedene Kontexte gehören.

Reclam hat mittlerweile noch zwei weitere Übersetzungen von Brousek jr. herausgegeben (einen weiteren Hašek-Band und *Die Bezirksstadt* von Karel Poláček²⁸⁰), was sicherlich nicht geschehen wäre, wenn die *Švejk*-Neuübersetzung nicht auch wirtschaftlich einen Erfolg dargestellt hätte. Eine gelungene Übersetzung kann also in einem Verlag, der sicherlich vorab nicht mit einer weiteren Zusammenarbeit mit dem Übersetzer gerechnet hat, weitere Übersetzungen nach sich ziehen, wenn er sich überzeugen lässt, dass es in der tschechischen Literatur etwas ‚zu holen‘ gibt. An dieser Stelle wird noch einmal deutlich, wie wichtig die Rolle des konkreten Übersetzers ist, der dem Verlag als Garant für weitere Erfolge dienen kann.

Bei der österreichischen Verlagsgesellschaft Deuticke erscheinen die Werke von Michal Viewegh und Josef Škvorecký, bei Braumüller, ebenfalls Österreich, die von Jiří Kratochvíl. Das Gesamtbild stellt sich so dar, dass österreichische Übersetzer fast nur in österreichischen Verlagen publizieren, deutsche mehrheitlich in deutschen Verlagen. Die historische Nähe zwischen dem heutigen Österreich und Tschechien lassen es logisch erscheinen, dass bei der Vermittlung tschechischer Literatur im deutschsprachigen Raum österreichische Verlage eine überdurchschnittliche Rolle spielen, worauf oben bereits hingewiesen worden ist, das führt jedoch mit sich, dass die Bücher einen begrenzteren Leserkreis erreichen, als wenn es sich um deutsche Verlage handelte, wenngleich der Internetbuchhandel diese Grenzen etwas durchlässiger werden lässt.

Im Kontext des Tschechischen Jahres ist es vermehrt zur Zusammenarbeit von tschechischen mit deutschen Verlagen gekommen, die sich hinsichtlich der

279 Vgl. zu diesen Vorhaben KRONES, Susanne. *Akzente im Carl Hanser Verlag: Geschichte, Programm und Funktionswandel einer literarischen Zeitschrift 1954–2003*. Göttingen: Wallstein, 2009, S. 445–446. ISBN 978-3-8353-0551-9 und die Korrespondenz in Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 304; 1120 (besonders ausführlich Ludvík Kundera an Marga Erb, am 4. 6. 1979 – 1120/3); 1231 und Kundera, 4.

280 Damit wurde schließlich eingelöst, was bereits 1992 PAUL, Werner. Die kleinen Leute Böhmens. *Süd-deutsche Zeitung*, 23. 3. 1992, 48. ISSN 0174-4917 in einem Artikel zum 100. Geburtstag Karel Poláčeks eindringlich angemahnt hatte.

Distribution als recht förderlich erweisen kann (Karolinum mit Arco; Větrné mlýny mit Wieser; Machart mit dem Salier Verlag). Hinsichtlich des Wieser Verlages fällt auf, dass er nach 2018/19 selbständig mit der Herausgabe tschechischer Werke fortfährt. Nach der Buchmesse sind dort bereits noch Marek Toman, Alena Mornštajnová, Markéta Pilatová, Eugen Brikcius und Viktorie Hanišová erschienen, was hoffen lässt, dass der Verlag ‚angefüttert‘ werden konnte, denn zuvor erfolgte die Herausgabe tschechischer Werke dort eher sporadisch, sieht man von der Gruša-Ausgabe einmal ab.

Schon etwas länger ist zu beobachten, dass gerade Gedichtbände gleich in Tschechien als Originalausgabe zweisprachig publiziert werden (z. B. von Petr Čichoň, Radek Fridrich). Damit wird seitens der Autoren all das umgangen, was hier beschrieben worden ist. Sie bestimmen selbst, welches Werk wann in wessen Übersetzung erscheint. Allerdings ist gerade dabei deutlich geworden, dass diese Bücher nur Leser in Deutschland erreichen, wenn diese sich sowieso auf dem tschechischen Buchmarkt auskennen und insofern wahrscheinlich auch auf gar keine Übersetzung angewiesen wären.

Gestaltung der Bücher

Von nicht zu unterschätzender Bedeutung ist, wie die Bücher aussehen, die auf den Markt kommen.²⁸¹ Das äußere Erscheinungsbild prägt die Erwartungen an die Lektüre, lagert Bilder im Kopf ab, die sich anschließend auf die Rezeption auswirken, oder es lädt aufgrund eigener Erfahrungen, durch die einen dieser oder jener Titel anspricht, zum Kauf ein. Dazu ist es natürlich interessant, das Aussehen der Originalausgabe mit der der Übersetzung zu vergleichen und auch zu betrachten, wie sich die Aufmachung des übersetzten Werks in das jeweilige Verlagsprogramm einpasst, ob es also optisch in dieses eingegliedert wird oder darin als fremd erscheint.

Beispielsweise die mehrfach erwähnte *Švejk*-Neuübersetzung reiht sich mit den sie zierenden Streifen in eine Reihe ähnlich aussehender Werke der klassischen Weltliteratur ein und macht damit deutlich, dass Hašek in dieser ein Platz gebührt. Es ist auf Josef Ladas Švejk-Figur verzichtet worden, wodurch auch auf dieser Ebene noch betont wird, dass es sich um eine neue Sicht auf diese handelt. In der ebenfalls bereits erwähnten Hašek-Ausgabe im Rahmen der *Tschechischen Bibliothek* hat man erwartungsgemäß auf Lada zurückgegriffen. In diesem Fall wäre sehr schön gewesen, wenn die Gestaltung von John Heartfield aufgegriffen worden wäre, der 1936,

²⁸¹ Vgl. TUČKOVÁ, Kateřina. Zur visuellen Form von Übersetzungen tschechischer Literatur im Ausland. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překlada (1998–2011) = Czech Literature in Translation (1998–2011) = Tschechische Literatur in Übersetzungen (1998–2011)*. 2. Auflage. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2011, S. 24–29.

als er sich selbst in der Tschechoslowakei im Exil befand, für die 10. Auflage des *Švejk* Ladas Gestaltung zu neuen Fotomontagen verarbeitet hat. Damit wäre die Umschlaggestaltung Zeugnis gemeinsamer tschechisch-deutscher antimilitaristischer und antinazistischer Bestrebungen geworden. Diese Chance wurde leider vertan. Ganz einleuchtend ist ebenfalls nicht, weshalb die Anthologie der tschechischen Dichtung von den Anfängen bis 1920, *Süß ist es zu leben*, mit Emil Fillas Ölgemälde *Čtenář Dostojevského (Der Leser Dostoevskijs)* (1907) in die Welt geschickt werden musste. Oder sollte damit angedeutet werden, dass die tschechische Dichtung den Leser besser vor dem inneren Zusammenbruch bewahrt, als es die Lektüre der Romane Dostoevskijs vermag?

Die von Horst Hüssel gestalteten Bände der Friedenauer Presse gehören leider der Vergangenheit an. Die schöne Aufmachung der Bücher dürfte dafür gesorgt haben, dass manch einer das Buch eines ihm unbekanntes, vielleicht sogar tschechischen, Autors gekauft hat. Die Presse-Drucke trugen Sammlerpotential und haben aufgrund der sorgfältigen Arbeit aller Beteiligten sicherlich keinen so gewonnenen neuen Leser enttäuscht.

Das äußere Erscheinungsbild der bei Edition Korrespondenzen erscheinenden Bände lässt ähnlich wie die Reclam-Serie die Bücher miteinander in einen Dialog treten und deutet darauf hin, dass es sich ‚einfach‘ um ästhetisch gute Texte handelt, deren Herkunft für ihre Rezeption eine nachgeordnete Rolle spielen sollte. Die Individualität der Ästhetiken wird durch die Verwendung der jeweiligen Handschrift der Autoren für die Umschlaggestaltung unterstrichen.

Genau anders verhält es sich mit der jüngsten *Tschechischen Auslese* bei Wieser und Větrné mlýny, deren zehn Bände optisch eine Einheit bilden und damit nur die gemeinsame Herkunftssprache der Autoren hervorheben. Die Gestaltung steht in keiner Beziehung zum Inhalt der konkreten Texte. Es würde auf Abwege führen, begönne man die Lektüre beim Umschlag, wie es ihrer Zeit z. B. Josef Čapek oder Karel Teige programmatisch verkündet haben.²⁸² Die Autoren werden durch die äußere Gestaltung nicht als individuelle Erscheinungen mit einer je eigenen Poetik präsentiert, deren Bezugspunkt weltliterarisch sein kann, sondern ihre Bedeutung wird hier darauf reduziert, dass sie Tschechen sind.

²⁸² „Es ist selbstverständlich, daß der Umschlag dem Inhalt und Charakter des Buches entsprechen soll, ja, er soll auch einen speziellen Geschmack aussprechen, wie dieser und jener Autor schmeckt“; „der Umschlag [soll] synthetischer Ausdruck des Inhalts sein, soll den Charakter des Buches andeuten und die Psyche des Betrachters organisieren“. ČAPEK, Josef. Jak se dělají knižní obálky. *Přítomnost*, 1925, 2(47), S. 748–749. ISSN 1805-2924; TEIGE, Karel. Konstruktivistická typografie na cestě k nové formě knihy. *Typografia*, 1932, 39(3), S. 41–44 und (4), S. 57–61. ISSN 0322-9068 (dt. ČAPEK, Josef. Wie man Buchumschläge macht; TEIGE, Karel. Konstruktivistische Typographie auf dem Weg zu einer neuen Form des Buches. In: HULTSCH, Anne, ed. *Die wortreiche Welt der Buchgestaltung: tschechische Avantgardebuchkunst 1918–1938: Zeitgenössische Buchgestalter und ihre Kritiker über Buchkunst, Buchdruck, Buchumschläge, Buchillustration*. Dresden: SLUB, 2017, S. 20 und S. 45).

Weil hier selbstverständlich nicht der Rahmen ist, auf viele Bücher einzeln einzugehen, seien lediglich einige wenige herausgegriffen, die im deutschsprachigen Raum relativ erfolgreich waren. Bei der Gegenüberstellung fällt allgemein vor allem eines auf: Die Umschläge der deutschsprachigen Ausgaben sind in fast allen Fällen wesentlich gegenständlicher und zusammenhängender gestaltet als die zum Teil kleinteilig gestalteten der Originalausgaben. Auf das Spiel mit der Schrift (z. B. Jiří Kratochvíls *Jízlivá potměšilost žití* oder *Femme fatale*, Kateřina Tučková's *Vyhnání Gerty Schnirch* und Bianca Bellovás *Jezero*) und abstrakte Elemente (z. B. Terezea Semotamová's *ve skříni*) wird bei den deutschsprachigen Ausgaben weitgehend verzichtet. Rätselhaftigkeit wird dem deutschsprachigen Rezipienten jedenfalls nicht zugemutet. Die Übereinstimmung von Type und inhaltlicher Aussage wird allein im Falle von Sylva Fischerová's *Evropa je jako židle Thonet, Amerika je pravý úhel / Europa ein Thonet-Stuhl, Amerika ein rechter Winkel* beibehalten, indem ebenfalls eine geschwungene Schrift einer eckigen, serifenlosen gegenübergestellt wird. Allerdings scheint der deutsche Verlag sich nicht sicher zu sein, ob man in Deutschland sofort einen Thonet-Stuhl vor dem inneren Auge hat, so dass ein solcher und keine amerikanischen Skyscraper abgebildet werden, was zu dem zusätzlichen Untertitel im Deutschen etwas im Widerspruch steht (*Ein poetischer Roadtrip durch die Neue Welt*), denn mit diesem Stuhl befindet man sich ja nun gerade nicht in der Neuen Welt, sondern in (Mittel-)Europa.

Lediglich bei den beiden bisher auf Deutsch vorliegenden Bänden von Denemarková besteht optisch ein Wiedererkennungseffekt, weil dieselben Elemente verarbeitet werden, obwohl die vermittelte Aussage jeweils eine andere zu sein scheint. Während der Umschlag zu *Peníze od Hitlera. (Letní mozaika)* fünf leere Stühle an einem Gartentisch in freier Landschaft zeigt, in der die Wolkenformationen eindeutig auf ein bevorstehendes Gewitter hindeuten, sieht man auf *Ein herrlicher Flecken Erde* nur zwei leere Gartenstühle, die eher am Rande stehen, so dass offen bleibt, ob nicht weitere doch von jemandem besetzt sind. Die Witterung kündigt kein Gewitter an, sondern es handelt sich um einen nebeligen Morgen. Das Bedrohliche des düsteren Originalumschlags wird bei der übersetzten Ausgabe in hellere Zuversicht umgestaltet, dass die Nacht vorbei sei und ein schöner Sommertag bevorstehe. Das ist im Übrigen auch bei Bellovás *Jezero* der Fall, dessen dunkles Blau für *Am See* einer hellen Ferienidylle auf einem Steg weichen musste. Bei *Príspevek k dějinám radosti*, wieder von Denemarková, ist es hingegen eher die deutschsprachige Ausgabe *Ein Beitrag zur Geschichte der Freude*, die andeutet, dass diese Freude ihre Tücken habe. Auf beiden Umschlägen fliegen die Schwalben, hier ist es vor allem der von oben nach unten herabfallende Schriftzug *Freude*, der seiner semantisch positiven Botschaft beraubt wird.

Nur noch uninteressant, weil man dergleichen Vertreibungs-Fotos schon (zu) oft gesehen hat, wirkt die deutsche Ausgabe *Gerta. Das deutsche Mädchen*. Die zeitliche

Einordnung der Handlung des Originals *Vyhnání Gerty Schnirch* wurde durch die verwendete Schrift erreicht. Im Deutschen ahnt man nun nicht mehr, dass es sich um einen fiktionalen Text handelt, sondern würde eher vermuten, dass man es mit einer Biographie zu tun habe.

Bei den deutschen Ausgaben von Miloš Urban (*Sedmikostelí. Gotický román z Prahy / Die Rache der Baumeister. Ein Kriminalroman aus Prag; Stín katedrály / Im Dunkel der Kathedrale; Lord Mord / Mord in der Josefstadt*) sowie Jaroslav Rudiš (*Potichu / Die Stille in Prag*), z. T. auch bei Kratochvíl-Ausgaben (*Brněnské povídky / Brünner Erzählungen; Slib / Das Versprechen des Architekten*) werden Stadtsilhouetten bzw. markante Bauten von Prag resp. Brünn gezeigt, wodurch abermals bestätigt wird, dass diese Texte als Stadttex te verkauft werden bzw. einen potentiellen Käufer ansprechen sollen, dessen Beziehung zur tschechischen Literatur touristisch basiert ist, wie bereits die abgewandelten Titel der deutschen Übersetzungen von Urban und Rudiš zeigen, in denen zusätzlich Prag oder ein Stadtteil Prags genannt werden.

Während man die Originalausgaben Urbans sofort als solche an ihrem Format und ihrer Gestaltung von Pavel Růt erkennt, besteht zwischen den drei verschiedenen deutschen Ausgaben kein optischer Zusammenhang mehr. Auch für die Bücher Jáchym Topols gilt, dass die Originalausgaben eine Reihe bilden, während die deutschen Ausgaben jeweils für sich allein stehen. Es wird mithin nicht damit gerechnet, dass deutschsprachige Leser sich für einen konkreten tschechischen Autor interessieren bzw. wird ihnen keine Hilfe gewährt, das neueste Buch ihres verehrten Autors aufgrund seines Aussehens zufällig im Buchladen entdecken zu können.

Neben der optischen spielt auch die äußere sprachliche Aufmachung eines Buches eine entscheidende Rolle bei der Kaufentscheidung, wenn der potentielle Käufer noch nichts über Autor und/oder Werk weiß. Zur Vermittlung erster Informationen, sowohl für die Buchhändler, ob das Buch in ihr Programm passt und in welches Regal sie es schließlich einsortieren, als auch für die potentiellen Käufer dienen die Paratexte. – Wie werden also die Bücher angekündigt, was steht auf den Klappen oder Rückseiten und wozu führt dies in den Buchläden?

Im Zuge des Hineinübersetzens in einen anderen Kontext können die Werke Umcodierungen erfahren, die über den reinen Sprachwechsel hinausgehen. Dazu möge Miloš Urbans *Sedmikostelí. Gotický román z Prahy* (wörtlich: *Siebenkirchen. Gotischer Roman aus Prag*) / *Die Rache der Baumeister. Ein Kriminalroman aus Prag* (1999 bis 4. Aufl. 2014; dt. 2001, Tb 2003) als Beispiel dienen. Durch die Änderung des Paratextes gerät das Werk in den Buchläden in eine Ecke, nämlich in die mit den Krimis, in die es nicht gehört, zudem geht die Rätselhaftigkeit des Originaltitels verloren (*Sedmikostelí* ist ja auch im Tschechischen kein feststehender Begriff für die Gruppe [teils fiktiver] Sakralbauten in der Prager Neustadt). Der Untertitel *Gotický román* spielt mit zweierlei Bedeutung. Er kann erstens als Begriff für den englischen

Schauerroman (Gothic novel) und zweitens als in Romanform dargebotene Apologie auf die Epoche der Gotik gedeutet werden – zumindest aber nicht als Kriminalroman. In der deutschen Ausgabe befindet sich ein Stadtplan Prags und auf der Rückseite wird mit den Worten: „*Ein spannender Kriminalroman, der stimmungsvolle Einblicke in Leben und Architektur der Goldenen Stadt gibt,*“ geworben. Es fehlen zudem die vorangestellten Zitate (von R. Ruland und M. Bradbury, M. Procházka, F. Nietzsche) und längere Passagen, die auf vermeintlich „*uninteressante Spezifika der tschechischen Kulturgeschichte anspielen*“.²⁸³ Auf diese Weise wird nichts Neues aus dem Nachbarland in die Diskussion eingebracht, sondern es werden nur, positiv formuliert, Erwartungen oder, negativer ausgedrückt, Klischees bzw. Stereotype bestätigt. Urbans *Lord Mord* erhielt im Deutschen den Untertitel *Ein Kriminalroman aus dem alten Prag*, also wiederum die Kombination aus a) Krimi und b) Prag. Für *Im Dunkel der Kathedrale* liefert der Verlag (dtv) gleich auf dem Außentitel einen Rezensionsauszug mit: „*Dieser Roman zählt zum Besten, was die tschechische Literatur zu bieten hat. Sie werden sich garantiert nicht langweilen. Týdeník Rozhlas*“. Auch die Taschenbuchausgabe (btb) von Rudišs *Die Stille in Prag* weist unter dem Buchtitel ein Zitat aus der Hardcover-Rezension der *Süddeutschen Zeitung* auf: „*Endlich wieder ein Prag-Roman, und zwar ein guter*“, was von einem Foto des sogenannten Tanzenden Hauses begleitet wird. Weder der Originalumschlag stellt diese Bezüge her noch der Text des Buches selbst.

Was man vor allem daraus ableiten kann, ist, dass vermeintlich jeder deutschsprachige Kaufinteressierte nach Meinung der Marketingexperten in den Verlagen mit Prag etwas Positives verbindet, sofern man ihnen nicht unterstellen möchte, dass ihnen selbst einfach nichts Besseres einfällt. Deshalb werden auch mährische Autoren gern als böhmische oder Prager ausgegeben (z. B. Milan Kundera). Und von Prag ist der Schritt nicht weit zu Franz Kafka und/oder Hašeks *Švejk*, die beide auch dann auf Klappentexten zitiert werden, wenn dies der Inhalt des jeweiligen Buches nicht rechtfertigt. Man kann nur hoffen, dass die ‚Flutung‘ des deutschsprachigen Buchmarktes mit tschechischen Titeln dazu führt, dass mehr und mehr Abstand von der Zuordnung in die wenigen und wenig einfallsreichen Schubladen genommen wird, sondern tatsächlich der Mut und die Offenheit wachsen, die Werke vor allem als das zu präsentieren, was sie sind: literarische Texte, ästhetische Gebilde, deren Lektüre schlichtweg Freude bereiten und zum Nachdenken anregen kann.

283 ESHELMAN, Raoul. Aus der Epoche auschecken: die Spätpostmoderne in Ali Smiths *Hotel World* und deren performantistische Überwindung in Olga Tokarczuk's *Numery (Zimmernummern)* und Miloš Urbans *Sedmikostelí (Die Rache der Baumeister)*. *Poetica*, 2004, 36(3–4), S. 215. ISSN 0303-4178.

Anthologien

Anthologien bieten den Vorteil, dass sie auf eine Literatur in ihrer Vielschichtigkeit aufmerksam machen können. Gerade für jemanden, der sich einen ersten Überblick über eine konkrete Literatur verschaffen möchte und nicht weiß, wo beginnen, ist der Griff zu einer Anthologie sicherlich eine gute Wahl. Im Idealfall führt die Lektüre dazu, dann nach Büchern einzelner Autoren zu suchen, die besonders angesprochen haben. Anthologien können aber auch dazu dienen, einen Übersetzer näher kennenzulernen respektive über die Person eines bedeutenden Übersetzer-Lyrikers auf eine Nationalliteratur aufmerksam zu werden.

a) Lyrikanthologien

Gleich als ein Beispiel für diesen letzten Aspekt sei Reiner Kunze genannt, der 2003 unter dem Titel *Wo wir zu Hause das Salz haben* eine Auswahl seiner Nachdichtungen, bei denen die aus dem Tschechischen einen ganz wesentlichen Anteil haben, herausgegeben hat.²⁸⁴ Peter Demetz hat dieses Buch in der *Frankfurter Allgemeinen Zeitung* rezensiert und ist dabei vor allem auf Jan Skácel eingegangen, dem auch das Titelzitat von Kunze entnommen ist.²⁸⁵

Nachdem 1991 die von Manfred Peter Hein seit 1981 vorbereitete Anthologie allgemein der osteuropäischen Avantgarde (1910–1930) *Auf der Karte Europas ein Fleck* bei Ammann erschienen ist, in die Texte von Biebl, Černík, Halas, Haussmann, Holan, Neumann, Nezval, Seifert, Toman, Wolker Eingang fanden, folgte 1993 bei Reclam (Leipzig) eine überarbeitete und in einen Band zusammengefasste Auflage von *Die Sonnenuhr. Tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten*, die 1987 in der DDR in drei Teilen in zwei Bänden erschienen war. Herausgeber war unverändert Ludvík Kundera, allerdings wurde nun der zeitliche Rahmen über 1950 ausgedehnt, was

284 KUNZE, Reiner. „*Wo wir zu Hause das Salz haben*“: *Nachdichtungen*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 2003. ISBN 978-3-10-042023-7.

285 DEMETZ, Peter. Pflirsche, Laubfrösche, alte Steine und ein Wind mit Namen Jaromír. *FAZ*, 16. 8. 2003, 55(189), S. 42. ISSN 0174-4909. Etwas ärgerlich erscheint in Demetz' Überschrift, dass aus *Der Wind mit Namen Jaromír* „*ein Wind*“ gemacht wird, wie Felix Philipp Ingold übersetzt hat, denn genau an diesem Beispiel geht Kunze in *Am Sonnenhang* seinen Gedanken über ungenaue Übersetzungen seiner Kollegen nach: „*Jede Übersetzung eines Skácel-Gedichtes, die einem Kollegen glückt, erleichtert mich, und wenn dem Kollegen ein kongenialer Einfall zu Gebote stand, werde ich ihn feiern. Doch wenn ich lese, daß Jan Skáčels postum erschienener Gedichtband im Deutschen unter dem Titel ‚Und nochmals die Liebe‘ erscheinen wird, werde ich ungehalten. Im Tschechischen lautet der Titel nicht >A ještě jednou láska<, sondern >A znovu láska<, also >Und von neuem die Liebe<. Der Unterschied von >nochmals< und >von neuem< ist in diesem Fall aber so gravierend, als hätte der Übersetzer >Morgendämmerung< mit >Abenddämmerung< übersetzt, und im Titel eines Buches gewinnt das Wort programmatische Bedeutung. – Ein anderer Übersetzungsband mit Skácel-Gedichten nennt sich >Ein Wind mit Namen Jaromír<, als gäbe es eine Anzahl von Winden, die Jaromír heißen, und Skácel meine irgendeinen von ihnen. Keiner der Rezensenten, deren Besprechungen ich zu Gesicht bekommen habe, hat auch nur gefragt, ob der Titel nicht lauten müsse >Der Wind mit Namen Jaromír<“.* KUNZE, Reiner. *Am Sonnenhang: Tagebuch eines Jahres*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1993, S. 191–192. ISBN 978-3-10-042014-5.

Kundera vor 1989 strikt abgelehnt hatte, um nicht in politische Diskussionen zu geraten und dazu gezwungen zu werden, Autoren aufzunehmen, die ihm aus ideologischen Gründen genannt worden wären, die er aber aus ästhetischen Gründen hätte kompromisslos ablehnen müssen.²⁸⁶

Im gleichen Jahr erschien in der Wiener Edition Atelier der Band *Der Lerchenturm. Anthologie tschechischer Lyrik*, herausgegeben von Alois Vogel und Zdeněk Kožmín. Auch in diesem Fall handelt es sich also neben dem niederösterreichischen um einen tschechischen (Mit-)Herausgeber. Dies trifft im Grunde ebenfalls auf den von Ladislav Nezdařil und Peter Demetz zusammengestellten Band *Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen. Tschechische Lyrik des 20. Jahrhunderts* (1994) zu, wobei es sich mit Demetz um einen amerikanischen Prager Deutschen handelt. Während *Der Lerchenturm* in seiner Auswahl eher konservativ ist, bietet *Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen* einen guten Einblick in die aktuelle(re) Lyrik. Diese Bände aus der Mitte der 1990er Jahre deuten mit ihren gemischten Herausgeberpaaren auf ein Interesse an der Dichtung der Tschechen im deutschsprachigen Raum einerseits und andererseits auf ein tschechisches Bedürfnis hin, die eigene Dichtung im deutschsprachigen Raum bekannt zu machen. Eine fruchtbare Kombination von Interessen, die allerdings dann erst einmal für ca. 10 Jahre zum Erliegen kam, sieht man von dem Band *Das Fenster einen Spalt breit geöffnet. Auswahl tschechischer Gedichte von der Romantik bis zur Gegenwart in deutschen Übertragungen*, den Berthold Schuh 2000 bei Vitalis herausgegeben und übertragen hat, ab. Es handelt sich um eine etwas merkwürdige Zusammenstellung, deren Versprechen, tschechische Gedichte „bis zur Gegenwart“ zu bieten, jedenfalls nicht eingehalten wird. Die drei jüngsten aufgenommenen Autoren sind Jaroslav Seifert, Jiří Orten und Zdeněk Rotrekl, dessen drei Gedichte dann wohl die Gegenwart abdecken sollten. Dieses Fenster schloss sich schnell wieder, weil es nicht sperrangelweit („dokořán“) geöffnet war.

Im Rahmen der Tschechischen Bibliothek sind 2006 zwei nicht-thematisch ausgerichtete Lyrik-Anthologien publiziert worden: *Süß ist es zu leben. Tschechische Dichtung von den Anfängen bis 1920*, ausgewählt und kommentiert von Ludvík Kundera und Eduard Schreiber. Dieser Band weist viele Parallelen zu den von Kundera herausgegebenen *Sonnenuhr*-Bänden auf. Urs Heftrich und Michael Špirit besorgten mit *Höhlen tief im Wörterbuch. Tschechische Lyrik der letzten Jahrzehnte* den Fortsetzungsband, der mit dem Jahr 1928 einsetzt und mit Texten von Miloš Doležal, Petr Borkovec, Radek Fridrich et al. bis zur Gegenwart reicht. In diesem Band präsentieren sich auch

²⁸⁶ Vgl. Ludvík Kundera an Franz Fühmann: Er wolle neuere Autoren nicht in die Anthologie *Die Glasträne* aufnehmen, weil dann Konzessionen erforderlich seien. „Die Qualität geht dann herunter, die Auswahl wird weniger ‚repräsentativ‘ – im guten Sinne des Wortes“. Akademie der Künste, Berlin, Fühmann-Archiv, 1120/1, 3. 9. 1959. Und etwas später auf konkrete Hinweise, wer ‚fehle‘, schrieb er unmissverständlich: „Was die ‚Gruppe‘ Dobříšer Schulung betrifft: keine exportfähige Ware. Total ausgeschlossen!“ Akademie der Künste, Berlin, Kundera, 4, 2. 11. 1959.

bis dato noch nicht sehr hervorgetretene Übersetzer. Die zeitliche Lücke zwischen 1920 und 1928 füllt die oben bereits genannte thematisch motivierte Anthologie *Adieu Musen. Anthologie des Poetismus*, die bereits 2004, ausgewählt und kommentiert von Ludvík Kundera (zusammen mit Eduard Schreiber), erschienen ist.

Mittlerweile drei tschechisch-deutsche Anthologien hat Klára Hůrková für den Prager Verlag Dauphin zusammengestellt und auch selbst die Übertragungen in beide Sprachrichtungen besorgt (*Sbírka klíčů. Česko-německá antologie / Schlüssel-sammlung. Eine deutsch-tschechische Anthologie*, 2007; *Nad střechami světlo. Česko-německá antologie. Poezie a krátké prózy / Über den Dächern das Licht*, 2014 und *Jasná setkání. Česko-německá antologie poezie / Klare Begegnungen. Eine deutsch-tschechische Lyrikanthologie*, 2018). Hierbei ergibt sich das Problem, dass diese nicht über den deutschen Buchmarkt zugänglich sind und damit ihr Wirkungskreis recht beschränkt bleibt. Die Idee, die Universalität poetischer Themen zu zeigen und auf ein poetisches Gespräch zwischen den Texten tschechischer und deutscher Dichter zu hoffen,²⁸⁷ ist selbstverständlich zu begrüßen, es stellt sich allerdings die Frage, ob die getroffene Auswahl und die Qualität der Übertragungen nun tatsächlich dazu einladen oder einen breiteren Kreis ansprechen als die vertretenen Autoren selbst.

Jüngst, d. i. 2019, erschienen ist die Anthologie *VERSSchmuggel. Překladiště*, die Alexander Gumz, Thomas Wohlfahrt und Jonáš Hájek gemeinsam herausgegeben haben und die das Ergebnis einer Übersetzungswerkstatt im Rahmen des poesiefestivals berlin spiegelt, bei der sechs deutsche mit sechs tschechischen Dichtern sich gegenseitig nachdichtend gleichberechtigt aufeinandertrafen. Als Ergebnis liegen nun nicht nur die Gedichte in der jeweils anderen Sprache vor, sondern auch ein neu erworbenes Bewusstsein für die poetischen Traditionen und aktuellen Erscheinungsformen der Nachbarkultur.

b) Prosaanthologien

Während es für das Genre Lyrik aufgrund der größeren Kürze der Texte naheliegender scheint, Anthologien zusammenzustellen, um verschiedene Autoren vorstellen zu können, finden wir doch auch Prosaanthologien, die einerseits der Vermittlung tschechischer Autoren in Deutschland, andererseits aber, und dieser Aspekt scheint zu überwiegen, (zumindest indirekt) der Reisevor- oder -nachbereitung dienen sollen. Im Hinblick auf die Erscheinungsjahre der Anthologien, die Erzähltexte vorstellen, sieht die Situation ähnlich aus wie bei den Lyrikanthologien. Es wurden mehrere Anthologien bis Mitte der 1990er Jahre herausgegeben,

²⁸⁷ HŮRKOVÁ, Klára. Vorwort. In: Dies., ed. *Über den Dächern das Licht: eine deutsch-tschechische Anthologie mit Lyrik und Kurzprosa = Nad střechami světlo: česko-německá antologie poezie a krátké prózy*. Praha: Dauphin, 2014, S. 11. ISBN 978-80-7272-505-2.

dann gab es eine längere Pause, die erst wieder in der zweiten Hälfte der 2010er Jahre unterbrochen wurde.

Peter Sacher gab 1990 bei Manesse die Anthologie *Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts* und 1995 bei Fischer die Anthologie *Prag erzählt* heraus, in die neben den deutsch- und tschechischsprachigen ‚Klassikern‘ auch zeitgenössische Autoren Eingang fanden (Karel Pecka, Ludvík Vaculík, Eda Kriseová, Ivan Klíma, Věra Linhartová usw.), während der erstgenannte Band bereits mit dem Ersten Weltkrieg endete. Dafür erklangen in ihm auch die Stimmen Otokar Březinas, Jaroslav Durychs, Jakub Demls, die während des Kommunismus nur verhalten erklingen konnten. Beide Bände erfüllen meines Erachtens gut das oben über die anregenden Möglichkeiten von Anthologien Gesagte: Sie regen dazu an, nach der Lektüre nach weiteren Texten einzelner Autoren zu suchen, auf die man durch sie aufmerksam geworden ist. Und man dürfte in den meisten Fällen auch fündig werden. Paul Kruntorad machte gleich 1991 mit der Anthologie *Aus zwanzig Jahren Finsternis* im Wiener Deuticke Verlag mit *Tschechischen und slowakischen Erzählungen 1970–1990* bekannt. Wie der Titel andeutet, handelt es sich um eine Anthologie von Samizdat-Autoren, deren Namen zwar im Westen vage bekannt waren, jedoch lagen bis dahin nicht von allen auch Übersetzungen ins Deutsche vor. Ebenfalls Kruntorad hat noch im selben Jahr, also 1991, bei Luchterhand *Tschechoslowakei. Geschichten aus der Geschichte* herausgegeben. Darin sind, mit Ausnahme von Egon Erwin Kisch, Dominik Tatarka und Ladislav Mňačko, tschechische Prosatexte von 1914 bis 1989 versammelt, die literarisch auf historische Ereignisse reagieren.

1995 erschien bei Gollenstein im Saarland der von Peter Ambros herausgegebene Band *Golems leiser Atem. Zeitgenössische jüdische Autoren aus Böhmen, Mähren und der Slowakei*, in dem man je einen Text von Jiří Daníček, Ivan Klíma, Karol Sidon, Miloš Žiak und Arnošt Goldflam finden kann. Von 1998 stammt der Band *Tschechische Erzählungen aus Prag*, den Meret Brandner bei Vitalis herausgab, dessen Nachkriegsautoren Věra Linhartová, Bohumil Hrabal und Vlastimil Třešňák sind.

Die jüngste Prag-Anthologie stammt von 2019 und wurde unter dem Titel *Prag. Eine literarische Einladung* von Petra Knápková für die in rotem Leinen gebundene Reihe *Salto* im Verlag Klaus Wagenbach zusammengestellt. Interessant an diesem Band ist, dass in ihn nur Texte Eingang fanden, die nach dem Krieg entstanden sind, d. h. auf Texte Prager deutscher Autoren (mit Ausnahme Lenka Reinerovás), die sich ansonsten mehr oder weniger selbstverständlich in jedem deutschsprachigen Band mit Prag-Texten befinden, komplett verzichtet wurde. Allerdings findet ein offensichtlicher, wenngleich impliziter, intertextueller Dialog vieler hier versammelter Autoren mit diesen Texten statt, was unter dem Begriff des ‚magischen Prags‘ zusammengefasst werden kann, so dass dennoch die Erwartung des deutschsprachigen Publikums ‚bedient‘ wird. Mit Texten von Michal Ajvaz, Jáchym Topol, Emil Hakl,

Jaroslav Rudiš, Miloš Urban wird der Bogen bis in die unmittelbare Gegenwart gespannt. Durch die inhaltliche und ästhetische Heterogenität der Zusammenschau wird zwar erreicht, dass nicht jeden Leser alle Texte ansprechen werden, aber andererseits vielleicht jeder Leser gerade dadurch doch etwas finden mag, was sein Interesse weckt.

c) Gemischte Anthologien

Früh in dem von uns betrachteten Zeitraum erschien der Band *Die Prager Moderne. Erzählungen, Gedichte, Manifeste* (1991), der schon allein wegen seines Vor- und Nachwortes Beachtung verdient. Die Einleitung stammt von Milan Kundera und regt jeden zum Nachdenken an, der sich Gedanken über das Fach Slavistik – und innerhalb dessen die Rolle der Bohemistik – machen möchte, das sich unter linguistischem Vorzeichen ja wesentlich besser als unter literarisch-kulturellem rechtfertigen lässt. Květoslav Chvatík führt erhellend in die einbezogenen Entwicklungslinien der tschechischen Literatur ein. Der Begriff der Moderne wird für dieses Buch sehr weit gefasst, denn die abgedruckten Texte reichen bis in die 1980er Jahre, allerdings deutet die Verwendung dieses Begriffs eben auch an, dass es sich nicht um Literatur der Gegenwart handeln wird, sondern um einen Rückblick in die jüngere Vergangenheit.

Im Klagenfurter Wieser Verlag sorgt die Reihe *Europa erlesen* für einen vielfältigen Blick auf ein sehr großes (Russland einschließendes) Europa. Dort wurden 1997 Mähren, 1998 Prag und zuletzt Brno/Brünn (2019) mit je einem Band vorgestellt. Im Gegensatz zu den oben erwähnten Lyrik-Anthologien, die vielfach davon profitieren, dass sie durch ein tschechisch-deutsches Herausgeberpaar zusammengestellt worden sind, verlässt man sich hier allein auf nichttschechische Herausgeber, was vermutlich keine gute Entscheidung ist. Den ersten Band, *Mähren*, in dem mancher Name etwas unerwartet (oder weit hergeholt) erscheint und manch anderer vermisst werden kann, gab Christa Rothmeier heraus. Den *Prag*-Band stellte Helmuth A. Niederle zusammen. Bei diesem erscheint die Auswahl noch beliebiger, denn es darf offensichtlich einfach zu Wort kommen, wer sich einmal am Rande auch über Prag geäußert hat. Tschechischsprachige Autoren sind in der Minderheit und so bleibt es eher ein Blick von außen auf die Stadt, der vielleicht für tschechische Leser interessanter wäre als für deutschsprachige: Wie sehen andere meine Stadt oder Gegend? Gleiches gilt für den neuesten Band zu Brno/Brünn, der von Beppo Beyerl und Thomas Kohlwein zusammengestellt wurde. Auch hier sind die originär tschechischsprachigen Texte in der Minderzahl und es wird kaum Neugier auf das gegenwärtige Brno und seine lebendige Kultur geweckt. Die einzigen jüngeren Autoren, die Aufnahme fanden, sind Kateřina Tučková und Pavel Trtílek. Statt eines Textes von Martin Reiner über Ivan Blatný hätte man sich mehr als einen Text von Blatný selbst gewünscht. Was

zumindest an den frühen Bänden der *Europa erlesen*-Reihe äußerst ärgerlich ist, sind die vielen Fehler, die sie – nicht nur bei der Schreibung der Namen – aufweisen, was von absolut mangelnder Sorgfalt des Verlags zeugt. Es stellt sich die Frage, ob der Verlag die Bücher aus anderen Quellen finanziert hat, so dass es ihm gleich sein kann, ob er sie anschließend verkauft oder nicht. Zur Verbreitung tschechischer Literatur trägt er damit jedenfalls nicht bei.

Mit *Die entzauberte Idylle* gab Christa Rothmeier 2004 eine Anthologie heraus, die in ihren eigenen Übersetzungen *160 Jahren Wien in der tschechischen Literatur* gewidmet ist. Der monumentale Charakter dieses Werks, dessen Umfang bei 734 Seiten liegt, der Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften sowie ein langes Vorwort der Herausgeberin (*Das Bild Wiens in der tschechischen Literatur des 19. und 20. Jahrhunderts*), ein Beitrag von Monika Glettler über *Das tschechische Wien historisch* und ein Anhang von ca. 70 Seiten machen deutlich, dass dieses Buch einen wissenschaftlichen Anspruch vertritt. Es bietet interessante Texte und im deutschen Sprachraum wenig bekannte Autorennamen, wird aber sicherlich keine bis dahin ‚tschechisch unbedarften‘ Leser gewinnen können, weil diese nicht zu solch einem dicken (und damit teuren) Band greifen werden, wenn sie noch nicht ahnen, was es zu entdecken gilt.

Gerade einen solchen Leser dürfte die unter dem Titel *Die letzte Metro* 2017 von Martin Becker und Martina Lisa bei Volland & Quist herausgegebene Auswahl, wie es im Untertitel heißt, *Junge[r] Literatur aus Tschechien* ansprechen. Als allzu jung wird uns diese Literatur in ihrer Gesamtheit dann aber doch nicht vorgestellt, höchstensfalls als jung geblieben. Der Titel hätte vermuten lassen, dass es sich um Debütanten der unmittelbar letzten Jahre handeln würde, was aber auf Autoren wie Vladimíra Čerepková (Jg. 1946) und Filip Topol (Jg. 1965), der hier leider nicht sehr überzeugend auf Deutsch präsentiert wird, nun definitiv nicht zutrifft, die beide, ganz im Gegenteil, im Erscheinungsjahr des Buches bereits ihren vierten Todestag hatten. Damit einher geht, dass nicht alle Texte erst aus Tschechien stammen, sondern zum Teil noch in der Tschechoslowakei entstanden sind. Desungeachtet wird hier manch deutschsprachiger Leser zum ersten Mal auf ihm noch unbekannte Namen stoßen, so dass es im Sinne des Weiterlesens sehr zu begrüßen ist, dass im Anhang neben kurzen Informationen zu den Autoren auch Hinweise auf existierende deutschsprachige Ausgaben gegeben werden.

Einen periodisch wiederkehrenden Charakter, wenn es sich auch nicht um in eigentlichem Sinne Zeitschriften und sowieso um einen Spezialfall handelt, weisen die Publikationen des Tschechischen Kulturministeriums auf, die die Buchmessenauftritte der Tschechischen Republik flankieren und auch jeweils über die Tschechischen Zentren zugänglich sind. Die Titel wechseln (*almanach der zeitgenössischen tschechischen literatur; Tschechische Schriftsteller; Neue tschechische Literatur an der Jahrhundertwende;*

Neue tschechische Literatur; Tschechische Literatur in Übersetzungen), inhaltlich geht es jeweils gleichbleibend um die Vorstellung von zeitgenössischen tschechischen Autoren/Büchern, die in deutscher Übersetzung bereits erschienen sind oder aus tschechischer Sicht erscheinen sollten. Damit sind wir an dem schwierigen Punkt, ob sich überhaupt tschechisches und deutsches Interesse an konkreten Autoren und Texten deckt, ob es also sinnvoll ist, wenn in Tschechien darüber nachgedacht wird, was in Deutschland zugänglich gemacht werden sollte. Ich selbst halte dies für durchaus gerechtfertigt, weil einem dadurch zusätzlich noch ein Einblick vermittelt wird, was aus eigener tschechischer Sicht besonders interessant und präsentabel erscheint, woraus wiederum Rückschlüsse auf die gesamte Kultur des Nachbarlandes gezogen werden können. Die Einwände der deutschen Verlage gegen eine Übernahme der fremdkulturellen Perspektive, die im Übrigen auch den Übersetzern und Fachgutachtern zugeschrieben wird, basieren auf Argumenten des Marktes und der Platzierung des Produkts innerhalb der deutschen Kultur. Über eine eigenkulturelle, marktorientierte Perspektive verfügen dieser Ansicht nach nur Lektoren und Verlagsleitung.²⁸⁸

Literaturzeitschriften

Relativ große Bedeutung kann man Sondernummern oder thematischen Schwerpunktsetzungen von Literatur- oder Kulturzeitschriften zuschreiben, denen auch anthologischer Charakter zukommt, deren Verbreitungsmöglichkeiten jedoch besser sind als die von Anthologien in Buchform. Sie haben gewöhnlich einen festen Kreis von Abnehmern oder Interessenten, die man auf diese Weise erreichen kann. Zudem kann man davon ausgehen, dass die Texte dann automatisch landauf landab in mehr oder weniger allen wichtigen (zumindest wissenschaftlichen) Bibliotheken vertreten sind, ohne dass sie dort jemand gesondert bestellen müsste.

Eine der ersten in dieser Hinsicht aktiven Zeitschriften nach 1989 war *kunst und kirche*, die bereits 1991 einen sehr interessanten *Blickpunkt Prag* brachte. Ebenfalls in diese frühe Zeit (1993) fällt die Ausgabe von *Landstrich* (Schärding) *Die Hochzeit im Haus. Die literarischen Strömungen der Tschechei von 1968–89 mit Beiträgen zur Bildenden Kunst und Fotografie*. Abgesehen von dem Fauxpas, das Land nicht bei seinem richtigen Namen zu nennen, handelt es sich meines Erachtens um eine ausgesprochen gelungene Ausgabe. Beide reagieren – wie die oben genannten schnell nach 1989 erschienenen Anthologien – darauf, dass zuvor unzugängliche Texte nun

²⁸⁸ Vgl. KEMPER, Dirk. Kulturtransfer und Verlagsarbeit – Suhrkamp und Osteuropa: Überlegungen zum Umgang mit dem Siegfried Unseld Archiv. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS und Natalia BAKSHI, edd. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, S. 9. ISBN 978-3-7705-6409-5.

zugänglich wurden, und schließen eine Epoche ab. Sie weisen also einen retrospektiven Charakter auf und tragen zu einer Deutung, einem besseren Verständnis der zeitgenössischen gesellschaftlich-politischen Entwicklungen bei, zumal sie Texte aus den verschiedenen tschechischen ‚Literaturen‘ des Samizdats und des Exils zusammenführen. Das *magische Prag?* – versehen mit einem Fragezeichen – ist mit Texten von Peter Demetz, Michal Ajvaz, Sylvie Germain, Daniela Hodrová, Bohumil Hrabal, Josef Jedlička, Ivan Diviš und einer Einführung von Susanna Roth Thema des Heftes 7 (1994) von *Transit. Europäische Revue*, die in Wien herausgegeben wird. Auf eher neue literarische Tendenzen, die in der ersten Hälfte der 1990er Jahre zu beobachten waren, ging der *Passauer Pegasus* 1996 in seiner Doppelnummer 27/28 ein.

Nicht nur an der bayrisch-tschechischen Grenze (Passau), sondern auch entlang der sächsisch-tschechischen Grenze schlägt sich in Zeitschriften-(Sonder-)Nummern ein an der Literatur der Nachbarn vorhandenes Interesse nieder. Die Dresdner Zeitschrift *Ostragehege* widmet sich recht regelmäßig auch tschechischer Literatur. 1995 war zudem im Zusammenhang mit dem ersten Leipziger Buchmessenauftritt tschechischer Literatur eine Nummer explizit *Literatur aus Tschechien* gewidmet. In der ersten Nummer 2019 stellten dann Martina Lisa und Daniela Pusch in *Ostragehege* ihre Auswahl von *Literatur aus Tschechien* vor, erweitert um Essays über aktuelle tschechische Lyrik, Prosa und Comics. Die Sondernummern von *Signum* (ebenfalls Dresden) werden unten im Zusammenhang mit dem Dresdner Lyrikpreis erwähnt. Die in Chemnitz erscheinende Zeitschrift *comma* stand 2004 und 2007 unter dem Vorzeichen von *Stimmen Europas. Literatur aus Tschechien und der Slowakei*.

Die vom Adalbert Stifter Verein in München herausgegebenen Zeitschriften und Almanache sind programmatisch deutsch-tschechisch (also: böhmisch) ausgerichtet. Informativ hinsichtlich tschechischer Literatur sind vor allem die zweisprachigen Bände des *Deutsch-tschechischen Almanachs* (1992, 2000, 2002) gewesen.

Eine Sondernummer gab 2003 auch die Zeitschrift *Podium* (St. Pölten) heraus. Es handelt sich um ein Doppelheft (Nr. 129/130) zu Tschechien, das Harald Friedl als Herausgeber und Christa Rothmeier als Redaktionsleiterin zusammengestellt haben. *Sprache im technischen Zeitalter* (Berlin) ließ 2000 zumindest Ivan Klíma angesichts des Jubiläums der deutschen Einheit und 2003 Miloš Urban im Vorfeld des Beitritts der Tschechischen Republik zur Europäischen Union zu Wort kommen, ehe 2008 mit Texten von Radka Denemarková, Jaroslav Rudiš, Jáchym Topol und Anna Zonová ein von Eva Profousová eingeleiteter 40seitiger Schwerpunkt auf tschechische Literatur gelegt wurde. Das war es dann aber auch mit tschechischen Texten im gesamten betrachteten Zeitraum in dieser Zeitschrift. 2012 standen *die horen* (Göttingen) unter einem tschechischen Stern. Der Titel lautete: *Geschweige denn Ostrava... Neue Literatur aus Tschechien* und wurde von Mirko Kraetsch und Eva Profousová zusammengestellt, die den Band als *Einladung zu einer Entdeckungsreise*, so die Überschrift

des Vorwortes, verstanden.²⁸⁹ Interessant ist in diesem Falle der bewusste Verweis auf eine andere Stadt denn Prag, unter deren Vorzeichen die tschechische Literatur präsentiert wird. Europäische Kulturhauptstadt wurde zwar dann 2015 Plzeň und nicht Ostrava, aber sicherlich kann man gerade Ostrava nicht absprechen, seit der Jahrtausendwende einen großen kulturellen Aufschwung erlebt zu haben. Die in Graz erscheinenden *Lichtungen* haben ihre Nr. 87 (2001), Nr. 116 (2008) und Nr. 157 (2019) tschechischer Literatur gewidmet, wobei dieser in der jüngsten Ausgabe mit 30 Seiten nur ca. knapp ein Viertel des Heftes zukam, womit wir bei den gemischten Ausgaben von Zeitschriften wären, in denen einiges Potential gesehen werden kann, weil sie die Möglichkeit bieten, tschechische Literatur im Kontext zu zeigen, die in ihnen versammelten Autoren können sich gegenseitig entdecken und denjenigen, die ursprünglich nur an den deutschsprachigen Autoren interessiert waren, können Texte tschechischer Autoren ‚untergeschmuggelt‘ werden. Diese Möglichkeit bot zum Beispiel auch 2011 ein *Exkurs Nordböhmen* in *Signum. Blätter für Literatur und Kritik*. Aber solch ein Exkurs kann natürlich auch in der Gegenrichtung unternommen werden, indem tschechische Zeitschriften deutsche Autoren abdrucken und diese damit neben ihren tschechischen Kollegen zu lesen sind und sich vielleicht für diese zu interessieren beginnen. In diesem Zusammenhang seien nur die Themenhefte *Severní Čechy* (2009) von *Sever Západ Východ* (Ústí nad Labem) oder *Last Lust Láska* (2009) von *Pandora* (Ústí nad Labem) erwähnt.

Es fällt auch hinsichtlich der Zeitschriften auf, dass die in Österreich und die im deutschen Grenzgebiet erscheinenden sich kontinuierlicher der tschechischen Literatur widmen als die im deutschen Binnenland verankerten. Die *Akzente. Zeitschrift für Literatur* bzw. seit 2019 *Hanser Akzente* (München) beispielsweise druckten Ende der 1960er, zu Beginn der 1970er Jahre aus dem Tschechischen übersetzte Essays, zu Beginn der 1990er Jahre schreibt jedoch Michael Krüger an Ota Filip, der ihm einen Essay von Radko Pytlík empfohlen hatte: „Aber wo soll ich das unterbringen? Wenn ich ein tschechisches Heft in Planung hätte, dann wäre das genau das richtige. Aber ich bewege mich in ganz anderen Breiten, habe auch keine guten Übersetzungen neuer tschechischer Autoren [...]“²⁹⁰ Und dabei blieb es offensichtlich bis zur Gegenwart. Eine größere Rolle spielen in der Zeitschrift polnische und russische Autoren.

Ondřej Buddeus und Peter Dietze arbeiteten 2014 als Vertreter der beiden Zeitschriften *Psí víno* (Prag) und *Randnummer Literaturhefte* (Hamburg) an einer gemeinsamen Sonderausgabe, die unter dem Titel *displej.eu. Zeitgenössische Poesie aus Tschechien, Deutschland und der Slowakei | displej.eu. Současná poezie z Čech, Německa a Slovenska* herauskam. Diese Anthologie kann als vorbildlich transkulturell resp.

289 KRAETSCH, Mirko und Eva PROFOUSOVÁ. Einladung zu einer Entdeckungsreise: zu diesem Band. *die horen: Zeitschrift für Literatur, Kunst und Kritik*, 2012, 57(1/245), S. 3. ISSN 0018-4942.

290 Michael Krüger an Ota Filip, 15. 4. 1992, zitiert von KRONES, S. Akzente, S. 408.

übernational europäisch bezeichnet werden, worauf nicht nur die Internetadresse mit Endung.eu hindeutet, sondern die Aufhebung des Gefälles zwischen zentraler und peripherer Sprache durch das gleichberechtigte Auftreten der Sprachen.

Was sich jedoch offenbar nicht durchsetzen kann, sind rein tschechischer Literatur im deutschen Sprachraum gewidmete Zeitschriften, wie die schnelle Einstellung der (oder überhaupt nicht erst angelaufene) Herausgabe der Zeitschriften *Kafka. Zeitschrift für Mitteleuropa* (München, Berlin) und *Kolon. Časopis pro německou a českou literaturu* (Prag, Köln) zeigen. In anderen wichtigen Literaturzeitschriften wie *Sinn und Form. Beiträge zur Literatur* (Berlin), in der polnische Autoren eine bedeutende Rolle spielen, bleiben tschechische Autoren so gut wie unbeachtet. Ähnliches gilt für *Das Schreibheft. Zeitschrift für Literatur* (Essen), in dem eher russische, in geringerem Umfang polnische Autoren zu Wort kommen, und *Wespennest. Zeitschrift für brauchbare Texte und Bilder* (Wien), in dem die Literatur anderer Nachbar- und entfernterer Regionen Schwerpunkt waren, nicht jedoch die tschechische. In der *Neuen Rundschau* (Frankfurt am Main) sind es in den letzten Jahren Texte von oder über Jan Skácel, der ja auch bei Fischer verlegt wird, die erschienen, aber keine Gegenwartsliteratur. Selbst in *Lettre International*, der Zeitschrift, die 1984 von dem Tschechen Antonín Liehm in Paris gegründet worden ist, ist es nach dem Beginn der 1990er Jahre sehr still um tschechische Literatur geworden.

Zu den Zeitschriften lässt sich zusammenfassend sagen, dass es ohne jeden Zweifel sehr zu begrüßen wäre, wenn es gelänge, die Herausgeber und/oder Redakteure davon zu überzeugen, dass es interessante tschechische Autoren gibt, die abzudrucken man sich nicht schämen muss. Da Zeitschriften vielen Literaturinteressierten nach wie vor als Quelle dienen, sich über aktuelle literarische Entwicklungen zu informieren, und da sie „flexibler, schneller und in der Auswahl großzügiger als der Buchmarkt und andererseits gelassener, weniger auf Sensation und Konflikt ausgerichtet als das Feuilleton der Tages- und Wochenzeitungen“²⁹¹ sind, ist es sehr bedauerlich, dass momentan so wenige tschechische Texte gerade in die im gesamten deutschsprachigen Raum bekannten Zeitschriften Eingang finden. Mögen von der Großzügigkeit und Gelassenheit einst mehr auch tschechische Autoren profitieren können.

Verfilmungen und weitere mediale Verarbeitungen literarischer Texte

Literatur wird zunehmend auch auf andere Weise als allein in schriftlich fixierter Textform verkauft. Eine eingehende Auseinandersetzung mit diesem Thema würde den vorliegenden Rahmen sprengen, so dass hier nur darauf hingewiesen sei, dass dieser Aspekt mit zu bedenken wäre.

²⁹¹ HERAUSGEBER, REDAKTION. Editorial. *Sprache im technischen Zeitalter*, 2021, 60(237), S. 3. 0038-8475.

Neben den ‚klassischen‘ interlingualen Übertragungen der Texte an sich spielen auch intersemiotische (Selbst-)Übersetzungen, bei denen die Texte in ein anderes Zeichensystem bzw. Medium übertragen werden,²⁹² eine wichtige Rolle für die Literaturvermittlung. Das traf ja bereits schon auf die frühe *Švejk*-Rezeption in Deutschland zu, die ganz wesentlich durch das Theater – 1928, und zwar durch keine Geringeren als Erwin Piscator in Zusammenarbeit mit George Grosz und Bertolt Brecht – befördert wurde. Daneben ist einerseits an Verfilmungen literarischer Texte zu denken, die die Wahrnehmung von Autoren und/oder Texten erheblich steigern können, wie man z. B. sehr gut an den Verfilmungen von Texten Bohumil Hrabals durch Jiří Menzel oder Jean-Claude Carrières Adaptation von Milan Kunderas *Nesnesitelná lehkost bytí* sehen kann. Viele spätere Leser entwickelten ihr Interesse an Tschechischem, weil sie mit *Pan Tau*, *Krtek (Der kleine Maulwurf)* oder *Hurvínek & Spejbl* aufgewachsen sind, und zwar nicht nur in Buchform. Auch der Film *Tři oříšky pro Popelku (Drei Haselnüsse für Aschenbrödel)* zog hin und wieder das Kennenlernen Božena Němcovás nach sich.

Es sei aber andererseits auch daran erinnert, dass beispielsweise die große Bekanntheit Jaroslav Rudišs in Deutschland nicht allein durch seine Buchveröffentlichungen zustande gekommen wäre, wenn er nicht in vielen verschiedenen Medien gleichzeitig präsent wäre: in persona – nicht nur bei Lesungen, sondern unter anderem ebenso bei Auftritten mit der *Kafka Band* –, in Tageszeitungen, im Radio, in den sogenannten sozialen Medien. Texte von ihm sind verfilmt, dramatisiert, weisen die äußere Form einer Graphic Novel auf, die Tafeln des daraus geschaffenen Animationsfilms sind wiederum in der Wanderausstellung *Alois Nebel – Leben nach Fahrplan* vorgestellt worden usw. Oder man denke an Jaromír Konečný, dessen Auftreten beim poetry slam und CD-Aufnahmen ohne jeden Zweifel für mehr Bekanntheit sorgen, als es allein seine Bücher könnten. Beide Autoren sind Beispiele für eine erfolgreiche Selbstvermarktung. Allein durch Seriosität, Markierung eines bestimmten Bildungsgrades oder dadurch, sich allein dem Schreiben zu widmen und den Leser seiner stillen Lektüre zu überlassen, kann kaum noch ein breiteres Publikum für den Kauf von Büchern gewonnen werden. Die ‚Spaßgesellschaft‘ will vor allem eines: auf mehr oder weniger hohem Niveau unterhalten werden, wozu auch die Karnevalisierung der Hochkultur als adäquates Mittel gesehen wird. Zum ‚Anfüttern‘ hat die Popkultur gewiss Potential, auch wenn es eine Gratwanderung darstellt, wenn man nicht gänzlich von hochkulturellen Ansprüchen lassen will.

Hinzu kommt, was wiederum das Beispiel Rudišs gut zeigt, aber beispielsweise auch das Radek Fridrichs, dass das fast obsessive Interesse für ein bestimmtes Thema Menschen als Leser gewinnen kann, die dieses Interesse teilen, jedoch bis dahin nicht zu den Lesern tschechischer Literatur zählten. Auch dazu reicht ein kurzer Blick

²⁹² Vgl. zu den verschiedenen Übersetzungsarten JAKOBSON, Roman. On Linguistic Aspects of Translation [1959]. In: Ders. *Selected Writings. Bd. II., Word and Language*. The Hague: Mouton, 1971, S. 260–266.

in die Literaturgeschichte auf Karel Čapek und dessen Leidenschaft für Pflanzen, die ihm weltweit Leser auch weiterer Werke als von *Zahradníkův rok* (*Das Jahr des Gärtners*) einbrachte. Eisenbahn-Fans fühlen sich von Rudiš verstanden und er wird von ihnen verstanden. Er erreicht sie mit seiner Sammlung alter Fahrpläne und Netzkarten, die nicht nur thematisch in seine Texte einfließt, sondern auch zu der erwähnten Ausstellung beitrug. Bei Fridrich tritt neben die auf Grabinschriften basierenden Gedichte aus Nordböhmen das Frottieren deutscher Grabsteine auf den dortigen Friedhöfen, diese Frottagen werden ebenfalls in Ausstellungen gezeigt.

Das heißt, wenn sich Autoren mehrere Medien gleichzeitig nutzbar machen, steigert das offensichtlich erheblich ihre Erfolgchancen.

Vermittlung, Verbreitung, Rezeption

Rezensionen tschechischer Bücher, die auf Deutsch erschienen sind

Literaturkritik, Rezensionen tragen in einem erheblich größeren Maße zur Herausbildung von Neugier auf Texte bei als oft angenommen wird: „*Die Kritik vermag viel.*“²⁹³ Kritiker haben eine Mittlerfunktion zwischen Autor und Publikum, in allgemeiner und konkreter Hinsicht. Das heißt, sie machen zum einen Werbung für das Lesen an sich, machen Lust auf Literatur, verschaffen einen Überblick, wählen aus, informieren, interpretieren, werten, regen dazu an, über Literatur zu diskutieren usw. und sie rezensieren zum anderen konkrete Bücher, geben explizite Lektüretipps. Dabei prägen sie die öffentliche Wahrnehmung davon, was Literatur sei, sein könne, sein solle und wie einzelne Texte einzuschätzen seien. Eine besonders wichtige Rolle in diesem Prozess kommt den Feuilletons der großen überregionalen Tageszeitungen zu: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Neue Zürcher Zeitung*, *Süddeutsche Zeitung*, *Der Tagesspiegel*, *Die Welt*, die eine Leserschaft erreichen, die nicht per se an tschechischer Literatur interessiert ist, jedoch zu der Bildungsschicht gehört, die tatsächlich Belletristik liest. Gleiches lässt sich über Kultursender im Radio sagen, allen voran das deutschlandweit sendende heutige Deutschlandradio (zuvor RIAS resp. Deutschlandsender Kultur und Deutschlandfunk). Zudem werden die genannten Printmedien bei *perlentaucher*. *Das Kulturmagazin* ausgewertet, so dass der Zugriff auf diese Kritiken möglich bleibt, selbst wenn die jeweiligen Zeitungen an sich bereits nicht mehr aktuell sind, wodurch deren ursprüngliche Zeitgebundenheit in Permanenz übergeht. Damit befinden sie sich gegenüber flüchtigeren Medien im Vorteil, die allerdings ihren Beiträgen mittlerweile durch Internetauftritte und Podcasts ebenfalls mehr Dauer verleihen.

²⁹³ ZIMMERMANN, H. D. *Böhmen*, S. 24.

Sehr auffällig ist in diesem Zusammenhang, dass das Interesse des deutschsprachigen Feuilletons anderen Büchern gilt als denen, deren Übersetzung durch das Tschechische Kulturministerium gefördert worden ist. Von derzeit 110 ursprünglich tschechischen Titeln, auf deren Kritiken bei *perlentaucher* hingewiesen wird, gehören nur 32 zu den geförderten, also knapp unter 30%. Besser ist das Verhältnis der dort erwähnten Titel zu denen, die vom Deutschen Übersetzerfonds gefördert worden sind (66%), was vielleicht als Hinweis darauf aufgefasst werden kann, dass innerhalb Deutschlands eine zuverlässigere Einschätzung dessen möglich ist, was das Augenmerk der Öffentlichkeit auf sich ziehen dürfte. Erfreulich ist jedoch andererseits, dass die Zahl von 110 seit 1999 besprochenen Titeln im Verhältnis zur Gesamtproduktion erstaunlich hoch ist, was von einer beachtlichen Aufmerksamkeit zeugt, die der tschechischen Literatur gewidmet wird. Merkwürdigerweise bestätigt sich der oben beschriebene statistische Tiefpunkt bei der Herausgabe von Übersetzungen aus dem Tschechischen 2004 nicht direkt in den Feuilletons, denn 2004/05 findet tschechische Literatur durchaus noch einen Platz, während es erst etwas später (ca. 2006 bis 2009 und wieder 2017/18) recht mager wird. Was aber auch jenseits konkreter Titel nach Deutschland vordringt, sind ‚Enthüllungs-Affären‘ um tschechische Autoren, die im Ausland leben. Deren Austragung dringt aus der Tschechischen Republik in die deutschen Feuilletons vor. Es seien in diesem Zusammenhang nur die Namen Ota Filip und Milan Kundera erwähnt.

Andere Medien (z. B. mitteleuropäisch oder direkt auf Tschechien orientierte Literatur- oder Kulturzeitschriften wie *Sudetenland*, *Brücken*,²⁹⁴ die Literaturbeilagen der *Prager Zeitung* – bis 2016, seitdem nur noch als online-Medium – sowie Foren im Internet wie e*forum) erreichen eher jene, die ohnehin interessiert sind. Weitere, wie die oben erwähnten *Kafka. Zeitschrift für Mitteleuropa* (2001–2005), die vom Goethe-Institut herausgegeben wurde, oder *Kolon. Zeitschrift für deutsche und tschechische Literatur / Časopis pro německou a českou literaturu* (1998–2000), wurden sehr schnell wieder eingestellt, weil sie offenbar zu speziell waren und dadurch im Voraus den potentiellen Leserkreis bereits zu arg einschränkten. Bei zweiter Vermute ich, dass es nie diese deutsche, sondern nur eine tschechische Ausgabe gegeben habe.²⁹⁵

Werden die ursprünglich tschechischsprachigen Texte vom Feuilleton im tschechischen, europäischen, weltliterarischen Kontext betrachtet? Gelingt es ihnen also, ihre Kritiker davon zu überzeugen, dass ihnen mehr Raum gebührt als eine kleine

²⁹⁴ Diese sind allerdings seit 2019 nicht mehr ein *Germanistisches Jahrbuch Tschechien – Slowakei* wie bisher, sondern sie erscheinen nun als (allgemeinere) *Zeitschrift für Sprach-, Literatur und Kulturwissenschaft*.

²⁹⁵ Den Hinweis auf diesen neuen deutschen Titel kann man der [Notiz]. *NZZ*, 28. 7. 1998, 219, S. 36. ISSN 1420-6242 entnehmen. In der Zeitschriftendatenbank (ZDB) nachgewiesen ist nur die tschechische Variante. Als Erscheinungsort werden Prag, Köln angegeben.

Schublade? Wird auf die Qualität der Übersetzungen eingegangen,²⁹⁶ mit der die genussvolle Lektüre steht oder fällt?

In anderer Hinsicht wichtig sind die *Informationsmittel für Bibliotheken*, wenngleich es sich darin weniger um Kritiken, sondern eher um Kurzvorstellungen von Büchern handelt, die jedoch mit einer klaren Empfehlung verbunden werden, welche Form von Bibliothek (öffentliche städtische, regionale, wissenschaftliche) das jeweilige Werk anschaffen sollte. Den Kaufempfehlungen wird mehrheitlich entsprochen, so dass sie zu einer relativ weiten Verbreitung der Werke beitragen können.

Literatursendungen in Funk und Fernsehen, die Bestenlisten der Rundfunkanstalten, mittlerweile Podcasts können eine weitere Rolle spielen. Nur hat es den Anschein, dass darin weniger tschechische Literatur berücksichtigt wird als in der Presse, über die Tomáš Kubíček kurz vor der Leipziger Buchmesse 2019 sagte: „Das Erste, was mich überraschte [...], war, wie gering die Kenntnis tschechischer Literatur in Deutschland ist, wie gründlich sie uns ungeachtet der früheren engen Kontakte ‚vergesen‘ hatten. Noch in den 80er Jahren rezensierte beispielsweise Marcel Reich-Ranicki, der Papst der deutschen Literaturkritik, noch tschechische Literatur, jetzt sind wir aber aus dem deutschen medialen Raum verschwunden.“²⁹⁷ Der oben angeführte Befund kann diese Vernachlässigung tschechischer Literatur in den Printmedien glücklicherweise nicht ganz bestätigen.²⁹⁸ Zu Marcel Reich-Ranicki sei angemerkt, dass dieser durch seine persönliche deutsch-polnische Geschichte vielleicht allgemein mehr für Literatur aus Mitteleuropa sensibilisiert war als andere.

296 Christa Rothmeier hält „die Qualität der Übersetzungen“ für „oft auch“ „[p]roblematisch“. „Würde man die bestehenden Translationen, und ausdrücklich nicht nur die in Buchform, einer übersetzungskritischen Untersuchung unterziehen [...], käme zur Enttäuschung über den Stand der Rezeption sicher noch zusätzliche Ernüchterung hinzu. [...] Bei allem Respekt vor dem prinzipiell positiv zu bewertenden Engagement, die tschechische Lyrik im deutschen Sprachraum zu propagieren, scheint dieses bei so manchem Vermittler doch größer gewesen zu sein als die literarische Begabung“. ROTHMEIER, Christa. Terra incognita?: die Erschließung der tschechischen Lyrik des 20. Jahrhunderts durch deutsche Übersetzungen. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 2000, 46, S. 204. ISSN 0084-0041. Unter diesem Vorzeichen darf Rothmeier gern auch einmal ihre eigenen Lyrik-Übersetzungen einer übersetzungskritischen Untersuchung unterziehen. Franz Fühmann hat zudem nicht bereits in der ersten Hälfte der fünfziger Jahre auf der Basis von Interlinearversionen, die Ludvík Kundera angefertigt hat, aus dem Tschechischen übersetzt (Ebd.). Sie lernten sich erst Mitte der 1950er Jahre überhaupt kennen. Außerdem waren sie nicht Begründer dieser Tradition.

297 „První věc, která mě překvapila [...] to, jak nízká znalost české literatury v Německu je, nakolik na nás navzdory dřívějším užším kontaktům ‚zapomněli‘. Ještě v 80. letech recenzoval českou literaturu například Marcel Reich-Ranicki, papež německé literární kritiky, teď jsme ale z německého mediálního prostoru vymizeli“. KUBÍČEK, Tomáš und Marie VOŠLÁŘOVÁ. Co může česká literatura nabídnout světu? *iLiteratura.cz* [online]. 8. 1. 2019 [cit. 27. 1. 2019]. Zugänglich unter: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40997/kubicek-tomas-lipsky-knizni-veletrh/>.

298 Vgl. auch die Zusammenstellung von KROTTHAMMER, Andrea. *Tschechische Literatur in der deutschsprachigen Presse (2000–2018): eine bibliographische Dokumentation*. Innsbruck: IZA, 2019, die – ohne 300 Artikel zu Václav Havel aufzunehmen – immerhin 1146 Einträge aufweist, die „lediglich eine Auswahl“ darstellen. Ebd., S. 6. Sie sind freilich für uns längst nicht alle von Relevanz, weil es sich auch mit um kurze Notizen in österreichischen regionalen und lokalen Tageszeitungen handelt, dennoch ist die Zahl, die ja ca. 64 Artikeln je Jahr (also mehr als einem je Woche) entspricht, erstaunlich hoch.

a) Klischees

Selten kommt eine Rezension aus, ohne – zumindest kurz – „die Perspektive der vielen Millionen Touristen, die hier [d. i. in Prag] in Rabbi Löws Golem-Magie des alten Gettos eintauchen und im Goldenen Gässchen unterm Hradschin an Karl IV. oder Kafka oder Havel denken“, einzunehmen oder auf „Prag als literarische Hauptstadt der Moderne – in Deutschland denkt man dabei zuerst an Namen wie Kafka, Werfel, Kisch oder Perutz“ hinzuweisen, selbst wenn dann weiter ausgeführt wird, dass das besprochene Buch eine andere Sicht auf Prag zeige.²⁹⁹ Eigentlich könnte man annehmen, dass die meisten deutschsprachigen Leser von Literaturkritik ihr eigenes Bild von Prag vor Augen haben, schließlich führen Besucher aus deutschsprachigen Ländern die Statistiken an, wenn es um den Tourismus in Tschechien geht. Tilman Krause spitzt diese Fixierung auf Kafka zu, indem er schreibt: „Es muss nicht immer Kafka sein. Es darf nicht immer Kafka sein. Doch diese Mozartkugel der Prager (deutschen) Literatur rollt und rollt und rollt. Und alle neune fallen. Karel Hynek Mácha, der tschechische Byron, fällt. Die ‚Weltfreunde‘ um Franz Werfel fallen. Haseks Schwejk, der für die Tschechen ist, was Faust einst für die Deutschen war, fällt. Hans Janowitz, der Caligari-Erfinder oder Karel Capek, nationaler Großschriftsteller der Masaryk-Republik; Ludwig Winder und die literarische Industrie-Reportage der dreißiger Jahre oder Milada Soucková und ihre Rehabilitierung des ‚unbekannten Menschen‘; Jaroslav Durych, Jiri Weil und viele, viele andere – sie fallen wie von weit und mit verneinender Gebärde: unter den Tisch, aus dem Gedächtnis, sofern Kafka, diese vollkommen singuläre, für nichts als für sich selbst typische Erscheinung, den deutschen

299 DEMETZ, Peter. Die Frauen fehlen. *FAZ*, 14. 3. 1992, 44(63), S. bu5. ISSN 0174-4909; BARTMANN, Christoph. Gegen Kafka ist kein Kraut gewachsen, auch nicht, wenn es Hrabal heißt. *FAZ*, 25. 9. 2001, 53(223), S. 57. ISSN 0174-4909; SCHÜMER, Dirk. Mit Musik gegen die Einsamkeit antoben. *FAZ*, 24. 3. 2012, 64(72), S. 33. ISSN 0174-4909; Ders. Das Lied gerupfter Vögel. *FAZ*, 5. 3. 2013, 65(54), S. 26. ISSN 0174-4909. Bei Schümer besteht noch das Problem, dass er vage etwas über die tschechische Literatur und Sprache weiß, dies dann jedoch in falsche Zusammenhänge bringt. Holan war sicherlich nicht einer der „großartigsten Vertreter“ des Poetismus, das Land Tschechien besteht erst seit 1993 und nicht bereits in den 1920er Jahren und das Tschechische ist vor allem definitiv nicht „erst ab 1850 aus Dialekten erstand[en]“. SCHÜMER, D. Das Lied, S. 26; Ders. Diese Lektüre macht glücklich. *FAZ*, 8. 3. 2014, 66(57) S. L7. ISSN 0174-4909. In welcher Sprache – neben Latein – hat bitte Jan Amos Komenský/Johann Amos Comenius seine wunderbaren Texte geschrieben? Und was ist mit den mittelalterlichen Chorälen? Und wieso konnte sich Jan Hus zu Beginn des 15. Jahrhunderts Verdienste um eine Reform der tschechischen Orthographie erwerben, wenn es diese Sprache überhaupt erst ab dem 19. Jahrhundert gegeben haben soll? Nicht zu Unrecht trägt die Reclam-Anthologie *Die Sonnuhr* den Untertitel *Tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten*. Diese Behauptung ist also, gelinde gesagt, schlichtweg Unsinn, macht aber gleichzeitig ein Problem bei der Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland offensichtlich, wenn man meint, nicht ‚verfeinerten Ausdruck‘, sondern ‚jünglingshafte Urkraft‘ (Ebd.) erwarten zu müssen. Man muss zweifeln, dass Schümer, der als Übersetzer von *FAZ*-Beiträgen Jaroslav Rudiš angegeben wird (z. B. RUDIŠ, Jaroslav. Böhmisches Unwetter. *FAZ*, 25. 6. 2013, 65(144), S. 30. ISSN 0174-4909), mehr getan hat, als Rudiš deutschsprachige Version zu überarbeiten, wenn er so wenig über die tschechische Sprache weiß. „Osudy“ müssen nicht als „Schicksale“ wiedergegeben werden (SCHÜMER, D. Diese Lektüre, S. L7), sondern stehen im Plural für ‚Geschichte‘, ‚story‘, was von „Abenteuern“ nicht sehr weit entfernt ist. Wolfgang Schneider schreibt gleichfalls über die „Abenteurer“, dass „es sich wörtlich eher um ‚Schicksale‘ handelt“. SCHNEIDER, Wolfgang. Die Donner des Bürokratismus. *Der Tagesspiegel*, 4. 1. 2015, 71(22273), S. 25. ISSN 1865-2263.

*Blick auf Prag, auf Böhmen, auf das Vielvölkergemisch tschechischer Provenienz verstellt, das Tor zu einer der reichsten Literaturlandschaften Europas vernagelt.*³⁰⁰

Meist darf, wenn es denn tatsächlich um tschechischsprachige und nicht um deutschsprachige Prager Autoren geht, auf die Bezug genommen wird, neben einem Verweis auf Václav Havel³⁰¹ auch kein Hinweis auf Milan Kundera fehlen, oft werden zudem noch Ludvík Vaculík und Pavel Kohout³⁰², Bohumil Hrabal und Kneipen³⁰³, Jaroslav Hašek und der tschechische Humor³⁰⁴ genannt oder eine Gegenüberstellung mit Hašek³⁰⁵ vorgenommen. Die als bekannt vorausgesetzten Bezugsgrößen, die offensichtlich eine Art tschechischen Kanons bilden, stellen eine sehr überschaubare Zahl dar und stammen mit Hašek aus der Zwischenkriegszeit, mit den anderen aus den 1960er, 1970er Jahren, weisen also 100 resp. 50 Jahre zurück, als habe seitdem keine Entwicklung mehr stattgefunden. Solche Bezugnahmen sollen natürlich dazu dienen, einen unbekanntem Autor oder Text in etwas Bekanntes einzubetten, um den Zugang zu ihm zu erleichtern, aber diese Namen können ebenso den Zugang „vernageln“ wie Kafka, zumal wenn sich hinter deren Nennung eine Erwartungshaltung verbirgt, dass tschechische Literatur ernsthafte Themen immer humorvoll und leicht angetrunken verhandeln müsse.

In einer Kritik wird positiv hervorgehoben, dass Radka Denemarková keine „gefällige Literatur aus Osteuropa“ schreibe,³⁰⁶ da fragt man sich, abgesehen davon, weshalb eine Tschechin osteuropäische Literatur schreiben solle, welche Beispiele für eine „gefällige Literatur aus Osteuropa“ der Kritikerin vor Augen standen. Denn eine solche wird von anderen Kritikern nun gerade nicht von tschechischen Autoren erwartet: „Denn woran denkt man als Erstes bei der tschechischen Literatur? Man denkt an Bierdunst und verrückte Streiche, an wilde Phantasie, groteske Übertreibung, an so unbändigen wie

300 KRAUSE, T. Auf der Kleinseite, S. 35.

301 RIESE, Hans-Peter. Das verlogene Blau der Donau. *FAZ*, 16. 12. 2015, 67(292), S. 10. ISSN 0174-4909.

302 SCHÜMER, D. Mit Musik, S. 33; RIESE, Hans-Peter. Die unheilvolle Stille in den Dörfern. *FAZ*, 11. 9. 2012, 64(212), S. 16. ISSN 0174-4909.

303 HARTZ, Bettina. 13. Trinken, rauchen, bafeln. *FAZ*, 26. 11. 2017, 69(47), S. 62. ISSN 0174-4909. In diesem Falle ist es allerdings die rezensierte Anthologie selbst, die diese Klischees bedient.

304 MENASSE, Eva. Eingesponnen in den Irrsinn. *FAZ*, 19. 7. 2000, 52(165), S. 50. ISSN 0174-4909; HEITMANN, Michael. Geisterfahrt ins Sudetenland. *Der Tagesspiegel* [online], 16. 2. 2012 [cit. 31. 3. 2021], 68. ISSN 1865-2263. Zugänglich unter: <https://www.tagesspiegel.de/kultur/comics/graphic-novelle-geisterfahrt-ins-sudetenland/6219316.html/>; RIESE, Hans-Peter. Mit seinem Roman ging es erst ins Gefängnis und dann in die Emigration. *FAZ*, 18. 11. 2014, 66(268), S. 12. ISSN 0174-4909; HARTZ, Bettina. Zwischen Königgrätz und Kater Mikesch. *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung*, 17. 3. 2019, 30(11), S. Spezial 41. ISSN 1611-3993; EBBINGHAUS, Uwe. Zwei Brüder sehen rot. *FAZ*, 8. 6. 2019, 71(132), S. 10. ISSN 0174-4909.

305 HEFTRICH, Urs. Für diese Literatur braucht es Pyrotechniker. *FAZ*, 18. 11. 2017, 69(268), S. 12. ISSN 0174-4909.

306 DIENER, Andrea. Diese Schwalben bringen nichts als Grausamkeit. *FAZ*, 16. 3. 2019, 71(64), S. L2. ISSN 0174-4909.

*abgründigen Humor, an das ganze Instrumentarium überschießender Fabulierkunst. [...] Wohin man sieht, begegnet einem dieser kreative Wahnsinn.*³⁰⁷

Sehr merkwürdig im Hinblick auf geographische Vorstellungen fällt auch die Rezension von Alena Mornštajnovás *Hana* (2020) in der *Frankfurter Allgemeinen Zeitung* aus. In dem Untertitel wird dieser Roman, der mit 130.000 verkauften Exemplaren in Tschechien der Bestseller der letzten Jahre war, als „eine Geschichte aus dem Sudetenland“ bezeichnet, obgleich in der Rezension selbst dann doch die Rede von der „mährischen Provinz“ ist. Wieso der Ort Valašské Meziříčí ins Sudetenland verlegt werden muss – das sollte nicht die einzige Assoziation sein, die die Tageszeitung des deutschen Bildungsbürgertums mit Tschechien verbinden kann –, bleibt unverständlich. Und es stellt sich auch die Frage, ob unbedingt ein Rezensent aus Deutschland einem tschechischen Buch vorwerfen sollte, dass es Tschechen zu wenig historische Schuld zuschreibe, indem er, nun seinerseits kollektiv verallgemeinernd, ironisch von „Millionen ehrbarer Tschechen“ spricht und annimmt, dass zum Erfolg des Buches „nicht zuletzt die wirkungsvolle Entsorgung der Schuldfrage beigetragen haben“ dürfte, was noch einen eigenen Geschmack angesichts der ansonsten unmotiviert erscheinenden Erwähnung des „Sudetenlandes“ erhält.³⁰⁸

b) Qualität der Übersetzungen

Auf die Qualität der Übersetzungen wird in den Besprechungen vergleichsweise selten eingegangen, was insofern verständlich ist, als dies natürlich nur verantwortungsvoll geschehen kann, wenn der Rezensent tatsächlich selbst einen Vergleich mit dem Original vornehmen kann. Da aber die übersetzten Bücher im Idealfall als ‚deutsche Originale‘ durchgehen können sollten, scheint es fast wichtiger, dass einfach auf die sprachlichen Qualitäten dieser neuen Originale eingegangen wird, denn es kann in niemandes Interesse liegen, den Kreis der Kritiker auf jene zu reduzieren, die der tschechischen Sprache mächtig sind. Es geht ja gerade um die Hoffnung auf eine breitere Wahrnehmung tschechischer Literatur im deutschsprachigen Kontext und darum, dass durch diese auch Kritiker und dann Leser angesprochen werden, die nicht die tschechischen Originale lesen können.

Einzelne Sätze zu der Sprache der Werke sind durchaus zu finden, nämlich dann, wenn das Deutsch in sich nicht stimmig ist. Zum Beispiel über *Bel Canto* von Milada Součková war zu lesen: „[...] Eduard Schreiber, der sich an einigen Stellen des Textes leider

307 MENASSE, E. Eingesponnen in den Irrsinn, S. 50.

308 PLATH, Jörg. Wenn eine sich schuldig fühlt, entlastet das die anderen?: Alena Mornštajnová erzählt in ihrem Roman „Hana“, der den Tschechischen Buchpreis gewann, eine Geschichte aus dem Sudetenland. *FAZ*, 2. 1. 2021, 73(1), S. 12. ISSN 0174-4909.

grammatische Inkongruenzen und unsaubere Satzanschlüsse leistet.³⁰⁹ Wenn es in einer anderen Kritik heißt: „All das geschieht zudem in einer leider oftmals ungelenten Sprache“,³¹⁰ dann weiß man nicht, ob für diese „ungelente Sprache“ der Autor (Emil Hakl) oder der Übersetzer (Mirko Kraetsch) verantwortlich ist respektive gemacht wird.

Oder es ist allgemein die Rede von der Kongenialität und Meisterschaft der Übersetzer – die hier keineswegs in Frage gestellt werden soll –, ohne diese jedoch an einem einzigen Beispiel vorzuführen, so dass den Aussagen keine Plausibilität zukommt, wodurch ihr Gehalt geschwächt wird: „Heftrich hat [...] die hochkomplexe Lyrik – oft in Reimen – kongenial ins Deutsche übertragen“; „Kristina Kallert hat den tschechischen Text in ein meisterhaftes Deutsch gebracht und lässt uns die Tiefe seines metaphysischen Humors sehen“; „[...] nun zum ersten Mal in deutscher Sprache erschienen, hervorragend übersetzt von Mira Sonnenschein“; „die Übersetzerin Eva Profousová [...] kann man für ihre sprachschöpferische Leistung, die Derbheiten bis zum Obszönen mit unerwarteter Sanftheit paart, nur beglückwünschen“; „von Eva Profousová in bewundernswertes Deutsch übertragen“; „diese deutsche Fassung [von Ondřej Cikán], die hier neben dem tschechischen Original abgedruckt wird, präsentiert das Epos als ein lebendiges, waches, geradezu sprunghaftes und ausgesprochen vielfältiges Kunstwerk.“³¹¹

Auf fehlende kulturelle Verortung, die zu Missverständnissen führen könnte, weist Gerhard Schulz berechtigterweise hin und klärt auf: „Erzählt werden Schülergeschichten über ‚Sextaner‘. Leider hat die im übrigen sehr geschickte Übersetzerin [Marcela Euler] versäumt, ihren deutschen Lesern in einer Fußnote zu erklären, daß nach tschechischem Brauch die Oberschule mit den Primanern, den Elfjährigen, beginnt. Bei den hier mit ihrem Eros ringenden Sextanern handelt es sich also um Sechzehn- oder Siebzehnjährige. Keine Exzesse demnach unter allzu früh Gereiften, wie man zunächst vermuten könnte.“³¹²

Qualifiziertere Aussagen zur Qualität sind natürlich möglich, wenn die Kritiken aus der Feder eines Bohemisten oder Prager Deutschen stammen: „Die Übersetzerin [d. i. Kristina Kallert] hat keine Mühe gescheut, um im Deutschen passende Pfeifen für die vielen Register auf Vančuras Orgel zu finden – von den Basstönen der Archaismen über lyrische Stimmen bis zu den schrillen Klängen des Ordinären. So schafft sie ein staunenswert

ähnliches Abbild der Sprache des Originals.“³¹³ Oder: „Die beiden Übersetzer Milena Oda und Andreas Tretner hatten keine leichte Arbeit, denn Iljas Umgangssprache fehlt die grammatische Konsequenz, und schon wenn man sein intim-plebejisches ‚fotr‘ konsequent mit ‚Vater‘ übersetzt, wird der Ton gleich um eine halbe Note ins Literarische angehoben. Das ist kein Tadel, denn es ist eine philologische Tat ersten Ranges, es mit diesem kühnen und furchtlosen Text aufgenommen zu haben.“³¹⁴ Peter Demetz thematisiert die Frage der Übersetzungen andernorts gar in mehreren Absätzen und entwirft dabei die bis zu Beginn der 1990er Jahre geltende Zusammensetzung der Übersetzerschar (Prager Deutsche, Einzelpersonen, ostdeutsche Dichter).³¹⁵ Die implizit formulierte Kritik an der Auswahl aus Vítězslav Nezval in der Übertragung von Franz Fühmann erhält allerdings einen leichten Beigeschmack, denn bei Suhrkamp erschien neben der von Demetz besprochenen Anthologie ein Nezval-Band und Demetz selbst hat zur gleichen Zeit wie Fühmann, nur eben im Westen, ebenfalls bei Suhrkamp, einen Halas-Band vorgelegt, so dass er sich selbstverständlich fragen muss, weshalb man nicht die Suhrkamp'sche Übertragung, sondern die Fühmanns gewählt hat. Andererseits räumt Demetz ebenda ein, dass das Prager Deutsch „Papier“ gewesen sei,³¹⁶ es sich also eher um eine Bildungs- denn Alltagssprache gehandelt habe, so dass es eigentlich der zeitgenössischen tschechischen Literatur, die sich stark aus der tschechischen Alltagssprache speiste, nicht angemessen gewesen sei.

Auf die Übersetzung eingegangen werden muss mehr oder weniger zwangsläufig, wenn es sich um eine Neuübersetzung eines bekannten Werkes wie Jaroslav Hašeks *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* handelt, die Antonín Brousek jr., wie bereits erwähnt, 2014 unter dem Titel *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* vorgelegt hat. In solchen Fällen geht es um die Rechtfertigung der Notwendigkeit einer Neuübersetzung, um den Gewinn, den ein deutschsprachiger Leser aus dem (abermaligen) Lesen ziehen kann, um die Berechtigung, an eingefahrenen Lektüren zu rütteln. Peter Demetz bezeichnete schon die Neuübersetzung eines einzelnen Kapitels aus dem *Švejk* als „philologische Blasphemie“, weil er „die zeitgenössische Übertragung Grete Reiners [...], die mit einem authentisch kleinbürgerlichen Prager Deutsch arbeitete“ für einzig angemessen hielt.³¹⁷ Aber wieso sollte der Tscheche Švejk in „einem authentisch kleinbürgerlichen Prager Deutsch“ (Hervorh. AH) sprechen? Erst Brousek ver helfe

309 KERSCHBAUMER, Sandra. Sing mir das Quietschlied vom Leben. *FAZ*, 11. 8. 2011, 63(185), S. 28. ISSN 0174-4909.

310 POROMBKA, Wiebke. Achtung, Automat. *FAZ*, 30. 4. 2019, 71(100), S. 10. ISSN 0174-4909.

311 SCHÜMER, D. Das Lied, S. 26; HESSING, Jakob. Gottes tausend Dukaten. *FAZ*, 24. 7. 2013, 65(169), S. 26. ISSN 0174-4909; RIESE, H.- P. Das verlogene Blau, S. 10; SPRECKELSEN, Tilman. Was ist mit der Freiheit, du Nulpe? *FAZ*, 11. 3. 2019, 71(64), S. L1. ISSN 0174-4909; HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, S. Spezial 41; SPRECKELSEN, Tilman. Wo im Genick die Ewigkeit mir lauert. *FAZ*, 26. 3. 2020, 72(73), S. 10. ISSN 0174-4909.

312 SCHULZ, Gerhard. Anrufung des großen Fagotts. *FAZ*, 24. 3. 1998, 50(70), S. 44. ISSN 0174-4909. Der Fußnoten-Vorschlag ist allerdings keine so gute Idee, besser wäre gewesen, die Bezeichnung gleich kulturell übersetzt und die im Deutschen passende Klassenstufe gewählt zu haben.

313 HEFTRICH, U. Für diese Literatur, S. 12.

314 DEMETZ, Peter. Die Panzerschlacht in der Manege. *FAZ*, 28. 4. 2007, 59(99), S. Z5. ISSN 0174-4909.

315 DEMETZ, P. Die Frauen, S. buz5.

316 Ebd.

317 Ebd. Sicherlich sehr zu seiner Erleichterung ist nie die für 1995 angekündigte „völlig neuartige“ Švejk Übersetzung von Peter Sacher ins Berlinerische erschienen. Vgl. BERWANGER, Katrin. Weißes Pferd und Sonnenuhr: in Leipzig präsentiert sich vom 23. bis 26. März die Buchwelt der Nachbarn – Bedeutende Lyrik- und Prosawerke in deutscher Übersetzung werden vorgestellt. *Mitteldeutsche Zeitung*, 22. 3. 1995, 6, S. V 1.

dazu, so Dirk Schümer, dass wir „das geniale, verstörende, brutale, ordinäre, saukomische Epochenwerk über einen tschechischen Trottel im Ersten Weltkrieg wirklich als einen der größten Romane überhaupt wertschätzen“ können: „Was gewinnen deutsche Leser durch die Neufassung? Unendlich viel. Denn was dieses Buch zu einem der Schlüsselwerke des vorigen Jahrhunderts macht, lässt sich jetzt viel präziser begreifen und genießen.“³¹⁸

c) Würdigungen bzw. weiteres mediales Auftreten von tschechischer Literatur

Unter dieser Überschrift soll ein Blick darauf geworfen werden, ob und, wenn ja, wie tschechische Literatur in den Medien jenseits von Rezensionen konkreter Werke präsent ist. Wird beispielsweise an Jubiläen erinnert, werden Nachrufe auf gestorbene Autoren geschrieben, werden Debatten innerhalb der tschechischen Literatur verfolgt, werden Interviews mit tschechischen Autoren abgedruckt? Dieses Kapitel kann leider kurz gehalten werden, weil all das fast nicht stattfindet.

Zusammenfassende Darstellungen der tschechischen Gegenwartsliteratur, Autoreninterviews, Berichte von Reisen, die zusammen mit tschechischen Autoren in die Tschechische Republik unternommen worden sind, usw. mehrten sich 2019 in großem Umfang, was vor allem als Erfolg der unermüdlichen Pressearbeit der Veranstalter des Tschechischen Kulturjahres gewertet werden kann, denen auf einzigartige Weise gelungen ist, das Licht der Scheinwerfer auf die tschechische Literatur zu lenken. *Die Welt* brachte eine literarische Entdeckungsreise durch Tschechien, das „sein einst multikulturelles und mehrsprachiges Terrain gerade geschichtsbewusst neu“ erkunde und dessen jüngere Autorengeneration „wieder literarisch relevanter“ sei „[u]nd zwar in dem Sinne, dass sie Themen aufs Tapet bringt, die im politischen Diskurs Tschechiens lange tabuisiert waren oder es bis heute sind“,³¹⁹ die *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung* bot einen Streifzug durch die tschechische Gegenwartsliteratur,³²⁰ in der *Berliner Zeitung* erschien ein großes Interview mit Radka Denemarková,³²¹ die *Frankfurter Allgemeine Zeitung* erinnerte mit einer Reportage aus Prag, in der die tschechischen Gegenwartsliteraten als „Grenzgänger zwischen Geschichte und Gegenwart, Wirklichkeit und Phantasie“ charakterisiert werden, an die Samtene Revolution von 1989,³²² die

318 SCHÜMER, D. Diese Lektüre, S. L7.

319 REICHWEIN, Marc. Oh wie schön ist Tschechien: unser Nachbarland liebt die Atomkraft, birgt ungeahnte Superhelden und stellt sich in Kürze auf der Leipziger Buchmesse vor. *Die Welt*, 2. 3. 2019, 74(52), S. 27. ISSN 0173-8437. Die Veranstalter der „Gaslandkaffeeahrt für Literaturkritiker“ (Ebd.) haben offensichtlich eine kurze historische Einführung und Begriffsklärung verabsäumt, wenn nun von der „Verbannung der deutschsprachigen Einwohner Tschechiens“ die Rede ist (Ebd.), denn eine solche hat seit Bestehen Tschechiens natürlich zum Glück nicht wieder stattgefunden. Erfreulicherweise weiß der Autor jedoch immerhin explizit zwischen Mittel- und Osteuropa zu unterscheiden.

320 HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, S. Spezial 41.

321 LENZ, S. Wir verlieren die Demokratie, S. 28.

322 SPRECKELSEN, Tilman. Wir Studenten von 1968 haben wundervolle Kinder. *FAZ*, 20. 3. 2019, 71(67), S. 9. ISSN 0174-4909.

Frankfurter Rundschau brachte eine Doppelseite zu Tschechien, wobei der eine Beitrag ebenfalls einen Rückblick, nunmehr in das Jahr 1969 darstellte,³²³ der andere den Wiederabdruck eines Berichts von einer Journalistenreise, die im Vorfeld der Buchmesse auf Einladung der Mährischen Landesbibliothek in die Tschechische Republik stattgefunden hatte – auf der auch die weiteren Reiseberichte basierten – und den man bereits einige Tage zuvor in der *Berliner Zeitung* lesen konnte.³²⁴

Die Auswertung des Jahres 2020 zeigt jedoch nach diesem Glanzjahr bereits wieder eine gewisse Ermüdungserscheinung des deutschsprachigen Feuilletons. Es geht nicht darum, das Niveau von 2019 zu halten, das dürfte weder möglich noch erforderlich sein, aber alle Vierteljahre dürfte doch gerne sowohl in Printmedien als auch im Radio ein Buch, auf dessen Titelseite ein tschechischer Autorenname steht, einer Betrachtung für würdig befunden werden. Zumal 2019 konstatiert wurde: „Der tschechischen Gegenwartsliteratur [...] kann man vor allem eines bescheinigen: wach zu sein. [...] Jetzt [...] lohnt es sich, den lesenden Blick ins Nachbarland zu richten. Eine neue Autorengeneration ist herangewachsen, die die tschechische und mitteleuropäische Gegenwart kartiert und sich mit dem historischen Erbe selbstbewusst auseinandersetzt“,³²⁵ was ja wie eine Selbstaufforderung der Feuilletonistin zum Weiterlesen klingt. Im Folgejahr ist diese Aufforderung jedenfalls nicht eingelöst worden.³²⁶ Allerdings ist Ende März 2021 bereits der Stand des gesamten Jahres 2020 erreicht worden, was zumindest hoffen lässt.

Ähnlich überblicksmäßige Formen der Darstellung wurden bereits in den ‚Schlüsseljahren‘ 1997 und 2004 gewählt, die sich, wie gezeigt, zwar nicht durch ein Anwachsen der Übersetzungsproduktion auszeichneten, was aber eben doch nicht heißt, dass das Feuilleton nicht auf die gesellschaftlich-politischen Ereignisse hätte mit einem Blick auf die Literatur reagieren wollen. Balduin Winter nahm 1997

323 LEGGEWIE, Claus. Brutaler „Bruderkampf“: im März 1969 triumphierte die CSSR bei der Eishockey-WM über die UdSSR: das Land feierte die Siege als Revanche für die Okkupation. *Frankfurter Rundschau*, 21. 3. 2019, 75(68), S. 33. ISSN 0940-6980.

324 LENZ, Susanne. So nah, so fern, so verwandt. *Berliner Zeitung*, 19. 3. 2019, 75(65), S. 3. ISSN 0947-174X bzw. dasselbe unter anderem Titel noch einmal: Dies. Der fremd gewordene Nachbar. *Frankfurter Rundschau*, 21. 3. 2019, 75(68), S. 32–33. ISSN 0940-6980.

325 HARTZ, B. Zwischen Königgrätz, S. Spezial 41.

326 In der *FAZ* erschienen 2020, wenn ich nichts übersehen habe, zwei Kritiken von Büchern tschechischer Autoren – von SPRECKELSEN, T. Wo im Genick, S. 10 und BEHA. Für den Tisch [über David Böhm, *A wie Antarktis – Ansichten vom andern Ende der Welt*]. *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung*, 5. 4. 2020, 31(14), S. 46. ISSN 1611-3993. Mit *Máj* handelt es sich zwar nicht gerade um ein Werk, das im deutschsprachigen Raum erst „entdeckt“ werden müsste, denn es gab ja vor der Übersetzung Ondřej Cíkáns bereits eine Reihe von Übersetzungen des Poems ins Deutsche, aber wem dies bisher entgangen ist, der darf nun wenigstens diese weitere Interpretation „entdecken“. Im Deutschlandfunk gab es 2020 einen Beitrag zu Markéta Pilátová *Mit Baťa im Dschungel*. NOVY, Beatrix. Eine tschechische Legende. *Deutschlandfunk* [online]. 14. 7. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: https://www.deutschlandfunk.de/marketa-pilatova-mit-bat-a-im-dschungel-eine-tschechische.700.de.html?dram:article_id=480500/.

in der *Frankfurter Rundschau* einen solchen vor,³²⁷ die *Neue Zürcher Zeitung* brachte eine Überblicksdarstellung von Alena Wagnerová, der zufolge „*sich alles, was in den letzten Jahrzehnten in diesem Teil Europas erlebt und erlitten wurde, langsam in ästhetische Bilder zu verwandeln beginnt*“,³²⁸ und *Ein Streitgespräch über die tschechische Literatur*, das allerdings in Wien geführt wurde und insofern nichts unmittelbar mit der Deutsch-Tschechischen Erklärung zu tun hatte, sondern wohl eher mit dem Jubiläum des 1967 den Weg in die Reformen des sogenannten Prager Frühlings weisenden Schriftstellerkongresses.³²⁹ Auch im Folgejahr richtete sich der Blick mit einer *Erinnerung an den Prager Regimekritiker Ludvík Vaculík und sein ‚Manifest der 2000‘ Worte* ebenfalls zurück in die 1960er Jahre.³³⁰ Mitte der 1990er Jahre wurde vor allem, je nach dem, über den Verlust oder die Befreiung von der politischen Ersatzfunktion der Literatur reflektiert, die es ihr auferlegte oder ermöglichte, rein literarästhetischen Anforderungen zu genügen und nicht weiter mit politischen Fehllektüren der Werke rechnen zu müssen. Am häufigsten wird in diesen Feuilleton-Texten das Wort ‚normal‘, ‚Normalität‘, ‚normalisiert‘, ‚Normalmaß‘ verwendet – als Ausdruck dessen, dass die Literatur nun von ihrer moralischen Bürde befreit worden ist und sich den Gegebenheiten des (internationalen) Marktes, aber auch einer sich verengenden Leserschaft stellen musste.

Im Jahr des Beitritts der Tschechischen Republik zur Europäischen Union diene abermals auch ein Blick auf die Literatur der Annäherung an den neuen Mitgliedsstaat, denn die „*neuen Mitglieder der EU werden in ihrer Individualität erst wahrnehmbar durch ihre kulturellen Repräsentanten, durch die Künstler und Schriftsteller, die in ihren Werken bündeln, aber auch reflektierend brechen, was ihre Nationen bewegt*“. ³³¹ Auch in diesem Text fällt übrigens das Wort ‚Normalität‘, weil es sich für die beitretenden Staaten um eine „*Rückkehr*“ nach Europa handle und nicht um „*historisches Neuland*“, wie es sich „*aus westlicher Sicht*“ darstelle. Hana Andronikova erwartete von dem EU-Beitritt für die tschechischen Autoren „*mehr Möglichkeiten, im Westen veröffentlicht und gelesen zu werden*“, ³³² was sich ausgerechnet in ihrem Fall nicht bestätigte, denn es liegt bis heute noch keine deutsche Übersetzung eines ihrer Werke vor. Bohuslav Vaněk richtete in diesem Zusammenhang das Augenmerk nach innen, dass es zu einer

327 WINTER, Balduin. In nächster Nähe, so fern: Tschechiens neueste Literatur zwischen „Welt erkennen“ und „Neue Welt erschaffen“. *Frankfurter Rundschau*, 3. 5. 1997, 53, S. 2/ ZB 2. ISSN 0940-6980.

328 WAGNEROVÁ, Alena. Schauplatz Tschechien: nach der Befreiung – die Freiheit: die Literatur auf dem Weg zurück in die Normalität. *NZZ*, 3. 9. 1997, 218, S. 45. ISSN 1420-6242.

329 JANDL, Paul. Der Geschmack verbotener Früchte: ein Streitgespräch über tschechische Literatur [mit Ivan Klíma, Vladimír Binar, Iva Pékárková]. *NZZ*, 20. 11. 1997, 218, S. 48. ISSN 1420-6242.

330 SWARTZ, Richard. Die Literatur kam aus der Tiefe der Tasche. *FAZ*, 27. 6. 1998, 50(146), S. 43. ISSN 0174-4909.

331 RIK. Die neue Physiognomie Europas. *FAZ*, 29. 4. 2004, 56(100), S. 35. ISSN 0174-4909.

332 Ebd.

Bereicherung der tschechischen Literatur, die „*nur auf dem Festland*“ spiele, kommen werde, da das Land das ihm fehlende Meer hinzugewinne.³³³ Wenig später stellte jedoch Eva Profousová das Gegenteil dar, nämlich, *Warum die junge Literatur vor allem im Ausland spielt*³³⁴ – schon vor dem EU-Beitritt fanden einzelne Autoren ‚ihr‘ Meer. Ich selbst habe mich ebenfalls 2004 der Begriffe ‚Normalität‘ und ‚normal‘ bedient, um zum Ausdruck zu bringen, dass die Klagen der 1990er Jahre „*über den Prestigeverlust der Literaten einerseits und die Ausrichtung am Markt andererseits*“ nahezu verstummt seien und nun die literarische „*Produktion als ein buntes ideelles und ästhetisches Mosaik*“ erscheine.³³⁵

Kommen wir nun zu den Würdigungen anlässlich von Jubiläen und Todesfällen. In der *Neuen Zürcher Zeitung* wurde an den 200. Geburtstag von Karel Hynek Mácha (*1810) und an die 100. Geburtstage von Jiří Weil (*1900) und František Halas (*1901), dort und im Radio an den 100. Geburtstag Vladimír Holans (*1905) erinnert.³³⁶ Auch Bohumil Hrabals (*1914) 100. Geburtstag bot Anlass, an ihn zu erinnern. Der 80. Geburtstag Ludvík Vaculíks (*1926) und sein Tod (†2015) wurden entsprechend medial bedacht, Pavel Kohout (*1928) wurde zu seinem 80. und 90. Geburtstag gratuliert und ebenso wurde Ivan Klíma (*1931) sowohl zu seinem 70. als auch zu seinem 80. Geburtstag gewürdigt.³³⁷ Nachrufe – also mehr als reine Agenturnotizen, die beispielsweise anlässlich des Todes von Susanna Roth (†1997), Ivan Diviš (†1999), Jiřina Hauková (†2005), Ivan Martin Jirous (†2011), Květa Legátová (†2012), Josef Topol (†2015), Zuzana Brabcová (†2015), Jan Sokol (†2021) veröffentlicht worden sind – wurden außerdem auf die Autoren Josef Hiršal (†2003),³³⁸

333 Ebd.

334 PROFOUSOVÁ, Eva. Ausweichbewegungen. *NZZ*, 11. 6. 2004, 225(133), S. 43. ISSN 1420-6242.

335 HULTSCH, Anne. Der Steinbruch rumort: epische Renaissance und unterhaltende Lektüre: in der tschechischen Literatur ist die Normalität eingekehrt. *Sächsische Zeitung*, 16. 4. 2004, 59, S. 7. ISSN 0232-2021.

336 WAGNEROVÁ, Alena. Ein Stern am Firmament der Romantik: vor 200 Jahren wurde Karel Hynek Mácha, der grosse Unbekannte der tschechischen Literatur, geboren. *NZZ*, 24. 7. 2010, 231(169), S. 24. ISSN 1420-6242; Dies. Das Beharren des Menschlichen. Zum 100. Geburtstag des tschechischen Schriftstellers Jiří Weil. *NZZ*, 7. 8. 2000, 221(181), S. 20. ISSN 1420-6242; INGOLD, Felix Philipp. Ein Barbar im Garten der Weltpoesie: vor 100 Jahren wurde der Dichter František Halas geboren. *NZZ*, 3. 10. 2001, 222(229), S. 36. ISSN 1420-6242; HEFTRICH, Urs. Die längste Nacht im Wortjahr: zum 100. Geburtstag des Prager Dichters Vladimír Holan. *NZZ*, 16. 9. 2005, 226(216), S. 35. ISSN 1420-6242; HAMM, Simone. Poetischer Zauberer und Abenteurer. *Deutschlandfunk* [online]. 13. 9. 2005 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: https://www.deutschlandfunk.de/poetischer-zauberer-und-abenteurer.700.de.html?dram:article_id=82443/.

337 KROTTHAMMER, A. *Tschechische Literatur* weist fünf Geburtstagsartikel für Hrabal (S. 35); drei Geburtstagsartikel und sechs Nachrufe auf Vaculík (S. 77–78); acht Artikel zum 80. und drei zum 90. Geburtstag von Kohout (S. 45–46, 48) sowie vier Artikel zum 70. und zwei zum 80. Geburtstag Klímas (S. 40) nach.

338 BREITENSTEIN, Andreas. Disteln im Parnass: zum Tod des Schriftstellers Josef Hiršal. *NZZ*, 18. 9. 2003, 224(216), S. 37. ISSN 1420-6242; INGOLD, Felix Philipp. Der lockere Avantgardist: zum Tod des tschechischen Dichters und Übersetzers Josef Hiršal. *FAZ*, 18. 9. 2003, 55(217), S. 36. ISSN 0174-4909.

Bohumil Hrabal (†1997),³³⁹ Egon Bondy (†2007),³⁴⁰ Jiří Kolář (†2002), Simona Monyová (†2011), Jiří Gruša (†2011), Josef Škvorecký (†2012), Ota Filip (†2018)³⁴¹ sowie Ludvík Kundera (†2010) als Dichter und Vermittler und Eckhard Thiele (†2018) als Übersetzer verfasst.³⁴² Auch wenn es sich bei diesen Namen selbstverständlich nicht um die junge frische Gegenwartsliteratur handelt, was sich durch das Genre begründet, erweist sich doch, dass die Namen derer, die ab den 1960er Jahren aktiv waren, durchaus noch im Gedächtnis der Feuilletonisten präsent sind und damit weiterhin einen wichtigen Beitrag zu der Wahrnehmung der tschechischen Literatur im deutschsprachigen Ausland leisten können. Und es handelt sich dabei eben nicht nur um die wenigen oben aufgezählten Namen, auf die konstant Bezug genommen wird. Vielleicht lädt manch einen Leser die Erinnerung an ältere Autoren dazu ein, sich zu fragen, was das Land heute literarisch zu bieten habe.

Eine Form von Würdigung stellt auch dar, wenn tschechische Texte in von Feuilleton-Redaktionen zusammengestellte Serien aufgenommen werden, die zusammen mit der jeweiligen Zeitung sehr preiswert im Zeitungsladen angeboten werden. 2004/05 stellte beispielsweise die *Süddeutsche Zeitung* Woche für Woche eine fünfzigbändige *Bibliothek* zusammen, die Milan Kunderas Roman *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins* eröffnen durfte und in die des weiteren Bohumil Hrabals *Ich dachte an die goldenen Zeiten* Eingang fand. Dabei handelt es sich selbstverständlich um keine neuen Übersetzungen, sondern um lizenzierte Ausgaben und damit um das Wachsenhalten der Texte im Bewusstsein der Leser. Mit 4% der Titel, die als die zur Lektüre empfehlenswertesten betrachtet werden, schneidet die tschechische Literatur dabei gar nicht schlecht ab.

d) Kritikerpersönlichkeiten

Viele Kritiken tschechischer Bücher auf dem deutschsprachigen Markt stammen von Peter Demetz (*1922), Alena Wagnerová (*1936), Hans-Peter Riese (*1941), einige von Urs Heftrich (*1961), Andreas Breitenstein (*1961) und Dirk Schümer (*1962).

339 BARTMANN, Christoph. Meister kleiner Fluchten: zum Tod des tschechischen Schriftstellers Bohumil Hrabal. *FAZ*, 5. 2. 1997, 49(30), S. 11. ISSN 0174-4909; ESTERHÁZY, Péter. Ach, es ist gut, wie es ist. Großer Schwärmer, kleine Dinge: eine Erinnerung an Bohumil Hrabal. *FAZ*, 8. 2. 1997, 49(33), S. 35. ISSN 0174-4909 und zahlreiche weitere.

340 HVORECKÝ, Michal. Ein Beatnik aus Böhmen: Legende des Prager Undergrounds: zum Tode des Autors und Philosophen Egon Bondy. *FAZ*, 12. 4. 2007, 59(85), S. 34. ISSN 0174-4909.

341 KROTTHAMMER, A. *Tschechische Literatur* weist sieben Todesnotizen und Nachrufe auf Kolář (S. 48–49); drei auf Monyová (S. 58); 15 auf Gruša (S. 22–23); sechs auf Škvorecký (S. 71–72) und 18 auf Filip (S. 17) nach.

342 RIESE, Hans-Peter. Der Vermittler: zum Tod des tschechischen Dichters Ludvík Kundera. *FAZ*, 18. 8. 2010, 62(190), S. 31. ISSN 0174-4909; F.A.Z.: Der Vielgeehrte: Übersetzer Eckhard Thiele gestorben. *FAZ*, 4. 8. 2018, 70(179), S. 11. ISSN 0174-4909.

Es wäre zu begrüßen, wenn langsam ein jüngerer Anwalt hinzukommen würde, der bestens mit der tschechischen Geschichte und Kultur bis zur unmittelbaren Gegenwart vertraut ist, dass es zu keinen Peinlichkeiten wie der Verlagerung von Valašské Meziříčí ins Sudetenland oder der Behauptung, dass die tschechische Sprache erst ab 1850 entstanden sei, kommen muss. Nur wer sich auskennt, kann das übernehmen, was Sigrid Löffler in ihrem *„Aufgabenkatalog des Literaturkritikers“* unter anderem fordert: *„Literaturkritik sollte einen Gegenkanon zu den gängigen Bestsellerlisten aufstellen, sollte als Markt-Korrektiv wirken, indem sie vorzugsweise Bücher propagiert, die keine Massenbasis haben. Einen Gegenkanon aufstellen, heißt auch: Debütanten und Newcomer vorstellen, Unbekannte aus kleinen Verlagen präsentieren, dem Innovatorischen eine Chance geben. Der Kritiker soll sich durch den Druck des Marktes nicht beeindrucken lassen [...]“*³⁴³ Einem solchen Gegenkanon würde gut auch die Aufnahme von Werken tschechischer Autoren zur Ehre gereichen, wenn ihnen einer der ‚Gate-keeper‘ das Tor öffnen würde.

Die Kritiken zeigen gut, welcher Kritiker unter Anwendung welcher Kriterien seine Erwartungen an die Texte darstellt. Gerade hier kann man einen starken Wandel erkennen, der sich in Rezensionen von nicht so ausgeprägt mit dem Tschechischen vertrauter Kritiker zeigt und darauf hindeutet, dass diese oftmals nicht *„dem Druck des Marktes“* standhalten. So peinlich dieser Hinweis sein mag: Den Paratexten kommt übergebührende Bedeutung für diese Kritiken zu. Ohne ein erhellendes Nachwort sollte man als Verleger – zumindest wenn es sich nicht um Gegenwartsliteratur handelt – kein tschechisches Buch auf den deutschen Markt entlassen, wenn man es gut mit ihm meint. Auch die einführenden Worte zu Lesungen werden gerne in den Kritiken genutzt. Das heißt, alle Äußerungen ‚Drumherum‘ sollten mit Bedacht getan werden und für die Kritiker ‚anwenderfreundlich‘ sein, weil sie sich größtenteils auf sie verlassen. Ein gutes Beispiel dafür ist das Nachwort von Jaroslav Rudiš zu der erwähnten Neuübersetzung des *Švejk*, das gekürzt gleich selbst in der *Frankfurter Allgemeinen Zeitung* abgedruckt worden ist.³⁴⁴ Literaturkritik wird häufig zum Verstärker der Verlagspropaganda. Wenn dies auch bedauerlich ist, weil damit der kritische Geist und ernsthafte Debatten verlorengehen, sollte man es sich jedenfalls zunutze machen, wenn man es schon nicht ändern kann.

343 LÖFFLER, Sigrid. Die versalzene Suppe und deren Köche: über das Verhältnis von Literatur, Kritik und Öffentlichkeit. In: SCHMIDT-DENGLER, Wendelin und Nicole Katja STREITLER, edd. *Literaturkritik: Theorie und Praxis*. Innsbruck; Wien: Studien Verlag, 1999, S. 38. ISBN 3-7065-1365-X.

344 RUDIŠ, Jaroslav. Ohne dieses Buch macht mein Vater nachts kein Auge zu. *FAZ*, 22. 1. 2014, 66(18), S. 28. ISSN 0174-4909.

Produktive Rezeption, poetische Verarbeitung

Aus der Tatsache heraus, dass sich in die polnische und ungarische Literatur durchaus Spuren tschechischer Werke eingeschrieben haben (man denke nur an den starken Einfluss Bohumil Hrabals auf Paweł Huelle und Péter Esterházy), habe ich mir die Frage gestellt, ob man etwas Ähnliches auch für die deutschsprachige Literatur beobachten könne. In der Gegenwartsliteratur habe ich dafür jedoch nur ein Beispiel gefunden:³⁴⁵ Irina Liebmanns Roman *Die freien Frauen* (2004), in dem Sonja Trotzki[j-Sammler] aus Kratochvils *Nesmrtelný příběh* (*Unsterbliche Geschichte*) als Adressatin verzweifelter Briefe der Hauptfigur Elisabeth Schlosser auftritt. Kratochvils Roman war der Auslöser für Liebmanns Roman, den sie wiederum als Auslöser für das Sprechen und Nachdenken der Protagonistin über sich selbst in ihren Roman einführt.³⁴⁶

In Judith Hermanns *Nichts als Gespenster* (2003) spielen zwar auch zwei Erzählungen in Tschechien, dabei geht es aber weniger um Tschechien, sondern einfach um die Fremde, denn weitere Erzählungen des Bandes spielen an ganz anderen Orten der Welt.

Stefan Zweig nahm an, dass das Nichtreagieren deutscher Literaten auf tschechische Werke an dem Größengefälle zwischen beiden Literaturen liege, denn er behauptete, dass sich nur etwa gleich große Literaturen etwas zu sagen hätten. Er war felsenfest davon überzeugt, dass die Zugehörigkeit von Autoren zu Literaturen großer und zu Literaturen kleiner Völker ihrer gegenseitigen Annäherung unüberwindbar im Wege stehe.³⁴⁷ Es kann aber im Gegenteil auch daran liegen, dass es Ähnlichkeiten zwischen den mitteleuropäischen Literaturen gibt, die über nationalliterarische Grenzen hinweg wirken, wenn ein Geflecht aus tschechisch-polnisch-ungarischen Werken entsteht. Dann sollten sich allerdings auch Beispiele für Formen produktiver Rezeption in der österreichischen Literatur finden lassen und nicht nur Spuren österreichischer Literatur in der tschechischen, die zahlreich sind.

Václav Havel machte die Beobachtung, dass die mitteleuropäische Literatur einerseits einen Hang zu einem etwas verkomplizierten Ausdruck, andererseits zur

345 Ein Beispiel aus fernerer Zeit wäre Otokar Březina, dessen Art zu dichten seine (Auch-)Übersetzer Johannes Urzidil und Anton Josef Trčka beeinflusst hat. Vgl. HULTSCH, Anne. Johannes Urzidil als Übersetzer Otokar Březinas. In: HÖHNE, Steffen, Klaus JOHANN und Mirek NĚMEC, edd. *Johannes Urzidil (1896–1970): ein „hinternationaler“ Schriftsteller zwischen Böhmen und New York*. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2013, S. 167–188. ISBN 978-3-412-20917-9; Dies., Antonin Josef Trčka alias ANTIOS als ein Vermittler Otokar Březinas in Österreich. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 2020, NF 8, S. 151–184. ISSN 0084-0041. Für die Prosa kann man ohne Zweifel *Švejk* einen Einfluss auf Tucholsky, Weiskopf, Becher, Brecht zusprechen. Vgl. SCHAMSCHULA, Walter. IV. Die Aufnahme der tschechischen Literatur in Deutschland. In: KANZOG, K. und A. MASSER, edd. *Reallexikon der deutschen Literaturgeschichte*. Bd. 4. 2. Auflage. Berlin; New York: De Gruyter, 2001, S. 56. ISBN 3-11-017252-6.

346 LIEBMANN, Irina. *Die freien Frauen*. Berlin: Berlin Verlag, 2004. ISBN 978-3-8270-0347-8.

347 So äußert er sich auf leicht herablassende Weise gegenüber seinem Cousin Egon Hostovský, dem er keinen Platz in der Weltliteratur zugestehen wollte. HOSTOVSKÝ, Egon. *Literární dobrodružství českého spisovatele v cizině*. Praha: ERM, 1995, S. 48, 46. ISBN 80-85913-13-5.

Selbstironisierung aufweise.³⁴⁸ Zoran Konstantinović benennt ähnlich drei Traditionsstränge eines intellektuellen gemeinsamen Mitteleuropagefühls: 1. den Hang zum Surrealen und Grotesken; 2. das besondere Interesse für Sprache, das sich in Wortspielen und sprachlichen Experimenten ausdrücke, in denen die eigene Sprache als Sprache eines kleinen Volkes verteidigt werde; und 3. die Bereitschaft zur Mimikry als Möglichkeit, jede Unterdrückung durch die Staatsmacht dem Spott preiszugeben.³⁴⁹ Literarischer Austausch, der dies bestätigt, bestand zwischen verschiedenen tschechischen Autoren und Kollegen in Österreich und Deutschland. Ab den 1960er Jahren ging es beispielsweise rege um die Wiener und Stuttgarter Gruppe zu, was dazu führte, dass Werke von Bohumila Grögerová und Josef Hiršal im deutschsprachigen Raum rezipiert werden konnten.

Heute handelt es sich allerdings in den meisten Fällen des tschechisch-deutschen literarischen Austauschs seitens tschechischer Autoren um diejenigen, die in Deutschland schon so gut wie zu Hause sind (Jaroslav Rudiš oder Tomáš Kafka, der seine poetischen SMS-Korrespondenzen führt). Martin Becker reagiert mit seinem Buch *Warten auf Kafka. Eine literarische Seelenkunde Tschechiens* (2019) auf seine Freundschaft mit Jaroslav Rudiš, mit dem er auch eng an Theaterstücken zusammenarbeitet. In diesem Falle handelt es sich um Essays, die sich thematisch mit Tschechien bzw. der tschechischen (passender wäre: böhmischen) Literatur beschäftigen, es geht also nicht um eine spezifische Schreibweise, von der er sich inspiriert zeigt. Wie schon der Titel zeigt, werden Stereotype bedient. Tschechien sind für Becker Hašek, Havel, Hrabal, Kafka, Kundera, Meyrink, Pavel, Reinerová, Rudiš und Bier, Cafés, Kneipen, (magisches) Prag und Melancholie.

Andere Literaturen weisen hingegen eine Reihe von Texten auf, die sich mit Tschechischem auseinandersetzen oder deren Handlungsort in Tschechien liegt. Auch dadurch wird Neugier auf genuin Tschechisches geweckt. Es seien in diesem Zusammenhang nur die Amerikaner Philip Roth mit *Epilogue: The Prague Orgy* (1985; dt. 1986) und Michael Chabon mit *The Amazing Adventures of Kavalier & Clay* (2000; dt. 2002), der Pole Mariusz Szczygiel mit *Gottland* (2006; dt. 2008), der Brite Simon Mawer mit *The Glass Room* (2009) und *Prague Spring* (2018), der Brasilianer Jorge Louis Borges mit *El milagro secreto* (1943; dt. 1970), die Russen Sergej Luk'janenko und Vladimir Vasil'ev mit *Dnevnoj dozor* (2000; dt. 2005) oder die Finnin Katri Lipson

348 HAVEL, Václav und Martin C. PUTNA. „Pro někoho horizont, pro jiného symbol bludných cest“ (Rozhovor s Václavem Havlem o českým [sic] mýtech a antimýtech, o čečáckovství a o Americe a také o smrti). *Souvislosti*, 2007, 18(2), S. 69–80. ISSN 0862-6928.

349 KONSTANTINOVIĆ, Zoran. Das Mitteleuropa-Verständnis in der Literatur der Gegenwart [1989]. In: PLASCHKA, Richard G., Horst HASELSTEINER und Anna M. DRABEK, edd. *Mitteleuropa – Idee, Wissenschaft und Kultur im 19. und 20. Jahrhundert: Beiträge aus österreichischer und ungarischer Sicht*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1997, S. 85. ISBN 3-7001-2613-1.

mit *Jätelökauppias* (2012; dt. 2020) in Erinnerung gerufen. Einige dieser Werke liegen in deutscher Übersetzung vor.³⁵⁰ Aus der deutschsprachigen Literatur fallen mir keine vergleichbaren Werke ein, was aber nicht heißen muss, dass sie nicht existieren.

Literatur- und Übersetzerpreise

Aller Beobachtung nach spielt es keine wesentliche Rolle für die Platzierung tschechischer Werke auf dem deutschsprachigen Buchmarkt, ob sie oder ihre Verfasser in der Tschechischen Republik mit Preisen (Jaroslav-Seifert-Preis, Staatspreis für Literatur, Magnesia Litera, Jiří-Orten-Preis, Buch des Jahres) ausgezeichnet worden sind oder nicht,³⁵¹ wenngleich diese Preise meist bei der Kurzdarstellung der Autoren z. B. auf den Internetseiten der Literaturagenten durchaus genannt werden. Deutschsprachige Verlage scheinen sich davon jedoch nicht sehr beeindruckt zu lassen, womit sie insofern recht haben, als Preisverleihungen sich auf einen konkreten kulturellen Kontext beziehen. Was in der einen Kultur eine Großtat ist, muss es nicht in einer anderen sein.

Es stellt sich die Frage, ob dies anders ist, wenn es sich um in Europa oder Deutschland verliehene Preise handelt.

Den European Union Prize for Literature erhielten 2011 Tomáš Zmeškal, 2014 Jan Němec, 2017 Bianca Bellová und 2021 Lucie Faulerová. Von Zmeškal gibt es noch keine deutsche Ausgabe, von Jan Němec eine (2019) und von Bianca Bellová zwei (2014, 2018) oder drei.³⁵² Weder bei Němec noch bei Bellová kann ein direkter Zusammenhang zwischen Preisverleihung und deutschsprachiger Übersetzung gesehen werden, weil die Němec-Übersetzung erst fünf Jahre später publiziert worden

ist und von Bellová, als sie den Preis erhielt, bereits drei Jahre eine Übersetzung ins Deutsche vorlag. Und die erste Übersetzung Faulerová, die 2021 erschien, ist ebenfalls bereits vor dem Erhalt des Preises angefertigt.

Der Dresdner Lyrikpreis, ein Literaturpreis also, der sich auf eine bestimmte Textform bezieht, ist sehr bewusst deutsch-tschechisch ausgerichtet und scheut dabei auch keine Mühen. Er wird seit 1996 in einem zweijährigen Turnus vergeben. Eingesendet werden dürfen deutsch- und tschechischsprachige Gedichte, aus denen eine deutsche und eine tschechische Vorjury jeweils fünf Autoren für die Endrunde nominiert. Die Texte dieser zehn Nominierten werden in die je andere Sprache übertragen, so dass der paritätisch besetzten Endjury alle Texte in einer ihr verständlichen Sprache vorliegen. Für viele der tschechischen Nominierten handelt es sich dabei um die ersten Übertragungen ihrer Gedichte ins Deutsche überhaupt. Eine Auswahl dieser Übertragungen erschien bis 2016 immer in einem dem Lyrikpreis gewidmeten, vorab erscheinenden Sonderheft der Zeitschrift *Signum. Blätter für Literatur und Kritik*. Der oder gegebenenfalls die Preisträger werden anschließend in *Ostragehege. Zeitschrift für Literatur und Kunst* vorgestellt. 2018 gab das Literaturhaus Villa Augustin selbst – anstatt des *Signum*-Sonderheftes – in der edition AZUR einen Band zum Preis heraus. Tschechische Preisträger waren bisher: Petr Hruška (1998, zusammen mit Christian Lehnert), Viola Fischerová (2006, zusammen mit Uljana Wolf), Marie Štátná (2010), Simona Racková (2016, zusammen mit Guy Helming), Jan Škrob (2018, zusammen mit Bastian Schneider). Der Publikumspreis, der 2016 erstmals verliehen wurde, ging 2018 an Jan Nemček und 2020 an Ondřej Krystyník. Der Preis setzt sich bewusst für die Lyrik ein, die es allgemein schwer hat, ihre Leser zu finden, denn, wie Vladimír Holan schrieb und was sich Reiner Kunze zum Motto seines Bandes *eines jeden einziges leben* (1986) wählte: „Kunst ist... etwas für manchen, nichts für alle.“³⁵³ Das trifft in noch gesteigerter Form auf die Lyrik zu. Dennoch sollen die „manchen“, denen Lyrik etwas ist, nicht leer ausgehen. Gerade diese trägt dazu bei, sich in fremde Gedankenwelten hineinzulassen, auf den Worten herumzukauen, sie in sich nachhallen zu lassen, kurzum, mit dem Werk eine intensive Zeit zu verbringen, wenn es einen anspricht.

Leider kann jedoch auch hinsichtlich dieses Preises nicht konstatiert werden, dass seine Verleihung dazu führen würde, dass dann in absehbarer Zeit ein eigenständiger Band des jeweiligen Preisträgers in einem deutschsprachigen Verlag erschiene, wenn jetzt auch das europäische Verlagskollektiv von hochroth mit Ausgaben von Štátná und Škrob etwas nachgeholt hat. Dies stand aber sicherlich in keinerlei Zusammenhang damit, dass beide Autoren vor einigen Jahren Träger des Dresdner Lyrikpreises geworden sind.

³⁵³ KUNZE, Reiner. *eines jeden einziges leben*. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1986, S. 29. ISBN 978-3-10-042010-7.

³⁵⁰ Leider ist aber beispielsweise die deutsche Version von SZCZYGIEL, Mariusz. *Gottland: Reportagen*. Aus dem Polnischen von Esther Kinsky. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2008. ISBN 978-3-518-41966-3 gerade hinsichtlich tschechischer Realien voller Fehler, weil die Übersetzerin Esther Kinsky sich zwar mit der polnischen, nicht jedoch mit der tschechischen Kultur auskennt und ein Lektor, der mit dieser besser vertraut wäre, die Übersetzung offensichtlich nicht vor ihrer Veröffentlichung gesehen hat. So werden viele tschechische Namen falsch geschrieben, aus der Prager Burg wird das „Schloß in Prag“ (S. 66, 83, 139), aus der Národní třída die „Nationalallee“ (S. 66, 67), aus dem Čechův most die „Tschechenbrücke“ (S. 84), aus dem Palác Koruna der „Korona-Palast“ (S. 97), aus der Abhörwanze ein „Ohr“ (S. 134), aus České Budějovice „Českie Budejowice“ (S. 168), aus den Střední Čechy „Mittelttschechien“ (S. 231) usw., was selbstredend höchst ärgerlich ist, wenn es dem Autor darum geht, aus seiner Sicht ihn interessierende Aspekte der tschechischen Kultur aufzuzeigen.

³⁵¹ Vgl. HULTSCH, A. Schreiben, S. 474.

³⁵² Für das Buch *Incanto* (2020) von Becky wird von der Deutschen Nationalbibliothek Bianca Bellová als Verfasserin angegeben und das Buch der Sachgruppe *Deutsche Literatur* zugeordnet. *Katalog der Deutschen Nationalbibliothek* [online]. 15. 1. 2021 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <http://d-nb.info/1201677300/>. Ein Übersetzer wird weder dort noch auf den Seiten des Sinnbild Verlags in Gaggenu genau genannt, wo sich auch kein Hinweis auf Bellová findet. Becky. *Incanto. Sinnbild-Verlag* [online]. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: https://www.sinnbild-verlag.de/Incanto_Becky.html/. Insofern bin ich mir nicht im Klaren darüber, ob tatsächlich von drei ins Deutsche übersetzten Büchern Bellovás gesprochen werden kann.

Die Ostseeinsel Usedom vergibt ebenfalls einen Literaturpreis, der sich zumindest 2011 an das Paar Autor–Übersetzer gerichtet hat, denn es erhielten ihn Radka Denemarková und Eva Profousová (beide haben zusammen auch 2012 noch den Ehrenpreis des Georg Dehio-Buchpreises des Deutschen Kulturforums östliches Europa erhalten), 2014 war Jaroslav Rudiš der alleinige Preisträger auf Usedom. In diesem Falle handelt es sich um bereits publizierte Bücher. Der Preis kann also nur rückwirkend die Entscheidung des Verlages richtig heißen, die Bücher herausgegeben zu haben und aufmunternd wirken, sich weiterhin dieser Autoren anzunehmen.

In dem Kontext der Preise und Ehrungen mit erwähnt seien die leider eingestellten Dresdner Poetikvorlesungen zur Literatur in Mitteleuropa, die in zwei Jahrgängen von tschechischen Autoren bestritten wurden – 1999 von Jiří Gruša, publiziert unter dem Titel *Das Gesicht – der Schriftsteller – der Fall. Vorlesungen über die Präention der Dichter, die Kompetenz und das Präsens als die Zeitform der Lyrik* (2000); 2003 von Petr Borkovec, publiziert unter dem Titel *Aus dem Binnenland. Drei Arten zu übersetzen* (2006) – und die in Berlin angesiedelte (angesiedelt gewesene?) Siegfried-Unseld-Professur, die 2009 bis 2017 an der Humboldt-Universität von Autoren aus Ost-, Mittel- und Südosteuropa wahrgenommen wurde, unter anderen im Wintersemester 2012/13 von Jaroslav Rudiš.

Die Übersetzerwerkstätten, die das Literarische Colloquium Berlin durchführt, haben einen ausgezeichneten Ruf. Die Möglichkeit zur Teilnahme kann als eine Auszeichnung resp. ein Stipendium für Übersetzer betrachtet werden. Zu ihren Teilnehmern gehörten immer wieder auch Übersetzer aus dem Tschechischen: Kathrin Liedtke (1996), Beate Smandek und Eva Profousová (2002), Kristina Kallert, Eva Profousová (2004), Bettina Kaibach (2005), Doris Kouba (2012), Kathrin Janka (2014). Da das Literarische Colloquium eine renommierte Adresse ist, ist es selbstverständlich wichtig, dass an diesem Ort auch über Übersetzungen aus dem Tschechischen gesprochen wird.

Gleichfalls eine öffentlichkeitswirksame Adresse in Berlin ist das Berliner Künstlerprogramm des Deutschen Akademischen Austauschdienstes, weil es mit der öffentlichen Vorstellung der Residenten verbunden ist. Zu den Gästen zählten nach 1989 Ivan Wernisch (1994), Petr Borkovec (2004) und Jáchym Topol (2008). Von Petr Borkovec wurde in diesem Zusammenhang einer der schönen Presse-Drucke der Friedenauer Presse herausgegeben.

Der Deutsche Literaturfonds vergibt den Paul-Celan-Preis für herausragende Literaturübersetzungen ins Deutsche. Der letzte und einzige Preisträger für das Übersetzen aus dem Tschechischen war bisher Karl-Heinz Jähn für seine Hrabal-Übersetzungen (1997). Den Hieronymus-Ring, einen Wanderpreis, den der Verband deutschsprachiger Übersetzer literarischer und wissenschaftlicher Werke (VdÜ) gestiftet hat, schmückte hingegen noch gar keinen Finger eines Übersetzers aus dem Tschechischen.

Jüngeren Datums ist der Susanna Roth-Übersetzungswettbewerb für künftige Übersetzer, denn er richtet sich an altersmäßig jüngere Teilnehmer, die noch *keine* Übersetzung in Buchform veröffentlicht haben. Er wird von den Tschechischen Zentren ausgelobt und alterniert zwischen Deutschland und Österreich/Schweiz. Es geht dabei darum, neue Übersetzer-Talente zu entdecken oder bisher im Verborgenen übersetzende junge Menschen zu ermutigen, ihr Können einem breiteren Publikum vorzustellen.

„Beachtung verdient im Zusammenhang mit der Verleihung von Preisen und Stipendien die Tätigkeit von GutachterInnen, die solchen Förderungen vorausgeht.“³⁵⁴ Das ist ein Aspekt, der nur schwer von außen zu beobachten ist und der je nach Preis sehr unterschiedlich verläuft. In einigen Fällen dürfte man mit der Analyse von Rezensionen deutschsprachiger Übersetzungen in den Feuilletons weiterkommen (z. B. hinsichtlich der Platzierung von Jaroslav Rudiš auf die Shortlist des Preises der Leipziger Buchmesse), in anderen Fällen geht es eher um die Überzeugungsarbeit von Kennern der tschechischen Literatur in der Jury (z. B. beim Dresdner Lyrikpreis). Wenn man ganz ‚oben‘, beim Nobelpreis für Literatur, ansetzt, dann ist bekannt, welche intensive Lobbyarbeit für einzelne Autoren geleistet wird, die zum Teil über viele Jahre im Gespräch bleiben.

Lesungen, Festivals

Lesungen sind im deutschsprachigen Raum ein ganz wesentliches, wenn nicht *das* wirkungsvollste Element in der Gesamtkonstellation, wie die Bücher ihren Weg zu den Lesern finden. Der 1967/68 laut Roland Barthes ‚gestorbene Autor‘ ist längst wieder von den Toten auferstanden und lebt ein intensives Leben. Er wird auf seine Authentizität geprüft und letzten Endes auch als Autorität nicht nur hinsichtlich seines eigenen Werkes, sondern ebenso der gesellschaftlich-politischen und/oder kulturellen Lage seines Landes befragt.³⁵⁵ Unabhängig davon, wie man das als Literaturwissenschaftler beurteilen mag, handelt es sich einfach um eine Tatsache, die keineswegs unterschätzt werden sollte. Die deutschen Leser wollen ‚ihren‘ Autor erleben, ihn zum Teil ihrer eigenen Diskussionskultur machen. Je interessanter er als Person ist, desto besser sind seine Chancen auf dem Markt. Dabei kann das, was als interessant gilt, recht unterschiedlich sein. Sei es, wie im Falle Kateřina Tučková, ein hohes persönliches Engagement, sich der Geschichte des eigenen Volkes zu stellen, sei es, wie im Falle Jaroslav Rudiš, die bis zum Sprachwechsel reichende

³⁵⁴ BACHLEITNER, N. und M. WOLF. Auf dem Weg, S. 23.

³⁵⁵ Radka Denemarková berichtet beispielsweise, dass sie in Deutschland die Frage vorgelegt bekam, wann alle Deutschen entschädigt würden, d. h., der Lesungsbesucher betrachtete sie als Repräsentantin der Politik der Tschechischen Republik. LENZ, S. Wir verlieren die Demokratie, S. 28.

Hinwendung zu Deutschland, seien es, wie im Falle Jáchym Topols, wilde, sich der Unterordnung unter das System verweigernde Jugendjahre oder ähnliches.

Es ist kein Zufall, dass zahlreiche Literaturpreise im deutschsprachigen Raum mit Wettbewerbslesungen verbunden sind, was tschechische Autoren noch vor zehn, zwanzig Jahren eher abschreckte, weil ihnen eine solche Selbstpräsentation fern lag. Und es ist in der Tat die Frage, was damit ausgezeichnet wird: der Text oder die Performance. Kann sich ein ästhetisch ausgezeichnete Text durchsetzen, wenn sein Autor ein eher introvertierter Mensch ist? Und kann nicht eine gute Show über ästhetische Schwächen eines Textes hinwegtäuschen? Gleich, wie es sei, es ziehen genau diese öffentlichen Literaturaktionen die mediale Aufmerksamkeit auf sich und bieten den Medien Anlass, über Autoren und Texte noch in anderem Kontext zu berichten als in Form von reinen Literaturkritiken ohne äußeren Anlass, die in regionalen Tageszeitungen immer seltener werden.

Lesungen sind aber auch deshalb – nicht nur für tschechische Autoren – wichtig, weil sie in finanzieller Hinsicht neben Arbeits- oder Stadtschreiberstipendien im Ausland erheblich zum Überleben der Autoren beitragen und damit dafür sorgen, dass diese überhaupt weiter schreiben können, ohne ‚artfremden‘ Tätigkeiten nachgehen zu müssen oder Hungers zu sterben.

Einen Fixpunkt, von dem aus die tschechische Literatur verbreitet wird, stellen die Tschechischen Zentren dar, also Einrichtungen der tschechischen Außenpolitik im Ausland.³⁵⁶ Leider ist aber beispielsweise das Tschechische Zentrum in Dresden vor einigen Jahren (2009) geschlossen worden, was insofern ein großer Fehler war, weil es mit Lesungen, der jährlichen Nonstop-Lesung, Diskussionsrunden mit Autoren, Ausstellungen zu tschechischer Literatur entschieden zur kontinuierlichen ‚Infiltration‘ der Bürgergesellschaft mit tschechischer Literatur beitrug, was durch exklusive Büchertische unterstützt wurde. Es erschien gerade als wichtig, von dem Rand Deutschlands her zu wirken, von wo aus es nah zum Nachbarn ist, also vielleicht die Neugier – und aber auch die abzubauenen Vorurteile – größer sind als im Landesinneren, und wo gleichzeitig das Angebot an Tschechischem nicht in einem Meer weiterer Angebote unterging.

Wie schon mehrfach erwähnt, hängt viel von einzelnen Personen ab. Das gilt auch hinsichtlich der Vermittlung der eigenen Begeisterung für tschechische Literatur bei Lesungen. Beispielsweise Reiner Kunze flücht in Lesungen eigener Texte oft Gedichte Jan Skácel ein, so dass sicherlich nicht nur ein Leser Kunzes anschließend zu einem

³⁵⁶ Allerdings handelt es sich bei ihnen nicht um „vielleicht die einzige Institution in Deutschland, die sich regelmäßig der Propagierung tschechischer Literatur widmet“ („snad jediné instituce v Německu, které se pravidelně věnují propagaci české literatury“), was etwas ignorant klingt, wenn dies aus dem Munde gerade einer Vertreterin des größten Tschechischen Zentrums in Deutschland ertönt. FRANKENBERG, C. Práce [online]. Vielleicht wäre die Gesamtsituation befriedigender, wenn man sich gegenseitig etwas mehr wahrnehmen würde?

Leser Skácel geworden ist. Wo stünden wir, wenn jeder deutschsprachige Dichter sich ‚seinen‘ tschechischen Autor suchte...! Aber so einfach geht es natürlich nicht, denn die Intimität, die Kunze durch jahrelanges Übersetzen zu dem Werk Skácel und anderer entwickelt hat, lässt sich nicht einfach auf andere Autoren übertragen.

Was bei der Organisation von Lesungen in Deutschland jedoch auffällt, wie ich aus eigener Erfahrung weiß, ist, dass seitens tschechischer Veranstalter (also beispielsweise der Tschechischen Zentren) bevorzugt Autoren eingeladen werden, die Deutsch beherrschen, wenn es sich nicht um schon recht etablierte Vertreter der mittleren Generation wie beispielsweise Jáchym Topol oder Petr Borkovec handelt. Es besteht selbstverständlich kein Zusammenhang zwischen Deutschkenntnissen und der Qualität auf Tschechisch geschriebener literarischer Texte, aber es wird schnell deutlich, welche Rolle das persönliche Auftreten spielt, bei dem tschechische Autoren das deutsche Publikum für sich gewinnen können. Und das gelingt natürlich besser, wenn die Kommunikation direkt stattfinden kann. Dennoch führt diese Praxis bedauerlicherweise dazu, dass einige wenige Autoren ‚herumgereicht‘ werden, während die Chancen anderer eher gering sind. Michael Špirit hat zusätzlich beobachtet, dass jüngere Autoren oder Autoren maximal mittleren Autors bevorzugt würden.³⁵⁷ Wollen wir nicht hoffen, dass es dabei um die ‚Ansehnlichkeit‘ geht, sondern doch eher um die Energie für Lesetourneen.

Die Tschechisch-Deutschen Kulturtag, welche die Brücke | Most-Stiftung 1999 in Dresden (zunächst, bis 2006, als Tschechische Kulturtag) begründet und dann in die weitere Region erweitert hat, die mittlerweile von der EuroRegion Elbe/Labe ausgetragen werden (und die damit dem traurigen Schicksal des Festivals Mitte Europa entgehen konnten), berücksichtigen alle Sparten der Kultur, mithin auch der Literatur. In ihrem Rahmen hatte auch 2002 die Veranstaltungsart „Shuttle Lesung® Prager Nacht“ ihre Premiere, von wo aus sie sich in 15 weitere deutsche Städte v. a. in Sachsen, Sachsen-Anhalt, Bayern, Baden-Württemberg ausdehnte. Diese Form der Literaturvermittlung fällt selbstverständlich in den oben erwähnten Bereich des Ausschöpfens des Unterhaltungscharakters von Literatur, der hier noch dadurch verstärkt wird, dass die Lesungen zu ungewöhnlicher Zeit an ansonsten nicht zugänglichen Orten stattfanden und damit die Texte in einen ganz eigenen Dialog mit ihrer Umgebung treten konnten: mit dem Pathologie-Institut, dem unterirdischen Kollektor, dem Klärwerk, dem Gewächshaus des botanischen Gartens, dem Gerichtssaal usw. In diesem Fall ging es also nicht um eine persönliche Begegnung mit Autoren als vielmehr mit den Texten. Die Ausschnitte aus den Texten waren jeweils relativ kurz und mussten präzise gewählt sein, denn Raum für Kommentare,

³⁵⁷ HON, Jan. Středoevropský literární prostor už neexistuje. Korespondenční rozhovor s Tomášem Glancem a Michaelem Špírem o české literatuře ve světě, o slavistice na zahraničních univerzitách i o tom, zda spisovatelé rozumějí literatuře. *Plav*, 2007, 3(2), S. 2. ISSN 1802-4734.

sieht man von der stimmlichen Interpretation durch den jeweiligen Schauspieler, der sie las, ab, blieb nicht. Die Texte mussten für sich sprechen. Unterstützt von der Robert-Bosch-Stiftung, sollte auf diese Art und Weise vor allem die – ebenfalls von der Bosch-Stiftung geförderte – Reihe *Tschechische Bibliothek* propagiert werden. Diese Veranstaltungen waren immer ein großer Erfolg und riefen ein beachtliches Publikums- und Presseecho hervor, sind allerdings in der Vorbereitung und Logistik aufwendig und kostspielig, weil eben das Publikum von einem Ort an den anderen gelangen muss. Andererseits handelte es sich um eine gut genutzte Möglichkeit, Menschen für tschechische Literatur zu interessieren, die niemals auf die Idee gekommen wären, zu einer herkömmlichen Lesung zu gehen.

Ein wiederum anderes Publikum kann durch Abende angesprochen werden, bei denen Literatur und Musik kombiniert werden und miteinander in Interaktion treten. Auch dabei geht es um das Schaffen einer Atmosphäre, die eine neue Wahrnehmung der Texte ermöglicht.

Buchmessen

Nachdem 2015 zwölf, 2016 vierzehn, 2017 acht Übertragungen tschechischer Belletristik in Deutschland erschienen sind (s. o.), hat das unglaubliche Engagement der Organisatoren und Koordinatoren des anlässlich des Gastlandauftritts der Tschechischen Republik auf der Leipziger Buchmesse ausgerufenen Tschechischen Kulturjahres 2019 mit 19 Belletristik-Titeln zu einem erkennbaren Anstieg der Kurve geführt, der jedoch in der offiziellen Statistik weniger brisant ausfällt, als zu erwarten gewesen wäre, wenn man die tatsächlich in deutscher Sprache erschienen Titel des Jahres zählt.³⁵⁸ Der Anstieg hat sich 2020 sicherlich noch fortgesetzt, wovon noch keine abschließenden Zahlen vorliegen.³⁵⁹ Allerdings berichtete Eva Profousová bereits im Herbst 2019 von einer großen Ebbe, die auf die Flut oder den Boom im Frühjahr folgte.³⁶⁰ Anlässlich des Erscheinens der *Tschechischen Bibliothek* in der Deutschen Verlagsanstalt schrieb Christoph Bartman: „Rezeption ist zum guten Teil Glückssache, und wenn sie sich dann einmal ereignet, dann werden in der Regel einzelne Bücher wahrgenommen statt kompletter Literaturen. Warum aber nicht dem Zufall auf die

358 Wie oben bereits ausgeführt, berücksichtigt diese Statistik nur die in deutschen Verlagen erschienenen Titel. Der Anteil von Büchern, die bei österreichischen Verlagen erschienen, war mit jeweils mehreren bei Braumüller, Drava, Edition Korrespondenzen, Kētos, Wieser verlegten Titeln relativ hoch.

359 Die vorab geäußerten Vorbehalte gegen die Organisation der vom Tschechischen Kulturministerium beauftragten Moravská zemská knihovna erwiesen sich als unbegründet. Vgl. „*Zu wünschen bleibt, dass das neu gegründete České literární centrum (Tschechisches Literaturzentrum) mehr Kompetenzen erhält und unabhängiger wird von der doch recht schwerfälligen Dachorganisation Moravská zemská knihovna (der Mährischen Landesbibliothek), deren Strukturen den Anforderungen der Zeit schlicht zuwiderlaufen*“, so KOUBA, D. Rezeption, S. 363.

360 PROFOUSOVÁ, Eva. Vydávat českou literaturu je pro Němce ztrátový koníček. *Knižní novinky*, 2019, 18(19), S. 9. ISSN 1213-7073.

Sprünge helfen.³⁶¹ Dies ließe sich auf das Tschechische Kulturjahr 2019 übertragen. Es ging darum, dem Zufall auf die Sprünge zu helfen. Die sich daraus ergebende spannende, uns wohl alle interessierende, Frage lautet, ob es gelingen werde, eine länger andauernde Stabilisierung bei vielleicht +/- 20 Titeln je Jahr zu erreichen wie zu Beginn der 1990er Jahre.

In diesem Zusammenhang wird immer wieder vom „*Gastland-Effekt*“ oder „*Frankfurt-Effekt*“ gesprochen, also die Steigerung der Produktion anlässlich des Gastlandauftritts der jeweiligen Herkunftsliteratur bei der Frankfurter Buchmesse.³⁶² Im Gegensatz zu Ungarn (1999), Polen (2000), Litauen (2002), Russland (2003), Georgien (2018), Slowenien (2022) war die Tschechische Republik bisher kein Gastland der Frankfurter Buchmesse. Bei Russland konnte man diesen Effekt sehr deutlich beobachten (s. o., Diagramm 2). Liegt der Anteil aus dem Russischen übertragener Bücher seit 1994 zwischen 1 und 2%, wuchs er von 2002 zu 2003 von 1,4 auf 3% und fiel dann 2004 bereits wieder auf 2%, wobei ein weiterer Abwärtstrend bis auf 0,8% im Jahre 2019 folgte. In dem Diagramm oben sieht man das kleine kurze Aufbäumen der Übersetzungen aus dem Russischen, das genau gegenläufig zu dem Gesamttrend um das Jahr 2004 ist, was eben mit dem „*Gastland-Effekt*“ begründet werden kann.

Die Tschechische Republik war bereits 1995 Gastland in Leipzig (vgl. die erwähnte tschechische Nummer von *Ostragehege*), was den Mitte der 1990er Jahre einsetzenden Abwärtstrend jedoch nicht aufhalten konnte (Übertragungen belletristischer Titel aus dem Tschechischen ins Deutsche 1994: 28, 1995: 19, 1996: 16).

Wozu aber Buchmessen allgemein gut sein können, sind zufällige Entdeckungen, dass beispielsweise einem Buchhändler, einem Bibliothekar, einem Veranstalter von Lesungen oder einem Herausgeber einer Literaturzeitschrift einfach ein Buch in die Hände gerät, das ihn anspricht, interessiert – und eine weitere Aktivität auslöst. So ist es z. B. geschehen bei Volker Sielaff, der die in der Edition Korrespondenzen erschienene deutschsprachige Version von Petr Borkovec' *Feldarbeit* zufällig bei einer Buchmesse fand und seitdem dessen Namen verbreitet. Im Gegensatz zu Lesungen, die da und dort übers Jahr stattfinden, kann auf Buchmessen ein so großes Publikum wie sonst nirgends angesprochen werden, und dazu eines, das durchweg literarisch interessiert ist und das zudem eine Multiplikatorfunktion einnehmen kann.

Bildungsinstitutionen, universitäre Bohemistik

Multiplikatoren sollte man auch an Slavistik-Instituten deutschsprachiger Universitäten finden können, allerdings ist in den letzten Jahren ein so massiver Abbau des Tschechischangebots, und zwar auf professoraler Ebene, zu verzeichnen, dass davon

361 BARTMANN, C. Gegen Kafka, S. 57.

362 BÖRSENVEREIN. *Buch*. 2011, S. 84; Dass. 2014, S. 97; Dass. 2015, S. 97; Dass. 2016, S. 98.

kaum noch die Rede sein kein. Das wird sich kurz- bis spätestens mittelfristig insofern auswirken, als von Slavistikstudenten Tschechisch immer seltener als Sprache gewählt wird, wenn der Spracherwerb durch kein attraktives, forschungsbasiertes Lehrangebot flankiert wird. Professuren für (west-)slavistische Literaturwissenschaft, zu deren selbstverständlichem Forschungsschwerpunkt bohemistische Fragestellungen zählten, wurden entweder nach Emeritierung der Stelleninhaber nicht wiederbesetzt (z. B. in München) oder ohne bohemistischen Schwerpunkt wiederbesetzt, den es zuvor gab (z. B. in Potsdam, Leipzig, Dresden, Gießen, Regensburg³⁶³). Sachsen, das durch Tschechien mit einer über 450 km langen Grenze verbunden ist, mithin auf seinem Territorium über mehr als die Hälfte des gesamten deutsch-tschechischen Grenzverlaufs verfügt, meint darauf verzichten zu können, diese Nähe auch auf professoraler Ebene abzubilden. Das ist nicht nur ein bedauerlicher, sondern politisch höchst unvernünftiger Vorgang. In diesem Zusammenhang bietet sich abermals ein Vergleich mit Polen an, wo es eine recht starke und gut aufgestellte Bohemistik gibt und – wie vermutet werden kann, auch deshalb – verhältnismäßig viel aus dem Tschechischen übersetzt wird.

Wer soll die Lücke füllen, die auf dieser Ebene in den letzten ca. zwanzig Jahren in Deutschland entstanden ist? An den Tschechischen Zentren kann auch Tschechisch gelernt werden, aber auch deren Zahl und Möglichkeiten sind, wie bereits erwähnt, zunehmend beschränkt. Die Volkshochschulen? An ihnen werden in der Regel ebenfalls Tschechischkurse angeboten, von deren Niveau schweigen wir hier aber lieber. Es sind immerhin Orte, an denen Liebhaber des Tschechischen für tschechische Literatur gewonnen werden könnten, wenn die jeweiligen Lehrer selbst von dieser begeistert wären, was man aber nicht voraussetzen kann. Als Unterrichtsfach gibt es Tschechisch fast nur an Grundschulen im Grenzgebiet, wobei die dort betriebene Lektüre wahrscheinlich nicht über *Krtek* (*Der kleine Maulwurf*) hinausgehen dürfte und es auch eher darum geht, sich beim Einkaufen jenseits der Grenze verständigen zu können. Nur ganz wenige Gymnasien bieten die Möglichkeit, vertiefende Tschechischkenntnisse zu erwerben. Eine Ausnahme stellt der binational-bilinguale deutsch-tschechische Bildungsgang am Friedrich-Schiller-Gymnasium Pirna dar, dessen Chancen, zur Vermittlung von Freude an tschechischer Literatur beizutragen, aber offensichtlich bisher ungenutzt bleiben. In Österreich sieht es in dieser Hinsicht besser aus, weil Tschechisch eine der sieben anerkannten Minderheitensprachen darstellt und deshalb viel fester im Bewusstsein und Unterricht verankert ist.

363 Siehe beispielsweise die Ausführungen von Kristina Kallert über die Situation an der Universität Regensburg: „Das letzte rein literaturwissenschaftlich-bohemistische Seminar wurde bei uns für das Sommersemester 2015 angekündigt“ („[...] poslední čistě literárně vědecký bohemistický seminář byl u nás vypsan na letní semestr 2015“). KALLERT, Kristina. Překladem k literatuře – o jazykové výuce na německé univerzitě. In: Česká literatura v německojazyčném prostoru. *Czechlit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.

Man muss jedoch auch bedenken, dass Bohemistik zu lehren, selbstverständlich noch nicht automatisch heißt, sich auch für Gegenwartsliteratur zu interessieren, Neuerscheinungen zu verfolgen oder sich gar für neue tschechische Literatur im eigenen Land einzusetzen,³⁶⁴ aber immerhin bestünde diese Möglichkeit, wenn der institutionelle Rahmen gewährt würde. Ob sich aus bohemistischen Qualifikationsarbeiten Rückschlüsse darauf ziehen lassen können, was im deutschsprachigen Raum aus der tschechischen Literatur auf Interesse stößt, ist zumindest eine vage Überlegung wert. Jedenfalls sollten eigentlich diejenigen, die sich als Bohemisten verstehen, die sein, die für eine breitere Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland und Österreich werben. Die Texte welcher Autoren standen im Fokus der – insgesamt wenigen – bohemistisch-literaturwissenschaftlichen Qualifikationsarbeiten?³⁶⁵ In Deutschland waren dies: Michal Ajvaz, Karel Čapek (3x), Jakub Deml, Josef Dobrovský, Jaroslav Durych, Jaroslav Hašek (2x), Miroslav Holub, Bohumil Hrabal, Emil Juliš, Jiří Kolář, Milan Kundera, Jan Neruda, Vladislav Vančura, Valerij Sergeevič Vilinskij, den man heute als ‚transkulturellen Autor‘ bezeichnen würde, weil er als Russe Tschechisch schrieb, Richard Weiner. Thematisch ging es außerdem um die Zeitschrift *Moderní revue*, die literarischen Richtungen Poetismus und Surrealismus sowie die auf Deutsch verfassten Texte von Ota Filip, Jiří Gruša und Libuše Moníková. In Österreich wurden eine Arbeit Arnošt Lustig und eine weitere Jiří Weil gewidmet. Die unter den genannten einzigen lebenden Autoren sind Milan Kundera, der aber nicht mehr auf Tschechisch schreibt und bereits das 90. Lebensjahr überschritten hat (Jg. 1929), und Michal Ajvaz (Jg. 1949). Von daher ist also sicherlich keine große Unterstützung zu erwarten.

Ausblick

Diese etwas pessimistischen Ausführungen, was die Bildungsinstitutionen in Deutschland angeht, sollen dennoch nicht darüber hinwegtäuschen, dass die Gesamtsituation sich, wenn man ins Detail geht, als weniger hoffnungslos darstellt,

364 Das zeigen gut die Antworten von Matthias Freise von der Universität Göttingen auf eine Umfrage zu diesem Thema. Auf die Fragen, was ihn in den letzten Jahren an der tschechischen Literatur gefesselt habe, welche Position sie in Deutschland habe und welche Möglichkeiten sich für sie auf der Leipziger Buchmesse eröffnen werden, fielen die Namen Neruda, Němcová, Čapek, Kundera, Hrabal, Hašek und der folgerichtige Hinweis: „Ich halte mich für keinen Experten der Gegenwartsliteratur“ („Nepovažuji se za znalce současné literatury [...]“). MARKOVÁ, Eva. Tři otázky pro popelku: anketa o české literatuře v Německu. *A2*, 2019, 15(6), S. 6. ISSN 1803-6635.

365 Die konkreten Themen sind den Angaben in DEUTSCHER SLAVISTENVERBAND. *Bulletin der Deutschen Slavistik*, 1997, 3–2020, 26. ISSN 0949-3050 und dem Überblick ÖSTERREICHISCHE GESELLSCHAFT FÜR SLAWISTIK. Dissertationen der österreichischen Slavistik ab 2000. *Österreichische Gesellschaft für Slawistik* [online]. 2020 [cit. 31. 3. 2021]. Zugänglich unter: <http://slawistik.at/dissertationen-der-slawistik/> zu entnehmen/.

als es die nur oberflächliche Betrachtung nahelegen würde: Es wurden während des gesamten Zeitraums, der den Untersuchungsgegenstand bildete, mehr tschechische Bücher in deutscher Sprache publiziert als gemeinhin behauptet wird und ebenso fand tschechische Literatur häufiger Eingang in überregionale Tageszeitungen als gemeinhin angenommen wird. – Vielleicht wäre es schon ein Schritt in die richtige Richtung, wenn nicht die falsch angegebenen niedrigen Zahlen weiterhin kolportiert würden, denn sie lösen unwillkürlich bei jedem nicht näher Eingeweihten die Vorstellung aus, dass die tschechische (Gegenwarts-)Literatur schlichtweg nichts zu bieten habe, was sich zu übersetzen oder zu erwähnen lohnte. Das Gegenteil ist jedoch der Fall, was auch mit Selbstbewusstsein präsentiert werden kann, wie die Großaktion 2019 zeigte.

Neben explizit und ausschließlich tschechischer Literatur gewidmeten Publikationen und Veranstaltungen kann einiges Potential in etablierten Formaten (Buchreihen, Zeitschriften, beliebten existierenden, auch multimedialen, Veranstaltungsformen etc.) gesehen werden, die mit Tschechischem ‚infiltriert‘ werden, weil dadurch immer die weiteren Beteiligten, die gegebenenfalls nicht schon per se an tschechischer Literatur interessiert sind, als Mitwisser gewonnen und ein neuer Dialog und Austausch initiiert werden können. Dies würde einerseits zu zufälligen Entdeckungen beitragen und andererseits helfen, existierende Grenzziehungen zu unterlaufen. Eva Profousová schrieb Mitte der 1990er Jahre, dass sich *„die tschechische Literatur – wie die große Anzahl der Übersetzungen und literarischen Lesungen bezeugt – im deutschsprachigen Raum kaum über mangelndes Interesse beklagen kann, handelt es sich zur Zeit doch eher um eine Gegenüberstellung beider Literaturen als um ein Zusammenwirken [...] Es fehlt der gemeinsame Kontext, der damals [d. i. in den 1960er Jahren] durch die vereinten Bemühungen im Bereich der experimentellen Literatur gegeben war. Trotz des Eisernen Vorhangs hieß es, zusammen das durch den Zweiten Weltkrieg verursachte Verstummen der Poesie zu überwinden und neue Sprachmöglichkeiten zu ergründen. Heute ist die Situation schwieriger: Ost und West sind in ihren Erfahrungen und Werten viel weiter voneinander entfernt, als sie es damals waren.“*³⁶⁶ Sie sprach damit ein Problem an, das nicht nur als tschechisch-deutsches, sondern sicherlich fast stärker noch als ein innerdeutsches betrachtet werden kann: die Individualisierung der Autoren, das Fehlen gemeinsamer Bezugspunkte, während von tschechischen Autoren fast immer Engagiertheit erwartet wird. Dreißig Jahre nach der Abschaffung der politischen Zweiteilung Europas dürften sich die Erlebnisse, Erfahrungen und Probleme der jüngeren Autorengeneration nicht mehr so stark unterscheiden. Das Auseinanderbrechen des festen Sozialgefüges, der Klimawandel, die gefährdete Demokratie und die gefährdete Einheit Europas machen nicht an Staatsgrenzen halt. Und auch nicht die Lesegewohnheiten junger Menschen. Wenn

³⁶⁶ PROFOUSOVÁ, Eva. Zweistimmigkeit: Texte von Bohumila Grögerová und Josef Hirsal. *Süddeutsche Zeitung*, 25. 3. 1995, 51, S. 904. ISSN 0174-4917.

Jugendliche heute Belletristik lesen, dann meist Fantasy-Romane. Vielleicht ist das eine Generation, die sich etwas später von dem Bereich der tschechischen Gegenwartsprosa angesprochen fühlt, der immer wieder mit dem sogenannten magischen Realismus in Verbindung gebracht wird (obwohl es natürlich sein kann, dass dann tschechische Autoren schon wieder ganz anders schreiben)?

Profousová schrieb ihre gerade zitierten Zeilen in einer Zeit, als beispielsweise in Hamburg die dem Uni-Campus nächstgelegene Buchhandlung noch nach Herkunftsländern der Texte sortiert war und selbstverständlich auch Regalreihen mit tschechischer Literatur füllte – ein wunderbarer Ort zum (trotzdem gezielten) Stöbern und Entdecken. Damit wären wir abschließend bei dem hier bisher vernachlässigten Buchhandel, dem ohne jede Frage eine immer noch wichtige Funktion zukommt, weil viele derjenigen, die Bücher nicht über das Internet kaufen, ja gerade auch Beratung durch ‚ihren‘ Buchhändler wünschen. Wenn dieser gut über tschechische Literatur informiert ist, kann er auch je nach Kundengeschmack etwas Tschechisches empfehlen. An mangelnder Vielfalt der tschechischen Literatur wird er dabei nicht scheitern, wenn er sich auskennt. Zudem sind gute Buchhandlungen (oft die einzigen) kulturelle(n) Institutionen der Kleinstadt oder des Stadtteils, in denen Veranstaltungen stattfinden, Orte der Begegnung also, die es lohnend erscheinen lassen, dass man Buchhändler gezielt mit tschechischer Literatur vertraut macht.

Es sind natürlich zwei unterschiedliche Ebenen, Bücher zu kaufen und Bücher zu lesen. Bereits seit einigen Jahren weisen deutsche Verleger darauf hin, dass nicht einer von ihnen überleben könnte, wenn er nur für tatsächliche Leser produzierte, also wird (nur?) für Käufer produziert, womit aber genau ein Aspekt dessen verloren geht, weshalb es so wichtig erscheint, dass tschechische Literatur in deutschsprachiger Übersetzung erscheint: durch Lesen für das Verständnis des Nachbarvolkes sensibler zu werden, sich in andere hineinzusetzen, verschiedene Lebensentwürfe kennenzulernen, mit fremden Ängsten und Hoffnungen konfrontiert zu werden, den eigenen Horizont zu erweitern, vom ästhetischen Genuss und der Freude an gewitzten Überraschungen ganz zu schweigen. Es ließe sich auch eigennützig damit argumentieren, dass sich die (mittel-)europäischen Zusammenhänge und damit auch die eigene Identität erst verstehen lassen, wenn man nicht nur eine Literatur zur Kenntnis nimmt. Wie oft sieht ein Mensch am Tag in den Spiegel? Sollte es gänzlich belanglos sein, wie der gemeinsame geographische Raum Europas von Bewohnern jenseits der innereuropäischen Staatsgrenzen wahrgenommen wird? Auch das ist ein Spiegel, denn es geht nicht zuletzt um die Selbstverständigung der Gesellschaft im Medium ihrer literarischen Reflexion. Es darf sich jeder glücklich schätzen, der daran dadurch teilhaben darf, dass diese Reflexionen in eine ihm verständliche Sprache transferiert worden sind.

Während kurz nach 1989 vielerorts die unübersichtliche Lage und die etwas chaotischen Zustände beklagt wurden, aber dennoch sehr viel übersetzt wurde, kann

heute von Chaos und Unübersichtlichkeit keine Rede mehr sein. Die Institutionen haben sich konsolidiert, es existieren mehrere Agenturen, die tschechische Autoren vertreten, das Tschechische Kulturministerium spielt eine aktive Rolle, es gibt mehrere jüngere deutsche und österreichische Verlage, die tschechische Literatur fest in ihrem Programm haben, die Zahl fähiger Übersetzer hat in den letzten Jahren zugenommen. Es bleibt zu wünschen, dass auch die Zahl fähiger Kritiker noch wächst und diese sich mehr und mehr von jahrzehntealten Klischees, was ‚typisch tschechisch‘ sei, zu lösen verstehen, und dass sich die renommierten Literaturzeitschriften wieder für tschechische Literatur zu interessieren beginnen, wie sie es in den 1960er, 1970er Jahren schon einmal taten, weil sie die ästhetischen Qualitäten tschechischer Werke zu schätzen wussten.

Allein von kulturpolitischen Strategien und der Beachtung innerliterarischer Hierarchien können selbstverständlich weder Verlage noch Übersetzer leben, sondern sie müssen immer mit ökonomische Überlegungen in ihre Entscheidungen einbeziehen, wie besonders gut an dem allgemeinen Einbruch des Marktes um das Jahr 2004 zu sehen war, von dem selbstverständlich auch Übersetzungen aus dem Tschechischen nicht verschont bleiben konnten. Den Verlagen ihre ökonomisch basierten Entscheidungen zu erleichtern, dazu dient die Übersetzungsförderung, von deren Vorhandensein sowohl auf tschechischer als auch auf deutscher Seite sich 2018/19 mehr oder weniger alle deutschsprachigen Verlage überzeugen konnten. Wichtig wäre sicherlich, das, was in österreichischen Verlagen erscheint, und das ist, wie gezeigt, aufgrund der gemeinsamen Geschichte relativ viel, in Deutschland sichtbarer zu machen, also beispielsweise bei der Unterstützung von Lesereisen darauf zu achten, dass nicht nur Verlage ihre Autoren zu sich einladen, sondern sie mit ihren Büchern auch auf Reisen in das Land zu schicken, das gerade nicht der Verlagsstandort ist.

Die Frage „*Wer kennt schon Böhmen? Oder die tschechische Literatur?*“ sollte mit einem selbstbewussten ‚Ich.‘ jedes Einzelnen beantwortet werden, auf den dies zutrifft. Wer sie nicht kennt, sollte sich hingegen schämen, denn auch in diesem Zusammenhang trifft zu, dass das Gegenteil von Liebe nicht Hass, sondern Ignoranz ist. Gleichgültigkeit gegenüber dem Land, der Kultur, der Literatur des Nachbarvolkes ist schlimmer, als eine offene Auseinandersetzung mit ihm zu führen, die immerhin davon zeugen würde, dass man es überhaupt wahrnimmt. Insofern ist es jetzt vor allem als eine Aufgabe nach innen zu sehen, sich für diese wunderbare Literatur einzusetzen. Es ist peinlich für die Deutschen, wenn sie diese Arbeit allein den Tschechen selbst (und zum Teil den Österreichern) überlassen und sich nicht intensiver daran beteiligen, die Stille zu stören, die Otokar Březina und Karel Dostál-Lutinov noch vor über hundert Jahren beobachten mussten. Gehe es weiterhin lebendig um die tschechische Literatur zu!

Překlady knih české literatury z let 1989–2020 do němčiny

Lenka Pokorná Korytarová

Tvrzení, že by literatura bez překladu zůstala uvězněna ve svém jazykovém prostoru, je platné pro většinu národních literatur – především pro literatury tzv. malých národů. Mezi ně náleží také česká literatura.

Politicko-sociálně-kulturní vývoj českých zemí v různých historických etapách se podílel na utváření specifické blízkosti českého a německého jazyka a literatury. Čeština a němčina vedle sebe koexistovaly na rovině sociální, veřejné i kulturní s proměnlivým historicko-společenským pozadím až do roku 1945. Co si představit pod pojmem česká literatura 16., 17., 18. nebo 19. či 20. století? Jaký úhel pohledu zvolit v otázce německy psané literatury? Dnešní pojetí definice národa a národnosti, kterou charakterizuje společný jazyk jako jeden z klíčových faktorů, se začalo formovat až v průběhu 19. století. Vzhledem k mnohonárodnostnímu složení obyvatelstva převažovalo teritoriální vnímání a hlášení se k zemské příslušnosti. Ani po ukončení druhé světové války a po diskutabilním poválečném řešení odsunu německého obyvatelstva německý prvek v české literatuře nezmizel. Ale okolnostmi se proměnil a přesunul za hranice republiky. Po pádu režimu se jak v politicko-diplomatických, tak také v literárních a kulturních kruzích promítá tendence urovnat vzájemné česko-německé vztahy a podporovat jejich sbližování na různých rovinách.³⁶⁷

Klíčové politické události v Československu po únoru 1948 byly doprovázeny uprchlickými vlnami (nejdříve jednotlivců, poté i celých rodin) směřujícími do západního Německa, Rakouska a Švýcarska. Tyto státy představovaly buď přestupní bod na cestě do jiné země, nebo (pro velké procento případů) se staly zemí cílovou. Na přelomu čtyřicátých a padesátých let přechali emigranti před politickými represemi (ohrožujícími svobodu a život jedince), po srpnu 1968 emigrovaly kompletní rodiny již za poněkud mírnějších podmínek. Situace se opět proměnila s nástupem normalizace v sedmdesátých a osmdesátých letech (státní pronásledování a tlaky k opuštění republiky, zejména po zveřejnění Charty 77). Mezi emigranty se nacházela řada

367 Viz např. KOSCHMAL, Walter, Marek NEKULA a Joachim ROGALL, eds. *Češi a Němci: dějiny, kultura, politika*. Praha: Paseka, 2001. ISBN 80-7185-370-4; KŘEN, Jan. *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-612-2; BRÜGEL, Johann Wolfgang. *Češi a Němci 1918–1938*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1440-3.

významných spisovatelů, kteří za hranicemi země pokračovali v literární činnosti, stáli u zrodu exilových nakladatelství, překládali a popularizovali českou literaturu, zejména tu, která se v republice nacházela na černé listině. Účastnili se autorských besed a čtení, pořádaných krajanskými spolky. Ve svých dílech se vraceli do vlasti a k hledání vlastních kořenů, vybírali si české motivy a děje svých knih zasazovali do českého prostředí. Po listopadu 1989 většinou zvažovali návrat do vlasti, někteří se vrátili, jiní zůstali v zemi, v níž našli druhý domov, a další naopak po roce 1989 za hranice republiky vycestovali. Mezi významné emigranty-spisovatele, kteří se v některé z historických etap usídlili v jedné z německojazyčných zemí, patří například: Ludvík Aškenazy, Ondřej Cikán, Jan Faktor, Ota Filip, Louis Fürnberg, Katja Fusek, Jiří Gruša, Josef Holub, Petr Chudožilov, Jaromír Konečný, Gabriel Laub, Libuše Moníková, Milena Oda, Iva Procházková, Milan Ráček, Michael Stavarič atd.³⁶⁸

Oficiální podporu a prezentaci české literatury za hranicemi republiky má v gesce Ministerstvo kultury ČR, které po roce 2014 delegovalo část těchto úkolů na Moravskou zemskou knihovnu v Brně (v první fázi reprezentaci na mezinárodních knižních veletrzích). V roce 2017 pak při Moravské zemské knihovně v Brně zřídilo České literární centrum, které má za úkol zviditelňovat českou literaturu v zahraničí, podporovat překladatele z českého jazyka a rozvíjet vzájemné vztahy (například organizuje rezidenční pobyty pro autory a překladatele nebo překladatelské soutěže). Ministerstvo kultury nadále pokračuje v rozdělování finanční podpory určené na vydávání překladů české literatury. V případě překladů do němčiny se až do roku 2018 jednalo o jednotky podpořených publikací a jejich počet přibýval relativně v poměru k celkovému množství podpořených titulů za rok. Ke změně a k markantnímu nárůstu podpořených překladů došlo v roce 2018, rok před konáním Mezinárodního knižního veletrhu v Lipsku, na kterém Česká republika vystoupila jako hlavní hostující země.³⁶⁹ Z celkových 159 podpořených titulů za období 1998–2020 jich 88 vyšlo právě v letech 2018–2020 (k tomuto číslu přibude dalších sedm titulů, které sice obdržely podporu v roce 2019 a 2020, ale fyzicky vyšly až v roce 2021).³⁷⁰ Čtení, besedy s autory

368 Např. CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Praesens, 2010. ISBN 978-3-7069-0602-9. Antologie textů v německojazyčném prostředí působících autorů viz např. FISCHEROVÁ, Andrea a Marek NEKULA, eds. *Ich träume von Prag: deutsch-tschechische literarische Grenzgänge*. Passau: Karl Stutz, 2012. ISBN 978-3-88849-068-2.

369 *Ahoj Lipsko* [online]. Moravská zemská knihovna, 2018 [cit. 10. 2. 2022]. Dostupné z: <http://ahojleipzig2019.de/>. Značka *Ahoj!* se používá i na dalších veletrzích, tuto činnost však výrazněji utlumila celosvětová protiepidemiologická opatření v letech 2020 a 2021.

370 Srov. Podpora vydání české literatury v překladu. *Ministerstvo kultury* [online]. 2021 [cit. 27. 1. 2022]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>. Přehled knih, které od roku 1998 obdržely dotaci, viz KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu 1998–2016*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2016. ISBN 978-80-87546-23-9. Aktualizovaný seznam zahrnující publikace vydané do 31. 1. 2019 viz SCHWARZ, Josef. Bibliografie překladů české literatury podpořených Ministerstvem kultury ČR v letech 1998–2018. *Ministerstvo kultury* [online]. [31. 1. 2019], [cit. 27. 1. 2022]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>.

a překladateli, výstavy a další aktivity v oblasti prezentace české kultury pořádají přímo v zahraničí Česká centra, zřizována Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Ta spolupracují s místními českými zastupitelskými úřady, mimo jiné pro zájemce zpřístupňují knižní koutky či knihovny s českou literaturou. V germanofonním prostředí sídlí tato centra v Berlíně (*Tschechisches Zentrum Berlin*), Mnichově (*Tschechisches Zentrum München*) a ve Vídni (*Tschechisches Zentrum Wien*). Nepostradatelnou roli v šíření české literatury však zastávají samotní překladatelé, bohemisté a případně literární agenti, kteří se sami aktivně snaží prosadit konkrétní knihu či autora u nakladatele. Za zásluhy o šíření české literatury v zahraničí se od roku 1993 překladatelům a bohemistům uděluje cena Premia Bohemica. Za dobu její existence ji převzalo pět překladatelů do němčiny (bohemistů): Susanna Roth (1993), Christa Rothmeier (1999), Reiner Kunze (2004), Eckhard Thiele (2007) a Urs Heftrich (2017). Podle první laureátky byla později pojmenována soutěž pro začínající překladatele do čtyřiceti let: Cena Susanny Roth. Z oceněných autorů se v dalších letech výrazněji prosadila například Daniela Pusch, jež se účastnila prvního ročníku v roce 2014.³⁷¹

Bibliografie *Česká literatura v německých překladech (1989–2020)* vychází jako čtvrtý svazek ediční řady *Česká literatura v překladech*³⁷² v rámci projektu *Česká literatura ve světě a světová literatura v Čechách v letech 1989–2020*. Plánovaným cílem bibliografie bylo v co největší možné úplnosti a přesnosti zachytit knižně vydané německé překlady české literatury v letech 1989–2020.

Evidenci německých překladů české literatury se po roce 1989 věnovali Volker Strebel a Jiří Holý, oba ve svých soupisech zvolili nečíslované abecední řazení záznamů podle autorů se zvláštním oddílem pro antologie (popř. almanachy, antologie, sborníky). Volker Strebel vypracoval dva, respektive čtyři, na sebe navazující soupisy, které byly uveřejněny v bilingvním *Česko-německém almanachu 2000 a 2002*. Vedle překladů z češtiny do němčiny zaznamenal také překlady z němčiny do češtiny. Soupisy časově zachycují devadesátá léta a částečně rok 2001.³⁷³ Literární historik Jiří Holý pro německé publikum připravil dějiny české literatury 20. století, jejichž součástí je

371 Srov. Cena Susanny Roth. *České literární centrum* [online]. [2021], [cit. 27. 1. 2022]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/cena-susanny-roth/o-cene/>. Ocenění se uděluje v jazykových teritoriích, kromě jmenované Daniely Pusch se dále překladům věnuje Katharina Hinderer (oceněná v roce 2016, přeložila povídky Michala Viewegha a komiks *Divoši* Lucie Lomové), na sbírce B. Volkové spolupracovala Ines Spieker, oceněná v roce 2018.

372 Svazek 1. *Česká literatura v polských překladech (1989–2020)*, svazek 2. *Česká literatura ve francouzských překladech (1989–2020)*, svazek 3. *Česká literatura v anglických překladech (1989–2020)*.

373 STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den 90er Jahren. In: BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds. *Deutsch-tschechischer Almanach 2000 = Česko-německý almanach 2000*. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2000, s. 182–205. ISBN 3-9805378-6-2; STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den Jahren 2000 und 2001. In: BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds. *Deutsch-tschechischer Almanach 2002 = Česko-německý almanach 2002*. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2001, s. 243–249. ISBN 3-9808097-0-6.

bibliografický přehled německojazyčných odborných titulů zaměřujících se na českou literaturu. V roce 2011 vydal v němčině příručku české literatury v letech 1945 až 2000, která obsahuje k vybraným autorům přehled jejich přeložených spisů do němčiny, medailonek a odborné publikace vydané v němčině.³⁷⁴ Na prozkoumání překladů české literatury na německém knižním trhu v devadesátých letech se zaměřila Manuela Schwärzler.³⁷⁵ Bibliografický soupis děl německy píšících emigrantů obsahuje habilitační práce germanistky Renaty Cornejo.³⁷⁶ Před rokem 1989 sestavili bibliografie německých překladů české literatury například překladatel Franz Peter Künzel, jenž zachytil období od roku 1945 do poloviny šedesátých let,³⁷⁷ a Vladimír Ulrich, který na konci osmdesátých let na práci F. P. Künzela navázal a rozšířil ji do roku 1975 (včetně začlenění opakovaných vydání).³⁷⁸ Tématem české poezie v německých překladech se dlouhodobě zabýval germanista a překladatel Ladislav Nezdařil, který vypracoval bibliografický soupis překladů české poezie do roku 1939.³⁷⁹ Před rokem 1989 byly pravidelně evidovány publikace, na jejichž vydání se podílelo státní nakladatelství Artia.³⁸⁰

Překladům německé literatury do češtiny se v posledních dvou dekadách kromě zmíněného Volkera Strebela věnuje například profesor slavistiky Peter Drews, jenž se odborně zaměřuje na slovanskou literaturu a je autorem bibliografie českých překladů německých děl od roku 1771 do roku 1945.³⁸¹ V tomto ohledu si pozornost

zaslouží databáze *Německá literatura v českém překladu*, spravovaná Goethe Institut Tschechien, která představuje výběr knih přeložených po roce 1989 (<https://www.goethe.de/ins/cz/cs/kul/ser/uak.cfm/>), a *Databáze českého uměleckého překladu po roce 1945* (<https://www.databaze-prekladu.cz/>).³⁸²

V bibliografii *Česká literatura v německých překladech (1989–2020)* reflektujeme předchozí bibliografické soupisy a rozvádíme je, pracujeme však s odlišným konceptem. Jednotlivé položky neřadíme pod jméno autora, nýbrž chronologicky pod rok vydání, přičemž zaznamenáváme všechna dohledaná vydání. Soupis děl jednoho autora je k dispozici v kapitole *Přehled českých autorů a jejich děl vydaných v němčině v letech 1989–2020*, každou položku doplňuje rok vydání.

Pro zařazení titulů jsme vymezili následující metodologické přístupy:

- z hlediska typu evidovaných publikací jsme se zaměřili na knižní překlady a až na výjimky jsme neexcerpovali periodika (výjimku jsme učinili u monotematických či zvláštních čísel, která se podařilo dohledat);
- z hlediska chronologického jsme sledovali knižní produkci vycházející mezi lety 1989 a 2020 (s přesahem do roku 2021 u titulů, které do roku 2020 včetně obdržely finanční podporu na vydání od Ministerstva kultury ČR);
- z hlediska místa vydání jsme vyhledávání geograficky neomezili (výsledná data nepřináší překvapivé výsledky, kromě tradiční germanofonní jazykové oblasti vychází nejvíce překladů do němčiny v České republice);
- z hlediska žánru jsme rozšířili původní záměr zmapovat uměleckou literaturu (prózu, poezii, drama) a literaturu pro děti a mládež a do soupisu zařadili vybraná díla na pomezí či mimo vytyčené žánry. Přistupovali jsme k nim individuálně a zohlednili jsme tvůrce díla a literární zpracování – jedná se zejména o vybrané literární, filozofické, politické a teologické eseje, rozhovory, výběry z korespondence, biografie, autobiografie, paměti, deníky a vzpomínky, libreto, reportáže a cestopisy. Začlenili jsme též tituly ilustrátorů s českým původem, a to i přestože mnohé z nich obsahují minimální množství textu či textovou část postrádají. Vynechali jsme tituly, u nichž se ilustrátoři nepodíleli na textu nebo na konceptu knihy. Do soupisu jsme nezařadili cizojazyčné adaptace děl českých autorů. Bez ohledu na literární žánr jsme zařadili tituly vydané s podporou Ministerstva kultury ČR určenou pro překladovou literaturu;
- s pojmy *česká literatura* a *český autor* pracujeme v širším pojetí – na základě teritoriální příslušnosti. Do bibliografického soupisu jsme proto zařadili i spisovatele, jejichž původ je spjat s územím dnešní České republiky – jedná se o příslušníky napříč etniky bez zřetele na tvůrčí jazyk a o osoby, které se zde narodily, ale

³⁸² Databáze vznikla ve spolupráci Obce překladatelů, Ústavu translatologie FF UK a Katedry anglistiky a amerikanistiky FF MU, bohužel neobsahuje aktuální data.

³⁷⁴ HOLÝ, Jiří. *Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts*. Wien: Edition Praesenz, 2003. ISBN 3-7069-0145-5; HOLÝ, Jiří. *Tschechische Literatur 1945–2000: Tendenzen, Autoren, Materialien: ein Handbuch*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2011. ISBN 978-3-447-06575-7.

³⁷⁵ SCHWÄRZLER, Manuela. *Tschechische Literatur auf dem deutschsprachigen Buchmarkt: Übersetzungen von Prosa, Lyrik und Drama in den neunziger Jahren des 20. Jahrhunderts* [diplomová práce]. Wien: Universität Wien, Institut für Slavistik, 2007. Vedoucí práce: Ao. Prof. Dr. Norbert Bachleitner.

³⁷⁶ CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Praesens, 2010, s. 581–587. ISBN 978-3-7069-0602-9.

³⁷⁷ KÜNZEL, Franz Peter. *Übersetzungen aus dem Tschechischen und dem Slowakischen ins Deutsche nach 1945: bei Verlagen der Bundesrepublik Deutschland, der Bundesrepublik Österreich, der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik: eine Bibliographie. 1. Band*. München: Ackermann-Gemeinde, 1969, s. 13–110. Rozčleněno abecedně podle žánrů, včetně např. teologie, humanitních věd, umění, slovníků, lexikonů, oper a dramát atd.

³⁷⁸ ULRICH, Vladimír. *Tschechische und slowakische Literatur: die deutschsprachige Aufnahme 1945–1975*. Neuried: Hieronymus, 1987. ISBN 3-88893-059-6.

³⁷⁹ NEZDAŘIL, Ladislav. *Česká poezie v německých překladech*. Praha: Academia, 1985.

³⁸⁰ MOUCHOVÁ, Stanislava a Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1953–1966: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1968; MOUCHOVÁ, Stanislava a Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1967–1970: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1971; MOUCHOVÁ, Stanislava, ed. *Bücherverzeichnis 1971–1975*. Prag: Artia, 1976; MOUCHA, Josef, ed. *Bücherverzeichnis 1976–1980: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1981; RADA, R. *Bücherverzeichnis 1981–1985: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1986.

³⁸¹ DREWS, Peter. *Tschechische Übersetzungen deutscher Belletristik, 1771–1900*. Dresden: Thelem, 2007. ISBN 978-3-937672-28-1; DREWS, Peter. *Die tschechische Rezeption deutscher Belletristik 1900–1945*. München: Otto Sagner, 2011. 2 sv. ISBN 978-3-86688-125-9. Slovanská beletristika, včetně české od počátku do roku 2000: DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutscher Literatur: die Aufnahme deutscher Belletristik in den slavischen Literaturen von den Anfängen bis 1945*. [Berlin]: Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2017. ISBN 978-3-96138-007-7; DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutschsprachiger Belletristik 1945–2000*. Berlin: wvb, Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2020. ISBN 978-3-96138-227-9.

z jakýchkoli osobních, pracovních či politických důvodů vlast opustily. Státní občanství, národnostní příslušnost a ani jazyk, v němž autoři tvořili, nebyly pro výběr autorského okruhu tím nejpodstatnějším kritériem. Proto je také okruh začleněných spisovatelů z historických, politických a kulturních důvodů ve výsledku širší, než by tomu bylo v případě striktního uplatnění principu excerpce překladů z českého jazyka. Na rozdíl od předchozích svazků edice *Česká literatura v překladech* však díla vybraných německy píšících autorů, kteří byli na území dnešní České republiky literárně činní do roku 1945, budou součástí pouze paralelní online databáze a mapy.³⁸³ K tomuto kroku jsme přistoupili na základě analýzy stavu a po zvážení rozsahových možností tištěné bibliografie;

- sledujeme všechna dohledaná vydání (včetně nákladů, pokud jsou údaje o nich k dispozici) – protože právě opakovaná vydání mohou posloužit jako ukazatel zájmu, který u veřejnosti kniha vzbudila, potažmo autor vyvolal. Jsme si vědomi jisté mezerovitosti v případech, v nichž na sebe pořadí vydání nenavazuje, některá vydání se však nepodařilo dohledat (např. vydání některých spisů J. Haška, M. Kundery). Sběr dat byl uzavřen k 15. lednu 2022 (záznamy knih, které se katalogizují s časovou prodlevou a do souborných katalogů, z nichž jsme čerpali nejčastěji, se dostaly se zpožděním, nebudou zařazeny do tištěné bibliografie);
- základní zdroje dat, z nichž jsme vycházeli a mezi něž patří národní a souborné katalogy a databáze a národní bibliografie, rozebereme samostatně.

V průběhu zpracovávání bibliografie jsme využívali digitální nástroje, elektronické katalogy a databáze, pokud to bylo možné, použili jsme i tradiční bibliografické postupy *de visu* – to bylo možné díky většímu zastoupení německých překladů ve fondech českých knihoven i relativně snazší spolupráci s německými a rakouskými knihovnami. Souběžně s tištěnou bibliografií je připravována online databáze *Překlady české literatury* a stejnojmenná mapa (<https://preklady.mapy.mzk.cz/>). Pracovníci informačních technologií Moravské zemské knihovny v Brně naimportovali v první etapě po dohodě se správci zahraničních databází katalogizační záznamy překladů české literatury na základě protokolů SRU a Z39.50 (příčemž bylo nutné filtraci

přizpůsobit a upravit dle jednotlivých katalogizačních formátů).³⁸⁴ V další etapě jsme záznamy vyhledávali podle jmen autorů. V případě přebírání dat z katalogizačních záznamů jsme bibliografické údaje srovnávali, vzájemně konfrontovali a kompletovali (obecně lze konstatovat, že katalogizační záznamy mají rozdílnou podobu i úroveň – jak z hlediska množství uvedených informací, tak úrovně zpracování, využívaných katalogizačních formátů a měnících se katalogizačních pravidel). Vytvářející se digitalizační nástroje (zejména OCR přepis) a rostoucí množství digitalizovaných dokumentů umožnily v mnohých případech vypátrat zdrojový dokument, ze kterého vycházel překladatel, i přesto se však zdroj nepodařilo vždy s jistotou identifikovat nebo stanovit rok prvního vydání.

Záznamy jsme excerpovali z relevantních národních a souborných katalogů a databází z německojazyčné provenience, z České republiky i celosvětově zaměřené báze. Hypotetickým odrazovým bodem se stal katalog Německé národní knihovny (*Katalog der Deutschen Nationalbibliothek*), který společně spravují před rokem 1990 samostatně a až od roku 2006 pod současným názvem *Deutsche Nationalbibliothek* vystupující pobočky v Lipsku (původně *Deutsche Bücherei*), ve Frankfurtu nad Mohanem (dříve *Deutsche Bibliothek Frankfurt am Main*) a hudební archiv, jenž byl v roce 2010 přemístěn z Berlína do Lipska (*Deutsches Musikarchiv*). Německá národní knihovna má podle celostátního projektu německé retrospektivní národní bibliografie (*Sammlung Deutscher Drucke*), na němž se podílí dalších pět knihoven, za úkol shromáždit všechny německé a německojazyčné publikace od roku 1913, germanika vydaná v zahraničí a překlady německojazyčných děl.³⁸⁵ Většina německých knihoven se zapojila do budování souborných katalogů/databází, které spolupracují v rámci jedné či více spolkových zemí, ty se postupně připojily do katalogu *Karlsruher Virtueller Katalog* (KVK), jehož od počátku roku 1996 provozuje Karlsruher Institut für Technologie.³⁸⁶ V tomto případě se jedná o typ „metavyhledávače“, který vyhledávací dotazy (titul, autor, korporace, heslo, rok, ISBN/ISSN, vydavatel) předává do katalogů zapojených knihoven a pro zobrazení výsledků uživatele přesměruje na záznam dané knihovny. Primárně se sice orientuje na databáze německé jazykové oblasti, nabízí však možnost vyhledávat i ve vybraných databázích národních evropských a světových knihoven, na webových stránkách vybraných knihkupectví a v digitalizo-

383 Při výběru německy píšících spisovatelů, kteří se narodili a/nebo žili v českých zemích do roku 1918 či v období Československé republiky, jsme mimo jiné vycházeli z příručky KOSATÍK, Pavel. *Menší knížka o německých spisovatelích z Čech a Moravy*. 2. dopl. a rozš. vyd. Praha: Knižní klub, 2017. ISBN 978-80-242-5935-2, s přihlédnutím k odborným publikacím a odborně orientovaným webům, např. *Kohoutí Kříž: šumavské ozvěny* [online]. Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, c2001–2022 [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.kohoutikriz.org/>; a *Literární mapa německy píšících autorů z Moravy a Slezska* [online]. Centrum pro výzkum moravské německé literatury/Rakouské centrum Univerzity Palackého, 2019 [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://limam.upol.cz/>. V databázi nalezneme např. F. Kafku, R. M. Rilkeho, F. Werfela, M. Broda, J. Urzidila, A. Stiftera, L. Perutze a další.

384 V hromadných datových balíčcích se data stahovala z *Deutsche Nationalbibliothek* (<https://www.dnb.de/>), *Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden* (<https://www.slub-dresden.de/>), *Bayerische Staatsbibliothek* (<https://www.bsb-muenchen.de/>), *Österreichische Bibliothekenverbund* (<https://www.obvsg.at/>) a data také poskytl dnes již nefungující švýcarské konsorcium *swissbib Basel Bern* (<http://sru.swissbib.ch/sru/>).

385 Více viz *Sammlung Deutscher Drucke* [online]. [2022], [cit. 5. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.ag-sdd.de/>. Spolková historie Německa dala vzniknout rozmanitým a bohatým knihovnám. Žádná z nich však neměla mandát ani prostředky shromáždit všechny tisky vydané v německy mluvících zemích.

386 *KVK – Karlsruher Virtueller Katalog* [online]. 2021 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <http://kvk.bibliothek.kit.edu/>.

vaných databázích. Mezi zapojené klíčové katalogy a databáze německých spolkových zemí patří: *K10plus* (společná databáze oblasti Bádensko-Württemberska *BSZ (Das Bibliothekservice-Zentrum Baden-Württemberg)* a sedmi dalších spolkových zemích ve skupině *GBV (Der Gemeinsame Bibliotheksverbund)* se sídlem v Göttingenu);³⁸⁷ bavorský *BVB (Der Bibliotheksverbund Bayern)*, prohlížeč www.Gateway-Bayern.de);³⁸⁸ *HBZ (Hochschulbibliothekszentrum des Landes Nordrhein-Westfalen)*, univerzitní centrum Severního Porýní-Vestfálska se sídlem v Kolíně);³⁸⁹ *hebis (Hessisches Bibliotheksinformationssystem)*, knihovnický systém Hesenska a části Porýní-Falce se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem)³⁹⁰ a například *KOBV (Kooperativer Bibliotheksverbund Berlin-Brandenburg)*, síť sdružující knihovny v Berlíně a Braniborsku).³⁹¹

Významný podíl německých překladů české literatury se vyskytuje ve fondech vědeckých a veřejných knihoven České republiky, zvláště v Národním konzervačním fondu Národní knihovny ČR. Základní vyhledávání umožňují databáze knihovny.cz a *Souborný katalog České republiky (SKC/SK ČR)*.

Dokumentaci vydavatelské činnosti v Rakousku zajišťuje Rakouská národní knihovna (*Österreichische Nationalbibliothek*); první nařízení povinného výtisku pro tehdejší Hofbibliothek se datuje již do roku 1569.³⁹² Kromě katalogu spravuje online databáze zdigitalizovaných historických novin, časopisů a knih (*ANNO, ÖNB digital* a *ABO*). Rakouský souborný katalog *Der Österreichische Bibliothekenverbund (OBV)*, jehož počátky jsou spjaté s národní knihovnou a jehož jádro vedle univerzitních knihoven stále tvoří Rakouská národní knihovna (celkem se zapojilo 91 knihoven ze 70 organizací), od roku 2002 působí jako samostatná instituce.³⁹³

Ve Švýcarsku zastával funkci souborného katalogu, který prohledával katalogy švýcarské národní knihovny, švýcarských univerzitních knihoven, kantonálních knihoven a knihoven dalších institucí, ještě do konce dubna 2021 portál *swissbib*, začátkem roku 2021 došlo k jeho nahrazení platformou *swisscovery*, která je však vystavěna na odlišném principu a nezahrnuje všechny původně začleněné knihovny a katalogy.³⁹⁴ Za stejných okolností ukončilo činnost také *NEBIS – Netzwerk von Bibliotheken und Informationsstellen in der Schweiz*, zaměřené na germánskou jazykovou

oblast s centrem v Zürichu. Národní knihovna Schweizerische Nationalbibliothek Bern spravuje online katalog *Helveticat*.³⁹⁵

Řada národních, vědeckých, veřejných a specializovaných knihoven pravidelně odesílá záznamy do světového souborného katalogu *OCLC WorldCat*, jenž se tak stal největší mezinárodní bibliografickou databází. Katalog funguje na principu jednoho sjednoceného záznamu s přímým propojením na lokální záznam spolupracující knihovny či databáze (formáty MARC, katalogizační pravidla RDA/AACR2). Propojení však nadále provází poměrně velká chybovost.³⁹⁶

Katalog *Index Translationum*, který se již od počátku třicátých let 20. století zabývá evidencí překladové literatury na celosvětové úrovni a jenž se v posledním desetiletí potýkal s nesystematickým doplňováním a neaktuálností dat, v době zpracování bibliografie německých překladů z důvodu rekonstrukce nefungoval. Data z něj se však podařilo hromadně stáhnout na začátku budování online databáze v roce 2018.

Německou (*Deutsche Nationalbibliografie*),³⁹⁷ rakouskou (*Österreichische Bibliografie*)³⁹⁸ i švýcarskou (*Das Schweizer Buch*)³⁹⁹ národní bibliografii sestavují pracovníci národních knihoven na základě zákona o povinném výtisku. Jelikož jsou totožná data součástí databází národních knihoven, náš výzkum vycházel z údajů národních

395 *Helveticat* [online]. Schweizerische Nationalbibliothek, [2022], [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.helveticat.ch/>.

396 *WorldCat* [online]. OCLC, 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.worldcat.org/>.

397 *Deutsche Nationalbibliografie* [online]. Deutsche Nationalbibliothek, 2021 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.dnb.de/nationalbibliografie/>. K historii německé bibliografie např. GRIMMER, Roland a Christa JUNKER. Geschichte der gedruckten Deutschen Nationalbibliographie. *Dialog mit Bibliotheken*, 2002, 14(3), s. 10–20. Dostupné z: https://www.dnb.de/SharedDocs/Downloads/DE/Professionell/Metadatendienste/grimmerJunker2002geschichteDerGedrucktenDeutschenNationalbibliographie.pdf?__blob=publicationFile&v=4/. Bibliografie vychází v sedmi řadách, přičemž knihy a časopisy reflektují řady A a B. Pod současným názvem *Deutsche Nationalbibliografie* ji nalezneme od roku 2004, předcházely tomu změny nejen na rovině názvu: po sjednocení Německa došlo ke sjednocení také na poli bibliografie, pobočky v Lipsku a ve Frankfurtu nad Mohanem začaly spolupracovat na sestavování jedné bibliografie, v letech 1991 až 2002 vycházející pod názvem *Deutsche Nationalbibliographie und Bibliographie der im Ausland erschienenen deutschsprachigen Veröffentlichungen*, v roce 2003 s drobnou jazykovou úpravou názvu *Deutsche Nationalbibliografie und Bibliografie der im Ausland erschienenen deutschsprachigen Veröffentlichungen*. Před rokem 1990 si každá německá republika vedla vlastní bibliografii: Deutsche Bücherei v Lipsku ji vydávala pod názvem *Deutsche Nationalbibliographie und Bibliographie des im Ausland erschienenen deutschsprachigen Schrifttums* (1931–1990) a Deutsche Bibliothek ve Frankfurtu nad Mohanem pod názvem *Bibliographie der Deutschen Bibliothek* (1947–1952) a *Deutsche Bibliographie* (1953–1990). Počátek historie evidence sahá do třicátých let 19. století.

398 *Österreichische Bibliografie* [online]. Österreichische Nationalbibliothek, 2022 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.onb.ac.at/bibliothek/rechercheportale/oesterreichische-bibliografie/>. Bibliografie vycházela v letech 1946 až 2002 pod názvem *Österreichische Bibliographie* ve spolupráci Österreichische Nationalbibliothek a Hauptverband des Österreichischen Buchhandels, období 1944/1945 bylo zpracováno retrospektivně.

399 Viz *Das Schweizer Buch* [online]. Schweizerische Nationalbibliothek, 2022 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: <https://ead.nb.admin.ch/web/sb-pdf/>. Celý název multilingvní švýcarské národní bibliografie zní: *Das Schweizer Buch, Schweizerische Nationalbibliografie / Le Livre suisse, Bibliographie nationale suisse / Il Libro svizzero, Bibliografia nazionale svizzera / Il Cudesch svizzer, Bibliografia nazionala svizra / The Swiss Book, Swiss National Library* (ISSN 1661-8211). Bibliografii vydává od roku 1901 Švýcarská národní knihovna.

387 Více viz *BSZ-GBV* [online]. [2022], [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.bszbv.de/>. Do skupiny GBV patří Brémy, Hamburk, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Dolní Sasko, Sasko-Anhaltsko, Šlesvicko-Holštýnsko a Durynsko a Nadace pruského kulturního dědictví (Stiftung Preußischer Kulturbesitz).

388 *Bibliotheksverbund Bayern* [online]. 2018 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.bib-bvb.de/>.

389 *HBZ* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.hbz-nrw.de/>.

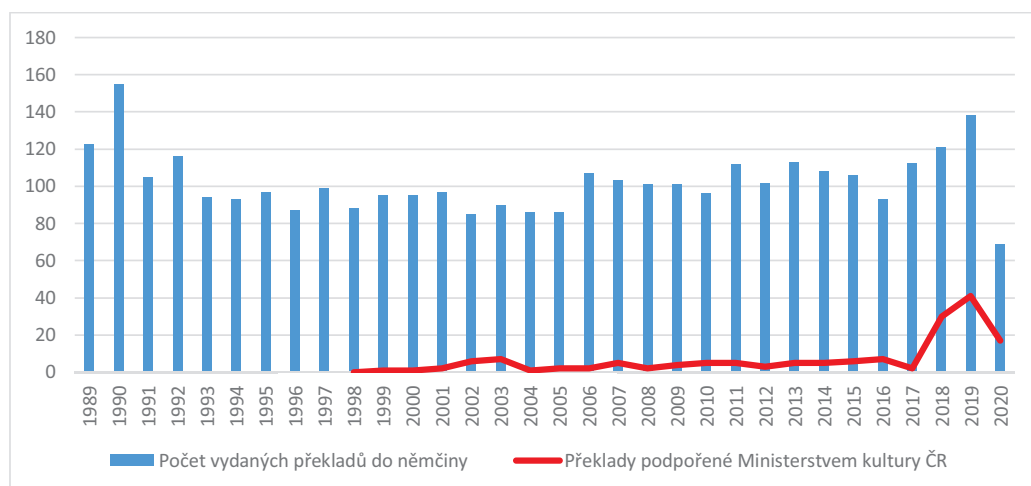
390 *hebis* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.hebis.de/>.

391 *KOBV* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.kobv.de/>.

392 *Österreichische Nationalbibliothek* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://onb.ac.at/>.

393 *OBVsg* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.obvsg.at/>.

394 Provoz platformy (<https://www.swissbib.ch/>) byl ukončen k 30. 4. 2021 a nahrazen katalogem *swisscovery*, viz *swisscovery* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Dostupné z: <https://swisscovery.slsp.ch/>.

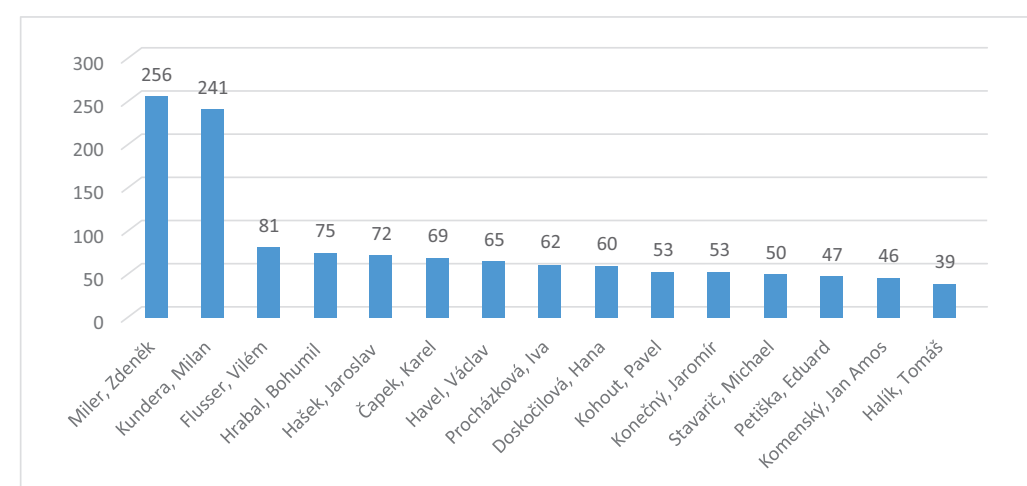

Publikace vydané v němčině v letech 1989–2020 (včetně elektronických a opakovaných vydání)

bibliografií pouze okrajově. Následující text slouží k dokreslení celkového obrazu. Struktura všech tří sledovaných bibliografií se opírá o Deweyho desetinné třídění (*Dewey Decimal Classification, DDC*). Literatura, která se nachází pod třídou 800, se dále nedělí podle žánrů, nýbrž podle jazyka. Při komparaci struktury bibliografií lze sledovat pouze jemné nuance: česká literatura se nachází v podskupině 891.8 *Slawische Literatur* (rakouská bibliografie ji v letech 2004 až 2011 klasifikovala obecněji pod 890 *Literatur in anderen Sprachen*).⁴⁰⁰ Od přelomu tisíciletí knihovny postupně přecházely od tištěných bibliografií k elektronickým formátům (nejčastěji v pdf), které umožňují souběžně propojit záznam v bibliografii se záznamem v katalogu knihovny nebo zobrazit naskenované obsahy (rakouská bibliografie prozatím nenabízí prolink na katalog). Rakouská a švýcarská bibliografie vychází dvakrát měsíčně, zatímco německá stále udržuje frekvenci vydávání jedenkrát týdně. Národní knihovna České republiky evidovala přírůstky v zahraničí vycházejících titulů spjatých s Českou republikou v publikaci *Zahraniční bohemika*, poslední tištěný svazek vyšel v roce 1998 (obsahuje data za rok 1996).

Z grafu znázorňujícího počet vydaných publikací se z průměru výrazněji odchýlily dva roky. První v roce 1990, kdy se knižní produkce „vezla“ na vlně uvolnění a euforie po sametové revoluci a znovusjednocení Německa. A druhý, na samém konci sledovaného období v letech 2018 a 2019, odráží zvýšenou aktivitu spojenou i s finanční podporou překladové literatury související s funkcí hlavní hostující země na knižním

400 Více k tématu viz ALEX, Heidrun. *DDC-Sachgruppen der deutschsprachigen Nationalbibliografien: Deutsche Nationalbibliografie, Das Schweizer Buch, Österreichische Bibliografie: Leitfaden zu ihrer Vergabe*. Leipzig; Frankfurt am Main: Deutsche Nationalbibliothek, 2014. ISBN 978-3-941113-41-1. Dostupné z: <https://d-nb.info/1052700705/34/>.

Nejvydávanější autoři českého původu v německém jazyce 1989–2020

veletrhu v Lipsku. Rok 2020 v porovnání s hojným předchozím rokem zaznamenal útlum, přičemž příčinou nebyla pouze očekávaná nižší státní podpora (která byla i přesto vyšší než v předchozích letech) – dění ovlivnila celosvětová pandemie covid-19 a další faktory, jež způsobily opakované odkládání ohlášených vydání. Knihy, které v bibliografii uvádíme pod rokem 2021, jsou pouze ty vydané knihy, které obdržely podporu do roku 2020 (vycházíme z informací o udělení dotaci z MK ČR).

Německé překlady knih českých autorů se nejčastěji objevují v edičních plánech těchto nakladatelství: Fischer Taschenbuch (Frankfurt am Main), Suhrkamp (Frankfurt am Main, Berlín), Rowohlt (Reinbek bei Hamburg), Wieser (Klagenfurt), Hanser (München, Wien), Deuticke (Wien), Deutsche Verlags-Anstalt (Stuttgart), Braumüller (Wien), Kētos (Wien, Praha). Literatura pro děti a mládež vychází zejména v LeiV (Leipziger Kinderbuchverlag, Leipzig), Werner Dausien (Hanau am Main), Saurländer (Arau), Betz (München, Wien). Z českých nakladatelství převažuje Albatros a Vitalis (který kromě spisů německy píšících autorů vydává nejčastěji české klasiky a pohádky). Díky státní finanční podpoře dostává prostor také nová generace spisovatelů a menší nakladatelství sídlící převážně v Rakousku, nejednou navázaná na osoby s českými kořeny nebo na aktivní překladatele z češtiny (např. Kētos, Drava, Wieser, Hochroth, Braumüller). Mezi nejvýznamnější edice české literatury v německých překladech patří: *Tschechische Bibliothek* (Deutsche Verlags-Anstalt, zaměřená na klasické české autory a antologie), *LeseReise* (Vitalis, publikující antologie textů z českého prostředí česky i německy píšících autorů) a v posledních letech zejména edice *Kētos* (stejnomeného nakladatelství), *OstroVers* (Hochroth) a *Tschechische Auslese* (Wieser, vydávající výběry povídek jednoho autora).

Mezi patnáct autorů s nejvyšším počtem vydaných titulů (včetně opakovaných a elektronických vydání) se na první místa opět zařadili klasici české literatury (Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Jaroslav Hašek, Karel Čapek a Václav Havel) – podobně jako v případě překladů do francouzštiny, angličtiny i polštiny a taktéž jako v případě žebříčku TOP 10 nejpřekládanějších autorů z českého jazyka, který donedávna nabízel *Index Translationum*. Milan Kundera je jediný z této pětky, jehož spisy nejsou do němčiny překládány pouze z českého jazyka (jeho dvorními překladateli v německojazyčném prostředí byli Susanna Roth a Uli Aumüller). První místo v tabulce, jež obsadil Zdeněk Miler, svědčí o stálé oblibě Krtečka (a nejen jeho) – doprovodné texty k němu opatřili například Hana Doskočilová a Eduard Petiška, kteří se i díky tomu rovněž ocitli mezi nejvydávanějšími autory. Mezi patnácti nejpřekládanějšími autory se objevila jména tří filozofů a teologů: Vilém Flusser, který však své spisy psal převážně v němčině (částečně v portugalštině a francouzštině), Jan Amos Komenský a v posledních letech se s kladným přijetím své práce na německém knižním trhu setkal teolog Tomáš Halík. Zbývající jména náleží spisovatelům, kteří z různých důvodů odešli do zahraničí a kterým se podařilo se svou tvorbou v německojazyčném prostředí prosadit: Pavel Kohout, Iva Procházková, Jaromír Konečný a Michael Stavarič. Mezi dalšími jmény, u nichž zaznamenáváme vyšší výskyt vydání, se objevují klasici Božena Němcová, Karel Klostermann, Jan Neruda, Jan Skácel; ze současné generace Jaroslav Rudiš, Ondřej Cíkán, Michal Viewegh a také autoři literatury pro děti Květa Pacovská, Vojtěch Kubašta, Jiří Žáček, Ondřej Sekora, Josef Lada, Petr Sís nebo Josef Holub.

Rok	Próza	Poezie	Drama	Pro děti a mládež	Antologie, almanachy, sborníky ⁴⁰¹	Ostatní ⁴⁰²	Celkem
1989	59	7	6,5	28	5 (2)	16,5	122
1990	68,5	5	11,5	36	6	28	155
1991	32	9	7	40	7 (1)	10	105
1992	54	3	4	32	6 (1)	17	116
1993	41,5	2	2	26	7 (1)	15,5	94
1994	36,5	7,5	0	29	7 (2)	13	93
1995	51	5	2	28	4	7	97
1996	40	8	2	23	2	12	87
1997	49,5	3,5	2	27	6 (1)	11	99

401 Údaj v závorce uvádí počet antologií, v nichž se texty českých spisovatelů vyskytovaly v minoritním zastoupení.

402 Ve skupině „Ostatní“ se nacházejí vybrané literární, filozofické, politologické, teologické eseje, edice korespondence atd.

Rok	Próza	Poezie	Drama	Pro děti a mládež	Antologie, almanachy, sborníky ⁴⁰¹	Ostatní ⁴⁰²	Celkem
1998	39	9	0	28	5	7	88
1999	53,5	5,5	0	27	3	6	95
2000	40	10	3	20	7	15	95
2001	46,5	9,5	1	25	10 (1)	5	97
2002	32,5	6,5	2	31	2	11	85
2003	34,5	8	13,5	21	4	9	90
2004	35	2	3	29	10 (1)	7	86
2005	45	4	0	25	5	7	86
2006	53	9	6	20	5 (2)	14	107
2007	58,5	1,5	1	24	5	13	103
2008	49	6	2	30	7 (3)	7	101
2009	46	10	1	38	3 (2)	3	101
2010	42,5	3,5	6	33	4 (1)	7	96
2011	46	9	4	35	5 (1)	13	112
2012	41	4	4	36	7 (3)	10	102
2013	41,5	5	1,5	51	6 (2)	8	113
2014	47,5	6,5	5	26	6 (2)	17	108
2015	62	6	2	25	6 (1)	5	106
2016	47,5	4	4,5	24	5 (1)	8	93
2017	58	5	3	27	4	15	112
2018	51,5	9,5	3	29	9 (1)	19	121
2019	69,5	18,5	3	29	8	10	138
2020	33	11	1	19	3	2	69
Celkem	1 504,5	213	106,5	921	179 (29)	348	3 272

Z přehledu vydaných publikací podle literárních žánrů vyplývá, že za početně nejobsáhlejšími prozaickými texty následuje literatura pro děti. Od roku 2018 dostala relativně větší prostor poezie a výběry ze sbírek mladé básnické generace (více než polovina z nich vyšla s finanční podporou MK ČR). Po roce 1989 vyšlo v německém jazyce téměř 150 antologií, almanachů a sborníků, které se zaměřily na české autory nebo na jejich spolupráci ve středoevropském prostoru. Mezi editory nejvýznamnějších antologií české literatury vydané po roce 1989 nalezneme básníka a překladatele Ludvíka Kunderu, literárního teoretika Květoslava Chvatíka a německé překladatele z českého jazyka Petera Sachera, Paula Kruntorada, Petera Bechera, Petera Demetze, Eduarda Schreiberera, Christu Rothmeier, Reinera Kunze,

Urse Heftricha, Mirko Kraetscha atd. Také v posledních letech lze sledovat cílené snahy překladatelů seznámit německé čtenáře, potažmo nakladatele, s nejnovější českou literární produkcí prostřednictvím antologií a sbírek původních textů (Klára Hůrková, Martina Lisa, Daniela Pusch, Martin Becker atd.). Kromě knižních vydání vychází monotematická čísla literárně orientovaných časopisů nebo monotematicky zaměřené rubriky (např. *Lichtungen, Ostragehege*). Z literárního festivalu *Bardinale* pořádaného v Drážďanech pravidelně vychází tištěná sbírka nominovaných a oceněných textů (*Drážďanská cena lyriky = Dresdner Lyrikpreis*), které se účastní autoři z České republiky a z německojazyčného prostoru.⁴⁰³ Od konce devadesátých let 20. století vzrostl počet antologií starších textů autorů pocházejících z / žijících na území českých zemí a písicích v českém a/nebo v německém jazyce a rovněž bilingvní almanachy či sbírky textů vzniklé za účelem navázání či posílení přeshraniční spolupráce (např. v příhraničních oblastech jižních, západních a severních Čech, často za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti). Díky pokračující katalogizaci a digitalizaci obsahů knih se podařilo shromáždit příklady tematicky orientovaných antologií, v nichž se vyskytují texty českých autorů. Jejich editoři v těchto případech většinou přebírají texty z publikovaných překladů.

Jak již bylo předznamenáno, v případě překladů do němčiny se setkáváme s nezanedbatelným množstvím knih pro děti a mládež (do této kategorie zahrnujeme dětskou beletrii, včetně populárně naučných, převážně ilustrovaných publikací, určených různým věkovým kategoriím). Česká dětská kniha se v zahraničí prosazovala již před rokem 1989 a její vydávání řídily státní podniky. V devadesátých letech v zavedené kooperaci částečně pokračovalo nakladatelství Albatros, spolupracující například s nakladatelstvími LeiV (Leipzig), Werner Dausien (Hanau am Main) nebo Domowina (Bautzen). Dnes je Albatros součástí skupiny Albatros Media a na zahraničním trhu tituly z jejich produkce – často již k distribuci a prezentaci připravené v anglickém jazyce – zprostředkovává nakladatelství B4U Publishing. V devadesátých letech se na trhu objevovala opakovaná vydání sbírek světových pohádek a pověstí, které zprostředkovali čeští spisovatelé a které byly v předchozích dekádách přeloženy z češtiny do cizích jazyků, včetně němčiny. Významný počet titulů v kategorii pro děti a mládež sepsali spisovatelé-emigranti, kteří po roce 1989 často zůstali v Německu či Rakousku (např. Jaromír Konečný, Josef Holub, Sheila Ochová, Iva Procházková, Michael Stavarič atd.).

Následující tabulka udává zastoupení vydaných publikací podle zdrojového jazyka překladu (samostatně reflektuje díla sepsaná v německém jazyce):

Rok	Překlady z:				Sepsáno v němčině	Celkem
	češtiny	francouzštiny	angličtiny	ostatních jazyků		
1989	106	2	0	1	13	122
1990	141	0	0	0	14	155
1991	91	0	1	1,5	11,5	105
1992	87,5	1	3	3	21,5	116
1993	70	0	3	2	19	94
1994	71,5	3	2	2	14,5	93
1995	75,5	3	3	0	15,5	97
1996	54,5	5	2	3	22,5	87
1997	73	1,5	3	3	18,5	99
1998	58	9	1	4	16	88
1999	66,5	6	3	2	17,5	95
2000	72,5	1	2	3	16,5	95
2001	66	12	2	3,5	13,5	97
2002	60,5	4	3	3,5	14	85
2003	72	2	1	1,5	13,5	90
2004	71,5	2	3	2	7,5	86
2005	63,5	3	2	3	14,5	86
2006	82	1	0	2	22	107
2007	68,5	5	4	2	23,5	103
2008	70	4	3	4	20	101
2009	80	0	0	2	19	101
2010	73	2	0,5	1	19,5	96
2011	80	1	1	2	28	112
2012	74,5	0	3	3	21,5	102
2013	88	3	6	2	14	113
2014	77	5	9	1	16	108
2015	75	3	1	1	22	106
2016	77,5	1	3	0	11,5	93
2017	75	3	6	4	24	112
2018	93,5	0	5	2	20,5	121
2019	101	0	10	0	27	138
2020	41,5	0	5	1	21,5	69
Celkem	2 457	82,5	90,5	69	573	3 272

403 *Dresdner Lyrikpreis* [online]. [2022], [cit. 9. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.dresdner-lyrikpreis.org/>. V roce 2022 probíhá již 14. ročník, sborníky dlouhodobě editoval Norbert Weiß.

Do výsledků se výrazně promítlo působení emigrantů. Literárně činní emigranti většinou minimálně v prvních letech svého pobytu v zahraničí psali v češtině, poté v tom buď pokračovali (např. Pavel Kohout), nebo postupně přecházeli na jazyk hostitelské země (např. Jiří Gruša, Stanislav Struhar, Sheila Ochová), svá díla sami překládali nebo se s hostitelským jazykem szili natolik, že v něm byli schopní přímo psát (např. Libuše Moníková, která se za svou tvorbu dočkala několika literárních a státních ocenění, nebo Michael Stavarič, jenž do Rakouska odešel jako dítě). Pokud se v knize (či v záznamu) nevyskytuje informace, že se jedná o autopřeklad, překladatel se neuvádí a v odborné literatuře jsme na tuto informaci nenarazili, vycházíme při určení zdroje z toho, zda české vydání, pakliže existuje, bylo překládáno třetí osobou. Příkladem současného českého autora, který přešel při psaní z českého jazyka do německého, je Jaroslav Rudiš (jeho poslední kniha *Winterbergs letzte Reise* se v Německu dočkala opakovaného vytištění a české vydání, které vyšlo o dva roky později, překládala Michaela Škultéty).

Schéma bibliografického záznamu obsahuje:

- údaje o odpovědnosti (příjmení a jméno autora / autorů či editora / editorů (tučně) v autoritní podobě, v kulatých závorkách se uvádí odlišný tvar jména, ve kterém se vyskytuje v knize);
- údaje o názvu (v kurzívě): součástí položky je zdroj překladu doplněný o rok prvního vydání zdroje, popř. o uvedený rok vydání, z něhož vycházel překladatel či editor (v hranatých závorkách),⁴⁰⁴ zdroj není uvedený, pokud se údaj nepodařilo identifikovat, je nejasný nebo se současně jedná o první vydání (pokud české vydání vyšlo až po cizojazyčném vydání, uvádíme také tuto informaci ve tvaru: čes. vyd. název, rok);⁴⁰⁵
- údaje o dalších původcích jsou uvedené v tomto pořadí: editor, překladatel, ilustrátor, autor předmluvy či doslovu;
- údaje o vydání (jsou-li v publikaci či ve zkatologizovaném záznamu uvedeny);
- nakladatelské údaje (místo vydání, nakladatelství, rok vydání);
- údaje fyzického popisu;
- údaje o edici (v kulaté závorce);
- ISBN.

404 V případě, že překladatel pracoval s jiným než prvním vydáním (a tato skutečnost je nám známa), jsou uvedena obě data, přičemž k prvnímu vydání je připojeno „c“. Zejména u antologií se lze setkat s tím, že zdroj překladu je převzat z periodik.

405 Neoficiální samizdatové edice jsme nereflektovali. Údaje o prvních vydáních jsme čerpali z odborné literatury, personálních bibliografií, Souborného katalogu České republiky, *Slovníku české literatury po roce 1945* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2022]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/>.

Pokud nakladatelství (popř. překladatel) obdrželo (obdržel) na vydání publikace finanční dotaci Ministerstva kultury ČR, kterou od roku 1998 přiděluje žadatelům odborná komise, je k záznamu připojena zkratka PMK. Informace rozvádějící obsah⁴⁰⁶ nebo formu vydání je vložena pod záznam. Podoba bibliografického záznamu vychází z platných mezinárodních standardů. Bibliografické záznamy jsou uspořádány chronologicky, v jednotlivých letech poté abecedně podle autorů, resp. editorů a názvů. Součástí je kromě přehledu autorů a jednotlivých děl přehled antologií a jmenný rejstřík osob.

406 V případě antologií nerozepisujeme konkrétní básně a uvádíme pouze jméno autora (k tomuto řešení jsme přistoupili po zvážení několika faktorů, z nichž hlavní roli hrály různorodé a často chybějící citace zdrojů a časová náročnost vynaložená na ztotožnění básně s českým zdrojem).

Übersetzungen von Büchern tschechischer Literatur von 1989–2020 ins Deutsche

Lenka Pokorná Korytarová

Die Behauptung, Literatur ohne Übersetzung bliebe in ihrem Sprachraum verhaftet, dürfte für die meisten Nationalliteraturen gelten – allen voran die Literaturen so genannter „kleiner“ Nationen. Dazu gehört auch die tschechische Literatur.

Die politisch-sozial-kulturelle Entwicklung der böhmischen Länder zu unterschiedlichen historischen Etappen trug dazu bei, dass zwischen der tschechischen und der deutschen Sprache sowie zwischen beiden Literaturen eine spezifische Nähe entstand. Auf sozialer, öffentlicher und kultureller Ebene und vor wechselhaftem historisch-gesellschaftlichem Hintergrund koexistierten das Tschechische und das Deutsche bis 1945. Was sich vorstellen unter der tschechischen Literatur des 16., 17., 18., des 19. oder 20. Jahrhunderts? Aus welcher Perspektive die Frage der auf Deutsch verfassten Literatur betrachten? Der heutige Definitionsbegriff von Nation und Nationalität, dessen wesentliches Charakteristikum neben anderen die gemeinsame Sprache darstellt, begann sich erst im Laufe des 19. Jahrhunderts herauszubilden. Angesichts der multinationalen Zusammensetzung der Bevölkerung überwog aber ein territoriales Bewusstsein und damit die Bekennung zur Landeszugehörigkeit. Selbst nach Ende des Zweiten Weltkriegs und der anschließenden Vertreibung der deutschen Bevölkerung ist das Deutsche Element aus der tschechischen Literatur nicht verschwunden. Allerdings veränderte es sich angesichts der Umstände und verschob sich hinter die Landesgrenzen. Nach Ende des kommunistischen Regimes entwickelt sich in politisch-diplomatischen wie auch in literarischen und kulturellen Kreisen die Tendenz fort, die deutsch-tschechischen Wechselbeziehungen einander anzugleichen und ihre Annäherung auf unterschiedlichen Ebenen zu unterstützen.⁴⁰⁷

Politische Schlüsselmomente in der Tschechoslowakei nach dem Februar 1948 lösten Flüchtlingswellen (zunächst von Einzelpersonen, später ganzer Familien) nach Westdeutschland, Österreich und in die Schweiz aus. Diese Staaten stellten entweder eine Zwischenstation auf dem Weg in ein anderes Land dar oder wurden

(für die meisten) zum Zielland. In den ausgehenden 1940-er und beginnenden 1950-er Jahren flohen viele vor politischen (Freiheit und Leben von Einzelpersonen bedrohenden) Repressionen, nach dem August 1968, die Umstände waren bereits etwas milder, emigrierten ganze Familien. Mit der einsetzenden Normalisierung der 1970-er und 80-er Jahre änderte sich die Situation erneut: Verfolgung und Druck, die ČSSR zu verlassen wurden von staatlicher Seite ausgeübt, insbesondere nach Veröffentlichung der Charta 77. Unter den Emigrierten gab es eine ganze Reihe von bedeutenden Schriftstellerinnen und Schriftstellern, die ihrer literarischen Tätigkeit auch im Ausland nachgingen, Exilverlage gründeten und tschechische Literatur, vor allem jene, die in der ČSSR auf der schwarzen Liste stand, übersetzten und bekannt machten. Sie beteiligten sich an von Heimatvereinen organisierten Autorenlesungen und -diskussionen. In ihren Werken kehrten sie in ihr Heimatland zurück und begaben sich auf die Suche nach den eigenen Wurzeln, sie wählten tschechische Motive und versetzten die Handlung ihrer Bücher in ein tschechisches Umfeld. Nach November 1989 erwogen sie meist die Rückkehr in ihre Heimat; einige setzten sie in die Tat um, andere blieben im Land, in dem sie mittlerweile ein zweites Zuhause gefunden hatten, und noch andere verließen wiederum die Tschechoslowakei. Zu den bedeutenden emigrierten tschechischen Schriftstellerinnen und Schriftstellern, die sich zu einer dieser Etappen in einem deutschsprachigen Land niedergelassen haben, gehören beispielsweise Ludvík Aškenazy, Ondřej Cikán, Jan Faktor, Ota Filip, Louis Fürnberg, Katja Fusek, Jiří Gruša, Josef Holub, Petr Chudožilov, Jaromír Konečný, Gabriel Laub, Libuše Moníková, Milena Oda, Iva Procházková, Milan Ráček, Michael Stavarič u. a.⁴⁰⁸

Das Kulturministerium der Tschechischen Republik hat sich die offizielle Unterstützung der tschechischen Literatur und deren Präsentation auf die Fahnen geschrieben und einen Teil dieser Aufgaben nach 2014 an die Mährische Landesbibliothek in Brünn delegiert (in der ersten Phase der Auftritt auf internationalen Buchmessen). 2017 entstand das Tschechische Literaturzentrum in Angliederung an die Mährische Landesbibliothek in Brünn. Dessen Aufgabe ist es, die tschechische Literatur im Ausland sichtbar zu machen, Übersetzerinnen und Übersetzer aus dem Tschechischen zu unterstützen und die gegenseitigen Beziehungen zu auszubauen (so organisiert es etwa Residenzen für Autor/innen und Übersetzer/innen oder auch Übersetzerwettbewerbe). Das Kulturministerium fördert in Übersetzung herausgegebene tschechische Literatur weiterhin finanziell. Was die Übersetzungen ins Deutsche betrifft, handelte es sich bis 2018 noch um einzelne geförderte Publikationen,

407 Siehe beispielsweise KOSCHMAL, Walter, Marek NEKULA und Joachim ROGALL, edd. *Češi a Němci: dějiny, kultura, politika*. Prag: Paseka, 2001. ISBN 80-7185-370-4; KŘEN, Jan. *Dvě století střední Evropy*. Prag: Argo, 2005. ISBN 80-7203-612-2; BRÜGEL, Johann Wolfgang. *Češi a Němci 1918–1938*. Prag: Academia, 2006. ISBN 80-200-1440-3.

408 Z. B. CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Praesens, 2010. ISBN 978-3-7069-0602-9. Textanthologien von Autoren, die im deutschsprachigen Raum wirken, siehe z. B. FISCHEROVÁ, Andrea und Marek NEKULA, edd. *Ich träume von Prag: deutsch-tschechische literarische Grenzgänge*. Passau: Karl Stutz, 2012. ISBN 978-3-88849-068-2.

wobei deren Anzahl im Verhältnis zum jährlichen Gesamtvolumen der geförderten Titel proportional anstieg. Im Jahr 2018, ein Jahr vor dem Auftritt der Tschechischen Republik als Hauptgastland der internationalen Leipziger Buchmesse,⁴⁰⁹ änderte sich dies – die Zahl der geförderten Übersetzungen stieg deutlich an. Von den insgesamt geförderten Titeln in der Zeit von 1998 bis 2020 erschienen 88 allein in den Jahren 2018–2020 (dazu kommen noch weitere sieben Titel, die zwar die Förderung bereits 2019 bzw. 2020 erhalten hatten, jedoch erst 2021 erschienen sind).⁴¹⁰ Lesungen, Gespräche mit Autor/innen und Übersetzer/innen, Ausstellungen sowie weitere Veranstaltungen zur Präsentation tschechischer Kultur im Ausland werden von den durch das Außenministerium der Tschechischen Republik gegründeten Tschechischen Zentren organisiert. Diese arbeiten mit den ortsansässigen tschechischen Vertretungen zusammen und bieten für Interessierte unter anderem Bücherecken oder Bibliotheken mit tschechischer Literatur an. Innerhalb des deutschen Sprachraums sitzen diese Zentren in Berlin (*Tschechisches Zentrum Berlin*), München (*Tschechisches Zentrum München*) und in Wien (*Tschechisches Zentrum Wien*). Unentbehrlich bei der Verbreitung tschechischer Literatur sind jedoch die Übersetzer/innen, Bohemist/innen bzw. Literaturagent/innen selbst, die in Eigeninitiative ein konkretes Buch, eine Autorin oder einen Autor bei einem Verlag unterbringen. Für das Verdienst um die Verbreitung tschechischer Literatur im Ausland wird seit 1993 der Preis *Premia Bohemica* an Übersetzer/innen und Bohemist/innen verliehen. Im Laufe seiner Existenz haben ihn fünf Übersetzer/innen ins Deutsche (Bohemisten) erhalten: Susanna Roth (1993), Chista Rothmeier (1999), Reiner Kunze (2004), Eckhard Thiele (2007) und Urs Heftrich (2017). Nach der ersten Preisträgerin wurde später auch ein Wettbewerb für angehende Übersetzer/innen bis vierzig Jahre benannt: Der Susanna-Roth-Preis. Unter seinen Gewinner/innen hat sich Daniela Pusch, Teilnehmerin des ersten Jahrgangs 2014, im Weiteren hervorgetan.⁴¹¹

409 *Ahoj Lipsko (Ahoj Leipzig)* [online]. Mährische Landesbibliothek, 2018 [cit. 10. 2. 2022]. Zugänglich unter: <http://ahojleipzig2019.de/>. Die Marke *Ahoj!* wird auch auf anderen Buchmessen verwendet, jedoch erfuhr die Aktion durch die weltweit geltenden Pandemiemaßnahmen in den Jahren 2020 und 2021 einen deutlichen Dämpfer.

410 Vgl. Podpora vydání české literatury v překladu. *Ministerstvo kultury* [online]. 2021 [cit. 27. 1. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>. Ein Überblick über die seit 1998 geförderten Bücher siehe KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu 1998–2016*. Prag: Kulturministerium der Tschechischen Republik, 2016. ISBN 978-80-87546-23-9. Eine aktualisierte Liste von Publikationen, die bis einschließlich 31. 1. 2019 erschienen sind, siehe SCHWARZ, Josef. *Bibliografie překladů české literatury podpořených Ministerstvem kultury ČR v letech 1998–2018*. *Ministerstvo kultury* [online]. [31. 1. 2019], [cit. 27. 1. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>.

411 Vgl. Susanna-Roth-Preis. *České literární centrum* [online]. [2021], [cit. 27. 1. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.czechlit.cz/cz/cena-susanny-roth/o-cene/>. Der Preis wird nach Sprachraum verliehen; außer Daniela Pusch ist auch die 2016 ausgezeichnete Katharina Hinderer (Übersetzungen von Michal Viewegh sowie des Comics *Die Wilden* von Lucie Lomová) als Übersetzerin tätig, Ines Spieker, Preisträgerin von 2018, war an der Lyriksammlung von Bronislava Volková beteiligt.

Die Bibliografie *Tschechische Literatur in deutscher Übersetzung* (1989–2020) erscheint als vierter Band der Reihe *Tschechische Literatur in Übersetzung*⁴¹² im Rahmen des Projekts *Tschechische Literatur in der Welt und Weltliteratur in Tschechien 1989–2020*. Ziel der Bibliografie ist es, möglichst vollständig und exakt die zwischen 1989 und 2020 in Buchform erschienenen Übersetzungen von tschechischer Literatur ins Deutsche zu erfassen.

Mit der Erfassung von Übersetzungen tschechischer Literatur ins Deutsche beschäftigten sich nach 1989 Volker Strebel und Jiří Holý. Beide entschieden sich für eine unnummerierte alphabetische Reihung nach Autoren mit einem gesonderten Teil für Anthologien (bzw. Jahrbücher, Sammelbände). Volker Strebel hat zwei bzw. vier aneinander anknüpfende Zusammenstellungen erarbeitet, die im zweisprachigen Deutsch-tschechischen Almanach 2000 und 2002 erschienen sind. Neben den Übersetzungen aus dem Tschechischen ins Deutsche erfasste er ebenfalls Übersetzungen aus dem Deutschen ins Tschechische, wobei sich die Zusammenstellung zeitlich über die 1990-er Jahre und zum Teil auch bis ins Jahr 2001 erstreckt.⁴¹³ Der Literaturhistoriker Jiří Holý verfasste für die deutschsprachige Leserschaft eine Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts, zu der auch eine bibliografische Übersicht deutschsprachiger Fachtexte zur tschechischen Literatur gehört. 2011 gab er ein Handbuch der tschechischen Literatur von 1945 bis 2000 in deutscher Sprache heraus, das zu den ausgewählten Autoren auch eine Übersicht ihrer ins Deutsche übersetzten Texte, eine Kurzbiografie sowie auf Deutsch veröffentlichte Sekundärliteratur enthält.⁴¹⁴ Die Übersetzungen von tschechischer Literatur auf dem deutschsprachigen Buchmarkt in den 1990-er Jahren hat Manuela Schwärzler erforscht.⁴¹⁵ Eine bibliografische Auflistung von emigrierten deutschschreibenden Autorinnen und Autoren enthält die Habilitationsschrift der Germanistin Renata Cornejo.⁴¹⁶ Bibliografien tschechischer

412 Band 1. *Tschechische Literatur in polnischer Übersetzung (1989–2020)*, Band 2. *Tschechische Literatur in französischer Übersetzung (1989–2020)*, Band 3. *Tschechische Literatur in englischer Übersetzung (1989–2020)*.

413 STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den 90er Jahren. In: BECHER, Peter und Ivan BINAR, edd. *Deutsch-tschechischer Almanach 2000 = Česko-německý almanach 2000*. München: Adalbert Stifter Verein; Prag: Tschechischer PEN-Club, 2000, S. 182–205. ISBN 3-9805378-6-2; STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den Jahren 2000 und 2001. In: BECHER, Peter und Ivan BINAR, edd. *Deutsch-tschechischer Almanach 2002 = Česko-německý almanach 2002*. München: Adalbert Stifter Verein; Prag: Tschechischer PEN-Club, 2001, S. 243–249. ISBN 3-9808097-0-6.

414 HOLÝ, Jiří. *Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts*. Wien: Edition Praesenz, 2003. ISBN 3-7069-0145-5; HOLÝ, Jiří. *Tschechische Literatur 1945–2000: Tendenzen, Autoren, Materialien: ein Handbuch*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2011. ISBN 978-3-447-06575-7.

415 SCHWÄRZLER, Manuela. *Tschechische Literatur auf dem deutschsprachigen Buchmarkt: Übersetzungen von Prosa, Lyrik und Drama in den neunziger Jahren des 20. Jahrhunderts* [Diplomarbeit]. Wien: Universität Wien, Institut für Slawistik, 2007. Betreuer der Arbeit: Ao. Prof. Dr. Norbert Bachleitner.

416 CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Praesens, 2010, S. 581–587. ISBN 978-3-7069-0602-9.

Literatur in deutscher Übersetzung erstellten vor 1989 etwa der Übersetzer Franz Peter Künzel, der die Zeit von 1945 bis zur Mitte der 1960-er Jahre erfasste,⁴¹⁷ sowie Vladimír Ulrich, der Ende der 1980-er Jahre an Künzels Arbeit anknüpfte und bis ins Jahr 1975 erweiterte (wobei er auch wiederaufgelegte Titel berücksichtigte).⁴¹⁸ Der Übersetzer und Germanist Ladislav Nezdářil beschäftigte sich über eine lange Zeit hinweg mit der tschechischen Lyrik in deutscher Übersetzung, er hat eine bibliografische Auflistung von Übersetzungen tschechischer Lyrik bis 1939 erarbeitet.⁴¹⁹ Vor 1989 wurden regelmäßig Publikationen erfasst, an deren Herausgabe der staatliche Verlag Artia beteiligt war.⁴²⁰

Mit der Übersetzung deutscher Literatur ins Tschechische beschäftigt sich in den letzten zwanzig Jahren neben dem bereits genannten Volker Strebel beispielsweise auch der Slavistikprofessor Peter Drews, der zu den slavischen Literaturen forscht und eine Bibliografie deutscher Werke in tschechischer Übersetzung von 1771 bis 1945 verfasst hat.⁴²¹ Beachtung in diesem Kontext verdient die vom Goethe-Institut in Tschechien gepflegte Datenbank *Německá literatura v českém překladu* (Deutsche Literatur in tschechischer Übersetzung), die eine Auswahl nach 1989 übersetzter Bücher vorstellt, (<https://www.goethe.de/ins/cz/cs/kul/ser/uak.cfm>), und ebenso die *Databáze českého uměleckého překladu po roce 1945* (Datenbank der tschechischen Literaturübersetzung nach 1945: <https://www.databaze-prekladu.cz/>).⁴²²

In der Bibliografie *Tschechische Literatur in deutscher Übersetzung (1989–2020)* reflektieren wir das bisher Zusammen und entwickeln es weiter, arbeiten allerdings nach einem anderen Konzept. Wir ordnen die jeweiligen Einträge nicht dem

417 KÜNZEL, Franz Peter. *Übersetzungen aus dem Tschechischen und dem Slowakischen ins Deutsche nach 1945: bei Verlagen der Bundesrepublik Deutschland, der Bundesrepublik Österreich, der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik: eine Bibliographie. 1. Band.* München: Ackermann-Gemeinde, 1969, s. 13–110.

418 ULRICH, Vladimír. *Tschechische und slowakische Literatur: die deutschsprachige Aufnahme 1945–1975.* Neuried: Hieronymus, 1987. ISBN 3-88893-059-6.

419 NEZDAŘIL, Ladislav. *Česká poezie v německých překladech.* Praha: Academia, 1985.

420 MOUCHOVÁ, Stanislava und Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1953–1966: Artia Verlag Prag.* Prag: Artia, 1968; MOUCHOVÁ, Stanislava und Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1967–1970: Artia Verlag Prag.* Prag: Artia, 1971; MOUCHOVÁ, Stanislava, ed. *Bücherverzeichnis 1971–1975.* Prag: Artia, 1976; MOUCHA, Josef, ed. *Bücherverzeichnis 1976–1980: Artia Verlag Prag.* Prag: Artia, 1981; RADA, R. *Bücherverzeichnis 1981–1985: Artia Verlag Prag.* Prag: Artia, 1986.

421 DREWS, Peter. *Tschechische Übersetzungen deutscher Belletristik, 1771–1900.* Dresden: Thelem, 2007. ISBN 978-3-937672-28-1; DREWS, Peter. *Die tschechische Rezeption deutscher Belletristik 1900–1945.* München: Otto Sagner, 2011. 2 Bde. ISBN 978-3-86688-125-9. Slavische Belletristik, die tschechische eingeschlossen von den Anfängen bis 2000 in: DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutscher Literatur: die Aufnahme deutscher Belletristik in den slavischen Literaturen von den Anfängen bis 1945.* [Berlin]: Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2017. ISBN 978-3-96138-007-7; DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutschsprachiger Belletristik 1945–2000.* Berlin: wvb, Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2020. ISBN 978-3-96138-227-9.

422 Die Datenbank ist in Zusammenarbeit des tschechischen Übersetzerverbands mit dem Institut für Translatologie der Philosophischen Fakultät der Karlsuniversität und dem Lehrstuhl für Anglistik und Amerikanistik der Philosophischen Fakultät der Masaryk-Universität entstanden. Leider enthält sie keine aktuellen Daten.

Autorennamen zu, sondern chronologisch nach Erscheinungsjahr, wobei wir alle ermittelten Ausgaben anführen. Eine Auflistung der Werke einer Autorin oder eines Autors findet sich im Kapitel *Übersicht tschechischer Autor/innen und ihrer auf Deutsch erschienenen Werke von 1989 bis 2020*, jeder Eintrag ist mit dem Erscheinungsjahr versehen.

Zur Einordnung der Titel haben wir folgende methodische Ansätze definiert:

- Hinsichtlich des Publikationstyps haben wir uns auf Buchübersetzungen konzentriert und Periodika nur ausnahmsweise angeführt (so etwa bei Sonder- oder monothematischen Ausgaben, die wir ermitteln konnten);
- Hinsichtlich der Chronologie standen Buchtitel im Mittelpunkt unseres Interesses, die zwischen 1989 und 2020 erschienen sind (bzw. 2021 bei Titeln, die vom Kulturministerium der Tschechischen Republik für ihre Herausgabe finanzielle Förderung bis einschließlich 2020 erhalten haben);
- Hinsichtlich des Erscheinungsortes haben wir keinerlei Einschränkungen gesetzt (die abschließenden Daten ergaben erwartungsgemäß, dass die meisten Übersetzungen ins Deutsche neben dem traditionellen deutschen Sprachraum in der Tschechischen Republik erschienen sind);
- Hinsichtlich der Gattungen haben wir unsere ursprüngliche Absicht, nur Belletristik (Prosa, Lyrik, Drama) und Kinderliteratur zu erfassen, erweitert und ausgewählte Werke aus den Grenzbereichen oder auch jenseits der definierten Gattungen aufgenommen. Diese Werke haben wir individuell betrachtet und ihre Verfasserin oder ihren Verfasser sowie die literarische Bearbeitung berücksichtigt – es handelt sich vornehmlich um ausgewählte literarische, philosophische, politische und theologische Essays, Gespräche, Teile von Briefwechseln, Biografien, Autobiografien, Memoiren, Tagebücher und Erinnerungen, Libretti, Reportagen und Reiseberichte. Ebenfalls haben wir hier Titel von Illustratorinnen und Illustratoren tschechischer Herkunft eingereiht, auch wenn viele nur über einen minimalen Textanteil verfügen oder ganz ohne Text sind. Titel, bei denen die Illustrator/innen nicht am Text oder am Buchkonzept beteiligt waren, haben wir nicht berücksichtigt. Auch fremdsprachige Adaptationen von Werken tschechischer Autor/innen haben wir nicht aufgenommen. Ungeachtet des literarischen Genres haben wir Titel eingereiht, die dank der Übersetzungsförderung des Kulturministeriums der Tschechischen Republik erschienen sind;
- Wir arbeiten mit einem erweiterten Begriff von *tschechischer Literatur* und *tschechischem Autor*, und zwar gehen wir von der territorialen Zugehörigkeit aus. Deshalb haben wir auch Autorinnen und Autoren in die bibliografische Zusammenstellung aufgenommen, die aus dem heutigen Gebiet Tschechiens stammen – ungeachtet ihrer nationalen Zugehörigkeit und ihrer Arbeitssprache handelt es sich

um Personen, die hier geboren wurden und aus persönlichen, beruflichen oder politischen Gründen das Land verlassen haben. Staatsangehörigkeit, Volkszugehörigkeit, nicht einmal die Sprache, in der die Autor/innen schrieben bzw. schreiben, stellten für ihre Auswahl das wichtigste Kriterium dar. Deshalb ist im Ergebnis der Kreis der hier aufgenommenen Autor/innen aus historischen, politischen und kulturellen Gründen weiter als er es wäre, wenn wir nach dem strikten Auswahlprinzip von Übersetzungen aus dem Tschechischen vorgegangen wären. Anders als in den bisher erschienenen Bänden der Reihe *Tschechische Literatur in Übersetzung* sind die Werke der ausgesuchten deutschschreibenden Autor/innen, die bis 1945 auf dem heutigen Gebiet Tschechiens literarisch tätig waren, lediglich online in der parallel entstandenen Datenbank und der Landkarte erfasst.⁴²³ Zu diesem Schritt haben wir uns nach Erwägung der Möglichkeiten hinsichtlich des Umfangs einer gedruckten Bibliografie entschieden.

- Wir beobachten alle recherchierten Ausgaben weiter (einschließlich weiterer Auflagen, sofern sich Daten hierüber ermitteln lassen), denn gerade eine erneute Ausgabe kann ein Indikator für ein Interesse sein, das die Öffentlichkeit einem Buch entgegenbringt, bzw. das eine Autorin oder ein Autor hervorruft. Wir sind uns einer gewissen Lückenhaftigkeit bewusst, wo die Reihenfolge der Ausgaben nicht nahtlos fortgeführt ist, denn manche Ausgaben ließen sich nicht ermitteln (wie etwa einige Ausgaben der Werke von Jaroslav Hašek oder Milan Kundera). Die Datenerfassung endete am 15. Januar 2022 (Bucheinträge, die mit zeitlicher Verzögerung katalogisiert werden und deshalb in die von uns am häufigsten genutzten Verbundkataloge erst später eingegangen sind, finden sich nicht in der gedruckten Bibliografie nicht);
- Die zugrundeliegenden Datenquellen, von denen wir ausgegangen sind und zu denen nationale und gemeinschaftliche Kataloge sowie Datenbanken gehören, werten wir eigenständig aus.

Bei der Erarbeitung der Bibliografie haben wir digitale Hilfsmittel, elektronische Kataloge sowie Datenbanken genutzt und ebenso, wenn möglich, die traditionelle

⁴²³ Bei der Auswahl der deutschschreibenden Autoren, die bis 1918 oder während der Zeit der Tschechoslowakischen Republik in den Böhmischen Ländern geboren wurden und/oder dort lebten, haben wir u. a. herangezogen: das Handbuch v. KOSATÍK, Pavel. *Menší knížka o německých spisovatelích z Čech a Moravy*. 2. ergänzte und erweiterte Ausgabe. Prag: Knižní klub, 2017. ISBN 978-80-242-5935-2, in Hinblick auf Fachpublikationen und fachlich orientierte Webseiten z. B. *Kohoutí Kříž: šumavské ozvěny / s' Hohnakreiz: Des Waldes Widerhall* [online]. Südböhmische wissenschaftliche Bibliothek in České Budějovice (Budweis), c2001–2022 [cit. 25. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.kohoutikriz.org/>; sowie *Literární mapa německy píšících autorů z Moravy a Slezska* (Literarische Landkarte deutschmährischer Autoren) [online]. Arbeitsstelle für deutschmährische Literatur / Österreich-Zentrum der Palacký-Universität in Olmütz, 2019 [cit. 25. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://lilim.upol.cz/>. In der Datenbank sind etwa F. Kafka, R. M. Rilke, F. Werfel, M. Brod, J. Urzidil, A. Stifter, L. Perutz und weitere zu finden.

bibliografische Vorgehensweise *de visu*; dank der in den Beständen der tschechischen Bibliotheken zahlreich vertretenen Übersetzungen ins Deutsche und einer recht unkomplizierten Zusammenarbeit mit den deutschen wie österreichischen Bibliotheken war uns dies möglich. Parallel werden auch die Online-Datenbank Tschechische Literatur in Übersetzung wie auch eine gleichnamige Landkarte (<https://preklady.mapy.mzk.cz/>) aufgebaut. Die IT-Mitarbeiter der Mährischen Landesbibliothek in Brünn haben nach Absprache mit den Administratoren der ausländischen Datenbanken in erster Etappe die katalogisierten Listen von Übersetzungen tschechischer Literatur auf Grundlage der SRU- und Z39.50-Protokolle importiert (wobei eine Anpassung und Bearbeitung der Filtrierung entsprechend den jeweiligen Katalogisierungsformaten nötig war).⁴²⁴ In der nächsten Etappe haben wir die Einträge nach Autorennamen herausgesucht. Bei der Übernahme von Daten aus den Katalogeinträgen haben wir die bibliografischen Angaben verglichen, einander gegenübergestellt und vervollständigt (allgemein lässt sich festhalten, dass die Katalogeinträge eine unterschiedliche Gestaltung und Standards aufweisen – sowohl hinsichtlich der Menge der angeführten Informationen, als auch des Grades der Bearbeitung, der verwendeten Katalogisierungsformate und der sich verändernden Katalogisierungsregeln). Sich weiterentwickelnde digitale Hilfsmittel (insbesondere die OCR-Bearbeitung) und die Zunahme von digitalisierten Dokumenten machten es in vielen Fällen möglich, das Quelldokument zu ermitteln, von dem die Übersetzerin oder der Übersetzer ausging; dennoch gelang es nicht immer, die Quelle zweifelsfrei zu identifizieren oder das Jahr der Ersterscheinung festzustellen.

Die Einträge haben wir aus den relevanten nationalen und den Verbundkatalogen sowie aus Datenbanken im deutschen Sprachraum, der Tschechischen Republik und ebenso aus weltweit ausgerichteten Datenbanken gewonnen. Hypothetischer Ausgangspunkt wurde der Katalog der *Deutschen Nationalbibliothek*, den die vor 1990 noch eigenständigen und erst ab 2006 unter ihrem heutigen Namen fungierenden Zweigstellen in Leipzig (früher *Deutsche Bücherei*), in Frankfurt am Main (ehemals *Deutsche Bibliothek Frankfurt am Main*) sowie das 2010 von Berlin nach Leipzig verlegte *Deutsche Musikarchiv* gemeinsam verwalten. Die Deutsche Nationalbibliothek hat laut der bundesweiten Arbeitsgemeinschaft *Sammlung deutscher Drucke*, einer retrospektiven Nationalbibliografie unter Beteiligung weiterer fünf Bibliotheken, den Auftrag, sämtliche deutschen und deutschsprachigen Veröffentlichungen ab 1913, im Ausland herausgegebene Germanica und Übersetzungen deutscher Werke zu

⁴²⁴ Bei den gesammelten Datenpaketen wurden die Daten aus der *Deutschen Nationalbibliothek* (<https://www.dnb.de/>), der *Sächsischen Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek* (<https://www.slub-dresden.de/>), der *Bayerischen Staatsbibliothek* (<https://www.bsb-muenchen.de/>), dem *Österreichischen Bibliothekenverbund* (<https://www.obvsg.at/>) heruntergeladen, ebenso lieferte das heute nicht mehr fungierende schweizerische Konsortium *swissbib Basel Bern* (<http://sru.swissbib.ch/sru/>) Daten.

sammeln.⁴²⁵ Die meisten deutschen Bibliotheken haben sich zusammengeschlossen, um gemeinsame Verbundkataloge bzw. -Datenbanken aufzubauen, die innerhalb eines oder mehrerer Bundesländer kooperieren. Diese wiederum haben sich nach und nach dem *Karlsruher Virtuellen Katalog* (KVK) angeschlossen, der seit seiner Entstehung vom Karlsruher Institut für Technologie betrieben wird.⁴²⁶ Es handelt sich in diesem Fall um einen Typ von „Metasuchmaschine“, die die Suchbegriffe (Titel, Autor, Korpus, Schlagwort, Erscheinungsjahr, ISBN/ ISSN, Herausgeber, Verlag) an die Suchmaschinen der angeschlossenen Bibliotheken weitergibt und die Nutzer zur Ergebnisanzeige der entsprechenden Bibliothek weiterleitet. Primär orientiert sie sich zwar an den Datenbanken des deutschen Sprachraums, bietet jedoch auch die Möglichkeit, in ausgewählten Datenbanken europäischer und globaler Nationalbibliotheken, auf den Webseiten ausgewählter Buchhandlungen sowie in digitalisierten Datenbanken zu suchen. Zu den angeschlossenen Hauptkatalogen und Datenbanken der Bundesländer gehören: *K10plus* (die gemeinsame Datenbank des Landes Baden-Württemberg *BSZ (Bibliotheksservice-Zentrum Baden-Württemberg)* sowie sieben weiterer, der GBV-Gruppe (*Gemeinsamer Bibliotheksverbund*) angehörender Bundesländer mit Sitz in Göttingen);⁴²⁷ der bayerische *BVB (Bibliotheksverbund Bayern)*, das Web-Portal www.Gateway-Bayern.de;⁴²⁸ das *HBZ (Hochschulbibliothekszentrum des Landes Nordrhein-Westfalen)* mit Sitz in Köln;⁴²⁹ das *hebis (Hessisches Bibliotheksinformationssystem)*, zu dem auch Bibliotheken aus Teilen von Rheinland-Pfalz gehören, mit Sitz in Frankfurt am Main)⁴³⁰ sowie beispielsweise der *KOBV (Kooperativer Bibliotheksverbund Berlin-Brandenburg)*, ein Netz von kooperierenden Bibliotheken in Berlin und Brandenburg).⁴³¹

Ein bedeutender Teil von tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung befindet sich in den Beständen der öffentlichen wie wissenschaftlichen Bibliotheken der Tschechischen Republik, insbesondere im nationalen Archivbestand der Nationalbibliothek der Tschechischen Republik. Eine einfache Suche ist anhand der Datenbank knihovny.cz und des Gesamtkatalogs der Tschechischen Republik (*Souborný katalog České republiky*; SKC/SK ČR) möglich.

425 Mehr dazu siehe *Sammlung Deutscher Drucke* [online]. [2022], [cit. 5. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.ag-sdd.de/>. Bedingt durch die bundesdeutsche Geschichte entstand eine Vielfalt an gut ausgestatteten Bibliotheken. Keine jedoch hatte weder den Auftrag noch die Mittel, sämtliche im deutschen Sprachraum erschienenen Drucke zusammenzutragen.

426 *KVK – Karlsruher Virtueller Katalog* [online]. 2021 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <http://kvk.bibliothek.kit.edu/>.

427 Mehr dazu siehe *BSZ-GBV* [online]. [2022], [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.bszgbv.de/>. Zur GBV-Gruppe gehören Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein und Thüringen sowie die Stiftung Preussischer Kulturbesitz.

428 *Bibliotheksverbund Bayern* [online]. 2018 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.bib-bvb.de/>.

429 *HBZ* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.hbz-nrw.de/>.

430 *hebis* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.hebis.de/>.

431 *KOBV* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.kobv.de/>.

Die herausgeberischen Tätigkeiten in Österreich werden durch die *Österreichische Nationalbibliothek* dokumentiert; die erste Anordnung eines verpflichtenden Drucks für die damalige Hofbibliothek stammt aus dem Jahr 1569.⁴³² Außer dem Katalog verwaltet sie auch die Datenbanken digitalisierter historischer Zeitungen, Zeitschriften und Bücher (*ANNO*, *ÖNB digital* und *ABO*). Der Österreichische Bibliothekenverbund (OBV), der aus der Nationalbibliothek hervorgegangen ist und dessen Kern neben den Universitätsbibliotheken weiterhin die Österreichische Nationalbibliothek bildet (insgesamt sind 91 Bibliotheken aus 70 Einrichtungen beteiligt), fungiert seit 2002 als eigenständige Institution.⁴³³

In der Schweiz vertrat bis Ende April 2021 noch das Portal *swissbib* die Funktion eines Verbundkatalogs mit Zugriff auf die Kataloge der Schweizerischen Nationalbibliothek, der Schweizer Hochschul- und Kantonsbibliotheken sowie der Büchereien weiterer Institutionen, zu Beginn des Jahres 2021 wurde es durch die Plattform *swisscovery* abgelöst. Diese beruht auf einem anderen Prinzip und umfasst auch nicht alle ursprünglich angegliederten Bibliotheken und Kataloge.⁴³⁴ Unter den gleichen Umständen stellte auch das auf den deutschen Sprachraum fokussierte Netzwerk *NEBIS – Netzwerk von Bibliotheken und Informationsstellen in der Schweiz* mit Zentrum in Zürich seine Tätigkeit ein. Die Schweizerische Nationalbibliothek in Bern verwaltet den Katalog *Helveticat*.⁴³⁵

Eine Reihe von National-, Wissenschafts-, öffentlichen und Fachbibliotheken senden regelmäßig ihre Einträge an den weltweiten Gesamtkatalog *OCLC WorldCat*, der so zur größten internationalen bibliografischen Datenbank geworden ist. Der Katalog funktioniert nach dem Prinzip eines vereinheitlichten Eintrags mit Direktverlinkung zum lokalen Eintrag der Mitgliedsbibliothek oder -datenbank (anhand der MARC-Formate und nach RDA/AACR2-Regeln). Die Verlinkung ist jedoch nach wie vor recht fehlerhaft.⁴³⁶

Der Katalog *Index Translationum*, der bereits seit Beginn der 1930-er Jahre übersetzte Literatur weltweit evidiert, wurde im vergangenen Jahrzehnt nur unsystematisch gepflegt und wies immer wieder veraltete Daten auf. In der Zeit, als die Bibliografie der Übersetzungen ins Deutsche erstellt wurde, war er nicht abrufbar, weil er sich im Umbau befand. Zu Erstellungsbeginn der Online-Datenbank im Jahr 2018 war es jedoch noch gelungen, die Daten gesammelt herunterzuladen.

432 *Österreichische Nationalbibliothek* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://onb.ac.at/>.

433 *OBV sg* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.obvsg.at/>.

434 Der Betrieb der Plattform (<https://www.swissbib.ch>) wurde zum 30. 4. 2021 eingestellt und durch den Katalog *swisscovery* ersetzt, siehe *swisscovery* [online]. 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://swisscovery.slsp.ch/>.

435 *Helveticat* [online]. Schweizerische Nationalbibliothek, [2022], [cit. 8. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.helveticat.ch/>.

436 *WorldCat* [online]. OCLC, 2022 [cit. 7. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.worldcat.org/>.

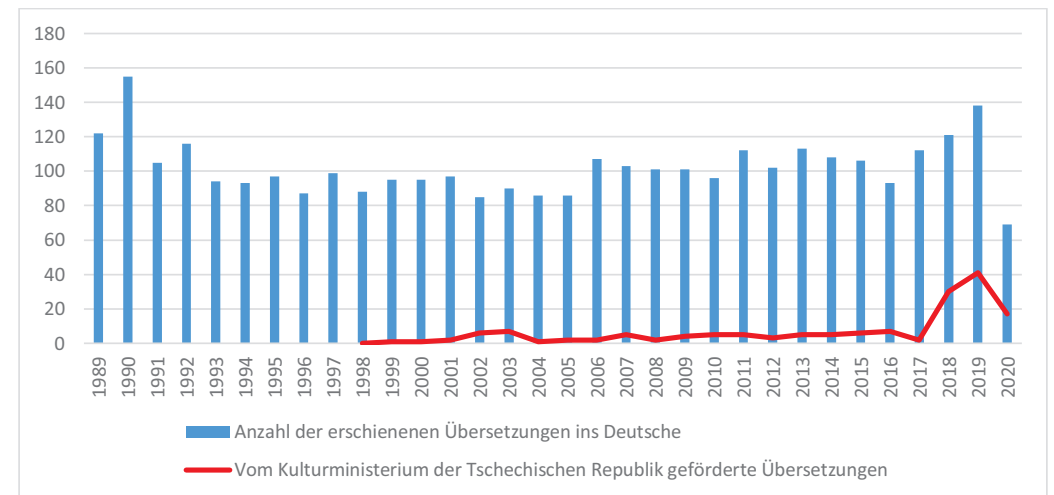
Die Nationalbibliografien Deutschlands,⁴³⁷ Österreichs⁴³⁸ und der Schweiz⁴³⁹ werden von ihren Mitarbeitern auf Grundlage des gesetzlichen Pflichtexemplars erstellt. Da die Datenbanken der Nationalbibliotheken teilweise identische Daten aufweisen, ist unsere Untersuchung nur am Rande von den Angaben der Nationalbibliotheken ausgegangen. Der folgende Text dient der Komplettierung des Gesamtbildes. Die Struktur der drei ausgewerteten Nationalbibliografien stützt sich auf die Dewey-Dezimalklassifikation (DDC). Literatur, die sich in der Klassifikation unter 800 befindet, wird nicht weiter in Gattungen, sondern in Sprachen unterteilt. Beim Vergleich der Strukturen der Bibliografien untereinander lassen sich Abweichungen nur im Bereich von Nuancen feststellen: Die Tschechische Literatur befindet sich in Untergruppe 891.8 Slawische Literatur (die Österreichische Bibliografie führte sie zwischen 2004 und 2011 allgemeiner unter 890 Literatur in anderen Sprachen).⁴⁴⁰ Seit Beginn des neuen Jahrtausends sind die Bibliotheken allmählich von gedruckten Bibliografien zu elektronischen Formaten (meist in PDF) übergegangen, die es ermöglichen, den Eintrag in der Bibliografie zeitgleich mit dem des Bibliothekskatalogs zu verknüpfen

437 *Deutsche Nationalbibliografie* [online]. Deutsche Nationalbibliothek, 2021 [cit. 8. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.dnb.de/nationalbibliografie/>. Zur Geschichte der deutschen Bibliografie siehe z. B. GRIMMER, Roland und Christa JUNKER. Geschichte der gedruckten Deutschen Nationalbibliographie. *Dialog mit Bibliotheken*, 2002, 14(3), S. 10–20. Zugänglich unter: https://www.dnb.de/SharedDocs/Downloads/DE/Professionell/Metadatendienste/grimmerJunker2002geschichteDerGedrucktenDeutschenNationalbibliographie.pdf?__blob=publicationFile&v=4/. Die Bibliografie erscheint in sieben Reihen, wobei Bücher und Zeitschriften die Reihen A und B darstellen. Unter der heutigen Bezeichnung „Deutsche Nationalbibliografie“ ist sie seit 2004 zu finden, dem gingen Veränderungen voran, die nicht nur den Namen betreffen: Nach der deutschen Wiedervereinigung kam es auch auf dem Feld der Bibliografie zum Zusammenschluss, die Zweigstellen in Leipzig und in Frankfurt/Main arbeiteten gemeinsam an der Erstellung einer einheitlichen Bibliografie, die von 1991 bis 2002 unter dem Namen *Nationalbibliographie und Bibliographie der im Ausland erschienenen deutschsprachigen Veröffentlichungen* herausgegeben wurde. 2003 wurde dieser orthografisch leicht angepasst zu *Deutsche Nationalbibliografie und Bibliografie der im Ausland erschienenen deutschsprachigen Veröffentlichungen*. Vor 1990 hatten beide deutsche Staaten jeweils eine eigene Bibliografie geführt: Die Deutsche Bücherei in Leipzig gab sie unter dem Namen *Deutsche Nationalbibliographie und Bibliographie des im Ausland erschienenen deutschsprachigen Schrifttums* (1931–1990) heraus, die Deutsche Bibliothek in Frankfurt/Main unter den Namen *Bibliographie der Deutschen Bibliothek* (1947–1952) und *Deutsche Bibliographie* (1953–1990). Der Beginn der Evidenzgeschichte reicht bis in die 1830-er Jahre zurück.

438 *Österreichische Bibliografie* [online]. Österreichische Nationalbibliothek, 2022 [cit. 8. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.onb.ac.at/bibliothek/rechercheportale/oesterreichische-bibliografie/>. Die Bibliografie erschien von 1946 bis 2002 unter dem Titel *Österreichische Bibliographie* als Kooperation der Österreichischen Nationalbibliothek und des Hauptverbands des Österreichischen Buchhandels, die Jahre 1944/1945 wurden retrospektiv bearbeitet.

439 Siehe *Das Schweizer Buch* [online]. Schweizerische Nationalbibliothek, 2022 [cit. 8. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://ead.nb.admin.ch/web/sb-pdf/>. Der vollständige Titel der mehrsprachigen Schweizerischen Nationalbibliografie lautet: *Das Schweizer Buch, Schweizerische Nationalbibliografie / Le Livre suisse, Bibliographie nationale suisse / Il Libro svizzero, Bibliografia nazionale svizzera / Il Cudesch svizzer, Bibliografia nazionala svizra / The Swiss Book, Swiss National Library* (ISSN 1661-8211). Die Bibliografie wird seit 1901 von der Schweizerischen Nationalbibliothek herausgegeben.

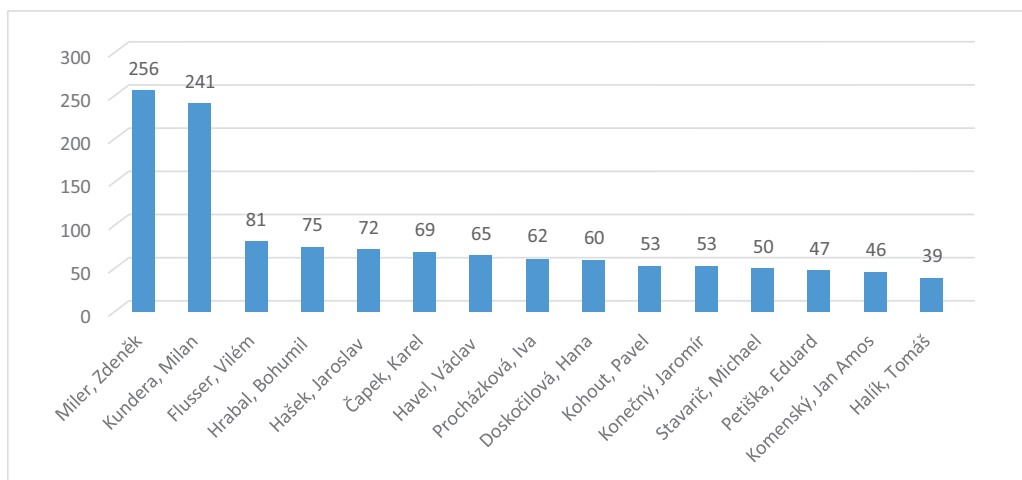
440 Mehr dazu siehe ALEX, Heidrun. *DDC-Sachgruppen der deutschsprachigen Nationalbibliografien: Deutsche Nationalbibliografie, Das Schweizer Buch, Österreichische Bibliografie: Leitfaden zu ihrer Vergabe*. Leipzig; Frankfurt am Main: Deutsche Nationalbibliothek, 2014. ISBN 978-3-941113-41-1. Zugänglich unter: <https://d-nb.info/1052700705/34/>.

Zwischen 1989 und 2020 auf Deutsch erschienene Publikationen (einschließlich elektronischer und erneuter Ausgaben)

oder eingescannte Inhalte anzuzeigen (die Österreichische Bibliografie bietet einstweilen noch keinen Permalink zum Katalog an). Die Österreichische wie die Schweizer Bibliografie erscheinen zweimal im Monat, die Deutsche Bibliografie behält hingegen weiterhin ihre wöchentliche Erscheinungsfrequenz bei. Die Nationalbibliothek der Tschechischen Republik nahm die Zuwächse der im Ausland veröffentlichten Titel mit Verbindung zu Tschechien in die Publikation *Zahraniční bohémika* (Ausländische Bohemica) auf, deren letzter gedruckter Band 1998 erschien (mit Daten aus dem Jahr 1996).

Aus der Grafik, die die Anzahl der herausgegebenen Publikationen aufzeigt, heben sich zwei Jahre deutlich ab. Zum einen das Jahr 1990, als die Buchproduktion von der Welle der Lockerungen und der Euphorie nach der Samtenen Revolution wie auch der deutschen Wiedervereinigung getragen wurde. Zum anderen bilden am Ende der untersuchten Zeitspanne die Jahre 2018 und 2019 eine erhöhte Aktivität ab, die auch mit der Übersetzungsförderung im Zusammenhang mit der Rolle Tschechiens als Hauptgastland der Leipziger Buchmesse einhergeht. Das Jahr 2020 verzeichnete im Vergleich zum üppigen Vorjahr einen Rückgang, wobei der Grund dafür nicht allein bei der erwarteten geringeren Übersetzungsförderung lag (die dennoch höher war als in den vorangegangenen Jahren) – das Geschehen war durch die weltweite Covid-19-Pandemie und durch andere Faktoren beeinträchtigt, welche die angekündigten Bucherscheinungen immer wieder verzögerten. Bei den Titeln, die wir in der Bibliografie unter dem Jahr 2021 anführen, handelt es sich ausschließlich um solche, die die finanzielle Förderung bis 2020 erhalten haben (dabei gehen

Die am meisten ins Deutsche übersetzten bzw. auf Deutsch herausgegebenen tschechischen Autoren 1989–2020

wir von den Informationen über die Förderung durch das Kulturministerium der Tschechischen Republik aus).

Bücher tschechischer Autorinnen und Autoren in deutscher Übersetzung sind meist im Programm folgender Verlage zu finden: Fischer Taschenbuch (Frankfurt am Main), Suhrkamp (Frankfurt am Main, Berlin), Rowohlt (Reinbek bei Hamburg), Wieser (Klagenfurt), Hanser (München, Wien), Deuticke (Wien), Deutsche Verlags-Anstalt (Stuttgart), Braumüller (Wien), Kētos (Wien, Prag). Kinder- und Jugendliteratur erscheint vor allem bei LeiV (Leipziger Kinderbuchverlag, Leipzig), Werner Dausien (Hanau am Main), Sauerländer (Aarau), Betz (München, Wien). Von den tschechischen Verlagen sind es vor allem Albatros und Vitalis (der außer Texten deutschschreibender Autor/innen auch insbesondere tschechische Klassiker und Märchen herausgibt). Dank der staatlichen finanziellen Förderung erhalten auch die jüngere Schriftstellergeneration sowie kleinere, vor allem in Österreich ansässige Verlage um Personen mit meist tschechischen Wurzeln oder aktive Übersetzer aus dem Tschechischen (z. B. Kētos, Drava, Wieser, Hochroth, Braumüller) mehr Raum. Zu den bedeutendsten Reihen tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung gehören die *Tschechische Bibliothek* (Deutsche Verlags-Anstalt, mit Schwerpunkt auf Autor/innen von tschechischen Klassikern und auf Anthologien), die *LeseReise* (Vitalis, Herausgabe von Textanthologien aus dem tschechischen Umfeld von tschechisch- bzw. deutschschreibenden Autor/innen), in den letzten Jahren insbesondere auch die Reihen *Kētos* (des gleichnamigen Verlags), *OstroVers* (Hochroth) und die *Tschechische Auslese* (Wieser, Herausgabe von ausgewählten Erzählungen eines Autors).

Unter den fünfzehn Autorinnen und Autoren mit den meisten herausgegebenen Titeln (einschließlich erneuter und elektronischer Ausgaben) finden sich einmal mehr Klassiker der tschechischen Literatur (Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Jaroslav Hašek, Karel Čapek und Václav Havel) – ebenso ist es auch bei den Übersetzungen ins Französische, Englische und Polnische sowie in den TOP 10 der am häufigsten aus dem Tschechischen übersetzten Autor/innen, die noch bis vor kurzem der Index Translationum anbot. Milan Kundera ist aus dieser Fünfergruppe der einzige, dessen Schriften nicht nur aus dem Tschechischen ins Deutsche übersetzt wurden (von Susanna Roth und Uli Aumüller). Dass der erste Platz von Zdeněk Miler besetzt wird, zeugt von der nach wie vor enormen Beliebtheit (nicht allein) seines Kleinen Maulwurfs – die dazugehörigen Texte verfassten etwa Hana Doskočilová und Eduard Petiška, die sich dank ihm ebenfalls unter den meistveröffentlichten Autor/innen befinden. Zu den TOP 15 gehören auch die Namen dreier Philosophen und Theologen: Vilém Flusser, der seine Texte allerdings überwiegend auf Deutsch (teilweise auch auf Portugiesisch und Französisch) schrieb, Johann Amos Comenius (tsch. Jan Amos Komenský) und der Theologe Tomáš Halík, der in den letzten Jahren eine positive Rezeption seiner Arbeiten auf dem deutschen Buchmarkt erfuhr. Die übrigen genannten Autor/innen sind aus unterschiedlichen Gründen ins deutschsprachige Ausland ausgewandert und konnten sich mit ihrem Schaffen dort durchsetzen: Pavel Kohout, Iva Procházková, Jaromír Konečný und Michael Stavarič. Weitere Autor/innen, bei denen wir eine erhöhte Anzahl von Herausgaben in deutscher Sprache feststellen können, sind jene von Klassikern wie Božena Němcová, Karel Klostermann, Jan Neruda und Jan Skácel; von den zeitgenössischen Schriftsteller/innen wären etwa Jaroslav Rudiš, Ondřej Cikán, Michal Viewegh zu nennen, des Weiteren die Kinderbuchautor/innen Květa Pacovská, Vojtěch Kubašta, Jiří Žáček, Ondřej Sekora, Josef Lada, Petr Sís oder Josef Holub.

Jahr	Prosa	Lyrik	Drama	Kinder- und Jugendbuch	Anthologie, Almanache, Sammelbände ⁴¹	Andere ⁴²	Insgesamt
1989	59	7	6,5	28	5 (2)	16,5	122
1990	68,5	5	11,5	36	6	28	155
1991	32	9	7	40	7 (1)	10	105
1992	54	3	4	32	6 (1)	17	116

441 Die Angaben in Klammern zeigen die Anzahl der Anthologien an, in denen Texte tschechischer Autor/innen in geringem Maße vertreten sind.

442 Unter die Rubrik „Andere“ fallen ausgewählte literarische, philosophische, politologische, theologische Essays, Herausgaben von Korrespondenzen usw.

Jahr	Prosa	Lyrik	Drama	Kinder- und Jugendbuch	Anthologie, Almanache, Sammelbände ⁴⁴¹	Andere ⁴⁴²	Insgesamt
1993	41,5	2	2	26	7 (1)	15,5	94
1994	36,5	7,5	0	29	7 (2)	13	93
1995	51	5	2	28	4	7	97
1996	40	8	2	23	2	12	87
1997	49,5	3,5	2	27	6 (1)	11	99
1998	39	9	0	28	5	7	88
1999	53,5	5,5	0	27	3	6	95
2000	40	10	3	20	7	15	95
2001	46,5	9,5	1	25	10 (1)	5	97
2002	32,5	6,5	2	31	2	11	85
2003	34,5	8	13,5	21	4	9	90
2004	35	2	3	29	10 (1)	7	86
2005	45	4	0	25	5	7	86
2006	53	9	6	20	5 (2)	14	107
2007	58,5	1,5	1	24	5	13	103
2008	49	6	2	30	7 (3)	7	101
2009	46	10	1	38	3 (2)	3	101
2010	42,5	3,5	6	33	4 (1)	7	96
2011	46	9	4	35	5 (1)	13	112
2012	41	4	4	36	7 (3)	10	102
2013	41,5	5	1,5	51	6 (2)	8	113
2014	47,5	6,5	5	26	6 (2)	17	108
2015	62	6	2	25	6 (1)	5	106
2016	47,5	4	4,5	24	5 (1)	8	93
2017	58	5	3	27	4	15	112
2018	51,5	9,5	3	29	9 (1)	19	121
2019	69,5	18,5	3	29	8	10	138
2020	33	11	1	19	3	2	69
Insgesamt	1 504,5	213	106,5	921	179 (29)	348	3 272

Aus der Übersicht über die erschienenen Publikationen nach literarischen Gattungen geht hervor, dass auf die zahlenmäßig am stärksten vertretene Prosa die Kinder- und Jugendliteratur folgt. Seit 2018 haben Lyrik und Auswahlbände der jungen Generation verhältnismäßig mehr Raum erhalten (mehr als die Hälfte davon erhielt eine Förderung durch das Kulturministerium der Tschechischen Republik). Seit 1989

sind fast 150 Anthologien, Almanache und Sammelbände in deutscher Sprache mit Schwerpunkt auf tschechischen Autor/innen oder deren Zusammenarbeit im mitteleuropäischen Raum erschienen. Unter den Herausgebern der bedeutendsten, nach 1989 erschienenen Anthologien tschechischer Literatur finden sich der Dichter und Übersetzer Ludvík Kundera, der Literaturtheoretiker Květoslav Chvatík sowie Übersetzer/innen aus dem Tschechischen ins Deutsche wie Peter Sacher, Paul Kruntorad, Peter Becher, Peter Demetz, Eduard Schreiber, Christa Rothmeier, Reiner Kunze, Urs Heftrich, Mirko Kraetsch u. a. Auch sind in den letzten Jahren gezielte Anstrengungen zu beobachten, deutsche Leser bzw. Verleger mit der neusten tschechischen literarischen Produktion mittels Anthologien und Sammlungen von erstveröffentlichten Texten bekannt zu machen (Klára Hůrková, Martina Lisa, Daniela Pusch, Martin Becker u. a.). Neben Buchausgaben erscheinen auch Literaturzeitschriften mit Themenschwerpunkten oder monothematischen Rubriken (z. B. *Lichtungen*, *Ostragehege*). Zum in Dresden ausgerichteten Literaturfestival *Bardinale* erscheint regelmäßig ein gedruckter Sammelband mit den nominierten und preisgekrönten Beitragstexten des *Dresdner Lyrikpreises (= Drážďanská cena lyriky)*, an dem Autorinnen und Autoren aus Tschechien sowie aus dem deutschsprachigen Raum teilnehmen.⁴⁴³ Seit Ende der 1990-er Jahre ist eine Zunahme von Anthologien mit älteren Texten festzustellen, deren Autor/innen auf dem Gebiet der Böhmisches Länder lebten bzw. aus diesen stammten und auf Tschechisch und/oder Deutsch schrieben. Ebenso gestiegen ist die Anzahl zweisprachiger Anthologien oder Textsammlungen, die die grenzübergreifende Zusammenarbeit aufnehmen oder stärken sollen (etwa in den Grenzregionen Süd-, West- oder Nordböhmens und häufig finanziell gefördert durch den Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds). Dank der fortschreitenden Katalogisierung und Digitalisierung von Buchinhalten ist es gelungen, Beispiele von thematisch ausgerichteten Anthologien zu sammeln, in denen Texte von tschechischen Autor/innen vorkommen. Die Herausgebenden greifen in diesen Fällen oft auf bereits erschienene Übersetzungen zurück.

Wie bereits erwähnt, treffen wir bei den Übersetzungen ins Deutsche auf eine beachtliche Anzahl von Kinder- und Jugendbüchern (hierzu zählen wir Belletristik, aber auch populärwissenschaftliche, überwiegend illustrierte Publikationen, die für verschiedene Altersgruppen bestimmt sind). Das tschechische Kinderbuch hatte sich schon vor 1989 hervorgetan, die Herausgabe lag in den Händen von staatlichen Unternehmen. In den 1990-er Jahren führte Albatros die etablierte Kooperation teilweise fort, und zwar mit den Verlagen LeIV (Leipzig), Werner Dausien (Hanau am Main) oder Domowina (Bautzen). Heute gehört Albatros zur Gruppe Albatros

⁴⁴³ *Dresdner Lyrikpreis* [online]. [2022], [cit. 9. 2. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.dresdner-lyrikpreis.org/>. 2022 wird er zum 14. Mal ausgelobt, lange Jahre wurde der Sammelband von Norbert Weiß herausgegeben.

Media, wobei die Titel aus seiner Produktion für den ausländischen Markt vom Verlag B4U Publishing – oft zu Distributions- und Präsentationszwecken bereits in englischer Übersetzung – vermittelt werden. In den 1990-er Jahren erschienen auf dem Buchmarkt Wiederauflagen von Märchen- und Sagensammlungen aus aller Welt, von tschechischen Autor/innen nacherzählt und schon in den vergangenen Jahrzehnten aus dem Tschechischen in andere Sprachen, u. a. ins Deutsche, übersetzt. Ein bedeutender Anteil an Titeln aus der Kategorie Kinder- und Jugendliteratur stammt aus der Feder von emigrierten Schriftstellerinnen und Schriftstellern, die sich nach 1989 meist in Deutschland oder Österreich niedergelassen haben (z. B. Jaromír Konečný, Josef Holub, Sheila Och, Iva Procházková, Michael Stavarič u. a.).

Die folgende Tabelle gibt die Anzahl der Publikationen nach Ausgangssprache der Übersetzung wieder (auf Deutsch verfasste Werke werden gesondert betrachtet):

Jahr	Übersetzungen aus dem:				auf Deutsch verfasst	Insgesamt
	Tschechischen	Französischen	Englischen	Andere		
1989	106	2	0	1	13	122
1990	141	0	0	0	14	155
1991	91	0	1	1,5	11,5	105
1992	87,5	1	3	3	21,5	116
1993	70	0	3	2	19	94
1994	71,5	3	2	2	14,5	93
1995	75,5	3	3	0	15,5	97
1996	54,5	5	2	3	22,5	87
1997	73	1,5	3	3	18,5	99
1998	58	9	1	4	16	88
1999	66,5	6	3	2	17,5	95
2000	72,5	1	2	3	16,5	95
2001	66	12	2	3,5	13,5	97
2002	60,5	4	3	3,5	14	85
2003	72	2	1	1,5	13,5	90
2004	71,5	2	3	2	7,5	86
2005	63,5	3	2	3	14,5	86
2006	82	1	0	2	22	107
2007	68,5	5	4	2	23,5	103
2008	70	4	3	4	20	101

Jahr	Übersetzungen aus dem:				auf Deutsch verfasst	Insgesamt
	Tschechischen	Französischen	Englischen	Andere		
2009	80	0	0	2	19	101
2010	73	2	0,5	1	19,5	96
2011	80	1	1	2	28	112
2012	74,5	0	3	3	21,5	102
2013	88	3	6	2	14	113
2014	77	5	9	1	16	108
2015	75	3	1	1	22	106
2016	77,5	1	3	0	11,5	93
2017	75	3	6	4	24	112
2018	93,5	0	5	2	20,5	121
2019	101	0	10	0	27	138
2020	41,5	0	5	1	21,5	69
Insgesamt	2 457	82,5	90,5	69	573	3 272

In den Ergebnissen wird das Schaffen der emigrierten Schriftsteller/innen deutlich. Diese schrieben meist zumindest in den ersten Jahren ihres Aufenthalts im Ausland auf Tschechisch und blieben später entweder dabei (z. B. Pavel Kohout) oder wechselten nach und nach in die Sprache des Landes, in dem sie nunmehr lebten (z. B. Jiří Gruša, Stanislav Struhar, Sheila Och), d. h., sie übersetzten ihre eigenen Texte oder eigneten sich die Landessprache in einem Maße an, dass sie gleich in ihr schreiben konnten (wie Libuše Moníková, die für ihr Werk mehrere Literatur- und Staatspreise erhielt, oder Michael Stavarič, der als Kind nach Österreich kam). Sofern im Buch (oder den Katalogisierungseinträgen) nicht angegeben ist, dass es sich um eine Selbstübersetzung handelt, kein Übersetzer genannt ist und wir in der Sekundärliteratur auch keinerlei Information diesbezüglich gefunden haben, gehen wir bei der Quellenbestimmung davon aus, dass die tschechische Ausgabe, falls vorhanden, von einer dritten Person angefertigt wurde. Ein Beispiel für einen zeitgenössischen tschechischen Schriftsteller, der im Laufe seines Schaffens ins Deutsche übergang, ist Jaroslav Rudiš (sein jüngster Roman *Winterbergs letzte Reise* erfuhr einen Nachdruck, die tschechische Ausgabe erschien zwei Jahre später in der Übersetzung von Michaela Škultéty).

Das Schema eines Bibliografieeintrags beinhaltet:

- Angaben zur Verantwortlichkeit (Vor- und Nachname von Autor/in bzw. Autor/innen oder vom/von den Herausgebenden (fett) in normierter Schreibweise, davon abweichende im Buch vorkommende Namensformen sind in runden Klammern angegeben);
- Angaben zum Titel (kursiv): dazu gehört der Ausgangstext für die Übersetzung ergänzt um das Jahr seiner Ersterscheinung bzw. um das Erscheinungsjahr der Ausgabe, die dem/der Übersetzer/in oder Herausgebenden zugrunde lag (in eckigen Klammern);⁴⁴⁴ falls diese Angabe nicht ermittelt werden konnte, unsicher ist oder es sich gleichzeitig um eine Erstausgabe handelt, ist kein Ausgangstext angegeben (falls die tschechische Ausgabe erst nach der fremdsprachigen erschienen ist, geben wir diese Information folgendermaßen an: tschech. Ausg. Titel, Jahr);⁴⁴⁵
- Angaben zu weiteren Urheber/innen sind in folgender Reihenfolge angegeben: Herausgeber/in, Übersetzer/in, Illustrator/in, Autor/in des Vor- bzw. Nachworts;
- Angaben zur Ausgabe (sofern im Buch oder in einem Katalogeintrag angeführt);
- Angaben zum Verlag (Erscheinungsort, Verlag, Erscheinungsjahr);
- Angaben zur Edition (in runden Klammern);
- ISBN.

Falls der Verlag (bzw. der/die Übersetzer/in) für die Herausgabe vom tschechischen Kulturministerium eine finanzielle Förderung erhalten hat, die den Antragstellern seit 1998 eine Fachkommission zuspricht, wurde im Eintrag das Kürzel PMK ergänzt. Informationen zu Inhalt⁴⁴⁶ oder Form der Ausgabe sind unter den Eintrag eingeschoben. Die Form des Bibliografieeintrags geht von den geltenden internationalen Standards aus. Die Bibliografieeinträge sind chronologisch sortiert, innerhalb eines Jahres dann alphabetisch nach Namen der Autor/innen bzw. Herausgebenden und Titel. Neben der Übersicht über die Autor/innen und die jeweiligen Werke gehören auch eine Übersicht über die Anthologien sowie ein Personenverzeichnis dazu.

---

444 Falls der/die Übersetzer/in mit einer anderen als der Erstausgabe gearbeitet hat (und wir davon wissen), sind beide Daten angegeben, wobei die Erstausgabe mit einem „c“ versehen ist. Besonders bei Anthologien kommt es vor, dass der Ausgangstext für die Übersetzung aus einem Periodikum stammt.

445 Inoffizielle Samizdat-Ausgaben haben wir nicht berücksichtigt. Die Angaben zu den Erstausgaben haben wir der Fachliteratur, Personalbibliografien, dem Gesamtkatalog der Tschechischen Republik, dem Nachschlagewerk *Slovník české literatury po roce 1945* (Lexikon der tschechischen Literatur nach 1945) [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2022]. Zugänglich unter: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/> entnommen.

446 Bei den Anthologien führen wir keine einzelnen konkreten Gedichte an, sondern nennen lediglich den Namen des Autors oder der Autorin (zu diesem Entschluss sind wir nach Abwägung mehrerer Faktoren gelangt, von denen die verschiedenartige und oft auch fehlende Angabe der Originalquellen und der mit ihrer Identifizierung einhergehende Zeitaufwand ausschlaggebend waren).

Bibliografie české literatury v německých překladech

Bibliografie tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung

Seznam zkratk / Verzeichnis der Abkürzungen

PMK Podpora na vydání od Ministerstva kultury ČR / Förderung für Veröffentlichungen durch das Kulturministerium der Tschechischen Republik

1989

1. **BORN, Adolf.** *Frauenreiz und Ritterspiel: zwei Geschichten aus dem Mittelalter.* Adapt. Helmut Weidhase, il. Adolf Born. Konstanz: Stadler, 1989. 63 s. ISBN 3-7977-0212-4.
2. **BOROVÍČKA, Václav Pavel.** *Mafia: organisiertes Verbrechen in Amerika* [Mafie, 1985]. Přel. Reinhard Fischer. Berlin: Das Neue Berlin, 1989. 441 s. ISBN 3-360-00321-7.
3. **BURGER, Adolf.** *Des Teufels Werkstatt: im Fälscherkommando des KZ Sachsenhausen* [Ďáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983]. Přel. autor, il. Peter Edel, Leo Haas. 3. Auflage. Berlin: Verlag Neues Leben, 1989. 219 s. ISBN 3-355-00494-4.
4. **CIBULA, Václav.** *Gyges und sein Ring und andere Sagen und Legenden.* Přel. Ursula Sedmidubská, il. Ervín Urban. Praha: Artia, 1989. 207 s.
5. **ČAPEK, Karel.** *Hordubal; Der Meteor; Ein gewöhnliches Leben* [Hordubal, 1933; Povětroň, 1934; Obyčejný život, 1934]. Přel. a doslov napsal Eckhard Thiele. Berlin: Aufbau-Verlag, 1989. 429 s. ISBN 3-351-01392-2.
6. **ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Julius Mader, il. Josef Čapek. Ungekürzte Ausgabe, 12.–13. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 142 s. (Fischer, 8212) ISBN 3-596-28212-8.

7. **ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. 2. Auflage. Berlin; Weimar: Aufbau, 1989. 328 s. ISBN 3-351-00041-3.
8. **ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1989. 328 s. ISBN 3-7632-3636-8.
9. **FAKTOR, Jan.** *Georgs Versuche an einem Gedicht und andere positive Texte aus dem Dichtergarten des Grauens.* Berlin; Weimar: Aufbau Verlag, 1989. 127 s. ISBN 3-351-01451-1.
Napsáno v němčině.
10. **FLUSSER, Vilém.** *Angenommen: eine Szenenfolge.* Göttingen: Immatrix Publications, 1989. 108 s. (Edition Flusser, 7) ISBN 3-926199-03-2.
Napsáno v němčině.
11. **FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 4., überarb. Auflage. Göttingen: European Photography, 1989. 77 s. ISBN 3-923283-19-9.
Napsáno v němčině.
12. **FLUSSER, Vilém.** *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 2. Auflage. Göttingen: European Photography, 1989. 143 s. ISBN 3-923283-18-0.
Napsáno v němčině.
13. **FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. 2. Auflage. Göttingen: Immatrix, 1989. 159 s. (Edition Immatrix) ISBN 3-926199-04-0.
Napsáno v němčině.
14. **FÜHMANN, Franz, ed.** *Das Tierschiff: die schönsten Tiermärchen aus aller Welt für Kinder.* Texty z češ. přel. Eliška Glaserová, Franz Peter Künzel, Pavel Eisner, Hans Gaertner, il. Eva Johanna Rubin. 10. Auflage. Berlin: Kinderbuchverlag, 1989. 284 s. ISBN 3-358-00592-5.
Antologie světových pohádek, z českých autorů: Jindřich Š. Baar (*Das Blauvöglein*); Eduard Bass (*Die Fischhotter und der Schakal*); Karel Čapek (*Das Wunderbare Tier*); anonym (*Die Jungfrau Goldhaar*).
15. **FÜRNBERG, Louis.** *Louis Fürnberg: [Gedichte].* Ed. Gerhard Wolf. 2. Auflage. Berlin: Neues Leben, 1989. 31 s. (Poesiealbum, 12) ISBN 3-355-00982-2.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
16. **FÜRNBERG, Louis.** *Mozart-Novelle* [Mozart-Novelle, 1947, čes. vyd. Amadé a Casanova, 1950]. Il. Gerhard Rappus. 9. Auflage. Berlin; Weimar: Aufbau-Verlag, 1989. 82 s. ISBN 3-351-00942-9.
Napsáno v němčině.
17. **GOLDSTÜCKER, Eduard.** *Prozesse: Erfahrungen eines Mitteleuropäers.* Přel. Friedrich Uttitz. München: Albrecht Knaus, 1989. 350 s. ISBN 3-8135-0753-X.
18. **HAŠEK, Jaroslav.** *Schwejkadien: Geschichten vom Autor des „Braven Soldaten Schwejk“.* Ed. Moric Mittelman, přel. Ehrenfried Pospisil. 41.–52. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1989. 269 s. (rororo, 12552) ISBN 3-499-12552-8.
Výbor z díla.
19. **HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
20. **HAVEL, Václav.** *Das Gartenfest; Die Benachrichtigung: Zwei Dramen, Essays, Antikoden* [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Antikódy in: Protokoly, 1966]. Přel. August Scholtis, Eva Berkmann, Franz Peter Künzel, předmluvu napsal Jan Grossman. Neuausgabe. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 245 s. (rororo, 12736) ISBN 3-499-12736-9.
Dále obsahuje: *Über die dialektische Metaphysik* [O dialektické metafysice in: Protokoly, 1966]; *Anatomie des Gag* [Anatomic gagu in: Protokoly, 1966].
21. **HAVEL, Václav.** *Largo desolato: Schauspiel in sieben Bildern* [Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985]. Přel. Joachim Bruss, předmluvu napsal Siegfried Lenz. 8.–15. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 97 s. (rororo, 5666) ISBN 3-499-15666-0.
22. **HAVEL, Václav.** *Vaněk-Trilogie: Audienz, Vernissage, Protest; Versuchung; Sanierung: Theaterstücke* [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988]. Přel. Gabriel Laub, Joachim Bruss, předmluvu napsala Marketa Goetz-Stankiewicz. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 281 s. (rororo, 12737) ISBN 3-499-12737-7.
23. **HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1989. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell) ISBN 3-499-12622-2.
24. **HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 24.–30. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.

25. **HILDEBRANDT, Jörg a Zdeněk SVOBODA, eds.** *Unter dem Wolkenhimmel: Erzählungen aus der Tschechoslowakei*. Na výběru spoluprac. Emil J. Havlíček, Július Vanovič, přel. z češ. Joachim Dachsel, Ursula Dachsel, Karl-Heinz Jähn, Grete Ebner-Eschenhaym, Věra Gollmerová, Josef Hahn. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1989. 403 s. ISBN 3-374-00795-3.
Antologie českých a slovenských povídek, z českých autorů: Karel Čapek (*Das Jüngste Gericht* [Poslední soud in: Povídky z jedné kapsy, 1929]); Ladislav Fuks (*Kchony's Weg in die Welt* [Kchonyho cesta do světa in: Mí černovlasí bratři, 1964]); Miroslav Hanuš (*Durst* [Žízeň in: Slyším tvou krásu, 1941]); Jaroslav Havlíček (*Der Gott meiner Kindheit* [Bůh mého dětství in: Prodavač času, 1968]); Josef Heyduk (*Der Expres hat Verspätung* [Expres má zpoždění in: Pokušitel, 1984]); Bohumil Hrabal (*Der Taufschmaus* [Křtiny 1947 in: Perlička na dně, 1964, c1963]); Ilja Hurník (*Josua* [Jozue in: Trubači z Jericha, 1985]); Jiří Karásek ze Lvovic (*Die Unheilmadonna* [Zlověstná Madona in: Ocúny noci, 1984]); František Křelina (*Frühlingsschnee* [Jarní sníh in: Jalovčí stráně, 1967]); Stanislav Lahodný (*Der Tod zeigt sich in verschiedener Gestalt* [Smrt se zjevuje v různých podobách in: Tři noci svatojánské, 1944]); František Lazecký (*Der Brunnen im Bauernhof* [Studna v selském dvoře in: Studna v selském dvoře, 1939]); Milada Markalousová (*Ein gewöhnliches Begräbnis* [Obyčejný funus in: Kořenky, 1978]); Věroslav Mertl (*Die Grabrede* [Pohřební řeč in: Podzimní svit, 1984]); Lubomír Nakládal (*Das Telefon* [Telefon in: Ještě na růži rosa, 1973]); Karel Poláček (*Herr Selichar hat sich befreit* [Pan Selichar se osvobodil in: Metempsychóza čili stěhování duší, 1975]); Vojtěch Rakous (*Getauft* [Pokřtění in: Vojkovičtí a přespolní, 1986, c1910]); Karel Schulz (*Per amica silentia lunae* [Per amica silentia lunae in: Blázen před zrcadlem a jiné prózy, 1966]); Věra Sládková (*Der Garten* [Zahrada in: Kráska s cejchem, 1961]); Jindřiška Smetanová (*Motiv der Nacht* [Motiv noci in: Koncert pod platanem, 1960, c1959]); Josef Suchý (*Die Zugvögel* [Tázní ptáci in: Dům u jitrního proutí, 1983]); Zdeněk Svoboda (*Ist das sehr schlecht?* [Je to moc špatné? in: Český bratr, 1977]); Věra Vášová (*Der Schatz* [Poklad in: Služebnice neužitečná a jiné povídky, 1949]); Ivan Vyskočil (*Kleines Kapitel aus der Hilfshistorie* [Malá kapitola z pomocné historie in: Kosti, 1966]).
26. **HRABAL, Bohumil.** *Moritaten und Legenden* [Morytáty a legendy, 1968]. Přel. Franz Peter Künzel. [2. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 156 s. (Bibliothek Suhrkamp, 360) ISBN 3-518-01360-2.
27. **HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen am Wasser: in drei Büchern* [Městečko u vody, 1982]. Přel. Franz Peter Künzel, Petr Šimon, Max Rohr, il. Josef Jíra. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 653 s. ISBN 3-518-40167-X.
Dále obsahuje: *Die Schur* [Postřižiny, 1976], přel. Franz Peter Künzel; *Schöntrauer* [Krasosmutnění, 1979], přel. Franz Peter Künzel; *Harlekíns Millionen* [Harlekýnovy milióny, 1981], přel. Petr Šimon, Max Rohr.
28. **HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen am Wasser. Teil 1., Die Schur: Erzählung* [Postřižiny, 1976]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 147 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1613) ISBN 3-518-38113-X.
29. **HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen am Wasser. Teil 2., Schöntrauer* [Krasosmutnění, 1979]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 267 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1614) ISBN 3-518-38114-8.
30. **HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen am Wasser. Teil [3.], Harlekíns Millionen: ein Märchen* [Harlekýnovy milióny, 1981]. Přel. Petr Šimon, Max Rohr. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 245 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1615) ISBN 3-518-38115-6.
31. **HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. 5. Tausend. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 87 s. (Bibliothek Suhrkamp, 548) ISBN 3-518-01548-6.
32. **HRUBÍN, František.** *Mittags hat der Schlehdorn Gäste: ein Bilderbuch mit Versen*. Adapt. do něm. Margit Herrmannová, il. Helga Leue. Berlin: Kinderbuchverlag, 1989. [26] s. ISBN 3-358-01275-1.
33. **JÁGR, Miloslav.** *Herrn Hábas achter Zwerg* [Osmý trpaslík pana Háby, 1984]. Přel. Eckhard Thiele, il. Miloslav Jágr. Berlin: Kinderbuchverlag, 1989. [29] s. ISBN 3-358-01215-8.
34. **JANÁČEK, Leoš.** *Die Sache Makropulos: Oper nach der gleichnamigen Komödie von Karel Čapek: Textbuch* [Věc Makropulos, 1926]. Na motivy díla Karla Čapka, přel. Max Brod. Wien: Universal Edition, [1989]. 44 s. (Universal Edition, 8658)
Obsahuje libreto opery.
35. **JOHN, Radek.** *Memento* [Memento, 1986]. Přel. Gustav Just. Berlin: Aufbau-Verlag, 1989. 346 s. ISBN 3-351-01521-6.
36. **KAVKOVÁ, Marie.** *Rumänische Märchen* [čes. zkrác. vyd. Pohádky z beráncího kožíšku, 1985]. Přel. Anneliese Březinová, il. Daniela Benešová. Hanau am Main: Werner Dausien; Praha: Artia, 1989. 175 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5958-6.
37. **KOČÍ, Marta a Rose PFLOCK.** *Das freche kleine Schwein* [Das freche kleine Schwein, 1981]. Il. Marta Kočí. Hanau; Salzburg: Peters, 1989. [28] s. (Peters-Bilderbuch) ISBN 3-87627-720-5.
38. **KOHOUT, Pavel.** *Die Henkerin* [Die Henkerin, 1978, čes. vyd. Katyně, 1980]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. [München]: Goldmann, 1989. 429 s. (Goldmann, 9405) ISBN 3-442-09405-4.
39. **KOHOUT, Pavel.** *Tanz- und Liebestunde: eine deutsche Romanze* [Hodina tance a lásky, 1989]. Přel. Inge Milde. München; Hamburg: Albrecht Knaus, 1989. 284 s. ISBN 3-8135-0262-7.
40. **KOHOUT, Pavel.** *Tanz- und Liebestunde: eine deutsche Romanze* [Hodina tance a lásky, 1989]. Přel. Inge Milde. 2. Auflage. München; Hamburg: Albrecht Knaus, 1989. 284 s. ISBN 3-8135-0262-7.

41. **KOLÁŘ, Jiří a Bohumil HRABAL.** *Lithographien*. Přel. Susanna Roth, il. Jiří Kolář. Osnabrück: Pravis, 1989. 1 sv. Bibliofilie.
42. **KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Helena Zmatlíková. Praha: Albatros, 1989. 127 s.
43. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Pforte der Dinge = Janua rerum* [Janua rerum, 1951, c1643, čes. vyd. Brána věcí]. Přel. z lat., úvod napsal a okomentoval Erwin Schadel. Hamburg: Meiner, 1989. CVI, 286 s. (Philosophische Bibliothek, 402) ISBN 3-7873-1175-0, 3-7873-0759-1.
44. **KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Reise zum Mond: mit beweglichen Bildern*. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1989. [12] s. ISBN 3-8112-0580-3.
45. **KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Schiffe: mit beweglichen Bildern*. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach; Bayreuth: Gondrom, 1989. [10] s. ISBN 3-8112-0581-1.
46. **KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman*. [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Gütersloh: Bertelsmann, 1989. 241 s.
47. **KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman*. [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Hameln: Niemeyer, 1989. 282 s. (Edition Richarz, Bücher in großer Schrift) ISBN 3-87585-888-3.
48. **KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. München; Wien: Hanser, 1989. 241 s. ISBN 3-446-14683-0.
49. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
50. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 51.–100. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
51. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 101.–200. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
52. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 201.–250. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
53. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Stuttgart; München: Deutscher Bücherbund, [1989]. 238 s.
54. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und vom Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Franz Peter Künzel. [13. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1989]. 296 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 868) ISBN 3-518-37368-4.
55. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und vom Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Franz Peter Künzel. [14. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1989]. 296 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 868) ISBN 3-518-37368-4.
56. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und vom Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Franz Peter Künzel. [15. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 296 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 868) ISBN 3-518-37368-4.
57. **KUNDERA, Milan.** *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Brigitte Weidmann. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 172 s. ISBN 3-596-26897-4.
58. **KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Franz Peter Künzel. [13. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1989]. 367 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 377) ISBN 3-518-36877-X.
59. **KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Franz Peter Künzel. [14. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1989]. 367 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 377) ISBN 3-518-36877-X.
60. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Berlin; Darmstadt; Wien: Deutsche Buch-Gemeinschaft Koch; Gütersloh: Bertelsmann-Club; Kornwestheim: EBG-Verlag-GmbH; Wien: Buchgemeinschaft Donauland; Zug/Schweiz: Buch- u. Schallplattenfreunde, [1989]. 349 s.
61. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, 1989. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1689) ISBN 3-518-38189-X.

62. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Sonderausgabe. München; Wien: Hanser, 1989. 349 s. ISBN 3-446-15787-5.
63. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 911.–1000. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 300 s. (Fischer Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
64. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 1001.–1100. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 300 s. (Fischer Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
65. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1101.–1150. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 300 s. (Fischer Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
66. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Hameln: Niemeyer, 1989. 300 s. (Edition Richarz, Bücher in grosser Schrift) ISBN 3-87585-879-4.
67. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch. Band 1., Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Josef Lada. 14. Auflage, 111.–114. Tausend. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1989. 166 s. ISBN 3-7941-0350-5.
68. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch. Band 1., Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Josef Lada. 6. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1989. 204 s. (dtv, 7451: dtv junior) ISBN 3-423-07451-5.
69. **LANGER, Jiří** (psáno LANGER, Georg). *Die Erotik der Kabbala* [Die Erotik der Kabbala, 1923, čes. vyd. Erotika kabbaly, 1991]. Předmluvu napsal Peter Orban. München: Diederichs, 1989. 148 s. (Symbolon) ISBN 3-424-01001-4.
Napsáno v němčině.
70. **LAUB, Gabriel.** *Dabeisein ist nicht alles: 62 Satiren* [Dabeisein ist nicht alles, 1980]. Il. Manfred Limmroth. München: Goldmann, 1989. 158 s. (Goldmann, 9279) ISBN 3-442-09279-5.
Napsáno v němčině.
71. **LINHARTOVÁ, Věra.** *Kaskaden* [čes. vyd. Kaskády = Les cascades, 2002]. Přel. z franc. Erika Tophoven-Schöningh. Berlin: Friedenauer Presse, 1989. 22 s. ISBN 3-921592-49-6.
72. **LUKEŠOVÁ, Milena.** *Der kleine Josef und die Fische* [Jozífek a ryby, 1986]. Přel. Valter Kraus, il. Jan Kudláček. Praha: Albatros, 1989. [64] s.
73. **LUSTIG, Arnošt.** *Die Ungeliebte: aus dem Tagebuch einer Siebzehnjährigen* [Z deníku sedmnáctileté Perly Sch., 1979]. Přel. Peter Sacher, doslov napsal Jiří Gruša. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1989. 192 s. (Ullstein, 30224: Die Frau in der Literatur) ISBN 3-548-30224-6.
74. **LYSOHORSKY, Ondra.** *Lachische Poesie 1931–1976: in deutschen Übersetzungen und Nachdichtungen* [Lašsko poezyja 1931–1977, 1988]. Ed. Pavel Gan, Jiří Marvan, Felicitas Rohder. Köln; Wien: Böhlau, 1989. 841 s. (Schriften des Komitees der Bundesrepublik Deutschland zur Förderung der Slawischen Studien, 12/II) ISBN 3-412-20488-9.
Sebrané spisy.
75. **MACOUREK, Miloš a Hermína FRANKOVÁ.** *Hamster im Nachthemd* [Jak řídit inženýra Křečka, 1989]. Pro něm. vyd. připravil Jürgen Starbatty, přel. Hans Gärtner, il. Heribert Schulmeyer, předmluvu napsal Gert K. Müntefering. Köln: vgs-Verlagsgesellschaft, 1989. 200 s. ISBN 3-8025-5061-7.
76. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maukwurf zur Hose kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Ingrid Jurschik, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Bautzen: Domowina, 1989. [12] s. ISBN 3-7420-0304-6.
77. **MILTNER, Vladimír.** *Indische Märchen* [výběr z: Příběhy bájně Indie, 1973]. Přel. Ursula Sedmidubská, il. Vladimír Tesař. 3. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1989. 199 s. ISBN 3-7684-3735-3.
78. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Die Fassade: M. N. O. P. Q.: Roman* [Die Fassade, 1987, čes. vyd. Fasáda, 1991]. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1989. 439 s. ISBN 3-7632-3574-4.
Napsáno v němčině.
79. **MUKAŘOVSKÝ, Jan.** *Kunst, Poetik, Semiotik.* Ed. a předmluvu napsal Květoslav Chvatík, přel. Erika Annuss, Walter Annuss. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 277 s. ISBN 3-518-57840-5.
Výbor z esejů.
80. **NEFF, Ondřej.** *Ei verkehrt: phantastische Erzählungen* [Vejce naruby, 1985]. Přel. Susanne Stengel, Barbara Zulkarnain, il. Hans Ticha. Berlin: Neues Leben, 1989. 190 s. (Kompaß-Bücherei, 386) ISBN 3-355-00955-5.
81. **NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten* [Povídky malostranské, 1878].

- Přel. Günther Jarosch. 5. Auflage. Berlin; Weimar: Aufbau-Verlag, 1989. 334 s. ISBN 3-351-00229-7.
- 82. NESVADBA, Josef.** *Einfälle eines alten Psychiaters: Psychofictions* [Minehava podruhé, 1981]. Ed. Gerald Jambor, přel. Peter Aschner. München: Fabyllon, 1989. 270 s. ISBN 3-927071-02-1.
Variantní název: *Minehava das zweite Mal.*
- 83. OLBRACHT, Ivan.** *Der Räuber Nikola Schuhaj: Romanballade* [Nikola Šuhaj loupežník, 1933]. Přel. Erhard Bittner. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1989. 249 s. (Rowohlt Jahrhundert, 40) ISBN 3-499-40040-5.
- 84. PAVLÁT, Leo.** *Jüdische Märchen.* Přel. Helena Weisová-Tomanová, il. Jiří Běhounek. 2. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1989. 211 s. ISBN 3-7684-5540-8.
- 85. PLUDEK, Alexej.** *Der Untergang der Atlantis* [Nepřítel z Atlantidy, 1981]. Přel. Günter Müller. Leipzig; Weimar: Gustav Kiepenheuer, 1989. 366 s. ISBN 3-378-00310-3.
- 86. PRACHATICKÁ, Markéta.** *Die Fabel vom Kätzchen, vom Mäuschen und vom roten Hübchen* [O kočičce, myšičce a červené slepičce, 1986]. Přel. Paul Völkel, il. Markéta Prachatická. Baden-Baden: Edition Illgner, 1989. [24] s. ISBN 3-925578-08-0.
- 87. PRACHATICKÁ, Markéta.** *Die Fabel vom Kätzchen, vom Mäuschen und vom roten Hübchen* [O kočičce, myšičce a červené slepičce, 1986]. Přel. Paul Völkel, il. Markéta Prachatická. Praha: Albatros, 1989. [21] s.
- 88. PROCHÁZKA, Jan.** *Es lebe die Republik: Ich, Julina und das Kriegsende* [Ať žije republika, 1965]. Přel. Peter Vilimek, doslov napsala Sybil Gräfin Schönfeldt. Hamburg: Friedrich Oetinger, 1989. 188 s. (Oetinger Auslese) ISBN 3-7891-1584-3.
- 89. PROCHÁZKA, Jan.** *Lenka: ein Mädchen findet seinen Weg* [Divoké prázdniny, 1967]. Přel. Peter Vilimek, il. Edith Schindler. Ravensburg: Otto Maier, 1989. 143 s. (Ravensburger Taschenbuch, 1716: Pferdebuch) ISBN 3-473-51716-X.
- 90. PROCHÁZKA, Jiří.** *Die Fälle des Majors Žeman* [Hrdelní pře majora Zemana, 1984]. Přel. Eva Wolle. Berlin: Militärverlag der Deutschen Demokratischen Republik, 1989. 319 s. ISBN 3-327-00803-5.
- 91. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Sommer hat Eselsohren: Erzählung* [Der Sommer hat Eselsohren, 1984, čes. vyd. Červenec má oslí uši, 1995]. Přel. Teresa Sedmidubská, il. Otto S. Svend. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1989. 217 s. (Gullivers Bücher, 57) ISBN 3-407-78057-5.
- 92. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Sommer hat Eselsohren: Erzählung* [Der Sommer hat Eselsohren, 1984, čes. vyd. Červenec má oslí uši, 1995]. Přel. Teresa Sedmidubská, il. Otto S. Svend. 2. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1989. 217 s. (Gullivers Bücher, 57) ISBN 3-407-78057-5.
- 93. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Zeit der geheimen Wünsche* [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992]. Přel. Gabriele Osenberg, il. Peter Knorr. 2. Auflage. Weinheim: Beltz & Gelberg, 1989. 211 s. ISBN 3-407-80194-7.
- 94. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Zeit der geheimen Wünsche* [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992]. Přel. Gabriele Osenberg, il. Peter Knorr. 3. Auflage, 10.–25. Tausend. Weinheim: Beltz & Gelberg, 1989. 211 s. ISBN 3-407-80194-7.
- 95. REINEROVÁ, Lenka.** *Die Premiere: Erinnerungen an einen denkwürdigen Theaterabend und andere Begebenheiten.* Berlin, Weimar: Aufbau-Verlag, 1989. 187 s. ISBN 3-351-01180-6.
Napsáno v němčině.
- 96. ROTH, Susanna, ed.** *Hommage à Hrabal.* Předmluvu napsali Siegfried Unseld, Susanna Roth, eseje napsali Emanuel Frynta, Josef Hiršal, Josef K., Jiří Kolář, Petr Král, Karel Marysko, Karol Sidon, Josef Škvorecký, Jindřich Toman, Ludvík Vaculík et al., il. Jiří Kolář. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1989. 294 s. ISBN 3-518-40166-1.
Obsahuje autobiografické pásmo B. Hrabala: *Wer ich bin* [Kdo jsem, 1989].
- 97. ŘÍHA, Bohumil.** *Doktor Meluzin: Roman* [Doktor Meluzin, 1973]. Přel. Elisabeth Borchardt. 2. Auflage, 1. Auflage Edition unsere Welt. Berlin: Volk und Welt, 1989. 245 s. (Edition Unsere Welt) ISBN 3-353-00473-4.
- 98. SEKORA, Ondřej.** *Ferdy und seine Freunde* [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, il. Ondřej Sekora. München: Lentz, 1989. 75 s. ISBN 3-88010-170-1.
- 99. SEKORA, Ondřej.** *Ein fixer Kerl, der Ferdy* [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, il. Ondřej Sekora. Praha: Albatros, 1989. 75 s.
- 100. SKÁCEL, Jan.** *Das blaueste Feuilleton* [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964]. Přel. Reiner Kunze. Hauenberg: Toni Pongratz, 1989. [16] s. ISBN 3-923313-57-8.
Výbor z díla, název podle povídky *Nejmodřejší kurzívka*. Bibliofilie.
- 101. SKÁCEL, Jan.** *Fährgeld für Charon: Gedichte.* Přel. Reiner Kunze. 2. Auflage. Gifkendorf: Merlin, 1989. 118 s. ISBN 3-87536-093-1.
Výbor ze sbírek: *Kolik příležitostí má růže*, 1957; *Co zbylo z anděla*, 1960; *Hodina mezi*

psem a vlkem, 1962; *Smuténka*, 1965. Nazváno podle básně Převozné pro Charóna in: *Smuténka*, 1965.

- 102. SKÁCEL, Jan.** *Wundklee: Gedichte*. Přel. a doslov napsal Reiner Kunze, laudatio napsal Peter Handke. 6.–10. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1989. 139 s. (Fischer Taschenbücher, 10129) ISBN 3-596-10129-8.
Výbor z díla.
- 103. SLABÝ, Zdeněk K. a Dagmar LHOTOVÁ.** *365 spannende Geschichten: für jeden Tag des Jahres* [čes. vyd. Pohádky, které přinesl vítr aneb Pohádkový rok: 365 příběhů a pohádek, 2007]. Přel. Anneliese Březinová, il. Edita Plicková. Genehmigte Sonderausgabe. Erlangen: Nebel, 1989. 239 s.
- 104. SLAVÍK, Ivan, ed.** *Zum Roten Drachen: Geheimnisvolle Geschichten* [výběr z: Tajemné příběhy v české krásné próze 19. století, 1976]. Přel. Gustav Just, Eckhard Thiele, Barbara Zulkarnain, il. Günther Lück. Berlin: Rütten & Loening, 1989. 184 s. ISBN 3-352-00254-1.
Antologie povídek: Jindřich Šimon Baar (*Aus dem Reich der Träume* [Z říše snů in: Mžikové obrázky III, 1914]); Viktor Dyk (*Die Furcht des Jan Mareš* [Bázeň Jana Mareše in: Píseň o vrbě, 1908]); Joe Hloucha (*Der Kopf des Bonzen* [Bonzova hlava in: Pavilón hrůzy, 1920]); Alois Jirásek (*Das Haus des Doktor Faust* [Faustův dům in: Staré pověsti české, 1894]); Josef Jiří Kolár (*Zum Roten Drachen* [U červeného draka in: Světem bludů, 1889]); Václav Rodomil Kramerius (*Das Gerippe unter der Diele* [Kostlivec pod podlahou in: Nástiny temné půlnoci, 1861]); Karel Hynek Mácha (*Der Traum* [Sen in: Pout krkonošská]); Jan Neruda (*Der Vampir* [Vampyr in: Různí lidé, 1871]); Jan Opolský (*Vorstellung in der Dämmerung* [Představení v soumraku in: Kresby uhlem, 1907]); Jiří Sumín (*Der Geist* [Duch in: Úskalím, 1900]); Josef Karel Šlejhar (*Der Habsüchtige* [Lakomec in: Zátíši, 1898]); Zikmund Winter (*Der böse Geist* [Zlý duch in: Malý čtenář, 1905]); Julius Zeyer (*Die Glückseligkeit im Garten der blühenden Pfirsiche* [Blaho v zahradě kvetoucích broskví in: Novely II, 1884]).
- 105. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten* [Prodaná nevěsta, 1866]. Přel. a doslov napsal Kurt Honolka. Stuttgart: Philipp Reclam, 1989. 47 s. (Universal-Bibliothek, 8584) ISBN 3-15-008584-5.
Obsahuje libreto opery.
- 106. SOUČEK, Ludvík.** *Fragezeichen über Gräbern: Berichte von mysteriösen Todesfällen* [Otazníky nad hroby, 1982]. Přel. Gustav Just. Berlin: Das Neue Berlin, 1989. 179 s. ISBN 3-360-00167-2.
- 107. STINGL, Miloslav.** *Inka: Ruhm und Untergang der Sonnensöhne* [Sláva a smrt Synu slunce]. Přel. Christian Heidmann, il. Oldřich Pošmurný. 2. Auflage. Leipzig; Jena; Berlin: Urania-Verlag, 1989. 288 s., [40] s. obr. příl. ISBN 3-332-00046-2.

- 108. STINGL, Miloslav.** *Das letzte Paradies: eine Kulturgeschichte Polynesiens* [Poslední ráj, 1974]. Přel. Christian Heidmann, il. Petr Pačes. 4. Auflage. Leipzig: Prisma-Verlag, 1989. 330 s., [42] s. obr. příl. ISBN 3-7354-0000-0.
- 109. STINGL, Miloslav.** *Die schwarzen Inseln: ein Ethnologe erzählt von Melanesien* [Ostrov lidojedů, 1970]. Přel. Günter Müller. 2. Auflage. Leipzig: Brockhaus, 1989. 237 s. (In der Südsee, 1) ISBN 3-325-00235-8.
- 110. ŠKUTINA, Vladimír.** *Die blaue Lachmöwe*. Il. Eugen Sopko. Zürich; Recklinghausen; Wien: Bohem press, 1989. [24] s. ISBN 3-85581-208-X.
- 111. ŠKUTINA, Vladimír.** *Wo die Zeit wohnt: ein modernes Märchen* [Kde bydlí čas, 1985]. Il. Marie-José Sacré. 4. Auflage. Zürich; Recklinghausen; Wien; Paris: Bohem Press, 1989. [24] s. ISBN 3-85581-171-7.
- 112. ŠOTOLA, Jiří.** *Das geborstene Kreuz: historischer Roman* [Osmnáct Jeruzalémů, 1986]. Přel. Gustav Just. Berlin: Volk und Welt, 1989. 225 s. ISBN 3-353-00527-7.
- 113. ŠTOVÍČEK, Vratislav.** *Östlich der Sonne – westlich vom Mond*. Přel. Marie Vaníčková, il. Zdeňka Krejčová. [München]: Engel, [1989]. 207 s.
- 114. Václav Havel: Friedenspreis des Deutschen Buchhandels 1989: Ansprachen aus Anlaß der Verleihung.** Text V. Havla přel. Joachim Bruss, pozdravení napsali Günther Christiansen, Volker Hauff, laudatio napsal André Glucksmann (přel. z franc. Helmut Kohlenberger). Frankfurt am Main: Verlag des Buchhändler-Vereinigung, 1989. 87 s. ISBN 3-7657-1538-7.
Obsahuje esej V. Havla *Slovo o slovu = Ein Wort über das Wort* [Slovo o slovu, 1989]. Multilingvní vydání.
- 115. VOLNÝ, Zdeněk.** *Präludium auf dem Mars: phantastische Erzählungen* [výběr ze sbírek: Neděle na prodej, 1980; Zlatá past plná času, 1983]. Přel. Reinhard Fischer, Eleonore Schmidt, Barbara Zulkarnain, il. Peter Fischer Sternaux. Berlin: Neue Berlin, 1989. 201 s. ISBN 3-360-00264-4.
- 116. VRBECKÝ, František [=ŠAROCH, Zdeněk].** *Die Mašins geben nicht auf* [Mrtví nemluví in: Mrtví nemluví, 1985]. Přel. Martin Wachowski. Berlin: Militärverlag der Deutschen Demokratischen Republik, 1989. 30 s. (Erzählerreihe: Militärverlag der Deutschen Demokratischen Republik, 322) ISBN 3-327-00818-3.
- 117. WEISS, Jan.** *Das Haus mit den tausend Stockwerken: Roman* [Dům o tisíci patrech, 1929]. Přel. Günter Müller. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1989. 230 s. (Suhrkamp Taschenbücher, 1644; Phantastische Bibliothek, 235) ISBN 3-518-38144-X.
- 118. ZAMAROVSKÝ, Vojtěch.** *Den Sieben Weltwundern auf der Spur* [Za siedmimi

- divmi sveta, 1960, čes. vyd. Za sedmi divy světa, 1963]. Přel. z češ. Hubert Sauer-Žur. 7. Auflage. Leipzig: Brockhaus, [1989]. 232 s. ISBN 3-325-00006-1.
- 119. ZAMAROVSKÝ, Vojtěch.** *Den Sieben Weltwundern auf der Spur* [Za siedmimi divmi sveta, 1960, čes. vyd. Za sedmi divy světa, 1963]. Přel. z češ. Hubert Sauer-Žur, il. Helga Paditz. Augsburg: Weltbild, 1989. 232 s. ISBN 3-926187-10-7.
- 120. ZAVŘEL, Štěpán.** *In Betlehem geboren: die Weihnachtsgeschichte* [In Betlehem geboren, 1981]. Il. Štěpán Zavřel. 4. Auflage. Düsseldorf: Patmos, 1989. [24] s. ISBN 3-491-79039-5.
- 121. ZSCHOCKE, Gerda, ed.** *Der letzte Hügel: Erzählungen über Partisanen 1936–1945.* Text z češ. přel. Anna Albert, Peter Lux. Berlin: Militärverlag der Deutschen Demokratischen Republik, 1989. 364 s. ISBN 3-327-00788-8.
- Antologie povídek, z českých autorů: Jan Drda (*Dařbuján und die Erdgeister* [Dařbuján a pidimuži in: Němá barikáda a jiné povídky, 1957]).
- 122. ŽELEZNÝ, Ivo, ed.** *Neue Sterne: eine Anthologie tschechischer phantastischer Erzählungen* [Neue Sterne, 1985]. Přel. Karin Alpers, Katrin Boese, Reinhard Fischer, Reinhard Heinrich, Karl-Heinz Jähn, Gustav Just, Heinz Koblichke, Eleonore Schmidt, Erik Simon, Susanne Stengel a Barbara Zulkarnain, doslov napsal Ivo Železný. 2. Auflage. Berlin: Neue Berlin, 1989. 342 s. ISBN 3-360-00223-7.
- Antologie českých fantastických povídek: Jaroslav Boček (*Das Geheimnis der Marspflocke* [Tajemství Marsovských kolíků in: Pálivé polibky, 1984]); Ludmila Freiová (*Er hieß Wuschel* [Jmenoval se Kulíšek in: Hvězdy v trávě, 1984]); Jan Hlavička (*Altjungferngeschichte* [čes. vyd. Staropanenská in: Hurá, hřbitov jede, 1991]); Otakar Chaloupka (*Das Geoid* [čes. vyd. Geoid in: Skandál v divadle snů, 1988]); Radomír Klbal (*Wo haben Sie die Leiche, Sie Schlaukopf?* [Kde máte mrtvolu, vy chytráku? in: Stalo se zítra, 1984]); Ivan Kmínek (*Wohin mit ihr?* [čes. vyd. Kam s ní? in: Roboti a androidi, 1988]); Pavel Kosatík (*Direktübertragung aus dem Gerichtssaal* [Přímým přenosem ze soudní síně in: Návrat na planetu Zemi, 1985]); Eduard Martin (*Der neue Stern* [Nová hvězda in: Největší skandál v dějinách lidstva, 1984]); Ondřej Neff (*Das Weltall ist unendlich genug* [Vesmír je nekonečný in: Návrat na planetu Zemi, 1985]); František Novotný (*Kommt, wir spielen Fangen* [Pojďme si hrát na hoňku in: Návrat na planetu Zemi, 1985]); Josef Pecinovský (*Alles haben* [čes. vyd. Mít všechno in: Termiti z Titanu, 2012]); Jaroslav Petr (*Achillesmuskeln* [Achillovy svaly in: Stalo se zítra, 1984]); Karel Sýs (*Alles ist anders* [Všecko je jinak in: Návrat na planetu Zemi, 1985]); Jaroslav Štěpaník (*Tugendhat* [Tugendhat in: Návrat na planetu Zemi, 1985]); Jiří Štěpek (*Der Besuch* [Návštěva in: Stalo se zítra, 1984]); Stanislav Švachouček (*Die Trophäe* [Trofej in: Stalo se zítra, 1984]); Jaroslav Veis (*Wer zuletzt lacht* [Kdo se směje naposled in: Moře času, 1984]); Zdeněk Volný (*Die Frau vom Fragenbogen* [Žena z dotazníku in: Zlatá past plná času, 1983]).
- 1990**
- 123. BARÁNKOVÁ, Vlasta.** *Die lange Reise.* Adapt. do něm. Danielle Heufemann, il. Vlasta Baránková. Zürich; Recklinghausen; Wien: Bohem Press, 1990. [24] s. ISBN 3-85581-225-X.
- 124. BOR, Josef.** *Theresienstädter Requiem: Novelle* [Terezínské rekviem, 1963]. Přel. Elisabeth Borhardt, komentář sepsal Ortwin Schubert. 2. Auflage. Berlin: Morgen, 1990. 142 s. ISBN 3-371-00248-9.
- 125. CIBULA, Václav.** *Europäische Sagen und Legenden.* Přel. Ursula Sedmidubská, il. Ervín Urban. 2. Auflage. Erlangen: Müller, 1990. 207 s.
- 126. CIBULA, Václav.** *Prager Sagen* [Pražské pověsti, 1972]. Přel. Gustav Just, il. Gerhard Rappus. Hanau am Main: Dausien, 1990. 376 s. ISBN [3-7684-3552-0].
- 127. CIBULA, Václav.** *Spanische Volksmärchen* [výběr z: Španělské pohádky, 1984]. Přel. Walter Kraus, il. Olga Ptáčková. Hanau am Main: Dausien, 1990. 205 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5971-3.
- 128. CIBULA, Václav.** *Spanische Volksmärchen* [výběr z: Španělské pohádky, 1984]. Přel. Walter Kraus, il. Olga Ptáčková. Praha: Artia, 1990. 205 s. (Märchen der Welt)
- 129. ČAPEK, Josef.** *Geschichten vom Hündchen und vom Kätzchen* [Povídání o pejskovi a kočičce, 1929]. Přel. Otto F. Babler, il. Josef Čapek. Hanau am Main: Dausien, 1990. 123 s. ISBN 3-7684-3212-2.
- 130. ČAPEK, Karel.** *Das Absolutum oder die Gottesfabrik: Utopischer Roman* [Továrna na absolutno, 1922]. Přel. Anna Auředníčková. Berlin: Das Neue Berlin, 1990. 180 s. (SF-Utopia) ISBN 3-360-00319-5.
- 131. ČAPEK, Karel.** *Das Absolutum oder die Gottesfabrik: Utopischer Roman* [Továrna na absolutno, 1922]. Přel. Anna Auředníčková. Frankfurt am Main: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, 1990. 147 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1712) ISBN 3-518-38212-8.
- 132. ČAPEK, Karel.** *Fotografie* [čes. zkrác. a uprav. vyd. Karel Čapek fotograf, 2000]. Ed., texty z češ. přel. a předmluvu napsal Peter Spielmann, úvodní studii napsal Pavel Scheufler, autor fotografií Karel Čapek. Heidelberg: Braus, 1990. 130 s. ISBN 3-925835-57-1.
- Obsahuje úryvky z díla: Karel Čapek (*Der Mensch und die Kamera* [Člověk a kamera in: Světozor 9.–23. 10. 1930]; *Wie fotografiert man einen Welpen* [Jak se fotografuje štěně in: Dášeňka, 1933]; *Sachen um uns herum* [Věci kolem nás, 1929]; *Lesen über T. G. Masaryk; Bilder aus der Heimat* [Obrázky z domova, 1953]; *Bilder aus Holland* [Obrázky z Holandska, 1932]; *Die Reise zum Norden* [Cesta na sever, 1936]); Jan Mukařovský (*Prosa von Karel Čapek als lyrische Melodie und Dialog*). Katalog z výstavy Museum Bochum (20. ledna – 4. března 1990).

133. ČAPEK, Karel. *Gespräche mit Masaryk* [Hovory s T. G. Masarykem, 1928–1935]. Přel. Camill Hoffmann, doslov napsal Eckhard Thiele. Mindelheim: Sachon, 1990. 324 s. (Karel-Čapek-Werkausgabe, 1) ISBN 3-923493-65-7.
134. ČAPEK, Karel. *Der Krieg mit den Molchen: Roman* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová. [5. Auflage.] Zürich: Diogenes, [1990]. 326 s. (Diogenes-Taschenbuch, 20805: detebe-Klassiker) ISBN 3-257-20805-7.
135. ČAPEK, Karel. *Der Krieg mit den Molchen: Roman* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. Zürich: Buchclub Ex Libris, 1990. 328 s.
136. DAGAN, Avigdor [=FISCHL, Viktor]. *Die Hofnarren: Roman* [Lejcanej hachacer, 1982, čes. vyd. Dvorní šašci, 1990]. Wien; Darmstadt: Zsolnay, 1990. 213 s. (Bücher der böhmischen Dörfer) ISBN 3-552-04212-1.
137. DURYCH, Jaroslav. *Requiem: kleine Wallensteintrilogie* [Rekviem: menší valdštejnská trilogie, 1930]. Ed. Zdeněk Bouček, přel. Wolfgang Spitzbardt, il. Annette Fritsch. Leipzig: St. Benno, 1990. 103 s. ISBN 3-7462-0408-9.
138. FAKTOR, Jan. *Georgs Versuche an einem Gedicht und andere positive Texte aus dem Dichtergarten des Grauens* [Georgs Versuche an einem Gedicht und andere positive Texte aus dem Dichtergarten des Grauens, 1989]. Frankfurt am Main: Luchterhand-Literaturverlag, 1990. 124 s. ISBN 3-630-86745-6, 3-630-86746-4.
Napsáno v němčině.
139. FISCHEROVÁ, Daniela. *Prinzessin T. = (Princezna T.)* [Princezna T., 1987]. Přel. Barbara Zulkarnain. Berlin: Henschelverlag, [1990]. 63 s. (Henschel-Schauspiel)
Divadelní hra.
140. FLUSSER, Vilém. *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 3. Auflage. Göttingen: European Photography, 1990. 143 s. ISBN 3-923283-18-0.
Napsáno v němčině.
141. FLUSSER, Vilém. *Nachgeschichten: Essays, Vorträge, Glossen* [čes. vyd. Postdějiny, 2018]. Ed. Volker Rapsch. Düsseldorf: Bollmann, 1990. 229 s. ISBN 3-927901-00-8.
Napsáno v němčině.
142. FLUSSER, Vilém. *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. 3. Auflage. Göttingen: European Photography, 1990. 159 s. (Edition Immatrix) ISBN 3-923283-25-3.
Napsáno v němčině.
143. FUKS, Ladislav. *Herr Theodor Mundstock: Roman* [Pan Theodor Mundstock, 1963]. Přel. Josef Hahn. Leipzig: Reclam, 1990. 204 s. (Universal-Bibliothek. Belletristik, 1337) ISBN 3-379-00567-3.
144. FUKS, Ladislav. *Reise ins gelobte Land: Roman* [Cesta do zaslíbené země in: Smrt morčete, 1969]. Přel. a doslov napsal Eckhard Thiele. Mindelheim: Sachon, 1990. 148 s. ISBN 3-923493-48-7.
145. GOLDFLAM, Arnošt. *Die Platzanweiserin: Monodram* [Biletářka, 1983]. Přel. Wolfgang Spitzbardt. Berlin: Henschel, 1990. 18 s. (Henschel-Schauspiel)
Divadelní hra.
146. GROSSMAN, Jan a Milan UHDE. *Žwei Studien über Kafka* [Dvě studie o Kafkovi, 1990]. Přel. Jan Amos Hrdlička. Prag: Europäischer Kulturklub, 1990. 46 s. ISBN 80-85212-12-9.
Obsahuje: Jan Grossman (*Kafkas Theaterqualität?* [Kafkova divadelnost?]); Milan Uhde (*Prozess oder Beschwörung der Liebe* [Proces aneb Vyzývání lásky]).
147. HAŠEK, Jaroslav. *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 287.–290. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
148. HAŠEK, Jaroslav. *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 230.–233. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
149. HAŠEK, Jaroslav. *Die Beichte des Hochverrätters: Erzählungen*. Přel. a doslov napsal Günther Jarosch. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1990. 342 s. (Ullstein Buch, 40093) ISBN 3-548-40093-0.
Výbor z díla, nazván podle povídky *Žpověď velezádcova čili Tajemství bašty na Petříně*.
150. HAŠEK, Jaroslav. *Meine Beichte*. Ed. a přel. Rudolf Toman, il. Josef Lada. 6., veränderte Auflage. Leipzig: Reclam, 1990. 167 s. (Reclam-Bibliothek. Belletristik, 229) ISBN 3-379-00028-0.
Výbor z díla, nazván podle povídky *Moje žpověď*.
151. HAŠEK, Jaroslav. *Die Partei des maßvollen Fortschritts in den Grenzen der Gesetze* [Politické a sociální dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona, 1963]. Ed. a doslov napsal Walter Schamschula, přel. Peter Richter, Walter Schamschula. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1990. 159 s. (Bibliothek Suhrkamp, 283) ISBN 3-518-1283-5.
152. HAŠEK, Jaroslav. *Ein Silvester der Abstinenzler: Erzählungen*. Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Ehrenfried Pospisil, Grete Reiner. Stuttgart:

- Philipp Reclam jun., 1990. 135 s. (Reclams Universal-Bibliothek, 8653)
ISBN 3-15-008653-1.
Výbor z díla, nazván podle povídky *Silvester abstinentů*.
- 153. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.*
Přel. Joachim Bruss. Original Ausgabe. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 249 s. (rororo, 12838: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12838-1.
Výbor z esejů z let 1969–1990.
- 154. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.*
Přel. Joachim Bruss. Original Ausgabe, 16.–20. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 249 s. (rororo, 12838: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12838-1.
Výbor z esejů z let 1969–1990.
- 155. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.*
Přel. Joachim Bruss. Original Ausgabe, 21.–28. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 249 s. (rororo, 12838: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12838-1.
Výbor z esejů z let 1969–1990.
- 156. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.*
Přel. Joachim Bruss. Original Ausgabe, 29.–38. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 249 s. (rororo, 12838: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12838-1.
Výbor z esejů z let 1969–1990.
- 157. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 23.–32. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 158. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 33.–39. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 159. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 38.–47. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 160. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 48.–57. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 161. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 58.–67. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 162. HAVEL, Václav.** *Das Gartenfest; Die Benachrichtigung; Erschwerte Möglichkeit der Konzentration* [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Ztížená možnost soustředění, 1968]. Přel. August Scholtis, Eva Berkmann, Franz Peter Künzel. Berlin: Henschelverlag Kunst und Gesellschaft, 1990. 218 s. ISBN 3-362-00477-6.
- 163. HAVEL, Václav.** *Das Gartenfest; Die Benachrichtigung; Zwei Dramen, Essays, Antikoden* [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Antikódy in: Protokoly, 1966]. Přel. August Scholtis, Eva Berkmann, Franz Peter Künzel, předmluvu napsal Jan Grossman. Neuausgabe, 33.–38. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 245 s. (rororo, 12736) ISBN 3-499-12736-9.
Dále obsahuje: *Über die dialektische Metaphysik* [O dialektické metafysice in: Protokoly, 1966]; *Anatomie des Gag* [Anatomie gagu in: Protokoly, 1966].
- 164. HAVEL, Václav.** *Die Gauneroper; Das Berghotel; Erschwerte Möglichkeit der Konzentration; der Fehler: Theaterstücke* [Die Gauneroper, 1974, čes. vyd. Žebrácká opera in: Hry 1970–1976, 1977; Das Berghotel, 1976, čes. vyd. Horský hotel in: Hry 1970–1976, 1977; Ztížená možnost soustředění, 1968; Der Fehler, 1983, čes. vyd. Chyba in: Hry, 1992]. Přel. Franz Peter Künzel, Gabriel Laub, Joachim Bruss, doslov napsal Milan Kundera. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 243 s. (rororo) ISBN 3-499-12880-2.
- 165. HAVEL, Václav.** *Gewissen und Politik: Reden und Ansprachen 1984–1990.* Ed. Franz Olbert, Otfried Pustejovsky, předmluvu napsal Angelus Waldstein-Wartenberg. München: Institutum Bohemicum, 1990. 228, 11 s. (Beiträge: Kleine Reihe des Institutum Bohemicum, 13) ISBN 3-924020-15-9.
Výbor z projevů z let 1984–1990.
- 166. HAVEL, Václav.** *Largo desolato: Schauspiel in sieben Bildern* [Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985]. Přel. Joachim Bruss, předmluvu napsal Siegfried Lenz. 16.–19. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 97 s. (rororo, 5666) ISBN 3-499-15666-0.
- 167. HAVEL, Václav.** *Vaněk-Trilogie (Audienz, Vernissage, Protest); Versuchung; Sanierung; Largo desolato* [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988; Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985]. Přel. Gabriel Laub,

- Joachim Bruss. Berlin: Henschel Verlag, 1990. 331 s. (rororo, 1280) ISBN 3-362-00500-4.
- 168. HAVEL, Václav.** *Vaněk-Trilogie: Audienz, Vernissage, Protest; Versuchung; Sanierung: Theaterstücke* [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988]. Přel. Gabriel Laub, Joachim Bruss, předmluvu napsala Marketa Goetz-Stankiewicz. 16.–18. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 281 s. (rororo, 12737) ISBN 3-499-12737-7.
- 169. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 31.–41. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
- 170. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 42.–48. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
- 171. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 48.–62. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
- 172. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 63.–77. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
- 173. HAVEL, Václav a Karel HVÍŽĎALA.** *Fernverhör: ein Gespräch mit Karel Hvizďala* [Dálkový výslech: rozhovor s Karlem Hvizďalou, 1986]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 279 s. (rororo, 12859) ISBN 3-499-12859-4.
- 174. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Volk und Welt, 1990. 257 s. ISBN 3-353-00541-2.
- 175. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1990. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 3-518-38254-3.
- 176. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1990. 300 s. ISBN 3-7632-3768-2.
- 177. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Lizenzausgabe. Zürich: Buchclub Ex Libris, 1990. 300 s.
- 178. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Gütersloh: Bertelsmann-Club; Kornwestheim: EBG-Verl.-GmbH; Gütersloh, Wien: Deutsche Buch-Gemeinschaft; Wien: Buchgemeinschaft Donauland; Zug/Schweiz: Buch- u. Schallplattenfreunde, 1990. 300 s.
- 179. HRABAL, Bohumil.** *Schneeglöckchenfeste: Erzählungen* [Slavnosti sněženek, 1978]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Volk und Welt, 1990. 224 s. ISBN 3-353-00526-9.
- 180. HRABAL, Bohumil.** *Die Zauberflöte* [výběr z: Kouzelná flétna, 1990]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1990. 31 s. ISBN 3-518-40228-5.
- 181. HRABAL, Bohumil.** *Die Zauberflöte* [výběr z: Kouzelná flétna, 1990]. Přel. Susanna Roth. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1990. 31 s. ISBN 3-518-40228-5.
- 182. JÄHN, Karl-Heinz, ed.** *Das Prager Kaffeehaus: Literarische Tischgesellschaften* [Das Prager Kaffeehaus, 1988, čes. vyd. Kavárny & spol., 1990]. Přel. Reinhard Fischer, Günther Jarosch, Karl-Heinz Jähn, Gustav Just, Annette Simon, Jan Faktor, Wolfgang Spitzbardt, Eckhard Thiele, autor fotografií Věra Dyková, Radko Pytlík, doslov napsal Karl-Heinz Jähn. 2. Auflage. Berlin: Volk und Welt, 1990. 335 s. ISBN 3-353-00320-7.
- Antologie textů, próza: Eduard Bass (*Wie der Herr Patera zu Neujahr zwei Stammgäste verlor* [Kterak pan Patera na Nový rok o dva štamgasty přišel in: Pražské a jiné historie, 1968], přel. Gustav Just); Karel Čapek (*Ein bedrohtes Denkmal* [Ohrožená památka, článek v Lidových novinách z 21. I. 1923 in: Kavárna Union, 1958], přel. Reinhard Fischer); František Filipovský (*Schön, daß du schon kommst* [ukázka z: Čtyři o čtyřech, 1984], přel. Gustav Just); Karel Honzík (*Die Kaffeehäuser des Devětsil* [Kavárny Devětsilu in: Ze života avantgardy, 1963], přel. Reinhard Fischer; *Devětsil bei Nacht* [Devětsil v noci in: Ze života avantgardy, 1963], přel. Reinhard Fischer); Miroslav Horníček (*Eine Weinstube der Poesie* [ukázka z: Čtyři o čtyřech, 1984], přel. Gustav Just); Bohumil Hrabal (*Eine Wirtshausgeschichte* [Hospodská historka in: Život bez smokingu, 1986], přel. Karl-Heinz Jähn); František Hrubín (*Das erste Mal* [Poprvé in: Lásky, 1967], přel. Annette Simon, Jan Faktor; *Krönungskleinodien* [Korunní klenoty in: Lásky, 1967], přel. Annette Simon, Jan Faktor); Gustav Janouch (*Prager Begegnungen* in: Prager Begegnungen, 1959); Karel Konrád (*S. M. K. Devětsil* [S. M. K. Děvětsil in: Nevzpomínky, 1963], přel. Gustav Just); Zdeněk Kratochvíl (*Das Café Union* [Vzpomínka Zdeňka Kratochvíla in: Kavárna Union, 1958], přel. Wolfgang Spitzbardt); Josef Lada (*Wie ich sie kannte* [Jak jsem je znal in: Kronika mého života, 1974, c1942], přel. Günther Jarosch); František Langer

- (*Arma virumque* [ukázka z: *Arma virumque* in: *Byli a bylo*, 1963], přel. Günther Jarosch; *Erinnerungen an Jaroslav Hašek* [ukázka z: *Vzpomínání na Jaroslava Haška* in: *Byli a bylo*, 1963], přel. Günther Jarosch); Emil Artur Longen (*Hašek und die Unionka, Spaziergang im Baumgarten, Der undankbare Doktor Veselý, Herr Pater* [Hašek a Unionka, Špacír ve Stromovce, O nevděčném doktoru Veselém, Pozor na židli! in: *Kavárna Union*, 1958], přel. Reinhard Fischer; *Freundschaften* [Přátelství in: *Můj přítel Jaroslav Hašek*, 1983], přel. Wolfgang Spitzbardt); Vítězslav Nezval (*Der Prager Spaziergänger* [ukázka z: *Pražský chodec* in: *Pražský chodec*, 1958, c1938], přel. Karl-Heinz Jähn); Marie Prušáková (*Die Trokadero-Bar und Jan Žrzavý's Abendgesellschaften* [ukázka z: *Kmen* 51, 1984], přel. Karl-Heinz Jähn); Josef Rybák (*Die Wünschelrute* [ukázka z: *Kouzelný proutek*, 1974, c1968], přel. Günther Jarosch); Jaroslav Seifert (*Am Fenster des Kaffeehauses Slavia* [U okna kavárny Slávie in: *Všecky krásy světa*, 1981], přel. Eckhardt Thiele; *Fräulein Toyen* [Slečna Toyen in: *Všecky krásy světa*, 1981], přel. Eckhardt Thiele); Miloslav Šimek (*Zwei Goldfische im Vestibül* [ukázka z: *Čtyři o čtyřech*, 1984], přel. Gustav Just); poezie: Jaroslav Seifert.
- 183. JANÁČEK, Leoš.** *Die Sache Makropulos: Oper nach der Komödie von K. Čapek: Textbuch* [Věc Makropulos, 1926]. Na motivy díla Karla Čapka, přel. Soňa Červená, Christof Bitter. Wien: Universal Edition, 1990. 45 s.
Obsahuje libreto opery.
- 184. JESENSKÁ, Milena.** *Alles ist Leben: [Feuilletons und Reportagen 1919–1939]* [Alles ist Leben, 1984]. Ed. a biografickou skicu napsala Dorothea Rein, texty z češ. přel. Reinhard Fischer. 3. veränderte Auflage. Frankfurt am Main: Neue Kritik, 1990. 223 s., [16] s. obr. příl. ISBN 3-8015-0192-2.
- 185. KANTOREK, Pavel** (psáno KANTOREK, Paul). *Das Buch für die Katz und nicht nur für sie* [Knižka pro kočku a nejen pro ni, 1990]. Přel. Dana Loewy, předmluvu napsal Josef Kudláček, il. Pavel Kantorek. Bonn: Annonce'84, [1990?]. [78] s.
Sbírka kreslených vtipů.
- 186. KAROUS, Antonín.** *Ziegelsplitt, so rot wie Blut* [Antuka má barvu krve, 1987]. Přel. Reinhard Fischer. Berlin: Neue Berlin, 1990. 175 s. (DIE – Delikte, Indizien, Ermittlungen) ISBN 3-360-00285-7.
- 187. KLÍMA, Ivan.** *Liebende für eine Nacht, Liebende für einen Tag: Erzählungen* [Milenci na jednu noc, 1964; Milenci na jeden den, 1970]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. Lizenzausgabe. Zürich: Ex Libris, [cca 1990]. 189 s.
- 188. KNOTOVÁ, Eliška, Magdalena PROPPEROVÁ a Jiří ČERNÝ, eds.** *Mein lustiges Spiel- und Lesebuch* [Pohádky pro všední den, 1988]. Přel. Ingrid Kondrková. Erlangen: Karl Müller, [1990]. 223 s.
- 189. KOČÍ, Marta.** *Der Tetzzi* [Der Tetzzi, 1987]. Text sepsal Hans Gärtner, il. Marta Kočí. Salzburg; München: Neugebauer, 1990. [28] s. (Bilderbuchsternchen, 10) ISBN 3-85195-510-2.
- 190. KOHOUT, Pavel.** *Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs* [Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs, 1969, čes. vyd. *Z deníku kontrarevolucionáře*, 1997]. Přel. Gustav Solar, Felix R. Bosonnet, grafiky Pravoslav Sovák. München: Goldmann, 1990. 381 s. ISBN 3-442-09862-9.
- 191. KOHOUT, Pavel.** *Die Einfälle der heiligen Klara: Roman* [Die Einfälle der Heiligen Klara, 1980, čes. vyd. *Nápady svaté Kláry*, 1981]. Přel. Alexandra Baumrucker, il. Karel Havlíček. München: Goldmann, 1990. 283 s. (Goldmann Taschenbuch, 9655) ISBN 3-442-09655-3.
- 192. KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. *Konec velkých prázdnin*, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. München: Albrecht Knaus, 1990. 808 s. ISBN 3-8135-0756-4.
- 193. KOHOUT, Pavel.** *Wo der Hund begraben liegt: Roman* [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. *Kde je zakopán pes*, 1987]. Přel. Joachim Bruss. München: Goldmann, 1990. 527 s. (Goldmann Taschenbuch, 9494) ISBN 3-442-09494-1.
- 194. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Aschenbrödel* [O Popelce, 1969]. Na motivy pohádky bratří Grimmů, il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [10] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0191-3.
- 195. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Die Bremer Stadtmusikanten* [Zvířátka a loupežníci, 1969]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0564-1.
- 196. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Der Däumling* [O Palečkovi, 1971]. Převypr. Diethard H. Klein, il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [10] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0123-9.
- 197. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Der Froschkönig* [Žabí král, 1970]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0565-X.
- 198. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Hänsel und Gretel* [Perníková chaloupka, 1968]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0066-6.
- 199. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Rotkäppchen* [O Červené karkulce, 1957]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0313-4.
- 200. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Das tapfere Schneiderlein*. Na motivy pohádky bratří Grimmů, il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0312-6.
- 201. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Tischlein deck Dich* [Stolečku,

- prostři se]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1990. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0566-8.
- 202.** [KUDRNOVÁ-PAPEŽOVÁ, Milada, ed.] *Das Schäfchen mit dem schwarzen Fleck und andere Märchen*. Přel. Eleonore Schmidt, il. Milada Kudrnová-Papežová. [Berlin]: Karl Müller; Praha: Aventinum, 1990. 224 s.
Antologie kratší prózy pro děti: Zdeněk Adla, Michal Černík, Hana Doskočilová, Martina Drijverová, Milena Hartlová, Olga Hejná, Antonín Jirotko, Josef Křešnička, Ladislav Langpaul, Miloš Macourek, Zbyněk Malinský, Dana Marešová, Daisy Mrázková, František Nepil, Jan Žáček.
- 203.** KUNDERA, Milan. *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1990. 256 s. ISBN 3-7632-3671-6.
- 204.** KUNDERA, Milan. *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Gütersloh: Bertelsmann-Club; Kornwestheim: EBG-Verlag-GmbH; Wien, Gütersloh: Deutsche Buch-Gemeinschaft; Wien: Buchgemeinschaft Donauland Kremayr und Scheriau; Zug/Schweiz: Buch- und Schallplattenfreunde, [1990]. 241 s.
- 205.** KUNDERA, Milan. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 251.–300. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1990. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
- 206.** KUNDERA, Milan. *Das Buch vom Lachen und vom Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Franz Peter Künzel. [16. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1990]. 296 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 868) ISBN 3-518-37368-4.
- 207.** KUNDERA, Milan. *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal Milan Kundera. München; Wien: Carl Hanser, [1990]. 340 s. ISBN 3-446-14682-2.
- 208.** KUNDERA, Milan. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. [2. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1990]. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1689) ISBN 3-518-38189-X.
- 209.** KUNDERA, Milan. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1990]. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1689) ISBN 3-518-38189-X.
- 210.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1151.–1200. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1990. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 211.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1201.–1250. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1990. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 212.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1251.–1300. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1990. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 213.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1301.–1350. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1990. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 214.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1990. 446 s. (dtv, 25040: dtv-Grossdruck) ISBN 3-423-25040-2.
- 215.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman. Pbd. 1* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstalt, 1990. 157 s.
- 216.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman. Pbd. 2* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstalt, 1990. 145 s.
- 217.** KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman. Pbd. 3* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstalt, 1990. 94 s.
- 218.** KUNDERA, Milan. *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Gütersloh: Bertelsmann-Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland Kremayr und Scheriau [et al.], 1990. 415 s.
- 219.** KUNDERA, Milan. *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. München; Wien: Hanser, 1990. 415 s. ISBN 3-446-15926-6.
- 220.** LADA, Josef. *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Přel. a převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer, 1990. 176 s. ISBN 3-7373-6277-7.

221. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch. [Band 2.], Neue Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 2., pův. Do světa: O kocourku Mikešovi, kniha druhá, 1935]. Převypr. do něm. Martin Schuster. 4. Auflage. Aarau: Sauerländer, 1990. 160 s. ISBN 3-7941-0713-6.
222. **MAREK, Jiří.** *Tristan oder Von der Liebe: Roman* [Tristan aneb o lásce, 1985]. Přel. Barbara Zulkarnain. Berlin: Verlag Volk und Welt, 1990. 127 s. (Roman-Zeitung, 479 = 1990/2)
223. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Erlangen: Pestalozzi, 1990. [10] s. ISBN 3-614-28002-0.
224. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Erlangen: Pestalozzi, 1990. [10] s. ISBN 3-614-28001-2.
225. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Erlangen: Pestalozzi, 1990. [10] s. ISBN 3-614-28003-9.
226. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. J. Cibuzar, Eliška Glaserová, il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Hanau am Main: Werner Dausien, 1990. 80 s. ISBN 3-7684-3647-0.
227. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zur Hose kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Ingrid Jurschik, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Bautzen: Domowina, 1990. [12] s. ISBN 3-7420-0304-6.
228. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Die Fassade: M. N. O. P. Q.: Roman* [Die Fassade, 1987, čes. vyd. Fasáda, 1991]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1990. 439 s. ISBN 3-423-11316-2.
Napsáno v němčině.
229. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Schloss, Aleph, Wunschtorte: Essays* [čes. zkrác. vyd. Eseje o Kafkovi, 2000]. München; Wien: Hanser, 1990. 153 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-15399-3.
Napsáno v němčině.
230. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Unter Menschenfressern: ein dramatisches Menü in vier Gängen.* Frankfurt am Main: Verlag der Autoren, 1990. 95 s. ISBN 3-88661-104-3.
Napsáno v němčině.
231. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Eine Schädigung: Roman* [Eine Schädigung, 1981]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1990. 103 s. (dtv, 11184) ISBN 3-423-11184-4.
Napsáno v němčině.
232. **MORAVA, Jiří** (psáno MORAVA, Georg J.). *Franz Palacký: eine frühe Vision von Mitteleuropa* [čes. vyd. Palacký: Čech – Rakušan – Evropan, 1994]. Wien: ÖBV, 1990. 244 s. ISBN 3-215-06571-1.
Napsáno v němčině.
233. **NĚMCOVÁ, Božena.** *Das goldene Spinnrad und andere tschechische und slowakische Märchen.* Přel. a doslov napsal Günther Jarosch, il. Jutta Hellgrewe. 3. Auflage (61.–110. Tausend). Leipzig; Weimar: Gustav Kiepenheuer, 1990. 407 s. ISBN 3-378-00378-2.
Výbor z díla.
234. **NESVADBA, Josef.** *Wie Kapitän Nemo starb: Phantastische Erzählungen* [výběr z: Einsteinův mozek a jiné povídky, 1987]. Přel. Elisabeth Borchardt, doslov napsal Albrecht Börner. Berlin: Neue Berlin, 1990. 188 s. (SF-Utopia) ISBN 3-360-00318-7.
235. **OLBRACHT, Ivan.** *Von den traurigen Augen der Hana Karadžičová: Erzählung* [O smutných očích Hany Karadžičové in: Golet v údolí, 1937]. Přel. August Scholtis. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1990. 185 s. (Rowohlt Jahrhundert, 77; rororo) ISBN 3-499-40077-4.
236. **OPASEK, Anastáz.** *Ž té dálky = Aus jener Ferne.* Přel. a doslov napsal Franz Peter Künzel, il. Jiří Siostrzonek. München: Obrys/Kontur, PmD – Poesie mimo Domov, 1990. 50, 50 s.
Bilingvní vydání.
237. **PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele.* Il. Květa Pacovská. Ravensburg: Maier, 1990. [26] s. ISBN 3-473-33508-8, 3-473-33569-X.
238. **PACOVSKÁ, Květa a Annelies SCHWARZ.** *Das Tier mit den Funkelaugen.* Il. Květa Pacovská. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1990. [30] s. ISBN 3-407-80370-2.
239. **PACOVSKÁ, Květa a Annelies SCHWARZ.** *Das Tier mit den Funkelaugen.* Il. Květa Pacovská. Zürich: Ex-Libris-Verlag, 1990. [30] s. ISBN 3-7178-0008-6.
240. **PALEČKOVÁ, Libuše** (psáno PALEČEK, Libuše). *Stupsi: die Geschichte vom kleinen Flusspferd, das auf der Suche nach sich selbst ist* [Filínek: příběh malého hrocha, 1975]. Il. Josef Paleček. Wien; München: Jungbrunnen, 1990. [32] s. ISBN 3-7026-5633-2.
241. **PATOČKA, Jan.** *Ausgewählte Schriften. III., Phänomenologische Schriften. I., Die natürliche Welt als philosophisches Problem* [Přirozený svět jako filosofický problém, 1936]. Ed. Klaus Nellen, Jiří Němec, přel. Eliška Melville, Ralph Melville, úvod napsal L. Landgrebe. Stuttgart: Klett-Cotta, 1990. 319 s. ISBN 3-608-91462-5.
242. **POLEDŇÁKOVÁ, Marie.** *Wie man den Vater in die Besserungsanstalt bekommt*

[Jak dostat tatínka do polepšovny, 1987]. Přel. Barbara Zulkarnain, il. Ingrid Engmann. Berlin: Neues Leben, 1990. 179 s. (Kompass-Bücherei, 390) ISBN 3-355-01006-5.

- 243. PREISSOVÁ, Gabriela.** *Jenůfa: die Ziehtochter: Roman* [Její pastorkyňa: venkovský román, 1930]. Přel. a úvod napsala Soňa Červená, na překladu spoluprac. Christian Reiner. Dülmen-Hiddingsel; Frankfurt am Main: Tende, 1990. 183 s. ISBN 3-88633-017-6.
- 244. PROCHÁZKA, Jan.** *Lenka: ein Mädchen findet seinen Weg* [Divoké prázdniny, 1967]. Přel. Peter Vilimek, il. Edith Schindler. [2. Auflage.] Ravensburg: Otto Maier, [1990]. 143 s. (Ravensburger Taschenbuch, 1716: Pferdebuch) ISBN 3-473-51716-X.
- 245. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wer spinnt denn da?* [Komu chybí kolečko?, 1980]. Přel. Gabriele Osenberg, il. Rosi Vogel. Stuttgart; Wien: Thienemann, 1990. 158 s. ISBN 3-522-14850-9.
- 246. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Zeit der geheimen Wünsche. 1* [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992]. [Přel. Gabriele Osenberg.] Blindendruk. Hannover-Kirchrode: Verein zur Förderung der Blindenbildung, 1990. [134] s.
Kniha v Braillově písmu.
- 247. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Zeit der geheimen Wünsche. 2* [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992]. [Přel. Gabriele Osenberg.] Blindendruk. Hannover-Kirchrode: Verein zur Förderung der Blindenbildung, 1990. [114] s.
Kniha v Braillově písmu.
- 248. RICHTER, Ludwig, ed.** *Ein Prager Sherlock Holmes: Tschechische Humoresken* [Ein Prager Sherlock Holmes, 1984]. Přel. Günther Jarosch, Gustav Just, Ferdinand Deml, Ludwig Richter, Grete Ebner-Eschenhaym, Karl-Heinz Jähn, Elisabeth Borchardt, Eckhard Thiele, Barbara Zulkarnain. il. Christa Jahr, doslov napsal Ludwig Richter. 3. Auflage. Berlin: Verlag der Nation, 1990. 444 s. ISBN 3-373-00152-8.
Antologie povídek: Eduard Bass (*Fanny* [Fanyňka in: Povídky, 1956, pův. Fanyňka a jiné humoresky, 1917]; *Ein Prager Sherlock Holmes* [Pražský Sherlock Holmes in: Povídky, 1956]); Karel Čapek (*Der gestohlene Akt 139/VII. Abt. C* [Ukradený spis 139/VII. odd. C. in: Povídky z jedné kapsy, 1929]; *Wer ist fröhlicher?* [Kdo je veselejší? in: Jak se co dělá o lidech, 1960, pův. O lidech, 1940]; *Von Vereinsmenschen* [O lidech spolkových in: Jak se co dělá o lidech, 1960, pův. O lidech, 1940]; *Zahnschmerzen* [O zánětu okostice in: Jak se co dělá o lidech, 1960, pův. O lidech, 1940]; *Mensch und Hund* [Člověk a pes in: Jak se co dělá o lidech, 1960, pův. O lidech, 1940]; *Archimedes' Tod* [Smrt Archimédova in: Kniha apokryfů, 1945]); Svatopluk Čech (*Krach im Trödlerladen* [Beseda kabátů in:

Průvan století, 1956, pův. in: Národní listy, 1886]); Norbert Frýd (*Dienst am Kunden* [Služba zákazníkům in: Almara plná povídaček, 1973]; *Die Ansichtskarte* [Pohlednice in: Almara plná povídaček, 1973]); Ladislav Fuks (*Rosige Logarithmen* [Růžové logaritmy in: Smrt morčete, 1969]); Jaroslav Hašek (*Die Geschichte von dem Bildnis des Kaisers Franz Joseph I.* [Povídka o obraze císaře Františka Josefa I.]; *Eine peinliche Staatsaffäre* [Trapná státní aféra]; *Die Tat eines modernen Diplomaten* [Činnost moderního diplomata]; *Ein kleines Mißverständnis* [Malé nedorozumění]; *Der Abstinenzlerabend oder ein amerikanisches Vergnügen* [Pokus o abstinentní večírek čili Amerikánská zábava]; *Die Gerechtigkeit siegt* [Spravedlnost zvítězí]; Jiří Haussmann (*Minus 1* [-1 in: Divoké verše a prózy, 1963]); Ignát Herrmann (*Maler ist nicht gleich Maler* [Malíř a malíř in: Fráter z Podskalí a jiné pražské obrázky, 1959]); Miroslav Horníček (*Über die richtige Zeit zum Reisen; Die leise Stimme der Frau*); Bohumil Hrabal (*Die Schwindler* [Podvodníci]; *Leli* [Leli in: Slavnosti sněženek, 1978]); Jaromíra Kolářová (*Die ewige Eva* [Věčná Eva in: Dobrou noc, rozume, 1972]; *Mißhelligkeiten* [Trable in: Dobrou noc, rozume, 1972]); Václav Křen (*Reizt die Nachbarn nicht* [Nedrážděte sousedy in: Průvan stoletím, 1956]; *Eine starke Hand ist vonnöten* [Jen silnou ruku je třeba in: Průvan stoletím, 1956]); František Kubka (*Anna von der Pfalz* [Anna Falcká in: Karlštejnské vigilie, 1944]); Jiří Marek (*Wie mein Freund Schriftsteller wurde* [Jak se můj přítel stal spisovatelem in: Střelnice, 1962]; *Die Fabel vom Regenwurm* [Bajka o žížale in: Střelnice, 1962]; *Die Sorge um den Menschen* [Péče o člověka in: Dikobraz 11, 1955]); Jana Moravcová (*Der Fall mit dem Bügeleisen* [Případ s žehličkami in: Klub neomylných a jiné příběhy, 1973]); Jan Neruda (*Wie es kam, daß Österreich am 20. August 1849, um ½ 1 Uhr mittags, nicht zerschlagen wurde* [Jak to přišlo, že dne 20. srpna roku 1849, o půl jedné s poledne, Rakousko nebylo rozbořeno in: Povídky malostranské, 1878]; *Vom weichen Herzen der Frau Ruska* [O měkkém srdci paní Rusky in: Povídky malostranské, 1878]); Josef Nesvadba (*Vampir Ltd.* [Upír Ltd. in: Výprava opačným směrem, 1962]); Ivan Olbracht (*Von der Liebe zur Monarchie* [O lásce k monarchii in: Bejvávalo, 1948]; *Der gute Richter* [Dobry soudce in: Bejvávalo, 1948]); Ota Pavel (*Das Teuerste in Mitteleuropa* [Nejdražší ve střední Evropě in: Smrt krásných srnců, 1971]); Fa Presto [=Karel Mašek] (*Das Lied von dem Sternen* [Píseň o hvězdách in: Nestřežená chvílky, 1903]); Jiří Suchý (*Der ideale Mensch* [Ideální člověk in: Sto povídek aneb nesplněný plán, 1965]; *Du sollst nicht stehlen* [Nepokradeš in: Sto povídek aneb nesplněný plán, 1966, c1965]); Václav Štech (*Der beste Mann* [Nejlepší muž in: Žeň českého humoru, 1958, c1949]); Miloslav Švandrlík (*Der perfekte Mord* [Dokonalá vražda in: Draculův švagr, 1970]; *Suche ordnungsliebende Haushälterin* [Slušnou hospodyní hledám in: Z chlívů i bulvárů, 1960]; *Das Opfer des Friseurs Hakýrek* [Oběť holiče Hakýrka in: Z chlívů i bulvárů, 1960]); Emil Vachek (*Beim Hochzeitsschmaus* [Na hostině svatební in: Trochu slunce, 1957]; *Vaterfreuden* [Syn Pavla Říhoška in: Trochu slunce, 1957]); Vladislav Vančura (*Zum Guten Maß* [Dobrá míra in: Luk královny Dorotky, 1932]; *Der Bürger Don Quijote* [Občan Don Quijote in: Spisy 16, 1961]).

- 249. SACHER, Peter, ed.** *Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts.* Přel. a doslov napsal Peter Sacher. Zürich: Manesse, 1990. 580 s. (Manesse Bibliothek der Weltliteratur) ISBN 3-7175-1786-4, 3-7175-1787-2.

Antologie povídek: Jakub Arbes (*Die Elegie der schwarzen Augen* [Elegie o černých očích in: Svatý Xaverius, 1969, pův. in: Lumír, 1876]); Karel Havlíček Borovský (*Unsere Politik* [Naše politika in: Dílo 2, 1986, pův. in: Národní noviny, 1848]); Otokar Březina (*Der Glanz der Freiheit* [Oslnění svobody in: Eseje z pozůstalosti, 1968]); Karel Čapek (*Der verlorene Weg* [Ztracená cesta in: Boží muka, 1967, c1917]); Karel Matěj

- Čapek-Chod (*Ein Beethoven-Abend* [Beethovenův večer in: Z města i obvodu, 1926, c1913]); Svatopluk Čech (*Die wahre Reise des Herrn Brouček zum Mond* [Pravý výlet pana Broučka do měsíce in: Výlety pana Broučka, 1975, pův. Pravý výlet pana Broučka do měsíce, 1888]); Jakub Deml (*Die Adler* [Orlové in: Tanec smrti, 1970, c1914]); Jaroslav Durych (*Walditz* [Valdice in: Rekviem, 1966, c1930]); Jaroslav Hašek (*Die Seele Jaroslav Hašeks erzählt* [Dušička Jaroslava Haška vypravuje in: Moje zpověď, 1968, pův. in: Právo lidu, 1920]); Jiří Hausmann (*Die bedrohte Menschheit* [Ohrožené lidstvo in: Fantastický dekameron, 1987, pův. in: Divoké povídky, 1922]); Ignát Herrmann (*Der alte Schwede Václav* [Starý švejda Václav in: Zmizelá Praha, 1980, pův. in: Pražské figurky, 1884]); Alois Jirásek (*Eine Ballade aus dem Rokoko* [Balada z rokoka in: Třináct baladických próz, 1982, pův. in: Světozor, 1895]); Ladislav Klíma (*Wie wird es nach dem Tode sein* [Jak bude po smrti in: Vteřiny z věčnosti, 1967, pův. in: Rozvoj, 1920]); Karel Klostermann (*Der Schneesturm* [Vánice in: Lístky ze šumavské epopoje, 1983, pův. in: Bílý samum, 1903]); Karel Hynek Mácha (*Die Rückkehr* [Návrat in: Dílo II, 1986]); Josef Svatopluk Machar (*Ich las Dostojewskijs „Schuld und Sühne“* [Četl jsem Dostojevského Zločin a trest in: Konfese literáta, 1984, c1901]); Božena Němcová (*Aus Neumark* [Z Neumarku in: Čtyry doby, 1974, pův. in: Květy, 1848]); Jan Neruda (*Bilder aus dem Polizeileben* [Obrázky policejní in: Obrazy ze života, 1981, pův. in: Národní noviny, 1868]); Arne Novák (*Das Volk der künftig Kommenden* [Národ budoucích příchozích in: Experimenty, 1985, pův. in: Novina, 1910]); Karel Václav Rais (*Aus den Erinnerungen eines Haarhändlers* [Z vlasařských pamětí in: Potměchuť, 1898, c1892]); Karolina Světlá (*Briefe über die Erziehung* [Dopisy o výchování ženské mládeže české in: Z literárního soukromí I, 1959, pův. in: Posel z Prahy, 1860]); František Xaver Šalda (*Die Warnung eines Meisters* [Výstraha mistrova in: Experimenty, 1985, pův. in: Kmen, 1918]); Fráňa Šrámek (*Das Leben* [Život in: Experimenty, 1895, pův. in: Práce, 1905]); Richard Weiner (*Die Erneuerung* [Obnova in: Česká povídka 1918/1968, 1968, pův. in: Škleby, 1919]); Zikmund Winter (*Dies irae* [Dies irae in: Mistr Kampanus, 1974, pův. in: Zvon, 1906]); Julius Zeyer (*Inultus* [Inultus in: Tři legendy o krucifixu, 1976, c1895, pův. in: Lumír, 1892]).
- 250. SACHER, Peter, ed.** *Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts* [Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts, 1990]. Přel. a doslov napsal Peter Sacher. 2. Auflage. Zürich: Manesse, 1990. 580 s. (Manesse Bibliothek der Weltliteratur) ISBN 3-7175-1786-4, 3-7175-1787-2.
Antologie povídek: dtto záznam č. 249.
- 251. SEIFERT, Jaroslav.** *Die Nacht bricht schon an, aber mach kein Licht [ein Prag-Buch]*. Přel. Jiří Kostelecký, autor fotografií Antonín Malý. Wuppertal: Peter Hammer, 1990. 58 s. ISBN 3-87294-420-7.
Výbor z básnických sbírek: *Býti básníkem*, 1983; *Halleyova kometa*, 1967; *Koncert na ostrově*, 1965; *Ruka a plamen*, 1948; *Kamenný most*, 1944; *Světlem oděná*, 1940.
- 252. SIROVÁTKA, Oldřich.** *Polnische Märchen*. Přel. Marie Vaníčková, il. Dagmar Berková. Hanau am Main: Werner Dausien, 1990. 207 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5055-4.
- 253. SIROVÁTKA, Oldřich.** *Polnische Märchen*. Přel. Marie Vaníčková, il. Dagmar Berková. Praha: Artia, 1990. 207 s.
- 254. SKÁCEL, Jan.** *Feuilleton über den eigenen Tod*. Přel. Reiner Kunze. Hauenberg: Pongratz, 1990. [12] s. (Edition Toni Pongratz; Druck für Freunde, 7) Bibliofilie.
- 255. SLAVÍK, Ivan, ed.** *Žum „Roten Drachen“: Tschechische Geschichten* [výběr z: Tajemné příběhy v české krásné próze 19. století, 1976]. Přel. Gustav Just, Eckhard Thiele, Barbara Zulkarnain. Frankfurt am Main: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, 1990. 144 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1791; Phantastische Bibliothek, 265) ISBN 3-518-38291-8.
Antologie povídek: Jindřich Šimon Baar (*Aus dem Reich der Träume* [Z říše snů in: Mžikové obrázky III, 1914]); Viktor Dyk (*Die Furcht des Jan Mareš* [Bázeň Jana Mareše in: Píseň o vrbě, 1908]); Joe Hloucha (*Der Kopf des Bonzen* [Bonzova hlava in: Pavilón hrůzy, 1920]); Alois Jirásek (*Das Haus des Doktor Faust* [Faustův dům in: Staré pověsti české, 1894]); Josef Jiří Kolár (*Žum Roten Drachen* [U červeného draka in: Světem bludů, 1889]); Václav Rodomil Kramerius (*Das Gerippe unter der Diele* [Kostlivec pod podlahou in: Nástiny temné půlnoci, 1861]); Karel Hynek Mácha (*Der Traum* [Sen in: Pouť krkonošská, 1833]); Jan Neruda (*Der Vampir* [Vampýr in: Různí lidé, 1871]); Jan Opolský (*Vorstellung in der Dämmerung* [Představení v soumraku in: Kresby uhlem, 1907]); Jiří Sumín (*Der Geist* [Duch in: Úskalím, 1900]); Josef Karel Šlejhar (*Der Habsüchtige* [Lakomec in: Zátíší, 1898]); Zikmund Winter (*Der böse Geist* [Zlý duch in: Malý čtenář, 1905]); Julius Zeyer (*Die Glückseligkeit im Garten der blühenden Pfirsiche* [Blaho v zahradě kvetoucích broskví in: Novely II, 1884]).
- 256. STEIGERWALD, Karel.** *Die neapolitanische Krankheit* [Neapolská choroba, 1988]. Přel. Peter Sacher. Wien; München: Sessler, [cca 1990]. 68 s.
Divadelní hra.
- 257. STEIGERWALD, Karel.** *Die Tatarenkirmes* [Tatarská pouť, 1988]. Přel. Johanna Posset. Wien; München: Sessler, [cca 1990]. 45 l.
Divadelní hra.
- 258. STINGL, Miloslav.** *Atolle im Taifun: Reise durch die Inselwelt Mikronesiens* [Neznámou Mikronésií, 1976]. 2. Auflage. Leipzig: Brockhaus, 1990. 278 s. (In der Südsee, 2) ISBN 3-325-00245-5.
- 259. STINGL, Miloslav.** *Auf den Spuren der ältesten Reiche Perus* [Uctívači hvězd, 1980]. Přel. Günter Müller, autor fotografií Miloslav Stingl, Teresa Walendziak, Marek Doktor, il. Vladimír Kladiva. 2. Auflage. Leipzig; Jena; Berlin: Urania-Verlag, 1990. 240 s., [48] s. obr. příl. ISBN 3-332-00363-1.
- 260. STINGL, Miloslav.** *Die Inkas: Ahnen der „Sonnensöhne“* [Synové slunce, 1985]. Přel. Günter Müller. Eltville am Rhein: Bechtermünz, 1990. 360 s. ISBN 3-927117-40-4.
- 261. STINGL, Miloslav.** *Kunst der Indianer und Eskimos Nordamerikas*. Přel. Günter Müller, il. Petr Pačes. Leipzig: Seemann, 1990. 367 s. ISBN 3-363-00411-7.
- 262. STINGL, Miloslav.** *Kunst der polynesischen Inselwelt*. Přel. Günter Müller.

Leipzig: Seemann, 1990. 142 s. (Seemann-Beiträge zur Kunstwissenschaft)
ISBN 3-363-00472-9.

263. **STINGL, Miloslav.** *Das Reich der Inka: Ruhm und Tod der „Sonnensöhne“* [Synové Slunce: sláva a pád největší indiánské říše, 1985]. Přel. Hans Gaertner. Eltville am Rhein: Bechtermünz, 1990. 383 s. ISBN 3-927117-39-0.
264. **STINGL, Miloslav.** *Die schwarzen Götter Amerikas* [čes. zkrác. vyd. Černí bohové Ameriky, 1992]. Přel. Günter Müller. Düsseldorf, Wien, New York: Econ-Verlag, 1990. 277 s. ISBN 3-430-18785-0.
265. **STINGL, Miloslav.** *Vom Freiheitskampf des roten Mannes* [Indiáni na válečné stezce, 1969; Indiánský oheň, 1977]. Přel. Gustav Just, Ruth Kassube. 3., erw. und bearb. Auflage. Berlin: Brandenburgisches Verlag-Haus, 1990. 367 s. ISBN 3-327-00972-4.
266. **ŠKUTINA, Vladimír.** *Was ist Film?: [Miloš Forman]*. Na textech se podíleli Karel Černý, Vojtěch Jasný, Theodor Pištěk, Jiří Kotlář. Zürich: Bohem Press, 1990. 128 s. ISBN 3-85581-212-8.
267. **ŠKUTINA, Vladimír.** *Was ist Komik?: Vladimír Škutina über Humor und Charles Chaplin.* Karikatury nakreslil Pavel Kantorek. Zürich: Bohem Press, 1990. 86 s. ISBN 3-85581-210-1.
268. **ŠKUTINA, Vladimír.** *Was ist Oper?: [Rafael Kubelík, Jan Skalický, Jon Buzea]*. Zürich: Bohem Press, 1990. 72 s. ISBN 3-85581-211-X.
269. **ŠTROBLOVÁ, Jana.** *Einfahrt ins Paradies verboten* [Zákaz vjezdu do ráje, 1986]. Přel. Hermína Marxová. Kevelaer: Anrich, 1990. 220 s. ISBN 3-89106-097-1.
270. **ŠVANDRLÍK, Miloslav.** *Der orangefarbene Apfel und andere wahrscheinliche und unwahrscheinliche Geschichten.* Ed., přel. a doslov napsal Gustav Just, il. Milen Radev. Berlin: Eulenspiegel Verlag, 1990. 194 s. ISBN 3-359-00420-5.
Výbor z díla.
271. **TOMAN, Josef a Miroslava TOMANOVÁ.** *Sokrates: historischer Roman* [Sokrates, 1975]. Přel. Karl Klausnitzer. 5. Auflage. Berlin: Volk und Welt, 1990. 607 s. ISBN 3-353-00276-6.
272. **VEIS, Jaroslav.** *Das Jackson-Syndrom* [His Masters's Voice in: Přistání na Řípu, 1988]. Přel. Reinhard Fischer, il. Erhard Schreier. Berlin: Neues Leben, 1990. 31 s. (Das neue Abenteuer, 519) ISBN 3-355-01116-9.
273. **WAGNEROVÁ, Alena.** *1945 waren sie Kinder: Flucht und Vertreibung im Leben einer Generation* [čes. vyd. Odsunuté vzpomínky, 1993]. Předmluvu napsal Peter Glotz. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1990. 154 s. (Kiwi, 209) ISBN 3-462-02022-6.
Napsáno v němčině.

274. **WEINER, Richard.** *Der leere Stuhl: Analyse einer nicht geschriebenen Erzählung* [Prázdná židle: (rozbor nenapsané povídky) in: Škleb, 1919]. Přel. Peter Urban. Berlin: Friedenauer Presse, 1990. 22 s. ISBN 3-921592-55-0.
275. **WERNISCH, Ivan.** *Es beginnt der gestrige Tag: Gedichte* [výběr z: Včerejší den, 1989]. Přel. Konrad Balder Schäuffelen. Berlin: Friedenauer Presse, 1990. 22 s. ISBN 3-921592-58-5.
276. **ZAMAROVSKÝ, Vojtěch.** *Den Sieben Weltwundern auf der Spur* [Za siedmimi divmi sveta, 1960, čes. vyd. Za sedmi divy světa, 1963]. Přel. z češ. Hubert Sauer-Žur. 8. Auflage. Leipzig: Brockhaus, 1990. 232 s. ISBN 3-325-00006-1.
277. **ZAPLETAL, Miloš.** *Der Pfad des Mutes: Roman* [Stezka odvahy, 1982]. Přel. Gustav Just, il. Werner Schinko. Halle: Postreiter-Verlag, 1990. 171 s. ISBN 3-7421-0318-0.

1991

278. **AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Die Märchen der vier Winde* [čes. vyd. Pohádky čtyř větrů, 2006]. Il. Jutta Bauer. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1991. 157 s. ISBN 3-407-80069-X.
Obsahuje: *Die Sirenenforelle* (1985); *Estrela aus dem grünen Haus* (1985); *Die schwarzen Engel* (1985); *Der Weißwurst-König* (1985). Napsáno v němčině.
279. **BECHER, Peter a Hubert Ettl, eds.** *Böhmen: Blick über die Grenze.* Předmluvu napsali Peter Becher, Hubert Ettl, autor fotografií Tomki Němec et al. Viechtach: Lichtung Verlag GmbH, 1991. 179 s. (Reise-Lesebuch; Lichtung) ISBN 3-9802078-4-6.
Sborník textů: Petr Brod (*Meine Familiengeschichte*, 1990); Ivan Fejfar (*Die Wahrheit siegt: ein Augenzeugenbericht vom 17. 11. 1989* [in: Mühlviertel-Südböhmen, 1990]); Ota Filip (*Wiedersehen mit drei Kirchen: eine Reise nach Westböhmen*, 1990); Bohumil Hrabal (*Wer ich bin* [Kdo jsem, 1989]); Pavel Kohout (*Böhmen, Januar 77* [Čechy, leden 1977 in: Kde je zakopán pes, 1987]); Josef Nesvadba (*Weißbrunnen in der Vorvergangenheit* [úryvek z: Tajná zpráva z Prahy, 1978]); Ludvík Vaculík (*Sehr geehrter Herr Stifter!* [Vážený pane Stiftere! in: Ach Stifter, 1991]); poezie: Josef Hrubý, Jan Skácel.
280. **BOR, Josef.** *Der Dritte: eine dichterische Darstellung des Leidens und Sterbens Jesu; ein nicht antijüdisches Passionsspiel* [Ten třetí]. Heppenheim: Evangelischer Arbeitskreis Kirche und Israel in Hessen und Nassau, 1991. 55 s. (Schriftenreihe des Evangelischen Arbeitskreises Kirche und Israel in Hessen und Nassau, 8) ISBN 3-926990-09-0.
Divadelní hra sepsaná v roce 1971.
281. **BRABCOVÁ, Zuzana.** *Weit vom Baum: Roman* [Daleko od stromu, 1987]. Přel. Lea Lustyková. Berlin: Rowohlt, 1991. 249 s. ISBN 3-87134-013-8.

- 282. BRUMOVSKÁ, Aida.** *Geschichten vom Spinnenstein* [Příběhy od Pavoučího kamene, 1991]. Přel. Olga Jeřábková, il. Jitka Walterová. Prag: Verlag R 3, 1991. 121 s. ISBN 80-85364-06-9.
- 283. CIBULA, Václav.** *Prager Sagen* [výběr z: Pražské pověsti, 1972]. Ed. a okomentovala Eva Pátková. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991. 132 s. (Cizojazyčná komentovaná četba; Triangel-Reihe) ISBN 80-04-25422-5.
- 284. ČAPEK, Jindra.** *Ein Kind ist geboren...* [Ein Kind ist geboren, 1984, čes. vyd. Děťátko se narodilo..., 1991]. Il. Jindra Čapek. 4. Auflage. Zürich: Bohem Press, 1991. [24] s. ISBN 3-85581-168-7.
- 285. ČAPEK, Jindra.** *Ein Kind ist geboren...* [Ein Kind ist geboren, 1984, čes. vyd. Děťátko se narodilo..., 1991]. Il. Jindra Čapek. Ravensburg: Maier, 1991. 30 s. (Mein erstes Taschenbuch, 6096) ISBN 3-473-56096-0.
- 286. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Julius Mader, il. Josef Čapek. Ungekürzte Ausgabe, 15.–16. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1991. 142 s. (Fischer, 8212) ISBN 3-596-28212-8.
- 287. ČAPEK, Karel.** *Krakatit: Roman* [Krakatit, 1924]. Přel. Eckhard Thiele. Berlin; Weimar: Aufbau-Verlag, 1991. 341 s. (Osteuropäische Bibliothek) ISBN 3-351-01898-3.
- 288. DIENSTBIER, Jiří.** *Träumen von Europa* [Snění o Evropě, 1986]. Přel. Joachim Bruss. Berlin: Rowohlt, 1991. 185 s. ISBN 3-87134-003-0.
- 289. DOSKOČILOVÁ, Hana.** *Das Damoklesschwert und andere bekannte Geschichten aus alter und uralter Zeit* [Damoklův meč a další známé příběhy z doby dávné a nejdávnější, 1991]. Přel. Eleonore Schmidt, il. Gabriel Filčík. Praha: Albatros; Bautzen: Domowina, 1991. 92 s. ISBN 80-00-01502-1.
- 290. DVOŘÁK, Antonín a Jaroslav KVAPIL.** *Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyrical fairytale in three acts: op. 114* [Rusalka, 1901]. Ed. Karel Šolc, přel. do něm. Robert Brock, přel. do angl. Daphne Rusbridge, předmluvu napsal Otakar Šourek. 4. vyd. Praha: Editio Supraphon, 1991. 1 klavírní výtah (XXV, 307 s.). ISBN 80-7058-275-8.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 291. ERBEN, Václav.** *Maternas letzte Rolle* [Poslední pád mistra Materny, 1987]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Neue Berlin, 1991. 255 s. (DIE – Delikte, Indizien, Ermittlungen) ISBN 3-359-00645-3.
- 292. FAKTOR, Jan.** *Henry's Jupitergestik in der Blutlache Nr. 3 und andere positive Texte aus Georgs Besudlungs- und Selbstbesudlungs-kabinett: Texte, Manifeste, Stücke und ein Bericht.* Berlin: Janus Press, 1991. 121 s. ISBN 3-86163-022-2.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
- 293. FISCHER, Václav.** *Bunter Rätselreigen.* Přel. Walter Kraus, il. Blanka Robejšková. Erlangen: Müller, 1991. 63 s. ISBN 3-86070-021-9.
- 294. FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 5. Auflage. Göttingen: European Photography, 1991. 77 s. ISBN 3-923283-19-9.
Napsáno v němčině.
- 295. FLUSSER, Vilém.** *Gesten: Versuch einer Phänomenologie.* Düsseldorf: Bollmann, 1991. 274 s. (Bollmann Bibliothek, 5) ISBN 3-927901-09-1.
Napsáno v němčině.
- 296. FOGLEAR, Jaroslav.** *Die Jungs vom Biberfluß* [Hoši od Bobří řeky, 1937]. Přel. Drahoslava Smrčková, il. Zdeněk Burian. Rosengarten: Dagmar Drewes Verlag, 1991. 226 s. ISBN 3-924532-18-4.
- 297. FRYNTA, Emanuel, Václav CIBULA a Vladimír HULPACH.** *Europäische Heldensagen* [Meč a píseň, 1970]. Přel. Peter Aschner, il. Renata Franková-Štolbová. Erlangen: Karl Müller, 1991. 254 s. ISBN 3-86070-020-0.
- 298. FÜRNBURG, Louis.** *Mozart-Novelle* [Mozart-Novelle, 1947, čes. vyd. Amadé a Casanova, 1950]. Zürich: Manesse, 1991. 63 s. (Manesse Bücherei, 43) ISBN 3-7175-8184-8.
Napsáno v němčině.
- 299. GOLDFLAM, Arnošt.** *Die Probe* [Zkouška, 1989]. Přel. Wolfgang Spitzbardt. Berlin: Henschel, 1991. 17 s. (Henschel-Schauspiel) Divadelní hra.
- 300. GRÖGEROVÁ, Bohumila a Josef HIRŠAL.** *Die Mühle* [Mlýn in: Trojcestí, 1991]. Přel. Susanna Roth. Salzburg; Wien: Residenz, 1991. 65 s. ISBN 3-7017-0711-1.
- 301. GRUŠA, Jiří.** *Der 16. Fragebogen: Roman* [Dotazník aneb Modlitba za jedno město a přítele, 1978]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1991. 315 s. (Ullstein Buch, 22600) ISBN 3-548-22600-0.
- 302. GRUŠA, Jiří.** *Der Babylonwald: Gedichte 1988* [čes. vyd. Les Babylon, 1998]. Doslov napsala Sarah Kirsch. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1991. 71 s. ISBN 3-421-06589-6.
Napsáno v němčině.
- 303. HAAS, Ursula a Zdeněk ZAPLETAL.** *Aus der Biographie der Macht: Roman-Auszüge = Ž biografie moci: výňatky z románů.* Přel. do češ. Michaela

- Jacobsenová, přel. do něm. Franz Peter Künzel. München: HERP, 1991. 16 s. (Bogendrucke = Archové tisky; Transform) ISBN 3-927958-13-1.
Obsahuje: Ursula Haas (*Medea zproštěná viny* [Freispruch für Medea, 1987]); Zdeněk Zapletal (*Kobos Garage: Probe aus einem entstehenden Roman* [Kobova garáž: úryvek z připravovaného románu, čes. vyd. Kobova garáž, 1992]). Bilingvní vydání.
- 304. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 291.–295. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
- 305. HAVEL, Václav.** *Angst vor der Freiheit: Reden des Staatspräsidenten.* Přel. Joachim Bruss, Gudrun Heißig. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 190 s. (rororo, 13018: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-13018-1.
Politické projevy Václava Havla z let 1990–1991.
- 306. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 68.–82. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 325 s. (rororo, 12732, rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 307. HAVEL, Václav.** *Das Gartenfest; Die Benachrichtigung: Zwei Dramen, Essays, Antikoden* [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Antikódy in: Protokoly, 1966]. Přel. August Scholtis, Eva Berkman, Franz Peter Künzel, předmluvu napsal Jan Grossman. Neuausgabe, 39.–42. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 245 s. (rororo, 12736) ISBN 3-499-12736-9.
Dále obsahuje: *Über die dialektische Metaphysik* [O dialektické metafysice in: Protokoly, 1966]; *Anatomie des Gag* [Anatomie gagu in: Protokoly, 1966].
- 308. HAVEL, Václav.** *Vaněk-Trilogie: Audienz, Vernissage, Protest; Versuchung; Sanierung: Theaterstücke* [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988]. Přel. Gabriel Laub, Joachim Bruss, předmluvu napsala Marketa Goetz-Stankiewicz. 19.–23. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 281 s. (rororo, 12737) ISBN 3-499-12737-7.
- 309. HAVEL, Václav a Karel HVÍŽĎALA.** *Fernverhör: ein Gespräch mit Karel Hviždala* [Dálkový výslech: rozhovor s Karlem Hviždálou, 1986]. Přel. Joachim Bruss. 2. Auflage, 16.–20. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 279 s. (rororo, 12859) ISBN 3-499-12859-4.
- 310. HEIN, Manfred Peter, ed.** *Auf der Karte Europas ein Fleck: Gedichte der osteuropäischen Avantgarde.* Z češ. přel. Annemarie Bostroem, Antonín Brousek, Markéta Brousek, Roland Erb, Franz Fühmann, Manfred Peter Hein, Andreas F. Kelletat, Ludvík Kundera, Reiner Kunze, Josef Mühlberger, Wilhelm Tkaczyk, Jindřich Toman. Zürich: Ammann, 1991. 461 s. ISBN 3-250-10116-8.
Antologie bulharské, české, estonské, finské, finskošvédské, chorvatské, lotyšské, litevské, maďarské, polské, rumunské, srbské, slovenské a slovinské poezie, z českých autorů: Konstantin Biebl, Artuš Černík, František Halas, Jiří Haussmann, Vladimír Holan, Stanislav K. Neumann, Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert, Karel Toman, Jiří Wolker. Vícejazyčné vydání.
- 311. HOLUB, Miroslav.** *Vom Ursprung der Dinge: Gedichte.* Přel. Franz Peter Künzel. München; Wien: Carl Hanser, 1991. 92 s. ISBN 3-446-16162-7.
Výbor z díla.
- 312. HONZÁK, František.** *Vietnamesische Märchen.* Přel. Ingrid Kondrková, il. Zdeňka Krejčová. Hanau am Main: Dausien, 1991. 208 s. ISBN 3-7684-5084-8.
- 313. HRABAL, Bohumil.** *Die Schur: Erzählung* [Postřižiny, 1976]. Přel. Franz Peter Künzel. [2. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1991]. 147 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1613) ISBN 3-518-38113-X.
- 314. HRUBÝ, Josef.** *Unzeit in den Uhren.* Erlangen: Literaturbüro der Stadt Erlangen, 1991. 23 s. ISBN 3925395172.
Bibliofilie.
- 315. HRUBÝ, Josef a Rudolf MAYER-FREIWALDAU.** *Brudersprache: Gedichte = Bratrský jazyk: básně.* Přel. do něm. Franz Peter Künzel, přel. do češ. Michaela Jacobsenová. München: HERP, 1991. 16 s. (Bogendrucke = Archové tisky; Transform) ISBN 3-927958-10-7.
Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 316. CHUDOŽILOV, Petr.** *Auf dem Walfisch: Märchen* [Na velrybě, 1990]. Přel. Susanna Roth, il. Jindra Čapek. Ravensburg: Maier, 1991. 140 s. ISBN 3-473-34329-3.
- 317. CHVATÍK, Květoslav, ed.** *Die Prager Moderne: Erzählungen, Gedichte, Manifeste.* Přel. Erika Annuß, Walter Annuß, Stefan Döring, Paul Eisner, Franz Fühmann, Rudolf Fuchs, Louis Fürnberg, Hans Gaertner, Edith Gaertnerová, Barbara Grüning, Felix Philip Ingold, Gustav Just, Paul Kruntorad, Reiner Kunze, Franz Peter Künzel, Nikolaus Lobkowicz, Peter Lotar, Richard Pietraß, Eva H. Plattner, Susanna Roth, Emil Saudek, Johannes Schröpfer, Holger Siegel, Josefina Spitzer, Peter Weibel, Franz Carl Weiskopf, Franz Werfel, úvodní slovo napsal Milan Kundera, doslov napsal Květoslav Chvatík. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1991. 402 s. ISBN 3-518-40397-4.

Antologie textů, próza: Karel Čapek (*Literarische Bemerkungen zur Menschlichkeit* [Literární poznámky o lidskosti in: O umění a kultuře, 1984]; *Eine Richtigstellung* [Úvaha korektivní in: O umění a kultuře, 1984]; *Die Insel* [Ostrov in: Zářivé hlubiny, 1957, c1916]; *Vom Niedergang der Zeit* [O úpadku doby in: Kniha apokryfů, 1945]); Jan Čep (*Schwester Angst* [ukázka z: Sestra úzkost, 1975]); Václav Černý (*Das erste Heft über den Existentialismus* [ukázka z: První sešit o existencialismu, 1948]; *Vorwort zu dem Dichterischen Frühlingssalmanach* [ukázka z předmluvy in: Jarní almanach básnický, 1940]); Jakub Deml (*Gift* [Jed in: Tanec smrti, 1970, c1914]); Ladislav Fuks (*Ansprache aus der Finsteris* [ukázka z: Oslovení z tmy, 1972]); František Halas (*Über die Dichtung* [ukázka z: O poezii in: Imageny, 1971]); Jaroslav Hašek (*Der brave Soldat Schwejk in Gefangenschaft* [ukázka z: Dobrý voják Švejk v zajetí, 1972, c1917]); Václav Havel (*Versuch, in der Wahrheit zu Leben – von der Macht der Ohnmächtigen* [ukázka z: Moc bezmocných, 1979]); Bohumil Hrabal (*Allzu laute Einsamkeit* [ukázka z: Něžný barbar, pův. Něžní barbaři, 1981]); Ladislav Klíma (*Aeterna* [Vteřiny věčnosti, 1967]); Pavel Kohout (*Wo der Hund begraben liegt* [ukázka z: Kde je zakopaný pes, 1987]); Karel Kosík (*Hašek und Kafka oder Die groteske Welt* [ukázka z: Literární noviny, 1963]); Milan Kundera (*Rede zum IV. Kongreß des Tschechoslowakischen Schriftstellerverbandes Prag* [Milan Kundera in: IV. sjezd Svazu československých spisovatelů, Praha 1967, 1968]; *Der Körper* [ukázka z: L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]); Věra Linhartová (*Versuch über die Einsamkeit* [ukázka z: Prostor k rozlišení, 1964]); Josef Svatoopluk Machar (*Sonett von der Definition moderner Poesie* [in: Die Sonnenuhr, 1987]); Vilém Mrštík (*Santa Lucia* [ukázka z: Santa Lucia, 1970, c1893]); Jan Patočka (*Ketzerische Essays zur Philosophie der Geschichte* [ukázka z: Kacířské eseje o filozofii dějin, 1980]); Karel Pecka (*Brief an Josef K.* [Dopis Josefu K. in: Malostranské humoresky, 1985]); Jaroslav Seifert (*Fräulein Toyen* [ukázka z: Slečna Toyen in: Všecky krásy světa, 1981]); Josef Škvorecký (*Als Zuschauer in der Februarnacht* [ukázka z: Divák v únorové noci in: Listy 19, 1989]); Fráňa Šrámek (*Das Leben* [ukázka z: Život in: Experimenty, 1985, pův. in: Práce 1, 1905]); Ludvík Vaculík (*Die sommerliche Straßenbahn* [Letní tramvaj in: Jaro je tady, 1988]); Vladislav Vančura (*Bürger Don Quijote* [Občan Don Quijote in: Občan Don Quijote a jiné prózy, 1961]); Jiří Weil (*Leben mit dem Stern* [ukázka z: Život s hvězdou, 1949]); Richard Weiner (*Die behexte Stadt* [Uhranuté město in: Výbor z krásné prózy československé 7, 1932]); poezie: Petr Bezruč, Konstantin Biebl, Ivan Blatný, Otokar Březina, Ivan Diviš, Viktor Dyk, František Gellner, František Halas, Jan Hanč, Josef Hiršal, Karel Hlaváček, Vladimír Holan, Josef Hora, Egon Hostovský, František Hrubín, Josef Kainar, Jiří Kolář, Oldřich Mikulášek, Stanislav Kostka Neumann, Vítězslav Nezval, Jiří Orten, Jan Skácel, Jaroslav Seifert, Antonín Sova, Karel Šiktanc, Fráňa Šrámek, Karel Toman, Jan Vladislav, Jiří Wolker, Jan Zahradníček, Vilém Závada; manifesty: Jindřich Chaloupecký (*Die Welt, in der wir leben – ein Manifest* [Program D 40, 1940]); Miroslav Holub (*Unser Alltag ist das Festland – ein Manifest* [Květen 2, 1956]); Stanislav Kostka Neumann (*Es lebe das Leben! – ein Manifest* [Ať žije život in: Ať žije život, 1920]); Vítězslav Nezval (*Anzeige des Poetismus* [Návěští o poetismu in: Manifesty, eseje a kritické projevy z poetismu, 1967]); František Xavier Šalda (*Der Symbolismus* [Symbolismus in: V krajinách poezie, 1979]; *Die neue Schönheit: ihre Entstehung und ihr Charakter* [Nová krása: její genese a charakter in: Boje o zítřek, 1948, c1905]); Jaroslav Seifert (*Aus der Rede auf dem II. Kongreß der tschechischen Schriftsteller* [ukázka z: Literární noviny, 29. 4. 1956]); František Xavier Šalda et al. (*Die tschechische Moderne: ein Manifest* [Česká moderna in: Kritické projevy 2, 1950]); Karel Teige (*Poetismus – ein Manifest* [Poetismus in: Host 3, 1924]).

318. **KLÍMA, Ivan.** *Liebe und Müll: Roman* [Láska a smetí, 1988]. Přel. Alexandra Baumrucker. München: Hanser, 1991. 225 s. ISBN 3-446-16117-1.
319. **KLÍMA, Ivan a Philip ROTH.** *Ivan Klíma: Himmel und Hölle liegen nah beieinander* [Rozhovor v Praze, 1990]. Rozhovor s Ivanem Klímou vedl Philip Roth, přel. Klaus Pemsel. München: Hanser, 1991. [29] s. (Bogen: Autoren, Texte, Bücher, 35) ISBN 3-446-99058-5.
320. **KLIMENT, Alexandr.** *Menschen in einem Pferd: eine Gegenwartsfarce in drei Bildern.* Přel. a upravil Dušan Pařízek. Ellwangen: Parisek, 1991. 821. Divadelní hra.
321. **KOČÍ, Marta.** *Christl Müllers Kätzchen.* Il. Marta Kočí. Salzburg; München: Neugebauer, 1991. [28] s. (Bilderbuchsternchen, 22) ISBN 3-85195-522-6.
322. **KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. Gütersloh: Bertelsmann, 1991. 808 s.
323. **KOHOUT, Pavel.** *Tanz- und Liebesstunde: eine deutsche Romanze* [Hodina tance a lásky, 1989]. Přel. Inge Milde. München: Goldman, 1991. 284 s. (Goldmann, 41016) ISBN 3-442-41016-9.
324. **KOHOUT, Pavel.** *Wo der Hund begraben liegt: Roman* [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. Kde je zakopán pes, 1987]. Přel. Joachim Bruss. 2. Auflage. München: Goldmann, 1991. 527 s. (Goldmanns gelbe Taschenbücher, 9494) ISBN 3-442-09494-1.
325. **KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Helena Zmatlíková. Praha: Albatros, 1991. 127 s.
326. **KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Orbis sensualium pictus: Hoc est, omnium fundamentalium in mundo rerum et in vita actionum, pictura et nomenclatura = Die sichtbare Welt: Das ist aller vornehmsten Welt-Dinge und Lebens-Verrichtungen Vorbildung und Benahmung* [Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazích]. 4. Auflage. Dortmund: Harenberg, 1991. 405 s. (Die bibliophilen Taschenbücher, 30) ISBN 3-921846-30-7. Faksimilie vydání z roku 1658 (Norimberk). Bilingvní německo-latinské vydání.
327. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Pampaedia = Allerziehung* [Pampaedia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1666, čes. vyd. Vševýchova (Pampaedia), 1948]. Přel. z lat. Klaus Schaller. Sankt Augustin: Academia Verlag Richarz, 1991. 319 s. (Schriften zur Comeniusforschung, 20) ISBN 3-88345-697-7.
328. **KOŽÍK, František.** *Der größte der Pierrots: Roman* [Největší z Pierotů, 1939].

Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Krüger, 1991. 367 s. ISBN 3-8105-1040-8.

329. KRISEOVÁ, Eda. *Václav Havel: Dichter und Präsident: die autorisierte Biografie* [Václav Havel: životopis, 1991]. Přel. Eckhard Thiele, Gudrun Heißig, Marianne Pasetti. Berlin: Rowohlt, 1991. 277 s. ISBN 3-87134-012-X.

330. KRUNTORAD, Paul, ed. *Tschechoslowakei: Geschichten aus der Geschichte.* Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, Susanna Roth, Grete Reiner, Joachim Bruss, Lotte Elsnerová, Camill Hoffmann, Marianne Pasetti-Svoboda, Paul Kruntorad, Karl-Heinz Jähn, Franz Peter Künzel, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Gustav Just, předmluvu napsal Paul Kruntorad. Frankfurt am Main: Luchterhand, 1991. 242 s. (Sammlung Luchterhand, 958) ISBN 3-630-61958-4.

Antologie české a slovenské prózy, z českých autorů: Karel Čapek (*Die Zwischenfälle des Herrn Janík* [Případy pana Janíka in: Povídky z jedné kapsy, 1929], přel. Grete Ebner-Eschenhaym); Jaroslav Durych (*Die Schlange* [Zmije in: Hadí květy, 1924], přel. Susanna Roth); Jaroslav Hašek (*Die Staatspolizeischule* [Škola pro státní policii in: Čechoslovan 7, 1917]); Václav Havel (*Der Prozeß* [Proces in: Hodina naděje, 1978]); Bohumil Hrabal (*Das Wahrheitspiel* [Hra o pravdu in: Domácí úkoly, 1970], přel. Susanna Roth); Eva Kantůrková (*In der Mitte Böhmens*, přel. Joachim Bruss); Eda Kriseová (*Humilitas et patientia* [ukázka z: Křížová cesta kočárového kočího, 1979], přel. Susanna Roth); Milan Kundera (*Die verlorenen Briefe* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981], přel. z češ. Susanna Roth); Arnošt Lustig (*Stefan und Anna* [Štěpán a Anna in: Noc a naděje, 1958], přel. Lotte Elsnerová); Tomáš Garrigue Masaryk (*Das kleine Volk* [Malý národ in: Čapek, Karel. Hovory s T.G. Masarykem, III, 1935], přel. Camill Hoffmann); Vladimír Neff (*Qualen mit der Intelligenz* [Trampoty s inteligencí in: Trampoty pana Humbla, 1967], přel. Marianne Pasetti-Svoboda); Ivan Olbracht (*Das Wunder mit Jultscha* [Zázrak s Julčou in: Golet v údolí, 1937], přel. Paul Kruntorad); Karel Pecka (*Das Begräbnis des Ministers* [Pohřeb ministra in: Hodina naděje, 1978], přel. Marianne Pasetti); Karel Poláček (*Kurze Liebesgeschichten unter Berücksichtigung der parteipolitischen Zugehörigkeit der Bevölkerung* [Krátké milostné povídky se zvláštním zřetelem k politickému rozvrstvení obyvatelstva in: Metempsychóza, 1969], přel. Paul Kruntorad); Josef Škvorecký (*Freitag, 11. Mai 1945* [Pátek 11. 5. 1945 in: Zbabělci, 1958], přel. Karl-Heinz Jähn); Jan Trefulka (*Tschechisches Märchen* [Česká pohádka in: Hodina naděje, 1978], přel. Marianne Pasetti); Milan Uhde (*Der Schatten des Herrn Quijote* [Stín pana Quijota in: Hrách na stěnu, 1964], přel. Franz Peter Künzel); Ludvík Vaculík (*Das Begräbnis des Sprechers* [Pohřeb mluvčího in: Hodina naděje, 1978], přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker); Richard Weiner (*Der Wagen* [Vůz in: Škleb, 1919], přel. Susanna Roth); Jiří Weil (*Thomas* [ukázka z: Život s hvězdou, 1949], přel. Gustav Just).

331. KRUNTORAD, Paul, Jozef BŽOCH a Milan JUNGSMANN, eds. *Aus zwanzig Jahren Finsternis: tschechische und slowakische Erzählungen 1970–1990.* Přel. Paul Kruntorad, Karl-Heinz Jähn, Susanna Roth, Marcela Euler, Marianne Pasetti-Svoboda, Wolfgang Spitzbardt, předmluvu napsal Paul

Kruntorad, úvodní slovo napsal Milan Jungmann. Wien: Deuticke, 1991. 368 s. ISBN 3-216-07830-2.

Antologie českých a slovenských textů, z českých autorů: Hana Bělohradská (*Gefährliche Expeditionen* [Nebezpečné výpravy in: Nebezpečné výpravy, 1994]); Jan Beneš (*Die Freiheit geht nicht im rotem Kleid* [ukázka z přípr. titulu: Svoboda nechodí v rudém šatě, 1995]); Bohumil Hrabal (*Die Rosarote Brautjungfer* [Družička in: Rukověť pábitelského učně, 1993]); Eva Kantůrková (*Andy, die Rumpkugel* [Andy rumová pralinka in: Přítelkyně z domu smutku, 1984]); Ivan Klíma (*Eine Malergeschichte*); Alexandr Kliment (*Der Brief* [Dopis in: Obsah 2, 1981]); Eda Kriseová (*Hexensabbat* [Rej čarodějnic in: Arboretum, 1987]); Milan Kundera (*Litost* [Lítost in: Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]); Karel Pecka (*Eine Gartenparty mit Vernissage* [Garden-Party s vernisáží in: Malostranské humoresky, 1985]); Lenka Procházková (*Das Huhn im Klub* [Slepice v klubu in: Přijed ochutnat, 1991]); Sylvie Richterová (*Kinder und Tiere* [Děti a zvířátka in: Slabikář otcovského jazyka, 1991]); Josef Škvorecký (*Eine prima Saison* [Prima sezóna, 1975]); Jan Trefulka (*Das Gesicht*); Ludvík Vaculík (*Der Sieg der Siege* [Vítězství nejskvělejší in: Hodina naděje, 1980]); Jaroslav Vejvoda (*Schwimmende Engel, fliegende Fische* [Plující andělé, letící ryby in: Plující andělé, letící ryby, 1974]).

- 332. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Aschenbrödel* [O Popelce, 1969]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. ISBN 80-85277-99-9.
- 333. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Der Däumling* [O Palečkovi, 1971]. Převedl. Diethard H. Klein, il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1991. [10] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0123-9.
- 334. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Dornröschen* [O Šípkové Růžence, 1968]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 80-7151-012-2.
- 335. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Der Froschkönig* [Žabí král, 1970]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 80-7151-024-6.
- 336. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Der gestiefelte Kater* [Kocour v botách]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 80-7151-000-9.
- 337. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Die kluge Bauerntochter* [O chytré venkovance, 1969]. Il. Vojtěch Kubašta. Plzeň: Nava, 1991. [11] s. ISBN 80-85254-03-4.
- 338. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Rotkäppchen* [O Červené karkulce, 1957]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1991. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0313-4.
- 339. KUBAŠTA, Vojtěch.** *Schneewittchen* [O Sněhurce, 1968]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. ISBN 80-7151-036-X.
- 340. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Das tapfere Schneiderlein.*

- Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1991. [10] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0312-6.
341. **KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Tischlein deck Dich* [Stolečku, prostři se]. Il. Vojtěch Kubašta. Bindlach: Gondrom, 1991. [12] s. (Bilderbücher mit beweglichen Bildern) ISBN 3-8112-0566-8.
342. **KUBAŠTA, Vojtěch**. *Der Wolf und die sieben Geisslein* [Vlk a sedm kůzlátek, 1968]. Il. Vojtěch Kubašta. Praha: Aventinum, [1991]. 1 sv. ISBN 80-7151-060-2.
343. [**KUDRNOVÁ-PAPEŽOVÁ, Milada, ed.**] *Das Schäfchen mit dem schwarzen Fleck und andere Märchen* [Das Schäfchen mit dem schwarzen Fleck und andere Märchen, 1990]. Přel. Eleonore Schmidt, il. Milada Kudrnová-Papežová. 2. Auflage. Erlangen: Karl Müller, 1991. 224 s.
Antologie kratší prózy pro děti: dtto záznam č. 202.
344. **KUNDERA, Ludvík, ed.** *Prager Symphonie*. Přel. Ludvík Kundera, Franz Peter Künzel, Franz Fühmann, Louis Fürnberg, autor fotografií Gregor Maria Schmid, předmluvu napsal Ludvík Kundera. Würzburg: Adam Kraft, 1991. 127 s. ISBN 3-8083-2004-4.
Antologie poezie: František Halas, Vladimír Holan, Miroslav Holub, Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert.
345. **KUNDERA, Milan**. *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1991. 241 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1815) ISBN 3-518-38315-9.
346. **KUNDERA, Milan**. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 301.–350. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1991. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
347. **KUNDERA, Milan**. *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1991. 365 s. ISBN 3-7632-3842-5.
348. **KUNDERA, Milan**. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1991. 409 s. ISBN 3-7632-3885-9.
349. **KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 1351.–1400. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1991. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
350. **KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 1401.–1450. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1991. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
351. **KUNDERA, Milan**. *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, [1991]. 399 s. ISBN 3-7632-3953-7.
352. **KUNDERA, Milan**. *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Gütersloh: Bertelsmann; Wien: Buchgemeinschaft Donauland, [1991]. 415 s.
353. **KUNDERA, Milan**. *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Stuttgart; München: Deutscher Bücherbund, [1991]. 415 s.
354. **LADA, Josef**. *Kater Mikesch. Band 1., Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Josef Lada. 7. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1991. 204 s. (dtv, 7451: dtv junior) ISBN 3-423-07451-5.
355. **LADA, Josef**. *Kater Mikesch: Auswahl* [výběr z: Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 13. Auflage. Hirschgraben: Cornelsen, 1991. 64 s. (Hirschgraben-Lesereihe für die Schule) ISBN 3-454-22100-5.
356. **LUKEŠOVÁ, Milena**. *Der kleine Josef und die Fische* [Jozífek a ryby, 1986]. Přel. Valter Kraus, il. Jan Kudláček. Praha: Albatros, 1991. [35] s.
357. **LUSTIG, Arnošt**. *Ein Gebet für Katharina Horowitzová: Roman* [Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou, 1964]. Přel. Peter Sacher. Hamburg; Zürich: Luchterhand, 1991. 196 s. ISBN 3-630-86764-2.
358. **MALÝ, Miloš**. *Von Zwergen und Riesen, Hexen und Zauberern*. Přel. Ingrid Kondrková, il. Jan Černý. 2. Auflage. Erlangen: Karl Müller, 1991. 206 s. ISBN 3860700278.
359. **MASARYK, Tomáš Garrigue**. *Das neue Europa: der slavische Standpunkt* [Nová Evropa, 1920]. Přel. Emil Saudek. Berlin: Volk und Welt, 1991. 201 s. ISBN 3-353-00809-8.
360. **MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ**. *Der Maulwurf im siebten Himmel* [Krtek v sedmém nebi, 1982]. Přel. Ingrid Kondrková, il. Zdeněk Miler. Hanau am Main: Dausien, 1991. [68] s. ISBN 3-7684-3150-9.
Dále obsahuje: *Der Maulwurf und der grüne Stern* [Krtek a zelená hvězda]; *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa].

361. MILER, Zdeněk a Josef Alois NOVOTNÝ. *Der Maukwurf in der Stadt* [Krtek ve městě, 1987]. Přel. Anneliese Březinová, il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1991. [78] s. ISBN 3-7684-3748-5.
362. NAVRÁTILOVÁ, Martina (psáno NAVRATILOVA, Martina). *So bin ich*. Přel. z angl. Gaby Krause, doslov napsal Doris Henkel. München: Copress, 1991. 277 s. (Sport personality) ISBN 3-7679-0352-0.
363. NOVOTNÝ, Petr. *Žigeunerblut* [Vezmu sekeru, 1984]. Přel. Reinhard Fischer. Berlin: Neues Leben, 1991. 222 s. ISBN 3-355-01246-7.
364. PACOVSKÁ, Květa. *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. Neuausgabe. Ravensburg: Maier, 1991. [25] s. ISBN 3-473-33569-X.
365. PACOVSKÁ, Květa. *Der kleine Blumenkönig*. Na motivy díla Hanse Gärtnera a Michaela Neugebauera, il. Květa Pacovská. Salzburg; München: Neugebauer, 1991. [34] s. ISBN 3-85195-260-X.
366. PATOČKA, Jan. *Ausgewählte Schriften. IV., Phänomenologische Schriften. II., Die Bewegung der menschlichen Existenz*. Ed. Klaus Nellen, Jiří Němec, Ilja Srubar, předmluvu napsal Ilja Srubar. Stuttgart: Klett-Cotta, 1991. 650 s. ISBN 3-608-91463-3.
Výbor z díla.
367. PAVLÁT, Leo a Zuzana HOLASOVÁ. *Biblische Geschichten aus dem Alten und Neuen Testament* [Příběhy z Bible, 1991]. Přel. Helena Tomanová-Weisová, il. Hedvika Vilgusová. Erlangen: Karl Müller, 1991. 254 s. ISBN 3-86070-170-3.
368. PETIŠKA, Eduard. *Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Alexandra Baumrucker. 2. Auflage. München: Roman Kovar, 1991. 167 s. ISBN 3-925845-04-6.
369. PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Mittwoch schmeckt gut* [čes. vyd. Středa nám chutná, 1994]. Il. Karin Lechler. Stuttgart; Wien: Thienemann, 1991. 151 s. ISBN 3-522-16700-7.
370. SABINA, Karel a Bedřich SMETANA. *Die verkaufte Braut: [komische Oper in drei Akten] = Myyty morsian: [kolminäytöksinen ooppera]* [Prodaná nevěsta, 1866]. Přel. do něm. Max Kalbeck, přel. do fin. Jussi Törnwall. Savonlinna: Savonlinnan Oopperajuhlat, 1991. 35 s.
Bilingvní německo-finské vydání.
371. SEKORA, Ondřej. *Ein fixer Kerl, der Ferdy* [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, il. Ondřej Sekora. Praha: Albatros, [1991]. 75 s. ISBN 80-00-00289-2.
372. SKÁCEL, Jan. *Erwachsenenweihnacht*. Přel. Reiner Kunze. Hauenberg: Pongratz, 1991. 81. (Edition Toni Pongratz; Druck für Freunde) Bibliofilie.
373. SKÁCEL, Jan. *Fährgeld für Charon: Gedichte*. Přel. Reiner Kunze. 3. Auflage. Gifkendorf: Merlin-Verlag, 1991. 118 s. ISBN 3-87536-093-1.
Výbor ze sbírek: *Kolik příležitostí má růže*, 1957; *Co zbylo z anděla*, 1960; *Hodina mezi psem a vlkem*, 1962; *Smuténka*, 1965. Nazváno podle básně Převozně pro Charóna in: *Smuténka*, 1965.
374. SKÁCEL, Jan. *Die letzte Fahrt mit der Lokalbahn: Prosa* [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964]. Přel. a komentář napsal Reiner Kunze. Original Buchausgabe. Hauenberg: Pongratz, 1991. [26] s. (Edition Toni Pongratz, 45) ISBN 3-923313-72-1.
Bibliofilie.
375. SKÁCEL, Jan. *Ein Wind mit Namen Jaromír und andere Gedichte* [výběr z: Vítr jménem Jaromír: tři knihy veršů, 1966]. Přel. Felix Philipp Ingold. Salzburg; Wien: Residenz Verlag, 1991. 31 s. (Liber: Libertas) ISBN 3-7017-0680-8.
376. SKÁCEL, Jan. *Ein Wind mit Namen Jaromír und andere Gedichte* [výběr z: Vítr jménem Jaromír: tři knihy veršů, 1966]. Přel. Felix Philipp Ingold. 2. Auflage. Salzburg; Wien: Residenz Verlag, 1991. 31 s. (Liber: Libertas) ISBN 3-7017-0680-8.
377. ŠTOVÍČEK, Vratislav. *Märchenreise um die Welt: Was der Ostwind / Südwind / Westwind / Nordwind erzählte*. Il. Zdeňka Krejčová. 3. Auflage. Praha: Aventinum; [Erlangen]: Karl Müller, 1991. 207 s. ISBN 3-86070-029-4.
378. TICHÝ, Jaroslav. *Europäische Burgsagen* [čes. vyd. Kníže Dracula a jiné hradní pověsti, 1998]. Přel. Ursula Sedmidubská, il. Marie Preclíková. Erlangen: K. Müller, 1991. 208 s. ISBN 3-86070-019-7.
379. TVRDÍKOVÁ, Michaela a Vojtěch KUBAŠTA. *Sagen aus aller Welt* [Sagen aus aller Welt, 1981]. Přel. Ingrid Kondrková, il. Vojtěch Kubašta. 3. Auflage. Erlangen: Karl Müller, 1991. 206 s. ISBN 386070219X.
380. VACULÍK, Ludvík a Peter BECHER. *Ach Stifter*. Přel. z češ. Franz Peter Künzel, přel. z něm. Ivan Binar, předmluvu napsal Ota Filip. München: A1, 1991. 67 s. ISBN 3-927743-04-6.
Fiktivní korespondence mezi Ludvíkem Vaculíkem a Adalbertem Stifterem: Ludvík Vaculík (*Sehr geehrter Herr Stifter! = Vážený pane Stifere!*); Peter Becher (*Hochverehrter und theurer Herr Vaculík! = Vysoce ctěný a drahý pane Vaculíku!*). Bilingvní vydání.
381. WEINER, Richard. *Der Bader: eine Poetik* [Lazebník, 1929]. Přel. Peter Urban. Berlin: Friedenauer Presse, 1991. 171 s. ISBN 3-921592-67-4.
382. ZAVŘEL, Štěpán. *Der letzte Baum* [Der letzte Baum, 1977]. Text upravil

Kurt Baumann. 5. Auflage. Zürich; Kiel; Wien: Bohem Press, 1991. 26 s. ISBN 3-85581-132-6.

1992

383. **AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvík). *Der grüne Jockey: eine Geschichte*. Il. Katja Schmiedeskamp. 1.–6. Tausend. München; Köln: Middelhaue, 1992. [24] s. (Middelhaue Bilderbuch) ISBN 3-7876-9341-6.
Napsáno v němčině.
384. **AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvík). *Der Schlittschuhkarpfen*. Il. Juris Petraškevics. 1.–5. Tausend. München: Middelhaue, 1992. [25] s. (Middelhaue Bilderbuch) ISBN 3-7876-9340-8.
Napsáno v němčině.
385. **BARÁNKOVÁ, Vlasta**. *Das verlorene Kätzchen*. Do něm. převypr. Sonja Brunschwiler, il. Vlasta Baránková. Zürich; Kiel; Wien: Bohem Press, 1992. [24] s. ISBN 3-85581-245-4.
386. **BECHER, Peter a Hubert ETTL, eds.** *Böhmen: Blick über die Grenze* [Böhmen, 1991]. 2. Auflage. Viechtach: Lichtung, 1992. 179 s. (Reise-Lesebuch) ISBN 3-9802078-4-6.
Sborník textů: dtto záznam č. 279.
387. **BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds.** *Deutsch-tschechischer Almanach = Německo-český almanach*. Přel. Františka Faktorová, Michaela Jacobsenová, Marianne Pasetti-Swoboda, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Sergej Machonin, Franz Peter Künzel, David Binar, předmluvu napsal Otto Herbert Hájek. München: Adalbert-Stifter-Verein, 1992. 176 s. ISBN 3-926303-26-3.
Antologie textů českých a německých autorů, z českých autorů: Ivan Binar (*Kunstkitterei* [ukázka z: Kytovna umění, 1988], přel. David Binar); Václav Dušek (*Der gläserne Golem* [ukázka z: Skleněný Golem, 1989], přel. Franz Peter Künzel); Ota Filip (*Kavárna Slávie* [ukázka z: Café Slavia, 1985, čes. vyd. Kavárna Slávie, 1992], přel. z něm. Sergej Machonin); Josef Hrubý (básně z: Brudersprache = Bratrská řeč, 1991, přel. Franz Peter Künzel); Alexandr Kliment (*Die Langeweile in Böhmen* [ukázka z: Nuda v Čechách, 1979], přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker); Josef Nesvadba (*Weißbrunnen in der Vergangenheit* [Předminulé Vary in: První zpráva z Prahy, 1991]); Petr Prouza (*Hotel Karneval* [ukázka z: Hotel Karneval, 1988], přel. Franz Peter Künzel); Jaroslav Putík (*Der Trauerwalzer* [Smuteční valčík in: Muž s břitvou, 1991], přel. Františka Faktorová); Jan Trefulka (*Der Mann auf den Knien* [Muž na kolenou in: O čem bych psal, kdybych měl kam, 1974], přel. Marianne Pasetti-Swoboda); Zdeněk Zapletal (*Kobas Garage* [ukázka z: Kobova garáž, 1992], přel. Franz Peter Künzel).
Bilingvní vydání.

388. **BLATNÝ, Ivan**. *Landschaft der neuen Wiederholungen: tschechisch-deutsch*. Přel. a předmluvu napsal Radim Klekner. 1.–3. Tausend. Leverkusen: Christine Weihermüller, 1992. 120 s. ISBN 3-929325-00-4.
Výbor z díla. Bilingvní vydání.
389. **BROUSKOVÁ, Markéta** (psáno BROUSEK, Margarete-Anna). *Böhmisches Tarock: Roman* [čes. vyd. České taroky, 1994]. Berlin; Frankfurt am Main: Ullstein, 1992. 192 s. ISBN 3-550-06705-4.
Napsáno v němčině.
390. **ČAPEK, Jindra**. *König Leckermaul*. Il. Jindra Čapek. Zürich: Bohem Press, 1992. [26] s. ISBN 3-85581-235-7.
391. **ČAPEK, Karel**. *Daschenka oder Das Leben eines jungen Hundes* [Dášeňka čili Život štěněte, 1933]. Přel. Otto Pick, Vincy Schwarz, il. Karel Čapek. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1992. 57 s. (Kiwi, 288) ISBN 3-462-02205-9.
392. **ČAPEK, Karel**. *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. 3. Auflage. Berlin; Weimar: Aufbau, 1992. 328 s. ISBN 3-351-00041-3.
393. **DAGAN, Avigdor** [=FISCHL, Viktor]. *Das fünfte Viertel: Roman* [Pátá čtvrt, 1991, přel. z angl. verze The fifth quarter]. Přel. z angl. Adelheid Zöfel. München: Droemer Knauer, 1992. 157 s. (Knauer, 60067) ISBN 3-426-60067-6.
394. **DAGAN, Avigdor** [=FISCHL, Viktor]. *Die Hofnarren: Roman* [Lejcanej hachacer, 1982, čes. vyd. Dvorní šašci, 1990]. Vollst. Taschenbuchausgabe. München: Droemer Knauer, 1992. 213 s. (Knauer, 3320) ISBN 3-426-03220-1.
395. **DVOŘÁK, Antonín a Jaroslav KVAPIL**. *Rusalka: lyrická pohádka o 3 dějstvích: kritické vydání podle skladatelova rukopisu = lyrische Märchen in 3 Aufzügen: kritische Ausgabe nach dem Manuskript des Komponisten = a lyric fairy-tale in 3 acts: critical edition based on the composer's manuscript: op. 114* [Rusalka, 1901]. Předmluvu napsal Otakar Šourek. 2. nezměněné vydání. Praha: Supraphon, 1992. 1 Partitura (XIII, 630 s.) ISBN 80-7058-288-X.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
396. **FIALOVÁ-FÜRSTOVÁ, Ingeborg** (psáno Fiala-Fürst, Ingeborg), ed. *Prag: jüdisches Städtebild*. Přel. Ingeborg Fialová-Fürstová, Joachim Bruss, Gudrun Heißenig, Alexandra Baumrucker, autor fotografií Jan Pařík, předmluvu napsala Ingeborg Fialová-Fürstová. Frankfurt am Main: Jüdischer Verlag, 1992. 307 s. ISBN 3-633-54063-6.
Antologie: Ludvík Aškenazy (*Das zwanzigste Jahrhundert* [Dvacáté století z: Vajíčko, 1963], přel. Ingeborg Fialová-Fürstová); Václav Havel (*Das Gefühl des Schuldigseins* [Čestný doktorát Hebrejské univerzity Jeruzalém (26. 4. 1990), 1990], přel. Joachim Bruss, Gudrun Heißenig); Eduard Petiška (*Wie die Juden nach Böhmen kamen* [O příchodu

Židů do Čech in: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]; *Die älteste Prager Synagoge* [O nejstarší pražské synagóze in: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968], přel. Alexandra Baumrucker); Josef Škvorecký (*Rebekkas Geschichte* [ukázka z: Sedmiramenný svícen, 1964], přel. Ingeborg Fialová-Fürstová).

397. **FILIP, Ota.** *Mein Prag.* Vybrané texty přel. Reiner Kunze, Marianne Pasetti-Swoboda, autor fotografií Michael Schilhansl. Dortmund: Harenberg Edition, 1992. 141 s. (Die bibliophilen Taschenbücher, 657) ISBN 3-88379-657-3.

Dále obsahuje texty: Petr Kabeš (*Abende unter der Prager Statue*, přebásnil Reiner Kunze); Jindřiška Smetanová (*Veränderungen im Kolorit*, přel. Mariannne Pasetti-Swoboda).

398. **FILIP, Ota.** *Die Sehnsucht nach Procida: Roman* [Die Sehnsucht nach Procida, 1988]. Frankfurt am Main: Fischer, 1992. 348 s. (Fischer, 11173) ISBN 3-596-11173-0.

Napsáno v němčině.

399. **FILIP, Ota.** *Die stillen Töten unterm Klee: Wiedersehen mit Böhmen.* München: Langen Müller, 1992. 224 s. ISBN 3-7844-2417-1.

Napsáno v němčině.

400. **FLUSSER, Vilém.** *Bodenlos: eine philosophische Autobiographie* [čes. vyd. Bezedno, 1998]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann, doslov napsal Milton Vargas. Düsseldorf; Bensheim: Bollmann, 1992. 295 s. (Bollmann Bibliothek, 10) ISBN 3-927901-19-9.

Napsáno v němčině.

401. **FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 6. Auflage. Göttingen: European Photography, 1992. 77 s. ISBN 3-923283-19-9.

Napsáno v němčině.

402. **FLUSSER, Vilém.** *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 4., durchgesehene Auflage. Göttingen: European Photography, 1992. 186 s. (Edition Flusser, 4) ISBN 3-923283-29-6.

Napsáno v němčině.

403. **FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. Ungekürzte Ausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 143 s. (Fischer, 10906) ISBN 3-596-10906-X.

Napsáno v němčině.

404. **FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. Ungekürzte Ausgabe, 4.–5. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 143 s. (Fischer, 10906) ISBN 3-596-10906-X.

Napsáno v němčině.

405. **FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. 4. Auflage. Göttingen: European Photography, 1992. 159 s. (Edition Immatrix) ISBN 3-923283-25-3.

Napsáno v němčině.

406. **GILLAR, Jaroslav a Vladimír ŠKUTINA.** *Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der Karlsbrücke: Bühnenroman in zwei Teilen* [Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der Karlsbrücke, 1983, čes. vyd. Josef Švejk a Josef K., dva osamělí chodci na Karlově mostě, 1988]. Přel. František Šváb. München: Filmkunst-Musikverlag, 1992. 197 s. (Edition Kajetan)

407. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 296.–299. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1992. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.

408. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 234.–237. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1992. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.

409. **HAŠEK, Jaroslav.** *Lausige Geschichten: politische Satiren, Humoresken, anarchistische Feuilletons.* Ed. Radko Pytlík, přel. Ute Rassloff. Berlin: Kramer, 1992. 208 s. ISBN 3-87956-159-1.

Výbor z díla.

410. **HAVEL, Václav.** *Sommermeditationen* [Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Berlin: Rowohlt, 1992. 157 s. ISBN 3-87134-048-0.

411. **HAVEL, Václav.** *Sommermeditationen* [Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. 7.–10. Tausend. Berlin: Rowohlt, 1992. 157 s. ISBN 3-87134-048-0.

412. **HAVEL, Václav.** *Von welcher Zukunft ich träume* [výběr z: Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Berlin; Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1992. 121 s. (rororo, 22066) ISBN 3-499-22066-0.

413. **HODROVÁ, Daniela.** *Città dolente. Teil 1, Das Wolschaner Reich: Totenroman* [Trýznivé město: Podobojí, 1991]. Přel. Susanna Roth. Zürich: Ammann, 1992. 262 s. ISBN 3-250-10177-X.

414. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [3. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 3-518-38254-3.

415. **HRABAL, Bohumil.** *Die Katze Autitschko: Erzählung* [Autíčko in: Život bez

- smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Hans-Jörg Brehm. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 133 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1097) ISBN 3-518-22097-7.
- 416. HRABAL, Bohumil.** *Die Katze Autitschko: Erzählung* [Autičko in: Život bez smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Hans-Jörg Brehm. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 133 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1097) ISBN 3-518-22097-7.
- 417. HRABAL, Bohumil.** *Sanfte Barbaren* [Něžný barbar, pův. Něžní barbaři, 1981]. Přel. Peter Sacher. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 260 s. (Bibliothek Suhrkamp, 916) ISBN 3-518-01916-3.
- 418. HRABAL, Bohumil.** *Schöntrauer* [Krasosmutnění, 1979]. Přel. Franz Peter Künzel. [2. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, [1992]. 267 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1614) ISBN 3-518-38114-8.
- 419. HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen, in dem die Zeit stehenblieb: Roman in Geschichten* [Městečko, kde se zastavil čas, pův. Městečko, ve kterém se zastavil čas, 1978]. Přel. a doslov napsala Susanna Roth, il. Jindra Čapek. Ravensburg: Otto Maier, 1992. 191 s. (RTB Bibliothek, 6) ISBN 3-473-51986-3.
- 420. HULPACH, Vladimír.** *Kolumbus entdeckt Amerika: [zum 500. Jahrestag der Entdeckung Amerikas durch Christoph Kolumbus]* [Objevení Ameriky, 1992]. Il. Přemysl Kubela. Hanau am Main: Dausien, 1992. [10] s. ISBN 3-7684-3203-3.
- 421. CHUDOŽILOV, Petr.** *Die Reise in den Sternenhimmel.* Přel. Susanna Roth, il. Jindra Čapek. Ravensburg: Otto Maier, 1992. 188 s. ISBN 3-475-34342-0.
- 422. CHVATÍK, Květoslav, ed.** *Die Prager Moderne: Erzählungen, Gedichte, Manifeste* [Die Prager Moderne, 1991]. Přel. Erika Annuß, Walter Annuß, Stefan Döring, Paul Eisner, Franz Fühmann, Rudolf Fuchs, Louis Fürnberg, Hans Gaertner, Edith Gaertnerová, Barbara Grüning, Felix Philip Ingold, Gustav Just, Paul Kruntorad, Reiner Kunze, Franz Peter Künzel, Nikolaus Lobkowicz, Peter Lotar, Richard Pietraß, Eva H. Plattner, Susanna Roth, Peter Sacher, Emil Saudek, Johannes Schröpfer, Holger Siegel, Josefine Spitzer, Peter Weibel, Franz Carl Weiskopf, Franz Werfel, úvodní slovo napsal Milan Kundera, doslov napsal Květoslav Chvatík. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 402 s. ISBN 3-518-40397-4.
Antologie textů: dtto záznam č. 317.
- 423. JANÁČEK, Leoš.** *Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten nach F. M. Dostojewskis „Aufzeichnungen aus einem Totenhaus“: op postumum: Textbuch* [Z mrtvého domu, 1930]. Na motivy románu Fjodora M. Dostojevského, operu dopracovali Břetislav Bakala, Ota Zítek, přel. a doslov napsal Max Brod. Wien: Universal Edition, 1992. 35 s.
Obsahuje text libreta opery. Bilingvní vydání.
- 424. JÍLEK, Zdeněk.** *Der kleine Matzi* [Budulínek, 1992]. Přel. Jana Mrázová, il. Zdeněk Jílek. Plzeň: Nava, 1992. [12] s. ISBN 80-85254-11-5.
- 425. KLÍMA, Ivan.** *Ein Liebessommer: Roman* [Ein Liebessommer, 1973, čes. vyd. Milostné léto, 1979]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1992. 246 s. (dtv, 11608) ISBN 3-423-11608-0.
- 426. KLUGE, Manfred, ed.** *Böhmen: ein Lesebuch.* Texty z češ. přel. Gustav Just, Joachim Bruss, Karl-Heinz Jähn, Susanna Roth, Franz Jurenka, Franz Fühmann, Otto F. Babler, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. München: Heyne, 1992. 301 s. (Heyne Allgemeine Reihe, 01/8440) ISBN 3-453-05655-8.
Antologie textů českých a evropských autorů, z české prózy: Karel Čapek (*Der gestohlene Mord* [Ukradená vražda in: Povídky z druhé kapsy, 1929]); Jaroslav Hašek (*Die Schule für die Staatspartei* [ukázka z: Abstinenzler-Silvester und andere vergnägliche Geschichten, 1983]); Václav Havel (*Die Rückkehr der Geschichte – Neujahrsansprache 1991* [ukázka z: Angst vor der Freiheit, 1991]); Bohumil Hrabal (*Ein Glas Limonade* [ukázka z: Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]); Pavel Kohout (*Da liegt der Hund begraben* [ukázka z: Kde je zakopán pes, 1987]); Milan Kundera (*Das Leichte und das Schwere* [ukázka z: Nesnesitelná lehkost bytí, pův. L'insoutenable légèreté de l'être, 1984]); Jan Neruda (*Die Messe des heiligen Wenzel* [Svatováclavská mše in: Povídky malostranské, 1878]); Ludvík Vaculík (*Die Meerschweinchen* [ukázka z: Die Meerschweinchen, 1971, čes. vyd. Morčata, 1977]); z české poezie: Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert.
- 427. KOČÍ, Marta.** *Max und Mimi: eine Geschichte.* Il. Marta Kočí. Zürich; Kiel; Wien: Bohem-Press, 1992. 26 s. (Geschichten für dich) ISBN 3-85581-061-3.
- 428. KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der grossen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. Gütersloh: Bertelsmann Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland Kremayr und Scheriau, [1992]. 808 s.
- 429. KOHOUT, Pavel.** *Ich schneie: Roman* [Ich schneie, 1992, čes. vyd. Sněžím, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, verše přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. München: Albrecht Knaus, 1992. 379 s. ISBN 3-8135-0097-7.
- 430. KOHOUT, Pavel.** *Wo der Hund begraben liegt: Roman* [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. Kde je zakopán pes, 1987]. Přel. Joachim Bruss. München: Goldmann, 1992. 527 s. (Goldmanns gelbe Taschenbücher, 9494) ISBN 3-442-09494-1.

431. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Jan Amos). *Allweisheit: Schriften zur Reform der Wissenschaften, der Bildung und des gesellschaftlichen Lebens: Jubiläumausgabe*. Ed., přel. z češ. a úvod napsal Franz Hofmann. Neuwied; Kriftel; Berlin: Luchterhand, 1992. 321 s. ISBN 3-472-00798-2.
Výbor z díla J. A. Komenského.
432. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Der Engel des Friedens* [Angelus pacis, 1667, čes. vyd. Anděl míru in: Angelus Pacis, 1926]. Ed. Henning Vierck, přel. z lat. a úvod napsal Franz Hofmann, studii sepsal Josef Polišínský. Berlin: Förderkreis Böhmisches Dorf in Berlin-Neukölln, 1992. 55 s. (Seminar im Comenius-Garten, 1)
433. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Große Didaktik* [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Didaktika veliká, 1883]. Ed. a přel. z lat. Andreas Flitner, doslov napsal Klaus Schaller. 7. Auflage. Stuttgart: Klett-Cotta, 1992. VIII, 280 s. (Pädagogische Texte) ISBN 3-608-91372-6.
434. **KOMENSKÝ, Jan Amos**. *Labyrinth der Welt und Paradies des Herzens* [Labyrint světa a ráj srdce, 1663, c1631]. Přel. Irina Trend, il. Miloslav Disman. Burgdorf: A+O Verlag, 1992. 195 s. ISBN 3-905086-00-X.
435. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Leben, Werk und Wirken: Autobiographische Texte und Notizen*. Ed., přel. z lat. a češ. a úvod napsal Gerhard Michel, Jürgen Beer. Sankt Augustin: Academia-Verlag, 1992. XI, 258 s. (Schriften zur Comeniusforschung, 21) ISBN 3-88345-698-5.
Výbor z díla J. A. Komenského.
436. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Orbis sensualium pictus: Kunstmappe mit 10 Tafeln von je acht Kupferstichen der ersten englischen Ausgabe, London 1659* [Orbis sensualium pictus, 1659, c1658, čes. vyd. Svět v obrazích]. Zürich: Pestalozzianum Verlag; Hitzkirch: Comenius Verlag, 1992. 1 sv.
Faksimilie vydání z roku 1659 (Londýn). Bilingvní anglicko-německé vydání.
437. **KOVÁLYOVÁ, Heda** (psáno MARGOLIUS KOVÁLY, Heda). *Eine Jüdin in Prag: unter dem Schatten von Hitler und Stalin* [Na vlastní kůži, 1973, přel. z angl. verze Under a cruel star: a life in Prague, 1941–1968, 1986]. Přel. z angl. Hans H. Harbort. Berlin: Rowohlt, 1992. 254 s. ISBN 3-87134-035-9.
438. **KRISEOVÁ, Eda**. *Václav Havel. Pbd. 1* [Václav Havel: životopis, 1991]. Přel. Eckhard Thiele. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstal, 1992. 128 s.
439. **KRISEOVÁ, Eda**. *Václav Havel. Pbd. 2* [Václav Havel: životopis, 1991]. Přel. Eckhard Thiele. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstal, 1992. 153 s.
440. **KRISEOVÁ, Eda**. *Václav Havel. Pbd. 3* [Václav Havel: životopis, 1991]. Přel. Eckhard Thiele. [Marburg]: Deutsche Blindenstudienanstal, 1992. 140 s.
441. **KUNDERA, Ludvík**. *Nortia: Gedichte*. Il. Miroslav Štolfa. [Cuxhaven]: [Galerie Artica], 1992. 43 s.
Výbor z díla.
442. **KUNDERA, Milan**. *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Leipzig: Insel, 1992. 316 s. (Insel Taschenbuch, 2335) ISBN 3-458-34035-1.
443. **KUNDERA, Milan**. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 5. Auflage. München: Hanser, 1992. 238 s. ISBN 3-446-14358-0.
444. **KUNDERA, Milan**. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 238 s. (Fischer, 11307) ISBN 3-596-11307-5.
445. **KUNDERA, Milan**. *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. München; Wien: Hanser, 1992. 305 s. ISBN 3-446-14684-9.
446. **KUNDERA, Milan**. *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Brigitte Weidmann. Ungekürzte Ausgabe, 9.–10. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 172 s. (Fischer, 6897: Literaturwissenschaft) ISBN 3-596-26897-4.
447. **KUNDERA, Milan**. *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal Milan Kundera. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992. 340 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1950) ISBN 3-518-38450-3.
448. **KUNDERA, Milan**. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. [5. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, [1992]. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1689) ISBN 3-518-38189-X.
449. **KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Sonderausgabe 40 Jahre Fischer-Taschenbücher. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 300 s. (Fischer, 11208) ISBN 3-596-11208-7.
450. **KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1992. 446 s. (dtv, 25040: dtv-Grossdruck) ISBN 3-423-25040-2.

451. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 415 s. (Roman Fischer, 1490) ISBN 3-596-10672-9.
452. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Lizenzausgabe. Gütersloh: Bertelsmann-Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland Kremayr und Scheriau, [1992]. 415 s.
453. **LACIGOVÁ, Marie.** *Prinz Bajaja* [Princ Bajaja]. Přel. Jana Mrázová, il. Marie Lacigová. Plzeň: Nava, 1992. [12] s. ISBN 80-85254-08-5.
454. **LAUB, Gabriel.** *Doppelfinten* [Doppelfinten, 1975]. Il. Hans-Georg Rauch. 24.–33. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1992. 92 s. (rororo, 13138) ISBN 3-499-13138-2.
Napsáno v němčině.
455. **LAUB, Gabriel.** *Unordnung ist das ganze Leben: Satiren.* Il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1992. 366 s. ISBN 3-7844-2422-8.
Napsáno v němčině. Výbor z díla.
456. **LEHMANN, Reinhard, ed.** *Ad libitum. Nr. 23: Sammlung Zerstreung.* Text z čes. přel. Eckhard Thiele. Berlin: Volk und Welt, 1992. 287 s. ISBN 3-353-00886-1.
Antologie textů, z českých autorů: Karel Čapek (*Skandalaffäre Josef Holoušek* [Skandální aféra Josefa Holouška, 1927]).
457. **LHOTOVÁ, Dagmar.** *Der Weg nach Betlehem* [Cesta k Betlému, 1991]. Il. Věra Jandourková. Brno: Petrov, 1992. [28] s. ISBN 80-85247-25-9.
458. **MACOUREK, Miloš a Adolf BORN.** *Sophie* [Žofka, 1992]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Adolf Born. Praha: Albatros, 1992. 106 s. ISBN 80-00-00315-5.
459. **MACOUREK, Miloš a Norman JUNGE.** *Jakob und seine 200 Großväter* [Jakub a dvě stě dědečků in: Jakub a dvě stě dědečků, 1963]. Přel. Peter Sager, il. Norman Junge. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1992. [30] s. ISBN 3-407-80396-6.
460. **MASARYK, Tomáš Garrigue.** *Russische Geistes- und Religionsgeschichte. Bd. 1, 2* [Rusko a Evropa]. Předmluvu napsal Karl Schlögl. Frankfurt am Main: Eichborn, 1992. XXVII, 387 s.; 532 s. ISBN 3-8218-5041-8.
Reprint vydání z roku 1913.
461. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Treibeis: Roman* [čes. vyd. Ledová tříšť, 2001]. München: Hanser, 1992. 233 s. ISBN 3-446-17254-8.
Napsáno v němčině.
462. **NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag.* Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger, Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam jr., 1992. 160 s. (Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 3-15-008770-8.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
463. **NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Aus dem alten Prag* [Povídky malostranské, 1878]. Přel. Josef Mühlberger, doslov napsal Ota Filip, autor fotografií Pavel Scheufler. 3. Auflage. München: Artemis & Winkler, 1992. 299 s. ISBN 3-538-06593-4.
464. **NESVADBA, Josef.** *Žärtliche Apokalypse: Roman* [Hledám za manžela muže (Druhé tisíciletí neskončí), 1986]. Přel. Roswitha Eberstaller-Ripota. München: Heyne, 1992. 460 s. (Science Fiction, 4905) ISBN 3-453-05828-3.
465. **PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. [3. Auflage.] Ravensburg: Ravensburger Buchverlag Maier, 1992. [26] s. ISBN 3-473-33508-8, 3-473-33569-X.
466. **PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. Linzenzausgabe. Stuttgart; München: Deutscher Bücherbund, [1992]. [25] s.
467. **PACOVSKÁ, Květa.** *Grün, rot, alle: ein Farbenspielbuch.* Il. Květa Pacovská. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag Maier, 1992. [24] s. ISBN 3-473-33487-1.
468. **PACOVSKÁ, Květa.** *MitterNachtsSpiel* [čes. vyd. PůlNočníHra, 2001]. Něm. text vyprac. Peter Baumann, il. Květa Pacovská. Zürich; Salzburg; Frankfurt: Neugebauer, 1992. [40] s. ISBN 3-85195-300-2.
469. **PATOČKA, Jan.** *Ausgewählte Schriften. V., Schriften zur tschechischen Kultur und Geschichte.* Ed. Klaus Nellen, Petr Pithart, Miloš Pojar, Ilja Srubar, V. Srubar. Stuttgart: Klett-Cotta, 1992. VI, 371 s. ISBN 3-608-91491-9.
Výbor z díla.
470. **PETIŠKA, Eduard.** *Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Gustav Just. 14. deutschsprachige Gesamtausgabe. Brandýs nad Labem; [Praha]: Martin, 1992. 146 s. ISBN 80-900129-3-0.
471. **PETIŠKA, Eduard.** *Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Gustav Just. 15. deutschsprachige Gesamtausgabe. Brandýs nad Labem; [Praha]: Martin, 1992. 154 s. ISBN 80-900129-3-0.
472. **PETIŠKA, Eduard.** *Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Gustav Just. 16. Auflage. [Prag]: Martin, 1992. 146 s. ISBN 80-900129-3-0.

473. **PETIŠKA, Eduard.** *Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Alexandra Baumrucker, il. Oldřich Jelínek. 3. Auflage. München: Kovar, 1992. 167 s. ISBN 3-925845-04-6.
474. **PICEK, Jan.** *Auch Veteranen haben eine Seele: (Pikolka steht im Schuppen) = Pikolka je v kůlně: (veteráni mají také duši)* [Pikolka je v kůlně, 1981]. [Liberec: Nakladatelství Libereckých tiskáren, 1992]. 31 s. (Picknick: deutsch-tschechische Lektüre = německo-česká četba, 3) ISBN 80-85269-19-8. Bilingvní vydání.
475. **PROCHÁZKA, Jan.** *Heilige Nacht* [Svatá noc, 1966]. Předmluvu napsal Gabriel Laub. Neuauflage. Recklinghausen: Georg Bitter, 1992. 119 s. ISBN 3-7903-0473-5.
476. **PROCHÁZKA, Jan.** *Lenka: ein Mädchen findet seinen Weg* [Divoké prázdniny, 1967]. Přel. Peter Vilimek, il. Edith Schindler. [3. Auflage.] Ravensburg: Otto Maier, [1992]. 143 s. (Ravensburger Taschenbuch, 1716: Pferdebuch) ISBN 3-473-51716-X.
477. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fünf Minuten vor dem Abendessen* [čes. vyd. Pět minut před večeří, 1996]. Il. Václav Pokorný. Stuttgart; Wien: Thienemann, 1992. 46 s. ISBN 3-522-16827-5.
478. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fünf Minuten vor dem Abendessen* [čes. vyd. Pět minut před večeří, 1996]. Il. Václav Pokorný. 2. Auflage. Stuttgart; Wien: Thienemann, 1992. 46 s. ISBN 3-522-16827-5.
479. **PUCEK, Vladimír.** *Koreanische Märchen* [čes. vyd. Korejské pohádky, 1997]. Přel. Helena Tomanová-Weisová, il. Josef Kremláček. Hanau am Main: Dausien, 1992. 207 s. ISBN 3-7684-5040-6.
480. **SEIFERT, Jaroslav.** *Alle Schönheiten der Welt: Geschichten und Erinnerungen* [Všecky krásy světa, 1981]. Přel. Eckhard Thiele. Berlin: Edition q, 1992. 576 s. ISBN 3-86124-134-X.
481. **SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. Leipzig: LeiV, 1992. 179 s. ISBN 3-928885-22-7.
482. **SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Folge deinem Traum: die Geschichte des Christoph Columbus* [Follow the dream: the story of Christopher Columbus, 1991]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1992. [27] s. ISBN 3-446-16515-0.
483. **SKÁCEL, Jan.** *Das blaueste Feuilleton* [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964]. Přel. Reiner Kunze, il. Vladimír Komárek. Original-Buchausgabe, 2. Auflage. Hauenberg: Toni Pongratz, 1992. [16] s. (Edition Toni Pongratz, 36) ISBN 3-923313-57-8. Výbor z díla, název podle povídky *Nejmodřejší kurzívka*. Bibliofile.
484. **SKÁCEL, Jan.** *Wundklee: Gedichte*. Přel. a doslov napsal Reiner Kunze, laudatio napsal Peter Handke. 11.–12. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 138 s. (Fischer Taschenbücher, 10129) ISBN 3-596-10129-8. Výbor z díla.
485. **SMETANA, Bedřich** (psáno SMETANA, Friedrich) a **Karel SABINA.** *Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten* [Prodaná nevěsta, 1866]. Ed. Hiltraud Reckmann, přel. Max Kalbeck. Altenmedingen: Junker, 1992. 64 s. (Oper für alle, 4) ISBN 3-928783-24-6. Obsahuje libreto opery.
486. **STEIGERWALD, Karel.** *Leid, Qual und Angst, der Strick und die Grube: (ein Traum); Arbeitstitel; [(Oktober 1989 / Mai 1990)]* [Hoře, hoře, strach, oprátka a jáma, 1991]. Přel. Eckhard Thiele. Köln: Nyssen & Bansemer, [cca 1992]. 65 l. Divadelní hra.
487. **ŠIMEČKA, Milan.** *Das Ende der Unbeweglichkeit: ein politisches Tagebuch* [Konec nehybnosti, 1990]. Přel. Lea Lustyková. Berlin; Frankfurt am Main: Neue Kritik, 1992. 170 s. ISBN 3-8015-0243-0.
488. **ŠKODOVÁ, Helena** a **Eduard ŠKODA.** *Die Flotte des Christoph Columbus* [Kolumbova flotila, 1992]. Přel. Lieselotta Teltscherová, il. Vojtěch Kubašta. Herding; München: Pawlak, 1992. 12 s. ISBN 3-88199-963-9.
489. **ŠMÍD, Zdeněk.** *Unterm Mittagsstein: Geschichte einer Familie: Roman* [Cejch: románová sága, 1992]. Přel. Reinhard Fischer. Berlin: Edition q, 1992. 260 s. ISBN 3-86124-135-8.
490. **ŠŤOVÍČEK, Vratislav.** *Märchen für die Rose* [Pohádky pro Růži, 1992]. Přel. Pia Cibuzarová, Ursula Sedmidubská, il. Zdeňka Krejčová. [Erlangen]: Karl Müller, 1992. 208 s. ISBN 3-86070-318-8.
491. **VACULÍK, Ludvík** a **Peter BECHER.** *Ach Stifter: zweisprachige Ausgabe* [Ach Stifter, 1991]. Přel. z češ. Franz Peter Künzel, přel. z něm. Ivan Binar, předmluvu napsal Ota Filip. 2. Auflage. München: A1, 1992. 67 s. ISBN 3-927743-04-6. Fiktivní korespondence mezi Ludvíkem Vaculíkem a Adalbertem Stifterem: dtto záznam č. 380. Bilingvní vydání.
492. **VANĚK, Karel.** *Schwejk in russischer Gefangenschaft: Karel Vaněk's Fortsetzung*

des weltberühmten Romans von Jaroslav Hašek. Band 1., 2. [Osudy dobrého vojáka Švejka v ruském zajetí, 1, 2, 1923]. Ed. Georg J. Morava, přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. Wien; Prag: Bohemia Pastrňák, 1992. 401, 439 s. ISBN 3-901266-01-1.

493. **VÁVRA, Antonín.** *Gratzenerland: Geschichte und Geschichten* [Vrkoče pro regenta, 1986]. Přel. Antonín Vávra, přeprac., doplnil a předmluvu napsal Wolfgang Katzenschlager. České Budějovice: Nakladatelství Jihočeských tiskáren, 1992. 132 s. ISBN 80-901120-4-8.
494. **VLADISLAV, Jan.** *Keltische Märchen* [Keltské pohádky, 1992]. Do něm. přeprac. Irene Kunze, il. Irena Ráček. Wien; Stuttgart: Neuer Breitschopf Verlag, 1992. 159 s. ISBN 3-7004-0196-5.
495. **VLADISLAV, Jan.** *Warum die Bäume nicht mehr sprechen können* [Warum die Bäume nicht mehr sprechen können, 1976]. Přel. Jan Vápeník, il. Dagmar Berková. 2. Auflage. Hanau am Main: Werner Dausien, 1992. 193 s. ISBN 3-7684-5207-7.
496. **WEIL, Jiří.** *Mendelssohn auf dem Dach: Roman* [Na střeše je Mendelssohn, 1960]. Přel. Eckhard Thiele. Berlin: Rowohlt, 1992. 283 s. ISBN 3-87134-054-5.
497. **WEIL, Jiří.** *Moskau-die Grenze: Roman* [Moskva-hranice, 1937]. Přel. Reinhard Fischer. Berlin, Weimar: Aufbau-Verlag, 1992. 423 s. (Osteuropäische Bibliothek) ISBN 3-351-02159-3.
498. **WEINER, Richard.** *Der gleichgültige Zuschauer: Erzählungen* [Netečný divák, 1917]. Přel. Karl-Heinz Jähn, Susanna Roth, Peter Sacher, Wolfgang Spitzbardt, doslov napsal Wolfgang Spitzbardt. Leipzig: Reclam, 1992. 270 s. (Reclams Universal-Bibliothek, 1429) ISBN 3-379-01429-X.

1993

499. **AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Märchen für die Dämmerung*. Il. Edelgard Basalyk. München: Meisinger, 1993. [28] s. ISBN 3-89337-184-2.
Napsáno v němčině.
500. **BÍLEK, Petr, Alexandr KLIMENT, Petr PROUZA, Siegwald GANGLMAIR et al., eds.** *Die Hochzeit im Haus: die literarischen Strömungen Tschechiens von 1968–89 mit Beiträgen zur Bildenden Kunst und Fotografie*. Přel. Dana Mestek, Karl-Heinz Jähn, Marianne Pasetti-Swoboda, Franz Peter Künzel, Roswitha Eberstaller, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Susanna Roth, Georg Birno [=Jiří Gruša], Zsuzsa Jöres,

Vladimir Ulrich, úvod napsal Petr Bílek. Passau: Stiftung Wörlen; Schärding: Landstrich, [1993]. 259 s. (Landstrich, 16) ISBN 3-9802307-5-9.

- Antologie textů, próza: Ota Filip (*Weihnachtsknödel böhmisch* [upr. čes. vyd. Elegie vánočně knedlíková in: Tři škaredé středy a sedm dalších elegií o zlých dnech, 2012]); Ladislav Fuks (*Die Kerze, die nicht niederbrannte* [Nedohořelá svíčka in: Mí černovlasí bratři, 1964]); Jiří Gruša (*Vögel zu Fuß* [Pěší ptáci, čes. vyd. Život v pravdě aneb Lhaní z lásky, 2011]); Josef Hiršal a Bohumila Grögerová (*Drei Begegnungen vor der Sintflut* [ukázka z: Let let, 2–3, 1993]); Bohumil Hrabal (*Lebende Ketten* [Živoucí řetězy in: Listopadový uragán, 1990]); Ivan Klíma (*Der Anfang und das Ende der Totalität*); Alexandr Kliment (*Der Kuß*); Jan Kostrhun (*Weinlese* [ukázka z: Vinobraní, 1979]); Eda Kriseová (*Die Todeskurve*); Milan Kundera (*Fingierter Autostop* [Falešný autostop in: Směšné lásky, 1970, pův. in: Druhý sešit směšných lásek, 1965]); Věra Linhartová (*Der Stern des Bösen* [Hvězda zla in: Prostor k rozlišení, 1964]); Jiří Mucha (*Lloyds Kopf* [ukázka z: Lloydova hlava, 1987]); Josef Nesvadba (*Der Gangster in der Zentrale* [Gangster v centrále in: Výprava opačným směrem, 1962]); Vladimír Páral (*Wer ist wer?* [Kdo je kdo: Jana Rybářová (19) in: Milenci a vrazi, 1969]); Karel Pecka (*Doktor Faust auf der Kleineseite* [Doktor Faust na Malé Straně in: Malostranské humoresky, 1985]); Petr Prouza (*Liebe ist nicht schön* [Láska není krásná in: Holky, požár, kariéra, 1989]); Jaroslav Putík (*Der Prager Meridian* [ukázka z: Volný let voliérou, 1990]); Alžběta Šerberová (*Die Dame auf dem Pferd*); Josef Škvorecký (*Mein Papa, dieser Traamtänzer, und ich* [Můj táta haur a já in: Babylonský příběh, 1967]); Jan Trefulka (*Eine Beschreibung von Kitsch* [Popis kýče in: Host do domu, 16, 1969]); Ludvík Vaculík (*Junigerüche* [Vůně června in: Obsah 2, 1982]); poezie: Ivan Blatný, Antonín Brousek, Sylva Fischerová, Miroslav Holub, Petr Kabeš, Iva Kotrlá, Zdeněk Rotrekl, Karel Sýs, Karel Šiktanc, Ivan Wernisch.
501. **BOUČKOVÁ, Tereza.** *Indianerlauf* [Indiánský běh, 1991]. Přel. Kathrin Liedtke, Eva Profousová. Berlin: Rowohlt, 1993. 155 s. ISBN 3-87134-076-6.
502. **BRABCOVÁ, Zuzana.** *Weit vom Baum: Roman* [Daleko od stromu, 1987]. Přel. Lea Lustyková. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1993. 248 s. (rororo, 13252) ISBN 3-499-13252-4.
503. **ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen: Roman* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Mirek Ort. Sonderausgabe. München: Wilhelm Heyne, 1993. 298 s. (Heyne-Bücher, 6; Heyne Science Fiction & Fantasy, 4396) ISBN 3-453-06622-7.
504. **DAGAN, Avigdor** [=FISCHL, Viktor]. *Kafka in Jerusalem und andere Erzählungen* [čes. vyd. Kafka v Jeruzalému, 1996; et al.]. Přel. z angl. Ursula Wulfekamp, Adelheid Zöfel. München: Droemer Knauer, 1993. 156 s. (Knauer, 60066) ISBN 3-426-60066-8.
Výbor z díla.
505. **DEML, Jakub.** *Unheilige Visionen aus Tasov: Prosa und Dichtung*. Ed. a přel. Christa Rothmeier, doslov napsali Christa Rothmeier, Max Blaeulich. Klagenfurt; Salzburg: Wieser, 1993. 205 s. (Edition Traumreiter) ISBN 3-85129-066-6.
Výbor z díla.

- 506. FABIAN, František, Josef HRUBÝ a Bernhard SETZWEIN, eds.** *Zwischen Radbuza und Regen: ein bayerisch-böhmisches Lesebuch* [čes. vyd. Mezi Radbuzou a Řeznou, [1993]]. Přel. František Fabian, Alena Ouředníková-Majerová, na překladu dále spoluprac. Miloslav Bělohlávek, Pavel Francouz, Karel Fron, Jana Janusová, Josef Koenigsmark, Gertruda Křepelová, Franz Peter Künzel, Olga Kupec, Kurt Kupec, Bernhard Setzwein, předmluvu napsali František Fabian, Josef Hrubý, Bernhard Setzwein. Amberg: Buch & Kunstverlag Oberpfalz, 1993. 147 s. ISBN 3-924350-32-9.
- Sbírka textů českých a německých autorů, z české prózy: Miloslav Bělohlávek (*Von der Gründung der Stadt Pilsen* [Založení města]); Karla Erbová (*Eine altertümliche Geschichte* [Starodávná]); František Fabian (*Die Choden haben ein Selbstbestimmungsrecht!* [Chodové mají právo na sebeurčení]; *Wie ich die Maus kennenlernte* [Jak jsem se seznámil s myší]); Pavel Francouz (*Das Beispiel* [Tátova škola]); Karel Fron (*Franzensbad* [Františkovy lázně 1793–1993]); František Frýda (*Die Schmugglerin* [Pašeračka, upr. úryvek z: Hořký úděl, 1980]); Josef Hrách (*Freude schenken* [Rozdávat radost]); Josef Koenigsmark (*Die Madonna von Malšín* [Šumavská balada]); Miloslava Ledvinová (*Die Entscheidung* [Rozhodnutí]); Jiří Pelikán (*Ein Häuschen umsonst* [Chalupa zadarmo]); František Spurný (*Die drei Probleme des Erzgebirges* [Tři krušnosti Krušných hor]); Jaromír Šesták (*Versuch um Einsicht in die Seele einer Stadt* [Pokus o pohled do duše města]); Zdeněk Šmíd (*Der vergessene Lehrer* [O zapadlém učiteli, čes. vyd. O Ztraceném učiteli in: Lesk a bída Čekání, 2001]); Josef Štědrónský (*Die Heiderose* [Šípkový keř]); z české poezie: Karla Erbová, František Fabian, Karel Fron, Josef Hrách, Josef Hrubý, Jaroslava Málková, Helena Šlesingerová.
- 507. FAKTOR, Jan.** *Körpertexte: [Sonderdruck anlässlich der Verleihung des Kranichsteiner Literaturpreises 1993 an Jan Faktor]*. Berlin: Gerhard Wolf Janus press, 1993. 31 s. ISBN 3-928942-16-6.
- Napsáno v němčině.
- 508. FLUSSER, Vilém.** *Dinge und Undinge: Phänomenologische Skizzen*. Doslov napsal Florian Rötzer. München: Hanser, 1993. 149 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-17321-8.
- Napsáno v němčině.
- 509. FLUSSER, Vilém.** *Die Geschichte des Teufels* [čes. vyd. Příběh ďábla, 1997]. Göttingen: European Photography, 1993. 196 s. ISBN 3-923283-32-6.
- Napsáno v němčině.
- 510. FLUSSER, Vilém.** *Gesten: Versuch einer Phänomenologie* [Gesten, 1991]. 2., durchgesehene und um einen Anhang erweiterte Auflage. Bensheim: Bollmann, 1993. 237 s. ISBN 3-927901-09-1.
- Napsáno v němčině.
- 511. FLUSSER, Vilém.** *Lob der Oberflächlichkeit: für eine Phänomenologie der Medien*. Ed. Stefan Bollmann, Edith Flusser. Mannheim: Bollmann, 1993. 335 s. (Schriften, 1) ISBN 3-927901-36-9.
- Napsáno v němčině.
- 512. FLUSSER, Vilém.** *Nachgeschichte: eine korrigierte Geschichtsschreibung* [Nachgeschichte, 1990, čes. vyd. Postdějiny, 2018]. Mannheim: Bollmann, 1993. 334 s. (Schriften, 2) ISBN 3-927901-37-7.
- Napsáno v němčině.
- 513. FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. Ungekürzte Ausgabe, 6.–7. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 143 s. (Fischer, 10906) ISBN 3-596-10906-X.
- Napsáno v němčině.
- 514. FLUSSER, Vilém.** *Vom Stand der Dinge: eine kleine Philosophie des Design*. Ed. Fabian Wurm. Göttingen: Steidl, 1993. 126 s. ISBN 3-88243-249-7.
- Napsáno v němčině.
- 515. FLUSSER, Vilém a Louis BEC.** *Vampyroteuthis infernalis: eine Abhandlung samt Befund des Institut Scientifique de Recherche Paranaturaliste* [Vampyroteuthis infernalis, 1987]. 2. Auflage. Göttingen: European Photography, 1993. 65 s. (Edition Flusser, 6) ISBN 3-923283-23-7.
- Napsáno v němčině.
- 516. FRANKOVÁ, Anita a Hana POVOLNÁ, eds.** *Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Přel. Margit Herrmannová, Otto Kalina, předmluvu napsal Jiří Weil, doslov napsala Anita Franková. Praha: Židovské muzeum, 1993. 90 s. ISBN 80-85608-07-3.
- Výbor básní a dětských ilustrací z koncentračního tábora Terezín.
- 517. GREENFIELD, Hana.** *Von Kolin nach Jerusalem: Bruchstücke aus meinen Erinnerungen* [Fragments of memory, 1990, čes. vyd. Z Kolína do Jeruzaléma, 1992]. Přel. z angl. Margit Herrmann. Jerusalem: Grefen, 1993. 69 s. ISBN 965-229-058-0.
- 518. GRUŠA, Jiří, Eda KRISEOVÁ a Petr PITHART.** *Prag: einst Stadt der Tschechen, Deutschen und Juden*. Přel. Joachim Bruss, předmluvu napsal Jiří Gruša. München: Langen Müller, 1993. 144 s. ISBN 3-7844-2411-2.
- 519. HÁJEK, Tomáš.** *Sechs Einblicke in die Angst* [Šest pohledů do úzkosti, 1992]. 2. Ausgabe, (1. in Deutsch). Přel. Alfons Hubala. [Prag]: Philosophisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, 1993. 164 s. ISBN 80-7007-044-7.
- 520. HARTL, Pavel.** *Konzert der Saison: zwölf tschechische Märchen* [Koncert sezóny: tucet moderních českých pohádek, 1993]. Přel. Anna Zatloukalová, il. Jan Brychta, Lída Brychta, Věra Faltová, Paul Fierlinger, Vladimír Jiránek, Karel Nepraš, Dalibor Vlach. Prag: Claret, 1993. 60 s. ISBN 80-901597-2-9.

521. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 300.–304. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1993. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
522. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 238.–241. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1993. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
523. **HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 83.–85. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1993. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
524. **HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 78.–80. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1993. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
525. **HERCÍKOVÁ, Iva a Zdeněk MILER.** *Vom neugierigen Hündchen* [O zvědavém štěňátku, 1970]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, Buchhandels- und Verlagsanstalt GmbH, 1993. [61] s. ISBN 3-928885-44-8.
526. **HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1993. 194 s. ISBN 3-407-79608-0.
Napsáno v němčině.
527. **HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. 2. Auflage, 11.–13. Tausend. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1993. 194 s. ISBN 3-407-79608-0.
Napsáno v němčině.
528. **HORÁK, Jiří.** *Der König und sein Narr und andere tschechische Volksmärchen* [výběr z: Čarodějná mošna, 1958]. Il. Jiří Trnka. 3. Auflage. Hanau am Main: Werner Dausien, 1993. 189 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5280-8.
529. **HRABAL, Bohumil.** *Hochzeiten im Hause: ein Mädchenroman* [Svatby v domě, 1987]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1993. 454 s. ISBN 3-518-40530-6.
Dále obsahuje: *Vita nuova* [Vita nuova, 1987].
530. **HRABAL, Bohumil.** *Leben ohne Smoking* [Život bez smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1993. 213 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1124) ISBN 3-518-22124-8.
531. **HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1993. 87 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2264) ISBN 3-518-38764-2.
532. **HULPACH, Vladimír.** *Die Abenteuer des kleinen Dinosauriers.* Il. Přemysl Kubela. Hanau am Main: Werner Dausien, 1993. [14] s. ISBN 3-7684-3314-5.
533. **HULPACH, Vladimír.** *Indianermärchen* [Co vyprávěl kalumet, 1966]. Přel. Eva Švorčíková, il. Miloslav Troup. 10. leicht verändert. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1993. 207 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5232-8.
534. **IVANOV, Miroslav.** *Der Henker von Prag: das Attentat auf Heydrich* [Atentát na Reinharda Heydricha, 1979]. Přel. Hugo Kaminský. Berlin: Edition q, 1993. 413 s. ISBN 3-932412-98-2.
535. **JANÁČEK, Leoš.** *Jenůfa: Její pastorkyňa: opera o třech jednáních: brněnská verze (1908) = Ihre Stieftochter: Oper in drei Akten* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissovové, ed. Charles Mackerras, John Tyrrell, přel. do něm. Max Brod. Wien: Universal Edition, 1993. 1 partitura (XLV, 491 s.). ISMN M-008-05544-7.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.
536. **JANÁČEK, Leoš.** *Káta Kabanova: opera o 3 jednáních podle A. N. Ostrovského „Bouře“ v překladu Vinc. Červinky = Katja Kabanowa: Oper in 3 Akten nach A. N. Ostrowskijs „Gewitter“ in der Übersetzung von Vinc. Červinka* [Káta Kabanová, 1921]. Na motivy díla A. N. Ostrovského, ed. Charles Mackerras, přel. Max Brod, klavírní výtah upravil Břetislav Bakala. Revidierte Version. Wien: Universal Edition, 1993. 1 klavírní výtah (163 s.). ISBN 3-7024-2398-2.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.
537. **JORDAN, Lothar a Winfried WOESLER, eds.** *Lyrikertreffen Münster: Gedichte und Aufsätze 1987–1989–1991.* Bielefeld: Aisthesis, 1993. 661 s. ISBN 3-925670-47-5.
Antologie poezie, z českých autorů: Jan Faktor, Miroslav Holub, Ludvík Kundera.
538. **KARBUSICKÝ, Vladimír** (psáno KARBUSICKY, Vladimir). *Jüdische Anekdoten aus Prag.* Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 1993. 120 s. (Herder-Spektrum, 4241) ISBN 3-451-04241-X.
539. **KLÍMA, Ivan.** *Liebende für eine Nacht, Liebende für einen Tag: Erzählungen* [Milenci na jednu noc, 1964, Milenci na jeden den, 1970]. Přel. Alexandra Baumrucker. München; Wien: Carl Hanser, 1993. 193 s. ISBN 3-446-17227-0.
540. **KLÍMA, Ladislav.** *Postmortalien.* Ed. Peter Sacher, David Souček, přel. Susanna Roth, Peter Sacher. Berlin: Sirene, 1993. 396 s. ISBN 3-924095-58-2.
Výbor částí díla L. Klímy: *Slavná Nemesis*, 1932; *Traktáty a diktáty*, 1922; *Mezi skutečností a snem*, 1953; *Český román; Vlastní životopis filosofa Ladislava Klímy*, 1938; et al.

541. **KLOSTERMANN, Karel.** *Aus der Welt der Waldeinsamkeiten: ein Roman aus dem Böhmerwald* [Ze světa lesních samot, 1894]. Ed. a doslov napsal Ossi Heindl, přel. Anna Jelinek. Grafenau: Morsak, 1993. 327 s. ISBN 3-87553-397-6.
542. **KOČÍ, Marta a Rose PFLOCK.** *Das freche kleine Schwein.* Il. Marta Kočí. 2. Auflage. Hanau am Main: Peters, 1993. [28] s. (Peters-Bilderbuch) ISBN 3-87627-720-5.
543. **KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. Gütersloh: Bertelsmann Club, 1993. 808 s.
544. **KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. München: Goldmann, 1993. 808 s. (Goldmann, 41497) ISBN 3-442-41497-0.
545. **KOHOUT, Pavel.** *Die Henkerin* [Die Henkerin, 1978, čes. vyd. Katyně, 1980]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. 2. Auflage. München: Goldmann, 1993. 429 s. ISBN 3-442-09405-4.
546. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Angelus Pacis = Friedensengel* [Angelus pacis, 1667, čes. vyd. Anděl míru, 1926]. Ed. a úvod. napsal Walter Eykman, nově přel. z lat. Otto Schönberger. Würzburg: Königshausen & Neumann, 1993. 103 s. ISBN 3-88479-865-0.
Bilingvní německo-latinské vydání.
547. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Große Didaktik* [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Velká didaktika, 1883]. Ed. a přel. z lat. Andreas Flitner, doslov napsal Klaus Schaller. 8. Auflage. Stuttgart: Klett-Cotta, 1993. VIII, 280 s. (Pädagogische Texte) ISBN 3-608-91372-6.
548. **KOŽÍK, František.** *Der grösste der Pierrots: Roman* [Největší z Pierrotů, 1939]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 367 s. (Fischer, 11443) ISBN 3-596-11443-8.
549. **KRISEOVÁ, Eda.** *Václav Havel: Dichter und Präsident: die autorisierte Biografie* [Václav Havel: životopis, 1991]. Přel. Eckhard Thiele, Gudrun Heißig, Marianne Pasetti, předmluvu napsal Jiří Gruša. Berlin: Rowohlt, 1993. 282 s. (rororo, 9515) ISBN 3-499-19515-1.
550. **KUNDERA, Ludvík, ed.** *Die Sonnenuhr: tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten.* Přel. Otto F. Babler, Georg Birno [=Jiří Gruša], Annemarie Bostroem, Heinz Czechowski, Peter Demetz, Stefan Döring, Elke Erb, Roland Erb, Ota Filip, Franz Fühmann, Alena Fürnberg, Louis Fürnberg, Barbara Grüning, Uwe Grüning, Peter Hacks, Rudolf Hartung, Uwe

Kolbe, Felix Philipp Ingold, Tamara Kafková, Ludvík Kundera, Reiner Kunze, Kito Lorenc, Peter Lotar, Walter Petri, Richard Pietraß, Odwin Quast, Ján Raum, Karol Reif, Vilém Reichmann, Jürgen Rennert, Susanna Roth, Konrád Balder Schäuffelen, Brigitte Struzyk, Bohumil Šplíchal, Rolf Ulbrich, Franz Wurm, předmluvu napsal Ludvík Kundera. 2., veränderte Auflage. Leipzig: Reclam Verlag, 1993. 431 s. (Reclam-Bibliothek, 1462) ISBN 3-379-01462-1.

Antologie české poezie: anonymní, Antonín Bartušek, Kamil Bednář, Petr Bezruč, Konstantin Biebl, Ivan Blatný, Hanuš Bonn, Zdena Bratršovská, Bedřich Bridel, Antonín Brousek, Otokar Březina, Simonetta Buonaccini, Josef Čapek, Jan Čarek, Svatopluk Čech, František Ladislav Čelakovský, Karel Jaromír Erben, Ivan Diviš, Jakub Deml, Viktor Dyk, Ladislav Fikar, Otokar Fischer, Josef Frič, Josef Václav Frič, Vincenc Furch, Irma Geisslová, František Gellner, Bohumila Grögerová, František Halas, Vítězslav Hálek, Jan Hanč, Václav Hanka, Josef Hanzlík, Jiřina Hauková, Václav Havel, Karel Havlíček Borovský, Adolf Heyduk, Jindřich Hilčr, Josef Hiršal, Karel Hlaváček, Vladimír Holan, Miroslav Holub, Josef Hora, Miloš Horanský, Jaromír Hořec, Jindřich Hořejší, Václav Hrabě, František Hrubín, Miroslav Huptych, Ivan Jelínek, Emil Juliš, Petr Kabeš, Svatopluk Kadlec, Josef Kainar, František Jaroslav Vacek Kamenický, Jiří Karen, Jiří Kolář, Jan Amos Komenský, Petr Král, Zdeněk Kriebel, Petr Kříčka, Ludvík Kundera, František Listopad, Zdeněk Lorenc, Antonín Macek, Miloš Macourek, Jiří Mahen, Josef Mach, Karel Hynek Mácha, Josef Svatopluk Machar, Adam Michna z Otradovic, Oldřich Mikulášek, Jan Neruda, Stanislav Kostka Neumann, Olga Neveršilová, Vítězslav Nezval, Ladislav Novák, Vít Obrtel, Jiří Orten, Josef Palivec, Antonín Matěj Piša, Matěj Milota Zdirad Polák, Antonín Přidal, Bohuslav Reynek, Zdeněk Rotrekl, Jiřina Salaquardová, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Josef Václav Sládek, Ivan Slavík, Vít Slíva, Antonín Sova, Josef Suchý, František Xaver Šalda, Karel Šiktanc, Fráňa Šrámek, Pavel Šrut, Jana Štroblová, Jindřich Štyrský, Jiří Taufer, Otakar Theer, Karel Toman, Jan M. Tomeš, Miloslav Topinka, Miloš Vacík, František Jan Vavák, Vladimír Vokolek, Jiří Voskovec, Jaroslav Vrchlický, Richard Weiner, Oldřich Wenzl, Jan Werich, Ivan Wernisch, Jiří Wolker, Zdena Zábranská, Jan Zahradníček, Vilém Závada, Julius Zeyer, Jiří Žáček.

551. **KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. 3. Auflage. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1993]. 241 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1815) ISBN 3-518-38315-9.
552. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 386.–405. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
553. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Ungekürzte Buchgemeinschafts-Lizenzausgabe. Gütersloh: Bertelsmann-Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland Kremayr und Scheriau; Stuttgart: Deutscher Bücherbund, [1993]. 305 s.

554. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Insel, 1993. 511 s. (Insel Taschenbuch, 2342) ISBN 3-458-34042-4.
555. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; München: Suhrkamp, 1993. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2241) ISBN 3-518-38741-3.
556. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1551.–1600. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
557. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 81.–130. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 3-596-10672-9.
558. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 131.–180. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 3-596-10672-9.
559. **KURUCZ, Gyula, ed.** *Blendende Jahre für Hunde: die Antwort der Literatur auf die Wende.* Text M. Viewegha přel. Irene Bohlen, doslov napsal Gyula Kurucz. Berlin: Edition q, 1993. 542 s. ISBN 3-86124-174-9.
Obsahuje romány evropských autorů, z českých autorů: Michal Viewegh (*Blendende Jahre für Hunde* [Báječná léta pod psa, 1992]).
560. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Auswahl* [výběr z: Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 14. Auflage. Hirschgraben: Cornelsen, 1993. 64 s. (Hirschgraben-Lesereihe für die Schule) ISBN 3-454-22100-5.
561. **LAUB, Gabriel.** *Mein lieber Mensch: Gespräche mit dem Vogel* [Mein lieber Mensch, 1987, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010]. Il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1993. 298 s. ISBN 3-7844-2456-2.
Napsáno v němčině.
562. **LAUB, Gabriel.** *Unordnung ist das ganze Leben: Satiren* [Unordnung ist das ganze Leben, 1992]. Il. Marian Kamensky. 3. Auflage. München: Langen Müller, 1993. 366 s. ISBN 3-7844-2422-8.
Napsáno v němčině. Výbor z díla.
563. **LAUB, Gabriel.** *Urlaub muß sein: Satiren zur Freizeit* [zkrác. vyd. Die Kunst des Sonnenbrands oder Urlaub muss sein!, 1988]. Il. Marian Kamensky. Erweiterte und revidierte Ausgabe. München: Langen Müller, 1993. 209 s. ISBN 3-7844-2450-3.
Napsáno v němčině.
564. **MALÝ, Miloš a Vladimír HULPACH.** *Balkanmärchen.* Přel. Pia Cibuzarová, il. Michaela Lesařová-Roubíčková. Hanau am Main: Werner Dausien, 1993. 191 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5209-3.
565. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zur Hose kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. J. Cibuzar, il. Zdeněk Miler. 10. Auflage. Hanau am Main: Werner Dausien; Praha: Albatros, 1993. 80 s. ISBN 3-7684-3647-0.
Dále obsahuje: *Maulwurf und das Auto* [Krtek a autíčko].
566. **MILER, Zdeněk, Hana DOSKOČILOVÁ [a Josef BRUKNER].** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992; et al.]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1993. 80 s. ISBN 3-928885-25-1.
Dále obsahuje: *Der Maulwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]; *Der Tag des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]; *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa].
567. **NĚMCOVÁ, Božena.** *Die Großmutter: eine Erzählung aus dem alten Böhmen* [Babička, 1855]. Přel. a doslov napsali Hanna Demetz, Peter Demetz. 6. Auflage. Zürich: Manesse, 1993. 441 s. (Manesse Bibliothek der Weltliteratur) ISBN 3-7175-1308-7.
568. **NERUDA, Jan.** *Aus dem Alltag der Prager Stadtpolizei: [eine Erzählung aus der Zeit der k.u.k. Monarchie]* [Obrázky policejní in: Studie, krátké a kratší, I., 1876]. Volně přel. Harald Salfellner, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1993. 100 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-901370-3-2.
569. **NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag.* Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger, Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam, 1993. 160 s. (Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 3-15-008770-8.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
570. **PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. [4. Auflage.] Ravensburg: Ravensburger Buchverlag Maier, [1993]. [26] s. ISBN 3-473-33508-8, 3-473-33569-X.
571. **PACOVSKÁ, Květa.** *Der kleine Blumenkönig* [Der kleine Blumenkönig, 1991]. Na motivy díla Hanse Gärtnera a Michaela Neugebauera, il. Květa Pacovská. Vevey: Mondo-Verlag, 1993. [36] s. ISBN 2-88168-377-0.
572. **PETIŠKA, Eduard.** *Sagenschatz des Böhmisches Königreichs* [výběr z: Čtení o hradech, 1971, samost. vyd. Z pokladnice příběhů království českého, 1994]. Přel. Gustav Just. [Praha]: Martin, 1993. 237 s. ISBN 80-900129-9-X.

573. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Sommer hat Eselsohren: Erzählung* [Der Sommer hat Eselsohren, 1984, čes. vyd. Červenec má oslí uši, 1995]. Přel. Teresa Sedmidubská, il. Otto S. Svend. [3. Auflage.] Weinheim: Beltz und Gelberg, [1993]. 217 s. (Gullivers Bücher, 57) ISBN 3-407-78057-5.
574. **PROUZA, Petr.** *Wie Kobold Knopfnase die Hornissen besiegte* [Skřítek Kudlička vítěz nad sršni, 1993]. Il. Natálie Šimanovská. [Praha]: Archa 90, 1993. 31 s. ISBN 80-901117-8-5.
575. **REUCHLEIN, Georg, ed.** *Sommer, Sonne, Sand und mehr...: das große Ferien-Lesebuch.* Texty z češ. přel. Franz Peter Künzel, Susanna Roth. München: Goldmann, 1993. 411 s. ISBN 3-442-42174-8.
 Antologie textů, z českých autorů: Bohumil Hrabal (*Bafler* [Pábitelé in: Pábitelé, 1964], přel. Franz Peter Künzel); Milan Kundera (*Fingierter Autostop* [Falešný autostop in: Směšné lásky, 1970, pův. in: Druhý sešit směšných lásek, 1965], přel. Susanna Roth).
576. **SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Der kleine Wal und das Meer* [An ocean world, 1992]. Il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1993. [24] s. ISBN 3-446-17505-9.
577. **SKÁCEL, Jan.** *Das elfte weiße Pferd* [Jedenáctý bílý kůň, 1964]. Ed. a přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt; Salzburg: Wieser, 1993. 176 s. ISBN 3-85129-086-0.
578. **SKÁCEL, Jan.** *Und nochmals die Liebe* [A znovu láska, 1991]. Přel. Felix Philipp Ingold. [Salzburg]; Wien: Residenz, 1993. 101 s. ISBN 3-7017-0790-1.
579. **SLÍVA, Jiří.** *F. M.: Cartoons.* Il. Jiří Slíva. Maxdorf: Rähmer, 1993. 122 s. ISBN 3-929927-00-4.
580. **SLÍVA, Jiří.** *Weinereien: Ein weinisches Buch mit Cartoons von Jiří Slíva und dazugereichten Zutaten.* Ed. Winifried Hönes, il. Jiří Slíva. Rorschach: Nebelspalter, 1993. 111 s. ISBN 3-85819-180-9.
581. **[STANOVSKÝ, Vladislav.]** *Der Rabe Kurkyl: nach einem Märchen der Tschuktschen übertragen aus dem Tschechischen* [Havran Kurkyl, 1970]. Přel. Hasso Eitner, il. Christiane Lesch. Stuttgart: Ogham-Verlag, 1993. 62 s. (Ogham-Bücherei, 54) ISBN 3-88455-054-3.
582. **STINGL, Miloslav.** *Südseeparadiese: Inseln, Träume und Kulturen* [Herrscher im Südsee-Paradies: Geheimnisvolles Polynesien, 1985, čes. uprav. vyd. Vládcové jižních moří, 1996]. Přel. Günter Müller. Düsseldorf, Wien: ECON Taschenbuch Verlag, 1993. 271 s. (Econ, 26089: Econ-Sachbuch) ISBN 3-612-26089-8.
583. **ŠALOUN, Emil.** *Nöck, der Wassermann* [Pohádky o vodníkovi]. Přel. Alexandra Baumrucker, il. Karel Novák. München: Kovar, 1993. 56 s. ISBN 3-925845-57-7.
584. **ŠKVORECKÝ, Josef.** *Feiglinge* [Zbabělci, 1958]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Einmaliger Reprint der limitierten Bleisatzausgabe. Frankfurt am Main: Eichborn, 1993. 464 s. (Die Literaturkassette) ISBN 3-8218-4400-0.
585. **ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. Erlangen: K. Müller, 1993. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
586. **ŠVANDRLÍK, Miloslav.** *Prag voller Gespenster* [Praha plná strašidel, 1993]. Přel. Petr Tlustý, Kateřina Tlustá, il. Jiří Winter Neprakta, autor fotografií Josef Molín. Praha: Road, 1993. 143 s. ISBN 80-85385-46-5.
587. **TICHÝ, Jaroslav.** *Meine fröhliche Märchenkiste: von Narren und Schelmen, Teufeln und Tieren* [Meine fröhliche Märchenkiste, 1988, čes. vyd. Veselé pohádky ze všech končin světa, 1993]. Přel. Pia Cibuzarová, il. Jolanta Lysková. 4. Auflage. Erlangen: Karl Müller, 1993. 207 s. ISBN 3-86070-074-X.
588. **TICHÝ, Jaroslav.** *Persische Märchen* [Persische Märchen, 1970, čes. vyd. Svícen dvanácti dervišů, 1972]. Přel. Ingrid Kondrková, il. Luděk Maňásek. 5. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1993. 180 s. ISBN 3-7684-5252-2.
589. **TOMEK, Jiří a [Jiří ŠOTOLA].** *Arabische Märchen* [Arabische Märchen, 1978, čes. rozš. vyd. Kouzelný květ pouště, 1989]. Přel. Ingrid Kondrková, il. Mária Želibská. 2. Auflage. Hanau am Main: Werner Dausien, 1993. 200 s. (Märchen der Welt) ISBN 3-7684-5805-9.
590. **VANĚK, Karel.** *Schicksale des braven Soldaten Schwejk in russischer Gefangenschaft* [Osudy dobrého vojáka Švejka v ruském zajetí, 1923]. Přel. Josef Fuchs. Frankfurt am Main: Herchen, 1993. 454 s. ISBN 3-89184-134-5.
591. **VOGEL, Alois a Zdeněk KOŽMÍN, eds.** *Der Lerchenturm: Anthologie tschechischer Lyrik.* Přel. Herbert Hentschel, Emmerich Lang, Milan Ráček, Josef Suchý, Alois Vogel, studii napsal Zdeněk Kožmín, doslov napsal Alois Vogel. Wien: Edition Atelier, 1993. 171 s. ISBN 3-900379-82-3.
 Antologie české poezie: Ivan Blatný, František Halas, Jiřina Hauková, Vladimír Holan, František Hrubín, Josef Hrubý, Emil Juliš, Ludvík Kundera, Oldřich Mikulášek, Vítězslav Nezval, Zuzana Nováková, Jiří Orten, Václav Renč, Zdeněk Rotrekl, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Ivan Slavík, Josef Suchý, Karel Šiktanc, Jana Štroblová, Ivan Wernisch, Jan Zahradníček, Vilém Závada.
592. **VYORALOVÁ, Hana a Rudolf SEITZ.** *Phantastisches Papiertheater: zauberhafte Märchenwelt* [Papírové divadlo, 1993]. Text pohádek Sandra Dobiášová, il. Hana Vyoralová. München: Don Bosco Verlag, 1993. 27 s. (Edition Portál) ISBN 3-7698-0757-X.
 Obsahuje texty 3 zdramatizovaných pohádek: *Hänsel und Gretel* [Jeníček a Mařenka], *Die Prinzessin auf der Erbse* [Princezna na hrášku], *Dornröschen* [Šípková Růženka].

1994

593. AŠKENAZY, Ludvík (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Juwiro*. Il. Juris Petraškevics. München: Middelhauve, 1994. [34] s. (Middelhauve Bilderbuch) ISBN 3-7876-9377-7.
Napsáno v němčině.
594. BAJAJA, Antonín. *Pastoralen: Texte für Krippenlieder* [Pastorální: texty na betlémskou notu, 1994]. Přel. Walter Persché, il. Svatava Severinová. Zlín: Archa, [1994]. 40 s. ISBN 80-900249-6-3.
595. BECHER, Peter a Jozo DŽAMBO, eds. *Autorenportraits = Portréty autorů: München – Praha – Dresden: Euro-Regio-Tour 1994*. Texty do něm. přel. Eva Profousová, Franz Peter Künzel, texty do češ. přel. Alena Gomoll, Ivan Binar, Jaroslav Šonka. Dresden: Hellerau, 1994. 77 s. ISBN 3-926303-38-7.
Antologie české a německé prózy a poezie, z české prózy: Michal Viewegh (*Die verlorene Generation und ich (Gewidmet Ernest Hemingway)*) [ukázka z: Ztracená generace a já (Ernestu Hemingwayovi) in: Nápadly laskavého čtenáře, 1993]; z české poezie: Tomáš Kafka, Petr Šiktanc, Jáchym Topol. Bilingvní vydání.
596. BORSKÁ, Ilona. *Die Nassinger, die Wassermänner aus dem Entenpfuhl* [Mokrejšové, vodníci z Louže, 1994]. Přel. Valter Kraus, il. Karel Franta. Praha: Albatros, 1994. 112 s. ISBN 80-00-00137-3.
597. ČAPEK, Karel. *Der Krieg mit den Molchen: Roman* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová. Zürich: Diogenes-Verlag, 1994. 326 s. (Diogenes Taschenbuch, 20805) ISBN 3-257-20805-7.
598. DEMETZ, Peter, Pierre HASSNER a Otto KALLSCHEUER, eds. *Macht Raum Europa; Magisches Prag?* Texty z češ. přel. Susanna Roth, Peter Sacher, Peter Demetz, předmluvu napsala Susanna Roth. Frankfurt am Main: Neue Kritik, 1994. 205 s. (Transit: europäische Revue, 7) ISBN 3-8015-0275-9.
Antologie textů, z českých autorů: Michal Ajvaz (*Die andere Stadt* [ukázka z: Druhé město, 1993]); Daniela Hodrová (*Peruns Tag* [ukázka z: Perunův den, 1994]); Bohumil Hrabal (*Die Laureaten: Begegnungen mit Heinrich Böll in Prag* [ukázka z: Proluky, 1986]); Josef Jedlička (*Umzug nach Prag: ein Kapitel Alltagsgeschichte* [ukázka z: Krev není voda, 1991]); poezie: Ivan Diviš, Vítězslav Nezval.
599. DOSKOČILOVÁ, Hana. *Golem Josef und die anderen* [Golem Josef a ti druzí, 1994]. Přel. Tereza Utěšená, il. Gabriel Filčík. Praha: Albatros, 1994. 83 s. ISBN 80-00-00085-7.
600. ERBEN, Karel Jaromír a Božena NĚMCOVÁ. *Märchen* [Pohádky, 1993]. Přel. Günther Jarosch, Valtr Kraus, il. Josef Lada. Prag: Albatros, 1994. 118 s. ISBN 80-00-00040-7.
601. FISCHEROVÁ, Daniela, Petr A. BÍLEK, Václav DANĚK a Pavel JANOUŠEK, eds. *Tschechische Schriftsteller über Toleranz* [Čeští spisovatelé

o toleranci, 1994]. Přel. Karl-Heinz Jähn, Hanuš Karlach, Franz Peter Künzel, Joachim Bruss, Waldemar Dege, předmluvu napsal Jiří Stránský. Praha: Readers International; Tschechisches Zentrum des Internationalen P.E.N.-Clubs, 1994. 259 s. ISBN 80-901454-8-5.

Antologie textů, próza: Karel Čapek (*Einen Platz für Jonathan!: Betrachtungen und Glossen zu Fragen des öffentlichen Lebens in den Jahren 1921–1937* [Místo pro Jonathana! Úvahy a glosy k otázkám veřejného života z let 1921–1937]); Lumír Čivrný (*Zeiten und Unzeiten: Marginalien zu siebzig Jahren Tschechisches Zentrum des Internationalen PEN-Clubs* [Časy a nečasy. Marginálie k sedmdesáti rokům Českého centra Mezinárodního PEN Klubu]); Daniela Fischerová (*Die Massagebank* [Masážní stůl]); Václav Havel (*Über den Haß: die Rede in Oslo 29. 8. 1990* [O nenávisti: Projev v Oslu 28. 8. 1990]); Eva Kantůrková (*Toleranzzweifel* [Toleranční pochybnosti]); Ivan Klíma (*Das gesellschaftliche Böse und die Toleranz* [Společenské zlo a tolerance]); Alexandr Kliment (*Anmerkungen zum gegebenen Thema* [Poznámky na dané téma]); Rudolf Matys (*Von Grund auf tragen* [Nést od základu]); Josef Škvorecký (*Der Verrat an den Genossen* [Zrada soudruhů in: Neuilly]); Jan Trefulka (*Eine endlose Minute* [Nekonečná minuta]); Milan Uhde (*Ein Symposium über die Toleranz* [Symposium o tolerantnosti]); Jaroslav Vejvoda (*Schulstunde in B.* [Hodina v B.]); poezie: Alexandra Berková, Miroslav Červenka, Miroslav Holub, Miroslav Huptych, Zdeněk Rotrekl, Jiří Stránský, Karel Šiktanc, Pavel Šrut, Jana Štroblová, Miloš Vacík.

602. FLUSSER, Vilém. *Brasilien oder die Suche nach dem neuen Menschen: für eine Phänomenologie der Unterentwicklung*. Bensheim: Bollmann, 1994. 327 s. (Schriften, 5) ISBN 3-927901-40-7.
Napsáno v němčině.
603. FLUSSER, Vilém. *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 7. Auflage. Göttingen: European Photography, 1994. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 3-923283-19-9.
Napsáno v němčině.
604. FLUSSER, Vilém. *Gesten: Versuch einer Phänomenologie* [Gesten, 1991]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 239 s. (Fischer Wissenschaft) ISBN 3-596-12241-4.
Napsáno v němčině.
605. FLUSSER, Vilém. *Vom Subjekt zum Projekt; Menschwerdung* [čes. vyd. Od subjektu k projektu, 2020]. Bensheim: Bollmann, 1994. 284 s. (Schriften, 3) ISBN 3-927901-38-7.
Napsáno v němčině.
606. FLUSSER, Vilém. *Von der Freiheit des Migranten: Einsprüche gegen den Nationalismus*. Předmluvu napsala Maria Lília Leao. Bensheim: Bollmann, 1994. 142 s. ISBN 3-927901-29-6.
Napsáno v němčině.

607. **FORMAN, Miloš a Jan NOVÁK.** *Rückblende: Erinnerungen* [Co já vím: autobiografie Miloše Formana, 1994, přel. z angl. verze Turnaround: a memoir, 1994]. Přel. z angl. Brigitte Jakobeit. Hamburg: Hoffmann und Campe, 1994. 399 s. ISBN 3-455-08599-7.
608. **GRÖGEROVÁ, Bohumila a Josef HIRŠAL.** *Let Let: im Flug der Jahre* [zkrác. vyd. Let let, 1–3, 1993–1994]. Přel. Johanna Posset, úvodní slovo napsal Václav Havel. Graz; Wien: Literaturverlag Droschl, 1994. 540 s. ISBN 3-85420-388-8.
609. **GRUŠA, Jirí.** *Wandersteine: Gedichte* [čes. vyd. Bludné kameny, 1998]. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1994. 74 s. ISBN 3-421-06665-5.
Napsáno v němčině.
610. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 242.–244. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1994. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
611. **HAŠEK, Jaroslav** (psáno HASCHEK, Jaroslav) a **Karel VANĚK** (psáno Karl VANĚK). *Also sprach Schwejk...: die besten Aussprüche und Anekdoten aus dem Roman Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk von Jaroslav Haschek und Karl Vaněk* [Tak pravil Josef Švejk: v šest večer po válce: známé i méně známé výroky dobrého vojáka Švejka... spolu s písněmi, jež zpíval... a s historkami z pražských hospod a z dějin Haškovy bohémy, 1994]. Ed. Radko Pytlík, přel. Grete Reiner, Wolf B. Oerter, il. Karel Stroff. [Prag]: Schola ludus Pragensia, 1994. 94 s. ISBN 80-900668-7-9.
612. **HAVEL, Václav.** *Sommermeditationen* [Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1994. 157 s. (rororo Sachbuch) ISBN 3-499-19612-3.
613. **HIRŠAL, Josef.** *Böhmische Boheme: Dorfbubensong* [Píseň mládí, 1991]. Přel. Susanna Roth. Salzburg; Wien: Residenz, 1994. 126 s. ISBN 3-7017-0809-6.
614. **HODROVÁ, Daniela.** *Città dolente. Teil 2, Im Reich der Lüfte: lebende Bilder* [Trýznivé město: Kukly, 1991]. Přel. Susanna Roth. Zürich: Ammann, 1994. 399 s. ISBN 3-250-10215-6.
615. **HOFMAN, Ota.** *Pan Tau* [Pan Tau a tisíc zázraků, 1974]. Přel. Ivana Meinel, Margrit Ferch, il. Klára Čechová. Düsseldorf: Patmos, 1994. 287 s. ISBN 3-491-37289-5.
616. **HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. 3. Auflage, 14.–16. Tausend. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1994. 194 s. ISBN 3-407-79608-0.
Napsáno v němčině.
617. **HRABAL, Bohumil.** *Hochzeiten im Hause: ein Mädchenroman* [Svatby v domě, 1987]. Přel. Susanna Roth. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 454 s. ISBN 3-518-40530-6.
Obsahuje: *Vita nuova* [Vita nuova, 1987].
618. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [4. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1994]. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 3-518-38254-3.
619. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 300 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1139) ISBN 3-518-22139-6.
620. **HRABAL, Bohumil.** *Reise nach Sondervorschrift, Zuglauf überwacht: Erzählung* [Ostře sledované vlaky, 1965]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 88 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1157) ISBN 3-518-22157-4.
621. **HRABAL, Bohumil.** *Schizophrenes Evangelium* [Schizofrenické evangelium in: Schizofrenické evangelium, 1990]. Přel. a doslov napsala Susanna Roth, il. Svato Zapletal. Hamburg: Svato Verlag, [1994]. 65 s. ISBN 3-924283-31-1.
Dále obsahuje: *Protokoll* [Protokol in: Schizofrenické evangelium, 1990]; *Beatrice* [Beatrice in: Rukověť pábitelského učně, 1993]. Bibliofilie.
622. **HRABAL, Bohumil.** *Die Schur: Erzählung* [Postřižiny, 1976]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 147 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1613) ISBN 3-518-38113-X.
623. **HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Mein: Suhrkamp, 1994. 87 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2264) ISBN 3-518-38764-2.
624. **HRABAL, Bohumil.** *Verkaufe Haus, in dem ich nicht mehr wohnen will: Roman in sieben Erzählungen* [Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, 1965]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 153 s. ISBN 3-518-40586-1.
625. **HRABĚ, Václav.** *Litanei vom endenden Morgen: tschechisch-deutsch.* Přel. Radim Klekner. Leverkusen: C. Weihermüller, 1994. 131 s. ISBN 3-929325-01-2.
Výbor z díla. Bilingvní vydání.

626. **HULPACH, Vladimír.** *Deutsche Sagen aus Böhmen und Mähren.* Přel. Ursula Sedmidubská, Wolf B. Oerter, il. Karel Franta. Hanau am Main: Werner Dausien, 1994. 191 s. ISBN 3-7684-5460-6.
627. **HULPACH, Vladimír.** *Deutsche Sagen aus Böhmen und Mähren.* Přel. Ursula Sedmidubská, Wolf B. Oerter, il. Karel Franta. Praha: Fénix, 1994. 191 s. ISBN 80-85245-38-8.
628. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten* [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Reinhard Michl. München; Wien: Hanser, 1994. 137 s. ISBN 3-446-17189-4.
629. **CHVATÍK, Květoslav** (psáno CHVATIK, Kvetoslav). *Die Fallen der Welt: der Romancier Milan Kundera* [Svět románů Milana Kundery, 1994]. Přel. Susanna Roth. München: Hanser, 1994. 221 s. ISBN 3-446-17680-2.
630. **KARAFIÁT, Jan.** *Die Käferchen: eine Geschichte für große und kleine Kinder* [Broučci, 1876]. Přel. Naďa Locher-Záleská a Paul Locher, il. Jiří Trnka. 88. Auflage, mit diesen Illustrationen 4., 1. deutsche. Prag: Albatros; Kalich, 1994. 93 s. ISBN 80-00-00412-7 (Albatros); 80-7017-660-1 (Kalich).
631. **KLÍMA, Ivan.** *Liebende für eine Nacht, Liebende für einen Tag: Erzählungen* [Milenci na jednu noc, 1964; Milenci na jeden den, 1970]. Přel. Alexandra Baumrucker. [2. Auflage]. München; Wien: Hanser, 1994. 195 s. ISBN 3-446-17227-0.
632. **KOHOUT, Pavel.** *Ich schneie: Roman* [Ich schneie, 1992, čes. vyd. Sněžím, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Goldmann, [1994]. 379 s. ISBN 3-442-42589-1.
633. **KOHOUT, Pavel.** *Reise um die Erde in 80 Tagen: nach dem Roman von Jules Verne* [Cesta kolem světa za 80 dní, 1962]. Přel. Lucie Taubová. Kassel-Wilhelmshöhe: Bärenreiter-Verlag, [1994?]. 114 s.
634. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Vindicatio famae et conscientiae = Schutzschrift zur Verteidigung von Ruf und Gewissen: lateinisch-deutsch* [Vindicatio famae et conscientiae, 1659]. Ed., přel. z lat., úvod napsal a okomentoval Jürgen Beer. Sankt Augustin: Academia-Verlag, 1994. 208 s. (Schriften zur Comeniusforschung, 23) ISBN 3-88345-721-3.
Bilingvní německo-latinské vydání.
635. **KRAUS, Ivan.** *Bitte, sei nicht verrückt, Schätzchen: Kurzgeschichten* [Prosím tě, neblázni!, 1978]. Přel. Jindra Strnad. Berlin: Frieling, 1994. 189 s. (Frieling Humor) ISBN 3-89009-718-9.
636. **KUBÁTOVÁ, Marie.** *Rübezahl Märchen* [Pohádky o Krakonošovi, 1994]. Přel. Marie Langerová, Leo Chroszcz, il. Ivana Rakoušová. Prag: Leon, 1994. 103 s. ISBN 80-901747-1-X.
637. **KUDRNOVÁ, Milada.** *ABC der Tiere.* Praha: Aventinum, 1994. [12] s. ISBN 80-7151-684-8.
638. **KUDRNOVÁ, Milada.** *Lustige Zahlen.* Praha: Aventinum, 1994. [12] s. ISBN 80-7151-720-8.
639. **KUDRNOVÁ, Milada.** *Lustiges ABC.* Praha: Aventinum, 1994. [12] s. ISBN 80-7151-696-1.
640. **KUDRNOVÁ, Milada.** *Wie spät ist es?* Praha: Aventinum, 1994. [12] s. ISBN 80-7151-708-9.
641. **KUNDERA, Ludvík.** *Vyvrácení stížností = Dementi einer Beschwerde: Auswahl von Gedichten aus den Jahren 1944–1990* [výběr z: Malé radosti, 1990]. Il. Jan Vičar. Horn: Thurnhof, 1994. 83 s. ISBN 3-900678-19-7.
Bibliofilie. Bilingvní vydání.
642. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 305 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2288) ISBN 3-518-38788-X.
643. **KUNDERA, Milan.** *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Brigitte Weidmann. Ungekürzte Ausgabe, 11.–12. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 172 s. (Fischer, 1690: Literaturwissenschaft) ISBN 3-596-26897-4.
644. **KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. [2. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1994]. 340 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1950) ISBN 3-518-38450-3.
645. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. [3. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1994. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2241) ISBN 3-518-38741-3.
646. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. [6. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, [1994]. 349 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1689) ISBN 3-518-38189-X.
647. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1601.–1650. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
648. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 415 s. (Fischer, 12409) ISBN 3-596-12409-3.

649. **KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth. München; Wien: Hanser, 1994. 265 s. ISBN 3-446-17764-7.
650. **KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth. 2. Auflage. München; Wien: Hanser, 1994. 265 s. ISBN 3-446-17764-7.
651. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch. Band 1., Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Josef Lada. 8. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1994. 204 s. (dtv, 7451: dtv junior) ISBN 3-423-07451-5.
652. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch. [Band] 1, Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Josef Lada. 15. Auflage. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1994. 166 s. ISBN 3-7941-0350-5.
653. **LAU, Ellinor a Susanne PAMPUCH, eds.** *Draußen steht eine bange Nacht: Lieder und Gedichte aus deutschen Konzentrationslagern.* Texty z češ. přel. Otto Kalina, předmluvu napsal Władysław Bartoszewski. Originalausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 211 s. ISBN 3-596-10716-4.
Antologie textů z německých koncentračních táborů, z českých autorů: Pavel Friedmann, Dagmar Hilarová, Mif [=Michal Flach], Jiří Stein. Multilingvní vydání.
654. **LAUB, Gabriel.** „Gut siehst du aus“: *Alltag satirisch.* Il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1994. 231 s. ISBN 3-7844-2511-9.
Napsáno v němčině.
655. **LAUB, Gabriel.** *Schafft die Arbeit ab!: Satiren.* Il. Marian Kamensky. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1994. 181 s. (Ullstein Buch, 23370) ISBN 3-548-23370-8.
Napsáno v němčině.
656. **LAUB, Gabriel.** *Unordnung ist das ganze Leben: Satiren* [Unordnung ist das ganze Leben, 1992]. Il. Marian Kamensky. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1994. 187 s. (Ullstein Buch, 23339) ISBN 3-548-23239-6.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
657. **LUSTIG, Arnošt.** *Finsternis wirft keine Schatten* [Tma nemá stín, 1991]. Přel. Peter Ambros. München: Luchterhand, 1994. 253 s. ISBN 3-630-86840-1.
658. **MONÍKOVÁ, Libuše.** *Prager Fenster: Essays.* München: Hanser, 1994. 127 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-17846-5.
Napsáno v němčině.
659. **NESVADBA, Josef.** *Geheimbericht aus Prag: Roman* [První zpráva z Prahy, 1991]. Přel. Franziskus Huber. Wien: Edition Atelier, 1994. 334 s. ISBN 3-900379-89-0.
660. **NEZDAŘIL, Ladislav a Peter DEMETZ, eds.** *Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen: tschechische Lyrik des 20. Jahrhunderts.* Přel. Peter Demetz, Peter Sacher, Otto F. Babler, Johannes Bobrowski, Heinz Czechowski, Karl Eisenstein, Otto Eisner, Pavel Eisner, Josef Fanta, Verena Flick, Franz Fühmann, Rudolf Fuchs, Louis Fürnberg, Uwe Grüning, Felix Philipp Ingold, Manfred Jähnichen, Uwe Kolbe, Ludvík Kundera, Reiner Kunze, Nikolaus von Lobkowitz, Jan V. Löwenbach, Georg Mannheimer, Josef Mühlberger, Ladislav Nezdařil, Otto Pick, Richard Pietraß, Heinz Politzer, Peter Pont, Rio Preisner, Jürgen Rennert, Susanna Roth, Gerhard Rühm, Erik Saudek, Hans Schönhof, Hugo Siebenschein, Gotthard Štorch, Wilhelm Tkaczyk, Franz Werfel, Spiridion Wukadinović, Franz Wurm, doslov napsali Ladislav Nezdařil, Peter Demetz. München; Zürich: Piper, 1994. 204 s. (Serie Piper, 1667) ISBN 3-492-11667-1.
Antologie poezie: Svatava Antošová, Eva Bernardinová, Petr Bezruč, Konstantin Biebl, Ivan Blatný, Otokar Březina, Ivan Diviš, Otokar Fischer, Sylva Fischerová, Bohumila Grögerová a Josef Hiršal, František Halas, Vladimír Holan, Josef Hora, František Hrubín, Emil Juliš, Ludvík Kundera, František Listopad, Josef Svatopluk Machar, Vítězslav Nezval, Jiří Orten, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Antonín Sova, Fráňa Šrámek, Jana Štroblová, Karel Toman, Jiří Wolker, Jan Zahradníček.
661. *Nobelpreis für Literatur 1983/1984/1985: Golding, Seifert, Simon.* Lachen am Zürichsee: Coron, 1994. 307, 251, 348 s. (Nobelpreis für Literatur, 79)
Přítisk: Seifert, Jaroslav. *Der Regenschirm vom Piccadilly und Die Pestsäule: Nobelpreis 1984 Tschechoslowakei* [Deštník z Picadilly, 1979; Morový sloup, 1981, c1977]. Přel. Franz Peter Künzel, předmluvu napsal E. Michael Salzer, esej napsali Květoslav Chvatík, Jiří Gruša, il. Karel Zeman, dále obsahuje: projevy z přebírání Nobelovy ceny za literaturu 10. prosince 1984 – Lars Gyllensten, Jaroslav Seifert (*Nobelrede von Jaroslav Seifert*), přel. Ulla Sörmann.
662. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. Würzburg: Arena, 1994. 168 s. ISBN 3-401-04425-7.
663. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. 2. Auflage. Würzburg: Arena, 1994. 168 s. ISBN 3-401-04425-7.
664. **PACOVSKÁ, Květa.** *Rund und eckig: ein Formenspielbuch.* Il. Květa Pacovská. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag Maier, 1994. [25] s. ISBN 3-473-33457-X.

665. **PAVLÍK, Petr.** *Dar – der Hund aus Sibirien: Roman* [Dar, 1988]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Fischer, 1994. 165 s. (Roman Fischer, 11182) ISBN 3-596-11182-X.
666. **PETIŠKA, Eduard.** *Karl IV.: der König aus der goldenen Wiege* [výběr z: Čtení o hradech, 1971]. Přel. Gustav Just. Praha: Martin, 1994. 95 s. ISBN 80-901744-1-8.
667. **PETIŠKA, Eduard.** *Leben des heiligen Wenzeslaus und seiner Grossmutter, der heiligen Ludmila, sowie des heiligen Adalbert* [výběr z: Čtení o hradech, 1971, samost. vyd. Čtení o sv. Ludmile, Václavovi a Vojtěchovi, 2007]. Přel. Gustav Just. Praha: Martin, 1994. 94 s. ISBN 80-900129-7-3.
668. **PETIŠKA, Eduard.** *Sagenschatz der böhmischen Burgen* [výběr z: Čtení o hradech, zámčích a městech, 1984]. Přel. Gustav Just, Alžběta Kašková. Praha: Martin, 1994. 174 s. ISBN 80-901744-3-4.
669. **PROCHÁZKA, Jan.** *Lenka: ein Mädchen findet seinen Weg* [Divoké prázdniny, 1967]. Přel. Peter Vilimek, il. Edith Schindler. [4. Auflage.] Ravensburg: Ravensburger Buchverlag Otto Maier, [1994]. 143 s. (Ravensburger Taschenbuch, 1716: Pferdebuch) ISBN 3-473-51716-X.
670. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *2 x 9 = Hamster* [čes. vyd. Kryštofe, neblbni a slez dolů!, 2004]. Il. Dagmar Geisler. Würzburg: Arena, 1994. 63 s. (Leicht zu lesen: Große Schrift) ISBN 3-401-04485-0.
671. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Marco und das Zauberpferd* [čes. vyd. Hlavní výhra, 1996]. Il. Elisabeth Reuter. München: Ellermann, 1994. 114 s. ISBN 3-7707-3014-3.
672. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wer spinnt denn da?* [Komu chybí kolečko?, 1980]. Přel. Gabriele Osenberg. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1994. 155 s. (Ravensburger Taschenbuch: Lesespass, 1887) ISBN 3-473-51887-5.
673. **SACHER, Peter, ed.** *Prag erzählt.* Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Lisette Buchholz, Grete Ebner-Eschenhaym, Joseph Hahn, Karl-Heinz Jähn, Gustav Just, Franz Peter Künzel, Marianne Pasetti-Swoboda, Ludwig Richter, Petr Sacher, Josephine Spitzer, doslov napsal Petr Sacher. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 303 s. (Fischer Taschenbücher, 11799) ISBN 3-596-11799-2.
- Antologie: Eduard Bass (*Fanny* [Fanyinka in: Fanyinka a jiné humoresky, 1917]); Božena Benešová (*Dem Menschen ist es nicht gestattet* [Není člověku dovoleno, 1931]); Karel Čapek (*Der gestohlene Akt 139/VII Abt. C* [Ukradený spis 139/VII odd. C in: Povídky z jedné kapsy, 1929]); Jaroslav Hašek (*Die Schule für die Staatspolizei* [Škola pro státní policii in: Za války i za Sovětů v Rusku, 1925, pův. in: Čechoslovan 7, 1917]); Jiří Haussmann (*Minus 1* [-1 in: Divoké povídky, 1922]); Egon Hostovský (*Die Erzählung Taumel* [Závrať in: Listy z vyhnanství, 1941]); Bohumil Hrabal (*Ein fader Nachmittag* [Fádní odpoledne in: Perlička na dně, 1963]); Milena Jesenská (*Prag, am Morgen des 15. März 1939* [Praha ráno 15. března 1939 in: Přítomnost 16, 1939]); Franz Kafka (*Das Stadtwappen* [Das Stadtwappen in: Beim Bau der chinesischen Mauer, 1931]); Egon Erwin Kisch (*Deutsche und Tschechen* [Deutsche und Tschechen in: Marktplatz der Sensationen, 1967]); Ivan Klíma (*Am Freitagmorgen* [V pátek ráno in: Má veselá jitra, 1979]); Eda Kriseová (*Die Engel* [Andělé in: Arboretum, 1987]); Věra Linhartová (*Zu Protokoll* [Protokolová výpověď in: Prostor k rozlišení, 1964]); Gustav Meyrink (*Prag* [Prag in: Des deutschen Spießers Wunderhorn, 1910]); Karel Michal (*Die tote Katze* [Mrtvá kočka in: Bubáci pro všední den, 1961]); Ota Pavel (*Wettlauf durch Prag* [Běh Prahou in: Zlatí úhoři, 1991]); Karel Pecka (*Eine Gartenparty mit Vernissage* [Garden-Party s vernisáží in: Malostranské humoresky, 1985]); Karel Poláček (*Die Anekdote* [Anekdota in: Pan Selichar se osvobodil, 1933]); Jaroslav Putík (*Ladung vor Gericht* [Pozvání k soudu in: Pozvání k soudu, 1964]); Jaroslav Seifert (*Wenige Minuten vom Tod entfernt* [Pár minut před smrtí in: Všecky krásy světa, 1981]); Josef Škvorecký (*Wahrheiten* [Pravdy in: Povídky tenorsaxofonisty, 1993, pův. in: Dvě neznámé povídky, 1992]); Johannes Urzidil (*Der Abschied* [Der Abschied in: Die verlorene Geliebte, 1956]); Ludvík Vaculík (*Ein strahlender Sieg* [Vítězství nejskvělejší in: Hodina naděje, 1978]); Jiří Weil (*Die Schuldfrage* [Otázka viny in: Mír, 1949]).
674. **SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Komodo!: wo die letzten Drachen wohnen* [Komodo!, 1993, čes. vyd. Komodo, 2016]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1994. [32] s. ISBN 3-446-17699-3.
675. **SKÁCEL, Jan.** *Guten Morgen, Herr Mozart: Gedicht.* Hauenberg: Toni Pongratz, 1994. 1 sv.
676. **SKÁCEL, Jan.** *Wundklee: Gedichte.* Přel. a doslov napsal Reiner Kunze, laudatio napsal Peter Handke. 13.–14. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1994. 138 s. (Fischer, 10129) ISBN 3-596-10129-8.
- Výbor z díla.
677. **ŠPIDLÍK, Tomáš.** *Russische Spiritualität* [La spiritualità russa, 1981]. Přel. z ital. Gerd Johannes Maurer, úvodní slovo napsal Emmanuel Jungclaussen. Regensburg: Pustet, 1994. 139 s. ISBN 3-7917-1410-4.
678. **ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. 2. Auflage. Erlangen: K. Müller, 1994. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
679. **ŠŤOVÍČEK, Vratislav.** *Mit dem Windgeist rund um die Welt* [Putování s Větríkem, 1994]. Přel. Christine Moravcová, il. Andréa Korbelařová. Erlangen: Müller, 1994. [90] s. ISBN 3-86070-122-3.
680. **ŠTYRSKÝ, Jindřich** (psáno STYRSKY, Jindrich). *Emilie kommt im Traum zu mir und andere erotische Prosa* [Emilie přichází ke mně ve snu, 1933]. Ed. a přel. Josef Vojvodík, Dominique Fliegler, André Schönherr. Frankfurt am Main: Neue Kritik, 1994. 125 s. ISBN 3-8015-0245-7.

681. **TRINKEWITZ, Karel.** *Praha v sedmnácti slabikách = Prag in siebzehn Silben.* Přel. a il. Karel Trinkewitz. Baden-Baden: Battert, 1994. [224] s. (Dobromysl, 5) ISBN 3-87989-233-4.
Bilingvní vydání.
682. **WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. Mannheim: Bollmann, 1994. 205 s. ISBN 3-927901-54-7.
Napsáno v němčině.
683. **WERNISCH, Ivan.** *Ausgewählte Schriften* [Doupě latinářů, 1992]. Přel. Peter Urban. Berlin: Friedenauer Presse, 1994. 91 s. (Wolffs Broschur) ISBN 3-921592-87-9.
Výbor z díla.
684. *Willkommen und Abschied: eine literarische Weltreise 1995.* Texty z češ. přel. Karl-Heinz Jähn et al., il. Lothar Hussel. Berlin: Volk und Welt, 1994. 175 s. ISBN 3-353-01004-1.
Antologie prózy a poezie, z českých autorů: Bohumil Hrabal, František Hrubín, Jaroslav Seifert.
685. **ZAHRADNÍČEK, Jan.** *Vogelbeeren* [Jeřáby, 1933]. Ed., přel. a doslov napsal Urs Heftrich. Heidelberg: [s. n.], 1994. 90 s.

1995

686. **AMBROS, Peter, ed.** *Golems leiser Atem: zeitgenössische jüdische Autoren aus Böhmen, Mähren und der Slowakei.* Přel. a předmluvu napsal Peter Ambros. Blieskastel: Gollenstein, 1995. 264 s. ISBN 3-930008-20-3.
Antologie českých a slovenských autorů, z českých autorů: Jiří Daníček (*Vom Chinakohl* [O čínském zelí in: Revolver Revue, 1991, pův. in: Paternoster, 1983, kniž. vyd. in: Dům z listí, 1996]); Arnošt Goldflam (*Aus dem Leben von Fritzchen Hirschl* [čes. vyd. Několik historek ze života Bédi Jelínka in: Návrat ztraceného syna; Písek; Několik historek ze života Bédi Jelínka; Oči bludných hvězd, 1996]); Ivan Klíma (*Miriam* [Miriam in: Moje první lásky, 1985]); Karol Sidon (*Der Traum von meinem Vater* [Sen o mém otci, 1968]).
687. **AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Der grüne Jockey* [Der grüne Jockey, 1992]. Il. Katja Schmiedeskamp. München: Tabu, 1995. [24] s. ISBN 3-930777-04-5.
Napsáno v němčině.
688. **BORKOVEC, Petr.** *Ze tři knih = Aus drei Büchern.* Ed. Ludwig Hartinger, přel. Christa Rothmeier, il. Christian Thanhäuser. Ottensheim an der

Donau: Buchwerkstatt Thanhäuser, 1995. [47] s. (Ranitzdrucke, 1) ISBN 3-900986-16-9.

Bilingvní vydání. Bibliofilie.

689. **ČAPEK, Karel.** *Daschenka oder Das Leben eines Hundekindes* [Dášeňka čili Život štěněte, 1933]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Karel Čapek. Leipzig: LeiV, 1995. 63 s. ISBN 3-928885-91-X.
690. **ČTVRTEK, Václav.** *Das Mohnpüppchen* [Maková panenka, 1995, pův. O makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976]. Přel. Liselotte Teltscherová, il. Gabriela Dubská, na knižním vyd. spoluprac. Hana Doskočilová. Praha: Albatros, 1995. 30 s. ISBN 80-00-00150-0.
691. **DIVIŠ, Ivan.** *Sursum: Gedichte* [Sursum, 1967]. Přel. Olly Komenda-Soentgerath, il. František Kyncl, doslov napsal Jiří Kutina. Schiedlberg: BACOPA, 1995. 158 s. ISBN 3-903071-19-6.
Bilingvní vydání.
692. **DIVIŠ, Ivan.** *Sursum: tschechisch und deutsch* [Sursum, 1967]. Ed. Roswitha T. Heiderhoff, Viktor Mundt, přel. Olly Komenda-Soentgerath, il. František Kyncl, doslov napsal Jiří Kutina. Eisingen: Heiderhoff, 1995. 153 s. (Lyrikreihe das Neueste Gedicht. Neue Folge, 39) ISBN 3-921640-94-6.
Bilingvní vydání.
693. **FAKTOR, Jan.** *Die Leute trinken zuviel, kommen gleich mit Flaschen an oder melden sich gar nicht oder Georgs Abschiede und Atempausen nach dem verhinderten Werdegang zum Arrogator eines Literaturstosstrupps: Körpertexte, Sprechtexte, Essays.* Berlin: Gerhard Wolf Janus press, 1995. 159 s. ISBN 3-928942-21-2.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
694. **FLUSSER, Vilém.** *Gesten: Versuch einer Phänomenologie* [Gesten, 1991]. Ungekürzte Ausgabe, 3.–4. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995. 239 s. (Fischer Taschenbuch, 12241) ISBN 3-596-12241-4.
Napsáno v němčině.
695. **FLUSSER, Vilém.** *Jude sein: Essays, Briefe, Fiktionen.* Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann, doslov napsal David Flusser. Mannheim: Bollmann, 1995. 189 s. ISBN 3-927901-58-X.
Částečně přeloženo z angličtiny a portugalštiny.
696. **FLUSSER, Vilém.** *Lob der Oberflächlichkeit: für eine Phänomenologie der Medien* [Lob der Oberflächlichkeit, 1993]. Ed. Stefan Bollmann, Edith Flusser. 2., durchges. Auflage. Mannheim: Bollmann, 1995. 336 s. (Schriften, 1) ISBN 3-927901-36-9.
Napsáno v němčině.

697. **FLUSSER, Vilém.** *Die Revolution der Bilder: der Flusser-Reader zu Kommunikation, Medien und Design.* Mannheim: Bollmann, 1995. 236 s. ISBN 3-927901-67-9.
Napsáno v němčině.
698. **FÜRNBERG, Louis.** *Die Begegnung in Weimar: Novelle* [Die Begegnung in Weimar, 1952, čes. vyd. Setkání ve Výmaru, 1972]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 1995. 109 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1067) ISBN 3-7466-1067-2.
Napsáno v němčině.
699. **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 305.–308. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
700. **HAŠEK, Jaroslav.** *Das Weib als holdes Wesen: lehrreiche Beiträge zum Studium der Frauen in böhmischen Landen.* Převypr. a přel. Felix Seebauer, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1995. 85 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-901621-5-0.
Výbor z díla.
701. **HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. 86.–87. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
702. **HOFMAN, Ota.** *Luzie, der Schrecken der Straße* [Lucie, postrach ulice, 1984]. Přel. Josef Feigl, il. Klára Čechová. Düsseldorf: Patmos, 1995. 143 s. ISBN 3-491-37315-8.
703. **HRABAL, Bohumil.** *Hochzeiten im Hause: ein Mädchenroman* [Svatby v domě, 1987]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 454 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2414) ISBN 3-518-38914-9.
704. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [5. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1995]. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 3-518-38254-3.
705. **HRABAL, Bohumil.** *Leben ohne Smoking* [Život bez smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 213 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2461) ISBN 3-518-38961-0.
706. **HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 87 s. (Bibliothek Suhrkamp, 548) ISBN 3-518-01548-6.
707. **HULPACH, Vladimír.** *Ahajute und der Wolkenfresser.* Il. Marek Zawadzki. Esslingen: Esslinger, J. F. Schreiber, 1995. [24] s. ISBN 3-215-13003-3.
708. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten* [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Reinhard Michl. [2. Auflage.] München; Wien: Hanser, [1995]. 137 s. ISBN 3-446-17189-4.
709. **JANÁČEK, Leoš.** *Káta Kabanova: opera o 3 jednáních podle A. N. Ostrovského „Bouře“ v překladu Vinc. Červinky: libretto = Katja Kabanowa: Oper in 3 Akten nach A. N. Ostrowskijs „Gewitter“ in der Übersetzung von Vinc. Červinka: Textbuch* [Káta Kabanová, 1921]. Na motivy díla A. N. Ostrovského, přel. Max Brod. Wien: Universal Edition, 1995. 51 s. (Universal Edition, 30154)
Obsahuje libretto opery. Bilingvní vydání.
710. **KABEŠ, Petr.** *Das Brockengespenst: ausgewählte Gedichte.* Přel. a předmluvu napsal Jiří Gruša. Frankfurt am Main: Palais Jalta, [1995?]. 33 s. (Palais Jalta)
Výbor z díla.
711. **KAŠPAR, Oldřich.** *Märchen der Azteken* [čes. vyd. Děti Opeřeného hada, 1996]. Přel. Carla Bezděková, il. Josef Kremláček. Hanau am Main: Dausien, 1995. 191 s. ISBN 3-7684-5506-8.
712. **KLÍMA, Ivan.** *Liebe und Müll: Roman* [Láska a smetí, 1988]. Přel. Alexandra Baumrucker. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1995. 225 s. (dtv, 12058) ISBN 3-423-12058-4.
713. **KLÍMA, Ivan.** *Liebe und Müll: Roman* [Láska a smetí, 1988]. Přel. Alexandra Baumrucker. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1995. 225 s. (dtv, 12058) ISBN 3-423-12058-4.
714. **KLÍMA, Ivan.** *Warten auf Dunkelheit, Warten auf Licht* [Čekání na tmou, čekání na světlo, 1993]. Přel. Anja Tippner. München; Wien: Carl Hanser, 1995. 275 s. ISBN 3-446-17819-8.
715. **KLOSTERMANN, Karel.** *Dopisy Bettyně = Briefe an Betty.* Ed. a doslov napsali Kristina Kaiserová, Ivan Martinovský, přel. z češ. Gerda Eckelt, il. Květa Monhartová. Ústí nad Labem: Albis international, 1995. 298 s. ISBN 80-901761-3-5.
Korespondence. Bilingvní vydání.
716. **KOHOUT, Pavel.** *Sternstunde der Mörder: Roman* [Hvězdná hodina vrahů, 1995]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Albrecht Knaus, 1995. 476 s. ISBN 3-8135-0112-4.
717. **KŘÍŽKOVÁ, Marie Rút, Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST, eds.** *Ist meine Heimat der Ghettowall?: Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder*

- von Theresienstadt* [Je mojí vlastní hradba ghatt?, 1995]. Přel. Lenka Reinerová, předmluvu napsal Václav Havel. Hanau am Main: Werner Dausien, 1995. 207 s. ISBN 3-7684-1356-X.
- 718. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. [2. Auflage.] Frankfurt am Main; Leipzig: Insel, [1995]. 316 s. (Insel Taschenbuch, 2335) ISBN 3-458-34035-1.
- 719. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Sonderausgabe. München: Hanser, 1995. 241 s. ISBN 3-446-18436-8.
- 720. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. München; [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1995. 241 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2431) ISBN 3-518-38931-9.
- 721. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. [2. Auflage.] München; [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1995. 241 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2431) ISBN 3-518-38931-9.
- 722. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995. 238 s. ISBN 3-596-29264-6.
- 723. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1995. 305 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2537) ISBN 3-518-39037-6.
- 724. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. München; Wien: Hanser, 1995. 150 s. ISBN 3-446-18288-8.
- 725. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 2. Auflage. München; Wien: Hanser, 1995. 150 s. ISBN 3-446-18288-8.
- 726. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. Lizenzausgabe. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1995. 147 s. (Die kleine Reihe) ISBN 3-7632-4506-5.
- 727. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Frankfurt am Main; Leipzig: Insel, 1995. 470 s. (Insel-Taschenbuch, 2347) ISBN 3-458-34047-5.
- 728. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 340 s. (Suhrkamp-Taschenbuch, 2440) ISBN 3-518-38940-8.
- 729. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Sonderausgabe. München: Hanser, 1995. 340 s. ISBN 3-446-18436-8.
- 730. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth. Rheda-Wiedenbrück: Bertelsmann-Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland, [1995]. 330 s. (Jahrhundert-Edition)
- 731. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1651.–1700. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 732. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. München: Hanser, 1995. 300 s. ISBN 3-446-14105-7.
- 733. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Sonderausgabe. München; Wien: Hanser, 1995. 300 s. ISBN 3-446-18436-8.
- 734. LAUB, Gabriel.** *Gespräche mit dem Vogel: Satiren* [Gespräche mit dem Vogel, 1984, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010]. Il. Marian Kamensky. Frankfurt am Main: Ullstein, 1995. 159 s. (Ullstein Buch, 23643) ISBN 3-548-23643-X.
Napsáno v němčině.
- 735. LAUB, Gabriel.** „*Gut siehst du aus*“: *Alltag satirisch* [„Gut siehst du aus“, 1994]. Il. Marian Kamensky. 2. Auflage. München: Langen Müller, 1995. 231 s. ISBN 3-7844-2511-9.
Napsáno v němčině.
- 736. LAUB, Gabriel.** *Je kleiner der Unterschied...: Satiren*. Il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1995. 225 s. ISBN 3-7844-2544-5.
Napsáno v němčině.
- 737. LAUB, Gabriel.** *Urlaub muß sein: Satiren zur Freizeit* [zkrác. vyd. Die Kunst des Sonnenbrands oder Urlaub muss sein!, 1988]. Il. Marian Kamensky. Erweiterte und revidierte Ausgabe. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1995. 209 s. (Ullstein Buch, 23515) ISBN 3-548-23515-8.
Napsáno v němčině.

738. **LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Bekannte Bauernhoftiere*. Il. Jiřina Lockerová. Erlangen: Pestalozzi, 1995. [8] s. ISBN 3-614-23263-8.
739. **LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Tierkinder und ihre Mütter*. Il. Jiřina Lockerová. Erlangen: Pestalozzi, 1995. [8] s. ISBN 3-614-23261-1.
740. **LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Tierkinder wachsen heran*. Il. Jiřina Lockerová. Erlangen: Pestalozzi, 1995. [8] s. ISBN 3-614-23264-6.
741. **LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Verspielte Tierbabys*. Il. Jiřina Lockerová. Erlangen: Pestalozzi, 1995. [8] s. ISBN 3-614-23262-X.
742. **MASARYK, Tomáš Garrigue**. *Polemiken und Essays zur russischen und europäischen Literatur- und Geistesgeschichte: Dostojevskij, von Puškin zu Gorkij, Musset, Byron, Goethe, Lenau*. Ed. Peter Demetz. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 1995. 402 s. (Literatur und Leben, 47) ISBN 3-205-98220-7.
Výbor z díla.
743. **MENZEL, Josef**. *Mischa Kugelrund im Wald* [Míša Kulička v rodném lese, 1939]. Il. Jiří Trnka. Leipzig: LeiV, 1995. 31 s. ISBN 3-928885-72-3.
744. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA**. *Wie der Maukwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jahn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1995. 63 s. ISBN 3-928885-85-5.
745. **MORAVA, Jiří** (psáno MORAVA, Georg J.). *Sehnsucht in meiner Seele: Božena Němcová, Dichterin: ein Frauenschicksal in Alt-Österreich* [čes. vyd. Někdejší Betty, 1995]. Innsbruck: Haymon, 1995. 224 s. ISBN 3-85218-185-2.
Napsáno v němčině.
746. **NÁDHERNÁ Z BORUTÍNA, Sidonie** (psáno NÁDHERNÝ, Sidonie). *Chronik über Vrchotovy Janovice* [čes. vyd. Kronika Vrchotových Janovic, 1998]. Ed. Friedrich Pfäfflin. [Marbach: Friedrich Pfäfflin], 1995. 63 s.
Napsáno v němčině.
747. **NAVRÁTILOVÁ, Martina** (psáno NAVRATILOVA, Martina) a **Liz NICKLES**. *Spiel, Satz und Tod* [The total zone, 1994, čes. vyd. Absolutní nasazení, 1995]. Přel. z angl. Kristian Lutze. München: Bertelsmann, 1995. 381 s. ISBN 3-570-12161-5.
748. **NAVRÁTILOVÁ, Martina** (psáno NAVRATILOVA, Martina) a **Liz NICKLES**. *Spiel, Satz und Tod* [The total zone, 1994, čes. vyd. Absolutní nasazení, 1995]. Přel. z angl. Kristian Lutze. 2. Auflage. München: Bertelsmann, 1995. 381 s. ISBN 3-570-12161-5.
749. **NĚMCOVÁ, Božena**. *Die Großmutter: eine Erzählung aus dem alten Böhmen* [Babička, 1855]. Přel. a doslov napsali Hanna Demetz, Peter Demetz. München: Deutscher Taschenbuch Verlag; Zürich: Manesse, 1995. 441 s. (dtv, 24048: Manesse im dtv) ISBN 3-423-24048-2.
750. **NERUDA, Jan**. *Kleinseitner Geschichten: Eine Woche in einem stillen Hause* [Týden v tichém domě in: Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška, doslov napsal Hugo Rokyta. Prag: Vitalis, 1995. 96 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-901621-8-5.
751. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. 3. Auflage. Würzburg: Arena, 1995. 168 s. ISBN 3-401-04425-7.
752. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1995. 168 s. ISBN 3-7632-4452-2.
753. **PACOVSKÁ, Květa**. *Türme*. Il. Květa Pacovská. Gossau, Zürich: Michael Neugebauer, 1995. [21] l. ISBN 3-85195-368-1.
754. **PALEČKOVÁ, Libuše**. *Nein, ich fürchte mich nicht, nein, nein* [O malém tygrovi, 1985]. Il. Josef Paleček. Gossau, Zürich; Hamburg: Nor-Süd-Verlag, 1995. [28] s. (Ein Nord-Süd-Bilderbuch) ISBN 3-314-00679-9.
755. **PEKÁRKOVÁ, Iva**. *Truck stop rainbows: Roman* [Péra a perutě, 1989]. Přel. Natascha Drubek-Meyer, Ladislav Drůbek. München; Zürich: Piper, 1995. 330 s. ISBN 3-492-03628-7.
756. **PETIŠKA, Eduard**. *Sagenschatz der mährischen Burgen* [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984]. Přel. Gustav Just, Alžběta Kašková. Praha: Martin, 1995. 143 s. ISBN 80-85955-00-8.
757. **PETIŠKA, Eduard**. *Sagenschatz des Böhmisches Königreichs* [výběr z: Čtení o hradech, 1971, samost. vyd. Z pokladnice příběhů království českého, 1994]. Přel. Gustav Just. [Praha]: Martin, 1995. 237 s. ISBN 80-900129-9-X.
758. **PETIŠKA, Eduard a Jan M. DOLAN**. *Sagen und Legenden aus dem alten Prag* [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984]. Přel. Alžběta Kašková, na překladu spoluprac. Ina Karg, Gustav Just. Praha: Martin, 1995. 105 s. ISBN 80-901744-7-7.
759. **PROCHÁZKOVÁ, Iva**. *Eulengesang: Roman* [čes. vyd. Soví zpěv, 1999]. Na něm. vyd. spoluprac. Anna Pokorná. Weinheim: Beltz & Gelberg, 1995. 201 s. ISBN 3-407-80831-3.

- 760. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Mittwoch schmeckt gut* [Mittwoch schmeckt gut, 1991, čes. vyd. Středa nám chutná, 1994]. Il. Karin Lechler. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1995. 126 s. (RTB Lesespaß, 1935) ISBN 3-473-51935-9.
- 761. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Sommer hat Eselsohren: Erzählung* [Der Sommer hat Eselsohren, 1984, čes. vyd. Červenec má oslí uši, 1995]. Přel. Teresa Sedmidubská, il. Otto S. Svend. [4. Auflage.] Weinheim: Beltz und Gelberg, [1995]. 217 s. (Gullivers Bücher, 57) ISBN 3-407-78057-5.
- 762. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wer spinnt denn da?* [Komu chybí kolečko?, 1980]. Přel. Gabriele Osenberg. [2. Auflage.] Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, [1995]. 155 s. (Ravensburger Taschenbuch: Lesespass, 1887) ISBN 3-473-51887-5.
- 763. PUTÍK, Jaroslav.** *Der Mann mit dem Rasiermesser: Roman* [Muž s břitvou, 1986]. Přel. Peter Sacher. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1995. 430 s. ISBN 3-462-02448-5.
- 764. PUTÍK, Jaroslav.** *Odysee auf tschechisch* [Odysea po česku, 1992]. Ed. a přel. Marcela Euler, předmluvu napsala Christa Wolf. Frankfurt am Main: Palais Jalta, [1995?]. 67 s. (Edition Palais Jalta)
- 765. SACHER, Peter, ed.** *Prag erzählt* [Prag erzählt, 1994]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Lisette Buchholz, Grete Ebner-Eschenhaym, Joseph Hahn, Karl-Heinz Jähn, Gustav Just, Franz Peter Künzel, Marianne Pasetti-Swoboda, Ludwig Richter, Peter Sacher, Josephine Spitzer, doslov napsal Peter Sacher. 8.–9. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995. 303 s. (Fischer Taschenbücher, 1490) ISBN 3-596-11799-2.
Antologie: dtto záznam č. 673.
- 766. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knižka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 1995. 179 s. ISBN 3-928885-22-7.
- 767. SIROVÁTKA, Oldřich, ed.** *Tschechische Volksmärchen.* Přel. Gertrud Oberdorffer, doslov napsal Oldřich Sirovátka. 6. Auflage. München: E. Diederich, 1995. 309 s. (Die Märchen der Weltliteratur) ISBN 3-424-00325-5.
Výbor českých lidových pohádek.
- 768. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Die drei goldenen Schlüssel* [The three golden keys, 1994, čes. vyd. Tři zlaté klíče, 1995]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1995. [48] s. ISBN 3-446-18318-3.
- 769. SKÁCEL, Jan.** *Das dreizehnte schwarze Pferd* [výběr z: Třináctý černý kůň, 1993]. Ed. a přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt: Wieser, 1995. 180 s. ISBN 3-85129-158-1.
- 770. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten* [Prodaná nevěsta, 1866]. Přel. a doslov napsal Kurt Honolka. Stuttgart: Philipp Reclam, 1995. 47 s. (Universal-Bibliothek, 8584) ISBN 3-15-008584-5.
Obsahuje libreto opery.
- 771. STINGL, Miloslav.** *Das Reich der Inka: Ruhm und Tod der „Sonnensöhne“* [Synové Slunce: sláva a pád největší indiánské říše, 1985]. Přel. Hans Gaertner. Augsburg: Bechtermünz, 1995. 383 s. ISBN 3-86047-212-7.
- 772. STINGL, Miloslav.** *Tod in der Südsee: Abenteurer, Entdecker, Kolonisatoren; und was sagen die Ureinwohner zu den vergangenen 500 Jahren?* [Smrt v ráji, 1988]. Přel. Susanne Stengel-Raven, il. Petr Pačes. Zeuthen: Carl, 1995. 265 s. ISBN 3-931133-03-6.
- 773. ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Koříinka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. [3. Auflage.] Erlangen: K. Müller, 1995. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
- 774. TICHÝ, Jaroslav.** *Europäische Burgsagen* [čes. vyd. Kniže Dracula a jiné hradní pověsti, 1998]. Přel. Ursula Sedmidubská, il. Marie Preclíková. Erlangen: K. Müller, [1995?]. 208 s. ISBN 3-86070-019-7.
- 775. VIEWEGH, MICHAL.** *Rosen für Marqueta oder Abendgesellschaften der Revolutionäre: tschechischer Beitrag* [čes. vyd. Růže pro Markétu aneb Večírky revolucionářů, 2004]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Bauer, [cca 1995]. 481.
Divadelní hra, napsaná na začátku 90. let 20. století.
- 776. WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. 2. Auflage. Mannheim: Bollmann, 1995. 205 s. ISBN 3-927901-54-7.
Napsáno v němčině.
- 777. WAGNEROVÁ, Alena, ed.** *Prager Frauen: neun Lebensbilder.* Přel. Kurt Krolop, Marie Lienau, Barbara Mainerová, Alena Wagnerová, předmluvu napsala Alena Wagnerová. Mannheim: Bollmann, 1995. 240 s. (Frei und Frau) ISBN 3-927901-59-8.
Obsahuje texty: Susanna Roth (*Božena Němcová: sehnsucht nach einem anderen Leben*); Jana Hradilková (*Eliška Krásnohorská: den Frauen die Bildung!*; přel. Barbara Mainerová); Jaroslava Janáčková (*Tereza Nováková: Baum und Felsen*; přel. Marie Lienau); Růžena Grebeníčková a Marie Jirásková (*Jaroslava Vondráčková: der Traum von der Wolle*);

přel. Alena Wagnerová); Soňa Hendrychová (*Františka F. Plamínková: Politik als Berufung*; přel. Marie Lienau); Rita Bischof (*Töyen: aus der Dunkelkammer des Lebens*); Pavel Kohn (*Olga Fierz: am Leben im Schatten*); Alena Wagnerová (*Jiřina Šiklová: drei Tage und einige Jahre im Leben der Jiřina Šiklová; Edith Flusser: Annäherung an einem Lebenslauf und eine Stadt*); Milena Jesenská (*Der Teufel am Herd*; přel. Kurt Krolop).

- 778. WEIL, Jiří.** *Leben mit dem Stern: Roman* [Život s hvězdou, 1949]. Přel. Gustav Just. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995. 220 s. (rororo) ISBN 3-499-13378-4.
- 779. WEIL, Jiří.** *Mendelssohn auf dem Dach: Roman* [Na střeše je Mendelssohn, 1960]. Přel. Eckhard Thiele. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995. 283 s. ISBN 3-499-13705-4.
- 780. WERNISCH, Ivan.** *Nesetkání = Nichtbegegnung*. Ed. a il. Stefanie Harmsová, přel. Peter Urban. Praha: Vysoká škola uměleckopřímýslavá; Jaroslav Jandourek, 1995. 41 s., [9] l. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 781. ZAPLETAL, Miloš.** *Der Pfad des Mutes: Roman* [Stezka odvahy, 1982]. Přel. Gustav Just, il. Gustav Krum. Baunach: Deutscher Spurbuchverlag, 1995. 185 s. (Spurbücher-voller Spannung und Abenteuer, 15) ISBN 3-88778-015-9.
- 782. ZÍDEK, Karel.** *An der Elbe lag ein Kahn: eine Familienchronik aus Böhmen* [Na Labi stával člun, 1988]. Přel. Gabriela Husáková. Prag: Vitalis, 1995. 137 s. ISBN 80-901621-6-9.

1996

- 783. AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Du bist einmalig: zehn zärtliche Geschichten* [Du bist einmalig!, 1981]. Il. Hekme Heine. München: tabu-Verlag, 1996. 60 s. ISBN 3-930777-35-5. Napsáno v němčině.
- 784. AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Das Wundererl*. Il. Dieter Wiesmüller. Hamburg: Carlsen, 1996. [26] s. ISBN 3-551-51528-X. Napsáno v němčině.
- 785. BORKOVEC, Petr.** *Přívoz = Überfuhr*. Ed. Ludwig Hartinger, přel. Christa Rothmeier, il. Christian Thanhäuser. Ottensheim an der Donau: Thanhäuser, 1996. [32] s. (Ranitzdrucke, 2) ISBN 3-900986-17-7. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 786. BOUČKOVÁ, Tereza.** *Indianerlauf* [Indiánský běh, 1991]. Přel. Kathrin

Liedtke, Eva Profousová. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1996. 155 s. (rororo, 13732) ISBN 3-499-13732-1.

- 787. DEML, Jakub.** *Píseň vojína šilence* [Das Lied eines wahnsinnig gewordenen Soldaten, 1935, čes. vyd. Píseň vojína šilence, 1935]. Přel. z něm. Ladislav Dvořák, il. Emanuel Ranný. Praha: Emanuel Ranný, 1996. [114] l. Napsáno v němčině. Bilingvní vydání.
- 788. DVOŘÁK, Antonín a Jaroslav KVAPIL.** *Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyrical fairytale in three acts: op. 114* [Rusalka, 1901]. Ed. Karel Šolc, přel. do něm. Robert Brock, přel. do angl. Daphne Rusbridge, předmluvu napsal Otakar Šourek. 5. vyd. Praha: Bärenreiter Editio Supraphon, 1996. 1 klavírní výtah (XXII, 307 s.). ISBN 80-7058-363-0. Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 789. ECKER, Edith, Karl KRIEG, Bernhard SETZWEIN, Václav MAIDL a Marek NEKULA, eds.** *Tschechische Gegenwartsliteratur*. Přel. Miluše Vagaday, Christa Rothmeier, Reiner Kunze, Franz Peter Künzel, Peter Lotar, Peter Pont, Ludvík Kundera, Felix Philipp Ingold, Anja Tippner, Lenka Reinerová, Eva Profousová, Beata Smandek, Waltraud Seidlhofer, Christa Schmitt, Barbara Kiendl, Natascha Drubek-Meyer, Tomáš Kafka, Marek Spielmann, Susanna Roth, Kathrin Liedtke, eseje napsali Peter Becher, Jiří Peňás, Jiří Trávníček, Peter Kurzeck, Anja Tippner, Eva Profousová, Václav Maidl, Franz Peter Künzel. Passau: Passauer Pegasus; Karl Krieg, 1996. 322 s. (Passauer Pegasus, 14(27/28). Sonderheft, ISSN 0724-0708) Antologie textů: Michal Ajvaz (*Der Dschungel* [Džungle in: Druhé město, 1993]); Alexandra Berková (*Die Leiden des hingebungsvollen Lümmels* [ukázka z: Utrpení oddaného všiváka, 1993]); Tereza Boučková (*Wenn Sie einen Mann lieben* [ukázka z: Když milujete muže, 1995]); Zuzana Brabcová (*Diebeszeit: Der erste Fall* [Pád první in: Zlodějina, 1995]); Daniela Hodrová (*Theta* [ukázka z: Théta, 1992]); Bohumil Hrabal (*Hochzeiten im Hause* [ukázka z: Svatby v domě, 1987]); Ivan Klíma (*Draußen regent es* [Venku prší in: Milostné rozhovory, 1995]); Jiří Kratochvíl (*Im Hotel Avion* [V hotelu Avion in: Avion, 1995]); Marek Nekula (*Der Mitternachtsbus* [Půlnoční autobus in: Pellicova 47, 1994]); Lenka Procházková (*Der Tisch*); Jáchym Topol (*Die Schwester* [ukázka z: Sestra, 1994]); Michal Viewegh (*Mädchenerziehung in Böhmen* [ukázka z: Výchova dívek v Čechách, 1994]); poezie: Helena Aeschbacherová, Michal Ajvaz, Ivan Blatný, Petr Borkovec, Ivan Diviš, Vladimír Holan, Josef Hrubý, Lenka Chytilová, Pavel Kolmačka, Karel Kryl, Ludvík Kundera, Jaroslav Pižl, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Jáchym Topol.
- 790. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam

- Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1996. 90 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 791. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. [2. Auflage.] Weinheim: Beltz und Gelberg, 1996. 90 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 792. ERBEN, Karel Jaromír a Božena NĚMCOVÁ.** *Märchen* [Pohádky, 1993]. Přel. Günther Jarosch, Valter Kraus, il. Josef Lada. In dieser Auswahl die 2. Ausgabe. Prag: Albatros, 1996. 118 s. ISBN 80-00-00459-3.
- 793. FILIP, Ota.** *...doch die Märchen sprechen deutsch: Geschichten aus Böhmen.* München: Langen Müller, 1996. 214 s. ISBN 3-7844-2584-4.
Napsáno v němčině.
- 794. FLUSSER, Vilém.** *Die Geschichte des Teufels* [Die Geschichte des Teufels, 1993, čes. vyd. Příběh ďábla, 1997]. Ed. Andreas Müller-Pohle. 2. Auflage. Göttingen: European Photography, 1996. 196 s. (Edition Flusser, 2) ISBN 3-923283-41-5, 3-923283-40-7.
Napsáno v němčině.
- 795. FLUSSER, Vilém.** *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 5. Auflage. Göttingen: European Photography, 1996. 186 s. (Edition Flusser, 4) ISBN 3-923283-43-1, 3-923283-44-X.
Napsáno v němčině.
- 796. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie.* Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. Mannheim: Bollmann, 1996. 355 s. (Schriften, 4) ISBN 3-927901-39-3.
Napsáno v němčině.
- 797. FLUSSER, Vilém.** *Die Revolution der Bilder: der Flusser-Reader zu Kommunikation, Medien und Design* [Die Revolution der Bilder, 1995]. 2. Auflage. Mannheim: Bollmann, 1996. 236 s. ISBN 3-927901-67-9.
Napsáno v němčině.
- 798. FLUSSER, Vilém.** *Žwiegespräche: Interviews 1967–1991.* Ed. Klaus Sander. Göttingen: European Photography, 1996. 255 s. (Edition Flusser, 9) ISBN 3-923283-34-2.
Napsáno v němčině.
- 799. FUČÍKOVÁ, Renáta.** *Biblische Geschichten aus dem Alten Testament* [Vyprávění ze Starého zákona, 1996]. Přel. Ursula Sedmidubská, il. Renáta Fučíková. Hanau am Main: Dausien, 1996. [80] s. ISBN 3-7684-3669-1.
- 800. FÜRNBURG, Louis.** *War ein Wintertag...: Gedichte.* Ed. Herbert Meinke. Berlin: Dahlemer Verlag-Anst. Fischer, 1996. 28 s. ISBN 3-928832-07-7.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
- 801. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 309.–406. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1996. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
- 802. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 245.–247. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1996. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
- 803. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 248.–255. Tausend. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1996. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
- 804. HAŠEK, Jaroslav.** *Das Weib als holdes Wesen: lehrreiche Beiträge zum Studium der Frauen in böhmischen Landen.* Převypr. a přel. Felix Seebauer, il. Karel Hruška. 2.–4. Tausend. Prag: Vitalis, 1996. 85 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-901621-5-0.
Výbor z díla.
- 805. HAVEL, Václav.** *Von welcher Zukunft ich träume* [výběr z: Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1996. 121 s. (rororo, 22066) ISBN 3-499-22066-0.
- 806. HOLUB, Josef.** *Bonifaz und der Räuber Knapp: Roman.* Weinheim; Basel: Beltz & Gelberg, 1996. 241 s. ISBN 3-407-79696-X.
Napsáno v němčině.
- 807. HOLUB, Josef.** *Bonifaz und der Räuber Knapp: Roman* [Bonifaz und der Räuber Knapp, 1996]. 2. Auflage, 11.–14. Tausend. Weinheim; Basel: Beltz & Gelberg, 1996. 241 s. ISBN 3-407-79696-X.
Napsáno v němčině.
- 808. HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. Einmalige Sonderausgabe. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1996. 194 s. ISBN 3-407-79713-3.
Napsáno v němčině.
- 809. HRUBÝ, Josef.** *Aus den Augen in die Augen.* Přel. Franz Peter Künzel, Waltraud Seidlhofer, Christa Schmitt, Erika Annuss, doslov napsal Rudolf

- Grulich. Bad Kissingen: Heiligenhof, 1996. 78 s. (Poesis ethnica, 7; Erbe und Zukunft, 1)
Výbor z poezie.
- 810. CHUDOŽILOV, Petr.** *Charlotte von Huglfing* [čes. vyd. Myší knížka, 2019]. Il. Reinhard Michl. München; Wien: Hanser, 1996. 79 s. ISBN 3-446-18558-5.
Napsáno v němčině.
- 811. CHVATÍK, Květoslav** (psáno CHVATIK, Kvetoslav). *Die Fallen der Welt: der Romancier Milan Kundera* [Svět románů Milana Kundery, 1994]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1996. 223 s. (Fischer Taschenbücher, 1890) ISBN 3-596-12976-1.
- 812. JANÁČEK, Leoš.** *Jenůfa: Její pastorkyňa: opera o třech jednáních: brněnská verze (1908) = Ihre Stieftochter: Oper in drei Akten* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissové, ed. Charles Mackerras, John Tyrrell, přel. do něm. Max Brod. Wien: Universal Edition, 1996. 1 partitura (XLV, 491 s.). ISMN M-008-05544-7.
Obsahuje libreto opery.
- 813. JESENSKÁ, Milena.** *Alles ist Leben: Feuilletons und Reportagen 1919–1939* [Alles ist Leben, 1984]. Ed. a biografickou skicu napsala Dorothea Rein, texty z češ. přel. Reinhard Fischer. 4. veränderte Auflage. Frankfurt am Main: Neue Kritik, 1996. 277 s., [18] s. obr. příl. ISBN 3-8015-0192-2.
- 814. JESENSKÁ, Milena.** „*Ich hätte zu antworten tage- und nächtelang*“: *die Briefe von Milena* [čes. rozš. vyd. Dopisy Mileny Jesenské, 1998]. Ed. Alena Wagnerová. Mannheim: Bollmann, 1996. 218 s. ISBN 3-927901-79-2.
Výběr z korespondence.
- 815. KAUTMAN, František.** *Die Welt Franz Kafkas* [Svět Franze Kafky, 1990]. Přel. Eva Berglová. Praha: Academia, 1996. 246 s. ISBN 80-200-0595-1.
- 816. KLEČEK, Franz.** *Aus meinen dreissigjährigen Erinnerungen als Prager Kleinseitner Fiaker* [Z třicetiletých vzpomínek pražského malostranského fiakristy, 1914]. Doslov napsala Johanna v. Herzogenberg. Prag: Vitalis, 1996. 84 s. (Bibliotheca Bohemica, 15) ISBN 80-85938-10-3.
- 817. KLÍMA, Ivan.** *Liebende für eine Nacht, Liebende für einen Tag: Erzählungen* [Milenci na jednu noc, 1964; Milenci na jeden den, 1970]. Přel. Alexandra Baumrucker. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1996. 194 s. (Deutsche Taschenbücher, 12150) ISBN 3-423-12150-5.
- 818. KLOSTERMANN, Karel.** *Böhmerwaldskizzen* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed., částečně přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 1996. 176 s. ISBN 3-88849-049-9.
- 819. KOCOUREK, Vítězslav** (psáno KOCOUREK, V.). *Homers Ilias* [L'Iliade, 1993]. Přel. Ingrid Kondrková, il. Jiří Běhounek. Hanau am Main: Dausien, 1996. 246 s. ISBN 3-7684-3634-9.
- 820. KOCOUREK, Vítězslav** (psáno KOCOUREK, V.). *Homers Odyssee* [Homérova Odysseia, 1981]. Přel. Wolf B. Oerter, il. Jiří Běhounek. 2. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1996. 248 s. ISBN 3-7684-3635-7.
- 821. KOHOUT, Pavel.** *Weißbuch in Sachen Adam Juráček: Professor für Leibeserziehung und Zeichnen an der Pädagogischen Lehranstalt in K. kontra Sir Isaac Newton, Professor für Physik an der Universität Cambridge* [Weißbuch in Sachen Adam Juráček, 1970, čes. vyd. Bílá kniha o kauze Adam Juráček, 1991, pův. Bílá kniha ve věci Adama Juráčka, 1978]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. München: Albrecht Knaus, Goldmann, 1996. 253 s. (Goldmann, 72042: btb) ISBN 3-442-72042-7.
- 822. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Mahnrufe des Elias = Clamores Eliae: (Auswahl)* [Clamores Eliae, 1977, čes. vyd. Křiky Eliášovy, 1992]. Ed. a přel. z lat. Jiří Beneš, něm. překlad přeprac. Jindřich Buben, Marianne Bornhauser. [Prag]: Primus, 1996. 46 s. ISBN 80-85625-54-7.
- 823. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Zurück nach Europa: Erzählungen.* Essen: Ariel, 1996. 116 s. ISBN 3-930148-10-2.
Napsáno v němčině.
- 824. KRATOCHVIL, Jiří.** *Inmitten der Nacht Gesang: Roman* [Uprostřed noci zpěv, 1992]. Přel. Susanna Roth, Kathrin Liedtke. Berlin: Rowohlt, 1996. 266 s. ISBN 3-87134-241-6.
- 825. KUNDERA, Ludvík.** *Altes Motiv: Gedicht* [Starý motiv in: Ptaní, 1990]. Přel. Reiner Kunze. [Hauzenberg]: Toni Pongratz, 1996. [8] s. (Druck für Freunde, 11)
Bibliofilie.
- 826. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 421.–432. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1996. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
- 827. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. [3. Auflage.] [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1996]. 305 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2288) ISBN 3-518-38788-X.
- 828. KUNDERA, Milan.** *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Brigitte Weidmann. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt

- am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1996. 172 s. (Fischer, 13517)
ISBN 3-596-13517-6.
- 829. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994].
Přel. z franc. Susanna Roth. 3. Auflage. München; Wien: Hanser, 1996.
150 s. ISBN 3-446-18288-8.
- 830. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994].
Přel. z franc. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde
Gutenberg, 1996. 150 s. ISBN 3-7632-4506-5.
- 831. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc.
Susanna Roth. Ungekürzte Buchgemeinschafts-Lizenzausgabe. Rheda-
-Wiedenbrück: Bertelsmann-Club; Wien: Buchgemeinschaft Donauland
Kremayr und Scheriau, [1996]. 155 s.
- 832. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973,
čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor.
[5. Auflage.] Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1996. 367 s. (Suhrkamp
Taschenbuch, 1950) ISBN 3-518-38450-3.
- 833. KUNDERA, Milan.** *Tomas und Teresa: [von Der unerträglichen Leichtigkeit
der Liebe]* [ukázka z: L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd.
Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Berlin: Delius, 1996. 16 s. (Literacard, 9)
ISBN 3-931870-08-1.
- 834. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman*
[L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost
bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1701.–1750. Tausend. Frankfurt am Main:
Fischer Taschenbuch Verlag, 1996. 300 s. (Fischer Taschenbuch, 1690)
ISBN 3-596-25992-4.
- 835. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes.
vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 226.–255. Tausend. Frankfurt
am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1996. 415 s. (Roman Fischer, 10672)
ISBN 3-596-10672-9.
- 836. KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments
trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer
Taschenbuch Verlag, 1996. 265 s. (Fischer Taschenbücher, 12988)
ISBN 3-596-12988-5.
- 837. LADA, Josef.** *Leicht mißratene Märchen* [Nezbedné pohádky, 1946]. Přel. Jürgen
Ostmeyer, il. Josef Lada. Praha: Albatros, 1996. 140 s. ISBN 80-00-00234-5.
- 838. LANGER, František.** *Prager Legenden* [Pražské legendy, 1996, c1956].
Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Cyril Bouda. Prag: Albatros, 1996. 114 s.
ISBN 80-00-00450-X.
- 839. LAUB, Gabriel.** *Denken verdirbt den Charakter: alle Aphorismen* [Denken
verdirbt den Charakter, 1984, čes. vyd. Myšlení kazí charakter, 1991].
Zürich: Sanssouci, 1996. 215 s. ISBN 3-7254-1104-2.
Napsáno v němčině.
- 840. LAUB, Gabriel.** „Gut siehst du aus“: *Satiren* [„Gut siehst du aus“, 1994].
Il. Marian Kamensky. Frankfurt am Main; Berlin: Ullstein, 1996. 231 s.
(Ullstein Buch, 23917) ISBN 3-548-23917-X.
Napsáno v němčině.
- 841. LAUB, Gabriel.** *Man kann's auch positiv sehen.* Il. Marian Kamensky.
München: Langen Müller, 1996. 184 s. ISBN 3-7844-2577-1.
Napsáno v němčině.
- 842. LAUB, Gabriel.** *Mein lieber Mensch: neue Gespräche mit dem Vogel* [Mein
lieber Mensch, 1987, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010]. Il. Marian
Kamensky. Frankfurt am Main: Ullstein, 1996. 159 s. (Ullstein Buch, 23769)
ISBN 3-548-23769-X.
Napsáno v němčině.
- 843. MARKOVÁ, Marta.** *Olga Havlová, oder, Über die Würde der Frauen: neun
Porträts tschechischer Frauen: neuen Porträts tschechischer Frauen* [Olga Havlová
a ty druhé ženy ve vnitřní emigraci, 1996]. Doslov napsal Peter Demetz.
Innsbruck: Ed. Löwenzahn, 1996. 185 s. (Skarabäus) ISBN 3-7066-2141-X.
Rozhovory Marty Markové s: Věra Čáslavská, Olga Havlová, Vlasta Chramostová, Eva
Kantůrková, Božena Komárková, Eda Kriseová, Augusta Skálová, Anna Šabatová,
Ruth Tosková.
- 844. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto:
eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz
Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1996. 63 s. ISBN 3-928885-97-9.
- 845. MILER, Zdeněk, Hana DOSKOČILOVÁ [a Josef BRUKNER].** *Der
Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992; et al.]. Il. Zdeněk Miler.
2. Auflage. Leipzig: LeiV, 1996. 80 s. ISBN 3-928885-25-1.
Dále obsahuje: *Der Maulwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]; *Der Tag
des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]; *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa].
- 846. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Verklärte Nacht* [čes. vyd. Zjasněná noc, 2009].
München; Wien: Hanser, 1996. 148 s. ISBN 3-446-18762-6.
Napsáno v němčině.
- 847. NĚMCOVÁ, Božena.** *Die Großmutter: eine Erzählung aus dem alten Böhmen*
[Babička, 1855]. Přel. a doslov napsali Hanna Demetz, Peter Demetz.
2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag; Zürich: Manesse,
1996. 441 s. (dtv, 24048: Manesse im dtv) ISBN 3-423-24048-2.

848. **NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag*. Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger a Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam, 1996. 160 s. (Reclams Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 3-15-008770-8.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
849. **NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Abendplaudereien* [Večerní šplechty in: *Povídky malostranské*, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1996. 120 s. (Bibliotheca Bohemica, 8) ISBN 80-901621-9-3.
850. **NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Eine Woche in einem stillen Hause* [Týden v tichém domě in: *Povídky malostranské*, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška, doslov napsal Hugo Rokyta. 4.–6. Tausend. Prag: Vitalis, 1996. 96 s. (Bibliotheca Bohemica, 7) ISBN 80-901621-8-5.
851. **NEUWIRTH, Barbara, ed.** *Ich trage das Land: das Frauen-Buch der Ränder*. Texty z češ. přel. Christa Rothmeier, doslov napsala Barbara Neuwirth. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 1996. 361 s. ISBN 3-85129-148-4.
Antologie textů, z českých autorek: Iva Pekárková (*Federn und Flügel* [ukázka z: *Péra a perutě*, 1989]); Alexandra Berková (*Die Leiden eines ergebenen Nichtsnutzes* [ukázka z: *Utrpení oddaného všiváka*, 1993]); Lenka Procházková (*Ein süßes Wochenende* [Sladký víkend in: *Přijed' ochutnat*, 1982]); Zuzana Brabcová (*Diebsgeschichte* [Zlodějina, 1995]); Sylvie Richterová (*Abc-Buch der Vatersprache* [ukázka z: *Slabikář otcovského jazyka*, 1991]); Eva Kantůrková (*Als wir uns nach der Freiheit sehnten* [Jak se nám zachtělo svobody in: *Proměny = Metamorphosen = Premeny* 26, 1989, in: *Záznaky paměti*, 1997]); Hana Bělohorská (*Frau N.* [Paní N in: *Nebezpečné výpravy*, 1994]).
852. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Karel, Jarda und das wahre Leben* [Peníze a uličníci]. Přel. Miroslav Novák. Würzburg: Arena, 1996. 167 s. ISBN 3-401-04672-1.
853. **PACOVSKÁ, Květa.** *Alphabet*. Il. Květa Pacovská. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1996. [22] l. ISBN 3-473-33367-0.
854. **PAVLÁT, Leo.** *Jüdische Märchen*. Přel. Helena Weisová-Tomanová, il. Jiří Běhounek. 4. Auflage. Hanau am Main: Dausien, 1996. 212 s. ISBN 3-7684-5540-8.
855. **PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Truck stop rainbows: Roman* [Péra a perutě, 1989]. Přel. Natascha Drubek-Meyer, Ladislav Drůbek. München; Zürich: Piper, 1996. 330 s. (Piper, 2291) ISBN 3-492-22291-9.
856. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause* [čes. vyd. *Únos domů*, 1998]. Na něm. překladu spoluprac. Vojta Pokorný. München: Ellermann, 1996. 139 s. ISBN 3-7707-3042-9.
857. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fünf Minuten vor dem Abendessen* [Fünf Minuten vor dem Abendessen, 1992, čes. vyd. *Pět minut před večeří*, 1996]. Il. Heinz Schindele. Leipzig; Stuttgart; Düsseldorf: Klett-Grundschulverlag, 1996. 30 s. ISBN 3-12-231520-3.
858. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Zeit der geheimen Wünsche* [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. *Čas tajných přání*, 1992]. Přel. Gabriele Osenberg. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1996. 203 s. ISBN 3-423-78080-0.
859. **REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [čes. vyd. *Kavárna nad Prahou*, 2001]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 1996. 269 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1168) ISBN 3-7466-1168-7.
Napsáno v němčině.
860. **SÍS, Petr** (psáno SIS, Peter). *Der Sternenbote: ein Bilderbuch über das Leben des berühmten Naturwissenschaftlers, Mathematikers, Astronomen, Philosophen und Physikers Galileo Galilei* [Starry messenger: Galileo Galilei, 1996, čes. vyd. *Hvězdný posel: kniha o životě slavného vědce, matematika, astronoma, filozofa a fyzika Galilea Galileiho*, 1996]. Přel. z angl. Tatjana Michaelis, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1996. [35] s. ISBN 3-446-18689-1.
861. **SÍS, Petr** (psáno SIS, Peter). *Die unglaubliche Geschichte des Jan Welzl* [A small tall tale from the far far North, 1993, čes. vyd. *Podivuhodný příběh Eskymo Welzla*, 1995]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München: Hanser, 1996. [36] s. ISBN 3-446-18450-3.
862. **SKÁCEL, Jan.** *Das elfte weisse Pferd* [Jedenáctý bílý kůň, 1964]. Ed. a přel. Christa Rothmeier. 2. Auflage. Klagenfurt; Salzburg: Wieser, 1996. 177 s. ISBN 3-85129-086-0.
863. **SKÁCEL, Jan.** *Fährgeld für Charon: Gedichte*. Přel. Reiner Kunze. 4. Auflage. Gifkendorf: Merlin-Verlag, 1996. 118 s. ISBN 3-87536-093-1.
Výbor ze sbírek: *Kolik příležitostí má růže*, 1957; *Co zbylo z anděla*, 1960; *Hodina mezi psem a vlkem*, 1962; *Smutěnka*, 1965. Nazváno podle básně Převozné pro Charóna in: *Smutěnka*, 1965.
864. **SKÁCEL, Jan.** *Henri Rousseau aus Ivančice* [Henri Rousseau z Ivančic in: *Host do domu* 10, 1963]. Ed. a přel. Christa Rothmeier, il. Christian Thanhäuser. Klagenfurt: Wieser, 1996. 33 s. ISBN 3-85129-192-1.
Výbor z díla. Bibliofile.
865. **STINGL, Miloslav.** *Die Götter der Karibik: die Geschichte der afroamerikanischen Kultur*. Düsseldorf: ECON Taschenbuch Verlag, 1996. 293 s. (Econ, 26203; Econ Sachbuch) ISBN 3-612-26203-3.
866. **ŠKUTINA, Vladimír.** *Wo die Zeit wohnt: ein modernes Märchen* [Kde bydlí čas, 1985]. Il. Marie-José Sacré. 6. Auflage. Zürich: Bohem Press, 1996. 1 sv. ISBN 3-85581-171-7.

867. **TOMANOVÁ-WEISOVÁ, Helena** (psáno TOMANOVÁ, Helena). *Setkání v Praze = Begegnungen in Prag*. Praha: Argo, 1996. 76 s. ISBN 80-85794-72-1. Bilingvní vydání.
868. **TOPOL, Jáchym**. *Das hier kenn' ich: achtundvierzig Gedichte, zweisprachig = Tady to znám*. Přel. Natascha Drubek-Meyer et al., il. Olaf Nicolai. Berlin: Druckhaus Galrev, 1996. 48 s. (Galrev, 45) ISBN 3-910161-70-7. Výbor z básnických sbírek: *Sestra*, 1994; *Miluju tě k zbláznění*, 1991; *V úterý bude válka*, 1992. Bilingvní vydání.
869. **TOPOL, Jáchym**. *K vodojemu 24: Zwischen Kirche und Western*. Přel. a předmluvu napsaly Anja Tippner, Eva Profousová. Leverkusen: Weihermüller, 1996. 129 s. ISBN 3-929325-03-9. Výbor z básnických sbírek: *Miluju tě k zbláznění*, 1991; *V úterý bude válka*, 1992. Bilingvní vydání.

1997

870. **BĚLOHRADSKÁ, Hana**. *Das letzte Abendmahl: ein Prager Kriminalroman* [Poslední večeře, 1966]. Přel. Paul Kruntorad. Wien: Deuticke, 1997. 174 s. ISBN 3-216-30202-4.
871. **BINAR, Ivan**. *Die Kunstkitterei: Roman* [Kytovna umění, 1988]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Zsolnay, 1997. 219 s. ISBN 3-552-04822-7.
872. **BOY, Miriam, ed.** *Pragerinnen: Texte von Prager Autorinnen aus dem 19. und 20. Jahrhundert*. Přel. Rolf Ulbrich, Otto Pick, Jana Nováková, Josefine Spitzer a Susanna Roth, předmluvu napsala Miriam Boy. Praha: Vitalis, 1997. 263 s. ISBN 80-85938-00-6. Antologie: Milena Jesenská (*Lynchjustiz in Europa* [Soudce Lynch v Evropě in: Přítomnost 15, 1938]); Eda Kriseová (*Das Begräbnis des Karossenkutschers* [ukázka z: Křížová cesta kočárového kočího, 1977], přel. Susanna Roth); Věra Linhartová (*Der Kampf* [Zápas s andělem in: Prostor k rozlišení, 1964], přel. Josefine Spitzer); Marie Majerová (*Alenkas Tagebuch* [Alenka píše deník in: Cesta blesku, 1951], přel. Jana Nováková); Božena Němcová (*Die wilde Bára* [Divá Bára in: Divá Bára, 1862, pův. in: Česká pokladnice, 1855], přel. Rolf Ulbrich); Růžena Svobodová (*Der Schuss* [Rána in: Černí myslivci, 1916], přel. Otto Pick).
873. **[BUCHHOLZ, Quint]**. *In meine Bücher lege ich mein Herz: Geschichten zu Bildern von Quint Buchholz*. Text z češ. přel. Anja Tippner, text z franc. přel. Uli Aumüller, il. Quint Buchholz. München: Carl Hanser, 1997. 47 s. ISBN 3-446-19024-4. Ilustrace Q. Buchholze doprovázené texty světových autorů, z českých autorů: Ivan Klíma (*Das Buch – Freund und Feind*, přel. Anja Tippner); Milan Kundera (*Er war diese ununterbrochene Kontrolle...*, přel. Uli Aumüller).

874. **BURGER, Adolf**. *Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte* [Dáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983]. Přel. autor, il. Peter Edel, Leo Haas. Berlin: Neues Leben, 1997. 272 s. ISBN 3-555-01486-9.
875. **DOSKOČILOVÁ, Hana**. *Das Damoklesschwert und andere bekannte Geschichten aus alter und uralter Zeit* [Damoklův meč a další známé příběhy z doby dávné a nejdávnější, 1991]. Přel. Eleonore Schmidt, il. Gabriel Filčík. Praha: Albatros; Bautzen: Domowina, [1997]. 92 s. ISBN 3-7420-0735-1.
876. **ČAPEK, Josef**. *Geschichten vom Hündchen und vom Kätzchen* [Povídání o pejskovi a kočičce, 1929]. Přel. Otto F. Babler, Jürgen Ostmeyer, il. Josef Čapek. Prague: Albatros, 1997. 130 s. ISBN 80-00-00587-5.
877. **ČAPEK, Karel a Josef ČAPEK**. *Das Hundemärchen und zwei andere* [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932]. Přel. Jürgen Ostmeyer. Prag: Albatros, 1997. 69 s. ISBN 80-00-00547-6.
878. **ERET, Alexander Oswald**. *Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídaní*. Il. Petr Payne. Mauer bei Wien: Samizdat, 1997. 175 s., [37] s. obr. příl. Výbor z děl z let 1982–1990. Dvojjazyčné vydání.
879. **FILIP, Ota**. *Die stillen Toten unterm Klee: Wiedersehen mit Böhmen* [Die stillen Toten unterm Klee, 1992]. 2. Auflage. München: Langen Müller, 1997. 224 s. ISBN 3-7844-2417-1. Napsáno v němčině.
880. **FLUSSER, Vilém**. *Dinge und Undinge: Phänomenologische Skizzen* [Dinge und Undinge, 1993]. 2. [Auflage]. Doslov napsal Florian Rötzer. München: Hanser, 1997. 149 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-17321-8. Napsáno v němčině.
881. **FLUSSER, Vilém**. *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 8. durchgesehene Auflage. Göttingen: European Photography, 1997. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 3-923283-47-4; 3-923283-48-2. Napsáno v němčině.
882. **FLUSSER, Vilém**. *Gesten: Versuch einer Phänomenologie* [Gesten, 1991]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 239 s. (Fischer Taschenbuch, 12241) ISBN 3-596-12241-4. Napsáno v němčině.
883. **FLUSSER, Vilém**. *Medienkultur*. Ed. Stefan Bollmann. Frankfurt am

- Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 238 s. (Fischer, 13386; Forum Wissenschaft. Kultur & Medien) ISBN 3-596-13386-6.
Napsáno v němčině.
- 884. FLUSSER, Vilém.** *Nachgeschichte: eine korrigierte Geschichtsschreibung* [Nachgeschichte, 1990, čes. vyd. Postdějiny, 2018]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 333 s. (Forum Wissenschaft. Kultur & Medien, 2490) ISBN 3-596-13387-4.
Napsáno v němčině.
- 885. FLUSSER, Vilém.** *Vom Stand der Dinge: eine kleine Philosophie des Design* [Vom Stand der Dinge, 1993]. Ed. Fabian Wurm. Göttingen: Steidl, 1997. 126 s. (Steidl Taschenbuch, 86) ISBN 3-88243-249-7.
Napsáno v němčině.
- 886. FORMAN, Miloš a Jan NOVÁK.** *Rückblende: Erinnerungen* [Co já vím: autobiografie Miloše Formana, 1994, přel. z angl. verze Turnaround: a memoir, 1994]. Přel. z angl. Brigitte Jakobit. München: Heyne, 1997. 397 s. (Heyne allgemeine Reihe, 01/10272) ISBN 3-453-12440-5.
- 887. FUCIMANOVÁ, Milena.** *Schmerzstrauch: poetische Prosa und Gedichte.* Přel. Reiner Kunze. Hauenberg: Pongratz, 1997. [32] s. (Edition Toni Pongratz, 62) ISBN 3-931883-07-8.
Obsahuje část básnické prózy Akord dim, 1998.
- 888. FUČÍKOVÁ, Renáta.** *Biblische Geschichten aus dem Neuen Testament* [Vyprávění z Nového zákona, 1997]. Přel. Ursula Sedmidubská, il. Renáta Fučíková. Hanau am Main: Dausien, 1997. [80] s. ISBN 3-7684-3670-5.
- 889. GRÜNY, Christian, ed.** *Jüdische Erzählungen aus Prag.* Přel. Gustav Just, Marianne Pasetti-Swoboda, Emil Saudek, předmluvu napsal Christian Grüny. Praha: Vitalis, 1997. 199 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-901621-1-8.
Antologie česky a německy píšících autorů, z česky píšících: Vojtěch Rakous (*An der Wegscheide* [Na rozcestí, 1914], přel. Emil Saudek); Karol Sidon (*Mutti singt die zweite Stimme* [Stunde namens Hoffnung, 1978], přel. Marianne Pasetti-Swoboda); Jiří Weil (*Leben mit dem Stern* [ukázka z: Život s hvězdou, 1946], přel. Gustav Just).
- 890. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 1997. 807 s. (Aufbau-Taschenbücher, 6014: Aufbau Bibliothek) ISBN 3-7466-6014-9.
- 891. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1997. 325 s. (rororo, 12732: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12732-6.
- 892. HOLAN, Vladimír.** *Schnee.* Přel. Otto František Babler. Samotišky: [s. n.], 1997. 5 l.
- 893. HOLUB, Josef.** *Lausige Zeiten: Roman.* Weinheim; Basel: Beltz und Gelberg, 1997. 244 s. ISBN 3-407-79743-5.
Napsáno v němčině.
- 894. HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1997. 194 s. (Gulliver Taschenbuch, 262) ISBN 3-407-78262-4.
Napsáno v němčině.
- 895. HORNÍČEK, Miroslav** (psáno HORNICEK, Miroslav). *Rosen und Pistolen: eine Gaunerkomödie* [Tři Alberti a slečna Matylda, 1976]. Ed. Paul Bäcker, přel. Jiří Stach. München: Stückgut Theaterverlag, [1997]. 721.
Divadelní hra.
- 896. HRABAL, Bohumil.** *Allzu laute Einsamkeit* [Příliš hlučná samota, 1980]. Přel. Peter Sacher. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 113 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2768; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39268-9.
- 897. HRABAL, Bohumil.** *Die Bafler: Erzählungen* [výběr z: Pábitelé, 1964]. Ed. a přel. Peter Franz Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 127 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2763; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39263-8.
- 898. HRABAL, Bohumil.** *Ein Heft ungeteilter Aufmerksamkeit* [Sešitek nerozlišujících pozorností in: Domácí úkoly z pilnosti, 1982]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 93 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1241) ISBN 3-518-22241-4.
- 899. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jahn. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 1997. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2764; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39264-6.
- 900. HRABAL, Bohumil.** *Die Schur: Erzählung* [Postřižiny, 1976]. Přel. Franz Peter Künzel. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 147 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1613) ISBN 3-518-38113-X.
- 901. HRABAL, Bohumil.** *Das Städtchen, in dem die Zeit stehenblieb: Roman in Geschichten* [Městečko, kde se zastavil čas, pův. Městečko, ve kterém se zastavil čas, 1978]. Přel. a doslov napsala Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 174 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2767; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39267-0.

902. **HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 87 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2765; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39265-4.
903. **HRABAL, Bohumil.** *Verkaufe Haus, in dem ich nicht mehr wohnen will: Roman in sieben Erzählungen* [Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, 1965]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1997. 153 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2766; Bohumil Hrabal: Romane und Erzählungen) ISBN 3-518-39266-2.
904. **HULPACH, Vladimír.** *Indianergeschichten* [Indiánskou stezskou, 1997]. Přel. Carla Bezděková, Heinz Koblichke, il. Jiří Petráček, Jan Sovák. Hanau am Main: Dausien, 1997. 192 s. ISBN 3-7684-3738-8.
905. **JANÁČEK, Leoš.** *Jenufa – Její pastorkyňa: brněnská verze (1908): libreto = Jenufa – Ihre Stieftochter: Brünnener Fassung (1908): Textbuch* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissovové, přel. Max Brod. Wien: Universal Edition, 1997. 59 s. ISBN 3-7024-0233-0.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.
906. **KLÍMA, Ivan.** *Ein Liebessommer: Roman* [Ein Liebessommer, 1973, čes. vyd. Milostné léto, 1979]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. Vom Autor überarb. Ausgabe, 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1997. 246 s. (dtv, 12339) ISBN 3-423-12339-7.
907. **KLÍMA, Ivan.** *Meine ersten Lieben: Erzählungen* [Moje první lásky, 1985]. Přel. Anja Tippner. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1997. 267 s. (dtv, 12309) ISBN 3-423-12309-5.
908. **KLÍMA, Ivan.** *Richter in eigener Sache: Roman* [Soudce z milosti, 1986]. Přel. Alexandra Baumrucker. Wien: Zsolnay, 1997. 574 s. ISBN 3-552-04831-6.
909. **KLOSTERMANN, Karel.** *Heiteres und Trauriges aus dem Böhmerwald, oder, der „Böhmerwaldskizzen“ 2. Teil* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed., částečně přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 1997. 174 s. ISBN 3-88849-050-2.
910. **KOHOUT, Pavel.** *Sternstunde der Mörder: Roman* [Hvězdná hodina vrahů, 1995]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Goldmann, 1997. 476 s. (Goldmann, 72175: btb) ISBN 3-442-72175-X.
911. **KOHOUT, Pavel.** *Sternstunde der Mörder: Roman* [Hvězdná hodina vrahů, 1995]. Přel. Karl-Heinz Jähn. 2. Auflage. München: Goldmann, 1997. 476 s. (Goldmann, 72175: btb) ISBN 3-442-72175-X.
912. **KOHOUT, Pavel.** *Sternstunde der Mörder: Roman* [Hvězdná hodina vrahů, 1995]. Přel. Karl-Heinz Jähn. 4. Auflage. München: Goldmann, 1997. 476 s. (Goldmann, 72175: btb) ISBN 3-442-72175-X.
913. **KOHOUT, Pavel.** *Wo der Hund begraben liegt: Roman* [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. Kde je zakopán pes, 1987]. Přel. Joachim Bruss. München: Goldmann, 1997. 527 s. (Goldmann, 72095: btb) ISBN 3-442-72095-8.
914. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Die Mutterschule* [Informatorium školy mateřské, 1630]. Ed. a přel. Karl Würzburger. Neuhausen-Stuttgart: Hänssler, 1997. VI, 80 s. ISBN 3-7751-3026-8.
915. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Panegyricus Carolo Gustavo = Lobrede an König Karl X. Gustav: lateinisch-deutsch* [Panegyricus Carolo Gustavo, 1655, čes. vyd. Chvalozpěv na Karla Gustava in: Spisy historické a politické, 1972]. Ed., přel. z lat. a úvod napsal Jürgen Beer. Sankt Augustin: Academia, 1997. 94 s. (Schriften zur Comeniusforschung, 25) ISBN 3-89665-051-3.
Bilingvní německo-latinské vydání.
916. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Der Weg des Lichts = Via lucis* [Via lucis, 1668, čes. vyd. Cesta světla, 1961]. Přel. z lat., úvod napsal a okomentoval Uwe Voigt. Hamburg: Meiner, 1997. XLIX, 268 s. (Philosophische Bibliothek, 484) ISBN 3-7873-1240-4.
917. **KŠAJTOVÁ, Marie.** *Was heißt hier zu klein?* [Ze života rodiny Horáčkovy, 1995]. Přel. Hilde Weissberger, il. Barbara Schumann. Freiburg; Basel; Wien: Kerle, 1997. 120 s. ISBN 3-451-70207-X.
918. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 434.–445. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 238 s. (Fischer-Taschenbücher, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
919. **KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, [1997]. 305 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2288) ISBN 3-518-38788-X.
920. **KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 1997. 159 s.
Kniha v Braillově písmu.
921. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí,

- 1985]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 13713) ISBN 3-596-13713-6.
- 922. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 256.–280. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 3-596-10672-9.
- 923. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Auswahl* [výběr z: Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 15. Auflage. Hirschgraben: Cornelsen, 1997. 64 s. (Hirschgraben-Lesereihe für die Schule) ISBN 3-454-22100-5.
- 924. LADA, Josef.** *Laufe, Käthe!* [Utíkej, Káčo, utíkej, pův. Ku-Ku! Jen po mně vztáhněte ruku!, 1941]. Přel. Valtr Kraus. [Prag]: Albatros, 1997. [12] s. ISBN 80-00-00570-0.
- 925. LAUB, Gabriel.** *Die Kunst des Lachens.* Il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1997. 240 s. ISBN 3-7844-2654-9.
Napsáno v němčině.
- 926. LUSTIG, Arnošt.** *Finsternis wirft keine Schatten: Roman* [Tma nemá stín, 1991]. Přel. Peter Ambros. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1997. 253 s. ISBN 3-423-12306-0.
- 927. MACOUREK, Miloš a Adolf BORN.** *Der Mach und die Schebestová in der Schule* [Mach a Šebestová ve škole, 1997, pův. in: Mach a Šebestová, 1982]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Adolf Born. Praha: Albatros, 1997. 148 s. ISBN 80-00-00590-5.
- 928. MENZEL, Josef.** *Mischa Kugelrund im Wald* [Míša Kulička v rodném lese, 1939]. Il. Jiří Trnka. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 1997. 63 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 929. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der Adler* [Krtek a orel, 1996]. Přel. Karel-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1997. 78 s. ISBN 3-89603-005-1.
- 930. MILER, Zdeněk a Josef Alois NOVOTNÝ** (psáno J. A. NOVOTNÝ). *Der Maulwurf in der Stadt* [Krtek ve městě, 1987]. Přel. Karel-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1997. 79 s. ISBN 3-89603-012-4.
- 931. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Die Fassade: M. N. O. P. Q.: Roman* [Die Fassade, 1987, čes. vyd. Fasáda, 1991]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1997. 439 s. ISBN 3-423-12473-3.
Napsáno v němčině.
- 932. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Treibeis: Roman* [Treibeis, 1992, čes. vyd. Ledová tříšť, 2001]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1997. 233 s. (dtv, 1690) ISBN 3-423-12308-7.
Napsáno v němčině.
- 933. NAVRÁTILOVÁ, Martina** (psáno NAVRATILOVA, Martina) a **Liz NICKLES.** *Spiel, Satz und Tod* [The total zone, 1994, čes. vyd. Absolutní nasazení, 1995]. Přel. z angl. Kristian Lutze. München: Goldmann, 1997. 381 s. (Goldmann, 43593) ISBN 3-442-43593-5.
- 934. NAVRÁTILOVÁ, Martina** (psáno NAVRATILOVA, Martina) a **Liz NICKLES.** *Tödliches Comeback: Roman* [Breaking point, 1996, čes. vyd. Soupeřky na život a na smrt, 1997]. Přel. z angl. Heidi Lichtblau. München: Goldmann, 1997. 376 s. (Goldmann, 43251) ISBN 3-442-43251-0.
- 935. NĚMCOVÁ, Božena.** *Durch diese Nacht sehe ich keinen einzigen Stern: drei Brief-Entwürfe.* Přel. a doslov napsala Susanna Roth. Berlin: Friedenauer Presse, 1997. 30 s. ISBN 3-932109-03-1.
Výběr z korespondence.
- 936. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Abendplaudereien* [Večerní šplechty in: Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška. 2. Auflage. Prag: Vitalis, 1997. 120 s. (Bibliotheca Bohemica, 8) ISBN 80-7253-376-2.
- 937. NOVÁK, Ladislav.** *Verzwoffnung* [výběr z: Závratě čili Zdoufalství, 1968]. Přel. Stefan Teichgräber. Ottensheim an der Donau: Buchwerkstatt Thanhäuser, 1997. [40] s. ISBN 3-900986-20-7.
- 938. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 147 s. (Fischer, 80099: Fischer Schatzinsel) ISBN 3-596-80099-4.
- 939. PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. [5. Auflage.] Ravensburg: Ravensburger Buchverlag Maier, [1997]. [26] s. ISBN 3-473-33569-X.
- 940. PAWLOWSKÁ, Halina.** *Entnerote Frauen handeln kühn: Erzählung* [Zoufalé ženy dělají zoufalé věci, 1993]. Přel. Jan-Peter Abraham. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1997. 93 s. (rororo, 22119: Neue Frau) ISBN 3-499-22119-5.
- 941. PETIŠKA, Eduard.** *Der ewige Jude von Prag: jüdische Märchen und Legen aus dem alten Prag* [výběr z: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968; et al.]. Přel. Gustav Just. [Brandýs nad Labem]: Martin, 1997. 109 s. ISBN 80-85955-09-1.

942. **PETIŠKA, Eduard.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: [eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte]* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 1997. 63 s.
Kniha v Braillově písmu.
943. **PROCHÁZKA, Jan.** *David und der Weihnachtskarpfen* [čes. vyd. David a vánoční kapr, 2000, pův. nepřep. vyd. Der Karpfen, 1974]. Povídku Der Karpfen přep. Iva Procházková, přel. Erika Honolka, il. Philip Waechter. München: Ellermann, 1997. 76 s. ISBN 3-7707-3055-0.
944. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause. 1* [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. Únos domů, 1998]. Paderborn: Blindenschrift-Verlag Pauline von Mallinckrodt, 1997. 101 s.
Kniha v Braillově písmu.
945. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause. 2* [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. Únos domů, 1998]. Paderborn: Blindenschrift-Verlag Pauline von Mallinckrodt, 1997. s. 105–217.
Kniha v Braillově písmu.
946. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Eulengesang: Roman* [Eulengesang, 1995, čes. vyd. Soví zpěv, 1999]. Na něm. vyd. spolupracovala Anna Pokorná. Weinheim: Beltz & Gelberg, 1997. 201 s. (Gullivers Bücher, 772: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78772-3.
947. **PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fünf Minuten vor dem Abendessen* [Fünf Minuten vor dem Abendessen, 1992, čes. vyd. Pět minut před večeří, 1996]. Il. Heinz Schindele. Leipzig; Stuttgart; Düsseldorf: Klett-Grundschulverlag, 1997. 30 s. ISBN 3-12-231524-6.
948. **PUTÍK, Jaroslav.** *Der Mann mit dem Rasiermesser: Roman* [Muž s břitvou, 1986]. Přel. Peter Sacher. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1997. 430 s. (rororo, 13874) ISBN 3-499-13874-3.
949. **REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001]. 2. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 1997. 269 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1168) ISBN 3-7466-1168-7.
Napsáno v němčině.
950. **ROTHMEIER, Christa, ed.** *Europa erlesen: Mähren.* Přel. Erika Annuß, Walter Annuß, Erich Bertleff, Peter Demetz, Franz Fühmann, Rudolf Fuchs, Uwe Grüning, Herbert Hentschel, K. Klaudy, Robert König, Zdeněk Kožmín, Ludvík Kundera, Franz Peter Künzel, Kathrin Liedtke, Josef Mühlberger, Marianne Pasetti-Swoboda, Susanna Roth, Christa Rothmeier, Johannes Schröpfer, Henry Schumann, Wolfgang Spitzbart, Josefine Spitzer, Miroslav Svoboda, Stefan Teichgräber, Eckhard Thiele, Peter Vilimek, Alois Vogel, předmluvu napsal Lojze Wieser, doslov napsala Christa Rothmeier. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 1997. 239 s. (Europa erlesen) ISBN 3-85129-218-6.
Antologie českých a evropských spisovatelů, z českých autorů: Tomáš Bata (*Schuster aus Leidenschaft* [ukázka z: Úvahy a projevy, 1932]); Ivan Binar (*Aussiedlung; Neue Heimat* [ukázka z: Kytovna umění, 1988]); Jan Čep (*Schwester Angst* [ukázka z: Sestra úzkost, 1975]), Jakub Deml (*Heimat*); Ota Filip (*Die Himmelfahrt des Lojzek Lapáček aus Schlesisch Ostrau; Der Wettkampf* [ukázky z: Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 1974]); Bohumil Hrabal (*Es gibt noch Männer auf der Welt!* [ukázka z: Smrt pana Baltisberga in: Perlička na dně, 1963]); Jiří Kratochvil (*Im Hotel Avion* [V hotelu Avion in: Avion, 1995]); Milan Kundera (*Der Ritt der Könige; In der Verbannung* [ukázka z: Žert, 1967]); Alois Mrštík (*Mährens Feiertag*); Vítězslav Nezval (*Třebíč – Stadt der Städte* [ukázka z: Z mého života, 1959]); Jan Procházka (*Es lebe die Republik!* [ukázka z: Ať žije republika, 1964]); Sylvie Richterová (*Abc-Buch der Vatersprache* [ukázka z: Slabikář otcovského jazyka, 1991]); Jan Tabor (*Reise nach Batagonien*); Jan Trefulka (*Schimpfwörter* [ukázka z: O bláznech jen dobré, 1978]); Ludvík Vaculík (*Berge, die nicht töten* [ukázka z: Sekyra, 1966]; *Bei uns in Mähren* [ukázka z: Srpnový rok, 1990]); poezie: Petr Bezruč, Ivan Blatný, Otokar Březina, František Halas, Jiřina Hauková, Ludvík Kundera, Óndra Lysohorský, Oldřich Mikulášek, Vítězslav Nezval, Ladislav Novák, Zdeněk Rotrekl, Jan Skácel, Antonín Sova, Jiří Wolker, Vilém Závada.
951. **SACHER, Peter, ed.** *Prag erzählt* [Prag erzählt, 1994]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Lisette Buchholz, Grete Ebner-Eschenhaym, Joseph Hahn, Karl-Heinz Jahn, Gustav Just, Franz Peter Künzel, Marianne Pasetti-Swoboda, Ludwig Richter, Petr Sacher, Josephine Spitzer, doslov napsal Petr Sacher. 10.–11. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 303 s. ISBN 3-596-11799-2.
Antologie: dtto záznam č. 673.
952. **SEKORA, Ondřej.** *Ein fixer Kerl, der Ferdy* [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, il. Ondřej Sekora. Praha: Albatros, 1997. 75 s. ISBN 80-00-00526-3.
953. **SMETANOVÁ, Jindřiška.** *Hinter Prager Fenstern* [výběr z: Ustláno na růžích a pod nebesy, 1971]. Přel. Lenka Reinerová, il. Karel Chaba, předmluvu napsal Ines Köhler. Prag: Vitalis, 1997. 142 s. (Bibliotheca Bohemica, 16) ISBN 80-85938-22-7.
954. **STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Berlin: Kinderbuchverlag, 1997. [30] s. ISBN 3-358-02140-8.
955. **STEINER, Katharina, ed.** *Kleine Bettlektüre für alle, die das Goldene Prag lieben.* Texty z češ. přel. Grete Ebner-Eschenhaym, Grete Reiner, et al.,

- text z franc. přel. Susanna Roth. Bern: Scherz, [1997?]. 124 s. (Kleine Bettlektüre) ISBN 3-502-39194-7.
- Antologie textů, z českých autorů: Karel Čapek (*Der Dichter* [Básník in: Povídky z jedné kapsy, 1929]); Jaroslav Hašek (*Dienstlich um Wein* [ukázka z: Dobrý voják Švejk opatřuje mešní víno in: Dobrý voják Švejk a jiné podivné historky, 1912]); Václav Havel (*Kann man denn so einfach fragen?* [ukázka z: Zahradní slavnost, 1963]); Milan Kundera (*Zirkumflexe wie Schmetterlingsflügel* [ukázka z: La lenteur, 1994]); Jan Neruda (*Wie sich Herr Worel sein Meerschaumpfeifchen anrauchte* [Jak si nakouřil pan Vorel pěnovku in: Povídky malostranské, 1878]); Helena Tomanová-Weissová (*Ein anderes Vineta*).
- 956. STEJSKAL, Martin.** *Geheimnisse des magischen Prag*. Přel. Ehrengard Herzig, autor fotografií Jan Daňhel. Prag: Dauphin, 1997. 101 s. ISBN 80-86019-39-X.
- 957. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Eine prima Saison: ein Roman über die wichtigsten Dinge des Lebens* [Prima sezóna: text o nejdůležitějších věcech života, 1975]. Přel. Marcela Euler. Wien; München: Deuticke, 1997. 284 s. ISBN 3-216-30322-5.
- 958. ŠPIDLÍK, Tomáš.** *Der Weg des Geistes* [Il cammino dello spirito, 1995, čes. vyd. Cesta ducha, 1995]. Přel. z ital. St. Ottilien: EOS Verlag, 1997. 172 s. ISBN 3-88096-359-2.
- 959. ŠTOVÍČEK, Vratislav a Pavel ŽILÁK.** *Gullivers Reisen* [Gulliverovy cesty, 1997]. Převyprávěno podle románu Jonathana Swifta, přel. Anna Zatloukalová, il. Pavel Žilák. Hanau am Main: Dausien, 1997. 80 s. ISBN 3-7684-3767-1.
- 960. TAFEL, Jaroslav.** *Mein heißer Sommer mit Sherlock Holmes* [Prázdniny s Sherlockem Holmesem, 1994, c1966]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Aare, 1997. 190 s. ISBN 3-7260-0465-3.
- 961. TOPOL, Jáchym.** *Der Engel exit: Roman* [Anděl, 1995]. Přel. Peter Sacher. Berlin: Volk und Welt, 1997. 205 s. ISBN 3-353-01060-2.
- 962. TOPOL, Jáchym.** *Der Engel exit: Roman* [Anděl, 1995]. Přel. Peter Sacher. 2. Auflage. Berlin: Volk und Welt, 1997. 205 s. ISBN 3-353-01060-2.
- 963. TŘEŠŇÁK, Vlastimil.** *Minimax* [Minimax in: Babylon, 1982]. Přel. a rozhovor s autorem sepsal Peter Ambros, il. Jiří Vincenc Slavíček. Prag: Vitalis, 1997. 136 s. ISBN 80-85938-24-3.
- 964. VONDRÁČKOVÁ, Helena.** „*Unter der Asche meiner Liebe ist noch Glut*“: *Erinnerungen*. Ed. Vera Offenberg, Ulrich Offenberg. Originalausgabe. Berlin: Ullstein, 1997. 136 s., [24] s. obr. příl. (Ullstein Taschenbuch, 35721) ISBN 3-548-35721-0.
- 965. WAGNEROVÁ, Alena.** *Die Familie Kafka aus Prag: im Hauptquartier des Lärms* [čes. vyd. V ohnisku nepokoje: Hermann Kafka a jeho rodina, 2003]. [Düsseldorf; Mannheim]: Bollmann, 1997. 215 s. ISBN 3-927901-91-1.
- Napsáno v němčině.
- 966. WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 205 s. (Fischer Taschenbücher, 13258) ISBN 3-596-13258-4.
- Napsáno v němčině.
- 967. WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. 6.–7. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1997. 205 s. (Fischer Taschenbücher, 13258) ISBN 3-596-13258-4.
- Napsáno v němčině.
- 968. WERICH, Jan.** *Fimfarum und andere alte und neue Märchen* [Fimfárum, 1960]. Přel. Jürgen Ostmeier, il. Jiří Trnka. Prag: Albatros, 1997. 242 s. ISBN 80-00-00577-8.
- 1998**
- 969. ACKERMANN, Uta a Werner FRITSCH, eds.** *Böhmen: ein literarisches Porträt*. Texty z češ. přel. Otto F. Babler, Alexandra Baumrucker, Frank Boldt, Elisabeth Borchardt, Antonín Brousek, Günther Deicke, Peter Demetz, Kuno Graf Des Fours, Paul Eisner, Verena Flick, Hans Gaertner, Manfred Peter Hein, Karl-Heinz Jähn, Gustav Just, Reiner Kunze, Charlotte Mahler, Josef Mühlberger, Jan Patočka, Richard Pietraß, Peter Pont, Antje Pose, Jürgen Rennert, Susanna Roth, Christa Rothmeier, Petr Simon, Eckhard Thiele, text M. Formana přel. z angl. Brigitte Jakobeit. Frankfurt am Main; Leipzig: Insel-Verlag, 1998. 264 s. (Insel Taschenbuch, 1994) ISBN 3-458-33694-X.
- Antologie textů evropských autorů, z českých autorů: Josef Čapek (*Rübezahls Garten* [ukázka z: Krakonošova zahrada, 1918]); Karel Čapek (*Sobotka* [ukázka z: Básníková Sobotka in: Obrázky z domova, 1953]); Sanfte Hügel aus rotem Sandstein [ukázka z: Kraj Jiráskův in: Obrázky z domova, 1953]; *Auf dem Goldenen Steig* [Na Zlaté stezce in: Obrázky z domova, 1953]); Jakub Deml (*Trauer in Kukus* [ukázka z: Ein denkwürdiger Tag in Kukus, 1933, čes. vyd. Památný den v Kuksu, 1933]); Jaroslav Durych (*Böhmisches Dorf* [ukázka z: Boží duha, 1969]); Miloš Forman (*Mein zweihöckriges Kamel* [ukázka z: Turnaround, 1994, čes. vyd. Co já vím, 1994]); Jaroslav Hašek (*Die Predigt aus der Baumkrone*); Josef Hiršal (*Honig* [ukázka z: Píseň mládí, 1986]); Vladimír Holan (*Der Sand beharrt auf seinem Recht* [ukázka z: Sebrané spisy Vladimíra Holana, X, 1988]); Bohumil Hrabal (*Eger in Trümmern, So wanderten wir durch die*

Sternennacht [ukázky z: Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]; *Wer Wind sät...* [ukázka z: Svatby v domě, 1987]; *Gotteskinder* [ukázka z: Život bez smokingu, 1986]; *Das Schneeglöckchenfest* [ukázka z: Slavnosti sněženek, 1978]; *Die Schöne Poldi* [ukázka z: Krásná Poldi, 1990]; Leoš Janáček (*Sie wurden eingefangen* [Schytali je! in: Fejetony z Lidových novin, 1958]); Ivan Klíma (*Was empfindet ein Mensch an Orten, wo ihn der Tod häufiger umkreist als Vögel?* [ukázka z: Láska a smetí, 1988]); Karel Klostermann (*Unterwegs zur Quelle der Warmen Moldau, Aber eines hat der Böhmerwald* [ukázka z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]); Karel Hynek Mácha (*Abend auf Bezděz* [Večer na Bezdězu in: Spisy Karla Hynka Máchy, 1862]; *Valdice* [Valdice in: Spisy Karla Hynka Máchy, 1862]); Božena Němcová (*Großmutter* [ukázka z: Babička, 1855]); Ota Pavel (*Der schwarze Hecht* [Černá štika in: Jak jsem potkal ryby, 1974]; *Weißer Pilze* [Bílé hříby in: Jak jsem potkal ryby, 1974]; *Menschenherzen* [ukázka z: Dlouhá míle in: Jak jsem potkal ryby, 1974]; *Die können dich auch töten* [Můžou tě i zabít in: Jak jsem potkal ryby, 1974]); Jaroslav Seifert (*Blick auf die Burgruine Trosky* [Studánka a básník in: Všecky krásy světa, 1981]); Josef Škvorecký (*Trauerweiden in Kolín* [ukázka z: Zbabělci, 1958]); Vladislav Vančura (*Das Städtchen Benešov* [ukázka z: Pekař Jan Marhoul, 1924]); poezie: Petr Borkovec, Jakub Deml, Jiří Gruša, František Halas, Dagmar Hilarová, Vladimír Holan, František Hrubín, Josef Hrubý, Emil Juliš, Jan Skácel, Antonín Sova, Vilém Závada.

- 970. BIEBL, Konstantin.** *Böhmisches Paradies*. Přel. Karl-Heinz Jähn, lepty Jörg Lehmann. Berlin: Ludewig, 1998. 14 s. ISBN 3-9805851-2-3.
Výbor z díla. Bibliofilie.
- 971. BRANDNER, Meret, ed.** *Tschechische Erzählungen aus Prag*. Přel. Meret Brandner, Reinhard Fischer, Bedřich Schick, Grete Ebner-Eschenhaym, Gustav Just, Otto Pick, Josefine Spitzer, předmluvu napsala Meret Brandner, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1998. 183 s. (Bibliotheca Bohemica, 11) ISBN 80-901621-4-2.
Antologie: Eduard Bass (*Erwägungen eines erfahrenen Illusionisten* [Úvahy zkušeného ilusionisty in: Lidé z maringotek, 1941], přel. Bedřich Schick); Josef Čapek (*Der Sohn des Bösen* [Syn zla in: Lelio, 1917], přel. Otto Pick); Karel Čapek (*Der Hellscher* [Jasnovidce in: Povídky z jedné kapsy, 1929], přel. Grete Ebner-Eschenhaym); Jaroslav Hašek (*Beim Friseur* [U holiče in: Satiry a humoresky, 1955, pův. in: Veselý kalendář obrázkový na rok 1912], přel. Gustav Just); Bohumil Hrabal (ukázka z: *Hochzeiten im Hause* [Svatby v domě, 1987]); Milena Jesenská (*Prager Hinterhöfe im Frühling* [in: Alles ist Leben, 1996, c1984, pův. Pražské jarní dvorečky in: Národní listy 68, 1928], přel. Reinhard Fischer); Věra Linhartová (*Das Zimmer* [Pokoj in: Prostor k rozlišení, 1964], přel. Josefine Spitzer); Jan Neruda (*Wohin damit?* [Kam s ním?: příspěvek k nynější vraždě, 1917], přel. Meret Brandner); Karel Poláček (*Das Karusell* [Kolotoč in: Metempsychóza čili stěhování duší, 1969, pův. in: Tribuna 2, 1925], přel. Meret Brandner); Vlastimil Třešňák (*Beim Essen wird nicht gesprochen* [U jídla se nemluví, 1996], přel. Meret Brandner).
- 972. BRÁZDA, Jiří.** *Sie hat mich noch nicht erschossen: sie hat mich noch nicht erschossen; Pitaval eines Notars* [Notářský pitaval, 1987]. Přel. Christine Moravcová. Berlin: DNotV Verlag und Service GmbH, 1998. 219 s. ISBN 3-88579-101-3.

- 973. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, [1998]. 90 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 974. ČTVRTEK, Václav.** *Das Mohnpüppchen* [Maková panenka, 1995, pův. O makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976]. Přel. Liselotte Teltscherová, il. Gabriela Dubská. Prag: Albatros, 1998. 30 s. ISBN 80-00-00602-2.
- 975. FIBICH, Ondřej.** *Pasovské elegie = Passauer Elegien*. Přel. Harald Grill, il. Angelika Binder von Krieglstein-Bender. Praha: Nakladatelství Franze Kafky, 1998. 31 s. ISBN 80-85844-41-9.
Výbor z díla. Bilingvní vydání.
- 976. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie* [Kommunikologie, 1996]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. Frankfurt am Main: Fischer, 1998. 355 s. ISBN 3-596-13389-0.
Napsáno v němčině.
- 977. FLUSSER, Vilém.** *Medienkultur* [Medienkultur, 1997]. Ed. Stefan Bollmann. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 238 s. (Fischer-Taschenbücher, 50125) ISBN 3-596-50125-3.
Napsáno v němčině.
- 978. FLUSSER, Vilém.** *Standpunkte: Texte zur Fotografie*. Ed. Andreas Müller-Pohle. Göttingen: European Photography, 1998. 255 s. (Edition Flusser, 8) ISBN 3-923283-50-4.
Napsáno v němčině.
- 979. FLUSSER, Vilém.** *Vom Subjekt zum Projekt; Menschwerdung* [Vom Subjekt zum Projekt; Menschwerdung, 1994, čes. vyd. Od subjektu k projektu, 2020]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 284 s. ISBN 3-596-13388-2.
Napsáno v němčině.
- 980. Gedicht Bild Geste Laut: konkrete und experimentelle Poesie in Tschechien der 60er Jahre.** Přel. Světlana Kotyková, Felicitas Tláskalová, předmluvu napsali Bohumila Grögerová, Josef Hiršal. Prag: Ministerium für auswärtige Angelegenheiten der Tschechischen Republik, 1998. 31 s. ISBN 80-900706-9-8.
Antologie české experimentální poezie: Karel Adamus, Zdeněk Barborka, Vladimír Burda, Václav Havel, Josef Hiršal a Bohumila Grögerová, Josef Honys, Emil Juliš, Jiří Kolář, Běla Kolářová, Ladislav Nebeský, Ladislav Novák, Jindřich Procházka, Karel Trinkewitz, Jiří Valoch. Vícejazyčné vydání.

981. **HAVEL, Václav.** *Moral in Zeiten der Globalisierung.* Přel. Joachim Bruss, Eva Profousová. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1998. 255 s. (rororo, 22382: rororo aktuell) ISBN 3-499-22382-1.
Výbor politických projevů.
982. **HAVLÍČEK, Zbyněk.** *Die dreiundsechzigste Art: Gedichte* [Způsob šedesátý třetí, 1951]. Přel. Dominique Fliegler, Martin Hrádek, Tereza Uteseny, doslov napsal Jiří Holý. Sulzbach: Konrad Kirsch, 1998. 96 s. (Das ... ferngesteuerte Buch, 8) ISBN 3-929844-04-4.
983. **HODROVÁ, Daniela.** *Città dolente. Teil [3], Theta: Roman* [Trýznivé město: Théta, 1992]. Přel. Susanna Roth. Zürich: Ammann, 1998. 292 s. ISBN 3-250-10334-9.
984. **HOLUB, Josef.** *Juksch Jonas und der Sommer in Holundria: Roman.* Weinheim: Beltz und Gelberg, 1998. 221 s. ISBN 3-407-79784-2.
Napsáno v němčině.
985. **HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. 2. [Auflage]. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1998. 194 s. (Gulliver Taschenbuch, 262) ISBN 3-407-78262-4.
Napsáno v němčině.
986. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [6. Auflage.] Berlin: Suhrkamp, 1998. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 3-518-38254-3.
987. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2923) ISBN 3-518-39423-1.
988. **HRABAL, Bohumil.** *Wer ich bin* [Kdo jsem, 1989]. Přel. a vzpomínky na B. Hrabala sepsala Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998. 113 s. ISBN 3-518-40961-1.
989. **HRUBEŠ, Josef a Eva HRUBEŠOVÁ.** *Fremde in Prag* [Cizinci v Praze, 1998]. Přel. Margit Herrmannová. Rostoky u Prahy: Orion, 1998. 195 s. ISBN 80-901958-4-9.
990. **HRUBÍN, František.** *Kücken im Getreide* [Kuřátko a obilí, 1953]. Přel. Valtr Kraus, il. Zdeněk Miler. Prag: Albatros, 1998. [12] s. ISBN 80-00-00592-1.
991. **HŮRKOVÁ, Klára.** *Fußspuren auf dem Wasser: Gedichte und Texte.* Weissach i.T.: Alkyon, 1998. 64 s. ISBN 3-933292-03-4, 3-934136-54-0.
Napsáno v němčině.
992. **CHLÁDKOVÁ, Ludmila a Ilona SMÉKALOVÁ, eds.** *Der Mensch ist keine Nummer: literarische und künstlerische Arbeit der tschechischen Kinder: eine Auswahl aus den Wettbewerb, veranstaltet durch die Gedenkstätte Theresienstadt* [Člověk není číslo, 1998]. Přel. Margit Herrmannová, Karel Rožec. Terezín: Památník Terezín, 1998. 56 s., [16] s. obr. příl.
Sbírka oceněných esejů a kreseb.
993. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Als Julia die Fledermaus fand.* Il. Volker Fredrich. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1998. 68 s. ISBN 3-7941-4353-1.
994. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten* [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Reinhard Michl. 5. Auflage. München: Hanser, 1998. 137 s. ISBN 3-446-17189-4.
995. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten* [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Reinhard Michl. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1998. 137 s. (dtv, 70502: dtv junior) ISBN 3-423-70502-7.
996. **IVANOV, Miroslav.** *Dvořák in Amerika: auf den Spuren eines großen Musikers* [Novosvětská, 1984]. Přel. Anna Zatloukalová, předmluvu napsal Václav Neumann. Berlin: Edition q, 1998. 407 s. ISBN 3-86124-321-0.
997. **KLOSTERMANN, Karel.** *Der Sohn des Freirichters: Böhmerwald-Geschichten: aus dem Sammelband „V srdci šumavských hvozďů“* [výběr z: V srdci šumavských hvozďů, 1896]. Ed., přel., komentoval a doslov napsal Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 1998. 197 s. ISBN 3-88849-051-0.
998. **KOČÍ, Marta.** *Jakob und Lisa: ein Bilderbuch* [Jakob und Lisa, 1973]. Něm. text přepracoval Kurt Baumann, il. Marta Kočí. Zürich: Bohem Press, 1998. [26] s. (Bohem Klassik) ISBN 3-85581-319-1.
999. **KOHOUT, Pavel.** *Meine Frau und ihr Mann: eine Beichte* [čes. vyd. Ten žena a ta muž, 1999]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Albrecht Knaus, 1998. 284 s. ISBN 3-8135-0079-9.
1000. **KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modročka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Helena Zmatlíková. Leipzig: LeiV; Praha: Albatros, 1998. 127 s. ISBN 3-89603-023-X.
1001. **KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modročka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Helena Zmatlíková. [Praha]: Albatros, 1998. 127 s. ISBN 80-00-00635-9.
1002. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Allverbesserung (Panorthosia)* [Panorthosia in: De rerum humanarum

- emendatione consultatio catholica, 1966, čes. vyd. Všenäprava (panorthosie), 1950]. Ed., přel. z lat. a úvod napsal Franz Hofmann. Frankfurt am Main; Berlin; Bern; Bruxelles; New York; Oxford; Wien: Peter Lang, 1998. XXXIX, 429 s. (Erziehungskonzeptionen und Praxis, 37) ISBN 3-631-32406-5.
- 1003. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Das einzig Notwendige = Unum necessarium* [Unum necessarium, 1668, čes. vyd. Jedno potřebné, 1879]. Přel. z lat. Johannes Seeger, úvodní slovo napsal Ludwig Keller. 2., überarbeiteter Druck. Haarlem: Rozekruis Pers, 1998. 163 s. ISBN 90-6732-203-2.
- 1004. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Mährische Rhapsodie: Roman* [čes. vyd. Moravská rapsodie, 2008]. Riedstadt: Ariel-Verlag, 1998. 185 s. ISBN 3-930148-12-9.
Napsáno v němčině.
- 1005. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Slam stories*. Il. Libor Beránek. [Riedstadt-Wolfskehlen, Essen]: Ariel-Verlag, [1998]. 134 s. ISBN 3-930148-20-X.
Napsáno v němčině.
- 1006. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Slam stories*. München: Subvers-Verlag, 1998. 135 s. ISBN 3-9806459-0-8.
Napsáno v němčině.
- 1007. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Zurück nach Europa: Erzählungen* [Zurück nach Europa, 1996]. 2. Auflage. Essen: Ariel-Verlag, 1998. 119 s. ISBN 3-930148-10-2.
Napsáno v němčině.
- 1008. KŘÍŽKOVÁ, Marie Rút, Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST, eds.** *Ist meine Heimat der Ghettowall?: Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder von Theresienstadt* [Je mojí vlastní hradba ghett?, 1995]. Přel. Lenka Reinerová, předmluvu napsal Václav Havel. Hanau am Main: Werner Dausien, 1998. 207 s. ISBN 3-7684-1356-X.
- 1009. KUBÁTOVÁ, Marie.** *Rübezahls Zauberkräuter* [Krakonošovo čarobejlí, 1998]. Přel. Marie Langerová, Leo Chroszcz, il. Renata Oppeltová. Prag: Leon, 1998. 101 s. ISBN 80-901747-4-4.
- 1010. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. 241 s. ISBN 3-423-12429-6.
- 1011. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1012. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 2. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1013. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 3. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1014. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 4. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1015. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 5. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1016. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 7. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1017. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 8. [Auflage]. München; Wien: Hanser, 1998. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1018. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 150 s. (Fischer, 13088) ISBN 3-596-13088-3.
- 1019. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 36.–45. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 150 s. (Fischer, 13088) ISBN 3-596-13088-3.
- 1020. KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. 349 s. (dtv, 12521) ISBN 3-423-12521-7.
- 1021. KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. 349 s. (dtv, 12521) ISBN 3-423-12521-7.
- 1022. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 1783.–1812. Tausend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 300 s. ISBN 3-596-25992-4.

- 1023. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 415 s. (Fischer, 13908) ISBN 3-596-13908-2.
- 1024. LYSOHORSKY, Ondra.** *Dort wo Karpaten an Sudeten rühren: lachische Gedichte.* Předmluvu napsal Rudolf Grulich. Ulm: Gerhard Hess Verlag, 1998. 67 s. (Poesis ethnica, 11) ISBN 3-87336-145-0.
Výbor z díla.
- 1025. MACOUREK, Miloš a Adolf BORN.** *Der Mach und die Schebestová nach der Schule* [Mach a Šebestová za školou, 1998, pův. in: Mach a Šebestová, 1982]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Adolf Born. Prag: Albatros, 1998. 124 s. ISBN 80-00-00618-9.
- 1026. MATOUŠ, Kryštof.** *Vom Ameisenferdinand und seinem Pferdchen: eine Bilderbuchgeschichte* [Ferda a koník Chuchlík, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Leipzig: LeiV, 1998. 31 s. ISBN 3-89603-032-9.
- 1027. MILER, Zdeněk.** *Vom Maukwurf und seinen Freunden: vergnügliche Bilderbuchgeschichten* [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996]. Pův. text Jan Čarek et al., přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1998. 79 s. ISBN 3-89603-019-1.
- 1028. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maukwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 1998. 63 s. ISBN 3-928885-85-5.
- 1029. MILER, Zdeněk, Hana DOSKOČILOVÁ [a Josef BRUKNER].** *Der Maukwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992; et al.]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 1998. 80 s. ISBN 3-928885-25-1.
Dále obsahuje: *Der Maukwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]; *Der Tag des Maukwurfs* [Krtkův den, 1991]; *Der Maukwurf und die Rakete* [Krtek a raketa].
- 1030. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Verklärte Nacht* [Verklärte Nacht, 1996, čes. vyd. Zjasněná noc, 2009]. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1998. 147 s. ISBN 3-7632-4787-4.
Napsáno v němčině.
- 1031. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Eine Woche in einem stillen Hause* [Týden v tichém domě in: Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, doslov napsal Hugo Rokyta, il. Karel Hruška. 2., überarbeitete Ausgabe. Prag: Vitalis, 1998. 104 s. (Bibliotheca Bohemica, 7) ISBN 80-85938-44-8.
- 1032. NESVADBA, Josef.** *Vampir Ltd.: Science-fiction-Erzählungen* [výběr z: Einsteinův mozek, 1960; Výprava opačným směrem, 1962]. Přel. Ernst Bertleff. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998. 227 s. (Phantastische Bibliothek, 361; Suhrkamp Taschenbuch, 2863) ISBN 3-518-39363-4.
- 1033. NIEDERLE, Helmuth A., ed.** *Europa erlesen: Prag.* Texty z češ. přel. Marianne Pasetti-Swoboda, Franz Peter Künzel, Franziskus Huber, Franz Fühmann, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, předmluvu napsal Lojze Wieser, doslov napsal Helmuth A. Niederle. Klagenfurt: Wieser, 1998. 262 s. (Europa erlesen) ISBN 3-85129-251-0.
Antologie českých a evropských autorů, z českých autorů: Ota Filip (*Prag ist eine europäische Stadt* [ukázka z: Mein Prag, 1995]); Pavel Hanuš (*In Pivo Veritas* [in: Merian 42, 1989]); Václav Havel (*Der Prozeß* [in: L 76, 1977]); Bohumil Hrabal (*Pawlatschen-Geschichten* [in: Merian Prag 27, 1974]; *Wollen Sie die Goldene Stadt sehen?* [in: Erzählungen, Moritaten und Legenden, 1982]); František Kafka (*Was David Gans seinem rheinländischen Gast erzählte – oder Die Sage von der Sage* [ukázka z: Der große Rabbi aus Prag – Jehuda Löw, 1988, čes. vyd. Co vyprávěl porýnskému hostu reb David Gans – aneb legenda o legendě in: Velký pražský rabi Jehuda Löw, 1994]); Pavel Kohout (*Der große Brave mit dem schlechten Ruf: ein Schwejk-Nachruf* [in: Merian 42, 1989]); Gabriel Laub (*Prag ist eine Frau* [in: Merian Prag 27, 1974]); Josef Nesvadba (*Die Anstalt* [ukázka z: První zpráva z Prahy, 1991]); Andrej Stankovič (*Schwarzes Theater* [in: Stunde namens Hoffnung, 1978]); poezie: Miroslav Holub; Vítězslav Nezval.
- 1034. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Bitte eine neue Welt, Herr Ober! Aarau;* Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1998. 179 s. ISBN 3-7941-4420-1.
Napsáno v němčině.
- 1035. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Karel, Jarda und das wahre Leben* [Peníze a uličníci]. Přel. Miroslav Novák. 3. Auflage. Würzburg: Arena, 1998. 167 s. ISBN 3-401-04672-1.
- 1036. PACOVSKÁ, Květa.** *Es war einmal eine Blume.* Na motivy díla Saida, il. Květa Pacovská. Gossau, Zürich; Hamburg; Salzburg: Neugebauer, 1998. [42] s. ISBN 3-85195-585-4.
- 1037. PEŠEK, Luděk** (psáno PESEK, Ludek). *Preis der Beute: Erzählungen; mit einem Exkurs über die Geschichte des Walfangs* [Preis der Beute, 1973]. Přel. Erika Honolka, il. Luděk Pešek. Weinheim: Beltz und Gelberg, 1998. 172 s. (Gullivers Bücher, 298) ISBN 3-407-78289-6.
- 1038. PROCHÁZKA, Jan.** *Sankt Nikolaus geht durch die Stadt* [Sankt Nikolaus geht durch die Stadt, 1978, čes. vyd. Městem chodí Mikuláš, 1999]. Upravila Iva Procházková, přel. Erika Honolka, il. Philip Waechter. München: Ellermann, 1998. 97 s. ISBN 3-7707-3075-5.

- 1039. PROCHÁZKA, Jan.** *Was für eine verrückte Familie* [Was für eine verrückte Familie, 1976]. Upravila Iva Procházková, přel. Erika Honolka, il. Philip Waechter. München: Ellermann, 1998. 89 s. ISBN 3-7707-3068-2.
- 1040. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fabian, der Felsenhocker* [pův. pod názvem 2 x 9 = Hamster, 1994, čes. vyd. Kryštofe, neblbni a slez dolů!, 2004]. Il. Dagmar Geisler. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. 57 s. (dtv junior, 890) ISBN 3-423-70456-X.
- 1041. REINEROVÁ, Lenka.** *Mandelduft: Erzählungen* [čes. vyd. Vůně mandlí, 2004]. Berlin: Aufbau-Verlag, 1998. 144 s. ISBN 3-351-02838-5.
Napsáno v němčině.
- 1042. SÍS, Petr** (psáno SÍS Peter). *Tibet: das Geheimnis der roten Schachtel* [Tibet: through the red box, 1998, čes. vyd. Tibet: tajemství červené krabičky, 2005]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 1998. [58] s. ISBN 3-446-19442-8.
- 1043. SOVA, Oldřich.** *Limita: matematické epistoly = Grenzwert: mathematische Episteln.* Ed. Vladimír Justl, přel. Christa Rothmeier. Praha: Kvarta, 1998. [26] s. ISBN 80-85570-91-2.
Bilingvní vydání.
- 1044. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Der Seeleningenieur: Amüsantes zu den alten Themen des Lebens – Frauen, Schicksal, Träume, Arbeiterklasse, Spitzel, Liebe und Tod* [Příběh inženýra lidských duší, 1977]. Přel. Marcela Euler. Wien; München: Deuticke, 1998. 764 s. ISBN 3-216-30397-7.
- 1045. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Der Seeleningenieur: Amüsantes zu den alten Themen des Lebens – Frauen, Schicksal, Träume, Arbeiterklasse, Spitzel, Liebe und Tod* [Příběh inženýra lidských duší, 1977]. Přel. Marcela Euler. 2. Auflage. Wien; München: Deuticke, 1998. 764 s. ISBN 3-216-30397-7.
- 1046. TOMEK, Jiří.** *Zaubergeschichten aus dem Orient* [výběr z: Kouzelný květ pouště, 1989]. Přel. Carla Bezděková, il. Helena Ryšavá. Hanau am Main: Artia, 1998. 183 s. ISBN 3-934236-97-9.
- 1047. TOPOL, Jáchym.** *Die Schwester: Roman* [Sestra, 1994]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Berlin: Volk und Welt, 1998. 650 s. ISBN 3-353-01088-2.
- 1048. VIEWEGH, Michal.** *Blendende Jahre für Hunde: Roman* [Báječná léta pod psa, 1992]. Přel. Irene Bohlen, Kathrin Liedtke. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1998. 266 s. ISBN 3-462-02743-3.
- 1049. VIEWEGH, Michal.** *Erziehung von Mädchen in Böhmen* [Výchova dívek v Čechách, 1994]. Přel. Hanna Vintr. Wien: Deuticke, 1998. 206 s. ISBN 3-216-30369-1.
- 1050. WEISSOVÁ, Helga.** *Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt/Terezín = Maluj, co vidíš: kresby jednoho dítěte z Terezína = Draw what you see: a child's drawings from Theresienstadt.* Göttingen: Wallstein, 1998. 167 s. ISBN 3-89244-316-5.
Multilingvní vydání.
- 1051. WERNISCH, Ivan.** *Žít tíž = Leben Nebel.* Il. Pavel Roučka. Praha: Společnost pro Literární noviny, 1998. [32] s. ISBN 80-270-6814-2.
Bilingvní vydání.
- 1052. ZLATNÍKOVÁ, Marie a Markus LEHMANN.** *Gesänge des Lebens und der Liebe: für Sopran und Zymbal; W 67 – 1989.* Přel. Kateřina Zlatníková, Markus Lehmann, hudbu napsal Markus Lehmann. Berlin: Astoria-Verlag, [1998]. 19 s. (AV 0176) ISMN M-2038-0176-4.
- 1053. ŽILÁK, Pavel.** *Aschenputtel: [Klappbilderbuch].* Il. Pavel Žilák. Bindlach: Gondrom, 1998. [14] s. ISBN 3-8112-1614-7.
- 1054. ŽILÁK, Pavel.** *Dornröschen: [Klappbilderbuch].* Il. Pavel Žilák. Bindlach: Gondrom, 1998. [13] s. ISBN 3-8112-1615-5.
- 1055. ŽILÁK, Pavel.** *Die drei kleinen Schweinchen: [Klappbilderbuch].* Il. Pavel Žilák. Bindlach: Gondrom, 1998. [13] s. ISBN 3-8112-1617-1.
- 1056. ŽILÁK, Pavel.** *Pinocchio: [Klappbilderbuch].* Il. Pavel Žilák. Bindlach: Gondrom, 1998. [13] s. ISBN 3-8112-1616-3.
- 1999**
- 1057. BURGER, Adolf.** *Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte* [Děblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983]. Přel. autor, il. Peter Edel, Leo Haas. Erweiterte Auflage. Berlin: Neues Leben, 1999. 272 s. ISBN 3-555-01486-9.
- 1058. BONDY, Egon.** *Die invaliden Geschwister: Roman* [Invalidní sourozenci, 1981]. Přel. Mira Sonnenschein. Heidelberg: Elfenbein, 1999. 236 s. ISBN 3-932245-25-3. **PMK**
- 1059. BONDY, Ruth.** *Mehr Glück als Verstand: eine Autobiographie* [Ševārīm šelēmím, 1997, čes. vyd. Víc štěstí než rozumu, 2003]. Přel. z hebrejštiny Markus Lemke. Gerlingen: Bleicher, 1999. 356 s. (Zeugen der Zeit) ISBN 3-88350-662-1.
- 1060. BORN, Adolf.** *Der gestiefelte Kater.* Il. Adolf Born. Leipzig: LeiV, 1999. [25] s. ISBN 3-89603-039-6.

- 1061. BRAUNOVÁ, Helena.** *Das Mysterium von Krummau* [Českokrumlovské tajemno, 1997]. Přel. Lidie Šetinová. České Budějovice: Kopp, 1999. 205 s. ISBN 80-7232-056-4.
- 1062. ČAPEK, Jindra.** *Der Feuervogel: ein russisches Volksmärchen mit Bildern.* Il. Jindra Čapek. Zürich: Bohem Press, 1999. [24] s. ISBN 3-85581-329-9.
- 1063. ČAPEK, Karel.** *Hordubal; Der Meteor; Ein gewöhnliches Leben: Romantrilogie* [Hordubal, 1933; Povětroň, 1934; Obyčejný život, 1934]. Přel. a doslov napsal Eckhard Thiele, předmluvu napsal Arthur Miller. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1999. 605 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05233-6.
- 1064. ČAPEK, Karel a Josef ČAPEK.** *Märchen* [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Josef Čapek. Praha: Albatros, 1999. 84 s. ISBN 80-00-00754-1.
- 1065. ČAPEK, Karel a Josef ČAPEK.** *Das Vogelmärchen und zwei andere* [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Josef Čapek. Prag: Albatros, 1999. 61 s. ISBN 80-00-00652-9.
- 1066. DRIJVEROVÁ, Martina.** *Sissi Sauer* [Sisa Kyselá, 1988]. Přel. Hilde Weissberger, il. Heike Treiber. Freiburg [Breisgau]; Wien; Basel: Kerle, 1999. 85 s. ISBN 3-451-70265-7.
- 1067. DURYCH, Jaroslav.** *Gottes Regenbogen: Roman* [Boží duha, 1969]. Přel. Jan Patočka, Frank Boldt, doprovodnou esej napsal Jan Patočka, doslov napsal Eckhard Thiele. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1999. 233 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05232-8.
- 1068. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, [1999]. 90 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 1069. ERET, Alexander Oswald.** *Guten Abend, Abendland!* Mauer bei Wien: Verlag Samizdat, 1999. 135, [24] s.
Výbor z prací z let 1990–1998.
- 1070. ERET, Alexander Oswald.** *Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídání* [Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídání, 1997]. 2. Auflage. Mauer bei Wien: Verlag Samizdat, 1999. 175 s., [41] l. obr. příl.
Výbor z děl z let 1982–1990. Dvojjazyčné vydání.
- 1071. FANTLOVÁ, Zdenka.** „*In der Ruhe liegt die Kraft*“, sagte mein Vater [Klid je síla, řek' tatínek, 1996]. Přel. Pavel Eckstein, předmluvu napsal Jiří Gruša. Bonn: Weidle, 1999. 186 s. ISBN 3-931135-38-1.
- 1072. FLUSSER, Vilém.** *Bodenlos: eine philosophische Autobiographie* [Bodenlos, 1992, čes. vyd. Bezedno, 1998]. Doslov napsal Milton Vargas. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 295 s., 19 s. obr. příl. (Fischer, 13390) ISBN 3-596-13390-4.
Napsáno v němčině.
- 1073. FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 9. durchgesehene Auflage. Göttingen: European Photography, 1999. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 3-923283-47-4; 3-923283-48-2.
Napsáno v němčině.
- 1074. FLUSSER, Vilém.** *Medienkultur* [Medienkultur, 1997]. Ed. Stefan Bollmann. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 238 s. (Fischer, 13386; Forum Wissenschaft. Kultur & Medien) ISBN 3-596-13386-6.
Napsáno v němčině.
- 1075. FRANKOVÁ, Anita a Hana POVOLNÁ, eds.** *Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Přel. Margit Herrmannová, Otto Kalina, předmluvu napsal Jiří Weil, doslov napsala Anita Franková. Prag: Das Jüdische Museum in Prag, 1999. 90 s. ISBN 80-85608-07-3.
Výbor básní a dětských ilustrací z koncentračního tábora Terezín.
- 1076. GISSING, Vera.** *Heimkehr in die Fremde: die Geschichte der Rettung jüdischer Kinder aus der Tschechoslowakei erzählt von einer Überlebenden* [Pearls of childhood, 1988, čes. vyd. Perličky dětství, 1992]. Přel. z češ. Helga Brieskorn. Hamburg: Europäische Verlagsanstalt, 1999. 254 s. ISBN 3-434-50452-4.
- 1077. GOLDFLAM, Arnošt.** *Die Probe; Das blaue Gesicht; Aus dem Leben von Fritzchen Hirschl: (Theaterstücke)* [Zkouška, 1989; Modrá tvář, 2001; Několik historek ze života Bédi Jelínka, 1996]. Přel. Wolfgang Spitzbardt, Peter Ambros. Brno: Větrné mlýny, 1999. 159 s. ISBN 80-86151-28-X.
- 1078. GREENFIELD, Hana.** *Von Kolin nach Jerusalem: Erinnerungen* [Fragments of memory, 1990, čes. vyd. Z Kolína do Jeruzaléma, 1992]. Přel. z angl. Margit Herrmann. Hamburg: Konkret Literatur, 1999. 112 s. ISBN 3-89458-176-X.

- 1079. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien* [čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. München; Zürich: Piper, 1999. 201 s. ISBN 3-492-03983-9.
Napsáno v němčině.
- 1080. HALAS, František.** *Die alten Frauen* [Staré ženy, 1935]. Přel. Peter Demetz, autor leptů Silka Teichert. Sonderausgabe. Berlin: P. Ludewig, 1999. 18 s.
Bibliofilie.
- 1081. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. [Augsburg]: Bechtermünz Verlag, 1999. 804 s. ISBN 3-8289-6696-9.
- 1082. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1999. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
- 1083. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1999. 321 s. (rororo, 411) ISBN 3-499-10411-3.
- 1084. HAŠEK, Jaroslav.** *Der Urschwejk und anderes aus dem alten Europa und dem neuen Rußland.* Přel. a předmluvu napsala Grete Reiner, esej napsal Karel Kosík, vzpomínku na autora napsali František Langer, Josef Lada, doslov napsal Hans Dieter Zimmermann. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1999. 393 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05231-X.
Výbor z díla.
- 1085. HERDA, Jürgen a Adolf TRÄGLER, eds.** *Tschechien, der ferne Nachbar: Politik, Wirtschaft und Kultur seit 1989.* Předmluvu napsal Jürgen Herda, studie sepsali Minne Bley, Helen Kästner, Adolf Trägler, eseje sepsali Michal Černý, Bohumil Doležal, Václav Havel, Pavel Kohout, Jiří Kosta, Petr Pithart, Friedrich Prinz, Jaroslav Šabata. Regensburg: Pustet, 1999. 196 s. ISBN 3-7917-1644-1.
Obsahuje: Pavel Kohout (*Krieg im dritten Stock (Einakter)* [Válka ve třetím poschodí], přel. Gerhard a Alexandra Baumrucker).
- 1086. HOLUB, Josef.** *Bonifaz und der Räuber Knapp: Roman* [Bonifaz und der Räuber Knapp, 1996]. Weinheim: Beltz & Gelberg, 1999. 241 s. (Gullivers Bücher, 335) ISBN 3-407-78335-3.
Napsáno v němčině.
- 1087. HRABAL, Bohumil.** *Ich dachte an die goldenen Zeiten: Roman* [Proluky, 1986]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1999. 219 s. ISBN 3-518-41048-2.
- 1088. HRUBÝ, Josef.** *Die Netze: Gedichte* [Sítě, 1996]. Přel. Jana Hesová, doslov napsal Harald Gröhler. Berlin: Corvinus Presse, 1999. 31 s. (Welt Statt Berlin, 8) ISBN 3-910172-69-5.
Bibliofilie.
- 1089. HRUBÝ, Josef a Ingo CESARO.** *Die Sprache der Spiegel.* Kronach: Neue Cranach Presse, [cca 1999]. 151.
Bibliofilie. Bilingvní vydání.
- 1090. CHUDOŽILOV, Petr.** *Das Wunder von Jasina: eine Weihnachtsgeschichte.* Il. Jindra Čapek. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1999. 53 s. ISBN 3-7941-4540-2, 3-7941-4555-0.
Napsáno v němčině.
- 1091. CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten* [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Reinhard Michl. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1999. 137 s. (dtv, 70502: dtv junior) ISBN 3-423-70502-7.
- 1092. JESENSKÁ, Milena.** *Alles ist Leben: Feuilletons und Reportagen 1919–1939* [Alles ist Leben, 1984]. Ed. a biografickou skicu napsala Dorothea Rein, texty z čes. přel. Reinhard Fischer et al. [München]: Goldmann, 1999. 283 s., [16] s. obr. příl. (Goldmann, 72499: btb) ISBN 3-442-72499-6.
- 1093. JESENSKÁ, Milena.** „*Ich hätte zu antworten tage- und nächtelang“: die Briefe von Milena* [čes. rozš. vyd. Dopisy Mileny Jesenské, 1998]. Ed. Alena Wagnerová. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 218 s. (Fischer, 13913) ISBN 3-596-13913-9.
Výběr z korespondence.
- 1094. KARAFIÁT, Jan.** *Die Käferchen: eine Geschichte für große und kleine Kinder* [Broučci, 1876]. Přel. Naďa Locher-Záleská a Paul Locher, il. Jiří Trnka. 2. deutsche Ausgabe. Prag: Albatros, 1999. 93 s. ISBN 80-00-00703-7.
- 1095. KLOSTERMANN, Karel.** *Der Herr Professor* [Pan profesor in: Z dobrého srdce, 1909]. Přel. Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 1999. 234 s. ISBN 3-88849-052-9.
- 1096. KOČKA, Miloš.** *Vinzenz Priessnitz: ein Lebensroman* [Prameny živé vody, 1987]. Přel. Minne Bley. Štíty: Veduta, 1999. 293 s. ISBN 80-901592-8-1.
- 1097. KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. München: Goldmann, 1999. 808 s. (Goldmann, 72662: btb) ISBN 3-442-72662-X.
- 1098. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976,

- čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1999. 241 s. (dtv, 12429) ISBN 3-423-12429-6.
- 1099. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 13. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
- 1100. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 6. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1999. 305 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2288) ISBN 3-518-38788-X.
- 1101. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 9. Auflage. München; Wien: Hanser, 1999. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1102. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 10. Auflage. München; Wien: Hanser, 1999. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1103. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 11. Auflage. München: Hanser, 1999. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1104. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1999. 136 s. (Die kleine Reihe) ISBN 3-7632-4861-7.
- 1105. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. [Rheda-Wiedenbrück u.a.]: RM-Buch-und-Medien-Vertrieb; [Wien]: [Buchgemeinschaft Donauland u.a.], 1999. 162 s.
- 1106. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 150 s. (Fischer, 13088) ISBN 3-596-13088-3.
- 1107. KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1999. 349 s. ISBN 3-423-12521-7.
- 1108. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 31. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 1999. 300 s. ISBN 3-596-25992-4.
- 1109. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 1999. 300 s. ISBN 3-7632-4885-4.
- 1110. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 7. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1999. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 3-596-10672-9.
- 1111. LAUB, Gabriel.** *Ein Lächeln zwischen den Zeilen: die schönsten Satiren.* Ed. Gerlind Fischer-Diehl, il. Marian Kamensky. München: Langen Müller, 1999. 205 s. ISBN 3-7844-2716-2.
Obsahuje texty Gabriela Lauba a vzpomínky na něj. Napsáno v němčině.
- 1112. MACOUREK, Miloš a Adolf BORN.** *Der Mach und die Schebestová in den Ferien* [Mach a Šebestová na prázdninách, 1999, pův. in: Mach a Šebestová, 1982]. Přel. Jürgen Ostmeier, il. Adolf Born. Prag: Albatros, 1999. 157 s. ISBN 80-00-00720-7.
- 1113. MACHOVEC, Milan.** *Die Frage nach Gott als Frage nach dem Menschen.* Innsbruck: Tyrolia-Verlag, 1999. 126 s. (Forum St. Stephan: Gespräche zwischen Wissenschaft, Kultur und Kirche, 11) ISBN 3-7022-2248-0.
- 1114. MATOUŠ, Kryštof.** *Vom Ameisenferdinand und seinen tapferen Freunden* [Ferda mezi otrokáři, 1999]. Na motivy díla Ondřeje Sekory, přel. Karl-Heinz Jähn. Leipzig: LeiV, 1999. 31 s. ISBN 3-89603-038-8.
- 1115. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Winter* [Krtek v zimě, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 1999. 67 s. ISBN 3-89603-022-1.
- 1116. NAVRÁTILOVÁ, Martina** (psáno NAVRATILOVA, Martina) a **Liz NICKLES.** *Bei Aufschlag Mord: Roman* [Killer instinct, 1997]. Přel. z angl. Peter Pfaffinger. München: Goldmann, 1999. 348 s. (Goldmann, 35126: Blancalet) ISBN 3-442-35126-X.
- 1117. NĚMCOVÁ, Božena.** *Die Grossmutter = Babička* [Babička, 1855]. Přel. Kamill Eben. Prag: Vitalis, 1999. 400 s. ISBN 80-85938-64-2.
- 1118. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Abendplaudereien* [Večerní šplechty in: Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška. 2., überarbeitete Ausgabe. Prag: Vitalis, 1999. 120 s. (Bibliotheca Bohemica, 8) ISBN 80-85938-85-5.
- 1119. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten: Aus dem Tagebuch eines Konzipienten* [Figurky: idylický úryvek ze zápisek advokátního koncipienta in: Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1999. 96 s. (Bibliotheca Bohemica, 35) ISBN 80-901370-9-1.

- 1120. NERUDA, Jan.** *Sommerliche Erinnerungen: Kleinseiter Feuilletons.* Přel. Tereza Vanek, il. Adolf Kašpar. Praha: One Third Publishing, 1999. 1 sv. ISBN 80-902688-2-X.
- 1121. NEUBERT, Reiner, ed.** *Böhmen liegt am Meer: ein literarisches Lesebuch: Lehrmaterial für Germanistikstudenten an Universitäten in der Tschechischen Republik.* Plzeň: Západočeská univerzita, Pedagogická fakulta, 1999. 100 s. ISBN 80-7082-529-4.
Antologie textů, z českých autorů: Zuzana Brabcová (*Weit vom Baum* [ukázka z: Daleko od stromu, 1987], přel. Lea Lustyková); Libuše Moníková (*Kirschfeste* [ukázka z: Prager Fenster, 1994]; *Böhmen am Meer* [ukázka z: Prager Fenster, 1994]).
- 1122. NEZVAL, Vítězslav a Julie AUGUST.** *Die Rückfahrkarte* [výběr z: Zpáteční lístek, 1933]. [Leipzig]: [Hochsch. für Grafik und Buchkunst], 1999. 12 s.
- 1123. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Balaban Neumann, der Hund* [Balaban Neumann, der Hund, 1999, čes. vyd. *Náš pes Balabán*, 2001]. Ve spolupráci s Miroslavem Novákem, il. Sabine Wiemers. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer; Aare, 1999. 75 s. ISBN 3-7941-4556-9.
Napsáno v němčině.
- 1124. PACOVSKÁ, Květa.** *Rotrothorn.* Il. Květa Pacovská. Ravensburg: Ravensburger Verlag, 1999. [32] s. ISBN 3-473-33771-4.
- 1125. PATOČKA, Jan.** *Texte – Dokumente – Bibliographie.* Ed. Ludger Hagedorn, Hans Rainer Sepp. Freiburg (Breisgau); München: Alber; Prag: OIKOYMENH, 1999. 779 s. (Orbis phaenomenologicus, 2; Quellen, 2) ISBN 3-495-47962-7 (Alber); 80-86005-86-0 (OIKOYMENH).
Výbor z díla.
- 1126. PATOČKA, Jan a Eugen FINK.** *Briefe und Dokumente 1933–1977.* Ed. Michael Heitz, Bernhard Nessler. Freiburg; München: Alber; Prag: OIKOYMENH, 1999. 190 s. (Orbis phaenomenologicus, II; Quellen, 1) ISBN 3-495-47896-5 (Karl Alber); 80-86005-09-7 (OIKOYMENH).
Výbor z díla.
- 1127. PECHÁČKOVÁ, Ivana.** *Legende vom Prager Jesulein* [Legenda o Pražském Jezulátku, 1997]. Přel. Thomas Haupenthal, il. Jarmila Marešová. Prag: Meander, 1999. [36] s. (Prager Legenden) ISBN 80-902373-8-X.
- 1128. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1999. 175 s. ISBN 3-7941-4496-1.
- 1129. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. 2. Auflage. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1999. 175 s. ISBN 3-7941-4496-1.
- 1130. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. 3. Auflage. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 1999. 175 s. ISBN 3-7941-4496-1.
- 1131. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause* [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. *Únos domů*, 1998]. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 1999. 154 s. (dtv, 70541: dtv junior) ISBN 3-423-70541-8.
- 1132. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause* [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. *Únos domů*, 1998]. Spoluprac. Christoph Launer. Stuttgart; Düsseldorf; Leipzig: Klett, 1999. 136 s. (Lesehefte für den Literaturunterricht, 5/6) ISBN 3-12-262270-X.
- 1133. RÁČEK, Milan.** *Leo: ein Postskriptum* [čes. vyd. *Leo: (postskriptum)*, 2002]. Weitra: Publication PNo 1 Bibliothek der Provinz, 1999. 196 s. ISBN 3-85252-329-X.
Napsáno v němčině.
- 1134. RAKUŠANOVÁ, Lída** (psáno RAKUSAN, Ludmila). *Václav und Dagmar Havel: eine Prager Geschichte* [Václav a Dagmar Havlovi: 2 osudy v jednom svazku, 1997]. Přel. autorka. München: Langen Müller, 1999. 247 s. ISBN 3-7844-2733-2.
- 1135. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. *Kavárna nad Prahou*, 2001]. 3. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 1999. 269 s. ISBN 3-7466-1168-7.
Napsáno v němčině.
- 1136. ROTTOVÁ, Inna.** *Jüdische Legenden* [Tajemný cizinec a jiné židovské pověsti, 1999]. Přel. Herta Kohnová, Tomáš Řízek. Hanau am Main: Artia, 1999. 208 s. ISBN 3-934236-42-1.
- 1137. SEIFERTOVÁ, Lucie.** *Das geheimnisvolle Prag* [Tajemná Praha, 1999]. Il. Lucie Seifertová. Prag: Slovart, 1999. [12] s. ISBN 80-7209-206-5.
- 1138. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Rhino Regenbogen* [Rainbow rhino, 1987]. Přel. z angl. Martin Speich, il. Petr Sís. Einmalige Sonderausgabe. Zürich: Stiftung Kinderdorf Pestalozzi, 1999. 31 s.
- 1139. SKÁLOVÁ, Marie.** *Die Schuld der Unschuldigen: Lebenserinnerungen* [výběr z: *Vina nevinných*, 1996]. Ed. a přel. Reiner Kunze, Elisabeth Kunze. Hauenberg: Pongratz, 1999. [64] s. (Edition Toni Pongratz, 66) ISBN 3-931883-14-0.

- 1140. SOUČKOVÁ, Milada.** *Der unbekannte Mensch: Roman* [Neznámý člověk, 1962]. Přel. Reinhard Fischer, předmluvu napsal Peter Demetz, doslov napsal Kristián Suda. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1999. 251 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05234-4.
- 1141. STRUHAR, Stanislav.** *Der alte Garten: Gedichtstrilogie* [čes. vyd. Stará zahrada, 2001]. Přel. Jan-Peter Abraham. Linz; Wien: Resistenz, 1999. 124 s. ISBN 3-85285-028-2.
- 1142. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Eine prima Saison: ein Roman über die wichtigsten Dinge des Lebens* [Prima sezóna: text o nejdůležitějších věcech života, 1975]. Přel. Marcela Euler, esej napsal Walter Klier. Ungekürzte Taschenbuchausgabe. München: Piper, 1999. 283 s. (Serie Piper, 2804) ISBN 3-492-22804-6.
- 1143. ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. 4. Auflage. Erlangen: K. Müller, 1999. [71] s. ISBN 3-86070-021-9.
- 1144. ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. 5. Auflage. Erlangen: K. Müller, 1999. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
- 1145. VIEWEGH, Michal.** *Erziehung von Mädchen in Böhmen: Roman* [Výchova dívek v Čechách, 1994]. Přel. Hanna Vintr. Ungekürzte Taschenbuchausgabe. München; Zürich: Piper, 1999. 205 s. (Serie Piper, 2802) ISBN 3-492-22802-X.
- 1146. VIEWEGH, Michal.** *Die Liebe eines Vaters: Roman* [Zapisovatelé otcovský lásky, 1998]. Přel. Johanna Posset. Wien; München: Deuticke, 1999. 235 s. ISBN 3-216-30482-5.
- 1147. VOKOLEK, Václav.** *Unangenehme Geschichte: zwei Erzählungen* [Pátým pádem, 1996]. Přel. Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis. Hildesheim: Cambria, 1999. 212 s. ISBN 3-933585-01-5.
- 1148. WALDAU, Alfred, ed.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen* [výběr z: Böhmisches Märchenbuch, 1860]. Do něm. převyprávěl Alfred Waldau, il. Karel Hruška. Prag: Vitalis, 1999. 265 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-85938-52-9.
Obsahuje převyprávěné pohádky Boženy Němcové, Karla Jaromíra Erbena, Jakuba Malého, Matěje Mikšíčka, Josefa Košina z Radostova, Franze Rubeše, Karla Amerlinga.
- 1149. WEIL, Jiří.** *Elegie für 77 297 Opfer: jüdische Schicksale in Böhmen und Mähren 1939–1945* [Žalozpěv za 77 297 obětí, 1958]. Ed. Erhard R. Wiehn, přel. Avri Salamon. Konstanz: Hartung-Gorre Verlag, 1999. 36, 12 s. ISBN 3-89649-440-6.
- 1150. ZGUSTOVÁ, Monika.** *Im Paradiesgarten der bitteren Früchte: Bohumil Hrabal, Leben und Werk* [V rajské zahradě trpkých plodů, 1997]. Přel. Johanna Posset. Wien: Deuticke, 1999. 392 s. ISBN 3-216-30432-9.
- 1151. ZMATLÍKOVÁ, Helena a Olga ŠTRUNCOVÁ.** *Es kochte eine Muttermaus* [Vařila myška kašičku, 1954]. Přel. Klára Lempertová, il. Helena Zmatlíková. [Praha]: Albatros, 1999. [12] s. ISBN 80-00-00732-0.
- 2000**
- 1152. ADAMS, Michael a Wolfgang JUNG, eds.** *Ich ging nach einem Regen: Bilder und Texte aus Tschechien und der Slowakei.* Čes. texty přel. Ludvík Kundera, Thomas Kunst, Olly Komenda-Soentgerath, David Mohelský, Volkmar Männel, Otfried Preußler, Peter Sacher, Josef Suchý, Jo Lendle, Wolfgang Jung, Franz Fühmann, Josefine Spitzer, Zdeněk Kožmín, Jürgen Serke, Annemarie Bostroem, Eliška Glaserová, Emmerich Lang, Anja Tippner, Radim Klekner, Alois Vogel, Susanna Roth, Waltraud Seidlhofer, Yvonne Badal, Reiner Kunze, Jörg Schieke, Karl-Heinz Jähn, Waldemar Dege, Peter Hacks, Ferdinand Deml, Markus Pape, úvodní slovo napsali Václav Havel, Rudolf Schuster, Milan Richter, předmluvu napsali Michael Adams, Wolfgang Jung. Blieskastel: Gollenstein, 2000. 198 s. ISBN 3-933389-28-3.
Obsahuje krátké úryvky textů českých a slovenských osobností, z českých autorů: Bedřich Blasko, Karel Čapek, Václav Černý, Miroslav Červenka, Ota Filip, Rudolf Fuchs, Jiří Gruša, Jiřina Hauková, Václav Havel, Ivan Hlas, Ota Hofman, Vladimír Holan, Miroslav Holub, Egon Hostovský, Václav Hrabě, Josef Hrubý, Franz Kafka, Tomáš Kafka, Egon Erwin Kisch, Ivan Klíma, Jaromír Konečný, Milan Kundera, Josef Lada, Antonín Macek, Vítězslav Nezval, Ivan Olbracht, Jindřich Polák, Lenka Reinerová, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Jáchym Topol, Jan Urban, Jan Trefulka, Jiří Voskovec a Jan Werich, Franz Werfel, Vilém Závada.
- 1153. BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds.** *Deutsch-tschechischer Almanach 2000 = Česko-německý almanach 2000.* Přel. z češ. Johanna von Herzogenberg, Waltraud Seidlhofer, Franz Peter Künzel, Christina Frankenberg, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Mareile Ahrndt, David Binar, Christa Rothmeier, přel. z něm. Jan Jiroušek, Rudolf Tomšů, Eva Hošková, Ivan Binar, předmluvu napsali Peter Becher, Ivan Binar, autor

fotografií Viktor Kolář. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2000. 228 s. ISBN 3-9805378-6-2.

Antologie českých a německých autorů, z českých autorů: Antonín Bajaja (*Die Grenze und die Musik* [Hranice a hudba in: Duely, 1988]); Ivan Binar (*Sieben Kapitel aus dem Leben von Václav Netušil: Fragment* [Sedm kapitol ze života Václava Netušíla: fragment]); Alexandr Kliment (*Die Schande* [Hanba in: Bezúhonní, 1968]); Jiří Kratochvíl (*Lob der Eisenbahn* [Chvála železnic]); Eda Kriseová (*Katzenleben* [Kočičí životy, 1997]), Ludvík Vaculík (*Den Freuden in der Hochstraße 8* [Přátelům z Hochstraße 8]); Alena Wagnerová (*Die Marginalisierung des Pragers* [Marginalizace Pražana]); poezie: Josef Hrubý, Tomáš Kafka, Anastáz Opasek. Bilingvní vydání.

- 1154. BIEBL, Konstantin.** *Plancius* [Plancius, 1931]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Ludewig, 2000. 19 s. (Franc-tireur, 2) ISBN 3-9805851-7-4.
- 1155. ČAPEK, Josef.** *Geschichten vom Hündchen und vom Kätzchen* [Povídání o pejskovi a kočičce, 1929]. Přel. Otto F. Babler a Jürgen Ostmeyer, il. Josef Čapek, doslov napsal Jiří Opelík. 2. deutsche Ausgabe des ganzen Werks. Prague: Albatros, 2000. 118 s. ISBN 80-00-00880-7.
- 1156. ČAPEK, Karel.** *Aus einer Tasche in die andere* [Povídky z jedné kapsy, 1929]. Přel. Vincy Schwarz, Julius Mader, il. Karel Hruška. Furth im Wald; Prag: Vitalis, 2000. 295 s., [16] s. obr. příl. ISBN 3-934774-94-6 (Furth im Wald); 80-7253-031-3 (Prag).
- 1157. ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. Berlin: Aufbau-Verlag, 2000. 328 s. ISBN 3-351-02382-0.
- 1158. ČTVRTEK, Václav a Gabriela DUBSKÁ.** *Das Mohnfräuken und der Falter Emanuel* [O makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976]. Přel. Jürgen Ostmeyer, il. Gabriela Dubska. Prag: Olympia, 2000. 29 s. ISBN 80-7033-073-2.
- 1159. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. [5. Auflage] Weinheim: Beltz und Gelberg, 2000. 89 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 1160. ERET, Alexander Oswald.** *Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídání* [Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídání, 1997]. 2. Auflage. Mauer bei Wien: Verlag Samizdat, 2000. 127 s., [11] s. obr. příl.
Výbor z děl z let 1982–1990. Dvojjazyčné vydání.
- 1161. FENDRYCH, Martin.** *Kotlino úst = Mundhöhle*. Přel. Dorothea Müller-Ott. Rimbach: Verlag im Wald, 2000. 119 s. ISBN 3-929208-46-6.
Bilingvní vydání.

- 1162. FLUSSER, Vilém.** *Angenommen: eine Szenenfolge* [Angenommen, 1989]. 2., durchgesehene Auflage. Göttingen: European Photography, 2000. 76 s. (Edition Flusser, 7) ISBN 3-923283-55-5.
Napsáno v němčině.
- 1163. FLUSSER, Vilém.** *Briefe an Alex Bloch*. Ed. Klaus Sander, Edith Flusser. Göttingen: European Photography, 2000. 227 s. (Edition Flusser, 10) ISBN 3-923283-52-0.
Napsáno v němčině.
- 1164. FLUSSER, Vilém.** *Dinge und Undinge: Phänomenologische Skizzen* [Dinge und Undinge, 1993]. 3. [Auflage]. Doslov napsal Florian Rötzer. München: Hanser, 2000. 149 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-17321-8.
Napsáno v němčině.
- 1165. FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. Göttingen: European Photography, 2000. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 3-923283-47-4; 3-923283-48-2.
Napsáno v němčině.
- 1166. FLUSSER, Vilém.** *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 6. Auflage. Göttingen: European Photography, 2000. 186 s. (Edition Flusser, 4) ISBN 3-923283-43-1, 3-923283-44-X.
Napsáno v němčině.
- 1167. FLUSSER, Vilém.** *Jude sein: Essays, Briefe, Fiktionen* [Jude sein, 1995]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann, doslov napsal David Flusser. Berlin: Philo, 2000. 189 s. ISBN 3-8257-0204-9.
Napsáno v němčině.
- 1168. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie* [Kommunikologie, 1996]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2000. 355 s. ISBN 3-596-13389-0.
Napsáno v němčině.
- 1169. FLUSSER, Vilém.** *Vogelflüge: Essays zu Natur und Kultur*. Přel. z port. Edith Flusser. München; Wien: Hanser, 2000. 129 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-19926-8.
- 1170. FLUSSER, Vilém.** *Von der Freiheit des Migranten: Einsprüche gegen den Nationalismus* [Von der Freiheit des Migranten, 1994]. Berlin: Philo, 2000. 142 s. ISBN 3-8257-0194-8.
Napsáno v němčině.

- 1171. FUČÍK, Julius.** *Reportage unter dem Strang geschrieben* [Reportáž psaná na oprátce, 1945]. Doslov napsal Ulrich Schneider. Köln: Pahl-Rugenstein, 2000. 159 s. (Bibliothek des Widerstandes) ISBN 3-89144-272-6.
- 1172. GEHRISCH, Peter a Axel HELBIG, eds.** *Das Land Ulro nach Schließung der Zimtläden: Stimmen aus Deutschland, Polen, Tschechien und Ungarn.* Přel. z češ. Karl-Heinz Jähn, Jan Kühmeier, Reiner Kunze, il. Agata Ewa Kordecka, Elke Ulrich. Dresden: Literarische Arena e. V., 2000. 120 s. (Ostragehege. Sonderpublikation) ISBN 3-930382-48-2.
Obsahuje texty autorů z Německa, Polska, Česka a Maďarska, čeští autoři: Daniela Fischerová (*Die Hüter der Zukunft*); Pavel Verner (*Spiegel* [Zrcadlo in: Červenobílá kobra, 1997]); poezie (bilingvně): Josef Hrubý, Ivan Slavík.
- 1173. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien* [Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. 2. Auflage. München; Zürich: Piper, 2000. 201 s. ISBN 3-492-03983-9.
Napsáno v němčině.
- 1174. GRUŠA, Jiří.** *Das Gesicht – der Schriftsteller – der Fall: Vorlesungen über die Präntention der Dichter, die Kompetenz und das Präsens als die Zeitform der Lyrik: Dresdner Poetikvorlesung 1999* [rozš. a přeprac. čes. vyd. Šťastný bezdomovec, 2003]. Úvodní esej napsal Utz Rachowski, doslov napsal Ludger Udolph, bibliografii sestavila Susanne Fritz. Dresden: Thelem bei w.e.b., 2000. 119 s. (Literatur in Mitteleuropa: Dresdner Poetikdozentur) ISBN 3-933592-41-0.
Napsáno v němčině.
- 1175. HAMAN, Aleš, ed.** *Almanach současné české literatury 1997–1999 = Almanach der zeitgenössischen tschechischen Literatur 1997–1999.* Přel. Hanuš Karlach, Christa Rothmeier, Viola Fischerová, Rico Schote, Marta Dürrhammerová, Friderike Komárek, předmluvu napsali Eva Kantůrková, Aleš Haman. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2000. 165 s. ISBN 80-86310-11-6.
Antologie ukávek z tvorby českých autorů: Michal Ajvaz (*Ženons Paradoxe* [Zénónovy paradoxy, 1997]); Hana Bělohradská (*Die Flucht* [Útěk, 1998]); Adolf Branald (*Lebende Wesen* [Živoucí bytosti in: Můj přítel Kamil, 1998]); Jana Červenková (*Der Tauchkurs* [Kurs potápění, 1998]); Irena Dousková (*Der stolze Daßdu* [Hrdý Budžes, 1998]); Viktor Fischl (*Briefe für Götter* [Dopisy pro bohy in: Povídky ze starého cylindru, 1998]); Bohumila Grögerová (*Ein Pförtchen aus den Angeln* [Branka z pantů, 1998]); Daniela Hodrová (*Kostjejs Rache* [Kostějova msta in: Ztracené děti, 1997]); Václav Jamek (*Auf der Datenautobahn* [Na informační dálnici in: O patřičnosti v jazyce, 1998]); Eva Kantůrková (*Garten der Kindheit namens Eden* [Zahrada dětství jménem Eden, 1998]); Lubor Kasal (*Iam* [Jám, 1997]); Ivan Klíma (*Von der Redlichkeit* [O poctivosti, 1998]); Pavel Kolmačka (*Du sahst, daß du bist* [Viděl jsi, že jsi, 1998]); Zdeněk Kožmín (*Kontinuitäten* [Kontinuity in: Obtisky, 1998]); Jiří Kratochvíl (*Nachttango* [Noční tango in: Noční tango aneb Román jednoho léta z konce století, 1999]); Josef Kroutvor (*Essay über eine sucht* [Esej o jedné mánii in: Fernety, 1998]); Vladimír Macura (*Der Medikus* [Medikus in: Ten, který bude, 1999]); Ivan Matoušek (*Salon der Frau Topičová* [Salon paní Topičové in: Ego, 1997]); Josef Škvorecký (*Ein Brief von Fräuleins Muriel Blaive* [Dopis slečny Muriel Blaive in: Nevysvětlitelný příběh aneb Vyprávění Questa Firma Sicula, 1998]); Filip Topol (*Die Reise von Karel Klenotník nach Korsika* [Cesta Karla Klenotníka na Korsiku, 1999]); Jan Trefulka (*Poesie ohne Worte* [Poezie beze slov in: Bláznova čítanka, 1998]); Olga Walló (*Die Macht der Marien* [Moc Marií in: Věže Svatého Ducha, 1999]); Ivan Wernisch (*Die Reise nach Aschhabad* [Cesta do Ašchabadu, 1997]); poezie: Petr Borkovec, Ivan Diviš, Miloš Doležal, Viola Fischerová, Miroslav Holub, Petr Kabeš, Zdeněk Rotrekl, Božena Správcová, Karel Šiktanc, Pavel Šrut, Josef Topol, Bogdan Trojak. Bilingvní vydání.
- 1176. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2000. 802 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 3078) ISBN 3-518-39578-5.
- 1177. HAŠEK, Jaroslav.** *Schwejk liest Hašek: Geschichten von Jaroslav Hašek.* Ed. Kurt Egrededer. Dettelbach: Röhl, 2000. 102 s. ISBN 3-89754-182-3.
- 1178. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Neuausgabe, 10. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2000. 95 s. (rororo, 12622: rororo aktuell: Essay) ISBN 3-499-12622-2.
- 1179. HOLAN, Vladimír.** *Oblouk – der Bogen: zehn Gedichte; zum Jahreswechsel 1999/2000* [výběr z: Oblouk, 1934]. [S. l.]: [s. n.], 2000. [24] s.
- 1180. HOLUB, Josef.** *Lausige Zeiten: Roman* [Lausige Zeiten, 1997]. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2000. 272 s. (Gulliver Taschenbuch, 838) ISBN 3-407-78838-X.
Napsáno v němčině.
- 1181. HRABAL, Bohumil.** *Ich dachte an die goldenen Zeiten: Roman* [Proluky, 1986]. Přel. Susanna Roth. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2000. 219 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 3177) ISBN 3-518-39677-3.
- 1182. HRABAL, Bohumil.** *Ich dachte an die goldenen Zeiten. 1* [Proluky, 1986]. Přel. Susanna Roth. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2000. 137 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1183. HRABAL, Bohumil.** *Ich dachte an die goldenen Zeiten. 2* [Proluky, 1986]. Přel. Susanna Roth. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2000. 137 s.
Kniha v Braillově písmu.

- 1184. HRABAL, Bohumil.** *Die Katze Autitschko: Erzählung* [Autičko in: Život bez smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Hans-Jörg Brehm. Frankfurt am Main: Insel, 2000. 133 s. (Insel Taschenbuch, 2656) ISBN 3-458-34356-3.
- 1185. HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, [2000]. 87 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 2765) ISBN 3-518-39265-4.
- 1186. IVANOV, Miroslav.** *Der Henker von Prag: das Attentat auf Heydrich* [Atentát na Reinharda Heydricha, 1979]. Přel. Hugo Kaminský. Genehmigte Lizenzausgabe für Weltbild-Verlag. [Augsburg]: Bechtermünz, 2000. 413 s. ISBN 3-8289-0393-2.
- 1187. JANÁČEK, Leoš.** *Šárka: opera o třech jednáních = Oper in drei Akten = opera in three acts* [Šárka, 1925]. Na motivy dramatu Julia Zeyera, ve spolupráci s autorem upravil Osvald Chlubna, ed. Jiří Zahrádka, přel. do něm. U. Damm, H. Ulrich, Larisa Molnárová, Stefan Malzew, přel. do angl. John Tyrrell. [Wien]: Universal Edition; [Brno]: Editio Moravia, 2000. 1 klavírní výtah (XXXV, 184 s.). ISBN 3-7024-1234-4.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 1188. KARÁSEK, Svatopluk.** *Der durchnässte Pfarrer: ein fröhlich-ernster Lebenslauf Prag-Zürich retour: [Gespräche mit Štěpán Hájek und Michal Plzák]* [Vino tvé výborné, 1998]. Přel. Rudolf Bohren. Zollikon: G2W-Verlag, 2000. 288 s. ISBN 3-85710-039-7.
- 1189. KAREN, Jiří.** *Ein kleines Licht im Dunkeln.* Přel. Jan Kühmeier. Brno: Georgetown, 2000. 128 s. (Ametyst, 3) ISBN 80-86251-08-X.
Výbor z díla.
- 1190. KINCL, Jaromír a Zdeněk SMETANA.** *Das Schilfmännlein und der Teich* [Rákosníček a rybník, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Smetana. Leipzig: LeiV, 2000. 58 s. ISBN 3-89603-056-6.
- 1191. KLÍMA, Ivan.** *Warten auf Dunkelheit, Warten auf Licht* [Čekání na tmu, čekání na světlo, 1993]. Přel. Anja Tippner. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2000. 275 s. (dtv, 12742) ISBN 3-423-12742-2.
- 1192. KODET, Vojtěch.** *Pfingstnovene* [Svatodušní novéna, 1999]. Přel. Maria Roubalová. Freiburg: Kanisius-Verlag, 2000. 32 s. ISBN 3-85764-522-9.
- 1193. KOHN, Pavel.** *Mein Leben gehört nicht mir: über Persönlichkeit und Werk des Humanisten Přemysl Pitter* [Můj život nepatří mně: čtení o Přemyslu Pitrovi, 1995]. Přel. Pavel Cink. Prag: Vitalis, 2000. 136 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7253-026-7.
- 1194. KOHOUT, Pavel.** *Die kluge Amsel* [Říkali mu Frkos, 2000, c1963]. Přel. Alexandra Baumrucker a Gerhard Baumrucker, il. Jiřina Klimentová, Hana Pavlátová. Furth im Wald; Prag: Vitalis, 2000. 64 s. ISBN 3-934774-04-0 (Furth); 80-7253-012-7 (Prag).
- 1195. KOHOUT, Pavel.** *Die lange Welle hinterm Kiel: Roman* [Ta dlouhá vlna za kýlem..., 2000]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Albrecht Knaus, 2000. 316 s. ISBN 3-8135-0113-2.
- 1196. KOLMAN, Ivan a Jiří ŠTOURAČ.** *Von Prag nach Compostela* [Cesta do Compostely, 1999]. Přel. Markéta Binar, doslov napsala Johanna von Herzogenberg. Volkach: Zentgraf, 2000. 179 s. (Auf Jakobswegen – Pilgerberichte) ISBN 3-928542-32-X.
- 1197. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Große Didaktik* [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Velká didaktika, 1883]. Ed. a přel. z lat. Andreas Flitner, doslov napsal Klaus Schaller. 9. Auflage. Stuttgart: Klett-Cotta, 2000. VIII, 278 s. (Pädagogische Texte) ISBN 3-608-91372-6.
- 1198. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Das Geschlechtsleben der Emigranten.* Riedstadt: Ariel-Verlag, 2000. 127 s. ISBN 3-930148-17-X.
Napsáno v němčině.
- 1199. KRATOCHVIL, Jiří.** *Unsterbliche Geschichte, oder, das Leben der Sonja Trotzki-Sammler, oder, Karneval: Roman* [Nesmrtelný příběh aneb Život Soni Trocké-Sammlerové čili Román karneval, 1997]. Přel. Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová. Zürich: Ammann, 2000. 298 s. ISBN 3-250-60027-X.
- 1200. KRAUS, Ivan.** *Das trocknet an dir fertig: Szenen einer Familie* [To na tobě doschne, 1976]. Přel. Jindra Strnad. St. Ingbert: Wassermann, [2000]. 103 s. ISBN 3-928030-31-0.
- 1201. KUNDERA, Ludvík.** *Berlin* [Berlín in: Konstantina, 1946]. Podle překladu Viléma Reichmanna volně upravil Edwin Kratschmer, doslov napsal Edwin Kratschmer. Weimar: Verlag und Datenbank für Geisteswissenschaften; [Jena]: Collegium Europaeum Jenense, 2000. 45 s. (Gerettete Texte, 2) ISBN 3-89739-133-3.
- 1202. KUNDERA, Ludvík.** *Drohender Kompaß, RomanAnfang: zum 80. Geburtstag* [výběr z: Výhružný kompas, 1944]. Přel. Peter Ludewig, Eduard Schreiber, il. Jörg Lehmann. Berlin: Ludewig, 2000. 27 s.
Bibliofilie.
- 1203. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981].

- Přel. Susanna Roth. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2000. 305 s. (dtv, 12790) ISBN 3-423-12790-2.
- 1204. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2000. 162 s. ISBN 3-596-14357-8.
- 1205. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2000. 340 s. (dtv, 12730) ISBN 3-423-12730-9.
- 1206. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 32. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2000. 300 s. ISBN 3-596-25992-4.
- 1207. LADA, Josef.** *Laufe, Käthe!* [Utíkej, Káčo, utíkej, pův. Ku-Ku! Jen po mně vztáhněte ruku!, 1941]. Přel. Valtr Kraus. 2. Ausgabe dieser Übersetzung. [Praha]: Albatros, 2000. [12] s. ISBN 80-00-00792-4.
- 1208. MÁCHA, Karel Hynek.** „Die Liebe ging mit mir...“: *Prosa, Poesie, Tagebücher*. Ed. Natascha Drubek-Meyer, přel. Otto František Babler, Ladislav Drůbek, Natascha Drubek-Meyer, Christof J. Größl, Jaromír Konečný, Eckhard Thiele, doslov napsal Holt Meyer. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2000. 429 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05417-7.
Výbor z prózy, poezie a deníků (1834–1835) K. H. Máchy: *Die Zigeuner* [Cikáni, 1835], přel. Christof J. Größl, Jaromír Konečný; *Die Pilgerfahrt ins Riesengebirge* [Poutí krkonošská, 1833–1834], přel. Eckhard Thiele; *Bilder aus meinem Leben (Der Abend auf dem Bösig* [Večer na Bezdězu, 1832–1833]; *Marinka* [Márinka, 1833–1834]), přel. Ladislav Drůbek, Natascha Drubek-Meyer; *Žwist der Welten (Die sinnliche Welt* [Svět smyslný, 1832–1833]; *Die zugrunde gegangene Welt* [Svět zašlý, 1834]), přel. Ladislav Drůbek, Natascha Drubek-Meyer; *Mai* [Máj, 1983, c1836], přel. Otto František Babler; „Pürglitz“ in: *Der Henker* [Křivoklad, 1833–1834], přel. Ladislav Drůbek, Natascha Drubek-Meyer; *Das Kloster Sazawa* [Klášter sázavský, 1832–1833], přel. Ladislav Drůbek, Natascha Drubek-Meyer.
- 1209. MACHOVEC, Milan.** *Die Frage nach Gott als Frage nach dem Menschen* [Die Frage nach Gott als Frage nach dem Menschen, 1999]. 2. Auflage. Innsbruck: Tyrolia-Verlag, 2000. 126 s. (Forum St. Stephan: Gespräche zwischen Wissenschaft, Kultur und Kirche, 11) ISBN 3-7022-2248-0.
- 1210. MATOUŠ, Kryštof.** *Vom Ameisenferdinand und dem Käfer Tollpatsch: eine Bilderbuchgeschichte* [Ferda a kino brouka Pytlíka, 1999]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Leipzig: LeiV, 2000. 31 s. ISBN 3-89603-045-0.
- 1211. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa]. Leipzig: LeiV, 2000. 47 s. ISBN 3-89603-057-4.
- 1212. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2000. 63 s. ISBN 3-928885-97-9.
- 1213. MILER, Zdeněk, Hana DOSKOČILOVÁ** [a Josef BRUKNER]. *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992; et al.]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, Buchhandels- und Verlagsanstalt, 2000. 63 s. ISBN 3-928885-25-1.
Dále obsahuje: *Der Maulwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]; *Der Tag des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]; *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa].
- 1214. MLADĚJOVSKÁ, Mira.** *Egerer Sagen* [Chebské pověsti, 1948]. Il. Petr Novák. Cheb: Agentur Black Queen & Galerie Rosenbühl, 2000. 96 s.
- 1215. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Der Taumel: Roman*. Doslov napsal Michael Krüger. München; Wien: Hanser, 2000. 191 s. ISBN 3-446-19849-0.
Napsáno v němčině.
- 1216. MOŠA, Stanislav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Stück nach Jaroslav Hašek* [čes. vyd. Jaroslav Hašek, Osudy dobrého vojáka Švejka, 2003]. Dramatizace románu Jaroslava Haška, přel. Eveline Günther. München: Drei Masken, 2000. 48 s.
- 1217. NEZVAL, Vítězslav.** *Depesche*. Přel. Lothar Trolle. Berlin: Ludewig, 2000. 23 s. (Franc-tireur, 1) ISBN 3-9805851-4-X.
Výbor z díla.
- 1218. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Balaban Neumann, der Hund* [Balaban Neumann, der Hund, 1999, čes. vyd. Náš pes Balabán, 2001]. Ve spolupráci s Miroslavem Novákem, il. Sabine Wiemers. 2. Auflage. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 2000. 75 s. ISBN 3-7941-4556-9.
- 1219. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Balaban Neumann, der Hund* [Balaban Neumann, der Hund, 1999, čes. vyd. Náš pes Balabán, 2001]. Ve spolupráci s Miroslavem Novákem, il. Sabine Wiemers. Frankfurt am Main; Wien: Büchergilde Gutenberg, 2000. 75 s. ISBN 3-7632-5037-9.
- 1220. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Karel, Jarda und das wahre Leben* [Peníze a uličníci]. Přel. Miroslav Novák. Würzburg: Arena, 2000. 167 s. (Arena-Taschenbuch, 2136) ISBN 3-401-02136-2.
- 1221. ONDŘICHOVÁ, Lucie.** *Fredy Hirsch: von Aachen über Düsseldorf und Frankfurt am Main durch Theresienstadt nach Auschwitz-Birkenau: eine jüdische Biographie 1916–1944* [Fredy Hirsch, 2000, čes. vyd. Příběh Fredyho

- Hirsche, 2001]. Přel. Astrid Prackatzsch. Konstanz: Hartung-Gorre, 2000. 116 s. (Konstanzer Schriften zur Schoáh und Judaica, 8) ISBN 3-89649-593-3.
- 1222. PATOČKA, Jan.** *Vom Erscheinen als solchem: Texte aus dem Nachlaß.* Ed. Helga Blaschek-Hahn, Karel Novotný. Freiburg (Breisgau); München: Karl Alber, 2000. 313 s. (Orbis phaenomenologicus, 2: Quellen, 3) ISBN 3-495-47904-X.
Výbor z textů.
- 1223. PECHÁČKOVÁ, Ivana.** *Die Legende vom Golem: eine Geschichte aus dem Prag zur Zeit Rudolfs II.* [Legenda o Golemovi, 2000]. Přel. Astrid Prackatzsch, il. Petr Nikl. Prag: Meander, 2000. 106 s. (Prager Legenden) ISBN 80-86283-03-8.
- 1224. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Taxi Blues: Roman* [Dej mi ty prachy, 1996]. Přel. Marcela Euler. [München]: Malik, 2000. 317 s. ISBN 3-89029-140-6.
- 1225. PRIMUSOVÁ, Hana.** *Beppo und Benjamin.* Přel. Harald Scheel, il. Jeanine Rahir. Chevron: Hemma, [2000?]. [12] l. (Die Märchen vom kleinen Clown) ISBN 2-80066-067-8.
- 1226. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. 4. Auflage. Aarau; Frankfurt am Main; Salzburg: Sauerländer, 2000. 175 s. ISBN 3-7941-4496-1.
- 1227. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fünf Minuten vor dem Abendessen* [Fünf Minuten vor dem Abendessen, 1992, čes. vyd. Pět minut před večerí, 1996]. Il. Silke Voigt. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2000. 60 s. (Ravensburger Taschenbuch, 2169) ISBN 3-473-52169-8.
- 1228. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Vinzenz fährt nach Afrika* [Jožin jede do Afriky, 2000]. Il. Silke Tessmer. München: Ellermann, 2000. 128 s. ISBN 3-7707-3095-X.
- 1229. REINEROVÁ, Lenka.** *Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo: Erzählungen* [čes. vyd. Bez adresy, 2001]. Berlin: Aufbau-Verlag, 2000. 189 s. ISBN 3-351-02387-1.
Napsáno v němčině.
- 1230. SCHUH, Berthold, ed.** *Das Fenster einen Spalt breit geöffnet: eine Auswahl tschechischer Gedichte von der Romantik bis zur Gegenwart in deutschen Übertragungen.* Přel. a předmluvu napsal Berthold Schuh. Prag; Furth im Wald: Vitalis, [2000]. 152 s. (Bibliotheca Bohemica, 38) ISBN 80-7253-013-5 (Prag); 3-934774-06-7 (Furth im Wald).
Antologie české poezie: Petr Bezruč, Karel Havlíček Borovský, Otokar Březina, Jiří Karásek ze Lvovic, Jan Kollár, Karel Hynek Mácha, Josef Svatopluk Machar, Jan Neruda, Jiří Orten, Zdeněk Rotrekl, Jaroslav Seifert, Josef Václav Sládek, Antonín Sova, František X. Svoboda, Karel Toman, Jaroslav Vrchlický, Jiří Wolker, lidové básně z Čech a Moravy. Bilingvní vydání.
- 1231. SIKORA, Roman.** *Antigone Weggefegt: (Versuch einer Tragödie)* [Smetení Antigony, 1998]. Přel. Barbora Schnelle, Carola Dürr. Brunn: Větrné mlýny, 2000. 65 s. (Der Edition Windmühlen, 2) ISBN 80-86151-43-3.
- 1232. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Der kleine Wal und das Meer* [An ocean world, 1992]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. Zürich: Stiftung Kinderdorf Pestalozzi, 2000. 31 s.
- 1233. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Rhino Regenbogen* [Rainbow rhino, 1987]. Přel. z angl. Uwe-Michael Gutzschhahn, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 2000. [32] s. ISBN 3-446-19735-4.
- 1234. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael). *Flügellos: Gedichte.* Wien; Klosterneuburg: Va Bene, 2000. 70 s. ISBN 3-85167-098-1.
Napsáno v němčině.
- 1235. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Feiglinge: Roman* [Zbabělci, 1958]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Wien; München: Deuticke, 2000. 494 s. ISBN 3-216-30449-3.
- 1236. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Der Seeleningenieur: ein Roman über Frauen, Liebe, Tod und Spitzel* [Příběh inženýra lidských duší, 1977]. Přel. Marcela Euler. Ungekürzte Taschenbuchausgabe. München: Piper, 2000. 763 s. (Piper, 3013) ISBN 3-492-23013-X.
- 1237. ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. 6. Auflage. Erlangen: K. Müller, 2000. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
- 1238. TIPPNER, Anja, ed.** *Gartenfest: Dramen von Havel, Klíma, Kohout, Topol, Uhde.* Přel. Joachim Bruss, August Scholtis, Eva Profousová, Beate Smandek, Paul Kruntorad, Kathrin Liedtke, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, Gabriel Laub, doslov napsala Anja Tippner. München; Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2000. 541 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05416-9.
Antologie dramát: Václav Havel (*Das Gartenfest* [Zahradní slavnost, 1963], přel. August Scholtis; *Audienz* [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977 Audience, 1976], přel. Gabriel Laub; *Vernissage* [Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977], přel. Gabriel Laub); Ivan Klíma (*Die Geschworenen* [Porota, 1968], přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker); Pavel Kohout (*Krieg im dritten Stock* [Krieg im dritten Stock, 1970, čes. vyd. Válka ve třetím poschodí in: Život v tichém domě, 1991], přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker); Josef Topol (*Katze auf dem Gleis* [Kočka na kolejích, 1966], přel. Paul Kruntorad); *Stunde der Liebe* [Hodina lásky,

1968], přel. Kathrin Liedtke); Milan Uhde (*König-Bauron* [Král Vávra, 1965], přel. Eva Profousová, Beate Smandek).

- 1239. TOMS, Mirek.** *Smaragdgrüne Augen: Erzählungen.* Přel. Silke Klein, Carla Bezděková. Oldenburg: Schardt, 2000. ISBN 3-933584-98-1.
- 1240. VANČURA, Vladislav.** *Der Bäcker Jan Marhoul: Roman* [Pekař Jan Marhoul, 1924]. Přel. Peter Pont, vzpomínky na V. Vančuru napsal Jaroslav Seifert, doslov napsal Eckhard Thiele. München; Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2000. 207 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05237-9.
- 1241. VIEWEGH, Michal.** *Blendende Jahre für Hunde: Roman* [Báječná léta pod psa, 1992]. Přel. Irene Bohlen, Kathrin Liedtke. Ungekürzte Taschenbuchausgabe. München: Piper, 2000. 266 s. (Serie Piper, 2909) ISBN 3-492-22909-3.
- 1242. VRCHLICKÝ, Jaroslav.** *Von weiten Wegen: Gedichte* [výběr z: Z hlubin, 1875]. Přel. Marie Rix-Meisl, předmluvu napsal Otto Pick. Prag; Furt im Wald: Vitalis, 2000. 56 s. (Bibliotheca Bohemica, 37) ISBN 80-7253-014-3 (Prag); 3-934774-07-5 (Furth im Wald).
- 1243. WAGNEROVÁ, Alena, ed.** *Prager Frauen: neun Lebensbilder* [Prager Frauen, 1995]. Přel. Kurt Krolop, Marie Lienau, Barbara Mainerová, Alena Wagnerová, předmluvu napsala Alena Wagnerová. [Prag]: Vitalis, 2000. 240 s. ISBN 80-7253-033-X; 3-934774-55-5.
Obsahuje texty: dtto záznam č. 777.
- 1244. WEIL, Jiří.** *Leben mit dem Stern: Roman* [Život s hvězdou, 1949]. Přel. Gustav Just, Bettina Kaibach, doslov napsal Urs Heftrich. München; Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2000. 389 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05238-7.
Dále obsahuje: *Klagegesang für 77 297 Opfer* [Žalozpěv za 77 297 obětí, 1958], přel. Bettina Kaibach.
- 1245. WERNISCH, Ivan a Frank SIEWERT.** *Ein Geistesriese = Velikán.* Přel. Karl-Heinz Jähn, il. barevnými lepty Frank Siewert. [Berlin]: Savod Progress, 2000. [16] s. (Savod Progress, 10)
Bibliofilie. Bilingvní vydání.
- 1246. ZAHRADNÍČEK, Jan.** *Vogelbeeren: Gedichte* [výběr z: Jeřáby, 1933]. Přel. Urs Heftrich, il. Jiří Vincenc Slavíček. Prag; Furth im Wald: Vitalis, [2000]. 80 s., [8] s. obr. příl. (Bibliotheca Bohemica, 29) ISBN 80-7253-063-1 (Prag); 3-934774-70-9 (Furth im Wald). **PMK**
Bilingvní vydání.

2001

- 1247. BAAROVÁ, Lída** (psáno BAAROVA, Lida). *Die süße Bitterkeit meines Lebens* [zkrác. čes. vyd. Života sladké hořkosti, 1991]. Ed. a přeprac. Richard Kettermann, Uwe Schmidt, přel. Peter Mraz. Koblenz: Kettermann und Schmidt, 2001. 304 s., [24] s. obr. příl. ISBN 3-934639-00-3.
- 1248. BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds.** *Deutsch-tschechischer Almanach 2002 = Česko-německý almanach 2002.* Přel. z češ. Christa Rothmeier, Renata SakoHoess, Ewa Nitsch, Franz Peter Künzel, Marianne Pasetti-Swoboda, přel. z něm. Ivan Binar, Josef Hrubý, Alena Bláhová, Jan Jiroušek, Hanuš Karlach, il. Wilfried Bohne a Karel Trinkewitz, úvodní slovo napsali Ivan Binar, Peter Becher, studii napsali Christa Rothmeier, Vladimír Novotný, Hanuš Karlach. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2001. 261 s. ISBN 3-9808097-0-6.
Antologie českých a německých autorů, z české prózy: Alexandra Berková (*Finstere Liebe* [Temná láska in: Temná láska, 2000]); Zuzana Brabcová (*Das Jahr der Perlen* [Rok perel in: Rok perel, 2000]); Josef Jedlička (*Blut ist nicht Wasser* [Krev není voda in: Krev není voda, 1991]); Daniela Fischerová (*Der Schutzengel* [Anděl strážný]; *Sonne und Schatten* [Slunce a stín]; *Ein Lichtlein im Schnee* [Jiskra ve sněhu]; *Das Schicksal eines Helden* [Osud hrdiny]; *Das Todesurteil* [Rozsudek smrti]; *Über den Ursprung des Menschen* [O původu člověka]; *Die Bohnen des Ruhms und die Erbsen der Unfehlbarkeit* [Fazole slávy a hrách neomylnosti]); Nataša Tanská (*Da wird Péta aber Augen machen* [Péta bude koukat! in: Péta bude koukat, 2002]); Jana Knitlová (*Ein so schönes Paar* [Takový krásný pár]); poezie: Petr Borkovec, Ivan Blatný, Jiří Stránský, Pavel Kolmačka. Bilingvní vydání.
- 1249. BEJČEK, Vladimír.** *In den Bergen* [Toulky po horách, 1998, přel. z franc. verze Promenades en montagne]. Přel. z franc. Eva Tauber. München: Omnibus, 2001. 95 s. (Naturführer für kinder; Omnibus, 20916) ISBN 3-570-20916-4.
- 1250. BIEBL, Konstantin.** *Slavětín* [Slavětín in: Dílo 5, 1954]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Peter Ludewig, [2001]. [4] s.
Bibliofilie.
- 1251. BLATNÝ, Ivan.** *Hilfsschule Bixley: poetische Texte* [Pomocná škola Bixley, 1987]. Přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt; Wien: Wieser, 2001. 1 sv. (Edition Traumreiter, 10) ISBN 3-85129-290-1.
- 1252. BORKOVEC, Petr.** *Feldarbeit: Gedichte* [Polní práce, 1998]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2001. 107 s. ISBN 3-902113-01-4. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 1253. BRANIŠ, Martin.** *In der Stadt* [Příroda ve městě, 1999]. Přel. z franc. Eva

- Tauber, il. Nada Kotrčová. München: Omnibus, 2001. 95 s. (Naturführer für Kinder; Omnibus, 20915) ISBN 3-570-20915-6.
- 1254. BURGER, Adolf.** *Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte* [Ďáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983]. Přel. autor, il. Peter Edel, Leo Haas. Erweiterte Auflage. Berlin: Neues Leben, 2001. 272 s. ISBN 3-555-01486-2.
- 1255. ČAPEK, Karel.** *Gespräche mit Masaryk* [Hovory s T. G. Masarykem, 1928–1935]. Přel. Camill Hoffmann, Eckhard Thiele, eseje napsali Karel Čapek, Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Eckhard Thiele. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2001. 532 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05240-9.
- 1256. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2001. 133 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1712) ISBN 3-7466-1712-X.
- 1257. ČIHAŘ, Martin.** *Auf Feld und Wiese* [Příroda venkova, 1999]. Přel. z franc. Eva Tauber, il. Eva Beberová. München: Omnibus, 2001. 95 s. (Naturführer für Kinder, Omnibus, 20917) ISBN 3-570-20917-2.
- 1258. ERBEN, Karel Jaromír a Božena NĚMCOVÁ.** *Märchen* [Pohádky, 1993]. Přel. Günther Jarosch, Valtr Kraus, il. Josef Lada. In dieser Auswahl die 3. Ausgabe. Prag: Albatros, 2001. 118 s. ISBN 80-00-00930-7.
- 1259. ERET, Alexander Oswald.** *Zufällige Begegnungen und weitere Geschichten, die das Leben schrieb.* Mauer bei Wien: Verlag Samizdat, 2001. 369 s.
Napsáno v němčině.
- 1260. FILIP, Ota.** *Café Slavia: Roman* [Café Slavia, 1985, čes. vyd. Kavárna Slavia, 1993]. München: Herbig, 2001. 271 s. ISBN 3-7766-2255-5.
Napsáno v němčině.
- 1261. FILIP, Ota.** *Der siebente Lebenslauf: autobiographischer Roman* [zkrác. vyd. Sedmý životopis, 2000]. München: Herbig, 2001. 448 s. ISBN 3-7766-2234-2.
- 1262. FRANKOVÁ, Anita a Hana POVOLNÁ, eds.** *Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Přel. Margit Herrmannová, Otto Kalina, předmluvu napsal Jiří Weil, doslov napsala Anita Franková. 4. Auflage. Prag: Jüdische Museum, 2001. 90 s. ISBN 80-85608-42-1.
Výbor básní a dětských ilustrací z koncentračního tábora Terezín.
- 1263. FRIDRICH, Radek.** *Řeč mrtvých: textové varianty = Die Totenrede: Textvarianten.* Děčín: Městská knihovna Děčín, 2001. 73 s. (Nomisterion, 7) ISBN 80-85058-02-2.
Dvojjazyčné vydání.
- 1264. HALAS, František. J. Čapek.** München: Peter Ludewig, 2001. 14 s. (Franc-tireur, 3) ISBN 3-9805851-9-0.
Bibliofilie.
- 1265. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2001. 365 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10409-1.
- 1266. HAVEL, Václav.** *Die Gauneroper; Das Berghotel; Erschwerte Möglichkeit der Konzentration; der Fehler: Theaterstücke* [Die Gauneroper, 1974, čes. vyd. Žebrácká opera in: Hry 1970–1976, 1977; Das Berghotel, 1976, čes. vyd. Horský hotel in: Hry 1970–1976, 1977; Ztížená možnost soustředění, 1968; Der Fehler, 1983, čes. vyd. Chyba in: Hry, 1992]. Přel. Franz Peter Künzel, Gabriel Laub, Joachim Bruss, doslov napsal Milan Kundera. 2. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2001. 243 s. (rororo, 12880) ISBN 3-499-12880-2.
- 1267. HAVEL, Václav.** *Die Pimpeln* [Pižduchové in: Uzel pohádek, 1991]. Přel. Ondřej Cikán. Wien: Ignis-Verlag, 2001. [11] l.
- 1268. HAVLÍČEK BOROVSÝ, Karel** (psáno HAVLÍČEK, Karel). *Polemische Schriften.* Ed. a úvodní slovo napsal Peter Demetz, přel. Minne Bley, doslov napsal Georg J. Morava. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2001. 281 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05458-4.
Výběr publicistických prací z období kolem roku 1848.
- 1269. HÖHNE, Steffen a Věra KOUBOVÁ, eds.** *Nesmrtelní, smrtelní: příběh zániku česko-německo-židovského soužití na území Čech slovem a obrazem = Sterbliche, Unsterbliche: Geschichte des Untergangs des tschechisch-deutsch-jüdischen Zusammenlebens in Böhmen in Wort und Bild.* Úvodní esej sepsal Steffen Höhne (přel. Václav Maidl), autor fotografií Věra Koubová. Praha: Nakladatelství Franze Kafky; Potsdam: Deutsches Kulturforum östliches Europa, 2001. 325 s. ISBN 80-85844-78-8.
Antologie citátů z děl, z českých autorů: Jakub Arbes, Ivan Blatný, Otokar Březina, Josef Čapek, Karel Čapek, Svatopluk Čech, František Ladislav Čelakovský, Václav Černý, Jakub Deml, Josef Dobrovský, Antonín Dvořák, Pavel Eisner, Vratislav Färber, Vilém Flusser, František Halas, Jaroslav Hašek, Karel Havlíček Borovský, Vladimír Holan, Miroslav Holub, Bohumil Hrabal, František Hrubín, Leoš Janáček, Josef Jungmann, Jan Karafiát, Jiří Karásek ze Lvovic, Ladislav Klíma, Jan Kollár, Karel Kryl, Karel Hynek Mácha, Tomáš Garrigue Masaryk, Jan Mukařovský, Božena Němcová, Jan Neruda, Vítězslav Nezval, Jiří Orten, František Palacký, Jan Patočka, Ota Pavel, Ferdinand Peroutka, Bohuslav Reynek, Karel Sabina, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Bedřich Smetana, Pavel Josef Šafařík, František Xaver Šalda, Josef Váchal, Vladislav Vančura, Jaroslav Vrchlický, Jiří Weil, Richard Weiner, Jan Zahradníček. Bilingvní vydání.

- 1270. HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. [3. Auflage]. Weinheim: Beltz und Gelberg, [2001]. 194 s. (Gullivers Bücher, 262; Gulliver für Kinder) ISBN 3-407-78262-4.
Napsáno v němčině.
- 1271. HOLUB, Josef.** *Schmuggler im Glück: Roman.* Weinheim: Beltz und Gelberg, 2001. 221 s. (Gulliver Taschenbuch, 874) ISBN 3-407-78874-6.
Napsáno v němčině.
- 1272. HOLUB, Josef.** *Die Schmuggler von Rotzkalitz.* Hamburg: Oetinger, 2001. 148 s. ISBN 3-7891-3707-3.
Napsáno v němčině.
- 1273. HRABAL, Bohumil.** *Die Katze Autitschko: Erzählung* [Autíčko in: Život bez smokingu, 1986]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Hans-Jörg Brehm. Frankfurt am Main; Leipzig: Insel, 2001. 133 s. (Insel Taschenbuch, 2766) ISBN 3-458-34466-7.
- 1274. HRABAL, Milan.** *Gedichte.* Berlin: Neue Freiheit, 2001. [11] s. (Chimaere, 20)
- 1275. HRUBÝ, Josef a Rudolf A. M. MAYER.** *Übergangszeit: Gedichte = Mezzastagione: poesie = Přejodný čas: básně.* Bremen: Fonda, 2001. [16] s. (Bogendrucke; Edition Transform) ISBN 3-922587-79-8.
Trilingvní vydání. Bibliofilie.
- 1276. KARAFIÁT, Jan.** *Die Käferchen: eine Geschichte für große und kleine Kinder* [Broučci, 1876]. Přel. Naďa Locher-Záleská, Paul Locher, il. Jiří Trnka. 3. deutsche Ausgabe. Prag: Albatros, 2001. 87 s. ISBN 80-00-00943-9.
- 1277. KLÍMA, Ladislav.** *Die Gespenstersuche.* Přel. Felix Seebauer, il. Karel Gyrjan. Úvaly bei Prag: An der Lahn, 2001. [30] s.
- 1278. KLOSTERMANN, Karel.** *Böhmerwaldskizzen* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed., částečně přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. 2. Auflage. Passau: Karl Stutz, 2001. 179 s. ISBN 3-88849-049-9.
- 1279. KOHN, Pavel.** *Schlösser der Hoffnung: die geretteten Kinder des Přemysl Pitter erinnern sich* [Kolik naděje má smrt, 2000]. Přel. a doslov napsal Ota Filip. München: Langen Müller, 2001. 351 s. ISBN 3-7844-2836-3.
- 1280. KOLMAČKA, Pavel.** *Du sahist, es gibt dich = Viděl jsi, že jsi* [Viděl jsi, že jsi, 1998]. Ed. a přel. Christa Rothmeier, il. Christian Thanhäuser. [Ottensheim an der Donau]: Thanhäuser, 2001. 146 s. ISBN 3-900986-47-9.
- 1281. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Allermahnung (Pannuthesia)* [Pannuthesia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1966, čes. vyd. Pannuthesia in: Obecná porada o nápravě věcí lidských, 1992]. Ed., přel. z lat. a úvod napsal Franz Hofmann. Frankfurt am Main; Berlin; Bern; Bruxelles; New York; Oxford; Wien: Peter Lang, 2001. XXIII, 157 s. (Erziehungskonzeptionen und Praxis, 49) ISBN 3-631-37092-X.
- 1282. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Ausgewählte Werke. II, 1 und 2, Biographisches, Trostschriften, Theologie und Predigtkunst.* Ed. a úvod napsal Klaus Schaller. 2. Nachdruckauflage. Hildesheim: Olms, 2001. XXVI, 312, 121 s. ISBN 3-487-11382-1.
Výbor z díla J. A. Komenského. Dvojjazyčné, německo-latinské vydání (německý text přeložen z češtiny). Reprodukce z let 1629–1882.
- 1283. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Ausgewählte Werke. III, Das Programm der „emendatio rerum humanarum“.* Ed. a úvod napsal Klaus Schaller. 2. Nachdruckauflage. Hildesheim: Olms, 2001. XXVIII, 403 s. ISBN 3-487-06353-0.
Výbor z díla J. A. Komenského. Dvojjazyčné, německo-latinské vydání. Reprodukce.
- 1284. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Pampaedia = Allerziehung* [Pampaedia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1966, čes. vyd. Vševýchova (Pampaedia), 1948]. Přel. z lat. Klaus Schaller. 3. Auflage. Sankt Augustin: Academia Verlag Richarz, 2001. 319 s. (Schriften zur Comeniusforschung, 20) ISBN 3-88345-697-7.
- 1285. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Zurück nach Europa: Erzählungen* [Zurück nach Europa, 1996]. 3. Auflage. [Essen]: Ariel-Verlag, 2001. 116 s. ISBN 3-930148-10-2.
Napsáno v němčině.
- 1286. KOZÁK, Roman.** *Märchen für die Bimmelbahn* [Pohádky ze šumavských lokálek, 1993?]. Přel. Manuela Černíková, il. Jelena Tesařová. Sušice: Radovan Rebstöck, 2001. [45] s. ISBN 80-85301-78-4.
- 1287. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe, 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2001. 241 s. (dtv, 12429) ISBN 3-423-12429-6.
- 1288. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 14. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 238 s. (Fischer-Taschenbuch, 9264) ISBN 3-596-29264-6.
- 1289. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981].

- Přel. Susanna Roth. 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2001. 305 s. (dtv, 12790) ISBN 3-423-12790-2.
- 1290. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2001. 305 s. ISBN 3-423-12790-2.
- 1291. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 162 s. ISBN 3-596-14357-8.
- 1292. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 13. Auflage. München; Wien: Hanser, 2001. 162 s. ISBN 3-446-19490-8.
- 1293. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 150 s. ISBN 3-596-13088-3.
- 1294. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2001. 340 s. (dtv, 12730) ISBN 3-423-12730-9.
- 1295. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 33. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 300 s. (Fischer-Taschenbuch, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 1296. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. München: Hanser, 2001. 300 s. ISBN 3-446-14105-7.
- 1297. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 8. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 415 s. ISBN 3-596-10672-9.
- 1298. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München; Wien: Hanser, 2001. 179 s. ISBN 3-446-19977-2.
- 1299. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 3. Auflage. München; Wien: Hanser, 2001. 179 s. ISBN 3-446-19977-2.
- 1300. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 4. Auflage. München; Wien: Hanser, 2001. 179 s. ISBN 3-446-19977-2.
- 1301. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main; Zürich; Wien: Büchergilde Gutenberg, 2001. 144 s. ISBN 3-7632-5194-4.
- 1302. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Ungekürzte Lizenzausgabe. [Rheda-Wiedenbrück; Gütersloh]: RM-Buch-und-Medien-Vertrieb; [Wien]: [Buchgemeinschaft Donauland], 2001. 179 s.
- 1303. KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 265 s. (Fischer Taschenbücher, 12988) ISBN 3-596-12988-5.
- 1304. KUŤÁK, Jaroslav.** *Strafe muss sein: Kriminalroman* [Území trestu, 2000]. Přel. Teresa Junek. Dortmund: Grafit, 2001. 409 s. ISBN 3-89425-508-0.
- 1305. LEJSKOVÁ, Alena a Jana HRONOVÁ.** *Vybrané pověsti Budějovic a okolí = Auserwählte Sagen aus Budweis und Umgebung.* České Budějovice: [s. n.], 2001. 83 s.
Bilingvní vydání.
- 1306. LINCK, Dirck, ed.** *Sodom ist kein Vaterland: literarische Streifzüge durch das schwule Europa.* Text z češ. přel. Mirko Kraetsch. Berlin: Querverlag, 2001. 335 s. ISBN 3-89656-066-2. **PMK**
Antologie textů, z českých autorů: Radoslav Nenadál (*Der Rosenkavalier* [Růžový kavalír in: Rakvářova dcera a jiné prózy, 1985], přel. Mirko Kraetsch). **PMK** udělena na překlad textu R. Nenadála.
- 1307. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und das Häschen* [Krtek a zajíček]. Přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Zdeněk Miler. Praha: Baset, 2001. [12] s. ISBN 80-86223-37-X.
- 1308. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Höschen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Zdeněk Miler. Praha: Baset, 2001. [12] s. ISBN 80-86223-39-6.

- 1309. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf feiert Weihnachten* [Krtek a Vánoce]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2001. 32 s. ISBN 3-89603-081-7.
- 1310. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Winter* [Krtek v zimě, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2001. 21 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1311. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der grüne Stern* [Krtek a zelená hvězda, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2001. 60 s. ISBN 3-89603-074-4.
- 1312. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2001. 32 s. ISBN 3-89603-080-9.
- 1313. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte* [Jak krtek uzdravil myšku, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2001. 86 s. ISBN 3-89603-067-1.
- 1314. NĚMCOVÁ, Božena.** *O černé princezně = Die schwarze Prinzessin* [O černé princezně in: Národní báchorky a pověsti, 1845]. Il. Irmingard Jeserick. Furth im Wald: Stadt Furth, 2001. 32 s. ISBN 3-00-008716-8.
- 1315. NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag.* Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger a Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam jr., 2001. 160 s. (Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 3-15-008770-8.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
- 1316. NEZVAL, Vítězslav.** *Edison* [Edison, 1928]. Do něm. přebásnil Lutz-Erdmut Adolf. Furth im Wald; Prag: Vitalis, 2001. 80 s. (Bibliotheca Bohemica, 23) ISBN 3-934774-92-X (Furth im Wald); 80-85938-76-6 (Prag).
Bilingvní vydání.
- 1317. NEZVAL, Vítězslav a Karel TEIGE.** *Depesche auf Rädern: Theatertexte 1922–1927.* Ed. Peter Ludewig, přel. Karl-Heinz Jähn, Peter Ludewig, il. Karel Teige. Berlin: BasisDruck, 2001. 100 s. (Pamphlete, 3) ISBN 3-86163-086-9.
Výběr ze sbírek Vítězslava Nezvala (*Pantomima*, 1924; *Básně na pohlednice*, 1926; *Blíženci*, 1927); Karel Teige (*Svět, který se směje*, 1928).
- 1318. OLBRACHT, Ivan.** *Die traurigen Augen: drei Novellen* [Golet v údolí, 1937]. Přel. Gustav Just, August Scholtis, Markus Wirtz, doslov napsal Ludger Udolph. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2001. 329 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05569-6.
- 1319. PACOVSKÁ, Květa.** *MitterNachtsSpiel* [MitterNachtsSpiel, 1992, čes. vyd. PůlNočníHra, 2001]. Něm. text vyprac. Peter Baumann, il. Květa Pacovská. 3. Auflage. Gossau, Zürich; Hamburg: Neugebauer, 2001. [39] s. ISBN 3-85195-300-2.
- 1320. PECHÁČKOVÁ, Ivana.** *Die Hände für das Prager Jesuskind* [Ruce pro pražské Jezulátko, 2001]. Přel. Minne Bley, il. Lucie Dvořáková. Prag: Meander, 2001. [14] s. ISBN 80-86283-15-1.
- 1321. PETIŠKA, Eduard.** *Der Golem: jüdische Märchen und Legenden aus dem alten Prag* [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]. Přel. Gustav Just. [Praha]: Martin, 2001. 108 s. ISBN 80-85955-19-9.
- 1322. POLÁČEK, Karel.** *Wir fünf und Jumbo: Roman* [Bylo nás pět, 1946]. Přel. Markus Wirtz, doslov napsal Eckhard Thiele. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2001. 253 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05239-5.
- 1323. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. München: Omnibus, 2001. 222 s. ISBN 3-570-20948-2.
- 1324. [PŠENIČKA, Josef] a Gero FISCHER, ed.** *Z Čech do Vídně: životní vzpomínky kováře Josefa Pšeničky = Von Böhmen nach Wien: Lebenserinnerungen des tschechischen Schmiedes Josef Pšenička.* Brno: Doplněk; Ústav evropské etnologie MU; Etnologický ústav AV ČR, 2001. 174 s. ISBN 80-7239-094-5.
Bilingvní vydání.
- 1325. RÁČEK, Milan.** *Das Jubiläum: eine herzhaft-kulinarische Geschichte.* Weitra: Bibliothek der Provinz, Publication PN^o1, [2001]. 109 s. ISBN 3-85252-421-0.
Napsáno v němčině.
- 1326. RAKYTKA, Ján.** *Leben Verboten: die Geschichte eines Überlebenden des Holocaust, der an den Entschädigungsverhandlungen teilnahm* [Žít zakázáno, 1999]. Přel. Andreas Weber. [Prag: J. Rakytko], 2001. 84 s. ISBN 80-239-3429-5.
- 1327. REINEROVÁ, Lenka.** *Mandelduft: Erzählungen* [Mandelduft, 1998, čes. vyd. Vůně mandlí, 2004]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2001. 144 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1781) ISBN 3-7466-1781-2.
Napsáno v němčině.
- 1328. REINEROVÁ, Lenka.** *Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo: Erzählungen* [Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo, 2000, čes. vyd. Bez adresy, 2001]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2001. 189 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1695) ISBN 3-7466-1695-6.
Napsáno v němčině.

- 1329. ROTHMEIER, Christa, ed.** Literatur aus Brno/Brünn. Přel. Christa Rothmeier, Susanna Roth, Kathrin Liedtke, Stephan Teichgräber, Milka Vagadayová, Barbora Schnelle, Carola Dürr, Manfred Peter Hein, Radim Klekner, Reiner Kunze, Alois Vogel, Hanuš Karlach, předmluvu napsala Christa Rothmeier. *Lichtungen: Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik*, 2001, 22(87), s. 41–105. ISSN 1012-4705.
- Antologie české prózy a poezie: Jan Balabán (*Der schwarze Widder* [ukázka z: Černý beran, 2000]); Jiří Kratochvíl (*Inmitten der Nacht gesang* [ukázka z: Uprostřed nocí zpěv, 1992]; *Und Grossmutter feiert ihren neunundneunzigsten Geburtstag* [ukázka z: Babička slaví devětadevadesáté narozeniny, 1996]); Ludvík Kundera (*Das Gefühl...*); Sylvie Richterová (*Kriege und Konditoreien* [ukázka z: Války a cukrárny in: Druhé loučení, 1994]); Roman Sikora (*Antigone weggefegt* [ukázka z: Smetení Antigony, 1998]); Jan Skácel (*Kleine Rezension über das aufgegrabene Brünn* [Malá recenze na rozkopané Brno, (1983)]; *Kleine Rezension über Hunde*); Jan Trefulka (*Meine Geschichte; Janáčeks Brünn*, 1988); poezie: Ivan Blatný, František Halas, Zeno Kaprál, J. H. Krchovský, Jiří Kuběna, Ludvík Kundera, Oldřich Mikulášek, Tomáš Přidal, Věra Rosí, Zdeněk Rotrekl, Jan Skácel, Slanina Leo Bacon [=Leoš Bacon Slanina]. Sestaveno v rámci literárního projektu „transLOKAL – Literatur aus europäischen Städten“, 15. Stadt. Částečně bilingvní vydání.
- 1330. SALFELLNER, Harald, ed.** *Böhmen*. Texty z češ. přel. Anna Auředníčková, Joža Höcker, Kamill Eben, Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis et al. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2001. 216 s. (LeseReise, 2) ISBN 80-7253-052-6 (Prag); 3-934774-58-X (Furth im Wald).
- Antologie úryvků, z českých autorů: Miloš Forman (*Mein zweihöckriges Kamel* [ukázka z: Co já vím, 1994], přel. z angl. Brigitte Jakobeit); Ignát Herrmann (*Aus dem Tagebuch eines Onkels* [Konečně dostává (Z denníku týraného strýce) in: Páté přes deváté, 1895], přel. Anna Auředníčková); Alois Jirásek (*Wider alle Welt* [ukázka z: Proti všem, 1894], přel. Joža Höcker); Jaroslav Kamper (*Casanova in Böhmen*); Karel Hynek Mácha (*Mai* [ukázka z: Máj, 1836]); Božena Němcová (*Ostern in Böhmen* [ukázka z: Babička, 1855], přel. Kamill Eben); Hugo Rokyta (*Lidice* [ukázka z: Die Böhmisches Länder: Böhmen, 1997]); Václav Vokolek (*Unangenehme Geschichte* [ukázka z: Pátým pádem, 1996], přel. Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis); poezie: Josef Václav Sládek, Antonín Sova, Jaroslav Vrchlický.
- 1331. SALFELLNER, Harald, ed.** *Böhmerwald*. Texty z češ. přel. Bohuš Lepař et al. Praha; Furth im Wald: Vitalis, 2001. 200 s. (LeseReise, 4) ISBN 80-7253-058-5 (Praha); 3-934774-64-4 (Furth im Wald).
- Antologie úryvků, z českých autorů: Alois Jirásek (*Von den Choden* [ukázka z: Psohlavci, 1886], přel. Bohuš Lepař); Karel Klostermann (*Käferzeit* [ukázka z: Böhmerwald-Skizzen, 1890; čes. vyd. Kůrovec a doba broučků in: Ze Šumavy, 1925]; *Tourismus um Eisenstein* [ukázka z: Böhmerwald-Skizzen, 1890; čes. vyd. Železná Ruda in: Ze Šumavy, 1925]; *Wie ein melancholisches Lied* [ukázka z: Böhmerwald-Skizzen, 1890; čes. vyd. ukázka z: Ze Šumavy, 1925]; *Tief drinnen im Wald* [ukázka z: Böhmerwald-Skizzen, 1890; čes. vyd. S Luzného do Bučin in: Ze Šumavy, 1925]; *Von den künischen Freibauern* [ukázka z: Böhmerwald-Skizzen, 1890; čes. vyd. Královští
- svobodní sedláci in: Ze Šumavy, 1925]); Hugo Rokyta (*Der Denkmalpfleger in Horní Planá* [ukázka z: Die Böhmisches Länder: Böhmen, 1997]).
- 1332. SALFELLNER, Harald, ed.** *Krummau*. Texty z češ. přel. Eckhard Thiele. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2001. 119 s. (LeseReise, 7) ISBN 80-7253-056-9 (Prag); 3-934774-62-8 (Furth im Wald).
- Antologie úryvků, z českých autorů: Karel Čapek (*Český Krumlov* [ukázka z: Podle Vltavy in: Obrázky z domova, 1953], přel. Eckhard Thiele); Hugo Rokyta (*Der Denkmalpfleger* [in: Die Böhmisches Länder: Böhmen, 1997]).
- 1333. SALFELLNER, Harald, ed.** *Mähren*. Praha; Furth im Wald: Vitalis, 2001. 104 s. (LeseReise, 3) ISBN 80-7253-053-4 (Praha); 3-934774-59-8 (Furth im Wald).
- Antologie, z českých autorů: František Bartoš (*Aus dem Volksleben der mährischen Slawen* [ukázka z: Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, 1897]); Jindřich Wankel (*Von den Wundern des Mährischen Karstes* [ukázka z: Bilder aus der Mährischen Schweiz und ihrer Vergangenheit, 1882, čes. vyd. Obrazy z Moravského Švýcarska a jeho minulosti, 1984]); poezie: Jiří Wolker, Jan Zahradníček.
- 1334. SALFELLNER, Harald, ed.** *Prag*. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2001. 248 s. (LeseReise, 1) ISBN 80-7253-054-2 (Prag); 3-934774-60-1 (Furth im Wald).
- Antologie úryvků, z českých autorů: Karel Čapek (*Groß-Prag* [Velká Praha in: Obrázky z domova, 1953]); Louis Fürnberg (*Abschied von Prag* [ukázka z: Gedichte 1946–1957, 1965]); Servác Heller (*Von der Wasserstadt*); Milan Kundera (*Begreifen, daß Abschied ist* [ukázka z: L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]); Jan Neruda (*Zu den drei Lilien* [U tří lilií in: Povídky malostranské, 1878]; *Der letzte Turmwächter*); František Palacký (*Aus der Skizze einer Geschichte von Prag* [ukázka z: Skizze einer Geschichte von Prag, 1983]); Hugo Rokyta (*Die Karlsuniversität* [ukázka z: Die Böhmisches Länder: Böhmen, 1997]); Josef Svátek (*Schiller in Prag*).
- 1335. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Komodo!: wo die letzten Drachen wohnen* [Komodo!, 1993, čes. vyd. Komodo, 2016]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. Einmalige Sonderausgabe. Zürich: Stiftung Kinderdorf Pestalozzi, 2001. [34] s.
- 1336. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Madlenka* [Madlenka, 2000]. Přel. z angl. Uwe-Michael Gutzchhahn, il. Petr Sís. München: Hanser, 2001. [40] s. ISBN 3-446-19887-3.
- 1337. STRUHAR, Stanislav.** *Der alte Garten: Gedichttrilogie = Stará zahrada: trilogie v básni* [Der alte Garten, 1999, čes. vyd. Stará zahrada, 2001]. Přel. a post scriptum napsal Jan-Peter Abraham, ante scriptum napsal Ladislav Nykl. 2., erw. Auflage. Wien: Doppelpunkt, [2001]. 141 s. ISBN 3-85273-112-7.
- Bilingvní vydání.

1338. **ŠKVORECKÝ, Josef.** *Das Mirakel: ein politischer Krimi* [Mirákl: politická detektivka, 1972]. Přel. Johanna Posset, Hanna VINTR. Wien: Deuticke, 2001. 653 s. ISBN 3-216-30438-8.
1339. **ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Koříčka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. 7. Auflage. Erlangen: K. Müller, 2001. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
1340. **URBAN, Miloš.** *Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag* [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Berlin: Rowohlt, 2001. 379 s. ISBN 3-87134-428-1.
1341. **WAGNEROVÁ, Alena.** *Die Familie Kafka aus Prag* [Die Familie Kafka aus Prag, 1997, čes. vyd. V ohnisku nepokoje: Hermann Kafka a jeho rodina, 2003]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2001. 215 s. (Fischer, 14355) ISBN 3-596-14355-1.
Napsáno v němčině.
1342. **WEISSOVÁ, Helga.** *Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt* [Zeichne, was Du siehst, 1998]. Doslov napsala Astrid Schmetterling. Frankfurt am Main; Leipzig: Insel, 2001. 111 s. ISBN 3-458-34456-X.
1343. **ZGUSTOVÁ, Monika.** *Im Paradiesgarten der bitteren Früchte: Bohumil Hrabal, Leben und Werk* [V rajské zahradě trpkých plodů, 1997]. Přel. Johanna Posset. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 2001. 306 s., [16] s. obr. příl. (Suhrkamp Taschenbuch, 3258) ISBN 3-518-39758-3.
- 2002**
1344. **BIEBL, Konstantin.** *Die erste Palme* [První palma in: Cesta na Jávu, 1958]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Privatdruck. München: Ludewig, [2002]. [4] s.
1345. **BIEBL, Konstantin.** *Wo wir jetzt leben möchten* [Kde bychom teď chtěli být in: Cesta na Jávu, 1958]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Einmaliger Privatdruck. München: Ludewig, 2002. [4] s.
1346. **BŘEZINA, Otakar.** *Meiner Hände sanfte Last – Gedichte: tschechisch – deutsch* [výběr z: Básnické spisy, 1939, c1933]. Ed., přel. a doslov napsal Walter Schamschula. Mainz: Dieterich'sche Verlagsbuchhandlung, 2002. 154 s. ISBN 3-87162-056-4. **PMK**
Výbor z díla. Bilingvní vydání.
1347. **ČAPEK, Jindra.** *London für Kinder.* Il. Jindra Čapek. Zürich: Bohem Press, 2002. [16] s. (Komm mit!) ISBN 3-85581-382-5.
1348. **DĚDIČ, Miroslav.** *Než roztály ledy = Bevor das Eis auftaute.* Přel. Rosemarie Knapová, Gisela Javůrková, il. Lenka Pospíšilová, autor fotografií a doslov napsal Jaroslav Balvín. Praha: Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR, 2002. 95, 105 s. ISBN 80-239-2720-5.
Bilingvní vydání.
1349. **DUDÁK, Vladislav.** *Kuttenberger Legenden* [Kutnohorské legendy, 2002]. Přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Tomáš Řízek. Kutná Hora: Baset, 2002. [12] s. ISBN 80-86223-46-9.
1350. **DVOŘÁK, Antonín a Jaroslav KVAPIL.** *Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyrical fairytale in three acts: op. 114* [Rusalka, 1901]. Ed. Karel Šolc, přel. do něm. Robert Brock, přel. do angl. Daphne Rusbridge, předmluvu napsal Otakar Šourek. 6. vyd. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2002. 1 klavírní výtah (XXII, 307 s.). ISBN M-2601-0130-2.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
1351. **ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 6. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2002. 89 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
1352. **FANTLOVÁ, Zdenka.** *„In der Ruhe liegt die Kraft“, sagte mein Vater* [Klid je síla, řek' tatínek, 1996]. Přel. Pavel Eckstein, předmluvu napsal Jiří Gruša. 2. Auflage. Bonn: Weidle, 2002. 186 s. ISBN 3-931135-38-1.
1353. **FISCHEROVÁ, Daniela.** *Fern und nah: Erzählungen* [Prst, který se nikdy nedotkne, 1995]. Přel. Sophia Marzloff. Berlin: Elfenbein, 2002. 174 s. ISBN 3-932245-51-2. **PMK**
1354. **FLUSSER, Vilém.** *Medienkultur* [Medienkultur, 1997]. Ed. Stefan Bollmann. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2002. 238 s. ISBN 3-596-13386-6.
Napsáno v němčině.
1355. **FLUSSER, Vilém.** *Die Schrift: hat Schreiben Zukunft?* [Die Schrift, 1987]. 5. durchgesehene Auflage. Berlin: European Photography, 2002. 154 s. ISBN 978-3-923283-59-0.
Napsáno v němčině.
1356. **FLUSSER, Vilém a Louis BEC.** *Vampyrotheuthis infernalis: eine Abhandlung samt Befund des Institut Scientifique de Recherche Paranaturaliste*

[Vampyrotheutis infernalis, 1987]. 3., durchges. Auflage. Göttingen: European Photography, 2002. 71 s. (Edition Flusser, 6) ISBN 3-923283-61-X.

Napsáno v němčině.

- 1357. FUSEK, Katja.** *Novemberfäden: Roman.* Basel: Janus-Verlag, 2002. 92 s. (Janus e-nova) ISBN 3-7185-0190-2.

Napsáno v němčině.

- 1358. GRUŠA, Jiří.** *Glücklich heimatlos: Einblicke und Rückblicke eines tschechischen Nachbarn* [čes. vyd. Šťastný bezdomovec, 2003]. Stuttgart; Leipzig: Hohenheim, 2002. 240 s. ISBN 3-89850-064-0.

Napsáno v němčině.

- 1359. HAGEDORN, Ludger, ed.** *Tschechische Philosophen im 20. Jahrhundert: Klíma, Rádl, Patočka, Havel, Kosík.* Přel. Joachim Bruss, Ludger Hagedorn, Markus Sedlaczek, doslov napsal Ludger Hagedorn. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2002. 469 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05242-5.

Antologie z tvorby českých filozofů 20. století: Ladislav Klíma (*Philosophische Briefe (1916–1922)* [výběr z: Filosofické listy, 1939], přel. Ludger Hagedorn); Emanuel Rádl (*Trost der Philosophie* [Útěcha z filosofie, 1946], přel. Markus Sedlaczek); Jan Patočka (*Die Sinnfrage in der Epoche des Nihilismus (1977)* [Tři studie o Masarykovi, 1991], přel. Ludger Hagedorn); Václav Havel (*Politik und Gewissen (1984)* [Politika a svědomí], přel. Joachim Bruss); Karel Kosík (*Der Jüngling und der Tod oder: Die Vieldeutigkeit des „Opfers“ (1994)* [Jinoch a smrt, 1994], přel. Markus Sedlaczek).

- 1360. HAGEDORN, Ludger, ed.** *Tschechische Philosophen von Hus bis Masaryk.* Přel. z češ. Johannes Nowotný, Anton Stanislav Mágr, Kristina Kallert, Pavel Eisner, Markus Sedlaczek, Anton Moucha, přel. z lat. Wenzeslaus Linck, Augustin Zitte, Franz Slaměník, Josef Dobrovský. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2002. 612 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05243-3.

Antologie z tvorby významných představitelů českého filosofického myšlení: Matěj z Janova (*Von schedligkeit der menschen satzungen oder tradition* [De pernicie traditionum humanarum, 1524], přel. z lat. Wenzeslaus Linck); Jan Hus (*Von dem Blute Christi* [De sanguine Christi sub specie vini, sepsáno 1414], přel. z lat. Augustin Zitte; *Vom Unkraut auf dem Acker: Predigt am sechsten Sonntage nach Epiphaniä* [Sedmá neděle po Kristovu narození in: Postilla, sepsáno 1413], přel. Johannes Nowotný); Petr Chelčický (*Sermon von der Grundlage der menschlichen Gesetze* [Řeč o základu zákonů lidských in: Menší spisy, 1891], přel. Anton Stanislav Mágr); Jan Amos Komenský (*Briefe nach dem Himmel* [Pauperum oppressorum clamores in coelum, 1619], přel. z lat. Franz Slaměník); Bohuslav Balbín (*Von der Prager Uhr auf dem Altstädter Rathause* [ukázka z: Miscellanea historica regni Bohemiae, 1679–1688], přel. z lat. Josef Dobrovský); Josef Dobrovský (*Streitschriften über die Existenz des heiligen Johann von Nepomuck* [ukázka z: Litterarische Magazin von Böhmen und Mähren, 1787]); Josef Jungmann (*Unterredung über die tschechische Sprache* [Rozmlouvání o jazyku českém in: Vybrané

spisy, 1918, pův. in: Hlasatel český, 1806], přel. Kristina Kallert); Bernard Bolzano (*Über das Verhältniß der beiden Volkstämme in Böhmen* [ukázka z: Über das Verhältniß der beiden Volkstämme in Böhmen, 1849]); Jan Evangelista Purkyně (*Austria polyglotta* [ukázka z: Sebrané spisy IX, 1965, pův. in: Austria polyglotta, 1867]); František Palacký (*Radhost – Politisches Vermächtnis* [ukázka z: Palacký's Politisches Vermächtnis, 1872]); Augustin Smetana (*Die Bestimmung unseres Vaterlandes Böhmen vom allgemeinen Stadtpunkte aufgefaßt* [ukázka z: Die Bestimmung unseres Vaterlandes Böhmen vom allgemeinen Stadtpunkte, 1848]); Karel Havlíček (*Slawische Politik* [Slovanská politika in: Slovan, 1850], přel. Pavel Eisner, Markus Sedlaczek); Tomáš Garrigue Masaryk (*Ideale der Humanität* [Ideály humanitní, 1901], přel. Anton Moucha).

- 1361. HANZELKA, Jiří a Miroslav ZIKMUND.** *Afrika um den Tatra* [Afrika kolem Tatry, 1956]. Ed. Michal Huvar, přel. Adolf Langer, Josef Buder a Hans Gaertner, předmluvu napsal Klaus Buschbaum. Brumovice: Carpe diem, 2002. 121 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-86362-30-2.
- 1362. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 33. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2002. 321 s. (rororo, 409) ISBN 3-499-10411-3.
- 1363. HEJDA, Zbyněk.** *Lady Feltham; Valse mélancolique* [čes. samost. vyd. Lady Felthamová, 1992; Valse mélancolique, 1995]. Přel. a doslov napsala Christa Rothmeier. Wien: Korrespondenzen, 2002. 172 s. ISBN 3-902113-16-2. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 1364. HOLUB, Josef.** *Drei kleine Holub* [čes. vyd. Z Holubova kapsáře, 2003]. Il. Jan Lepšík. Úvaly bei Prag: Ve Stráni, 2002. [30] s.
Obsahuje: *Mein Vaterhaus; Die Geschichte von Fridolins Fichte; Onkel Eduards Weihnachtspilz.* Napsáno v němčině. Bibliofilie.
- 1365. HOLUB, Josef.** *Der Russländer.* Hamburg: Oetinger, 2002. 190 s. ISBN 3-7891-3711-1.
Napsáno v němčině.
- 1366. HOLUB, Josef.** *Schmuggler im Glück: Roman* [Schmuggler im Glück, 2001]. 2. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2002. 221 s. (Gulliver Taschenbuch, 874) ISBN 3-407-78874-6.
Napsáno v němčině.
- 1367. HOMOLKA, Jan.** *Egerer Sagen II.* [Chebské pověsti II., 2001]. Přel. a předmluvu napsala Maria Hammerich-Maier, il. Petr Novák. Cheb: Chebská tiskárna; [Rehau]: [Burg-Verlag], 2002. 127 s. ISBN 80-238-9227-4 (Chebská tiskárna); 3-937344-16-0 (Burg-Verlag).
- 1368. HORÁČEK, Petr.** *Erdbeeren sind rot* [Strawberries are red, 2001]. Přel. z angl. Elisabeth Schöberl, il. Petr Horáček. Wien; München: Betz, 2002. [14] s. (Betz Überraschung) ISBN 3-219-10983-7.

1369. **HORÁČEK, Petr.** *Was ist schwarz und weiß?* [What is black and white?, 2001]. Přel. z angl. Elisabeth Schöberl, il. Petr Horáček. Wien; München: Betz, 2002. [14] s. (Betz Überraschung) ISBN 3-219-10982-9.
1370. **HŮRKOVÁ, Klára.** *Vor der Sonnenwende: Gedichte.* Ed. Rudolf Stirn. Weissach im Tal: Alkyon, 2002. 60 s. ISBN 3-933292-58-1; 3-934136-55-9.
Napsáno v němčině.
1371. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Charlotte von Huglfing* [Charlotte von Huglfing, 1996, čes. vyd. Myší knížka, 2019]. Il. Reinhard Michl. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2002. 83 s. (dtv, 62109: Reihe Hanser) ISBN 3-423-62109-5.
Napsáno v němčině.
1372. **JEDLIČKA, Josef.** *Blut ist kein Wasser: Roman* [Krev není voda, 1991]. Přel. a doslov napsala Christa Rothmeier, předmluvu napsal Jiří Gruša. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2002. 821 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05244-1. **PMK**
1373. **KLÍMA, Ivan.** *Liebesgespräche* [Milostné rozhovory, 1995]. Přel. Anja Tippner. Wien: Zsolnay, 2002. 235 s. ISBN 3-552-05184-8.
1374. **KLOSTERMANN, Karel.** *Die Erben des Böhmerwald-Paradieses* [Kam spějí děti, 1901]. Přel. Gerold Dvorak. Amberg: Buch & Kunstverlag Oberpfalz, 2002. 448 s. ISBN 3-935719-10-8.
1375. **KOHOUT, Pavel.** *Die lange Welle hinterm Kiel: Roman* [Ta dlouhá vlna za kýlem..., 2000]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: btb, [2002]. 316 s. (Goldmann, 72965: btb Taschenbücher) ISBN 3-442-72965-3.
1376. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Allerleuchtung: (Panaugia)* [Panaugia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1657, čes. vyd. Panaugia in: Obecná porada o nápravě věcí lidských, 1992]. Přel. z lat. a úvod napsal Franz Hofmann. Frankfurt am Main; Berlin; Bern; Bruxelles; New York; Oxford; Wien: Peter Lang, 2002. XL, 245 s. (Erziehungskonzeptionen und Praxis, 53) ISBN 3-631-39577-9.
1377. **KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Wiederholte Ansprache an Baron Wolzogen: mit einem Kommentar und einer Einführung in der antisozinianische Kontroverse des Comenius* [Iteratus ad Baronem Wolzogenium sermo]. Ed. Erwin Schadel, přel. z lat. Otto Schönberger. Frankfurt am Main: Lang, 2002. 550 s. (Schriften zur Triadik und Ontodynamik, 22) ISBN 3-631-39031-9.
1378. **KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Das traurige Ende des Märchenkönigs und andere Sexgeschichten.* Mainz: Ventil, 2002. 122 s. ISBN 3-930559-96-X.
Napsáno v němčině.
1379. **KOREČEK, Ivan.** *Bella mia fiamma, addio = Meine schöne Flamme, adieu: [durch Prag auf den Spuren von Mozart]* [Bella mia fiamma, addio = Krásný můj plameni, sbohem, 2002]. Přel. Inge Lojdová, autor fotografií Ivan Koreček. Praha: Kvarta, 2002. [224] s. ISBN 80-86326-33-0.
1380. **KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 162 s. (Fischer, 14357) ISBN 3-596-14357-8.
1381. **KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2002. 349 s. (dtv, 12521) ISBN 3-423-12521-7.
1382. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 34. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
1383. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Limitierte Jubiläumsedition. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 300 s. (Fischer, 50522) ISBN 3-596-50522-4.
1384. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 9. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 3-596-10672-9.
1385. **KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 179 s. (Fischer, 15128) ISBN 3-596-15128-7.
1386. **KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Ungekürzte Lizenzausgabe, [Ausgabe in Großdruck]. [Rheda-Wiedenbrück; Gütersloh]: RM-Buch-und-Medien-Vertrieb, 2002. 239 s.
1387. **LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Bauernhof-Tiere.*

- Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2002]. [7] l. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3310-5.
- 1388. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Junge Tiere*. Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2002]. [7] l. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3310-5.
- 1389. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Liebste Tiere* [Moje zvířátko, 1994]. Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2002]. [7] l. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3310-5.
- 1390. MACHOVEC, Milan**. *Heimat Indoeuropa: das Leben unserer Vorfahren aufgrund eines Vergleichs einzelner Sprachen* [Indoevropané v pravlasti aneb Život našich předků podle porovnání jednotlivých jazyků, 2000]. Ed. Wilhelm Zauner, Gerhard Loettel, přel. Gerhard Loettel. Linz: Verlagsatelier Wagner, 2002. 140 s. (Forum St. Stephan: Gespräche zwischen Wissenschaft, Kultur und Kirche, 13) ISBN 3-9500891-9-5.
- 1391. MERTL, Věroslav**. *Friedhof der Träume: Roman* [Hřbitov snů, 2000]. Přel. Joachim Dachsels. Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2002. 279 s. ISBN 3-374-01941-2.
- 1392. MILER, Zdeněk**. *Der kleine Maulwurf und seine Abenteuer*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 47 s. ISBN 3-89603-108-2.
Dále obsahuje: *Der Maulwurf und der Lutscher* [Krtek a lízátko]; *Der Maulwurf im Zoo* [Krtek v ZOO].
- 1393. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf als Bäcker*. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-110-4.
- 1394. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf als Maler*. Na textu spoluprac. Josef Alois Novotný, il. Zdeněk Miler. [Leipzig], München: LeiV, 2002. 48 s. ISBN 3-89603-109-0.
- 1395. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-102-3.
- 1396. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf hilft der Maus; Der Maulwurf und die Bären; Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a potopa; Krtek a medvědi; Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 39 s. ISBN 3-89603-091-4.
- 1397. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf im Zoo* [Krtek v ZOO]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-112-0.
- 1398. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-101-5.
- 1399. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf und der Lutscher* [Krtek a lízátko]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-111-2.
- 1400. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 23 s. ISBN 3-89603-100-7.
- 1401. MILER, Zdeněk**. *Vom Maulwurf und seinen Freunden: vergnügliche Bilderbuchgeschichten* [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2002. 79 s. ISBN 3-89603-019-1.
- 1402. MILER, Zdeněk**. *Vom Maulwurf und seinen Freunden. Teil 1* [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2002. 61 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1403. MILER, Zdeněk**. *Vom Maulwurf und seinen Freunden. Teil 2* [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2002. 69 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1404. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ**. *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2002. 32 s. ISBN 3-89603-080-9.
- 1405. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ**. *Der Maulwurf und die Hasenfamilie* [Krtek a maminka, 2002]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2002. 54 s. ISBN 3-89603-090-6.
- 1406. NĚMCOVÁ, Božena**. *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. Berlin: Eulenspiegel, 2002. 29 s. ISBN 3-359-01454-5.
- 1407. NĚMCOVÁ, Božena**. *Die Grossmutter = Babička* [Babička, 1855]. Přel. Kamill Eben. Prag: Vitalis, 2002. 400 s. (Bibliotheca Bohemica, 32) ISBN 80-85938-64-2.
- 1408. KUNZE, Reiner, ed.** *Bohuslav Reynek, Jan Zahradníček, Ivan Blatný: Hoffnung auf Heimkehr: Gedichte*. Přel. Reiner Kunze. Original-Buchausgabe. Hauenberg: Pongratz, 2002. [39] s. (Edition Toni Pongratz, 71) ISBN 3-931883-21-3.
Výbor z díla Bohuslava Reynka, Jana Zahradníčka, Ivana Blatného. Bibliofilie.
- 1409. RUDČENKOVÁ, Kateřina**. *...nicht nötig, mich zu besuchen = ...není nutné, abyste mě navštěvoval* [Není nutné, abyste mě navštěvoval, 2001]. Ed. a přel. Christa Rothmeier, Julia Hansen-Löve. Klagenfurt; Wien;

- Ljubljana; Sarajevo: Wieser Verlag, 2002. 107 s. (Zwei Gedichte)
ISBN 3-85129-373-8.
Bilingvní vydání.
- 1410. ŘÍZEK, Tomáš.** *Paris für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!]*. Zürich: Bohem Press, 2002. [16] s. (Komm mit!) ISBN 3-85581-381-7.
- 1411. SEIFERTO VÁ, Lucie.** *Geheimnisvolle Burgen und Schlösser im Königreich Böhmen* [Tajemné hrady a zámky království českého, 2002]. Přel. Petra Váňová, il. Lucie Seifertová. Praha: Slovart, 2002. [10] s. ISBN 80-7209-378-9.
- 1412. SCHNEIDERO VÁ, Dagmar Marie** (psáno SCHNEIDER, Dagmar Marie). *Johanka von Wildstein, oder, Hexe, weiße Frau oder Weib?* [Johanka z Wildsteina aneb Čarodějnice, bílá paní nebo žena?, 2002]. Volně přel. Susi Masari, il. Karel Saudek. Třebeň: SAVAD, 2002. 158 s. ISBN 80-238-8741-6.
- 1413. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Ein Hund für Madlenka* [Madlenka's dog, 2002]. Přel. z angl. Uwe-Michael Gutzschhahn, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 2002. [36] s. ISBN 3-446-20183-1.
- 1414. SKALA, Martina.** *Strado & Varius* [Strado a Varius, 2002]. Přel. Ivana Beil, Lisette Buchholz, il. Martina Skala. München: Bertelsmann, 2002. [58] s. ISBN 3-570-12730-3.
- 1415. SLAVÍK, Ivan.** *Sonate der Hoffnung*. Ed. a přel. Jan Kühmeier, il. Jaroslav Šerých. Furth im Wald; Prag: Vitalis, 2002. 182 s., [9] s. obr. příl. (Bibliotheca Bohemica, 49) ISBN 3-89919-003-3 (Furth im Wald); 80-7253-083-6 (Prag).
Výbor z díla.
- 1416. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten* [Prodaná nevěsta, 1866]. Přel. a doslov napsal Kurt Honolka. Stuttgart: Philipp Reclam, 2002. 47 s. (Universal-Bibliothek, 8584) ISBN 3-15-008584-5.
Obsahuje libreto opery.
- 1417. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Berlin: Kinderbuchverlag, 2002. [30] s. ISBN 3-358-02140-8.
- 1418. STAVARIČ, Michael.** *Tagwerk. Landnahme. Ungelenk.* [Norderstedt]: Guilty & Red., Books on Demand, 2002. [216] s. ISBN 3-8311-4561-X.
Napsáno v němčině.
- 1419. STRUHAR, Stanislav.** *Das Manuskript: roman* [čes. vyd. Rukopis, 2004]. Přel. Andrej Leben. Klagenfurt/Celovec: Drava, 2002. 174 s. (Niemandland) ISBN 3-85435-378-2.
- 1420. SUCHÝ, Josef.** *Zeitstaub: Gedichte*. Přel. a doslov napsal Jan Kühmeier. Wien: Edition Atelier im Wiener Journal, 2002. 90 s. ISBN 3-85308-081-2.
PMK
Výbor z básnických sbírek: *Jitřenka v uchu jehly*, 1966; *Ocúnová flétna*, 1967; *Okov*, 1969; *Ve znamení vah*, 1970; *Eliášovo světlo*, 1971; *Strnadi nad sněhem*, 1982; *Země tvých dlaní*, 1986; *Jasmínová hvězda*, 1990; *Tváří v tvář*, 1992.
- 1421. ŠPIDLÍK, Tomáš.** *Die russische Idee: eine andere Sicht des Menschen* [L'idée russe: une autre vision de l'homme, 1994, čes. vyd. Ruská idea: jiný pohled na člověka, 1996]. Přel. z franc. Petronilla Čemus, Richard Čemus. Würzburg: Christliche Osten, 2002. 623 s. ISBN 3-927894-34-6.
- 1422. VIEWEGH, Michal.** *Roman für Frauen* [Román pro ženy, 2001]. Přel. Johanna Posset, Hanna Vintr. Wien: Deuticke, 2002. 233 s. ISBN 3-216-30626-7. **PMK**
- 1423. VLASÁK, Jan.** *Ein hässlicher Vorfall*. Přel. Tomáš Umlauf. Frankfurt am Main: R. G. Fischer, 2002. 77 s. (Edition Fischer) ISBN 3-8301-9909-0.
- 1424. WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2002. 205 s. (Fischer Taschenbücher, 13258) ISBN 3-596-13258-4.
Napsáno v němčině.
- 1425. WALDAU, Alfred, ed.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen* [výběr z: Böhmisches Märchenbuch, 1860]. Do něm. převyprávěl Alfred Waldau, il. Karel Hruška. 2. Auflage. Prag: Vitalis, 2002. 265 s., [32] s. obr. příl. ISBN 80-85938-52-9.
Obsahuje převyprávěné pohádky Boženy Němcové, Karla Jaromíra Erbena, Jakuba Malého, Matěje Mikšíčka, Josefa Košina z Radostova, Franze Rubeše, Karla Amerlinga.
- 1426. WEISS, Otto.** *Und Gott sah, dass es schlecht war: Erzählung aus Theresienstadt* [Und Gott sah, dass es schlecht war, 2002, čes. vyd. I viděl Bůh, že je to špatné, 2016]. Přel. Jiří Burgerstein, il. Helga Weissová, doslov napsal Stefana Sabin. Göttingen: Wallstein, 2002. 61 s. ISBN 3-89244-514-1.
- 1427. WINTER, Zikmund.** *Magister Campanus: ein Historienbild* [Mistr Campanus, 1909]. Přel. Alfred Dressler, esej napsal Peter Demetz, doslov napsal Eckhard Thiele. Stuttgart, München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2002. 878 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05241-7.
- 1428. ZÁMEČNÍK, Stanislav.** *Das war Dachau* [To bylo Dachau, 2003]. Přel. Peter Heumos, Gitta Grossmann. Luxemburg: Stiftung Comité International de Dachau, 2002. 435 s. ISBN 2-87996-948-4.

2003

- 1429. BIEBL, Konstantin.** *Bei einem Totenmahl* [Na hostině mrtvých in: Cesta na Jávu, 1958]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Frank Siewert, doslov napsal Peter Ludewig. München: Ludewig, 2003. 14 s. (Ludewig, 10) ISBN 3-9808640-3-0. Bibliofilie.
- 1430. BIEBL, Konstantin.** *In Memoriam Jiří Wolker* [In memoriam Jiřího Wolkera in: In memoriam Jiřího Wolkera, 1924]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Ludewig, 2003. [4] s. Bibliofilie.
- 1431. BORKOVEC, Petr.** *Nadelbuch: Gedichte* [Needle-Book, 2003]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2003. 129 s. ISBN 3-902113-24-3. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 1432. ČAPEK, Josef.** *Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie den Boden wischten* [O pejskovi a kočičce: Jak si myli podlahu, 2003]. Zpracováno podle kresleného filmu Eduarda Hofmana, přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Josef Tokstein. Praha: Baset, 2003. [44] s. ISBN 80-7340-016-2.
- 1433. ČAPEK, Josef.** *Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie ein Schreiben schrieben* [O pejskovi a kočičce: Jak psali psaní, 2003]. Zpracováno podle kresleného filmu Eduarda Hofmana, přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Josef Tokstein. Praha: Baset, 2003. [43] s. ISBN 80-7340-006-5.
- 1434. ČAPEK, Josef a Alena KOUTNÁ.** *Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie Theater spielten und was am Nikolaustag geschah* [O pejskovi a kočičce: Jak hráli divadlo a co bylo na Mikuláše, 2003]. Povídání převyprávěla Alena Koutná, přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Zdeněk Vinklář. Praha: Baset, 2003. [58] s. ISBN 80-7340-024-3.
- 1435. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. 3. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2003. 133 s. ISBN 3-7466-1712-X.
- 1436. ČEP, Jan.** *Der Mensch auf der Landstraße: Erzählungen.* Ed. Urs Heftrich, přel. Hanna Demetz, Peter Demetz, Urs Heftrich, Bettina Kaibach, doslov napsala Bettina Kaibach. München; Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 2003. 310 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05246-8.
Výbor z díla: *Der Weg in die Stadt* [Do města in: Zeměžluč, 1931], přel. Bettina Kaibach; *Zweifaches Zuhause* [Dvojitý domov in: Zeměžluč, 1931], přel. Bettina Kaibach; *Elegie* [Elegie in: Zeměžluč, 1931], přel. Urs Heftrich; *Der Gänsehirt* [Husopas in: Zeměžluč, 1931], přel. Hanna Demetz, Peter Demetz; *Jakub Kratochvíl* [Jakub Kratochvíl in: Letnice, 1934, c1932], přel. Bettina Kaibach; *Ein Sonntagnachmittag* [Nedělní odpoledne in: Letnice, 1934, c1932], přel. Bettina Kaibach; *Der Mensch auf der Landstraße* [Člověk na silnici in: Děravý plášť, 1935, c1934], přel. Bettina Kaibach; *Das Selbstgespräch* [Samomluva in: Děravý plášť, 1935, c1934], přel. Hanna Demetz, Peter Demetz; *Nächtlicher Besuch* [Noční návštěva in: Děravý plášť, 1935, c1934], přel. Hanna Demetz, Peter Demetz; *Wandlungen* [Proměny in: Tvář pod pavučinou, 1941], přel. Bettina Kaibach; *Blätter aus dem Album* [výběr z: Listky z alba, 1944], přel. Hanna Demetz, Peter Demetz, Bettina Kaibach; *Die Zigeuner* [Cikáni, 1953], přel. Hanna Demetz, Peter Demetz; *Maitage* [Květnové dni, 1954], přel. Bettina Kaibach.
- 1437. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 7. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2003. 89 s. (Gullivers Bücher, 747: Gulliver zwei) ISBN 3-407-78747-2.
- 1438. FIBICH, Zdeněk a Karel Jaromír ERBEN.** *Štědrý den; Vodník: melodramy = Der Heilige Abend; Der Wassermann: Melodramen = Christmas eve; The Water sprite: melodramas.* Přel. do něm. Marie Kwaysser, Eduard Albert, přel. do angl. Judith Mabary. Praha: Amos Editio, 2003. 1 partitura (58 s.). ISMN M-66057-033-3.
Obsahuje české, německé a anglické texty libret.
- 1439. FISCHEROVÁ, Daniela.** *Fern und nah: Erzählungen* [Prst, který se nikdy nedotkne, 1995]. Přel. Sophia Marzolff. 2. Auflage. Berlin: Elfenbein, 2003. 174 s. ISBN 3-932245-51-2.
- 1440. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie* [Kommunikologie, 1996]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2003. 355 s. (Fischer-Taschenbücher: Fischer Wissenschaft, 13389) ISBN 3-596-13389-0.
Napsáno v němčině.
- 1441. FRANKOVÁ, Hermína.** *Ein Versteck für Paul: Roman* [Vendula aneb Francouzština pro pokročilé, 1981]. Přel. Marcela Euler. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 205 s. (dtv junior, 78192) ISBN 3-423-78192-0.
- 1442. FRIEDL, Harald a Christa ROTHMEIER, eds.** *Tschechien: Essays, Prosa, Lyrik.* Přel. Jiří Gruša, Václav Gruša, Kristina Kallert, Mirko Kraetsch, Kathrin Liedtke, Marianne Pasetti-Swoboda, Eva Profousová, Christa Rothmeier, Beata Smandek, Michael Stavarič, Milka Vagadayová, Gertraude Zand, il. Viktor Karlík, předmluvu napsala Christa Rothmeier. [St. Pölten]: Podium, 2003. 159 s. (Podium. Doppelheft, 2003, 129/130) ISBN 3-902054-25-5. **PMK**
Antologie úryvků, próza: Michal Ajvaz (*Das goldene Zeitalter* [Zlatý věk, 2001], přel. Christa Rothmeier); Ivan Binar (*Sieben Kapitel aus dem Leben Václav Netušils* [Sedm kapitol ze života Václava Netušila aneb S kolem kolem světa, 2000],

- přel. Christa Rothmeier); Vladimír Binar (*Traumbuch Emigration* [Emigrantský snář, 2003], přel. Christa Rothmeier); Antonín Bajaja (*Verwolfung* [Zvlčení, 2003], přel. Marianne Pasetti-Swoboda); Alexandra Berková (*Finstere Liebe* [Temná láska, 2000], přel. Christa Rothmeier); Zuzana Brabcová (*Das Jahr der Perlen* [Rok perel, 2000], přel. Christa Rothmeier); Eugen Brikcius (*Traum von einem verbrannten Buch* [Sny Eugena Bikciuse, 2002], přel. Christa Rothmeier); Emil Hakl (*Amerika ist eben einfach Amerika* [Amerika je zkrátka Amerika in: O létajících objektech, 2004], přel. Mirko Kraetsch); Daniela Hodrová (*Komödie* [Komedie, 2003], přel. Christa Rothmeier); Jiří Gruša (*Ein Wanderghetto* [Glücklich heimatlos, 2002, čes. vyd. Putovní ghetto in: Šťastný bezdomovec, 2003]); Václav Kahuda (*Dickicht* [Houština, 1999], přel. Mirko Kraetsch); Jiří Kratochvíl (*Ein trauriges Spiel* [Má láska, Postmoderno, 1994], přel. Kathrin Liedtke a Milka Vagadayová); Lubomír Martínek (*Tiefenrausch* [Opilost z hloubky, 2000], přel. Christa Rothmeier); Ivan Matoušek (*Ego* [Ego, 1997], přel. Christa Rothmeier); Patrik Ouředník (*Europeana* [Europeana, 2001], přel. Michael Stavarič); Iva Pekárková (*Die kugelrunde Welt* [Kulatý svět, 1993], přel. Christa Rothmeier); Lenka Procházková (*Das Lamm* [Beránek, 2000], přel. Christa Rothmeier); Jaroslav Rudiš (*Wer bei Gewitter Angst hat* [Nebe pod Berlínem, 2002], přel. Mirko Kraetsch); Michael Stavarič (*Rot* [Nkaah, 2008]); Jáchym Topol (*Nachtarbeit* [Noční práce, 2001], přel. Eva Profousová a Beate Smandek); Miloš Urban (*Die weisrussische Schönheit* [Běloruska in: Schůzky s tajemstvím, 2003], přel. Kristina Kallert); Ivan Wernisch (*Das Bäckers Nachtkorb* [Pekařova noční nůše, 1994], přel. Christa Rothmeier); poezie: Petr Borkovec, Viola Fischerová, Jiří Gruša, Václav Gruša, Ivan Martin Jirous, Petr Kabeš, Pavel Kolmačka, Petr Král, Radek Malý, Věra Rosí, Kateřina Rudčenkova, Viki Shock [=Viktor Pípal], Karel Šiktanc.
- 1443. FRÝZEK, Jiří, ed.** *Babička vypravuje = Großmutter erzählt* [výběr z: *Sagen der Heimat*, 1940]. Upravil a přel. Jiří Frýzek, il. Jarmila Haldová. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2003. 156 s. ISBN 80-86042-80-4.
Bilingvní vydání.
- 1444. GRÖGEROVÁ, Bohumila.** *Das windschiefe Tor* [Branka z pantů, 1998]. Přel. Christa Rothmeier. Graz; Wien: Literaturverlag Droschl, 2003. 149 s. ISBN 3-85420-620-8. **PMK**
- 1445. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag* [pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. Überarb. Neuausgabe. München; Zürich: Piper, 2003. 216 s. (Piper, 7526) ISBN 3-492-27526-5.
- 1446. HABRINGER, Rudolf, Walter KOHL a Andreas WEBER, eds.** *Hinter dem Niemandsland – Wechselnd bis heiter: böhmische und österreichische Geschichten: zusammengestellt von Netzwerk Memoria und dem Verband südböhmischer Schriftsteller* [Střídavě jasno: povídky rakouských a jihočeských spisovatelů, 2003]. Texty z češ. přel. Karl-Heinz Jähn. Grünbach: Franz Steinmaßl, 2003. 207 s. (Sandkorn) ISBN 3-902427-02-7.
Obsahuje pův. české a rakouské prózy, z českých autorů: Jan Bauer (*Eine Liebe im Jahre Null* [Láska v roce nula]); Stanislava Bumbová (*Die letzte Flucht* [Poslední útěk]); Vlasta Dušková (*Die Schuhe* [Boty]); Hanka Hosnedlová (*Zeit der Vergebung* [Čas odpuštění]); Miroslav Hule (*Eher näher* [Spíš blíž]); Hynek Klimek (*Das Geschenk des Waldweibs* [Dar lesní matky]); Miroslav Král Český (*Melierte Schicksale* [Melírované osudy]); Jan Matěj Krnínský (*Jagd auf den Jäger* [Hon na lovce]); Věroslav Mertl (*Blick auf Europa von einem Berg namens Věncová* [Pohled na Evropu z hory zvané Věncová]); František Niedl (*Bruchteil eines Schattens* [Zlom stínu]); Antonín Pelíšek (*Das Haus* [Dům]); David Jan Žák (*Auf der anderen Seite der Berge* [Na té druhé straně hor]).
- 1447. HANZELKA, Jiří a Miroslav ZIKMUND.** *Das grosse Wasser – Iguassú* [Velké vody Iguazú, 1957]. Ed. Michal Huvar a Stefan Ebert, přel. Adolf Langer, předmluvu k něm. vydání napsal Klaus Buschbaum, předmluvu k čes. vydání napsal Michal Huvar, autoři fotografií Jiří Hanzelka, Miroslav Zikmund. Brumovice: Carpe diem, 2003. 129 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-86362-44-2.
- 1448. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2003. 807 s. ISBN 3-7466-1928-9.
- 1449. HAVEL, Václav.** *Familienabend: Tragödie in einem Akt* [Rodinný večer in: Hry, 1999]. Přel. Eva Profousová, il. Svato Zapletal. Hamburg: Svato, 2003. 57 s. ISBN 3-924283-66-4, 3-924283-67-2.
- 1450. HAVEL, Václav.** *Das Gartenfest; Die Benachrichtigung: Zwei Dramen, Essays, Antikoden* [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Antikódy in: Protokoly, 1966]. Přel. August Scholtis, Eva Berkmann, Franz Peter Künzel, předmluvu napsal Jan Grossman. 5. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2003. 245 s. (rororo, 12736) ISBN 3-499-12736-9.
Dále obsahuje: *Über die dialektische Metaphysik* [O dialektické metafysice in: Protokoly, 1966]; *Anatomie des Gag* [Anatomie gagu in: Protokoly, 1966].
- 1451. HOLAN, Vladimír.** *Epische Dichtungen. III, Nacht mit Hamlet und andere Poeme* [Noc s Hamletem, 1964; et al.]. Ed. Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. Reiner Kunze, Franz Wurm, komentář napsal Michael Špirit, doslov napsal Urs Heftrich. Köln: Mutabene, 2003. 238 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 8) ISBN 3-934041-02-7. **PMK**
Sebrané spisy. Dále obsahuje: *Nacht mit Ophelia* [Noc s Ofélií, 1973]; *Toskana* [Toskána in: Příběhy, 1963]. Bilingvní vydání.
- 1452. HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. 4. [Auflage]. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2003. 194 s. (Gullivers Bücher, 262: Gulliver für Kinder) ISBN 3-407-78262-4.
Napsáno v němčině.

- 1453. HOLUB, Josef.** *Die Schmuggler von Rotzkalitz* [Die Schmuggler von Rotzkalitz, 2001]. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 2003. 156 s. (rororo, 21237: Rotfuchs) ISBN 3-499-21237-4.
Napsáno v němčině.
- 1454. HOLÝ, Jiří.** *Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts.* Ed. Dominique Fliegler, přel. Dominique Fliegler, Hanna Vintr. Wien: Edition Praesens, 2003. 434 s. ISBN 3-7069-0145-5. **PMK**
- 1455. HORÁČEK, Petr.** *Ein Tag mit Pauli Pinguin* [Flip's day, 2002]. Přel. z angl. Constanze Breckoff, il. Petr Horáček. Wien, [München]: Betz, 2003. [18] s. ISBN 3-219-11118-1.
- 1456. HRABAL, Bohumil.** *Allzu laute Einsamkeit und andere Texte* [Příliš hlučná samota, 1980]. Ed. Eckhard Thiele, přel. Peter Sacher, příspěvky napsali Peter Demetz a Susanna Roth, doslov napsal Eckhard Thiele. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2003. 191 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05247-6.
- 1457. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 3502) ISBN 3-518-45502-8.
- 1458. HŮRKOVÁ, Klára.** *Ausflüge und Aufenthalte: Gedichte.* Ed. Regine Mönkemeier. Lübeck: Marien-Blatt, 2003. 41 s. (Der Dreischneuß: Sonderheft 1) ISBN 3-934611-11-7.
Napsáno v němčině.
- 1459. CHOVANEC, Jan.** *Der Schwarze Janek* [O černém Jankovi, 2003]. Přel. Halina Marešová. 3. Auflage. Uherský Brod: Jaspis, 2003. 11 s. ISBN 80-903197-9-3.
- 1460. JANÁČEK, Leoš.** *Jenůfa, její pastorkyňa: opera o třech jednáních podle dramatu z moravského venkovského života od Gabriely Preissové: klavírní výtah: brněnská verze (1908) = Jenůfa, her stepdaughter = Jenůfa, ihre Stieftochter* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissové, ed. Charles Mackerras, John Tyrell, přel. Max Brod. Klavírní výtah. Wien: Universal Edition, 2003. XXIV, 416 s. ISBN 3-7024-2520-9.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 1461. KANTŮRKOVÁ, Eva.** *Freundinnen aus dem Haus der Traurigkeit: Roman* [Přítelkyně z domu smutku, 1984]. Přel. Silke Klein, doslov napsal Aleš Haman. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2003. 422 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05249-2.
- 1462. KLOSTERMANN, Karel.** *Faustins Geschichten aus dem Böhmerwald.* Ed. a doslov napsal Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 2003. 160 s. ISBN 3-88849-053-7.
Obsahuje povídky z let 1890 až 1897.
- 1463. KLOSTERMANN, Karel.** *Na cestě k domovu = Auf dem Weg nach Hause = En route pour la maison* [Na cestě k domovu in: Urvané listy, 1908]. Přel. Winfried Baumann, Anne Pougard, il. Ladislav Sýkora. Plzeň: Fraus, Pro libris, 2003. 40 s. ISBN 80-7238-294-2.
Multilingvní vydání, bibliofilie.
- 1464. KOHOUT, Pavel.** *Die kluge Amsel* [Říkali mu Frkos, 2000, c1963]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, il. Jiřina Klimentová, Hana Pavlátová. Prag: Vitalis, 2003. 64 s. ISBN 80-7253-012-7.
- 1465. KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler. Kurzschr.-Ausgabe. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2003. 145 s.
- 1466. KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen. Pbd. 1* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Vollschr.-Ausgabe. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2003. 93 s.
- 1467. KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen. Pbd. 2* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Vollschr.-Ausgabe. Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2003. 105 s.
- 1468. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Slam stories* [Slam stories, 1998]. [S. l.]: Ariel-Verlag, 2003. 134 s. ISBN 3-930148-20-X.
Napsáno v němčině.
- 1469. KUNDERA, Ludvík, ed.** *Einen Tee darüber hinaus = Čaj navíc: Gedichte zum Tee.* Přel. Ludvík Kundera, Eduard Schreiber. Horn: Thurnhof, 2003. 32 s. (Oxohyph, 2003- 5) ISBN 3-900678-67-7.
Antologie evropské poezie, z českých autorů: Ivan Blatný, Ludvík Kundera, Vítězslav Nezval, Karel Prášek. Částečně bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 1470. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 241 s. ISBN 3-423-12429-6.
- 1471. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 305 s. (dtv, 12790) ISBN 3-423-12790-2.
- 1472. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du

- rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 380 s. (dtv, 25210: Großdruck) ISBN 3-423-25210-3.
- 1473. KUNDERA, Milan.** *Jacques und sein Herr: Hommage an Denis Diderot in drei Akten* [Jacques et son maître: hommage à Denis Diderot en trois actes, 1981, čes. vyd. Jakub a jeho pán: pocta Denisi Diderotovi, 1992]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München: Hanser, 2003. 127 s. (Akzente) ISBN 3-446-20369-9.
- 1474. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. Ungekürzte Ausgabe, 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 340 s. (dtv, 12730) ISBN 3-423-12730-9.
- 1475. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 35. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2003. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 1476. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2003. 179 s. (Fischer, 15128) ISBN 3-596-15128-7.
- 1477. KUNZE, Reiner, ed.** *Wo wir zu Hause das Salz haben: Nachdichtungen.* Přel. a doslov napsal Reiner Kunze. Frankfurt am Main: s. Fischer, 2003. 370 s. ISBN 3-10-042023-3.
- Antologie poezie přeložené z angličtiny, hebrejštiny, polštiny, srbštiny, slovenštiny, češtiny a maďarštiny, z češtiny: Helena Aeschbacherová, Antonín Bartušek, Ivan Blatný, Antonín Brousek, Oldřich Dadák, Ivan Diviš, Vlasta Dvořáčková, Miroslav Florian, Milena Fucimanová, František Halas, Josef Hanzlík, Václav Havel, Vladimír Holan, Miroslav Holub, František Hrubín, Josef Hrubý, Petr Hruška, Lenka Chytilová, Petr Kabeš, Jiří Kolář, Karel Kryl, Ludvík Kundera, Milan Kundera, Miloš Macourek, Josef Svatoopluk Machar, Oldřich Mikulášek, Olga Neveršilová, Vít Obrtel, Pavel Petr, Jiří Pištora, Bohuslav Reynek, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Daniel Stroj, Jiří Šotola, Jana Štroblová, Karel Toman, Jiří Wolker, Jan Zahradníček, Vilém Závada; próza: Jan Skácel (*Die letzte Fahrt mit der Lokalbahn: Prosa* [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964]).
- 1478. KURIŠ, Martin.** *Don Giovanni* [Don Giovanni, 2003]. Přel. Frank Bold, il. Martin Kuriš, autor fotografií Martin Polák. [Příbram: Martin Kuriš], 2003. 77 s. ISBN 80-239-4339-1.
- 1479. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. Düsseldorf: Sauerländer, 2003. 165 s. ISBN 3-7941-6001-0.
- 1480. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [22] s. ISBN 3-89603-129-5.
- 1481. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [12] s. ISBN 3-89603-125-2.
- 1482. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [10] s. ISBN 3-89603-127-9.
- 1483. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [10] s. ISBN 3-89603-126-0.
- 1484. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [10] s. ISBN 3-89603-128-7.
- 1485. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2003. 63 s. ISBN 3-928885-85-5.
- 1486. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf feiert Weihnachten* [Krtek a Vánoce]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2003. 32 s. ISBN 3-89603-081-7.
- 1487. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2003. 32 s. ISBN 3-89603-080-9.
- 1488. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte* [Jak krtek uzdravil myšku, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2003. 87 s. ISBN 3-89603-067-1.
- 1489. MILER, Zdeněk a Josef BRUKNER.** *Der Tag des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2003. [10] s. ISBN 3-89603-130-9.
- 1490. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Die Fassade: M. N. O. P. Q.: Roman* [Die Fassade, 1987, čes. vyd. Fasáda, 1991]. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2003. 439 s. (dtv, 13141) ISBN 3-423-13141-1.
- Napsáno v němčině.
- 1491. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Eine Schädigung; Pavane für eine verstorbene Infantin* [Eine Schädigung, 1981; Pavane für eine verstorbene Infantin, 1983, čes. vyd. Pavana za mrtvou infantku, 2005]. München; Wien: Hanser, 2003. 279 s. ISBN 3-446-19527-0.
- Napsáno v němčině.

- 1492. NĚMCOVÁ, Božena, Václav BENEŠ TŘEBÍZSKÝ a Karel Jaromír ERBEN.** *Die schönsten böhmischen Märchen.* Ed. Miloš Uhlíř, přel. Eva Toiflová, il. Tomáš Řízek. Praha: Baset, 2003. 92 s. ISBN 80-7340-013-8.
Antologie pohádek: Božena Němcová (*Prinz Bajaja* [Princ Bajaja]; *Die wunderschöne Mahulena* [Mahulena, krásná panna]; *Sternberk* [Šternberk]); Karel Jaromír Erben (*Der Feuervogel und der Rotfuchs* [O ptáku Ohniváku a lišce Ryšce]); Václav Beneš Třebízský (*Vom zauberhaften Tüchlein, Hut und Chuhen* [O divotvorném ubrousku, klobouku, mošničce a střevíčkách]).
- 1493. Nobelpreis für Literatur 1983/1984/1985: Golding, Seifert, Simon.** Berlin: Coron, 2003. 307, 251, 348 s. (Nobelpreis für Literatur, 79)
Přítisk: dtto záznam č. 661.
- 1494. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Europeana: eine kurze Geschichte Europas im zwanzigsten Jahrhundert* [Europeana: stručné dějiny dvacátého věku, 2001]. Přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2003. 142 s. ISBN 3-7076-0153-6.
PMK
- 1495. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Das Jahr vierundzwanzig: Progymnasma 1965–89* [Rok čtyřiaadvacet: progymnasma 1965–89, 1995]. Přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2003. 87 s. ISBN 3-7076-0166-8.
- 1496. PITHART, Petr, Petr PŘÍHODA a Milan OTÁHAL.** *Wo ist unsere Heimat?: Geschichte und Schicksal in den Ländern der böhmischen Krone* [výběr z: Češi v dějinách nové doby, 1991]. Přel. Frank Boldt, úvodní slovo napsal Erhard Busek. München: Langen Müller, 2003. 368 s. ISBN 3-7844-2755-3.
- 1497. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Elias und die Oma aus dem Ei* [Eliáš a babička z vajíčka, 2002]. Il. Marion Goedelt. Düsseldorf: Sauerländer, 2003. 127 s. ISBN 3-7941-6005-3.
- 1498. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Elias und die Oma aus dem Ei* [Eliáš a babička z vajíčka, 2002]. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2003. 158 s. ISBN 3-7373-6328-5.
- 1499. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Entführung nach Hause* [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. Únos domů, 1998]. Stuttgart: Ernst Klett Schulbuchverlag, 2003. 136 s. (Lesehefte für den Literaturunterricht) ISBN 3-12-262270-X.
- 1500. RÁČEK, Milan.** *Die Rückkehr: im Schatten des Hamidou.* Il. Martha Griebler. Weitra: Publication PN1, Bibliothek der Provinz, [2003]. 93 s. ISBN 3-85252-463-6.
Napsáno v němčině.
- 1501. RAKYTKA, Ján, ed.** *Knechte des Reichs* [Nevolníci říše, 2003]. Přel. z češ. a slov. Andreas Weber. Prag: [J. Rakytká], 2003. 97 s. ISBN 80-239-3432-5.
- 1502. REINEROVÁ, Lenka.** *Alle Farben der Sonne und der Nacht* [čes. vyd. Všechny barvy slunce a noci, 2002]. Berlin: Aufbau-Verlag, 2003. 190 s. ISBN 3-351-02969-1.
Napsáno v němčině.
- 1503. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001]. 4. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2003. 269 s. ISBN 3-7466-1168-7.
Napsáno v němčině.
- 1504. REINEROVÁ, Lenka.** *Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo: Erzählungen* [Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo, 2000, čes. vyd. Bez adresy, 2001]. 2. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2003. 189 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1695) ISBN 3-7466-1695-6.
Napsáno v němčině.
- 1505. ŘÍZEK, Tomáš.** *Berlin für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!]*. Zürich: Bohem Press, 2003. [16] s. (Komm mit!) ISBN 3-85581-395-7.
- 1506. SEIFERTOVÁ, Lucie** (psáno SEIFERT, Lucy). *Die Prager Burg und ihr Geheimnis* [Pražský hrad a jeho tajemství, 2003]. Přel. Angela Lindner, il. Lucie Seifertová. Prag: Petr Prchal, 2003. [12] s. ISBN 80-239-0364-0.
- 1507. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knižka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2003. 174 s. ISBN 3-928885-22-7.
- 1508. SKÁCEL, Jan.** *Fährgeld für Charon: Gedichte.* Přel. Reiner Kunze. 5. Auflage. Gifkendorf: Merlin-Verlag, 2003. 118 s. ISBN 3-87536-093-1.
Výbor ze sbírek: *Kolik příležitostí má růže*, 1957; *Co zbylo z anděla*, 1960; *Hodina mezi psem a vlkem*, 1962; *Smuténka*, 1965. Nazváno podle básně Převozné pro Charóna in: *Smuténka*, 1965.
- 1509. SLÍVA, Jiří.** *Café Fetisch* [Café fetish, 2001]. Il. Jiří Slíva. Weil der Stadt: Walter Hädecke, 2003. XXI, [111] s. obr. příl. ISBN 3-7750-0417-3.
- 1510. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Weinheim; Basel; Berlin: Kinderbuchverlag, 2003. [30] s. ISBN 3-358-02140-8.
- 1511. SUCHÝ, Josef.** *Zeitstaub: Gedichte.* Přel. a doslov napsal Jan Kühmeier, il. Ludvík Kundera. Wien: Edition Atelier in Wiener Journal, 2003. 103 s. ISBN 3-85308-081-2. **PMK**
Výbor z básnických sbírek: *Jitřenka v uchu jehly*, 1966; *Ocúnová flétna*, 1967; *Okov*, 1969; *Ve znamení vah*, 1970; *Eliášovo světlo*, 1971; *Strnadi nad sněhem*, 1982; *Země tvých dlaní*, 1986; *Jasmínová hvězda*, 1990; *Tváří v tvář*, 1992.

- 1512. ŠIMSA, Jaroslav.** *Angst und Hoffnung: Briefe, Träume, Ereignisse 1940–1945* [Úzkost a naděje: dopisy, sny, události, traktáty 1940–1945, 2003, c1969]. Přel. Dagmar Schmidt, předmluvu napsal J. B. Souček, životopis Jaroslava Šimsy sepsala Milena Šimsová. Benešov: YMCA in der Tschechischen Republik im Verlag EMAN, 2003. 219 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-86211-32-0.
- 1513. TOPOL, Jáchym.** *Nacharbeit: Roman* [Noční práce, 2001]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003. 313 s. ISBN 3-518-41477-1.
- 1514. URBAN, Miloš.** *Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag* [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2003. 379 s. (rororo, 23342) ISBN 3-499-23342-8.
- 1515. VRAK, Jan.** *Potom.* Vybrané texty přel. do něm. Christian König. Olomouc: Votobia, 2003. 138 s. (Poesie) ISBN 80-7198-552-X.
Dvojazyčné vydání.
- 1516. VRCHLICKÝ, Jaroslav.** *Von weiten Wegen: Gedichte* [výběr z: Z hlubin, 1875]. Přel. Marie Rix-Meisl, předmluvu napsal Otto Pick. Prag: Vitalis, 2003. 56 s. (Bibliotheca Bohemica, 37) ISBN 80-7253-014-3; 3-934774-07-5.
- 1517. WAGNEROVÁ, Alena.** *Das Leben der Sidonie Nadherny: eine Biographie* [čes. vyd. Sidonie Nádherná a konec střední Evropy, 2010]. Hamburg: Europäische Verlagsanstalt, 2003. 207 s., [16] s. obr. příl. ISBN 3-434-50543-1.
Napsáno v němčině.
- 1518. WAGNEROVÁ, Alena a Barbora ŠRÁMKOVÁ, eds.** *Smetana – Dvořák – Janáček: Musikerbriefe.* Korespondenci z češ. přel. Alexandra Baumrucker, Silke Klein, Christa Rothmeier. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2003. 557 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05248-4.
Výbor z korespondence Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka.
- 2004**
- 1519. AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Hasen pfeifen nicht.* Ed. Ute Blaich, il. Katja Wehner. Berlin: Aufbau, 2004. [32] s. ISBN 3-351-04052-0.
Napsáno v němčině.
- 1520. BEZDĚČKA, Pavel.** *Der Zauberer Futuro und seine Tierfreunde* [Kouzelník Futuro a jeho přátelé, 2004]. Přel. Romana Cermanová, něm. nová verze Silke Hentschel, il. Galina Miklínová. Uherské Hradiště: Futuro, 2004. 101 s. ISBN 80-903235-6-1.
- 1521. BUNGE, Imke a Ewart REDER, eds.** *Seelenverwandte auf sanften Pfoten: Katzen in der Literatur.* Text z češ. přel. Karl-Heinz Jähn. Frankfurt am Main: Dielmann, 2004. 183 s. (Reihe Etikett) ISBN 3-933974-19-4.
Antologie, z českých autorů: Bohumil Hrabal (*Die Katze Autitschko* [Autíčko in: Život bez smokingu, 1986]).
- 1522. ČAPEK, Josef.** *Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie sich eine Torte machten* [O pejskovi a kočičce: Jak si dělali dort, 2003]. Zpracováno podle kresleného filmu Eduarda Hofmana, přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Josef Tokstein. Praha: Baset, 2004. [48] s. ISBN 80-7340-029-4.
- 1523. ČAPEK, Josef.** *Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sich das Hündchen die Hose zerrissen hat. Von einer Puppe, die leise weinte* [O pejskovi a kočičce: Jak si pejssek roztrhl kalhoty, O panence, která tence plakala, 2004]. Zpracováno podle kresleného filmu Eduarda Hofmana, přel. Štěpánka Kudrnáčová, il. Josef Tokstein. Praha: Baset, 2004. [46] s. ISBN 80-7340-039-1.
- 1524. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. 4. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2004. 133 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1712) ISBN 3-7466-1712-X.
- 1525. ČAPEK, Karel.** *Von Prometheus bis Napoleon: Apokryphen zur Geschichte* [výběr z: Kniha apokryfů, 1945]. Přel. Edith Gaertnerová. Zürich: Wado-Verlag, 2004. Online zdroj (CD-ROM). ISBN 3-7286-0129-2.
E-kniha.
- 1526. DEMETZ, Peter, ed.** *Fin de siècle: tschechische Novellen und Erzählungen.* Přel. Peter Demetz, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, René Wellek, Kristina Kallert, předmluvu napsal Peter Demetz, doslov napsal Marek Nekula. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 266 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05251-4.
Antologie: Jakub Arbes (*Die letzten Harfenspieler* [Vymírající in: Sebrané spisy XXIII, 1907]); Jiří Karásek ze Lvovic (*Legende von der ehrwürdigen Maria Electa von Jesus* [Legenda o ctih. Marii Elektě z Ježíše, 1922]); Emanuel z Lešhradu (*Tanz des Lebens und der Liebe* [Tanec života a lásky, 1931]); Miloš Marten (*In der Alle* [V aleji in: Cyklus rozkoše a smrti, 1907]); Jan Neruda (*Zu den drei Lilien* [U tří lilií in: Spisy IV, 1950, pův. in: Povídky malostranské, 1878]); Otakar Theer (*Der Mensch, der das Absolute sucht* [Člověk, který hledá absolutno in: Lumír 28, 1900]); Julius Zeyer (*Glückseligkeit im Garten der Pflirsichblüte* [Blaho v zahradě květoucích broskví in: Spisy Julia Zeyera III, 1902]; *Inultus* [Inultus in: Tři legendy o krucifixu, 1987, c1895]).
- 1527. DIETERICH, Veit-Jakobus a Hans HECKER, eds.** *Comenius der Politiker.*

- Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 2004. 121 s.
(Grundsatztexte zum Studieren, 2) ISBN 3-89676-855-7.
Výbor z politických spisů J. A. Komenského.
- 1528.** *edition.cz: Texte tschechischer Autoren.* Přel. Mirko Kraetsch, Marcela Euler, Christa Rothmeier. Chemnitz: Comma, 2004. 37 s.
Antologie: Hana Andronikova (*Der Klang der Sonnenuhr* [ukázka z: Zvuk slunečních hodin, 2001]); Irena Dousková (*Wie die Olinka tot war* [Jak byla Olinka mrtvá in: Hrdý Budžes, 1998]); Martin Fahrner (*Angriff auf Dresden* [Nálet na Drážďany in: Steiner aneb Co jsme dělali, 2001]); Emil Hakl (*Amerika ist eben einfach Amerika* [Amerika je zkratka Amerika in: O létajících objektech, 2004]); Václav Kahuda (*Sommer* [ukázka z: Houština, 1999]); Jaromír Konečný (*Unser blaues Sofa* [ukázka z: In Karin, 2001]); Marian Palla (*Wie man einem Haiſisch verzeiht, der einem ein Bein abgissen hat* [Jak odpustit žralokovi, který vám ukousl nohu in: Jak zalichotit tlusté ženě, 1996]); *Wie ein Blinder Nessie streichelte* [Jak slepý hladil lochnesku in: Jak zalichotit tlusté ženě, 1996]); Jaroslav Rudíš (*Der Himmel unter Berlin* [ukázka z: Nebe pod Berlínem, 2002]); Bohuslav Vaněk-Úvalský (*Die Frau von der Post* [Žena z pošty in: Ženy, Havel, hygiena, 2003]); *Die Frau, die zur Last fiel* [Žena na obtíž in: Ženy, Havel, hygiena, 2003]; *Jan Bureš* [Jan Bureš in: Brambora byla pomeranč mého dětství, 2001]); poezie: Viki Shock [=Viktor Pípal].
- 1529.** **FIBICH, Zdeněk** a [**Jaroslav VRCHLICKÝ**]. *Eine Nacht auf Karstein: op. 26* [Noc na Karlštejně, 1886]. München: mph, Musikproduktion Höflich, 2004. 59 s. (Study score, 391)
Obsahuje libreto opery.
- 1530.** **FILIP, Ota.** *Das andere Weihnachten: mährische Geschichten.* München: Langen Müller, 2004. 207 s. ISBN 3-7844-2972-6.
Napsáno v němčině.
- 1531.** **FRANKOVÁ, Anita** a **Hana POVOLNÁ, eds.** *Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Přel. Margit Herrmannová, Otto Kalina, předmluvu napsal Jiří Weil, doslov napsala Anita Franková. 5. Auflage. Prag: Jüdisches Museum Prag, 2004. 90 s. ISBN 80-85608-85-5.
Výbor básní a dětských ilustrací z koncentračního tábora Terezín.
- 1532.** **FRIISOVÁ, Jana Renée.** *Festung meiner Jugend: eine Familie unter den nationalsozialistischen Rassengesetzen* [Pevnost mého mládí, 1997]. Přel. Herta Kohnová, Werner Imhof, předmluvu napsal Helmut Köser. [Praha; Furth im Wald]: Vitalis, [2004?]. 244 s., [28] s. obr. příl. ISBN 80-7253-161-1 (Praha); 3-89919-027-0 (Furth im Wald).
- 1533.** **GOTTHARDOVÁ, Lenka.** *Šemík a Horymír.* Praha: L. Gotthardová, 2004. 35 s. ISBN 80-903147-2-4.
Sepsáno na motivy Starých pověstí českých. Trilingvní česko-anglicko-německé vydání.
- 1534.** **GRUŠA, Jiří.** *Als ich ein Feuilleton versprach: Handbuch des Dissens und Präsenz; Essays, Gedanken und Interviews aus den Jahren 1964 bis 2004.* Ed. a přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2004. 264 s. ISBN 3-7076-0195-1.
Rozhovory z let 1964–2004.
- 1535.** **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. 2. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2004. 807 s. ISBN 3-7466-1928-9.
- 1536.** **HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Augsburg: Weltbild, 2004. 793 s. (Klassiker der Weltliteratur) ISBN 3-8289-7687-5.
- 1537.** **HERICKS, Uwe et al., eds.** *Comenius der Pädagoge.* Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 2004. 208 s. (Grundsatztexte zum Studieren, 1) ISBN 3-89676-854-9.
Výbor z pedagogických spisů J. A. Komenského.
- 1538.** **HOLUB, Josef.** *Lausige Zeiten: Roman* [Lausige Zeiten, 1997]. 2. [Druck]. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2004. 272 s. (Gulliver Taschenbuch, 838) ISBN 3-407-78838-X.
Napsáno v němčině.
- 1539.** **HORÁČEK, Petr.** *Lieber Mond, lass die Sterne leuchten: [Gute-Nacht-Buch zum Zählen]* [When the moon smiled, 2003]. Přel. z angl. Constanze Breckoff, il. Petr Horáček. Wien; München: Betz, 2004. [24] s. ISBN 3-219-11143-2.
- 1540.** **HOSTOVSKÝ, Egon.** *Siebenmal in der Hauptrolle: Roman* [Sedmkrát v hlavní úloze, 1942]. Přel. Markus Sedlaczek, doslov napsal Jiří Holý. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 311 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05252-2. **PMK**
- 1541.** **HRABAL, Bohumil.** *Allzu laute Einsamkeit und andere Texte* [Příliš hlučná samota, 1980]. Ed. Eckhard Thiele, přel. Peter Sacher, příspěvky napsali Peter Demetz a Susanna Roth, doslov napsal Eckhard Thiele. 2. Auflage. Stuttgart; München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 192 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05247-6.
- 1542.** **JANÁČEK, Leoš.** *Ž mrtvého domu = Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten nach F. M. Dostojewskis „Aufzeichnungen aus einem Totenhaus“* [Z mrtvého domu, 1930]. Na motivy románu Fjodora M. Dostojevského, přel. Max

Brod. Wien: Universal Edition, 2004. 212 s. (Universal Edition, 8221)
ISMN M-008-01654-7.

Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.

1543. KLÍMA, Ivan. *Ein Liebessommer: Roman* [Ein Liebessommer, 1973, čes. vyd. Milostné léto, 1979]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 246 s. ISBN 3-423-12339-7.

1544. KLOSTERMANN, Karel. *Dvě gardy = Zwei Garden: velká bitka u Štěkne L. P. 1848* [Dvě gardy in: Pošumavské rapsodie, 1908]. Přel. do něm. Gabriela Šteflová, korektury Franz Ziegelböck, il. Jan Olejník, předmluvu napsal František Sáček. Štěkne: Obecní úřad Štěkne ve spolupráci s Občanským sdružením Karel Klostermann – spisovatel Šumavy, sekce Srní/Štěkne v Prácheňském nakladatelství v Písku, 2004. 78 s. ISBN 80-86566-23-4.

Bilingvní vydání.

1545. KLOSTERMANN, Karel. *Heiteres und Trauriges aus dem Böhmerwald, oder, der „Böhmerwaldskizzen“ 2. Teil* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed., částečně přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. 2. Auflage. Passau: Stutz, 2004. 174 s. ISBN 3-88849-050-2.

1546. KOMENSKÝ, Jan Amos (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Das Labyrinth der Welt: und andere Meisterstücke* [Labyrint světa a ráj srdce, 1663, c1631; et al.]. Ed. a doslov napsal Klaus Schaller, přel. Zdenko Baudnik, Dora Peřina. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 461 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05256-5.

Výbor z díla J. A. Komenského: *Labyrinth der Welt* [Labyrint světa a ráj srdce, 1663, c1631], *Centrum Securitatis oder Grund der wahren Sicherheit* [Centrum securitatis, to jest Hlubina bezpečnosti, 1633], *Informatorium maternum, der Mutterschul* [Informatorium školy mateřské, 1630], *Vermächtnis der sterbenden Mutter, der Brüderunität* [Kšaft umírající matky Jednoty bratrské, 1650], *Stimme der Trauer* [Truchlivý, 1623], *Das einzig Notwendige* [Unum necessarium, 1668, čes. vyd. Jedno nezbytné, 1879].

1547. KONEČNÝ, Jaromír (psáno KONECNY, Jaromir). *In Karin: Roman eines Geschlechterkampfes*. Riedstadt: Ariel, 2004. 239 s. ISBN 3-930148-29-3.

Napsáno v němčině.

1548. KUNDERA, Ludvík. *Erinnerungen an Städte, Stätten, wo ich niemals war* [Vzpomínky na města/místa kde jsem nikdy nebyl in: Úhledná džungle, 1995]. Ed. a přel. Eduard Schreiber. Ottensheim an der Donau: Thanhäuser, 2004. 103 s. ISBN 3-900986-56-8.

Dvojjazyčné vydání.

1549. KUNDERA, Ludvík a Eduard SCHREIBER, eds. *Adieu Musen: Anthologie des Poetismus*. Přel. Eduard Schreiber, Ludvík Kundera, Barbara Grüning, Uwe Grüning, Peter Ludewig, Karl-Heinz Jähn, Felix Philipp Ingold, Jan Peter Locher. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 315 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05257-3.

Antologie poezie a esejů, poezie: Konstantin Biebl, Emil František Burian, Artuš Černík, Josef Frič, František Halas, Adolf Hoffmeister, Vladimír Holan, Josef Hora, Karel Konrád, Oldřich Mikulášek, Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert, Oldřich Wenzl, Jiří Wolker, Vilém Závada; libreto, manifesty a eseje: Emil František Burian (*Mein Jazz* [ukázka z: Rozpravy Aventina III, 1927/1928, č. 14]); František Halas (*Dadaismus* [Dadaismus in: Imagena, 1971]); Karel Konrád (*Essay über Dichter* [ukázka z: Robinsonáda, 1926]); Jiří Mahen (*Schiffbrüchige in der Manege* [Trosečníci v manéži in: Husa na provázku, 1925]); Vítězslav Nezval (*Dada und surrealismus* [Dada a surrealismus z: Fronta, 1927]); Josef Šíma (*Fugasy* [Fugasy in: Vest pocket revue, 1929]); Karel Teige (*Vorwort zu Jaroslav Seifert, Lauter Liebe* [předmluva z: Sama láska, 1923]); *Poetismus – ein Manifest* [Poetismus in: Host III, 1924, č. 9–10]; *Hyperdada* [ukázka z: ReD I, 1927, č. 1]); Bedřich Václavěk (*Schöpferischer Dada* [Dada tvořivé in: Host IV, 1925, č. 9–10]); Vladislav Vančura (*Vorwort zu Jaroslav Seifert, Stadt in Tränen* [předmluva z: Město v slzách, 1921]; *Der Amazonasstrom* [ukázka z: Amazonský proud, 1923]; *Ackerfelder Schlachtfelder* [ukázka z: Pole orná a válečná, 1925]; *Lehrer und Schüler* [ukázka z: Učitel a žák, 1927]; *Der Alchimist* [ukázka z: Alchymista, 1932]); Jiří Voskovec a Jan Werich (*Vest Pocket Revue* [ukázka z: Vest Pocket Revue, 1927]; *Smoking Revue* [ukázka z: Smoking Revue, 1928]).

1550. KUNDERA, Milan. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 15. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2004. 238 s. ISBN 3-596-29264-6.

1551. KUNDERA, Milan. *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 305 s. ISBN 3-423-12790-2.

1552. KUNDERA, Milan. *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2004. 162 s. (Fischer Taschenbuch, 14357) ISBN 3-596-14357-8.

1553. KUNDERA, Milan. *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 6. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2004. 150 s. ISBN 3-596-13088-3.

1554. KUNDERA, Milan. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 349 s. (dtv, 12521) ISBN 3-423-12521-7.

1555. KUNDERA, Milan. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost

- bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Lizenzausgabe. München: Süddeutsche Zeitung, 2004. 287 s. (Bibliothek, 1) ISBN 3-937793-00-3.
1556. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 10. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2004. 415 s. ISBN 3-596-10672-9.
1557. **LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. Düsseldorf: Sauerländer, 2004. 165 s. ISBN 3-7941-6001-0.
1558. **LANGER, Jiří** (psáno LANGER, Georg M.). *Neun Töre: das Geheimnis der Chassidim* [Devět bran, 1937]. Přel. Friedrich Thierberger. [Neu-Isenburg]: Melzer, 2004. 335 s. ISBN 3-937389-38-5.
1559. **LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
1560. **LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
1561. **LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2004. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
1562. **MACHOVEC, Milan.** *Der Sinn menschlicher Existenz* [Smysl lidské existence, 2002]. Ed. Gerhard Loettel, Wilhelm Zauner, přel. Gerhard Loettel. Innsbruck: Tyrolia-Verlag, 2004. 126 s. ISBN 3-7022-2575-7.
1563. **MILER, Zdeněk.** *Das Maulwurf Freundschaftsbuch.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. [34] s. ISBN 3-89603-176-7.
1564. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. [12] s. ISBN 3-89603-127-9.
1565. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2004. [10] s. ISBN 3-89603-126-0.
1566. **MILER, Zdeněk.** *Maus und Maulwurf feiern Geburtstag* [Narozeniny, 1992]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. [16] s. ISBN 3-89603-192-9.
1567. **MILER, Zdeněk.** *Was der Maulwurf alles kann.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. [16] s. ISBN 3-89603-191-0.
1568. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. 63 s. ISBN 3-928885-97-9.
1569. **MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2004. [10] s. ISBN 3-89603-128-7.
1570. **MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der Fernsehseher* [Krtek a televize, 2004]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. 47 s. ISBN 3-89603-175-9.
1571. **MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. 31 s. ISBN 3-89603-177-5.
1572. **MILER, Zdeněk** [a Jiří ŽÁČEK]. *Unser Freund Maulwurf: lustige Bildgeschichten* [Krtek kamarád, 2003]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2004. 31 s. ISBN 3-89603-190-2.
1573. **NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 2. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2004. 27 s. ISBN 3-359-01454-5.
1574. **OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Balaban Neumann, der Hund* [Balaban Neumann, der Hund, 1999, čes. vyd. Náš pes Balabán, 2001]. Il. Sabine Wiemers. München: Omnibus, 2004. 74 s. (Omnibus, 21396) ISBN 3-570-21396-X.
1575. **PACOVSKÁ, Květa.** *Es war einmal eine Blume.* Na motivy díla Saida, il. Květa Pacovská. 2. Auflage. Gossau, Zürich: Neugebauer, 2004. [42] s. ISBN 3-85195-585-4.
1576. **PECHÁČKOVÁ, Ivana.** *Die Legende vom Golem: eine Geschichte aus dem Prag zur Zeit Rudolfs II.* [Legenda o Golemovi, 2000]. Přel. Astrid Prackatzsch, il. Petr Nikl. 2. Auflage. Prag: Meander, 2004. 106 s. (Prager Legenden) ISBN 80-86283-26-7.
1577. **PECHÁČKOVÁ, Ivana.** *Legende vom Prager Jesulein* [Legenda o Pražském Jezulátku, 1997]. Přel. Thomas Haupenthal, il. Jarmila Marešová. 2. Auflage. Prag: Meander, 2004. [40] s. (Prager Legenden) ISBN 80-86283-36-4
1578. **ROTHMEIER, Christa, ed.** *Die entzauberte Idylle: 160 Jahre Wien in der tschechischen Literatur.* Přel. Christa Rothmeier, Camill Hoffmann, Eckhardt Thiele, Josefine Spitzer, Johanna Posset, Walter Schamschula, Grete Reiner, Susanna Roth, Dorothea Rein, Georg Birno [=Jiří Gruša], Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová, Otto Pick, Franziskus Huber, Johannes Schröpfer, předmluvu napsala Christa Rothmeier, úvodní studii napsala Monika Glettler. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie

der Wissenschaften, 2004. 734 s. (Veröffentlichungen der Kommission für Literaturwissenschaft, 24; Sitzungsberichte/Österreichische Akademie der Wissenschaften, philosophisch-historische Klasse, 712) ISBN 3-7001-3261-1.

Antologie textů: Zdeněk Benýšek (*Valentinka* [Valentýnka in: Paternoster 17, 1987]); Alois Beer (*Ich bedauere, kein Dichter zu sein...* [Lituj, že nejsem básník]); Ivan Binar (*Die Kunstkitterei* [Jmenuji se Jiří Bárta in: Kytovna umění, 1988]; *Oh, du mein Österreich* [Ach, ty moje Rakousko]); Ivan Blatný (*Wien* [Vídeň in: Stará bydliště, 1979]); Eugen Brikcius (*Gott Mittwoch oder Stoßgebet für Scherzartikel* [Gott Mittwoch aneb Střelná modlitba za žertovné předměty in: Sebraný spis, 1992]; *Österreichische Spaziergänge* [Rakouské procházky in: Sebraný spis, 1992]); Karel Čapek (*Gespräche mit Masaryk* [Hovory s T. G. Masarykem, 1928–1935]); Václav Černý (*Erinnerungen 1945–1972* [Paměti 1945–1972, 1992]); Jakub Deml (*Der Totentanz: Der Fremde* [Cizinec in: Tanec smrti, 1914]; *Fußspuren* [Šlápěje in: Šlápěje XXVI, 1941]); Jaroslav Durych (*Der Schönbrunner Tiergarten* [Schönbrunnský zvěřinec in: Tři cesty Evropou, 1994]); Viktor Dyk (*Die letzten Friedensjahr* [Poslední léta míru in: Vzpomínky a komentáře 1893–1918]); Ota Filip (*Die Himmelfahrt des Lojzek Lapáček aus Schlesisch Ostrau* [Die Himmelfahrt des Lojzek Lapáček aus Schlesisch Ostrau, 1973, čes. vyd. Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 1974]); Ladislav Fuks (*Die Herzogin und die Köchin* [Vévodkyně a kuchařka, 1983]); František Gellner (*Auch ein Tristium ex Ponto* [Také Tristium ex Ponto in: Spisy F. Gellnera III, 1928]; *Notizen* [Poznámky in: Spisy F. Gellnera III, 1928]; *Mir steht, ich ahn' es, eine ernste Reise bevor* [A nastává mi, tuším, vážná jízda in: Radosti života, 1974]); Bohumila Grögerová a Josef Hiršal (*Let Let: im Flug der Jahre* [Let let, 1993]); Jiří Gruša (*Österreich, du edles Haus* [Glücklich heimatlos, 2002, čes. vyd. Šťastný bezdomovec, 2003]); František Halas (*Wien 1934* [Vídeň 1934 in: Básně, 1957]); Jaroslav Hašek (*Die Geschichte der Partei des Maßvollen Fortschritts in den Grenzen des Gesetzes* [ukázka z: Politické a sociální dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona, 1977]; *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [ukázka z: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]); Bohumil Hrabal (*Ich dachte an die goldenen Zeiten* [Proluky, 1986]); Miloslav Hýsek (*Erinnerungen* [ukázka z: Paměti, 1970]); Milena Jesenská (*Wien; – Wien; – Direktzug Prag–Wien* [ukázka z: Alles ist Leben, 1990, c1984]); Ivan Martin Jirous (*Magors Schwanengesang* [Magorovy labutí písně in: Magorova summa, 1998]); Jiří Karásek ze Lvovic (*Manfred Macmillens Roman* [Román Manfreda Macmillena, 1924]; *Die Anfänge der „Moderní revue“* [Počátky Moderní revue in: Vzpomínky, 1994]); Josef Karásek (*Aus Wien über Wien* [Z Vídně o Vídni, 1894]); Karel Klostermann (*Dem Glück nach* [Za štěstím, 1987, c1895]); Pavel Kohout (*Ende der Großen Ferien* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]); Jiří Kratochvíl (*Unsterbliche Geschichte oder Das Leben der Sonja Trotzki-Sammler oder Karneval* [Nesmrtelný příběh aneb Život Soni Trocké-Sammlerové čili Román karneval, 1997]); Pavla Kytlicová (*Eltern und Kinder* [Rodiče a děti I–IV, 1927–1930]); Karel Hynek Mácha (*Tagebuch auf der Reise nach Italien* [Deník na cestě do Itálie in: Dílo II, 1986]); Josef Svatopluk Machar (*Dreißig Jahre; Vier Bücher Sonette* [in: Čtyři knihy sonetů a jiné básně, 1959]; *Tristium Vindobona I–XX* [in: Čtyři knihy sonetů a jiné básně, 1959]; *Hier sollten Rosen blühen...* [Zde by měly kvést růže in: Macharovy spisy VIII, 1930]; *Wien* [Vídeň in: Vídeň, 1922]; *Wiener Profile* [Vídeňské profily, 1919]; *K. u. K. Kriminal* [Kriminál, 1918]); Marie Majerová (*Platz der Republik* [Náměstí republiky, 1976, c1914]); Tomáš Garrigue Masaryk (*Das neue Europa* [Nová Evropa, 1920]); Božena Němcová (*Ein guter Mensch* [Dobrý člověk in: Sebrané spisy IV, 1906]); Jan Neruda (*Im Jahre*

1873 im Wurstelprater [Roku 1873 ve Vurstelpratru in: Menší cesty, 1961]); Josef Nesvadba (*Geheimerbericht aus Prag* [První zpráva z Prahy, 1981]); Vítězslav Nezval (*Wien* [Vídeň in: Sbohem a šáteček, 1934]); Sylvie Richterová (*Kinder und Tiere* [Děti a zvířátka in: Slabikář otcovského jazyka, 1991]); Jan Skácel (*Das elfte weiße Pferd* [ukázka z: Jedenáctý bílý kůň, 1964]; *Das dreizehnte schwarze Pferd* [ukázka z: Třináctý černý kůň, 1993]); Ludvík Vaculík (*Tschechisches Traumbuch* [Český snář, 1983]); Josef Váchal (*Bei den Kanonieren in Wien* [U kanonýrů ve Vídni in: Malíř na frontě, 1996]); Jaroslav Vejvoda (*Expreszug nach Wien* [Express do Vídně in: Ptáci, 1981]); Jan Werich (*Wien bleibt Wien* [Wien bleibt Wien in: Úsměv klauna, 1984]).

- 1579. ROTTOVÁ, Inna** (psáno ROTT, Ina). *Golem: der Golem geht durch Prag* [Golem prochází Prahou, 2004]. Přel. Tatána Štefánková, il. Tomáš Řízek. [Praha, Modřany]: Baset, 2004. 113 s. ISBN 80-7340-037-5.
- 1580. RUDIŠ, Jaroslav**. *Der Himmel unter Berlin: Roman* [Nebe pod Berlínem, 2002]. Přel. Eva Profousová. Berlin: Rowohlt, 2004. 174 s. ISBN 3-87134-496-6.
- 1581. SALFELLNER, Harald, ed.** *Böhmen*. Texty z češ. přel. Anna Auředníčková, Joža Höcker, Kamill Eben, Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis et al. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2004. 207 s. (LeseReise, 2) ISBN 80-7253-100-X (Prag); 3-89919-033-5 (Furth im Wald).
Antologie úryvků, z českých autorů: Ignát Herrmann (*Aus dem Tagebuch eines Onkels*, přel. Anna Auředníčková); Alois Jirásek (*Wider alle Welt* [ukázka z: Proti všem, 1894], přel. Joža Höcker); Jaroslav Kamper (*Casanova in Böhmen* [ukázka z: Procházky Starou Prahou, 1910]); Karel Hynek Mácha (*Mai* [ukázka z: Máj, 1836]); Božena Němcová (*Ostern in Böhmen* [ukázka z: Babička, 1855], přel. Kamill Eben); Václav Vokolek (*Unangenehme Geschichte* [ukázka z: Pátým pádem, 1996], přel. Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis); poezie: Josef Václav Sládek, Antonín Sova, Jaroslav Vrchlický.
- 1582. SALFELLNER, Harald, ed.** *Krummau*. Texty z češ. přel. Eckhard Thiele. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2004. 144 s. (LeseReise, 7) ISBN 80-7253-105-0 (Prag); 3-934774-63-6 (Furth im Wald).
Antologie úryvků, z českých autorů: dtto záznam č. 1332.
- 1583. SALFELLNER, Harald, ed.** *Prag*. [Prag; Furth im Wald]: Vitalis, 2004. 256 s. (LeseReise, 1) ISBN 80-7253-099-2 (Prag); 3-89919-032-7 (Furth im Wald).
Antologie úryvků, z českých autorů: dtto záznam č. 1334.
- 1584. SEKORA, Ondřej**. *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2004. 174 s. ISBN 3-928885-22-7.
- 1585. SEKORA, Ondřej**. *Die tapferen Ameisen* [Mravenci se nedají, 1954]. Il. Ondřej Sekora. Leipzig: LeiV, 2004. 79 s. ISBN 3-89603-178-3.
- 1586. SCHNEIDEROVÁ, Dagmar Marie** (psáno SCHNEIDER, Dagmar Marie). *Der Ritter von Hohenstein: die Sage vom Schatz des grausamen Ritters*

und vom Erbfluch [Rytíř z Vysokého kamene: pověst o pokladu krutého rytíře a dávném prokletí, 2004]. Volně přel. Angee Baker, il. Petr Melč. Skalná: SAVAD, 2004. 176 s. ISBN 80-239-0203-2.

- 1587. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Der Baum des Lebens: ein Bilderbuch über das Leben von Charles Darwin, Naturforscher, Geologe & Denker* [The tree of life, 2003, čes. vyd. Strom života: kniha o životě přírodovědce, geologa a myslitele Charlese Darwina, 2004]. Přel. z angl. Hartmut Schickert, il. Petr Sís. München: Hanser, 2004. [32] s. ISBN 3-446-20523-3.
- 1588. SKÁCEL, Jan.** *Das elfte weisse Pferd* [Jedenáctý bílý kůň, 1964]. Ed. a přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt; Salzburg: Wieser, [2004]. 177 s. ISBN 3-85129-458-0.
- 1589. SKÁLA, Miroslav.** *Reise um meinen Kopf in vierzig Tagen* [Cesta kolem mé hlavy za 40 dnů, 1979]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Evgeniy Potievsky. Chemnitz: Claus-Verlag, 2004. 200 s. (Braustolz. Bier und Buch) ISBN 3-935842-03-1.
- 1590. SOUČEK, Ludvík.** *Fragezeichen über Gräbern: mysteriöse Todesfälle* [Otazníky nad hroby, 1982]. Přel. Gustav Just. Berlin: Neue Berlin, 2004. 254 s. ISBN 3-360-01254-2.
- 1591. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Weinheim; Basel; Berlin: Kinderbuchverlag, 2004. [30] s. ISBN 3-358-02140-8.
- 1592. TOPOL, Jáchym.** *Die Schwester: Roman* [Sestra, 1994]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2004. 650 s. ISBN 3-518-45656-3.
- 1593. TRINKEWITZ, Karel.** *Lob des Haiku = Chvála haiku.* Přel. a il. Karel Trinkewitz. Praha: Akropolis, 2004. 237 s. ISBN 80-903417-2-1.
Dále obsahuje: *Die unerträgliche Leichtigkeit des Haiku* [Nesnesitelná lehkost haiku in: Praha v sedmnácti slabikách, 1990]. Bilingvní vydání.
- 1594. TRINKEWITZ, Karel.** *Lob des Haiku = Chvála haiku.* Přel. a il. Karel Trinkewitz. Praha: Akropolis, 2004. 237 s. ISBN 80-903417-3-X.
Bibliofilie (ruční vazba). Bilingvní vydání.
- 1595. TYL, Heřman Josef.** *Moji nejdrazší = [Meine Teuersten]*. Ed. a přel. Daniel Feranc, úvod napsala Libuše Kroupová. Praha: Geum, 2004. 48 s. ISBN 80-86256-31-6.
Dvojjazyčné vydání korespondence.
- 1596. URBAN, Miloš.** *Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag* [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. 3. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2004. 379 s. (rororo, 23342) ISBN 3-499-23342-8.
- 1597. VIEWEGH, Michal.** *Geschichten über Sex und Ehe* [Povídky o manželství a sexu, 1999]. Přel. Johanna Posset. Wien: Deuticke, 2004. 255 s. ISBN 3-216-30537-6.
- 1598. WAGNEROVÁ, Alena a Barbora ŠRÁMKOVÁ, eds.** *Smetana – Dvořák – Janáček: Musikerbriefe.* Korespondenci z češ. přel. Alexandra Baumrucker, Silke Klein, Christa Rothmeier. 2. Auflage. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2004. 557 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05248-4.
Výbor z korespondence Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka.
- 1599. WALDAU, Alfred, ed.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen* [výběr z: Böhmisches Märchenbuch, 1860]. Do něm. převyprávěl Alfred Waldau, il. Karel Hruška. 3. Auflage. Prag: Vitalis, 2004. 265 s., [16] l. obr. příl. ISBN 80-85938-52-9.
Obsahuje převyprávěné pohádky Boženy Němcové, Karla Jaromíra Erbena, Jakuba Malého, Matěje Mikšíčka, Josefa Košina z Radostova, Franze Rubeše, Karla Amerlinga.
- 1600. WEINFURTER, Karel.** *Lehrbuch des magischen Denkens: Lebenserfolg, Glück und Gesundheit durch die Beherrschung verborgener Kräfte* [Učebnice magického myšlení, 1935]. Birstadt: Esoterischer Verlag Hartmann, 2004. 110 s. ISBN 3-932928-27-X.
- 1601. WEIß, Norbert, ed.** *Bardinale 2004.* Přel. do něm. Beate Smandek, Zdenka Becker, Christa Rothmeier, přel. do češ. Věra Koubová, Michaela Jacobsenová, Alena Bláhová, předmluvu napsala Hauke Hückstädt. Dresden: Die Scheune, 2004. 88 s. (Signum. Sonderheft, 6) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2004, z českých autorů: Petr Čichoň, Miloš Doležal, Radek Fridrich, Radek Malý, Marek Pražák. Bilingvní vydání.
- 1602. WEISSOVÁ, Helga.** *Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt/Terezín = Maluj, co vidíš: kresby jednoho dítěte z Terezína = Draw what you see: a child's drawings from Theresienstadt* [Zeichne, was Du siehst, 1998]. Göttingen: Wallstein, 2004. 167 s. ISBN 3-89244-783-7.
Multilingvní vydání.
- 1603. ZELENKA, Petr.** *Schrottengel: Geschichten vom alltäglichen Wahnsinn* [čes. vyd. Příběhy obyčejného šílenství, 2005]. Přel. Eva Profousová. Unkorr. Vorausfassung. Berlin: Henschel Schauspiel Theaterverlag, 2004. 901.
- 1604. ZEMAN, Ludmila** [=SPÁLENÁ, Ludmila]. *Die Rache der Ishtar* [The revenge of Ishtar, 1993]. Il. Ludmila Zeman. Tübingen; Berlin: Wasmuth, 2004. [23] s. ISBN 3-8030-0210-9.

2005

- 1605. ARKLOW, Arthur, Alexander Oswald ERET a Petr PAYNE.** *Básně české a deutsche Geschichten*. Il. Alexander Oswald Eret, Petr Payne. Mauer bei Wien: Samizdat, 2005. 400 s.
Nezkrácené vydání českých a německých děl spisovatelů Arthura Arklowa, Alexandra Oswald Ereta a Petra Payneho z let 1979–2004. Vícejazyčné vydání.
- 1606. BÁRTA, Drahomír.** *Tagebuch aus dem KZ Ebensee*. Ed. Florian Freund, Verena Pavlowsky, přel. Mojmír Stránský. Wien: Turia + Kant, 2005. 181 s. ISBN 3-85132-345-9.
- 1607. BEHENSKÝ, Petr.** *Von Tigern und Giraffen: tierische Geschichten* [O tygrech a žirafách, 2005]. Přel. autor, il. Lena Latynova. Prag: Baset, 2005. [44] s. ISBN 80-7340-067-7.
- 1608. BLATNÝ, Ivan.** *Alte Wohnsitze: Gedichte* [výbor z: Stará bydliště, 1979]. Přel. a doslov napsala Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2005. 179 s. ISBN 3-902113-36-7. **PMK**
Výbor z díla. Bilingvní vydání.
- 1609. BRABENEC, Jan.** *In der Fremde daheim* [pův. vyd. Cesta na východ, 2004]. Přel. Julia Libal, il. Jan Brabenec. [Wien]: Gerold, 2005. 159 s. ISBN 3-900812-11-X.
- 1610. BROŽOVÁ, Zdena.** *Nezlob dědu Pohodlíčko = Ärgere Opa Kuschelbauch nicht* [Nezlob dědu Pohodlíčko, 2002]. Přel. Jana Stránská, il. Vítězslava Klimtová. Příbram: Periskop, 2005. 63 s. ISBN 80-902265-4-X.
Bilingvní vydání.
- 1611. BURGER, Adolf.** *Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte* [Dáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983]. Teetz: Hentrich und Hentrich, 2005. 280 s. ISBN 3-933471-80-X.
- 1612. DEML, Jakub.** *Pilger des Tages und der Nacht: Prosa, Lyrik, Tagebuchtexte*. Ed. a přel. Christa Rothmeier, spoluprac. Vladimír Binar. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2005. 324 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05259-X.
Výbor z díla.
- 1613. DERY, Dominika.** *Der sterbende Schwan oder wie der Milchmann uns vor dem Verderben rettete* [The twelve little cakes, 2004]. Přel. z angl. Barbara Röhl. München: Diana Verlag, 2005. 447 s. ISBN 3-453-28500-X.
- 1614. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2005. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 3-407-78956-4.
- 1615. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. München: Langen Müller, 2005. 240 s. ISBN 3-7844-3009-0.
Napsáno v němčině.
- 1616. FLUSSER, Vilém.** *Medienkultur* [Medienkultur, 1997]. Ed. Stefan Bollmann. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2005. 238 s. ISBN 3-596-13386-6.
Napsáno v němčině.
- 1617. FRIDRICH, Radek.** *Šrakakel = Der Schreckliche*. Přel. Christa Rothmeier. Děčín: Městská knihovna, 2005. 36 s. (Nomisterion, 14) ISBN 80-85058-09-X.
Bilingvní vydání.
- 1618. FUSEK, Katja.** *Der Drachenbaum: Erzählungen*. Basel: OSL Verlag, 2005. 189 s. ISBN 3-9523004-3-8.
Napsáno v němčině.
- 1619. GEHRISCH, Peter a Axel HELBIG, eds.** *Orpheus versammelt die Geister: Stimmen aus der Mitte Europas*. Texty z češ. přel. Eduard Schreiber, Waltraud Seidlhofer, il. Gudrun Höritzsch. Dresden: Literarische Arena e. V., [2005]. 220 s. (Ostragehege. Sonderpublikation)
Antologie poezie českých, bulharských, nizozemských, polských, rumunských, slovenských a maďarských autorů, z českých autorů: Josef Hrubý, Emil Juliš, Ludvík Kundera, František Listopad, Kristián Suda.
- 1620. GRUBEROVÁ, Eliška a Eva KORDOVÁ, eds.** *Almanach – Ža pověstmi Českého ráje = Almanach – Auf den Spuren der Sagen des Böhmisches Paradieses*. Přel. Milada Čihulková, il. Barbora Kyšková et al. Turnov: Město Turnov, odbor cestovního ruchu ve spolupráci s Městskou knihovnou Antonína Marka v Turnově, [2005?]. 128 s. ISBN 978-80-254-1287-9.
Almanach soutěžních prací na téma legendy z Českého ráje. Bilingvní vydání.
- 1621. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag* [Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag, 2003, pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. Überarb. Neuausgabe, 2. Auflage. München; Zürich: Piper, 2005. 225 s. ISBN 3-492-27526-5.
- 1622. GRUŠA, Jiří.** *Realismus als Sittlichkeit: Reden und Aufsätze aus vier Jahrzehnten*. Dresden: Thelem bei w.e.b., 2005. 200 s. (Mitteleuropa-Bibliothek, 2) ISBN 3-933592-96-8.
Napsáno v němčině.

- 1623. HAGEDORN, Ludger a Heinke FABRITIUS, eds.** *Frühling in Prag, oder, Wege des Kubismus*. Přel. Kristina Kallert, Ludger Hagedorn. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2005. 383 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05261-1.
Antologie textů a esejů představitelů české umělecké avantgardy.
- 1624. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Paderborn: Voltmedia, [2005]. 720 s. ISBN 3-938478-00-4.
- 1625. HAŠEK, Jaroslav.** *Geschichte der Partei des gemäßigten Fortschritts im Rahmen des Gesetzes* [výběr z: Politické a sociální dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona, 1963]. Ed., přel. a doslov napsal Gustav Just, il. Hans Scheib. Berlin: Parthas, 2005. 143 s. ISBN 3-86601-310-8.
Bibliofilie.
- 1626. HERICKS, Uwe et al., eds.** *Comenius der Pädagoge. 2., urhgeseh.* Auflage. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 2005. 208 s. (Grundsatztexte zum Studieren, 1) ISBN 3-89676-973-1.
Výbor z pedagogických spisů J. A. Komenského.
- 1627. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. I, 1932–1937: Das Wehen; Der Bogen; Stein, kommst du...* [Vanutí, 1932; Oblouk, 1934; Kameni, přicházíš..., 1937]. Ed. a komentář napsali Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. a doslov napsal Urs Heftrich. Köln: Mutabene, 2005. 356 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 1) ISBN 3-934041-05-1. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 1628. HOLUB, Josef.** *Der rote Nepomuk: Roman* [Der rote Nepomuk, 1993, čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998]. Předmluvu napsal Peter Härtling. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2005. 194 s. (Gullivers Bücher, 262: Gulliver für Kinder) ISBN 3-407-78262-4.
Napsáno v němčině.
- 1629. HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2005. 87 s. (Suhrkamp Taschenbuch) ISBN 3-518-39265-4.
- 1630. JANOUCHEK, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Bevor ich auf die Welt kam: wie Babys entstehen* [Så blev jag till, 2004, čes. vyd. Jak jsem přišel na svět, 2006]. Přel. ze švéd. Dagmar Brunow, il. Mervi Lindman. Hamburg: Oetinger, 2005. [56] s. ISBN 3-7891-6701-0.
- 1631. JESENSKÁ, Milena.** „*Ich hätte zu antworten tage- und nächtelang*“: die Briefe von Milena [čes. rozš. vyd. Dopisy Mileny Jesenské, 1998]. Ed. Alena Wagnerová. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2005. 218 s. (Fischer, 13913) ISBN 3-596-13913-9.
Výběr z korespondence.
- 1632. JEŽKOVÁ, Alena a Renáta FUČÍKOVÁ.** *Karl IV.* [Karel IV., 2005]. Přel. Markus Pape, il. Renáta Fučíková. Praha: Práh, 2005. [40] s. ISBN 80-7252-129-2.
- 1633. KANTŮRKOVÁ, Eva.** *Freundinnen aus dem Haus der Traurigkeit: Roman* [Přítelkyně z domu smutku, 1984]. Přel. Silke Klein, doslov napsal Aleš Haman. 2. Auflage. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2005. 422 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05249-2.
- 1634. KLÍMA, Ivan.** *Liebe und Müll: Roman* [Láska a smetí, 1988]. Přel. Alexandra Baumrucker. Ungekürzte Ausgabe, 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 224 s. (dtv, 13330) ISBN 3-423-13330-9.
- 1635. KLÍMA, Ivan.** *Liebesgespräche* [Milostné rozhovory, 1995]. Přel. Anja Tippner. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 235 s. (dtv, 13352) ISBN 3-423-13352-X.
- 1636. KLOSTERMANN, Karel.** *Aus der Welt der Waldeinsamkeiten: Roman* [Ze světa lesních samot, 1894]. Přel. Anna Jelinek. Grafenau: Morsak, 2005. 317 s. (Die Bibliothek des Bayerischen Waldes) ISBN 3-86512-014-8.
- 1637. KLOSTERMANN, Karel.** *Im Böhmerwaldparadies* [V ráji šumavském, 1892/1893]. Přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. Passau: Stutz, 2005. 309 s. ISBN 3-88849-054-5.
- 1638. KOMÁREK, Stanislav.** *Kaplans Traum: Roman* [Opšlstisova nadace, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. Berlin: Rowohlt, 2005. 219 s. ISBN 3-87134-537-7.
- 1639. KÖRNER, Vladimír.** *Adelheid* [Adelheid, 1967]. Doslov napsal Václav Maidl. Wuppertal: Arco, 2005. 140 s. (Bibliothek der böhmischen Länder, 4) ISBN 3-9808410-8-1.
- 1640. KOUDELKA, Vladimír J.** *Meine liebe kleine Schwester...: Briefe von Pater Vladimír an Schwester Růžena* [Milá sestřičko...: dopisy otce Vladimíra sestře Růženě, 2005]. Přel. Vratislav J. Slezák, předmluvu napsal Dominik Duka. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005. 123 s. ISBN 80-7192-984-0.
- 1641. KOZÁK, Roman.** *Märchen von der Dampfisenbahn: Märchen für die Bimmelbahn aus dem Böhmerwald* [Pohádky ze šumavských lokálek, 1993?]. Přel. Manuela Černíková, il. Jelena Tesařová. Riedlhütte: Heimatverein d'Ohetaler Riedlhütte, 2005. 45 s. ISBN 3-937067-40-X.

- 1642. KRATOCHVIL, Jiří.** *Der traurige Gott: Roman* [Truchlivý Bůh, 2000]. Přel. Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová. Zürich: Ammann, 2005. 186 s. (Meridiane, 84) ISBN 3-250-60084-9.
- 1643. KUNDERA, Milan.** *Der Vorhang* [Le rideau: essai en sept parties, 2005]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München; Wien: Hanser, 2005. 223 s. ISBN 3-446-20659-0.
- 1644. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 36. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2005. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 1645. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München: Hanser, 2005. 179 s. ISBN 3-446-19977-2.
- 1646. KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2005. 265 s. (Fischer Taschenbücher, 12988) ISBN 3-596-12988-5.
- 1647. KUTRA, Radoslav.** *Aus dem Nachlass des Soldaten Raimund Kolmasch: ich und die Prominenz* [Z pozůstalosti pétépáka Raimunda Kolmaše: já a prominent, 2005]. Il. Radoslav Kutra. Olmütz: Kunstmuseum; Luzern: Kunstseminar, 2005. 98 s. ISBN 80-85227-75-4.
Bibliofilie.
- 1648. [LADOVÁ, Alena a Josef LADA].** *Unser Kater Stanislaus* [Utíkej, Káčo, utíkej]. Il. Alena Ladová, Josef Lada. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-222-4.
- 1649. [LADOVÁ, Alena a Josef LADA].** *Waschek und Paschek* [Říkadla]. Il. Alena Ladová, Josef Lada. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-223-2.
- 1650. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Die Leute von Želary* [Želary, 2001]. Přel. Sophia Marzloff. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 396 s. (dtv, 24458: Premium) ISBN 3-423-24458-5.
- 1651. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Die Leute von Želary* [Želary, 2001]. Přel. Sophia Marzloff. 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 396 s. (dtv, 24458: Premium) ISBN 3-423-24458-5.
- 1652. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
- 1653. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
- 1654. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 6. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
- 1655. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Mein liebstes Tierbuch*. Il. Jiřina Lockerová. Ravensburg: Schmid, 2005. [10] l. ISBN 3897827948.
- 1656. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Gärtner*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2005. [16] s. ISBN 3-89603-212-7.
- 1657. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und seine lustigen Musikanten*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2005. [16] s. ISBN 3-89603-213-5.
- 1658. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte* [Jak krtek uzdravil myšku, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2005. 87 s. ISBN 3-89603-067-1.
- 1659. MILER, Zdeněk a Jan ČAREK.** *Die lustige Lokomotive* [O veselé mašince, 1961]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-250-X.
- 1660. MILER, Zdeněk** [a Jiří ŽÁČEK]. *Maulwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-242-9.
- 1661. MILER, Zdeněk a Josef KOŽÍŠEK.** *Die kranke Ameise* [Polámal se mraveneček, 1993]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-251-8.
- 1662. NAVARA, Luděk.** *Der Tod heißt Tutter: ein Nazimörder in Diensten der Staatsicherheit der ČSSR* [Smrt si říká Tutter, 2002]. Přel. Winfried Baumann. Straubing: Attenkofer, 2005. 151 s. ISBN 3-936511-09-8.
- 1663. NĚMCOVÁ, Božena.** *Großmutter: Bilder aus dem ländlichen Leben: Roman* [Babička, 1855]. Přel. Josef Mühlberger. Vollständige und revidierte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 286 s. (dtv, 13453) ISBN 3-423-13453-4.
- 1664. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen*. Přel. Alfred Waldau, il. Karel Hruška. Praha; Furth im Wald: Vitalis, 2005. 114 s. (Vitalis MärchenReich) ISBN 80-7253-189-1 (Praha); 3-89919-067-X (Furth im Wald).
- 1665. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten* [Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, doslov napsal Hugo Rokyta, il. Karel Hruška. [Prag];

- Furth im Wald: Vitalis, 2005. 347 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-7253-085-2 (Prag); 3-89919-016-5 (Furth im Wald).
- 1666. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Bitte eine neue Welt, Herr Ober!* [Bitte eine neue Welt, Herr Ober!, 1998]. [Würzburg]: Arena, 2005. 195 s. (Arena-Taschenbuch, 2353: Viva) ISBN 3-401-02353-5.
Napsáno v němčině.
- 1667. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Karel, Jarda und das wahre Leben* [Peníze a uličníci]. Přel. Miroslav Novák. 2. Auflage. Würzburg: Arena, 2005. 163 s. (Arena-Taschenbuch, 2354: Viva) ISBN 3-401-02354-3.
- 1668. ORT, Jiří.** *Leoš Janáček – der späte Wilde: Liebe und Leben in Opern und Briefen* [čes. vyd. Pozdní divoch: láska a život Leoše Janáčka v operách a dopisech, 2005]. Kassel: Bärenreiter, 2005. 258 s. ISBN 3-7618-1826-2.
Napsáno v němčině.
- 1669. PAVEL, Ota.** *Wie ich den Fischen begegnete: Erzählungen* [Jak jsem potkal ryby, 1974]. Přel. Elisabeth Borchardt, il. Oliver Briese. Berlin: Phileas, 2005. 149 s. ISBN 3-00-015728-X.
- 1670. PROCHÁZKA, Jan.** *David und der Weihnachtskarpfen* [David und der Weihnachtskarpfen, 1997, čes. vyd. David a vánoční kapr, 2000]. Povídku Der Karpfen přeprac. Iva Procházková, přel. Erika Honolka, il. Philip Waechter. München: Süddeutsche Zeitung, 2005. 74 s. (Süddeutsche Zeitung junge Bibliothek, 16) ISBN 3-86615-117-9.
- 1671. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Elias und die Oma aus dem Ei* [Eliáš a babička z vajíčka, 2002]. Il. Marion Goedelt. [Hamburg]: Carlsen, 2005. 158 s. ISBN 3-551-37377-9.
- 1672. RÁČEK, Milan.** *Für ein Leben zu viel: Roman* [čes. vyd. Na jeden život až příliš, 2016]. Wien: Edition Va Bene, 2005. 239 s. ISBN 3-85167-178-3.
Napsáno v němčině.
- 1673. REINEROVÁ, Lenka.** *Alle Farben der Sonne und der Nacht* [čes. vyd. Všechny barvy slunce a noci, 2002]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2005. 190 s. ISBN 3-7466-2068-6.
Napsáno v němčině.
- 1674. REINEROVÁ, Lenka.** *Närrisches Prag: ein Bekenntnis* [čes. vyd. Praha bláznivá, 2005]. Berlin: Aufbau, 2005. 160 s. ISBN 3-351-03040-1.
Napsáno v němčině.
- 1675. RUDIŠ, Jaroslav.** *Der Himmel unter Berlin: Roman* [Nebe pod Berlínem, 2002]. Přel. Eva Profousová. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 2005. 174 s. (rororo, 23657) ISBN 3-499-23657-5.
- 1676. SALFELLNER, Harald, ed.** *Böhmerwald.* Texty z češ. přel. Bohuš Lepař et al. Praha; Furth im Wald: Vitalis, 2005. 199 s. (LeseReise, 4) ISBN 80-7253-102-6 (Praha); 3-89919-035-1 (Furth im Wald).
Antologie úryvků, z českých autorů: dtto záznam č. 1331.
- 1677. SALFELLNER, Harald, ed.** *Mähren.* Praha; Furth im Wald: Vitalis, 2005. 220 s. (LeseReise, 3) ISBN 80-7253-101-8 (Praha); 3-89919-034-3 (Furth im Wald).
Antologie textů evropských autorů, z českých autorů: František Bartoš (*Aus dem Volksleben der mährischen Slawen* [ukázka z: Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, 1897]); Alois Mrštík (*Mährens Feiertag*); Karel Čapek (*Telč, Moravské Budějovice* [Dvě moravské zastávky in: Obrázky z domova, 1953]); Eduard Teichmann (*Die Hussiten in Müglitz*); Jindřich Wankel (*Von den Wundern des Mährischen Karstes* [ukázka z: Bilder aus der Mährischen Schweiz und ihrer Vergangenheit, 1882, čes. vyd. Obrazy z Moravského Švýcarska a jeho minulosti, 1984]); poezie: Petr Bezruč, Jakub Deml, Jiří Wolker, Jan Zahradníček.
- 1678. SEIFERTO VÁ, Lucie.** *Das geheimnisvolle Prag* [Tajemná Praha, 1999]. Přel. Liselotte Teltscherová, il. Lucie Seifertová. Prag: Slovart, 2005. [12] s. ISBN 80-7209-680-X.
- 1679. SEKORA, Ondřej** (psáno SEKORA, O.). *Auf dem Rummelplatz ist was los* [Broučci na pouti, 1970]. Il. Ondřej Sekora. Leipzig: LeiV, 2005. [12] s. ISBN 3-89603-249-6.
- 1680. SEKORA, Ondřej.** *Ferdinand, die Sportskanone* [Ferda cvičí mraveniště, 1947]. Il. Ondřej Sekora. Leipzig: LeiV, 2005. 110 s. ISBN 3-89603-240-2.
- 1681. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Der Baum des Lebens: ein Bilderbuch über das Leben von Charles Darwin, Naturforscher, Geologe & Denker* [The tree of life, 2003, čes. vyd. Strom života: kniha o životě přírodovědce, geologa a myslitele Charlese Darwina, 2004]. Přel. z angl. Hartmut Schickert, il. Petr Sís. 2. Auflage. München: Hanser, 2005. [32] s. ISBN 3-446-20523-3.
- 1682. STAVARIČ, Michael.** *Europa: eine Litanei.* Idstein: Kookbooks, 2005. 197 s. (Prosa, 4) ISBN 3-937445-13-7.
Napsáno v němčině.
- 1683. STRUHAR, Stanislav.** *Eine Suche nach Glück: Roman* [čes. vyd. Hledání štěstí, 2007]. Klagenfurt; Wien: Kitab, [2005]. 127 s. ISBN 3-902005-48-3.
Napsáno v němčině.
- 1684. ŠKVORECKÝ, Josef.** *Das Baßsaxophon: Jazz-Geschichten* [The Bass Saxophone, 1977, čes. vyd. Bassaxofon in: Dvě legendy, 1982, et al.]. Ed. Jiří Holý, přel. Andreas Tretner, Marcela Euler, Kristina Kallert, doslov napsal Jiří Holý. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2005. 365 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05250-6.
Výbor z díla.

- 1685. ŠTÍPLOVÁ, Ljuba.** *Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur* [Příhody malého Kořínka, 1993]. Přel. Carla Bezděková, il. Zdeňka Krejčová. Erlangen: K. Müller, 2005. 1 sv. ISBN 3-86070-021-9.
- 1686. VANEK, Marcel.** *Marpa – ein tibetischer Rebell* [Marpa, tibetský rebel, 2004]. Přel. Lukas Filip Gundlach, il. Radovan Hrabý. Sušice: Miroslav Hytha, 2005. 132 s. ISBN 80-903500-8-9.
- 1687. VANEK, Marcel.** *Ein neuer Weg der Erkenntnis: das kann auch ihnen passieren...* [Nová cesta poznání: může se to stát i vám..., 2003]. Přel. Lukas Filip Gundlach. Sušice: Miroslav Hytha, 2005. 419 s. ISBN 80-903500-6-2.
- 1688. VANEK, Marcel.** *Tibetische Legenden über Milarepa* [Tibetské báje o Milarepovi, 2004]. Přel. Lukas Filip Gundlach, il. Radovan Hrabý. Sušice: Miroslav Hytha, 2005. 210 s. ISBN 80-903500-7-0.
- 1689. VIEWEGH, Michal.** *Völkerball: Roman* [Vybíjená, 2004]. Přel. Eva Profousová. Wien: Deuticke, 2005. 237 s. ISBN 3-552-06021-9.
- 1690. WEINER, Richard.** *Kreuzungen des Lebens: Erzählungen, Essays, Feuilletons, Briefe.* Ed. a komentář napsala Steffi Widera, přel. Silke Klein, Susanna Roth, Karl-Heinz Jähn, Franz Peter Künzel, Peter Sacher, Eckhard Thiele. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2005. 300 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05253-0.
Výbor z korespondence, deníků a příspěvků.
- 2006**
- 1691. BEHENSKÝ, Petr.** *Von kleinen und großen Kühen: tierische Geschichten* [O kravách a kravičkách, 2006]. Přel. autor, il. Lena Latynova. Prag: Baset, 2006. [43] s. ISBN 80-7340-085-5.
- 1692. BIEBL, Konstantin.** *Volker* [výběr z: Dílo 5, 1954]. Přel. Karl-Heinz Jähn. München: Ludewig, 2006. 15 s. (Franc-tireur, 5) ISBN 3-9810572-1-X.
Obsahuje: *In Memoriam Jiří Wolker* [In memoriam Jiřího Wolker (1924)]; *Zum Jahrestag von Wolkers Tod* [K výročí Wolkerovy smrti (1925)]; *Über Jiří Wolker* [O Jiřím Wolkerovi (3. 1. 1933)]. Bibliofilie.
- 1693. BLATNÝ, Ivan.** *Landschaft der neuen Wiederholungen: Gedichte.* Berlin: Oberbaum, 2006. 1 sv. ISBN 3-933314-51-8.
- 1694. BORKOVEC, Petr.** *Amselassade: Berlin-Notate: Prosa und Gedichte* [čes. vyd. Berlínský sešit, 2008]. Přel. Christa Rothmeier. Berlin: Friedenauer Presse, 2006. 30 s. ISBN 3-932109-48-1.
- 1695. BORKOVEC, Petr.** *Aus dem Binnenland: drei Arten zu übersetzen.* Přel. Tereza Utezeny, Anne Hultsch, úvodní slovo napsal Jiří Holý, doslov a bibliografii napsala Anne Hultsch. Dresden: Thelem, 2006. 127 s. (Literatur in Mitteleuropa: Dresdner Poetikdozentur, 2003) ISBN 3-937672-40-0.
- 1696. BORKOVEC, Petr.** *Fünfter November und andere Tage: Gedichte 1990–1996.* Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2006. 99 s. ISBN 3-902113-40-5.
Výbor z díla.
- 1697. CIKÁN, Ondřej.** *Dracula. [1], Ein roman Roman.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. [26] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 3)
Napsáno v němčině.
- 1698. CIKÁN, Ondřej.** *Dracula. [2], Alphabetisches Wortverzeichnis und Baukasten.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. [12] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 4)
Napsáno v němčině.
- 1699. CIKÁN, Ondřej.** *Frühling.* 2. Auflage. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. [31] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 1)
Napsáno v němčině.
- 1700. CIKÁN, Ondřej.** *Marmor. 1., Pyrrha.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. 46 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 7)
Napsáno v němčině.
- 1701. CIKÁN, Ondřej.** *Marmor. 2., Gorgo.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. 38 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 8)
Napsáno v němčině.
- 1702. CIKÁN, Ondřej.** *Marmor. [3.], Pyrrha und Gorgo.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. 16 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 9)
Napsáno v němčině.
- 1703. CIKÁN, Ondřej.** *Wüste.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2006. [30] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 6)
Napsáno v němčině.
- 1704. ČICHOŇ, Petr.** *Pruské balady = Preussische Balladen.* Přel. Ernst Weichmann.

Brno: Host; Praha: Vltavín, 2006. 79 s. + 1 CD. ISBN 80-7294-210-7 (Host); 80-86587-18-5 (Vltavín).

Bilingvní vydání.

- 1705. DINZL-RYBÁŘOVÁ, Agáta.** *Der „Ackermann aus Böhmen“ und der altschleischische „Tkadleček“.* Göppingen: Kümmerle, 2006. 721 s. (Göppinger Arbeiten zur Germanistik, 738) ISBN 3-87452-990-8.
Obsahuje odbornou studii a překlad staročeského středověkého díla: *Tkadleček* (bilingvně).
- 1706. DOUSKOVÁ, Irena.** *Der tapfere Bella Tschau: Roman* [Hrdý Budžes, 1998]. Přel. Mirko Kraetsch. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006. 177 s. (dtv premium, 24547) ISBN 3-423-24547-6.
- 1707. DRLÍK, Marcel.** *Ein tschechischer Arzt im Herzen Afrikas* [Český lékař v srdci Afriky, 2003]. Přel. Silke Klein. Prag: Aventinum, 2006. 191 s. ISBN 80-86858-39-1.
- 1708. DVOŘÁK, Antonín a Jaroslav KVAPIL.** *Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyric fairy tale in three acts: op. 114* [Rusalka, 1901]. Ed. Karel Šolc, přel. do něm. Eberhard Schmidt, přel. do angl. Daphne Rusbridge, předmluvu napsala Jarmila Gabrielová. Kassel: Bärenreiter; Praha: Bärenreiter Praha, 2006. 1 klavírní výtah (XI, 307 s.). ISMN M-006-53409-8 (Bärenreiter-Verlag, Kassel); M-2601-0400-6 (Editio Bärenreiter Praha).
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 1709. ERET, Alexander Oswald.** *Manfred läuft Amok: die Physiologie einer Verzweiflungstat: im Namen von Garnichts.* Mauer bei Wien: Verlag Samizdat, 2006. 293 s. ISBN 978-3-200-05591-9.
Napsáno v němčině.
- 1710. FAHRNER, Martin.** *Die Hand in der Luft: Roman* [Steiner aneb Co jsme dělali, 2001]. Přel. Mirko Kraetsch. München; Zürich: Piper, 2006. 219 s. ISBN 3-492-04834-X.
- 1711. FAKTOR, Jan.** *Schornstein: Roman.* Köln: Kiepenheuer und Witsch, 2006. 283 s. ISBN 3-462-03682-3.
Napsáno v němčině.
- 1712. FLUSSER, Vilém.** *Dinge und Undinge: Phänomenologische Skizzen* [Dinge und Undinge, 1993]. [4. Auflage.] Doslov napsal Florian Rötzer. München: Hanser, 2006. 149 s. (Edition Akzente) ISBN 3-446-17321-8.
Napsáno v němčině.
- 1713. FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie

der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 10. Auflage. Göttingen: European Photography, 2006. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 3-923283-48-2.

Napsáno v němčině.

- 1714. FLUSSER, Vilém.** *Die Geschichte des Teufels* [Die Geschichte des Teufels, 1993, čes. vyd. Příběh ďábla, 1997]. 3. Auflage. Göttingen: European Photography, 2006. 191 s. (Edition Flusser, 2) ISBN 3-923283-41-5; 3-923283-40-7.
Napsáno v němčině.
- 1715. FLUSSER, Vilém.** *Vom Zweifel.* Berlin: European Photography, 2006. 63 s. (Edition Flusser, 1) ISBN 3-923283-64-4.
Napsáno v němčině.
- 1716. FUSEK, Katja.** *Die stumme Erzählerin: Roman.* Riehen; Basel: OSL Verlag, 2006. 202 s. ISBN 3-9523004-9-7.
Napsáno v němčině.
- 1717. GINZ, Petr.** *Prager Tagebuch 1941–1942* [Deník mého bratra, 1941–1942, 2004]. Ed. Chava Pressburger [=Eva Ginzová], přel. Eva Profousová, předmluvu napsal Mirjam Pressler. Berlin: Berlin Verlag, 2006. 167 s., [21] s. obr. příl. ISBN 3-8270-0641-4.
- 1718. GRUŠA, Jiří a Václav HAVEL.** *Die Macht der Mächtigen oder die Macht der Machtlosen? = Moc mocných aneb Moc bezmocných?* Přel. Christa Rothmeier, Gabriel Laub. Klagenfurt: Wieser, 2006. 81 s. ISBN 3-85129-601-X.
Obsahuje: Václav Havel (*Versuch, in der Wahrheit zu Leben* (ukázka z eseje: Moc bezmocných, 1979); rozhovor Jiřího Gruši a Václava Havla. Bilingvní vydání.
- 1719. HANZELKA, Jiří a Miroslav ZIKMUND.** *Die Wüste besiegt* [Přemožení pouště, 1954]. Přel. Adolf Langer, předmluvu k něm. vyd. napsal Klaus Buschbaum, předmluvu k čes. vyd. napsal Michal Huvar, autoři fotografií Jiří Hanzelka, Miroslav Zikmund. Brumovice: Carpe diem, 2006. 69 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-86362-79-5.
- 1720. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 169 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1721. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 175 s.
Kniha v Braillově písmu.

- 1722. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 3* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 177 s. Kniha v Braillově písmu.
- 1723. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 4* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 179 s. Kniha v Braillově písmu.
- 1724. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 5* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 175 s. Kniha v Braillově písmu.
- 1725. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 6* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 179 s. Kniha v Braillově písmu.
- 1726. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 7* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Přel. Grete Reiner. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2006. 171 s. Kniha v Braillově písmu.
- 1727. HAŠEK, Jaroslav.** *Verhaltensregeln für Prager Jungfrauen und andere humoristische Erzählungen.* Přel. Felix Seebauer, il. Karel Hruška. [Espenhain; Furth im Wald]: Vitalis, 2006. 92 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 3-89919-086-6. Výbor z díla.
- 1728. HECZKO, Stanislav.** *Brücke der Liebe: mein Leben zwischen Ost und West* [Most lásky: můj život mezi východem a západem, 2003]. Přel. Katja Streit. Korntal: Licht im Osten, 2006. 79 s. ISBN 3-935435-49-5.
- 1729. HEFTRICH, Urs a Michael ŠPIRIT, eds.** *Höhlen tief im Wörterbuch: tschechische Lyrik der letzten Jahrzehnte.* Přel. Heribert Becker, Peter Demetz, Dominik Flieger, Franz Fühmann, Viktoria Funk, Uwe Grüning, Urs Heftrich, Herbert Hentschel, Martin Hrádek, Felix Philipp Ingold, Tamara Kafková, Bettina Kaibach, Jaroslav Kolman Cassius, Olly Komenda-Soentgerath, Ruth Kotík, Věra Koubová, Jana Kubišta, Ludvík Kundera, Reiner Kunze, Franz Peter Künzel, Peter Lotar, Helena Mastel, Milan Nápravník, Walter Petri, Richard Pietraß, Eva Profousová, Jürgen Rennert, Susanna Roth, Christa Rothmeier, Konrad Balder Schäuffelen, Marek Spielmann, Anja Tippner, Peter Urban, Tereza Uteseny, Franz Wurm, doslov napsal Urs Heftrich. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2006. 446 s. (Tschechische Bibliothek, 31) ISBN 3-421-05255-7. Antologie české poezie: Michal Ajvaz, Konstantin Biebl, Ivan Blatný, Egon Bondy, Hanuš Bonn, Petr Borkovec, Antonín Brousek, Simonetta Buonaccini, Josef Čapek, Miroslav Červenka, Ivan Diviš, Miloš Doležal, Vlasta Dvořáčková, Ladislav Dvořák, Viola Fischerová, Radek Fridrich, Jiří Gruša, František Halas, Jan Hanč, Josef Hanzlík, Jiřina Hauková, Zbyněk Havlíček, Zbyněk Hejda, Josef Hiršal, Vladimír Holan, Miroslav Holub, Josef Hora, Václav Hrabě, František Hrubín, Miroslav Hupčych, Bohdan Chlíbač, Ivan M. Jirous, Emil Juliš, Petr Kabeš, Josef Kainar, Jiří Kolář, Pavel Kolmačka, J. H. Krchovský, Karel Kryl, Ludvík Kundera, František Listopad, Oldřich Mikulášek, Milan Nápravník, Jan Nedvěd, Vítězslav Nezval, Vít Obrtel, Jiří Orten, Josef Palivec, Jiří Pištora, Naděžda Plíšková, Bohuslav Reynek, Zdeněk Rotrekl, Jiří Rulí, Jaroslav Seifert, Jan Skácel, Ivan Slavík, Šárka Smazalová, Andrej Stankovič, Jiří Suchý, Karel Šiktanc, Jiří Šotola, Pavel Šrut, Jindřich Štyrský, Jiří Tomášek, Jáchym Topol, Josef Topol, Vladimír Vokolek, Jiří Voskovec a Jan Werich, Jiří Weil, Richard Weiner, Oldřich Wenzl, Ivan Wernisch, Jan Zábana, Jan Zahradníček, Vilém Závada, Jaromír Zelenka.
- 1730. HELAN, Pavel, ed.** *Žwei Legenden zur Gründung der Stadt Leitomischl (Litomyšl)* [Pověsti o založení Litomyšle, 1998]. Přel. Antonia Hagen, doslov napsal Pavel Helan. Brno: L. Marek, 2006. 47 s. ISBN 80-86263-90-8.
- 1731. Hommage an die Dichtung Europas: „Prosa ist Gehen, aber Lyrik ist Tanzen“, Paul Valéry.** Básně z češ. přel. Christa Rothmeier. Berlin: Berliner Künstlerprogramm des DAAD, 2006. 133 s. Antologie světové poezie, z českých autorů: Miroslav Červenka [výběr ze sbírky: *Za řekou*, 1996], představil Petr Borkovec.
- 1732. HRUBÝ, Josef.** *Den Kopf voll Safran: Gedichte.* Přel. Waltraud Seidlhofer, Inge Lokay, Christa Schmitt. Viechtach: Lichtung-Verlag, 2006. 79 s. (Edition Lichtung) ISBN 3-929517-76-0. Výbor z díla.
- 1733. JANÁČEK, Leoš.** *Die frühen Schriften: 1884–1888; Grundlegung einer Musiktheorie.* Přel. a okomentovala Kerstin Lücker. Frankfurt am Main; Basel: Stroemfeld, 2006. 162 s. (Querstand, 3) ISBN 3-87877-978-X. Výbor z díla.
- 1734. JANÁČEK, Leoš.** *Jenufa: ihre Stieftochter: Oper in drei Akten: Brünner Fassung (1908)* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissové, přel. Max Brod, doslov napsal Henning Mehnert. Stuttgart: Reclam, 2006. 59 s. (Reclams Universal-Bibliothek, 18296) ISBN 3-15-018296-4. Obsahuje libreto opery.
- 1735. JANOUCHE, František.** *Selbst der Teufel würde erröten: Briefe meines Vaters aus der Hölle von Auschwitz und aus dem KZ am Loiblpass* [Sám dábel by se rděl:

- otcovy dopisy z nacistických koncentráků, 2003]. Ed. František Janouch, přel. Gero Fischer, předmluvu napsal Peter Gstettner. Wien: Mathausen Komitee Österreich, 2006. 128 s. ISBN 3-7035-1237-7.
- 1736. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Greta will ganz viele Pflaster* [Ingrid har plåster, 2006, čes. vyd. Ivanka lepí náplasti, 2010]. Přel. ze švéd. Svenja Drewes, il. Mervi Lindman. Hamburg: Ellermann, 2006. [28] s. ISBN 3-7707-5020-9.
- 1737. JEŽKOVÁ, Alena.** *77 Prager Legenden* [77 pražských legend, 2006]. Přel. Markus Pape, Renata Hollge, il. Renáta Fučíková. Praha: Práh, 2006. 159 s. ISBN 80-7252-140-3.
- 1738. JIRÁSEK, Alois.** *Böhmens alte Sagen* [Staré pověsti české, 1894]. Přel. Hans Gärtner, il. Karel Hruška. [Espenhain; Furth im Wald]: Vitalis, 2006. 387 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 3-89919-082-3.
- 1739. JULIŠ, Emil.** *Undine*. Přel. Eduard Schreiber, il. Frank Wildenhahn. Schöneiche bei Berlin: Corvinus Presse, 2006. [16] s. ISBN 3-910172-91-1. Výbor z díla. Bibliofilie.
- 1740. KAREN, Jiří.** *Briefe aus dem Reich: [Briefe, Aufzeichnungen, Gedichte vom Totaleinsatz in Deutschland 1942–1945]* [Dopisy z Rajchu: úryvky z básní, dopisů a deníkových záznamů z nuceného nasazení 1942–1945, 2006]. Ed. Josef Ruszelák, přel. Eduard Schreiber, doslov napsal Jiří Pavelka. Zlín: Zuzana Podmelová, 2006. 111 s. ISBN 80-239-7149-2.
- 1741. KOENIGSMARK, Alex.** *Katharina von der Goldenen Bucht: Kurzroman* [Kateřina ze zlaté zátoky in: Všechny pánské historky, 1996]. Přel. Dana Mestek. Praha: CZ Books; VIVO, 2006. 75 s. ISBN 80-86947-06-8.
- 1742. KOHNOVÁ, Věra.** *Deník Věry Kohnové = The diary of Věra Kohnová = Das Tagebuch der Věra Kohnová*. Ed. Zdeněk Susa, přel. do něm. Marcela Řezníčková, přel. do angl. Alena Rettová. Středokluky: Zdeněk Susa, 2006. 210 s. ISBN 80-86057-40-2. Trilingvní vydání.
- 1743. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Orbis pictus = Die Welt in Bildern* [Orbis sensualium pictus, 1883, c1658, čes. vyd. Svět v obrazech]. Ed. Wolfgang Witiko Marko. Trier: Böhmische-Dörfer-Verlag, 2006. XXII, 318 s. (Dokumente zur Geschichte des Zusammenlebens der Völker in den „Ländern der böhmischen Krone“, 1) ISBN 3-937369-74-0. Multilingvní německo-latinsko-francouzsko-české vydání. Faksimilie vydání z roku 1883.
- 1744. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Hip und Hop und Trauermarsch* [čes. vyd. Hiphop a smuteční marš, 2008]. München: cbt, 2006. 255 s. (C.-Bertelsmann-Taschenbuch, 30298) ISBN 3-570-30298-9. Napsáno v němčině.
- 1745. KOZÁK, Roman.** *Das Moldauherz und andere Sagen und Geschichten aus dem Böhmerwald* [Srdce Vltavy, 1995]. Přel. Helfried Reischl. Passau: Stutz, 2006. 95 s. ISBN 3-88849-117-7.
- 1746. KRAUS, Ivan.** *Das trocknet an dir = Tó na tobě doschne* [To na tobě doschne, 1976]. Přel. Jindra Strnad. Praha: Garamond, 2006. 329 s. (Zweisprachiger Text mit einem Kommentar) ISBN 80-86955-20-6. Bilingvní vydání.
- 1747. KUNDERA, Ludvík.** *El do Ra Da (da): Sonderdruck zum 85. Geburtstag des Autors am 22. März 2005* [El do Ra Da (da), 1984]. Přel. Eduard Schreiber. 2. Auflage. Wuppertal: Arco Verlag, 2006. [26] s. (Coll'arco, 1) ISBN 3-938375-11-6. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 1748. KUNDERA, Ludvík a Eduard SCHREIBER, eds.** *Süß ist es zu leben: tschechische Dichtung von den Anfängen bis 1920*. Přel. Otto F. Babler, Roland Erb, Uwe Grüning, Heinz Czechowski, Eduard Schreiber, Kito Lorenc, Richard Pietraß, Louis Fürnberg, Brigitte Struzyk, Ludvík Kundera et al. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2006. 485 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05262-X, 3-421-5262-9. Antologie české poezie: anonymní, Hynek z Poděbrad, Šimon Lomnický z Budče, Mikuláš Dačický z Heslova, Tobiáš Mouřenín, Adam Václav Michna z Otradovic, František Jan Vavák, Bedřich Bridel, Václav Jan Rosa, Jan Amos Komenský, Václav Thám, Antonín Jaroslav Puchmajer, Milota Zdirad Polák, Jaroslav Vacek Kamenický, Karel Hynek Mácha, František Čelakovský, František Vladislav Hek, Karel Jaromír Erben, Karel Sabina, Václav Bolemír Nebeský, Karel Vinařický, Božena Němcová, Karel Havlíček Borovský, Josef Václav Frič, Vincenc Furch, Jan Neruda, Vítězslav Hálek, Svatopluk Čech, Václav Šolc, Rudolf Mayer, Jaroslav Vrchlický, Josef Václav Sládek, Norbert Zoula, Josef Boleslav Pecka, Irma Geisslová, Julius Zeyer, Antonín Sova, Otokar Březina, Josef Svatopluk Machar, Petr Bezruč, Karel Hlaváček, Jiří Karásek ze Lvovic, Otokar Theer, Viktor Dyk, Stanislav Kostka Neumann, Fráňa Šrámek, František Gellner, Vladimír Houdek, Josef Mach, Karel Toman, Jiří Mahen, Jakub Deml, František Xaver Šalda, Otokar Fischer, Petr Křička, Antonín Macek, Jindřich Hořejší, Jan Čarek, Jiří Wolker, Hermor Lilia, Antonín Matěj Píša, Josef Hora, Josef Frič, Bohuslav Reynek, Svatopluk Kadlec, Jan Opolský, Vítězslav Nezval.
- 1749. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006. 281 s. (dtv, 19104; AutorenBibliothek) ISBN 3-423-19104-X.

- 1750. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2006. 169 s. ISBN 3-596-50954-8.
- 1751. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006. 340 s. (dtv, 12730) ISBN 3-423-12730-9.
- 1752. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 37. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2006. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 5992) ISBN 3-596-25992-4.
- 1753. LANGER, Jiří** (psáno LANGER, M. D. Georg). *Die Erotik der Kabbala* [Die Erotik der Kabbala, 1923, čes. vyd. Erotika kabbaly, 1991]. Předmluvu napsal Peter Orban. Neu-Isenburg: Melzer, 2006. 253 s. ISBN 3-937389-60-1.
Napsáno v němčině.
- 1754. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 7. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 3-423-24420-8.
- 1755. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Die Schwester* [Sestra in: Pro každého nebe, 2003]. Přel. Michael Bleisch, Alexandra Falkenauer, Pavla Matějková, Rune Myhre, Maja Piasecka, Bartosz Przyjemski, Katja Standfuß pod vedením Raija Hauck. [Greifswald]: Wiecker Bote, 2006. 45 s. (Wiecker Bote, 2006, 12/18) ISBN 3-935458-13-4.
- 1756. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Wir leben in Haus und Hof*. Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2006]. [16] s. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3311-3.
- 1757. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Wir leben auf dem Bauernhof*. Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2006]. [16] s. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3311-3.
- 1758. LOCKEROVÁ, Jiřina** (psáno LOCKEROVA, Jirina). *Wir sind junge Tiere*. Il. Jiřina Lockerová. [Rastatt]: Favorit, [2006]. [16] s. (Tier-Leporello) ISBN 3-8227-3311-3.
- 1759. LUSTIG, Arnošt.** *Ein Gebet für Katharina Horowitzová: Roman* [Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou, 1964]. Přel. Peter Sacher. Berlin: Berliner Taschenbuch Verlag, 2006. 186 s. (BvT, 338) ISBN 3-8333-0338-7.
- 1760. LUSTIG, Arnošt.** *O literatuře; Štěpán a Anna = Stephen and Anne = Stéphane et Anna*. Ed. a doslov napsala Markéta Mališová, text do něm. přel. Alexander Ludwig, předmluvu napsala Lenka Reinerová. [Praha]: Nakladatelství Franze Kafky, 2006. 101 s. ISBN 80-86911-09-8.
Obsahuje: *Warum ich schreibe* [in: Sinn und Form 20, 1968]. Vícejazyčné vydání.
- 1761. MÁCHA, Karel Hynek** (psáno MACHA, Karl Ignaz). *Mai* [Máj, 1836]. Přel. Eduard Neumann, il. Ernst Lewinger. Dresden: Bubo, 2006. 103 s. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 1762. MÁCHA, Karel Hynek.** *Máj = Mai* [Máj, 1836]. Ed. Pavel Vašák, spoluprac. Petr Dvořáček, Manfred Jähnichen, přel. Walter Schamschula. Praha: Akropolis, 2006. 143 s. ISBN 80-7304-073-5.
Bilingvní vydání.
- 1763. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf in der Schule* [Krtek jde do školy, 2002]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2006. [12] s. ISBN 3-89603-259-3.
- 1764. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und das ABC*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2006. [24] s. ISBN 3-89603-261-5.
- 1765. NÁPRAVNÍK, Milan.** *Am Ufer: surrealistische Protokolle* [Na břehu: (surrealistické povídky), 1992]. Přel. Milan Nápravník, Heribert Becker. Berlin: Kramer, 2006. 166 s., [12] s. obr. příl. ISBN 3-87956-272-5.
- 1766. NAVARA, Luděk.** *Vorfälle am Eisernen Vorhang* [Příběhy železné opony, 2004]. Přel. Winfried Baumann. Straubing: Attenkofer, 2006. 231 s. ISBN 3-936511-30-6.
- 1767. NEBOROVÁ, Hana a Adolf BORN.** *Der Golem* [Golem, 2006]. Přel. Ivana Beil, Lisette Buchholz, il. Adolf Born. Hildesheim: Gerstenberg, 2006. 63 s. ISBN 3-8067-5126-9.
- 1768. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. [3. Auflage.] Berlin: Eulenspiegel, 2006. 29 s. ISBN 3-359-01653-X.
- 1769. NĚMCOVÁ, Božena.** *Die Grossmutter = (Babička)* [Babička, 1855]. Přel. Kamill Eben, il. Karel Hruška. [Praha]: Vitalis, 2006. 392 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 80-85938-64-2; 3-934774-76-8.
- 1770. NĚMCOVÁ, Božena.** *Mich zwingt nichts als die Liebe: Briefe*. Ed. Eckhard Thiele, přel. Kristina Kallert, studie napsali Jaroslava Janáčková, Václav Maidl, Hans Dieter Zimmermann. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2006. 423 s. (Tschechische Bibliothek, 32) ISBN 3-421-05260-3. **PMK**
Výbor z korespondence Boženy Němcové.
- 1771. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen:*

- eine Auswahl der schönsten Volksmärchen*. Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. [Praha; Mitterfels]: Vitalis, 2006. 115 s. (Vitalis MärchenReich) ISBN 80-7253-240-5 (Praha); 3-89919-092-0 (Mitterfels).
- 1772. NERUDA, Jan.** *Der Star des Herrn Liebelt* [Páně Liebeltův Špaček in: Povídky, arabesky a pověsti, 1909, pův. in: Čech 1, 1864]. Ed. a přel. Hans Gaertner, il. Nadine Respondek-Tschersich. Leipzig: Hochschule für Grafik und Buchkunst, 2006. 55 s.
- 1773. OCHOVÁ, Sheila** (psáno Och, Sheila). *Das Salz der Erde und das dumme Schaf* [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975]. Přel. Gabriele Osenberg. München: Süddeutsche Zeitung GmbH, 2006. 141 s. (Süddeutsche Zeitung junge Bibliothek, 43) ISBN 3-86615-144-6.
- 1774. PACOVSKÁ, Květa.** *Der kleine Blumenkönig* [Der kleine Blumenkönig, 1991]. Il. Květa Pacovská. Neue, veränd. Auflage. Kiel: Minedition, 2006. [35] s. ISBN 3-86566-054-1.
- 1775. PATOČKA, Jan.** *Andere Wege in die Moderne: Studien zur europäischen Ideengeschichte von der Renaissance bis zur Romantik*. Ed. Ludger Hagedorn. Würzburg: Königshausen und Neumann, 2006. 480 s. (Orbis phaenomenologicus; Quellen, 1,1) ISBN 978-3-8260-2846-5.
Výbor z díla.
- 1776. PAVLÍČEK, Jaroslav.** *Auf Wildnis eingestellt: ein Überlebenshandbuch* [Trošečnickem v drsné přírodě, 2006]. Přel. Jiří Görlich, Bodo Hell, il. Vojtěch Zeman, předmluvu napsal Bodo Hell. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. 135 s. ISBN 80-7192-732-5.
- 1777. PETIŠKA, Eduard a Zdeněk MILER.** *Vom reichsten Spatz der Welt* [čes. vyd. O nejbohatším vrabci na světě, 2006, pův. O nenasytném vrabci in: Pohádkový dědeček, 1958]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: Leiv, 2006. [32] s. ISBN 3-89603-266-6.
- 1778. PUTÍK, Jaroslav.** *Der Mann mit der englischen Mütze: Roman* [Plyšový pes, 1996]. Přel. Bohumila Ruth Finkel. Frankfurt am Main: August von Goethe Literaturverlag, [2006?]. 279 s. ISBN 3-86548-387-9.
- 1779. REINEROVÁ, Lenka.** *Es begann in der Melantrichgasse: Erinnerungen an Weiskopf, Kisch, Uhse und die Seghers* [Es begann in der Melantrichgasse, 1985]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2006. 163 s. ISBN 3-7466-2204-2.
Napsáno v němčině.
- 1780. REINEROVÁ, Lenka.** *Närrisches Prag: ein Bekenntnis* [Närrisches Prag, 2005, čes. vyd. Praha bláznivá, 2005]. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2006. 160 s. (Aufbau Taschenbuch, 2285) ISBN 3-7466-2285-9.
Napsáno v němčině.
- 1781. RETTIGOVÁ, Magdalena Dobromila.** *Altböhmische Kochkunst: das Beste aus dem kulinarischen Gesamtwerk der Magdaléna Dobromila Rettigová* [Altböhmische Kochkunst, 1987]. Ed. Jiří Morava, il. Mikoláš Aleš. Innsbruck; Bozen: Löwenzahn, 2006. 240 s. ISBN 3-7066-2356-0.
- 1782. SEIFERTOVÁ, Lucie** (psáno SEIFERT, Lucy). *Geheimnisvolle Burgen und Schlösser im Königreich Böhmen* [Tajemné hrady a zámky království českého, 2002]. Il. Lucie Seifertová. Prag: Petr Prchal, 2006. [12] s. ISBN 80-87003-10-1.
- 1783. SCHEER, Evelyn, ed.** *Ukraine-Lesebuch: [literarische Streifzüge durch die Ukraine]*. [Berlin]: Trescher, 2006. 404 s. (Trescher-Reihe Reisen) ISBN 3-89794-097-3.
Antologie textů, z českých autorů: Karel Čapek (*Die Ballade von Juraj Čup* [Balada o Juraji Čupovi in: Povídky z druhé kapsy, 1929]).
- 1784. SKALA, Martina a Ivona BŘEZINOVÁ.** *Die Zauberflöte* [Kouzelná flétna, 2006]. Adaptace opery Wolfganga Amadea Mozarta a libreta Emanuela Schikanedera, přel. Vlasta Reittererová, il. Martina Skala. Praha: Bon Art Production, 2006. [60] s. + CD. ISBN 80-87015-03-7.
- 1785. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Weinheim; Basel; Berlin: Kinderbuchverlag, 2006. [30] s. ISBN 3-358-02140-8.
- 1786. STAVARIČ, Michael.** *Stillborn: Roman* [čes. vyd. Mrtvorozená Eliška Frankensteinová, 2010]. St. Polten; Salzburg: Residenz Verlag, 2006. 171 s. ISBN 3-7017-1440-1.
Napsáno v němčině.
- 1787. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael) a **Renate HABINGER.** *Gaggalagu*. Il. Renate Habinger. Indstein: Kookbooks, 2006. 47 s. (Reihe Kinderbuch, 2) ISBN 3-937445-21-8.
Napsáno v němčině.
- 1788. ŠKRÁBEK, Josef.** *Die gestrige Angst: Deutsche und Tschechen – Schwierige Nachbarschaft in der Mitte Europas: ein autobiographischer Essay* [Včerejší strach, 2006, c2002]. Přel. Liane Klozarová, Josef Škrábek, předmluvu napsal Václav Havel. Brno: Stilus; Dresden: Neisse Verlag, 2006. 493 s. ISBN 80-903550-7-2 (Stilus); 3-934038-61-1 (Neisse Verlag).
- 1789. Tkadleček** [Tkadleček]. Ed. a přel. ze staročestiny Agáta Dinzl-Rybářová, předmluvu napsal Jiří Gruša. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2006. 301 s. (Europa erlesen; Literaturschauplatz) ISBN 3-85129-581-1. **PMK**
Překlad staročeského středověkého díla.

- 1790. TOPOL, Jáchym.** *Die Reise nach Bugulma* [čes. vyd. Cesta do Bugulmy, 2007]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Berlin: Henschel Schauspiel, 2006. 47 s.
- 1791. VACULÍK, Ludvík.** *Das Beil: Roman* [Sekyra, 1966]. Přel. Miroslav Svoboda, Erich Bertleff, předmluvu napsal Peter Kurzeck, doslov napsal Eckhard Thiele. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2006. 303 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 3-421-05949-7.
- 1792. VANEK, Marcel.** *Sieben Leben* [Sedm životů, 2004]. Přel. Markéta Lanová. Sušice: Miroslav Hytha, 2006. 289 s., [16] s. barev. obr. příl. ISBN 80-86978-02-8.
- 1793. VANEK, Marcel.** *Der Weg zum Absoluten* [Cesta k absolutnu, 2004]. Přel. Lukas Filip Gundlach. Sušice: Miroslav Hytha, 2006. 385 s. ISBN 80-86978-03-6.
- 1794. VIEWEGH, Michal.** *Völkerball: Roman* [Vybíjená, 2004]. Přel. Eva Profousová. Wien: Deuticke, 2006. 237 s. ISBN 3-552-06021-9.
- 1795. WAGNEROVÁ, Alena.** *Milena Jesenská: Biographie* [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996]. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2006. 205 s. (Fischer, 13258) ISBN 3-596-13258-4.
Napsáno v němčině.
- 1796. WEIß, Norbert, ed.** *Bardinale 2006*. Přel. do něm. Beate Smandek, Christa Rothmeier, Jana Kubišta, Kristina Kallert, přel. do češ. Věra Koubová, Michaela Jacobsenová, Alena Bláhová, předmluvu napsal Tomáš Kafka. Dresden: Die Scheune, 2006. 93 s. (Signum. Sonderheft, 9) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2006: Petr Borkovec, Miloš Doležal, Viola Fischerová, Marcela Pátková, Martin Reiner-Pluháček. Bilingvní vydání.
- 1797. ŽÁČEK, Jiří a Lída BRYCHTOVÁ.** *Spielende Katzen: [Büchlein für kleine und große Katzenfreunde]* [Kočkovaní, 2005]. Přel. Burkhard Kallert, Monika Šlapetová, il. Lída Brychtová. [Rheda-Wiedenbrück, Gütersloh]: RM-Buch-und-Medien-Vertrieb; [Wien]: [Buchgemeinschaft Donauland], 2006. 64 s. (Club Premiere)
- 2007**
- 1798. AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Hasen pfeifen nicht* [Hasen pfeifen nicht, 2004]. Ed. Ute Blauch, il. Katja Wehner. Ungekürzte Miniausgabe. Berlin: Aufbau, 2007. [27] s. ISBN 978-3-351-04073-4.
Napsáno v němčině.
- 1799. AŠKENAZY, Ludvík** (psáno ASKENAZY, Ludvik). *Der lebendige Weihnachtsbaum*. Il. Katja Wehner. Berlin: Aufbau, 2007. [29] s. ISBN 978-3-351-04077-2, 978-3-351-04080-2.
Napsáno v němčině.
- 1800. BARTHEL, Katja a Alexander FRIEDRICH, eds.** *Stimmen Mitteleuropas: Literatur aus Tschechien und der Slowakei*. Přel. Mirko Kraetsch, Andrea Koch-Reynolds. Leipzig: Verein zur Förderung Zeitgenössischer Literatur, Kunst und Philosophie, 2007. 51 s. (Comma, 16)
Obsahuje texty českých a slovenských autorů, z českých autorů: Emil Hakl (*Dicke Luft* [Dusno in: O létajících objektech, 2004], přel. Mirko Kraetsch); Petra Hůlová (*Quer durch die Generationen*, přel. Andrea Koch-Reynolds); David Zábranský (*Die Schauspielerin und ihr Regisseur*, přel. Mirko Kraetsch).
- 1801. BASS, Eduard.** *Klapperzahns Wunderelf: eine Geschichte für kleine und große Jungen* [Klapzubova jedenáctka, 1922]. Ed. a doslov napsal Stefan Zwicker, přel. Thomas Herbert Mandl, il. Josef Čapek. Wuppertal: Arco, 2007. 170 s. (Orca) ISBN 978-3-938375-14-3.
- 1802. BEHENSKÝ, Petr.** *Von Elefanten und Kamelen: tierische Geschichten* [O slonech a velbloudech, 2007]. Přel. autor, il. Lena Latynova. Prag: Baset, 2007. [43] s. ISBN 978-80-7340-095-8.
- 1803. BONDY, Egon.** *Hatto: Roman* [Hatto, 1995]. Přel. Mira Sonnenschein. Berlin: Elfenbein, 2007. 177 s. ISBN 978-3-932245-84-8. **PMK**
- 1804. BURGER, Adolf.** *Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte* [čes. vyd. Ďáblova dílna, 2007]. München: Sandmann, 2007. 280 s. ISBN 978-3-938045-23-7.
- 1805. CIKÁN, Ondřej.** *Das Ungeheuer: ein oberösterreichisches Romänchen*. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2007. [44] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 11)
Napsáno v němčině.
- 1806. ČAPEK, Jindra.** *London für Kinder* [London für Kinder, 2002]. Il. Jindra Čapek. 2. Auflage. Zürich: Bohem Press, 2007. [16] s. (Komm mit!) ISBN 3-85581-382-5.
- 1807. ČAPEK, Karel.** *Básník: policejní událost ze sbírky; česky i německy = Der Dichter: ein Polizeivorfall; tschechisch und deutsch* [Básník in: Povídky z jedné kapsy, 1929]. Přel. Ondřej Cikán. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2007. [21] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters: Publikation, 10)
Bilingvní vydání.
- 1808. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete

- Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. 5. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2007. 133 s. ISBN 978-3-7466-1712-1.
- 1809. ČAPEK, Karel.** *Von Prometheus bis Napoleon: Apokryphen zur Geschichte* [výběr z: *Kniha apokryfů*, 1945]. Přel. Edith Gaertnerová. Unveränd. Neuauflage. Zürich: Wado, 2007. 152 s. ISBN 978-3-7286-0109-4.
- 1810. DERY, Dominika.** *Wie der Milchmann uns vor dem Verderben rettete: Prager Erinnerungen* [The twelve little cakes, 2004]. Přel. z angl. Barbara Röhl. München: Diana, 2007. 447 s. ISBN 978-3-453-35157-8.
- 1811. DLOUHÝ, Jaromír.** *Der Losverkäufer und andere Los-G'schichten* [Povídky s losem, Loosem a jiné loskominy, 2004]. Přel. autor, na překladu spoluprac. Ursula Damm-Wendler, Horst Ulrich Wendler. Norderstedt: Books on Demand, [2007]. 157 s. ISBN 978-3-8334-7005-9.
- 1812. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion. München: Langen Müller, 2007. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1813. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 2. Auflage. München: Langen Müller, 2007. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1814. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 3. Auflage. München: Langen Müller, 2007. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1815. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie* [Kommunikologie, 1996]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 355 s. (Fischer-Taschenbücher: Fischer Wissenschaft, 13389) ISBN 978-3-596-13389-5.
Napsáno v němčině.
- 1816. FLUSSER, Vilém.** *Von der Freiheit des Migranten: Einsprüche gegen den Nationalismus* [Von der Freiheit des Migranten, 1994]. Ed. Stefan Bollmann. Hamburg: Europäische Verlagsanstalt, 2007. 142 s. (Eva-Taschenbücher, 254) ISBN 978-3-434-46166-1.
Napsáno v němčině.
- 1817. FORMAN, Miloš** (psáno FORMAN, Milos) a **Jean-Claude CARRIÈRE.** *Goyas Geister: Roman* [Les fantômes de Goya, 2006, čes. vyd. Goyovy přízraky, 2006]. Přel. z franc. Andrea Spingler. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2007. 336 s. (dtv, 24590: Premium) ISBN 978-3-423-24590-6.
- 1818. FUSEK, Katja.** *Die stumme Erzählerin: Roman* [Die stumme Erzählerin, 2006]. 2. Auflage. Riehen; Basel: OSL Verlag, 2007. 202 s. ISBN 978-3-9523004-9-7.
Napsáno v němčině.
- 1819. GINZ, Petr.** *Prager Tagebuch 1941–1942* [Deník mého bratra, 1941–1942, 2004]. Ed. Chava Pressburger [=Eva Ginzová], přel. Eva Profousová, předmluvu napsala Mirjam Pressler. Berlin: Bloomsbury Kinderbücher und Jugendbücher, 2007. 167 s., [21] s. obr. příl. ISBN 978-3-8270-5245-2.
- 1820. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag* [Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag, 2003, pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. Überarb. Neuausgabe, 3. Auflage. München; Zürich: Piper, 2007. 225 s. (Piper, 7526) ISBN 978-3-492-27526-2.
- 1821. HAVEL, Václav.** *Fassen Sie sich bitte kurz: Gedanken und Erinnerungen zu Fragen von Karel Hvíždala* [Prosím stručně, 2006]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2007. 413 s. ISBN 978-3-498-02990-6.
- 1822. HAVEL, Václav.** *Fassen Sie sich bitte kurz: Gedanken und Erinnerungen zu Fragen von Karel Hvíždala* [Prosím stručně, 2006]. Přel. Joachim Bruss. 2. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2007. 413 s. ISBN 978-3-498-02990-6.
- 1823. HORÁČEK, Petr.** *Greta Gans* [Silly Suzy Goose, 2006, čes. vyd. Husa Líza, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Düsseldorf: Sauerländer, 2007. [32] s. ISBN 978-3-7941-5138-7.
- 1824. HORÁČEK, Petr.** *Greta Gans* [Silly Suzy Goose, 2006, čes. vyd. Husa Líza, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2007. [32] s. ISBN 978-3-7373-6095-1.
- 1825. HRABAL, Bohumil.** *Ich dachte an die goldenen Zeiten: Roman* [Proluky, 1986]. Přel. Susanna Roth. München: Süddeutsche Zeitung, 2007. 164 s. (Süddeutsche Zeitung – Bibliothek, 76) ISBN 978-3-86615-526-8.
- 1826. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 2007. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 978-3-518-38254-7.

- 1827. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient. 1* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, [2007]. 127 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1828. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient. 2* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, [2007]. 127 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1829. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient. 3* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. [Blindendruk.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, [2007]. 129 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1830. HŮLOVÁ, Petra.** *Kurzer Abriss meines Lebens in der mongolischen Steppe: Roman* [Paměť mojí babičce, 2002]. Přel. Christa Rothmeier. München: Luchterhand Literaturverlag, 2007. 301 s. (Sammlung Luchterhand, 2127) ISBN 978-3-630-62127-2.
- 1831. HŮRKOVÁ, Klára, ed.** *Sbírka klíčů: česko-německá antologie = Schlüsselsammlung: eine deutsch-tschechische Anthologie.* Čes. texty přel. Klára Hůrková, Silke Hein, předmluvu napsala a il. Klára Hůrková. Praha: Dauphin, Protis, 2007. 104 s. (Družstevní práce) ISBN 978-80-7272-152-8 (Dauphin); 978-80-85940-90-9 (Protis).
Antologie textů českých a německých spisovatelů, z české prózy: Renata Bellingerová (*Großmutter* [Babička]); Michal Čížek (*Sky Art: die Himmelperspektive* [Sky Art: nebeská perspektiva]); Zora Šimůnková (*Absinth* [Absint in: Ten sprosták a jiné povídky, 2006]); z české poezie: Renata Bellingerová, Klára Hůrková, Vít Janota, Jana Witthedová. Bilingvní vydání.
- 1832. IFKOVITS, Kurt, ed.** *Hermann Bahr – Jaroslav Kvapil: Briefe, Texte, Dokumente.* Spoluprac. Hana Blahová. Bern; Berlin; Bruxelles; Frankfurt am Main; New York; Oxford; Wien: Peter Lang, 2007. 725 s. (Wechselwirkungen: Österreichische Literatur im internationalen Kontext, 11) ISBN 978-3-03910-990-6.
Korespondence Jaroslava Kvapila a Hermannu Bahra.
- 1833. JANÁČEK, Leoš.** *Jenůfa: Oper in drei Akten* [Její pastorkyňa, 1908]. Na motivy dramatu Gabriely Preissové, ed. Xavier Zuber, libreto přel. Alena Kindlein, Xavier Zuber. Stuttgart: Staatsoper Stuttgart, 2007. 72 s.
Obsahuje libreto opery.
- 1834. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Greta will baden* [Ingrid vill bada, 2007, čes. vyd. Ivanka se sama myje, 2010]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Hamburg: Ellermann, 2007. [28] s. ISBN 978-3-7707-5021-4.
- 1835. JEŽKOVÁ, Alena.** *22 böhmische Legenden* [výběr z: 55 českých legend z hradů, zámků a měst, 2007]. Přel. Markus Pape, il. Zdeňka Krejčová. Praha: Práh, 2007. 101 s. ISBN 978-80-7252-174-6.
- 1836. JIROTKA, Zdeněk.** *Saturnin* [Saturnin, 1942]. Přel. Joachim Bruss, il. Adolf Born. Prag: Karolinum, 2007. 248 s. ISBN 978-80-246-1396-3.
- 1837. JULIŠ, Emil.** *Landschaft meines Gesangs: Dichtung 1956–1996.* Ed. a přel. Eduard Schreiber, doslov napsal Ludvík Kundera. Berlin: Corvinus Presse, 2007. 94 s. (Welt statt Berlin, 12) ISBN 978-3-910172-92-0.
Výbor z díla.
- 1838. KAMPA, Daniel, ed.** *Kurz und bündig: die schnellsten Geschichten der Welt.* Zürich: Diogenes, 2007. 213 s. (Diogenes-Taschenbuch, 23680) ISBN 978-3-257-23680-4.
Antologie, z českých autorů: Bohumil Hrabal (*Die Suppe*).
- 1839. KLAUS, Václav.** *Blauer Planet in grünen Fesseln: was ist bedroht: Klima oder Freiheit?* [Modrá, nikoli zelená planeta, 2007]. Wien: Gerold, 2007. 126 s. ISBN 978-3-900812-15-7.
- 1840. KLOSTERMANN, Karel.** *Die Glasmacher* [Skláři, 1896]. Přel. Otto Stelzer. Passau: Karl Stutz, 2007. 352 s. ISBN 978-3-88849-055-2.
- 1841. KOLMAN, Ivan a Petr NOBILIS.** *Der Weg nach Rom: eine Ökumene zu Fuß* [Cesta do Říma, 2002]. Přel. Markéta Kappla. Volkach: Zentgraf, 2007. 203 s. ISBN 978-3-928542-47-0.
- 1842. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Große Didaktik* [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Velká didaktika, 1883]. Ed. a přel. z lat. Andreas Flitner, doslov napsal Klaus Schaller. 10. Auflage. Stuttgart: Klett-Cotta, 2007. VIII, 278 s. (Pädagogische Texte) ISBN 978-3-608-91372-9.
- 1843. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Das Labyrinth der Welt und das Paradies des Herzens* [Labyrint světa a ráj srdce, 1663, c1631]. Přel. Zdenko Baudnik, il. Ruth Kohn. Passau: Stutz, 2007. 213 s. ISBN 978-3-88849-127-6.
- 1844. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Jäger des verlorenen Glücks.* München: C. Bertelsmann Taschenbuch, 2007. 380 s. (C.-Bertelsmann-Taschenbuch, 30364) ISBN 978-3-570-30364-1.
Napsáno v němčině.

- 1845. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir) a **Henning PAWEL**. *Sehnsucht: zwei zuckersüße Zeitreisen*. Einmalige Sonderausgabe. München: cbt, 2007. 61 s. (C.-Bertelsmann Taschenbuch, 30408) ISBN 978-3-570-30408-2.
Obsahuje: Jaromír Konečný (*Die Friedenstaube*). Napsáno v němčině.
- 1846. KUNDERA, Ludvík**. *El do Ra Da (da): Gedichte, Erzählungen, Erinnerungen, Bilder*. Ed. a přel. Eduard Schreiber, esej napsal Radonitzer. Wuppertal: Arco, 2007. 411 s. (Bibliothek der böhmischen Länder, 6) ISBN 978-3-938375-10-5. **PMK**
Výbor z díla.
- 1847. KUNDERA, Milan**. *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 6. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2007. 305 s. (dtv, 12790) ISBN 978-3-423-12790-5.
- 1848. KUNDERA, Milan**. *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 169 s. ISBN 978-3-596-50954-6.
- 1849. KUNDERA, Milan**. *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München: Hanser, 2007. 206 s. ISBN 978-3-446-20926-8.
- 1850. KUNDERA, Milan**. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. 6. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2007. 349 s. (dtv, 12521) ISBN 978-3-423-12521-5.
- 1851. KUNDERA, Milan**. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth. Ungekürzte Lizenzausgabe. Hamburg: Spiegel-Verlag, 2007. 349 s. (Spiegel-Edition, 26) ISBN 978-3-87763-026-6.
- 1852. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 38. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 300 s. ISBN 978-3-596-25992-2.
- 1853. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Lizenzausgabe. Wien: Ueberreuter, 2007. 486 s. (Ueberreuter Großdruck) ISBN 978-3-8000-9234-5.
- 1854. KUNDERA, Milan**. *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 179 s. (Fischer Taschenbücher, 15128) ISBN 978-3-596-15128-8.
- 1855. KUNDERA, Milan**. *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 179 s. (Fischer Taschenbücher, 15128) ISBN 978-3-596-15128-8.
- 1856. LEGÁTOVÁ, Květa**. *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzolff. 8. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2007. 155 s. (dtv, 24420: Premium) ISBN 978-3-423-24420-6.
- 1857. LISTOPAD, František** (psáno LISTOPAD, Frantisek). *Kaninchen* [Králici]. Přel. Eduard Schreiber, il. Zoppe Voskuhl. Berlin: Corvinus-Presse, 2007. [12] s. ISBN 978-3-910172-98-2.
- 1858. LUSTIG, Arnošt**. *Deine grünen Augen* [Krásné zelené oči, 2000]. Přel. Silvia Morawetz, Werner Schmitz. Berlin: Berlin-Verlag, 2007. 285 s. ISBN 978-3-8270-0576-2.
- 1859. MANN, Jindřich**. *Prag, poste restante: eine unbekannte Geschichte der Familie Mann* [čes. vyd. Poste restante, 2012]. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2007. 349 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-3-498-04500-5.
Napsáno v němčině.
- 1860. MARKOVÁ, Marta**. *Auf ins Wunderland!: das Leben der Alice Rühle-Gerstel*. Innsbruck; Wien; Bozen: StudienVerlag, 2007. 530 s. ISBN 978-3-7065-4328-6.
Napsáno v němčině.
- 1861. MATOCHA, Pavel a Frank REISS**. *Der Vater meines besten Freundes schickte meinen Vater ins KZ: eine jüdische Biographie zwischen Deutschland, der Slowakei, Tschechien und den USA* [Potíže s hrdiny, 2004]. Přel. Werner Imhof. München: Meidenbauer, 2007. 145 s. (Quellen und Dokumente zur europäischen Geschichte, 1) ISBN 978-3-89975-106-2.
- 1862. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2007. 23 s. ISBN 978-3-89603-101-3.
- 1863. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2007. [12] s. ISBN 978-3-89603-126-6.
- 1864. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ**. *Der Maulwurf im Frühling* [Krtek a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2007. [14] s. ISBN 978-3-89603-279-9.
- 1865. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ**.

- Der Maukwurf im Herbst* [Krtek a podzim, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2007. [14] s. ISBN 978-3-89603-289-8.
- 1866. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.**
Der Maukwurf im Sommer [Krtek a léto, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2007. [14] s. ISBN 978-3-89603-280-5.
- 1867. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.**
Der Maukwurf im Winter [Krtek a zima, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2007. [14] s. ISBN 978-3-89603-290-4.
- 1868. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Verklärte Nacht* [Verklärte Nacht, 1996, čes. vyd. Zjasněná noc, 2009]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2007. 147 s. (dtv, 13542) ISBN 978-3-423-13542-9.
Napsáno v němčině.
- 1869. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen.* Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. [Mitterfels]: Vitalis, 2007. 115 s. (Vitalis MärchenReich) ISBN 978-3-89919-114-1.
- 1870. NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag.* Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger, Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam, 2007. 160 s. (Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 978-3-15-008770-1.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
- 1871. NERUDA, Jan.** *Die Hunde von Konstantinopel: Reisebilder.* Ed., přel. a doslov napsala Christa Rothmeier. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2007. 370 s. (Tschechische Bibliothek) ISBN 978-3-421-05254-4. **PMK**
Výběr fejetonů ze spisů: *Obrazy z ciziny*, 1950, c1872; *Menší cesty*, 1961, c1877.
- 1872. ODA, Milena.** [*Piquadrat: eine Erzählung*]. Il. Andreas Hegewald. Dresden: Buchenpresse, 2007. [26] l.
Bibliofilie.
- 1873. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Die Gunst der Stunde, 1855: Roman* [Příhodná chvíle, 1855, 2006]. Přel. Michael Stavarič. St. Pölten: Residenz, 2007. 169 s. ISBN 978-3-7017-1471-1. **PMK**
- 1874. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wir treffen uns, wenn alle weg sind: Roman* [Tanec trosečníků, 2006]. Düsseldorf: Sauerländer, 2007. 303 s. ISBN 978-3-7941-8055-4.
- 1875. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wir treffen uns, wenn alle weg sind: Roman* [Tanec trosečníků, 2006]. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2007. 304 s. ISBN 978-3-7373-6230-6.
- 1876. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Geheimnis der nächsten Minuten* [čes. vyd. Čekárny mého života, 2007]. Berlin: Aufbau, 2007. 123 s. ISBN 978-3-351-03204-3.
Napsáno v němčině.
- 1877. REINEROVÁ, Lenka.** *Mandelduft: Erzählungen* [Mandelduft, 1998, čes. vyd. Vůně mandlí, 2004]. 2. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2007. 144 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1781) ISBN 978-3-7466-1781-7.
Napsáno v němčině.
- 1878. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001]. 5. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2007. 269 s. ISBN 978-3-7466-1168-6.
Napsáno v němčině.
- 1879. RETTIGOVÁ, Magdalena Dobromila** (psáno RETTIG, Magdalena Dobromila). *Die Hausköchin, oder, Eine leichtfaßliche und bewährte Anweisung auf die vortheilhafteste und schmackhafteste Art die Fleisch- und Fastenspeisen zu kochen, zu backen und einzumachen...* [Domácí kuchařka, 1826]. Wien: Archiv Verlag, 2007. VIII, 579 s.
Reprint vydání z roku 1870.
- 1880. ROUBÍČKOVÁ, Eva** (psáno MÄNDL ROUBÍČKOVÁ, Eva). „*Langsam gewöhnen wir uns an das Ghettotoleben*“: ein Tagebuch aus Theresienstadt [čes. vyd. Tereziánský deník, 1941–45, 2009]. Ed. Veronika Springmann, Wolfgang Schellenbacher. Hamburg: Konkret Literatur, 2007. 240 s. ISBN 978-3-89458-255-5.
- 1881. ŘÍZEK, Tomáš.** *Paris für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!]* [Paris für Kinder, 2002]. Zürich: Bohem Press, 2007. 2. Auflage. [16] s. (Komm mit!) ISBN 978-3-85581-381-0.
- 1882. SEIFERTOVÁ, Lucie** (psáno SEIFERT, Lucy). *Das Böhmisches Paradies und sein Geheimnis* [Český ráj a jeho tajemství, 2007]. Il. Lucie Seifertová. [Praha]: [Lucie Seifertová], 2007. [24] s. ISBN 978-80-87003-23-7.
- 1883. SEKORA, Ondřej.** *Die tapferen Ameisen* [Mravenci se nedají, 1954]. [Blindendruk, Kurzschr.-Ausgabe.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2007. 105 s.
Kniha v Braillově písmu.
- 1884. SEKORA, Ondřej.** *Die tapferen Ameisen* [Mravenci se nedají, 1954]. [Blindendruk, Vollschr.-Ausgabe.] Leipzig: Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 2007. 145 s.
Kniha v Braillově písmu.

1885. SCHREIBER, Norbert, ed. *Europa erlesen: Böhmerwald*. Přel. z češ. Franz Peter Künzel, Agáta Dinzl-Rybářová, Anna Gomoll, Bohuš Lepař, et al., ante scriptum napsal Lojze Wieser, post scriptum Norbert Schreiber. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2007. 247 s. (Europa erlesen) ISBN 978-3-85129-683-9.

Antologie textů evropských autorů, z českých autorů: Jiří Gruša (*Šumava-Rauchswald* [ukázka z: *Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag*, 2003]); Bohumil Hrabal (*Die Böhmerwaldmusiker* [Hudebníci ze Šumavy in: *Krasosmutnění*, 1979], přel. Franz Peter Künzel); Alois Jirásek (*Von den Choden* [ukázka z: *Psohlavci*, 1886], přel. Bohuš Lepař); Ivo Kareš (*Was ist Böhmerwalddliteratur?* [Co je to šumavská literatura], přel. Anna Gomoll); Karel Klostermann (*Die Brust der Mutter: Prsa matky Boží* [ukázka z: *Böhmerwaldskizzen*, 1996, c1890]; *Die Moldauquelle* [ukázka z: *Böhmerwaldskizzen*, 1996, c1890]; *Der Borkenkäfer und die „Käferzeit“* [ukázka z: *Böhmerwaldskizzen*, 1996, c1890]; *Weihnachten unterm Schnee: Vánoce pod sněhem* [ukázka z: *Vánoce pod sněhem* in: *V srdci šumavských hvozdů*, 1896]); Jitka Lněničková (*Böhmisches Glas*); Agáta Dinzl-Rybářová (*Literatur in Böhmen* [ukázka z: *Tkadleček*, 2006]); Rosa Tahedl (*Zäune und Sperren* [ukázka z: *Abenteuer unter dem Roten Stern*, 1990, čes. vyd. *Ploty a zábrany* in: *Svědectví z poválečné Šumavy*, 2019]); Tkadleček (*Streit des Liebhabers mit dem Unglück* [ukázka z: *Tkadleček*, 2006]).

1886. SÍS, Petr (psáno SÍS, Peter). *Die Mauer: wie es war, hinter dem Eisernen Vorhang aufzuwachsen* [The wall: Growing up behind the iron curtain, 2007, čes. vyd. *Zed: jak jsem vyrůstal za železnou oponou*, 2007]. Přel. z angl. Michael Krüger, il. Petr Sís. München; Wien: Hanser, 2007. [50] s. ISBN 978-3-446-20892-6.

1887. SKÁCEL, Jan. *Das dreizehnte schwarze Pferd* [výběr z: *Třináctý černý kůň*, 1993]. Přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt: Wieser Verlag, 2007. 180 s. ISBN 978-3-85129-728-7.

1888. SOKOL, Jan. *Mensch und Religion: Ursprünge – Wege – Orientierungen* [Člověk a náboženství: proměny vztahu člověka k posvátnému, 2004]. Přel. Jürgen Ostmeyer. Freiburg im Breisgau: Alber, 2007. 320 s. ISBN 978-3-495-48264-3.

1889. STAVARIČ, Michael. *Terminifera: Roman* [Terminifera, 2007]. St. Pölten; Salzburg: Residenz Verlag, 2007. 146 s. ISBN 978-3-7017-1475-9.

Napsáno v němčině.

1890. ŠEVČÍK, Jiří a Peter WEIBEL, eds. *Utopien & Konflikte: Dokumente und Manifeste zur tschechischen Kunst 1938–1989*. Úvodní studie napsali Jiří Ševčík, Peter Weibel. Ostfildern: Hatje Cantz, 2007. 325 s. ISBN 978-3-7757-1956-8.

Antologie esejů: Egon Bondy (*2000, Roman*); Vladimír Boudník (*Manifest des Explosionalismus Nr. 2*); Jiří David (*Totale Distanz in der Periode sozialen Verrblässens*); Jan Grossman (*Über die Kombination von Theater und Film*); Václav Havel (*Sechs Bemerkungen über die Kultur*); Josef Hlaváček (*Netvořice '81*); Karel Honzík

(*Lebensstilgestaltung; Necessismus: der Gedanke vernünftigen Gebrauchs*); Jindřich Chaloupecký (*Das Ende der modernen Zeit; Kunst und Transzendenz*); Květoslav Chvatík (*Zu Fragen der modernen Kunst*); Ivan M. Jirous (*Bericht über die dritte tschechische musikalische Wiedergeburt*); Milan Knížák (*Warum gerade so*); Jiří Kolář (*Vielleicht nichts, vielleicht etwas*); Karel Kosík (*Die Dialektik des Konkreten*); Josef Kroutvor (*Manifest der tschechischen Groteske*); Mikuláš Medek (*Katalogtext der Ausstellung in Teplice 1963*); Jan Mukařovský (*Zum Problem der Funktionen in der Architektur*); Zdeněk Nejedlý (*Für eine Volks- und Nationalkultur*); Luděk Novák (*Moderner Realismus*); Jiří Padrta (*Neue Empfindsamkeit*); Zdeněk Pešánek (*Kinetismus; Bemerkungen zur Ästhetik der Lichtkinetik*); Eva Petrová (*Situationskunst*); Petr Rezek (*Begegnung mit Aktionskünstlern*); Zbyněk Sekal (*Nachwort oder Abdankung*); Jana Ševčíková a Jiří Ševčík (*Historismus und Eklektizismus in der Kultur des 19. Jahrhunderts und heute*); František Šmejkal (*Nonfigurative Kunst in der Tschechoslowakei*); Vladimír Šolta (*Zu einigen Fragen des sozialistischen Realismus in der bildenden Kunst*); Karel Teige (*Das innere Modell; Vorwort über Architektur und Natur; Štyrský und Toyen; Realismus*); *Žvečitausend Worte; Erklärung der Charta 77*.

1891. TĚSNOHLÍDEK, Rudolf (psáno TESNOHLIDEK, Rudolf). *Das schlaue Füchlein* [Liška Bystrouška, 1920]. Blieskastel: Der neue Gollenstein, 2007. 260 s. ISBN 978-3-938823-30-9.

1892. TICHÝ, Jan. *Zweiunddreissig Stunden zwischen Hund und Wolf: (vier Stimmen nach Motiven einer wirklichen Begebenheit)* [Třicet dva hodin mezi psem a vlkem, 2007]. Přel. Roland Schür. Praha: Akropolis, 2007. 178 s. ISBN 978-80-7304-080-2.

1893. TOPOL, Jáchym. *Žirkuszona: Roman* [Kloktat dehet, 2005]. Přel. Milena Oda, Andreas Tretner. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2007. 316 s. ISBN 978-3-518-41887-1. **PMK**

1894. TŮMOVÁ, Magdaléna. *Erzählungen über Frau Zdislava* [Povídky o svaté Zdislavě, 2007]. Přel. Terezie Brichtová, Jürgen Weinhold. Brno: Kartuziánské nakladatelství, 2007. 94 s. ISBN 978-80-86953-16-8.

1895. TŮMOVÁ, Magdaléna. *Märchen von der heiligen Zdislava* [Pohádky o svaté Zdislavě, 2007]. Přel. Terezie Brichtová, Jürgen Weinhold, il. Anežka Suchánková, úvodní slovo napsal Benedikt Mohelník. Znaim: [s. n.], 2007. 104 s.

1896. VANEK, Tereza. *Schwarze Seide: Roman*. Königstein im Taunus: Helmer, 2007. 381 s. ISBN 978-3-89741-237-8.

Napsáno v němčině.

1897. VIEWEGH, Michal. *Der Fall untreue Klára: Roman* [Případ nevěrné Kláry, 2003]. Přel. Eva Profousová. Wien: Zsolnay, 2007. 206 s. ISBN 978-3-552-06069-2.

1898. VOTÝPKA, Vladimír. *Böhmischer Adel: Familiengeschichten* [Příběhy české šlechty, 1995]. Přel. Walter Reichel, Simin Reichel. Wien: Böhlau, 2007. 383 s. ISBN 978-3-205-77592-8.

- 1899. WEIL, Jiří a Alena WAGNEROVÁ.** *Das Straßburger Münster oder Was hat ein Tscheche im Elsass zu suchen?* [Štrasburská katedrála in: Mír, 1949; čes. vyd. Co by dělal Čech v Alsasku?, 2011]. Přel. Bettina Kaibach, doslov napsala Marie Janů, autor fotografií František Zvardoň, Karlheinz Köhler. Merzig: Gollenstein, 2007. 78 s. ISBN 978-3-938823-25-5.
- 1900. ZÁMEČNÍK, Stanislav.** *Das war Dachau* [To bylo Dachau, 2003]. Přel. Peter Heumos, Gitta Grossmann. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2007. 435 s. (Fischer: Die Zeit des Nationalsozialismus, 17228) ISBN 978-3-596-17228-3.

2008

- 1901. BASS, Eduard.** *Klapperzahns Wunderelf: eine Geschichte für kleine und große Jungen* [Klapzubova jedenáctka, 1922]. Ed. a doslov napsal Stefan Zwicker, přel. Thomas Herbert Mandl, il. Josef Čapek. 2. Auflage. Wuppertal: Arco, 2008. 170 s. (Orca, 1) ISBN 978-3-938375-14-3.
- 1902. BREMER, Alida, ed.** *Literarisch reisen: Istrien: Gedanken, Phantasien, Erinnerungen.* Text z češ. přel. Julia Hansen-Löwe, Christa Rothmeier. Klagenfurt/Celovec: Drava, 2008. 318 s. ISBN 978-3-85435-535-9.
Antologie textů evropských spisovatelů, z českých autorů: Magdaléna Platzová (*Reisebericht mit offenem Ende*).
- 1903. CIKÁN, Ondřej.** *Billige Geschichten. 1.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2008. 26 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 13)
Napsáno v němčině.
- 1904. CIKÁN, Ondřej.** *Frankensteins Unhold Frankenstein: ein Romänchen des Grauens.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2008. [56] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 14)
Napsáno v němčině.
- 1905. CIKÁN, Ondřej.** *Im Bad. 1., Tragödienwanne.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2008. 23 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 15)
Napsáno v němčině.
- 1906. CIKÁN, Ondřej.** *Im Bad. 2., Batseba.* Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2008. 24 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 16)
Napsáno v němčině.
- 1907. ČAPEK, Karel.** *Von Prometheus bis Napoleon: Apokryphen zur Geschichte* [výběr z: Kniha apokryfů, 1945]. Přel. Edith Gaertnerová. Unveränderte Neuauflage, 2. Auflage. Zürich: Wado, 2008. Online zdroj (CD-ROM). ISBN 978-3-7286-0129-2.
E-kniha.
- 1908. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2008. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.
- 1909. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 5. Auflage. München: Langen Müller, 2008. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1910. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 6. Auflage. München: Langen Müller, 2008. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1911. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 7. Auflage. München: Langen Müller, 2008. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 1912. FLUSSER, Vilém.** *Medienkultur* [Medienkultur, 1997]. Ed. Stefan Bollmann. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2008. 238 s. ISBN 978-3-596-13386-4.
Napsáno v němčině.
- 1913. FUČÍKOVÁ, Renáta.** *Jan Amos Komenský – Comenius: his life in pictures = Leben in Bildern.* Přel. do angl. Anna Bryson, přel. do něm. Markus Pape, il. Renáta Fučíková. Praha: Práh, 2008. [48] s. (Největší Češi) ISBN 978-80-7252-219-4.
Trilingvní vydání.
- 1914. HAHN, Ulla, ed.** *Stechäpfel: Gedichte von Frauen aus drei Jahrtausenden.* Ditzingen: Philipp Reclam, 2008. 467 s. ISBN 978-3-15-010665-5.
Antologie poezie, z českých autorek: Irma Geisslová, Marie Pujmanová, Milena Fucimanová.

1915. **HAK, Pavel.** *Trans: Roman* [Trans, 2006]. Přel. z franc. Ronald Voullié. Berlin: Diaphanes, 2008. 152 s. ISBN 978-3-03-734044-8.
1916. **HAŠEK, Jaroslav.** *Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Berlin: Aufbau, 2008. 801 s. (Aufbau-Taschenbücher, 6108) ISBN 978-3-7466-6108-7.
1917. **HAŠEK, Jaroslav.** *Das Hašek Lesebuch.* Ed. Daniel Keel, Daniel Kampa, předmluvu napsal Gustav Janouch. Zürich: Diogenes, 2008. 338 s. (Diogenes Taschenbuch, 23744) ISBN 978-3-257-23744-3.
Výbor z díla.
1918. **HOBIZAL, František.** *Das Tal Vogelsang: eine Novelle aus dem Böhmerwald der Jahre 1957–1959* [Údolí Vogelsang, 1999]. Přel. Helfried Reischl. Riedlhütte: Ohetaler; Heimatverein d'Ohetaler Riedlhütte, 2008. 158 s. ISBN 978-3-937067-84-1.
1919. **HORÁČEK, Petr.** *Pass auf, Greta Gans!* [Look out, Suzy goose, 2008]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Düsseldorf: Sauerländer, 2008. 32 s. ISBN 978-3-7941-5198-1.
1920. **HORÁČEK, Petr.** *Pass auf, Greta Gans!* [Look out, Suzy goose, 2008]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2008. 32 s. ISBN 978-3-7373-6135-4.
1921. **HORANSKÝ, Miloš.** *Die Hände Goliaths* [Ruce Goliášovy, 1990]. Přel. a esej napsal Pavel Kohn, il. Rut Kohn. Passau: Stutz, 2008. 50 s. ISBN 978-3-88849-134-4.
1922. **HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jahn. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 2008. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 978-3-518-38254-7.
1923. **HRABAL, Bohumil.** *Die Romane.* Doslov napsal Werner Fritsch. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2008. 1487 s. (Suhrkamp Quarto) ISBN 978-3-518-42003-4.
Obsahuje: *Die Schur* [Postřižiny, 1976]; *Schöntrauer* [Krasosmutnění, 1979]; *Harlekyns Millionen* [Harlekýnovy milióny, 1981]; *Ich habe den englischen König bedient* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]; *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]; *Verkaufe Haus, in dem ich nicht mehr wohnen will* [Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, 1965]; *Allzu laute Einsamkeit* [Příliš hlučná samota, 1980]; *Hochzeit im Hause* [Svatby v domě, 1987]; *Vita nuova* [Vita nuova, 1987]; *Ich dachte an die goldenen Zeiten* [Proluky, 1986]; *Wer ich bin* [Kdo jsem, 1989].
1924. **HRUŠKA, Petr.** *Jarek anrufen: Gedichte.* Přel. Reiner Kunze. Hauenberg: Pongratz, 2008. 22 s. (Edition Toni Pongratz, 99) ISBN 978-3-931883-64-5.
1925. **HŮLOVÁ, Petra.** *Manches wird geschehen: Roman* [Cirkus Les Mémoires, 2005]. Přel. Michael Stavarič. München: Luchterhand Literaturverlag, 2008. 350 s. (Sammlung Luchterhand, 62143) ISBN 978-3-630-62143-2.
1926. **HŮRKOVÁ, Klára.** *Stillstand der Gräser: neue Gedichte.* Limitierte Ausgabe. [Marklkofen]: Silver-Horse, 2008. 35 s. ISBN 978-3-937037-21-9.
Napsáno v němčině.
1927. **CHUDOŽILOV, Petr.** *Zu viele Engel: Weihnachtsgeschichten* [výběr z: Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013]. Přel. Susanna Roth, il. Cornelia von Seidlein. München: Sanssouci, 2008. 47 s. ISBN 978-3-8363-0133-6.
1928. **JANOUCHE, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Greta und Bazilla* [Ingrid och bassiluskan, 2007, čes. vyd. Ivanka je nemocná, 2010]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Hamburg: Ellermann, 2008. [28] s. ISBN 978-3-7707-5022-1.
1929. **JESENSKÁ, Milena.** *Alles ist Leben: Feuilletons und Reportagen 1919–1939* [Alles ist Leben, 1984]. Ed. a biografickou skicu napsala Dorothea Rein, texty z češ. přel. Reinhard Fischer, Lisette Buchholz, Eva Hoffmann, Wilma Löwenbach. Fünfte veränderte Auflage. Frankfurt am Main: Verlag Neue Kritik, 2008. 301 s. ISBN 978-3-8015-0192-1.
1930. **JIRÁSEK, Jan a Jiří ŽÁČEK.** *Pinocchio im Zirkus: ein Musical* [Pinokio v cirkuse, 2008]. Il. Martina Skala. Praha: Bon Art Production, 2008. [52] s. ISBN 978-80-87015-07-0.
1931. **KOHL, Walter a Andreas WEBER, eds.** *Ritalin Baby: 7 österreichische & 7 tschechische Geschichten; Augenzeugen – Berichte – Erzählungen* [Vitr sedmi vůní, 2007]. Texty z češ. přel. Stefan Kügel, Petra Karkušová. Weitra: Bibliothek der Provinz, 2008. 199 s. ISBN 978-3-85252-933-2.
Antologie rakouských a českých autorů, z českých autorů: Stanislava Bumbová, Vlasta Dušková, Hanka Hosnedlová, Hynek Klimek, Miloslav Král, František Niedl, Josef Škopek.
1932. **KLOSTERMANN, Karel.** *Čaroděj ve Vlčím dole = Der Hexer in der Wolfschlucht = Le sorcier de la Maison des loups* [Čaroděj ve Vlčím dole in: Odysea soudního sluhy, 1910]. Přel. do něm. Jana Hrbotická, přel. do franc. Anne Pougard, doslov napsal Viktor Viktora. Praha: Cherm; Plzeň: Pro libris, 2008. 130 s. ISBN 978-80-86370-33-0.
Trilingvní vydání.

- 1933. KLOSTERMANN, Karel.** *Na cestě k domovu = Auf dem Weg nach Hause* [Na cestě k domovu in: Urvané listy, 1908]. Přel. Winfried Baumann, il. Petr Hilský. Písek: Praam, 2008. [36] s. ISBN 978-80-86616-24-7. Bilingvní vydání.
- 1934. KLOSTERMANN, Karel.** *Unsere Kinderfrau Sabina = Naše chůva Sabina.* Přel. Rudolf Dennerlein. Riedelhütte: Ohetaler, 2008. 85 s. ISBN 978-3-937067-93-3. Bilingvní vydání.
- 1935. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Antisozinianische Schriften: Deutsche Erstübersetzung.* Ed. Erwin Schadel. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2008. 3 sv. (1272 s.) (Schriften zur Triadik und Ontodynamik, 25) ISBN 978-3-631-55614-6. Výbor z díla J. A. Komenského.
- 1936. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Pansophische Schriften: Lateinisch/Deutsch.* Ed., přel. z lat. a okomentoval Matthias Scherbaum. Oberhaid: Utopica, 2008. 367 s. (Comeniana, 2; Bibliotheca classicorum, 4) ISBN 978-3-938083-10-9. Výbor z díla J. A. Komenského. Bilingvní německo-latinské vydání.
- 1937. KUNDERA, Ludvík a Alena MIZEROVÁ, eds.** *Die Seele Brünns* [Duše Brna, 2006, c1998]. Přel. Eduard Schreiber, Bernd Magar, Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová, Franz Fühmann, Jan Gruna, Jaroslav Kuthan. Brno: Masaryk Universität in Zusammenarbeit mit dem Zentrum für europäische Studien, 2008. 181 s. ISBN 978-80-210-4557-6. Antologie: Ivan Blatný (*Melancholische Spaziergänge* [Melancholické procházky in: Melancholické procházky, 1968]); František Halas (*Guten Tag Brünn* [Dobrý den Brno in: A co?, 1957]; *Umblicken* [Ohlédnutí]); Miloš Hynšt (*Wege des Brünner Theaters* [Samé divadelní krize?]); Leoš Janáček (*Meine Stadt* [Moje město in: Fejetony z Lidových novin, 1958]); Karel Kapoun (*Die Stube Leo Janáčeks* [Světnice Leoš Janáčka in: Spí moře v české slze, 1962]); Lubomír Kostroň (*Stadt und Herz und Traum und Zeit* [Město a srdce a sen a čas]); Jiří Kratochvíl (*Großer doppelherziger Strom* [Velká řeka s dvěma srdci in: Brno nostalgické i ironické, 2001]); Ivan Kříž (*Das Medium auf dem Dach* [Médium na střeše]); Ludvík Kundera (*Spielen wir weiter* [Hrejme dále]; *Stadt mit Fingern XY* [Město s prsty XY in: Meandry, 2000]); Milan Kundera (*Mein Janáček* [ukázka z: Můj Janáček, 2004]); Květa Legátová (*Meine Stadt Brünn* [Moje město Brno]); František Listopad (*Wieviele Jahre* [Kolik let in: Krleš, 1998]); Oldřich Mikulášek (*Wenn es auf dem Glacis regnet* [Když na Kolišti prší in: Svlékání hadů, 1963]); Věra Mikulášková (*Im Flug durch die Welt des Fernsehens* [Letem televizním světem]); Karel Milota (*Kényk* [Kényk in: Gregor, 1999]); Vítězslav Nezval (*Am Ufer der Schwarza* [Na břehu řeky Svratky in: Chrpy a města, 1955]); Jan Antonín Pitínský (... [... in: Lulku tatíčkoví, 2002]); Vladimír Preclík (*Wie ich Jiří Mahen porträtierte* [Jak jsem portrétoval Jiřího Mahena]); Zdeněk Rotrekl (*Brünner Litanei* [Brněnská litanie]); Zdeněk Řezníček (*Römerplatz in Brünn* [Římské náměstí v Brně in: Soukromá archeologie, 1984]); Jaroslav Seifert (*Glaub, wir würden um Geltung bangen* [Věř, za nic bychom nestáli in: Pozdrav Františkovi Halasovi, 1949]); Jan Skácel (*Ich muß die Stadt* [Město které musím in: Odlévání do ztraceného vosku, 1984]); Josef Suchý (*Wanderschaft der Muse Thalia* [Putování múzy Thálie in: Putování múzy Thálie, 1984]); Jan Trefulka (*Genius loci* [Génius loci]); Milan Uhde (*Syndrom einer belagerten Stadt* [Syndrom obleženého města]); Zdena Zábranská (*Innehalten in Brünn* [Zastavení v Brně in: Portrét mladé ženy, 1982]); Jindřich Zogata (*Krautmarkt* [Zelný rynek in: S koně dolů, 2001]); eseje: Milena Flodrová (*Das Toleranzgen* [Geny tolerance]); Jiří Hlušička (*Sieben aus Brünn* [Sedm z Brna]); Jan Jelínek (*Die Botschaft des Anthropos* [Poselství Anthroposu]); Richard Jeřábek (*Sing, Nachtigall, sing ein Liedchen* [Zazpívaj, slavíčku, zaspívaj písničku]); Marie Krčmová (*Über die Sprache der Stadt Brünn* [Nad jazykem města Brna]); Josef Němec (*Historische Inspirationen* [Historické inspirace]); Jiří Pernes (*Stadt der Persönlichkeiten* [Město osobností]); Ivan Ruller (*Bekanntnisse eines Architekten* [Vyznání architekta]); Jan Sedlák (*Bau des Jahrhunderts* [Stavba století]); Eduard Schmidt (*Stadt der Bildung und der Wissenschaften* [Město vzdělání a vědy]); Václav Svoboda (*Die Botschaft der Brünner Messen* [Poselství brněnských trhů]); Miloš Štědroň (*Brünn: einige musikalische Marginalien* [Brno: několik hudebních marginálií]); Dušan Uhlíř (*Moraviae Metropolis* [Moraviae metropolis]).
- 1938. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 16. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2008. 238 s. (Fischer, 9264) ISBN 978-3-596-29264-6.
- 1939. KUNDERA, Milan.** *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 6. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2008. 162 s. ISBN 978-3-596-14357-3.
- 1940. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth. 7. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2008. 150 s. (Fischer-Taschenbücher, 13088) ISBN 978-3-596-13088-7.
- 1941. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 18. Auflage. München: Hanser, 2008. 300 s. ISBN 978-3-446-14105-6.
- 1942. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. [Rheda-Wiedenbrück, Gütersloh]: RM-Buch-und-Medien-Vertrieb; [Wien]: [Buchgemeinschaft Donauland], 2008. 403 s. (Lieblingsbücher – die kleine feine Reihe)
- 1943. KUNDERA, Milan.** *Der Vorhang* [Le rideau: essai en sept parties, 2005]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2008. 223 s. (Fischer, 17332) ISBN 978-3-596-17332-7.
- 1944. KUŤÁK, Jaroslav** (psáno KUTAK, Jaroslav). *Tod unter Par: Kriminalroman*

- [Zločin na golfu, 2005]. Přel. Jaroslav Kuťák. Dortmund: Grafit, 2008. 188 s. (Grafit, 559) ISBN 978-3-89425-559-6.
- 1945. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 3. Auflage. Düsseldorf: Sauerländer, 2008. 166 s. ISBN 978-3-7941-6001-3.
- 1946. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2008. 155 s. (dtv, 21045) ISBN 978-3-423-21045-4.
- 1947. LISTOPAD, František.** *Jahrmarkt; Böhmen* [Jarmark in: První věty, 1996; Vzduch in: První věty, 1996]. Ed., přel. a doslov napsal Eduard Schreiber, il. Christian Thanhäuser. Ottensheim an der Donau: Thanhäuser, 2008. 146 s. ISBN 978-3-900986-66-7.
Dále obsahuje: *Final Rondi* [Final Rondi, 1992]; *Aus meinem Leben* [Černý, bílý, nevím in: Daleko blízko, 1993].
- 1948. LOMOVÁ, Lucie.** *Goldene tschechische Märchen: [Comics nach Karel Jaromír Erben]* [Zlaté české pohádky: [komiks podle Karla Jaromíra Erbena], 2008]. Přel. Markus Pape, il. Lucie Lomová. Praha: Práh, 2008. 93 s. ISBN 978-80-7252-226-2.
Komiksově zpracování českých pohádek Karla Jaromíra Erbena.
- 1949. MARKOVÁ, Marta.** *Auf ins Wunderland!: das Leben der Alice Rühle-Gerstel* [Auf ins Wunderland!, 2007]. 2., durchges. Auflage. Innsbruck; Wien; Bozen: StudienVerlag, 2008. 530 s. ISBN 978-3-7065-4328-6.
Napsáno v němčině.
- 1950. MASARYK, Tomáš Garrigue.** *Die Weltrevolution: Erinnerungen und Betrachtungen 1914–1918* [Světová revoluce, 1925]. Přel. Camill Hoffmann. Hannover: HZ, 2008. XVII, 555 s. (Die EU und ihre Ahnen im Spiegel historischer Quellen. Reihe 8, 11) ISBN 978-3-940899-18-7.
Reprint vydání z roku 1925.
- 1951. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Bäcker.* Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 23 s. ISBN 978-3-89603-110-5.
- 1952. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. [22] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 1953. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: Leiv, 2008. [12] s. ISBN 978-3-89603-125-9.
- 1954. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 23 s. ISBN 978-3-89603-100-6.
- 1955. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. [12] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 1956. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 63 s. ISBN 978-3-928885-85-0.
- 1957. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf feiert Weihnachten* [Krtek a Vánoce]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 31 s. ISBN 978-3-89603-081-8.
- 1958. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 30 s. ISBN 978-3-89603-080-1.
- 1959. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Augsburg: Weltbild, 2008. 30 s. (Die schönsten Kindergeschichten der DDR; Weltbild-SammlerEditionen)
- 1960. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und die Hasenfamilie* [Krtek a maminka, 2002]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 53 s. ISBN 978-3-89603-090-0.
- 1961. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte* [Jak krtek uzdravil myšku, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. [Leipzig]: LeiV, 2008. 87 s. ISBN 978-3-89603-067-2.
- 1962. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Farben* [Krtek a barvy, 2007]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2008. [12] s. ISBN 978-3-89603-311-6.
- 1963. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Zahlen* [Krtek a čísla, 2007]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2008. [12] s. ISBN 978-3-89603-312-3.
- 1964. NĚMCOVÁ, Božena.** *Die Grossmutter = (Babička)* [Babička, 1855]. Přel. Kamill Eben, il. Karel Hruška. [Mitterfels]: Vitalis, 2008. 392 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 978-3-89919-095-3.
- 1965. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen.* Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. Praha; [Furth im Wald]: Vitalis, 2008. 115 s. ISBN 978-3-89919-062-5.
Výběr z pohádek.
- 1966. NERUDA, Jan.** *Kleinseitner Geschichten* [Povídky malostranské, 1878]. Přel. Franz Jurenka, il. Karel Hruška, doslov napsal Hugo Rokyta.

- Ungekürzte Ausgabe. [Praha]: Vitalis, 2008. 347 s. (Bibliotheca Bohemica) ISBN 978-3-89919-016-8.
- 1967. NEUBERGER, Karel a Zdeněk EYER.** *Mythen und Sagen über Untertagebau in Stříbro/Mies* [Mýty a báje stříbrského podzemí, 2008]. Il. Tereza Zbránková. Stříbro: Hornicko-historický spolek, 2008. 78 s. ISBN 978-80-254-1534-4.
- 1968. ODA, Milena.** *Der Briefschreiber*. Berlin: Matthes & Seitz, 2008. 228 s. ISBN 978-3-88221-700-1.
Napsáno v němčině.
- 1969. PAVEL, Ota.** *Der Tod der schönen Rehböcke* [Smrt krásných srnců, 1971]. Přel. Elisabeth Borchardt, il. Kitty Kahane. Frankfurt am Main: Büchergilde, 2008. 172 s. ISBN 978-3-940111-52-4.
- 1970. PAVEL, Ota.** *Der Tod der schönen Rehböcke* [Smrt krásných srnců, 1971]. Přel. Elisabeth Borchardt. Frankfurt am Main; Wien; Zürich: Büchergilde Gutenberg, 2008. 172 s. ISBN 978-3-7632-5963-2.
- 1971. POKER, Deny** [=BOKROVÁ, Denisa]. *Endlich – ich liebe...: Gedichte*. Předmluvu napsala Christa Saitz. Rottenburg: Mauer-Verlag Kriese, 2008. 68 s. ISBN 978-3-86812-151-3.
Částečně bilingvní vydání.
- 1972. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten: Roman* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. Düsseldorf: Sauerländer, 2008. 263 s. ISBN 978-3-7941-8081-3.
- 1973. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten: Roman* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. 2. Auflage. Düsseldorf: Sauerländer, 2008. 263 s. ISBN 978-3-7941-8081-3.
- 1974. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten: Roman* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2008. 264 s. ISBN 978-3-7373-6208-5.
- 1975. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wir treffen uns, wenn alle weg sind: Roman* [Tanec trosečníků, 2006]. 2. Auflage. Düsseldorf: Sauerländer, 2008. 303 s. ISBN 978-3-7941-8055-4.
- 1976. REICH, Helena.** *Nasses Grab: Roman* [čes. vyd. Mokřý hrob, 2013]. München: Blanvalet, 2008. 474 s. (Blanvalet, 37038) ISBN 978-3-442-37038-2.
Napsáno v němčině.
- 1977. REINEROVÁ, Lenka.** *Mandelduft: Erzählungen* [Mandelduft, 1998, čes. vyd. Vůně mandlí, 2004]. 3. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2008. 144 s. (Aufbau-Taschenbücher, 1781) ISBN 978-3-7466-1781-7.
Napsáno v němčině.
- 1978. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001]. 6. Auflage. Berlin: Aufbau Taschenbuch Verlag, 2008. 269 s. ISBN 978-3-7466-1168-6.
Napsáno v němčině.
- 1979. RUDIŠ, Jaroslav.** *Grandhotel: Roman* [Grandhotel, 2006]. Přel. Eva Profousová. München: Luchterhand, 2008. 237 s. (Sammlung Luchterhand, 62139) ISBN 978-3-630-62139-5.
- 1980. RŮŽIČKA, Oldřich.** *Der Schatz des Captain Kidd* [Poklad kapitána Williama Kidda, 2007]. Přel. Martina Fischer, il. Jan Klimeš. Mannheim: Meyers, 2008. 55 s. ISBN 978-3-411-07073-2.
- 1981. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2008. 174 s. ISBN 978-3-928885-22-5.
- 1982. SCHREIBER, Eduard, ed.** *Ludvík Kundera*. Přel. Eduard Schreiber, Ludvík Kundera, il. Ludvík Kundera. Wilhelmshorst: Märkischer Verlag, 2008. 31 s. (Poesiealbum, 281) ISBN 978-3-931329-81-5.
Výbor z díla L. Kundery.
- 1983. SKLENIČKOVÁ, Jaroslava.** *Als Junge wäre ich erschossen worden...: die Geschichte der jüngsten Lidicer Frau* [Jako chlapce by mě zastřelili...: příběh nejmladší lidické ženy, 2006]. Ed. Jana Havlíková, přel. Ilka Giertz. Prag: Prostor, 2008. 199 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-80-7260-178-3.
- 1984. STAVARIČ, Michael.** *Magma: Roman*. St. Pölten; Salzburg: Residenz Verlag, 2008. 243 s. ISBN 978-3-7017-1506-0.
Napsáno v němčině.
- 1985. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael). *Nkaah: Experimente am lebenden Objekt*. Idstein: Kookbooks, 2008. 119 s. (Reihe Prosa, 10) ISBN 978-3-937445-28-1.
Napsáno v němčině.
- 1986. STAVARIČ, Michael.** *Stillborn: Roman* [Stillborn, 2006, čes. vyd. Mrtvorozená Eliška Frankensteinová, 2010]. 2. Auflage. St. Polten; Salzburg: Residenz Verlag, 2008. 171 s. ISBN 978-3-7017-1440-7.
Napsáno v němčině.
- 1987. STAVARIČ, Michael, ed.** *Neue Literatur aus Tschechien*. Přel. Michael Stavarič, Julia Miesenböck, Eva Profousová, předmluvu napsala Gertraude Zand. *Lichtungen: Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik*, 2008, 29(116), s. 44–87. ISSN 1012-4705.
Antologie české prózy a poezie: Radka Denemarková (*Das Geld von Hitler* [ukázka z:

- Peníze od Hitlera, 2006]); Petra Hůlová (*Manches wird geschehen* [ukázka z: Cirkus Les Mémoires, 2005]); Jakuba Katalpa (*Kann man Erdreich essen?* [ukázka z: Je hlína k snědku?, 2006]); Věra Nosková (*Wir nehmen, was kommt* [Bereme, co je, 2005]); Jan Novák (*Die Macht der Mächtigen* [ukázka z: Zatím dobrý, 2004]); Kateřina Rudčenkova (*André* [ukázka z: Noci, noci, 2004]); David Zábranský (*Schwäche für einen jeden anderen Strand* [ukázka z: Slabost pro každou jinou pláž, 2006]); poezie: Jiří Gruša, Jonáš Hájek, Patrik Ouředník, Marek Šindelka, Marie Štastná.
- 1988. STAVARIČ, Michael a Renate HABINGER.** *BieBu, oder, Ameisen haben vom Blütenbestäuben wirklich keine Ahnung!: wie: mein Bienen- und Blümchenbuch* [čes. vyd. Včelíkář aneb Mravenci nemají o opylování vskutku ani ponětí!: moje včelí knížka, 2009]. Il. Renate Habinger. St. Pölten; Salzburg: Residenz Verlag, 2008. [32] s. ISBN 978-3-7017-2034-7. Napsáno v němčině.
- 1989. ŠINDELÁŘOVÁ, Olga.** *Kleinen Bienenkönigin* [Malá včelí královna, 2008]. Il. Olga Šindelářová. Hradec Králové: Tschechischen Imkerbund, 2008. 134 s. ISBN 978-80-903646-7-7.
- 1990. ŠKRÁBEK, Josef.** *Die gestrige Angst: Deutsche und Tschechen – Schwierige Nachbarschaft in der Mitte Europas: ein autobiographischer Essay* [Včerejší strach, 2006, c2002]. Přel. Liane Klozarová, Josef Škrábek, předmluvu napsal Václav Havel. 2., überarb. Auflage. Brno: Stilus; Dresden: Neisse Verlag, 2008. 485 s. ISBN 978-80-87122-01-3 (Stilus); 978-3-940310-21-7 (Neisse Verlag).
- 1991. URBAN, Miloš.** *Im Dunkel der Kathedrale: Roman* [Stín katedrály: božská krimikomedie, 2003]. Přel. Sophia Marzloff. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2008. 251 s. (dtv, 21052) ISBN 978-3-423-21052-2. **PMK**
- 1992. VANEK, Marcel.** *Spiritualität auf der Erde* [Duchovno na zemi, 2008]. Přel. David Mohelsky. Praha: Milahelp, 2008. 230 s. ISBN 978-80-903909-6-6.
- 1993. VANEK, Tereza.** *Die Träume der Libussa: historischer Roman.* Berlin: Ullstein, 2008. 556 s. (Ullstein, 26777) ISBN 978-3-548-26777-7. Napsáno v němčině.
- 1994. VOTÝPKA, Vladimír.** *Böhmischer Adel: Familiengeschichten* [Příběhy české šlechty, 1995]. Přel. Walter Reichel, Simin Reichel. 2., unveränderte Auflage. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 2008. 383 s. ISBN 978-3-205-77592-8.
- 1995. WAGNEROVÁ, Alena, ed.** *Helden der Hoffnung: die anderen Deutschen aus den Sudeten, 1935–1989* [čes. vyd. A zapomenuti vejdeme do dějin...: Němci proti Hitlerovi, 2010]. Úvodní slovo napsala Lenka Reinerová, esej napsal Stefan Dölling. Berlin: Aufbau, 2008. 272 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-3-351-02657-8. Sborník vzpomínek pamětníků.
- 1996. WAGNEROVÁ, Magdalena.** *Sagen aus dem alten Prag* [Pověsti staré Prahy, 2007]. Přel. Kristina Kallert. Praha: Plot, 2008. 142 s. (Kořeny = Wurzeln, 2) ISBN 978-80-86523-85-9.
- 1997. WALLAS, Armin A. a Andrea M. LAURITSCH, eds.** *Jakov Lind – Ota Pavel.* Text z češ. přel. Maria Hammerich-Maier. Wien: Lit, 2008. 198 s. (Mnemosyne, 31) ISBN 978-3-8258-1350-5. Antologie textů židovských autorů, z českých autorů: Ota Pavel (*Der Hang der toten Rehböcke* [Smrt krásných srnců in: Smrt krásných srnců, 1971]).
- 1998. WEIL, Jiří.** *Sechs Tiger in Basel: Erzählungen* [Šest tygrů v Basileji in: Mír, 1949; et al.]. Ed. Urs Heftrich, Bettina Kaibach, přel. a doslov napsala Bettina Kaibach, komentář napsal Michael Špirit. Lengwil-Oberhofen: Libelle, 2008. 221 s. ISBN 978-3-905707-16-8. **PMK** Výbor z díla.
- 1999. WEIß, Norbert, ed.** *Bardinale 2008.* Dresden: N. Weiß, 2008. 84 s. (Signum. Sonderheft, 11) ISSN 1438-9355. Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2008: Petr Čermák, Petr Motýl, Ladislav Puršl, Tereza Šimůnková. Multilingvní vydání.
- 2000. WEISSOVÁ, Helga.** *Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt/Terezín = Maluj, co vidíš: kresby jednoho dítěte z Terezína = Draw what you see: a child's drawings from Theresienstadt* [Zeichne, was Du siehst, 1998]. 2. Auflage. Göttingen: Wallstein, 2008. 167 s. ISBN 3-89244-316-5. Multilingvní vydání.
- 2001. ZONOVÁ, Anna.** *Zur Strafe und als Belohnung: Roman = Za trest a za odměnu* [Za trest a za odměnu, 2004]. Přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt; Wien; Ljubljana; Sarajevo: Wieser, 2008. 845 s. (Zwei) ISBN 978-3-85129-664-8. Bilingvní vydání.
- 2009**
- 2002. BINAR, Ivan.** *Vom Tier Jaromír: Erzählungen.* Přel. Markéta Kappla, David Binar, překlad lektorovala Christa Rothmeier, il. Svato Zapletal. Horn: Thurnhof, 2009. 37 s. (Oxohyph, 2009, 1) ISBN 978-3-900678-01-2. Bibliofilie.
- 2003. BRDEČKOVÁ, Tereza.** *Das Jahrbuch des versteckten Gartens: Roman* [Šahrazád a král, 2000]. Přel. Hana Hadas. München: btb, 2009. 235 s. (btb, 73734) ISBN 978-3-442-73734-5.

- 2004. BRDEČKOVÁ, Tereza.** *Das Jahrbuch des versteckten Gartens: Roman* [Šahrazád a král, 2000]. Přel. Hana Hadas. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-02616-5.
E-kniha.
- 2005. [BŘEZINOVÁ, Ivona, ed.]** *Ža horizontem = Hinter dem Horizont*. Přel. Hedvika Baníková, předmluvu napsali Daniela Drobečková, Alfred Wolfsteiner. Sokolov: Městská knihovna Sokolov; Schwandorf: Stadtbibliothek Schwandorf, 2009. 96 s. ISBN 978-80-254-7221-7.
Sbírka pův. povídek účastníků semináře pod vedením Ivony Březinové: Magda Drechslerová (*Alles hat seinen Preis* [Něco za něco]); Lisa Gaman [=Alžběta Hromadová] (*Orangenbad* [Pomerančová koupel]); Luděk Jaša (*Königreich Ovinium* [Oviniové království]); Jana Kuderová (*Tödliche Lotterie* [Smrtící loterie]); Tomáš Murár (*The Great Wall of China* [The Great Wall of China]); Dominika Šimková (*Du, Krabbe, ich glaube, wir haben ein Problem* [Ty, krabe, asi máme problém]); Kateřina Veselá (*Du stinkst, Mieze!* [Smrdíš, kočko!]). Bilingvní vydání.
- 2006. CIKÁN, Ondřej.** *Gedichte aus New Mexico*. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2009. 13 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 17)
Napsáno v němčině.
- 2007. ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová. Berlin: Aufbau-Taschenbuch, 2009. 328 s. (Aufbau-Taschenbücher, 6109) ISBN 978-3-7466-6109-4.
- 2008. DENEMARKOVÁ, Radka.** *Ein herrlicher Flecken Erde: Roman* [Peníze od Hitlera, 2006]. Přel. Eva Profousová. [Stuttgart]: Deutsche Verlags-Anstalt, 2009. 293 s. ISBN 978-3-421-04404-4.
- 2009. DENEMARKOVÁ, Radka.** *Ein herrlicher Flecken Erde: Roman* [Peníze od Hitlera, 2006]. Přel. Eva Profousová. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-03703-1.
E-kniha.
- 2010. DOLISTOVÁ, Marie.** *Paní Ždislava z Lemberka = Pani Żdzisława z Lemberka = Knjeni Żdzisława z Lemberka = Frau Ždislawa aus Lemberg = Sinjorino Ždislava de Lemberk = Lady Ždislava from Lemberk* [Paní Zdislava z Lemberka in: Zarostlé stezky, 2002]. Přel. do něm. Michaela Wolf. Praha: Řád, 2009. 99 s. ISBN 978-80-86673-15-8.
Multilingvní vydání.
- 2011. DUJKOVÁ, Eleonora.** *Immer nach Hause* [Vzpomínání, 2009]. Přel. Monica Šebová. Praha: SPBU, 2009. 71 s., [36] s. obr. příl. ISBN 978-80-903138-8-0.
- 2012. DUTKA, Edgar.** *Fräulein, der Hundefänger kommt!* [Slečno, ras přichází, 2004]. Přel. Julia Hansen-Löve. Wien: Braumüller Literaturverlag, 2009. 233 s. ISBN 978-3-99200-000-5. **PMK**
- 2013. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 4. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2009. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.
- 2014. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 8. Auflage. München: Langen Müller, 2009. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 2015. FILIP, Ota.** *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 9. Auflage. München: Langen Müller, 2009. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 2016. FLUSSER, Vilém.** *Kommunikologie weiter denken: die „Bochumer Vorlesungen“*. Ed. Silvia Wagnermaier, Siegfried Zielinski, předmluvu napsal Friedrich A. Kittler, doslov napsala Silvia Wagnermaier. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 320 s. (Fischer, 18145) ISBN 978-3-596-18145-2.
Napsáno v němčině.
- 2017. FUČÍKOVÁ, Renáta.** *Die Bibel: Abbildungen und Geschichten aus dem Alten und Neuen Testament* [Bible: obrazy a vyprávění ze Starého a Nového zákona, 2009]. Přel. Uršula Sedmidubská, korektury něm. překladu Jürgen Ostmeier, il. Renáta Fučíková. Praha: Aventinum, 2009. [166] s. ISBN 978-80-86858-95-1.
- 2018. FÜRNBURG, Louis.** *Lebenslied: ausgewählte Gedichte*. Ed. Gerhard Wolf, Alena Fürnberg. [Leipzig]: Faber & Faber, 2009. 120 s. ISBN 978-3-86730-098-8.
Výbor z díla. Napsáno v němčině.
- 2019. FÜRNBURG, Louis.** *Mozart-Novelle und Die Begegnung in Weimar* [Mozart-Novelle, 1947, čes. vyd. Amadé a Casanova, 1950; Die Begegnung in Weimar, 1952, čes. vyd. Setkání ve Výmaru, 1972]. Předmluvu napsal Ulrich Völkel. [Weimar]: wtv, 2009. 173 s. (Weimarer Texte) ISBN 978-3-941830-01-1.
Napsáno v němčině.

- 2020. GOLDSTÜCKER, Eduard a Eduard SCHREIBER.** *Von der Stunde der Hoffnung zur Stunde des Nichts: Gespräche.* Předmluvu napsal Antonín J. Liehm, doslov napsal Eduard Schreiber. Wuppertal: Arco, 2009. 225 s. (Arco Wissenschaft) ISBN 978-3-938375-07-5.
Rozhovor Eduarda Goldstückera a Eduarda Schreiberova.
- 2021. GRYGA, Pavel.** *Pozdrav z Frýdlantu n. O. = Gruss aus Frýdlant n. O.* Přel. Jana Sanitrová, Ehrentraud Weber, il. Marcela Brodová, František Konvička, předmluvu napsal Jiří Mořkovský. Ostrava: Montanex, 2009. 31 s. ISBN 978-80-7225-296-1.
Bilingvní vydání.
- 2022. HALMAY, Petr.** *Schlusslichter: Gedichte* [Koncová světla, 2005]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2009. 71 s. ISBN 978-3-902113-61-0. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 2023. HAŠEK, Jaroslav.** *Die schönsten Geschichten.* Ed. a doslov napsal Viktor Böll, přel. Rudolf Feigl. Berlin: Aufbau, 2009. 300 s. ISBN 978-3-351-03265-4.
Výbor z díla.
- 2024. HOBIZAL, František.** *Wurzeln im Schreinerland: eine Böhmerwaldnovelle der Jahre 1945/46* [Schreinerské kořeny, 1996]. Přel. Helfried Reischl. Riedlhütte: Ohetaler, 2009. 174 s. ISBN 978-3-941457-11-9.
- 2025. HOFMAN, Ota.** *Luzie, der Schrecken der Straße* [Lucie, postrach ulice, 1984]. Přel. Josef Feigl. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag, 2009. 186 s. ISBN 978-3-473-34789-6.
- 2026. HOFMAN, Ota a Jindřich POLÁK** (psáno Jindřich POLAK). *Die fantastischen Abenteuer des Pan Tau.* Nově převyprávěl Folke Tegetthoff, il. Karsten Teich. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2009. 279 s. ISBN 978-3-473-34746-9.
- 2027. HOFMAN, Ota a Jindřich POLÁK** (psáno Jindřich POLAK). *Neue Abenteuer von Pan Tau.* Nově převyprávěl Folke Tegetthoff, il. Karsten Teich. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2009. 344 s. ISBN 978-3-473-34798-8.
- 2028. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. V, 1949–1955: Wein; Angst; Schmerz: deutsch-tschechische Ausgabe* [Vino in: Lamento, 1970, pův. in: Trialog, 1964; Strach in: Lamento, 1970, pův. in: Trialog, 1964; Bolest in: Lamento, 1970, pův. Bolest, 1965]. Přel. Viktoria Funk-Nešić, na překladu spoluprac. Urs Heftrich, komentář sepsali Viktoria Funk-Nešić, Urs Heftrich, Michael Špirit, doslov napsala Viktoria Funk-Nešić. Heidelberg: Winter, 2009. 544 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 6) ISBN 978-3-8253-5522-7. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 2029. HOLUB, Josef.** *Bonifaz und der Räuber Knapp: Roman* [Bonifaz und der Räuber Knapp, 1996]. 4. Auflage. Weinheim: Beltz & Gelberg, 2009. 241 s. ISBN 978-3-407-74135-6.
Napsáno v němčině.
- 2030. HRUBÍN, František a Zdeněk MILER.** *Das Küken im Kornfeld* [Kuřátko a obilí, 1953]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-332-1.
- 2031. HRUBÝ, Josef.** *Mon cher Arcimboldo = Liebling Arcimboldo* [Miláček Arcimboldo, 2007]. Přel. do něm. Waltraud Seidlhofer, přel. do franc. Rüdiger Fischer. Rimbach: Forêt, 2009. 116 s. (Voies, 24) ISBN 978-3-941042-15-5.
Bilingvní vydání.
- 2032. HŮLOVÁ, Petra.** *Manches wird geschehen: Roman* [Cirkus Les Mémoires, 2005]. Přel. Michael Stavarič. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-02471-0.
E-kniha.
- 2033. HŮRKOVÁ, Klára.** *Abziehbilder in der Luft: Gedichte – deutsch und tschechisch = Obtisky ve vzduchu: básně – německy a česky.* Sankt Ingbert: Thaleia, 2009. 73 s. ISBN 978-3-924944-87-2.
Napsáno v němčině. Bilingvní vydání.
- 2034. JANÁČEK, Leoš.** *Thema con variazioni: Briefwechsel mit seiner Frau Zdenka und seiner Tochter Olga* [Thema con variazioni: korespondence s manželkou Zdeňkou a dcerou Olgou, 2007]. Ed. čes. vyd. Svatava Příbáňová, ed. něm. vyd. Jakob Knaus, přel. Pamela Zurkirch. Kassel; Basel; London; New York; Praha: Bärenreiter, 2009. 380 s. ISBN 978-3-7618-2127-5.
Výbor z korespondence.
- 2035. JANOUGH, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Schlaf schön, Greta* [Ingrid ska sova, 2008]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Hamburg: Ellermann, 2009. [28] s. ISBN 978-3-7707-5023-8.
- 2036. JIRÁSEK, Alois.** *Chodische Freiheitskämpfer* [Psohlavci, 1886]. Přel. Bohuš Lepař. Rudolstadt; Berlin: Greifenverlag, 2009. 336 s. (GreifenFundstücke) ISBN 978-3-86939-063-5.
- 2037. KAINAR, Josef a Zdeněk MILER.** *Beim Friseur wird viel erzählt* [Posmíval se konipásek, 1985]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-331-4.

- 2038. KAMENÍČEK, Jan.** *Du kannst mein Angesicht nicht schauen.* Přel. Eva Berglová. Brno: Tribun EU, 2009. 165 s. ISBN 978-80-7399-851-6.
Obsahuje: *Das Haus* [Dům, 1990]; *Der Totengräber* [Hrobník in: Daidalova zoufalství, 2003].
- 2039. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Ausgestoßen: ein Roman aus Südböhmen* [Vypovězen, 1914]. Přel. Anna Jelinek. Riedlhütte: Ohetaler Verlag, 2009. 191 s. ISBN 978-3-941457-21-8.
- 2040. KLOSTERMANN, Karel.** *Die Odyssee des Gerichtsdieners Mastílek = Odyssea soudního sluhy* [Odyssea soudního sluhy, 1910]. Přel. Gunter Vogl. Riedelhütte: Ohetaler Verlag, 2009. 99 s. ISBN 978-3-941457-10-2.
- 2041. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Der vollendete Kavalier das Drama von Ludwigsthal; [eine düstere Familiengeschichte der Spiegelglasfabrikanten – Familie Abele in Ludwigsthal]* [Dokonalý kavalír, 1922]. Přel. Anna Jelinek. Riedelhütte: Ohetaler Verlag, 2009. 58 s. ISBN 978-3-941457-20-1.
- 2042. KOHOUT, Pavel.** *Die Schlinge: Roman* [Smyčka, 2008]. Přel. Aleš Půda, na překladu spoluprac. Friederike Gürbig. Berlin: Osburg, 2009. 302 s. ISBN 978-3-940731-26-5.
- 2043. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Doktorspiele.* München: cbt, 2009. 158 s. ISBN 978-3-570-16022-0.
Napsáno v němčině.
- 2044. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Doktorspiele.* München: E-Books der Verlagsgruppe Random House, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-02563-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2045. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Hip und Hop und Trauermarsch* [Hip und Hop und Trauermarsch, 2006, čes. vyd. Hiphop a smuteční marš, 2008]. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-01426-1.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2046. KRATOCHVIL, Jiří.** *Brünner Erzählungen* [výběr z: Brněnské povídky, 2007]. Ed. a přel. Johanna Posset. Wien: Braumüller Literaturverlag, 2009. 210 s. ISBN 978-3-99200-001-2. **PMK**
- 2047. KRAUS, Ivan.** *Bitte, sei nicht verrückt = Prosím tě, neblázni* [Prosím tě, neblázni!, 1978]. Přel. Jindra Strnad. Praha: Garamond, 2009. 181 s. ISBN 978-80-7407-029-7.
Bilingvní vydání.
- 2048. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.) a **Jiří Zdeněk NOVÁK** (psáno J. Z. NOVÁK). *Die lustige Grille* [Cvrček a mravenci]. Il. Vojtěch Kubašta. Leipzig: LeiV, 2009. [14] s. ISBN 978-3-89603-328-4.
- 2049. KUKLOVÁ-JÍŠOVÁ, Božena** (psáno JÍŠOVÁ, Božena). *Stumme Schönheit: Erinnerungen an Frauen im tschechoslowakischen Gulag* [Krásná nemá paní, 2002]. Přel. Albert Hoffmann. Halle (Saale): Hasenverlag, 2009. 117 s. (Edition Zeitgeschichte(n), 2) ISBN 978-3-939468-46-2.
- 2050. KUNDERA, Milan.** *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth. 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 281 s. (dtv, 19104; AutorenBibliothek) ISBN 978-3-423-19104-3.
- 2051. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal autor. 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 340 s. (dtv, 12730) ISBN 978-3-423-12730-1.
- 2052. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 39. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 300 s. (Fischer-Taschenbücher, 5992) ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2053. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 450 s. ISBN 978-3-596-51097-9.
- 2054. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 11. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 415 s. (Fischer, 10672) ISBN 978-3-596-10672-1.
- 2055. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzolff. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 254 s. (dtv, 25301: Großdruck) ISBN 978-3-423-25301-7.
- 2056. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzolff. Ungekürzte Ausgabe, 2. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 155 s. (dtv, 21045) ISBN 978-3-423-21045-4.
- 2057. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzolff. Ungekürzte Ausgabe, 3. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 155 s. (dtv, 21045) ISBN 978-3-423-21045-4.

- 2058. LEJSKOVÁ, Alena a Jana HRONOVÁ.** *Vybrané pověsti Budějovic a okolí = Auserwählte Sagen aus Budweis und Umgebung.* 2., upr. vyd. České Budějovice: Merkantil, 2009. 83 s. ISBN 978-80-260-0510-0.
Bilingvní vydání.
- 2059. LOMOVÁ, Lucie.** *Goldene tschechische Märchen: [Comics nach Karel Jaromír Erben]* [Zlaté české pohádky: [komiks podle Karla Jaromíra Erbena], 2008]. Přel. Markus Pape, il. Lucie Lomová. Wattenheim, Pfalz: Salleck Publications, 2009. 96 s. ISBN 978-3-89908-342-2.
Komiksově zpracování českých pohádek Karla Jaromíra Erbena.
- 2060. MIKŠÍČEK, Petr.** *Tváře Krušnohoří: podoby, příběhy a proměny regionu mezi Chebem a Ústím nad Labem = Gesichter des Erzgebirges: Bilder, Menschen, Wandlungen: ein Porträt der Region zwischen Eger und Aussig.* Přel. Angela Lindner, Felix Ruschke. Sokolov: Fornica Graphics, 2009. 654 s. ISBN 978-80-87194-07-2.
Bilingvní vydání.
- 2061. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Bäcker.* Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. 23 s. ISBN 978-3-89603-110-5.
- 2062. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-125-9.
- 2063. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. 23 s. ISBN 978-3-89603-102-0.
- 2064. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-127-3.
- 2065. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. 23 s. ISBN 978-3-89603-101-3.
- 2066. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. 39 s. ISBN 978-3-89603-057-3.
- 2067. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. 63 s. ISBN 978-3-928885-97-3.
- 2068. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Augsburg: Weltbild, [2009]. 61 s. (Weltbild-SammlerEditionen; Die schönsten Kindergeschichten der DDR)
- 2069. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2070. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Augsburg: Weltbild, [2009?]. 30 s. (Weltbild-SammlerEditionen; Die schönsten Kindergeschichten der DDR)
- 2071. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der Regenschirm* [Krtek a paraplíčko, 1991]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Augsburg: Weltbild, [2009?]. 30 s. (Weltbild-SammlerEditionen; Die schönsten Kindergeschichten der DDR)
- 2072. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf im Zoo* [Krtek v ZOO]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [10] s. ISBN 978-3-89603-318-5.
- 2073. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf rätselt, wie das ist* [Krtek hádá, jak to je, 2007]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-330-7.
- 2074. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Tiere* [Krtek a zvířátka, 2006]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [10] s. ISBN 978-3-89603-317-8.
- 2075. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Maulwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2076. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und seine Helfer* [Krtek a malí pomocníci, 2006]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2009. [12] s. ISBN 978-3-89603-329-1.
- 2077. MOTL, Stanislav.** *Lída Baarová & Joseph Goebbels: die verfluchte Liebe einer tschechischen Schauspielerin und des stellvertreters des Teufels* [Lída Baarová & Joseph Goebbels: prokletá láska české herečky a ďáblova náměstka, 2009]. Přel. Karina Szüczová. Prag: Eminent, 2009. 247 s. (Schatten des dritten Reiches) ISBN 978-80-7281-387-2.
- 2078. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 4. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2009. 29 s. ISBN 978-3-359-01653-3.
- 2079. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen.* Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. 3. Auflage. Mitterfels: Vitalis, 2009. 116 s. (Vitalis MärchenReich) ISBN 978-3-89919-062-5.
Výběr z pohádek.

- 2080. ODA, Milena.** *Mehr als Meer* [Pěkné vyhlídky, 2006]. Ägypten: Edition Bibliotheca Alexandrina, 2009. 1 sv.
Divadelní hra. Bilingvní německo-arabské vydání.
- 2081. OTTER, Jiří Josef.** *Hinter Gitter und Stacheldraht: auch ein wenig anders: die Geschichte eines jungen Gefangenen während des Nazi-Protectorats und des Zweiten Weltkriegs, der lernte, sein Schicksal gemäß dem biblischen Glauben anzunehmen* [Za mřížemi a dráty, také trochu jinak, 2008]. Přel. Ivona Linhart. Praha: Kalich, 2009. 115 s. ISBN 978-80-7017-117-2.
- 2082. PACOVSKÁ, Květa.** *Der kleine Blumenkönig* [Der kleine Blumenkönig, 1991]. Il. Květa Pacovská. Neue, veränd. Auflage. Bargteheide: Minedition, 2009. [34] s. ISBN 978-3-86566-205-7.
- 2083. PETIŠKA, Eduard a Zdeněk MILER.** *Geschichten von Kindern und Tieren* [O dětech a zvířátkách, 1955]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2009. 62 s. ISBN 978-3-89603-327-7.
- 2084. PLATZOVÁ, Magdaléna.** *Aarons Sprung* [Aaronův skok, 2006]. Přel. Kathrin Janka. Frankfurt am Main: Büchergilde, 2009. 251 s. ISBN 978-3-940111-61-6.
- 2085. PLATZOVÁ, Magdaléna.** *Aarons Sprung* [Aaronův skok, 2006]. Přel. Kathrin Janka. Frankfurt am Main; Wien; Zürich: Büchergilde Gutenberg, 2009. 251 s. ISBN 978-3-7632-6249-6.
- 2086. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Fabian, der Felsenhocker* [pův. pod názvem 2 x 9 = Hamster, 1994, čes. vyd. Kryštofe, neblbni a slez dolů!, 2004]. Il. Dagmar Geisler. Buxtehude: Verlag an der ESTE, 2009. 63 s.
- 2087. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten: Roman* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. 3. Auflage. Düsseldorf: Sauerländer, 2009. 263 s. ISBN 978-3-7941-8081-3.
- 2088. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Wir treffen uns, wenn alle weg sind* [Tanec trosečníků, 2006]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 303 s. (Fischer, 80812: Generation) ISBN 978-3-596-80812-0.
- 2089. PUNČOCHÁŘ, Miroslav.** *Demokratie total.* Přel. Zuzana Finger. Einmaliger Privatdruck. Kirchseeon: Peter Ludewig, 2009. [4] s.
- 2090. RÁČEK, Milan.** *Hochzeiten: Heiratsgeschichten, die man gerne verheimlicht hätte = Vznesené okamžiky: svatební příběhy, které by raději měly zůstat utajeny.* Přel. Adéla Ráček Seidlová. Mödling – Maria Enzersdorf: Roesner, 2009. 155 s. (ArtesLiteratur) ISBN 978-3-902300-46-1.
Bilingvní vydání.
- 2091. REICH, Helena.** *Engelsfall: Kommissar David Anděl ermittelt.* München: Blanvalet, 2009. 382 s. (Blanvalet, 37332) ISBN 978-3-442-37332-1.
Napsáno v němčině.
- 2092. REICH, Helena.** *Nasses Grab: Roman* [Nasses Grab, 2008, čes. vyd. Mokřý hrob, 2013]. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-01963-1.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2093. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Geheimnis der nächsten Minuten* [Das Geheimnis der nächsten Minuten, 2007, čes. vyd. Čekárny mého života, 2007]. Berlin: Aufbau, 2009. 123 s. (Aufbau-Taschenbücher, 2471) ISBN 978-3-7466-2471-6.
Napsáno v němčině.
- 2094. REYNOLDS, Michael, ed.** *Mauern: zehn Geschichten, um sie zu überwinden* [čes. vyd. 1989 – příběhy zdí, 2010]. Text z češ. přel. Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová, il. Henning Wagenbreth. Berlin: Jacoby & Stuart, 2009. 87 s. ISBN 978-3-941087-69-9.
Antologie textů, z českých autorů: Jiří Kratochvil (*Johánek und der King* [Johánek a king]).
- 2095. REYNOLDS, Michael, ed.** *Mauern: zehn Geschichten, um sie zu überwinden* [čes. vyd. 1989 – příběhy zdí, 2010]. Text z češ. přel. Kathrin Liedtke, Milka Vagadayová, il. Henning Wagenbreth. Frankfurt am Main; Wien; Zürich: Büchergilde Gutenberg, 2009. 87 s. ISBN 978-3-7632-6256-4.
Antologie textů, z českých autorů: Jiří Kratochvil (*Johánek und der King* [Johánek a king]).
- 2096. RUDIŠ, Jaroslav.** *Grandhotel: Roman* [Grandhotel, 2006]. Přel. Eva Profousová. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2009. Online zdroj. ISBN 978-3-641-02438-3.
E-kniha.
- 2097. RŮŽIČKA, Oldřich.** *Der Schatz des Mondgottes: die Abenteuer von Dan und John Howard auf ihrer Suche nach den 42 Büchern der Weisheit und dem Schatz des ägyptischen Gottes Thot* [Poklad boha Thovta, 2009]. Přel. Martina Fischer, il. Jan Klimeš. Mannheim: Meyers, 2009. [43] s. ISBN 978-3-411-08413-5.
- 2098. SKÁCEL, Jan.** *Kleine Weile: Gedichte.* Přel. Reiner Kunze. Limitierte Auflage. Mainz: Leuchtkäfer, 2009. [41] s. (Werkverzeichnis, 1)
- 2099. STAVARIČ, Michael.** *Böse Spiele: Roman.* München: Beck, 2009. 154 s. ISBN 978-3-406-58240-0.
Napsáno v němčině.
- 2100. STAVARIČ, Michael.** *Terminifera: Roman* [Terminifera, 2007]. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 2009. 143 s. (dtv, 13799) ISBN 978-3-423-13799-7.
Napsáno v němčině.

2101. TŮMA, Tomáš [a **Oldřich RŮŽIČKA**]. *Graviton: eine fantastische Weltreise* [Graviton: palubní deník z cesty kolem světa v létajícím stroji Alfonse Cailleteta, 2009]. Přel. Christian Dreller, il. Tomáš Tůma. Hamburg: Oetinger, 2009. 63 s. ISBN 978-3-7891-8454-3.

2102. VANEK, Tereza. *Chinatown: Roman*. Sulzbach im Taunus: Helmer, 2009. 348 s. ISBN 978-3-89741-286-6.
Napsáno v němčině.

2010

2103. BELCREDI, Carl Michael. *Jaro Wolkenkratzer: Regen ist ein Kind der Sonne* [Jaro Mrakobijec]. Wien: Ibera-Verlag, 2010. 314 s. (Poetica Moraviae, 5) ISBN 978-3-85052-282-3.

2104. CIKÁN, Ondřej. *Dunkle Geschenke: irgendwann feierst auch du Geburtstag*. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2010. [30] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 19)
Napsáno v němčině.

2105. CIKÁN, Ondřej. *Die Opferung*. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2010. [46] s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 20)
Napsáno v němčině.

2106. ČAPEK, Jindra. *London für Kinder* [London für Kinder, 2002]. Il. Jindra Čapek. Neue überarb. Auflage. Zürich: Bohem Press, 2010. [18] s. ISBN 978-3-85581-382-7.

2107. ČAPEK, Karel. *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. Berlin: Aufbau, 2010. 133 s. ISBN 978-3-351-03306-4.

2108. ČAPEK, Karel. *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Marcela Euler, il. Anna Luchs. Frankfurt am Main: Schöffling, 2010. 175 s. ISBN 978-3-89561-591-7.

2109. [DVOŘÁK, Antonín] a Jaroslav KVAPIL. *Rusalka: lyrisches Märchen in drei Akten, Op. 114* [Rusalka, 1901]. Libreto Jaroslava Kvapila přel. Irene Wehr, Simona Mehnert. München: Bayerische Staatsoper, [2010]. 103 s.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.

2110. DVOŘÁK, Václav a Jan MAZANEC. *Eine tschechische Biografie* [Čím to je, že jste tak klidný?, 2008]. Přel. Gabriela Kašková. Kostelní Vydří:

Karmelitánské nakladatelství, 2010. 255 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-80-7195-418-7.

Rozhovor Jana Mazance s Václavem Dvořákem.

2111. ERBEN, Eva. *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 5. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2010. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.

2112. FAKTOR, Jan. *Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman* [čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015]. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2010. 636 s. ISBN 978-3-462-04188-0.

Napsáno v němčině.

2113. FAKTOR, Jan. *Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman* [Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman, 2010, čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015]. 2. Auflage. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2010. 636 s. ISBN 978-3-462-04188-0.

Napsáno v němčině.

2114. FAKTOR, Jan. *Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman* [Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman, 2010, čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015]. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2010. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-462-30190-8.

Napsáno v němčině. E-kniha.

2115. FILIP, Ota. *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 10. Auflage. München: Langen Müller, 2010. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.

Napsáno v němčině.

2116. FILIP, Ota. *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005]. Sonderproduktion, 11. Auflage. München: Langen Müller, 2010. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.

Napsáno v němčině.

2117. FILIP, Ota. *Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter* [Das Russenhaus, 2005, čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005].

- Sonderproduktion, 12. Auflage. München: Langen Müller, 2010. 240 s. ISBN 978-3-7844-6016-1.
Napsáno v němčině.
- 2118. HAKL, Emil.** *Treffpunkt Pinguinhaus: Spaziergänge mit dem Vater: Novelle* [O rodičích a dětech, 2002]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller Literaturverlag, 2010. 180 s. ISBN 978-3-99200-012-8. **PMK**
- 2119. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: Leidenschaft und Geduld in Zeiten des Glaubens und des Unglaubens [Die Geschichte von Zachäus heute]* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidoval Johannes Langer. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2010. 257 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2120. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: Leidenschaft und Geduld in Zeiten des Glaubens und des Unglaubens [Die Geschichte von Zachäus heute]* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidoval Johannes Langer. 2. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2010. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2121. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Berlin: Aufbau Digital, 2010. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8412-0072-3.
E-kniha.
- 2122. HRABAL, Milan.** *Gedichte*. Ed. Peter HUCKAUF. Berlin: Neue Freiheit; Peter HUCKAUF, 2010. [11] s. (Chimaere, 70)
- 2123. HRUŠKA, Emil.** *Das Pferd am Fallschirm: Erzählungen aus dem tschechisch-deutschen Grenzland* [My, hoši ze Sudet, 2005]. Přel. Hans Lindemann. [Leipzig]: Engelsdorfer Verlag, 2010. 79 s. ISBN 978-3-86901-919-2.
- 2124. HŮLOVÁ, Petra.** *Endstation Taiga* [Stanice Tajga, 2008]. Přel. Michael Stavarič. München: Luchterhand Literaturverlag, 2010. 478 s. (Sammlung Luchterhand, 62191) ISBN 978-3-630-62191-3.
- 2125. HŮLOVÁ, Petra.** *Endstation Taiga* [Stanice Tajga, 2008]. Přel. Michael Stavarič. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2010. Online zdroj. ISBN 978-3-641-04811-2.
E-kniha.
- 2126. HŮLOVÁ, Petra.** *Kurzer Abriss meines Lebens in der mongolischen Steppe: Roman* [Paměť mojí babičce, 2002]. Přel. Christa Rothmeier. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2010. Online zdroj. ISBN 978-3-641-03546-4.
E-kniha.
- 2127. JANÁČEK, Leoš.** *Káta Kabanova: opera o 3 jednáních: podle A. N. Ostrovského „Bouře“ v překladu Vinc. Červinky = Katja Kabanowa: Oper in 3 Akten nach A. N. Ostrowskij's „Gewitter“ in der Übersetzung von Vinc. Červinka* [Káta Kabanová, 1921]. Na motivy díla A. N. Ostrovského, ed. Charles Mackerras, přel. Max Brod, klavírní výtah upravil Břetislav Bakala. Wien; London; New York: Universal Edition, 2010. 1 klavírní výtah (163 s.). ISBN 978-3-7024-2398-8.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.
- 2128. JANÁČEK, Leoš.** *Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních na libreto Leoše Janáčka podle prózy Rudolfa Těsnohlídka = Das schlaue Füchlein: Oper in drei Akten = The cunning little vixen: opera in three acts* [Příhody lišky Bystroušky, 1924]. Na motivy prózy Rudolfa Těsnohlídka, ed. Jiří Zahradka, přel. do něm. Max Brod, přel. do angl. Norman Tucker, okomentoval Charles Mackerras. Wien: Universal Edition, 2010. CI, 457 s. ISBN 978-3-7024-6763-0.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 2129. JANÁČEK, Leoš.** *Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních = Das schlaue Füchlein: Oper in drei Akten = The cunning little vixen: opera in three acts* [Příhody lišky Bystroušky, 1924]. Na motivy prózy Rudolfa Těsnohlídka, ed. Jiří Zahradka, přel. do něm. Max Brod, přel. do angl. Norman Tucker, okomentoval Charles Mackerras. Wien: Universal Edition, 2010. 1 klavírní výtah (LXXV, 224 s.). ISBN 978-3-7024-6843-9.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 2130. KARADI, Eva a Regine MÖBIUS, eds.** *Die Wende begann am Balaton*. Texty čes. autorů přel. z češ. Mira Sonnenschein, Rolf Simmen, z angl. Rolf Simmen. Leipzig: Plöttner, 2010. 416 s. ISBN 978-3-95537-031-2, 978-3-86211-000-1.
Sbírka esejí, z českých autorů: Václav Havel (rozhovor s Adamem Michnikem: *Was es braucht, ist eine existenzielle Revolution*); Martin M. Šimečka (*Die Generation meines Vaters*); Josef Škvorecký (*Die Anwerbung von Jarka, Deckname „Die Säge“, zum informellen Mitarbeiter des Geheimdienstes – Eine Spitzelgeschichte*); Miroslav Balaščík (*Žwei Geschichten: über Kundera und den Abschluss der Samtenen Revolution*).
- 2131. KLOSTERMANN, Karel.** *Ein gastliches Haus = Hostiný dům* [Hostinný dům, 1899?]. Přel. Gerold Dvorak. Passau: Karl Stutz, 2010. 224 s. ISBN 978-3-88849-056-9.
- 2132. KOHOUT, Pavel.** *Mein tolles Leben mit Hitler, Stalin und Havel: Erlebnisse – Erkenntnisse* [To byl můj život??, 2005–2006]. Přel. Marcela Euler, Silke Klein, Aleš Půda, úvodní slovo napsal Jiří Gruša. Berlin: Osburg, 2010. 564 s. ISBN 978-3-940731-48-7.

- 2133. KOLÁŘ, Josef.** *Kater Schnurr mit den blauen Augen* [Z deníku kocoura Modroočka, 1965]. Převypr. do něm. Otfried Preußler, il. Helena Zmatlíková. Leipzig: LeiV, 2010. 111 s. ISBN 978-3-89603-023-8.
- 2134. KOMÁREK, Stanislav.** *Das schwarze Häuschen: Roman* [Černý domeček, 2004]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller Literaturverlag, 2010. 320 s. ISBN 978-3-99200-006-7. **PMK**
- 2135. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Fifi poppt den Elch*. Riedstadt: Ariel, 2010. 99 s. ISBN 978-3-930148-46-2.
Napsáno v němčině.
- 2136. KRATOCHVIL, Jiří.** *Das Versprechen des Architekten* [Slib: rekviem na padesátá léta, 2009]. Přel. Julia Hansen-Löve, Christa Rothmeier. Wien: Braumüller Literaturverlag, 2010. 383 s. ISBN 978-3-99200-005-0. **PMK**
- 2137. KRAUS, Ivan.** *Odpoledne s labutí = Nachmittag mit Schwan* [výběr z: Prosím tě, neblázni!, 1978]. Přel. Jindra Strnad. Praha: Garamond, 2010. 225 s. (Zweisprachiger Text mit einem Kommentar = Nezkrácený text s komentářem) ISBN 978-80-7407-042-6.
Bilingvní vydání.
- 2138. KUNDERA, Ludvík.** *El do Ra Da (da): Sonderdruck zum 85. Geburtstag des Autors am 22. März 2005* [El do Ra Da (da), 1984]. Přel. Eduard Schreiber. 3. Auflage. Wuppertal: Arco Verlag, 2010. [28] s. (Collarco, 1) ISBN 978-3-938375-11-2.
Bilingvní vydání.
- 2139. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth. 7. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2010. 305 s. (dtv, 12790) ISBN 978-3-423-12790-5.
- 2140. KUNDERA, Milan.** *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2010. 206 s. (Fischer, 18129) ISBN 978-3-596-18129-2.
- 2141. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 40. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2010. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2142. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. 4. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2010. 155 s. (dtv, 21045) ISBN 978-3-423-21045-4.
- 2143. LISTOPAD, František.** *Tristan, oder, Der Verrat des Intellektuellen* [Tristan čili Zrada vzdělance, 1954]. Přel. a doslov napsal Eduard Schreiber. Berlin: Matthes & Seitz Berlin, 2010. 221 s. ISBN 978-3-88221-546-5. **PMK**
- 2144. MÁCHA, Karel Hynek.** *Máj = Der Mai* [Máj, 1836]. Ed. Lukáš Novosad, Miloslav Uličný, Astrid Winter, přel. Bernard Alois Rambousek, předmluvu napsal Miloslav Uličný, doslov napsala Astrid Winter. Praha: Splav!, 2010. 179 s. (Plav do kapsy, 2) ISBN 978-80-904839-0-3.
Bilingvní vydání.
- 2145. MACHAR, Josef Svatopluk.** *Rom: geschrieben 1906–1907* [Řím, 1907]. Přel. Emil Saudek, předmluvu sepsali a okomentovali Heidi Beutin, Wolfgang Beutin. Badenweiler: Wissenschaftlicher Verlag Bachmann, 2010. 515 s. (Rara, rariora, rarissima, 1) ISBN 978-3-940523-05-1.
- 2146. MILER, Zdeněk.** *Das faule Mädchen: ein tschechisches Märchen* [O líné holce]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [32] s. ISBN 978-3-89603-351-2.
- 2147. MILER, Zdeněk.** *Das große Maulwurf Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka, 2012]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-355-0.
- 2148. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krték cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [24] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 2149. MILER, Zdeněk.** *Das Maulwurf Reise Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka na cestách, 2012]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-354-3.
- 2150. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krték a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-126-6.
- 2151. MILER, Zdeněk.** *Maus und Maulwurf feiern Geburtstag* [Narozeniny, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [16] s. ISBN 978-3-89603-192-1.
- 2152. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krték ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. 63 s. ISBN 978-3-928885-85-0.
- 2153. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krték a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. [6. Auflage.] Leipzig: LeiV, 2010. 32 s. ISBN 978-3-89603-080-1.
- 2154. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Entweder oder: der Maulwurf und die Gegensätze* [Krték a rozdíly, 2010]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [10] s. ISBN 978-3-89603-352-9.

- 2155. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maukwurf und die Zahlen* [Krtek a čísla, 2007]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-312-3.
- 2156. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maukwurf und die Zauberwörter* [Krtek a kouzelná slovíčka, 2009]. Leipzig: LeiV, 2010. [10] s. ISBN 978-3-89603-338-3.
- 2157. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Maukwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2158. MILER, Zdeněk a Josef BRUKNER.** *Der Tag des Maukwurfs* [Krtkův den, 1991]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. [12] s. ISBN 978-3-89603-130-3.
- 2159. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maukwurf im Frühling* [Krtek a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [14] s. ISBN 978-3-89603-279-9.
- 2160. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maukwurf im Herbst* [Krtek a podzim, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2010. [14] s. ISBN 978-3-89603-289-8.
- 2161. MORAVA, Jiří** (psáno MORAVA, Georg J.). *Promovaný sluha = Der promovierte Lohndiener*. Doslov napsal Ivo Koudelka. Praha: Regulus, 2010. 75 s. ISBN 978-80-86279-34-3.
Bilingvní vydání.
- 2162. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 6. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2010. 29 s. ISBN 978-3-359-01653-3.
- 2163. OCHOVÁ, Sheila** (psáno OCH, Sheila). *Karel, Jarda und das wahre Leben* [Peníze a uličníci]. Přel. Miroslav Novák. München: Süddeutsche Zeitung GmbH, 2010. 170 s. (Deutscher Jugendliteraturpreis, 16) ISBN 978-3-86615-828-3.
- 2164. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Haus der Barfüßigen* [Dům bosého, 2004]. Přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2010. 79 s. ISBN 978-3-7076-0320-0.
- 2165. PACOVSKÁ, Květa.** *Eins, fünf, viele* [Eins, fünf, viele, 1990]. Il. Květa Pacovská. Neue, veränd. Auflage. Bargteheide: Minedition, 2010. [28] s. ISBN 978-3-86566-118-0.
- 2166. PACOVSKÁ, Květa.** *Farben des Tages* [Couleurs du jour, 2010]. Přel. z franc. Ingrun Wimmer, il. Květa Pacovská. Hamburg: Carlsen; [Aladin], 2010. [168] s. ISBN 978-3-551-51745-6 (Carlsen); 978-3-8489-0036-7 (Aladin).
- 2167. PATOČKA, Jan.** *Ketzerische Essays zur Philosophie der Geschichte* [Kacířské eseje o filosofii dějin, 1980]. Přel. Sandra Lehmann, předmluvu napsal Paul Ricœur, studii napsal Jacques Derrida, doslov napsal Hans Rainer Sepp. Berlin: Suhrkamp, 2010. 240 s. (Suhrkamp-Taschenbuch Wissenschaft, 1854) ISBN 978-3-518-29454-3.
- 2168. PETIŠKA, Eduard a Zdeněk MILER.** *Der Märchenopa erzählt* [Pohádkový dědeček, 1958]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2010. 87 s. ISBN 978-3-89603-144-0.
- 2169. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Wir müssen uns irgendwie ähnlich sein: Roman* [Žluté oči vedou domů, 2007]. Ed. Mirko Kraetsch, přel. Michael Stavarič. St. Pölten; Salzburg: Residenz, 2010. 206 s. ISBN 978-3-7017-1524-4.
- 2170. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. Mannheim: Sauerländer, 2010. 175 s. ISBN 978-3-7941-6172-0.
- 2171. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Na překladu spoluprac. Vojta Pokorný. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2010. 160 s. ISBN 978-3-7373-6191-0.
- 2172. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Elias und die Oma aus dem Ei* [Eliáš a babička z vajíčka, 2002]. Il. Marion Goedelt. Neuausgabe. Mannheim: Sauerländer, 2010. 127 s. ISBN 978-3-7941-6178-2.
- 2173. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten: Roman* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. 4. Auflage. Düsseldorf; Mannheim: Sauerländer, 2010. 263 s. ISBN 978-3-7941-8105-6.
- 2174. PROCHÁZKOVÁ, Lenka, ed.** *Křížové cesty: příběhy lidí, kteří opustili vlast bez naděje na návrat, ten se však uskutečnil = Kreuzwege: Geschichten von Menschen, die ihre Heimat für immer verliessen, und doch wieder zurückkehrten*. Přel. Hella Vokounová, předmluvu napsala Helena Kanyar Becker, doslov napsala Martina Špatná. Praha: Prostor, 2010. 100, 119 s. ISBN 978-80-7260-233-9.
Příběhy českých emigrantů ve Švýcarsku zpracované formou rozhovorů, povídek a reportáží studentkami Literární akademie Josefa Škvoreckého: Karolína Babíčková (*Mit dem Schlüssel um den Hals* [Klíč na krku]); Michaela Breitkopfová (*Das Ticken von Schweizer Uhren* [Tikání švýcarských hodinek]); Nela Čtvrtníčková (*Abgerissene Brücken* [Spálené mosty]); Tereza Hauková (*Es ist nicht wichtig, wo man lebt, sondern wie* [Není důležité, kde žiješ, ale jak]); Tereza Janečková (*Emigrantin aus familiären Gründen* [Emigrantka z rodinných důvodů]); Lucie Stotter (*Ein Emigrantentraum* [Žejdlík mléka: rozhovor s Otou Širokým]); Nina Šeblová (*Seltsame Ferien* [Divné prázdniny]); Martina Špatná (*Die Reise dorthin und wieder zurück* [Cesta tam a zase zpátky]); Helena Štichová

- (*Vier stationen* [Čtvero zastavení]); Karolína Vyskočilová (*Schwanengesang* [Labutí zpěv]); Kristýna Znamenáčková (*Ein Prager Stein* [Pražský kámen]). Bilingvní vydání.
- 2175. RÁČEK, Milan.** *Der helle Weg in die Dunkelheit: Roman.* St. Pölten: Literaturedition Niederösterreich, 2010. 271 s. ISBN 978-3-902717-09-2.
Napsáno v němčině.
- 2176. ŘÍZEK, Tomáš.** *Berlin für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!]* [Berlin für Kinder, 2003]. Přepřac. Ulrike Gerold. Neu überarb. Auflage. Zürich: Bohem Press, 2010. [16] s. (Komm mit!) ISBN 978-3-85581-395-7.
- 2177. ŘÍZEK, Tomáš.** *Paris für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!]* [Paris für Kinder, 2002]. Přepřac. Ulrike Gerold. Neu überarb. Auflage. Zürich: Bohem Press, 2010. [16] s. (Komm mit!) ISBN 978-3-85581-381-0.
- 2178. SALAJKOVÁ, Ilona.** *Tajemné pověsti kraje pod Pálavou a Weinviertelu = Geheimnisvolle Sagen um die Pollauer Berge und aus dem Weinviertel.* Přel. Milan Vácha, il. Jirí Hiršl. Mikulov: ZO ČSOP Adonis, 2010. 66 s. ISBN 978-80-254-6896-8.
Bilingvní vydání.
- 2179. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knižka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2010. 174 s. ISBN 978-3-928885-22-5.
- 2180. SOUČKOVÁ, Milada.** *Bel Canto* [Bel canto, 1944]. Přel. a okomentoval Eduard Schreiber, životopis sepsal Kristián Suda. Berlin: Matthes & Seitz Berlin, 2010. 311 s. ISBN 978-3-88221-531-1. **PMK**
- 2181. STANOVSKÁ, Sylvie a Manfred KERN, eds.** *Alttschechische Liebeslyrik: Texte, Übersetzungen und Kommentar.* Wien: Praesens, 2010. XXXIV, 239 s. (Praesens Textbibliothek, 7) ISBN 978-3-7069-0404-9.
Antologie staročeské poezie. Bilingvní vydání.
- 2182. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Weinheim; Basel; Berlin: Kinderbuchverlag, 2010. [30] s. ISBN 978-3-358-02140-8.
- 2183. Staré pověsti Rýmařovska = Römerstädter Sagen.** Přel. z původních německých podkladů Ludmila Zimková, přel. do něm. Otto Spitzer. Rýmařov: Sdružení obcí Rýmařovska, 2010. 129 s. ISBN 978-80-254-8486-9.
Bilingvní vydání.
- 2184. STAVARIČ, Michael.** *Dějã-vu mit Pocahontas; Raritan river.* Wien: Czernin, 2010. 103 s. ISBN 978-3-7076-0326-2.
Napsáno v němčině.
- 2185. STAVARIČ, Michael.** *Europa: eine Litanei* [Europa: eine Litanei, 2005]. 2., vom Autor erw. und überarbeitete Auflage. Idstein; Berlin: Kookbooks, 2010. 205 s. (Prosa, 4) ISBN 978-3-937445-13-7.
Napsáno v němčině.
- 2186. STAVARIČ, Michael.** *Stillborn: Roman* [Stillborn, 2006, čes. vyd. Mrtvorozená Eliška Frankensteinová, 2010]. München: Deutscher Taschenbuch-Verlag, 2010. 170 s. (dtv, 13915) ISBN 978-3-423-13915-1.
Napsáno v němčině.
- 2187. STAVARIČ, Michael a Dorothee SCHWAB.** *Die kleine Sensenfrau* [čes. vyd. Děvčátko s kosou, 2015]. Il. Dorothee Schwab. Wien: Luftschacht, 2010. [32] s. ISBN 978-3-902373-55-7.
Napsáno v němčině.
- 2188. STRÁNSKÝ, Oldřich.** *Es gibt keine Gerechtigkeit auf Erden: Erinnerungen eines tschechischen Auschwitz-Überlebenden* [Není spravedlnosti na zemi, 2002]. Ed. Teodor Marjanovič, přel. Anna Knechtel. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 2010. 229 s., [12] s. obr. příl. ISBN 978-3-205-78430-2.
- 2189. ŠMÍD, Jan.** *Mit dem Löwen im Wappen* [Ve znamení lva, 1989]. Přel. Jürgen Ostmeier. Praha: Karolinum, 2010. 702 s. ISBN 978-80-246-1812-8.
- 2190. TOPOL, Jáchym.** *Die Teufelswerkstatt: Roman* [Chladnou zemí, 2009]. Přel. Eva Profousová. Berlin: Suhrkamp, 2010. 200 s. ISBN 978-3-518-42144-4.
- 2191. URBAN, Miloš.** *Mord in der Josefstadt: ein Kriminalroman aus dem alten Prag* [Lord Mord, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch. Berlin: Rowohlt, 2010. 380 s. ISBN 978-3-87134-675-0.
- 2192. URBAN, Miloš.** *Mord in der Josefstadt: ein Kriminalroman aus dem alten Prag* [Lord Mord, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch. Berlin: Rowohlt Digitalbuch, 2010. Online zdroj. ISBN 978-3-644-10611-6.
E-kniha.
- 2193. VANEK, Tereza.** *Die Dichterin von Aquitanien: Roman.* München: Goldmann, 2010. 703 s. (Goldmann, 47226) ISBN 978-3-442-47226-0.
Napsáno v němčině.
- 2194. VANEK, Tereza.** *Die Dichterin von Aquitanien: Roman.* München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2010. Online zdroj. ISBN 978-3-641-04805-1.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2195. VIEWEGH, Michal.** *Engel des letzten Tages: Roman* [Anděl vředního dne, 2007]. Přel. Eva Profousová. Wien: Deuticke, 2010. 126 s. ISBN 978-3-552-06128-6.

- 2196. VOTÝPKA, Vladimír.** *Rückkehr des böhmischen Adels* [Návraty české šlechty, 2000]. Přel. Walter Reichel, Simin Reichel. Wien: Böhlau, 2010. 411 s. ISBN 978-3-205-78290-2.
- 2197. WERNISCH, Ivan.** *Der alte Rabe* [výběr z: Hlava na stole, 2005]. Přel. Zuzana Finger. Kirchseeon: Ludewig, 2010. [4] s.
- 2198. WEIß, Norbert, ed.** *Bardinale 2010*. Dresden: N. Weiß, 2010. 88 s. (Signum. Sonderheft, 13) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2010: Ondřej Buddeus, Iva Kůřilová, Radek Malý, Petr Motýl, Marie Štátná. Multilingvní vydání.
- 2011**
- 2199. BLATNÝ, Ivan.** *Landschaft der neuen Wiederholungen: Gedichte*. Berlin: Oberbaum, 2011. 1 sv. ISBN 978-3-933314-51-2.
- 2200. BUDINSKÝ, Václav.** *Streicheleinheiten für die Seele* [Hlazení duše, 2011]. Přel. Silke Klein, il. Václav Budinský. [Vimperk]: Lucie, 2011. [128] s. ISBN 978-80-87138-31-1.
- 2201. CIKÁN, Ondřej.** *Menandros und Thais: Roman*. Wien: Labor, 2011. 253 s. ISBN 978-3-902800-01-5.
Napsáno v němčině.
- 2202. CIKÁN, Ondřej a Anatol VITOUCH.** *Der obszöne Urlaub: [einige Sammlungen von harten Fick- und Scheißgedichten, gefühlt und 1/1 erlebt]*. Wien: Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 2011. 34 s. (Verein zur Unterstützung Märchenhaften Theaters, 21)
Napsáno v němčině.
- 2203. ČAPEK, Karel** (psáno CAPEK, Karel). *Hordubal* [Hordubal, 1933]. Přel. Otto Pick. Hamburg: tredition, 2011. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8424-8879-3.
E-kniha.
- 2204. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. 2. Auflage. Berlin: Aufbau, 2011. 133 s. ISBN 978-3-351-03306-4.
- 2205. ČAPEK, Karel.** *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová. 2. Auflage. Berlin: Aufbau Verlag, 2011. 328 s. (Aufbau-Taschenbücher, 6109) ISBN 978-3-7466-6109-4.
- 2206. ČAPEK, Karel.** *Mein Gartenjahr: ein literarisch-praktischer Begleiter* [Zahradníkův rok, 1929]. Ed. Norbert Lechleitner. München: Bassermann, 2011. 155 s. ISBN 978-3-572-08005-2.
- 2207. ČAPEK, Karel.** *Mein Gartenjahr: ein literarisch-praktischer Begleiter* [Zahradníkův rok, 1929]. Ed. Norbert Lechleitner. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-641-56577-0.
E-kniha.
- 2208. ČAPEK, Karel a Josef ČAPEK.** *Das Märchen vom Briefträger* [Pohádka poštácká in: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přivažek, 1932]. Il. Josef Čapek. Leipzig: LeiV, 2011. 30 s. ISBN 978-3-89603-366-6.
- 2209. DENEMARKOVÁ, Radka.** *Ein herrlicher Flecken Erde: Roman* [Peníze od Hitlera, 2006]. Přel. Eva Profousová. 2. Auflage. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2011. 293 s. ISBN 978-3-421-04404-4.
- 2210. DUTKA, Edgar.** *Waisenhausgasse 5: Prosa* [U útulku 5, 2003]. Přel. Julia Hansen-Löve. Wien: Braumüller, 2011. 197 s. ISBN 978-3-99200-042-5. **PMK**
- 2211. ERBEN, Karel Jaromír.** *Ein Blumenstrauß mit tschechischer Poesie in deutschen Versen* [výběr z: Kytice z básní Karla Jaromíra Erbena, 1853]. Přel. Georg Ehrfried Chalupa. [Oberursel (Taunus)]: [Grippo], 2011. 137 s. ISBN 978-3-942187-02-2.
- 2212. ERBEN, Karel Jaromír.** *Kytice = Der Blumenstrauß* [Kytice z básní Karla Jaromíra Erbena, 1853]. Přel. Eduard Albert, Marie Kwaysserová, il. Rut Kohn, doslov napsal Pavel Kohn. Passau: Karl Stutz, 2011. 270 s. ISBN 978-3-88849-152-8.
Bilingvní vydání.
- 2213. FAKTOR, Jan.** *Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman* [Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman, 2010, čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2011. 636 s. (Fischer, 18976) ISBN 978-3-596-18976-2.
Napsáno v němčině.
- 2214. FAKTOR, Jan.** *Schornstein: Roman* [Schornstein, 2006]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2011. 283 s. (Fischer, 18975) ISBN 978-3-596-18975-5.
Napsáno v němčině.
- 2215. FLUSSER, Vilém.** *Dinge und Undinge: phänomenologische Skizzen* [Dinge und Undinge, 1993]. Doslov napsal Florian Rötzer. München: Hanser, [2011]. 149 s. (Edition Akzente) ISBN 978-3-446-23940-1.
Napsáno v němčině.

- 2216. FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 11. Auflage. Göttingen: European Photography, 2011. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 978-3-923283-48-4.
Napsáno v němčině.
- 2217. FRIDRICH, Radek.** *Nebožky = Selige*. Přel. Jana Krötzsch, il. Petr Kříž. Opava: Perplex, 2011. 85 s. ISBN 978-80-87370-04-9.
Bilingvní vydání.
- 2218. FUSEK, Katja.** *Die stumme Erzählerin: Roman* [Die stumme Erzählerin, 2006]. 3. Auflage. Riehen; Basel: OSL, 2011. 198 s. ISBN 978-3-9523004-9-7.
Napsáno v němčině.
- 2219. FUSEK, Katja a Valentin HERZOG.** *Mare blu: eine Liebesgeschichte mit Homer: Roman*. Riehen: OSL, 2011. 215 s. ISBN 978-3-9523813-0-4.
Napsáno v němčině.
- 2220. GRUBER, Václav.** *Ich warte bis es dunkel ist: Liebe, Rache, Euthanasia* [Počkám do tmy, 2002]. Přel. Lenka Bauerová. Frankfurt am Main; München; London; New York: Public book media, 2011. 132 s. ISBN 978-3-86369-068-7.
- 2221. GRUŠA, Jiří.** *Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag* [Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag, 2003, pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. 4. Auflage. München; Zürich: Piper, 2011. 225 s. (Piper, 7526) ISBN 978-3-492-27526-2.
- 2222. HALAS, František.** *Töt ich den Schatten der krächzt: Gedichte*. Ed. Antonín Brousek, přel. Manfred Peter Hein, esej napsal Ludvík Kundera. Weilerswist: Liebe, 2011. 144 s. (Poema) ISBN 978-3-941037-77-9.
Bilingvní vydání.
- 2223. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: Leidenschaft und Geduld in Zeiten des Glaubens und des Unglaubens [Die Geschichte von Zachäus heute]* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidovali Angela Demattio, Johannes Langer, Otfried Pustejovsky. 2. Auflage, durchgesehene und verbesserte Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2011. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2224. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: Leidenschaft und Geduld in Zeiten des Glaubens und des Unglaubens [Die Geschichte von Zachäus heute]* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidovali Angela Demattio, Johannes Langer, Otfried Pustejovsky. 3. Auflage, durchgesehene und verbesserte Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2011. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2225. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: Die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidovali Angela Demattio, Johannes Langer, Otfried Pustejovsky. 4., durchgesehene und verbesserte Auflage. Freiburg im Breisgau: Herder, 2011. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2226. HAŠEK, Jaroslav.** *Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. 2. Auflage. Berlin: Aufbau, 2011. 801 s. ISBN 978-3-7466-6108-7.
- 2227. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 2. díl, 1922]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 35. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2011. 321 s. (rororo, 411) ISBN 978-3-499-10411-4.
- 2228. HAVEL, Václav a Erich LESSING.** *Fünfzehn Stimmungen* [výběr z: Dopisy Olze, 1983]. Autor fotografií Erich Lessing. Neumarkt in der Oberpfalz: Reche, 2011. 87 s. (Die Reihe Ligaturen, 3) ISBN 978-3-929566-99-4.
- 2229. HERCÍKOVÁ, Iva a Zdeněk MILER.** *Das Hündchen und die Sonne* [Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu in: O zvědavém štěňátku, 1970]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2011. 31 s. ISBN 978-3-89603-367-3.
- 2230. HERCÍKOVÁ, Iva a Zdeněk MILER.** *Wie das Hündchen Junge haben wollte* [Jak štěňátko chtělo malé pejsky in: O zvědavém štěňátku, 1970]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2011. 31 s. ISBN 978-3-89603-389-5.
- 2231. Herzenslandschaften: Festschrift zum 20-jährigen Jubiläum der grenzüberschreitenden Kooperation des Verbandes deutscher Schriftsteller, Regionalgruppe Ostbayern (VS in ver.di) und des Zentrums westbohemischer Schriftsteller = Krajinny našich srdcí: sborník k oslavě dvacetiletého jubilea přeshraniční spolupráce Regionální skupiny Východní Bavorsko Svazu německých spisovatelů (VS in ver.di) a Střediska západočeských spisovatelů.** Texty z češ. do něm. přel. Walter Annuß, Elfi Hartenstein, texty z něm. do češ. přel. Walter Annuß, Václav Gruber, Tamara Kopřivová, Jaroslava Málková, Vlasta Špinková, kroniku vzájemné spolupráce spolků sepsal Peter Heigl. [Regensburg]: Kern Verlag, 2011. 90 s. ISBN 978-3-934983-40-3.
Sborník pův. textů českých a německých spisovatelů, z českých autorů: Milan Čechura (*Die Landschaft meines Herzens* [Krajina mého srdce]); Karla Erbová (*Sie haben den Baum gefällt* [Skáceli strom]); Ivo Fencl (*Die Landschaft meines Herzens, das Tal Plakánek* [Krajina mého srdce, Plakánek]); Václav Gruber (*Zusammenfluss* [Soutok]); Jiří Hlobil (*Dort zwischen Pilsen und Příbram* [Tam mezi Plzní a Příbramí]); Josef

- Hrubý (*Koterovská Nr. 96* [Koterovská 96]); Tamara Kopřivová (*Auf dem Weg nach Nebillau* [Cestou do Nebílov]); Jaroslava Málková (*Versteckte Pilsener Winkel* [Plzeňská zákoutí]); Lubomír Mikisek (*Was ist das Liebe* [Co je to láska]); Jitka Prokšová (*Raum XY* [Prostor XY]); Jan Sojka (*Ende September* [Na sklonku září]); Vlasta Špinková (*Au revoir & adagio* [Au revoir]). Bilingvní vydání.
- 2232. HOFMAN, Ota.** *Pan Tau* [Pan Tau a tisíc zázraků, 1974]. Přel. Erika Honolka, il. Dorota Wünsch. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag, 2011. 191 s. ISBN 978-3-473-36822-8.
- 2233. HOFMAN, Ota.** *Pan Tau* [Pan Tau a tisíc zázraků, 1974]. Přel. Erika Honolka, il. Dorota Wünsch. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-473-38439-6.
E-kniha.
- 2234. HRUBÝ, Josef.** *Modř nebeská = Himmelsblau* [Modř nebeská, 2009]. Přel. Waltraud Seidlhofer, il. Josef Hrubý. Dönning; Rimbach: Verlag im Wald, 2011. 59 s. ISBN 978-3-941042-32-2.
Bilingvní vydání.
- 2235. JANÁČEK, Leoš.** *Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten* [Z mrtvého domu, 1930]. Na motivy románu Fjodora M. Dostojevského, ed. Jens Schroth, přel. Peter McClintock, Wolfgang Gruber. Berlin: Staatsoper Unter den Linden, 2011. 64 s. (Staatsoper im Schiller Theater, 8)
Obsahuje libreto opery.
- 2236. JANÁČEK, Leoš.** *Vollständige Harmonielehre* [Úplná nauka o harmonii, 1912]. Přel. a okomentovala Kerstin Lücker. Berlin: Frank & Timme; Brno: Editio Janáček, 2011. 517 s. (Kunst-, Musik- und Theaterwissenschaft, 8) ISBN 978-80-904052-5-7.
- 2237. JIRÁSEK, Alois.** *Chodische Freiheitskämpfer: Historisches Gemälde* [Psohlavci, 1886]. Přel. Bohuš Lepař. Hamburg: tredition, 2011. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8424-1973-5.
E-kniha.
- 2238. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Jugenderinnerungen. 1., Im Paradies der Kindheit* [V ráji dětství in: Červánky mého mládí, 1926]. Přel. Helfried Reischl. Riedlhütte: Ohetaler Verlag; Heimatverein d'Ohetaler Riedlhütte, 2011. 108 s. ISBN 978-3-941457-64-5.
- 2239. KOHOUT, Pavel.** *Der Fremde und die Schöne Frau: Roman* [Cizinec a Krásná paní, 2009]. Přel. Silke Klein. Berlin: Osburg, 2011. 285 s. ISBN 978-3-940731-70-8.
- 2240. KOHOUT, Pavel.** *Die lange Welle hinterm Kiel: Roman* [Ta dlouhá vlna za kýlem..., 2000]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Insel Verlag, 2011. 306 s. (Insel-Taschenbuch, 4119) ISBN 978-3-458-35819-0.
- 2241. KOHOUT, Pavel.** *Die lange Welle hinterm Kiel: Roman* [Ta dlouhá vlna za kýlem..., 2000]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Berlin: Insel Verlag, 2011. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-458-77020-6.
E-kniha.
- 2242. KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Joh. Amos Comenii Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichsten Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benamung* [Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazech]. Ed. Uvius Fonticola. Frankfurt am Main: Friedrich-Verlag-Medien, 2011. XLV, 385 s. ISBN 978-3-937446-29-5.
Bilingvní německo-latinské vydání.
- 2243. KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Joh. Amos Comenii Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichsten Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benamung* [Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazech]. Ed. Uvius Fonticola. 2., verb. Auflage. Frankfurt am Main: Friedrich-Verlag-Medien, 2011. XLV, 385 s. ISBN 978-3-937446-29-5.
Bilingvní německo-latinské vydání.
- 2244. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Doktorspiele* [Doktorspiele, 2009]. München: cbt, 2011. 158 s. ISBN 978-3-570-30722-9.
Napsáno v němčině.
- 2245. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Krumme Gurken*. München: cbt, 2011. 269 s. ISBN 978-3-570-16048-0.
Napsáno v němčině.
- 2246. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Tatar mit Veilchen: Roman*. Dresden; Leipzig: Volland & Quist, 2011. 185 s. ISBN 978-3-86391-001-3.
Napsáno v němčině.
- 2247. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Tatar mit Veilchen: Roman*. Dresden: Volland & Quist, 2011. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-86391-009-9, 978-3-86391-010-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2248. KRATOCHVIL, Jiří.** *Femme fatale: Roman* [Femme fatale, 2010]. Přel. Julia Hansen-Löve, Christa Rothmeier. Wien: Braumüller, 2011. 257 s. ISBN 978-3-9920005-0-0. **PMK**
- 2249. KUNDERA, Milan.** *Eine Begegnung* [Une rencontre, 2009]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München: Hanser, 2011. 204 s. ISBN 978-3-446-23555-7.
- 2250. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 17. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2011. 238 s. (Fischer Taschenbücher, 9264) ISBN 978-3-596-29264-6.

- 2251. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 41. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2011. 300 s. ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2252. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. Weinheim; Basel: Beltz & Gelberg, 2011. 244 s. (Gulliver, 1257) ISBN 978-3-407-74257-5.
- 2253. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Die Leute von Želary* [Želary, 2001]. Přel. Sophia Marzloff. Ungekürzte Ausgabe. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2011. 396 s. (dtv, 21275) ISBN 978-3-423-21275-5.
- 2254. LENZ, Ulrich a Stefan WEISS, eds.** „Aus einem Totenhaus“: *Leoš Janáček's letzte Oper*. Hannover: Wehrhahn, 2011. 158 s. ISBN 978-3-86525-185-5.
Obsahuje český a německý text libreta opery Leoše Janáčka (*Aus einem Totenhaus* [Z mrtvého domu, 1930]).
- 2255. LEUBNER, Ulrike et al.** *Die vergessenen Ostereier* [Zapomenutá velikonoční vajíčka, 2011]. Přel. Jarek Radiměřský, Renata Rafa-Radiměřský, Dagmar Martiníková, Sven Dietrich, Dorothea Scholze-Šolcína, předmluvu napsala Blanka Konvalinková, il. Jill Serfin et al. Liberec: Krajská vědecká knihovna, 2011. 69 s. ISBN 978-80-85874-59-4.
Obsahuje texty českých, německých, polských a lužickosrbských autorů, z českých autorů: Milan Bárta (*Das Osterrasseln* [Velikonoční řehtání]); Pavel Brycz (*Bein uns im Unsittendorf* [U nás v Nemravově]); Ivona Březinová (*Die geheimnisvolle Andreasnacht* [Tajemná noc svatého Ondřeje]).
- 2256. MAREK, Jiří, ed.** *Mizející tvář Novohradských hor = Das schwindende Antlitz der Gratzener Berge*. Přel. do něm. Johanka Kubaňová, Markus Pape, přel. do češ. Jan Mareš, il. Oldřich Tripes, autoři fotografií Jiří Marek, Michal Brožek, Vladislav Hošek. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2011. 176 s. ISBN 978-80-254-8293-3.
Antologie česky a německy píšících autorů, z česky píšících: Jiří Čutka, Josef Kroutvor, Jiří Kučera, Jiří Marek, Lukáš Mrkvička, Karel Petrák, Ladislav Stehlík, et al. Bilingvní vydání.
- 2257. MARKOVÁ, Marta.** *Familienalbum: Erzählungen aus Mähren und Böhmen*. Doslov napsal Peter Demetz. Wien: Braumüller, 2011. 205 s. ISBN 978-3-99200-051-7.
Napsáno v němčině.
- 2258. MARKOVÁ, Marta.** *Unglück auf fast allen Seiten: Milena, Staša, Jarmila: Kafkas Elternrevolte und weibliche Rebellion*. Innsbruck: StudienVerlag, 2011. 326 s. ISBN 978-3-7065-4786-4.
Napsáno v němčině.
- 2259. MIKŠÍČEK, Petr.** *Tváře Krušnohoří: podoby, příběhy a proměny regionu mezi Chebem a Ústím nad Labem = Gesichter des Erzgebirges: Bilder, Menschen, Wandlungen: ein Porträt der Region zwischen Eger und Aussig*. Přel. Angela Lindner, Felix Ruschke. Vydání druhé. Sokolov: Fornica Graphics, 2011. 654 s. ISBN 978-80-87194-33-1.
Bilingvní vydání.
- 2260. MILER, Zdeněk.** *Das große Maulwurf Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka, 2012]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2011. [12] s. ISBN 978-3-89603-355-0.
- 2261. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Bäcker*. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. 23 s. ISBN 978-3-89603-110-5.
- 2262. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krték cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [24] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 2263. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krték a potopa]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [12] s. ISBN 978-3-89603-125-9.
- 2264. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krték a potopa]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. 23 s. ISBN 978-3-89603-102-0.
- 2265. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krték a zajíček]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. 23 s. ISBN 978-3-89603-101-3.
- 2266. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und das ABC*. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [24] s. ISBN 978-3-89603-261-4.
- 2267. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krték a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. 23 s. ISBN 978-3-89603-100-6.
- 2268. MILER, Zdeněk.** *Vom Maulwurf und seinen Freunden* [Dětem Zdeněk Miler a Krték, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. 62 s. ISBN 978-3-89603-019-1.
- 2269. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krték ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [10] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2270. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf den kleinen Adler rettete* [Krték a orel, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2011. 79 s. ISBN 978-3-89603-376-5.
- 2271. MILER, Zdeněk** [a Jan ČAREK]. *Die lustige Lokomotive* [O veselé mašince, 1961]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [12] s. ISBN 978-3-89603-250-8.

- 2272. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Tiere* [Krtek a zvířátka, 2006]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. [Leipzig]: LeiV, 2011. [10] s. ISBN 978-3-89603-317-8.
- 2273. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Zauberwörter* [Krtek a kouzelná slovíčka, 2009]. 2. Auflage. Leipzig: Leiv, 2011. [10] s. ISBN 978-3-89603-338-3.
- 2274. MILER, Zdeněk a Josef BRUKNER.** *Der Tag des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [12] s. ISBN 978-3-89603-130-3.
- 2275. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Sommer* [Krtek a léto, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2011. [14] s. ISBN 978-3-89603-280-5.
- 2276. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen.* Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. Mitterfels: Vitalis, 2011. 115 s. (Vitalis MärchenReich) ISBN 978-3-89919-062-5.
Výběr z pohádek.
- 2277. NEZVAL, Vítězslav a Jiří VŠETEČKA.** *Pražský chodec = A Prague flâneur = Le Passant de Prague = Der Prager Spaziergänger = Pražskij pešechod* [výběr z: Pražský chodec, 1938]. Přel. do něm. Johanna Posset, autor fotografií Jiří Všečeka. Praha: Martin Dostoupil, 2011. [238] s. ISBN 978-80-904280-2-7.
Multilingvní vydání.
- 2278. ODA, Milena.** *Ferenc: vyznání lásky k botám = Ferenc: die Liebeserklärung an die Schuhe.* Ed. Veronika Hudečková, přel. z něm. Lenka Housková. Praha: Verzone, 2011. 26, 30 s. (Edice Z, 1) ISBN 978-80-904546-7-5.
Bilingvní vydání.
- 2279. ODA, Milena.** *Nennen Sie mich Diener: ein Roman in drei Teilen.* Dresden: SchumacherGebler, 2011. 168 s. (Edition Petit) ISBN 978-3-941209-06-0.
Napsáno v němčině.
- 2280. ORTEN, Jiří.** *Elegie = Elegien: tschechisch – deutsch* [Elegie, 1946]. Ed., přel. a doslov napsal Peter Demetz. Wuppertal; Wien: Arco, 2011. 109 s. ISBN 978-3-938375-43-3.
- 2281. PACOVSKÁ, Květa.** *Blau, rot, alle: ein Farbenspielbuch.* Il. Květa Pacovská. Neue, veränd. Auflage. Bargteheide: Minedition, 2011. [32] s. ISBN 978-3-86566-134-0.
- 2282. PEROUTKA, Ferdinand.** *Adieu, Jeanne oder Die zweite Chance der Jungfrau: Roman* [Pozdější život panny, 1980]. Přel. a doslov napsala Mira Sonnenschein. Berlin: Elfenbein, 2011. 364 s. ISBN 978-3-941184-07-7. **PMK**
- 2283. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Auch Mäuse kommen in den Himmel...: ...wenn auch nur auf einen Sprung!* [Myši patří do nebe: ...ale jenom na skok, 2006]. Na něm. překladu spoluprac. Anke Beims, il. Marine Ludin. Mannheim: Sauerländer, 2011. 100 s. ISBN 978-3-7941-6189-8.
- 2284. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2011. 263 s. (Fischer, 81001) ISBN 978-3-596-81001-7.
- 2285. PŘÍHODA, Luboš a Jan ŠEBELKA, eds.** *Naše krajina slov: česko-německá čítanka spisovatelů Liberecka = Unsere Wortlandschaft: deutsch-tschechisches Lesebuch der Schriftsteller aus Liberec und dessen Umfeld.* Přel. Róža Domašcyna, Carmen Hanko, Gudrun Heißig, Gustav Just, Jan Kühmeier, Nikola Mizerová, Erwin Scholz, předmluvu napsali Luboš Příhoda, Jan Šebelka. Liberec: Kruh autorů Liberecka, 2011. 143 s., [12] s. obr. příl. ISBN 978-80-904798-2-1.
Antologie prózy a poezie: Pavel Brycz (*Meine verlorene Stadt* [Mé ztracené město, 2008]); Milan Exner (*Der Teich Elsinor* [Rybník Elsinor in: Lakuna aneb Hamlet na kolonádě, 2007]); Otto Hejnic (*Podlena, Nastjenka Elefantchen* [Podlena, Nastěnka Sloneček in: O času a ohni, 2007]); Milan Hrabal (*Auf dem Weg des Schmerzes und Glaubens* [Cestou bolesti a víry, 2010]); Josef Král (*Picknick am Himmelstor* [Piknik u nebeské brány in: Střemhlavý let v kleci, 2010]); Štěpán Kučera (*Das Geheimnis um den Tod des kaiserlichen Astronomen Tycho de Brahe* [Tajemství smrti Tychona Brahe, císařského astronoma, strašlivý příběh z rudolfínské Prahy in: Tajná kronika Rychlých šípů, 2006]); Miloslav Nevrlý (*Das Buch vom Isergebirge* [Kniha o Jizerských horách, 1976]); Bohumil Nuska (*Aus kleinen Begebenheiten* [Malé příběhy, 2009]); Marek Řeháček (*Sudetische Erzählungen* [Sudetské povídky]); Jan Šebelka (*Am Nikolaustag* [Na Mikuláše]); Vlastimil Vondruška (*Von der leidenschaftlichen Weberin* [O vášnivě tkadleně in: Krev na lopuchu, 2008]); Miloš Zapletal (*Ein überraschendes Angebot* [Překvapivá nabídka in: Stezka odvahy, 1982]); poezie: Hana Fousková, Stanislav Kubín, Luboš Příhoda, Marek Sekyra, Ludvík Středa. Bilingvní vydání.
- 2286. PUNČOCHÁŘ, Miroslav.** *Unweit von der Unendlichkeit* [Nedaleko nekonečna, 2004]. Přel. Zuzana Finger, Sabine Podrabská. Neckenmarkt: Novum Eco, 2011. 297 s. ISBN 978-3-9900709-5-6.
- 2287. RÁČEK, Milan.** *Heilige Nächte: Weihnachtsgeschichten, die man gerne verheimlicht hätte = Štědré večery: vánoční příběhy, které by raději měly zůstat utajeny.* Přel. Adéla Ráček Seidlová. Mödling; Maria Enzersdorf: Edition Roesner, 2011. 169 s. (ArtesLiteratur) ISBN 978-3-902300-53-9.
Bilingvní vydání.
- 2288. RADISCH, Iris a Eberhard RATHGEB, eds.** *Wir haben es satt!: warum Tiere keine Lebensmittel sind.* Text z češ. přel. Karl-Heinz Jähn. St. Pölten; Salzburg: Residenz Verlag, 2011. 259 s. ISBN 978-3-7017-1576-3.
Antologie textů, z českých autorů: Bohumil Hrabal (*Die Katze Autitschko* [Autíčko in: Život bez smokingu, 1986]).

- 2289. RŮŽIČKA, Oldřich.** *Das alte Ägypten: 3D-Pop-up* [čes. vyd. Tajemství Egypta, 2012]. Přel. Verlagsservice4kids (Wien). Gütersloh; München: Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2011. [30] s. (Der Kinder-Brockhaus) ISBN 978-3-577-07599-2.
- 2290. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Prodaná nevěsta: komická zpěvohra ve třech jednáních = Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten = The bartered bride: comic opera in three acts* [Prodaná nevěsta, 1866]. Text do něm. přel. Kurt Honolka. Praha: Bärenreiter Praha, 2011. 1 klavírní výtah (XIX, 337 s.). (Bärenreiter Urtext) ISMN 979-0-2601-0493-8.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 2291. STAVARIČ, Michael.** *Böse Spiele: Roman* [Böse Spiele, 2009]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2011. 154 s. (dtv, 14035) ISBN 978-3-423-14035-5.
Napsáno v němčině.
- 2292. STAVARIČ, Michael.** *Böse Spiele: Roman* [Böse Spiele, 2009]. München: C.H. Beck, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-406-61527-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2293. STAVARIČ, Michael.** *Brenntage: Roman* [čes. vyd. Dny ohňů, dny spálenišť, dny popela, 2016]. München: C. H. Beck, 2011. 230 s. ISBN 978-3-406-61265-7.
Napsáno v němčině.
- 2294. STAVARIČ, Michael.** *Brenntage: Roman* [čes. vyd. Dny ohňů, dny spálenišť, dny popela, 2016]. München: C. H. Beck, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-406-61266-4.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2295. STAVARIČ, Michael.** *Déjà-vu mit Pocahontas: eine Geschichte* [Déjà-vu mit Pocahontas, 2010]. Hamburg: Literatur-Quickie, 2011. 46 s. ISBN 978-3-942212-33-5.
Napsáno v němčině.
- 2296. STAVARIČ, Michael** (STAVARIC, Michael). *Manchmal denke ich immer noch mit den Fingerspitzen.* Purkersdorf: mcpublish, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-902797-10-0 (epub), 978-3-902797-11-7 (pdf).
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2297. STAVARIČ, Michael a Deborah SENGL.** *Nadelstreif & Tintenzisch: ein Bestiarium.* Il. Deborah Sengl. Innsbruck; Wien: Haymon Verlag, 2011. 172 s. ISBN 978-3-85218-695-5.
Napsáno v němčině.
- 2298. STAVARIČ, Michael** (STAVARIC, Michael) a **Renate HABINGER.** *Gaggalagu* [Gaggalagu, 2006]. Il. Renate Habinger. 2. Auflage. Indstein: Kookbooks, 2011. 47 s. (Reihe Kinderbuch, 2) ISBN 978-3-937445-21-2.
Napsáno v němčině.
- 2299. STAVARIČ, Michael a Renate HABINGER.** *Hier gibt es Löwen.* Il. Renate Habinger. St. Pölten; Salzburg: Residenz, 2011. [34] s. (Nilpferd in Residenz) ISBN 978-3-7017-2084-2.
Napsáno v němčině.
- 2300. ŠMAUS, Martin.** *Mach mal Feuer, Kleine: Roman* [Děvcátko, rozdělej ohníček: Na cikňi na bari, čarav tro voďori, 2005]. Přel. Eva Profousová. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2011. 358 s. (dtv, 24827: Premium) ISBN 978-3-423-24827-3.
- 2301. TOPOL, Jáchym a Karel CUDLÍN.** *Unterwegs in den Osten* [Cestou na východ, 2008]. Ed. Manfred Rothenberger, Kathrin Mayer, přel. Eva Profousová, autor fotografií Karel Cudlín. Nürnberg: Verlag für Moderne Kunst, 2011. 176 s. ISBN 978-3-922895-21-3.
- 2302. TŮMA, Tomáš.** *Das Leben auf der Burg: 3D Pop-up* [čes. vyd. Středověký hrad, 2012]. Přel. Verlagsservice4kids, Wien, il. Tomáš Tůma. Gütersloh; München: Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2011. [32] s. (Der Kinder-Brockhaus) ISBN 978-3-577-07598-5.
- 2303. TŮMA, Tomáš.** *Nautilon: eine fantastische Tiefseereise.* Přel. z angl. Annett Stütze, il. Tomáš Tůma. Hamburg: Oetinger, 2011. 61 s. ISBN 978-3-7891-8459-8.
- 2304. VACULÍK, Ludvík.** *Die Meerschweinchen: Roman* [Die Meerschweinchen, 1971, čes. vyd. Morčata, 1977]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. Zürich: Diaphanes, 2011. 192 s. ISBN 978-3-03734-178-0.
- 2305. VANEK, Tereza.** *Das Geheimnis der Jaderinge: Roman.* München: Bookspot Verlag, 2011. 648 s. ISBN 978-3-937357-53-9.
Napsáno v němčině.
- 2306. VIEWEGH, Michal.** *Zeitweiliger Orientierungsverlust: Liebesgeschichten* [Povídky o lásce, 2009]. Přel. Eva Profousová, doslov napsal Peter Demetz. Wien: Deuticke, 2011. 192 s. ISBN 978-3-552-06161-3. **PMK**
- 2307. VOVSOVÁ, Anna.** *Josef und Li: Roman* [Josef a Ly, 2004]. Přel. Hana Hadas. München: Heyne, 2011. 315 s. ISBN 978-3-453-26719-0.
- 2308. VOVSOVÁ, Anna.** *Josef und Li: Roman* [Josef a Ly, 2004]. Přel. Hana Hadas. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2011. Online zdroj. ISBN 978-3-641-05816-6.
E-kniha.

2309. [ZBOROVSKÁ, Zina a Jiří JEDLIČKA, eds.] *Karel Havlíček Borovský (1821–1856): Leben, Epigramme, Zeitungsartikel* [Karel Havlíček Borovský (1821–1856): životopis, epigramy, novinové články, 2008]. Přel. Anna Šnýdlová, Robert Šálek. Havlíčkův Brod: Muzeum Vysočiny, 2011. 86 s. ISBN 978-80-87302-06-4.

Obsahuje výběr epigramů a novinových článků K. Havlíčka Borovského.

2310. ZELENKA, Petr. *Im falschen Film (Train Departures): unter Verwendung des Theaterstücks „Chinesen“ von Michael Frayn* [čes. vyd. Odjedy vlaků in: Obyčejná šílenství, 2014]. Přel. Simona Barazi, na překladu spoluprac. Ralf Siebelt. Berlin: Henschel Schauspiel Theaterverlag, 2011. 83 s. PMK

2012

2311. BEZDÍČKOVÁ, Erika. *Mein langes Schweigen* [Moje dlouhé mlčení, 2010]. Přel. Pavla Váňová, předmluvu napsala Olga Sommerová, doslov napsal Rainer König-Hollerwöger. Wien: Theodor Kramer Gesellschaft, 2012. 127 s. (Anders Erinnern, 8) ISBN 978-3-901602-52-8.

2312. BURACHOVIČ, Stanislav a Klaus WELTER. *Sagen und Mysterien des böhmisch-sächsischen Erzgebirges = Pověsti a mystéria česko-saského Krušnohoří*. [Karlovy Vary]: Regionální sdružení Dialog, 2012. 31 s. ISBN 978-80-260-5151-0.

Bilingvní vydání.

2313. ČAPEK, Karel (psáno CAPEK, Karel). *Hordubal* [Hordubal, 1933]. Přel. Otto Pick. Hamburg: tredition, 2012. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8472-4509-4.

E-kniha.

2314. ČAPEK, Karel. *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Marcela Euler, il. Anna Luchs. Frankfurt am Main: Schöffling, 2012. 175 s. ISBN 978-3-89561-591-7.

2315. ČAPEK, Karel. *Wie ein Theaterstück entsteht* [Jak vzniká divadelní hra a průvodce po zákulisí, 1925]. Přel. Otto Pick, Vincy Schwarz, il. Josef Čapek. Zürich: Unionsverlag, 2012. 149 s. ISBN 978-3-293-00443-6.

2316. ČERNOHORSKÝ, Jaromír. *Gutenachtmärchen aus dem Wald* [Pohádkové povídky na dobrou noc, 2011]. Přel. Silke Klein, il. Marika Paulíková. Praha: Powerprint, 2012. 119 s. ISBN 978-80-87415-47-4.

2317. DIMITROVA, Kristin, Petra HŮLOVÁ, Vladimír MARTINOVSKI

a **Sudabeh MOHAFAEZ**. *Wo ihr nicht zu Hause seid: Reise geschichten* [Kde nejste doma: příběhy z cest, 2012]. Texty Petry Hůlové přel. Lena Dorn. [Brno]: Větrné mlýny, 2012. 327 s. ISBN 978-80-7443-054-1.

Obsahuje cestopisné prózy, z českých autorů: Petra Hůlová (*Brünn: (Nein. Ich möchte nichts googeln...)*); Ruse: *Das Stalinportrait*; Skopje: *Das dritte Auge*; Stuttgart: *Das ist es*).

2318. DVOŘÁK, Antonín. *Svatební košile: balada na text Karla Jaromíra Erbena = Die Geisterbraut: Ballade nach der Dichtung von Karel Jaromír Erben = The spectre's bride: dramatic cantata to the words by Karel Jaromír Erben: op. 69* [Svatební košile, 1885]. Na motivy textu K. J. Erbena, přel. do něm. Pavel Eisner, přel. do angl. John Clapham, klavírní výtah sestavil Karel Šolc. 6. vyd., (v nakl. Bärenreiter Praha vyd. 1.). Praha: Bärenreiter Praha, 2012. 1 klavírní výtah (XIII, 227 s.). ISMN 979-0-2601-0572-0.

Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.

2319. ERBEN, Eva. *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2012. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.

2320. FIBICH, Ondřej. *Co vyprávěl Slavník*. Přel. Eva Chlumová, autorka fotografií Ivana Řandová. Klatovy: AgAkcent pro zájmové sdružení Slavník, 2012. 96 s. ISBN 978-80-87018-15-6.

Částečně bilingvní vydání.

2321. FIBICH, Ondřej. *Vom Schatz des alten Böhmerwaldes: Sagen und Geistergeschichten aus dem Land zwischen Osser und Libin*. Ed. a přel. Helfried Reischl. Passau: Stutz, 2012. 103 s. ISBN 978-3-88849-155-9.

2322. FILIP, Ota. *Verspätete Abrechnungen*. Doslov napsal Walter Schmitz. Dresden: Thelem, 2012. 216 s. (WortWechsel, 15) ISBN 978-3-942411-43-1. Napsáno v němčině.

2323. FISCHEROVÁ, Andrea a Marek NEKULA, eds. *Ich träume von Prag: deutsch-tschechische literarische Grenzgänge*. Text z češ. přel. a předmluvu napsali Andrea Fischerová, Marek Nekula. Passau: Karl Stutz, 2012. 388 s. ISBN 978-3-88849-068-2.

Antologie textů původem českých a československých autorů, žijících v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku: Maxim Biller (*Wenn der Kater kommt* [ukázka z: Bernsteintage, 2004]); Eugen Brikcius (*Exilträume habe ich nie gehabt*); Jan Faktor (*Man wärmte sich die Hände im Schneegestöber* [ukázka z: Georgs Sorgen um die Vergangenheit oder Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman, 2010, čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015]); Ota Filip (*Elegien aus dem Café Slavia*); Katja Fusek (*Rosenthal*); Jiří Gruša (*Rilke liberal*); Milan Ráček (*Traum Praha*:

- erträumt – geträumt – ausgeträumt); Tomáš Kafka (*Die Verwandlung*, přel. Andrea Fischerová a Marek Nekula); Jaromír Konečný (*Würdest du mir Prag zeigen?*); Jindřich Mann (*Schwieg*); Milena Oda (*In der Dohlenkolonie* [in: Ostragehege 18, 2011]); Eva Profousová (*Landgang*); Helena Reich (*Amanti nihil difficile*); Michael Stavarič („*Ich träume*“); Stanislav Struhar (*Bernadette* [ukázka z: Bernadette in: Fremde Frauen, čes. vyd. Cizinky, 2013]); Tereza Vanek (*Der Tod der Fürstin*).
- 2324. FUSEK, Katja a Valentin HERZOG.** *Mare blu: eine Liebesgeschichte mit Homer: Roman* [Mare blu: eine Liebesgeschichte mit Homer, 2011]. Riechen: OSL, 2012. 215 s. ISBN 978-3-906045-05-4.
Napsáno v němčině.
- 2325. GRUŠA, Jiří.** *Beneš als Österreicher: ein Essay* [Beneš jako Rakušan, 2011]. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2012. 167 s. ISBN 978-3-99029-008-8.
Napsáno v němčině.
- 2326. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidovali Angela Demattio, Johannes Langer, Otfried Pustejovsky. 5. Auflage. Freiburg im Breisgau: Herder, 2012. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2327. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2012. 319 s. ISBN 978-3-451-30620-4.
- 2328. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. 2. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2012. 319 s. ISBN 978-3-451-30620-4.
- 2329. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. 3. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2012. 319 s. ISBN 978-3-451-30620-4.
- 2330. HAVEL, Václav.** *Angst vor der Freiheit: Reden des Staatspräsidenten*. Přel. Joachim Bruss, Gudrun Heißig. 2. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2012. 190 s. (rororo, 13018: rororo aktuell: Essay) ISBN 978-3-499-13018-2.
Politické projevy z let 1990–1991.
- 2331. HEJKALOVÁ, Markéta.** *Der Zauberer aus Peking: Roman* [Kouzelník z Peking, 2008]. Přel. Johanna Posset. Wien: Braumüller, 2012. 368 s. ISBN 978-3-99200-056-2. **PMK**
- 2332. HERCÍKOVÁ, Iva a Zdeněk MILER.** *Das Hündchen und der Honig* [Jak štěňátko dostalo chuť na med in: O zvědavém štěňátku, 1970]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2012. 31 s. ISBN 978-3-89603-404-5.
- 2333. HOFMAN, Ota.** *Luzie, der Schrecken der Straße* [Lucie, postrach ulice, 1984]. Přel. Josef Feigl, il. Karsten Teich. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag, 2012. 186 s. (Ravensburger Taschenbuch, 52456) ISBN 978-3-473-52456-3.
- 2334. HOFMAN, Ota a Jindřich POLÁK** (psáno Jindřich POLÁK). *Die fantastischen Abenteuer des Pan Tau*. Nově převedl Folke Tegetthoff, il. Karsten Teich. [Ravensburg]: Ravensburger Buchverlag, 2012. 279 s. (Ravensburger Taschenbuch, 52461) ISBN 978-3-473-52461-7.
- 2335. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. II, 1937–1954: Lärmschatten; Ohne Titel; Mozartiana: deutsch-tschechische Ausgabe* [Záhřmotí, 1940; Bez názvu, 1963; Mozartiana, 1963]. Ed. a komentář napsali Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. a doslov napsal Urs Heftrich. Heidelberg: Universitätsverlag Winter, 2012. 451 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 2) ISBN 978-3-8253-5983-6. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 2336. HORÁČEK, Petr.** *Die Maus sucht ein Haus* [A new house for mouse, 2004, čes. vyd. Nový domek pro myšku, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Mannheim: Sauerländer, 2012. [30] s. ISBN 978-3-411-81086-4.
- 2337. HORÁKOVÁ, Daňa** (psáno HORÁKOVÁ, Dana). *Wie erkläre ich meinem Hund, dass er kein Mensch ist?* Il. Steffen Faust. Reinbek: Lau, 2012. 239 s. ISBN 978-3-941400-42-9.
Napsáno v němčině.
- 2338. HŮRKOVÁ, Klára.** *Wende und Winkel: Gedichte – deutsch und tschechisch = Změny a zákoutí: básně – německy a česky*. St. Ingbert: Edition Thaleia, 2012. 92 s. ISBN 978-3-924944-99-5.
Napsáno v němčině. Bilingvní vydání.
- 2339. JANÁČEK, Leoš.** *Káta Kabanova: opera o třech jednáních = Katja Kabanowa: Oper in drei Akten* [Káta Kabanová, 1921]. Na motivy díla A. N. Ostrovského, ed. Charles Mackerras, přel. Max Brod. Wien: Universal Edition, 2012. 1 partitura (XXI, 424 s.). ISBN 978-3-7024-7096-8.
Obsahuje libreto opery. Bilingvní vydání.
- 2340. JEŽKOVÁ, Alena.** *Der böhmische Himmel* [České nebe, 2012]. Přel. Artlingua, il. Dora Čančíková, autor fotografií Jiří Chalupa. Praha: Práh, 2012. 93 s. ISBN 978-80-7252-372-6.
- 2341. JIRÁSEK, Alois.** *Chodische Freiheitskämpfer: Historisches Gemälde* [Psohlavci, 1886]. Přel. Bohuš Lepař. Hamburg: tredition, 2012. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8472-5315-0.
E-kniha.

2342. **KLÍMA, Ivan.** *Stunde der Stille: Roman* [Hodina ticha, 1963]. Přel. Maria Hammerich-Maier. Berlin: Transit, 2012. 253 s. ISBN 978-3-88747-268-9.
2343. **KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Joh. Amos Comenii Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichlichen Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benamung* [Orbis sensualium pictus, čes. vyd. Svět v obrazích]. Ed. Uvius Fonticola. 3., korr. Auflage. Frankfurt am Main: Friedrich-Verlag-Medien, 2012. XLV, 385 s. ISBN 978-3-937446-29-5.
Bilingvní německo-latinské vydání.
2344. **KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Joh. Amos Comenii Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichlichen Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benamung* [Orbis sensualium pictus, čes. vyd. Svět v obrazích]. Ed. Uvius Fonticola. 4., verb. Auflage. Frankfurt am Main: Friedrich-Verlag-Medien, 2012. XLV, 385 s. ISBN 978-3-937446-29-5.
Bilingvní německo-latinské vydání.
2345. **KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Krumme Gurken* [Krumme Gurken, 2011]. München: cbt, 2012. 269 s. ISBN 978-3-570-30844-8.
Napsáno v němčině.
2346. **KRAETSCH, Mirko a Eva PROFOUSOVÁ, eds.** *Geschweige denn Ostrava ...: neue Literatur aus Tschechien*. Přel. Eva Profousová, Mirko Kraetsch, Christa Rothmeier, Sophia Marzolff, Kathrin Janka, Kristina Kallert, Nikola Mizerová, Doris Kouba, Marcela Euler, il. Jaromír 99, Lucie Lomová, Nikola Hoření, David Jan Žák, Pure Beauty, Pavel Růt, Vít Ondráček, Hana Šuranská, Vladimír Houdek, Veronika Holcová, Jan Rýz, autoři fotografií Eva Fuková, Viktor Kopasz, předmluvu napsali Mirko Kraetsch, Eva Profousová, interview vedené se Zuzanou Jürgens. Göttingen: Wallstein-Verlag, 2012. 180 s. (Die Horen, 245 = 57,1) ISBN 978-3-8353-1099-5.
Antologie publikovaných a původních textů: Jan Balabán (*Über die Schönheit* [ukázka z: Zeptej se táty, 2010]); Radka Denemarková (*Drei Frauen* [ukázka z: Kobold, 2011]); Irena Dousková (*Darda* [ukázka z: Darda, 2011]); Bára Gregorová (*Berge, Stein, Papier* [ukázka z: Kámen – hora – papír, 2008]); Jiří Hájiček (*Fischblut* [ukázka z: Rybí krev, 2012]); Petra Hůlová (*Olga* [ukázka z: Čechy, země zaslíbená, 2012]); Markéta Pilátová (*Die Geschichte von Lázaro*); Jaroslav Rudiš (*Alois Nebel: Silvestr in Bílý potok*); Petra Soukupová (*Julie und Schneeweischen*); Marek Šindelka (*Der Bogen* [ukázka z: Zůstaňte s námi, 2011]); Jana Šrámková (*Großmutter* [ukázka z přípr. vyd.: Zázemí, 2013]); Miloš Urban (*Lily* [ukázka z: Praga piccola, 2012]); Tomáš Zmeškal (*Kinshasa* [ukázka z přípr. vyd: Sokrates na rovníku, 2013]); poezie: Petr Borkovec, Jaromír Typlt.
2347. **KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.) a **Jiří Zdeněk NOVÁK** (psáno J. Z. NOVÁK). *Die lustige Grille* [Cvrček a mravenci]. Il. Vojtěch Kubašta. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [14] s. ISBN 978-3-89603-328-4.
2348. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 2. Auflage. Limitierte Sonderausgabe. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2012. 450 s. ISBN 978-3-596-51097-9.
2349. **KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. München: Hanser, 2012. 300 s. ISBN 978-3-446-14105-6.
2350. **KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth. 12. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2012. 415 s. (Fischer Taschenbücher, 10672) ISBN 978-3-596-10672-1.
2351. **LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzolff. Ungekürzte Ausgabe, 5. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2012. 155 s. (dtv, 21045) ISBN 978-3-423-21045-4.
2352. **MÁCHA, Karel Hynek.** *Mai* [Máj, 1836]. Přel. Ondřej Cikán, il. Antonín Šilar. [Wien]: Labor, 2012. 107 s. (Poesie) ISBN 978-3-902800-04-6.
Bilingvní vydání.
2353. **MILER, Zdeněk.** *Das große Maulwurf Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka, 2012]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-355-0.
2354. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Bäcker*. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 23 s. ISBN 978-3-89603-110-5.
2355. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtka a potopa]. Il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-125-9.
2356. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf nach dem Regen*. [Hamburg]: Carlsen, 2012. [25] s. (Pixi Bücher, 1903; Der kleine Maulwurf) ISBN 978-3-551-05035-9.
2357. **MILER, Zdeněk.** *Das Maulwurf Reise Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka na cestách, 2012]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-354-3.
2358. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf reist ans Meer*. [Hamburg]: Carlsen, 2012. [25] s. (Pixi Bücher, 1902; Der kleine Maulwurf) ISBN 978-3-551-05035-9.
2359. **MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtka a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-127-3.

- 2360. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-126-6.
- 2361. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Bären* [Krtek a medvědi]. Il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 23 s. ISBN 978-3-89603-100-6.
- 2362. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Der Maulwurf und sein kleines Auto* [Krtek a autíčko]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 63 s. ISBN 978-3-928885-97-3.
- 2363. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [10] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2364. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 63 s. ISBN 978-3-928885-85-0.
- 2365. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf feiert Weihnachten* [Krtek a Vánoce]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 31 s. ISBN 978-3-89603-081-8.
- 2366. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 30 s. ISBN 978-3-89603-080-1.
- 2367. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte* [Jak krtek uzdravil myšku, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. [Leipzig]: LeiV, 2012. 87 s. ISBN 978-3-89603-067-2.
- 2368. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Maulwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2369. MILER, Zdeněk a Josef Alois NOVOTNÝ** (psáno J. A. Novotný). *Der Maulwurf in der Stadt* [Krtek ve městě, 1987]. Přel. Karel-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2012. 79 s. ISBN 978-3-89603-393-2.
- 2370. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Herbst* [Krtek a podzim, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [14] s. ISBN 978-3-89603-289-8.
- 2371. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Winter* [Krtek a zima, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. [14] s. ISBN 978-3-89603-290-4.
- 2372. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 7. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2012. 29 s. ISBN 978-3-359-01653-3.
- 2373. NEZVAL, Vítězslav.** *Der Fetischist* [výběr z: Absolutní hrobař, 1937]. Přel. a přebásnil Eduard Schreiber, il. Frank Siewert. [Berlin]: Savod Progress, 2012. 26 s. (Savod Progress, 16)
Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 2374. OSPALD, Robert.** *380 000 Volt Hoffnung auf Freiheit oder Ich kaufe dir ein Pferd* [380 000 voltů naděje aneb Koupím ti koně, 1997]. [Wien]: Eigenverlag Robert Ospald, 2012. 299 s. ISBN 978-3-200-02489-2.
- 2375. PACOVSKÁ, Květa.** *Alphabet* [Alphabet, 1996]. Il. Květa Pacovská. Neue veränd. Auflage. Bargteheide: Minedition, 2012. [64] s. ISBN 978-3-86566-162-3.
- 2376. PETIŠKA, Eduard.** *Birliban* [Birlibán, 1959]. Il. Václav Sivko. [Leipzig]: LeiV, 2012. 107 s. ISBN 978-3-89603-388-8.
- 2377. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Mein Lieblingsbuch: Roman* [Má nejmilejší kniha, 2009]. Přel. Julia Koudela-Hansen-Löve, Christa Rothmeier. Wien: Braumüller, 2012. 399 s. ISBN 978-3-99200-075-3.
- 2378. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Nackten* [Die Nackten, 2008, čes. vyd. Nazí, 2009]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2012. 263 s. (Fischer, 81001) ISBN 978-3-596-81001-7.
- 2379. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Orangentage* [Uzly a pomeranče, 2011]. Mannheim: Sauerländer, 2012. 239 s. ISBN 978-3-411-80979-0, 978-3-7373-6177-4.
- 2380. RAABE, Katharina, ed.** *Das Wilde Leben: East Side Stories*. Berlin: Suhrkamp, 2012. 193 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 4317) ISBN 978-3-518-46317-8.
Antologie evropských spisovatelů, z českých autorů: Jáchym Topol (*Auf dem Kissen ein Löwenkopf* [A na polštáři hlava lva in: Respekt 21, 2010]).
- 2381. RÁČEK, Milan.** *Spielarten der Wahrheit*. [Neubrandenburg]: Spica Verlags- & Vertriebs GmbH, 2012. 204 s. ISBN 978-3-943168-10-5.
Napsáno v němčině.
- 2382. REICH, Helena.** *Engelsfall: Kommissar David Anděl ermittelt* [Engelsfall, 2009]. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-641-08956-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2383. REICH, Helena.** *Reinen Herzens: Kommissar David Anděl ermittelt*. München: Blanvalet, 2012. 381 s. (Blanvalet, 37718) ISBN 978-3-442-37718-3.
Napsáno v němčině.
- 2384. REICH, Helena.** *Reinen Herzens: Kommissar David Anděl ermittelt*.

- München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-641-05751-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2385. REINEROVÁ, Lenka.** *Mandelduft: Erzählungen* [Mandelduft, 1998, čes. vyd. Vůně mandlí, 2004]. Berlin: Aufbau Digital, 2012. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8412-0516-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2386. REINEROVÁ, Lenka.** *Närrisches Prag: ein Bekenntnis* [čes. vyd. Praha bláznivá, 2005]. Berlin: Aufbau Digital, 2012. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8412-0518-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2387. REINEROVÁ, Lenka.** *Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen* [Das Traumcafé einer Pragerin, 1996, čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001]. Berlin: Aufbau Digital, 2012. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8412-0517-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2388. REINEROVÁ, Lenka.** *Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo: Erzählungen* [Zu Hause in Prag – manchmal auch anderswo, 2000, čes. vyd. Bez adresy, 2001]. Berlin: Aufbau Digital, 2012. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8412-0515-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2389. RETTIGOVÁ, Magdalena Dobromila.** *Altböhmische Kochkunst: das Beste aus dem kulinarischen Gesamtwerk der Magdaléna Dobromila Rettigová* [Altböhmische Kochkunst, 1987]. Ed. Jiří Morava, il. Mikoláš Aleš. Innsbruck; Bozen: Löwenzahn, 2012. 237 s. ISBN 978-3-7066-2513-5.
- 2390. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. München: Luchterhand, 2012. 238 s. ISBN 978-3-630-87380-0.
- 2391. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-641-07248-3.
E-kniha.
- 2392. RUDIŠ, Jaroslav a JAROMÍR 99.** *Alois Nebel* [Alois Nebel, 2006]. Přel. Eva Profousová, il. Jaromír 99. Dresden; Leipzig: Voland & Quist, 2012. 356 s. (Sonar, 10) ISBN 978-3-86391-012-9. **PMK**
Obsahuje: *Bílý potok*, 2003; *Hlavní nádraží*, 2004; *Žlaté hory*, 2005. Komiks.
- 2393. RUDIŠ, Jaroslav a JAROMÍR 99.** *Alois Nebel* [Alois Nebel, 2006]. Přel. Eva Profousová, il. Jaromír 99. 2. Auflage. Dresden; Leipzig: Voland & Quist, 2012. 356 s. (Sonar, 10) ISBN 978-3-86391-012-9.
Obsahuje: *Bílý potok*, 2003; *Hlavní nádraží*, 2004; *Žlaté hory*, 2005. Komiks.
- 2394. RYŠAVÝ, Martin.** *Dimitrij der Heiler: (Skizzen)* [Vrač, 2010]. Přel. Kristina Kallert. Klagenfurt: Wieser, 2012. 489 s. (Zwei) ISBN 978-3-99029-030-9.
- 2395. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdý Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 174 s. ISBN 978-3-928885-22-5.
- 2396. SEKORA, Ondřej.** *Die tapferen Ameisen* [Mravenci se nedají, 1954]. Il. Ondřej Sekora. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2012. 79 s. ISBN 978-3-89603-178-5.
- 2397. SMETANA, Bedřich a Eliška KRÁSNOHORSKÁ.** *Das Geheimnis* [Tajemství, 1878]. München: Musikproduktion Höflich, 2012. 1 sv. (Repertoire, 2010, Opera explorer, 2010)
Obsahuje libreto opery.
- 2398. SMETANA, Bedřich a Emanuel ZÜNGEL.** *Zwei Witwen: komische Oper in zwei Akten* [Dvě vdovy, 1874]. Přel. Kurt Honolka. München: Musikproduktion Höflich, [2012]. 1 sv. (Opera explorer)
Obsahuje libreto opery.
- 2399. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael). *Déjà-vu mit Pocahontas; Raritan river* [Déjà-vu mit Pocahontas, 2010]. Wien: Czernin, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-7076-0340-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2400. STAVARIČ, Michael a Dorothee SCHWAB.** *Gloria nach Adam Riese*. Il. Dorothee Schwab. Wien: Luftschacht, 2012. [32] s. ISBN 978-3-902844-15-6.
Napsáno v němčině.
- 2401. SCHÜTZ, Jürgen, ed.** *Die Großstädter: der Mensch im Brennpunkt der Metropole: Metropolen im Brennpunkt der Erzählungen*. Wien: Septime, 2012. 314 s. (Perspektivenwechsel, 3) ISBN 978-3-902711-10-6.
Antologie esejů, z českých autorů: Michal Stavarič (*Prag: Gut Ding will Weile haben: In memoriam Jiří Gruša*, 2012).
- 2402. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *München* [This is Munich, 1961, čes. vyd. To je Mnichov, 2016]. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2012. 57 s. ISBN 978-3-88897-793-0.
- 2403. ŠMAUS, Martin.** *Mach mal Feuer, Kleine: Roman* [Děvčátko, rozdělej ohníček: Na cikři na bari, čarav tro vodori, 2005]. Přel. Eva Profousová. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2012. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-423-41172-1.
E-kniha.
- 2404. TŮMA, Tomáš.** *Die Römer: das Leben der Gladiatoren im Alten Rom: 3D Pop-up*. Přel. z angl. Cordula Speer, il. Tomáš Tůma. Gütersloh; München:

- Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2012. [30] s.
(Der Kinder-Brockhaus) ISBN 978-3-577-07459-9.
- 2405. URBAN, Miloš.** *Mord in der Josefstadt: ein Kriminalroman aus dem alten Prag* [Lord Mord, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch, 2012. 380 s. (rororo, 25451) ISBN 978-3-499-25451-2.
- 2406. VANEK, Marcel.** *Das Wunder von Geburt und Tod* [Zázrak zrození a smrti, 2011]. Přel. David Mohelsky, il. Marián Vanek. Praha: Milahelp, 2012. 328 s. ISBN 978-80-87279-09-0.
- 2407. VANEK, Tereza.** *Das Geheimnis der Jaderinge: Roman* [Das Geheimnis der Jaderinge, 2011]. München: Bookspot Verlag, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-937357-66-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2408. VANEK, Tereza.** *Die Ketzerin von Carcassonne: historischer Roman.* München: Goldmann, 2012. 571 s. (Goldmann, 47795) ISBN 978-3-442-47795-1.
Napsáno v němčině.
- 2409. VANEK, Tereza.** *Die Ketzerin von Carcassonne: historischer Roman.* München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2012. Online zdroj. ISBN 978-3-641-07298-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2410. WEIß, Norbert, ed.** *Bardinale 2012.* Úvodní slovo napsal Norbert Weiß. Dresden: Weiß, 2012. 78 s. (Signum. Sonderheft, 16) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2012: Anna Brikciusová, Petr Čermáček, Radek Fridrich, Michal Šanda, Irena Štátná. Bilingvní vydání.
- 2411. WIENER, Egon.** *Ansichten und Ansichtskarten = Pohledy a pohlednice.* Nymburk: Vega-L, 2012. 95 s. ISBN 978-80-87275-62-7.
Bilingvní vydání.
- 2412. WIMMEROVÁ, Daniela a Ludmila ŠÍMOVÁ, eds.** *Putování za duhou: pověsti Českokrumlovska a Kaplicka očima dětí = Reisen zum Ende des Regenbogens: Geschichte der Region Krumau und Kaplitz mit den Augen der Kinder betrachtet.* Přel. Bernhard Riepl. [Kaplice]: Město Kaplice, 2012. 101 s. ISBN 978-80-260-2614-3.
Literární práce dětí a mládeže. Bilingvní vydání.
- 2013**
- 2413. ALTRICHTER, Michal.** *Die siegreiche Heimat* [Vítězný domov, 2009]. Přel. Danuše Štáviková, il. Jan Jemelka. Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, 2013. 127 s. (Slovo a obraz, 25) ISBN 978-80-7412-126-5.
- 2414. BŘEZINA, Otokar.** *Moje matka: ve čtrnácti jazycích = Mia patrino: en dek kvar lingvoj* [Moje matka in: Tajemné dálky, 1895]. Ed. Viktor Dvořák, Miroslav Malovec, přel. do něm. Otto František Babler, Emil Saudek. Svitavy: Český esperantský svaz; Jaroměřice nad Rokytinou: Společnost Otokara Březiny, 2013. 39 s. ISBN 978-80-260-4386-7.
Multilingvní vydání.
- 2415. CIKÁN, Ondřej.** *Prinz Aberjaja: Gedicht über die wahre Liebe.* Na motivy pohádky Boženy Němcové Princ Bajaja, il. Peperski [=Antonín Šilar]. [Wien]: Labor, 2013. 79 s. (Poesie) ISBN 978-3-902800-09-1.
Napsáno v němčině.
- 2416. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Marcela Euler, il. Anna Luchs. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Schöffling, 2013. 175 s. ISBN 978-3-89561-591-7.
- 2417. ČAPEK, Karel** (psáno CAPEK, Karel). *Krakatit* [Kratatit, 1924]. Přel. Julius Mader. Altenmünster: Jazzybee, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8496-2360-9.
E-kniha.
- 2418. ČAPEK, Karel** (psáno CAPEK, Karel). *Der Mann, der fliegen konnte: eine phantastische Erzählung* [Muž, který dovedl létat in: Bajky a podpovídky, 1946]. Přel. a il. Erich Fitzbauer. Eichgraben: Edition Graphischer Zirkel, 2013. [14] s. (Buchpublikation der Edition Graphischer Zirkel, 194) Bibliofilie.
- 2419. ČAPEK, Karel** (psáno CAPEK, Karel). *Meine schönsten Erzählungen.* Přel. Julius Mader. Altenmünster: Jazzybee, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8496-2361-6.
Výbor z díla. E-kniha.
- 2420. ČERNÁ, Martina, ed.** *3 Theaterstücke: Generationsikonen aus Mitteleuropa* [3 hry: generační ikony ve střední Evropě, 2013]. Text z češ. přel. Rhea Krčmářová. Praha: Institut umění – Divadelní ústav, 2013. 185 s. ISBN 978-80-7008-312-3.
Antologie divadelních her středoevropských autorů, z českých autorů: Petr Kolečko (*Poker Face* [Poker face]).
- 2421. ČERNOHOUSOVÁ, Filoména K.** *O Mečové studánce = Das Schwertbrunnlein.* Verše A. Eckhardt, přel. I. Cäsar, E. Vosáhlová, il. P. Válek. [Velké Losiny]:

Obnova kulturního dědictví údolí Desné ve spolupráci se Svazem Němců Severní Morava – Orlické hory, 2013. 15 s. ISBN 978-80-260-7556-1.

Napsáno podle pověsti O Mečové studánce Karla Rödeho. Bilingvní vydání.

- 2422. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 7. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2013. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.
- 2423. FLUSSER, Vilém.** *Von der Freiheit des Migranten: Einsprüche gegen den Nationalismus* [Von der Freiheit des Migranten, 1994]. Hamburg: CEP Europäische Verlagsanstalt, 2013. 142 s. ISBN 978-3-86393-041-7.
Napsáno v němčině.
- 2424. FRANKOVÁ, Anita a Hana POVOLNÁ, eds.** *Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Přel. Margit Herrmannová, Otto Kalina. 6. Auflage. Prag: Jüdische Museum, 2013. 90 s. ISBN 978-80-87366-32-5.
Výbor básní a dětských ilustrací z koncentračního tábora Terezín.
- 2425. FUČÍK, Julius.** *Eine Reise nach München: Juli 1934; [deutsche Erstveröffentlichung einer wiederentdeckten Reportage]* [Cesta do Mnichova, 2011]. Přel. Helga Katzschmann. Berlin; Böklund: Heinen, 2013. 61 s. ISBN 978-3-95514-011-3.
- 2426. HAKL, Emil.** *Regeln des lächerlichen Benehmens: Roman* [Pravidla směšného chování, 2010]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2013. 191 s. ISBN 978-3-99200-083-8. **PMK**
- 2427. HALÍK, Tomáš.** *Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung* [Dotkni se ran, 2008]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2013. 240 s. ISBN 978-3-451-30739-3.
- 2428. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák, překlad revidoval Angela Demattio, Johannes Langer, Otfried Pustejovsky. 6. Auflage. Freiburg im Breisgau: Herder, 2013. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2429. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. 4. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2013. 319 s. ISBN 978-3-451-30620-4.
- 2430. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Hamburg: Nikol Verlagsgesellschaft, 2013. 790 s. ISBN 978-3-86820-177-2.
- 2431. HAŠEK, Jaroslav.** *Die kleine Schule des großen Humors* [Škola humoru, 1949]. Předmluvu napsal Heinz Marecek. [Wien]: Metroverlag, 2013. 159 s. ISBN 978-3-99300-116-2.
- 2432. HERCÍKOVÁ, Iva a Zdeněk MILER.** *Das Hündchen und der Honig* [Jak štěňátko dostalo chuť na med in: O zvědavém štěňátku, 1970]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 31 s. ISBN 978-3-89603-404-5.
- 2433. HORÁČEK, Petr.** *Die Maus sucht ein Haus* [A new house for mouse, 2004, čes. vyd. Nový domek pro myšku, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Mannheim: Fischer Sauerländer, 2013. [30] s. ISBN 978-3-411-81086-4.
- 2434. HRUŠKA, Emil.** *Das Pferd am Fallschirm: Erzählungen aus dem tschechisch-deutschen Grenzland* [My, hoši ze Sudet, 2005]. Přel. Hans Lindemann. [Leipzig]: Engelsdorfer Verlag, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-86268-129-7.
E-kniha.
- 2435. HŮLOVÁ, Petra.** *Dreizimmerwohnung aus Plastik: Roman* [Umělohmotný třípokoj, 2006]. Přel. Doris Kouba. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2013. 188 s. ISBN 978-3-462-04522-2. **PMK**
- 2436. HŮLOVÁ, Petra.** *Dreizimmerwohnung aus Plastik: Roman* [Umělohmotný třípokoj, 2006]. Přel. Doris Kouba. Köln: eBook by Kiepenheuer & Witsch, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-462-30689-7.
E-kniha.
- 2437. KLIMEŠ, Jan.** *Am Bahnhof: was ist hier los?: 3 Bücher in einem!* Il. Jan Klimeš. Zürich: Orell Füssli, 2013. [8], [8], [8] s. ISBN 978-3-280-03455-2.
- 2438. KLIMEŠ, Jan.** *Am Flughafen: was ist hier los?: 3 Bücher in einem!* Il. Jan Klimeš. Zürich: Orell Füssli, 2013. [8], [8], [8] s. ISBN 978-3-280-03456-9.
- 2439. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Der Hühnerkrieg: Erzählungen aus dem Böhmerwald* [Pošumavské rapsodie, 1908; et al.]. Přel. Johann Friedrich Schwarz. Grafenau: Ohetaler, 2013. 296 s. ISBN 978-3-95511-004-8.
- 2440. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Der Weg des Lichts* [Via lucis, 1668, čes. vyd. Cesta světla, 1961]. Přel. z lat., úvod napsal a okomentoval Uwe Voigt. Hamburg: Meiner, 2013. Online zdroj. ISBN 978-3-7873-2599-3.
E-kniha.

- 2441. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Dönerröschen*. München: cbt, 2013. 221 s. ISBN 978-3-570-16134-0.
Napsáno v němčině.
- 2442. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Dönerröschen*. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-08754-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2443. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Krumme Gurken* [Krumme Gurken, 2011]. München: cbt, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-12943-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2444. KOPEČKOVÁ, Veronika**. *Entdecke die Stadt: 6 Bücher in einem!* [přel. z angl. verze Town]. Il. Veronika Kopečková. Zürich: Orell Füssli, 2013. [48] s. ISBN 978-3-280-03451-4.
- 2445. KOPEČKOVÁ, Veronika**. *Entdecke den Zoo: 6 Bücher in einem!* [přel. z angl. verze Zoo]. Il. Veronika Kopečková, Pavla Kleinová. Zürich: Orell Füssli, 2013. [48] s. ISBN 978-3-280-03452-1.
- 2446. KŘÍŽKOVÁ, Marie Rút, Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST, eds.** *Ist meine Heimat der Ghettowall? Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder von Theresienstadt* [Je mojí vlastní hradba ghett?, 1995]. Přel. Lenka Reinerová, předmluvu napsal Václav Havel. Praha: Aventinum, [2013]. 208 s. ISBN 978-80-7151-222-6.
- 2447. KUNDERA, Milan**. *Abschiedswalzer: Roman* [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2013. 298 s. (Fischer, 19738) ISBN 978-3-596-19738-5.
- 2448. KUNDERA, Milan**. *Eine Begegnung: Essays* [Une rencontre, 2009]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2013. 207 s. (Fischer, 19746) ISBN 978-3-596-19746-0.
- 2449. KUNDERA, Milan**. *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 18. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2013. 279 s. (Fischer Taschenbücher, 9264) ISBN 978-3-596-29264-6.
- 2450. KUNDERA, Milan**. *Die Identität: Roman* [L'identité, 1997]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. 8. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2013. 148 s. (Fischer, 14357) ISBN 978-3-596-14357-3.
- 2451. KUNDERA, Milan**. *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2013. 442 s. (Fischer, 19741) ISBN 978-3-596-19741-5.
- 2452. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2013. 450 s. (Fischer Taschenbibliothek) ISBN 978-3-596-51097-9.
- 2453. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 42. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2013. 300 s. ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2454. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 44. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2013. 372 s. ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2455. LADA, Josef**. *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Přel. a převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer, 2013. 176 s. ISBN 978-3-7373-6277-1.
- 2456. LANGER, Jiří** (psáno LANGER, Mordechai Jiří). *Die neun Tore: Geheimnisse der Chassidim* [Devět bran, 1937]. Ed. a esej napsal Andreas B. Kilcher, přel. a doslov napsala Kristina Kallert, předmluvu napsal František Langer. Wuppertal; Wien: Arco, 2013. 399 s. (Bibliothek der böhmischen Länder, 9) ISBN 978-3-938375-40-2. **PMK**
- 2457. LANGER, Jiří** (psáno LANGER, Mordechai Jiří). *Die neun Tore: Geheimnisse der Chassidim* [Devět bran, 1937]. Ed. a esej napsal Andreas B. Kilcher, přel. a doslov napsala Kristina Kallert, předmluvu napsal František Langer. 2. Auflage. Wuppertal; Wien: Arco, 2013. 399 s. (Bibliothek der böhmischen Länder, 9) ISBN 978-3-938375-40-2.
- 2458. LAZECKÝ, František**. *Mozartiana = Mozartovská* [Mozartovská in: Jenom vzlyk temnot, 1971]. Přel. Jan Kühmeier, il. René Jan Kühmeier. Praha: Řád, 2013. [63] s. ISBN 978-80-86673-31-8.
Bilingvní vydání.
- 2459. LIBANSKY, Abbé a Barbara ZEIDLER, eds.** *Ivan Martin Jirous: Leben, Werk, Zeit*. Přel. Václav Gruša, Zuzanna Jürgens, Johanna Posset, Brigitte Hilgner, Mira Sonnenschein, Barbara Zeidler, Abbé Libánský, Simona

Nasticová, Lenka Waisová. Wien: Braumüller; [Prag: Torst], 2013. 319 s. ISBN 978-3-99200-095-1 (Braumüller); 978-80-7215-452-4 (Torst). **PMK**
Výbor z díla Ivana Martina Jirouse.

- 2460. LIND, Stefanie, ed.** *Dänemark fürs Handgepäck*. Zürich: Unionsverlag, 2013. 191 s. (Unionsverlag Taschenbuch, 615) ISBN 978-3-293-20615-1.
Antologie textů světových autorů, z českých autorů: Karel Čapek (*Das Land aus der riesigen Spielzeugschachtel* [Dánsko in: Cesta na sever, 1936]).
- 2461. LUDÍKOVÁ, Věra.** *Malý básník = Der kleine Dichter = Malý básnik*. Přel. do něm. Marcela Ofner, il. Zora Kudrnovská. Ústí nad Orlicí: Grantis, 2013. 158 s. ISBN 978-80-86619-40-8.
Trilingvní vydání.
- 2462. MILER, Zdeněk.** *Hündchen Bello* [Moje štěně, 1983]. Na motivy textu Sergeje Michalkova, il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-420-5.
- 2463. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Gärtner*. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [16] s. ISBN 978-3-89603-212-6.
- 2464. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf als Maler*. Na textu spoluprac. Josef Alois Novotný, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 48 s. ISBN 978-3-89603-109-9.
- 2465. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [22] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 2466. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf hilft der Maus* [Krtek a potopa]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 9. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 23 s. ISBN 978-3-89603-102-0.
- 2467. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Přel. Martina Vikowa, il. Zdeněk Miler. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 23 s. ISBN 978-3-89603-101-3.
- 2468. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-127-3.
- 2469. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und das ABC*. Il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [24] s. ISBN 978-3-89603-261-4.
- 2470. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Rakete* [Krtek a raketa]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 39 s. ISBN 978-3-89603-057-3.
- 2471. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 9. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [10] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2472. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 10. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [10] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2473. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf feiert Weihnachten* [Krtek a Vánoce]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 31 s. ISBN 978-3-89603-081-8.
- 2474. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der grüne Stern: eine Geschichte* [Krtek a zelená hvězda, 1998]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2013. 25 s. ISBN 978-3-89603-425-0.
- 2475. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 30 s. ISBN 978-3-89603-080-1.
- 2476. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und die Hasenfamilie* [Krtek a maminka, 2002]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 53 s. ISBN 978-3-89603-090-0.
- 2477. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der verloren gegangene König; Der Drache Barborák: zwei lustige Märchen* [2 veselé pohádky, 2008, pův. Drak Barborák; Ztracený král Kulajda, 1974]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2013. [32] s. ISBN 978-3-89603-432-8.
- 2478. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Farben* [Krtek a barvy, 2007]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [10] s. ISBN 978-3-89603-311-6.
- 2479. MILER, Zdeněk a Jiří ŽÁČEK.** *Der Maulwurf und die Zahlen* [Krtek a čísla, 2007]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-312-3.
- 2480. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Maulwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2481. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Unser Freund Maulwurf: lustige Bildgeschichten* [Krtek kamarád, 2003]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. 31 s. ISBN 978-3-89603-190-7.
- 2482. MILER, Zdeněk a Josef BRUKNER.** *Der Tag des Maulwurfs* [Krtkův den, 1991]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-130-3.
- 2483. MILER, Zdeněk a Kateřina MILER.** *Der Maulwurf und der Fisch* [Krtek a rybka, 2011]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. Leipzig: LeiV, 2013. 46 s. ISBN 978-3-89603-407-6.

- 2484. MILER, Zdeněk a Miloš KRATOCHVÍL.** *Der Maulwurf und die Formen* [Krtek a tvary, 2012]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-428-1.
- 2485. MILER, Zdeněk a Miloš KRATOCHVÍL.** *Was der Maulwurf alles erlebt.* Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-429-8.
- 2486. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Frühling* [Krtek a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [14] s. ISBN 978-3-89603-279-9.
- 2487. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Winter* [Krtek a zima, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2013. [14] s. ISBN 978-3-89603-290-4.
- 2488. MILER, Zdeněk, Michal ČERNÍK a Kateřina MILER.** *Mit dem Maulwurf durch die Woche* [Krtkův týden, 2012]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. [Leipzig]: LeiV, 2013. [12] s. ISBN 978-3-89603-419-9.
- 2489. NĚMCOVÁ, Božena.** *Altböhmische Märchen* [Národní báchorky a pověsti, 1947]. Přel. Inge Horcher, il. Artuš Scheiner. Wien: Poss, 2013. 178 s. ISBN 978-3-900044-39-8.
- 2490. NERUDA, Jan.** *Geschichten aus dem alten Prag.* Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger, Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam, 2013. 160 s. (Reclams Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 978-3-15-008770-1.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
- 2491. ODA, Milena.** *Nennen Sie mich Ausländer = Ilamadme extranjero.* Edition Bilingual. [USA; Germany]: Bohemian Paradise Press, 2013. 54 s. ISBN 978-1-4912-3196-8.
Bilingvní německo-španělské vydání.
- 2492. PACOVSKÁ, Květa.** *Die Einladung* [L'invitation, 2012]. Přel. z franc. Katrin Hoglebe, il. Květa Pacovská. Hamburg: Aladin, 2013. [20] s. ISBN 978-3-8489-0000-8.
- 2493. PICK, Jiří Robert.** *Der Tierschutzverein: eine humoristische – soweit möglich – Novelle aus dem Ghetto* [Spolek pro ochranu zvířat, 1969]. Přel. Éva Gaál, Sigmund Mang. Würzburg: Königshausen & Neumann, 2013. 160 s. ISBN 978-3-8260-5034-3.
- 2494. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Carolina: ein knapper Lebenslauf* [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2013. 175 s. (Fischer, 81140) ISBN 978-3-596-81140-3.
- 2495. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Orangentage* [Uzly a pomeranče, 2011]. Frankfurt am Main: Fischer Ki. Ju. E-Books, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7336-0003-7.
E-kniha.
- 2496. PUNČOCHÁŘ, Miroslav.** *Unweit von der Unendlichkeit* [Nedaleko nekonečna, 2004]. Přel. Zuzana Finger, Sabine Podrabská. Neckenmarkt: Novum Eco, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99026-986-2.
E-kniha.
- 2497. RUDIŠ, Jaroslav a JAROMÍR 99.** *Alois Nebel* [Alois Nebel, 2006]. Přel. Eva Profousová, il. Jaromír 99. 3. Auflage. Dresden; Leipzig: Voland & Quist, 2013. 356 s. (Sonar, 10) ISBN 978-3-86391-012-9.
Obsahuje: *Bílý potok*, 2003; *Hlavní nádraží*, 2004; *Žlaté hory*, 2005. Komiks.
- 2498. RUDIŠ, Jaroslav a JAROMÍR 99.** *Alois Nebel – Leben nach Fahrplan* [Alois Nebel – Na trati, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch, il. Jaromír 99. Dresden; Leipzig: Voland & Quist, 2013. 99 s. (Sonar, 11) ISBN 978-3-86391-029-7. **PMK**
Komiks.
- 2499. RŮŽIČKA, Oldřich, Pavla KLEINOVÁ et al.** *Autos: 3D Pop-up* [Báječný svět aut, 2012]. Přel. Michaela Rašloff, il. Pavla Kleinová. Gütersloh; München: Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2013. [16] s. (Der Kinder Brockhaus) ISBN 978-3-577-07427-8.
- 2500. RŮŽIČKA, Oldřich, Pavla KLEINOVÁ et al.** *Flugzeuge: 3D Pop-up* [Báječný svět letadel, 2012]. Přel. Michaela Rašloff, il. Pavla Kleinová. Gütersloh; München: Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2013. [17] s. (Der Kinder Brockhaus) ISBN 978-3-577-07428-5.
- 2501. RŮŽIČKA, Oldřich, Pavla KLEINOVÁ et al.** *Schiffe: 3D Pop-up.* Přel. Michaela Rašloff, il. Pavla Kleinová. Gütersloh; München: Brockhaus, Wissenmedia in der InmediaONE, 2013. [22] s. (Der Kinder Brockhaus) ISBN 978-3-577-07426-1.
- 2502. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Die Konferenz der Vögel* [The conference of the birds, 2011, čes. vyd. Ptačí sněm, 2011]. Přel. z angl. Brigitte Jakobeit, il. Petr Sís. Hamburg: Aladin, 2013. [160] s. ISBN 978-3-8489-0002-2.
- 2503. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Die Brandenburger in Böhmen = Braniboři v Čechách* [Braniboři v Čechách, 1866]. Ed. Bradford Robinson. München: Musikproduktion Höflich, 2013. 1 sv. (Opera explorer, 2026)
Obsahuje libreto opery.
- 2504. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael). *Déjà-vu mit Pocahontas* [Déjà-vu mit Pocahontas, 2010]. München: dotbooks Verlag, 2013. Online zdroj. ISBN 978-3-95520-193-7.
Napsáno v němčině. E-kniha.

- 2505. STAVARIČ, Michael.** *Königreich der Schatten: Roman* [čes. vyd. Království stínů, 2015]. Il. Mari Otberg. München: C.H. Beck, 2013. 253 s. ISBN 978-3-406-65389-6.
Napsáno v němčině.
- 2506. STAVARIČ, Michael.** *Königreich der Schatten: Roman* [čes. vyd. Království stínů, 2015]. Il. Mari Otberg. München: C.H. Beck, 2013. Online zdroj. ISBN 978-3-406-65390-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2507. STAVARIČ, Michael a Deborah SENGL.** *Nadelstreif & Tintenzisch: ein Bestiarium.* Il. Deborah Sengl. Innsbruck: Haymon, 2013. Online zdroj. ISBN 978-3-7099-7129-1 (epub), 978-3-85218-705-1 (pdf).
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2508. STAVARIČ, Michael a Dorothee SCHWAB.** *Gloria nach Adam Riese.* Il. Dorothee Schwab. 2. Auflage. Wien: Luftschacht, 2013. [32] s. ISBN 978-3-902844-15-6.
Napsáno v němčině.
- 2509. STODOLA, Milan, ed.** *Soudobá česká a německá literatura: sborník: fond malých projektů Euroregionu Nisa v programu Cíl 3/Ziel 3 SN-CZ = Die zeitgenössischer [zeitgenössischer] tschechischer und deutscher Literatur: Sammelband: gemeinsamen Kleinprojektefonds in der Euroregion Neisse im Ziel 3/Cíl 3 Programm SN-CZ.* Texty z češ. přel. Joachim Bruss, Franz Peter Künzel, Susanna Roth. Liberec: Technická univerzita, 2013. 164 s. ISBN 978-80-7372-948-6.
Antologie české a německé literatury, z českých autorů: Václav Havel (*Largo Desolato* [Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985], přel. Joachim Bruss); Bohumil Hrabal (*Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964], přel. Franz Peter Künzel); Milan Kundera (*Der Scherz* [Žert, 1967], přel. Susanna Roth); Michal Stavarič (*Brenntage* [Brenntage, 2011, čes. vyd. Dny ohňů, dny spáleníšť, dny popela, 2016], přel. z něm. Alexandrov). Bilingvní vydání.
- 2510. STRUHAR, Stanislav.** *Fremde Frauen: zwei Erzählungen* [čes. vyd. Cizinky: dvě povídky, 2013]. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2013. 169 s. ISBN 978-3-99029-050-7.
Napsáno v němčině.
- 2511. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *London* [This is London, 1959, čes. vyd. To je Londýn, 2013]. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2013. 58 s. ISBN 978-3-88897-874-6.
- 2512. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *Paris* [This is Paris, 1959, čes. vyd. To je Paříž, 2013]. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2013. 61 s. ISBN 978-3-88897-830-2.
- 2513. ŠIMKO, Dušan, ed.** *Košice – Kaschau: ein Reise – und Lesebuch.* Texty z češ. přel. Daniela Pusch, předmluvu napsal Dušan Šimko. Wuppertal: Arco, 2013. 269 s. ISBN 978-3-938375-50-1.
Antologie textů, z českých autorů: Prokop Drtina (*Der Empfang des Präsidenten im befreiten Košice, April 1945* [ukázka z: Československo můj osud II/1, 1982]); Eduard Goldstücker (*Eine bunte und lebendige Stadt, ein intensives, intellektuelles Leben* [ukázka z: Prozesse, 1989]); Kateřina Pošová (*Wenn es ginge, würde ich Nationalität ‚mitteleuroäisch‘ schreiben...* [ukázka z: Jsem, protože musím, 2003]); Karel Zídek (*In Prag hast du mich geliebt...* [ukázka z: Jako jed, 1982]).
- 2514. TIEZE, Agnes, ed.** *Jiří Kolář 1914–2002: Collagen.* Texty J. Koláře přel. Kristina Kallert, Marek Nekula, Renata Sirota-Frohauer, předmluvu napsala Agnes Tieze, doprovodné studie sepsali Jiří Machalický, Daniela Uher, Marek Nekula, Jean Frémon, Gabriela Kašková, autor koláží Jiří Kolář. Köln: Wienand, 2013. 175 s. ISBN 978-3-89188-126-2.
Obsahuje texty Jiřího Koláře: *Vielleicht nichts, vielleicht etwas; Unser täglich Brot – Zwei Ausschnitte aus dem Theaterstück.*
- 2515. VANEK, Tereza.** *Die Dichterin von Aquitanien: Roman* [Die Dichterin von Aquitanien, 2010]. München: dotbooks Verlag, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95520-349-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2516. VANEK, Tereza.** *Die Rebellin von Shanghai.* München: Bookspot, 2013. 680 s. (Edition Carat) ISBN 978-3-937357-81-2.
Napsáno v němčině.
- 2517. VIEWEGH, Michal.** *Engel des letzten Tages: Roman* [Andělé všedního dne, 2007]. Přel. Eva Profousová. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2013. 126 s. (dtv, 14181) ISBN 978-3-423-14181-9.
- 2518. VOJTKOVÁ, Julie.** *Co si vyprávějí...* Přel. do franc. Jana Pěšinková, do něm. Dita Staňková, do angl. Petr Kovařík, il. Julie Vojtková. Břeclav: Vojtková Jitka; Nakladatelství 99, 2013. 63 s. ISBN 978-80-904376-3-0.
Multilingvní vydání.
- 2519. WEINFURTER, Karel.** *Lehrbuch des magischen Denkens: Lebenserfolg, Glück und Gesundheit durch die Beherrschung verborgener Kräfte* [Učebnice magického myšlení, 1935]. Graz: Geheimes Wissen, 2013. 114 s. ISBN 978-3-902881-95-3.
- 2520. WEISS, Otto.** *Und Gott sah, dass es schlecht war: Erzählung aus Theresienstadt* [Und Gott sah, dass es schlecht war, 2002, čes. vyd. I viděl Bůh, že je to špatné, 2016]. Přel. Jiří Burgerstein, il. Helga Weissová, doslov napsala Ruth Bondy. Jerusalem: Yad Vashem, 2013. 95 s. ISBN 9789653084575.

- 2521. WEISSOVÁ, Helga** (psáno WEISS, Helga). *Und doch ein ganzes Leben: ein Mädchen, das Auschwitz überlebt hat* [Deník 1938–1945: příběh dívky, která přežila holokaust, 2012]. Přel. Elke Čermáková. Köln: Lübbe, 2013. 223, [16] s. ISBN 978-3-7857-2456-9.
- 2522. WEISSOVÁ, Helga** (psáno WEISS, Helga). *Und doch ein ganzes Leben: ein Mädchen, das Auschwitz überlebt hat* [Deník 1938–1945: příběh dívky, která přežila holokaust, 2012]. Přel. Elke Čermáková. Köln: Bastei Lübbe Taschenbuch, 2013. 223 s. (Bastei-Lübbe-Taschenbuch, 60896) ISBN 978-3-404-60896-6.
- 2523. WEISSOVÁ, Helga** (psáno WEISS, Helga). *Und doch ein ganzes Leben: ein Mädchen, das Auschwitz überlebt hat* [Deník 1938–1945: příběh dívky, která přežila holokaust, 2012]. Přel. Elke Čermáková. Köln: Lübbe Digital, 2013. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8387-3912-0.
E-kniha.
- 2524. WEISSOVÁ, Helga.** *Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt/Terezín = Maluj, co vidíš: kresby jednoho dítěte z Terezína = Draw what you see: a child's drawings from Theresienstadt* [Zeichne, was Du siehst, 1998]. 3. Auflage. Göttingen: Wallstein, 2013. 167 s. ISBN 978-3-89244-316-2.
Multilingvní vydání.
- 2525. WIENER, Egon.** *Brouzdání kolem Chrastavy: příběhy, fejetony a dobové pohlednice = Streifzüge um Kratzau (Chrastava): Geschichten, Essays und alte Ansichtskarten.* Nymburk: Vega-L, 2013. 105 s. ISBN 978-80-87275-70-2.
Bilingvní vydání.
- 2014**
- 2526. ADLER, Karoline, ed.** *Sommerglück: Geschichten für die schönste Jahreszeit.* München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2014. 253 s. (dtv, 25353: Großdruck) ISBN 978-3-423-25353-6.
Antologie textů, z českých autorů: Michal Viewegh (*Der Schicksalswürfel* [Kostka osudu in: Povídky o lásce, 2009]).
- 2527. BALÁŽOVÁ, Jana.** *Miteinander oder Text streichelt Fotografie: Spolu aneb Když text pohladí fotografii* [Spolu aneb Když text pohladí fotografii, 2013]. Přel. Silke Klein, autor fotografií František Dostál. Praha: Knižní servis, 2014. 92 s. ISBN 978-80-904698-9-1.
- 2528. BELLOVÁ, Bianca.** *Toter Mann: Roman* [Mrtvý muž, 2011]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2014. 184 s. ISBN 978-3-99200-110-1. **PMK**
- 2529. BERG, Sibylle et al.** *1865, 2015: 150 Jahre Wiener Ringstraße: dreizehn Betrachtungen.* Text M. Stavariče do češ. přel. Radka Denemarková, předmluvu napsal Norbert Kettner. Wien: Metroverlag, 2014. 191 s. ISBN 978-3-99300-175-9.
Antologie textů, z autorů s českým původem: Michael Stavarič (*Brhawahpuppp* [Hdnaklkkk], bilingvní). Vícejazyčné vydání.
- 2530. BLATNÝ, Ivan.** *Hilfsschule Bixley: neue Auswahl* [výběr z: Pomocná škola Bixley, 1987]. Přel. Frank-Wolf Matthies, il. Lutz Leibner. Berlin: AusDruck Schaare & Schaare, 2014. [106] l.
- 2531. BLATNÝ, Ivan.** *West.* Ed. a přel. Bernd Jentzsch. [Euskirchen]: Chidher Verlag, 2014. 166 s. (Verbotenes Projekt, 29; Poesie: Album, 198)
Výbor z básnických sbírek: *Frau Morgenstern* [Paní Jitřenka, 1940], *Melancholische Spaziergänge* [Melancholické procházky, 1941], *Alte Wohnsitze* [Stará bydliště, 1979], *Hilfsschule Bixley* [Pomocná škola Bixley, 1987]. Bilingvní vydání.
- 2532. BORKOVEC, Petr.** *Liebesgedichte* [Milostné básně, 2012]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2014. 143 s. ISBN 978-3-902951-08-3. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 2533. BOUČKOVÁ, Tereza.** *Wahnsinnig traurige Geschichten: [Erzählungen]* [Šíleně smutné povídky, 2013]. Přel. Raija Hauck. Düsseldorf: Rauch, 2014. 138 s. ISBN 978-3-7920-0361-9.
- 2534. BUDDEUS, Ondřej a Peter DIETZE, eds.** *Displej. eu: zeitgenössische Poesie aus Tschechien, Deutschland und der Slowakei: Anthologie = současná poezie z Čech, Německa a Slovenska: antologie.* Přel. z češ. Kristina Kallert, Lena Dorn, Ondřej Buddeus, il. Nikola Ivanov, předmluvu napsali Ondřej Buddeus, Peter Dietze, odbornou esej napsal Karel Piorecký. Berlin: Displej.eu; Praha: Psí víno, 2014. 236 s. (Randnummer Literaturhefte; Psí víno, časopis pro současnou poezii)
Antologie české, německé a slovenské poezie, z českých autorů: Ondřej Buddeus, Pavel Novotný, Olga Pek, Michal Šanda. Vícejazyčné vydání.
- 2535. ČAPEK, Karel** (psáno CAPEK, Karel). *Gesammelte Erzählungen von Karel Capek.* Dinslaken: AsklepiosMedia, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7339-0588-0.
Výbor z díla. E-kniha.
- 2536. ČAPEK, Karel.** *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Marcela Euler, il. Anna Luchs. Frankfurt am Main: Schöffling & Co., 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7317-6047-4.
E-kniha.

- 2537. ČUNDERLE, Michal.** *Wie Marcelka die Wespe froh war, auf der Welt zu sein* [Jak byla voska Marcelka ráda, že je, 2005]. Přel. Kathrin Janka, il. Jakub Zich. Prag: Brkola, 2014. 192 s. ISBN 978-80-905714-4-0.
- 2538. DENEMARKOVÁ, Radka.** *Ein herrlicher Flecken Erde: Roman* [Peníze od Hitlera, 2006]. Přel. Eva Profousová. München: btb, 2014. 291 s. (btb, 74671) ISBN 978-3-442-74671-2.
- 2539. FLUSSER, Vilém.** *Jude sein: Essays, Briefe, Fiktionen* [Jude sein, 1995]. Ed. Edith Flusser, Stefan Bollmann, doslov napsal David Flusser. Hamburg: CEP Europäische Verlagsanstalt, 2014. 190 s. (EVA Taschenbuch, 273) ISBN 978-3-86393-055-4.
Napsáno v němčině.
- 2540. FRÝBA, Libor.** *10 Krumauer Märchen* [10 krumlovských pohádek, 2013]. Přel. Radomír Markovič, il. Ivan Straka. Český Krumlov: MCU, 2014. 64 s. ISBN 978-80-7339-252-9.
- 2541. GLADYS.** *Modlitba pro jednu generaci = Gebet für eine Generation* [Modlitba pro jednu generaci, 2010]. Přel. Ivan Seidl. Praha: SID, 2014. 72 s. ISBN 978-80-904498-6-2.
Bilingvní vydání.
- 2542. GRUŠA, Jiří.** *Der 16. Fragebogen: Roman* [Dotazník aneb Modlitba za jedno město a přítele, 1978]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda, předmluvu napsal Erhard Busek, doslov napsal Dalibor Dobiáš. Klagenfurt: Wieser, 2014. 393 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 5; Prosa, 3) ISBN 978-3-99029-091-0.
- 2543. GRUŠA, Jiří.** *Der 16. Fragebogen: Roman* [Dotazník aneb Modlitba za jedno město a přítele, 1978]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda, předmluvu napsal Erhard Busek, doslov napsal Dalibor Dobiáš. Klagenfurt: Wieser, 2014. Online zdroj. (Werkausgabe Jiří Gruša, 5; Prosa, 3) ISBN 978-3-99047-015-2.
E-kniha.
- 2544. GRUŠA, Jiří.** *Beneš als Österreicher: ein Essay* [Beneš jako Rakušan, 2011]. Předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Michael Frank. Klagenfurt: Wieser, 2014. 186 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 9; Essays, 3) ISBN 978-3-99029-092-7.
Napsáno v němčině.
- 2545. GRUŠA, Jiří.** *Beneš als Österreicher: ein Essay* [Beneš jako Rakušan, 2011]. Předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Michael Frank. Klagenfurt: Wieser, 2014. Online zdroj. (Werkausgabe Jiří Gruša, 9; Essays, 3) ISBN 978-3-99047-016-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2546. HAKL, Emil.** *Acht Tage bis Montag: Roman* [Skutečná událost, 2013]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2014. 216 s. ISBN 978-3-99200-122-4. **PMK**
- 2547. HAKL, Emil.** *Acht Tage bis Montag: Roman* [Skutečná událost, 2013]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-99200-123-1.
E-kniha.
- 2548. HALÍK, Tomáš.** *All meine Wege sind DIR vertraut: von der Untergrundkirche ins Labyrinth der Freiheit* [Co je bez chvění, není pevné, 2002]. Přel. Nina Trčka. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2014. 432 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-3-451-33288-3.
- 2549. HALÍK, Tomáš.** *All meine Wege sind DIR vertraut: von der Untergrundkirche ins Labyrinth der Freiheit* [Co je bez chvění, není pevné, 2002]. Přel. Nina Trčka. Freiburg: Herder, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-80452-6.
E-kniha.
- 2550. HALÍK, Tomáš.** *Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung* [Dotkni se ran, 2008]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. 2. Auflage. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2014. 240 s. ISBN 978-3-451-30739-3.
- 2551. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák. 7. Auflage. Freiburg im Breisgau: Herder, 2014. 258 s. ISBN 978-3-451-30382-1.
- 2552. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. 5. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2014. 319 s. ISBN 978-3-451-30620-4.
- 2553. HALÍK, Tomáš.** *Nicht ohne Hoffnung: Glaube im postoptimistischen Zeitalter* [Stromu zbývá naděje, 2009]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2014. 254 s. ISBN 978-3-451-33087-2.
- 2554. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921]. Přel. Grete Reiner, il. Josef Lada. 41. Auflage. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 2014. 365 s. (rororo, 409) ISBN 978-3-499-10409-1.
- 2555. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel., komentář

- a doslov napsal Antonín Brousek ml., esej napsal Jaroslav Rudiš. Stuttgart: Reclam, 2014. 1007 s. (Reclam Bibliothek) ISBN 978-3-15-010969-4. **PMK**
- 2556. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. a komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml., esej napsal Jaroslav Rudiš. 2., durchgesehne Auflage. Stuttgart: Reclam, 2014. 1007 s. (Reclam Bibliothek) ISBN 978-3-15-010969-4.
- 2557. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. a komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml., esej napsal Jaroslav Rudiš. Ditzingen: Reclam, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-15-960444-2. E-kniha.
- 2558. HORÁČEK, Petr.** *Die Maus sucht ein Haus* [A new house for mouse, 2004, čes. vyd. Nový domek pro myšku, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. 3. Auflage. Mannheim: Fischer Sauerländer, 2014. [30] s. ISBN 978-3-7373-6090-6.
- 2559. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. 14. Auflage. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 2014. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 978-3-518-38254-7.
- 2560. HŮRKOVÁ, Klára, ed.** *Nad střechami světlo: česko-německá antologie poezie a krátké prózy = Über den Dächern das Licht: eine deutsch-tschechische Anthologie mit Lyrik und Kurzprosa.* Přel. a předmluvu napsala Klára Hůrková, autorka fotografií Lenka Mrázková. Praha: Dauphin, 2014. 333 s. ISBN 978-80-7272-505-2, 978-80-7272-506-9 (pdf), 978-80-7272-507-6 (epub).
Antologie české a německé poezie a krátké prózy, z české prózy: Renata Bellingerová (*Herr Meister* [Pan Mistr]); Pavel Kukul (*Holen aus Vlčejn* [Holen z Vlčejna]); Zora Šimůnková (*Schlaflosigkeit* [Nespavost]); z české poezie: Ivan Bartoš, Miroslav Boček, Kateřina Bolechová, Jarmila Hannah Čermáková, Sylva Fischerová, Pavel Herot, Michal Horáček, Klára Hůrková, Vít Janota, Vojtěch Kučera, Janele z Liků, Petr Maděra, Lenka Mrázková, Marcela Pátková Linhartová, Roman Szpuk, Irena Šťastná, Jana Witthedová, Jakub Zahradník. Bilingvní vydání.
- 2561. JANÁČEK, Leoš.** *Osud: tři obrazy románové od Fedory Bartošové = Schicksal: drei Roman-Szenen von Fedora Bartošová = Fate: three novel-like scenes by Fedora Bartošová* [Osud]. Libreto sepsala Fedora Bartošová, přel. do něm. Claus H. Henneberg. Kassel; Basel; London; New York; Praha: Bärenreiter, 2014. 1 klavírní výtah (XXXVII, 237 s.). (Bärenreiter Urtext) ISMN 979-0-2601-0704-5.
Obsahuje česko-německý text libreta opery.
- 2562. JANÁČEK, Leoš.** *Věc Makropulos: opera o třech jednáních = Die Sache Makropulos: Oper in drei Akten = The Makropulos affair: opera in three acts* [Věc Makropulos, 1926]. Na motivy díla Karla Čapka, ed. Jiří Zahradka, přel. do něm. Max Brod, přel. do angl. Norman Tucker, okomentoval Charles Mackerras. Wien: Universal Edition, 2014. 1 kapesní partitura (CXXIII, 513 s.). ISBN 979-0-00-808753-0.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 2563. JANÁČEK, Leoš.** *Die Sache Makropulos (Věc Makropulos): Oper in drei Akten nach der gleichnamigen Komödie von Karel Čapek* [Věc Makropulos, 1926]. Na motivy díla Karla Čapka, ed. Miron Hakenbeck. München: Bayerische Staatsoper, 2014. 199 s.
Obsahuje český a německý text libreta opery.
- 2564. JENČÍK, Joe.** *Anita Berber: Studie* [Anita Berberová, 1930]. Ed. Martin Stieffermann, přel. Silke Klein. München: Kieser, 2014. 96 s. ISBN 978-3-935456-30-2.
- 2565. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Meine Erinnerungen an die Jungenzeit* [Vzpomínky na Šumavu, 2006, pův. Červánky mého mládí, 1926]. Přel., komentář a doslov napsal Helfried Reischl. Grafenau: Samples Verlag, 2014. 478 s. ISBN 978-3-938401-30-9.
- 2566. KOHL, Walter, Dominika MEINDL a Andreas WEBER, eds.** *1989: 7 tschechische und 7 österreichische Texte: eine Anthologie.* Texty z češ. přel. Karl-Heinz Jähn. Weitra: Bibliothek der Provinz, [2014?]. 163 s. ISBN 978-3-99028-370-7.
Antologie české a rakouské prózy, z českých autorů: Ladislav Beran (*Füße in Beton*); Miloslav Král Český (*Zweitakt: ein Centiroman*); Vlasta Dušková (*Auf sandigem Plätzchen*); Hanka Hosnedlová (*Nicht für alles Geld der Welt*); John Madhead [=Miroslav Pech] (*Es wird*); Jan Míka (*Dr. med. Kesselwart*); František Niedl (*Die Morgenjagd*).
- 2567. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Orbis sensualium pictus* [Orbis sensualium pictus, 1910, c1658, čes. vyd. Svět v obrazích]. Ed. Uwe Sandfuchs. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-781-55356-9.
Faksimilie vydání z roku 1910. E-kniha.
- 2568. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Dönerröschen* [Dönerröschen, 2013]. München: cbt, 2014. 221 s. ISBN 978-3-570-30920-9.
Napsáno v němčině.
- 2569. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Tote Tulpen: Roman* [čes. vyd. Tuhej tulipán, 2017]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2014. 237 s. (dtv, 74004) ISBN 978-3-423-74004-3.
Napsáno v němčině.

- 2570. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Tote Tulpen: Roman* [čes. vyd. Tuhej tulipán, 2017]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-423-42217-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2571. KOSTA, Tomáš a Vladimír MLYNÁŘ.** *Vier Viertel Leben: die Biographie von Tomáš Kosta* [Kosta, 2008]. Ed. Gynter Mödder, přel. Hana Everts, Evert Everts. Weilerswist: Ralf Liebe, 2014. 208 s. ISBN 978-3-944566-23-8.
- 2572. KOT, Aleš a Nick SPENCER.** *Secret Avengers. 3, Wie man Flügel stutzt* [Secret Avengers, 3, How to Ma.i.m a Mockingbird, 2014]. Přel. z angl. Michael Strittmatter, il. Butch Guice, Luke Ross. Stuttgart: Panini-Comics, 2014. [cca 100] s. ISBN 978-3-95798-185-1.
Komiks.
- 2573. KUNDERA, Ludvík.** *Überwintern (1971–1989)*. Ed. Peter Holland, přel. a doslov napsal Eduard Schreiber. Berlin: Hochroth, 2014. 39 s. ISBN 978-3-902871-60-2.
Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 2574. KUNDERA, Milan.** *Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman* [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 327 s. (Fischer, 19740) ISBN 978-3-596-19740-8.
- 2575. KUNDERA, Milan.** *Jacques und sein Herr: Hommage an Denis Diderot in drei Akten* [Jacques et son maître: hommage à Denis Diderot en trois actes, 1981, čes. vyd. Jakub a jeho pán: pocta Denisi Diderotovi, 1992]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 127 s. (Fischer, 19751) ISBN 978-3-596-19751-4.
- 2576. KUNDERA, Milan.** *Die Kunst des Romans: Essay* [L'art du roman, 1986]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2014. 201 s. (Fischer, 19753) ISBN 978-3-596-19753-8.
- 2577. KUNDERA, Milan.** *Die Langsamkeit: Roman* [La lenteur, 1994]. Přel. z franc. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 147 s. (Fischer, 19748) ISBN 978-3-596-19748-4.
- 2578. KUNDERA, Milan.** *Die Unsterblichkeit: Roman* [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 456 s. (Fischer, 19747) ISBN 978-3-596-19747-7.
- 2579. KUNDERA, Milan.** *Die Unwissenheit: Roman* [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2014. 170 s. (Fischer, 19749) ISBN 978-3-596-19749-1.
- 2580. KUNDERA, Milan.** *Verratene Vermächtnisse: Essay* [Les testaments trahis, 1993]. Přel. z franc. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 343 s. (Fischer, 19750) ISBN 978-3-596-19750-7.
- 2581. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Přel. a převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 253 s. (Fischer Klassik, 0027) ISBN 978-3-7335-0027-6.
- 2582. LADA, Josef.** *Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte* [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934]. Přel. a převyprávěl Otfried Preußler, il. Josef Lada. Frankfurt am Main: Fischer Kinder- und Jugendbuch E-Books, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7336-0168-3.
E-kniha.
- 2583. LISTOPAD, František.** *Terra é carvão e limões = Die Erde ist Kohle und Zitronen* [výběr z: Soukromé západy slunce, 2012]. Přel. Eduard Schreiber. Berlin: Hochroth-Verlag, 2014. 39 s. ISBN 978-3-902871-49-7.
Bilingvní česko-německé vydání.
- 2584. LUHANOVÁ, Hanka.** *Lali macht Yoga* [Lali cvičí jógu, 2011]. Přel. Tereza Schneider, Wolff-Dieter Schneider, il. Kateřina Mesdag. Prag: Lali jóga, 2014. [40] s. ISBN 978-80-88024-02-6.
- 2585. MIKŠÍČEK, Petr.** *Waldgang: ein Streifzug zwischen deutscher Vergangenheit und tschechischer Gegenwart* [Sudetská pouť aneb Waldgang, 2005]. Přel. Angela Lindner. Prag: signatura.cz; P. Mikšíček, 2014. 212 s. ISBN 978-80-905937-0-1.
- 2586. MILER, Zdeněk.** *Maus und Maulwurf feiern Geburtstag* [Narozeniny, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. [16] s. ISBN 978-3-89603-192-1.
- 2587. MILER, Zdeněk.** *Vom Maulwurf und seinen Freunden* [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. 62 s. ISBN 978-3-89603-019-1.
- 2588. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Wie der Maulwurf den kleinen Adler rettete* [Krtek a orel, 1996]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. 79 s. ISBN 978-3-89603-376-5.

- 2589. MILER, Zdeněk a Kateřina MILER.** *Der Maulwurf und der Fisch* [Krték a rybka, 2012]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. [Leipzig]: LeiV, 2014. [12] s. ISBN 978-3-89603-445-8.
- 2590. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der Maulwurf und die Haustiere.* Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2014. [12] s. ISBN 978-3-89603-440-3.
- 2591. MILER, Zdeněk a Ondřej MÜLLER.** *Hilf dem kleinen Maulwurf* [Hledáme s Krtkem, 2014]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2014. [12] s. ISBN 978-3-89603-450-2.
- 2592. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Sommer* [Krték a léto, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 4. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. [10] s. ISBN 978-3-89603-280-5.
- 2593. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Winter* [Krték a zima, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. [14] s. ISBN 978-3-89603-290-4.
- 2594. NOSIDLO Z GEBLIC, Václav.** *Die Chronik des Václav Nosidlo von Geblice: Aufzeichnungen aus der böhmischen Exulantengemeinde in Pirna zur Zeit des Dreißigjährigen Krieges* [Kronika z let 1626–1638]. Ed. a přel. Martina Lisa. Stuttgart: Franz Steiner, 2014. 463 s. (Forschungen zur Geschichte und Kultur des östlichen Mitteleuropa, 47) ISBN 978-3-515-10714-3.
Bilingvní vydání.
- 2595. NOSIDLO Z GEBLIC, Václav.** *Die Chronik des Václav Nosidlo von Geblice: Aufzeichnungen aus der böhmischen Exulantengemeinde in Pirna zur Zeit des Dreißigjährigen Krieges* [Kronika z let 1626–1638]. Ed. a přel. Martina Lisa. Stuttgart: Franz Steiner, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-515-10727-3.
Bilingvní vydání. E-kniha.
- 2596. ODA, Milena.** *Mehr als Meer = See the sea* [Pěkné vyhlídky, 2006]. Přel. Sabrina Wien. Stará Paka: Bohemian Paradise Press, 2014. 102 s. ISBN 9781500170585.
Bilingvní německo-anglické vydání.
- 2597. ODA, Milena.** *Die Verrückten: Erzählungen.* Berlin: Bohemian Paradise Press, 2014. 134 s. ISBN 978-1-4973-1638-6.
Napsáno v němčině.
- 2598. PACOVSKÁ, Květa a Annelies SCHWARZ.** *Das Tier mit den Funkelaugen* [Das Tier mit den Funkelaugen, 1990]. Il. Květa Pacovská. Bargtheide: Minedition, 2014. [40] s. ISBN 978-3-86566-177-7.
- 2599. PECHOVÁ, Jaroslava.** *Olomoucké šprýmování = Schmunzelgeschichten aus Olmütz.* Il. Karel Klos. Praha: Laguna, 2014. 49, 55 s. ISBN 978-80-86274-98-0.
Bilingvní vydání.
- 2600. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Orangentage* [Uzly a pomeranče, 2011]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2014. 239 s. ISBN 978-3-7335-0002-3.
- 2601. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. 1. Auflage, genehmigte Taschenbuchausgabe. München: btb, 2014. 238 s. (btb, 74698) ISBN 978-3-442-74698-9.
- 2602. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. 2. Auflage, genehmigte Taschenbuchausgabe. München: btb, 2014. 238 s. (btb, 74698) ISBN 978-3-442-74698-9.
- 2603. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. 4. Auflage, genehmigte Taschenbuchausgabe. München: btb, 2014. 238 s. (btb, 74698) ISBN 978-3-442-74698-9.
- 2604. RUDIŠ, Jaroslav.** *Die Stille in Prag: Roman* [Potichu, 2007]. Přel. Eva Profousová. 5. Auflage, genehmigte Taschenbuchausgabe. München: btb, 2014. 238 s. (btb, 74698) ISBN 978-3-442-74698-9.
- 2605. RUDIŠ, Jaroslav.** *Vom Ende des Punks in Helsinki: Roman* [Konec punku v Helsinkách, 2010]. Přel. Eva Profousová. München: Luchterhand Literaturverlag, 2014. 349 s. ISBN 978-3-630-87431-9. **PMK**
- 2606. RUDIŠ, Jaroslav.** *Vom Ende des Punks in Helsinki: Roman* [Konec punku v Helsinkách, 2010]. Přel. Eva Profousová. München: E-Books der Verlagsgruppe Random House GmbH, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-13136-4.
E-kniha.
- 2607. RYŠAVÝ, Martin.** *Dimitrij der Heiler: Skizzen* [Vrač, 2010]. Přel. Kristina Kallert. Klagenfurt: Wieser, 2014. 317 s. (Wtb, 12) ISBN 978-3-99029-114-6.
- 2608. RYŠAVÝ, Martin.** *Dimitrij der Heiler: Skizzen* [Vrač, 2010]. Přel. Kristina Kallert. Klagenfurt: Wieser, 2014. Online zdroj (epub). (Wtb, 12) ISBN 978-3-99047-009-1.
E-kniha.
- 2609. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2014. 174 s. ISBN 978-3-928885-22-5.
- 2610. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Der Pilot und der kleine Prinz: das Leben des Antoine de Saint-Exupéry* [The pilot and the Little Prince, 2014, čes. vyd. Pilot a Malý princ: život Antoina de Saint-Exupéryho, 2014]. Přel. z angl. Brigitte Jakobeit, il. Petr Sís. Hamburg: Aladin, 2014. [43] s. ISBN 978-3-8489-0003-9.
- 2611. SLÍVA, Jiří.** *Sigmund Freud schläft nie: Cartoons.* Esej napsal Hans-Jürgen

- Wirth, il. Jiří Slíva. Gießen: Psychosozial Verlag, 2014. 72 s. (Imago) ISBN 978-3-8379-2345-2.
- 2612. SOKOL, Jan.** *Philosophie als Verpflichtung: über Ethik, Menschenrechte, Bildung und Politik.* Ed. Ulrich Arnswald, Ondřej Skripnik, úvodní slovo napsal Hans-Peter Schütt. Heidelberg: Manutius, 2014. XVII, 207 s. ISBN 978-3-944512-02-0.
- 2613. STRUHAR, Stanislav.** *Fremde Frauen: zwei Erzählungen* [čes. vyd. Cizinky: dvě povídky, 2013]. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99047-013-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2614. STRUHAR, Stanislav.** *Das Gewicht des Lichts: Roman* [čes. vyd. Váha světla, 2014]. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2014. 196 s. ISBN 978-3-99029-088-0.
Napsáno v němčině.
- 2615. STRUHAR, Stanislav.** *Das Gewicht des Lichts: Roman* [čes. vyd. Váha světla, 2014]. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-99047-014-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2616. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *New York* [This is New York, 1960, čes. vyd. To je New York, 2014]. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2014. 57 s. ISBN 978-3-88897-979-8.
- 2617. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *Rom* [This is Rome, 1960, čes. vyd. To je Řím, 2014]. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2014. 57 s. ISBN 978-3-88897-943-9.
- 2618. ŠIŠPEROVÁ, Iva.** *Entdecke den Bauernhof: 6 Bücher in einem* [přel. z angl. verze Farm]. Il. Pavla Kleinová. Zürich: Orell Füssli, 2014. 1 sv. ISBN 978-3-280-03473-6.
- 2619. ŠIŠPEROVÁ, Iva.** *Entdecke den Vergnügungspark: 6 Bücher in einem* [přel. z angl. verze Amusement park]. Il. Pavla Kleinová. Zürich: Orell Füssli, 2014. 1 sv. ISBN 978-3-280-03474-3.
- 2620. TOMANOVÁ-WEISOVÁ, Helena.** *Kamenný oblouk = Der Steinbogen.* Přel. Günter Iberl. Praha: Argo, 2014. [44] s. (Knapka: bilingvní jednohubka, 11) ISBN 978-80-257-1018-0.
Bilingvní vydání.
- 2621. VANČURA, Vladislav.** *Peterpetz und Peter Petermichel* [Kubula a Kuba Kubikula, 1931]. Il. Zdeněk Miler. [Leipzig]: LeiV, 2014. 103 s. ISBN 978-3-89603-435-9.
- 2622. VANEK, Tereza.** *Im Dienst der Gräfin.* Leverkusen: Drachenmond-Verlag, 2014. 419 s. ISBN 978-3-931989-81-1.
Napsáno v němčině.
- 2623. VANEK, Tereza.** *Im Dienst der Gräfin.* Leverkusen: Drachenmond-Verlag, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-95991-007-1.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2624. VANEK, Tereza.** *Die Rebellin von Shanghai* [Die Rebellin von Shanghai, 2013]. München: Bookspot, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95669-006-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2625. VIEWEGH, Michal.** *Die Mafia in Prag: Roman* [Mafie v Praze, 2011]. Přel. Eva Profousová. Wien: Deuticke, 2014. 316 s. ISBN 978-3-552-06258-0.
- 2626. VIEWEGH, Michal.** *Die Mafia in Prag: Roman* [Mafie v Praze, 2011]. Přel. Eva Profousová. Wien: Paul Zsolnay, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-552-06272-6.
E-kniha.
- 2627. WAGNEROVÁ, Magdalena.** *Sagen aus dem alten Prag* [Pověsti staré Prahy, 2007]. Přel. Kristina Kallert. Praha: Plot, 2014. 142 s. (Kořeny = Wurzeln, 2) ISBN 978-80-86523-85-9.
- 2628. WEISS, Norbert ed.** *Dresdner Lyrikpreis 2014.* Dresden: Weiß, 2014. 87 s. (Signum. Sonderheft, 17) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis: Miroslav Černý, Milan Děžinský, Radek Fridrich, Lenka Juráčková. Bilingvní vydání.
- 2629. WIENER, Egon.** *Mou vlastní jsou Sudety = Meine Heimat ist das Sudetenland.* Nymburk: Vega-L, 2014. 129 s. ISBN 978-80-87275-69-6.
Bilingvní vydání.
- 2630. ZONOVÁ, Anna.** *Zur Strafe und als Belohnung: Roman* [Za trest a za odměnu, 2004]. Přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt: Wieser, 2014. 296 s. (Wtb, 6) ISBN 978-3-99029-108-5.
- 2631. ZONOVÁ, Anna.** *Zur Strafe und als Belohnung: Roman* [Za trest a za odměnu, 2004]. Přel. Christa Rothmeier. Klagenfurt: Wieser, 2014. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99047-003-9.
E-kniha.
- 2632. ŽANTOVSKÝ, Michael.** *Václav Havel: in der Wahrheit leben* [Havel: a life, 2014, čes. vyd. Havel, 2014]. Přel. z angl. Helmut Dierlamm, Hans Freundl. Berlin: Propyläen, 2014. 680 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-3-549-07437-4.

2633. ŽANTOVSKÝ, Michael. *Václav Havel: in der Wahrheit leben* [Havel: a life, 2014, čes. vyd. Havel, 2014]. Přel. z angl. Helmut Dierlamm, Hans Freundl. Berlin: Ullstein eBooks, 2014. Online zdroj. ISBN 978-3-8437-0950-7.

E-kniha.

2015

2634. AUGUSTA, Stanislav. *Chudá milá: verše z kraje krásné samoty = Armes Liebchen: Verse aus der Gegend schöner Einsamkeit* [Chudá milá, 1943]. Přel. Vladimír Stejskal. Pelhřimov: vydáno ve vlastní edici ve spolupráci s Novou tiskárnou Pelhřimov, 2015. 73 s. ISBN 978-80-7415-124-8.

Bilingvní vydání.

2635. BOUČKOVÁ, Tereza. *Das Jahr des Hahns* [Rok kohouta, 2008]. Přel. Ulrike Helmke, Raija Hauck. Düsseldorf: Karl Rauch, 2015. 392 s. ISBN 978-3-7920-0364-0. **PMK**

2636. ČAPEK, Karel. *Das Jahr des Gärtners* [Zahradníkův rok, 1929]. Přel. Grete Ebner-Eschenhaym, il. Josef Čapek. Berlin: Aufbau, 2015. 135 s. ISBN 978-3-351-03494-8.

2637. DITRYCH, Břetislav. *Hořce voní arnika: jiná Šumava = Bitter duftet Arnika: der andere Böhmerwald.* Do něm. přebásnil Friedrich Brandl. Praha: ARSCI, 2015. 119 s. ISBN 978-80-7420-043-4.

Bilingvní vydání.

2638. ERBEN, Eva. *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 8. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2015. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.

2639. FILIP, Ota. *Das Café an der Straße zum Friedhof: Roman* [Cesta ke hřbitovu, 1968]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 388 s. ISBN 978-3-596-30671-8.

2640. FILIP, Ota. *Das Café an der Straße zum Friedhof: Roman* [Cesta ke hřbitovu, 1968]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-560673-5.

E-kniha.

2641. FILIP, Ota. *Die Himmelfahrt des Lojzek aus Schlesisch Ostrau: Roman* [Die Himmelfahrt des Lojzek aus Schlesisch Ostrau, 1973, čes. vyd.

Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 1. díl, 1974]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 304 s. ISBN 978-3-596-30687-9.

2642. FILIP, Ota. *Die Himmelfahrt des Lojzek aus Schlesisch Ostrau: Roman* [Die Himmelfahrt des Lojzek aus Schlesisch Ostrau, 1973, čes. vyd. Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 1. díl, 1974]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-560689-6.

E-kniha.

2643. FILIP, Ota. *Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren* [Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren, 1981]. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 158 s. ISBN 978-3-596-30627-5.

Napsáno v němčině.

2644. FILIP, Ota. *Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren* [Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren, 1981]. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-560629-2.

Napsáno v němčině. E-kniha.

2645. FILIP, Ota. *Žweikämpfe: Roman* [Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 2. díl, 1974]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 282 s. ISBN 978-3-596-30652-7.

2646. FILIP, Ota. *Žweikämpfe: Roman* [Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 2. díl, 1974]. Přel. Josefine Spitzer. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-560654-4.

E-kniha.

2647. FORMÁNEK, Josef. *Die Wahrheit sagen: brutaler Roman über die Liebe zum Leben* [Mluvit pravdu, 2008]. Přel. Martin Roscher. Prag: Gekko, 2015. 477 s. ISBN 978-80-905581-4-4.

2648. FRITTA, Bedřich. *Für Tommy zum dritten Geburtstag in Theresienstadt.* Ed. a studii napsal Walter Koschmal, přel. z češtiny, úvodní slovo napsal Thomas Fritta-Haas, il. Bedřich Fritta. Regensburg: Friedrich Pustet, 2015. 127 s. ISBN 978-3-7917-2685-4.

Bilingvní vydání. Věnování: Tomíčkoví [=Thomas Fritta-Haas] k jeho 3. narozeninám v Terezíně 22. 1. 1944.

2649. GRUŠA, Jiří. *Essays und Studien bis 1989.* Předmluvu napsal Peter Demetz, doslov napsal Dalibor Dobiáš. Klagenfurt: Wieser, 2015. 490 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 1; Essays, 1) ISBN 978-3-99029-140-5.

Výbor z díla.

- 2650. GRUŠA, Jiří.** *Mimner, oder, Das Tier der Trauer: Roman* [Mimner, oder, Das Tier der Trauer, 1986, čes. vyd. Mimner aneb Hra o smraďoča, 1991]. Přel. autor, předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Milan Uhde. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2015. 212 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 3; Prosa, 1) ISBN 978-3-99029-165-8.
- 2651. GRUŠA, Jiří.** *Mimner, oder, Das Tier der Trauer: Roman* [Mimner, oder, Das Tier der Trauer, 1986, čes. vyd. Mimner aneb Hra o smraďoča, 1991]. Přel. autor, předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Milan Uhde. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2015. Online zdroj (epub). (Werkausgabe Jiří Gruša, 3; Prosa, 1) ISBN 978-3-99047-032-9.
E-kniha.
- 2652. HALÍK, Tomáš.** *Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung* [Dotkni se ran, 2008]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. 3. Auflage. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2015. 240 s. ISBN 978-3-451-30739-3.
- 2653. HALÍK, Tomáš.** *Ich will, dass du bist: über den Gott der Liebe* [Chci, abys byl, 2012]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2015. 286 s. ISBN 978-3-451-34757-3.
- 2654. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Ed. Karl-Maria Guth. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2015. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8430-3445-6.
E-kniha.
- 2655. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: der Krieg als Farce* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. Grete Reiner. Neuss: Null Papier Verlag, 2015. Online zdroj (1075 s.). ISBN 978-3-95418-556-6 (pdf), 978-3-95418-555-9 (epub).
E-kniha.
- 2656. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: vollständige Ausgabe* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. Grete Reiner. Altenmünster: Jazzybee Verlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8496-4667-7.
E-kniha.
- 2657. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. a komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml., esej Jaroslav Rudiš. 3., durchgesehne Auflage. Stuttgart: Reclam, 2015. 1007 s. (Reclam Bibliothek) ISBN 978-3-15-010969-4.
- 2658. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Ausrottung der Praktikanten der Speditionsfirma Kobkán: absurde Geschichten.* Přel., komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml. Stuttgart: Reclam, 2015. 423 s. ISBN 978-3-15-011045-4.
Výbor z díla.
- 2659. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Ausrottung der Praktikanten der Speditionsfirma Kobkán: Geschichten und kurze Texte.* Přel., komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml. Ditzingen: Reclam, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-15-960820-4.
Výbor z díla. E-kniha.
- 2660. HENRYKOVÁ, Jitka** (psáno HENRYK, Jitka). *Konzert für die linke Hand* [Koncert pro levou ruku, 1999]. Přel. Pavel Kvasnicka. [Zug]: Paramon, 2015. 193 s. ISBN 978-3-03830-203-2.
- 2661. HEROLD, Petr a Rostislav KŘIVÁNEK.** *Pověsti a příběhy poutních míst Šluknovska = Sagen und Begebenheiten in Wallfahrtsstätten im Schluckenauer Gebiet.* Přel. Rudolf Breuer, il. Petr Herold. Rumburk: Římskokatolická farnost – děkanství Rumburk, 2015. 23 s. ISBN 978-80-260-8864-6.
Bilingvní vydání.
- 2662. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. VII, 1966–1967: Dem Asklepios einen Hahn: deutsch-tschechische Ausgabe* [Asklépiovi kohouta, 1970]. Ed. Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. Věra Koubová, Franz Wurm, komentář sepsali Urs Heftrich, Michael Špirit, doslov napsal Urs Heftrich. Heidelberg: Universitätsverlag Winter, 2015. 445 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 10) ISBN 978-3-8253-6375-8. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 2663. [HOLCOVÁ, Veronika, ed.]** *Veronika Holcová: na dosah ruky = within hand's reach = zum Greifen nahe = à portée de main = a portata di mano.* Ed., il. a předmluvu napsala Veronika Holcová, přel. do něm. Christa Rothmeier, Mirko Kraetsch, Eva Profousová, Jana Krötzsch. Praha: Trigon, 2015. 211 s. ISBN 978-80-87908-08-2.
Antologie básní: D. Ž. Bor, Petr Borkovec, Markéta Pilátová, Jakub Řehák, Jáchym Topol.
- 2664. HORÁKOVÁ, Daňa** (psáno HORÁKOVÁ, Dana). *101 Top Dogs: von verkannten Hunden bekannter Menschen und umgekehrt.* Nerdlen: Kynos, 2015. 340 s. ISBN 978-3-95464-050-8.
Napsáno v němčině.
- 2665. HORÁKOVÁ, Daňa** (psáno HORÁKOVÁ, Dana). *Wie erkläre ich meinem Hund, dass er kein Mensch ist?* [Wie erkläre ich meinem Hund, dass er kein Mensch ist?, 2012]. Il. Steffen Faust. Reinbek: Lau, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-941400-43-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.

- 2666. HRABAL, Bohumil.** *Ich habe den englischen König bedient: Roman* [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980]. Přel. Karl-Heinz Jähn. 15. Auflage. [Frankfurt am Main]: Suhrkamp, 2015. 300 s. (Suhrkamp Taschenbuch, 1754) ISBN 978-3-518-38254-7.
- 2667. HŮRKOVÁ, Klára.** *Zeitschritte: Gedichte – deutsch und tschechisch = Časokroky: básně – německy a česky.* St. Ingbert: Edition Thaleia, 2015. 90 s. ISBN 978-3-943382-09-9.
Napsáno v němčině. Bilingvní vydání.
- 2668. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Greta will baden* [Ingrid vill bada, 2007, čes. vyd. Ivanka se sama myje, 2010]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Hamburg: Ellermann im Dressler Verlag, [2015]. [24] s. (Maxi-Bilderbuch) ISBN 978-3-7707-7673-3.
- 2669. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Greta will ganz viele Pflaster* [Ingrid har plåster, 2006, čes. vyd. Ivanka lepší náplasti, 2010]. Přel. ze švéd. Svenja Drewes, il. Mervi Lindman. Leicht gekürzte Fassung. Hamburg: Ellermann im Dressler Verlag, [2015]. [24] s. (Maxi-Bilderbuch) ISBN 978-3-7707-7672-6.
- 2670. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Gute Besserung, Greta* [Ingrid och bassiluskan, 2007, čes. vyd. Ivanka je nemocná, 2010]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Leicht gekürzte Fassung. Hamburg: Ellermann im Dressler Verlag, 2015. [24] s. (Maxi-Bilderbuch) ISBN 978-3-7707-7674-0.
- 2671. JANOUC, Katerina a Mervi LINDMAN.** *Schlaf schön, Greta* [Ingrid ska sova, 2008]. Přel. ze švéd. Kerstin Behnken, il. Mervi Lindman. Leicht gekürzte Fassung. Hamburg: Ellermann im Dressler Verlag, [2015]. [24] s. (Maxi-Bilderbuch) ISBN 978-3-7707-7671-9.
- 2672. KATALPA, Jakuba.** *Die Deutschen: Geographie eines Verlustes* [Němci: geografické ztráty, 2012]. Přel. Doris Kouba. Landsberg am Lech: Balaena Verlag, 2015. 420 s. ISBN 978-3-9812661-7-7. **PMK**
- 2673. KLOSTERMANN, Karel** (psáno KLOSTERMANN, Karl). *Dem Glück hinterher: ein Roman aus dem alten Wien* [Za štěstím, 1895]. Přel. a doslov napsal Helfried Reischl. Grafenau: Samples-Stecher, 2015. 358 s. ISBN 978-3-938401-31-6.
- 2674. KOHOUT, Pavel.** *August August, August: eine Zirkusvorstellung: Theaterstücke* [August August, august, 1967]. Přel. Lucie Taubová. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46146-4.
E-kniha.
- 2675. KOHOUT, Pavel.** *Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs: Roman* [Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs, 1969, čes. vyd. Z deníku kontrarevolucionáře, 1997]. Přel. Gustav Solar. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46135-8.
E-kniha.
- 2676. KOHOUT, Pavel.** *Die Einfälle der heiligen Klara: Roman* [Die Einfälle der Heiligen Klara, 1980, čes. vyd. Nápady svaté Kláry, 1981]. Přel. Alexandra Baumrucker. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46136-5.
E-kniha.
- 2677. KOHOUT, Pavel.** *Ende der großen Ferien: Roman* [Ende der großen Ferien, 1990, čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996]. Přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46138-9.
E-kniha.
- 2678. KOHOUT, Pavel.** *Die Henkerin: Roman* [Die Henkerin, 1978, čes. vyd. Katyně, 1980]. Přel. Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46137-2.
E-kniha.
- 2679. KOHOUT, Pavel.** *Meine Frau und ihr Mann: eine Beichte: Roman* [čes. vyd. Ten žena a ta muž, 1999]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46141-9.
E-kniha.
- 2680. KOHOUT, Pavel.** *Sternstunde der Mörder: Roman* [Hvězdná hodina vrahů, 1995]. Přel. Karl-Heinz Jähn. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46143-3.
E-kniha.
- 2681. KOHOUT, Pavel.** *Tango mortale: Roman* [Tango mortale, 2012]. Přel. Silke Klein. Hamburg: Osburg; Murmann, 2015. 343 s. ISBN 978-3-95510-073-5.
- 2682. KOHOUT, Pavel.** *Tango mortale: Roman* [Tango mortale, 2012]. Přel. Silke Klein. Hamburg: Osburg, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95510-081-0.
E-kniha.
- 2683. KOHOUT, Pavel.** *Tanz- und Liebestunde: Roman* [Hodina tance a lásky, 1989]. Přel. Inge Milde. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46144-0.
E-kniha.

- 2684. KOHOUT, Pavel.** *Wo der Hund begraben liegt: Roman* [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. Kde je zakopán pes, 1987]. Přel. Joachim Bruss. Kopenhagen: Saga Egmont, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46145-7.
E-kniha.
- 2685. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Falsche Veilchen: Roman*. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. 255 s. (dtv, 71632) ISBN 978-3-423-71632-1.
Napsáno v němčině.
- 2686. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Falsche Veilchen: Roman*. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-423-42729-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2687. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Haarscharf: Roman*. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-423-42616-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2688. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Herz Slam*. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2015. 382 s. ISBN 978-3-473-40131-4.
Napsáno v němčině.
- 2689. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Herz Slam*. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-473-47666-4.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2690. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Isarflirten: Roman*. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-423-42784-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2691. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Tote Tulpen: Roman* [Tote Tulpen, 2014, čes. vyd. Tuhej tulipán, 2017]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. 237 s. ISBN 978-3-423-71649-9.
Napsáno v němčině.
- 2692. KRATOCHVIL, Jiří.** *Gute Nacht, süße Träume: Roman* [Dobrou noc, sladké sny, 2012]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Braumüller, 2015. 400 s. ISBN 978-3-99200-147-7. **PMK**
- 2693. KRATOCHVIL, Jiří.** *Gute Nacht, süße Träume: Roman* [Dobrou noc, sladké sny, 2012]. Přel. Christa Rothmeier. [S. l.]: Braumüller, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99200-148-4.
E-kniha.
- 2694. KUNDERA, Milan.** *Das Fest der Bedeutungslosigkeit: Roman* [La festa del l'insignificanza, 2013, přel. z franc. verze La fête de l'insignifiance, 2014, čes. vyd. Slavnost bezvýznamnosti, 2020]. Přel. z franc. Uli Aumüller. München: Hanser, 2015. 139 s. ISBN 978-3-446-24763-5.
- 2695. KUNDERA, Milan.** *Das Fest der Bedeutungslosigkeit: Roman* [La festa del l'insignificanza, 2013, přel. z franc. verze La fête de l'insignifiance, 2014, čes. vyd. Slavnost bezvýznamnosti, 2020]. Přel. z franc. Uli Aumüller. 2. Auflage. München: Hanser, 2015. 139 s. ISBN 978-3-446-24763-5.
- 2696. KUNDERA, Milan.** *Das Leben ist anderswo: Roman* [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 399 s. (Fischer, 19739) ISBN 978-3-596-19739-2.
- 2697. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. Lizenzausgabe, 45. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 300 s. (Fischer, 5992) ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2698. KUNDERA, Milan.** *Der Vorhang: Essays* [Le rideau: essai en sept parties, 2005]. Přel. z franc. Uli Aumüller, doslov napsal François Ricard. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2015. 207 s. (Fischer, 19752) ISBN 978-3-596-19752-1.
- 2699. LEGÁTOVÁ, Květa.** *Der Mann aus Želary: Novelle* [Jozova Hanule, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. Ungekürzte Ausgabe, 7. Auflage. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. 155 s. ISBN 978-3-423-21045-4.
- 2700. MELICHAROVÁ, Alena.** *Ulrika* [Ulrika, 2005]. Přel. Michaela Wolf, il. Alena Melicharová. Ústí nad Labem: Severočeská vědecká knihovna spolu se Severočeským klubem spisovatelů v Ústí nad Labem, 2015. 45 s. ISBN 978-80-7055-205-6.
Bilingvní vydání.
- 2701. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2015. [22] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 2702. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf nach dem Regen*. Převypr. Hanna Sörensen, il. Zdeněk Miler. Hamburg: Carlsen, 2015. [24] s. (Maxi Pixi, 200; Der kleine Maulwurf) ISBN 978-3-551-04219-4.
- 2703. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-128-0.

- 2704. MILER, Zdeněk** [a **Jan ČAREK**]. *Die lustige Lokomotive* [O veselé mašince, 1961]. Il. Zdeněk Miler. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-250-8.
- 2705. MILER, Zdeněk** [a **Jiří ŽÁČEK**]. *Maukwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2706. MILER, Zdeněk** a **Josef BRUKNER**. *Der Tag des Maukwurfs* [Krtkův den, 1991]. Il. Zdeněk Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-130-3.
- 2707. MILER, Zdeněk** a **Manika LEMANOVA**. *Der Maukwurf am Teich*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-469-4.
- 2708. MILER, Zdeněk** a **Manika LEMANOVA**. *Der Maukwurf im Wald*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-468-7.
- 2709. MILER, Zdeněk** a **Manika LEMANOVA**. *Der Maukwurf und die Berufe*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-460-1.
- 2710. MILER, Zdeněk** a **Manika LEMANOVA**. *Der Maukwurf und die Monate*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-459-5.
- 2711. MILER, Zdeněk**, **Kateřina MILER** a **Hana DOSKOČILOVÁ**. *Der Maukwurf im Frühling* [Krtěk a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2015. [12] s. ISBN 978-3-89603-279-9.
- 2712. MILCHRAM, Johannes**, **Marlen SCHACHINGER** a **Rebecca SÖREGI**, eds. *Übergrenzen*. Text J. Balvína přel. Lenka Večerka, Marlen Schachinger. Wien: Septime Verlag, 2015. 319 s. ISBN 978-3-902711-39-7.
Antologie textů: Michael Stavarič (*Unter dem Kaiser: eine Litanei*); Jaroslav Balvín (*Nächstes Jahr in Jerusalem* [Příští rok v Jeruzalémě], bilingvně).
- 2713. NÁDHERNÁ Z BORUTÍNA, Sidonie** (psáno NÁDHERNÝ, Sidonie). *Gartenschönheit, oder, Die Zerstörung von Mitteleuropa: Sidonie Nádherný Briefe an Václav Wagner 1942–1949*. Ed. Friedrich Pfäfflin, Alena Wagnerová. Göttingen: Wallstein, 2015. 342 s. (Bibliothek Janowitz) ISBN 978-3-8353-1618-8.
Výbor z korespondence.
- 2714. NERUDA, Jan**. *Geschichten aus dem alten Prag*. Ed. a doslov napsal Antonín Měšťan, přel. Josef Mühlberger, Hans Gaertner. Stuttgart: Reclam, 2015. 160 s. (Universal-Bibliothek, 8770) ISBN 978-3-15-008770-1.
Obsahuje výběr z: *Povídky malostranské*, 1878; *Studie, krátké a kratší*, 1876; et al.
- 2715. NEUBERT, Reiner**, ed. *Liegt Böhmen am Meer?: ein literarisches Lesebuch* [Böhmen liegt am Meer: ein literarisches Lesebuch, 1999]. Il. Sylvia Graupner. Leipzig: Lychatz Verlag, 2015. 149 s. ISBN 978-3-942929-90-5.
Antologie textů, z českých autorů: Zuzana Brabcová (*Weit vom Baum* [ukázka z: Daleko od stromu, 1987]); Libuše Moníková (*Kirschfeste* [ukázka z: Prager Fenster, 1994]; *Böhmen am Meer* [ukázka z: Prager Fenster, 1994]).
- 2716. ODA, Milena**. *Mehr als Meer = Pěkné vyhlídky* [Pěkné vyhlídky, 2006]. Berlin: Bohemian Paradise Press, 2015. 107 s. ISBN 978-1508842538.
Bilingvní vydání.
- 2717. PEROUTKA, Ferdinand**. *Wolke und Walzer: Roman* [Oblak a valčík, 1948]. Přel. Mira Sonnenschein. Berlin: Elfenbein, 2015. 375 s. ISBN 978-3-941184-32-9. **PMK**
- 2718. RÁČEK, Milan**. *Freiheit hinter dem Stacheldraht...: Lebenssplitter bis 1968: Roman*. Krems an der Donau: Roesner, 2015. 239 s. (Bybliotheca) ISBN 978-3-902300-96-6.
Napsáno v němčině.
- 2719. RUDIŠ, Jaroslav** a **JAROMÍR 99**. *Alois Nebel – Leben nach Fahrplan* [Alois Nebel – Na trati, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch, il. Jaromír 99. 2. Auflage. Dresden; Leipzig: Volland & Quist, 2015. 99 s. (Sonar, 11) ISBN 978-3-86391-029-7.
Komiks.
- 2720. SCHNABL, Arthur**, ed. *Pilsen: ein Lesebuch*. Texty z češ. přel. Joachim Bruss, Gustav Just, Bettina Kaibach, Julius Mader, Eva Profousová, úvod napsal Arthur Schnabl. Regensburg: Friedrich Pustet, 2015. 141 s. ISBN 978-3-7917-2743-1.
Antologie odborných a literárních textů, z čes. spisovatelů: Karel Čapek (*Krakatit* [ukázka z: Krakatit, 1924]); Václav Havel (*Der Fehler* [ukázka z: Der Fehler, 1983, čes. vyd. Chyba in: Hry, 1992]); Miroslav Horníček (*Büblein, Knabe oder Junge* [ukázka z: Dobře utajené housle, 1966]); Jakuba Katalpa (*Die aus Deutschland – Geographie des Verlustes: Interview mit Jakuba Katalpa von Eva Novak*); Karel Klostermann (*Sommergäste im Wald*); Jaroslav Rudiš (*Tal der Hohlköpfe* [ukázka z: Konec punku v Helsinkách, 2010]); Jiří Suchý (*Der ideale Mensch* [Ideální člověk in: Sto povídek aneb nesplněný plán, 1965]); poezie: Jan Hanč, Josef Hrubý.
- 2721. SKÁCEL, Jan**. *Fährgeld für Charon: Gedichte*. Přel. Reiner Kunze. 6. Auflage. Gifkendorf: Merlin, 2015. 117 s. ISBN 978-3-87536-093-6.
Výbor ze sbírek: *Kolik příležitostí má růže*, 1957; *Co zbylo z anděla*, 1960; *Hodina mezi psem a vlkem*, 1962; *Smuténka*, 1965. Nazváno podle básně Převozné pro Charóna in: *Smuténka*, 1965.
- 2722. SKAČÁNI, Miroslav**. *Das letzte Kriegsoffer* [Poslední oběť války, 2012]. Přel. Richard Rothenhagen. Dähre: SchöneworthVerlag, 2015. 190 s. ISBN 978-3-945081-07-5.

- 2723. STAVARIČ, Michael.** *Die Anbetung des Fleisches: (ein Buch-äh Fleischereifachmessentagebuch).* Hamburg: Literatur-Quickie, 2015. 30 s. (Literatur-Quickie, 79) ISBN 978-3-945453-05-6.
Napsáno v němčině.
- 2724. STAVARIČ, Michael.** *Brenntage: Roman* [Brenntage, 2011, čes. vyd. Dny ohňů, dny spáleníšť, dny popela, 2016]. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2015. 230 s. (dtv, 14372) ISBN 978-3-423-14372-1.
Napsáno v němčině.
- 2725. STAVARIČ, Michael a Christine EBENTHAL.** *Mathilda will zu den Sternen.* II. Christine Ebenthal. Zürich: NordSüd, 2015. [22] s. ISBN 978-3-314-10264-6.
Napsáno v němčině.
- 2726. STRUHAR, Stanislav.** *Die vertrauten Sterne der Heimat: Roman* [čes. vyd. Důvěrně známé hvězdy domova, 2015]. Klagenfurt: Wieser Verlag, 2015. 164 s. ISBN 978-3-99029-130-6.
Napsáno v němčině.
- 2727. STRUHAR, Stanislav.** *Die vertrauten Sterne der Heimat: Roman* [čes. vyd. Důvěrně známé hvězdy domova, 2015]. Klagenfurt: Wieser Verlag, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99047-017-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2728. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *Venedig* [This is Venice, 1961, čes. vyd. To jsou Benátky, 2015]. II. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2015. 56 s. ISBN 978-3-95614-032-7.
- 2729. TUČKOVÁ, Kateřina.** *Das Vermächtnis der Göttinnen: eine merkwürdige Geschichte aus den Weißen Karpaten: Roman* [Žitkovské bohyně, 2012]. Přel. Eva Profousová. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2015. 411 s. ISBN 978-3-421-04630-7. **PMK**
- 2730. TUČKOVÁ, Kateřina.** *Das Vermächtnis der Göttinnen: eine merkwürdige Geschichte aus den Weißen Karpaten: Roman* [Žitkovské bohyně, 2012]. Přel. Eva Profousová. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-13652-9.
E-kniha.
- 2731. Unterwegs: Geschichten aus Westböhmen und Ostbayern = Cestou: příběhy z východního Bavorska a západních Čech.** Ed. Verband deutscher Schriftsteller Regionalgruppe Ostbayern, přel. do něm. Walter Annuß, přel. do češ. Václav Vrbík, předmluvu napsaly Marita A. Panzer a Carola Kupfer. Regensburg: Friedrich Pustet, 2015. 187 s. ISBN 978-3-7917-2658-8.
Obsahuje pův. české a německé povídky, z českých autorů: Karla Erbová (*Metamorphose* [Metamorfózy]); Ivo Fencel (*Auf dem Weg der Seewölfe* [Cestou mořských vlků]); Václav Gruber (*Bis ans Ende der Welt* [Až na konec světa]); Jiří Hlobil (*Das nächste Mal lieber daheim* [Příště raději doma]); Tamara Kopřivová (*Von Anežka, dem Flughafen und den Flugzeugen* [O Anežce, letišti a letadlech]); Jarka Málková (*Alenas Weg* [Alenina cesta]); Jitka Prokšová (*Unterwegs zum Fenster* [Cestou k oknu]); Marie Špačková (*Wege oder Das tschechische Grab auf einem deutschen Friedhof* [Cesty aneb Český hrob na německém hřbitově]); Vlasta Špinková (*Eine Schachtel voller Erinnerungen* [Krabice vzpomínek]); Alena Vávrová (*Der Weg zu den süßesten Kränzchen auf der Welt* [Cesta pro nejsladší věnečky na světě]). Bilingvní vydání.
- 2732. Unterwegs: Geschichten aus Westböhmen und Ostbayern = Cestou: příběhy z východního Bavorska a západních Čech.** Ed. Verband deutscher Schriftsteller Regionalgruppe Ostbayern, přel. do něm. Walter Annuß, přel. do češ. Václav Vrbík, předmluvu napsaly Marita A. Panzer a Carola Kupfer. Regensburg: Friedrich Pustet, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7917-2658-8.
Obsahuje pův. české a německé povídky: dtto záznam č. 2731. Bilingvní vydání. E-kniha.
- 2733. UTITZ, Bedřich.** *Kaleidoskop meines Jahrhunderts: deutsch-tschechische Lebenserinnerungen* [Kaleidoskop mého století, 2013]. Přel. Nadia Meissnitzer. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2015. 281 s. (Intellektuelles Prag im 19. und 20. Jahrhundert, 8) ISBN 978-3-412-22509-4.
- 2734. UTITZ, Bedřich.** *Kaleidoskop meines Jahrhunderts: deutsch-tschechische Lebenserinnerungen* [Kaleidoskop mého století, 2013]. Přel. Nadia Meissnitzer. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2015. Online zdroj (pdf). (Intellektuelles Prag im 19. und 20. Jahrhundert, 8) ISBN 978-3-412-21877-5.
E-kniha.
- 2735. VANEK, Tereza.** *Die Heidentochter: Roman.* Genehmigte Lizenzausgabe. Augsburg: Weltbild, [2015]. 623 s. ISBN 978-3-95973-002-0.
Napsáno v němčině.
- 2736. VANEK, Tereza.** *Das sprechende Kreuz: Roman.* [München]: Bookspot, 2015. 449 s. (Edition Carat) ISBN 978-3-95669-040-2.
Napsáno v němčině.
- 2737. VANEK, Tereza.** *Das sprechende Kreuz: Roman.* Planegg: Bookspot, 2015. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95669-041-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2738. VIEWEGH, Michal.** *Die Mafia in Prag: Roman* [Mafie v Praze, 2011]. Přel. Eva Profousová. Frankfurt am Main; Wien; Zürich: Büchergilde Gutenberg, 2015. 316 s. ISBN 978-3-7632-6805-4.

2739. VOKOLEK, Václav a Zdeněk HELFERT. *Zwischen Himmel und Erde* [Mezi nebem a zemí, 2015]. Přel. Eleonore Barczaitis, Rainer Barczaitis, autor fotografií Zdeněk Helfert. Řevnice: Arbor vitae, 2015. 110 s. ISBN 978-80-7467-097-8.

2016

2740. BÖHM, David a Ondřej BUDDEUS. *Kopf im Kopf* [Hlava v hlavě, 2013]. Přel. Doris Kouba, il. David Böhm. Düsseldorf: Karl Rauch, 2016. 119 s. ISBN 978-3-7920-0367-1. **PMK**

2741. ČAPEK, Josef. *Gedichte aus dem KZ* [výběr z: Básně z koncentračního tábora, 1946]. Ed. Urs Heftrich, Jiří Opelík, přel. Urs Heftrich, doslov napsal Jiří Opelík. Wuppertal: Arco, 2016. 190 s. (Bibliothek der Böhmischen Länder, 10) ISBN 978-3-938375-59-4. **PMK**

Bilingvní vydání.

2742. ČAPEK, Karel. *Hordubal* [Hordubal, 1933]. Přel. Otto Pick. Wuppertal: MarsTT, 2016. Online zdroj (epub).

E-kniha.

2743. ČAPEK, Karel (psáno CAPEK, Karel). *Karel Capeks R.U.R. – Rossum Universal Robots* [R.U.R., 1920]. Ed. a přel. Yehuda Shenef. Norderstedt: Books on Demand, 2016. 196 s. ISBN 978-3-7392-4935-3.

2744. ČAPEK, Karel (psáno CAPEK, Karel). *Karel Capeks R.U.R. – Rossum Universal Robots* [R.U.R., 1920]. Ed. a přel. Yehuda Shenef. Norderstedt: Books on Demand, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7412-0019-9.

E-kniha.

2745. ČAPEK, Karel. *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Edition Büchergilde, [2016]. 328 s. ISBN 978-3-86406-077-9.

2746. ČAPEK, Karel. *Der Krieg mit den Molchen* [Válka s mloky, 1936]. Přel. Eliška Glaserová, il. Hans Ticha. Frankfurt am Main; Wien; Zürich: Edition Büchergilde Gutenberg, [2016]. 328 s. ISBN 978-3-7632-6896-2, 978-3-7632-6900-6.

2747. [FANTOVÁ, Jana, Jan POLOUČEK a Eva KUBÁTOVÁ, eds.] *Noch sind wir im Krieg: Geschichten des 20. Jahrhunderts* [Ještě jsme ve válce: příběhy 20. století, 2011]. Přel. Johanna Bratinka-Burghoff, Ondřej Bratinka, námět a scénář napsali David Bartoň, Adam Drda, Mikuláš Kroupa, il. a scénář napsali Nikkarin [=Michal Menšík], Vojtěch Šeda, Miloš

Mazal, Prokop Smetana, Martin Plško, Vhrsti [=Vojtěch Jurík], Václav Šlajch, Toy_Box [=Lída Holmerová], Jiří Husák, Jan Bažant, Tomáš Kučerovský, Branko Jelinek, Petr Včelka. Prag: Post Bellum; Institut für die Erforschung totalitärer Regime; Klagenfurt: Drava, 2016. 179 s. ISBN 978-80-905250-3-0 (Post Bellum); 978-80-87912-42-3 (Ústav pro studium totalitních režimů); 978-3-85435-786-5 (Drava). **PMK**

Dokumentární komiks.

2748. FORMÁNEK, Josef. *Die Wahrheit sagen: brutaler Roman über die Liebe zum Leben* [Mluvit pravdu, 2008]. Přel. Martin Roscher. Třebíč: Gekko World, 2016. 477 s. ISBN 978-80-906354-0-1.

2749. GRUŠA, Jiří. *Dr. Kokeš – Meister der Jungfrau: Roman* [Dr. Kokeš Mistr Panny, 1984]. Přel. Joachim Bruss, předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsala Sylvie Richterová. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2016. 289 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 6; Prosa, 4) ISBN 978-3-99029-213-6.

2750. GRUŠA, Jiří. *Erzählungen, Dramen.* Texty z češ. přel. Silke Klein, Alexandra Baumrucker, Gerhard Baumrucker, předmluvu napsal Cornelius Hell. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2016. 307 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 4; Prosa, 2) ISBN 978-3-99029-183-2.

Výbor z díla.

2751. HALÍK, Tomáš. *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák. 8. Auflage. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2016. 258 s. ISBN 978-3-451-06982-6.

2752. HALÍK, Tomáš. *Ich will, dass du bist: über den Gott der Liebe* [Chci, abys byl, 2012]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. 2. Auflage. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2016. 286 s. ISBN 978-3-451-34757-3.

2753. HALÍK, Tomáš. *Ich will, dass du bist: über den Gott der Liebe* [Chci, abys byl, 2012]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg: Herder, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-80725-1.

E-kniha.

2754. HALÍK, Tomáš a Anselm GRÜN. *Gott los werden?: wenn Glaube und Unglaube sich umarmen* [čes. vyd. Svět bez Boha, 2017]. Ed. Winfried Nonhoff. Münsterschwarzach: Vier-Türme-Verlag, 2016. 206 s. ISBN 978-3-7365-0030-3.

2755. HAŠEK, Jaroslav. *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Großformat in großer Schrift* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Grete Reiner. Berlin: Contumax – Hofenberg,

2016. Online zdroj. ISBN 978-3-8430-6006-6 (epub), 978-3-8430-1726-8 (pdf), 978-3-8430-1727-5 (pdf).
E-kniha.
- 2756. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923]. Přel. a komentář a doslov napsal Antonín Brousek ml., esej napsal Jaroslav Rudiš. 4., durchgesehne Auflage. Stuttgart: Reclam, 2016. 1007 s. (Reclam Taschenbuch, 20411) ISBN 978-3-15-020411-5.
- 2757. HEŘMÁNKOVÁ, Hana.** *Drobotiny = Kleinigkeiten*. Volně přel. autorka. Praha: Klika, 2016. 215 s. (Otevřeno) ISBN 978-80-87373-68-2.
Bilingvní vydání.
- 2758. HORÁČEK, Petr.** *Kleiner blauer Pinguin* [Blue Penguin, 2015, čes. vyd. Modrý tučňák, 2019]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. Frankfurt am Main: Fischer Sauerländer, 2016. [32] s. ISBN 978-3-7373-5439-4.
- 2759. HOSTOVSKÝ, Egon.** *Drei Nächte* [Tři noci, 1964]. Přel. Joachim Mols, předmluvu napsala Olga Hostovská. Freiburg: [s. n.], [2016]. 228 s. ISBN 978-1-5375-3093-2.
- 2760. HRABAL, Bohumil.** *Ein Heft ungeteilter Aufmerksamkeit* [Sešitek nerozlišujících pozorností in: Domácí úkoly z pilnosti, 1982]. Přel. Susanna Roth. Berlin: Suhrkamp, 2016. 93 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1241) ISBN 978-3-518-24036-6.
- 2761. HRABAL, Bohumil.** *Reise nach Sondervorschrift, Zuglauf überwacht: Erzählung* [Ostře sledované vlaky, 1965]. Přel. Franz Peter Künzel. Berlin: Suhrkamp, 2016. 88 s. (Bibliothek Suhrkamp, 1157) ISBN 978-3-518-24037-3.
- 2762. HRABAL, Bohumil.** *Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene* [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964]. Přel. Franz Peter Künzel. Berlin: Suhrkamp, 2016. 87 s. (Bibliothek Suhrkamp, 548) ISBN 978-3-518-24038-0.
- 2763. HRABAL, Bohumil.** *Žtracená ulička = Das verlorene Gässchen* [Ztracená ulička, 1991]. Přel. Maria Hammerich-Maier. Nymburk: Kaplanka, 2016. 125 s. ISBN 978-80-87523-13-1.
Bilingvní vydání.
- 2764. HRABAL, Milan.** *Eine schimmernde Wabe Glimmer: ausgewählte Gedichte*. Přel. Róža Domašcyna. Leipzig: LeiV, 2016. 156 s. (Neue Lyrik, 79) ISBN 978-3-86660-211-3.
Výbor z poezie. Bilingvní vydání.
- 2765. HŮLOVÁ, Petra.** *Buňka číslo = Zelle Nummer*. **MANDERSCHIED, Roger.** *Čtení v Praze = Die Lesung in Prag*. Přel. Doris Kouba. Praha: Studio Hrdinů, 2016. 116 s. ISBN 978-80-906544-2-6.
- 2766. JANÁČEK, Leoš.** *Osud: tři obrazy románové od Fedory Bartošové = Fate: three novelesque tableaux by Fedora Bartošová = Schicksal: drei Roman-Szenen von Fedora Bartošová* [Osud]. Libreto sepsala Fedora Bartošová, ed. Jiří Zahrádka, přel. do angl. a něm. Alkor Edition. Praha: Bärenreiter Praha, 2016. 1 partitura (CI, 463 s.). (Souborné kritické vydání děl Leoše Janáčka, řada A, 5) ISMN 979-0-2601-0738-0.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.
- 2767. KINTZL, Emil a Jan FISCHER.** *Verschwendener Böhmerwald* [Zmizelá Šumava, 2015]. Přel. Sarah Polewsky. Zlín: Kniha Zlín, 2016. 156 s. (Stream) ISBN 978-80-7473-397-0.
- 2768. KLIMEŠ, Jan a Anna NOVOTNÁ.** *Das sagenumwobene Prag* [Praha v legendách, 2016]. Přel. Artlingua, il. Jan Klimeš. Praha: Práh, 2016. 85 s. ISBN 978-80-7252-619-2.
- 2769. KOHN, Pavel.** *Schlösser der Hoffnung: die geretteten Kinder des Přemysl Pitter erinnern sich* [Kolik naděje má smrt, 2000]. Přel. a doslov napsal Ota Filip. München: Herbig, 2016. 351 s. ISBN 978-3-7766-5045-7.
- 2770. KOHOUT, Pavel.** *Der Fremde und die Schöne Frau: Roman* [Cizinec a Krásná paní, 2009]. Přel. Silke Klein. Kopenhagen: Saga Egmont, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-44906-6.
E-kniha.
- 2771. KOHOUT, Pavel.** *Ich schneie: Roman* [Ich schneie, 1992, čes. vyd. Sněžím, 1993]. Přel. Karl-Heinz Jähn, verše přel. Georg Birno [=Jiří Gruša]. Kopenhagen: Saga Egmont, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-46140-2.
E-kniha.
- 2772. KOHOUT, Pavel.** *Die Schlinge: Roman* [Smyčka, 2008]. Přel. Aleš Půda, na překladu spoluprac. Friederike Gürbig. Kopenhagen: Saga Egmont, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-44904-2.
E-kniha.
- 2773. KOHOUT, Pavel.** *Tango mortale: Roman* [Tango mortale, 2012]. Přel. Silke Klein. Kopenhagen: Saga Egmont, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-44907-3.
E-kniha.
- 2774. KOSÍK, Karel.** *Die Dialektik des Konkreten: eine Studie zur Problematik des Menschen und der Welt* [Dialektika konkrétního, 1963]. Přel. Marianne

- Hoffmann. 2. Auflage. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2016. 246 s. (Suhrkamp Taschenbuch: Wissenschaft, 632) ISBN 978-3-518-28232-8.
- 2775. KÜHN, Wolfgang, ed.** *Mein Weinviertel: Anthologie*. Il. Irena Ráček. St. Pölten: Literaturedition Niederösterreich, 2016. 340 s. ISBN 978-3-902717-32-0.
Antologie textů, autoři s českým původem: Milan Ráček, Michael Stavarič.
- 2776. KUNDERA, Milan.** *Das Fest der Bedeutungslosigkeit: Roman* [La festa del l'insignificanza, 2013, přel. z franc. verze La fête de l'insignifiance, 2014, čes. vyd. Slavnost bezvýznamnosti, 2020]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2016. 139 s. (Fischer, 03268) ISBN 978-3-596-03268-6.
- 2777. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. 46. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2016. 372 s. (Fischer, 5992) ISBN 978-3-596-25992-2.
- 2778. KUNZE, Reiner, ed.** *Jan Skácel*. Přel. Reiner Kunze, il. Karel Franta. Wilhelmshorst: Märkischer, 2016. 31 s. (Poesiealbum, 325) ISBN 978-3-943708-25-7.
Výbor z poezie J. Skácela.
- 2779. LISA, Martina a Daniela PUSCH, eds.** *Šummus: poesie z Čech = Summen: Poesie aus Tschechien*. Přel. Daniela Pusch, Martin Mutschler, Martina Lisa, Lena Dorn, předmluvu napsaly Martina Lisa a Daniela Pusch. Leipzig: Konserve, 2016. 72 s. ISBN 978-3-941827-06-6.
Antologie české poezie: David Brabec, Ondřej Buddeus, Jiří Daniček, Olga Pek, Alžběta Stančáková, Jan Těsnohlídek ml. Bilingvní vydání.
- 2780. LISTOPAD, František.** *Engelstufen* [výbor z: Andělské schody, 2012]. Přel. Eduard Schreiber, il. Pètrus Akkordéon. [Schöneiche]: Corvinus Presse, 2016. [21] s.
Bibliofilie.
- 2781. MAHEN, Jiří.** *Der Mond* [Měsíc, 1920]. Přel. Eduard Schreiber, doslov napsal Radonitzer, il. Valeria Gordeew. Berlin: Guggolz, 2016. 133 s. ISBN 978-3-945370-09-4. **PMK**
- 2782. MASARYK, Tomáš Garrigue.** *Das neue Europa: der slavische Standpunkt* [Nová Evropa, 1920]. Přel. Emil Saudek. Berlin: Freie Universität Berlin, 2016. Online zdroj.
E-kniha. Digitalizované vydání z roku 1922.
- 2783. MĚRKA, Petr a Dávid MARCIN.** *Van Gogh des 21. Jahrhunderts* [Van Gogh 21. století, 2016]. Přel. Ivana Remesová, il. Dávid Marcin. Bonn: Kid Verlag, 2016. [192] s. ISBN 978-3-929386-55-4.
Komiks.
- 2784. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf auf Reisen*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 23 s. ISBN 978-3-89603-476-2.
- 2785. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf reist ans Meer*. Převypr. Hanna Sörensen, il. Zdeněk Miler. Hamburg: Carlsen, 2016. [24] s. (Maxi Pixi, 212; Der kleine Maulwurf) ISBN 978-3-551-04249-1.
- 2786. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf rettet das Häschen* [Krtek a zajíček]. Il. Zdeněk Miler. 9. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. [12] s. ISBN 978-3-89603-127-3.
- 2787. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und der Gute Laune Tag*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 23 s. ISBN 978-3-89603-486-1.
- 2788. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtek a sněhulák]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 17 s. ISBN 978-3-89603-484-7.
- 2789. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Musikanten*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 22 s. ISBN 978-3-89603-478-6.
- 2790. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Tiere*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 23 s. ISBN 978-3-89603-479-3.
- 2791. MILER, Zdeněk.** *Mein erstes Herbarium mit dem kleinen Maulwurf* [Krtkův herbář, 2016]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. [10] s. ISBN 978-3-89603-480-9.
- 2792. MILER, Zdeněk.** *Weihnachten mit dem kleinen Maulwurf*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. 22 s. ISBN 978-3-89603-485-4.
- 2793. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte* [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. 63 s. ISBN 978-3-928885-85-0.
- 2794. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der Maulwurf und die Tiere in Wald und Feld*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. [12] s. ISBN 978-3-89603-482-3.
- 2795. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Spielen mit dem kleinen Maulwurf*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2016. [12] s. ISBN 978-3-89603-483-0.
- 2796. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Frühling* [Krtek a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 6. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. [14] s. ISBN 978-3-89603-279-9.

- 2797. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Mauktouf im Winter* [Krtek a zima, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. [14] s. ISBN 978-3-89603-290-4.
- 2798. MONÍKOVÁ, Libuše.** *Treibeis: Roman* [Treibeis, 1992, čes. vyd. Ledová tříšť, 2001]. München: Hanser, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-446-25242-4.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2799. MRÁZKOVÁ, Eva.** *České pohádky: německo-české vydání = Tschechische Märchen: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe.* Přel. Wolfgang Spitzbardt, il. Atila Vörös. Brno: Edika, 2016. 199 s. ISBN 978-80-266-1039-7.
Převyprávěné pohádky Karla Jaromíra Erbena a Boženy Němcové. Bilingvní vydání.
- 2800. NEFF, Ondřej a Michal SUCHÁNEK.** *Horriifying delights* [Děsivé radosti, 2015]. Il. Michal Suchánek. [Doetinchem]: Erko, 2016. 100 s. ISBN 978-90-89821-14-0.
Komiks.
- 2801. NERUDA, Jan.** *Ausgewählte Prosa.* Ed. Franz Rudolf. Leipzig; Frankfurt am Main: Deutsche Nationalbibliothek, 2016. Online zdroj (107 s.). (Stiepels Schulausgaben tschechischer Autoren, 4)
Výbor z díla, elektronická reprodukce vydání z roku 1922. E-kniha.
- 2802. NOSKOVÁ, Věra.** *Wir nehmen es, wie's kommt* [Bereme, co je, 2005]. Přel. Mirko Kraetsch. Prag: Klika; Grafenwiesen: Bayerwald Buchverlag, 2016. 334 s. ISBN 978-80-87373-72-9.
- 2803. NOVÁK, Jan a JAROMÍR 99.** *Zátopek* [Zátopek: ...když nemůžeš, tak přidej!, 2016]. Přel. Mirko Kraetsch. Dresden; Leipzig: Voland & Quist, 2016. 199 s. (Sonar, 16) ISBN 978-3-86391-138-6. **PMK**
Komiks.
- 2804. ODA, Milena.** *Nennen Sie mich Ausländer = Oslovujte mě cizince.* Přel. z něm. Helena Dědičová. Edition Bilingual. [USA; Germany]: Bohemian Paradise Press, 2016. 62 s. ISBN 978-80-906442-0-5.
Bilingvní vydání.
- 2805. PAVLÍK, Petr.** *Dar – der Hund aus Sibirien: Roman* [Dar, 1988]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Fischer, 2016. 166 s. ISBN 978-3-596-31341-9.
- 2806. PAVLÍK, Petr.** *Dar – der Hund aus Sibirien: Roman* [Dar, 1988]. Přel. Franz Peter Künzel. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-561348-1.
E-kniha.
- 2807. PEROUTKA, Ferdinand.** *Wolke und Walzer: Roman* [Oblak a valčík, 1948]. Přel. Mira Sonnenschein. 2. Auflage. Berlin: Elfenbein, 2016. 375 s. ISBN 978-3-941184-32-9.
- 2808. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Tsunami Blues: Roman* [Tsunami blues, 2014]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2016. 378 s. ISBN 978-3-99200-175-0. **PMK**
- 2809. RUDIŠ, Jaroslav.** *Der Himmel unter Berlin: Roman* [Nebe pod Berlínem, 2002]. Přel. Eva Profousová. München: btb, 2016. 174 s. (btb, 71331) ISBN 978-3-442-71331-8.
- 2810. RUDIŠ, Jaroslav.** *Der Himmel unter Berlin: Roman* [Nebe pod Berlínem, 2002]. Přel. Eva Profousová. München: btb, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-16616-8.
E-kniha.
- 2811. RUDIŠ, Jaroslav.** *Nationalstrasse: Roman* [Národní třída, 2013]. Přel. Eva Profousová. München: Luchterhand, 2016. 159 s. ISBN 978-3-630-87442-5. **PMK**
- 2812. RUDIŠ, Jaroslav.** *Nationalstrasse: Roman* [Národní třída, 2013]. Přel. Eva Profousová. München: Luchterhand Literaturverlag, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-16407-2.
E-kniha.
- 2813. RZEPKA, Walter, ed.** *Böhmische Weihnacht: Texte aus Böhmen, Mähren und Schlesien.* Přel. Walter Rzepka. [Esslingen am Neckar]: Rogeon Verlag, 2016. 264 s. (Tea edition) ISBN 978-3-943186-28-4.
Antologie textů: Ludvík Aškenazy (*Eine kleine Weihnachtsgeschichte* [Malá vánoční povídka in: Vybrané spisy II, 2009, pův. Malá vánoční povídka, 1966]); Jindřich Šimon Baar (*Christmette im Chodenland* [ukázka z: Paní komisarika, 1950, c1923]); Karel Čapek (*Das Betlehem* [Betlém in: O věcech obecných čili Zóon politikon, 1932]); Jana Červenková (*Das Christkind aus Vaters Rocktasche* [ukázka z: My dva doma, 1976]); Václav Čtvrtek (*Weihnachten in der Räuberhöhle* [Jak to bylo do třetice u Rumcajsů in: Vánoce u Rumcajsů, 1974]); Jan z Holešova (*Die Feier des Heiligen Abends in der Zeit um 1400* [Largumsero vel Septem conseutudines populares]); Karel Klostermann (*Weihnachten unterm Schnee* [Vánoce pod sněhem in: V srdci šumavských hvozdů, 1896]); Alois Mrštík a Vilém Mrštík (*Weihnachtszeit in Südmähren* [Štědrý den a Na Štěpána in: Rok na vsi, 1964, c1903]); Božena Němcová (*Auf der Alten Bleiche* [ukázka z: Babička, 1952, c1855]); Jan Neruda (*Weihnachtserinnerung* [Vánoce in: Když velcí byli malí, 1959]); Anastáz Opasek (*Im kommunistischen Kerker* [ukázka z: Dobré dílo Anastáze Opaska, 1999]); Petr Šabach (*Ein Weihnachtsmärchen* [Vánoční pohádka in: Tři vánoční povídky, 2007]); Vladimír Vaclík (*Böhmische Krippenfiguren* [Přehledka betlémských figurek in: Lidové betlémy v Čechách a na Moravě, 1987]); Frank Wenig (*Weihnachten bei den Spejbls* [ukázka z: Vánoce u Spejblů, 1929]); Čeněk Zíbrt (*Brauchtum der Vorweihnachtszeit* [ukázka z: Den se krátí, noc se dluží, 1910]); Ladislav Narcis

Zvěřina (*Der Hüter der Kapuzinerkrippe* [Strážce kapucínských jeslí in: Kameník od svatého Víta a jiné hradčanské, 1941]).

- 2814. SEKORA, Ondřej.** *Ferdinand, die Sportskanone* [Ferda cvičí mravenišťe, 1947]. Il. Ondřej Sekora. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. 110 s. ISBN 978-3-89603-240-9.
- 2815. SEKORA, Ondřej.** *Die tapferen Ameisen* [Mravenci se nedají, 1954]. Il. Ondřej Sekora. 3. Auflage. Leipzig: LeiV, 2016. 79 s. ISBN 978-3-89603-178-5.
- 2816. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Drei Kugeln Sommer* [Ice cream summer, 2015]. Přel. z angl. Brigitte Jakobit, il. Petr Sís. Hamburg: Aladin, 2016. [34] s. ISBN 978-3-8489-0112-8.
- 2817. STAVARIČ, Michael.** *Der Autor als Sprachwanderer*. Wien: Sonderzahl, 2016. 165 s. (Salzburger Stefan Zweig Poetikvorlesung, 4) ISBN 978-3-85449-452-2.
Napsáno v němčině.
- 2818. STAVARIČ, Michael a Ulrike MÖLTGEN.** *Milli Hasenfuss*. Il. Ulrike Möltgen. Mannheim: Kunstanstifter, 2016. [22] s. ISBN 978-3-942795-40-1.
Napsáno v němčině.
- 2819. STRUHAR, Stanislav.** *Farben der Vergangenheit: Erzählungen* [čes. vyd. Barvy minulosti, 2016]. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2016. 142 s. ISBN 978-3-99029-180-1.
Napsáno v němčině.
- 2820. STRUHAR, Stanislav.** *Farben der Vergangenheit: Erzählungen* [čes. vyd. Barvy minulosti, 2016]. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99047-039-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2821. ŠAŠEK, Miroslav** (psáno SASEK, M.). *Rund um die Welt*. Il. Miroslav Šašek. München: Kunstmann, 2016. 237 s. ISBN 978-3-95614-134-8.
- 2822. ŠMEJKAL, Pavel a Jiří PADEVĚT.** *Anthropoid* [Anthropoid, 2016]. Přel. Jana Heumos. Praha: Academia, 2016. 199 s. (Ein historischer Reiseführer) ISBN 978-80-200-2564-7.
- 2823. TREFULKA, Jan.** *Der verliebte Narr: Roman* [O bláznech jen dobré, 1978]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2016. 176 s. ISBN 978-3-596-31365-5.
- 2824. TREFULKA, Jan.** *Der verliebte Narr: Roman* [O bláznech jen dobré, 1978]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-561373-3.
E-kniha.
- 2825. VANEK, Tereza.** *Schwarze Seide: Roman* [Schwarze Seide, 2007]. Roßdorf: Ulrike Helmer, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-89741-980-3.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2826. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Die Dämonen von Joachimsthal* [Jáchymovští démoni, 2016]. Přel. Michaela Sedlak, Silke Klein. Brno: MOBA; Marienberg: Erzdruck GmbH, 2016. 262 s. ISBN 978-3-946568-05-6.
- 2827. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Die Töten vom Jakobsweg: historischer Kriminalroman* [Tajemství abatyše z Assisi, 2010]. Přel. Sophia Marzolff. Köln: Bastei Lübbe Taschenbuch, [2016]. 382 s. (Bastei Lübbe Taschenbuch, 17433) ISBN 978-3-404-17433-1.
- 2828. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Die Töten vom Jakobsweg: historischer Kriminalroman* [Tajemství abatyše z Assisi, 2010]. Přel. Sophia Marzolff. Köln: Bastei Entertainment, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7325-2855-4.
E-kniha.
- 2829. WAGNEROVÁ, Alena.** *1945 waren sie Kinder: Flucht und Vertreibung im Leben einer Generation* [1945 waren sie Kinder, 1990, čes. vyd. Odsunuté vzpomínky, 1993]. Unveränderter Reprint einer älteren Ausgabe. Předmluvu napsal Peter Glotz. Köln: Kiepenheuer & Witsch, [2016]. 155 s. (Kiwi, 209) ISBN 978-3-462-40009-0.
Napsáno v němčině.
- 2830. WAGNEROVÁ, Alena.** *1945 waren sie Kinder: Flucht und Vertreibung im Leben einer Generation* [1945 waren sie Kinder, 1990, čes. vyd. Odsunuté vzpomínky, 1993]. Předmluvu napsal Peter Glotz. Köln: Kiwi Bibliothek, 2016. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-462-41009-9.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2831. WEISS, Norbert, ed.** *Dresdner Lyrikpreis 2016*. Předmluvu napsal Norbert Weiss. Dresden: Norbert Weiß; Winter, 2016. 81 s. (Signum. Sonderheft, 18) ISSN 1438-9355.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2016: Dan Jedlička, Simona Racková, Martin Šimek. Bilingvní vydání.
- 2832. ŽANTOVSKÝ, Michael.** *Václav Havel: in der Wahrheit leben* [Havel: a life, 2014, čes. vyd. Havel, 2014]. Přel. z angl. Helmut Dierlamm, Hans Freundl. Berlin: Ullstein Taschenbuch Verlag, 2016. 688 s. ISBN 978-3-548-37657-8.

2017

- 2833. ADLER, Friedrich, ed.** *Gedichte von Jaroslav Vrchlický*. Přel. Friedrich Adler. Nachdruck der Ausgabe von 1895. Norderstedt: Hansebooks GmbH, 2017. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7433-7414-0.
Výbor z díla. Přetisk vydání z roku 1895. E-kniha.
- 2834. BEER, Lukáš.** *Hitlers Tschechen* [Hitlerovi Češi, 2014]. Přel. autor. Leipzig: Verlag der Schelm, 2017. 820 s. ISBN 978-3-947190-03-4.
- 2835. BECKER, Martin a Martina LISA, eds.** *Die letzte Metro: junge Literatur aus Tschechien*. Přel. Martina Lisa, předmluvu napsali Martin Becker a Martina Lisa. Dresden: Volland & Quist, 2017. 205 s. (Sonar, 19) ISBN 978-3-86391-173-7. **PMK**
Antologie české poezie a prózy: Bianca Bellová (*Die letzte Nacht in Freiheit* [Noc před vojnou in: Právo (Salon) 25, 2015]; *Das Ende der Saison* [Konec sezóny in: Právo (Salon) 24, 2014]); Ondřej Buddeus (*Aus dem Leben der Mauersegler* [Ze života rorýsů in: Rorýsy, 2012]; *Der tschechische Namenstag: eine Kurzfassung* [365 + 1 román, 2015]); Dora Čechova (*Langes Einatmen* [Dlouhé nadechnutí in: Padaná letní jablka, 2015]); Irena Dousková (*Allen fahren hin* [Všichni tam jedou in: Miliónový čas, 2014]); Emil Hakl (*Planet Žižkov* [Planeta Žižkov in: Hovězí kostky, 2014]); Václav Kahuda (*Die Frau von der Straßenbahnhinsel* [Dívka na tramvajovém ostrůvku in: Vítr, tma, přítomnost, 2014]); Dora Kaprálová (*Bašu šiši děkni* [Bašu šiši děkni in: Berlínský zápisník, 2016]); Hana Lundiaková (*Fremdessina* [Čudočka in: Reportér 11, 2015]); Igor Malijevský (*Das goldene Glöckchen* [Zlatý zvoneček in: Měsíc nad řekou Tejo, 2014]; *Multikulturelles Zentrum* [Multikulturální centrum in: Měsíc nad řekou Tejo, 2014]); Jaroslav Rudiš (*Windstille* [Bezvětrí in: Moře a pláž, 2012]); Tereza Semotamová (*Leben im Schrank* [Život ve skříni, čes. vyd. Ve skříni, 2018]); Petra Soukupová (*Montagmorgen* [Pondělí ráno in: Nové povídky o ženách, 2015]); Alžběta Stančáková (*Verscheuert* [Promrhaně in: Co s tím, 2014]; *Fluchpunkte* [Průsečníky in: Co s tím, 2014]); Michal Šanda (*Renatas Liste* [Renatin seznam in: Miliónový čas, 2014]); Filip Topol (*Russian mystic pop op. IV.* [Russian mystic pop op. IV. in: Filip Topol – Psí vojáci, 2004], *Rasierklängen, selbstverständlich* [Žiletky, Samozřejmě in: Filip Topol – Psí vojáci, 2004]; *Tag und Nacht* [Den a noc in: Jako pes, 2013]); Eva Turnová (*Auf das Volk* [Na národ sobě, in: Turnový háj 1, 2013]; *Speeddating* [Speeddating, in: Turnový háj 3, 2014]; *Om Shantis willen* [Pro pránajána! in: Turnový háj 4, 2016]; *Es werde Liebe* [Buď láska in: Turnový háj, 4, 2016]); poezie: Vladimíra Čerepková, Irena Dousková, Petr Hruška.
- 2836. BERNIG, Jörg, Wojciech BROWARNY a Christian PRUNITSCH, eds.** „Die schönen Überbleibsel nach dem Ende der Welt.“ *Sudeten, literarisch = „Piękné resztki po końcu świata.“ Sudety literackie = „Krásné reliktky po konci světa.“ Sudety literární.* Předmluvu napsali Jörg Bernig, Wojciech Browarny, Christian Prunitsch. Dresden: Thelem, 2017. 231 s. ISBN 978-3-945363-49-2.
Antologie, z českých autorů: Radek Fridrich (*Januskopflandschaft* [Janusovská krajina]); Jakuba Katalpa (*Geografie eines Verlustes* [Geografie ztráty]); Jaromír Typlt (*Sie sind nicht gekommen. Sie sind aufgetaucht* [Nepřijeli. Vytanuli]). Trilingvní vydání.
- 2837. BULVOVÁ, Renata.** *Jdeš touto známou krajinou a přesto nevíš kudy = Du gehst*

durch die bekannte Landschaft hier und weist den Weg doch nicht. Přel. Mirko Kraetsch. Praha: Novela bohemia, 2017. 125 s. ISBN 978-80-87683-68-2.
Bilingvní vydání.

- 2838. CIKÁN, Ondřej.** *Der Reisende. Band 1, Du bist die Finsternis.* Wien: Edition a, 2017. 381 s. ISBN 978-3-99001-206-2.
Napsáno v němčině.
- 2839. ČAPEK, Karel.** *Der gestohlene Kaktus und andere Geschichten* [Povídky z druhé kapsy, 1929]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Vincy Schwarz. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2017. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-0933-1, 978-3-7437-0932-4.
E-kniha.
- 2840. ČAPEK, Karel.** *W.U.R. Werstands universal Robots* [R.U.R., 1920]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Otto Pick. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2017. 102 s. ISBN 978-3-7437-0404-6.
- 2841. ČAPEK, Karel.** *W.U.R. Werstands universal Robots* [R.U.R., 1920]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Otto Pick. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2017. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-0403-9.
E-kniha.
- 2842. ČAPEK, Karel.** *Die weiße Krankheit; R.U.R.* [Bílá nemoc, 1937; R.U.R., 1920]. Přel. Joachim Mols. Freiburg: Joachim Mols, 2017. 252 s. ISBN 978-1-9811-7737-0.
- 2843. DURYCH, Jaroslav.** *Unerkannt durch Deutschland* [Plížení Německem, 1926]. Přel. a doslov napsala Birgit Krehl. Berlin: Quintus, 2017. 110 s. ISBN 978-3-945256-74-9.
- 2844. ERBEN, Eva.** *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 9. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2017. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.
- 2845. Frauen hinter Stacheldraht** [Totální nasazení, 2017]. Přel. Silke Klein, Rico Schote, Christine Frankenberg, napsali Ondřej Nezbeda, Tomáš Hodan, Petra Soukupová, il. Karel Osoha, Tomáš Kučerovský, Petra Josefína Stibitzová. Prag: Post Bellum; Klagenfurt: Drava, 2017. 113 s. ISBN 978-80-905250-6-1.
Komiks.
- 2846. FUSEK, Katja.** *Aus dem Schatten: Roman.* Zürich: edition 8, 2017. 192 s. (Literatur aus der edition 8) ISBN 978-3-85990-320-3.
Napsáno v němčině.

- 2847. GRUŠA, Jiří.** *Dr. Kokeš – Meister der Jungfrau: Roman* [Dr. Kokeš Mistr Panny, 1984]. Přel. Joachim Bruss, předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsala Sylvie Richterová. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2017. Online zdroj (epub). (Werkausgabe Jiří Gruša, 6; Prosa, 4) ISBN 978-3-99047-071-8.
E-kniha.
- 2848. GRUŠA, Jiří.** *Essays und Studien ab 1990.* Předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Hans-Peter Riese. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2017. 428 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 2; Essays, 2) ISBN 978-3-99029-247-1.
Sebrané spisy: eseje a studie.
- 2849. GRUŠA, Jiří.** *Essays und Studien ab 1990.* Předmluvu napsal Hans Dieter Zimmermann, doslov napsal Hans-Peter Riese. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2017. Online zdroj (epub). (Werkausgabe Jiří Gruša, 2; Essays, 2) ISBN 978-3-99047-078-7.
Sebrané spisy: eseje a studie. E-kniha.
- 2850. GRUŠA, Jiří.** *Tschechische Gedichte.* Přel. Eduard Schreiber, předmluvu napsal Radek Fridrich, okomentoval Radonitzer. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2017. 320 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 7; Gedichte, 1) ISBN 978-3-99029-258-7.
Sebrané spisy: poezie.
- 2851. HALÍK, Tomáš.** *Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung* [Dotkni se ran, 2008]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Neueausgabe. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2017. 240 s. ISBN 978-3-451-03146-5.
- 2852. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav J. Slezák. Neueausgabe. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2017. 258 s. ISBN 978-3-451-06982-6.
- 2853. HALÍK, Tomáš.** *Glaube und sein Bruder Zweifel.* Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2017. 285 s. ISBN 978-3-451-37885-0.
- 2854. HALÍK, Tomáš.** *Glaube und sein Bruder Zweifel.* Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg im Breisgau: Herder, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-81182-1.
E-kniha.
- 2855. HALÍK, Tomáš.** *Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit* [Noc zpovědníka, 2005]. Přel. Otfried Pustejovsky. Neueausgabe. Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2017. 319 s. (Herder Spektrum, 694) ISBN 978-3-451-06948-2.
- 2856. HALÍK, Tomáš a Anselm GRÜN.** *Gott los werden?: wenn Glaube und Unglaube sich umarmen* [Gott los werden?, 2016, čes. vyd. Svět bez Boha, 2017]. Ed. Winfried Nonhoff. Münsterschwarzach: Vier-Türme-Verlag, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-89680-980-3.
E-kniha.
- 2857. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Přel. Grete Reiner. Köln: Anaconda, 2017. 790 s. ISBN 978-3-7306-0461-8.
- 2858. HAŠEK, Jaroslav.** *Der Abstinenzlerabend und andere Humoresken.* Přel. Jana Halamíčková. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2017. 156 s. ISBN 978-3-596-31648-9.
Výbor z díla.
- 2859. HAŠEK, Jaroslav.** *Der Abstinenzlerabend und andere Humoresken.* Přel. Jana Halamíčková. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-561656-7.
Výbor z díla. E-kniha.
- 2860. HOLASOVÁ, Zuzana.** *Meine kleine Thérèse: die Geschichte der heiligen Thérèse von Lisieux* [Terezka, 2017]. Il. Soňa Häusl-Vad. Wien: Verlag Christliche Innerlichkeit, 2017. 61 s. ISBN 978-3-901797-62-0.
- 2861. HORÁČEK, Petr.** *Liese frisst Alles!* [The greedy goat, 2016, čes. vyd. Nenažraná koza, 2019]. Přel. z angl. Seraina Staub, il. Petr Horáček. Zürich: Atlantis, 2017. [22] s. ISBN 978-3-7152-0718-6.
- 2862. HORŇÁKOVÁ-CIVADE, Lenka** (psáno Civade, Lenka). *Das weiße Feld: Roman* [Giboulées de soleil, 2016, čes. vyd. Marie a Magdalény, 2017]. Přel. z franc. Hanna van Laak. München: Blessing, 2017. 272 s. ISBN 978-3-89667-582-8.
- 2863. HORŇÁKOVÁ-CIVADE, Lenka** (psáno Civade, Lenka). *Das weiße Feld: Roman* [Giboulées de soleil, 2016, čes. vyd. Marie a Magdalény, 2017]. Přel. z franc. Hanna van Laak. München: Blessing, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-20305-4.
E-kniha.
- 2864. HRABAL, Bohumil.** *Schneeglöckchenfeste: Erzählungen* [Slavnosti sněženek, 1978]. Přel. Petr Šimon. Berlin: Suhrkamp Verlag, 2017. 199 s. (Bibliothek Suhrkamp, 715) ISBN 978-3-518-24136-3.
- 2865. HŮRKOVÁ, Klára.** *Der offene Raum: Gedichte – deutsch und tschechisch =*

Otevřený prostor: básně – německy a česky. St. Ingbert: Edition Thaleia, 2017. 124 s. ISBN 978-3-943382-11-2.

Napsáno v němčině. Bilingvní vydání.

- 2866. CHROBÁK, Ondřej, Rostislav KORYČÁNEK a Martin VANĚK.** *Wie kommt die Kunst ins Museum?* [Jak se dělá galerie, 2016]. Přel. Lena Dorn, il. David Böhm. Düsseldorf: Karl Rauch, 2017. 61 s. ISBN 978-3-7920-0368-8. PMK
- 2867. KAISER, Daniel.** *Václav Havel: der Präsident, 1990–2003* [Prezident, 2014]. Přel. Silke Klein. Wien; Köln; Weimar: Böhlau Verlag, 2017. 379 s. ISBN 978-3-205-20246-2.
- 2868. KALFAŘ, Jaroslav.** *Eine kurze Geschichte der böhmischen Raumfahrt: Roman* [Spaceman of Bohemia, 2017, čes. vyd. Kosmonaut z Čech, 2017]. Přel. z angl. Barbara Heller. Stuttgart: Tropen, 2017. 363 s. ISBN 978-3-608-50377-7.
- 2869. KALFAŘ, Jaroslav.** *Eine kurze Geschichte der böhmischen Raumfahrt: Roman* [Spaceman of Bohemia, 2017, čes. vyd. Kosmonaut z Čech, 2017]. Přel. z angl. Barbara Heller. Stuttgart: Tropen, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-608-10890-3.
E-kniha.
- 2870. KLOSTERMANN, Karel a Anna JELINEK.** *Med. Dr. Josef Klostermann: (1814–1875): Leben eines Arztes im Böhmerwald*. Přel. Helfried Reischl. Grafenau: Samples-Stecher, 2017. 180 s. ISBN 978-3-938401-41-5.
- 2871. KOHOUT, Pavel.** *Mein tolles Leben mit Hitler, Stalin und Havel: Erlebnisse – Erkenntnisse* [To byl můj život??, 2005–2006]. Přel. Marcela Euler, Silke Klein, Aleš Půda, úvodní slovo napsal Jiří Gruša. Kopenhagen: Saga Egmont, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-87-11-44905-9.
E-kniha.
- 2872. KOMÁREK, Stanislav.** *Kaplans Traum: Roman* [Opšlstisova nadace, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2017. 219 s. ISBN 978-3-688-10293-8.
- 2873. KOMÁREK, Stanislav.** *Kaplans Traum: Roman* [Opšlstisova nadace, 2002]. Přel. Sophia Marzloff. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2017. Online zdroj (epub) ISBN 978-3-688-10294-5.
E-kniha.
- 2874. KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Joh. Amos Comenii Orbis sensualium pictus: hoc est: omnium fundamentalium in mundo rerum & in vita actionum, pictura & nomenclatura = Des Joh. Amos Comenius Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichlichen Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benennung*

[Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazích]. Ed. Uvius Fonticola. 5. Auflage. [Ismaning]: Uvius Fonticola, [2017]. XLIII, 377 s. ISBN 978-1-9765-0138-8.

Bilingvní německo-latinské vydání.

- 2875. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Oratio de cultura ingeniorum = Rede über geistige Bildung* [De cultura ingeniorum oratio in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Řeč o vzdělání ducha]. Ed., úvod a vědecký komentář napsal a přel. z lat. do něm. Bernhard Josef Stalla, přel. z lat. do češ. Jan Patočka. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz GmbH, 2017. 196 s. ISBN 978-3-95948-226-4.
Trilingvní česko-německo-latinské vydání.
- 2876. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Oratio de cultura ingeniorum = Rede über geistige Bildung* [De cultura ingeniorum oratio in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Řeč o vzdělání ducha]. Ed., úvod a vědecký komentář napsal a přel. z lat. do něm. Bernhard Josef Stalla, přel. z lat. do češ. Jan Patočka. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz GmbH, 2017. Online zdroj. ISBN 978-3-95948-881-5.
Trilingvní česko-německo-latinské vydání. E-kniha.
- 2877. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Die Pforte der Dinge = Janua rerum* [Janua rerum, 1951, c1643, čes. vyd. Brána věcí]. Ed. a přel. z lat. Erwin Schadel. Hamburg: Felix Meiner, 2017. Online zdroj (pdf). (Philosophische Bibliothek, 402) ISBN 978-3-7873-3206-9.
Předlohou tištěné vydání z roku 1989. E-kniha.
- 2878. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Die unglaublichen Abenteuer des Migranten Němec*. Salzburg: Ecowin, 2017. 253 s. ISBN 978-3-7110-0128-3.
Napsáno v němčině.
- 2879. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Die unglaublichen Abenteuer des Migranten Němec*. Wals: Ecowin, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7110-5196-7.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2880. KOŽÍK, František.** *Der größte der Pierrots: Roman* [Největší z Pierrotů, 1939]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2017. 368 s. ISBN 978-3-596-31490-4.
- 2881. KOŽÍK, František.** *Der größte der Pierrots: Roman* [Největší z Pierrotů, 1939]. Přel. Marianne Pasetti-Swoboda. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-561498-3.
E-kniha.

- 2882. KUNDERA, Milan.** *Das Fest der Bedeutungslosigkeit: Roman* [La festa del l'insignificanza, 2013, přel. z franc. verze La fête de l'insignifiance, 2014, čes. vyd. Slavnost bezvýznamnosti, 2020]. Přel. z franc. Uli Aumüller. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2017. 125 s. (Fischer Taschenbibliothek) ISBN 978-3-596-52133-3.
- 2883. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 4. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2017. 450 s. (Fischer Taschenbibliothek) ISBN 978-3-596-51097-9.
- 2884. MACHÁČEK, Fridolin.** *Pilsen, Theresienstadt, Flossenbürg: die Überlebensgeschichte eines tschechischen Intellektuellen* [Plzeň, Terezín, Flossenbürg, 1946]. Ed. a okomentovali Christa Schikorra, Jörg Skriebeleit, Jan Švimberský, přel. Kathrin Janka. Göttingen: Wallstein, 2017. 304 s. (Flossenbürger Forum, 2) ISBN 978-3-8353-1886-1.
- 2885. MACHÁČEK, Fridolin.** *Pilsen, Theresienstadt, Flossenbürg: die Überlebensgeschichte eines tschechischen Intellektuellen* [Plzeň, Terezín, Flossenbürg, 1946]. Ed. a okomentovali Christa Schikorra, Jörg Skriebeleit, Jan Švimberský, přel. Kathrin Janka. Göttingen: Wallstein, 2017. Online zdroj (pdf). (Flossenbürger Forum, 2) ISBN 978-3-8353-2981-2. E-kniha.
- 2886. MALÝ, Radek a Renáta FUČÍKOVÁ.** *Franz Kafka: ein Mensch seiner und unserer Zeit* [Franz Kafka: člověk své i naší doby, 2017]. Přel. Mirko Kraetsch, il. Renáta Fučíková. Prag: Práh, 2017. [103] s. ISBN 978-80-7252-675-8.
- 2887. MASARYK, Tomáš Garrigue.** *Die Welt-Revolution: Erinnerungen u. Betrachtungen 1914–1918* [Světová revoluce, 1925]. Přel. Camill Hoffmann. Leipzig; Frankfurt am Main: Deutsche Nationalbibliothek, 2017. Online zdroj (XVIII, 556 s.). E-kniha. Reprodukce vydání z roku 1925.
- 2888. MILER, Zdeněk.** *Frühlingsfreuden mit dem kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. 23 s. ISBN 978-3-89603-502-8.
- 2889. MILER, Zdeněk.** *Das große Maulwurf Wimmelbuch* [čes. vyd. Hledej Krtka, 2012]. Il. Zdeněk Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2017. [12] s. ISBN 978-3-89603-355-0.
- 2890. MILER, Zdeněk.** *Der kleine Maulwurf und seine Freunde.* Il. Zdeněk Miler. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2017. [8] s. ISBN 978-3-95774-609-2.
- 2891. MILER, Zdeněk.** *Kleiner Maulwurf ganz groß: das dicke Maulwurf Wimmelbuch* [čes. vyd. Veselá kniha o malém Krtkovi, 2017]. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. [30] s. ISBN 978-3-89603-467-0.
- 2892. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Flimmerstunde.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. 23 s. ISBN 978-3-89603-500-4.
- 2893. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Zauberkekeln.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. 23 s. ISBN 978-3-89603-501-1.
- 2894. MILER, Zdeněk a Eduard PETIŠKA.** *Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam* [čes. vyd. Jak krtěk ke kalhotkám přišel, 1960]. Il. Zdeněk Miler. 11. Auflage. Leipzig: LeiV, 2017. [12] s. ISBN 978-3-89603-128-0.
- 2895. MILER, Zdeněk a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krtěk a sněhulák]. Přel. Karl-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 10. Auflage. Leipzig: LeiV, 2017. 30 s. ISBN 978-3-89603-080-1.
- 2896. MILER, Zdeněk [a Jiří ŽÁČEK].** *Maulwurf und Maus feiern Weihnachten* [Veselé Vánoce, 2004]. Il. Zdeněk Miler. 8. Auflage. Leipzig: LeiV, 2017. [12] s. ISBN 978-3-89603-242-3.
- 2897. MILER, Zdeněk a Josef Alois NOVOTNÝ** (psáno J. A. Novotný). *Der Maulwurf in der Stadt* [Krtěk ve městě, 1987]. Přel. Karel-Heinz Jähn, il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, [2017]. 79 s. ISBN 978-3-89603-393-2.
- 2898. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der Maulwurf am Abend.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. [10] s. ISBN 978-3-89603-505-9.
- 2899. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der Maulwurf und das Osterfest.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. [10] s. ISBN 978-3-89603-498-4.
- 2900. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Mit dem Maulwurf in Afrika.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. [10] s. ISBN 978-3-89603-504-2.
- 2901. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Rechnen mit dem kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2017. [10] s. ISBN 978-3-89603-499-1.
- 2902. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Herbst* [Krtěk a podzim, 2007]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 5. Auflage. Leipzig: LeiV, 2017. [14] s. ISBN 978-3-89603-289-8.
- 2903. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 11. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2017. 29 s. ISBN 978-3-359-01653-3.
- 2904. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen:*

- eine Auswahl der schönsten Volksmärchen*. Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. [Regensburg]: Vitalis, 2017. 115 s. ISBN 978-3-89919-062-5.
- 2905. NESVADBA, Josef.** *Vor Eltern sei gewarnt!: humoristisch-phantastische Erzählungen* [Řidičský průkaz rodičů, 1979]. Přel. Roswitha Ripota. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2017. 186 s. ISBN 978-3-596-31771-4.
- 2906. NESVADBA, Josef.** *Vor Eltern sei gewarnt!: humoristisch-phantastische Erzählungen* [Řidičský průkaz rodičů, 1979]. Přel. Roswitha Ripota. Frankfurt am Main: Fischer Digital, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-10-561780-9. E-kniha.
- 2907. ONDŘICHOVÁ, Lucie.** *Fredy Hirsch: von Aachen über Düsseldorf und Frankfurt am Main durch Theresienstadt nach Auschwitz-Birkenau: eine jüdische Biographie 1916–1944* [Fredy Hirsch, 2000, čes. vyd. Příběh Fredyho Hirsche, 2001]. Přel. Astrid Prackatzsch. 2. und überarbeitete Auflage. Konstanz: Hartung-Gorre, 2017. 126 s. (Schoáh und Judaica) ISBN 978-3-86628-586-6.
- 2908. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Taxi Blues: Roman* [Dej mi ty prachy, 1996]. Přel. Marcela Euler. München: Piper, 2017. 317 s. (Piper E) ISBN 978-3-492-50123-1.
- 2909. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Taxi Blues: Roman* [Dej mi ty prachy, 1996]. Přel. Marcela Euler. München: Piper ebooks, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-492-97909-2. E-kniha.
- 2910. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Truck stop rainbows: Roman* [Péra a perutě, 1989]. Přel. Natascha Drubek-Meyer, Ladislav Drůbek. München: Piper, 2017. 330 s. (Piper E) ISBN 978-3-492-50124-8.
- 2911. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Truck stop rainbows: Roman* [Péra a perutě, 1989]. Přel. Natascha Drubek-Meyer, Ladislav Drůbek. München: Piper ebooks, 2017. Online zdroj (epub). (Piper E) ISBN 978-3-492-97908-5. E-kniha.
- 2912. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Tsunami Blues: Roman* [Tsunami blues, 2014]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99200-176-7. E-kniha.
- 2913. RÁČEK, Milan.** *Die Wiedergänger und Lenins zweite Revolution: Roman aus dem Jenseits*. Krems an der Donau: Roesner, 2017. 157 s. (Bybliotheca) ISBN 978-3-903059-12-2. Napsáno v němčině.
- 2914. RÁDL, Emanuel.** *Der Kampf zwischen Tschechen und Deutschen* [Válka Čechů s Němci, 1928]. Přel. Richard Brandeis. Kulmbach: Verlagsbuchhandlung Sabat, 2017. XXVII, 302 s. ISBN 978-3-943506-45-7.
- 2915. SANŽA, Silvie.** *Was arbeitest du?: das große Buch der Berufe* [Vyber si své povolání, 2014, přel. z angl. verze What's your job?]. Přel. z angl. Anne Scheller, il. Milan Starý. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2017. 71 s. ISBN 978-3-473-55449-2.
- 2916. SEIFERTOVÁ, Lucie.** *Geheimnisvolles Troppau* [Tajemná Opava, 2017]. Přel. Barbara Válek, Michal Válek, il. Lucie Seifertová. Opava: Statutarische Stadt Troppau, 2017. [10] s. ISBN 978-80-7572-005-4.
- 2917. SLÍVA, Jiří.** *Můj šálek Kafky = Meine Tasse Kafka = My cup of Kafka*. Přel. Tomáš Kafka, Jan Slíva, Ekkehard Rähmer, il. Jiří Slíva. Praha: Nakladatelství Franze Kafky, 2017. 142 s. ISBN 978-80-86911-50-2. Multilingvní vydání.
- 2918. SODOMKA, Martin.** *Ronnie und seine Freunde bauen ein Auto* [Jak si postavit auto, 2012, přel. z angl. verze How to Build a Car]. Přel. z angl. Dagmar Klotz, il. Martin Sodomka. Potsdam: H. F. Ullmann, 2017. 51 s. ISBN 978-3-8480-1126-1.
- 2919. SODOMKA, Martin.** *Ronnie und seine Freunde bauen ein Flugzeug* [Jak si postavit letadlo, 2013, přel. z angl. verze How to Build a Plane]. Přel. z angl. Dagmar Klotz, il. Martin Sodomka. Potsdam: H. F. Ullmann, 2017. 53 s. ISBN 978-3-8480-1155-1.
- 2920. STAVARIČ, Michael.** *Gotland: Roman*. München: Luchterhand, 2017. 348 s. ISBN 978-3-630-87543-9. Napsáno v němčině.
- 2921. STAVARIČ, Michael.** *Gotland: Roman*. München: Luchterhand, 2017. Online zdroj (epub) ISBN 978-3-641-20894-3. Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2922. STAVARIČ, Michael.** *In an schwaoazn kittl gwicklt: Gedichte*. Wien: Czernin Verlag, 2017. 111 s. ISBN 978-3-7076-0600-3. Napsáno v němčině.
- 2923. STAVARIČ, Michael a Linda WOLFSGRUBER.** *Als der Elsternkönig sein Weiss verlor*. Il. Linda Wolfsgruber. Mannheim: Kunstanstifter, 2017. [35] s. ISBN 978-3-942795-47-0. Napsáno v němčině.
- 2924. STAVARIČ, Michael** (psáno STAVARIC, Michael) a **Ulrike MÖLTGEN.** *Der Bär mit dem roten Kopf*. Il. Ulrike Möltgen. Zürich: Aracari Verlag, 2017. [26] s. ISBN 978-3-905945-89-8. Napsáno v němčině.

- 2925. STAVARIČ, Michael, Markus ORTHS a Marlen SCHACHINGER.** *Requiem: fortwährende Wandlung.* Wien: Septime, 2017. CXLII s. ISBN 978-3-902711-71-7.
Napsáno v němčině.
- 2926. STEINER, František.** *Fußball unterm gelben Stern: die Liga im Ghetto Theresienstadt 1943–44* [Fotbal pod žlutou hvězdou, 2009]. Ed., přel. a okomentoval Stefan Zwicker, předmluvu napsal Arnošt Lustig. Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2017. 195 s. ISBN 978-3-506-78626-5.
- 2927. STEINER, František.** *Fußball unterm gelben Stern: die Liga im Ghetto Theresienstadt 1943–44* [Fotbal pod žlutou hvězdou, 2009]. Ed., přel. a okomentoval Stefan Zwicker, předmluvu napsal Arnošt Lustig. Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2017. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-657-78626-8.
E-kniha.
- 2928. Stíny nad Krušnými horami [I]: soubor krátkých povídek = Schatten über dem Erzgebirge [I]: Krimi-Kurzgeschichten.** Přel. Silke Klein, Zuzana Schwarzová, il. Ralf Alex Fichtner. [Jáchymov]: Nadace St. Joachim ve spolupráci s LaNovou Consulting, s.r.o., 2017. 186 s. ISBN 978-80-270-2039-3.
Obsahuje povídky českých a německých autorů, z českých autorů: Radka Janků (*Der rätselhafte Mann mit der Pellerine* [Záhadný muž s pelerínou]); Rozmar Kopecká (*Fremdes Revier* [Cizí revír]); Luděk Kubát (*Ein kurzer Moment des Glücks* [Krátký okamžik štěstí]); Jaroslav Ohec (*Joachimsthaler Sage von der Wunderblume* [Jáchymovská pověst o čarovném kvítku]); Renata Šindelářová (*Erinnerungen weinen schön* [Vzpomínky pláčou krásně]). Bilingvní vydání.
- 2929. STRUHAR, Stanislav.** *Die Verlassenen: Roman* [čes. vyd. Opuštění, 2018]. Klagenfurt: Wieser, 2017. 123 s. ISBN 978-3-99029-227-3.
Napsáno v němčině.
- 2930. STRUHAR, Stanislav.** *Die Verlassenen: Roman* [čes. vyd. Opuštění, 2018]. Klagenfurt: Wieser, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99047-073-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2931. VANČURA, Vladislav.** *Felder und Schlachtfelder: Roman* [Pole orná a válečná, 1925]. Ed. a doslov napsal Jiří Holý, přel. Kristina Kallert. Wuppertal: Arco, 2017. 238 s. (Bibliothek der Böhmisches Länder, 11) ISBN 978-3-938375-70-9.
- 2932. VANEK, Tereza.** *Die Dichterin von Aquitanien: historischer Roman* [Die Dichterin von Aquitanien, 2010]. München: dotbooks Verlag, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96148-356-3.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2933. VANEK, Tereza.** *Chinatown: Roman* [Chinatown, 2009]. Sulzbach: Ulrike Helmer, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-89741-967-4.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2934. VANEK, Tereza.** *Die Ketzlerin von Carcassonne: historischer Roman* [Die Ketzlerin von Carcassonne, 2012]. Hamburg: Edel Elements – Edel Germany GmbH, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95530-893-3.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2935. VANEK, Tereza.** *Die schöne Insel: Roman.* [Planegg]: Bookspot, 2017. 435 s. (Edition Carat) ISBN 978-3-95669-050-1.
Napsáno v němčině.
- 2936. VANEK, Tereza.** *Die schöne Insel: Roman.* Planegg: Bookspot, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95669-079-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2937. VANEK, Tereza.** *Die Spionin des Winterkönigs: historischer Roman.* Hamburg: Edel Elements – Edel Germany, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96215-105-8.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2938. VANEK, Tereza.** *Die Träume der Libussa: historischer Roman* [Die Träume der Libussa, 2008]. Hamburg: Edel Elements – Edel Germany, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95530-894-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2939. VANEK, Tereza.** *Das vergessene Erbe: Roman.* Pano Akourdaleia; Cyprus: bookshouse, [2017]. 482 s. ISBN 978-9963-53-593-4.
Napsáno v němčině.
- 2940. VIEWEGH, Michal.** *Blendende Jahre für Hunde: Roman* [Báječná léta pod psa, 1992]. Přel. Irene Bohlen, Kathrin Liedtke. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2017. 268 s. (Kiwi Bibliothek) ISBN 978-3-462-40116-5.
- 2941. VIEWEGH, Michal.** *Blendende Jahre für Hunde: Roman* [Báječná léta pod psa, 1992]. Přel. Irene Bohlen, Kathrin Liedtke. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2017. Online zdroj. ISBN 978-3-462-41116-4.
E-kniha.
- 2942. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Die siebte Leiche: historischer Kriminalroman* [Adventní kletba, 2004]. Přel. Sophia Marzloff. Köln: Bastei Lübbe Taschenbuch, 2017. 335 s. (Bastei Lübbe Taschenbuch, 17606: Allgemeine Reihe) ISBN 978-3-404-17606-9.
- 2943. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Die siebte Leiche: historischer Kriminalroman*

[Adventní kletba, 2004]. Přel. Sophia Marzolff. Köln: Bastei Entertainment, 2017. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7325-4962-7. E-kniha.

2944. WEINFURTER, Karel (psáno WEINFURTER, Karl). *Der brennende Busch: der entschleierte Weg der Mystik* [Ohnivý keř, 1923]. Přel. Edmund Kobsa, Clara Adalberta Schmidt. Graz: Edition Geheimes Wissen, 2017. 353 s. ISBN 978-3-903139-33-6.

2018

- 2945. AJVAZ, Michal.** *Die Rückkehr des alten Waran* [Návrat starého varana, 1991]. Přel. Veronika Siska. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 141 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-286-6 (Větrné mlýny); 978-3-99029-330-0 (Wieser). **PMK**
- 2946. BARTÍKOVÁ, Petra a Magdalena TAKÁČOVÁ.** *Der Ameisenhügel* [Co se děje v mraveništi, 2018]. Il. Magdalena Takáčová. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2018. [14] s. ISBN 978-3-95774-819-5.
- 2947. BARTÍKOVÁ, Petra a Martin ŠOJDR.** *Der Bienenstock* [Co se děje ve včelím úlu, 2018, přel. z angl. verze Beehive]. Il. Martin Šojdr. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2018. [14] s. ISBN 978-3-95774-820-1.
- 2948. BASS, Eduard.** *Klapperzahns Wunderelf: eine Geschichte für kleine und große Jungen* [Klapzubova jedenáctka, 1922]. Ed. a doslov napsal Stefan Zwicker, přel. Thomas Herbert Mandl, il. Josef Čapek. 3. Auflage. Wuppertal: Arco, 2018. 170 s. (Orca, 1) ISBN 978-3-938375-14-3.
- 2949. BELLOVÁ, Bianca.** *Am See: Roman* [Jezero, 2016]. Přel. Mirko Kraetsch. Zürich; Berlin: Kein & Aber, 2018. 235 s. ISBN 978-3-0369-5778-4. **PMK**
- 2950. BLATNÝ, Ivan.** *Hilfsschule Bixley: Gedichte* [Pomocná škola Bixley, 1987]. Přel. a doslov napsali Jan Faktor, Annette Simon. Wien: Korrespondenzen, 2018. 228 s. ISBN 978-3-902951-31-1. **PMK**
- 2951. BRIKCIUS, Eugen.** *Und das Fleisch ward Wort* [výběr z: A tělo se stalo slovem, 2013]. Přel. Kristina Kallert, Christa Rothmeier. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 75 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-287-3 (Větrné mlýny); 978-3-99029-331-7 (Wieser). **PMK**
- 2952. ČAPEK, Karel.** *Kreuzwege* [výběr z: Boží muka, 1917]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Otto Pick. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-2860-8. E-kniha.

2953. ČAPEK, Karel. *Kreuzwege* [výběr z: Boží muka, 1917]. Přel. Otto Pick. Norderstedt: Hansebooks, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-337-35725-2. E-kniha.

2954. ČAPEK, Karel. *Matka = Die Mutter* [Matka, 1938]. Přel. Joachim Mols, il. Stefan Johnen. Freiburg: Joachim Mols, 2018. 96 s. ISBN 978-1-9865-9234-5.

2955. ČAPEK, Karel. *Post, Polizei, Hunde und Räuberei* [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Julius Mader. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-1647-6, 978-3-7437-2529-4. E-kniha.

2956. ČECHOVA, Dora. *Ich wollte kein Lenin werden* [výběr z: Nechtěl jsem být Leninem, 2012]. Přel. Kathrin Janka. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 97 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-288-0 (Větrné mlýny); 978-3-99029-339-3 (Wieser). **PMK**

2957. ČERNÁ, Kamila a Ondřej ČERNÝ, eds. *Tschechien*. Přel. do angl. Robin Cassling, James Conway, přel. do něm. Mirko Kraetsch, Jaroslava Stuchlíková. Berlin: Theater der Zeit, 2018. 57 s. (Theater der Zeit. Spezial, 2018, 73/10) ISBN 978-3-95749-155-8. **PMK**
Bilingvní anglicko-německé vydání.

2958. ČERNÁ, Kamila, Ondřej ČERNÝ a Ondřej SVOBODA, eds. *Von Tieren und Menschen: neue Theaterstücke aus Tschechien*. Přel. Joachim Bruss, Rhea Krčmářová, Lydia Nagel, Eva Profousová, Barbora Schnelle, předmluvu napsala Kamila Černá. Berlin: Theater der Zeit, 2018. 234 s. (Dialog, 29) ISBN 978-3-95749-153-4. **PMK**

Antologie čes. dramát: Václav Havel (*Das Schwein oder Václav Havel's hunt for a pig* [Prase aneb Václav Havel's hunt for a pig, 2001, c1987], přel. Joachim Bruss); Petr Kolečko (*Pokerface* [Poker Face], přel. Rhea Krčmářová); Anna Saavedra (*Olga – Horror im Hause Havel* [Olga aneb Horror z Hrádečku], přel. Barbora Schnelle, Lydia Nagel); Milan Uhde (*Wunder im schwarzen Haus* [Zázrak v černém domě, 2012, c2007], přel. Eva Profousová); Petr Zelenka (*Věra* [Job Interviews], přel. Eva Profousová).

2959. ČERNÁ, Kamila, Ondřej ČERNÝ a Ondřej SVOBODA, eds. *Von Tieren und Menschen: neue Theaterstücke aus Tschechien*. Přel. Joachim Bruss, Rhea Krčmářová, Lydia Nagel, Eva Profousová, Barbora Schnelle, předmluvu napsala Kamila Černá. Berlin: Theater der Zeit, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-95749-210-4. Antologie českých dramát: dtto záznam č. 2958. E-kniha.

- 2960.** *Dresdner Lyrikpreis 2018*. Ed. Literaturhaus Villa Augustin im Auftrag der Landeshauptstadt Dresden, Amt für Kultur- und Denkmalschutz. Dresden: edition AZUR, 2018. 95 s. ISBN 978-3-942375-37-5.
Sborník české a německé poezie, výběr z českých nominovaných textů Der Dresdner Lyrikpreis 2018: Tomáš Čada, Jan Nemček, Michal Šanda, Jan Škrob, Daniela Vodáčková.
- 2961.** **FISCHEROVÁ, Sylva.** *Europa ein Thonet-Stuhl, Amerika ein rechter Winkel: ein poetischer Roadtrip durch die Neue Welt* [Evropa je jako židle Thonet, Amerika je pravý úhel, 2012]. Přel. Hana Hadas. Landsberg am Lech: Balaena, 2018. 103 s. ISBN 978-3-9819984-0-5. **PMK**
- 2962.** **FLUSSER, Vilém.** *Für eine Philosophie der Fotografie* [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994]. 12. Auflage. Berlin: European Photography, 2018. 77 s. (Edition Flusser, 3) ISBN 978-3-923283-48-4.
Napsáno v němčině.
- 2963.** **FLUSSER, Vilém.** *Ins Universum der technischen Bilder* [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001]. 7. durchgesehene Auflage. Berlin: European Photography, 2018. 180 s. (Edition Flusser, 4) ISBN 978-3-923283-68-2.
Napsáno v němčině.
- 2964.** **FLUSSER, Vilém a Louis BEC.** *Vampyrotheuthis infernalis: eine Abhandlung samt Befund des Institut Scientifique de Recherche Paranaturaliste* [Vampyrotheuthis infernalis, 1987]. Ed. Andreas Müller-Pohle. 4. Auflage. Berlin: European Photography, 2018. 69 s. (Edition Flusser, 6) ISBN 978-3-923283-61-3.
Napsáno v němčině.
- 2965.** **FUČÍK, Julius.** *Eine Reise nach München: Juli 1934* [Cesta do Mnichova, 2011]. Přel. Helga Katschmann. Berlin; Böklund: Wiljo Heinen, 2018. 59 s. ISBN 978-3-95514-037-3.
- 2966.** **GRUŠA, Jiří.** *Básně*. Vybrané básnické sbírky přel. z něm. Tomáš Kafka, Dalibor Dobiáš. Brno: Barrister & Principal, 2018. 651 s. (Dílo Jiřího Gruši, VI) ISBN 978-80-7364-084-2.
Sebrané spisy. Obsahuje bilingvní česko-německé vydání básnických sbírek: *Der Babylonwald (Gedichte 1988)* [Der Babylon, 1991, čes. vyd. Les Babylon, 1998]; *Wandersteine (Gedichte)* [Wandersteine, 1994, čes. vyd. Bludné kameny, 1998]; *Als ich ein Feuilleton versprach* [výběr z: *Als ich ein Feuilleton versprach, 2004*]; ukáзка básní z nevydaných německojazyčných rukopisů.
- 2967.** **GRUŠA, Jiří.** *Deutsche Gedichte*. Předmluvu napsala Sarah Kirsch, doslov napsal Harald Hartung, esej napsal Ludger Udolph. Klagenfurt: Wieser, 2018. 237 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 8; Gedichte, 2) ISBN 978-3-99029-298-3.
Sebrané spisy: poezie.
- 2968.** **GRUŠA, Jiří.** *Reden und Gespräche*. Předmluvu napsala Antje Vollmer, doslov napsal Wolfgang Lederhaas. Klagenfurt: Wieser Verlag, 2018. 413 s. (Werkausgabe Jiří Gruša, 10; Essays, 4) ISBN 978-3-99029-300-3. **PMK**
Sebrané spisy: projevy z let 1990–2011.
- 2969.** **HÁJÍČEK, Jiří.** *Dann blühen die Gräser* [výběr z: *Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku, 2014*]. Přel. Julia Miesenböck, doslov napsal Gregor Sander. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 85 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-289-7 (Větrné mlýny); 978-3-99029-332-4 (Wieser). **PMK**
- 2970.** **HÁJÍČEK, Jiří.** *Skizze von zwei Mädchen: (Bleistift auf Papier)* [Skica dvou dívek, 2018]. Přel. Hana Jirmusová Lazarowitz, Ingeborg Habereeder, Stewart Aitchison, Jiří Hájiček. Český Krumlov: Egon Schiele Art Centrum, 2018. 45 s. (Krumauer Reihe) ISBN 978-80-86789-28-6.
- 2971.** **HALÍK, Tomáš.** *All meine Wege sind DIR vertraut: von der Untergrundkirche ins Labyrinth der Freiheit* [Co je bez chvění, není pevné, 2002]. Přel. Nina Trčka. Neuausgabe. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2018. 432 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-3-451-03112-0.
- 2972.** **HALÍK, Tomáš.** *All meine Wege sind DIR vertraut: von der Untergrundkirche ins Labyrinth der Freiheit* [Co je bez chvění, není pevné, 2002]. Přel. Nina Trčka. Neuausgabe. Freiburg: Herder, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-81324-5.
E-kniha.
- 2973.** **HALÍK, Tomáš.** *Starker Wein, nicht lauwarmes Wasser: Impulse für einen Glauben, der Zukunft hat*. Leipzig: Benno, 2018. 127 s. ISBN 978-3-7462-5149-3.
- 2974.** **HANÁČKOVÁ, Pavla a Linh DAO.** *Warum Nilpferde nie allein sind: außergewöhnliche Freundschaften in der Natur* [Nečekaná přátelství, 2017, přel. z angl. verze Unlikely friendships in Nature]. Přel. z angl. Bea Reiter, il. Linh Dao. Bindlach: Loewe, 2018. 35 s. ISBN 978-3-7432-0047-0.
- 2975.** **HAŠEK, Jaroslav** (psáno HASEK, Jaroslav). *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Berlin: epubli, 2018. 588 s. ISBN 978-3-7467-6897-7.
- 2976.** **HAŠEK, Jaroslav** (psáno HASEK, Jaroslav). *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: vollständige deutsche Ausgabe mit vielen Illustrationen* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Norderstedt: Books on Demand, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7528-7038-1.
E-kniha.

- 2977. HAŠEK, Jaroslav.** *Drei Mann und ein Hai und andere Erzählungen.* Přel. Gustav Just, doslov napsala Sabina Schult, il. Jan Bazing. Stuttgart; Zürich; Wien: Reader's Digest, 2018. 303 s. ISBN 978-3-95619-336-1.
Výbor z díla.
- 2978. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.* Přel. Joachim Bruss, Gabriel Laub. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. 252 s. ISBN 978-3-688-10989-0.
Výbor z esejů z let 1969–1990.
- 2979. HAVEL, Václav.** *Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990.* Přel. Joachim Bruss, Gabriel Laub. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10990-6.
Výbor z esejů z let 1969–1990. E-kniha.
- 2980. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. 330 s. ISBN 978-3-688-10987-6.
- 2981. HAVEL, Václav.** *Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis* [Dopisy Olze, 1983]. Ed. Jiří Gruša, přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10988-3.
E-kniha.
- 2982. HAVEL, Václav.** *Fassen Sie sich bitte kurz: Gedanken und Erinnerungen zu Fragen von Karel Hvizďala* [Prosím stručně, 2006]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. 414 s. ISBN 978-3-688-11007-0.
- 2983. HAVEL, Václav.** *Fassen Sie sich bitte kurz: Gedanken und Erinnerungen zu Fragen von Karel Hvizďala* [Prosím stručně, 2006]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-11008-7.
E-kniha.
- 2984. HAVEL, Václav.** *Moral in Zeiten der Globalisierung.* Přel. Joachim Bruss, Eva Profousová. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. 255 s. ISBN 978-3-688-10981-4.
Výbor politických projevů.
- 2985. HAVEL, Václav.** *Moral in Zeiten der Globalisierung.* Přel. Joachim Bruss, Eva Profousová. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10982-1.
Výbor politických projevů. E-kniha.
- 2986. HAVEL, Václav.** *Sommermeditationen* [Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. 158 s. ISBN 978-3-688-10983-8.
- 2987. HAVEL, Václav.** *Sommermeditationen* [Letní přemítání, 1991]. Přel. Joachim Bruss. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10984-5.
E-kniha.
- 2988. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. 95 s. ISBN 978-3-688-10985-2.
- 2989. HAVEL, Václav.** *Versuch, in der Wahrheit zu leben* [Moc bezmocných, 1979]. Přel. Gabriel Laub. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10985-2.
E-kniha.
- 2990. HOJDAR, Jaroslav.** *Flucht vor dem Tod: die Hasenjagd überlebt* [Útěk před smrtí, 2013]. Přel. Bernhard Riepl. Weitra: Bibliothek der Provinz, 2018. 175 s. (Literatur, Kunst und Musikalien) ISBN 978-3-99028-637-1.
- 2991. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. VIII, 1968–1971: Das Vorletzte* [Předposlední in: Propast propasti, 1982]. Ed. Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. Věra Koubová, komentář napsali Urs Heftrich, Michael Špirit, doslov napsal Urs Heftrich. Heidelberg: Universitätsverlag Winter, 2018. 605 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 11) ISBN 978-3-8253-6785-5. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 2992. HOLUB, Josef.** *Die Schmuggler von Rotzkalitz* [Die Schmuggler von Rotzkalitz, 2001]. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. 158 s. ISBN 978-3-688-11624-9.
Napsáno v němčině.
- 2993. HOLUB, Josef.** *Die Schmuggler von Rotzkalitz* [Die Schmuggler von Rotzkalitz, 2001]. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-11625-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 2994. HORÁČEK, Petr.** *Die Maus sucht ein Haus* [A new house for mouse, 2004, čes. vyd. Nový domek pro myšku, 2012]. Přel. z angl. Stephanie Menge, il. Petr Horáček. 4. Auflage. Mannheim: Fischer Sauerländer, 2018. [30] s. ISBN 978-3-7373-6090-6.
- 2995. HRABAL, Bohumil.** *Schneeglöckchenfeste: Erzählungen* [Slavnosti sněženek, 1978]. Přel. Petr Šimon. Berlin: Suhrkamp Verlag, 2018. 204 s. (Bibliothek Suhrkamp, 715) ISBN 978-3-518-24136-3.
- 2996. HŮRKOVÁ, Klára, ed.** *Jasná setkání: česko-německá antologie poezie = Klare Begegnungen: eine deutsch-tschechische Lyrikanthologie.* Přel. a předmluvu

napsala Klára Hůrková, autor fotografií Jan Horáček. Praha: Dauphin, 2018. 229 s. ISBN 978-80-7272-982-1.

Antologie české a německé poezie, z českých autorů: Ivan Bartoš, Kateřina Bolechová, Renata Bulvová, David Cajthaml, Jarmila Hannah Čermáková, Katarína Hegyesy, Pavel Herot, Kamil Marcel Hodáček, Michal Horáček, Klára Hůrková, Jana Franče Jirásková, Miroslav Klíma, Kristína Košnerová, Přemysl Krejčík, Pavel Kukul, Janele z Liků [=Jana Hradilová], Ondřej Linhart, Marcela Linhartová, Petr Maděra, Aleš Misař, Stanislav Sedlák, Olga Stehlíková, Vladimír Stibor, Roman Szpuk, Zora Šimůnková, Irena Šťastná, Básník Ticho, František Tylšar, Jana Witthedová, Jakub Zahradník, Martin Zborník. Bilingvní vydání.

- 2997. CHROBÁK, Ondřej, Rostislav KORYČÁNEK a Martin VANĚK.** *Wie kommt die Kunst ins Museum?* [Jak se dělá galerie, 2016]. Přel. Lena Dorn, il. David Böhm. 2. Auflage. Düsseldorf: Karl Rauch, 2018. 61 s. ISBN 978-3-7920-0368-8.
- 2998. KAPRÁLOVÁ, Dora.** *Berliner Notizbuch* [Berlínský zápisník, 2016]. Přel. Ruben Höppner, Denisa Lenertová. Landsberg am Lech: Balaena Verlag, 2018. 210 s. ISBN 978-3-9819984-1-2. **PMK**
- 2999. [KLEIN, Silke a Milan TANER, eds.]** *Stíny nad Krušnými horami II: soubor krátkých povídek = Schatten über dem Erzgebirge II: Krimi-Kurzgeschichten.* Přel. Silke Klein, Milan Taner, il. Ralf Alex Fichtner. [Jáchymov]: Nadace St. Joachim za podpory společnosti LaNova Consulting, s.r.o., 2018. 265 s. ISBN 978-80-270-4204-3.
- Obsahuje povídky českých a německých autorů, z českých autorů: Zdeněk Adler (*Der Fluch des Bildes* [Zkázonosný obraz]); Milan Hloušek (*Der Dieb, der durch die Wand ging* [Zloděj, který procházel zdí]); *Der verschwundene Trabant* [Záhada zmizelého trabanta]); Luděk Kubát (*Vom Regen in die Traufe* [Z bláta do louže]); Antonín Mazač (*Lebendige Erinnerungen* [Příliš živé vzpomínky]); Renata Šindelářová (*Der Tod hat zwei Gesichter* [Zaváté zlo]); Milan Taner (*Das Attentat* [Jáchymovské křižovatky aneb atentát provedený zdálky]). Bilingvní vydání.
- 3000. KLOSTERMANN, Karel.** *Böhmerwaldskizzen* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed. Karl-Maria Guth. Berlin: Contumax – Hofenberg, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-2785-4, 978-3-7437-2786-1.
- E-kniha.
- 3001. KLOSTERMANN, Karel.** *Böhmerwaldskizzen* [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925]. Ed. Theodor Borken. Berlin: Henricus, 2018. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8478-2286-8.
- E-kniha.
- 3002. KLOSTERMANN, Karel.** *Im Herzen des Böhmerwaldes: „Faustins“ Erzählungen* [výběr z: V srdci šumavských hvozdů, 1896; et al.]. Ed. a předmluvu napsal

Adolf Weishäupl. Grafenau: Ohetaler Verlag, 2018. 296 s. ISBN 978-3-95511-090-1.

Výbor povídek z let 1885–1907.

- 3003. KOMENSKÝ, Jan Amos** (psáno COMENIUS, Johann Amos). *Große Didaktik* [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Velká didaktika, 1883]. Ed. a přel. z lat. Andreas Flitner, doslov napsal Klaus Schaller. 11. Auflage. Stuttgart: Klett-Cotta, 2018. VIII, 278 s. (Fachbuch Klett-Cotta) ISBN 978-3-608-96276-5.
- 3004. KONČINSKÝ, Tomáš a Barbora KLÁROVÁ.** *Tippo und Fleck* [Překlep a Škraloup, 2016]. Přel. Lena Dorn, il. Daniel Špaček. Düsseldorf: Karl Rauch, 2018. 116 s. ISBN 978-3-7920-0370-1. **PMK**
- 3005. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Doktorspiele: Roman* [Doktorspiele, 2009]. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2018. 189 s. ISBN 978-3-96087-424-9.
- Napsáno v němčině.
- 3006. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Doktorspiele: Roman* [Doktorspiele, 2009]. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96087-354-9.
- Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3007. KOPECKÁ, Věra, Monika MACIEJCZYK a Monika TAUBITZ.** *Antologia pokoju = Antologie míru = Friedensbuch.* Ed. a úvodní slovo napsala Monika Maciejczyk, texty Věry Kopecké přel. z pol. do něm. Karol Czejarek, na překladu spoluprac. Helga Walter. Kielce: Ston 2, 2018. 167 s. ISBN 978-83-7273-922-3.
- Antologie české a polské poezie, z českých autorů: Věra Kopecká. Trilingvní vydání.
- 3008. KRATOCHVIL, Jiří.** *Die Causa Neufundländer* [výběr z: ...Lůžko je rozestlané, 2015]. Přel. Nina Ritschl, doslov napsal Sudabeh Mohafez. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 117 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-290-3 (Větrné mlýny); 978-3-99029-333-1 (Wieser). **PMK**
- 3009. KRAUSE, Stephan, Christian LÜBKE a Dirk SUCKOW, eds.** *Der Osten ist eine Kugel: Fußball in Kultur und Geschichte des östlichen Europa.* Göttingen: Verlag Die Werkstatt, 2018. 489 s. ISBN 978-3-7307-0388-5.
- Antologie textů, z českých autorů: Bohumil Hrabal (*Tricks auf dem Taschentuch* [ukázka z: Kličky na kapesníku, 1990]).
- 3010. KRCHOVSKÝ, Jiří H.** *Mumie auf Reisen: ein Epos und weitere Gedichte = Mumie na cestách: Epos a další básně* [výběr z: Básně sebrané, 2010].

- Ed., přel. a doslov napsal Ondřej Cikán, il. Karla Cikánová. Wien; Prag: Kētos, 2018. 111 s. (Kētos, 1) ISBN 978-3-903124-00-4. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3011. KUNDERA, Milan.** *Das Buch der lächerlichen Liebe* [Směšné lásky, 1970]. Přel. Susanna Roth. 19. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2018. 279 s. ISBN 978-3-596-29264-6.
- 3012. LAUB, Gabriel.** *Enthüllung des nackten Kaisers: Satiren* [Enthüllung des nackten Kaisers, 1970]. Přel. H. Gaertner. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2018. 152 s. ISBN 978-3-596-32172-8.
- 3013. LAUB, Gabriel.** *Enthüllung des nackten Kaisers: Satiren* [Enthüllung des nackten Kaisers, 1970]. Přel. H. Gaertner. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2018. Online zdroj. ISBN 978-3-596-32172-8.
E-kniha.
- 3014. LAUB, Gabriel.** *Spielen Sie Detektiv!: ein literarisches Quiz für schlaue Leser* [Spielen Sie Detektiv!, 1976]. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. 140 s. ISBN 978-3-688-11482-5.
Napsáno v němčině.
- 3015. LAUB, Gabriel.** *Spielen Sie Detektiv!: ein literarisches Quiz für schlaue Leser* [Spielen Sie Detektiv!, 1976]. Reinbek: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-11483-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3016. MAŇÁK, Vratislav.** *Der Mann in der Uhr, oder, Warum im Herbst die Zeit verstellt wird* [Muž z hodin aneb Proč se na podzim mění čas, 2014]. Přel. Lena Dorn, il. Igor Kuprin. Düsseldorf: Karl Rauch, 2018. 93 s. ISBN 978-3-7920-0369-5. **PMK**
- 3017. MARKOVÁ, Marta.** *Auf Knopfdruck: Vienna Postwar Flair.* Wien: LIT, 2018. VII, 381 s. (Geschichte, 164) ISBN 978-3-643-50902-4.
Napsáno v němčině.
- 3018. MILER, Zdeněk.** *Bei den wilden Tieren mit dem kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. 14 s. ISBN 978-3-89603-522-6.
- 3019. MILER, Zdeněk.** *Freunde sind das Allerbeste für den kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. 14 s. ISBN 978-3-89603-520-2.
- 3020. MILER, Zdeněk.** *Hoch hinauf mit dem kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. 14 s. ISBN 978-3-89603-521-9.
- 3021. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf geht auf Reisen* [Jak krtek cestoval, 1992]. Il. Zdeněk Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2018. [24] s. ISBN 978-3-89603-129-7.
- 3022. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf nach dem Regen.* Il. Zdeněk Miler. Hamburg: Carlsen, 2018. [24] s. (Der kleine Maulwurf; Pixi Bücher, 2312) ISBN 978-3-551-04317-7.
- 3023. MILER, Zdeněk.** *Unterwegs mit dem kleinen Maulwurf.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. 14 s. ISBN 978-3-89603-519-6.
- 3024. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der kleine Maulwurf am Morgen.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. [10] s. ISBN 978-3-89603-517-2.
- 3025. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Der Maulwurf macht Urlaub.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. 22 s. ISBN 978-3-89603-514-1.
- 3026. MILER, Zdeněk a Manika LEMANOVA.** *Mit dem Maulwurf um die Welt.* Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2018. [10] s. ISBN 978-3-89603-516-5.
- 3027. MILER, Zdeněk, Kateřina MILER a Hana DOSKOČILOVÁ.** *Der Maulwurf im Frühling* [Krtek a jaro, 2006]. Il. Zdeněk Miler, Kateřina Miler. 7. Auflage. Leipzig: LeiV, 2018. [14] s. ISBN 978-3-89603-279-9.
- 3028. MRÁZKOVÁ, Eva.** *České pověsti: německo-české vydání = Böhmisches Sagen: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe* [České pověsti, 2018]. Přel. Wolfgang Spitzbardt, il. Atila Vörös. Brno: Edika, 2018. 160 s. ISBN 978-80-266-1338-1.
Bilingvní vydání.
- 3029. NEZVAL, Vítězslav.** *Valerie und die Woche der Wunder: poetischer Schauerroman* [Valérie a týden divů, 1945]. Přel. a doslov napsal Ondřej Cikán, il. Karla Cikánová. Wien; Prag: Kētos, 2018. 223 s. (Kētos, 4) ISBN 978-3-903124-06-6. **PMK**
- 3030. PACOVSKÁ, Květa.** *Die Nimmtes-Nimmtes Frau.* Il. Květa Pacovská. Bargteheide: Minedition, [2018]. [60] s. ISBN 978-3-86566-331-3.
- 3031. PEKÁRKOVÁ, Iva.** *Noch so einer* [výběr z: Beton, 2014]. Přel. Martina Lisa, doslov napsal Jaromír Konečný. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 79 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-291-0 (Větrné mlýny); 978-3-99029-335-5 (Wieser Verlag). **PMK**
- 3032. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Der Held von Madrid* [Hrdina od Madridu, 2016]. Přel. Sophia Marzloff. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 81 s. ISBN 978-80-7443-292-7 (Větrné mlýny); 978-3-99029-336-2 (Wieser). **PMK**
- 3033. POLÁČEK, Karel.** *Die Bezirksstadt: Roman* [Okresní město, 1936]. Přel. Antonín Brousek ml. Ditzingen: Reclam, 2018. 383 s. ISBN 978-3-15-011183-3. **PMK**

- 3034. POLÁČEK, Karel.** *Die Bezirksstadt: Roman* [Okresní město, 1936]. Přel. Antonín Brousek ml. Ditzingen: Reclam, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-15-961396-3.
E-kniha.
- 3035. PROCHÁZKA, Jan Ludevít et al.** *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888) = Die Tagebücher von Ludevít und Marta Procházka (1868–1888)*. Ed. Jana Vojtěšková, Jiří K. Kroupa, přel. Vlasta Reittererová, Hubert Reitterer. Praha: Národní muzeum, 2018. LX, 167 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-80-7036-579-3.
Bilingvní vydání.
- 3036. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Mann am Grund: der erste Fall von Kommissar Holina* [Vraždy v kruhu: Muž na dně, 2014]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2018. 445 s. ISBN 978-3-99200-222-1. **PMK**
- 3037. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Der Mann am Grund: der erste Fall von Kommissar Holina* [Vraždy v kruhu: Muž na dně, 2014]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2018. Online zdroj. ISBN 978-3-99200-223-8.
E-kniha.
- 3038. [PUSCH, Daniela a Martina LISA, eds.]** *Neue Texte aus Tschechien*. Přel. Jonathan Böhm, Ondřej Cikán, Lena Dorn, Kristina Kallert, Doris Kouba, Mirko Kraetsch, Martina Lisa, Julia Miesenböck, Daniela Pusch, Veronika Siska. *Ostragehege: Zeitschrift für Literatur und Kunst*, 2018, 89/III, s. 26–69. ISSN 0947-1286. **PMK**
Antologie textů českých autorů, próza: Bianca Bellová (*Auf der Treppe*, přel. Mirko Kraetsch); Iva Pekárková (*Der weiche Berg hinter dem bunten Fluss* [ukázka z: Beton, 2014], přel. Veronika Siska); Marek Šindelka (*Let the show begin* [ukázka z: Mapa Anny, 2014], přel. Doris Kouba); Alena Zemančíková (*Litanei der Assanierungszone* [ukázka z: Bez otce, 2008], přel. Daniela Pusch); komiks: Lucie Lomová (*Patrioten*); poezie: Jiří Daniček, Milan Děžinský, Irena Dousková, Radek Fridrich, Jonáš Hájek, Petr Hruška, Zuzana Lazarová, Natálie Paterová, Tereza Semotamová, Božena Správcová, Olga Stehlíková, Marie Šťastná, Pavla Šuranská.
- 3039. RIEDLBAUCH, Jan.** *Sen z černého skla = Ein Traum aus schwarzem Glas*. Ed. a přel. Zdenka Procházková-Hartmann. Praha: Literární salon, 2018. 81 s. (Bilingva) ISBN 978-80-87811-06-1.
Výbor z poezie. Bilingvní vydání.
- 3040. RUDIŠ, Jaroslav.** *Der Besuch von Herrn Horváth: Kurzprosa*. II. Christian Thanhäuser. Ottensheim an der Donau: Thanhäuser, 2018. 73 s. (RanitzDruck, 21) ISBN 978-3-900986-92-6.
Napsáno v němčině.
- 3041. RUDIŠ, Jaroslav.** *Grandhotel: Roman* [Grandhotel, 2006]. Přel. Eva Profousová. Berlin: Klaus Wagenbach, 2018. 202 s. (Wagenbachs Taschenbuch, 801) ISBN 978-3-8031-2801-0.
- 3042. RŮŽIČKA, Oldřich.** *Die Ritterburg* [přel. z angl. verze Life in a castle]. Il. Jan Klimeš. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2018. [21] s. ISBN 978-3-95774-821-8.
- 3043. SEKORA, Ondřej.** *Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand* [Knížka Ferdy Mravence, 1962]. Přel. Anna Wirthová, Helena Krausová, il. Ondřej Sekora. 9. Auflage. Leipzig: LeiV, 2018. 179 s. ISBN 978-3-928885-22-5.
- 3044. SCHNELLE, Barbora a Henning BOCHERT, eds.** *Von Masochisten und Mamma-Guerillas: neue tschechische Dramatik*. Přel. Henning Bochert, Kathrin Janka, Doris Kouba, Mirko Kraetsch, Lydia Nagel, Barbora Schnelle, předmluvu napsali Barbora Schnelle, Matthias Naumann. Berlin: Neofelis, [2018]. 413 s. (Drama Panorama, 1) ISBN 978-3-95808-214-4. **PMK**
Antologie: David Drábek (*Einsame Spitze* [Koule]); Petra Hůlová (*Zelle Nummer* [Buňka číslo]); Eva Prchalová (*Sticken und Ersticken* [Ažura]); Kateřina Rudčenkova (*Zeit des Kirschrachs* [Čas třešňového dýmu]); s.d.Ch. [=Miloslav Vojtíšek] (*Der letzte Gänsebraten* [Poslední husička]); Anna Saavedra (*Geheimbericht vom Planeten der Mütter* [Tajná zpráva z planety matek]); Roman Sikora (*Bekenntnis eines Masochisten oder Labyrinth der Welt und Lusthaus der Peitsche* [Zpověď masochisty]); Tomáš Vůjtek (*Die Anhörung* [Slyšení]); David Zábranský (*Der Schauspieler und Schreiner Majer äußert sich zum Zustand seines Heimatlandes* [Herec a truhlář Majer mluví o stavu své domoviny]).
- 3045. SCHNELLE, Barbora a Henning BOCHERT, eds.** *Von Masochisten und Mamma-Guerillas: neue tschechische Dramatik*. Přel. Henning Bochert, Kathrin Janka, Doris Kouba, Mirko Kraetsch, Lydia Nagel, Barbora Schnelle, předmluvu napsali Barbora Schnelle, Matthias Naumann. Berlin: Neofelis, 2018. Online zdroj (pdf). (Drama Panorama, 1) ISBN 978-3-95808-264-9.
Antologie: dtto záznam č. 3044. E-kniha.
- 3046. SKÁCEL, Jan.** *Für alle die im Herzen barfuß sind: Gedichte und Prosa*. Ed. Peter Hamm, přel. Reiner Kunze, Felix Philipp Ingold, Urs Heftrich, Christa Rothmeier. Göttingen: Wallstein, 2018. 172 s. (Edition Petrarca) ISBN 978-3-8353-3368-0.
Výbor z díla.
- 3047. SMETANA, Bedřich a Karel SABINA.** *Die verkaufte Braut: komische Oper in 3 Akten = Prodaná nevěsta* [Prodaná nevěsta, 1866]. Přel. Max Kalbeck. München: Bayerische Staatsoper, 2018. 175 s.
Obsahuje libreto opery.
- 3048. SOUKUPOVÁ, Petra.** *Montagmorgen*. Přel. Johanna Posset, doslov napsala

- Judith Hermann. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 67 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-293-4 (Větrné mlýny); 978-3-99029-337-9 (Wieser). **PMK**
 Výbor z díla: *Mit der Strassenbahn* [Šimon in: Možná si porozumíme, 2015]; *Montagmorgen* [Pondělní ráno in: Nové povídky o ženách, 2015]; *Die Qualle* [Medúza in: Dámská jízda, 2016].
- 3049. STAVARIČ, Michael.** *Gotland: Roman* [Gotland, 2017]. München: btb, 2018. 352 s. ISBN 978-3-442-71750-7.
 Napsáno v němčině.
- 3050. STRUHAR, Stanislav.** *Die Gabe der Hoffnung: Roman* [čes. vyd. Dar naděje, 2018]. Klagenfurt: Wieser, 2018. 131 s. ISBN 978-3-99029-289-1.
 Napsáno v němčině.
- 3051. ŠINDELKA, Marek.** *Der Fehler: Roman* [Chyba, 2008]. Přel. Doris Kouba. Salzburg; Wien: Residenz Verlag, 2018. 293 s. ISBN 978-3-7017-1694-4. **PMK**
- 3052. ŠINDELKA, Marek.** *Der Fehler: Roman* [Chyba, 2008]. Přel. Doris Kouba. Salzburg; Wien: Residenz Verlag, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7017-4585-2.
 E-kniha.
- 3053. ŠRUT, Pavel.** *Die Sockenfresser* [Lichožrouti, 2008]. Přel. Alexander Kratochvil, Andreas Tretner, il. Galina Miklínová. Frankfurt am Main: Fischer KJB, 2018. 300 s. ISBN 978-3-7373-4116-5. **PMK**
- 3054. ŠRUT, Pavel.** *Die Sockenfresser* [Lichožrouti, 2008]. Přel. Alexander Kratochvil, Andreas Tretner, il. Galina Miklínová. Frankfurt am Main: Fischer Kinder- und Jugend-E-Books, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7336-5062-9.
 E-kniha.
- 3055. ŠŤASTNÁ, Marie.** *Wenn das Wasser kocht.* Přel. Julia Miesenböck. Leipzig: Hochroth, 2018. 49 s. (OstroVers, 02) ISBN 978-3-903182-21-9. **PMK**
 Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3056. TŮMA, Tomáš.** *Die Welt der Ozeane* [přel. z angl. verze The Undersea World]. Il. Tomáš Tůma. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2018. [22] s. ISBN 978-3-95774-822-5.
- 3057. TYPLT, Jaromír.** *Oder schnurstracks.* Přel. Martin Mutschler. Leipzig: Hochroth, 2018. 43 s. (OstroVers, 01) ISBN 978-3-903182-14-1. **PMK**
 Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3058. URBAN, Miloš.** *Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag* [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Berlin: Rowohlt Repertoire, 2018. 384 s. ISBN 978-3-688-10923-4.
- 3059. URBAN, Miloš.** *Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag* [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999]. Přel. Eva Profousová, Beate Smandek. Berlin: Rowohlt Repertoire, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-688-10924-1.
 E-kniha.
- 3060. VALOVÁ, Vladimíra.** *Ins Landesinnere* [výběr z: Do vnitrozemí, 2017]. Přel. Christina Frankenberg. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 55 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-294-1 (Větrné mlýny); 978-3-99029-334-8 (Wieser). **PMK**
- 3061. VANEK, Tereza.** *Das Mädchen aus Prag: historischer Roman.* Hamburg: Edel Elements – Edel Germany GmbH, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96215-238-3.
 Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3062. VANEK, Tereza.** *Die Spionin des Winterkönigs: historischer Roman.* München; Norderstedt: Books on Demand, 2018. 420 s. ISBN 978-3-7460-8934-8.
 Napsáno v němčině.
- 3063. VANEK, Tereza.** *Die Träume der Libussa; Die Ketzerin von Carcassone: zwei Romane in einem Band* [Die Träume der Libussa, 2008; Die Ketzerin von Carcassone, 2012]. Hamburg: Edel Elements – Edel Germany GmbH, 2018. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96215-222-2.
 Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3064. VIEWEGH, Michal.** *Die Definition von Liebe.* Přel. Katharina Hinderer, doslov napsal Thomas Brussig. [Brno]: Větrné mlýny; [Klagenfurt]: Wieser, 2018. 77 s. (Tschechische Auslese) ISBN 978-80-7443-295-8 (Větrné mlýny); 978-3-99029-338-6 (Wieser). **PMK**
 Výbor z díla: *Das Städtchen der Schriftsteller* [Městečko spisovatelů in: Bůh v renaultu, 2017]; *Die Definition von Liebe* [Definice lásky in: Povídky o lásce, 2009]; *Zwei Könige* [Dva králové in: Povídky o manželství a o sexu, 2008].
- 3065. ZAHRADNÍK, Vincenc.** *Fabeln* [Bajky Vincence Zahradníka, 2017, c1832]. Ed. Ilona Rožková, přel. Stefan Gehrke. Zubrnice; Ústí nad Labem: Vinzenz-Zahradník-Zentrum, [2018?]. 56 s. ISBN 978-80-270-2597-8.

2019

3066. BARTÍKOVÁ, Petra a Magdalena TAKÁČOVÁ. *Der Baum* [Co se děje na stromě, 2018]. Il. Magdalena Takáčová. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2019. [12] s. ISBN 978-3-95774-937-6.

3067. BEYERL, Beppo a Thomas KOHLWEIN, eds. *Europa erlesen: Brno – Brünn.* Přel. Beppo Beyerl, Raija Hauck, Marián Hatala, Johannes Sandel, Susanna Roth, Johanna Posset, Nina Ritschl, Sophia Marzloff, Camill Hoffman, Christa Rothmeier, Martina Kampichler, Zdeněk Mareček, Iris Milde, ante scriptum napsal Lojze Wieser. Klagenfurt: Wieser, 2019. 428 s. (Europa erlesen) ISBN 978-3-99029-350-8.

Antologie textů evropských autorů, z českých autorů: Ivan Blatný (*Gedicht in einer fremden Wohnung* [ukázka z: Báseň v cizím bytě in: Brněnské elegie, 2003]); Helena Čapková (*Nur der Instinkt führt uns* [ukázka z: Moji milí bratři, 1966]); Josef Dobrovský (*Brief an Jan Petr Cerroni* [ukázka z: Spisy a projevy Josefa Dobrovského 23, 1948]; *O, geliebtes „Brno“* in: Reden und Aufsätze aus dem Exil, 1989); Jiří Gruša (*„Brno“* in: Grušas Tschechien, 2019); Václav Hájek z Libočan (*Land-Tag* [ukázka z: Kronyka ceska, 1541]); František Halas (*Kemka* [ukázka z: Kemka, 1950]); Jan Alois Hanke z Hankenštejna (*Ein neuer Handlungsweig* in: Versuch über die Schiffbarmachung der March und Handlung der Mährer, 1874); Bohumil Hrabal (*Geburtsstadt* [ukázka z: Proluky, 1986]); Leoš Janáček (*Meine Stadt* in: Brünn, die Hauptstadt von Mähren, 1927); František Matouš Klácel (ukázka z: Enkyklopaedische erinerungen an fortraege aus logik etc., 1868); Jiří Kratochvil (*Das Ende des ungekrönten Stadt-Königs* [ukázka z: Konec nekorunovaného krále štatlu in: Brněnské povídky, 2007]; *Ich, Loschad* [ukázka z: Já lošad in: Lůžko je rozestlané, 2015]; *Passage Alfa* [ukázka z: Pasáž Alfa in: Brněnské povídky, 2007]); Ludvík Kundera (*Die Stadt mit den Fingern XY* [ukázka z: Město s prsty XY in: Meandry, 2000]); Květa Legátová (*Zwischen Čapek und Březina* [ukázka z: Jozova Hanule, 2002]); Jiří Mahen (*Wohnungssuche* [ukázka z: Nejlepší dobrodružství, 1955, c1929]); Tomáš Garrigue Masaryk (*In Brünn gefiel es mir* [ukázka z: V Brně in: Hovory s T. G. Masarykem, 1928]); Josef Merhaut (*Echo seiner eigenen Schritte* [ukázka z: Není nic! in: Had a jiné povídky, 1892]; *Ich bin Brünner, bitteschön* [ukázka z: Bahnitá luka in: Černá pole, 1897]); Vilém Mrštík (*In den Fenstern tauchte schwarz Brno auf* [ukázka z: Pohádka máje, 1897]); Arne Novák (*Brünn und der Geist seiner Kultur* in: Slavische Rundschau 7, 1935); Jan Ohéral (*Bilder aus dem industriellen Leben Brünns* in: Jurende's vaterländischer Pilger, 1840); Martin Reiner (*Ivan Blatný* [ukázka z: Básník: román o Ivanu Blatném, 2014]); František Roháček (*Brünner Spezialitäten* [ukázka z: První hřích, 1893]); Jan Skácel (*Kleine Rezension über Hunde* [ukázka z: Třináctý černý kůň, 1993]); Rudolf Těsnohlídek (*Kolonie Kutejsík* [ukázka z: Kolonia Kutejsík, 1922]); Pavel Trtílek (*Das suche ich schon seit Jahren* [ukázka z: Poslední kniha, 2013]); Kateřina Tučková (*Er hielt ihr einen Zettel vor die Nase* [ukázka z: Vyhnutí Gerty Schnirch, 2009]).

3068. BÖHM, David. *A wie Antarktis: Ansichten vom anderen Ende der Welt* [A jako Antarktida: pohled z druhé strany, 2019]. Přel. Lena Dorn, il. David Böhm. Düsseldorf: Karl Rauch, 2019. 74 s. ISBN 978-3-7920-0371-8. **PMK**

3069. BORKOVEC, Petr. *Lido di Dante* [Lido di Dante, 2017]. Přel. Christa Rothmeier. Wien: Edition Korrespondenzen, 2019. 106 s. ISBN 978-3-902951-35-9. **PMK**

3070. BŘEZINA, Otokar. *Tajemné dálky = Geheimnisvolle Weiten* [Tajemné dálky, 1895]. Přel. a doslov napsal Ondřej Cikán, il. Christian Thanhäuser. Wien; Prag: Kētos, 2019. 159 s. (Kētos, 7) ISBN 978-3-903124-08-0. **PMK**
Bilingvní vydání.

3071. BŘEZINOVÁ, Ivona. *Das magische Klassenzimmer* [Začarovaná třída, 2002]. Přel. Raija Hauck, il. Jaromír F. Palme. Klagenfurt: Drava, 2019. 67 s. ISBN 978-3-85435-884-8. **PMK**

3072. CIMA, Anna. *Aufwachen in Shibuya: Roman* [Probudím se na Šibuji, 2018]. Přel. Iris Milde. Berlin: KLAKE, 2019. 419 s. ISBN 978-3-948156-12-1. **PMK**

3073. ČAPEK, Josef a Karel ČAPEK. *In die Wolken geschrieben: Aphorismen – Fabeln – Parabeln.* Ed. a přel. Hans-Horst Skupy, red. a doslov napsal Alexander Eilers. Tiefenbach: Töpfl, 2019. 116 s. (Aus der Sammlung Skupy, 2) ISBN 978-3-942592-37-6.
Výbor z díla.

3074. ČAPEK, Karel (psáno CAPEK, Karel). *Karel Capeks R.U.R. – Rossum Universal Robots* [R.U.R., 1920]. Ed. a přel. Yehuda Shenef. 2. durchgesehene Auflage. Norderstedt: Books on Demand, 2019. 180 s. ISBN 978-3-7392-4935-3.

3075. ČAPEK, Karel. *Seltsames England* [Anglické listy, 1924]. Ed. Christoph Blum, přel. Vincy Schwarz, Rolf Fieguth, il. Karel Čapek. Basel: Lenos, 2019. 176 s. (Lenos pocket, 202) ISBN 978-3-85787-802-2.

3076. ČAPEK, Karel. *W.U.R. Werstands universal Robots (Großdruck)* [R.U.R., 1920]. Ed. Theodor Borken, přel. Otto Pick. Berlin: Henricus, 2019. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8478-3179-2.
E-kniha.

3077. DENEMARKOVÁ, Radka. *Ein Beitrag zur Geschichte der Freude: Roman* [Příspěvek k dějinám radosti, 2014]. Přel. Eva Profousová. Hamburg: Hoffmann und Campe, 2019. 332 s. ISBN 978-3-455-00511-0. **PMK**

3078. DENEMARKOVÁ, Radka. *Ein Beitrag zur Geschichte der Freude: Roman* [Příspěvek k dějinám radosti, 2014]. Přel. Eva Profousová. Hamburg: Hoffmann und Campe, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-455-00512-7.
E-kniha.

3079. DĚŽINSKÝ, Milan. *Geheimen Leben.* Ed. Martina Lisa, Tereza Semotamová, přel. a doslov napsala Kristina Kallert. Leipzig: Hochroth, 2019. 41 s. (OstroVers, 05) ISBN 978-3-903182-33-2. **PMK**
Výbor z básnických sbírek: *Přízraky*, 2007; *Tajný život*, 2012; *Obcházení ostrova*, 2017. Bilingvní vydání. Bibliofilie.

- 3080. ERPENBECK, Charlotte, ed.** *Otesanek und Lidushka: zwei tschechische Märchen* [výběr z: Slavonic fairy tales, 1874]. Přel. Elena Münscher, il. Artuš Scheiner. Haselünne: Machandel, 2019. 57 s. (Zigarettenpausenbuch, 11) ISBN 978-3-95959-141-6.
Antologie českých pohádek: Karel Jaromír Erben (*Otesanek* [Otesánek]); Matěj Mikšíček (*Lidushka und die Frau des Wassermanns* [Vodníkova žena]).
- 3081.** *Expedice poezie: básníci ze dvou jazyků společně překládají své básně: Praha-Heidelberg = Expedition Poesie: Poeten aus zwei Sprachen übersetzen ihre Gedichte miteinander: Heidelberg-Prag.* Přel. z češ. Frank Barsch, Anne Richter, Hans Till, přel. z něm. Wanda Heinrichová, Radek Malý, Vendula Vartová. Praha: Městská knihovna v Praze, 2019. Online zdroj (158 s.). ISBN 978-80-7602-588-2 (pdf), 978-80-7602-587-5 (epub), 978-80-7602-589-9 (prc).
Antologie české a německé poezie, z českých autorů: Wanda Heinrichová, Radek Malý, Vendula Vartová. Bilingvní vydání. E-kniha.
- 3082. FISCHEROVÁ, Sylva.** *Die Weltuhr: Gedichte* [Světový orloj, 2017]. Přel. Daniela Pusch. Berlin: KLAKE, 2019. 95 s. ISBN 978-3-943767-96-4. **PMK**
- 3083. FLUSSER, Vilém.** *Vom Stand der Dinge: eine kleine Philosophie des Designs* [Vom Stand der Dinge, 2019]. Ed. Fabian Wurm. Vierte, erweiterte Auflage. Göttingen: L.S.D., 2019. 159 s. ISBN 978-3-95829-214-7.
Napsáno v němčině.
- 3084. FRIDRICH, Radek.** *Krah krah* [krooa krooa, 2011]. Přel. Jana Kröttsch, il. Barthélémy Togu. Alfortville; Paris: Revue K, 2019. 45 s. ISBN 978-2-908120-38-7. **PMK**
- 3085. FRIDRICH, Radek.** *Linie S1.* Přel. Kristina Kallert. Opava: Perplex, 2019. [74] s. ISBN 978-80-87370-23-0. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3086. GLOCKNER, David.** *Tomáš G. Masaryk – ein Sohn des Kaisers?: dieses Buch macht es wahrscheinlich* [Čísařův prezident, 2015]. Ed. Peter Diem, přel. Wolfgang Bahr. Perchtoldsdorf: Plattform Johannes Martinek, 2019. 368 s. (Plattform Historia) ISBN 978-3-9504500-6-4.
- 3087. GRUŠA, Jiří.** *Grušas Tschechien: Vormals erschienen unter dem Titel: Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag* [Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag, 2003, pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001]. Předmluvu napsal Miguel Herz-Kestranek. Klagenfurt: Wieser Verlag, 2019. 252 s. (Werkausgabe Jiří Gruša; Ergänzungsband) ISBN 978-3-99029-353-9.
- 3088. GUMZ, Alexander, Jonáš HÁJEK a Thomas WOHLFAHRT, eds.** *VERSchmuggel: Gedichte: deutsch, tschechisch = Překladiště: básně v češtině a v němčině.* Přel. Eva Marková, Mirko Kraetsch, Martina Lisa, Michaela Škultéty, Kathrin Janka, Lena Dorn, předmluvu napsali Thomas Wohlfahrt, Jonáš Hájek, Jiří Macháček. Heidelberg: Wunderhorn; Ostrava: Protimluc, 2019. 239 s. ISBN 978-3-88423-607-9. **PMK**
Antologie české a německé poezie, z českých autorů: Milan Děžinský, Pavel Kolmačka, Pavel Novotný, Božena Správcová, Jan Škrob, Marie Šťastná. Bilingvní vydání.
- 3089. HÁJÍČEK, Jiří.** *Der Regenstab: Roman* [Dešťová hůl, 2016]. Přel. Kristina Kallert. Düsseldorf: Karl Rauch, 2019. 284 s. ISBN 978-3-7920-0258-2. **PMK**
- 3090. HAKL, Emil.** *Kiras Version: Roman* [Umina verze, 2016]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2019. 255 s. ISBN 978-3-99200-236-8. **PMK**
- 3091. HAKL, Emil.** *Kiras Version: Roman* [Umina verze, 2016]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller; München: Ciando, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-99200-237-5.
E-kniha.
- 3092. HALÍK, Tomáš.** *Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung* [Dotkni se ran, 2008]. Přel. Markéta Barth, Benedikt Barth. Freiburg im Breisgau: Herder, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-81450-1.
E-kniha.
- 3093. HALÍK, Tomáš.** *Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute* [Vzdáleným nablízku, 2007]. Přel. Vratislav Slezák. Freiburg im Breisgau: Herder, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-81857-8.
E-kniha.
- 3094. HALÍK, Tomáš.** *Ich will, dass du bist: über den Gott der Liebe* [Chci, abys byl, 2012]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Neuasugabe. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2019. 286 s. ISBN 978-3-451-03212-7.
- 3095. HALÍK, Tomáš.** *Theater für Engel: das Leben als religiöses Experiment* [Divadlo pro anděly, 2010]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg; Basel; Wien: Herder, 2019. 240 s. ISBN 978-3-451-38469-1.
- 3096. HALÍK, Tomáš.** *Theater für Engel: das Leben als religiöses Experiment* [Divadlo pro anděly, 2010]. Přel. Markéta Barth, na překladu spoluprac. Benedikt Barth. Freiburg: Herder, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-451-81564-5.
E-kniha.
- 3097. HALÍK, Tomáš a Anselm GRÜN.** *Gott los werden: warum der Glaube den Unglauben braucht* [Gott los werden, 2016, čes. vyd. Svět bez Boha, 2017].

Ed. Winfried Nonhoff, texty z češ. přel. Markéta Barth, Benedikt Barth. Freiburg: Herder, 2019. 208 s. ISBN 978-3-451-03166-3.

- 3098. HANÁČKOVÁ, Pavla a Helena HARAŠTOVÁ.** *Kinder dieser Welt* [Jak bydlí děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How children live around the world; Jaké svátky slaví děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How children celebrate holidays around the world]. Přel. z angl. Karin Ehrhardt, il. Michaela Bergmannová. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2019. 75 s. ISBN 978-3-473-55459-1.
- 3099. HANÁČKOVÁ, Pavla a Irene GOUGH.** *Schau, das ist mein Zuhause! Tiere im Garten: mit tollen Pop-up-Effekten* [Kde bydlí zvířátka na naší zahradě, 2017, přel. z angl. verze Animal homes in the garden]. Přel. z angl. Katja Reider, il. Irene Gough. Bindlach: Loewe, 2019. [14] s. ISBN 978-3-7432-0258-0.
- 3100. HANÁČKOVÁ, Pavla a Irene GOUGH.** *Schau, das ist mein Zuhause! Tiere im Wald: mit tollen Pop-up Effekten* [Kde bydlí zvířátka v lese, 2017, přel. z angl. verze Animal homes in the forest]. Přel. z angl. Katja Reider, il. Irene Gough. Bindlach: Loewe, 2019. [16] s. ISBN 978-3-7432-0257-3.
- 3101. HANÁČKOVÁ, Pavla a Linh DAO.** *Tiere in Gefahr: so können wir ihnen helfen* [Ohrožená zvířata aneb Jak jim můžeme pomoci, 2019, přel. z angl. verze Animals in danger]. Přel. z angl. Kerstin Fricke, il. Linh Dao. Rheinbreitbach: H. F. Ullmann, 2019. 36 s. ISBN 978-3-7415-2396-0.
- 3102. HANÁČKOVÁ, Pavla a Linh DAO.** *Warum Pinguine nicht frieren: außergewöhnliche Lebenskünstler in der Natur* [Proč není tučňákům zima aneb Jak se zvířata přizpůsobují prostředí, 2017, přel. z angl. verze Why penguins don't get cold]. Přel. z angl. Bea Reiter, il. Linh Dao. Bindlach: Loewe, 2019. 35 s. ISBN 978-3-7432-0048-7.
- 3103. HANIŠOVÁ, Viktorie.** *Anežka: Roman* [Anežka, 2015]. Přel. Hana Hadas. Berlin: KLAK, 2019. 308 s. ISBN 978-3-948156-13-8. **PMK**
- 3104. HAŠEK, Jaroslav.** *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk (Großdruck)* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války]. Ed. Theodor Borken, přel. Grete Reiner. Berlin: Henricus, 2019. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-8478-3170-9, 978-3-8478-3169-3.
E-kniha.
- 3105. HAŠEK, Jaroslav** (psáno HASEK, Jaroslav). *Der brave Soldat Schwejk: Gesamtausgabe des Originalmanuskripts* [Dobrý voják Švejk]. Přel. Grete Reiner-Straschnow. Berlin: epubli, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7502-6009-2.
E-kniha.

- 3106. HODROVÁ, Daniela.** *Ich sehe die Stadt...* [Visite privée: Prague, 1991, čes. vyd. Město vidím..., 1992]. Ed. a přel. Eduard Schreiber, doslov napsal Radonitzer. Wuppertal: Arco, 2019. 135 s. ISBN 978-3-96587-002-4. **PMK**
- 3107. HOLAN, Vladimír.** *Lyrik. VI, 1961–1965: In den letzten Zügen: deutsch-tschechische Ausgabe* [Na sotnách, 1967]. Ed. Urs Heftrich, Michael Špirit, přel. Věra Koubová, komentář napsali Urs Heftrich, Michael Špirit, doslov napsal Urs Heftrich. Heidelberg: Universitätsverlag Winter, 2019. 487 s. (Gesammelte Werke / Vladimír Holan, 9) ISBN 978-3-8253-4671-3. **PMK**
Sebrané spisy. Bilingvní vydání.
- 3108. HONZÍK, Karel.** *Aus dem Leben der Avantgarde: Erlebnisse eines Architekten* [Ze života avantgardy, 1963]. Ed. a přel. Anne Hultsch. Dresden: Thelem, 2019. 447 s. ISBN 978-3-95908-483-3.
- 3109. HRABAL, Milan.** *Wenn die Fische davonfliegen: Gedichte.* Přel. Peter Gehrisch, il. Milan Janáček. Ludwigsburg: Pop Verlag Literatur, 2019. 123 s. (Lyrik, 128) ISBN 978-3-86356-255-7.
- 3110. HRUŠKA, Petr.** *Irgendwohin nach Haus.* Přel. Martina Lisa, Kerstin Becker, doslov napsal Martin Becker. Dresden: AZUR, 2019. 147 s. ISBN 978-3-942375-38-2. **PMK**
Výbor z poezie. Bilingvní vydání.
- 3111. HUDEC, Petr.** *Das Geheimnis des Lustgartens* [Tajemství Libosadu, 2019]. Přel. Ch. Lud. Matulová, il. Eliška Chytková. Prag: Národní památkový ústav, 2019. 113 s. ISBN 978-80-7480-133-4.
- 3112. HŮRKOVÁ, Klára.** *Inseln und andere Skizzen: Erzählungen.* Il. Klára Hůrková. St. Ingbert: Edition Thaleia, 2019. 59 s. (Bibliothek neue Prosa) ISBN 978-3-943382-12-9.
Napsáno v němčině.
- 3113. JANÁČEK, Leoš.** *Věc Makropulos: opera ve třech jednáních podle komedie Karla Čapka: brněnská verze = The Makropulos affair: opera in three acts after a comedy by Karel Čapek: Brno version = Die Sache Makropulos: Oper in drei Akten nach der Komödie von Karel Čapek* [Věc Makropulos, 1926]. Na motivy díla Karla Čapka, ed. Tomáš Hanus, Jonáš Hájek, Annette Thein, přel. do něm. Kerstin Lücker, přel. do angl. Gerald Turner, předmluvu napsal Miloš Štědroň. Praha; Kassel; Basel; London; New York: Bärenreiter Praha, 2019. 1 partitura (CXVI, 552 s.). (Souborné kritické vydání děl Leoše Janáčka, řada A, 9) ISMN 979-0-2601-0862-2.
Obsahuje libreto opery. Trilingvní vydání.

- 3114. KLOSTERMANN, Karel.** *Im Böhmerwaldparadies* [V ráji šumavském, 1892/1893]. Přel. a doslov napsal Gerold Dvorak. Grafenau: Ohtaler Verlag, 2019. 309 s. ISBN 978-3-95511-103-8.
- 3115. KNÁPKOVÁ, Petra, ed.** *Prag: eine literarische Einladung*. Přel. Alexandra Baumrucker, Lena Dorn, Raija Hauck, Zbyněk Fišer, Karl-Heinz Jahn, Gustav Just, Kristina Kallert, Margareta Kollingerová, Mirko Kraetsch, Franz Peter Künzel, Eva Profousová, Susanna Roth, Peter Sacher, Eckhard Thiele, předmluvu napsala Petra Knápková. Berlin: Klaus Wagenbach, 2019. 139 s. (Salto, 243) ISBN 978-3-8031-1342-9.
- Antologie čes. prózy: Michal Ajvaz (*Die andere Karlsbrücke* [ukázka z: Druhé město, 2005, c1993]); Egon Bondy (*Prager Gespensterchen* [Strašidylka in: Příšerné příběhy, 1995]); *Kleinseitner Bierschlucker* [Malostranští pivníci in: Příšerné příběhy, 1995]; *Das verhexte Mammut* [Očarovaný mamut in: Příšerné příběhy, 1995]); Emil Hakl (*Šlechtovka-Sommer* [ukázka z: Konec světa, 2001]); Daniela Hodrová (*Der Geist von Hagibor* [ukázka z: Trýznivé město: Podobojí, 1991]); Bohumil Hrabal (*Kafkarei* [ukázka z: Ostře sledované vlaky, 1965]); Eva Kantůrková (*Sie* [ukázka z: Doteky, 2009]); Pavel Kohout (*Rufflocken* [ukázka z: Hvězdná hodina vrahů, 1995]); Milan Kundera (*Sie sind hier richtig* [ukázka z: L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]); Ondřej Neff (*Dunkelheit* [ukázka z: Tma, 2007, c1998]); František Nepil (*Zum grünen Frosch* [ukázka z: Po Praze chodím, 1989]); Patrik Ouředník (*Das Jahrhundert der Qualle* [ukázka z: Ad acta, 2016, c2006]); Vladimír Páral (*Lichtjagd* [ukázka z: Soukromá vichřice in: Tři ze zoo, 1977]); Ota Pavel (*Der Lauf durch Prag* [ukázka z: Povídky z šuplíku, 2017, c2002]); Eduard Petiška (*Der Ewige Jude von Prag* [ukázka z: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968]); Lenka Reinerová (*In der Kuchenstraße* [ukázka z: Praha bláznivá, 2005]); Jaroslav Rudiš (*Der Geruch der Stadt* [ukázka z: Potichu, 2007]); Jaroslav Seifert (*Der Schlüssel in der Schneewehe* [ukázka z: Co všechno zavál snih, 1992]); Jiří Šlitř a Jiří Suchý (*Begebenheit auf der Brücke* [Příhoda mostní in: Praha, město věží, 1970]); Jiří Šmoranc (*Kinder der Peripherie* [ukázka z: Děti periferie, 1996]); Jáchym Topol (*Wo ist Li?* [ukázka z: Anděl, 1995]); Miloš Urban (*Bestia triumphans* [ukázka z: Lord Mord, 2008]); Jiří Weil (*Mendelssohn auf dem Dach* [ukázka z: Na střeše je Mendelssohn, 1960]).
- 3116. KOHN, Pavel.** *Kolikrát přešel mrak = Wie oft ist die dunkle Wolke über uns Hinweggezogen: aus den Jugendjahren 1945–1949* [Kolikrát přešel mrak, 2012]. Přel. Jan Picman, Rachel Kohn, Rut Kohn, Georg Thuringer. [Viechtach]: Edition Lichtung, 2019. 198 s. ISBN 978-3-941306-95-0.
- Bilingvní vydání.
- 3117. KOHN, Pavel.** *Mein Leben gehört nicht mir: der Weg des Přemysl Pitter* [Můj život nepatří mně: čtení o Přemyslu Pitrovi, 1995]. Přel. Rachel Kohn, Rut Kohn, Georg Thuringer. Viechtach: Edition Lichtung, 2019. 143 s. ISBN 978-3-941306-90-5.
- 3118. KOHOUT, Pavel.** *Aus den Tagebüchern eines Europäers*. Přel. Felix R. Bosonnet, Joachim Bruss, Marcela Euler, Friederike Gürbig, Silke Klein, Aleš Půda, Gustav Solar. Hamburg: Osburg Verlag, 2019. 531 s. ISBN 978-3-95510-182-4.
- 3119. KOHOUT, Pavel.** *Aus den Tagebüchern eines Europäers*. Přel. Felix R. Bosonnet, Joachim Bruss, Marcela Euler, Friederike Gürbig, Silke Klein, Aleš Půda, Gustav Solar. Hamburg: Osburg Verlag, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95510-191-6.
- E-kniha.
- 3120. KOLÁŘ, Jiří.** *Gebrauchsanweisung = Návod k upotřebení* [Návod k upotřebení, 1969]. Ed. a přel. Eduard Schreiber, esej napsal Radonitzer. Wuppertal: Arco, 2019. 107 s. (Coll'arco, 11) ISBN 978-3-96587-000-0.
- Bilingvní vydání.
- 3121. KOMENSKÝ, Jan Amos.** *Orbis Pictus: Komenského svět v obrazech pro nejmenší: s obrázky Václava Sokola podle vydání z roku 1883 = Comenius' Welt in Bildern für die Jüngsten: mit Bildern von Václav Sokol nach der Ausgabe von 1883* [Orbis pictus: Svět v obrazech, 1883]. Do něm. přel. Anne Hultsch, il. Václav Sokol. [Beroun]: Machart, 2019. [26] s. ISBN 978-80-87938-81-2; 978-3-96285-020-3.
- Trilingvní německo-česko-latinské vydání.
- 3122. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Ein Bolzplatz für alle*. Il. Ralf Marczinczik. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 2019. 59 s. (Leserabe, 3: Lesestufe) ISBN 978-3-473-36571-5.
- Napsáno v němčině.
- 3123. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Dönerröschen: Roman* [Dönerröschen, 2013]. Überarbeitete Neuauflage. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. 249 s. ISBN 978-3-96087-668-7.
- Napsáno v němčině.
- 3124. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Dönerröschen: Roman* [Dönerröschen, 2013]. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96087-639-7.
- Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3125. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Du wächst für den Galgen: ein Roman in Geschichten*. Viechtach: Edition Lichtung, 2019. 125 s. ISBN 978-3-941306-92-9.
- Napsáno v němčině.
- 3126. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Du wächst für den Galgen: ein Roman in Geschichten*. Viechtach: Lichtung, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-941306-96-7.
- Napsáno v němčině. E-kniha.

- 3127. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Krumme Gurken* [Krumme Gurken, 2011]. Neuauflage. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. 292 s. ISBN 978-3-96087-771-4.
- 3128. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Krumme Gurken* [Krumme Gurken, 2011]. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96087-745-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3129. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Lachen, liken, lieben*. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. 343 s. ISBN 978-3-96087-944-2.
Napsáno v němčině.
- 3130. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Lachen, liken, lieben*. Stuttgart: Digital Publishers GmbH, 2019. Online zdroj. ISBN 978-3-96087-706-6.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3131. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Die Rache der Radieschen*. Stuttgart: Booksnacks, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96087-670-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3132. KOT, Aleš**. *The body = Der Körper* [James Bond: the body, 2018]. Přel. z angl. Bernd Kronsbein, il. Luca Casalanguida. Bielefeld: Splitter-Verlag, 2019. 136 s. (Ian Fleming's James Bond 007, 8) ISBN 978-3-96219-272-3.
Komiks.
- 3133. KOT, Aleš**. *James Bond 007. Band 8, The body* [James Bond: the body, 2018]. Přel. z angl. Bernd Kronsbein, il. Luca Casalanguida. Limitierte Edition. Bielefeld: Splitter-Verlag, 2019. 144 s. (Ian Fleming's James Bond 007, 8) ISBN 978-3-96219-273-0.
Komiks.
- 3134. KOUBOVÁ, Věra**. *Ž püllitrové pěny = Schaum aus der halben*. Autor linorytů Luboš Drtina. [Praha]: Michaela a Luboš Drtinovi, 2019. 51 s. (Větrník, 20) ISBN 978-80-270-6684-1.
Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3135. KRATOCHVIL, Jiří**. *Die niederträchtige Boshaftigkeit des Seins: Roman* [Jízlivá potměšilost žití, 2017]. Přel. Kathrin Janka. Wien: Braumüller, 2019. 263 s. ISBN 978-3-99200-234-4. **PMK**
- 3136. KŘIVANEC, Karel**. *Fischen im Äschenparadies* [Doberské lipanění, 2011]. Přel. Miluše Řezníčková. České Budějovice: Grayling and Trout Publishing, 2019. 184 s. ISBN 978-80-87840-11-5.
- 3137. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Hänsel und Gretel* [Perníková chaloupka, 1968]. Na motivy pohádky bratří Grimmů, převypr. Sibylle Schumann. Stuttgart: Esslinger, [2019]. [12] s. ISBN 978-3-480-23490-5.
- 3138. KUBAŠTA, Vojtěch** (psáno KUBAŠTA, V.). *Rotkäppchen* [O Červené karkulce, 1957]. Na motivy pohádky bratří Grimmů, převypr. Sibylle Schumann. Stuttgart: Esslinger, [2019]. [12] s. ISBN 978-3-480-23491-2.
- 3139. KUNDERA, Milan**. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 47. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2019. 372 s. ISBN 978-3-596-25992-2.
- 3140. LAZAROVÁ, Zuzana**. *Das eiserne Hemd: Lilith und andere Gedichte = Železná košile: Lilith a další básně* [Železná košile, 2015]. Přel. Ondřej Cikán. Wien; Prag: Kētos, 2019. 93 s. (Kētos, 3) ISBN 978-3-903124-02-8. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3141. MÁCHA, Karel Hynek**. *Briefe im Feuer = Dopisy v ohni*. Ed., přel. a okomentoval Ondřej Cikán. Prag; Wien: Kētos, 2019. 63 s. (Kētos, 6) ISBN 978-3-903124-04-2. **PMK**
Výbor z korespondence. Bilingvní vydání.
- 3142. MAŇÁK, Vratislav**. *Heute scheint es, als wäre nichts geschehen: Roman* [Rubikova kostka, 2016]. Přel. Lena Dorn. Düsseldorf: Karl Rauch, 2019. 427 s. ISBN 978-3-7920-0257-5. **PMK**
- 3143. MIESENBOECK, Julia a Veronika SISKA, eds.** *Neue Literatur aus Tschechien*. Přel. Hana Hadas, Mirko Kraetsch, Annette Kraus, Julia Miesenböck, Veronika Siska, Katharina Stadler, úvod napsaly Julia Miesenböck, Veronika Siska. *Lichtungen: Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik*, 2019, 30(157), s. 100–129. ISSN 1012-4705. **PMK**
Antologie české poezie a prózy: Michal Ajvaz (*Die Städte: Romanauszug* [ukázka z: Města, 2019], přel. Veronika Siska); Svatava Antošová (*Žweierlei* [vybrané básně z: Dvojakost, 2014], přel. Julia Miesenböck); Bianca Bellová (*Der Staumeister* [Hrázný in: Tyhle fragmenty, 2021, pův. in: Magnus Magazin 11, 2016], přel. Mirko Kraetsch); Lucie Faulerová (*Staubfänger: Romanauszug* [ukázka z: Lapači prachu, 2017], přel. Julia Miesenböck); Ian Mikyska (*Erzählung für zwei Stimmen* [Pro dva hlasy in: Psí víno 71, 2015], přel. Katharina Stadler, Veronika Siska); Jáchym Topol (*Essen fertig* [Uvařeno in: Supermarket sovětských hrdinů, 2007], přel. Hana Hadas); Tomáš Zmeškal (*Lebenslauf eines schwarzeißen Lamms: Romanauszug* [ukázka z: Životopis černobílého jehněte, 2009], přel. Annette Kraus).
- 3144. MILER, Zdeněk**. *Der kleine Maulwurf*. Il. Zdeněk Miler. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2019. [10] s. (Pop-up-Buch) ISBN 978-3-95774-876-8.
- 3145. MILER, Zdeněk**. *Der Maulwurf spielt*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeIV, 2019. [16] s. ISBN 978-3-89603-542-4.

- 3146. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und der kleine Schneemann* [Krték a sněhulák]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2019. 17 s. ISBN 978-3-89603-484-7.
- 3147. MRÁZKOVÁ, Eva.** *České pohádky pro malé děti: německo-české vydání = Tschechische Märchen für kleine Kinder: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe.* Přel. Stephanie Kyzlink, il. Aleš Čuma. Brno: Edika, 2019. 159 s. ISBN 978-80-266-1475-3.
Bilingvní vydání.
- 3148. NAVARA, Luděk a Miroslav KASÁČEK.** *Und trotzdem bleiben sie uns nah: das Leben und der Märtyrertod der Priester Jan Bula und Václav Drbola aus Babice* [A přece budu blízko: život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babice, 2016]. Přel. Eugenie Trützscher von Falkenstein. Bad Schussenried: GHV, 2019. 253 s. ISBN 978-3-87336-637-4. **PMK**
- 3149. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen.* Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. Mitterfels: Vitalis, 2019. 115 s. ISBN 978-3-89919-062-5.
Výběr z pohádek.
- 3150. NĚMEC, Jan.** *Die Geschichte des Lichts: Roman über den Fotografen František Drtikol* [Dějiny světla, 2013]. Přel. Martin Mutschler. Hamburg: Osburg Verlag, 2019. 464 s. ISBN 978-3-95510-178-7. **PMK**
- 3151. NĚMEC, Jan.** *Die Geschichte des Lichts: Roman über den Fotografen František Drtikol* [Dějiny světla, 2013]. Přel. Martin Mutschler. Hamburg: Osburg Verlag, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-95510-187-9.
E-kniha.
- 3152. NOVÁK, Jan a JAROMÍR 99.** *Tschechenkrieg* [Zatím dobrý, 2018, c2004]. Přel. Mirko Kraetsch, il. Jaromír 99. Berlin; Dresden: Volland & Quist, 2019. 243 s. ISBN 978-3-86391-225-3.
Komiks.
- 3153. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Europeana: eine kurze Geschichte Europas im zwanzigsten Jahrhundert* [Europeana: stručné dějiny dvacátého věku, 2001]. Přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2019. 141 s. ISBN 978-3-7076-0662-1. **PMK**
- 3154. OUŘEDNÍK, Patrik.** *Europeana: eine kurze Geschichte Europas im zwanzigsten Jahrhundert* [Europeana: stručné dějiny dvacátého věku, 2001]. Přel. Michael Stavarič. Wien: Czernin, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7076-0663-8.
E-kniha.
- 3155. PATEROVÁ, Natálie.** *Ohne Option.* Přel. Martina Lisa. Leipzig: Hochroth, 2019. 41 s. (OstroVers, 06) ISBN 978-3-903182-34-9. **PMK**
Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3156. PLUHAŘOVÁ, Ilona, Xaver METZGER a Martin METZGER.** *Žabolo a vešák Nefes = Froscholo und Unfesoh.* Il. Jan Pluhař ml. Valdice: Ilona Pluhařová, nakladatelství Silenka, 2019. 51 s. („S“) ISBN 978-80-905529-2-0.
Bilingvní vydání.
- 3157. POLÁČEK, Karel.** *Männer im Abseits: Roman* [Muži v ofsajdu, 1931]. Přel. Herta Soswinski, doslov napsala Sylvia Soswinski. Halle (Saale): Mitteldeutscher Verlag, 2019. 317 s. ISBN 978-3-96311-155-6.
- 3158. POULIČEK, Zuzana** (psáno Poulicek, Susanna) a **Blanka WEISSOVÁ.** *Der Weg zum Regenbogen* [Cesta za duhou: vzpomínky dcery a vnučky herce, režiséra a scenáristy Čenka Šlégla, 2018]. Ed. a přel. Zuzana Pouliček, Brigitte Thonhauser. [Praha]: Petrklíč, 2019. 126 s. ISBN 978-80-7229-679-8.
- 3159. PŘÍHODA, Luboš, Jan ŠEBELKA a Radka ŽENÍŠKOVÁ, eds.** *Krajina našich slov 2019 = Landschaft unserer Worte 2019.* Přel. Kateřina Krause, Frank Martin Krause, Milan Hrabal, Jan Kühmeier. [Liberec]: Euroregion Nisa ve spolupráci s Kruhem autorů Liberecka, 2019. 107 s., [12] s. obr. příl. ISBN 978-80-906764-3-5.
Antologie české a německé poezie a prózy, z čes. prózy: Irena Eliášová (*Das Feuer flacket nicht mehr* [ukázka z: Oheň přestal plápolat, 2019]); Milan Exner (*Lakuna oder Hamlet auf der Kolonnade* [ukázka z: Lakuna aneb Hamlet na kolonádě, 2007]); Otto Hejnic (*Laun an einem sonnigen Nachmittag* [Louny v prosluněném odpolední]); Štěpán Kučera (*Des Teufels Doktor und ein totes Wallaby* [ukázka z: Ďáblův doktor a mrtvý wallaby in: Jidáš byl ufon: ... a jiné příběhy, 2016]); Miloslav Nevrlý (*Karpatische Spiele, Das Spiel des grünen Abgrunds der Zeit* [Hra na zelenou propast času in: Karpatské hry, 1992, c1981]); Jan Šebelka (*Inkorrekte Geschichte* [Nekorektní povídka]); Vlastimil Vondruška (*Imperativ des Blutes* [Imperativ krve]); z čes. poezie: Julius Benko, Milan Hrabal, Pavel Novotný, Marek Sekyra, Martin Trdla. Bilingvní vydání.
- 3160. PUSCH, Daniela a Martina LISA, eds.** *Die Weltuhr klemmt: Neue Texte aus Tschechien.* Přel. Jonathan Böhm, Ondřej Cikán, Urs Heftrich, Kathrin Janka, Kristina Kallert, Doris Kouba, Mirko Kraetsch, Martina Lisa, Julia Miesenböck, Daniela Pusch, Veronika Siska, eseje napsali Klaus Siepmann, Olga Stehlíková, Ladislav Zedník, Maria Sileny, Katharina Hinderer, interview s Ondřejem Buddeusem sepsala Daniela Pusch, recenze vybraných knih českých autorů sepsali Reiner Neubert, Patrick Wilden, autor ilustrací Lubomír Typlt. *Ostragehege: Zeitschrift für Literatur und Kunst*, 2019, 91/I. 96 s. ISSN 0947-1286. **PMK**
Antologie textů českých autorů, próza: Michal Ajvaz (*Der Käfer* [Brouk in: Návrat starého varana, 1991], přel. Veronika Siska); Stanislav Beran (*Hic sunt canes*

- [Hic sunt canes in: Žena lamželezo a polykač ohně, 2013], přel. Daniela Pusch); Sylva Fischerová (*Tonička* [čes. vyd. Tonička in: Tisíce plošin, 2020], přel. Daniela Pusch); Milena Fucimanová (*Eustach* [Eustach in: Nárazový tón zvonu A1, 2014], přel. Kristina Kallert); Ivana Myšková (*Weisse Tiere sind nicht selten taub* [ukázka z: Žena s žábou in: Bílá zvířata jsou velmi často hluchá, 2017], přel. Doris Kouba); Tereza Semotamová (*Der Winterschlaf – von dem Wunsch, ein Ziesel zu werden: ein Protokoll* [Zimní spánek – chci být syslem], přel. Martina Lisa); poezie: Marie Feryna, Sylva Fischerová, Milena Fucimanová, Marie Iljašenko, J. H. Krchovský, Natálie Paterová, Jan Skácel, Vít Slíva, Jan Těsnohlídek.
- 3161. RÁČEK, Milan.** *Russische Reise: einst und hundert Jahre danach.* Krems an der Donau: Edition Roesner, 2019. 149 s. (ArtesLiteratur) ISBN 978-3-903059-72-6.
Napsáno v němčině.
- 3162. REINEROVÁ, Lenka.** *Alle Farben der Sonne & der Nacht* [čes. vyd. Všechny barvy slunce a noci, 2002]. Úvodní slovo napsal Jaroslav Rudiš. Leipzig: Kreuzerbooks, 2019. 206 s. ISBN 978-3-96414-005-0.
Napsáno v němčině.
- 3163. RUDIŠ, Jaroslav.** *Winterbergs letzte Reise: Roman* [čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021]. München: Luchterhand, 2019. 540 s. ISBN 978-3-630-87595-8.
Napsáno v němčině.
- 3164. RUDIŠ, Jaroslav.** *Winterbergs letzte Reise: Roman* [Winterbergs letzte Reise, 2019, čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021]. 2. Auflage. München: Luchterhand, 2019. 540 s. ISBN 978-3-630-87595-8.
Napsáno v němčině.
- 3165. RUDIŠ, Jaroslav.** *Winterbergs letzte Reise: Roman* [Winterbergs letzte Reise, 2019, čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021]. 3. Auflage. München: Luchterhand, 2019. 540 s. ISBN 978-3-630-87595-8.
Napsáno v němčině.
- 3166. RUDIŠ, Jaroslav.** *Winterbergs letzte Reise: Roman* [Winterbergs letzte Reise, 2019, čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021]. 4. Auflage. München: Luchterhand, 2019. 540 s. ISBN 978-3-630-87595-8.
Napsáno v němčině.
- 3167. RUDIŠ, Jaroslav.** *Winterbergs letzte Reise: Roman* [Winterbergs letzte Reise, 2019, čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021]. München: Luchterhand Literaturverlag, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-641-23126-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3168. RUDIŠ, Jaroslav a JAROMÍR 99.** *Alois Nebel* [Alois Nebel, 2006]. Přel. Eva Profousová, il. Jaromír 99. 4. Auflage. Dresden; Leipzig: Volland & Quist, 2019. 356 s. (Sonar, 10) ISBN 978-3-86391-012-9.
Obsahuje: *Bílý potok*, 2003; *Hlavní nádraží*, 2004; *Zlaté hory*, 2005. Komiks.
- 3169. SEMOTAMOVÁ, Tereza.** *Im Schrank: Roman* [Ve skříni, 2018]. Přel. Martina Lisa. Berlin; Dresden; Leipzig: Volland & Quist, 2019. 288 s. (Sonar, 26) ISBN 978-3-86391-224-6. **PMK**
- 3170. SCHWARZ, Wolfgang, ed.** *Mein Weg zu unseren Deutschen: zehn tschechische Perspektiven.* Viechtach: Edition Lichtung, 2019. 159 s. ISBN 978-3-941306-84-4.
Soubor přednášek českých spisovatelů a umělců z let 2016–2018: Radka Denemarková (*Shakespeare hat Recht: Böhmen liegt am Meer. Das Land, in das die Schwalben zurückkehren*); Magdalena Jetelová (*Grenzenlose Kunst*); Tomáš Kafka (*Warum Deutsche und Tschechen einander brauchen (könnten)*); Jiří Padevět (*Weggefährten, Gegner, Nachbarn*); Lída Rakušanová (*Danke, liebe Landsleute! vom filmreifen Thriller zur Auseinandersetzung mit mir selbst*); Jaroslav Rudiš (*Nebel, Bier und Wasserleichen: ein Selbstgespräch*); Erik Tabery (*Die Tschechen auf der Suche nach einem Platz in Europa*); Mark Ther (*Böhmen und Franz Schmelz*); Kateřina Tučková (*Die Brünnner Sudeten*); Milan Uhde (*Meine invergesslichen Deutschen*).
- 3171. SIDON, Karol.** *Traum von meinem Vater* [Sen o mém otci, 1968]. Přel. Elmar Tannert, doslov napsal Petr A. Bílek. Cadolzburg: Ars vivendi, 2019. 223 s. ISBN 978-3-7472-0010-0. **PMK**
- 3172. SIDON, Karol.** *Traum von meinem Vater* [Sen o mém otci, 1968]. Přel. Elmar Tannert, doslov napsal Petr A. Bílek. Cadolzburg: Ars vivendi, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7472-0046-9.
E-kniha.
- 3173. SÍS, Petr** (psáno SÍS, Peter). *Robinson* [Robinson, 2017, čes. vyd. Robinson, 2017]. Přel. z angl. Brigitte Jakobeit, il. Petr Sís. Hildesheim: Gerstenberg, 2019. [48] s. ISBN 978-3-8369-5697-0.
- 3174. STANČÍK, Petr.** *Pérák: der Superheld aus Prag* [Pérák, 2008]. Přel. Maria Sileny, předmluvu napsal Petr Janeček. Biel/Bienne: edition clandestin, 2019. 155 s. ISBN 978-3-905297-88-1. **PMK**
- 3175. STAVARIČ, Michael a Stella DREIS.** *Die Menschenscheuche.* II. Stella Dreis. Mannheim: Kunstanstifter, 2019. [40] s. ISBN 978-3-942795-65-4.
Napsáno v němčině.
- 3176. STEHLÍKOVÁ, Olga.** *Porträts* [výběr z: Vykřičník jak stožár, 2018; et al.]. Přel. Lena Dorn. Leipzig: Hochroth, 2019. 43 s. (OstroVers, 04) ISBN 978-3-903182-32-5. **PMK**
Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3177. STRAKA, Josef.** *Kirche im Nebel* [Kostel v mlze, 2008]. Ed. a předmluvu

- napsala Olga Wewerka, přel. Petra Grycová-Liebl. Berlin: PalmArtPress, 2019. 154 s. ISBN 978-3-96258-037-7. **PMK**
- 3178. STRUHAR, Stanislav.** *Fremde Männer: zwei Erzählungen* [čes. vyd. Cizinci: dvě povídky, 2019]. Klagenfurt: Wieser, 2019. 113 s. ISBN 978-3-99029-325-6.
Napsáno v němčině.
- 3179. STRUHAR, Stanislav.** *Stará zahrada = Der alte Garten: Gedichttrilogie* [Der alte Garten, 1999, čes. vyd. Stará zahrada, 2001]. Přel. Stanislav Struhar, Stanislav Struhar jun. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2019. 123 s. ISBN 978-3-99029-340-9.
Bilingvní vydání.
- 3180. ŠPAČKOVÁ, Markéta a Eva BÁRTOVÁ.** *Die weite Reise der Tiere* [Tuláci ze světa zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wanderers of the animal world]. Přel. z angl. Ulrike von Pritzbuer, Il. Jana K. Kudrnová. München: Circon, 2019. 29 s. ISBN 978-3-8174-2436-8.
- 3181. ŠPAČKOVÁ, Markéta a Irena KOCÍ.** *Die Winterwelt der Tiere* [Zima ve světě zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wild animals in the winter world]. Il. Jana K. Kudrnová. München: Circon, 2019. 29 s. ISBN 978-3-8174-2437-5.
- 3182. TĚSNOHLÍDEK, Jan.** *Astronauten.* Přel. a doslov napsala Martina Lisa. Leipzig: Hochroth, 2019. 51 s. (OstroVers, 03) ISBN 978-3-903182-31-8. **PMK**
Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3183. TOMAN, Marek.** *Die große Neuigkeit vom schrecklichen Mord an Šimon Abeles: Roman* [Veliká novina o hrozném mordu Šimona Abelese, 2014]. Přel. Raija Hauck. Klagenfurt: Wieser, 2019. 384 s. ISBN 978-3-99029-324-9. **PMK**
- 3184. TOMAN, Marek.** *Der Prager Golem* [Můj Golem, 2009]. Přel. Julia Miesenböck, il. Hana Puchová. Wien: bahoe books, 2019. 161 s. ISBN 978-3-903290-14-3. **PMK**
- 3185. TOPOL, Jáchym.** *Ein empfindsamer Mensch: Roman* [Citlivý člověk, 2017]. Přel. Eva Profousová. Berlin: Suhrkamp, 2019. 486 s. ISBN 978-3-518-42864-1. **PMK**
- 3186. TOPOL, Jáchym.** *Ein empfindsamer Mensch: Roman* [Citlivý člověk, 2017]. Přel. Eva Profousová. Berlin: Suhrkamp, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-518-76136-6.
E-kniha.
- 3187. TUČKOVÁ, Kateřina.** *Gerta: das deutsche Mädchen: Roman* [Vyhnání Gerty Schnirch, 2009]. Přel. Iris Milde. Berlin: KLAK, 2019. 543 s. ISBN 978-3-943767-97-1. **PMK**
- 3188. TYPLT, Jaromír.** *Michal über Nacht* [Michal přes noc in: Stisk, 2007]. Přel. Max Zaloudek, Nikola Mizerová. Praha: KANT, 2019. 43 s. ISBN 978-80-7437-279-7.
- 3189. VÁCHAL, Josef.** *Der blutige Roman: Versuch um den Typus des idealen Schundromans* [Krvavý román, 1924]. Přel., okomentoval a doslov napsal Ondřej Cikán. Wien; Prag: Kētos, 2019. 463 s. (Kētos, 5) ISBN 978-3-903124-03-5. **PMK**
- 3190. VANEK, Tereza.** *Das Mädchen aus Prag: historischer Roman.* Norderstedt: Books on Demand, 2019. 520 s. ISBN 978-3-7481-7879-8.
Napsáno v němčině.
- 3191. VANEK, Tereza.** *Im Reich des Zuckerrohrs: historischer Roman.* Norderstedt: BoD – Books on Demand, 2019. 528 s. ISBN 978-3-7347-5763-1.
Napsáno v němčině.
- 3192. VANEK, Tereza.** *Im Reich des Zuckerrohrs: historischer Roman.* Hamburg: Edel Elements – Edel Germany GmbH, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96215-309-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3193. VÁVROVÁ, Alena.** *Tři čtvrtě na smrt = Viertel vor Tod.* Vybrané básně přel. do něm. Klára Hůrková, Františka Vrbenská, Doris Kouba, Walter Dotzauer, Alena Vávrová, Regina Milfaitová, Věra Koubová, il. Jiří Slíva. Hradec Králové: Milan Hodek – Paper Jam, 2019. 179 s. ISBN 978-80-87688-12-0.
Dvojjazyčné vydání.
- 3194. VOLKOVÁ, Bronislava.** *Návrat: výbor z jedenácti sbírek = Heimkehr: Auswahl aus elf Lyriksammlungen.* Ve spolupráci s autorkou přel. Ota Filip, Peter Jankovský, Kristina Kallert, Ines Spieker, Vladimír Vlasatý. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2019. 246 s. ISBN 978-80-7465-379-7.
Výbor z poezie. Bilingvní vydání.
- 3195. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Das Bestiarium von Mähren: historischer Kriminalroman* [Olomoucký bestiář, 2006]. Přel. Sophia Marzolff. Vollständige Taschenbuchausgabe, deutsche Erstausgabe. Köln: Bastei Lübbe Taschenbuch, 2019. 366 s. ISBN 978-3-404-17806-3.
- 3196. VONDRUŠKA, Vlastimil.** *Das Bestiarium von Mähren: historischer Kriminalroman* [Olomoucký bestiář, 2006]. Přel. Sophia Marzolff. Köln: Bastei Entertainment, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-7325-6144-5.
E-kniha.
- 3197. VOPĚNKA, Martin.** *Meine Reise ins Ungewisse: Unterwegs mit Benjamin:*

Roman [Moje cesta do ztracena: putování s Benjaminem, 2005]. Přel. Raija Hauck. Klagenfurt: Drava, 2019. 327 s. ISBN 978-3-85435-883-1. **PMK**

- 3198. VOSTRADOVSKÁ, Tereza.** *Komm mit raus, Entdeckermaus: ein Bilderbuch über die Wunder der Natur* [Hravouka, 2016]. Přel. Jaromír Konečný, il. Tereza Vostradovská. München: cbj, 2019. [56] s. ISBN 978-3-570-17617-7. **PMK**
- 3199. VOSTRADOVSKÁ, Tereza.** *Komm mit raus, Entdeckermaus: ein Bilderbuch über die Wunder der Natur* [Hravouka, 2016]. Přel. Jaromír Konečný, il. Tereza Vostradovská. 2. Auflage. München: cbj, 2019. [56] s. ISBN 978-3-570-17617-7.
- 3200. WEIL, Jiří.** *Mendelssohn auf dem Dach: Roman* [Na střeše je Mendelssohn, 1960]. Přel. Eckhard Thiele. Berlin: Klaus Wagenbach, 2019. 283 s. (Oktavheft) ISBN 978-3-8031-3309-0.
- 3201. WEIL, Jiří.** *Mendelssohn auf dem Dach: Roman* [Na střeše je Mendelssohn, 1960]. Přel. Eckhard Thiele. Berlin: Klaus Wagenbach, 2019. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8031-4248-1.
E-kniha.
- 3202. ZAVŘEL, Štěpán.** *Štěpán Zavřel's Traum von Venedig* [Venedig morgen, 1974, čes. vyd. Sen v Benátkách, 2016]. Il. Štěpán Zavřel. Affoltern am Albis: Bohem Press, 2019. [38] s. ISBN 978-3-85581-575-3.
- 3203. ZEMANČÍKOVÁ, Alena.** *Geschichte in indirekter Rede: Roman* [Příběh v řeči nepřímé, 2015]. Přel. Daniela Pusch. Berlin: KLAK, 2019. 230 s. ISBN 978-3-948156-10-7. **PMK**

2020

- 3204. BARTÍKOVÁ, Petra a Marcel KRÁLÍK.** *Am Wasser* [Co se děje u vody, 2020, přel. z angl. verze At the water]. Il. Marcel Králík. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2020. [14] s. ISBN 978-3-96552-155-1.
- 3205. BARTÍKOVÁ, Petra a Marcel KRÁLÍK.** *In der Erde* [Co se děje pod zemí, 2020, přel. z angl. verze Underground]. Il. Marcel Králík. Gosen-Neu Zittau: Trötsch, 2020. [12] s. ISBN 978-3-96552-154-4.
- 3206. BARTÍKOVÁ, Petra, Helena HARAŠTOVÁ a Markéta NOVÁKOVÁ.** *Das Insektenhotel: willkommen liebe Bienen, Käfer und Glühwürmchen!* [Hmyzí hotel, 2019, přel. z angl. verze A bug hotel]. Přel. z angl. Nicole Oberholzer, il. Tomáš Kopecký. [Zürich]: Orell Füssli, 2020. [24] s. ISBN 978-3-280-08016-0.

3207. BÖHM, David. *A wie Antarktis: Ansichten vom anderen Ende der Welt* [A jako Antarktida: pohled z druhé strany, 2019]. Přel. Lena Dorn, il. David Böhm. 2. Auflage. Düsseldorf: Karl Rauch, 2020. 74 s. ISBN 978-3-7920-0371-8.

3208. BORZIČ, Adam. *Dějiny nitě = Die Geschichte des Fadens.* Přel. Martina Lisa. Wien; Praha: Kētos, 2020. 63 s. (Kētos, 12) ISBN 978-3-903124-14-1. **PMK**

Bilingvní vydání.

3209. CIKÁN, Ondřej, ed. *Tschechische Dichtung und Prosa.* Přel. Ondřej Cikán, Martina Lisa, Kristina Kallert, Julia Miesenböck, Jonathan Böhm, Daniela Pusch, předmluvu napsal Ondřej Cikán, doslov napsal Reiner Neubert. *Ostragehege: Zeitschrift für Literatur und Kunst*, 2020, 97/III, s. 66–113. ISSN 0947-1286. **PMK**

Antologie textů českých autorů, próza: Jan Balabán (*Das Karussell* [Kolotoč in: Možná, že odchážíme, 2004]); Ivan Matoušek (*Die Feier* [ukázka z: Oslava, 2009]); Tereza Semotamová (*Choose Your Corona Reality*); Julius Zeyer (*So verflog der Tag* [ukázka z: Blaho v zahradě kvetoucích broskví in: Novely II, 1884]); poezie: Egon Bondy, Adam Borzič, Kamil Bouška, Otakar Březina, Ondřej Cikán, Jana Černá, Sylva Fischerová, Hana Fousková, František Halas, Karel Hlaváček, Ondřej Hložek, Vladimír Holan, František Hrubín, Hynek z Poděbrad, Siegfried Kapper, Jiří Kolář, Ján Kollár, J. H. Krchovský, Karel Hynek Mácha, Jan Neruda, August Vojtěch Nevšimal, Vítězslav Nezval, Josef Václav Sládek, Antonín Sova, Jitka N. Srbová, Jan Škrob, Josef Váchal, Ivo Vodseďálek, Jiří Žáček.

3210. ČAPEK, Karel. *Hordubal* [Hordubal, 1933]. Ed. Karl-Maria Guth, přel. Otto Pick. Berlin: Contumax GmbH & Co. KG – Hofenberg, 2020. Online zdroj (pdf). ISBN 978-3-7437-3832-4, 978-3-7437-3833-1.

E-kniha.

3211. DOUSKOVÁ, Irena. *Die weißen Elefanten* [O bílých slonech, 2008]. Přel. Mirko Kraetsch, il. Lucie Lomová. Landsberg am Lech: Balaena Verlag, 2020. 147 s. ISBN 978-3-9819984-3-6. **PMK**

3212. ERBEN, Eva. *Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens* [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj mámo, jak to bylo, 1994, rozš. vyd. Sen, 2001]. Přel. z hebr. Nathan Jessen, doslov napsala Mirjam Pressler. 12. Auflage. Weinheim: Beltz und Gelberg, 2020. 106 s. (Gulliver, 956) ISBN 978-3-407-78956-3.

3213. FENYKOVÁ, Šárka. *Das grosse bunte Buch vom Fliegen: mit und ohne Federn* [Všechno lítá co peří má i nemá, 2018]. Přel. z angl. Kim Landgraf, il. Tomáš Pernický. Köln: Anaconda, 2020. 41 s. ISBN 978-3-7306-0836-4.

3214. FLUSSER, Vilém. *Einhundert Zitate.* Ed. Rainer Gulding, Andreas Müller-Pohle. Berlin: European Photography, 2020. [128] s. (Edition Flusser) ISBN 978-3-923283-70-5.

Napsáno v němčině.

- 3215. HAŠEK, Jaroslav** (psáno HASEK, Jaroslav). *Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejck* [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922]. Norderstedt: Books on Demand, 2020. 700 s. ISBN 978-3-7526-0438-2.
- 3216. HLOŽEK, Ondřej.** *Trautes Heim* [Trautes Heim čili Útulný domov, 2020]. Přel. Ondřej Cikán, il. Matěj Lipavský. Wien: Kētos, 2020. 77 s. (Kētos, 13) ISBN 978-3-903124-13-4. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3217. HŮRKOVÁ, Klára.** *Licht in der Manteltasche: Gedichte*. Verl: chiliverlag, 2020. 73 s. ISBN 978-3-943292-86-2.
Napsáno v němčině.
- 3218. JANÁČEK, Leoš.** *Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních podle prózy Rudolfa Těsnohlídka = The Cunning little vixen: opera in three acts after the story by Rudolf Těsnohlídek = Das schlaue Fuchslin: Oper in drei Akten nach der Geschichte von Rudolf Těsnohlídek* [Příhody lišky Bystroušky, 1924]. Na motivy prózy Rudolfa Těsnohlídka, ed. Jiří Zahradka, okomentoval Charles Mackerras. Praha: Bärenreiter Praha, 2020. LXXII, 481 s. (Souborné kritické vydání děl Leoše Janáčka, Řada A, 8) ISMN 979-0-2601-0937-7.
Obsahuje český, anglický a německý text libreta opery.
- 3219. JESENSKÁ, Milena.** *Prager Hinterhöfe im Frühling: Feuilletons und Reportagen 1919–1939*. Ed. Alena Wagnerová, přel. Kristina Kallert. Göttingen: Wallstein, 2020. 416 s. ISBN 978-3-8353-3827-2. **PMK**
- 3220. JULIŠ, Emil.** *Žone = Žóna* [výbor z: Blížíme se ohni, 1988]. Ed. a přel. Eduard Schreiber, doslov napsal Radonitzer. Wuppertal: Arco, 2020. 130 s. ISBN 978-3-96587-014-7.
Bilingvní vydání. Upřesnění data vydání: plánováno ke 100. výročí narození E. Juliše, vydáno v roce 2021.
- 3221. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Ist das intelligent oder kann das weg?* Stuttgart: Langen-Müller, 2020. 205 s. ISBN 978-3-7844-3541-1.
Napsáno v němčině.
- 3222. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *Ist das intelligent oder kann das weg?* Stuttgart: Langen-Müller, 2020. Online zdroj (epub). 978-3-7844-8382-5.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3223. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *#Datendetektive. 1., Roboter in Gefahr*. Il. Marek Bláha. Nürnberg: Tessloff, 2020. 119 s. (#D@tendetektive, 1) ISBN 978-3-7886-4401-7.
Napsáno v němčině.
- 3224. KONEČNÝ, Jaromír** (psáno KONECNY, Jaromir). *#Datendetektive. 2., Voll gefälscht*. Il. Marek Bláha. Nürnberg: Tessloff, 2020. 119 s. (#D@tendetektive, 2) ISBN 978-3-7886-4402-4.
Napsáno v němčině.
- 3225. KOVAČKOVÁ, Kateřina, ed.** *Mai 1945 in der Tschechoslowakei: Erinnerungen jenseits und diesseits der Grenze = Květen 1945 v Československu: vzpomínky na jedné i druhé straně hranice*. Berlin: Lit, 2020. 191 s. (Vertriebene – Integration – Verständigung: Themen & Impulse, 15) ISBN 978-3-643-14766-0.
Antologie vzpomínek pamětníků: Emil Pražan, Johanna, Rosa Kern, Ingold Chmielewski, Baldur Tomandl, Emma Marxová, Gertrud Dörnbrack, Elfriede Šulková, Sieglinde Vendolsky, Erika Tampierová. Bilingvní vydání.
- 3226. KRCHOVSKÝ, J. H.** *Jakoby: próza = Als ob: Prosa*. Přel. a doslov napsal Ondřej Cikán. Wien; Praha: Kētos, 2020. 79 s. (Kētos, 14) ISBN 978-3-903124-15-8. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3227. KUNDERA, Ludvík.** *Berlin – Konstantinopolis* [výběr z: Konstantina, 1946]. Přel. Eduard Schreiber, esej napsal Radonitzer. Wuppertal: Arco, 2020. 137 s. (Coll'Arco, 14) ISBN 978-3-96587-022-2.
- 3228. KUNDERA, Ludvík.** *Quer durch Phantomasien* [Napříč Fantomázií, 1991]. Přel. Eduard Schreiber. Berlin: Hochroth, 2020. 38 s. ISBN 978-3-903182-68-4.
Bilingvní vydání.
- 3229. KUNDERA, Milan.** *Der Scherz: Roman* [Žert, 1967]. Přel. Susanna Roth, doslov napsal François Ricard. 3. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2020. 442 s. ISBN 978-3-596-19741-5.
- 3230. KUNDERA, Milan.** *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman* [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985]. Přel. Susanna Roth. 5. Auflage. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 2020. 450 s. (Fischer Taschenbibliothek) ISBN 978-3-596-51097-9.
- 3231. LINHART, Jiří a Miloš MAZAL.** *Urban Legends: düstere Legenden* [Městské legendy, 2019, přel. z angl. verze Urban legends]. Přel. z angl. Marion Herbert, il. Miloš Mazal. München: Anaconda, 2020. 45 s. ISBN 978-3-7306-0905-7.
Komiks pro mládež.
- 3232. LOMOVÁ, Lucie.** *Die Wilden* [Divoši, 2011]. Přel. Katharina Hinderer, il. Lucie Lomová, doslov napsala Yvonne Fričová. Wien: bahoe books, 2020. 151 s. ISBN 978-3-903290-40-2. **PMK**
Komiks.

- 3233. MÁCHA, Karel Hynek.** *Mai = Máj* [Máj, 1836]. Přel. Ondřej Cikán, il. Antonín Šilar. 2. (verbesserte) Auflage. Wien; Prag: Kētos, 2020. 159 s. (Kētos, 11) ISBN 978-3-903124-09-7. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3234. MÁCHA, Karel Hynek.** *Der Mai und Gedichte in Auswahl* [Máj, 1836, et al.]. Přel. Walter Schamschula. Stuttgart: Alfred Kröner, 2020. 126 s. ISBN 978-3-520-61701-9.
- 3235. MALÝ, Radek.** *Atlas bytostí = Atlas der Wesen und Geschöpfe*. Přel. Radek Malý, Julia Miesenböck, il. Helena Wernischová. Zlín: Pavel Jungmann Archa, 2020. 95 s. (Poezie, 13) ISBN 978-80-87545-72-0.
Bilingvní vydání.
- 3236. MAREK, Jiří, ed.** *Mizející tvář Novohradských hor = Das schwindende Antlitz der Gratzener Berge*. Přel. do něm. Johanka Kubaňová, Markus Pape, přel. do češ. Jan Mareš, il. Oldřich Tripes, autoři fotografií Jiří Marek, Michal Brožek, Vladislav Hošek. 2. opravené vyd. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2020. 176 s. ISBN 978-80-87520-63-5.
Antologie česky a německy píšících autorů, z česky píšících: Jiří Čutka, Josef Kroutvor, Jiří Kučera, Jiří Marek, Lukáš Mrkvička, Karel Petrák, Ladislav Stehlík, et al. Bilingvní vydání.
- 3237. MILER, Zdeněk.** *Das faule Mädchen: ein tschechisches Märchen* [O líné holce]. Il. Zdeněk Miler. 2. Auflage. Leipzig: LeiV, 2020. [30] s. ISBN 978-3-89603-550-9.
- 3238. MILER, Zdeněk.** *Der Maulwurf und die Tiere*. Il. Zdeněk Miler. Leipzig: LeiV, 2020. 23 s. ISBN 978-3-89603-479-3.
- 3239. MORNŠTAJNOVÁ, Alena.** *Hana: Roman* [Hana, 2017]. Přel. Raija Hauck. Klagenfurt: Wieser, 2020. 342 s. ISBN 978-3-99029-438-3. **PMK**
- 3240. NĚMCOVÁ, Božena.** *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel* [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862]. 14. Auflage. Berlin: Eulenspiegel, 2020. 29 s. ISBN 978-3-359-01653-3.
- 3241. NĚMCOVÁ, Božena a Karel Jaromír ERBEN.** *Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen*. Přel. Alfred Waldau, il. Lucie Müllerová. [Praha]: Vitalis, 2020. 115 s. ISBN 978-3-89919-062-5.
Výběr z pohádek.
- 3242. NEVŠÍMAL, August Vojtěch.** *Tollenstein: Geheimnisse der Burg Tollenstein: Versuch eines modernen Romans mit allem Zubehör = Tollenstein: tajnosti hradu Tollensteina: pokus moderního románu se všemi náležitostmi*. Ed. Ondřej Cikán, přel. Wynfried Shecke zu Gölitz [=Ondřej Cikán]. Wien; Prag: Kētos, 2020. 63 s. (Kētos, 10) ISBN 978-3-903124-11-0. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3243. NEZVAL, Vítězslav.** *Sexuelles Nocturno: Geschichte einer demaskierten Illusion* [Sexuální nocturno: příběh demaskované iluze, 1931]. Přel. Ondřej Cikán, il. Jindřich Štyrský, doslov napsal Radim Kopáč. Prag; Wien: Kētos, 2020. 75 s. (Kētos, 18) ISBN 978-3-903124-18-9. **PMK**
- 3244. PÁNEK, Josef.** *Die Liebe in Zeiten des Klimawandels: Novelle* [Láska v době globálních klimatických změn, 2017]. Přel. Doris Kouba. Berlin: KLAKE, 2020. 172 s. ISBN 978-3-948156-20-6. **PMK**
- 3245. PATOČKA, Jan.** *Europa und Nach-Europa: zur Phänomenologie einer Idee*. Ed. Ludger Hagedorn, Klaus Nellen. Freiburg im Breisgau: Alber, 2020. 320 s. ISBN 978-3-495-48806-5.
- 3246. PECHA, Richard.** *Bláznovo zlato = Des Narren Gold*. Přel. Christian Rühmkorf. Praha: Vršovice 2016, 2020. 197 s. ISBN 978-80-906533-8-2.
Bilingvní vydání.
- 3247. PILÁTOVÁ, Markéta.** *Mit Bata im Dschungel: Roman* [S Batou v džungli, 2017]. Přel. Sophia Marzloff. Klagenfurt/Celovec: Wieser Verlag, 2020. 379 s. ISBN 978-3-99029-382-9. **PMK**
- 3248. PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Die Residentur: Thriller* [Nekompromisně, 2019]. Přel. Mirko Kraetsch. Wien: Braumüller, 2020. 573 s. ISBN 978-3-99200-273-3. **PMK**
- 3249. RUDIŠ, Jaroslav a Nicolas MAHLER.** *Nachtgestalten*. Il. Nicolas Mahler. München: Luchterhand, [2020]. [139] s. ISBN 978-3-630-87638-2.
Napsáno v němčině. Komiks.
- 3250. RUDIŠ, Jaroslav a Nicolas MAHLER.** *Nachtgestalten*. Il. Nicolas Mahler. 2. Auflage. München: Luchterhand, 2020. [139] s. ISBN 978-3-630-87638-2.
Napsáno v němčině. Komiks.
- 3251. SCHECKE ZU GÜLITZ, Wynfried** [=CIKÁN, Ondřej]. *Margot – vom Leben einer Baroneß und vom Leiden ihres Pferdes*. Wien; Prag: Kētos, 2020. 44 s. (Kētos, 9) ISBN 978-3-903124-10-3.
Napsáno v němčině.
- 3252. SLÍVA, Vít.** *Trommeln auf Fässer: Gedichte: Tschechisch – Deutsch* [Bubnování na sudy, 2002]. Přel. Kathrin Janka. Berlin: Elfenbein, 2020. 101 s. ISBN 978-3-96160-030-4. **PMK**
Bilingvní vydání.
- 3253. STANOVSKÝ, Vladislav a Jan VLADISLAV.** *Lommelchen: ein tschechisches Märchen* [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulíněk]. Il. Ingeborg Meyer-Rey. Weinheim; Basel: Beltz, Der Kinderbuchverlag, 2020. [30] s. ISBN 978-3-407-77250-3.

- 3254. STAVARIČ, Michael.** *Fremdes Licht: Roman.* München: Luchterhand Literaturverlag, 2020. 508 s. ISBN 978-3-630-87551-4.
Napsáno v němčině.
- 3255. STAVARIČ, Michael.** *Fremdes Licht: Roman.* 2. Auflage. München: Luchterhand Literaturverlag, 2020. 508 s. ISBN 978-3-630-87551-4.
Napsáno v němčině.
- 3256. STAVARIČ, Michael.** *Fremdes Licht: Roman.* München: Luchterhand Literaturverlag, 2020. Online zdroj. ISBN 978-3-641-20895-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3257. STAVARIČ, Michael a Dorothee SCHWAB.** *Balthasar Blutberg.* Il. Dorothee Schwab. Wien: Luftschacht, 2020. [56] s. ISBN 978-3-903081-46-8.
Napsáno v němčině.
- 3258. STAVARIČ, Michael a Renate HABINGER.** *Gaggalagu: ein Kinderbuch* [Gaggalagu, 2006]. Přel. z něm. do ital. Rosella Pugliese, il. Renate Habinger. Bern; Berlin: Peter Lang, 2020. 46, 65, 65 s. (Europa in Kontakt, 1) ISBN 978-3-0343-3882-0.
Napsáno v němčině. Bilingvní německo-italské vydání.
- 3259. STRUHAR, Stanislav.** *Fremde Männer: zwei Erzählungen* [čes. vyd. Cizinci: dvě povídky, 2019]. Doslov napsala Markéta Kliková. 2. überarb. Auflage. Klagenfurt: Wieser, 2020. 127 s. ISBN 978-3-99029-388-1.
Napsáno v němčině.
- 3260. STRUHAR, Stanislav.** *Verlassener Garten: Roman* [Opuštěná zahrada, 2004]. Přel. a doslov napsala Kristina Kallert. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2020. 225 s. ISBN 978-3-99029-381-2. **PMK**
- 3261. ŠKROB, Jan.** *Offtopic.* Přel. Jana Kröttsch, Martina Lisa. Wien: Hochroth, 2020. 53 s. (OstroVers, 07) ISBN 978-3-903182-70-7. **PMK**
Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3262. TOMAN, Marek.** *Die Konditorei zum Schielenden Jim* [Cukrárna U Šilhavého Jima, 2018]. Přel. Raija Hauck, il. Františka Loubat. Klagenfurt: Drava, 2020. 173 s. ISBN 978-3-85435-945-6. **PMK**
- 3263. TOMÁŠ, Josef.** *Die Rückkehr der Agnes von Böhmen* [Návrat Anežky Přemyslovny, 2000]. Přel. Josef Tomáš. Pardubice: Knihy s úsměvem, 2020. 93 s. ISBN 978-80-907754-3-5.
- 3264. VANEK, Tereza.** *Im Dienst der Gräfin: historischer Roman* [Im Dienst der Gräfin, 2014]. Hamburg: Edel Elements – Edel Germany GmbH, 2020. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-96215-347-2.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3265. VANEK, Tereza.** *Lockruf der Fremde: Roman.* München: Piper, [2020]. 392 s. (Maya Saga, 2) ISBN 978-3-492-50263-4.
Napsáno v němčině.
- 3266. VANEK, Tereza.** *Lockruf der Fremde: Roman.* München: Piper Schicksalsvoll, 2020. Online zdroj (epub). (Maya Saga, 2) ISBN 978-3-492-98571-0.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3267. VANEK, Tereza.** *Sturm über Formosa: Roman.* [Planegg]: Bookspot, 2020. 515 s. (Edition Carat) ISBN 978-3-95669-141-6.
Napsáno v němčině.
- 3268. VANEK, Tereza.** *Sturm über Formosa: Roman.* Planegg: Bookspot, 2020. Online zdroj. ISBN 978-3-95669-142-3.
Napsáno v němčině. E-kniha.
- 3269. VAŠÍČEK, Tomislav.** *Das Klavier erzählt* [Klavír vypráví, 2020]. Přel. autor. Praha: Jalna in Zusammenarbeit mit dem Verein České kořeny, 2020. 111 s. ISBN 978-80-86396-98-9.
- 3270. WEIL, Jiří.** *Leben mit dem Stern: Roman* [Život s hvězdou, 1949]. Přel. Gustav Just. Berlin: Klaus Wagenbach, 2020. 251 s. (Wagenbachs Taschenbuch, 825) ISBN 978-3-8031-2825-6.
- 3271. WEIL, Jiří.** *Leben mit dem Stern: Roman* [Život s hvězdou, 1949]. Přel. Gustav Just. Berlin: Klaus Wagenbach, 2020. Online zdroj (epub). ISBN 978-3-8031-4280-1.
E-kniha.
- 3272. WELS, Martin a Tomáš WELS.** *Sancta Familia.* Přel. do něm. Katrin Bock, přel. z něm. do češ. Michaela Škultéty, přel. do angl. David Vaughan, text z franc. do češ. přel. Jiří Pelán, doslov napsal David Vaughan (přel. do češ. Adéla Tošovská). Praha: Triáda, 2020. 134 s. (Delfin, 221) ISBN 978-80-7474-299-6.
Multilingvní česko-německo-anglické vydání. Sepsáno v roce 1938.
- 2021**
- 3273. BRIKCIUS, Eugen.** *Postille: Roman* [Postila, 2017]. Přel. Raija Hauck, předmluvu napsal Radim Kopáč, doslov napsal Tomáš Kubíček, il. Ellen Jilemnická. Klagenfurt/Celovec; Wien; Ljubljana; Berlin: Wieser, 2021. 174 s. ISBN 978-3-99029-451-2. **PMK 2020**
- 3274. HLAVÁČEK, Karel.** *Spät gegen Morgen = Pozdě k ránu.* Ed., přel. a doslov

napsal Ondřej Cikán. Wien; Prag: Kētos, 2021. 175 s. (Symbolismus vom Feinsten, 2; Kētos, 17) ISBN 978-3-903124-17-2. **PMK 2020**

Bilingvní vydání.

- 3275. KAPRÁLOVÁ, Dora.** *Inseln: einundzwanzig Erzählungen* [Ostrov, 2019]. Přel. Hana Hadas. Landsberg am Lech: Balaena, 2021. 293 s. ISBN 978-3-9819984-4-3. **PMK 2020**
- 3276. PADEVĚT, Jiří.** *Prag 1939–1945 unter deutscher Besatzung: Orte – Ereignisse – Menschen* [Průvodce protektorátní Prahou, 2013]. Přel. Kathrin Janka, úvodní slovo napsal René Küpper. Halle (Saale): Mitteldeutscher Verlag, 2021. 800 s. ISBN 978-3-96311-133-4. **PMK 2019**
- 3277. SIKORA, Roman.** *Frühstück mit Leviathan: Theaterstücke*. Ed. a přel. Barbora Schnelle. Berlin: Neofelis, 2021. 289 s. (Drama Panorama, 3) ISBN 978-3-95808-324-0. **PMK 2020**
- Výbor z díla: *Antigone weggefegt* [Smetení Antigony, 1998]; *Tod eines talentierten Schweins* [Smrt talentovaného vepře in: Hry: labyrint světa a ráj biče, 2016]; *Frühstück mit Leviathan* [Snídaně s Leviathanem in: Hry: labyrint světa a ráj biče, 2016]; *Drei Tage oder Abstieg und Aufstieg des Herrn B.* [Tři dny aneb Sestup a a vzestup Pana B. in: Hry: labyrint světa a ráj biče, 2016]; *Das Prager Jesulein* [Pražské Jezulátko in: Hry: labyrint světa a ráj biče, 2016]; *Auf dem Weg zum Sieg* [Na cestě k vítězství in: Hry: labyrint světa a ráj biče, 2016]; *Schloss an der Loire* [Zámek na Loire, [2017]].
- 3278. SRBOVÁ, Jitka N.** *Rate, wie es ausgeht*. Přel. Lena Dorn. Leipzig: Hochroth, 2021. 39 s. (OstroVers, 08) ISBN 978-3-903182-82-0. **PMK 2020**
- Výbor z poezie. Bilingvní vydání. Bibliofilie.
- 3279. TOMAN, Marek.** *Lob des Opportunismus* [Chvála oportunistu, 2016]. Přel. Raija Hauck. Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2021. 622 s. ISBN 978-3-99029-450-5. **PMK 2020**

2022

- 3280. ČERNÁ, Jana** [=KREJCAROVÁ, Honza]. *Totale Sehnsucht: Liebesbrief, Gedichte, Clarissa, Gefängnis*. Ed. a přel. Martina Lisa, doslov napsal Matteo Colombi. Wien: Kētos, 2022. 173 s. (Kētos, 24) ISBN 978-3-903124-24-0. **PMK 2020**
- Výbor z díla.

Seznam děl chystaných do tisku, vydávaných s podporou Ministerstva kultury ČR / Verzeichnis der für den Druck vorbereiteten Werke, die durch das Kulturministerium der Tschechischen Republik gefördert wurden¹

- BOLAVÁ, Anna.** *Do tmy* (Praha: Odeon, 2015). Halle: Mitteldeutscher Verlag GmbH. **PMK 2019**
- FISCHEROVÁ, Sylva.** *Bizom aneb Služba a mise* (Brno: Druhé město, 2016). Berlin: Klak (Jörg Becken). **PMK 2019**
- HRUŠKA, Emil a Jacqueline GIES.** *Pravá ruka K. H. Franka* (Praha: Epoque, 2019). Berlin: Klak. **PMK 2020**
- ZELENKA, Petr.** *Dabing Street*. Berlin: Henschel Schauspiel. **PMK 2019**

¹ Seznam uvádí autora a jeho dílo, dále je uvedeno vydavatelství, které uspělo v letech 2019 a 2020 s žádostí, viz Podpora vydání české literatury v překladu. *Ministerstvo kultury* [online], 2021 [cit. 24. 1. 2022]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>.

In der Liste sind Autor und Werk angeführt, außerdem ist der Verlag angegeben, der 2019 und 2020 einen erfolgreichen Antrag gestellt hat, siehe Podpora vydání české literatury v překladu (Förderung der Herausgabe von Tschechischer Literatur in Übersetzung). *Ministerstvo kultury* [online], 2021 [cit. 24. 1. 2022]. Zugänglich unter: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>.

Přehled českých autorů a jejich děl vydaných v němčině v letech 1989–2020

Übersicht tschechischer Autor/innen und ihrer auf Deutsch erschienenen Werke 1989–2020

AJVAZ, Michal (1949–)

Die Rückkehr des alten Waran [Návrat starého varana, 1991] – 2018

ALTRICHTER, Michal (1965–)

Die siegreiche Heimat [Vítězný domov, 2009] – 2013

ARKLOW, Arthur (1944–)

Básně české a deutsche Geschichten – 2005

AŠKENAZY, Ludvík (1921–1986)

Du bist einmalig: zehn zärtliche Geschichten [Du bist einmalig!, 1981] – 1996

Der grüne Jockey [Der grüne Jockey, 1992] – 1995

Der grüne Jockey: eine Geschichte – 1992

Hasen pfeifen nicht – 2004, 2007

Juwiro – 1994

Der lebendige Weihnachtsbaum – 2007

Die Märchen der vier Winde [čes. vyd. Pohádky čtyř větrů, 2006] – 1991

Märchen für die Dämmerung – 1993

Der Schlittschuhkarpfen – 1992

Das Wunderei – 1996

AUGUSTA, Stanislav (1915–1990)

*Chudá milá: verše z kraje krásné samoty = Armes Liebchen: Verse aus der Gegend schöner
Einsamkeit* [Chudá milá, 1943] – 2015

BAAROVÁ, Lída (1914–2000)

Die süße Bitterkeit meines Lebens [zkrác. čes. vyd. Života sladké hořkosti, 1991] – 2001

BAJAJA, Antonín (1942–)

Pastoralen: Texte für Krippenlieder [Pastorální: texty na betlémskou notu, 1994] – 1994

BALÁŽOVÁ, Jana (1998–)

Miteinander oder Text streichelt Fotografie: Spolu aneb Když text pohladí fotografii [Spolu
aneb Když text pohladí fotografii, 2013] – 2014

BARÁNKOVÁ, Vlasta (1943–)

Die lange Reise – 1990

Das verlorene Kätzchen – 1992

BÁRTA, Drahomír (1921–1998)

Tagebuch aus dem KZ Ebensee – 2005

BARTÍKOVÁ, Petra (1984–)

Am Wasser [Co se děje u vody, 2020, přel. z angl. verze At the Water] – 2020

Der Ameisenhügel [Co se děje v mraveništi, 2018] – 2018

Der Baum [Co se děje na stromě, 2018, přel. z angl. verze Tree] – 2019

Der Bienenstock [Co se děje ve včelím úlu, 2018, přel. z angl. verze Beehive] – 2018

In der Erde [Co se děje pod zemí, 2020, přel. z angl. verze Underground] – 2020

Das Insektenhotel: willkommen liebe Bienen, Käfer und Glühwürmchen! [Hmyzí hotel,
2019, přel. z angl. verze A Bug Hotel] – 2020

BÁRTOVÁ, Eva

Die weite Reise der Tiere [Tuláci ze světa zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wanderers
of the Animal World] – 2019

BASS, Eduard (1888–1946)

Klapperzahns Wunderelf: eine Geschichte für kleine und große Jungen [Klapzubova
jedenáctka, 1922] – 2007, 2008, 2018

BEER, Lukáš (1972–)

Hitlers Tschechen – 2017

BEHENSKÝ, Petr (1960–)

Von Elefanten und Kamelen: tierische Geschichten [O slonech a velbloudech, 2007] – 2007

Von kleinen und großen Kühen: tierische Geschichten [O kravách a kravičkách, 2006] – 2006

Von Tigern und Giraffen: tierische Geschichten [O tygrech a žirafách, 2005] – 2005

BEJČEK, Vladimír (1953–)

In den Bergen [Toulky po horách, 1998, přel. z franc. verze Promenades en
montagne] – 2001

BELCREDI, Carl Michael (1939–)

Jaro Wolkenkratzer: Regen ist ein Kind der Sonne [Jaro Mrakobijec] – 2010

BELLOVÁ, Bianca (1970–)

Am See: Roman [Jezero, 2016] – 2018

Toter Mann: Roman [Mrtvý muž, 2011] – 2014

BĚLOHRADSKÁ, Hana (1929–2005)

Das letzte Abendmahl: ein Prager Kriminalroman [Poslední večeře, 1966] – 1997

BENEŠ TŘEBÍZSKÝ, Václav (1849–1884)

Die schönsten böhmischen Märchen – 2003

BEZDĚČKA, Pavel (1952–)

Der Zauberer Futuro und seine Tierfreunde [Kouzelník Futuro a jeho přátelé, 2004] – 2004

BEZDÍČKOVÁ, Erika (1931–2020)

Mein langes Schweigen [Moje dlouhé mlčení, 2010] – 2012

BIEBL, Konstantin (1898–1951)

Bei einem Totenmahl – 2003

Böhmisches Paradies – 1998

Die erste Palme [První palma in: Cesta na Jávu, 1958] – 2002

In Memoriam Jiří Wolker [In memoriam Jiřího Wolkeru in: In memoriam Jiřího Wolkeru, 1924] – 2003

Plancius [Plancius, 1931] – 2000

Slavětín [Slavětín in: Dílo 5, 1954] – 2001

Wo wir jetzt leben möchten [Kde bychom teď chtěli být in: Cesta na Jávu, 1958] – 2002

Wolker [výběr z: Dílo 5, 1954] – 2006

BINAR, Ivan (1942–)

Die Kunstkitterei: Roman [Kytovna umění, 1988] – 1997

Vom Tier Jaromír: Erzählungen – 2009

BLATNÝ, Ivan (1919–1990)

Alte Wohnsitze: Gedichte [výbor z: Stará bydliště, 1979] – 2005

Hilfsschule Bixley: Gedichte [Pomocná škola Bixley, 1987] – 2001, 2018

Hilfsschule Bixley: neue Auswahl [výběr z: Pomocná škola Bixley, 1987] – 2014

Landschaft der neuen Wiederholungen: Gedichte – 2006, 2011

Landschaft der neuen Wiederholungen: tschechisch-deutsch – 1992

West – 2014

BÖHM, David (1982–)

A wie Antarktis: Ansichten vom anderen Ende der Welt [A jako Antarktida: pohled z druhé strany, 2019] – 2019, 2020

Kopf im Kopf [Hlava v hlavě, 2013] – 2016

BOKROVÁ, Denisa viz POKER, Deny

BONDY, Egon (1930–2007)

Hatto: Roman [Hatto, 1995] – 2007

Die invaliden Geschwister: Roman [Invalidní sourozenci, 1981] – 1999

BONDY, Ruth (1993–2017)

Mehr Glück als Verstand: eine Autobiographie [Ševārîm šelēmîm, 1997, čes. vyd. Víc štěstí než rozumu, 2003] – 1999

BOR, Josef (1906–1979)

Der Dritte: eine dichterische Darstellung des Leidens und Sterbens Jesu; ein nicht antijüdisches Passionsspiel [Ten třetí] – 1991

Theresienstädter Requiem: Novelle [Tereziánské rekviem, 1963] – 1990

BORKOVEC, Petr (1970–)

Amselassade: Berlin-Notate: Prosa und Gedichte [čes. vyd. Berlínský sešit, 2008] – 2006

Aus dem Binnenland: drei Arten zu übersetzen – 2006

Feldarbeit: Gedichte [Polní práce, 1998] – 2001

Fünfter November und andere Tage: Gedichte 1990–1996 – 2006

Lido di Dante [Lido di Dante, 2017] – 2019

Liebesgedichte [Milostné básně, 2012] – 2014

Nadelbuch: Gedichte [Needle-Book, 2003] – 2003

Prívov = Überfuhr – 1996

Ze tři knih = Aus drei Büchern – 1995

BORN, Adolf (1930–2016)

Frauenreiz und Ritterspiel: zwei Geschichten aus dem Mittelalter – 1989

Der gestiefelte Kater – 1999

Der Golem [Golem, 2006] – 2006

Der Mach und die Schebestová in den Ferien [Mach a Šebestová na prázdninách, 1999, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1999

Der Mach und die Schebestová in der Schule [Mach a Šebestová ve škole, 1997, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1997

Der Mach und die Schebestová nach der Schule [Mach a Šebestová za školou, 1998, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1998

Sophie [Žofka, 1992] – 1992

BOROVÍČKA, Václav Pavel (1920–2004)

Mafia: organisiertes Verbrechen in Amerika [Mafie, 1985] – 1989

BORSKÁ, Ilona (1928–2007)

Die Nassinger, die Wassermänner aus dem Entenpfuhl [Mokrejšové, vodníci z Louže, 1994] – 1994

BORZIČ, Adam (1978–)

Dějiny nitě = Die Geschichte des Fadens – 2020

BOUČKOVÁ, Tereza (1957–)

Indianerlauf [Indiánský běh, 1991] – 1993, 1996

Das Jahr des Hahns [Rok kohouta, 2008] – 2015
Wahnsinnig traurige Geschichten: [Erzählungen] [Šíleně smutné povídky, 2013] – 2014

BRABCOVÁ, Zuzana (1959–2015)
Weit vom Baum: Roman [Daleko od stromu, 1987] – 1991, 1993

BRABENEC, Jan (1945–)
In der Fremde daheim [pův. vyd. Cesta na východ, 2004] – 2005

BRANIŠ, Martin (1952–2013)
In der Stadt [Příroda ve městě, 1999] – 2001

BRAUNOVÁ, Helena (1944–)
Das Mysterium von Krummau [Českokrumlovské tajemno, 1997] – 1999

BRÁZDA, Jiří (1921–2001)
Sie hat mich noch nicht erschossen: sie hat mich noch nicht erschossen; Pitaval eines Notars [Notářský pitaval, 1987] – 1998

BRDEČKOVÁ, Tereza (1957–)
Das Jahrbuch des versteckten Gartens: Roman [Šahrazád a král, 2000] – 2009 (2×)

BRIKCIUS, Eugen (1942–)
Und das Fleisch ward Wort [výběr z: A tělo se stalo slovem, 2013] – 2018
Postille: Roman [Postila, 2017] – 2021

BROUSKOVÁ, Markéta [BROUSEK, Margarete-Anna] (1941–2019)
Böhmisches Tarock: Roman [čes. vyd. České taroky, 1994] – 1992

BROŽOVÁ, Zdena (1946–)
Nezlob dědu Pohodlíčko = Ärgere Opa Kuschelbauch nicht [Nezlob dědu Pohodlíčko, 2002] – 2005

BRUKNER, Josef (1932–2015)
Der Maulwurf geht auf Reisen [Jak krtek cestoval, 1992; et al.] – 1993, 1996, 1998, 2000
Der Tag des Maulwurfs [Krtkův den, 1991] – 2003, 2010, 2011, 2013, 2015

BRUMOVSKÁ, Aida (1940–)
Geschichten vom Spinnenstein [Příběhy od Pavoučího kamene, 1991] – 1991

BRYCHTOVÁ, Lída (1931–)
Spielende Katzen: [Büchlein für kleine und große Katzenfreunde] [Kočkování, 2005] – 2006

BŘEZINA, Otokar (1868–1929)
Meiner Hände sanfte Last – Gedichte: tschechisch – deutsch [výběr z: Básnické spisy, 1939, c1933] – 2002

Moje matka: ve čtrnácti jazycích = Mia patrino: en dek kvar lingvoj [Moje matka in: Tajemné dálky, 1895] – 2013
Tajemné dálky = Geheimnisvolle Weiten [Tajemné dálky, 1895] – 2019

BŘEZINOVÁ, Ivona (1964–)
Das magische Klassenzimmer [Začarovaná třída, 2002] – 2019
Die Zauberflöte [Kouzelná flétna, 2006] – 2006

BUDDEUS, Ondřej (1984–)
Kopf im Kopf [Hlava v hlavě, 2013] – 2016

BUDINSKÝ, Václav (1948–)
Streichleinheiten für die Seele [Hlazení duše, 2011] – 2011

BULVOVÁ, Renata (1966–)
Jdeš touto známou krajinou a přesto nevíš kudy = Du gehst durch die bekannte Landschaft hier und weißt den Weg doch nicht – 2017

BURACHOVIČ, Stanislav (1950–)
Sagen und Mysterien des böhmisch-sächsischen Erzgebirges = Pověsti a mystéria česko-saského Krušnohoří – 2012

BURGER, Adolf (1917–2016)
Des Teufels Werkstatt: die grösste Geldfälscheraktion der Weltgeschichte [Ďáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983] – 1997, 1999, 2001, 2005
Des Teufels Werkstatt: die größte Geldfälscheraktion der Weltgeschichte [čes. vyd. Ďáblova dílna, 2007] – 2007
Des Teufels Werkstatt: im Fälscherkommando des KZ Sachsenhausen [Ďáblova dílna, 1991, zkrác. vyd. Komando padělatelů, 1983] – 1989

CIBULA, Václav (1925–2009)
Europäische Heldensagen [Meč a píseň, 1970] – 1991
Europäische Sagen und Legenden – 1990
Gyges und sein Ring und andere Sagen und Legenden – 1989
Prager Sagen [Pražské pověsti, 1972] – 1990
Prager Sagen [výběr z: Pražské pověsti, 1972] – 1991
Spanische Volksmärchen [výběr z: Španělské pohádky, 1984] – 1990 (2×)

CIKÁN, Ondřej [=SCHECKE ZU GÜLITZ, Wynfried] (1985–)
Billige Geschichten – 2008
Dracula. [1], Ein roman Roman – 2006
Dracula. [2], Alphabetisches Wortverzeichnis und Baukasten – 2006
Dunkle Geschenke: irgendwann feierst auch du Geburtstag – 2010
Frankensteins Unhold Frankenstein: ein Romänchen des Grauens – 2008
Frühling – 2006

Gedichte aus New Mexico – 2009
Im Bad. 1., Tragödienwanne – 2008
Im Bad. 2., Batseba – 2008
Margot – vom Leben einer Baroneß und vom Leiden ihres Pferdes – 2020
Marmor. 1., Pyrrha – 2006
Marmor. 2., Gorgo – 2006
Marmor. [3.], Pyrrha und Gorgo – 2006
Menandros und Thais: Roman – 2011
Der obszöne Urlaub: [einige Sammlungen von harten Fick- und Scheißgedichten, gefühlt und 1/1 erlebt] – 2011
Die Opferung – 2010
Prinz Aberjaja: Gedicht über die wahre Liebe – 2013
Der Reisende. Band 1, Du bist die Finsternis – 2017
Das Ungeheuer: ein oberösterreichisches Romänchen – 2007
Wüste – 2006

CIMA, Anna (1991–)
Aufwachen in Shibuya: Roman [Probudím se na Šibuji, 2018] – 2019

CIVADE, Lenka viz HORŇÁKOVÁ-CIVADE, Lenka

CUDLÍN, Karel (1960–)
Unterwegs in den Osten [Cestou na východ, 2008] – 2011

ČAPEK, Jindra (1953–)
Ein Kind ist geboren... [Ein Kind ist geboren, 1984, čes. vyd. Děťátko se narodilo..., 1991] – 1991 (2×)
Der Feuervogel: ein russisches Volksmärchen mit Bildern – 1999
König Leckermaul – 1992
London für Kinder – 2002, 2007, 2010

ČAPEK, Josef (1887–1945)
Gedichte aus dem KŽ [výběr z: Básně z koncentračního tábora, 1946] – 2016
Geschichten vom Hündchen und vom Kätzchen [Povídání o pejskovi a kočičce, 1929] – 1990, 1997, 2000
Das Hundemärchen und zwei andere [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1997
In die Wolken geschrieben: Aphorismen – Fabeln – Parabeln – 2019
Märchen [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1999
Das Märchen vom Briefträger [Pohádka poštácká in: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 2011

Das Vogelmärchen und zwei andere [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1999
Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie den Boden wischten [O pejskovi a kočičce: Jak si myli podlahu, 2003] – 2003
Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie ein Schreiben schrieben [O pejskovi a kočičce: Jak psali psaní, 2003] – 2003
Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie sich eine Torte machten [O pejskovi a kočičce: Jak si dělali dort, 2003] – 2004
Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie Theater spielten und was am Nikolaustag geschah [O pejskovi a kočičce: Jak hráli divadlo a co bylo na Mikuláše, 2003] – 2003
Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sich das Hündchen die Hose zerrissen hat. Von einer Puppe, die leise weinte [O pejskovi a kočičce: Jak si pejsek roztrhl kalhoty, O panence, která tence plakala, 2004] – 2004

ČAPEK, Karel (1890–1938)

Das Absolutum oder die Gottesfabrik: Utopischer Roman [Továrna na absolutno, 1922] – 1990 (2×)
Aus einer Tasche in die andere [Povídky z jedné kapsy, 1929] – 2000
Básník: policejní událost ze sbírky; česky i německy = Der Dichter: ein Polizeivorfall; tschechisch und deutsch [Básník in: Povídky z jedné kapsy, 1929] – 2007
Daschenka oder Das Leben eines Hundekindes [Dášeňka čili Život štěněte, 1933] – 1995
Daschenka oder Das Leben eines jungen Hundes [Dášeňka čili Život štěněte, 1933] – 1992
Fotografie [čes. zkrác. a uprav. vyd. Karel Čapek fotograf, 2000] – 1990
Gesammelte Erzählungen von Karel Capek – 2014
Gespräche mit Masaryk [Hovory s T. G. Masarykem, 1928–1935] – 1990, 2001
Der gestohlene Kaktus und andere Geschichten [Povídky z druhé kapsy, 1929] – 2017
Hordubal [Hordubal, 1933] – 2011, 2012, 2016, 2020
Hordubal; Der Meteor; Ein gewöhnliches Leben [Hordubal, 1933; Povětroň, 1934; Obyčejný život, 1934] – 1989
Hordubal; Der Meteor; Ein gewöhnliches Leben: Romantrilogie [Hordubal, 1933; Povětroň, 1934; Obyčejný život, 1934] – 1999
Das Hundemärchen und zwei andere [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1997
In die Wolken geschrieben: Aphorismen – Fabeln – Parabeln – 2019
Das Jahr des Gärtners [Zahradníkův rok, 1929] – 1989, 1991, 2001, 2003, 2004, 2007, 2010 (2×), 2011, 2012, 2013, 2014, 2015
Karel Capeks R.U.R. – Rossum Universal Robots [R.U.R., 1920] – 2016 (2×), 2019
Krakatit [Kratit, 1924] – 1991, 2013
Kreuzwege [výběr z: Boží muka, 1917] – 2018 (2×)

Der Krieg mit den Molchen [Válka s mloky, 1936] – 1989 (2×), 1990 (2×), 1992, 1993, 1994, 2000, 2009, 2011, 2016 (2×)
Der Mann, der fliegen konnte: eine phantastische Erzählung [Muž, který dovedl létat in: Bajky a podpovídky, 1946] – 2013
Märchen [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1999
Das Märchen vom Briefträger [Pohádka poštácká in: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 2011
Matka = Die Mutter [Matka, 1938] – 2018
Mein Gartenjahr: ein literarisch-praktischer Begleiter [Zahradníkův rok, 1929] – 2011 (2×)
Meine schönsten Erzählungen – 2013
Post, Polizei, Hunde und Räuberei [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 2018
Seltsames England [Anglické listy, 1924] – 2019
Das Vogelmärchen und zwei andere [výběr z: Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek, 1932] – 1999
Von Prometheus bis Napoleon: Apokryphen zur Geschichte [výběr z: Kniha apokryfů, 1945] – 2004, 2007, 2008
W.U.R. Werstands universal Robots [R.U.R., 1920] – 2017 (2×)
W.U.R. Werstands universal Robots (Großdruck) [R.U.R., 1920] – 2019
Die weiße Krankheit; R.U.R. [Bílá nemoc, 1937; R.U.R., 1920] – 2017
Wie ein Theaterstück entsteht [Jak vzniká divadelní hra a průvodce po zákulisí, 1925] – 2012

ČAREK, Jan (1898–1966)
Die lustige Lokomotive [O veselé mašince, 1961] – 2005, 2011, 2015

ČECHOVA, Dora (1971–)
Ich wollte kein Lenin werden [výběr z: Nechtěl jsem být Leninem, 2012] – 2018

ČERNÁ, Jana [=KREJCAROVÁ, Honza] (1928–1981)
Totale Sehnsucht: Liebesbrief, Gedichte, Clarissa, Gefängnis – 2022

ČERNÍK, Michal (1943–)
Mit dem Maulwurf durch die Woche [Krtkův týden, 2012] – 2013

ČERNOHORSKÝ, Jaromír
Gutenachtmärchen aus dem Wald [Pohádkové povídky na dobrou noc, 2011] – 2012

ČERNOHOUSOVÁ, Filoména K. (1970–)
O Mečové studánce = Das Schwertbrunnlein – 2013

ČIHAŘ, Martin (1959–)
Auf Feld und Wiese [Příroda venkova, 1999] – 2001

ČIČOŇ, Petr (1969–)
Pruské balady = Preussische Balladen – 2006

ČTVRTEK, Václav (1911–1976)
Das Mohnfräulen und der Falter Emanuel [O makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976] – 2000
Das Mohnpüppchen [Maková panenka, 1995, pův. O Makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976] – 1995, 1998

ČUNDERLE, Michal (1971–)
Wie Marcelka die Wespe froh war, auf der Welt zu sein [Jak byla vosá Marcelka ráda, že je, 2005] – 2014

DAGAN, Avigdor [=FISCHL, Viktor] (1912–2006)
Das fünfte Viertel: Roman [Pátá čtvrť, 1991, přel. z angl. verze The Fifth Quarter] – 1992
Die Hofnarren: Roman [Lejcanej hachacer, 1982, čes. vyd. Dvorní šašci, 1990] – 1990, 1992
Kafka in Jerusalem und andere Erzählungen [čes. vyd. Kafka v Jeruzalému, 1996; et al.] – 1993

DĚDIČ, Miroslav (1925–)
Než roztály ledy = Bevor das Eis auftaute – 2002

DEML, Jakub (1878–1961)
Pilger des Tages und der Nacht: Prosa, Lyrik, Tagebuchtexte – 2005
Píseň vojína šilence [Das Lied eines wahnsinnig gewordenen Soldaten, 1935, čes. vyd. Píseň vojína šilence, 1935] – 1996
Unheilige Visionen aus Tasov: Prosa und Dichtung – 1993

DENEMARKOVÁ, Radka (1968–)
Ein Beitrag zur Geschichte der Freude: Roman [Příspěvek k dějinám radosti, 2014] – 2019 (2×)
Ein herrlicher Flecken Erde: Roman [Peníze od Hitlera, 2006] – 2009 (2×), 2011, 2014

DERY, Dominika (1975–)
Der sterbende Schwan oder wie der Milchmann uns vor dem Verderben rettete [The Twelve Little Cakes, 2004] – 2005
Wie der Milchmann uns vor dem Verderben rettete: Prager Erinnerungen [The Twelve Little Cakes, 2004] – 2007

DĚŽINSKÝ, Milan (1974–)
Geheimes Leben – 2019

DIENSTBIER, Jiří (1937–2011)
Träumen von Europa [Snění o Evropě, 1986] – 1991

DITRYCH, Břetislav (1942–)

Hořce voní arnika: jiná Šumava = Bitter duftet Arnika: der andere Böhmerwald – 2015

DIVIŠ, Ivan (1924–1999)

Sursum: Gedichte [Sursum, 1967] – 1995

Sursum: tschechisch und deutsch [Sursum, 1967] – 1995

DLOUHÝ, Jaromír

Der Losverkäufer und andere Los-G'schichten [Povídky s losem, Loosem a jiné loskominy, 2004] – 2007

DOLAN, Jan M.

Sagen und Legenden aus dem alten Prag [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984] – 1995

DOLISTOVÁ, Marie (1951–)

Pani Ždislava z Lemberka = Pani Ždzisława z Lemberka = Knjeni Ždzisława z Lemberka = Frau Ždisława aus Lemberg = Sinjorino Ždislava de Lemberk = Lady Ždislava from Lemberk [Pani Zdislava z Lemberka in: Zarostlé stezky, 2002] – 2009

DOSKOČILOVÁ, Hana (1936–2019)

Das Damoklesschwert und andere bekannte Geschichten aus alter und uralter Zeit [Damoklův meč a další známé příběhy z doby dávné a nejdávnější, 1991] – 1991, 1997

Golem Josef und die anderen [Golem Josef a ti druzí, 1994] – 1994

Der Maukwurf feiert Weihnachten [Krtek a Vánoce] – 2001, 2003, 2008, 2012, 2013

Der Maukwurf geht auf Reisen [Jak krtek cestoval, 1992; et al.] – 1993, 1996, 1998, 2000

Der Maukwurf im Frühling [Krtek a jaro, 2006] – 2007, 2010, 2013, 2015, 2016, 2018

Der Maukwurf im Herbst [Krtek a podzim, 2007] – 2007, 2010, 2012, 2017

Der Maukwurf im siebten Himmel [Krtek v sedmém nebi, 1982] – 1991

Der Maukwurf im Sommer [Krtek a léto, 2006] – 2007, 2011, 2014

Der Maukwurf im Winter [Krtek a zima, 2007] – 2007, 2012, 2013, 2014, 2016

Der Maukwurf im Winter [Krtek v zimě, 1998] – 1999, 2001

Der Maukwurf und der Adler [Krtek a orel, 1996] – 1997

Der Maukwurf und der Fernseher [Krtek a televize, 2004] – 2004

Der Maukwurf und der grüne Stern [Krtek a zelená hvězda, 1998] – 2001, 2013

Der Maukwurf und der kleine Schneemann [Krtek a sněhulák] – 2001, 2002, 2003, 2008 (2×), 2009, 2010, 2012, 2013, 2017

Der Maukwurf und der Regenschirm [Krtek a paraplíčko, 1991] – 2004, 2009

Der Maukwurf und die Hasenfamilie [Krtek a maminka, 2002] – 2002, 2008, 2013

Der verloren gegangene König; Der Drache Barborák: zwei lustige Märchen [2 veselé pohádky, 2008, pův. Drak Barborák; Ztracený král Kulajda, 1974] – 2013

Wie der Maukwurf den kleinen Adler rettete [Krtek a orel, 1996] – 2011, 2014

Wie der Maukwurf des Mäuslein heilte [Jak krtek uzdravil myšku, 1993] – 2001, 2003, 2005, 2008, 2012

DOUSKOVÁ, Irena (1964–)

Der tapfere Bella Tschau: Roman [Hrdý Budžes, 1998] – 2006

Die weißen Elefanten [O bílých slonech, 2008] – 2020

DRIJVEROVÁ, Martina (1951–)

Sissi Sauer [Sisa Kyselá, 1988] – 1999

DRLÍK, Marcel (1971–)

Ein tschechischer Arzt im Herzen Afrikas [Český lékař v srdci Afriky, 2003] – 2006

DUBSKÁ, Gabriela (1915–2003)

Das Mohnfräuken und der Falter Emanuel [O makové panence a motýlu Emanuelovi, 1976] – 2000

DUDÁK, Vladislav (1958–)

Kuttenberger Legenden [Kutnohorské legendy, 2002] – 2002

DUJKOVÁ, Eleonora (1929–2018)

Immer nach Hause [Vzpomínání, 2009] – 2009

DURYCH, Jaroslav (1886–1962)

Gottes Regenbogen: Roman [Boží duha, 1969] – 1999

Requiem: kleine Wallensteintrilogie [Rekviem: menší valdštejnská trilogie, 1930] – 1990

Unerkannt durch Deutschland [Plížení Německem, 1926] – 2017

DUTKA, Edgar (1941–)

Fräulein, der Hundefänger kommt! [Slečno, ras přichází, 2004] – 2009

Waisenhausgasse 5: Prosa [U útulku 5, 2003] – 2011

DVOŘÁK, Antonín (1841–1904)

Rusalka: lyrická pohádka o 3 dějstvích: kritické vydání podle skladatelova rukopisu = lyrische Märchen in 3 Aufzügen: kritische Ausgabe nach dem Manuskript des Komponisten = a lyric fairy-tale in 3 acts: critical edition based on the composer's manuscript: op. 114 [Rusalka, 1901] – 1992

Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyrical fairytale in three acts: op. 114 [Rusalka, 1901] – 1991, 1996, 2002, 2006

Rusalka: lyrisches Märchen in drei Akten, Op. 114 [Rusalka, 1901] – 2010

Smetana – Dvořák – Janáček: Musikerbriefe – 2003, 2004

Svatební košile: balada na text Karla Jaromíra Erbena = Die Geisterbraut: Ballade nach der Dichtung von Karel Jaromír Erben = The spectre's bride: dramatic cantata to the words by Karel Jaromír Erben: op. 69 [Svatební košile, 1885] – 2012

DVOŘÁK, Václav (1921–2008)

Eine tschechische Biografie [Čím to je, že jste tak klidný?, 2008] – 2010

ERBEN, Eva (1930–)

Mich hat man vergessen: Erinnerungen eines jüdischen Mädchens [Ima sapri li, at hajit šam, čes. vyd. Vyprávěj, mámo, jak to bylo, 1994, rozšířené vyd. Sen, 2001] – 1996 (2×), 1998, 1999, 2000, 2002, 2003, 2005, 2008, 2009, 2010, 2012, 2013, 2015, 2017, 2020

ERBEN, Karel Jaromír (1811–1870)

Ein Blumenstrauss mit tschechischer Poesie in deutschen Versen [výběr z: Kytice z básní Karla Jaromíra Erbena, 1853] – 2011

Kytice = Der Blumenstrauß [Kytice z básní Karla Jaromíra Erbena, 1853] – 2011

Märchen [Pohádky, 1993] – 1994, 1996, 2001

Die schönsten Böhmisches Märchen – 2003

Štědrý den; Vodník: melodramy = Der Heilige Abend; Der Wassermann: Melodramen = Christmas eve; The Water sprite: melodramas – 2003

Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen – 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2017, 2019, 2020

ERBEN, Václav (1930–2003)

Maternas letzte Rolle [Poslední pád mistra Materny, 1987] – 1991

ERET, Alexander Oswald (1968–)

Básně české a deutsche Geschichten – 2005

Guten Abend, Abendland! – 1999

Manfred läuft Amok: die Physiologie einer Verzweiflungstat: im Namen von Garnichts – 2006

Vergiß die Träume nicht!: Gedichte und Erzählungen = Nezapomeň na sny!: básně a povídaní – 1997, 1999, 2000

Zufällige Begegnungen und weitere Geschichten, die das Leben schrieb – 2001

EYER, Zdeněk (1936–)

Mythen und Sagen über Untertagebau in Stříbro/Mies [Mýty a báje stříbrského podzemí, 2008] – 2008

FAHRNER, Martin (1964–)

Die Hand in der Luft: Roman [Steiner aneb Co jsme dělali, 2001] – 2006

FAKTOR, Jan (1951–)

Georgs Sorgen um die Vergangenheit, oder; Im Reich des heiligen Hodensack-Bimbams von Prag: Roman [čes. vyd. Jiříkovy starosti o minulost, 2015] – 2010 (3×), 2011

Georgs Versuche an einem Gedicht und andere positive Texte aus dem Dichtergarten des Grauens – 1989, 1990

Henry's Jupitergestik in der Blutlache Nr. 3 und andere positive Texte aus Georgs Besudelungs- und Selbstbesudelungs-kabinett: Texte, Manifeste, Stücke und ein Bericht – 1991

Körpertexte: [Sonderdruck anlässlich der Verleihung des Kranichsteiner Literaturpreises 1993 an Jan Faktor] – 1993

Die Leute trinken zuviel, kommen gleich mit Flaschen an oder melden sich gar nicht oder Georgs Abschiede und Atempausen nach dem verhinderten Werdegang zum Arrogator eines Literaturstosstrupps: Körpertexte, Sprechtexte, Essays – 1995

Schornstein: Roman – 2006, 2011

FANTLOVÁ, Zdenka (1922–)

„In der Ruhe liegt die Kraft“, sagte mein Vater [Klid je síla, řek' tatínek, 1996] – 1999, 2002

FENDRYCH, Martin (1957–)

Kotlino úst = Mundhöhle – 2000

FENYKOVÁ, Šárka (1978–)

Das grosse bunte Buch vom Fliegen: mit und ohne Federn [Všechno lítá, co peří má i nemá, 2018] – 2020

FIBICH, Ondřej (1954–)

Co vyprávěl Slavník – 2012

Pasovské elegie = Passauer Elegien – 1998

Vom Schatz des alten Böhmerwaldes: Sagen und Geistergeschichten aus dem Land zwischen Osseer und Libin – 2012

FIBICH, Zdeněk (1850–1900)

Eine Nacht auf Karstein: op. 26 [Noc na Karlštejně, 1886] – 2004

Štědrý den; Vodník: melodramy = Der Heilige Abend; Der Wassermann: Melodramen = Christmas eve; The Water sprite: melodramas – 2003

FILIP, Ota (1930–2018)

Das andere Weihnachten: mährische Geschichten – 2004

Das Café an der Straße zum Friedhof: Roman [Cesta ke hřbitovu, 1968] – 2015 (2×)

Café Slavia: Roman [Café Slavia, 1985, čes. vyd. Kavárna Slavia, 1993] – 2001

...doch die Märchen sprechen deutsch: Geschichten aus Böhmen – 1996

Die Himmelfahrt des Lojzek aus Schlesisch Ostrau: Roman [Die Himmelfahrt des

Lojzek aus Schlesisch Ostrau, 1973, čes. vyd. Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 1. díl, 1974] – 2015 (2×)

Mein Prag – 1992

Das Russenhaus: Roman um Wassily Kandinsky und Gabriele Münter [čes. vyd. 77 obrazů z ruského domu, 2005] – 2005, 2007 (3×), 2008 (3×), 2009 (2×), 2010 (3×)

Die Sehnsucht nach Procida: Roman [Die Sehnsucht nach Procida, 1988] – 1992
Der siebente Lebenslauf: autobiographischer Roman [zkrác. vyd. Sedmý životopis, 2000] – 2001
Die stillen Toten unterm Klee: Wiedersehen mit Böhmen – 1992, 1997
Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren [Tomatendiebe in Aserbajdschan und andere Satiren, 1981] – 2015 (2×)
Verspätete Abrechnungen – 2012
Žweikämpfe: Roman [Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, 2. díl, 1974] – 2015 (2×)

FISCHER, Jan (1960–)
Verschwendener Böhmerwald [Zmizelá Šumava, 2015] – 2016

FISCHER, Václav (1926–2013)
Bunter Rätselreigen – 1991

FISCHEROVÁ, Daniela (1948–)
Fern und nah: Erzählungen [Prst, který se nikdy nedotkne, 1995] – 2002, 2003
Prinzessin T. = (Princezna T.) [Princezna T., 1987] – 1990

FISCHEROVÁ, Sylva (1963–)
Europa ein Thonet-Stuhl, Amerika ein rechter Winkel: ein poetischer Roadtrip durch die Neue Welt [Evropa je jako židle Thonet, Amerika je pravý úhel, 2012] – 2018
Die Weltuhr: Gedichte [Světový orloj, 2017] – 2019

FISCHL, Viktor viz DAGAN, Avigdor

FLUSSER, Vilém (1920–1991)
Angenommen: eine Szenenfolge – 1989, 2000
Bodenlos: eine philosophische Autobiographie [čes. vyd. Bezedno, 1998] – 1992, 1999
Brasilien oder die Suche nach dem neuen Menschen: für eine Phänomenologie der Unterentwicklung – 1994
Briefe an Alex Bloch – 2000
Dinge und Undinge: Phänomenologische Skizzen – 1993, 1997, 2000, 2006, 2011
Einhundert Zitate – 2020
Für eine Philosophie der Fotografie [Für eine Philosophie der Fotografie, 1983, čes. vyd. Za filosofii fotografie, 1994] – 1989, 1991, 1992, 1994, 1997, 1999, 2000, 2006, 2011, 2018
Die Geschichte des Teufels [čes. vyd. Příběh ďábla, 1997] – 1993, 1996, 2006
Gesten: Versuch einer Phänomenologie – 1991, 1993, 1994, 1995, 1997
Ins Universum der technischen Bilder [Ins Universum der technischen Bilder, 1985, čes. vyd. Do universa technických obrazů, 2001] – 1989, 1990, 1992, 1996, 2000, 2018

Jude sein: Essays, Briefe, Fiktionen – 1995, 2000, 2014
Kommunikologie – 1996, 1998, 2000, 2003, 2007
Kommunikologie weiter denken: die „Bochumer Vorlesungen“ – 2009
Lob der Oberflächlichkeit: für eine Phänomenologie der Medien – 1993, 1995
Medienkultur – 1997, 1998, 1999, 2002, 2005, 2008
Nachgeschichten: Essays, Vorträge, Glossen [čes. vyd. Postdějiny, 2018] – 1990, 1993, 1997
Die Revolution der Bilder: der Flusser-Reader zu Kommunikation, Medien und Design – 1995, 1996
Die Schrift: hat Schreiben Zukunft? [Die Schrift, 1987] – 1989, 1990, 1992 (3×), 1993, 2002
Standpunkte: Texte zur Fotografie – 1998
Vampyroteuthis infernalis: eine Abhandlung samt Befund des Institut Scientifique de Recherche Paranaturaliste [Vampyroteuthis infernalis, 1987] – 1993, 2002, 2018
Vogelflüge: Essays zu Natur und Kultur – 2000
Vom Stand der Dinge: eine kleine Philosophie des Design – 1993, 1997, 2019
Vom Subjekt zum Projekt; Menschwerdung [čes. vyd. Od subjektu k projektu, 2020] – 1994, 1998
Vom Zweifel – 2006
Von der Freiheit des Migranten: Einsprüche gegen den Nationalismus – 1994, 2000, 2007, 2013
Žwiegespräche: Interviews 1967–1991 – 1996

FOGLAR, Jaroslav (1907–1999)
Die Jungs vom Biberfluß [Hoši od Bobří řeky, 1937] – 1991

FORMAN, Miloš (1932–2018)
Goyas Geister: Roman [Les fantômes de Goya, 2006, čes. vyd. Goyovy přízraky, 2006] – 2007
Rückblende: Erinnerungen [Co já vím: autobiografie Miloše Formana, 1994, přel. z angl. verze Turnaround: A Memoir, 1994] – 1994, 1997

FORMÁNEK, Josef (1969–)
Die Wahrheit sagen: brutaler Roman über die Liebe zum Leben [Mluviti pravdu, 2008] – 2015, 2016

FRANKOVÁ, Hermína (1928–)
Hamster im Nachthemd [Jak řídit inženýra Křečka, 1989] – 1989
Ein Versteck für Paul: Roman [Vendula aneb Francouzština pro pokročilé, 1981] – 2003

FRIDRICH, Radek (1968–)
Krah krah [Krooa krooa, 2011] – 2019
Linie S1 – 2019

Nebožky = Selige – 2011

Řeč mrtvejš: textové varianty = Die Totenrede: Textvarianten – 2001

Šrakakel = Der Schreckliche – 2005

FRIESOVÁ, Jana Renée (1927–)

Festung meiner Jugend: eine Familie unter den nationalsozialistischen Rassengesetzen
[Pevnost mého mládí, 1997] – 2004

FRITTA, Bedřich (1906–1944)

Für Tommy zum dritten Geburtstag in Theresienstadt – 2015

FRÝBA, Libor (1958–)

10 Krumauer Märchen [10 krumlovských pohádek, 2013] – 2014

FRYNTA, Emanuel (1923–1975)

Europäische Heldensagen [Meč a píseň, 1970] – 1991

FUCIMANOVÁ, Milena (1944–)

Schmerzstrauch: poetische Prosa und Gedichte – 1997

FUČÍK, Julius (1903–1943)

Eine Reise nach München: Juli 1934 [Cesta do Mnichova, 2011] – 2018

*Eine Reise nach München: Juli 1934; [deutsche Erstveröffentlichung einer
wiederentdeckten Reportage]* [Cesta do Mnichova, 2011] – 2013

Reportage unter dem Strang geschrieben [Reportáž psaná na oprátce, 1945] – 2000

FUČÍKOVÁ, Renáta (1964–)

Die Bibel: Abbildungen und Geschichten aus dem Alten und Neuen Testament [Bible:
obrazy a vyprávění ze Starého a Nového zákona, 2009] – 2009

Biblische Geschichten aus dem Alten Testament [Vyprávění ze Starého zákona, 1996] –
1996

Biblische Geschichten aus dem Neuen Testament [Vyprávění z Nového zákona, 1997] –
1997

Franz Kafka: ein Mensch seiner und unserer Zeit [Franz Kafka: člověk své i naší doby,
2017] – 2017

Jan Amos Komenský – Comenius: his life in pictures = Leben in Bildern – 2008

Karl IV. [Karel IV., 2005] – 2005

FUKS, Ladislav (1923–1994)

Herr Theodor Mundstock: Roman [Pan Theodor Mundstock, 1963] – 1990

Reise ins gelobte Land: Roman [Cesta do zaslíbené země in: Smrt morčete, 1969] –
1990

FÜRNBURG, Louis (1909–1957)

Die Begegnung in Weimar: Novelle [Die Begegnung in Weimar, 1952, čes. vyd.
Setkání ve Výmaru, 1972] – 1995

Lebenslied: ausgewählte Gedichte – 2009

Louis Fürnberg: [Gedichte] – 1989

Mozart-Novelle [Mozart-Novelle, 1947, čes. vyd. Amadé a Casanova, 1950] – 1989,
1991

Mozart-Novelle und Die Begegnung in Weimar [Mozart-Novelle, 1947, čes. vyd.
Amadé a Casanova, 1950; Die Begegnung in Weimar, 1952, čes. vyd. Setkání ve
Výmaru, 1972] – 2009

War ein Wintertag...: Gedichte – 1996

FUSEK, Katja (1968–)

Aus dem Schatten: Roman – 2017

Der Drachenbaum: Erzählungen – 2005

Mare blu: eine Liebesgeschichte mit Homer: Roman – 2011, 2012

Novemberfäden: Roman – 2002

Die stumme Erzählerin: Roman – 2006, 2007, 2011

GILLAR, Jaroslav (1942–)

*Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der Karlsbrücke: Bühnenroman
in zwei Teilen* [Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der
Karlsbrücke, 1983, čes. vyd. Josef Švejk a Josef K., dva osamělí chodci na
Karlově mostě, 1988] – 1992

GINZ, Petr (1928–1944)

Prager Tagebuch 1941–1942 [Deník mého bratra, 1941–1942, 2004] – 2006, 2007

GISSING, Vera (1928–)

*Heimkehr in die Fremde: die Geschichte der Rettung jüdischer Kinder aus der
Tschechoslowakei erzählt von einer Überlebenden* [Pearls of Childhood, 1988,
čes. vyd. Perličky dětství, 1992] – 1999

GLADYS [=ŠÍDOVÁ, Lenka] (1954–)

Modlitba pro jednu generaci = Gebet für eine Generation [Modlitba pro jednu generaci,
2010] – 2014

GLOCKNER, David (1971–)

Tomáš G. Masaryk – ein Sohn des Kaisers?: dieses Buch macht es wahrscheinlich [Císařův
prezident, 2015] – 2019

GOLDFLAM, Arnošt (1946–)

Die Platzanweiserin: Monodram [Biletářka, 1983] – 1990

Die Probe [Zkouška, 1989] – 1991

Die Probe; Das blaue Gesicht; Aus dem Leben von Fritzchen Hirschl: (Theaterstücke)
[Zkouška, 1989; Modrá tvář, 2001; Několik historek ze života Bédi Jelínka,
1996] – 1999

GOLDSTÜCKER, Eduard (1913–2000)

Prozesse: Erfahrungen eines Mitteleuropäers – 1989

Von der Stunde der Hoffnung zur Stunde des Nichts: Gespräche – 2009

GOTTHARDOVÁ, Lenka

Šemík a Horymír – 2004

GREENFIELD, Hana (1926–2014)

Von Kolin nach Jerusalem: Bruchstücke aus meinen Erinnerungen [Fragments of Memory, 1990, čes. vyd. Z Kolína do Jeruzaléma, 1992] – 1993

Von Kolin nach Jerusalem: Erinnerungen [Fragments of Memory, 1990, čes. vyd. Z Kolína do Jeruzaléma, 1992] – 1999

GRÖGEROVÁ, Bohumila (1921–2014)

Let let: im Flug der Jahre [zkrác. vyd. Let let, 1–3, 1993–1994] – 1994

Die Mühle [Mlýn in: Trojcestí, 1991] – 1991

Das windschiefe Tor [Branka z pantů, 1998] – 2003

GROSSMAN, Jan (1925–1993)

Zwei Studien über Kafka [Dvě studie o Kafkovi, 1990] – 1990

GRUBER, Václav (1953–)

Ich warte bis es dunkel ist: Liebe, Rache, Euthanasia [Počkám do tmy, 2002] – 2011

GRUŠA, Jiří (1938–2011)

Der 16. Fragebogen: Roman [Dotazník aneb Modlitba za jedno město a přítele, 1978] – 1991, 2014 (2×)

Als ich ein Feuilleton versprach: Handbuch des Dissens und Präsens; Essays, Gedanken und Interviews aus den Jahren 1964 bis 2004 – 2004

Der Babylonwald: Gedichte 1988 [čes. vyd. Les Babylon, 1998] – 1991

Básně – 2018

Beneš als Österreicher: ein Essay [Beneš jako Rakušan, 2011] – 2012, 2014 (2×)

Deutsche Gedichte – 2018

Dr. Kokeš – Meister der Jungfrau: Roman [Dr. Kokeš Mistr Panny, 1984] – 2016, 2017

Erzählungen, Dramen – 2016

Essays und Studien ab 1990 – 2017 (2×)

Essays und Studien bis 1989 – 2015

Gebrauchsanweisung für Tschechien [čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001] – 1999, 2000

Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag [pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001] – 2003, 2005, 2007, 2011

Das Gesicht – der Schriftsteller – der Fall: Vorlesungen über die Präntention der Dichter, die

Kompetenz und das Präsens als die Zeitform der Lyrik: Dresdner Poetikvorlesung 1999 [rozš. a přeprac. čes. vyd. Šťastný bezdomovec, 2003] – 2000

Glücklich heimatlos: Einblicke und Rückblicke eines tschechischen Nachbarn [čes. vyd. Šťastný bezdomovec, 2003] – 2002

Grušas Tschechien: Vormalis erschienen unter dem Titel: Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag [Gebrauchsanweisung für Tschechien und Prag, 2003, pův. vyd. Gebrauchsanweisung für Tschechien, 1999, čes. vyd. Česko: návod k použití, 2001] – 2019

Die Macht der Mächtigen oder die Macht der Machtlosen? = Moc mocných aneb Moc bezmocných? – 2006

Mimner, oder, Das Tier der Trauer: Roman [Mimner, oder, Das Tier der Trauer, 1986, čes. vyd. Mimner aneb Hra o smradocha, 1991] – 2015 (2×)

Prag: einst Stadt der Tschechen, Deutschen und Juden – 1993

Realismus als Sittlichkeit: Reden und Aufsätze aus vier Jahrzehnten – 2005

Reden und Gespräche – 2018

Tschechische Gedichte – 2017

Wandersteine: Gedichte [čes. vyd. Bludné kameny, 1998] – 1994

GRYGA, Pavel (1942–)

Pozdrav z Frýdlantu n. O. = Gruss aus Frýdlant n. O. – 2009

HÁJEK, Tomáš (1964–)

Sechs Einblicke in die Angst [Šest pohledů do úzkosti, 1992] – 1993

HÁJÍČEK, Jiří (1967–)

Dann blühen die Gräser [výběr z: Vzpomínky na jednu vesnickou tanečnicu, 2014] – 2018

Der Regenstab: Roman [Dešťová hůl, 2016] – 2019

Skizze von zwei Mädchen: (Bleistift auf Papier) [Skica dvou dívek, 2018] – 2018

HAK, Pavel (1962–)

Trans: Roman [Trans, 2006] – 2008

HAKL, Emil (1958–)

Acht Tage bis Montag: Roman [Skutečná událost, 2013] – 2014 (2×)

Kiras Version: Roman [Umina verze, 2016] – 2019 (2×)

Regeln des lächerlichen Benehmens: Roman [Pravidla směšného chování, 2010] – 2013

Treffpunkt Pinguinhaus: Spaziergänge mit dem Vater: Novelle [O rodičích a dětech, 2002] – 2010

HALAS, František (1901–1949)

Die alten Frauen [Staré ženy, 1935] – 1999

Ā. Čapek – 2001

Töt ich den Schatten der krächzt: Gedichte – 2011

HALÍK, Tomáš (1948–)

All meine Wege sind DIR vertraut: von der Untergrundkirche ins Labyrinth der Freiheit [Co je bez chvění, není pevné, 2002] – 2014 (2×), 2018 (2×)

Berühre die Wunden: über Leid, Vertrauen und die Kunst der Verwandlung [Dotkni se ran, 2008] – 2013, 2014, 2015, 2017, 2019

Geduld mit Gott: Leidenschaft und Geduld in Zeiten des Glaubens und des Unglaubens [Die Geschichte von Zachäus heute] [Vzdáleným nablízku, 2007] – 2010 (2×), 2011 (3×)

Geduld mit Gott: die Geschichte von Zachäus heute [Vzdáleným nablízku, 2007] – 2012, 2013, 2014, 2016, 2017, 2019

Glaube und sein Bruder Zweifel – 2017 (2×)

Gott los werden?: wenn Glaube und Unglaube sich umarmen [čes. vyd. Svět bez Boha, 2017] – 2016, 2017

Gott los werden: warum der Glaube den Unglauben braucht [Gott los werden, 2016, čes vyd. Svět bez Boha, 2017] – 2019

Ich will, dass du bist: über den Gott der Liebe [Chci, abys byl, 2012] – 2015, 2016 (2×), 2019

Nachtgedanken eines Beichtvaters: Glaube in Zeiten der Ungewissheit [Noc zpovědníka, 2005] – 2012 (3×), 2013, 2014, 2017

Nicht ohne Hoffnung: Glaube im postoptimistischen Zeitalter [Stromu zbývá naděje, 2009] – 2014

Starker Wein, nicht lauwarmes Wasser: Impulse für einen Glauben, der Zukunft hat – 2018

Theater für Engel: das Leben als religiöses Experiment [Divadlo pro anděly, 2010] – 2019 (2×)

HALMAY, Petr (1958–)

Schlusslichter: Gedichte [Koncová světla, 2005] – 2009

HANÁČKOVÁ, Pavla

Kinder dieser Welt [Jak bydlí děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How Children Live around the World; Jaké svátky slaví děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How Children Celebrate Holidays around the World] – 2019

Schau, das ist mein Zuhause! Tiere im Garten: mit tollen Pop-up-Effekten [Kde bydlí zvířátka na naší zahradě, 2017, přel. z angl. verze Animal Homes in the Garden] – 2019

Schau, das ist mein Zuhause! Tiere im Wald: mit tollen Pop-up Effekten [Kde bydlí zvířátka v lese, 2017, přel. z angl. verze Animal Homes in the Forest] – 2019

Tiere in Gefahr: so können wir ihnen helfen [Ohrožená zvířata aneb Jak jim můžeme pomoci, 2019, přel. z angl. verze Animals in Danger] – 2019

Warum Nilpferde nie allein sind: außergewöhnliche Freundschaften in der Natur [Nečekaná přátelství, 2017, přel. z angl. verze Unlikely Friendships in Nature] – 2018

Warum Pinguine nicht frieren: außergewöhnliche Lebenskünstler in der Natur [Proč není tučňákům zima aneb Jak se zvířata přizpůsobují prostředí, 2017, přel. z angl. verze Why Penguins Don't Get Cold] – 2019

HANIŠOVÁ, Viktorie (1980–)

Anežka: Roman [Anežka, 2015] – 2019

HANZELKA, Jiří (1920–2003)

Afrika um den Tatra [Afrika kolem Tatry, 1956] – 2002

Das grosse Wasser – Iguassú [Velké vody Iguazú, 1957] – 2003

Die Wüste besiegt [Přemožení pouště, 1954] – 2006

HARAŠTOVÁ, Helena (1987–)

Das Insektenhotel: willkommen liebe Bienen, Käfer und Glühwürmchen! [Hmyzí hotel, 2019, přel. z angl. verze A Bug Hotel] – 2020

Kinder dieser Welt [Jak bydlí děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How Children Live around the World; Jaké svátky slaví děti celého světa, 2016, přel. z angl. verze How Children Celebrate Holidays around the World] – 2019

HARTL, Pavel (1934–)

Konzert der Saison: zwölf tschechische Märchen [Koncert sezóny: tucet moderních českých pohádek, 1993] – 1993

HAŠEK, Jaroslav (1883–1923)

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 1 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 2 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 3 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 4 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 5 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 6 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk. 7 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2006

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweijk [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922] – 2020

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922] – 1999, 2005, 2013, 2015, 2017, 2018

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: der Krieg als Farce [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923] – 2015

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk (Großdruck) [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2019

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Großformat in großer Schrift [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922] – 2016

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Roman [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1922] – 1997, 2000, 2003, 2004 (2×), 2008, 2010, 2011

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: vollständige Ausgabe [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923] – 2015

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: vollständige deutsche Ausgabe mit vielen Illustrationen [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války] – 2018

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 1 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1. díl, 1921] – 1990, 1991, 1992, 1993, 1995, 1996, 1999, 2001, 2014

Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk. Bd. 2 [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1922] – 1990, 1992, 1993, 1994, 1996 (2×), 1999, 2002, 2011

Die Abenteuer des guten Soldaten Švejk im Weltkrieg [Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, 1921–1923] – 2014 (3×), 2015, 2016

Der Abstinenzlerabend und andere Humoresken – 2017 (2×)

Also sprach Schwejk...: die besten Aussprüche und Anekdoten aus dem Roman Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk von Jaroslav Haschek und Karl Vaněk [Tak pravil Josef Švejk: v šest večer po válce: známé i méně známé výroky dobrého vojáka Švejka... spolu s písněmi, jež zpíval... a s historkami z pražských hospod a z dějin Haškovy bohémy, 1994] – 1994

Die Ausrottung der Praktikanten der Speditionsfirma Kobkán: absurde Geschichten – 2015

Die Ausrottung der Praktikanten der Speditionsfirma Kobkán: Geschichten und kurze Texte – 2015

Die Beichte des Hochverrätters: Erzählungen – 1990

Der brave Soldat Schwejk: Gesamtausgabe des Originalmanuskripts [Dobrý voják Švejk] – 2019

Drei Mann und ein Hai und andere Erzählungen – 2018

Geschichte der Partei des gemäßigten Fortschritts im Rahmen des Gesetzes [výběr z: Politické a sociální dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona, 1963] – 2005

Das Hašek Lesebuch – 2008

Die kleine Schule des großen Humors [Škola humoru, 1949] – 2013

Lausige Geschichten: politische Satiren, Humoresken, anarchistische Feuilletons – 1992

Meine Beichte – 1990

Die Partei des maßvollen Fortschritts in den Grenzen der Gesetze [Politické a sociální dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona, 1963] – 1990

Die schönsten Geschichten – 2009

Schwejk liest Hašek: Geschichten von Jaroslav Hašek – 2000

Schwejkaden: Geschichten vom Autor des „Braven Soldaten Schwejk“ – 1989

Ein Silvester der Abstinenzler: Erzählungen – 1990

Der Urschwejk und anderes aus dem alten Europa und dem neuen Rußland – 1999

Verhaltensregeln für Prager Jungfrauen und andere humoristische Erzählungen – 2006

Das Weib als holdes Wesen: lehrreiche Beiträge zum Studium der Frauen in böhmischen Landen – 1995, 1996

HAVEL, Václav (1936–2011)

Am Anfang war das Wort: Texte von 1969 bis 1990 – 1990 (4×), 2018 (2×)

Angst vor der Freiheit: Reden des Staatspräsidenten – 1991, 2012

Briefe an Olga: Betrachtungen aus dem Gefängnis [Dopisy Olze, 1983] – 1989, 1990 (5×), 1991, 1993, 1995, 1997, 2018 (2×)

Familienabend: Tragödie in einem Akt [Rodinný večer in: Hry, 1999] – 2003

Fassen Sie sich bitte kurz: Gedanken und Erinnerungen zu Fragen von Karel Hviždala [Prosím stručně, 2006] – 2007 (2×), 2018 (2×)

Fernverhör: ein Gespräch mit Karel Hviždala [Dálkový výslech: rozhovor s Karlem Hviždala, 1986] – 1990, 1991

Fünfzehn Stimmungen [výběr z: Dopisy Olze, 1983] – 2011

Das Gartenfest; Die Benachrichtigung; Erschwerte Möglichkeit der Konzentration [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Ztížená možnost soustředění, 1968] – 1990

Das Gartenfest; Die Benachrichtigung: Zwei Dramen, Essays, Antikoden [Zahradní slavnost, 1963; Vyrozumění, 1965; Antikódy in: Protokoly, 1966] – 1989, 1990, 1991, 2003

Die Gauneroper; Das Berghotel; Erschwerte Möglichkeit der Konzentration; der Fehler: Theaterstücke [Die Gauneroper, 1974, čes. vyd. Žebrácká opera in: Hry 1970–1976, 1977; Das Berghotel, 1976, čes. vyd. Horský hotel in: Hry 1970–1976, 1977; Ztížená možnost soustředění, 1968; Der Fehler, 1983, čes. vyd. Chyba in: Hry, 1992] – 1990, 2001

Gewissen und Politik: Reden und Ansprachen 1984–1990 – 1990

Largo desolato: Schauspiel in sieben Bildern [Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985] – 1989, 1990

Die Macht der Mächtigen oder die Macht der Machtlosen? = Moc mocných aneb Moc bezmocných? – 2006

Moral in Zeiten der Globalisierung – 1998, 2018 (2×)

Die Pimpeln [Pižduchové in: Uzel pohádek, 1991] – 2001
Sommermeditationen [Letní přemítání, 1991] – 1992 (2×), 1994, 2018 (2×)
Václav Havel: Friedenspreis des Deutschen Buchhandels 1989: Ansprachen aus Anlaß der Verleihung – 1989
Vaněk-Trilogie (Audienz, Vernissage, Protest); Versuchung; Sanierung; Largo desolato [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988; Largo desolato, 1984, čes. vyd. Largo desolato, 1985] – 1990
Vaněk-Trilogie: Audienz, Vernissage, Protest; Versuchung; Sanierung: Theaterstücke [Audienz in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Audience in: Hry 1970–1976, 1977; Vernissage in: Audienz und Vernissage, 1976, čes. vyd. Vernisáž in: Hry 1970–1976, 1977; Protest, 1978, čes. vyd. Protest in: Hry, 1992; Pokoušení, 1986; Asanace, 1988] – 1989, 1990, 1991
Versuch, in der Wahrheit zu leben [Moc bezmocných, 1979] – 1989 (2×), 1990 (4×), 1993, 2000, 2018 (2×)
Von welcher Zukunft ich träume [výběr z: Letní přemítání, 1991] – 1992, 1996
HAVLÍČEK, Zbyněk (1922–1969)
Die dreiundsechzigste Art: Gedichte [Způsob šedesátý třetí, 1951] – 1998
HAVLÍČEK BOROVSÝ, Karel (1821–1856)
Karel Havlíček Borovský (1821–1856): Leben, Epigramme, Zeitungsartikel [Karel Havlíček Borovský (1821–1856): životopis, epigramy, novinové články, 2008] – 2011
Polemische Schriften – 2001
HECZKO, Stanislav (1929–2015)
Brücke der Liebe: mein Leben zwischen Ost und West [Most lásky: můj život mezi východem a západem, 2003] – 2006
HEJDA, Zbyněk (1930–2013)
Lady Feltham; Valse mélancolique [čes. samost. vyd. Lady Felthamová, 1992; Valse mélancolique, 1995] – 2002
HEJKALOVÁ, Markéta (1960–)
Der Zauberer aus Peking: Roman [Kouzelník z Peking, 2008] – 2012
HELPERT, Zdeněk (1946–)
Zwischen Himmel und Erde [Mezi nebem a zemí, 2015] – 2015
HENRYKOVÁ, Jitka [HENRYK, Jitka] (1921–2014)
Konzert für die linke Hand [Koncert pro levou ruku, 1999] – 2015

HERCÍKOVÁ, Iva (1935–2007)
Das Hündchen und der Honig [Jak štěňátko dostalo chuť na med in: O zvědavém štěňátku, 1970] – 2012, 2013
Das Hündchen und die Sonne [Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu in: O zvědavém štěňátku, 1970] – 2011
Vom neugierigen Hündchen [O zvědavém štěňátku, 1970] – 1993
Wie das Hündchen Junge haben wollte [Jak štěňátko chtělo malé pejsky in: O zvědavém štěňátku, 1970] – 2011
HEROLD, Petr
Pověsti a příběhy poutních míst Šluknovska = Sagen und Begebenheiten in Wallfahrtsstätten im Schluckenauer Gebiet – 2015
HEŘMÁNKOVÁ, Hana (1945–)
Drobotiny = Kleinigkeiten – 2016
HIRŠAL, Josef (1920–2003)
Böhmische Boheme: Dorfbubensong [Píseň mládí, 1991] – 1994
Let Let: im Flug der Jahre [zkrác. vyd. Let let, 1–3, 1993–1994] – 1994
Die Mühle [Mlýn in: Trojcestí, 1991] – 1991
HLAVÁČEK, Karel (1874–1898)
Spät gegen Morgen = Pozdě k ránu – 2021
HLOŽEK, Ondřej (1986–)
Trautes Heim [Trautes Heim čili Útulný domov, 2020] – 2020
HOBIZAL, František (1933–2001)
Das Tal Vogelsang: eine Novelle aus dem Böhmerwald der Jahre 1957–1959 [Údolí Vogelsang, 1999] – 2008
Wurzeln im Schreinerland: eine Böhmerwaldnovelle der Jahre 1945/46 [Schreinerské kořeny, 1996] – 2009
HODROVÁ, Daniela (1946–)
Città dolente. Teil 1, Das Wolschaner Reich: Totenroman [Trýznivé město: Podobojí, 1991] – 1992
Città dolente. Teil 2, Im Reich der Lüfte: lebende Bilder [Trýznivé město: Kukly, 1991] – 1994
Città dolente. Teil [3], Theta: Roman [Trýznivé město: Théta, 1992] – 1998
Ich sehe die Stadt... [Visite privée: Prague, 1991, čes. vyd. Město vidím..., 1992] – 2019
HOFMAN, Ota (1928–1989)
Die fantastischen Abenteuer des Pan Tau – 2009, 2012

Luzie, der Schrecken der Straße [Lucie, postrach ulice, 1984] – 1995, 2009, 2012
Neue Abenteuer von Pan Tau – 2009
Pan Tau [Pan Tau a tisíc zázraků, 1974] – 1994
Pan Tau [Pan Tau a tisíc zázraků, 1974] – 2011 (2×)
HOJDAR, Jaroslav (1933–)
Flucht vor dem Tod: die Hasenjagd überlebt [Útěk před smrtí, 2013] – 2018
HOLAN, Vladimír (1905–1980)
Epische Dichtungen. III, Nacht mit Hamlet und andere Poeme [Noc s Hamletem, 1964; et al.] – 2003
Lyrík. I, 1932–1937: Das Wehen; Der Bogen; Stein, kommst du... [Vanutí, 1932; Oblouk, 1934; Kameni, přicházíš..., 1937] – 2005
Lyrík. II, 1937–1954: Lärmschatten; Ohne Titel; Mozartiana: deutsch-tschechische Ausgabe [Záhřmotí, 1940; Bez názvu, 1963; Mozartiana, 1963] – 2012
Lyrík. V, 1949–1955: Wein; Angst; Schmerz: deutsch-tschechische Ausgabe [Vino in: Lamento, 1970, pův. in: Trialog, 1964; Strach in: Lamento, 1970, pův. in: Trialog, 1964; Bolest in: Lamento, 1970, pův. Bolest, 1965] – 2009
Lyrík. VI, 1961–1965: In den letzten Zügen: deutsch-tschechische Ausgabe [Na sotnách, 1967] – 2019
Lyrík. VII, 1966–1967: Dem Asklepios einen Hahn: deutsch-tschechische Ausgabe [Asklépiovi kohouta, 1970] – 2015
Lyrík. VIII, 1968–1971: Das Vorletzte [Předposlední in: Propast propasti, 1982] – 2018
Oblouk – der Bogen: zehn Gedichte; zum Jahreswechsel 1999/2000 – 2000
Schnee – 1997
HOLASOVÁ, Zuzana (1950–)
Biblische Geschichten aus dem Alten und Neuen Testament [Příběhy z Bible, 1991] – 1991
Meine kleine Thérèse: die Geschichte der heiligen Thérèse von Lisieux [Terezka, 2017] – 2017
HOLUB, Josef (1926–2010)
Bonifaz und der Räuber Knapp: Roman – 1996 (2×), 1999, 2009
Juksch Jonas und der Sommer in Holundria: Roman – 1998
Drei kleine Holub [čes. vyd. Z Holubova kapsáře, 2003] – 2002
Lausige Zeiten: Roman – 1997, 2000, 2004
Der rote Nepomuk: Roman [čes. vyd. Červený Nepomuk, 1998] – 1993 (2×), 1994, 1996, 1997, 1998, 2001, 2003, 2005
Der Rusländer – 2002
Schmuggler im Glück: Roman – 2001, 2002
Die Schmuggler von Rotzkalitz – 2001, 2003, 2018 (2×)

HOLUB, Miroslav (1923–1998)
Vom Ursprung der Dinge: Gedichte – 1991
HOLÝ, Jiří (1953–)
Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts – 2003
HOMOLKA, Jan
Egerer Sagen II. [Chebské pověsti II., 2001] – 2002
HONZÁK, František (1949–)
Vietnamesische Märchen – 1991
HONZÍK, Karel (1900–1966)
Aus dem Leben der Avantgarde: Erlebnisse eines Architekten [Ze života avantgardy, 1963] – 2019
HORÁČEK, Petr (1967–)
Erdbeeren sind rot [Strawberries are Red, 2001] – 2002
Greta Gans [Silly Suzy Goose, 2006, čes. vyd. Husa Líza, 2012] – 2007 (2×)
Kleiner blauer Pinguin [Blue Penguin, 2015, čes. vyd. Modrý tučňák, 2019] – 2016
Lieber Mond, lass die Sterne leuchten: [Gute-Nacht-Buch zum Zählen] [When the Moon Smiled, 2003] – 2004
Liese frisst Alles! [The Greedy Goat, 2016, čes. vyd. Nenažraná koza, 2019] – 2017
Die Maus sucht ein Haus [A New House for Mouse, 2004, čes. vyd. Nový domek pro myšku, 2012] – 2012, 2013, 2014, 2018
Pass auf, Greta Gans! [Look Out, Suzy Goose, 2008] – 2008 (2×)
Ein Tag mit Pauli Pinguin [Flip's Day, 2002] – 2003
Was ist schwarz und weiß? [What is Black and White?, 2001] – 2002
HORÁK, Jiří (1884–1975)
Der König und sein Narr und andere tschechische Volksmärchen [výběr z: Čarodějná mošna, 1958] – 1993
HORÁKOVÁ, Daňa (1947–)
101 Top Dogs: von verkannten Hunden bekannter Menschen und umgekehrt – 2015
Wie erkläre ich meinem Hund, dass er kein Mensch ist? – 2012, 2015
HORANSKÝ, Miloš (1932–)
Die Hände Goliaths [Ruce Goliášovy, 1990] – 2008
HORŇÁKOVÁ-CIVADE, Lenka [Civade, Lenka] (1971–)
Das weiße Feld: Roman [Giboulées de soleil, 2016, čes. vyd. Marie a Magdalény, 2017] – 2017 (2×)
HORNÍČEK, Miroslav (1918–2003)
Rosen und Pistolen: eine Gaunerkomödie [Tři Alberti a slečna Matylda, 1976] – 1997

HOSTOVSKÝ, Egon (1908–1973)

Drei Nächte [Tři noci, 1964] – 2016

Siebenmal in der Hauptrolle: Roman [Sedmkrát v hlavní úloze, 1942] – 2004

HRABAL, Bohumil (1914–1997)

Allzu laute Einsamkeit [Příliš hlučná samota, 1980] – 1997

Allzu laute Einsamkeit und andere Texte [Příliš hlučná samota, 1980] – 2003, 2004

Die Bafler: Erzählungen [výběr z: Pábitelé, 1964] – 1997

Ein Heft ungeteilter Aufmerksamkeit [Sešitek nerozlišujících pozorností in: Domácí úkoly z pilnosti, 1982] – 1997, 2016

Hochzeiten im Hause: ein Mädchenroman [Svatby v domě, 1987] – 1993, 1994, 1995

Hommage à Hrabal – 1989

Ich dachte an die goldenen Zeiten: Roman [Proluky, 1986] – 1999, 2000, 2007

Ich dachte an die goldenen Zeiten. 1 [Proluky, 1986] – 2000

Ich dachte an die goldenen Zeiten. 2 [Proluky, 1986] – 2000

Ich habe den englischen König bedient: Roman [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980] – 1990 (5×), 1992, 1994 (2×), 1995, 1997, 1998 (2×), 2003, 2007, 2008, 2014, 2015

Ich habe den englischen König bedient. 1 [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980] – 2007

Ich habe den englischen König bedient. 2 [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980] – 2007

Ich habe den englischen König bedient. 3 [Obsluhoval jsem anglického krále, pův. Jak jsem obsluhoval anglického krále, 1980] – 2007

Die Katze Autitschko: Erzählung [Autíčko in: Život bez smokingu, 1986] – 1992 (2×), 2000, 2001

Leben ohne Smoking [Život bez smokingu, 1986] – 1993, 1995

Lithographien – 1989

Moritäten und Legenden [Morytáty a legendy, 1968] – 1989

Reise nach Sondervorschrift, Zuglaufüberwacht: Erzählung [Ostře sledované vlaky, 1965] – 1994, 2016

Die Romane – 2008

Sanfte Barbaren [Něžný barbar, pův. Něžní barbaři, 1981] – 1992

Schizophrenes Evangelium [Schizofrenické evangelium in: Schizofrenické evangelium, 1990] – 1994

Schneeglöckchenfeste: Erzählungen [Slavnosti sněženek, 1978] – 1990, 2017, 2018

Schöntrauer [Krasosmutnění, 1979] – 1992

Die Schur: Erzählung [Postřižiny, 1976] – 1991, 1994, 1997

Das Städtchen am Wasser: in drei Büchern [Městečko u vody, 1982] – 1989

Das Städtchen am Wasser. Teil 1., Die Schur: Erzählung [Postřižiny, 1976] – 1989

Das Städtchen am Wasser. Teil 2., Schöntrauer [Krasosmutnění, 1979] – 1989

Das Städtchen am Wasser. Teil [3.], Harlekins Millionen: ein Märchen [Harlekýnovy milióny, 1981] – 1989

Das Städtchen, in dem die Zeit stehenblieb: Roman in Geschichten [Městečko, kde se zastavil čas, pův. Městečko, ve kterém se zastavil čas, 1978] – 1992, 1997

Tanzstunden für Erwachsene und Fortgeschrittene [Taneční hodiny pro starší a pokročilé, 1964] – 1989, 1993, 1994, 1995, 1997, 2000, 2005, 2016

Verkaufe Haus, in dem ich nicht mehr wohnen will: Roman in sieben Erzählungen [Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, 1965] – 1994, 1997

Wer ich bin [Kdo jsem, 1989] – 1998

Die Zauberflöte [výběr z: Kouzelná flétna, 1990] – 1990 (2×)

Ztracená ulička = Das verlorene Gässchen [Ztracená ulička, 1991] – 2016

HRABAL, Milan (1954–)

Gedichte – 2001, 2010

Eine schimmernde Wabe Glimmer: ausgewählte Gedichte – 2016

Wenn die Fische davonfliegen: Gedichte – 2019

HRABĚ, Václav (1940–1965)

Litanei vom endenden Morgen – 1994

HRONOVÁ, Jana (1930–)

Vybrané pověsti Budějovic a okolí = Auserwählte Sagen aus Budweis und Umgebung – 2001, 2009

HRUBEŠ, Josef (1944–)

Fremde in Prag [Cizinci v Praze, 1998] – 1998

HRUBEŠOVÁ, Eva (1947–)

Fremde in Prag [Cizinci v Praze, 1998] – 1998

HRUBÍN, František (1910–1971)

Kücken im Getreide [Kuřátko a obilí, 1953] – 1998

Das Küken im Kornfeld [Kuřátko a obilí, 1953] – 2009

Mittags hat der Schlehndorn Gäste: ein Bilderbuch mit Versen – 1989

HRUBÝ, Josef (1932–2017)

Aus den Augen in die Augen – 1996

Brudersprache: Gedichte = Bratrský jazyk: básně – 1991

Den Kopf voll Safran: Gedichte – 2006

Modř nebeská = Himmelsblau [Modř nebeská, 2009] – 2011

Mon cher Arcimboldo = Liebling Arcimboldo [Miláček Arcimboldo, 2007] – 2009

Die Netze: Gedichte [Sítě, 1996] – 1999

Die Sprache der Spiegel – 1999
Übergangszeit: Gedichte = Mezzastagione: poesie = Přechodný čas: básně – 2001
Unzeit in den Uhren – 1991

HRUŠKA, Emil (1958–)
Das Pferd am Fallschirm: Erzählungen aus dem tschechisch-deutschen Grenzland [My, hoši ze Sudet, 2005] – 2010, 2013

HRUŠKA, Petr (1964–)
Irgendwohin nach Haus – 2019
Jarek anrufen: Gedichte – 2008

HUDEČ, Petr (1979–)
Das Geheimnis des Lustgartens [Tajemství Libosadu, 2019] – 2019

HŮLOVÁ, Petra (1979–)
Buňka číslo = Zelle Nummer – 2016
Dreizimmerwohnung aus Plastik: Roman [Umělohmotný třípokoj, 2006] – 2013 (2×)
Endstation Taiga [Stanice Tajga, 2008] – 2010 (2×)
Kurzer Abriss meines Lebens in der mongolischen Steppe: Roman [Paměť mojí babičce, 2002] – 2007, 2010
Manches wird geschehen: Roman [Cirkus Les Mémoires, 2005] – 2008, 2009
Wo ihr nicht zu Hause seid: Reisegeschichten [Kde nejste doma: příběhy z cest, 2012] – 2012

HULPACH, Vladimír (1935–)
Die Abenteuer des kleinen Dinosauriers – 1993
Ahajute und der Wolkenfresser – 1995
Balkanmärchen – 1993
Deutsche Sagen aus Böhmen und Mähren – 1994 (2×)
Europäische Heldensagen [Meč a píseň, 1970] – 1991
Indianergeschichten [Indiánskou stezskou, 1997] – 1997
Indianermärchen [Co vyprávěl kalumet, 1966] – 1993
Kolumbus entdeckt Amerika: [zum 500. Jahrestag der Entdeckung Amerikas durch Christoph Kolumbus] [Objevení Ameriky, 1992] – 1992

HŮRKOVÁ, Klára (1962–)
Abziehbilder in der Luft: Gedichte – deutsch und tschechisch = Obtisky ve vzduchu: básně – německy a česky – 2009
Ausflüge und Aufenthalte: Gedichte – 2003
Fußspuren auf dem Wasser: Gedichte und Texte – 1998
Inseln und andere Skizzen: Erzählungen – 2019
Licht in der Manteltasche: Gedichte – 2020

Der offene Raum: Gedichte – deutsch und tschechisch = Otevřený prostor: básně – německy a česky – 2017
Stillstand der Gräser: neue Gedichte – 2008
Vor der Sonnenwende: Gedichte – 2002
Wende und Winkel: Gedichte – deutsch und tschechisch = Žměny a zákoutí: básně – německy a česky – 2012
Zeitschritte: Gedichte – deutsch und tschechisch = Časokroky: básně – německy a česky – 2015

HVÍŽĎALA, Karel (1941–)
Fernverhör: Ein Gespräch mit Karel Hviždala [Dálkový výslech: rozhovor s Karlem Hviždálou, 1986] – 1990, 1991

CHOVANEC, Jan (1934–)
Der Schwarze Janek [O černém Jankovi, 2003] – 2003

CHROBÁK, Ondřej (1975–)
Wie kommt die Kunst ins Museum? [Jak se dělá galerie, 2016] – 2017, 2018

CHUDOŽILOV, Petr (1943–)
Als Julia die Fledermaus fand – 1998
Auf dem Walfisch: Märchen [Na velrybě, 1990] – 1991
Charlotte von Huglfing [čes. vyd. Myší knížka, 2019] – 1996, 2002
Die Reise in den Sternenhimmel – 1992
Zu viele Engel: 19 absolut wahre Geschichten [Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013] – 1994, 1995, 1998 (2×), 1999
Zu viele Engel: Weihnachtsgeschichten [výběr z: Zu viele Engel, 1994, čes. vyd. Příliš mnoho andělů, 2013] – 2008
Das Wunder von Jasina: eine Weihnachtsgeschichte – 1999

CHVATÍK, Květoslav (1930–2012)
Die Fallen der Welt: der Romancier Milan Kundera [Svět románů Milana Kundery, 1994] – 1994, 1996

IVANOV, Miroslav (1929–1999)
Dvořák in Amerika: auf den Spuren eines großen Musikers [Novosvětská, 1984] – 1998
Der Henker von Prag: das Attentat auf Heydrich [Atentát na Reinharda Heydricha, 1979] – 1993, 2000

JÁGR, Miloslav (1927–1997)
Herrn Hábas achter Zwerg [Osmý trpaslík pana Háby, 1984] – 1989

JANÁČEK, Leoš (1854–1928)
„Aus einem Totenhaus“: Leoš Janáčeks letzte Oper – 2011
Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten [Z mrtvého domu, 1930] – 2011

Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten nach F. M. Dostojewskis „Aufzeichnungen aus einem Totenhaus“: op postumum: Textbuch [Z mrtvého domu, 1930] – 1992

Die frühen Schriften: 1884–1888; Grundlegung einer Musiktheorie – 2006

Jenufa: ihre Stieftochter: Oper in drei Akten: Brünner Fassung (1908) [Její pastorkyňa, 1908] – 2006

Jenufa: Její pastorkyňa: opera o třech jednáních: brněnská verze (1908) = Ihre Stieftochter: Oper in drei Akten [Její pastorkyňa, 1908] – 1993, 1996

Jenufa, její pastorkyňa: opera o třech jednáních podle dramatu z moravského venkovského života od Gabriely Preissové: klavírní výtah: brněnská verze (1908) = Jenufa, her stepdaughter = Jenufa, ihre Stieftochter [Její pastorkyňa, 1908] – 2003

Jenufa – Její pastorkyňa: brněnská verze (1908): libreto = Jenufa – Ihre Stieftochter: Brünner Fassung (1908): Textbuch [Její pastorkyňa, 1908] – 1997

Jenufa: Oper in drei Akten [Její pastorkyňa, 1908] – 2007

Káta Kabanova: opera o 3 jednáních podle A. N. Ostrowského „Bouře“ v překladu Vinc. Červinky = Katja Kabanowa: Oper in 3 Akten nach A. N. Ostrowskijs „Gewitter“ in der Übersetzung von Vinc. Červinka [Káta Kabanová, 1921] – 1993, 2010

Káta Kabanova: opera o 3 jednáních podle A. N. Ostrowského „Bouře“ v překladu Vinc. Červinky: libreto = Katja Kabanowa: Oper in 3 Akten nach A. N. Ostrowskijs „Gewitter“ in der Übersetzung von Vinc. Červinka: Textbuch [Káta Kabanová, 1921] – 1995

Káta Kabanova: opera o třech jednáních = Katja Kabanowa: Oper in drei Akten [Káta Kabanová, 1921] – 2012

Osud: tři obrazy románové od Fedory Bartošové = Fate: three novelesque tableaux by Fedora Bartošová = Schicksal: drei Roman-Szenen von Fedora Bartošová [Osud] – 2016

Osud: tři obrazy románové od Fedory Bartošové = Schicksal: drei Roman-Szenen von Fedora Bartošová = Fate: three novel-like scenes by Fedora Bartošová [Osud] – 2014

Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních = Das schlaue Fuchslein: Oper in drei Akten = The cunning little vixen: opera in three acts [Příhody lišky Bystroušky, 1924] – 2010

Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních na libreto Leoše Janáčka podle prózy Rudolfa Těsnohlídka = Das schlaue Fuchslein: Oper in drei Akten = The cunning little vixen: opera in three acts [Příhody lišky Bystroušky, 1924] – 2010

Příhody lišky Bystroušky: opera o třech jednáních podle prózy Rudolfa Těsnohlídka = The Cunning little vixen: opera in three acts after the story by Rudolf Těsnohlídek = Das schlaue Fuchslein: Oper in drei Akten nach der Geschichte von Rudolf Těsnohlídek [Příhody lišky Bystroušky, 1924] – 2020

Die Sache Makropulos: Oper nach der gleichnamigen Komödie von Karel Čapek: Textbuch [Věc Makropulos, 1926] – 1989

Die Sache Makropulos: Oper nach der Komödie von K. Čapek: Textbuch [Věc Makropulos, 1926] – 1990

Die Sache Makropulos (Věc Makropulos): Oper in drei Akten nach der gleichnamigen Komödie von Karel Čapek [Věc Makropulos, 1926] – 2014

Smetana – Dvořák – Janáček: Musikerbriefe – 2003, 2004

Šárka: opera o třech jednáních = Oper in drei Akten = opera in three acts [Šárka, 1925] – 2000

Thema con variazioni: Briefwechsel mit seiner Frau Zdenka und seiner Tochter Olga [Thema con variazioni: korespondence s manželkou Zdeňkou a dcerou Olgou, 2007] – 2009

Věc Makropulos: opera o třech jednáních = Die Sache Makropulos: Oper in drei Akten = The Makropulos affair: opera in three acts [Věc Makropulos, 1926] – 2014

Věc Makropulos: opera ve třech jednáních podle komedie Karla Čapka: brněnská verze = The Makropulos affair: opera in three acts after a comedy by Karel Čapek: Brno version = Die Sache Makropulos: Oper in drei Akten nach der Komödie von Karel Čapek [Věc Makropulos, 1926] – 2019

Vollständige Harmonielehre [Úplná nauka o harmonii, 1912] – 2011

Z mrtvého domu = Aus einem Totenhaus: Oper in drei Akten nach F. M. Dostojewskis „Aufzeichnungen aus einem Totenhaus“ [Z mrtvého domu, 1930] – 2004

JANOUC, František (1902–1965)

Selbst der Teufel würde erröten: Briefe meines Vaters aus der Hölle von Auschwitz und aus dem KZ am Loiblpass [Sám ďábel by se rděl: otcovy dopisy z nacistických koncentráků, 2003] – 2006

JANOUC, Katerina (1964–)

Bevor ich auf die Welt kam: wie Babys entstehen [Så blev jag till, 2004, čes. vyd. Jak jsem přišel na svět, 2006] – 2005

Greta und Bazilla [Ingrid och bassiluskan, 2007, čes. vyd. Ivanka je nemocná, 2010] – 2008

Greta will baden [Ingrid vill bada, 2007, čes. vyd. Ivanka se sama myje, 2010] – 2007, 2015

Greta will ganz viele Pflaster [Ingrid har plåster, 2006, čes. vyd. Ivanka lepší náplasti, 2010] – 2006, 2015

Gute Besserung, Greta [Ingrid och bassiluskan, 2007, čes. vyd. Ivanka je nemocná, 2010] – 2015

Schlaf schön, Greta [Ingrid ska sova, 2008] – 2009, 2015

JAROMÍR 99 [=ŠVEJDÍK, Jaromír] (1963–)

Alois Nebel [Alois Nebel, 2006] – 2012 (2×), 2013, 2019

Alois Nebel – Leben nach Fahrplan [Alois Nebel – Na trati, 2008] – 2013, 2015

- Tschechenkrieg* [Zatím dobrý, 2004] – 2019
Žátopek [Žátopek: ...když nemůžeš, tak přidej!, 2016] – 2016
- JEDLIČKA, Josef** (1927–1990)
Blut ist kein Wasser: Roman [Krev není voda, 1991] – 2002
- JENČÍK, Joe** (1893–1945)
Anita Berber: Studie [Anita Berberová, 1930] – 2014
- JESENSKÁ, Milena** (1896–1944)
Alles ist Leben: Feuilletons und Reportagen 1919–1939 [Alles ist Leben, 1984] – 1990, 1996, 1999, 2008
 „Ich hätte zu antworten tage- und nächtelang“: *die Briefe von Milena* [čes. rozš. vyd. Dopisy Mileny Jesenské, 1998] – 1996, 1999, 2005
Prager Hinterhöfe im Frühling: Feuilletons und Reportagen 1919–1939 – 2020
- JEŽKOVÁ, Alena** (1966–)
22 böhmische Legenden [výběr z: 55 českých legend z hradů, zámků a měst, 2007] – 2007
77 Prager Legenden [77 pražských legend, 2006] – 2006
Der böhmische Himmel [České nebe, 2012] – 2012
Karl IV. [Karel IV., 2005] – 2005
- JÍLEK, Zdeněk** (1936–2004)
Der kleine Matzi [Budulínek, 1992] – 1992
- JIRÁSEK, Alois** (1851–1930)
Böhmens alte Sagen [Staré pověsti české, 1894] – 2006
Chodische Freiheitskämpfer [Psohlavci, 1886] – 2009
Chodische Freiheitskämpfer: Historisches Gemälde [Psohlavci, 1886] – 2011, 2012
- JIRÁSEK, Jan** (1955–)
Pinocchio im Zirkus: ein Musical [Pinokio v cirkuse, 2008] – 2008
- JIROTKA, Zdeněk** (1911–2003)
Saturnin [Saturnin, 1942] – 2007
- JIROUS, Ivan Martin** (1944–2011)
Ivan Martin Jirous: Leben, Werk, Zeit – 2013
- JÍŠOVÁ, Božena** viz KUKLOVÁ-JÍŠOVÁ, Božena
- JOHN, Radek** (1954–)
Memento [Memento, 1986] – 1989
- JULIŠ, Emil** (1920–2006)
Landschaft meines Gesangs: Dichtung 1956–1996 – 2007
- Undine* – 2006
Zone = Žóna [výbor z: Blížíme se ohni, 1988] – 2020
- KABEŠ, Petr** (1941–2005)
Das Brockengespenst: ausgewählte Gedichte – 1995
- KAINAR, Josef** (1917–1971)
Beim Friseur wird viel erzählt [Posmíval se konipásek, 1985] – 2009
- KAISER, Daniel** (1971–)
Václav Havel: der Präsident, 1990–2003 [Prezident, 2014] – 2017
- KALFAŘ, Jaroslav** (1988–)
Eine kurze Geschichte der böhmischen Raumfahrt: Roman [Spaceman of Bohemia, 2017, čes. vyd. Kosmonaut z Čech, 2017] – 2017 (2×)
- KAMENÍČEK, Jan** (1955–)
Du kannst mein Angesicht nicht schauen – 2009
- KANTOREK, Pavel** (1942–2017)
Das Buch für die Katz und nicht nur für sie [Knížka pro kočku a nejen pro ni, 1990] – 1990
- KANTŮRKOVÁ, Eva** (1930–)
Freundinnen aus dem Haus der Traurigkeit: Roman [Přítelkyně z domu smutku, 1984] – 2003, 2005
- KAPRÁLOVÁ, Dora** (1975–)
Berliner Notizbuch [Berlínský zápisník, 2016] – 2018
Inseln: einundzwanzig Erzählungen [Ostrovky, 2019] – 2021
- KARAFIÁT, Jan** (1846–1929)
Die Käferchen: eine Geschichte für große und kleine Kinder [Broučci, 1876] – 1994, 1999, 2001
- KARÁSEK, Svatopluk** (1942–)
Der durchnässte Pfarrer: ein fröhlich-ernster Lebenslauf Prag-Zürich retour: [Gespräche mit Štěpán Hájek und Michal Plzák] [Vino tvé výborné, 1998] – 2000
- KARBUSICKÝ, Vladimír** (1925–2002)
Jüdische Anekdoten aus Prag – 1993
- KAREN, Jiří** (1920–2000)
Briefe aus dem Reich: [Briefe, Aufzeichnungen, Gedichte vom Totaleinsatz in Deutschland 1942–1945] [Dopisy z Rajchu: úryvky z básní, dopisů a deníkových záznamů z nuceného nasazení 1942–1945, 2006] – 2006
Ein kleines Licht im Dunkeln – 2000

KAROUS, Antonín (1946–)
Ziegelsplitt, so rot wie Blut [Antuka má barvu krve, 1987] – 1990

KASÁČEK, Miroslav (1950–)
Und trotzdem bleiben sie uns nah: das Leben und der Märtyrertod der Priester Jan Bula und Václav Drbola aus Babice [A přece budu blízko: život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babice, 2016] – 2019

KAŠPAR, Oldřich (1952–)
Märchen der Azteken [čes. vyd. Děti Opeřeného hada, 1996] – 1995

KATALPA, Jakuba (1979–)
Die Deutschen: Geographie eines Verlustes [Němci: geografické ztráty, 2012] – 2015

KAUTMAN, František (1927–2016)
Die Welt Franz Kafkas [Svět Franze Kafky, 1990] – 1996

KAVKOVÁ, Marie (1921–2000)
Rumänische Märchen [čes. zkrác. vyd. Pohádky z beránčího kožíšku, 1985] – 1989

KINCL, Jaromír (1930–)
Das Schilfmännlein und der Teich [Rákosníček a rybník, 1998] – 2000

KINTZL, Emil (1934–)
Verschwendener Böhmerwald [Zmizelá Šumava, 2015] – 2016

KLÁROVÁ, Barbora (1983–)
Tippo und Fleck [Překlep a Škraloup, 2016] – 2018

KLAUS, Václav (1941–)
Blauer Planet in grünen Fesseln: was ist bedroht: Klima oder Freiheit? [Modrá, nikoli zelená planeta, 2007] – 2007

KLEČEK, Franz
Aus meinen dreissigjährigen Erinnerungen als Prager Kleinseitner Fiaker [Z třicetiletých vzpomínek pražského malostranského fiakristy, 1914] – 1996

KLEINOVÁ, Pavla
Autos: 3D Pop-up [Báječný svět aut, 2012] – 2013
Flugzeuge: 3D Pop-up [Báječný svět letadel, 2012] – 2013
Schiffe: 3D Pop-up – 2013

KLÍMA, Ivan (1931–)
Ivan Klíma: Himmel und Hölle liegen nah beieinander [Rozhovor v Praze, 1990] – 1991
Liebe und Müll: Roman [Láska a smetí, 1988] – 1991, 1995 (2×), 2005
Liebende für eine Nacht, Liebende für einen Tag: Erzählungen [Milenci na jednu noc, 1964; Milenci na jeden den, 1970] – 1990, 1993, 1994, 1996

Liebesgespräche [Milostné rozhovory, 1995] – 2002, 2005
Ein Liebessommer: Roman [Ein Liebessommer, 1973, čes. vyd. Milostné léto, 1979] – 1992, 1997, 2004
Meine ersten Lieben: Erzählungen [Moje první lásky, 1985] – 1997
Richter in eigener Sache: Roman [Soudce z milosti, 1986] – 1997
Stunde der Stille: Roman [Hodina ticha, 1963] – 2012
Warten auf Dunkelheit, Warten auf Licht [Čekání na tmou, čekání na světlo, 1993] – 1995, 2000

KLÍMA, Ladislav (1878–1928)
Die Gespenstersuche – 2001
Postmortalien – 1993

KLIMENT, Alexandr (1929–2017)
Menschen in einem Pferd: eine Gegenwartsfarce in drei Bildern – 1991

KLIMEŠ, Jan (1980–)
Am Bahnhof: was ist hier los?; 3 Bücher in einem! – 2013
Am Flughafen: was ist hier los?; 3 Bücher in einem! – 2013
Das sagemumwobene Prag [Praha v legendách, 2016] – 2016

KLOSTERMANN, Karel (1848–1923)
Aus der Welt der Waldeinsamkeiten: ein Roman aus dem Böhmerwald [Ze světa lesních samot, 1894] – 1993
Aus der Welt der Waldeinsamkeiten: Roman [Ze světa lesních samot, 1894] – 2005
Ausgestoßen: ein Roman aus Südböhmen [Vypovězen, 1914] – 2009
Böhmerwaldskizzen [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925] – 1996, 2001, 2018 (2×)
Čaroděj ve Vlčím dole = Der Hexer in der Wolfsschlucht = Le sorcier de la Maison des loups [Čaroděj ve Vlčím dole in: Odyssea soudního sluhu, 1910] – 2008
Dopisy Bettyně = Briefe an Betty – 1995
Dvě gardy = Zwei Garden: velká bitka u Štěkně L. P. 1848 [Dvě gardy in: Pošumavské rapsodie, 1908] – 2004
Die Erben des Böhmerwald-Paradieses [Kam spějí děti, 1901] – 2002
Faustins Geschichten aus dem Böhmerwald – 2003
Ein gastliches Haus = Hostiný dům [Hostinný dům, 1899?] – 2010
Die Glasmacher [Skláři, 1896] – 2007
Dem Glück hinterher: ein Roman aus dem alten Wien [Za štěstím, 1895] – 2015
Heiteres und Trauriges aus dem Böhmerwald, oder, der „Böhmerwaldskizzen“ 2. Teil [výběr z: Böhmerwaldskizzen, 1890, čes. zkrác. vyd. Ze Šumavy, 1925] – 1997, 2004
Der Herr Professor [Pan profesor in: Z dobrého srdce, 1909] – 1999

Der Hühnerkrieg: Erzählungen aus dem Böhmerwald [Pošumavské rapsodie, 1908; et al.] – 2013

Im Böhmerwaldparadies [V ráji šumavském, 1892/1893] – 2005, 2019

Im Herzen des Böhmerwaldes: „Faustins“ Erzählungen [výběr z: V srdci šumavských hvozdů, 1896; et al.] – 2018

Jugenderinnerungen. 1., Im Paradies der Kindheit [V ráji dětství in: Červánky mého mládí, 1926] – 2011

Med. Dr. Josef Klostermann: (1814–1875): Leben eines Arztes im Böhmerwald – 2017

Meine Erinnerungen an die Jungenzeit [Vzpomínky na Šumavu, 2006, pův. Červánky mého mládí, 1926] – 2014

Na cestě k domovu = Auf dem Weg nach Hause [Na cestě k domovu in: Urvané listy, 1908] – 2008

Na cestě k domovu = Auf dem Weg nach Hause = En route pour la maison [Na cestě k domovu in: Urvané listy, 1908] – 2003

Die Odyssee des Gerichtsdieners Mastílek = Odyssea soudního sluhu [Odyssea soudního sluhu, 1910] – 2009

Der Sohn des Freirichters: Böhmerwald-Geschichten: aus dem Sammelband „V srdci šumavských hvozdů“ [výběr z: V srdci šumavských hvozdů, 1896] – 1998

Unsere Kinderfrau Sabina = Naše chůva Sabina – 2008

Der vollendete Kavalier das Drama von Ludwigsthal; [eine düstere Familiengeschichte der Spiegelglasfabrikanten – Familie Abele in Ludwigsthal] [Dokonalý kavalír, 1922] – 2009

KOCÍ, Irena (1974–)

Die Winterwelt der Tiere [Zima ve světě zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wild Animals in the Winter World] – 2019

KOCOUREK, Vítězslav (1920–1995)

Homers Ilias [L'Iliade, 1993] – 1996

Homers Odyssee [Homérova Odysseia, 1981] – 1996

KOČÍ, Marta (1945–2020)

Das freche kleine Schwein [Das freche kleine Schwein, 1981] – 1989, 1993

Christl Müllers Kätzchen – 1991

Jakob und Lisa: ein Bilderbuch [Jakob und Lisa, 1973] – 1998

Max und Mimi: eine Geschichte – 1992

Der Tétzi [Der Tetzi, 1987] – 1990

KOČKA, Miloš (1910–2010)

Vinzenz Priessnitz: ein Lebensroman [Prameny živé vody, 1987] – 1999

KODET, Vojtěch (1956–)

Pfingstnovene [Svatodušní novéna, 1999] – 2000

KOENIGSMARK, Alex (1944–2013)

Katharina von der goldenen Bucht: Kurzroman [Kateřina ze zlaté zátoky in: Všechny pánské historky, 1996] – 2006

KOHN, Pavel (1929–2017)

Kolikrát přešel mrak = Wie oft ist die dunkle Wolke über uns Hinweggezogen: aus den Jugendjahren 1945–1949 [Kolikrát přešel mrak, 2012] – 2019

Mein Leben gehört nicht mir: der Weg des Přemysl Pitter [Můj život nepatří mně: čtení o Přemyslu Pitrovi, 1995] – 2019

Mein Leben gehört nicht mir: über Persönlichkeit und Werk des Humanisten Přemysl Pitter [Můj život nepatří mně: čtení o Přemyslu Pitrovi, 1995] – 2000

Schlösser der Hoffnung: die geretteten Kinder des Přemysl Pitter erinnern sich [Kolik naděje má smrt, 2000] – 2001, 2016

KOHNOVÁ, Věra (1929–1942)

Deník Věry Kohnové = The Diary of Věra Kohnová = Das Tagebuch der Věra Kohnová – 2006

KOHOUT, Pavel (1928–)

August August, August: eine Zirkusvorstellung: Theaterstücke [August August, august, 1967] – 2015

Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs [Aus dem Tagebuch eines Konterrevolutionärs, 1969, čes. vyd. Z deníku kontrarevolucionáře, 1997] – 1990, 2015

Aus den Tagebüchern eines Europäers – 2019 (2×)

Die Einfälle der heiligen Klara: Roman [Die Einfälle der Heiligen Klara, 1980, čes. vyd. Nápady svaté Kláry, 1981] – 1990, 2015

Ende der großen Ferien: Roman [čes. vyd. Konec velkých prázdnin, 1996] – 1990, 1991, 1992, 1993 (2×), 1999, 2015

Der Fremde und die Schöne Frau: Roman [Cizinec a krásná paní, 2009] – 2011, 2016

Die Henkerin [Die Henkerin, 1978, čes. vyd. Katyně, 1980] – 1989, 1993, 2015

Ich schneie: Roman [Ich schneie, 1992, čes. vyd. Sněžím, 1993] – 1992, 1994, 2016

Die kluge Amsel [Říkali mu Frkos, 2000, c1963] – 2000, 2003

Die lange Welle hinterm Kiel: Roman [Ta dlouhá vlna za kýlem..., 2000] – 2000, 2002, 2011 (2×)

Mein tolles Leben mit Hitler, Stalin und Havel: Erlebnisse – Erkenntnisse [To byl můj život??, 2005–2006] – 2010, 2017

Meine Frau und ihr Mann: eine Beichte [čes. vyd. Ten žena a ta muž, 1999] – 1998, 2015

Reise um die Erde in 80 Tagen: nach dem Roman von Jules Verne [Cesta kolem světa za 80 dní, 1962] – 1994

Die Schlinge: Roman [Smyčka, 2008] – 2009, 2016
Sternstunde der Mörder: Roman [Hvězdná hodina vrahů, 1995] – 1995, 1997 (3×), 2015
Tango mortale: Roman [Tango mortale, 2012] – 2015 (2×), 2016
Tanz- und Liebestunde: eine deutsche Romanze [Hodina tance a lásky, 1989] – 1989 (2×), 1991, 2015
Weißbuch in Sachen Adam Juráček: Professor für Leibeserziehung und Zeichnen an der Pädagogischen Lehranstalt in K. kontra Sir Isaac Newton, Professor für Physik an der Universität Cambridge [Weißbuch in Sachen Adam Juráček, 1970, čes. vyd. Bílá kniha o kauze Adam Juráček, 1991, pův. Bílá kniha ve věci Adama Juráčka, 1978] – 1996
Wo der Hund begraben liegt: Roman [Wo der Hund begraben liegt, 1987, čes. vyd. Kde je zakopán pes, 1987] – 1990, 1991, 1992, 1997, 2015

KOLÁŘ, Jiří (1914–2002)
Gebrauchsanweisung = Návod k upotřebení [Návod k upotřebení, 1969] – 2019
Jiří Kolář 1914–2002: Collagen – 2013
Lithographien – 1989

KOLÁŘ, Josef (1905–1983)
Kater Schnurr mit den blauen Augen [Z deníku kocoura Modročka, 1965] – 1989, 1991, 1998 (2×), 2003 (3×), 2010

KOLMAČKA, Pavel (1962–)
Du sahst, es gibt dich = Viděl jsi, že jsi [Viděl jsi, že jsi, 1998] – 2001

KOLMAN, Ivan (1950–)
Von Prag nach Compostela [Cesta do Compostely, 1999] – 2000
Der Weg nach Rom: eine Ökumene zu Fuß [Cesta do Říma, 2002] – 2007

KOMÁREK, Stanislav (1958–)
Kaplans Traum: Roman [Opšlstisova nadace, 2002] – 2005, 2017 (2×)
Das schwarze Häuschen: Roman [Černý domeček, 2004] – 2010

KOMENSKÝ, Jan Amos (1592–1670)
Allerleuchtung: (Panaugia) [Panaugia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1657, čes. vyd. Panaugia in: Obecná porada o nápravě věcí lidských, 1992] – 2002
Allermahnung (Pannuthesia) [Pannuthesia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1666, čes. vyd. Pannuthesia in: Obecná porada o nápravě věcí lidských, 1992] – 2001
Allverbesserung (Panorthosia) [Panorthosia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1666, čes. vyd. Všenáprava (panorthosie), 1950] – 1998

Allweisheit: Schriften zur Reform der Wissenschaften, der Bildung und des gesellschaftlichen Lebens: Jubiläumausgabe – 1992
Angelus Pacis = Friedensengel [Angelus pacis, 1667, čes. vyd. Anděl míru in: Angelus Pacis, 1926] – 1993
Antisozinianische Schriften: Deutsche Erstübersetzung – 2008
Ausgewählte Werke. II, 1 und 2, Biographisches, Trostschriften, Theologie und Predigtkunst – 2001
Ausgewählte Werke. III, Das Programm der „emendatio rerum humanarum“ – 2001
Comenius der Pädagoge – 2004, 2005
Comenius der Politiker – 2004
Das einzig Notwendige = Unum necessarium [Unum necessarium, 1668, čes. vyd. Jedno potřebné, 1879] – 1998
Der Engel des Friedens [Angelus pacis, 1667, čes. vyd. Anděl míru in: Angelus pacis, 1926] – 1992
Große Didaktik [Didactica magna in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Velká didaktika, 1883] – 1992, 1993, 2000, 2007, 2018
Joh. Amos Comenii Die Welt im Bild: das ist: aller hauptsächlichen Gegenstände und Lebenstätigkeiten Bebilderung & Benamung [Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazích] – 2011 (2×), 2012 (2×), 2017
Das Labyrinth der Welt und das Paradies des Herzens [Labyrinth světa a ráj srdce, 1663, c1631] – 2007
Labyrinth der Welt und Paradies des Herzens [Labyrinth světa a ráj srdce, 1663, c1631] – 1992
Das Labyrinth der Welt: und andere Meisterstücke [Labyrinth světa a ráj srdce, 1663, c1631; et al.] – 2004
Leben, Werk und Wirken: Autobiographische Texte und Notizen – 1992
Mahnrufe des Elias = Clamores Eliae: (Auswahl) [Clamores Eliae, 1977, čes. vyd. Křiky Eliášovy, 1992] – 1996
Die Mutterschule [Informatorium školy mateřské, 1630] – 1997
Oratio de cultura ingeniorum = Rede über geistige Bildung [De cultura ingeniorum oratio in: Opera didactica omnia, 1657, čes. vyd. Řeč o vzdělání ducha] – 2017 (2×)
Orbis pictus = Die Welt in Bildern [Orbis sensualium pictus, 1883, c1658, čes. vyd. Svět v obrazích] – 2006
Orbis Pictus: Komenského svět v obrazech pro nejmenší: s obrázky Václava Sokola podle vydání z roku 1883 = Comenius' Welt in Bildern für die Jüngsten: mit Bildern von Václav Sokol nach der Ausgabe von 1883 [Orbis pictus: Svět v obrazích, 1883] – 2019
Orbis sensualium pictus [Orbis sensualium pictus, 1910, c1658, čes. vyd. Svět v obrazích] – 2014

Orbis sensualium pictus: Hoc est, omnium fundamentalium in mundo rerum et in vita actionum, pictura et nomenclatura = Die sichtbare Welt: Das ist aller vornemsten Welt-Dinge und Lebens-Verrichtungen Vorbildung und Benahmung [Orbis sensualium pictus, 1658, čes. vyd. Svět v obrazech] – 1991

Orbis sensualium pictus: Kunstmappe mit 10 Tafeln von je acht Kupferstichen der ersten englischen Ausgabe, London 1659 [Orbis sensualium pictus, 1659, c1658, čes. vyd. Svět v obrazech] – 1992

Pampaedia = Allerziehung [Pampaedia in: De rerum humanarum emendatione consultatio catholica, 1966, čes. vyd. Vševýchova (Pampaedia), 1948] – 1991, 2001

Panegyricus Carolo Gustavo = Lobrede an König Karl X. Gustav: lateinisch-deutsch [Panegyricus Carolo Gustavo, 1655, čes. vyd. Chvalozpěv na Karla Gustava in: Spisy historické a politické, 1972] – 1997

Pansophische Schriften: Lateinisch/Deutsch – 2008

Pforte der Dinge = Janua rerum [Janua rerum, 1951, c1643, čes. vyd. Brána věcí] – 1989, 2017

Vindicatio famae et conscientiae = Schutzschrift zur Verteidigung von Ruf und Gewissen: lateinisch-deutsch [Vindicatio famae et conscientiae, 1659] – 1994

Der Weg des Lichts = Via lucis [Via lucis, 1668, čes. vyd. Cesta světla, 1961] – 1997, 2013

Wiederholte Ansprache an Baron Wolzogen: mit einem Kommentar und einer Einführung in der antisozinianische Kontroverse des Comenius [Iteratus ad Baronem Wolzogenium sermo] – 2002

KONČINSKÝ, Tomáš (1978–)

Tippo und Fleck [Překlep a Škraloup, 2016] – 2018

KONEČNÝ, Jaromír [KONECNY, Jaromir] (1956–)

Ein Bolzplatz für alle – 2019

#Datendetektive. 1, Roboter in Gefahr – 2020

#Datendetektive. 2, Voll gefälscht – 2020

Doktorspiele – 2009 (2×), 2011, 2018 (2×)

Dönerröschen – 2013 (2×), 2014, 2019 (2×)

Du wächst für den Galgen: ein Roman in Geschichten – 2019 (2×)

Falsche Veilchen: Roman – 2015 (2×)

Fifi poppt den Elch – 2010

Das Geschlechtsleben der Emigranten – 2000

Haarscharf: Roman – 2015

Herz Slam – 2015 (2×)

Hip und Hop und Trauermarsch [čes. vyd. Hiphop a smuteční marš, 2008] – 2006, 2009

In Karin: Roman eines Geschlechterkampfes – 2004

Isarflirten: Roman – 2015

Ist das intelligent oder kann das weg? – 2020 (2×)

Jäger des verlorenen Glücks – 2007

Krumme Gurken – 2011, 2012, 2013, 2019 (2×)

Lachen, liken, lieben – 2019 (2×)

Mährische Rhapsodie: Roman [čes. vyd. Moravská rapsodie, 2008] – 1998

Die Rache der Radieschen – 2019

Sehnsucht: zwei zuckersüße Zeitreisen – 2007

Slam stories – 1998 (2×), 2003

Tatar mit Veilchen: Roman – 2011 (2×)

Tote Tulpen: Roman [Tote Tulpen, 2014, čes. vyd. Tuhej tulipán, 2017] – 2014 (2×), 2015

Das traurige Ende des Märchenkönigs und andere Sexgeschichten – 2002

Die unglaublichen Abenteuer des Migranten Němec – 2017 (2×)

Zurück nach Evropa: Erzählungen – 1996, 1998, 2001

KOPECKÁ, Věra (1951–)

Antologia pokoju = Antologie míru = Friedensbuch – 2018

KOPEČKOVÁ, Veronika (1977–)

Entdecke die Stadt: 6 Bücher in einem! [přel. z angl. verze Town] – 2013

Entdecke den Zoo: 6 Bücher in einem! [přel. z angl. verze Zoo] – 2013

KOREČEK, Ivan (1936–)

Bella mia fiamma, addio = Meine schöne Flamme, adieu: [durch Prag auf den Spuren von Mozart] [Bella mia fiamma, addio = Krásný můj plamení, sbohem, 2002] – 2002

KÖRNER, Vladimír (1939–)

Adelheid [Adelheid, 1967] – 2005

KORYČÁNEK, Rostislav (1972–)

Wie kommt die Kunst ins Museum? [Jak se dělá galerie, 2016] – 2017, 2018

KOSÍK, Karel (1926–2003)

Die Dialektik des Konkreten: eine Studie zur Problematik des Menschen und der Welt [Dialektika konkrétního, 1963] – 2016

KOSTA, Tomáš (1925–2016)

Vier Viertel Leben: die Biographie von Tomáš Kosta [Kosta, 2008] – 2014

KOT, Aleš (1986–)

The body = Der Körper [James Bond: The Body, 2018] – 2019

James Bond 007. Band 8, The body [James Bond: The Body, 2018] – 2019

Secret Avengers. 3, Wie man Flügel stutzt [Secret Avengers, 3, How to Ma.i.m a Mockingbird, 2014] – 2014

KOUBOVÁ, Věra (1953–)

Ž püllitrové pěny = Schaum aus der halben – 2019

KOUDELKA, Vladimír J. (1919–2003)

Meine liebe kleine Schwester...: Briefe von Pater Vladimír an Schwester Růžena [Milá sestřičko...: dopisy otce Vladimíra sestře Růženě, 2005] – 2005

KOUTNÁ, Alena

Vom Hündchen und Kätzchen: Wie sie Theater spielten und was am Nikolaustag geschah [O pejskovi a kočičce: Jak hráli divadlo a co bylo na Mikuláše, 2003] – 2003

KOVÁLYOVÁ, Heda [MARGOLIUS KOVÁLY, Heda] (1919–2010)

Eine Jüdin in Prag: unter dem Schatten von Hitler und Stalin [Na vlastní kůži, 1973, přel. z angl. verze Under a Cruel Star: A Life in Prague, 1941–1968, 1986] – 1992

KOZÁK, Roman (1965–)

Märchen für die Bimmelbahn [Pohádky ze šumavských lokálek, 1993?] – 2001

Märchen von der Dampfeisenbahn: Märchen für die Bimmelbahn aus dem Böhmerwald [Pohádky ze šumavských lokálek, 1993?] – 2005

Das Moldauherz und andere Sagen und Geschichten aus dem Böhmerwald [Srdce Vltavy, 1995] – 2006

KOŽÍK, František (1909–1997)

Der größte der Pierrots: Roman [Největší z Pierrotů, 1939] – 1991, 2017 (2×)

Der grösste der Pierrots: Roman [Největší z Pierrotů, 1939] – 1993

KOŽÍŠEK, Josef (1861–1933)

Die kranke Ameise [Polámal se mraveneček, 1993] – 2005

KRÁLÍK, Marcel

Am Wasser [Co se děje u vody, 2020, přel. z angl. verze At the Water] – 2020

In der Erde [Co se děje pod zemí, 2020, přel. z angl. verze Underground] – 2020

KRÁSNOHORSKÁ, Eliška (1847–1926)

Das Geheimnis [Tajemství, 1878] – 2012

KRATOCHVIL, Jiří (1940–)

Brünner Erzählungen [výběr z: Brněnské povídky, 2007] – 2009

Die Causa Neufundländer [výběr z: Lůžko je rozestlané, 2015] – 2018

Femme fatale: Roman [Femme fatale, 2010] – 2011

Gute Nacht, süße Träume: Roman [Dobrou noc, sladké sny, 2012] – 2015 (2×)

Inmitten der Nacht Gesang: Roman [Uprostřed nocí zpěv, 1992] – 1996

Die niederträchtige Boshaftigkeit des Seins: Roman [Jízlivá potměšilost žití, 2017] – 2019

Der traurige Gott: Roman [Truchlivý Bůh, 2000] – 2005

Unsterbliche Geschichte, oder, das Leben der Sonja Trotzki-Sammler, oder, Karneval: Roman [Nesmrtelný příběh aneb Život Soni Trocké-Sammlerové čili Román karneval, 1997] – 2000

Das Versprechen des Architekten [Slib: rekviem na padesátá léta, 2009] – 2010

KRATOCHVÍL, Miloš (1948–)

Der Maulwurf und die Formen [Krtek a tvary, 2012] – 2013

Was der Maulwurf alles erlebt – 2013

KRAUS, Ivan (1939–)

Bitte, sei nicht verrückt, Schätzchen: Kurzgeschichten [Prosím tě, neblázni!, 1978] – 1994

Bitte, sei nicht verrückt = Prosím tě, neblázni [Prosím tě, neblázni!, 1978] – 2009

Odpoledne s labutí = Nachmittag mit Schwan [výběr z: Prosím tě, neblázni!, 1978] – 2010

Das trocken an dir = To na tobě doschne [To na tobě doschne, 1976] – 2006

Das trocken an dir fertig: Szenen einer Familie [To na tobě doschne, 1976] – 2000

KREJCAROVÁ, Honza viz ČERNÁ, Jana

KRCHOVSKÝ, J. H. (1960–)

Jakoby: próza = Als ob: Prosa – 2020

Mumie auf Reisen: ein Epos und weitere Gedichte = Mumie na cestách: Epos a další básně [výběr z: Básně sebrané, 2010] – 2018

KRISEOVÁ, Eda (1940–)

Prag: einst Stadt der Tschechen, Deutschen und Juden – 1993

Václav Havel. Pbd. 1 [Václav Havel: životopis, 1991] – 1992

Václav Havel. Pbd. 2 [Václav Havel: životopis, 1991] – 1992

Václav Havel. Pbd. 3 [Václav Havel: životopis, 1991] – 1992

Václav Havel: Dichter und Präsident: die autorisierte Biografie [Václav Havel: životopis, 1991] – 1991, 1993

KŘIVANEC, Karel (1947–)

Fischen im Äschenparadies [Doberské lipanění, 2011] – 2019

KŘIVÁNEK, Rostislav (1959–)

Pověsti a příběhy poutních míst Šluknovska = Sagen und Begebenheiten in Wallfahrtsstätten im Schluckenauer Gebiet – 2015

KŠAJTOVÁ, Marie (1937–)

Was heißt hier zu klein? [Ze života rodiny Horáčkovy, 1995] – 1997

KUBAŠTA, Vojtěch (1914–1992)

Aschenbrödel [O Popelce, 1969] – 1990, 1991
Die Bremer Stadtmusikanten [Zvířátka a loupežníci, 1969] – 1990
Der Däumling [O Palečkovi, 1971] – 1990, 1991
Dornröschen [O Šípkové Růžence, 1968] – 1991
Der Froschkönig [Žabí král, 1970] – 1990, 1991
Der gestiefelte Kater [Kocour v botách] – 1991
Hänsel und Gretel [Perníková chaloupka, 1968] – 1990, 2019
Die kluge Bauerntochter [O chytré venkovance, 1969] – 1991
Die lustige Grille [Cvrček a mravenci] – 2009, 2012
Reise zum Mond: mit beweglichen Bildern – 1989
Rotkäppchen [O Červené karkulce, 1957] – 1990, 1991, 2019
Sagen aus aller Welt [Sagen aus aller Welt, 1981] – 1991
Schiffe: mit beweglichen Bildern – 1989
Schneewittchen [O Sněhurce, 1968] – 1991
Das tapfere Schneiderlein – 1990, 1991
Tischlein deck Dich [Stolečku, prostři se] – 1990, 1991
Der Wolf und die sieben Geisslein [Vlk a sedm kůzlátek, 1968] – 1991

KUBÁTOVÁ, Marie (1922–2013)

Rübezahl Märchen [Pohádky o Krakonošovi, 1994] – 1994
Rübezahls Zauberkräuter [Krakonošovo čarobejlí, 1998] – 1998

KUDRNOVÁ, Milada (1955–)

ABC der Tiere – 1994
Lustige Zahlen – 1994
Lustiges ABC – 1994
Wie spät ist es? – 1994

KUKLOVÁ-JÍŠOVÁ, Božena [JÍŠOVÁ, Božena] (1929–)

Stumme Schönheit: Erinnerungen an Frauen im tschechoslowakischen Gulag [Krásná nemá paní, 2002] – 2009

KUNDERA, Ludvík (1920–2010)

Altes Motiv: Gedicht [Starý motiv in: Ptaní, 1990] – 1996
Berlin [Berlín in: Konstantina, 1946] – 2000
Berlin – Konstantinopolis [výběr z: Konstantina, 1946] – 2020
Drohender Kompaß, RomanAnfang: zum 80. Geburtstag [výběr z: Výhružný kompas, 1944] – 2000
El do Ra Da (da): Gedichte, Erzählungen, Erinnerungen, Bilder – 2007
El do Ra Da (da): Sonderdruck zum 85. Geburtstag des Autors am 22. März 2005 [El do Ra Da (da), 1984] – 2006, 2010

Erinnerungen an Städte, Stätten, wo ich niemals war [Vzpomínky na města/místa, kde jsem nikdy nebyl in: Úhledná džungle, 1995] – 2004

Ludvík Kundera – 2008

Nortia: Gedichte – 1992

Quer durch Phantasien [Napříč Fantomázií, 1991] – 2020

Überwintern (1971–1989) – 2014

Vyvrácení stížností = Dementi einer Beschwerde: Auswahl von Gedichten aus den Jahren 1944–1990 [výběr z: Malé radosti, 1990] – 1994

KUNDERA, Milan (1929–)

Abschiedswalzer [La valse aux adieux, 1976, čes. vyd. Valčík na rozloučenou, 1979] – 1989 (3×), 1990 (2×), 1991, 1992, 1993, 1995 (4×), 1998, 1999, 2001, 2003, 2006, 2009, 2013

Eine Begegnung: Essays [Une rencontre, 2009] – 2011, 2013

Das Buch der lächerlichen Liebe [Směšné lásky, 1970] – 1989 (5×), 1990, 1991, 1992 (2×), 1993, 1995, 1996, 1997, 1999, 2001, 2004, 2008, 2011, 2013, 2018

Das Buch vom Lachen und Vergessen: Roman [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981] – 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1999, 2000, 2001 (2×), 2003 (2×), 2004, 2007, 2010, 2014

Das Buch vom Lachen und vom Vergessen [Le livre du rire et de l'oubli, 1978, čes. vyd. Kniha smíchu a zapomnění, 1981] – 1989 (3×), 1990

Das Fest der Bedeutungslosigkeit: Roman [La festa del l'insignificanza, 2013, přel. z franc. verze La fête de l'insignifiance, 2014, čes. vyd. Slavnost bezvýznamnosti, 2020] – 2015 (2×), 2016, 2017

Die Identität: Roman [L'identité, 1997] – 1998 (7×), 1999 (5×), 2000, 2001 (2×), 2002, 2004, 2006, 2007, 2008, 2013

Jacques und sein Herr: Hommage an Denis Diderot in drei Akten [Jacques et son maître: hommage à Denis Diderot en trois actes, 1981, čes. vyd. Jakub a jeho pán: pocta Denisi Diderotovi, 1992] – 2003, 2014

Die Kunst des Romans: Essay [L'art du roman, 1986] – 1989, 1992, 1994, 1996, 2007, 2010, 2014

Die Langsamkeit: Roman [La lenteur, 1994] – 1995 (3×), 1996 (3×), 1997, 1998 (2×), 1999, 2001, 2004, 2008, 2014

Das Leben ist anderswo: Roman [La vie est ailleurs, 1973, čes. vyd. Život je jinde, 1979] – 1989 (2×), 1990, 1991, 1992, 1994, 1995 (4×), 1996, 2000, 2001, 2003, 2006, 2009, 2015

Der Scherz: Roman [Žert, 1967] – 1989 (3×), 1990 (2×), 1991, 1992, 1993 (2×), 1994 (2×), 1998 (2×), 1999, 2002, 2004, 2007 (2×), 2013, 2020

Tomas und Teresa: [von Der unerträglichen Leichtigkeit der Liebe] [ukázka z: L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985] – 1996

Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins: Roman [L'insoutenable légèreté de l'être, 1984, čes. vyd. Nesnesitelná lehkost bytí, 1985] – 1989 (4×), 1990 (8×), 1991 (2×), 1992 (2×), 1993, 1994, 1995 (3×), 1996, 1997, 1998, 1999 (2×), 2000, 2001 (2×), 2002 (2×), 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 (2×), 2008 (2×), 2009 (2×), 2010, 2011, 2012 (2×), 2013 (3×), 2015, 2016, 2017, 2019, 2020

Die Unsterblichkeit: Roman [L'immortalité, 1990, čes. vyd. Nesmrtelnost, 1993] – 1990 (2×), 1991 (3×), 1992 (2×), 1993 (2×), 1994, 1996, 1997, 1998, 1999, 2001, 2002, 2004, 2009, 2012, 2014

Die Unwissenheit: Roman [La ignorancia, 2000, přel. z franc. verze L'ignorance, 2000, čes. vyd. Nevědění, 2021] – 2001 (5×), 2002 (2×), 2003, 2005, 2007 (2×), 2014

Verratene Vermächtnisse: Essay [Les testaments trahis, 1993] – 1994 (2×), 1996, 2001, 2005, 2014

Der Vorhang [Le rideau: essai en sept parties, 2005] – 2005, 2008, 2015

KURIŠ, Martin (1973–)

Don Giovanni [Don Giovanni, 2003] – 2003

KUŤÁK, Jaroslav [KUTAK, Jaroslav] (1956–)

Strafe muss sein: Kriminalroman [Území trestu, 2000] – 2001

Tod unter Par: Kriminalroman [Zločin na golfu, 2005] – 2008

KUTRA, Radoslav (1925–2020)

Aus dem Nachlass des Soldaten Raimund Kolmasch: ich und die Prominenz [Z pozůstalosti pétépáka Raimunda Kolmaše: já a prominent, 2005] – 2005

KVAPIL, Jaroslav (1868–1950)

Hermann Bahr – Jaroslav Kvapil: Briefe, Texte, Dokumente – 2007

Rusalka: lyrická pohádka o 3 dějstvích: kritické vydání podle skladatelova rukopisu = lyrische Märchen in 3 Aufzügen: kritische Ausgabe nach dem Manuskript des Komponisten = a lyric fairy-tale in 3 acts: critical edition based on the composer's manuscript: op. 114 [Rusalka, 1901] – 1992

Rusalka: lyrická pohádka o třech jednáních = lyrisches Märchen in drei Akten = lyrical fairytale in three acts: op. 114 [Rusalka, 1901] – 1991, 1996, 2002, 2006

Rusalka: lyrisches Märchen in drei Akten, Op. 114 [Rusalka, 1901] – 2010

LACIGOVÁ, Marie (1928–)

Prinz Bajaja [Princ Bajaja] – 1992

LADA, Josef (1887–1957)

Kater Mikesch: Auswahl [výběr z: Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934] – 1991, 1993, 1997

Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte [Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934] – 2003, 2004, 2008

Kater Mikesch: Geschichten vom Kater, der sprechen konnte [Kocour Mikeš, pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934] – 1990, 2011, 2013, 2014 (2×)

Kater Mikesch. Band 1., Geschichten vom Kater, der sprechen konnte [Mikeš, díl 1., pův. O Mikešovi: příběhy kocoura, který mluvil, 1934] – 1989 (2×), 1991, 1994 (2×)

Kater Mikesch. [Band 2.], Neue Geschichten vom Kater, der sprechen konnte [Mikeš, díl 2., pův. Do světa: O kocourku Mikešovi, kniha druhá, 1935] – 1990

Laufe, Käthe! [Utíkej, Káčo, utíkej, pův. Ku-Ku! Jen po mně vztáhněte ruku!, 1941] – 1997, 2000

Leicht mißratene Märchen [Nezbedné pohádky, 1946] – 1996

Unser Kater Stanislaus [Utíkej, Káčo, utíkej] – 2005

Waschek und Paschek [Říkadla] – 2005

LADOVÁ, Alena (1925–1992)

Unser Kater Stanislaus [Utíkej, Káčo, utíkej] – 2005

Waschek und Paschek [Říkadla] – 2005

LANGER, Jiří Mordechai [LANGER, Georg M.] (1894–1943)

Die Erotik der Kabbala [Die Erotik der Kabbala, 1923, čes. vyd. Erotika kabbaly, 1991] – 1989, 2006

Neun Tore: das Geheimnis der Chassidim [Devět bran, 1937] – 2004

Die neun Tore: Geheimnisse der Chassidim [Devět bran, 1937] – 2013 (2×)

LANGER, František (1888–1965)

Prager Legenden [Pražské legendy, 1996, c1956] – 1996

LAUB, Gabriel (1928–1998)

Dabeisein ist nicht alles: 62 Satiren [Dabeisein ist nicht alles, 1980] – 1989

Denken verdirbt den Charakter: alle Aphorismen [Denken verdirbt den Charakter, 1984, čes. vyd. Myšlení kazí charakter, 1991] – 1996

Doppelfinten [Doppelfinten, 1975] – 1992

Enthüllung des nackten Kaisers: Satiren [Enthüllung des nackten Kaisers, 1970] – 2018 (2×)

Gespräche mit dem Vogel: Satiren [Gespräche mit dem Vogel, 1984, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010] – 1995

„Gut siehst du aus“: *Alltag satirisch* – 1994, 1995

„Gut siehst du aus“: *Satiren* [„Gut siehst du aus“, 1994] – 1996

Je kleiner der Unterschied...: Satiren – 1995

Die Kunst des Lachens – 1997

Ein Lächeln zwischen den Zeilen: die schönsten Satiren – 1999

Man kann's auch positiv sehen – 1996

Mein lieber Mensch: Gespräche mit dem Vogel [Mein lieber Mensch, 1987, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010] – 1993

Mein lieber Mensch: neue Gespräche mit dem Vogel [Mein lieber Mensch, 1987, čes. vyd. Hovory s ptákem, 2010] – 1996
Schafft die Arbeit ab!: Satiren – 1994
Spielen Sie Detektiv!: ein literarisches Quiz für schlaue Leser [Spielen Sie Detektiv!, 1976] – 2018 (2×)
Unordnung ist das ganze Leben: Satiren – 1992, 1993, 1994
Urlaub muß sein: Satiren zur Freizeit [zkrác. vyd. Die Kunst des Sonnenbrands oder Urlaub muss sein!, 1988] – 1993, 1995

LAZAROVÁ, Zuzana (1986–)
Das eiserne Hemd: Lilith und andere Gedichte = Železná košile: Lilith a další básně [Železná košile, 2015] – 2019

LAZECKÝ, František (1905–1984)
Mozartiana = Mozartovská [Mozartovská in: Jenom vzlyk temnot, 1971] – 2013

LEGÁTOVÁ, Květa (1919–2012)
Die Leute von Želary [Želary, 2001] – 2005 (2×), 2011
Der Mann aus Želary: Novelle [Jozova Hanule, 2002] – 2004 (3×), 2005 (3×), 2006, 2007, 2008, 2009 (3×), 2010, 2012, 2015
Die Schwester [Sestra in: Pro každého nebe, 2003] – 2006

LEJSKOVÁ, Alena (1957–)
Vybrané pověsti Budějovic a okolí = Auserwählte Sagen aus Budweis und Umgebung – 2001, 2009

LHOTOVÁ, Dagmar (1929–)
365 spannende Geschichten: für jeden Tag des Jahres [čes. vyd. Pohádky, které přinesl vítr aneb Pohádkový rok: 365 příběhů a pohádek, 2007] – 1989
Der Weg nach Betlehem [Cesta k Betlému, 1991] – 1992

LINHART, Jiří
Urban Legends: düstere Legenden [Městské legendy, 2019, přel. z angl. verze Urban Legends] – 2020

LINHARTOVÁ, Věra (1938–)
Kaskaden [čes. vyd. Kaskády = Les cascades, 2002] – 1989

LISTOPAD, František (1921–2017)
Engelstufen [výbor z: Andělské schody, 2012] – 2016
Jahrmarkt; Böhmen [Jarmark in: První věty, 1996; Vzduch in: První věty, 1996] – 2008
Kaninchen [Králíci] – 2007
Terra é carvão e limões = Die Erde ist Kohle und Zitronen [výběr z: Soukromé západy slunce, 2012] – 2014
Tristan, oder, Der Verrat des Intellektuellen [Tristan čili Zrada vzdělance, 1954] – 2010

LOCKEROVÁ, Jiřina [LOCKEROVA, Jirina] (1957–)
Bauernhof-Tiere – 2002
Bekannte Bauernhoftiere – 1995
Junge Tiere – 2002
Liebste Tiere [Moje zvířátko, 1994] – 2002
Mein liebstes Tierbuch – 2005
Tierkinder und ihre Mütter – 1995
Tierkinder wachsen heran – 1995
Verspielte Tierbabys – 1995
Wir leben auf dem Bauernhof – 2006
Wir leben in Haus und Hof – 2006
Wir sind junge Tiere – 2006

LOMOVÁ, Lucie (1964–)
Goldene tschechische Märchen: [Comics nach Karel Jaromír Erben] [Zlaté české pohádky: [komiks podle Karla Jaromíra Erbena], 2008] – 2008, 2009
Die Wilden [Divoši, 2011] – 2020

LUDÍKOVÁ, Věra (1943–)
Malý básník = Der kleine Dichter = Malý básník – 2013

LUHANOVÁ, Hanka
Lali macht Yoga [Lali cvičí jógu, 2011] – 2014

LUKEŠOVÁ, Milena (1922–2008)
Der kleine Josef und die Fische [Jozífek a ryby, 1986] – 1989, 1991

LUSTIG, Arnošt (1926–2011)
Deine grünen Augen [Krásné zelené oči, 2000] – 2007
Finsternis wirft keine Schatten [Tma nemá stín, 1991] – 1994, 1997
Ein Gebet für Katharina Horowitzová: Roman [Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou, 1964] – 1991, 2006
O literatuře; Štěpán a Anna = Stephen and Anne = Stéphane et Anna – 2006
Die Ungeliebte: aus dem Tagebuch einer Siebzehnjährigen [Nemilovaná: z deníku sedmnáctileté Perly Sch., 1979] – 1989

LYSOHORSKY, Óndra (1905–1989)
Dort wo Karpaten an Sudeten rühren: lachische Gedichte – 1998
Lachische Poesie 1931–1976: in deutschen Übersetzungen und Nachdichtungen [Lašsko poezija 1931–1977, 1988] – 1989

MACOUREK, Miloš (1926–2002)
Hamster im Nachthemd [Jak řídit inženýra Křečka, 1989] – 1989

Jakob und seine 200 Großväter [Jakub a dvě stě dědečků in: Jakub a dvě stě dědečků, 1963] – 1992

Der Mach und die Schebestová in den Ferien [Mach a Šebestová na prázdninách, 1999, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1999

Der Mach und die Schebestová in der Schule [Mach a Šebestová ve škole, 1997, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1997

Der Mach und die Schebestová nach der Schule [Mach a Šebestová za školou, 1998, pův. in: Mach a Šebestová, 1982] – 1998

Sophie [Žofka, 1992] – 1992

MAHEN, Jiří (1882–1939)
Der Mond [Měsíc, 1920] – 2016

MÁCHA, Karel Hynek (1810–1836)
Briefe im Feuer = Dopisy v ohni – 2019
„Die Liebe ging mit mir...“: *Prosa, Poesie, Tagebücher* – 2000
Mai [Máj, 1836] – 2006, 2012
Mai = Máj [Máj, 1836] – 2020
Máj = Der Mai [Máj, 1836] – 2010
Máj = Mai [Máj, 1836] – 2006
Der Mai und Gedichte in Auswahl [Máj, 1836, et al.] – 2020

MACHÁČEK, Fridolín (1884–1954)
Pilsen, Theresienstadt, Flossenbürg: die Überlebensgeschichte eines tschechischen Intellektuellen [Plzeň, Terezín, Flossenbürg, 1946] – 2017 (2×)

MACHAR, Josef Svatopluk (1864–1942)
Rom: geschrieben 1906–1907 [Řím, 1907] – 2010

MACHOVEC, Milan (1925–2003)
Die Frage nach Gott als Frage nach dem Menschen – 1999, 2000
Heimat Indoeuropa: das Leben unserer Vorfahren aufgrund eines Vergleichs einzelner Sprachen [Indoevropané v pravlasti aneb Život našich předků podle porovnání jednotlivých jazyků, 2000] – 2002
Der Sinn menschlicher Existenz [Smysl lidské existence, 2002] – 2004

MALÝ, Miloš (1908–?)
Balkanmärchen – 1993
Von Zwergen und Riesen, Hexen und Zauberern – 1991

MALÝ, Radek (1977–)
Atlas bytostí = Atlas der Wesen und Geschöpfe – 2020
Franz Kafka: ein Mensch seiner und unserer Zeit [Franz Kafka: člověk své i naší doby, 2017] – 2017

MAŇÁK, Vratislav (1988–)
Heute scheint es, als wäre nichts geschehen: Roman [Rubikova kostka, 2016] – 2019
Der Mann in der Uhr, oder, Warum im Herbst die Zeit verstellt wird [Muž z hodin aneb Proč se na podzim mění čas, 2014] – 2018

MANN, Jindřich (1948–)
Prag, poste restante: eine unbekannte Geschichte der Familie Mann [čes. vyd. Poste restante, 2012] – 2007

MAREK, Jiří (1914–1994)
Tristan oder Von der Liebe: Roman [Tristan aneb o lásce, 1985] – 1990

MARGOLIUS KOVÁLY, Heda viz KOVÁLYOVÁ, Heda

MARKOVÁ, Marta (1947–)
Auf ins Wunderland!: das Leben der Alice Rühle-Gerstel – 2007, 2008
Auf Knopfdruck: Vienna Postwar Flair – 2018
Familienalbum: Erzählungen aus Mähren und Böhmen – 2011
Olga Havlová, oder, Über die Würde der Frauen: neun Porträts tschechischer Frauen: neuen Porträts tschechischer Frauen [Olga Havlová a ty druhé ženy ve vnitřní emigraci, 1996] – 1996
Unglück auf fast allen Seiten: Milena, Staša, Jarmila: Kafkas Elternrevolte und weibliche Rebellion – 2011

MASARYK, Tomáš Garrigue (1850–1937)
Das neue Europa: der slavische Standpunkt [Nová Evropa, 1920] – 1991, 2016
Polemiken und Essays zur russischen und europäischen Literatur- und Geistesgeschichte: Dostojevskij, von Puškin zu Gorkij, Musset, Byron, Goethe, Lenau – 1995
Russische Geistes- und Religionsgeschichte. Bd. 1, 2 [Rusko a Evropa] – 1992
Die Welt-Revolution: Erinnerungen u. Betrachtungen 1914–1918 [Světová revoluce, 1925] – 2017
Die Weltrevolution: Erinnerungen und Betrachtungen 1914–1918 [Světová revoluce, 1925] – 2008

MATOCHA, Pavel (1972–)
Der Vater meines besten Freundes schickte meinen Vater ins KZ: eine jüdische Biographie zwischen Deutschland, der Slowakei, Tschechien und den USA [Potíže s hrdiny, 2004] – 2007

MATOUŠ, Kryštof
Vom Ameisenferdinand und dem Käfer Tollpatsch: eine Bilderbuchgeschichte [Ferda a kino brouka Pytlíka, 1999] – 2000
Vom Ameisenferdinand und seinem Pferdchen: eine Bilderbuchgeschichte [Ferda a koník Chuchlík, 1998] – 1998
Vom Ameisenferdinand und seinen tapferen Freunden [Ferda mezi otrokáři, 1999] – 1999

MAZAL, Miloš (1981–)
Urban Legends: düstere Legenden [Městské legendy, 2019, přel. z angl. verze Urban Legends] – 2020

MELICHAROVÁ, Alena (1938–)
Ulrika [Ulrika, 2005] – 2015

MENZEL, Josef (1901–1975)
Mischa Kugelrund im Wald [Míša Kulička v rodném lese, 1939] – 1995, 1997

MĚRKA, Petr (1979–)
Van Gogh des 21. Jahrhunderts [Van Gogh 21. století, 2016] – 2016

MERTL, Věroslav (1929–2013)
Friedhof der Träume: Roman [Hřbitov snů, 2000] – 2002

MIKŠÍČEK, Petr (1977–)
Tváře Krušnohoří: podoby, příběhy a proměny regionu mezi Chebem a Ústím nad Labem = Gesichter des Erzgebirges: Bilder, Menschen, Wandlungen: ein Porträt der Region zwischen Eger und Aussig – 2009
Waldgang: ein Streifzug zwischen deutscher Vergangenheit und tschechischer Gegenwart [Sudetská pouť aneb Waldgang, 2005] – 2014

MILER, Kateřina (1960–)
Der Maulwurf im Frühling [Krtek a jaro, 2006] – 2007, 2010, 2013, 2015, 2016, 2018
Der Maulwurf im Herbst [Krtek a podzim, 2007] – 2007, 2010, 2012, 2017
Der Maulwurf im Sommer [Krtek a léto, 2006] – 2007, 2011, 2014
Der Maulwurf im Winter [Krtek a zima, 2007] – 2007, 2012, 2013, 2014, 2016
Der Maulwurf und der Fisch [Krtek a rybka, 2011] – 2013
Der Maulwurf und der Fisch [Krtek a rybka, 2012] – 2014
Mit dem Maulwurf durch die Woche [Krtkův týden, 2012] – 2013

MILER, Zdeněk (1921–2011)
Bei den wilden Tieren mit dem kleinen Maulwurf – 2018
Beim Friseur wird viel erzählt [Posmíval se konipásek, 1985] – 2009
Entweder oder: der Maulwurf und die Gegensätze [Krtek a rozdíly, 2010] – 2010
Das faule Mädchen: ein tschechisches Märchen [O líné holce] – 2010, 2020
Freunde sind das Allerbeste für den kleinen Maulwurf – 2018
Frühlingsfreuden mit dem kleinen Maulwurf – 2017
Geschichten von Kindern und Tieren [O dětech a zvířátkách, 1955] – 2009
Das große Maulwurf Wimmelbuch [čes. vyd. Hledej Krtka, 2012] – 2010, 2011, 2012, 2017
Hilf dem kleinen Maulwurf [Hledáme s Krtkem, 2014] – 2014
Hoch hinauf mit dem kleinen Maulwurf – 2018

Hündchen Bello [Moje štěně, 1983] – 2013
Das Hündchen und der Honig [Jak štěňátko dostalo chuť na med in: O zvědavém štěňátku, 1970] – 2012, 2013
Das Hündchen und die Sonne [Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu in: O zvědavém štěňátku, 1970] – 2011
Der kleine Maulwurf – 2019
Der kleine Maulwurf am Morgen – 2018
Der kleine Maulwurf und seine Abenteuer – 2002
Der kleine Maulwurf und seine Freunde – 2017
Kleiner Maulwurf ganz groß: das dicke Maulwurf Wimmelbuch [čes. vyd. Veselá kniha o malém Krtkovi, 2017] – 2017
Die kranke Ameise [Polámal se mraveneček, 1993] – 2005
Das Küken im Kornfeld [Kuřátko a obilí, 1953] – 2009
Die lustige Lokomotive [O veselé mašince, 1961] – 2005, 2011, 2015
Der Märchenopa erzählt [Pohádkový dědeček, 1958] – 2010
Der Maulwurf als Bäcker – 2002, 2008, 2009, 2011, 2012
Der Maulwurf als Gärtner – 2005, 2013
Der Maulwurf als Maler – 2002, 2013
Der Maulwurf am Abend – 2017
Der Maulwurf am Teich – 2015
Der Maulwurf auf Reisen – 2016
Der Maulwurf feiert Weihnachten [Krtek a Vánoce] – 2001, 2003, 2008, 2012, 2013
Das Maulwurf Freundschaftsbuch – 2004
Der Maulwurf hilft der Maus [Krtek a potopa] – 1990, 2002, 2003, 2008, 2009 (2×), 2011 (2×), 2012, 2013
Der Maulwurf hilft der Maus; Der Maulwurf und die Bären; Der Maulwurf rettet das Häschen [Krtek a potopa; Krtek a medvědi; Krtek a zajíček] – 2002
Der Maulwurf geht auf Reisen [Jak krtek cestoval, 1992] – 2003, 2008, 2010, 2011, 2013, 2015, 2018
Der Maulwurf geht auf Reisen [Jak krtek cestoval, 1992; et al.] – 1993, 1996, 1998, 2000
Der Maulwurf im Frühling [Krtek a jaro, 2006] – 2007, 2010, 2013, 2015, 2016, 2018
Der Maulwurf im Herbst [Krtek a podzim, 2007] – 2007, 2010, 2012, 2017
Der Maulwurf im siebten Himmel [Krtek v sedmém nebi, 1982] – 1991
Der Maulwurf im Sommer [Krtek a léto, 2006] – 2007, 2011, 2014
Der Maulwurf im Wald – 2015
Der Maulwurf im Winter [Krtek a zima, 2007] – 2007, 2012, 2013, 2014, 2016
Der Maulwurf im Winter [Krtek v zimě, 1998] – 1999, 2001
Der Maulwurf im Zoo [Krtek v ZOO] – 2002, 2009

Der Maulwurf in der Schule [Krtek jde do školy, 2002] – 2006
Der Maulwurf in der Stadt [Krtek ve městě, 1987] – 1991, 1997, 2012, 2017
Der Maulwurf macht Urlaub – 2018
Der Maulwurf nach dem Regen – 2012, 2015, 2018
Der Maulwurf rätselt, wie das ist [Krtek hádá, jak to je, 2007] – 2009
Das Maulwurf Reise Wimmelbuch [čes. vyd. Hledej Krtka na cestách, 2012] – 2010, 2012
Der Maulwurf reist ans Meer – 2012, 2016
Der Maulwurf rettet das Häschen [Krtek a zajíček] – 1990, 2002, 2003, 2004, 2007, 2009 (2×), 2011, 2012, 2013 (2×), 2016
Der Maulwurf spielt – 2019
Der Maulwurf und das ABC – 2006, 2011, 2013
Der Maulwurf und das Häschen [Krtek a zajíček] – 2001
Der Maulwurf und das Osterfest – 2017
Der Maulwurf und der Adler [Krtek a orel, 1996] – 1997
Der Maulwurf und der Fernseher [Krtek a televize, 2004] – 2004
Der Maulwurf und der Fisch [Krtek a rybka, 2011] – 2013
Der Maulwurf und der Fisch [Krtek a rybka, 2012] – 2014
Der Maulwurf und der grüne Stern [Krtek a zelená hvězda, 1998] – 2001, 2013
Der Maulwurf und der Gute Laune Tag – 2016
Der Maulwurf und der kleine Schneemann [Krtek a sněhulák] – 2001, 2002, 2003, 2008 (2×), 2009, 2010, 2012, 2013, 2016, 2017, 2019
Der Maulwurf und der Lutscher [Krtek a lízátko] – 2002
Der Maulwurf und der Regenschirm [Krtek a paraplíčko, 1991] – 2004, 2009
Der Maulwurf und die Bären [Krtek a medvědi] – 1990, 2002, 2003, 2004, 2007, 2008, 2010, 2011, 2012 (2×)
Der Maulwurf und die Berufe – 2015
Der Maulwurf und die Farben [Krtek a barvy, 2007] – 2008, 2013
Der Maulwurf und die Flimmerstunde – 2017
Der Maulwurf und die Formen [Krtek a tvary, 2012] – 2013
Der Maulwurf und die Hasenfamilie [Krtek a maminka, 2002] – 2002, 2008, 2013
Der Maulwurf und die Haustiere – 2014
Der Maulwurf und die Monate – 2015
Der Maulwurf und die Musikanten – 2016
Der Maulwurf und die Rakete [Krtek a raketa] – 2000, 2009, 2013
Der Maulwurf und die Tiere – 2016, 2020
Der Maulwurf und die Tiere [Krtek a zvířátka, 2006] – 2009, 2011
Der Maulwurf und die Tiere in Wald und Feld – 2016
Der Maulwurf und die Zahlen [Krtek a čísla, 2007] – 2008, 2010, 2013

Der Maulwurf und die Zauberkekeln – 2017
Der Maulwurf und die Zauberwörter [Krtek a kouzelná slovíčka, 2009] – 2010, 2011
Maulwurf und Maus feiern Weihnachten [Veselé Vánoce, 2004] – 2005, 2009, 2010, 2012, 2013, 2015, 2017
Der Maulwurf und sein kleines Auto [Krtek a autíčko] – 2009 (2×), 2012
Der Maulwurf und sein kleines Auto: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte [Krtek a autíčko] – 1996, 2000, 2004
Der Maulwurf und seine Helfer [Krtek a malí pomocníci, 2006] – 2009
Der Maulwurf und seine lustigen Musikanten – 2005
Maus und Maulwurf feiern Geburtstag [Narozeniny, 1992] – 2004, 2010, 2014
Mein erstes Herbarium mit dem kleinen Maulwurf [Krtkův herbář, 2016] – 2016
Mit dem Maulwurf durch die Woche [Krtkův týden, 2012] – 2013
Mit dem Maulwurf in Afrika – 2017
Mit dem Maulwurf um die Welt – 2018
Rechnen mit dem kleinen Maulwurf – 2017
Spielen mit dem kleinen Maulwurf – 2016
Der Tag des Maulwurfs [Krtkův den, 1991] – 2003, 2010, 2011, 2013, 2015
Unser Freund Maulwurf: lustige Bildgeschichten [Krtek kamarád, 2003] – 2004, 2013
Unterwegs mit dem kleinen Maulwurf – 2018
Der verloren gegangene König; Der Drache Barborák: zwei lustige Märchen [2 veselé pohádky, 2008, pův. Drak Barborák; Ztracený král Kulajda, 1974] – 2013
Vom Maulwurf und seinen Freunden: vergnügliche Bilderbuchgeschichten [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996] – 1998, 2002, 2011, 2014
Vom Maulwurf und seinen Freunden. Teil 1 [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996] – 2002
Vom Maulwurf und seinen Freunden. Teil 2 [Dětem Zdeněk Miler a Krtek, 1996] – 2002
Vom neugierigen Hündchen [O zvědavém štěňátku, 1970] – 1993
Vom reichsten Spatz der Welt [čes. vyd. O nejbohatším vrabci na světě, 2006, pův. O nenasytném vrabci in: Pohádový dědeček, 1958] – 2006
Was der Maulwurf alles erlebt – 2013
Was der Maulwurf alles kann – 2004
Weihnachten mit dem kleinen Maulwurf – 2016
Wie das Hündchen Junge haben wollte [Jak štěňátko chtělo malé pejsky in: O zvědavém štěňátku] – 2011
Wie der Maulwurf den kleinen Adler rettete [Krtek a orel, 1996] – 2011, 2014
Wie der Maulwurf des Mäuslein heilte [Jak krtek uzdravil myšku, 1993] – 2001, 2003, 2005, 2008, 2012
Wie der Maulwurf zu Hosen kam [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1990

Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 2003, 2004, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013 (2×), 2015, 2017
Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1995, 1998, 2003, 2008, 2010, 2012, 2016
Wie der Maulwurf zu seinen Höschchen kam [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 2001
Wie der Maulwurf zur Hose kam [čes. vyd. Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1989, 1990, 1993

MILTNER, Vladimír (1933–1997)
Indische Märchen [výběr z: Příběhy bájně Indie, 1973] – 1989

MLADĚJOVSKÁ, Mira (1899–1969)
Egerer Sagen [Chebské pověsti, 1948] – 2000

MLYNÁŘ, Vladimír (1966–)
Vier Viertel Leben: die Biographie von Tomáš Kosta [Kosta, 2008] – 2014

MONÍKOVÁ, Libuše (1945–1998)
Die Fassade: M. N. O. P. Q.: Roman [Die Fassade, 1987, čes. vyd. Fasáda, 1991] – 1989, 1990, 1997, 2003
Prager Fenster: Essays – 1994
Eine Schädigung: Roman [Eine Schädigung, 1981] – 1990
Eine Schädigung; Pavane für eine verstorbene Infantin [Eine Schädigung, 1981; Pavane für eine verstorbene Infantin, 1983, čes. vyd. Pavane za mrtvou infantku, 2005] – 2003
Schloss, Aleph, Wunschtorte: Essays [čes. zkrác. vyd. Eseje o Kafkovi, 2000] – 1990
Der Taumel: Roman – 2000
Treibeis: Roman [čes. vyd. Ledová tříšť, 2001] – 1992, 1997, 2016
Unter Menschenfressern: ein dramatisches Menü in vier Gängen – 1990
Verklärte Nacht [čes. vyd. Zjasněná noc, 2009] – 1996, 1998, 2007

MORAVA, Jiří [MORAVA, Georg J.] (1932–2012)
Franz Palacký: eine frühe Vision von Mitteleuropa [čes. vyd. Palacký: Čech – Rakušan – Evropan, 1994] – 1990
Promovaný sluha = Der promovierte Lohndiener – 2010
Sehnsucht in meiner Seele: Božena Němcová, Dichterin: ein Frauenschicksal in Alt-Österreich [čes. vyd. Někdejší Betty, 1995] – 1995

MORNŠTAJNOVÁ, Alena (1963–)
Hana: Roman [Hana, 2017] – 2020

MOŠA, Stanislav (1956–)
Die Abenteuer des braven Soldaten Schwejk: Stück nach Jaroslav Hašek [čes. vyd. Jaroslav Hašek, Osudy dobrého vojáka Švejka, 2003] – 2000

MOTL, Stanislav (1952–)
Lída Baarová & Joseph Goebbels: die verfluchte Liebe einer tschechischen Schauspielerin und des stellvertreters des Teufels [Lída Baarová & Joseph Goebbels: prokletá láska české herečky a ďáblova náměstka, 2009] – 2009

MRÁZKOVÁ, Eva
České pohádky: německo-české vydání = Tschechische Märchen: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe – 2016
České pohádky pro malé děti: německo-české vydání = Tschechische Märchen für kleine Kinder: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe – 2019
České pověsti: německo-české vydání = Böhmische Sagen: zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe [České pověsti, 2018] – 2018

MUKAŘOVSKÝ, Jan (1891–1975)
Kunst, Poetik, Semiotik – 1989

MÜLLER, Ondřej (1966–)
Hilf dem kleinen Maulwurf [Hledáme s Krtkem, 2014] – 2014

NÁDHERNÁ Z BORUTÍNA, Sidonie [NÁDHERNÝ, Sidonie] (1885–1950)
Gartenschönheit, oder, Die Zerstörung von Mitteleuropa: Sidonie Nádherný Briefe an Václav Wagner 1942–1949 – 2015
Chronik über Vrchotovy Janovice [čes. vyd. Kronika Vrchotových Janovic, 1998] – 1995

NÁPRAVNÍK, Milan (1931–2017)
Am Ufer: surrealistische Protokolle [Na břehu: (surrealistické povídky), 1992] – 2006

NAVARA, Luděk (1964–)
Und trotzdem bleiben sie uns nah: das Leben und der Märtyrertod der Priester Jan Bula und Václav Drbala aus Babice [A přece budu blízko: život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babice, 2016] – 2019
Der Tod heißt Tutter: ein Nazimörder in Diensten der Staatsicherheit der ČSSR [Smrt si říká Tutter, 2002] – 2005
Vorfälle am Eisernen Vorhang [Příběhy železné opony, 2004] – 2006

NAVRÁTILOVÁ, Martina (1956–)
Bei Aufschlag Mord: Roman [Killer Instinct, 1997] – 1999
So bin ich – 1991
Spiel, Satz und Tod [The Total Zone, 1994, čes. vyd. Absolutní nasazení, 1995] – 1995 (2×), 1997
Tödliches Comeback: Roman [Breaking Point, 1996, čes. vyd. Soupeřky na život a na smrt, 1997] – 1997

NEBOROVÁ, Hana
Der Golem [Golem, 2006] – 2006

NEFF, Ondřej (1945–)

Ei verkehrt: phantastische Erzählungen [Vejce naruby, 1985] – 1989

Horri-fying delights [Děsivé radosti, 2015] – 2016

NĚMCOVÁ, Božena (1820–1862)

Altböhmische Märchen [Národní báchorky a pověsti, 1947] – 2013

Drei Haselnüsse für Aschenbrödel [Tři oříšky pro Popelku, pův. O Popelce in: Národní báchorky a pověsti, 1862] – 2002, 2004, 2006, 2009, 2010, 2012, 2017, 2020

Durch diese Nacht sehe ich keinen einzigen Stern: drei Brief-Entwürfe – 1997

Das goldene Spinnrad und andere tschechische und slowakische Märchen – 1990

Die Großmutter: eine Erzählung aus dem alten Böhmen [Babička, 1855] – 1993, 1995, 1996

Die Grossmutter = Babička [Babička, 1855] – 1999, 2002, 2006, 2008

Großmutter: Bilder aus dem ländlichen Leben: Roman [Babička, 1855] – 2005

Märchen [Pohádky, 1993] – 1994, 1996, 2001

Mich zwingt nichts als die Liebe: Briefe – 2006

O černé princezně = Die schwarze Prinzessin [O černé princezně in: Národní báchorky a pověsti, 1845] – 2001

Die schönsten Böhmisches Märchen – 2003

Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen – 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2017, 2019, 2020

NĚMEC, Jan (1981–)

Die Geschichte des Lichts: Roman über den Fotografen František Drtikol [Dějiny světla, 2013] – 2019 (2×)

NERUDA, Jan (1834–1891)

Aus dem Alltag der Prager Stadtpolizei: [eine Erzählung aus der Zeit der k.u.k. Monarchie] [Obrázky policejní in: Studie, krátké a kratší, I., 1876] – 1993

Ausgewählte Prosa – 2016

Geschichten aus dem alten Prag – 1992, 1993, 1996, 2001, 2007, 2013, 2015

Die Hunde von Konstantinopel: Reisebilder – 2007

Kleinseitner Geschichten [Povídky malostranské, 1878] – 1989, 2005, 2008

Kleinseitner Geschichten: Abendplaudereien [Večerní šplechty in: Povídky malostranské, 1878] – 1996, 1997, 1999

Kleinseitner Geschichten: Aus dem alten Prag [Povídky malostranské, 1878] – 1992

Kleinseitner Geschichten: Aus dem Tagebuch eines Konzipienten [Figurky: idylický úryvek ze zápisek advokátního koncipienta in: Povídky malostranské, 1878] – 1999

Kleinseitner Geschichten: Eine Woche in einem stillen Hause [Týden v tichém domě in: Povídky malostranské, 1878] – 1995, 1996, 1998

Sommerliche Erinnerungen: Kleinseiter Feuilletons – 1999

Der Star des Herrn Liebelt [Páně Liebeltův Špaček in: Povídky, arabesky a pověsti, 1909, pův. in: Čech 1, 1864] – 2006

NESVADBA, Josef (1926–2005)

Einfälle eines alten Psychiaters: Psychofictions [Minehava podruhé, 1981] – 1989

Geheimericht aus Prag: Roman [První zpráva z Prahy, 1991] – 1994

Vampir Ltd.: Science-fiction-Erzählungen [výběr z: Einsteinův mozek, 1960; Výprava opačným směrem, 1962] – 1998

Vor Eltern sei gewarnt!: humoristisch-phantastische Erzählungen [Řidičský průkaz rodičů, 1979] – 2017 (2×)

Wie Kapitän Nemo starb: Phantastische Erzählungen [výběr z: Einsteinův mozek a jiné povídky, 1987] – 1990

Žärtliche Apokalypse: Roman [Hledám za manžela muže (Druhé tisíciletí neskončí), 1986] – 1992

NEUBERGER, Karel (1961–)

Mythen und Sagen über Untertagebau in Stříbro/Mies [Mýty a báje stříbrského podzemí, 2008] – 2008

NEVŠÍMAL, August Vojtěch (1847–1916)

Tollenstein: Geheimnisse der Burg Tollenstein: Versuch eines modernen Romans mit allem Zubehör = Tollenstein: tajnosti hradu Tollenšteina: pokus moderního románu se všemi náležitostmi – 2020

NEZVAL, Vítězslav (1900–1958)

Depesche – 2000

Depesche auf Rädern: Theatertexte 1922–1927 – 2001

Edison [Edison, 1928] – 2001

Der Fetischist [výběr z: Absolutní hrobař, 1937] – 2012

Pražský chodec = A Prague flâneur = Le Passant de Prague = Der Prager Spaziergänger = Pražskij pešechod [výběr z: Pražský chodec, 1938] – 2011

Die Rückfahrkarte [výběr z: Zpáteční lístek, 1933] – 1999

Sexuelles Nocturno: Geschichte einer demaskierten Illusion [Sexuální nocturno: příběh demaskované iluze, 1931] – 2020

Valerie und die Woche der Wunder: poetischer Schauerroman [Valérie a týden divů, 1945] – 2018

NOBILIS, Petr (1961–)

Der Weg nach Rom: eine Ökumene zu Fuß [Cesta do Říma, 2002] – 2007

NOSIDLO Z GEBLIC, Václav (1592–1649)

Die Chronik des Václav Nosidlo von Geblice: Aufzeichnungen aus der böhmischen Exulantengemeinde in Pirna zur Zeit des Dreißigjährigen Krieges [Kronika z let 1626–1638] – 2014 (2×)

NOSKOVÁ, Věra (1947–)
Wir nehmen es, wie's kommt [Bereme, co je, 2005] – 2016

NOVÁK, Jan (1953–)
Rückblende: Erinnerungen [Co já vím: autobiografie Miloše Formana, 1994, přel. z angl. verze Turnaround: A Memoir, 1994] – 1994, 1997
Tschechenkrieg [Zatím dobrý, 2004] – 2019
Žátopenk [Žátopenk: ...když nemůžeš, tak přidej!], 2016] – 2016

NOVÁK, Jiří Zdeněk (1912–2001)
Die lustige Grille [Cvrček a mravenci] – 2009, 2012

NOVÁK, Ladislav (1925–1999)
Verzwoffnung [výběr z: Závratě čili Zdoufalství, 1968] – 1997

NOVÁKOVÁ, Markéta viz ŠPAČKOVÁ, Markéta

NOVOTNÁ, Anna (1959–)
Das sagenumwobene Prag [Praha v legendách, 2016] – 2016

NOVOTNÝ, Josef Alois (1918–2005)
Der Maulwurf in der Stadt [Krtek ve městě, 1987] – 1991, 1997, 2012, 2017

NOVOTNÝ, Petr (1947–)
Žigeunerblut [Vezmu sekeru, 1984] – 1991

ODA, Milena (1975–)
Der Briefschreiber – 2008
Ferenc: vyznání lásky k botám = Ferenc: die Liebeserklärung an die Schuhe – 2011
Mehr als Meer [Pěkné vyhlídky, 2006] – 2009
Mehr als Meer = Pěkné vyhlídky [Pěkné vyhlídky, 2006] – 2015
Mehr als Meer = See the sea [Pěkné vyhlídky, 2006] – 2014
Nennen Sie mich Ausländer = Ilamadme extranjero – 2013
Nennen Sie mich Ausländer = Oslovujte mě cizince – 2016
Nennen Sie mich Diener: ein Roman in drei Teilen – 2011
[Piquadrat: eine Erzählung] – 2007
Die Verrückten: Erzählungen – 2014

OCHOVÁ, Sheila [OCH, Sheila] (1940–1999)
Balaban Neumann, der Hund [Balaban Neumann, der Hund, 1999, čes. vyd. Náš pes Balabán, 2001] – 1999, 2000 (2×), 2004
Bitte eine neue Welt, Herr Ober! – 1998, 2005
Karel, Jarda und das wahre Leben [Peníze a uličníci] – 1996, 1998, 2000, 2005, 2010
Das Salz der Erde und das dumme Schaf [Sůl země a blbá ovce aneb Můj šílený život s dědečkem, 1975] – 1994 (2×), 1995 (2×), 1997, 2006

OLBRACHT, Ivan (1882–1952)
Der Räuber Nikola Schuhaj: Romanballade [Nikola Šuhaj loupežník, 1933] – 1989
Die traurigen Augen: drei Novellen [Golet v údolí, 1937] – 2001
Von den traurigen Augen der Hana Karadžičová: Erzählung [O smutných očích Hany Karadžičové in: Golet v údolí, 1937] – 1990

ONDŘICHOVÁ, Lucie (1970–)
Fredy Hirsch: von Aachen über Düsseldorf und Frankfurt am Main durch Theresienstadt nach Auschwitz-Birkenau: eine jüdische Biographie 1916–1944 [Fredy Hirsch, 2000, čes. vyd. Příběh Fredyho Hirsche, 2001] – 2000, 2017

OPASEK, Anastáz (1913–1999)
Ž té dálky = Aus jener Ferne – 1990

ORT, Jiří (1946–)
Leoš Janáček – der späte Wilde: Liebe und Leben in Opern und Briefen [čes. vyd. Pozdní divoch: láska a život Leoše Janáčka v operách a dopisech, 2005] – 2005

ORTEN, Jiří (1919–1941)
Elegie = Elegien: tschechisch – deutsch [Elegie, 1946] – 2011

OSPALD, Robert (1951–)
380 000 Volt Hoffnung auf Freiheit oder Ich kaufe dir ein Pferd [380 000 voltů naděje aneb Koupím ti koně, 1997] – 2012

OTÁHAL, Milan (1928–2017)
Wo ist unsere Heimat?: Geschichte und Schicksal in den Ländern der böhmischen Krone [výběr z: Češi v dějinách nové doby, 1991] – 2003

OTTER, Jiří Josef (1919–2018)
Hinter Gitter und Stacheldraht: auch ein wenig anders: die Geschichte eines jungen Gefangenen während des Nazi-Protectorats und des Zweiten Weltkriegs, der lernte, sein Schicksal gemäß dem biblischen Glauben anzunehmen [Za mřížemi a dráty, také trochu jinak, 2008] – 2009

OUŘEDNÍK, Patrik (1957–)
Europeana: eine kurze Geschichte Europas im zwanzigsten Jahrhundert [Europeana: stručné dějiny dvacátého věku, 2001] – 2003, 2019 (2×)
Die Gunst der Stunde, 1855: Roman [Příhodná chvíle, 1855, 2006] – 2007
Haus der Barfüßigen [Dům bosého, 2004] – 2010
Das Jahr vierundzwanzig: Progymnasma 1965–89 [Rok čtyřiaadvacet: progymnasma 1965–89, 1995] – 2003

PACOVSKÁ, Květa (1928–)
Alphabet – 1996, 2012
Blau, rot, alle: ein Farbenspielbuch – 2011

Die Einladung [L'invitation, 2012] – 2013
Eins, fünf, viele – 1990, 1991, 1992 (2×), 1993, 1997, 2010
Es war einmal eine Blume – 1998, 2004
Farben des Tages [Couleurs du jour, 2010] – 2010
Grün, rot, alle: ein Farbenspielbuch – 1992
Der kleine Blumenkönig – 1991, 1993, 2006, 2009
MitterNachtsSpiel [čes. vyd. PůlNočníHra, 2001] – 1992, 2001
Die Nimmtes-Nimmtes Frau – 2018
Rotrothorn – 1999
Rund und eckig: ein Formenspielbuch – 1994
Das Tier mit den Funkelaugen – 1990 (2×), 2014
Türme – 1995

PADEVĚT, Jiří (1966–)
Anthropoid [Anthropoid, 2016] – 2016
Prag 1939–1945 unter deutscher Besatzung: Orte – Ereignisse – Menschen [Průvodce protektorátní Prahou, 2013] – 2021

PALEČKOVÁ, Libuše (1937–2013)
Stupsi: die Geschichte vom kleinen Flusspferd, das auf der Suche nach sich selbst ist [Filínek: příběh malého hrocha, 1975] – 1990
Nein, ich fürchte mich nicht, nein, nein [O malém tygrovi, 1985] – 1995

PÁNEK, Josef (1966–)
Die Liebe in Zeiten des Klimawandels: Novelle [Láska v době globálních klimatických změn, 2017] – 2020

PATEROVÁ, Natálie (1991–)
Ohne Option – 2019

PATOČKA, Jan (1907–1977)
Andere Wege in die Moderne: Studien zur europäischen Ideengeschichte von der Renaissance bis zur Romantik – 2006
Ausgewählte Schriften. III., Phänomenologische Schriften. I., Die natürliche Welt als philosophisches Problem [Přirozený svět jako filosofický problém, 1936] – 1990
Ausgewählte Schriften. IV., Phänomenologische Schriften. II., Die Bewegung der menschlichen Existenz – 1991
Ausgewählte Schriften. V., Schriften zur tschechischen Kultur und Geschichte – 1992
Briefe und Dokumente 1933–1977 – 1999
Europa und Nach-Europa: zur Phänomenologie einer Idee – 2020
Ketzerische Essays zur Philosophie der Geschichte [Kacířské eseje o filosofii dějin, 1980] – 2010

Texte – Dokumente – Bibliographie – 1999
Vom Erscheinen als solchem: Texte aus dem Nachlaß – 2000

PAVEL, Ota (1930–1973)
Der Tod der schönen Rehböcke [Smrt krásných srnců, 1971] – 2008 (2×)
Wie ich den Fischen begegnete: Erzählungen [Jak jsem potkal ryby, 1974] – 2005

PAVLÁT, Leo (1950–)
Biblische Geschichten aus dem Alten und Neuen Testament [Příběhy z Bible, 1991] – 1991
Jüdische Märchen – 1989, 1996

PAVLÍČEK, Jaroslav (1943–)
Auf Wildnis eingestellt: ein Überlebenshandbuch [Trošečníkem v drsné přírodě, 2006] – 2006

PAVLÍK, Petr (1933–2012)
Dar – der Hund aus Sibirien: Roman [Dar, 1988] – 1994, 2016 (2×)

PAWLOWSKÁ, Halina (1955–)
Entnerote Frauen handeln kühn: Erzählung [Zoufalé ženy dělají zoufalé věci, 1993] – 1997

PAYNE, Petr (1960–)
Básně české a deutsche Geschichten – 2005

PECHA, Richard (1971–)
Bláznovo zlato = Des Narren Gold – 2020

PECHÁČKOVÁ, Ivana (1958–)
Die Hände für das Prager Jesuskind [Ruce pro pražské Jezulátko, 2001] – 2001
Die Legende vom Golem: eine Geschichte aus dem Prag zur Zeit Rudolfs II. [Legenda o Golemovi, 2000] – 2000, 2004
Legende vom Prager Jesulein [Legenda o Pražském Jezulátku, 1997] – 1999, 2004

PECHOVÁ, Jaroslava (1950–)
Olomoucké šprýmování = Schmunzelgeschichten aus Olmütz – 2014

PEKÁRKOVÁ, Iva (1963–)
Noch so einer [výběr z: Beton, 2014] – 2018
Taxi Blues: Roman [Dej mi ty prachy, 1996] – 2000, 2017 (2×)
Truck stop rainbows: Roman [Péra a perutě, 1989] – 1995, 1996, 2017 (2×)

PEROUTKA, Ferdinand (1895–1978)
Adieu, Jeanne oder Die zweite Chance der Jungfrau: Roman [Pozdější život panny, 1980] – 2011
Wolke und Walzer: Roman [Oblak a valčík, 1948] – 2015, 2016

PEŠEK, Luděk (1919–1999)

Preis der Beute: Erzählungen; mit einem Exkurs über die Geschichte des Walfangs [Preis der Beute, 1973] – 1998

PETIŠKA, Eduard (1924–1987)

Birliban [Birlibán, 1959] – 2012

Der ewige Jude von Prag: jüdische Märchen und Legen aus dem alten Prag [výběr z: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968; et al.] – 1997

Geschichten von Kindern und Tieren [O dětech a zvířátkách, 1955] – 2009

Der Golem: jüdische Sagen und Märchen aus dem alten Prag [Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy, 1968] – 1991, 1992 (4×), 2001

Karl IV.: der König aus der goldenen Wiege [výběr z: Čtení o hradech, 1971] – 1994

Leben des heiligen Wenzeslaus und seiner Grossmutter, der heiligen Ludmila, sowie des heiligen Adalbert [výběr z: Čtení o hradech, 1971, samost. vyd. Čtení o sv. Ludmile, Václavovi a Vojtěchovi, 2007] – 1994

Der Märchenopa erzählt [Pohádkový dědeček, 1958] – 2010

Der Maulwurf und sein kleines Auto [Krtek a autíčko] – 2009 (2×), 2012

Der Maulwurf und sein kleines Auto: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte [Krtek a autíčko] – 1996, 2000, 2004

Sagen und Legenden aus dem alten Prag [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984] – 1995

Sagenschatz der böhmischen Burgen [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984] – 1994

Sagenschatz der mährischen Burgen [výběr z: Čtení o hradech, zámcích a městech, 1984] – 1995

Sagenschatz des Böhmisches Königsreichs [výběr z: Čtení o hradech, 1971, samost. vyd. Z pokladnice příběhů království českého, 1994] – 1993, 1995

Vom reichsten Spatz der Welt [čes. vyd. O nejbohatším vrabci na světě, 2006, pův. O nenasytném vrabci in: Pohádkový dědeček, 1958] – 2006

Wie der Maulwurf zu Hosen kam [Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1990

Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam [Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 2003, 2004, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013 (2×), 2015, 2017

Wie der Maulwurf zu seinen Hosen kam: eine vergnügliche Bilderbuchgeschichte [Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1995, 1997, 1998, 2003, 2008, 2010, 2012, 2016

Wie der Maulwurf zu seinen Höschen kam [Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 2001

Wie der Maulwurf zur Hose kam [Jak krtek ke kalhotkám přišel, 1960] – 1989, 1990, 1993

PICEK, Jan (1921–)

Auch Veteranen haben eine Seele: (Pikolka steht im Schuppen) = Pikolka je v kůlně: (veteráni mají také duši) [Pikolka je v kůlně, 1981] – 1992

PICK, Jiří Robert (1925–1983)

Der Tierschutzverein: eine humoristische – soweit möglich – Novelle aus dem Ghetto [Spolek pro ochranu zvířat, 1969] – 2013

PILÁTOVÁ, Markéta (1973–)

Der Held von Madrid [Hrdina od Madridu, 2016] – 2018

Mein Lieblingsbuch: Roman [Má nejmilejší kniha, 2009] – 2012

Mit Bata im Dschungel: Roman [S Batoú v džungli, 2017] – 2020

Tsunami Blues: Roman [Tsunami blues, 2014] – 2016, 2017

Wir müssen uns irgendwie ähnlich sein: Roman [Žluté oči vedou domů, 2007] – 2010

PITHART, Petr (1941–)

Prag: einst Stadt der Tschechen, Deutschen und Juden – 1993

Wo ist unsere Heimat?: Geschichte und Schicksal in den Ländern der böhmischen Krone [výběr z: Češi v dějinách nové doby, 1991] – 2003

PLATZOVÁ, Magdaléna (1972–)

Aarons Sprung [Aaronův skok, 2006] – 2009 (2×)

PLUDEK, Alexej (1923–2002)

Der Untergang der Atlantis [Nepřítel z Atlantidy, 1981] – 1989

PLUHAŘOVÁ, Ilona (1973–)

Žabolo a vešák Nefeš = Froscholo und Unfesch – 2019

POKER, Deny [=BOKROVÁ, Denisa] (1978–)

Endlich – ich liebe...: Gedichte – 2008

POLÁČEK, Karel (1892–1945)

Die Bezirksstadt: Roman [Okresní město, 1936] – 2018 (2×)

Männer im Abseits: Roman [Muži v ofsajdu, 1931] – 2019

Wir fünf und Jumbo: Roman [Bylo nás pět, 1946] – 2001

POLÁK, Jindřich (1925–2003)

Die fantastischen Abenteuer des Pan Tau – 2009, 2012

Neue Abenteuer von Pan Tau – 2009

POLEDŇÁKOVÁ, Marie (1941–)

Wie man den Vater in die Besserungsanstalt bekommt [Jak dostat tatínka do polepšovny, 1987] – 1990

POULIČEK, Zuzana [POULICEK, Susanna] (1943–)

Der Weg zum Regenbogen [Cesta za duhou: vzpomínky dcery a vnučky herce, režiséra a scenáristy Čenka Šlégla, 2018] – 2019

PRACHATICKÁ, Markéta (1953–)

Die Fabel vom Käzchen, vom Mäuschen und vom roten Hübchen [O kočičce, myšičce a červené slepičce, 1986] – 1989 (2×)

PREISSOVÁ, Gabriela (1862–1945)

Jenůfa: die Ziehtochter: Roman [Její pastorkyňa: venkovský román, 1930] – 1990

PRIMUSOVÁ, Hana (1961–)

Beppo und Benjamin – 2000?

PROCHÁZKA, Jan (1929–1971)

David und der Weihnachtskarpfen [David und der Weihnachtskarpfen, 1997, čes. vyd. David a vánoční kapr, 2000] – 1997, 2005

Es lebe die Republik: Ich, Julina und das Kriegsende [Ať žije republika, 1965] – 1989

Heilige Nacht [Svatá noc, 1966] – 1992

Lenka: ein Mädchen findet seinen Weg [Divoké prázdniny, 1967] – 1989, 1990, 1992, 1994

Sankt Nikolaus geht durch die Stadt [Sankt Nikolaus geht durch die Stadt, 1978, čes. vyd. Městem chodí Mikuláš, 1999] – 1998

Was für eine verrückte Familie [Was für eine verrückte Familie, 1976] – 1998

PROCHÁZKA, Jan Ludevít (1837–1888)

Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888) = Die Tagebücher von Ludevít und Marta Procházka (1868–1888) – 2018

PROCHÁZKA, Jiří (1925–1993)

Die Fälle des Majors Žeman [Hrdelní pře majora Zemana, 1984] – 1989

PROCHÁZKOVÁ, Iva (1953–)

2 x 9 = Hamster [čes. vyd. Kryštofe, neblbni a slez dolů!, 2004] – 1994

Auch Mäuse kommen in den Himmel...: ... wenn auch nur auf einen Sprung! [Myši patří do nebe: ... ale jenom na skok, 2006] – 2011

Carolina: ein knapper Lebenslauf [Karolína: stručný životopis šestnáctileté, 1999] – 1999 (3×), 2000, 2001, 2010 (2×), 2013

Elias und die Oma aus dem Ei [Eliáš a babička z vajíčka, 2002] – 2003 (2×), 2005, 2010

Entführung nach Hause [čes. vyd. Únos domů, 1998] – 1996, 1999 (2×), 2003

Entführung nach Hause. 1 [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. Únos domů, 1998] – 1997

Entführung nach Hause. 2 [Entführung nach Hause, 1996, čes. vyd. Únos domů, 1998] – 1997

Eulengesang: Roman [čes. vyd. Soví zpěv, 1999] – 1995, 1997

Fabian, der Felsenhocker [pův. pod názvem 2 x 9 = Hamster, 1994, čes. vyd. Kryštofe, neblbni a slez dolů!, 2004] – 1998, 2009

Fünf Minuten vor dem Abendessen [čes. vyd. Pět minut před večeří, 1996] – 1992 (2×), 1996, 1997, 2000

Der Mann am Grund: der erste Fall von Kommissar Holina [Vraždy v kruhu: Muž na dně, 2014] – 2018 (2×)

Marco und das Zauberpferd [čes. vyd. Hlavní výhra, 1996] – 1994

Mittwoch schmeckt gut [čes. vyd. Středa nám chutná, 1994] – 1991, 1995

Die Nackten: Roman [čes. vyd. Nazí, 2009] – 2008 (3×), 2009, 2010, 2011, 2012

Orangentage [Uzly a pomeranče, 2011] – 2012, 2013, 2014

Die Residentur: Thriller [Nekompromisně, 2019] – 2020

Der Sommer hat Eselohren: Erzählung [Der Sommer hat Eselohren, 1984, čes. vyd. Červenec má oslí uši, 1995] – 1989 (2×), 1993, 1995

Vinzenz fährt nach Afrika [Jožin jede do Afriky, 2000] – 2000

Wer spinnt denn da? [Komu chybí kolečko?, 1980] – 1990, 1994, 1995

Wir treffen uns, wenn alle weg sind: Roman [Tanec trosečníků, 2006] – 2007 (2×), 2008, 2009

Die Zeit der geheimen Wünsche [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992] – 1989 (2×), 1996

Die Zeit der geheimen Wünsche. 1 [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992] – 1990

Die Zeit der geheimen Wünsche. 2 [Die Zeit der geheimen Wünsche, 1988, čes. vyd. Čas tajných přání, 1992] – 1990

PROUZA, Petr (1944–)

Wie Kobold Knopfnase die Hornissen besiegte [Skřítek Kudlička vítěz nad sršni, 1993] – 1993

PŘÍHODA, Petr (1939–2014)

Wo ist unsere Heimat?: Geschichte und Schicksal in den Ländern der böhmischen Krone [výběr z: Češi v dějinách nové doby, 1991] – 2003

PŠENIČKA, Josef (1854–1941)

Ž Čech do Vídně: životní vzpomínky kováře Josefa Pšeničky = Von Böhmen nach Wien: Lebenserinnerungen des tschechischen Schmiedes Josef Pšenička – 2001

PUCEK, Vladimír (1933–)

Koreanische Märchen [čes. vyd. Korejské pohádky, 1997] – 1992

PUNČOCHÁŘ, Miroslav (1955–)

Demokratie total – 2009

Unweit von der Unendlichkeit [Nedaleko nekonečna, 2004] – 2011, 2013

PUTÍK, Jaroslav (1923–2013)

Der Mann mit dem Rasiermesser: Roman [Muž s břitvou, 1986] – 1995, 1997

Der Mann mit der englischen Mütze: Roman [Plyšový pes, 1996] – 2006

Odysee auf tschechisch [Odysea po česku, 1992] – 1995

RÁČEK, Milan (1943–)

Freiheit hinter dem Stacheldraht...: Lebenssplitter bis 1968: Roman – 2015

Für ein Leben zu viel: Roman [čes. vyd. Na jeden život až příliš, 2016] – 2005

Heilige Nächte: Weihnachtsgeschichten, die man gerne verheimlicht hätte = Štědré večery:

vánoční příběhy, které by raději měly zůstat utajeny – 2011

Der helle Weg in die Dunkelheit: Roman – 2010

Hochzeiten: Heiratsgeschichten, die man gerne verheimlicht hätte = Vznesené okamžiky:

svatební příběhy, které by raději měly zůstat utajeny – 2009

Das Jubiläum: eine herzhaft-kulinarische Geschichte – 2001

Leo: ein Postskriptum [čes. vyd. Leo: (postskriptum), 2002] – 1999

Die Rückkehr: im Schatten des Hamidou – 2003

Russische Reise: einst und hundert Jahre danach – 2019

Spielarten der Wahrheit – 2012

Die Wiedergänger und Lenins zweite Revolution: Roman aus dem Jenseits – 2017

RÁDL, Emanuel (1873–1942)

Der Kampf zwischen Tschechen und Deutschen [Válka Čechů s Němci, 1928] – 2017

RAKUŠANOVÁ, Lída [RAKUSAN, Ludmila] (1947–)

Václav und Dagmar Havel: eine Prager Geschichte [Václav a Dagmar Havlovi: 2 osudy v jednom svazku, 1997] – 1999

RAKYTKA, Ján (1960–)

Knechte des Reichs [Nevolníci říše, 2003] – 2003

Leben Verboten: die Geschichte eines Überlebenden des Holocaust, der an den

Entschädigungsverhandlungen teilnahm [Žít zakázáno, 1999] – 2001

REICH, Helena (1965–)

Engelsfall: Kommissar David Anděl ermittelt – 2009, 2012

Nasses Grab: Roman [čes. vyd. Mokřý hrob, 2013] – 2008, 2009

Reinen Herzens: Kommissar David Anděl ermittelt – 2012 (2×)

REINEROVÁ, Lenka (1916–2008)

Alle Farben der Sonne und der Nacht [čes. vyd. Všechny barvy slunce a noci, 2002] – 2003, 2005

Alle Farben der Sonne & der Nacht [čes. vyd. Všechny barvy slunce a noci, 2002] – 2019

Es begann in der Melantrichgasse: Erinnerungen an Weiskopf, Kisch, Uhse und die

Seghers [Es begann in der Melantrichgasse, 1985] – 2006

Das Geheimnis der nächsten Minuten [čes. vyd. Čekárny mého života, 2007] – 2007, 2009

Mandelduft: Erzählungen [čes. vyd. Vůně mandlí, 2004] – 1998, 2001, 2007, 2008, 2012

Närrisches Prag: ein Bekenntnis [čes. vyd. Praha bláznivá, 2005] – 2005, 2006, 2012

Die Premiere: Erinnerungen an einen denkwürdigen Theaterabend und andere Begebenheiten – 1989

Das Traumcafé einer Pragerin: Erzählungen [čes. vyd. Kavárna nad Prahou, 2001] – 1996, 1997, 1999, 2003, 2007, 2008, 2012

Žu Hause in Prag – manchmal auch anderswo: Erzählungen [čes. vyd. Bez adresy, 2001] – 2000, 2001, 2003, 2012

RETTIGOVÁ, Magdalena Dobromila (1785–1845)

Altböhmische Kochkunst: das Beste aus dem kulinarischen Gesamtwerk der Magdaléna

Dobromila Rettigová [Altböhmische Kochkunst, 1987] – 2006, 2012

Die Hausköchin, oder, Eine leichtfaßliche und bewährte Anweisung auf die vortheilhafteste und schmackhafteste Art die Fleisch- und Fastenspeisen zu kochen, zu backen und einzumachen... [Domáci kuchařka, 1826] – 2007

RIEDLBAUCH, Jan (1948–)

Sen z černého skla = Ein Traum aus schwarzem Glas – 2018

ROTOVÁ, Inna (1935–2018)

Golem: der Golem geht durch Prag [Golem prochází Prahou, 2004] – 2004

Jüdische Legenden [Tajemný cizinec a jiné židovské pověsti, 1999] – 1999

ROUBÍČKOVÁ, Eva [MÄNDL ROUBÍČKOVÁ, Eva] (1921–2013)

„Langsam gewöhnen wir uns an das Ghettoleben“: ein Tagebuch aus Theresienstadt [čes. vyd. Tereziňský deník, 1941–45, 2009] – 2007

RUDČENKOVÁ, Kateřina (1976–)

...nicht nötig, mich zu besuchen = ...není nutné, abyste mě navštěvoval [Není nutné, abyste mě navštěvoval, 2001] – 2002

RUDIŠ, Jaroslav (1972–)

Alois Nebel [Alois Nebel, 2006] – 2012 (2×), 2013, 2019

Alois Nebel – Leben nach Fahrplan [Alois Nebel – Na trati, 2008] – 2013, 2015

Der Besuch von Herrn Horváth: Kurzprosa – 2018

Grandhotel: Roman [Grandhotel, 2006] – 2008, 2009, 2018

Der Himmel unter Berlin: Roman [Nebe pod Berlínem, 2002] – 2004, 2005, 2016 (2×)

Nachtgestalten – 2020 (2×)

Nationalstrasse: Roman [Národní třída, 2013] – 2016 (2×)

Die Stille in Prag: Roman [Potichu, 2007] – 2012 (2×), 2014 (4×)

Vom Ende des Punks in Helsinki: Roman [Konec punku v Helsinkách, 2010] – 2014 (2×)

Winterbergs letzte Reise: Roman [čes. vyd. Winterbergova poslední cesta, 2021] – 2019 (5×)

RŮŽIČKA, Oldřich

Das alte Ägypten: 3D-Pop-up [čes. vyd. Tajemství Egypta, 2012] – 2011
Autos: 3D Pop-up [Báječný svět aut, 2012] – 2013
Flugzeuge: 3D Pop-up [Báječný svět letadel, 2012] – 2013
Graviton: eine fantastische Weltreise [Graviton: palubní deník z cesty kolem světa v létajícím stroji Alfonse Cailleteta, 2009] – 2009
Die Ritterburg [přel. z angl. verze Life in a Castle] – 2018
Der Schatz des Captain Kidd [Poklad kapitána Williama Kidda, 2007] – 2008
Der Schatz des Mondgottes: die Abenteuer von Dan und John Howard auf ihrer Suche nach den 42 Büchern der Weisheit und dem Schatz des ägyptischen Gottes Thot [Poklad boha Thovta, 2009] – 2009
Schiffe: 3D Pop-up – 2013

RYŠAVÝ, Martin (1967–)

Dimitrij der Heiler: (Skizzen) [Vrač, 2010] – 2012, 2014 (2×)

ŘÍHA, Bohumil (1907–1987)

Doktor Meluzin: Roman [Doktor Meluzin, 1973] – 1989

ŘÍZEK, Tomáš (1963–)

Berlin für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!] – 2003, 2010
Paris für Kinder: [mit großen Bildern zum Aufklappen!] – 2002, 2007, 2010

SABINA, Karel (1813–1877)

Die Brandenburger in Böhmen = Braniboři v Čechách [Braniboři v Čechách, 1866] – 2013
Prodaná nevěsta: komická zpěvohra ve třech jednáních = Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten = The bartered bride: comic opera in three acts [Prodaná nevěsta, 1866] – 2011
Die verkaufte Braut: komische Oper in 3 Akten = Prodaná nevěsta [Prodaná nevěsta, 1866] – 2018
Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten [Prodaná nevěsta, 1866] – 1989, 1992, 1995, 2002
Die verkaufte Braut: [komische Oper in drei Akten] = Myyty morsian: [kolminäytöksinen ooppera] [Prodaná nevěsta, 1866] – 1991

SALAJKOVÁ, Ilona (1968–)

Tajemné pověsti kraje pod Pálavou a Weinviertelu = Geheimnisvolle Sagen um die Pollauer Berge und aus dem Weinviertel – 2010

SANŽA, Silvie (1974–)

Was arbeitest du?: das große Buch der Berufe [Vyber si své povolání, 2014, přel. z angl. verze What's Your Job?] – 2017

SASEK, Miroslav viz ŠAŠEK, Miroslav**SEIFERT, Jaroslav (1901–1986)**

Alle Schönheiten der Welt: Geschichten und Erinnerungen [Všecky krásy světa, 1981] – 1992
Die Nacht bricht schon an, aber mach kein Licht: [ein Prag-Buch] – 1990
Nobelpreis für Literatur 1983/1984/1985: Golding, Seifert, Simon – 1994, 2003

SEIFERT, Lucy viz SEIFERTOVIÁ, Lucie**SEIFERTOVIÁ, Lucie [SEIFERT, Lucy] (1969–)**

Das Böhmisches Paradies und sein Geheimnis [Český ráj a jeho tajemství, 2007] – 2007
Geheimnisvolle Burgen und Schlösser im Königreich Böhmen [Tajemné hrady a zámky království českého, 2002] – 2002, 2006
Das geheimnisvolle Prag [Tajemná Praha, 1999] – 1999, 2005
Geheimnisvolles Troppau [Tajemná Opava, 2017] – 2017
Die Prager Burg und ihr Geheimnis [Pražský hrad a jeho tajemství, 2003] – 2003

SEKORA, Ondřej (1899–1967)

Auf dem Rummelplatz ist was los [Broučci na pouti, 1970] – 2005
Ferdinand, die Sportskanone [Ferda cvičí mraveniště, 1947] – 2005, 2016
Ferdy und seine Freunde [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962] – 1989
Ein fixer Kerl, der Ferdy [Ferda Mravenec in: Knížka Ferdy Mravence, 1962] – 1989, 1991, 1997
Die grossen Abenteuer des kleinen Ferdinand [Knížka Ferdy Mravence, 1962] – 1992, 1995, 2003, 2004, 2008, 2010, 2012, 2014, 2018
Die tapferen Ameisen [Mravenci se nedají, 1954] – 2004, 2007 (2×), 2012, 2016

SEMOTAMOVÁ, Tereza (1983–)

Im Schrank: Roman [Ve skříni, 2018] – 2019

SCHECKE ZU GÜLITZ, Wynfried viz CIKÁN, Ondřej**SCHNEIDEROVÁ, Dagmar Marie (1957–)**

Johanka von Wildstein, oder, Hexe, weiße Frau oder Weib? [Johanka z Wildsteina aneb Čarodějnice, bílá paní nebo žena?, 2002] – 2002
Der Ritter von Hohenstein: die Sage vom Schatz des grausamen Ritters und vom Erbfluch [Rytíř z Vysokého kamene: pověst o pokladu krutého rytíře a dávném prokletí, 2004] – 2004

SIDON, Karol (1942–)

Traum von meinem Vater [Sen o mém otci, 1968] – 2019 (2×)

SIKORA, Roman (1970–)

Antigone Weggefegt: (Versuch einer Tragödie) [Smetení Antigony, 1998] – 2000
Frühstück mit Leviathan: Theaterstücke – 2021

SIROVÁTKA, Oldřich (1925–1992)

Polnische Märchen – 1990 (2×)

SÍS, Petr [SIS, Peter] (1949–)

Der Baum des Lebens: ein Bilderbuch über das Leben von Charles Darwin, Naturforscher, Geologe & Denker [The Tree of Life, 2003, čes. vyd. Strom života: kniha o životě přírodovědce, geologa a myslitele Charlese Darwina, 2004] – 2004, 2005

Die drei goldenen Schlüssel [The Three Golden Keys, 1994, čes. vyd. Tři zlaté klíče, 1995] – 1995

Drei Kugeln Sommer [Ice cream summer, 2015] – 2016

Folge deinem Traum: die Geschichte des Christoph Columbus [Follow the Dream: The Story of Christopher Columbus, 1991] – 1992

Ein Hund für Madlenka [Madlenka's Dog, 2002] – 2002

Der kleine Wal und das Meer [An Ocean World, 1992] – 1993, 2000

Komodo!: wo die letzten Drachen wohnen [Komodo!, 1993, čes. vyd. Komodo, 2016] – 1994, 2001

Die Konferenz der Vögel [The Conference of the Birds, 2011, čes. vyd. Ptačí sněm, 2011] – 2013

Madlenka [Madlenka, 2000] – 2001

Die Mauer: wie es war, hinter dem Eisernen Vorhang aufzuwachsen [The Wall: Growing Up Behind the Iron Curtain, 2007, čes. vyd. Zed: jak jsem vyrůstal za železnou oponou, 2007] – 2007

Der Pilot und der kleine Prinz: das Leben des Antoine de Saint-Exupéry [The Pilot and the Little Prince, 2014, čes. vyd. Pilot a Malý princ: život Antoina de Saint-Exupéryho, 2014] – 2014

Rhino Regenbogen [Rainbow Rhino, 1987] – 1999, 2000

Robinson [Robinson, 2017, čes. vyd. Robinson, 2017] – 2019

Der Sternbote: ein Bilderbuch über das Leben des berühmten Naturwissenschaftlers, Mathematikers, Astronomen, Philosophen und Physikers Galileo Galilei [Starry Messenger: Galileo Galilei, 1996, čes. vyd. Hvězdný posel: kniha o životě slavného vědce, matematika, astronoma, filozofa a fyzika Galilea Galileiho, 1996] – 1996

Tibet: das Geheimnis der roten Schachtel [Tibet: Through the Red Box, 1998, čes. vyd. Tibet: tajemství červené krabičky, 2005] – 1998

Die unglaubliche Geschichte des Jan Welzl [A Small Tall Tale from the Far Far North, 1993, čes. vyd. Podivuhodný příběh Eskymo Welzla, 1995] – 1996

SKÁCEL, Jan (1922–1989)

Das blaueste Feuilleton [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964] – 1989, 1992

Das elfte weisse Pferd [Jedenáctý bílý kůň, 1964] – 1993, 1996, 2004

Das dreizehnte schwarze Pferd [výběr z: Třináctý černý kůň, 1993] – 1995, 2007

Erwachsenenweihnacht – 1991

Fahrgeld für Charon: Gedichte – 1989, 1991, 1996, 2003, 2015

Feuilleton über den eigenen Tod – 1990

Für alle die im Herzen barfuß sind: Gedichte und Prosa – 2018

Guten Morgen, Herr Mozart: Gedicht – 1994

Henri Rousseau aus Ivančice [Henri Rousseau z Ivančic in: Host do domu 10, 1963] – 1996

Jan Skácel – 2016

Kleine Weile: Gedichte – 2009

Die letzte Fahrt mit der Lokalbahn: Prosa [výběr z: Jedenáctý bílý kůň, 1966, c1964] – 1991

Und nochmals die Liebe [A znovu láska, 1991] – 1993

Ein Wind mit Namen Jaromír und andere Gedichte [výběr z: Vítr jménem Jaromír: tři knihy veršů, 1966] – 1991 (2×)

Wundklee: Gedichte – 1989, 1992, 1994

SKAČÁNI, Miroslav (1950–)

Das letzte Kriegsoffer [Poslední oběť války, 2012] – 2015

SKALA, Martina (1958–)

Strado & Varius [Strado a Varius, 2002] – 2002

Die Zauberflöte [Kouzelná flétna, 2006] – 2006

SKÁLA, Miroslav (1924–1989)

Reise um meinen Kopf in vierzig Tagen [Cesta kolem mé hlavy za 40 dnů, 1979] – 2004

SKÁLOVÁ, Marie (1924–1996)

Die Schuld der Unschuldigen: Lebenserinnerungen [Vina nevinných, 1996] – 1999

SKLENIČKOVÁ, Jaroslava (1926–)

Als Junge wäre ich erschossen worden...: die Geschichte der jüngsten Lidicer Frau [Jako chlapec by mě zastřelili...: příběh nejmladší lidické ženy, 2006] – 2008

SLABÝ, Zdeněk Karel (1930–2020)

365 spannende Geschichten: für jeden Tag des Jahres [čes. vyd. Pohádky, které přinesl vítr aneb Pohádkový rok: 365 příběhů a pohádek, 2007] – 1989

SLAVÍK, Ivan (1920–2002)

Sonate der Hoffnung – 2002

SLÍVA, Jiří (1947–)

Café Fetisch [Café fetish, 2001] – 2003

F. M.: Cartoons – 1993

Můj šálek Kafky = Meine Tasse Kafka = My Cup of Kafka – 2017
Sigmund Freud schläft nie: Cartoons – 2014
Weinereien: Ein weinisches Buch mit Cartoons von Jiří Slíva und dazugereichten Zitaten – 1993

SLÍVA, Vít (1951–)
Trommeln auf Fässer: Gedichte: Tschechisch – Deutsch [Bubnování na sudy, 2002] – 2020

SMETANA, Bedřich [SMETANA, Friedrich] (1824–1884)
Die Brandenburger in Böhmen = Braniboři v Čechách [Braniboři v Čechách, 1866] – 2013
Das Geheimnis [Tajemství, 1878] – 2012
Prodaná nevěsta: komická zpěvohra ve třech jednáních = Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten = The bartered bride: comic opera in three acts [Prodaná nevěsta, 1866] – 2011
Smetana – Dvořák – Janáček: Musikerbriefe – 2003, 2004
Die verkaufte Braut: komische Oper in 3 Akten = Prodaná nevěsta [Prodaná nevěsta, 1866] – 2018
Die verkaufte Braut: komische Oper in drei Akten [Prodaná nevěsta, 1866] – 1989, 1992, 1995, 2002
Die verkaufte Braut: [komische Oper in drei Akten] = Myyty morsian: [kolminäytöksinen ooppera] [Prodaná nevěsta, 1866] – 1991
Zwei Witwen: komische Oper in zwei Akten [Dvě vdovy, 1874] – 2012

SMETANA, Zdeněk (1925–2016)
Das Schilfmännlein und der Teich [Rákosníček a rybník, 1998] – 2000

SMETANOVÁ, Jindřiška (1923–2012)
Hinter Prager Fenstern [výběr z: Ustláno na růžích a pod nebesy, 1971] – 1997

SODOMKA, Martin (1968–)
Ronnie und seine Freunde bauen ein Auto [Jak si postavít auto, 2012, přel. z angl. verze How to Build a Car] – 2017
Ronnie und seine Freunde bauen ein Flugzeug [Jak si postavít letadlo, 2013, přel. z angl. verze How to Build a Plane] – 2017

SOKOL, Jan (1936–2021)
Mensch und Religion: Ursprünge – Wege – Orientierungen [Člověk a náboženství: proměny vztahu člověka k posvátnému, 2004] – 2007
Philosophie als Verpflichtung: über Ethik, Menschenrechte, Bildung und Politik – 2014

SOUČEK, Ludvík (1926–1978)
Fragezeichen über Gräbern: Berichte von mysteriösen Todesfällen [Otazníky nad hroby, 1982] – 1989, 2004

SOUČKOVÁ, Milada (1899–1983)
Bel Canto [Bel canto, 1944] – 2010
Der unbekannt Mensch: Roman [Neznámý člověk, 1962] – 1999

SOUKUPOVÁ, Petra (1982–)
Montagmorgen – 2018

SOVA, Oldřich (1923–2010)
Limita: matematické epistoly = Grenzwert: mathematische Episteln – 1998

SPÁLENÁ, Ludmila viz ZEMAN, Ludmila

SRBOVÁ, Jitka N. (1976–)
Rate, wie es ausgeht – 2021

STANČÍK, Petr (1968–)
Pérák: der Superheld aus Prag [Pérák, 2008] – 2019

STANOVSKÝ, Vladislav (1922–2005)
Lommelchen: ein tschechisches Märchen [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek] – 1997, 2002, 2003, 2004, 2006, 2010, 2020
Der Rabe Kurkyl: nach einem Märchen der Tschuktschen übertragen aus dem Tschechischen [Havran Kurkyl, 1970] – 1993

STAVARIČ, Michael [STAVARIC, Michael] (1972–)
Als der Elsternkönig sein Weiss verlor – 2017
Die Anbetung des Fleisches: (ein Buch- äh Fleischereifachmessentagebuch) – 2015
Der Autor als Sprachwanderer – 2016
Balthasar Blutberg – 2020
Der Bär mit dem roten Kopf – 2017
BieBu, oder, Ameisen haben vom Blütenbestäuben wirklich keine Ahnung!: wie: mein Bienen- und Blümchenbuch [čes. vyd. Včelikář aneb Mravenci nemají o opylování vskutku ani ponětí!: moje včelí knížka, 2009] – 2008
Böse Spiele: Roman – 2009, 2011 (2×)
Brenntage: Roman [čes. vyd. Dny ohňů, dny spálenišť, dny popela, 2016] – 2011 (2×), 2015
Déjà-vu mit Pocahontas [Déjà-vu mit Pocahontas, 2010] – 2013
Déjà-vu mit Pocahontas; Raritan river – 2010, 2012
Déjà-vu mit Pocahontas: eine Geschichte [Déjà-vu mit Pocahontas, 2010] – 2011
Europa: eine Litanei – 2005, 2010
Flügellos: Gedichte – 2000
Fremdes Licht: Roman – 2020 (3×)
Gaggalagu – 2006, 2011
Gaggalagu: ein Kinderbuch [Gaggalagu, 2006] – 2020

Gloria nach Adam Riese – 2012, 2013
Gotland: Roman – 2017 (2×), 2018
Hier gibt es Löwen – 2011
In an schwaoazzn kittl gwicklt: Gedichte – 2017
Die kleine Sensenfrau [čes. vyd. Děvčátka s kosou, 2015] – 2010
Königreich der Schatten: Roman [čes. vyd. Království stínů, 2015] – 2013 (2×)
Magma: Roman – 2008
Manchmal denke ich immer noch mit den Fingerspitzen – 2011
Mathilda will zu den Sternen – 2015
Die Menschenscheuche – 2019
Milli Hasenfuss – 2016
Nadelstreif & Tintenzisch: ein Bestiarium – 2011, 2013
Nkaah: Experimente am lebenden Objekt – 2008
Requiem: fortwährende Wandlung – 2017
Stillborn: Roman [čes. vyd. Mrtvorozená Eliška Frankensteinová, 2010] – 2006, 2008, 2010
Tagwerk. Landnahme. Ungelenk – 2002
Terminifera: Roman – 2007, 2009

STEHLÍKOVÁ, Olga (1977–)
Porträts [výběr z: Vykřičník jak stožár, 2018; et al.] – 2019

STEIGERWALD, Karel (1945–)
Leid, Qual und Angst, der Strick und die Grube: (ein Traum); Arbeitstitel; [(Oktober 1989 / Mai 1990)] [Hoře, hoře, strach, oprátka a jáma, 1991] – 1992
Die neapolitanische Krankheit [Neapolská choroba, 1988] – 1990
Die Tatarenkirmes [Tatarská pouť, 1988] – 1990

STEINER, František (1925–2013)
Fußball unterm gelben Stern: die Liga im Ghetto Theresienstadt 1943–44 [Fotbal pod žlutou hvězdou, 2009] – 2017 (2×)

STEJSKAL, Martin (1944–)
Geheimnisse des magischen Prag – 1997

STINGL, Miloslav (1930–2020)
Atolle im Taifun: Reise durch die Inselwelt Mikronesiens [Neznámou Mikronésií, 1976] – 1990
Auf den Spuren der ältesten Reiche Perus [Uctívači hvězd, 1980] – 1990
Die Götter der Karibik: die Geschichte der afroamerikanischen Kultur – 1996
Inka: Ruhm und Untergang der Sonnensöhne [Synové Slunce, 1985] – 1989
Die Inkas: Ahnen der „Sonnensöhne“ [Synové Slunce, 1985] – 1990

Kunst der Indianer und Eskimos Nordamerikas – 1990
Kunst der polynesischen Inselwelt – 1990
Das letzte Paradies: eine Kulturgeschichte Polynesiens [Poslední ráj, 1974] – 1989
Das Reich der Inka: Ruhm und Tod der „Sonnensöhne“ [Synové Slunce: sláva a pád největší indiánské říše, 1985] – 1990, 1995
Die schwarzen Götter Amerikas [čes. zkrác. vyd. Černí bohové Ameriky, 1992] – 1990
Die schwarzen Inseln: ein Ethnologe erzählt von Melanesien [Ostrovny lidojedů, 1970] – 1989
Südseeparadiese: Inseln, Träume und Kulturen [Herrscher im Südsee-Paradies: Geheimnisvolles Polynesien, 1985, čes. uprav. vyd. Vládcové jižních moří, 1996] – 1993
Tod in der Südsee: Abenteurer, Entdecker, Kolonisatoren; und was sagen die Ureinwohner zu den vergangenen 500 Jahren? [Smrt v ráji, 1988] – 1995
Vom Freiheitskampf des roten Mannes [Indiáni na válečné stezce, 1969; Indiánský oheň, 1977] – 1990

STRAKA, Josef (1972–)
Kirche im Nebel [Kostel v mlze, 2008] – 2019

STRÁNSKÝ, Oldřich (1921–2014)
Es gibt keine Gerechtigkeit auf Erden: Erinnerungen eines tschechischen Auschwitz-Überlebenden [Není spravedlnosti na zemi, 2002] – 2010

STRUHAR, Stanislav (1964–)
Der alte Garten: Gedichtstrilogie [čes. vyd. Stará zahrada, 2001] – 1999
Der alte Garten: Gedichttrilogie = Stará zahrada: trilogie v básni [Der alte Garten, 1999, čes. vyd. Stará zahrada, 2001] – 2001
Farben der Vergangenheit: Erzählungen [čes. vyd. Barvy minulosti, 2016] – 2016 (2×)
Fremde Frauen: zwei Erzählungen [čes. vyd. Cizinky: dvě povídky, 2013] – 2013, 2014
Fremde Männer: zwei Erzählungen [čes. vyd. Cizinci: dvě povídky, 2019] – 2019, 2020
Die Gabe der Hoffnung: Roman [čes. vyd. Dar naděje, 2018] – 2018
Das Gewicht des Lichts: Roman [čes. vyd. Váha světla, 2014] – 2014 (2×)
Das Manuskript: roman [čes. vyd. Rukopis, 2004] – 2002
Stará zahrada = Der alte Garten: Gedichttrilogie [Der alte Garten, 1999, čes. vyd. Stará zahrada, 2001] – 2019
Eine Suche nach Glück: Roman [čes. vyd. Hledání štěstí, 2007] – 2005
Die Verlassenen: Roman [čes. vyd. Opuštění, 2018] – 2017 (2×)
Verlassener Garten: Roman [Opuštěná zahrada, 2004] – 2020
Die vertrauten Sterne der Heimat: Roman [čes. vyd. Důvěrně známé hvězdy domova, 2015] – 2015 (2×)

SUCHÁNEK, Michal (1984–)
Horri-fying delights [Děsivé radosti, 2015] – 2016

SUCHÝ, Josef (1923–2003)

Zeitstaub: Gedichte – 2002, 2003

ŠALOUN, Emil (1947–)

Nöck, der Wassermann [Pohádky o vodníkovi] – 1993

ŠAROCH, Zdeněk viz VRBECKÝ, František

ŠAŠEK, Miroslav [SASEK, Miroslav] (1916–1980)

London [This is London, 1959, čes. vyd. To je Londýn, 2013] – 2013

München [This is Munich, 1961, čes. vyd. To je Mnichov, 2016] – 2012

New York [This is New York, 1960, čes. vyd. To je New York, 2014] – 2014

Paris [This is Paris, 1959, čes. vyd. To je Paříž, 2013] – 2013

Rom [This is Rome, 1960, čes. vyd. To je Řím, 2014] – 2014

Rund um die Welt – 2016

Venedig [This is Venice, 1961, čes. vyd. To jsou Benátky, 2015] – 2015

ŠIMEČKA, Milan (1930–1990)

Das Ende der Unbeweglichkeit: ein politisches Tagebuch [Konec nehybnosti, 1990] – 1992

ŠIMSA, Jaroslav (1900–1945)

Angst und Hoffnung: Briefe, Träume, Ereignisse 1940–1945 [Úzkost a naděje: dopisy, sny, události, traktáty 1940–1945, 2003, c1969] – 2003

ŠINDELÁŘOVÁ, Olga (1957–)

Kleinen Bienenkönigin [Malá včelí královna, 2008] – 2008

ŠINDELKA, Marek (1984–)

Der Fehler: Roman [Chyba, 2008] – 2018 (2×)

ŠIŠPEROVÁ, Iva

Entdecke den Bauernhof: 6 Bücher in einem [přel. z angl. verze Farm] – 2014

Entdecke den Vergnügungspark: 6 Bücher in einem [přel. z angl. verze Amusement Park] – 2014

ŠKODA, Eduard (1933–)

Die Flotte des Christoph Kolumbus [Kolumbova flotila, 1992] – 1992

ŠKODOVÁ, Helena (1955–)

Die Flotte des Christoph Kolumbus [Kolumbova flotila, 1992] – 1992

ŠKRÁBEK, Josef (1928–)

Die gestrige Angst: Deutsche und Tschechen – Schwierige Nachbarschaft in der Mitte Europas: ein autobiographischer Essay [Včerejší strach, 2002] – 2006, 2008

ŠKROB, Jan (1988–)

Off topic – 2020

ŠKUTINA, Vladimír (1931–1995)

Die blaue Lachmöwe – 1989

Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der Karlsbrücke: Bühnenroman in zwei Teilen [Josef Schwejk und Josef K., zwei einsame Passanten auf der Karlsbrücke, 1983, čes. vyd. Josef Švejk a Josef K., dva osamělí chodci na Karlově mostě, 1988] – 1992

Was ist Film?: [Miloš Forman] – 1990

Was ist Komik?: Vladimír Škutina über Humor und Charles Chaplin – 1990

Was ist Oper?: [Rafael Kubelík, Jan Skalický, Jon Buzea] – 1990

Wo die Zeit wohnt: ein modernes Märchen [Kde bydlí čas, 1985] – 1989, 1996

ŠKVORECKÝ, Josef (1924–2012)

Das Baßsaxophon: Jazz-Geschichten [The Bass Saxophone, 1977, čes. vyd. Bassaxofon in: Dvě legendy, 1982, et al.] – 2005

Feiglinge: Roman [Zbabělci, 1958] – 1993, 2000

Das Mirakel: ein politischer Krimi [Mirákl: politická detektivka, 1972] – 2001

Eine prima Saison: ein Roman über die wichtigsten Dinge des Lebens [Prima sezóna: text o nejdůležitějších věcech života, 1975] – 1997, 1999

Der Seeleningenieur: Amüsantes zu den alten Themen des Lebens – Frauen, Schicksal, Träume, Arbeiterklasse, Spitzel, Liebe und Tod [Příběh inženýra lidských duší, 1977] – 1998 (2×)

Der Seeleningenieur: ein Roman über Frauen, Liebe, Tod und Spitzel [Příběh inženýra lidských duší, 1977] – 2000

ŠMAUS, Martin (1965–)

Mach mal Feuer, Kleine: Roman [Děvčátko, rozdělej ohníček: Na cikni na bari, čarav tro vod'ori, 2005] – 2011, 2012

ŠMEJKAL, Pavel (1966–)

Anthropoid [Anthropoid, 2016] – 2016

ŠMÍD, Jan (1921–2002)

Mit dem Löwen im Wappen [Ve znamení Lva, 1989] – 2010

ŠMÍD, Zdeněk (1937–2011)

Unterm Mittagsstein: Geschichte einer Familie: Roman [Cejch: románová sága, 1992] – 1992

ŠOJDR, Martin (1979–)

Der Bienenstock [Co se děje ve včelím úlu, 2018, přel. z angl. verze Beehive] – 2018

ŠOTOLA, Jiří (1924–1989)

Das geborstene Kreuz: historischer Roman [Osmnáct Jeruzalémů, 1986] – 1989

Arabische Märchen [Arabische Märchen, 1978, čes. rozš. vyd. Kouzelný květ pouště, 1989] – 1993

ŠPAČKOVÁ, Markéta [NOVÁKOVÁ, Markéta]
Das Insektenhotel: willkommen liebe Bienen, Käfer und Glühwürmchen! [Hmyzí hotel, 2019, přel. z angl. verze A Bug Hotel] – 2020
Die weite Reise der Tiere [Tuláci ze světa zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wanderers of the Animal World] – 2019
Die Winterwelt der Tiere [Zima ve světě zvířat, 2018, přel. z angl. verze Wild Animals in the Winter World] – 2019

ŠPIDLÍK, Tomáš (1919–2010)
Die russische Idee: eine andere Sicht des Menschen [L'idée russe: une autre vision de l'homme, 1994, čes. vyd. Ruská idea: jiný pohled na člověka, 1996] – 2002
Russische Spiritualität [La spiritualità russa, 1981] – 1994
Der Weg des Geistes [Il cammino dello spirito, 1995, čes. vyd. Cesta ducha, 1995] – 1997

ŠRUT, Pavel (1940–2018)
Die Sockenfresser [Lichožrouti, 2008] – 2018 (2×)

ŠŤASTNÁ, Marie (1981–)
Wenn das Wasser kocht – 2018

ŠTÍPLOVÁ, Ljuba (1930–2009)
Wurzelpeters Abenteuer: mit vielen lehrreichen Illustrationen aus der Natur [Příhody malého Kořínka, 1993] – 1993, 1994, 1995, 1999 (2×), 2000, 2001, 2005

ŠTOURAC, Jiří (1960–)
Von Prag nach Compostela [Cesta do Compostely, 1999] – 2000

ŠTOVÍČEK, Vratislav (1936–2004)
Gullivers Reisen [Gulliverovy cesty, 1997] – 1997
Märchen für die Rose [Pohádky pro Růži, 1992] – 1992
Märchenreise um die Welt: Was der Ostwind / Südwind / Westwind / Nordwind erzählte – 1991
Mit dem Windgeist rund um die Welt [Putování s Větríkem, 1994] – 1994
Östlich der Sonne – westlich vom Mond – 1989

ŠTROBLOVÁ, Jana (1936–)
Einfahrt ins Paradies verboten [Zákaz vjezdu do ráje, 1986] – 1990

ŠTRUNCOVÁ, Olga (1926–)
Es kochte eine Muttermaus [Vařila myšička kašičku, 1954] – 1999

ŠTYRSKÝ, Jindřich (1899–1942)
Emilie kommt im Traum zu mir und andere erotische Prosa [Emilie přichází ke mně ve snu, 1933] – 1994

ŠVANDRLÍK, Miloslav (1932–2009)
Der orangefarbene Apfel und andere wahrscheinliche und unwahrscheinliche Geschichten – 1990
Prag voller Gespenster [Praha plná strašidel, 1993] – 1993

ŠVEJDÍK, Jaromír viz Jaromír 99

TAFEL, Jaroslav (1929–1973)
Mein heißer Sommer mit Sherlock Holmes [Prázdniny s Sherlockem Holmesem, 1994, c1966] – 1997

TAKÁČOVÁ, Magdalena
Der Ameisenhügel [Co se děje v mraveništi, 2018] – 2018
Der Baum [Co se děje na stromě, 2018] – 2019

TEIGE, Karel (1900–1951)
Depesche auf Rädern: Theatertexte 1922–1927 – 2001

TĚSNOHLÍDEK, Jan ml. (1987–)
Astronauten – 2019

TĚSNOHLÍDEK, Rudolf (1882–1928)
Das schlaue Füchslin [Liška Bystrouška, 1920] – 2007

TICHÝ, Jan (1941–)
Zweiunddreissig Stunden zwischen Hund und Wolf: (vier Stimmen nach Motiven einer wirklichen Begebenheit) [Třicet dva hodin mezi psem a vlkem, 2007] – 2007

TICHÝ, Jaroslav (1923–2004)
Europäische Burgsagen [čes. vyd. Kníže Dracula a jiné hradní pověsti, 1998] – 1991, 1995
Meine fröhliche Märchenkiste: von Narren und Schelmen, Teufeln und Tieren [Meine fröhliche Märchenkiste, 1988, čes. vyd. Veselé pohádky ze všech končin světa, 1993] – 1993
Persische Märchen [Persische Märchen, 1970, čes. vyd. Svícen dvanácti dervišů, 1972] – 1993

TOMAN, Josef (1899–1977)
Sokrates: historischer Roman [Sokrates, 1975] – 1990

TOMAN, Marek (1967–)
Die große Neuigkeit vom schrecklichen Mord an Šimon Abeles: Roman [Veliká novina o hrozném mordu Šimona Abelese, 2014] – 2019
Die Konditorei zum Schielenden Jim [Cukrárna U Šilhavého Jima, 2018] – 2020
Lob des Opportunismus [Chvála oportunistu, 2016] – 2021
Der Prager Golem [Můj Golem, 2009] – 2019

TOMANOVÁ, Miroslava (1906–1991)

Sokrates: historischer Roman [Sokrates, 1975] – 1990

TOMANOVÁ-WEISOVÁ, Helena (1912–2007)

Kamenný oblouk = Der Steinbogen – 2014

Setkání v Praze = Begegnungen in Prag – 1996

TOMÁŠ, Josef (1933–)

Die Rückkehr der Agnes von Böhmen [Návrat Anežky Přemyslovny, 2000] – 2020

TOMEK, Jiří (1944–)

Arabische Märchen [Arabische Märchen, 1978, čes. rozš. vyd. Kouzelný květ pouště, 1989] – 1993

Zaubergeschichten aus dem Orient [výběr z: Kouzelný květ pouště, 1989] – 1998

TOMS, Mirek (1931–)

Smaragdgrüne Augen: Erzählungen – 2000

TOPOL, Jáchym (1962–)

Ein empfindsamer Mensch: Roman [Citlivý člověk, 2017] – 2019 (2×)

Der Engel exit: Roman [Anděl, 1995] – 1997 (2×)

Das hier kenn' ich: achtundvierzig Gedichte, zweisprachig = Tady to znám – 1996

K vodojemu 24: Zwischen Kirche und Western – 1996

Nachtarbeit: Roman [Noční práce, 2001] – 2003

Die Reise nach Bugulma [čes. vyd. Cesta do Bugulmy, 2007] – 2006

Die Schwester: Roman [Sestra, 1994] – 1998, 2004

Die Teufelswerkstatt: Roman [Chladnou zemí, 2009] – 2010

Unterwegs in den Osten [Cestou na východ, 2008] – 2011

Žirkuszona: roman [Kloktat dehet, 2005] – 2007

TREFULKA, Jan (1929–2012)

Der verliebte Narr: Roman [O bláznech jen dobré, 1978] – 2016 (2×)

TRINKEWITZ, Karel (1931–2014)

Lob des Haiku = Chvála haiku – 2004 (2×)

Praha v sedmnácti slabikách = Prag in siebzehn Silben – 1994

TŘEŠŇÁK, Vlastimil (1950–)

Minimax [Minimax in: Babylon, 1982] – 1997

TUČKOVÁ, Kateřina (1980–)

Gerta: das deutsche Mädchen: Roman [Vyhnání Gerty Schnirch, 2009] – 2019

Das Vermächtnis der Göttinnen: eine merkwürdige Geschichte aus den Weißen Karpaten: Roman [Žitkovské bohyně, 2012] – 2015 (2×)

TŮMA, Tomáš (1974–)

Graviton: eine fantastische Weltreise [Graviton: palubní deník z cesty kolem světa v létajícím stroji Alfonse Cailleteta, 2009] – 2009

Das Leben auf der Burg: 3D Pop-up [čes. vyd. Středověký hrad, 2012] – 2011

Nautilon: eine fantastische Tiefseereise – 2011

Die Römer: das Leben der Gladiatoren im Alten Rom: 3D Pop-up – 2012

Die Welt der Ozeane [přel. z angl. verze The Undersea World] – 2018

TŮMOVÁ, Magdaléna (1950–)

Erzählungen über Frau Ždislava [Povídky o svaté Zdislavě, 2007] – 2007

Märchen von der heiligen Ždislava [Pohádky o svaté Zdislavě, 2007] – 2007

TVRDÍKOVÁ, Michaela

Sagen aus aller Welt [Sagen aus aller Welt, 1981] – 1991

TYL, Heřman Josef (1914–1993)

Moji nejdražší = [Meine Teuersten] – 2004

TYPLT, Jaromír (1973–)

Michal über Nacht [Michal přes noc in: Stisk, 2007] – 2019

Oder schnurstracks – 2018

UHDE, Milan (1936–)

Zwei Studien über Kafka [Dvě studie o Kafkovi, 1990] – 1990

URBAN, Miloš (1967–)

Im Dunkel der Kathedrale: Roman [Stín katedrály: božská krimikomedie, 2003] – 2008

Mord in der Josefstadt: ein Kriminalroman aus dem alten Prag [Lord Mord, 2008] – 2010 (2×), 2012

Die Rache der Baumeister: ein Kriminalroman aus Prag [Sedmikostelí: gotický román z Prahy, 1999] – 2001, 2003, 2004, 2018 (2×)

UTITZ, Bedřich (1920–2017)

Kaleidoskop meines Jahrhunderts: deutsch-tschechische Lebenserinnerungen [Kaleidoskop mého století, 2013] – 2015 (2×)

VACULÍK, Ludvík (1926–2015)

Ach Stifter – 1991, 1992

Das Beil: Roman [Sekyra, 1966] – 2006

Die Meerschweinchen: Roman [Die Meerschweinchen, 1971, čes. vyd. Morčata, 1977] – 2011

VÁCHAL, Josef (1884–1969)

Der blutige Roman: Versuch um den Typus des idealen Schundromans [Krvavý román, 1924] – 2019

VALOVÁ, Vladimíra (1978–)

Ins Landesinnere [výběr z: Do vnitrozemí, 2017] – 2018

VANČURA, Vladislav (1891–1942)

Der Bäcker Jan Marhoul: Roman [Pekař Jan Marhoul, 1924] – 2000

Felder und Schlachtfelder: Roman [Pole orná a válečná, 1925] – 2017

Peterpetz und Peter Petermichel [Kubula a Kuba Kubikula, 1931] – 2014

VANĚK, Karel (1887–1933)

Also sprach Schwejk...: die besten Aussprüche und Anekdoten aus dem Roman Die

Abenteuer des braven Soldaten Schwejk von Jaroslav Haschek und Karl Vaněk [Tak pravil Josef Švejk: v šest večer po válce: známé i méně známé výroky dobrého vojáka Švejka... spolu s písněmi, jež zpíval... a s historkami z pražských hospod a z dějin Haškovy bohémy, 1994] – 1994

Schicksale des braven Soldaten Schwejk in russischer Gefangenschaft [Osudy dobrého vojáka Švejka v ruském zajetí, 1923] – 1993

Schwejk in russischer Gefangenschaft: Karel Vaněk's Fortsetzung des weltberühmten Romans von Jaroslav Hašek. Band 1., 2. [Osudy dobrého vojáka Švejka v ruském zajetí, 1, 2, 1923] – 1992

VANEK, Marcel (1964–)

Marpa – ein tibetischer Rebell [Marpa, tibetský rebel, 2004] – 2005

Ein neuer Weg der Erkenntnis: das kann auch ihnen passieren... [Nová cesta poznání: může se to stát i vám..., 2003] – 2005

Sieben Leben [Sedm životů, 2004] – 2006

Spiritualität auf der Erde [Duchovno na zemi, 2008] – 2008

Tibetische Legenden über Milarepa [Tibetské báje o Milarepovi, 2004] – 2005

Der Weg zum Absoluten [Cesta k absolutnu, 2004] – 2006

Das Wunder von Geburt und Tod [Zázrak zrození a smrti, 2011] – 2012

VANĚK, Martin (1982–)

Wie kommt die Kunst ins Museum? [Jak se dělá galerie, 2016] – 2017, 2018

VANEK, Tereza (1966–)

Die Dichterin von Aquitanien: Roman – 2010 (2×), 2013, 2017

Das Geheimnis der Jaderinge: Roman – 2011, 2012

Die Heidentochter: Roman – 2015

Chinatown: Roman – 2009, 2017

Im Dienst der Gräfin – 2014 (2×), 2020

Im Reich des Zuckerrohrs: historischer Roman – 2019 (2×)

Die Ketzerin von Carcassonne: historischer Roman – 2012 (2×), 2017

Lockruf der Fremde: Roman – 2020 (2×)

Das Mädchen aus Prag: historischer Roman – 2018, 2019

Die Rebellin von Shanghai – 2013, 2014

Die schöne Insel: Roman – 2017 (2×)

Schwarze Seide: Roman – 2007, 2016

Die Spionin des Winterkönigs: Historischer Roman – 2017, 2018

Das sprechende Kreuz: Roman – 2015 (2×)

Sturm über Formosa: Roman – 2020 (2×)

Die Träume der Libussa: historischer Roman – 2008, 2017

Die Träume der Libussa; Die Ketzerin von Carcassonne: zwei Romane in einem Band [Die Träume der Libussa, 2008; Die Ketzerin von Carcassonne, 2012] – 2018

Das vergessene Erbe: Roman – 2017

VAŠÍČEK, Tomislav (1941–)

Das Klavier erzählt [Klavír vypráví, 2020] – 2020

VÁVRA, Antonín (1920–1992)

Gratzenerland: Geschichte und Geschichten [Vrkoče pro regenta, 1986] – 1992

VÁVROVÁ, Alena (1952–)

Tri čtvertě na smrt = Viertel vor Tod – 2019

VEIS, Jaroslav (1946–)

Das Jackson-Syndrom [His Masters's Voice in: Přistání na Řípu, 1988] – 1990

VIEWEGH, Michal (1962–)

Blendende Jahre für Hunde: die Antwort der Literatur auf die Wende – 1993

Blendende Jahre für Hunde: Roman [Báječná léta pod psa, 1992] – 1998, 2000, 2017 (2×)

Die Definition von Liebe – 2018

Engel des letzten Tages: Roman [Anděl všedního dne, 2007] – 2010, 2013

Erziehung von Mädchen in Böhmen [Výchova dívek v Čechách, 1994] – 1998, 1999

Der Fall untreue Klára: Roman [Případ nevěrné Kláry, 2003] – 2007

Geschichten über Sex und Ehe [Povídky o manželství a sexu, 1999] – 2004

Die Liebe eines Vaters: Roman [Zapisovatelé otcovské lásky, 1998] – 1999

Die Mafia in Prag: Roman [Mafie v Praze, 2011] – 2014 (2×), 2015

Roman für Frauen [Román pro ženy, 2001] – 2002

Rosen für Marqueta oder Abendgesellschaften der Revolutionäre: tschechischer Beitrag [čes. vyd. Růže pro Markétu aneb Večírky revolucionářů, 2004] – 1995

Völkerball: Roman [Vybíjená, 2004] – 2005, 2006

Zeitweiliger Orientierungsverlust: Liebesgeschichten [Povídky o lásce, 2009] – 2011

VLADISLAV, Jan (1923–2009)

Keltische Märchen [Keltské pohádky, 1992] – 1992

Lommelchen: ein tschechisches Märchen [Lommelchen, 1969, čes. vyd. Budulínek] – 1997, 2002, 2003, 2004, 2006, 2010, 2020

Warum die Bäume nicht mehr sprechen können [Warum die Bäume nicht mehr sprechen können, 1976] – 1992

VLASÁK, Jan (1965–)
Ein hässlicher Vorfall – 2002

VOJTKOVÁ, Julie (2000–)
Co si vyprávějí... – 2013

VOKOLEK, Václav (1947–)
Unangenehme Geschichte: zwei Erzählungen [Pátým pádem, 1996] – 1999
Zwischen Himmel und Erde [Mezi nebem a zemí, 2015] – 2015

VOLKOVÁ, Bronislava (1946–)
Návrát: výbor z jedenácti sbírek = Heimkehr: Auswahl aus elf Lyriksammlungen – 2019

VOLNÝ, Zdeněk (1946–)
Präludium auf dem Mars: phantastische Erzählungen [výběr ze sbírek: Neděle na prodej, 1980; Zlatá past plná času, 1983] – 1989

VONDRÁČKOVÁ, Helena (1947–)
„Unter der Asche meiner Liebe ist noch Glut“: Erinnerungen – 1997

VONDRUŠKA, Vlastimil (1955–)
Das Bestiarium von Mähren: historischer Kriminalroman [Olomoucký bestiář, 2006] – 2019 (2×)
Die Dämonen von Joachimsthal [Jáchymovští démoni, 2016] – 2016
Die siebte Leiche: historischer Kriminalroman [Adventní kletba, 2004] – 2017 (2×)
Die Toten vom Jakobsweg: historischer Kriminalroman [Tajemství abatyšy z Assisi, 2010] – 2016 (2×)

VOPĚNKA, Martin (1963–)
Meine Reise ins Ungewisse: Unterwegs mit Benjamin: Roman [Moje cesta do ztracena: putování s Benjaminem, 2005] – 2019

VOSTRADOVSKÁ, Tereza (1988–)
Komm mit raus, Entdeckermäus: ein Bilderbuch über die Wunder der Natur [Hravouka, 2016] – 2019 (2×)

VOTÝPKA, Vladimír (1932–)
Böhmischer Adel: Familiengeschichten [Příběhy české šlechty, 1995] – 2007, 2008
Rückkehr des böhmischen Adels [Návraty české šlechty, 2000] – 2010

VOVSOVÁ, Anna (1956–)
Josef und Li: Roman [Josef a Ly, 2004] – 2011 (2×)

VRAK, Jan (1967–)
Potom – 2003

VRBECKÝ, František [=ŠAROCH, Zdeněk] (1934–)
Die Mašins geben nicht auf [Mrtví nemluví in: Mrtví nemluví, 1985] – 1989

VRCHLICKÝ, Jaroslav (1853–1912)
Gedichte von Jaroslav Vrchlický – 2017
Eine Nacht auf Karstein: op. 26 [Noc na Karlštejně, 1886] – 2004
Von weiten Wegen: Gedichte [výběr z: Z hlubin, 1875] – 2000, 2003

VŠETEČKA, Jiří (1937–2016)
Pražský chodec = A Prague flâneur = Le Passant de Prague = Der Prager Spaziergänger = Pražskij pešechod [výběr z: Pražský chodec, 1938] – 2011

VYORALOVÁ, Hana
Phantastisches Papiertheater: zauberhafte Märchenwelt [Papírové divadlo, 1993] – 1993

WAGNEROVÁ, Alena (1936–)
1945 waren sie Kinder: Flucht und Vertreibung im Leben einer Generation [čes. vyd. Odsunuté vzpomínky, 1993] – 1990, 2016 (2×)
Die Familie Kafka aus Prag [Die Familie Kafka aus Prag, 1997, čes. vyd. V ohnisku nepokoje: Hermann Kafka a jeho rodina, 2003] – 2001
Die Familie Kafka aus Prag: im Hauptquartier des Lärms [čes. vyd. V ohnisku nepokoje: Hermann Kafka a jeho rodina, 2003] – 1997
Das Leben der Sidonie Nádherny: eine Biographie [čes. vyd. Sidonie Nádherná a konec střední Evropy, 2010] – 2003
Milena Jesenská: Biographie [Milena Jesenská, 1994, čes. vyd. Milena Jesenská, 1996] – 1994, 1995, 1997 (2×), 2002, 2006
Das Straßburger Münster oder Was hat ein Tscheche im Elsass zu suchen? [Štrasburská katedrála in: Mír, 1949; čes. vyd. Co by dělal Čech v Alsasku?, 2011] – 2007

WAGNEROVÁ, Magdalena (1960–)
Sagen aus dem alten Prag [Pověsti staré Prahy, 2007] – 2008, 2014

WEIL, Jiří (1900–1959)
Elegie für 77 297 Opfer: jüdische Schicksale in Böhmen und Mähren 1939–1945 [Žalozpěv za 77 297 obětí, 1958] – 1999
Leben mit dem Stern: Roman [Život s hvězdou, 1949] – 1995, 2000, 2020 (2×)
Mendelssohn auf dem Dach: Roman [Na střeše je Mendelssohn, 1960] – 1992, 1995, 2019 (2×)
Moskau-die Grenze: Roman [Moskva-hranice, 1937] – 1992
Sechs Tiger in Basel: Erzählungen [Šest tygrů v Basileji in: Mír, 1949; et al.] – 2008
Das Straßburger Münster oder Was hat ein Tscheche im Elsass zu suchen? [Štrasburská katedrála in: Mír, 1949; čes. vyd. Co by dělal Čech v Alsasku?, 2011] – 2007

WEINER, Richard (1884–1937)
Der Bader: eine Poetik [Lazebník, 1929] – 1991

Der gleichgültige Zuschauer: Erzählungen [Netečný divák, 1917] – 1992
Kreuzungen des Lebens: Erzählungen, Essays, Feuilletons, Briefe – 2005
Der leere Stuhl: Analyse einer nicht geschriebenen Erzählung [Prázdná židle: (rozborenapsané povídky) in: Škleb, 1919] – 1990

WEINFURTER, Karel (1867–1942)
Der brennende Busch: der entschleierte Weg der Mystik [Ohnivý keř, 1923] – 2017
Lehrbuch des magischen Denkens: Lebenserfolg, Glück und Gesundheit durch die Beherrschung verborgener Kräfte [Učebnice magického myšlení, 1935] – 2004, 2013

WEISS, Helga viz Weissová, Helga

WEISS, Jan (1892–1972)
Das Haus mit den tausend Stockwerken: Roman [Dům o tisíci patrech, 1929] – 1989

WEISS, Otto (1898–1944)
Und Gott sah, dass es schlecht war: Erzählung aus Theresienstadt [Und Gott sah, dass es schlecht war, 2002, čes. vyd. I viděl Bůh, že je to špatné, 2016] – 2002, 2013

WEISSOVÁ, Blanka (1920–2013)
Der Weg zum Regenbogen [Cesta za duhou: vzpomínky dcery a vnučky herce, režiséra a scenáristy Čenka Šlégl, 2018] – 2019

WEISSOVÁ, Helga [WEISS, Helga] (1929–)
Und doch ein ganzes Leben: ein Mädchen, das Auschwitz überlebt hat [Deník 1938–1945: příběh dívky, která přežila holokaust, 2012] – 2013 (3×)
Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt – 2001
Zeichne, was Du siehst: Zeichnungen eines Kindes aus Theresienstadt/Terezín = Maluj, co vidíš: kresby jednoho dítěte z Terezína = Draw what you see: a child's drawings from Theresienstadt – 1998, 2004, 2008, 2013

WELS, Martin (1925–1944)
Sancta Familia – 2020

WELS, Tomáš (1920–1988)
Sancta Familia – 2020

WERICH, Jan (1905–1980)
Fimfarum und andere alte und neue Märchen [Fimfárum, 1960] – 1997

WERNISCH, Ivan (1942–)
Der alte Rabe [výběr z: Hlava na stole, 2005] – 2010
Ausgewählte Schriften [Doupě latinářů, 1992] – 1994
Es beginnt der gestrige Tag: Gedichte [výběr z: Včerejší den, 1989] – 1990
Ein Geistesriese = Velikán – 2000
Nesetkání = Nichtbegegnung – 1995
Žít tíž = Leben Nebel – 1998

WIENER, Egon (1947–)
Ansichten und Ansichtskarten = Pohledy a pohlednice – 2012
Brouzdání kolem Chrastavy: příběhy, fejetony a dobové pohlednice = Streifzüge um Kratzau (Chrastava): Geschichten, Essays und alte Ansichtskarten – 2013
Mou vlastí jsou Sudety = Meine Heimat ist das Sudetenland – 2014

WINTER, Zikmund (1846–1912)
Magister Campanus: ein Historienbild [Mistr Campanus, 1909] – 2002

ZAHRADNÍČEK, Jan (1905–1960)
Vogelbeeren [Jeřáby, 1933] – 1994
Vogelbeeren: Gedichte von Jan Zahradníček [výběr z: Jeřáby, 1933] – 2000

ZAHRADNÍK, Vincenc (1790–1836)
Fabeln [Bajky Vincence Zahradníka, 2017, c1832] – 2018

ZAMAROVSKÝ, Vojtěch (1919–2006)
Den Sieben Weltwundern auf der Spur [Za siedmimi divmi sveta, 1960, čes. vyd. Za sedmi divy světa, 1963] – 1989 (2×), 1990

ZÁMEČNÍK, Stanislav (1922–2011)
Das war Dachau [To bylo Dachau, 2003] – 2002, 2007

ZAPLETAL, Miloš (1930–)
Der Pfad des Mutes: Roman [Stezka odvahy, 1982] – 1990, 1995

ZAPLETAL, Zdeněk (1951–)
Aus der Biographie der Macht: Roman-Auszüge = Ž biografie moci: výňatky z románů – 1991

ZAVŘEL, Štěpán (1932–1999)
In Betlehem geboren: die Weihnachtsgeschichte [In Betlehem geboren, 1981] – 1989
Der letzte Baum [Der letzte Baum, 1977] – 1991
Štěpán Zavřel's Traum von Venedig [Venedig morgen, 1974, čes. vyd. Sen v Benátkách, 2016] – 2019

ZELENKA, Petr (1967–)
Im falschen Film (Train Departures): unter Verwendung des Theaterstücks „Chinesen“ von Michael Frayn [čes. vyd. Odjedy vlaků in: Obyčejná šilenství, 2014] – 2011
Schrottengel: Geschichten vom alltäglichen Wahnsinn [čes. vyd. Příběhy obyčejného šilenství, 2005] – 2004

ZEMAN, Ludmila [=SPÁLENÁ, Ludmila] (1947–)
Die Rache der Ishtar [The revenge of Ishtar, 1993] – 2004

ZEMANČÍKOVÁ, Alena (1955–)
Geschichte in indirekter Rede: Roman [Příběh v řeči nepřímé, 2015] – 2019

ZGUSTOVÁ, Monika (1957–)

Im Paradiesgarten der bitteren Früchte: Bohumil Hrabal, Leben und Werk [V rajské zahradě trpkých plodů, 1997] – 1999, 2001

ZÍDEK, Karel (1928–2001)

An der Elbe lag ein Kahn: eine Familienchronik aus Böhmen [Na Labi stával člun, 1988] – 1995

ZIKMUND, Miroslav (1919–)

Afrika um den Tatra [Afrika kolem Tatry, 1956] – 2002

Das grosse Wasser – Iguassú [Velké vody Iguazú, 1957] – 2003

Die Wüste besiegt [Přemožení pouště, 1954] – 2006

ZLATNÍKOVÁ, Marie (1901–1985)

Gesänge des Lebens und der Liebe: für Sopran und Zymbal; W 67 – 1989 – 1998

ZMATLÍKOVÁ, Helena (1923–2005)

Es kochte eine Muttermaus [Vařila myšička kašičku, 1954] – 1999

ZONOVÁ, Anna (1962–)

Zur Strafe und als Belohnung: Roman [Za trest a za odměnu, 2004] – 2014 (2×)

Zur Strafe und als Belohnung: Roman = Ža trest a za odměnu [Za trest a za odměnu, 2004] – 2008

ŽÁČEK, Jiří (1945–)

Entweder oder: der Maulwurf und die Gegensätze [Krtek a rozdíly, 2010] – 2010

Der Maulwurf im Zoo [Krtek v ZOO] – 2009

Der Maulwurf rätselt, wie das ist [Krtek hádá, jak to je, 2007] – 2009

Der Maulwurf und die Farben [Krtek a barvy, 2007] – 2008, 2013

Der Maulwurf und die Tiere [Krtek a zvířátka, 2006] – 2009, 2011

Der Maulwurf und die Zahlen [Krtek a čísla, 2007] – 2008, 2010, 2013

Der Maulwurf und die Zauberwörter [Krtek a kouzelná slovíčka, 2009] – 2010, 2011

Maulwurf und Maus feiern Weihnachten [Veselé Vánoce, 2004] – 2005, 2009, 2010, 2012, 2013, 2015, 2017

Der Maulwurf und seine Helfer [Krtek a malí pomocníci, 2006] – 2009

Pinocchio im Zirkus: ein Musical [Pinokio v cirkuse, 2008] – 2008

Spielende Katzen: [Büchlein für kleine und große Katzenfreunde] [Kočkování, 2005] – 2006

Unser Freund Maulwurf: lustige Bildgeschichten [Krtek kamarád, 2003] – 2004, 2013

ŽANTOVSKÝ, Michael (1949–)

Václav Havel: in der Wahrheit leben [Havel: a life, 2014, čes. vyd. Havel, 2014] – 2014 (2×), 2016

ŽILÁK, Pavel (1962–)

Aschenputtel: [Klappbilderbuch] – 1998

Dornröschen: [Klappbilderbuch] – 1998

Die drei kleinen Schweinchen: [Klappbilderbuch] – 1998

Gullivers Reisen [Gulliverovy cesty, 1997] – 1997

Pinocchio: [Klappbilderbuch] – 1998

Přehled německých antologií s texty českých autorů

Übersicht deutscher Anthologien mit Texten von tschechischen Autor/innen

Řazeno chronologicky podle názvů / Chronologisch nach Titel sortiert

Der letzte Hügel: Erzählungen über Partisanen 1936–1945. Ed. Gerda ZSCHOCKE – 1989

Neue Sterne: eine Anthologie tschechischer phantastischer Erzählungen [Neue Sterne, 1985]. Ed. Ivo ŽELEZNÝ – 1989

Das Tierschiff: die schönsten Tiermärchen aus aller Welt für Kinder. Ed. Franz FÜHMANN – 1989

Unter dem Wolkenhimmel: Erzählungen aus der Tschechoslowakei. Eds. Jörg HILDEBRANDT a Zdeněk SVOBODA – 1989

Zum Roten Drachen: Tschechische Geschichten [výběr z: Tajemné příběhy v české krásné próze 19. století, 1976]. Ed. Ivan SLAVÍK – 1989

Mein lustiges Spiel- und Lesebuch [Pohádky pro všední den, 1988]. Eds. Eliška KNOTOVÁ, Magdalena PROPPEROVÁ a Jiří ČERNÝ – 1990

Das Prager Kaffeehaus: Literarische Tischgesellschaften [Das Prager Kaffeehaus, 1988, čes. vyd. Kavárny & spol., 1990]. Ed. Karl-Heinz JÄHN – 1990

Ein Prager Sherlock Holmes: Tschechische Humoresken [Ein Prager Sherlock Holmes, 1984]. Ed. Ludwig RICHTER – 1990 (2×)

Das Schäfchen mit dem schwarzen Fleck und andere Märchen. [Ed. Milada KUDRNOVÁ-PAPEŽOVÁ] – 1990

Tschechische Erzähler des 19. und 20. Jahrhunderts. Ed. Peter SACHER – 1990

Zum „Roten Drachen“: Tschechische Geschichten [výběr z: Tajemné příběhy v české krásné próze 19. století, 1976]. Ed. Ivan SLAVÍK – 1990

Auf der Karte Europas ein Fleck: Gedichte der osteuropäischen Avantgarde. Ed. Manfred Peter HEIN – 1991

Aus zwanzig Jahren Finsternis: tschechische und slowakische Erzählungen 1970–1990. Eds. Paul KRUNTORAD, Jozef BŽOCH a Milan JUNGSMANN – 1991

Böhmen: Blick über die Grenze. Eds. Peter BECHER a Hubert Josef ETTL – 1991

Die Prager Moderne: Erzählungen, Gedichte, Manifeste. Ed. Květoslav CHVATÍK – 1991

Prager Symphonie. Ed. Ludvík KUNDERA – 1991

Das Schäfchen mit dem schwarzen Fleck und andere Märchen. [Ed. Milada KUDRNOVÁ-PAPEŽOVÁ] – 1991

Tschechoslowakei: Geschichten aus der Geschichte. Ed. Paul KRUNTORAD – 1991

Ad libitum. Nr. 23: Sammlung Zerstreuung. Ed. Reinhard LEHMANN – 1992

Böhmen: Blick über die Grenze. Eds. Peter BECHER a Hubert Josef ETTL – 1992

Böhmen: ein Lesebuch. Ed. Manfred KLUGE – 1992

Deutsch-tschechischer Almanach = Česko-německý almanach. Eds. Peter BECHER a Ivan BINAR – 1992

Prag: jüdisches Städtebild. Ed. Ingeborg FIALOVÁ-FÜRSTOVÁ – 1992

Die Prager Moderne: Erzählungen, Gedichte, Manifeste. Ed. Květoslav CHVATÍK – 1992

Die Hochzeit im Haus: die Literarischen Strömungen Tschechiens von 1968–89 mit Beiträgen zur Bildenden Kunst und Fotografie. Eds. Petr BÍLEK, Alexandr KLIMENT, Petr PROUZA, Siegwald GANGLMAIR et al. – 1993

Der Lerchenturm: Anthologie tschechischer Lyrik. Eds. Alois VOGEL a Zdeněk KOŽMÍN – 1993

Lyrikertreffen Münster: Gedichte und Aufsätze 1987–1989–1991. Eds. Lothar JORDAN a Winfried WOESLER – 1993

Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Eds. Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 1993

Sommer, Sonne, Sand und mehr...: das große Ferien-Lesebuch. Ed. Georg REUCHLEIN – 1993

Die Sonnenuhr: tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten. Ed. Ludvík KUNDERA – 1993

Zwischen Radbuza und Regen: ein bayerisch-böhmisches Lesebuch. Eds. František FABIAN, Josef HRUBÝ a Bernhard SETZWEIN – 1993

Autorenportraits = Portréty autorů: München – Praha – Dresden: Euro-Regio-Tour 1994.
Eds. Peter BECHER a Jozo DŽAMBO – 1994

Draußen steht eine bange Nacht: Lieder und Gedichte aus deutschen Konzentrationslagern.
Eds. Ellinor LAU a Susanne PAMPUCH – 1994

Der Herrgott schuldet mir ein Mädchen: tschechische Lyrik des 20. Jahrhunderts.
Eds. Ladislav NEZDAŘIL a Peter DEMETZ – 1994

Macht Raum Europa; Magisches Prag? Eds. Peter DEMETZ, Pierre HASSNER
a Otto KALLSCHEUER – 1994

Prag erzählt. Ed. Petr SACHER – 1994

Tschechische Schriftsteller über Toleranz [Čeští spisovatelé o toleranci, 1994].
Ed. Daniela FISCHEROVÁ, Petr A. BÍLEK, Václav DANĚK a Pavel
JANOUSEK – 1994

Willkommen und Abschied: eine literarische Weltreise 1995 – 1994

*Golems leiser Atem: zeitgenössische jüdische Autoren aus Böhmen, Mähren und
der Slowakei.* Ed. Peter AMBROS – 1995

*Ist meine Heimat der Ghetto-wall? Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder von
Theresienstadt [Je mojí vlastí hradba ghett?, 1995].* Eds. Marie Rút KRÍŽKOVÁ,
Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST – 1995

Prag erzählt. Ed. Petr SACHER – 1995

Prager Frauen: neun Lebensbilder. Ed. Alena WAGNEROVÁ – 1995

Tschechische Volksmärchen. Ed. Oldřich SIROVÁTKA – 1995

Ich trage das Land: das Frauenbuch der Ränder. Ed. Barbara NEUWIRTH – 1996

Tschechische Gegenwartsliteratur. Eds. Edith ECKER, Karl KRIEG, Bernhard
SETZWEIN, Václav MAIDL a Marek NEKULA – 1996

Europa erlesen: Mähren. Ed. Christa ROTHMEIER – 1997

In meine Bücher lege ich mein Herz: Geschichten zu Bildern von Quint Buchholz – 1997

Jüdische Erzählungen aus Prag. Ed. Christian GRÜNY – 1997

Kleine Bettlektüre für alle, die das Goldene Prag lieben. Ed. Katharina STEINER – 1997

Prag erzählt. Ed. Petr SACHER – 1997

Pragerinnen: Texte von Prager Autorinnen aus dem 19. und 20. Jahrhundert.
Ed. Miriam BOY – 1997

Böhmen: ein literarisches Porträt. Eds. Uta ACKERMANN a Werner FRITSCH – 1998

Europa erlesen: Prag. Ed. Helmuth A. NIEDERLE – 1998

*Gedicht Bild Geste Laut: konkrete und experimentelle Poesie in Tschechien der 60er
Jahre – 1998*

*Ist meine Heimat der Ghetto-wall? Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder von
Theresienstadt [Je mojí vlastí hradba ghett?, 1995].* Eds. Marie Rút KRÍŽKOVÁ,
Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST – 1998

*Der Mensch ist keine Nummer: literarische und künstlerische Arbeit der tschechischen
Kinder: eine Auswahl aus den Wettbewerb, veranstaltet durch die Gedenkstätte
Theresienstadt [Člověk není číslo, 1998].* Eds. Ludmila CHLÁDKOVÁ a Ilona
SMÉKALOVÁ – 1998

Tschechische Erzählungen aus Prag. Ed. Meret BRANDNER – 1998

*Böhmen liegt am Meer: ein literarisches Lesebuch: Lehrmaterial für Germanistikstudenten
an Universitäten in der Tschechischen Republik.* Ed. Reiner NEUBERT – 1999

*Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus
Terezín [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993].* Eds.
Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 1999

Tschechien, der ferne Nachbar: Politik, Wirtschaft und Kultur seit 1989. Eds. Jürgen
HERDA a Adolf TRÄGLER – 1999

*Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen [výběr z: Böhmisches
Märchenbuch, 1860].* Ed. Alfred WALDAU – 1999

*Almanach současné české literatury 1997–1999 = Almanach der zeitgenössischen
tschechischen Literatur 1997–1999.* Ed. Aleš HAMAN – 2000

Deutsch-tschechischer Almanach 2000 = Česko-německý almanach 2000. Eds. Peter
BECHER a Ivan BINAR – 2000

*Das Fenster einen Spalt breit geöffnet: eine Auswahl tschechischer Gedichte von der
Romantik bis zur Gegenwart in deutschen Übertragungen.* Ed. Berthold SCHUH –
2000

Gartenfest: Dramen von Havel, Klíma, Kohout, Topol, Uhde. Ed. Anja TIPPNER – 2000

Ich ging nach einem Regen: Bilder und Texte aus Tschechien und der Slowakei. Eds.
Michael ADAMS a Wolfgang JUNG – 2000

*Das Land Ulro nach Schließung der Zimtläden: Stimmen aus Deutschland, Polen,
Tschechien und Ungarn.* Eds. Peter GEHRISCH a Axel HELBIG – 2000

Prager Frauen: neun Lebensbilder. Ed. Alena WAGNEROVÁ – 2000

Böhmen. Ed. Harald SALFELLNER – 2001

Böhmerwald. Ed. Harald SALFELLNER – 2001

Deutsch-tschechischer Almanach 2002 = Česko-německý almanach 2002. Eds. Peter
BECHER a Ivan BINAR – 2001

Krummaw. Ed. Harald SALFELLNER – 2001

Literatur aus Brno/Brünn. Ed. Christa ROTHMEIER – 2001

- Mähren. Ed. Harald SALFELLNER – 2001
- Nesmrtelní, smrtelní: příběh zániku česko-německo-židovského soužití na území Čech slovem a obrazem = Sterbliche, Unsterbliche: Geschichte des Untergangs des tschechisch-deutsch-jüdischen Zusammenlebens in Böhmen in Wort und Bild.* Eds. Steffen HÖHNE a Věra KOUBOVÁ – 2001
- Prag. Ed. Harald SALFELLNER – 2001
- Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Eds. Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 2001
- Sodom ist kein Vaterland: literarische Streifzüge durch das schwule Europa.* Ed. Dirck LINCK – 2001
- Bohuslav Reynek, Jan Zahradníček, Ivan Blatný: Hoffnung auf Heimkehr: Gedichte.* Ed. Reiner KUNZE – 2002
- Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen* [výběr z: Böhmisches Märchenbuch, 1860]. Ed. Alfred WALDAU – 2002
- Tschechische Philosophen im 20. Jahrhundert: Klíma, Rádl, Patočka, Havel, Kosík.* Ed. Ludger HAGEDORN – 2002
- Tschechische Philosophen von Hus bis Masaryk.* Ed. Ludger HAGEDORN – 2002
- Hinter dem Niemandsland – Wechselnd bis heiter: böhmische und österreichische Geschichten: zusammengestellt von Netzwerk Memoria und dem Verband südböhmischer Schriftsteller* [Střídavě jasno: povídky rakouských a jihočeských spisovatelů, 2003]. Eds. Rudolf HABRINGER, Walter KOHL a Andreas WEBER – 2003
- Einen Tee darüber hinaus = Čaj navíc: Gedichte zum Tee.* Ed. Ludvík KUNDERA – 2003
- Tschechien: Essays, Prosa, Lyrik.* Ed. Harald FRIEDL a Christa ROTHMEIER – 2003
- Wo wir zu Hause das Salz haben: Nachdichtungen.* Ed. Reiner KUNZE – 2003
- Adieu Musen: Anthologie des Poetismus.* Ed. Ludvík KUNDERA a Eduard SCHREIBER – 2004
- Bardinale 2004.* Ed. Norbert WEIß – 2004
- Böhmen.* Ed. Harald SALFELLNER – 2004
- edition.cz: Texte tschechischer Autoren – 2004*
- Die entzauberte Idylle: 160 Jahre Wien in der tschechischen Literatur.* Ed. Christa ROTHMEIER – 2004
- Fin de siècle: tschechische Novellen und Erzählungen.* Ed. Peter DEMETZ – 2004
- Krummau.* Ed. Harald SALFELLNER – 2004
- Prag. Ed. Harald SALFELLNER – 2004
- Seelenverwandte auf sanften Pfoten: Katzen in der Literatur.* Eds. Imke BUNGE a Ewart REDER – 2004
- Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Eds. Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 2004
- Tschechische Märchen: eine Auswahl der schönsten Volksmärchen* [výběr z: Böhmisches Märchenbuch, 1860]. Ed. Alfred WALDAU – 2004
- Almanach – Za pověstmi Českého ráje = Almanach – Auf den Spuren der Sagen des Böhmerwaldes.* Eds. Eliška GRUBEROVÁ a Eva KORDOVÁ – 2005
- Böhmerwald.* Ed. Harald SALFELLNER – 2005
- Frühling in Prag, oder, Wege des Kubismus.* Eds. Ludger HAGEDORN a Heinke FABRITIUS – 2005
- Mähren. Ed. Harald SALFELLNER – 2005
- Orpheus versammelt die Geister: Stimmen aus der Mitte Europas.* Eds. Peter GEHRISCH a Axel HELBIG – 2005
- Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Eds. Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 2005
- Bardinale 2006.* Ed. Norbert WEIß – 2006
- Höhlen tief im Wörterbuch: tschechische Lyrik der letzten Jahrzehnte.* Eds. Urs HEFTRICH a Michael ŠPIRIT – 2006
- Hommage an die Dichtung Europas: „Prosa ist Gehen, aber Lyrik ist Tanzen“, Paul Valéry – 2006*
- Süß ist es zu leben: tschechische Dichtung von den Anfängen bis 1920.* Eds. Ludvík KUNDERA a Eduard SCHREIBER – 2006
- Ukraine-Lesebuch: [literarische Streifzüge durch die Ukraine].* Ed. Evelyn SCHEER – 2006
- Europa erlesen: Böhmerwald.* Ed. Norbert SCHREIBER – 2007
- Kurz und bündig: die schnellsten Geschichten der Welt.* Ed. Daniel KAMPA – 2007
- Sbírka klíčů: česko-německá antologie = Schlüsselsammlung: eine deutsch-tschechische Anthologie.* Ed. Klára HŮRKOVÁ – 2007
- Stimmen Mitteleuropas: Literatur aus Tschechien und der Slowakei.* Eds. Katja BARTHEL a Alexander FRIEDRICH – 2007

- Utopien & Konflikte: Dokumente und Manifeste zur tschechischen Kunst 1938–1989.* Eds. Jiří ŠEVČÍK a Peter WEIBEL – 2007
- Bardinale 2008.* Ed. Norbert WEIß – 2008
- Helden der Hoffnung: die anderen Deutschen aus den Sudeten, 1935–1989* [čes. vyd. A zapomenuti vejdeme do dějin...: Němci proti Hitlerovi, 2010]. Ed. Alena WAGNEROVÁ – 2008
- Jakov Lind – Ota Pavel.* Eds. Armin A. WALLAS a Andrea M. LAURITSCH – 2008
- Literarisch reisen: Istrien: Gedanken, Phantasien, Erinnerungen.* Ed. Alida BREMER – 2008
- Neue Literatur aus Tschechien.* Ed. Michael STAVARIČ – 2008
- Ritalin Baby: 7 österreichische & 7 tschechische Geschichten; Augenzeugen – Berichte – Erzählungen* [Vitr sedmi vůní, 2007]. Eds. Walter KOHL a Andreas WEBER – 2008
- Die Seele Brünns.* Eds. Ludvík KUNDERA a Alena MIZEROVÁ – 2008
- Stechäpfel: Gedichte von Frauen aus drei Jahrtausenden.* Ed. Ulla HAHN – 2008
- Mauern: zehn Geschichten, um sie zu überwinden* [čes. vyd. 1989 – příběhy zdí, 2010]. Ed. Michael REYNOLDS – 2009 (2×)
- Za horizontem = Hinter dem Horizont.* Ed. Ivona BŘEZINOVÁ – 2009
- Alttschechische Liebeslyrik: Texte, Übersetzungen und Kommentar.* Eds. Sylvie STANOVSKÁ a Manfred KERN – 2010
- Bardinale 2010.* Ed. Norbert WEIß – 2010
- Křížové cesty: příběhy lidí, kteří opustili vlast bez naděje na návrat, ten se však uskutečnil = Kreuzwege: Geschichten von Menschen, die ihre Heimat für immer verliessen, und doch wieder zurückkehrten.* Ed. Lenka PROCHÁZKOVÁ – 2010
- Die Wende begann am Balaton.* Eds. Eva KARADI a Regine MÖBIUS – 2010
- Herzenslandschaften: Festschrift zum 20-jährigen Jubiläum der grenzüberschreitenden Kooperation des Verbandes deutscher Schriftsteller, Regionalgruppe Ostbayern (VS in ver.di) und des Zentrums westbohemischer Schriftsteller = Krajiny našich srdcí: sborník k oslavě dvacetiletého jubilea přeshraniční spolupráce Regionální skupiny Východní Bavorsko Svazu německých spisovatelů (VS in ver.di) a Střediska západočeských spisovatelů – 2011*
- Mizející tvář Novohradských hor = Das schwindende Antlitz der Gratzener Berge.* Ed. Jiří MAREK – 2011
- Naše krajina slov: česko-německá čítanka spisovatelů Liberecka = Unsere Wortlandschaft: deutsch-tschechisches Lesebuch der Schriftsteller aus Liberec und dessen Umfeld.* Eds. Luboš PŘÍHODA a Jan ŠEBELKA – 2011
- Die vergessenen Ostereier* [Zapomenutá velikonoční vajíčka, 2011] – 2011
- Wir haben es satt!: warum Tiere keine Lebensmittel sind.* Eds. Iris RADISCH a Eberhard RATHGEB – 2011
- Bardinale 2012.* Ed. Norbert WEIß – 2012
- Geschweige denn Ostrava ...: neue Literatur aus Tschechien.* Eds. Mirko KRAETSCH a Eva PROFOUSOVÁ – 2012
- Die Großstädter: der Mensch im Brennpunkt der Metropole: Metropolen im Brennpunkt der Erzählungen.* Ed. Jürgen SCHÜTZ
- Ich träume von Prag: deutsch-tschechische literarische Grenzgänge.* Eds. Andrea FISCHEROVÁ a Marek NEKULA – 2012
- Putování za duhou: pověsti Českokrumlovska a Kaplicka očima dětí = Reisen zum Ende des Regenbogens: Geschichte der Region Krumau und Kaplitz mit den Augen der Kinder betrachtet.* Eds. Daniela WIMMEROVÁ a Ludmila ŠÍMOVÁ – 2012
- Das Wilde Leben: East Side Stories.* Ed. Katharina RAABE – 2012
- 3 Theaterstücke: Generationsikonen aus Mitteleuropa* [3 hry: generační ikony ve střední Evropě, 2013]. Ed. Martina ČERNÁ – 2013
- Dänemark fürs Handgepäck.* Ed. Stefanie LIND – 2013
- Ist meine Heimat der Ghettowall? Gedichte, Prosa und Zeichnungen der Kinder von Theresienstadt* [Je mojí vlastí hradba ghett?, 1995]. Eds. Marie Rút KRÍŽKOVÁ, Kurt Jiří KOTOUČ a Zdeněk ORNEST – 2013
- Košice – Kaschau: ein Reise – und Lesebuch.* Ed. Dušan ŠIMKO – 2013
- Einen Schmetterling habe ich hier nicht gesehen: Kinderzeichnungen und Gedichte aus Terezín* [Motýla jsem tu neviděl: dětské kresby a básně z Terezína, 1993]. Eds. Anita FRANKOVÁ a Hana POVOLNÁ – 2013
- Soudobá česká a německá literatura: sborník: fond malých projektů Euroregionu Nisa v programu Cíl 3/Ziel 3 SN-CZ = Die zeitgenössische [zeitgenössischer] tschechische und deutsche Literatur: Sammelband: gemeinsamen Kleinprojektfonds in der Euroregion Neisse im Ziel 3/Cíl 3 Programm SN-CZ.* Ed. Milan STODOLA – 2013
- 1865, 2015: 150 Jahre Wiener Ringstraße: dreizehn Betrachtungen – 2014*
- 1989: 7 tschechische und 7 österreichische Texte: eine Anthologie.* Eds. Walter KOHL, Dominika MEINDL a Andreas WEBER – 2014
- Displej. eu: zeitgenössische Poesie aus Tschechien, Deutschland und der Slowakei: Anthologie = současná poezie z Čech, Německa a Slovenska: antologie.* Eds. Ondřej BUDDEUS a Peter DIETZE – 2014
- Dresdner Lyrikpreis 2014.* Ed. Norbert WEISS – 2014

- Nad střechami světlo: česko-německá antologie poezie a krátké prózy = Über den Dächern das Licht: eine deutsch-tschechische Anthologie mit Lyrik und Kurzprosa.* Ed. Klára HŮRKOVÁ – 2014
- Sommerglück: Geschichten für die schönste Jahreszeit.* Ed. Karoline ADLER – 2014
- Liegt Böhmen am Meer?: ein literarisches Lesebuch [Böhmen liegt am Meer: ein literarisches Lesebuch, 1999].* Ed. Reiner NEUBERT – 2015
- Pilsen: ein Lesebuch.* Ed. Arthur SCHNABL – 2015
- Übergrenzen.* Eds. Johannes MILCHRAM, Marlen SCHACHINGER a Rebecca SÖREGI – 2015
- Unterwegs: Geschichten aus Westböhmen und Ostbayern = Cestou: příběhy z východního Bavorska a západních Čech – 2015 (2×)*
- Veronika Holcová: na dosah ruky = within hand's reach = zum Greifen nahe = à portée de main = a portata di mano.* [Ed. Veronika HOLCOVÁ] – 2015
- Böhmische Weihnacht: Texte aus Böhmen, Mähren und Schlesien.* Ed. Walter RZEPKA – 2016
- Dresdner Lyrikpreis 2016.* Ed. Norbert WEISS – 2016
- Mein Weinviertel: Anthologie.* Ed. Wolfgang KÜHN – 2016
- Noch sind wir im Krieg: Geschichten des 20. Jahrhunderts [Ještě jsme ve válce: příběhy 20. století, 2011].* Eds. Jana FANTOVÁ, Jan POLOUČEK a Eva KUBÁTOVÁ – 2016
- Šummus: poesie z Čech = Summen: Poesie aus Tschechien.* Eds. Martina LISA a Daniela PUSCH – 2016
- Frauen hinter Stacheldraht [Totální nasazení, 2017] – 2017*
- Die letzte Metro: junge Literatur aus Tschechien.* Eds. Martin BECKER a Martina LISA – 2017
- „Die schönen Überbleibsel nach dem Ende der Welt.“ Sudeten, literarisch = „Piękne resztki po końcu świata.“ Sudety literackie = „Krásné reliкty po konci světa.“ Sudety literární.* Eds. Jörg BERNIG, Wojciech BROWARNY a Christian PRUNITSCH – 2017
- Stíny nad Krušnými horami [I]: soubor krátkých povídek = Schatten über dem Erzgebirge [I]: Krimi-Kurzgeschichten – 2017*
- Dresdner Lyrikpreis 2018 – 2018*
- Ľasná setkání: česko-německá antologie poezie = Klare Begegnungen: eine deutsch-tschechische Lyrikanthologie.* Ed. Klára HŮRKOVÁ – 2018
- Neue Texte aus Tschechien.* [Eds. Daniela PUSCH a Martina LISA] – 2018
- Der Osten ist eine Kugel: Fußball in Kultur und Geschichte des östlichen Europa.* Eds. Stephan KRAUSE, Christian LŮBKE a Dirk SUCKOW – 2018
- Stíny nad Krušnými horami II: soubor krátkých povídek = Schatten über dem Erzgebirge II: Krimi-Kurzgeschichten.* [Eds. Silke KLEIN a Milan TANER] – 2018
- Von Masochisten und Mamma-Guerillas: Neue tschechische Dramatik.* Eds. Barbora SCHNELLE a Henning BOCHERT – 2018 (2×)
- Von Tieren und Menschen: neue Theaterstücke aus Tschechien.* Eds. Kamila ČERNÁ, Ondřej ČERNÝ a Ondřej SVOBODA – 2018 (2×)
- Europa erlesen: Brno – Brünn.* Eds. Beppo BEYERL a Thomas KOHLWEIN – 2019
- Expedice poezie: básníci ze dvou jazyků společně překládají své básně: Praha-Heidelberg = Expedition Poesie: Poeten aus zwei Sprachen übersetzen ihre Gedichte miteinander: Heidelberg-Prag – 2019*
- Krajina našich slov 2019 = Landschaft unserer Worte 2019.* Eds. Luboš PŘÍHODA, Jan ŠEBELKA a Radka ŽENÍŠKOVÁ – 2019
- Mein Weg zu unseren Deutschen: zehn tschechische Perspektiven.* Ed. Wolfgang SCHWARZ – 2019
- Neue Literatur aus Tschechien.* Eds. Julia MIESENBÖCK a Veronika SISKÁ – 2019
- Prag: eine literarische Einladung.* Ed. Petra KNÁPKOVÁ – 2019
- VERSschmuggel: Gedichte: deutsch, tschechisch = Překladiště: básně v češtině a v němčině.* Eds. Alexander GUMZ, Jonáš HÁJEK a Thomas WOHLFAHRT – 2019
- Die Weltuhr klemmt: Neue Texte aus Tschechien.* Eds. Daniela PUSCH a Martina LISA – 2019
- Mai 1945 in der Tschechoslowakei: Erinnerungen jenseits und diesseits der Grenze = Květen 1945 v Československu: vzpomínky na jedné i druhé straně hranice.* Ed. Kateřina KOVAČKOVÁ – 2020
- Mizející tvář Novohradských hor = Das schwindende Antlitz der Gratzener Berge.* Ed. Jiří MAREK – 2020
- Tschechische Dichtung und Prosa.* Ed. Ondřej CIKÁN – 2020

Doplňující odborná literatura k bibliografii české literatury v německých překladech (1989–2020)

Ergänzende Sekundärliteratur zur Bibliografie tschechischer Literatur in deutscher Übersetzung (1989–2020)

- BACHLEITNER, Norbert a Michaela WOLF. Auf dem Weg zu einer Soziologie der literarischen Übersetzung im deutschsprachigen Raum. *Internationales Archiv für Sozialgeschichte der deutschen Literatur*, 2004, **29**(2), s. 1–25. ISSN 0340-4528.
- BACHLEITNER, Norbert a Michaela WOLF, eds. *Streifzüge im translatorischen Feld: zur Soziologie der literarischen Übersetzung im deutschsprachigen Raum*. Wien: LIT, 2010. 372 s. (Repräsentation – Transformation, 5) ISBN 978-3-643-50245-2.
- BECKER, Martin. *Warten auf Kafka: eine literarische Seelenkunde Tschechiens*. München: Luchterhand, 2019. 221 s. ISBN 978-3-641-22294-9.
- BECHER, Peter. *Begegnungen mit der tschechischen Literatur der 90er Jahre*. Bamberg: Fränkischer Tag, 2001. 32 s. (Edition Villa Concordia; Bamberger Punkte, 4)
- BECHER, Peter. *Der Löwe vom Vyšehrad: Essays, Feuilletons, Reden, 1990–2012*. [Passau]: Karl Stutz, 2012. 209 s. ISBN 978-3-88849-066-8.
- BECHER, Peter a Ingeborg FIALOVÁ-FÜRSTOVÁ, eds. *Literatur unter dem Hakenkreuz: Böhmen und Mähren 1938–1945*. [Praha; Furth im Wald]: Vitalis, 2005. 372 s. (Vitalis Scientia, 6) ISBN 80-7253-106-9; 3-89919-030-0.
- BECHER, Peter, Steffen HÖHNE, Jörg KRAPPMANN a Manfred WEINBERG, eds. *Handbuch der deutschen Literatur Prags und der Böhmisches Länder*. Stuttgart: J. B. Metzler Verlag, 2017. IX, 445 s. ISBN 978-3-476-02579-1.

- BINDER, Hartmut. *Prag: literarische Spaziergänge durch die Goldene Stadt*. 4., erweiterte Ausgabe. [Mitterfels]: Vitalis, 2008. 376 s. ISBN 978-3-89919-123-3.
- BOCK, Ivo. *Die Spaltung und ihre Folgen: Einige Tendenzen der tschechischen Literatur 1969–1989*. Berlin: Spitz, 1993. 246 s. (Osteuropaforschung. Schriftenreihe der Deutschen Gesellschaft für Osteuropakunde, 32) ISBN 3-87061-425-0.
- CORNEJO, Renata. *Heimat im Wort: zum Sprachwechsel der deutsch schreibenden tschechischen Autorinnen und Autoren nach 1968: eine Bestandsaufnahme*. Wien: Praesens, 2010. 598 s. (Praesens Literaturwissenschaft) ISBN 978-3-7069-0602-9.
- Česká literatura v překladech 1998–2016*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2016. 142 s. ISBN 978-80-87546-23-9.
- Deutsche Literatur-Geschichte: Mit einem Angang: Kurzer Überblick der tschechischen Literaturgeschichte*. B. Leipa: J. Künstner, [1925]. 80 s. (Hilfsbüchlein für Studierende, 3)
- DEUTSCHMANN, Peter. *Allegorien des Politischen: zeitgeschichtliche Implikationen des tschechischen historischen Dramas (1810–1935)*. Köln: Böhlau Verlag, 2017. 479 s. (Bausteine zur slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe A, Slavistische Forschungen, Neue Folge, 83) ISBN 978-3-412-22510-0.
- DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutscher Literatur: die Aufnahme deutscher Belletristik in den slavischen Literaturen von den Anfängen bis 1945*. [Berlin]: Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2017. 829 s. ISBN 978-3-96138-007-7.
- DREWS, Peter. *Die slavische Rezeption deutschsprachiger Belletristik 1945–2000*. Berlin: Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2020. 822 s. ISBN 978-3-96138-227-9.
- DREWS, Peter. *Die tschechische Rezeption deutscher Belletristik 1901–1945*. München: Otto Sagner, 2011. 249 s. ISBN 978-3-86688-125-9.
- DREWS, Peter. *Tschechische Übersetzungen deutscher Belletristik 1771–1900*. Dresden: Thelem, 2007. 404 s. ISBN 978-3-937672-28-1.
- DVOŘÁK, Karel. Česká literatura na světovém fóru: oblast německá. In: TOMEŠ, Josef, ed. *Co daly naše země Evropě a lidstvu. II. část, Obrozený národ a jeho země na fóru evropském a světovém*. 2. vyd. Praha: Evropský literární klub, 1999, s. 489–495. ISBN 80-86316-06-8.
- ECKER, Edith, Karl KRIEG, Bernhard SETZWEIN, Václav MAIDL a Marek NEKULA, eds. *Tschechische Gegenwartsliteratur*. Passau: Passauer Pegasus; Karl Krieg, 1996. 322 s. (Passauer Pegasus, 14 (27/28). Sonderheft)
- ESHELMAN, Raoul. Aus der Epoche auschecken: die Spätpostmoderne in Ali Smiths Hotel World und deren performatistische Überwindung in Olga Tokarczüks Numery (Zimmernummern) und Miloš Urbans Sedmikostelí (Die Rache der Baumeister). *Poetica*, 2004, **36**(3–4), s. 193–219. ISSN 0303-4178.

- FISCHER, Rudolf a Wolfgang PREUß. *Studien zur tschechischen Literatur: mit einer Bibliographie tschechischer literarischer Werke in deutschen Übersetzung 1945–1964*. Berlin: Akademie-Verlag, 1965. 68 s. (Sitzungsberichte der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Philologisch-historische Klasse, 110/5)
- FIŠER, Zbyněk a Květoslava HORÁČKOVÁ. Česká literatura v němčině. In: KOSCHMAL, Walter, Marek NEKULA a Joachim ROGALL, eds. *Češi a Němci: dějiny, kultura, politika*. Praha: Paseka, 2001, s. 213–220. ISBN 80-7185-370-4.
- FÖRSTER, Anna. *Der Schriftsteller als Philologe: Bohumil Hrabal, Jaroslav Hašek und die Philologie*. Würzburg: Königshausen & Neumann, 2020. 332 s. (Epistemata: Würzburger wissenschaftliche Schriften. Literaturwissenschaft, 915) ISBN 978-3-8260-6873-7.
- FRANKENBERG, Christina. Práce s německými překlady při pořádání autorských čtení českých autorů. *CzechLit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.
- FRITZ, Susanne. *Die Entstehung des „Prager Textes“: Prager deutschsprachige Literatur von 1895 bis 1934*. Dresden: Thelem, 2005. 233 s. (Mitteleuropa-Studien, 8) ISBN 3-937672-32-X.
- GALMICHE, Xavier, Lenka POKORNÁ KORYTAROVÁ a Tomáš KUBÍČEK. *Česká literatura ve francouzských překladech (1989–2020) = La littérature tchèque et ses traductions en français (1989–2020)*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2021. 487 s. (Česká literatura v překladech, 2) ISBN 978-80-7051-307-1.
- GLADROW, Wolfgang, Karl GUTSCHMIDT a Klaus-Dieter SEEMANN. *Bibliographie slawistischer Veröffentlichungen aus Deutschland, Österreich und der Schweiz 1983/1987–1992*. München: Verlag Otto Sagner, 2002. 788 s. (Sagners slavistische Sammlung, 27) ISBN 3-87690-821-3.
- GOSZCZYŃSKA, Joanna, Jaromír KUBÍČEK a Tomáš KUBÍČEK. *Česká literatura v polských překladech (1989–2020) = Literatura czeska w tłumaczeniach polskich (1989–2020)*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2020. 231 s. (Česká literatura v překladech, 1) ISBN 978-80-7051-291-3.
- HAMAN, Aleš. Analyse der Übersetzungsförderung tschechischer Literatur im Ausland. In: KOPÁČ, Roman, ed. *Česká literatura v překladech (1998–2011)*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2011, s. 11–13. ISBN 978-80-87546-01-7.
- HANSHEW, Kenneth. *Švejkiaden: Švejks Geschichte in der tschechischen, polnischen und deutschen Literatur*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2009. 339 s. (Slavische Literaturen. Texte und Abhandlungen, 41) ISBN 978-3-631-58060-8.
- HAUCK, Raija a Zbyněk FIŠER, eds. *Literatur und Übersetzung: bohemistische Studien*. Greifswald: Ernst-Moritz-Arndt-Universität, 2008. 164 s. ISBN 978-3-86006-301-9.
- HAVRÁNEK, Bohuslav a Rudolf FISCHER, eds. *Deutsch-tschechische Beziehungen im Bereich der Sprache und Kultur: Aufsätze und Studien. [I]*. Berlin: Akademie Verlag, 1965. 219 s. (Abhandlungen der sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Philologisch-historische Klasse, 57/2)
- HAVRÁNEK, Bohuslav a Rudolf FISCHER, eds. *Deutsch-tschechische Beziehungen im Bereich der Sprache und Kultur: Aufsätze und Studien. II*. Berlin: Akademie Verlag, 1968. 180 s. (Abhandlungen der sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Philologisch-historische Klasse, 59/2)
- HEILBRON, Johan. Translation as a cultural world system. *Arcadia*, 2000, **8**(1), s. 9–26. ISSN 0003-7982.
- HÖHL, Martha. Notate zur tschechischen Literatur seit 1945 und ihrer Vorgeschichte seit der Jahrhundertwende. *Buch und Bibliothek*, 1994, **46**(9, 10–11), s. 796–818, 900–935. ISSN 0340-0301.
- HÖHNE, Steffen a Ludger UDOLPH, eds. *Deutsche – Tschechen – Böhmen: kulturelle Integration und Desintegration im 20. Jahrhundert*. Köln: Böhlau, 2010. 379 s. (Bausteine zur Slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe A, Slavistische Forschungen, Neue Folge, 66; Intellektuelle in Prag: Personen, Konzepte, Diskurse, 1) ISBN 978-3-412-20493-8.
- HOLÝ, Jiří. *Geschichte der tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts*. Wien: Edition Praesenz 2003. 434 s. ISBN 3-7069-0145-5.
- HOLÝ, Jiří. *Tschechische Literatur 1945–2000: Tendenzen, Autoren, Materialien: ein Handbuch*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2011. 237 s. ISBN 978-3-447-06575-7.
- HOLÝ, Jiří, Milan JANKOVIČ a Wolfgang Friedrich SCHWARZ, eds. *Prager Schule: Kontinuität und Wandel: Arbeiten zur Literaturästhetik und Poetik der Narration*. Frankfurt am Main: Vervuert, 1997. X, 426 s. (Leipziger Schriften zur Kultur-, Literatur-, Sprach- und Übersetzungswissenschaft, 1) ISBN 3-89354-261-2.
- HON, Jan. Středoevropský literární prostor už neexistuje: korespondenční rozhovor s Tomášem Glancem a Michaellem Špířem o české literatuře ve světě, o slavistice na zahraničních univerzitách i o tom, zda spisovatelé rozumějí literatuře. *Plav*, 2007, **3**(2), s. 2–8. ISSN 1802-4734.
- HRALA, Milan, ed. *Kapitoly z dějin českého překladu*. Praha: Karolinum, 2002. 271 s. ISBN 80-246-0386-1.
- HULTSCH, Anne. Antonin Josef Trčka alias ANTIOS als ein Vermittler Otokar Březinas in Österreich. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 2020, NF 8, s. 151–184. ISSN 0084-0041.

- HULTSCH, Anne. Fremdübersetzung – Selbstübersetzung – Mehrsprachigkeit oder das Vordringen tschechischer Gegenwartsautor_innen in die nichtslawische Welt. In: HITZKE, Diana a Miriam FINKELSTEIN, eds. *Slavische Literaturen der Gegenwart als Weltliteratur – hybride Konstellationen*. Innsbruck: innsbruck university press, 2018, s. 35–61. ISBN 978-3-903187-02-3.
- HULTSCH, Anne. Johannes Urzidil als Übersetzer Otokar Březinas. In: HÖHNE, Steffen, Klaus JOHANN a Mirek NĚMEC, eds. *Johannes Urzidil (1896–1970): ein „hinternationaler“ Schriftsteller zwischen Böhmen und New York*. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2013, s. 167–188. ISBN 978-3-412-20917-9.
- HULTSCH, Anne. Schreiben, um übersetzt zu werden?: Tschechische Literatur zwischen Originalität und ‚euroromán‘. *Zeitschrift für Slawistik*, 2010, 55(4), s. 464–479. ISSN 0044-3506.
- HULTSCH, Anne, ed. *Die wortreiche Welt der Buchgestaltung: tschechische Avantgardebuchkunst 1918–1938: zeitgenössische Buchgestalter und ihre Kritiker über Buchkunst, Buchdruck, Buchumschäge, Buchillustration*. Dresden: [Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden], 2017. 68 s.
- HŮRKOVÁ, Klára. Vorwort. In: HŮRKOVÁ, Klára, ed. *Über den Dächern das Licht: eine deutsch-tschechische Anthologie mit Lyrik und Kurzprosa = Nad střechami světlo: česko-německá antologie poezie a krátké prózy*. Praha: Dauphin, 2014, s. 8–13. ISBN 978-80-7272-505-2.
- CHVATÍK, Květoslav. Sieben Etappen der Prager Moderne. In: CHVATÍK, Květoslav, ed. *Die Prager Moderne: Erzählungen, Gedichte, Manifeste*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1991, s. 345–388. ISBN 3-518-40397-4.
- JAHN, Hajo, ed. *Manchmal habe ich Sehnsucht nach Prag: ein Else Lasker-Schüler-Almanach*. Wuppertal: Hammer, 2005. 496 s. (Else Lasker-Schüler-Almanach, [7]) ISBN 3-7795-0044-2.
- JÄHNICHEN, Manfred. *Der Weg zur Anerkennung: tschechische Literatur im deutschen Sprachgebiet 1861–1918*. Berlin: Akademie, 1972. XI, 506 s. (Veröffentlichungen des Instituts für Slawistik, 56)
- JONES, Francis R. Literary translation. In: BAKER, Mona a Gabriela SALDANHA, eds. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 2. vyd. London: Routledge, 2009, s. 152–157. ISBN 978-0-415-60984-5.
- KALLERT, Kristina. Překladem k literatuře – o jazykové výuce na německé univerzitě. *CzechLit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.
- KAZALARSKA, Zornitza. *Landschaften der Wiederholung: tschechische und slowakische Lyrik der „Latenzzeit“ 1955–1965*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2018. 467 s. (Slavische Literaturen. Texte und Abhandlungen, 50) ISBN 978-3-631-74966-1.
- KEMPER, Dirk. Kulturtransfer und Verlagsarbeit – Suhrkamp und Osteuropa: Überlegungen zum Umgang mit dem Siegfried Unseld Archiv. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 1–17. ISBN 978-3-7705-6409-5.
- KLIEMS, Alfrun. *Im Stummland: zum Exilwerk von Libuše Moníková, Jiří Gruša und Ota Filip*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2002. 249 s. (Europäische Hochschulschriften. Reihe XVI, Slawische Sprachen und Literaturen = Publications universitaires européennes. Langue et littératures slaves = European university studies. Slavonic languages and literatures, 67) ISBN 3-631-39983-9.
- KLIEMS, Alfrun. *Der Underground, die Wende und die Stadt: Poetiken des Urbanen in Ostmitteleuropa*. Bielefeld: Transcript, 2015. 378 s. (Kulturwissenschaft, 32) ISBN 978-3-8376-2574-5.
- KNAPP, Aleš. Mají za hranicemi zájem o českou literaturou?: problematyczny export našeho písemnictví. *Host*, 2007, 23(8), s. 35–37. ISSN 1211-9938.
- KONSTANTINOVIC, Zoran. Das Mitteleuropa-Verständnis in der Literatur der Gegenwart [1989]. In: PLASCHKA, Richard G., Horst HASELSTEINER a Anna M. DRABEK, eds. *Mitteleuropa – Idee, Wissenschaft und Kultur im 19. und 20. Jahrhundert: Beiträge aus österreichischer und ungarischer Sicht*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1997, s. 73–88. ISBN 3-7001-2613-1.
- KOPÁČ, Radim, ed. *Czech literature at the turn of the millennium = Neue tschechische Literatur an der Jahrtausendwende*. Prague: Ministry of Culture of the Czech Republic, 2003. 181 s. ISBN 80-86310-36-1.
- KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu (1998–2010)*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2010. 191 s. ISBN 978-80-86310-94-7.
- KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu (1998–2011)*. Vyd. 2., dopl. a opr. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2011. 205 s. ISBN 978-80-87546-01-7.
- KOSCHMAL, Walter. Překládání z češtiny do němčiny a naopak. In: KOSCHMAL, Walter, Marek NEKULA a Joachim ROGALL, eds. *Češi a Němci: dějiny, kultura, politika*. Praha: Paseka, 2001, s. 437–448. ISBN 80-7185-370-4.
- KOSCHMAL, Walter. Übersetzen zwischen Deutsch und Tschechisch. In: KOSCHMAL, Walter, ed. *Deutsche und Tschechen: Geschichte – Kultur – Politik*. Bonn: Bundeszentrale für Politische Bildung, 2005, s. 663–678. ISBN 978-3-89331-637-3.

- KOSCHMAL, Walter, Joachim ROGALL a Marek NEKULA, eds. *Deutsche und Tschechen: Geschichte – Kultur – Politik*. München: C.H. Beck, 2001. 727 s. (Beck'sche Reihe, 1414) ISBN 3-406-45954-4.
- KOSCHMAL, Walter, Marek NEKULA a Joachim ROGALL, eds. *Češi a Němci: dějiny, kultura, politika*. Praha: Paseka, 2001. 473 s. ISBN 80-7185-370-4.
- KOUBA, Doris. Rezeption tschechischer Autoren in Deutschland. *Sudetenland*, 2019, 61(3), s. 357–365. ISSN 0562-5173.
- KOŽMÍN, Zdeněk. Dimensionen tschechischer Lyrik. In: VOGEL, Alois a Zdeněk KOŽMÍN, eds. *Der Lerchenturm: Anthologie tschechischer Lyrik*. Wien: Edition Atelier, 1993, s. 139–152. ISBN 3-900379-82-3.
- KRATOCHVIL, Alexander. *Posttraumatisches Erzählen: Trauma – Literatur – Erinnerung*. Berlin: Kulturverlag Kadmos, 2019. 253 s. (Kaleidogramme, 180) ISBN 978-3-86599-434-9.
- KRÄTZSCHMAR, Wilfried a Pavel NOVOTNÝ, eds. *Poesie in Bewegung: poetisches Übersetzen*. Dresden: Thelem, 2016. 133 s. (WortWechsel, 19) ISBN 978-3-945363-32-4.
- KREHL, Birgit a Herta SCHMID, eds. *Kapitel aus der Poetik: die zehner Jahre in der tschechischen Literatur zwischen Symbolismus und Avantgarde: Beiträge zum Internationalen Bohemistischen Symposium an der Universität Potsdam*. München: Sagner, 2008. 299 s. (Die Welt der Slaven. Sammelbände, 35) ISBN 978-3-86688-043-6.
- KROTTHAMMER, Andrea. *Tschechische Literatur in der deutschsprachigen Presse (2000–2018): eine bibliographische Dokumentation* [online]. Innsbruck: Innsbrucker Zeitungsarchiv, 2019. 85 s. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.uibk.ac.at/iza/innsbrucker-bibliographien/pdf/01-19.pdf/>.
- KUBÍČEK, Tomáš. Cesta k překladu. In: KOPÁČ, Radim, ed. *Česká literatura v překladu 1998–2016*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2016, s. 5–13. ISBN 978-80-87546-24-6.
- KUBÍČEK, Tomáš a Marie VOŠLÁŘOVÁ. Co může česká literatura nabídnout světu? *iLiteratura.cz* [online]. 8. 1. 2019 [cit. 27. 1. 2019]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40997/kubicek-tomas-lipsky-knizni-veletrh>.
- KUBÍČEK, Tomáš, Guy SCARPETTA, Jean-Paul ENTHOVEN a Jaromír KUBÍČEK. *Dílo Milana Kundery v překladech = Œuvre de Milan Kundera et sa traduction*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2019. 319 s. ISBN 978-80-7051-275-3.
- KUNDERA, Milan, Tomáš KUBÍČEK a Sylvie RICHTEROVÁ. *Milan Kundera (neztracen) v překladech: katalog k výstavě*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2019. 124 s. ISBN 978-80-7051-270-8.
- KUNSTMANN, Heinrich. *Tschechische Erzählkunst im 20. Jahrhundert*. Köln: Böhlau, 1974. 466 s. ISBN 3-412-04774-0.
- KÜNZEL, Franz Peter. *Übersetzungen aus dem Tschechischen und dem Slowakischen ins Deutsche nach 1945: bei Verlagen der Bundesrepublik Deutschland, der Bundesrepublik Österreich, der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik: eine Bibliographie. 1. Band*. München: Ackermann-Gemeinde, 1969. 148 s.
- LANGER, Rainette. *Erzählen vom Umbruch: die „Wende“ von 1989/90 in der deutschen und tschechischen Gegenwartsliteratur*. Wien; Köln; Weimar: Böhlau Verlag, 2020. 267 s. ISBN 978-3-412-51849-3.
- LANGER, Gudrun. *Das Märchen in der tschechischen Literatur von 1790 bis 1860: Studien zur Entwicklungsgeschichte des Märchens als literarischer Gattung*. Giessen: Wilhelm Schmitz, 1979. 573 s. (Osteuropastudien der Hochschulen des Landes Hessen. Reihe III, Frankfurter Abhandlungen zur Slavistik, 28)
- LEVÝ, Jiří. *České teorie překladu: vývoj překladatelských teorií a metod v české literatuře*. Vyd. 2. Praha: Ivo Železný, 1996. 2 sv. (273, 323 s.). ISBN 80-237-2952-7.
- LEVÝ, Jiří. *Umění překladu*. 4., upr. vyd. Praha: Apostrof, 2012. 367 s. ISBN 978-80-87561-15-7.
- MAREŠ, Petr. *Nejen jazykem českým: studie o vícejazyčnosti v literatuře*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2012. 181 s. ISBN 978-80-7308-394-6.
- MĚŠŤAN, Antonín. *Geschichte der tschechischen Literatur im 19. und 20. Jahrhundert*. Köln: Böhlau, 1984. X, 431 s. (Bausteine zur Geschichte der Literatur bei den Slaven, 24) ISBN 3-412-01284-X.
- MĚŠŤAN, Antonín. Zur Rezeption der tschechischen Literatur im deutschen Sprachraum nach 1945. In: POTTHOF, Wilfried, Peter THIERGEN a Ludger UDOLPH, eds. *Res slavica: Festschrift für Hans Rothe zum 65. Geburtstag*. Paderborn: Schöningh, 1994, s. 587–593. ISBN 3-506-79149-4.
- MOUCHA, Josef, ed. *Bücherverzeichnis 1976–1980: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1981. 189 s.
- MOUCHOVÁ, Stanislava, ed. *Bücherverzeichnis 1971–1975*. Prag: Artia, 1976. 161 s.
- MOUCHOVÁ, Stanislava a Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1953–1966: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1968. 301 s.
- MOUCHOVÁ, Stanislava a Zdeňka BROUKALOVÁ. *Bücherverzeichnis 1967–1970: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1971. 159 s.
- MOUCHOVÁ, Stanislava a Zdeňka BROUKALOVÁ, eds. *Deutsche Literatur in der Tschechoslowakei von 1945 bis Mai 1959*. Prag: Tschechoslowakischer PEN Klub, 1959. 61 s.

- MÜHLBERGER, Josef. *Tschechische Literaturgeschichte: von den Anfängen bis zur Gegenwart*. München: Ackermann-Gemeinde, 1970. 210 s.
- NAGY, Ladislav, Jaromír KUBÍČEK a Tomáš KUBÍČEK. *Česká literatura v anglických překladech (1989–2020) = Czech literature in English translation (1989–2020)*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2021. 398 s. (Česká literatura v překladech, 3) ISBN 978-80-7051-302-6.
- Německá literatura v českých překladech 1945–1972: bibliografický soupis krásné literatury a literatury pro děti a mládež*. Praha: Ministerstvo kultury ČSR, 1974. 118 s.
- NEUBERT, Reiner. *Böhmen liegt am Meer: ein literarisches Lesebuch: Lehrmaterial für Germanistikstudenten an Universitäten in der Tschechischen Republik*. Plzeň: Západočeská univerzita, 1999. 100 s. ISBN 80-7082-529-4.
- NEZDAŘIL, Ladislav. Bibliografie německých překladů české poezie: 1819 až 1939. *Philologica Pragensia*, 1963, 6[45](4), s. 401–430.
- NEZDAŘIL, Ladislav. *Česká poezie v německých překladech*. Praha: Academia, 1985. 385 s.
- PÖLZER, Rudolf. *Kein Land des Übersetzens?: Studie zum österreichischen Übersetzungsmarkt 2000–2004*. Wien: LIT, 2007. 209 s. ISBN 978-3-8258-9553-2.
- PREUß, Wolfgang. *Die tschechische Belletristik, Jugend- und Kinderliteratur in deutscher Übersetzung (1946–1962)* [disertační práce]. Leipzig: Karl-Marx Univ. Leipzig, 1964. 2071.
- PROFOUSOVÁ, Eva. Současná česká literatura v německojazyčném prostoru z pohledu překladatelky. *CzechLit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.
- RAABE, Katharina. Bibliographie des Suhrkamp-Osteuropaprogramms 2000 bis 2016. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 229–244. ISBN 978-3-7705-6409-5.
- RADA, R. *Bücherverzeichnis 1981–1985: Artia Verlag Prag*. Prag: Artia, 1986. 210 s.
- REBMANN, Michael. *Tschechische Elemente in der deutschen Literatur: Joseph Roth, Libuše Moníková, Uwe Johnson, W.G. Sebald, Manfred Chobot, Hans Joachim Schädlich, Peter Kurzeck*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 287 s. (Monografie) ISBN 978-80-244-3469-8.
- REISMANN, J. Bibliographie der bisher in deutscher Übersetzung erschienenen tschechischen Belletristik. *Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven*, 1926, 2(3), s. 81–84.
- RICHTER, Peter. *Studien zur Geschichte des Sonetts in der tschechischen Literatur von den Anfängen bis zur Romantik*. Wiesbaden: Franz Steiner, 1973. X, 133 s. (Osteuropastudien der Hochschule des Landes Hessen. Reihe III, Frankfurter Abhandlung zur Slavistik, 19)
- ROTHMEIER, Christa. Terra incognita?: Die Erschließung der tschechischen Lyrik des 20. Jahrhunderts durch deutsche Übersetzungen. *Wiener slavistisches Jahrbuch*, 2000, 46, s. 203–212. ISSN 0084-0041.
- SEDMIDUBSKÝ, Miloš a Jan JIROUŠEK. Literárněvědná bohemistika v německy mluvících zemích (Německo, Rakousko, Švýcarsko): (stručný přehled s bibliografií). In: *Světová literárněvědná bohemistika: materiály z 1. kongresu světové literárněvědné bohemistiky, Praha 28.–30. června 1995. 1, Historie a současný stav*. Praha: Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR, 1996, s. 106–142. (Edice K, 1) ISBN 80-85778-15-7.
- SEIFERT, Martina a Gina WEINKAUFF eds. *Ent-Fernungen: Fremdwahrnehmung und Kulturtransfer in der deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur seit 1945. Band 2, Kulturtransfer. Studien zur Repräsentanz einzelner Herkunftsliteraturen*. München: Iudicium, 2006, s. 789–1086. ISBN 3-89129-172-8.
- SCHAMSCHULA, Walter. Die Aufnahme der tschechischen Literatur in Deutschland. In: KANZOG, Klaus, et al., eds. *Reallexikon der deutschen Literaturgeschichte. Band 4, Sl-Ž*. 2. Aufl. Berlin: De Gruyter, 1984, s. 50–57.
- SCHAMSCHULA, Walter. *Geschichte der tschechischen Literatur. Bd. 1, Von den Anfängen bis zur Aufklärungszeit*. Köln: Böhlau, 1990. VII, 436, [24] s. (Bausteine zur Geschichte der Literatur bei den Slaven) ISBN 3-412-01590-3.
- SCHAMSCHULA, Walter. *Geschichte der tschechischen Literatur. Bd. 2, Von der Romantik bis zum Ersten Weltkrieg*. Köln: Böhlau, 1996. XIII, 566 s., [16] s. (Bausteine zur slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe A, Slavistische Forschungen, Neue Folge, 14) ISBN 3-412-02795-2.
- SCHAMSCHULA, Walter. *Geschichte der tschechischen Literatur. Bd. 3, Von der Gründung der Republik bis zur Gegenwart*. Köln: Böhlau, 2004. VII, 673, [16] s. (Bausteine zur slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe A, Slavistische Forschungen, Neue Folge, 14) ISBN 3-412-07495-0.
- SCHLEGEL, Hennig. Die tschechische Literatur in der DDR 1975–1981. *Zeitschrift für Slavistik*, 1984, 29(3), s. 351–355.
- SCHMID, Herta, Birgit KREHL a Irina WUTSDORFF, eds. *Vrchlický und der tschechische Symbolismus: Kapitel zur Poetik: Beiträge zum Internationalen Bohemistischen Vrchlický-Symposium an der Universität Potsdam vom 4. bis 7. Dezember 1997*. München: Sagner, 2003. 270 s. (Die Welt der Slaven, 18) ISBN 3-87690-834-5.

- SCHMIDT, Nora. *Flanerie in der tschechischen Literatur: Flaneure, Prager Spaziergänger und flanierende Schreibweisen von Jan Neruda bis Michal Ajvaz*. Würzburg: Königshausen & Neumann, 2017. 492 s. (Epistemata: Würzburger wissenschaftliche Schriften. Reihe Literaturwissenschaft, 872) ISBN 978-3-8260-6121-9.
- SCHMITZ, Walter, Annette TEUFEL, Ludger UDOLPH a Klaus WALTHER. *Böhmen am Meer: Literatur im Herzen Europas*. Chemnitz: Chemnitzer Verlag, 1997. 223 s. ISBN 3-928678-37-X.
- SCHWARZ, Josef. *Bibliografie překladů české literatury podpořených Ministerstvem kultury ČR v letech 1998–2010 = Bibliography of Czech Literature in Translation Supported by Ministry of Culture of the Czech Republic from 1998–2010 = Eine Bibliografie von Übersetzung der tschechischen Literatur, gefördert durch Kulturministerium der Tschechischen Republik, in den Jahren 1998–2010*. [Praha]: Ministerstvo kultury ČR, [2011]. 36 s.
- SCHWARZ, Josef. Bibliografie překladů české literatury podpořených Ministerstvem kultury ČR v letech 1998–2018. *Ministerstvo kultury* [online]. [31. 1. 2019], [cit. 25. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/podpora-vydani-ceske-literatury-v-prekladu-517.html/>.
- SCHWARZ, Wolfgang F. Einige Entwicklungszüge der tschechischen Literatur nach 1989: Literatur – Literaturwissenschaft – Funktionswechsel. In: LAUER, Reinhard, ed. *Die slavischen Literaturen heute*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2000, s. 117–125. (Opera Slavica. Neue Folge, 36) ISBN 3-447-04310-5.
- SCHWARZ, Wolfgang F., Andreas OHME a Jan JIROUŠEK, eds. *Zugänge zur literatur- und kulturwissenschaftlichen Bohemistik. Band 1*. Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms Verlag, 2018. 428 s. (Westostpassagen: slawistische Forschungen und Texte, 22.1) ISBN 978-3-487-15574-6.
- SCHWARZ, Wolfgang F., Andreas OHME a Jan JIROUŠEK, eds. *Zugänge zur literatur- und kulturwissenschaftlichen Bohemistik. Band 2*. Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms Verlag, 2017. 377 s. (Westostpassagen: slawistische Forschungen und Texte, 22.2) ISBN 978-3-487-15575-3.
- SCHWÄRZLER, Manuela. *Tschechische Literatur auf dem deutschsprachigen Buchmarkt: Übersetzungen von Prosa, Lyrik und Drama in den neunziger Jahren des 20. Jahrhunderts* [diplomová práce]. Wien: Universität Wien, Institut für Slawistik, 2007. 145 l. Vedoucí práce: Ao. Prof. Dr. Norbert Bachleitner.
- SILENY, Maria: Literární agent reprezentující české autory v Německu. *CzechLit* [online]. 29. 3. 2018 [cit. 31. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-v-nemeckojazycnem-prostoru/>.
- SOUČKOVÁ, Alena, Radmila ŠTĚPÁNKOVÁ a Helena HANTÁKOVÁ. *Soupis překladů her českých autorů uložených v knihovně Divadelního ústavu* [online]. Praha: Divadelní ústav, 2009. 103 s. [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/740114-Soupis-prekladu-her-ceskych-autoru-ulozenych-v-knihovne-divadelniho-ustavu-zpracovaly-alena-souckova-radmila-stepankova-helena-hantakova.html/>.
- STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den 90er Jahren. In: BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds. *Deutsch-tschechischer Almanach 2000 = Česko-německý almanach 2000*. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2000, s. 182–205. ISBN 3-9805378-6-2.
- STREBEL, Volker. Deutsch-Tschechische Bibliographie übersetzter Literatur in den Jahren 2000 und 2001. In: BECHER, Peter a Ivan BINAR, eds. *Deutsch-tschechischer Almanach 2002 = Česko-německý almanach 2002*. München: Adalbert Stifter Verein; Praha: Český PEN klub, 2001, s. 243–249. ISBN 3-9808097-0-6.
- STREBEL, Volker. *Reiner Kunzes Rezeption tschechischer Literatur*. Essen: Blaue Eule, 2000. 113 s. (Literaturwissenschaft in der Blauen Eule, 25) ISBN 3-89206-942-5.
- STREBEL, Volker a Václav MAIDL. Die Rezeption der tschechischen Literatur in der deutschsprachigen Welt. In: SCHWARZ, Wolfgang F., Andreas OHME a Jan JIROUŠEK, eds. *Zugänge zur literatur- und kulturwissenschaftlichen Bohemistik. Band 2*. Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms Verlag, 2017, s. 337–364. ISBN 978-3-487-15575-3.
- Světová literárněvědná bohemistika: materiály z 1. kongresu světové literárněvědné bohemistiky, Praha 28.–30. června 1995. 1, Historie a současný stav*. Praha: Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR, 1996. 386 s. (Edice K, 1) ISBN 80-85778-15-7.
- Světová literárněvědná bohemistika: materiály z 1. kongresu světové literárněvědné bohemistiky, Praha 28.–30. června 1995. 2, Úvahy a studie o české literatuře*. Praha: Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR, 1996. s. 397-790. (Edice K, 2) ISBN 80-85778-14-9.
- ŠEFLOVÁ, Ludmila, ed. *České a slovenské knihy v exilu: bibliografie 1948–1989*. Praha: Československé dokumentační středisko, 2008. 544 s. (Dokumentace československého exilu 1948–1989 = Documenting Czechoslovak exiles 1948–1989, 2) ISBN 978-80-904228-1-0.
- ŠIMEČKOVÁ, Alena, Martin ŠEMELÍK et al. *(Neue) Bibliographie zum deutsch-tschechischen Sprachvergleich*. Prag: Karolinum, 2017. 96 s. ISBN 978-80-246-3560-6.

ŠOFAR, Jakub, Jan ČERNÝ a Radim KOPÁČ, eds. *New Czech literature 2016 = Neue tschechische Literatur 2016*. Praha: Ministry of Culture of the Czech Republic, 2017. 177 s. ISBN 978-80-87546-26-0.

ŠPIRIT, Michael. Zur tschechischen Literatur im Programm des Suhrkamp Verlags. In: KEMPER, Dirk, Paweł ZAJAS a Natalia BAKSHI, eds. *Kulturtransfer und Verlagsarbeit: Suhrkamp und Osteuropa*. Paderborn: Wilhelm Fink, 2019, s. 179–227. ISBN 978-3-7705-6409-5.

Tschechische Dramatik nach 2000: Autor*innen, Themen, Formen. [Brno]: [Moravian Library], [2018?]. 72 s. ISBN 978-80-7051-264-7.

ULRICH, Vladimír. *Tschechische und slowakische Literatur: die deutschsprachige Aufnahme 1945–1975*. Neuried: Hieronymus, 1987. 373 s. (Typoskript-Edition Hieronymus. Slavische Sprachen und Literatur, 11) ISBN 3-88893-059-6.

VESELÁ, Gabriela. *Česko-německá literární křižovatka: kapitoly k dějinám literatury a překladu*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. 647 s. ISBN 978-80-246-4129-4.

WEINBERG, Manfred, Irina WUTSDORFF a Štěpán ZBYTOVSKÝ, eds. *Prager Moderne(n): interkulturelle Perspektiven auf Raum, Identität und Literatur*. Bielefeld: Transcript, 2018. 345 s. (Interkulturalität: Studien zu Sprache, Literatur und Gesellschaft, 13) ISBN 978-3-8376-4174-5.

ZAND, Gertraude. *Totaler Realismus und peinliche Poesie: tschechische Untergrund-Literatur 1948–1953*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1998. 229 s. (Europäische Hochschulschriften = Publications universitaires européennes = European university studies, Reihe 16; Slawische Sprachen und Literaturen, 60) ISBN 3-631-32869-9.

ZIMMERMANN, Hans Dieter. „Böhmen ist immer noch das Herz Europas“: zur Rezeption tschechischer Literatur in Deutschland: Vortrag in Stuttgart am 11. April 2000. Stuttgart: Robert Bosch Stiftung, 2000. 57 s.

Jmenný rejstřík

Namensregister

- Abraham, Jan-Peter (1967–) 309, 332, 355
Ackermann, Uta (1964–) 313, 668
Adams, Michael (1964–) 333, 669
Adamus, Karel (1943–) 315
Adla, Zdeněk (1910–1990) 226
Adler, Friedrich (1857–1938) 520
Adler, Karoline 486, 674
Adler, Zdeněk 538
Adolf, Lutz-Erdmut (1938–) 42, 114
Aeschbacherová, Helena (1945–) 293, 372
Ahrndt, Mareile (1965–) 333
Aitchison, Stewart 535
Ajvaz, Michal (1949–) 31, 34, 35, 54, 57, 83, 102, 105, 106, 128, 132, 161, 272, 293, 336, 367, 401, 532, 552, 555, 557, 572
Akkordéon, Pètrus (1971–) 514
Albert, Anna 216
Albert, Eduard (1841–1900) 367, 453
Aleš, Mikoláš (1852–1913) 407, 472
Alpers, Karin 216
Altrichter, Michal (1965–) 475, 572
Ambros, Peter (1948–) 54, 128, 278, 282, 308, 312, 325, 668
Amerling, Karel (1807–1884) 332, 365, 387
Andronikova, Hana (1967–2011) 35, 70, 106, 146, 378
Annuss, Erika 211, 295, 239, 252, 310
Annuß, Erika viz Annuss, Erika
Annuss, Walter 211, 239, 252, 310, 455, 508, 509
Annuß, Walter viz Annuss, Walter
Antošová, Svatava (1957–) 279, 555
Arbes, Jakub (1840–1914) 231, 347, 377
Arklow, Arthur (1944–) 388, 572
Arnswald, Ulrich (1970–) 496
Aschner, Peter 212, 237
Askenazy, Ludvík viz Aškenazy, Ludvík
Aškenazy, Ludvík (1921–1986) 166, 183, 235, 248, 249, 260, 272, 282, 292, 376, 408, 517, 572
August, Julie 330
Augusta, Stanislav (1915–1990) 498, 572
Aumüller, Uli (1945–) 176, 195, 302, 319, 328, 340, 350, 351, 361, 372, 381, 392, 404, 414, 415, 425, 446, 457, 478, 492, 493, 505, 514, 526
Auředníčková, Anna (1873–1957) 217, 354, 385
Baar, Jindřich Šimon (1869–1925) 204, 214, 233, 517
Baarová, Lída (1914–2000) 345, 572
Babíčková, Karolína 449
Babiš, Andrej (1954–) 38, 110
Babler, Otto František (1901–1984) 217, 253, 266, 279, 303, 304, 313, 334, 340, 403, 475
Bäcker, Paul 305
Badal, Yvonne 333
Bahr, Hermann (1863–1934) 412
Bahr, Wolfgang (1950–) 548
Bachleitner, Norbert (1954–) 23, 26, 32, 40, 78, 93, 96, 103, 112, 155, 168, 185, 676, 686
Bajaja, Antonín (1942–) 272, 334, 368, 572
Bakala, Břetislav (1897–1958) 253, 265, 445
Baker, Angee 386
Baker, Mona (1953–) 26, 96, 680
Bakshi, Natalia (1977–) 21, 44, 57, 90, 117, 131, 681, 684, 688
Balabán, Jan (1961–2010) 354, 468, 563
Balaštík, Miroslav (1971–) 445
Balážová, Jana (1998–) 486, 573
Balbín, Bohuslav (1621–1688) 358
Balvín, Jaroslav (1947–) 357, 506
Baníková, Hedvika 432
Baránková, Vlasta (1943–) 217, 248, 573
Barazi, Simona 464
Barborka, Zdeněk (1938–1994) 315
Barczaitis, Eleonore 332, 354, 385, 510
Barczaitis, Rainer 332, 354, 385, 510
Barsch, Frank (1960–) 548

- Bárta, Drahomír (1921–1998) 388, 573
- Bárta, Milan 458
- Barth, Benedikt 476, 489, 500, 511, 522, 549, 550
- Barth, Markéta 36, 107, 476, 489, 500, 511, 522, 549, 550, 730
- Barthel, Katja 409, 671
- Barthes, Roland (1915–1980) 78, 155
- Bartíková, Petra (1984–) 532, 546, 562, 573
- Bartmann, Christoph (1955–) 64, 71, 81, 139, 148, 158, 159
- Bartoň, David 510
- Bartoszewski, Władysław (1922–2015) 278
- Bartoš, František (1837–1906) 355, 395
- Bartoš, Ivan (1975–) 490, 538
- Bartošová, Fedora (1884–1941) 490, 513
- Bártová, Eva 560, 573
- Bartušek, Antonín (1921–1974) 267, 372
- Basalyk, Edelgard 260
- Básník Ticho (1973–) 538
- Bass, Eduard (1888–1946) 44, 116, 204, 223, 230, 280, 314, 409, 420, 532, 573
- Baťa, Tomáš (1876–1932) 311
- Baudnik, Zdenko 380, 413
- Bauer, Jan (1945–) 368
- Bauer, Jutta (1955–) 235
- Bauerová, Lenka 454
- Baumann, Kurt (1935–1988) 248, 317
- Baumann, Peter (1947–) 257, 353
- Baumann, Winfried (1944–) 371, 393, 405, 424
- Baumrucker, Alexandra (1928–2008) 207, 224, 225, 241, 242, 246, 248–250, 253, 258, 260, 265, 266, 270, 276, 280, 285, 290, 296, 297, 306, 311, 313, 321, 326, 333, 339, 343, 371, 376, 377, 380, 387, 391, 463, 503, 511, 552
- Baumrucker, Gerhard (1929–1992) 207, 224, 242, 248, 253, 260, 266, 280, 290, 297, 306, 311, 321, 326, 333, 339, 343, 371, 377, 380, 463, 503, 511
- Bazing, Jan 536
- Bažant, Jan (1979–) 511
- Beberová, Eva 346
- Bec, Louis (1936–) 263, 357, 534
- Becker, Heribert (1942–) 20–21, 90, 400, 405
- Becker, Kerstin 551
- Becker, Martin (1982–) 56, 74, 75, 130, 151, 178, 197, 520, 551, 674, 676, 731
- Becker, Zdenka (1951–) 387
- Bednář, Kamil (1912–1972) 267
- Beer, Alois (1833–1897) 384
- Beer, Jürgen 254, 276, 307
- Beer, Lukáš (1972–) 520, 573
- Behenský, Petr (1960–) 388, 396, 409, 573
- Behnken, Kerstin 413, 423, 435, 502
- Běhounek, Jiří (1929–2005) 212, 297, 300
- Becher, Peter (1952–) 73, 150, 167, 177, 185, 197, 235, 247, 248, 259, 272, 293, 333, 345, 667–669, 676, 687, 731
- Beil, Ivana 364, 405
- Beims, Anke 461
- Bejček, Vladimír (1953–) 345, 573
- Belcredi, Carl Michael (1939–) 442, 573
- Bellingerová, Renata (1963–) 412, 490
- Bellová, Bianca (1970–) 39, 48, 49, 75, 76, 111, 122, 152, 153, 486, 520, 532, 542, 555, 573
- Bělohávek, Miloslav (1923–2006) 262
- Bělohradská, Hana (1929–2005) 243, 300, 302, 336, 574
- Beneš, Jan (1936–2007) 243
- Beneš, Jiří (1950–) 297
- Beneš Třebízský, Václav (1849–1884) 374, 574
- Benešová, Božena (1873–1936) 280
- Benešová, Daniela (1929–) 207
- Benko, Julius (1981–) 557
- Benýšek, Zdeněk 384
- Beran, Ladislav (1945–) 491
- Beran, Stanislav (1983–) 557
- Beránek, Libor (1965–) 318
- Berg, Sibylle (1962–) 487
- Berglová, Eva (1943–) 296, 436
- Bergmannová, Michaela (1972–) 550
- Berking, Sabine 29, 99
- Berkmann, Eva 205, 221, 238, 369
- Berková, Alexandra (1949–2008) 273, 293, 300, 345, 368
- Berková, Dagmar (1922–2002) 232, 260
- Bernardinová, Eva (1931–2016) 279
- Bernáth, Árpád (1941–) 29, 99
- Bernig, Jörg (1964–) 520, 674
- Bertleff, Erich von (1920–1980) 310, 408
- Bertleff, Ernst 321
- Berwanger, Katrin 68, 143
- Beutin, Heidi (1945–) 447
- Beutin, Wolfgang (1934–) 447
- Beyerl, Beppo (1955–) 546, 675
- Bezděčka, Pavel (1952–) 376, 574
- Bezděková, Carla 271, 281, 285, 291, 306, 322, 332, 343, 344, 356, 396
- Bezdičková, Erika (1931–2020) 464, 574
- Bezruč, Petr (1867–1958) 240, 267, 279, 311, 342, 395, 403
- Biebl, Konstantin (1898–1951) 52, 125, 239, 240, 267, 279, 314, 334, 345, 356, 366, 381, 396, 401, 574
- Biermann, Wolf (1936–) 28, 37, 41, 98, 108, 109, 114
- Bílek, Petr A. (1962–) 260, 261, 272, 559, 667, 668, 734
- Biller, Maxim (1960–) 465
- Binar, David (1966–) 248, 333, 431
- Binar, Ivan (1942–) 167, 185, 247, 248, 259, 272, 302, 311, 333, 334, 345, 367, 384, 431, 574, 667, 669, 687
- Binar, Markéta 339
- Binar, Vladimír (1941–2016) 70, 146, 368, 388
- Binder, Hartmut (1937–) 677
- Binder von Krieglstein-Bender, Angelika 315
- Birno, Georg *viz* Gruša, Jiří
- Bischof, Rita (1948–) 292
- Bitter, Christof (1932–1995) 224
- Bittner, Erhard 212
- Blaulich, Max (1952–) 261
- Bláha, Marek (1982–) 564, 565
- Bláhová, Alena (1954–) 345, 387, 408
- Blahová, Hana 412
- Blaich, Ute (1939–2004) 376, 408
- Blaschek-Hahn, Helga (1947–) 342
- Blasko, Bedřich (1918–2009) 333
- Blatná, Dana (1967–) 34, 39, 105, 112
- Blatný, Ivan (1919–1990) 29, 41, 43, 55, 100, 113, 115, 116, 129, 240, 249, 261, 267, 271, 279, 293, 311, 345, 347, 354, 363, 371, 372, 384, 388, 396, 401, 424, 452, 487, 532, 546, 574
- Bleisch, Michael 404
- Bley, Minne (1962–) 326, 327, 347, 353
- Blum, Christoph 547
- Bobrowski, Johannes (1917–1965) 279
- Bock, Ivo (1944–) 677
- Bock, Katrin 569
- Boček, Jaroslav (1932–2003) 216
- Boček, Miroslav (1981–) 490
- Boese, Katrin (1953–) 216
- Bohlen, Irene 32, 103, 268, 322, 344, 531
- Böhm, David (1982–) 69, 145, 510, 524, 538, 546, 563, 574
- Böhm, Jonathan (1983–) 542, 557, 563
- Bohne, Wilfried (1953–) 345
- Bohren, Rudolf (1920–2010) 338
- Bohrer, Karl Heinz (1932–2021) 19–21, 88–90
- Bochert, Henning 543, 675
- Bokrová, Denisa (1978–) 428, 574, 639
- Bolavá, Anna (1981–) 571
- Bold, Frank 372
- Boldt, Frank (1942–2006) 313, 324, 374
- Bolechová, Kateřina (1966–) 490, 538
- Böll, Viktor (1948–2009) 434
- Bollmann, Stefan (1958–) 250, 262, 283, 294, 303, 304, 315, 325, 335, 357, 367, 389, 410, 421, 488
- Bolzano, Bernard (1781–1848) 359
- Bondy, Egon (1930–2007) 323, 401, 409, 418, 552, 563, 574
- Bondy, Ruth (1923–2017) 323, 485, 575
- Bonn, Hanuš (1913–1941) 267, 401
- Bor, D. Ž. (1932–2010) 501
- Bor, Josef (1906–1979) 217, 235, 575
- Borges, Jorge Luis (1899–1986) 75, 151
- Borchardt, Elisabeth (1894–1975) 213, 217, 229, 230, 313, 394, 428
- Borken, Theodor 538, 547, 550
- Borkovec, Petr (1970–) 10, 16, 27, 31, 35, 43, 53, 77, 79, 82, 97, 102, 106, 115, 116, 126, 154, 157, 159, 282, 292, 293, 314, 337, 345, 366, 368, 396, 397, 401, 408, 468, 487, 501, 546, 575, 730
- Born, Adolf (1930–2016) 203, 256, 308, 320, 323, 329, 405, 413, 575
- Börner, Albrecht 229
- Bornhauser, Marianne 297
- Borovička, Václav Pavel (1920–2004) 203, 575
- Borská, Ilona (1928–2007) 272, 575
- Borzič, Adam (1978–) 563, 575
- Bosch, Robert (1861–1942) 45, 80, 118, 158
- Bosonnet, Felix R. (1943–) 225, 552, 553
- Bostroem, Annemarie (1922–2015) 238, 266, 333
- Bouček, Zdeněk 218
- Boučková, Tereza (1957–) 40, 112, 261, 292, 293, 487, 498, 575
- Bouda, Cyril (1901–1984) 21, 90, 298
- Boudník, Vladimír (1924–1968) 418
- Bouška, Kamil (1979–) 563
- Boy, Miriam 302, 668
- Brabcová, Zuzana (1959–2015) 31, 45, 71, 102, 117, 147, 235, 261, 293, 300, 330, 345, 368, 507, 576
- Brabec, David (1980–) 514
- Brabenec, Jan (1945–) 388, 576
- Bradbury, Malcolm (1932–2000) 50, 124

- Branald, Adolf (1910–2008) 336
 Brandeis, Richard (1865–1944) 529
 Brandl, Friedrich (1946–) 498
 Brandner, Meret 54, 128, 314, 669
 Braniš, Martin (1952–2013) 345, 576
 Bratinka, Ondřej (1982–) 510
 Bratinka-Burghoff, Johanna 510
 Bratršovská, Zdena (1951–) 267
 Braunová, Helena (1944–2020) 324, 576
 Brázda, Jiří (1921–2001) 314, 576
 Brdečková, Tereza (1957–) 431, 432, 576
 Breckoff, Constanze (1977–) 370, 379
 Brehm, Hans-Jörg 252, 338, 348
 Brecht, Bertolt (1898–1956) 60, 73, 135, 150
 Breitenstein, Andreas (1961–) 29, 33, 71, 72, 100, 104, 147, 148
 Breitkopfová, Michaela 449
 Bremer, Alida (1959–) 420, 672
 Breuer, Rudolf 501
 Bridel, Bedřich (1619–1680) 267, 403
 Briese, Oliver 394
 Brieskorn, Helga 325
 Brichtová, Terezie (1925–) 419
 Brikcius, Eugen (1942–) 47, 120, 368, 384, 465, 532, 569, 576
 Brikciusová, Anna 474
 Brock, Robert (1905–1979) 236, 293, 357
 Brod, Max (1884–1968) 170, 188, 207, 253, 265, 285, 296, 306, 370, 380, 401, 445, 467, 491
 Brod, Petr (1951–) 235
 Brodová, Marcela (1962–) 434
 Broukalová, Zdeňka (1922–) 168, 186, 683
 Brousek, Antonín (1941–2013) 31, 102, 239, 261, 267, 313, 372, 401, 454
 Brousek, Antonín ml. (1962–) 36, 68, 107, 118, 119, 143, 490, 500, 501, 512, 541, 542, 730
 Brousek, Margarete-Anna *viz* Brousková, Markéta
 Brousková, Markéta (1941–2019) 239, 249, 576
 Browarny, Wojciech (1970–) 520, 674
 Brožek, Michal 458, 566
 Brožová, Zdena (1946–) 388, 576
 Bruin, Edgar de (1958–) 39, 111, 112
 Bruin-Hüblová, Magda de (1959–) 39, 111
 Brukner, Josef (1932–2015) 269, 299, 320, 341, 373, 448, 460, 481, 506, 576
 Brumovská, Aida (1940–) 236, 576
 Brunow, Dagmar (1966–) 390
 Brunschwiler, Sonja 248
 Bruss, Joachim 205, 215, 220–222, 225, 236, 238, 241, 242, 249, 251, 253, 263, 264, 273, 274, 284, 295, 304, 307, 316, 343, 347, 358, 411, 413, 466, 484, 504, 507, 511, 522, 533, 536, 537, 552, 553
 Brussig, Thomas 545
 Brychta, Jan (1928–2013) 263,
 Brychta, Lída *viz* Brychtová, Lída
 Brychtová, Lída (1931–) 263, 408, 576
 Brycz, Pavel (1968–) 458, 461
 Bryson, Anna *viz* Bryson Gustová, Anna
 Bryson Gustová, Anna (1955–) 421
 Březina, Otakar (1868–1929) 18, 28, 36, 43, 54, 73, 86, 87, 99, 108, 116, 128, 150, 164, 231, 240, 267, 279, 311, 342, 347, 356, 403, 475, 547, 563, 576
 Březinová, Anneliese 207, 214, 246
 Březinová, Ivona (1964–) 40, 112, 407, 432, 458, 547, 577, 672
 Buben, Jindřich 297
 Buddeus, Ondřej (1984–) 59, 133, 452, 487, 510, 514, 520, 557, 577, 673
 Buder, Josef 359
 Budinský, Václav (1948–) 452, 577
 Buchholz, Lisette (1950–) 280, 290, 311, 364, 405, 423
 Buchholz, Quint (1957–) 302
 Bulvová, Renata (1966–) 520, 538, 577
 Bumbová, Stanislava (1978–) 368, 423
 Bunge, Imke 377, 671
 Buonaccini, Simonetta (1893–1935) 267, 401
 Burachovič, Stanislav (1950–) 464, 577
 Burda, Vladimír (1934–1970) 315
 Burger, Adolf (1917–2016) 203, 303, 323, 346, 388, 409, 577
 Burgerstein, Jiří (1955–) 365, 485
 Burian, Emil František (1904–1959) 381
 Burian, Zdeněk (1905–1981) 237
 Busek, Erhard (1941–2022) 374, 488
 Buschbaum, Klaus 359, 369, 399
 Bžoch, Jozef (1926–2018) 242, 667
 Cajthaml, David (1959–) 538
 Capek, Karel *viz* Čapek, Karel
 Carrière, Jean-Claude (1931–2021) 60, 135, 411
 Casalanguida, Luca 554
 Cäsar, I. 475
 Cassling, Robin (1967–) 533
 Celan, Paul (1920–1970) 77, 154
 Cermanová, Romana 376
 Cesaro, Ingo (1941–) 327
 Cibula, Václav (1925–2009) 203, 217, 236, 237, 577
 Cibuzar, J. 228, 269
 Cibuzarová, Pia 259, 269, 271
 Cikán, Ondřej (1985–) 36, 39, 43, 67, 69, 107, 111, 116, 142, 145, 166, 176, 183, 195, 347, 397, 409, 420, 432, 442, 452, 469, 475, 521, 540–542, 547, 555, 557, 561, 563–567, 570, 577, 645, 675, 730
 Cikánová, Karla (1941–) 540, 541
 Cima, Anna (1991–) 547, 578
 Cink, Pavel (1951–) 338
 Civade, Lenka *viz* Horňáková-Civade, Lenka
 Clapham, John (1908–1992) 465
 Colombi, Matteo (1978–) 570
 Comenius, Johann Amos *viz* Komenský, Jan Amos
 Conway, James 533
 Cornejo, Renata (1966–) 34, 105, 166, 168, 183, 185, 677
 Cudlín, Karel (1960–) 463, 578
 Czechowski, Heinz (1935–2009) 266, 279, 403
 Czejarek, Karol (1939–) 539
 Čada, Tomáš (1985–) 534
 Čančíková, Dora (1977–) 467
 Čapek, Jindra (1953–) 236, 239, 249, 252, 252, 324, 327, 357, 409, 442, 578
 Čapek, Josef (1887–1945) 44, 48, 116, 121, 203, 217, 236, 267, 303, 313, 314, 324, 334, 346, 347, 366, 377, 401, 409, 410, 420, 442, 452, 453, 464, 498, 510, 532, 533, 547, 578
 Čapek, Karel (1890–1938) 10, 16, 61, 64, 83, 136, 139, 161, 176, 195, 203, 204, 206, 207, 217, 218, 223, 224, 230, 231, 236, 240, 242, 249, 253, 256, 261, 272, 273, 280, 283, 303, 312, 313, 314, 324, 333, 334, 346, 347, 355, 366, 377, 384, 395, 407, 409, 410, 421, 432, 442, 452, 453, 464, 475, 480, 487, 491, 498, 507, 510, 517, 521, 532, 533, 547, 551, 563, 579, 729
 Čapek-Chod, Karel Matěj (1860–1927) 232
 Čapkova, Helena (1886–1961) 546
 Čarek, Jan (1898–1966) 267, 320, 393, 403, 459, 506, 580
 Čáslavská, Věra (1942–2016) 299
 Čech, Svatopluk (1846–1908) 230, 232, 267, 347, 403
 Čechova, Dora (1971–) 520, 533, 580
 Čechová, Klára 274, 284
 Čechura, Milan (1949–) 455
 Čelakovský, Ladislav (1799–1852) 267, 347, 403
 Čemus, Petronilla 365
 Čemus, Richard (1954–) 365
 Čep, Jan (1902–1974) 240, 311, 366
 Čerepková, Vladimíra (1946–2013) 56, 130, 520
 Čermák, Petr (1972–) 431
 Čermáková, Elke 486
 Čermáková, Jarmila Hannah (1945–) 490, 538
 Černá, Jana (1928–1981) 563, 570, 580, 617
 Černá, Kamila (1960–) 533, 675
 Černá, Martina (1976–) 475, 673
 Černík, Artuš (1900–1953) 52, 125, 239, 318
 Černík, Michal (1943–) 226, 482, 580
 Černíková, Manuela 349, 391
 Černoohorský, Jaromír 464, 580
 Černoohosová, Filoména K. (1970–) 475, 580
 Černý, Jan 688
 Černý, Jan (1919–1997) 245
 Černý, Jiří (1940–2019) 224, 666
 Černý, Karel 234
 Černý, Michal (1957–) 326
 Černý, Miroslav 497
 Černý, Ondřej (1962–) 533, 675
 Černý, Václav (1905–1987) 240, 333, 347, 384
 Červená, Soňa (1925–) 224, 230
 Červenka, Miroslav (1932–2005) 273, 333, 401
 Červenková, Jana (1939–) 336, 517
 Čihař, Martin (1959–) 346, 580
 Čihulková, Milada 389
 Čichoň, Petr (1969–) 47, 120, 387, 397, 581
 Čivrný, Lumír (1915–2001) 273
 Čížek, Michal (1957–) 412
 Čtvrtek, Václav (1911–1976) 283, 315, 334, 517, 581
 Čtvrtníčková, Nela 449
 Čulík, Jan (1952–) 27, 97
 Čuma, Aleš (1967–) 556
 Čunderle, Michal (1971–) 488, 581
 Čutka, Jiří (1930–) 458, 566
 Dačický z Heslova, Mikuláš (1555–1626) 403
 Dadák, Oldřich (1934–) 372
 Dagan, Avigdor *viz* Fischl, Viktor
 Dachsels, Joachim (1921–2008) 206, 362
 Dachsels, Ursula 206
 Damm, U. 338
 Damm-Wendler, Ursula 410
 Daněk, Václav (1929–) 272, 668
 Daňhel, Jan (1971–) 312

- Daníček, Jiří (1948–) 54, 128, 282, 514, 542
- Dao, Linh 535, 550
- Dathe, Claudia (1971–) 36, 108
- David, Jan *viz* Horanský, Miloš
- David, Jiří (1933–2014) 418
- Dedecius, Karl (1921–2016) 44, 117
- Dědič, Miroslav (1925–) 357, 581
- Dědičová, Helena (1958–) 516
- Dege, Waldemar (1934–1999) 273, 333
- Dehio, Georg (1850–1932) 77, 154
- Deicke, Günther (1922–2006) 313
- Demattio, Angela 454, 455, 466, 476
- Demetz, Hanna (1928–1993) 269, 289, 299, 366, 367
- Demetz, Peter (1922–) 20, 45, 51, 52, 57, 64, 67, 68, 72, 89, 118, 125, 126, 132, 139, 143, 148, 177, 197, 266, 269, 272, 279, 288, 289, 299, 310, 313, 326, 332, 347, 365–367, 370, 377, 379, 400, 458, 460, 463, 499, 668, 670, 731
- Deml, Ferdinand (1902–1982) 230, 333
- Deml, Jakub (1878–1961) 54, 83, 128, 161, 232, 240, 261, 267, 293, 311, 313, 314, 347, 384, 388, 395, 403, 581
- Denemarková, Radka (1968–) 8, 10, 11, 13, 16, 17, 27, 29, 33, 36, 49, 58, 65, 69, 77, 78, 97, 100, 104, 107, 122, 132, 140, 144, 154, 155, 429, 432, 453, 468, 487, 488, 547, 559, 581, 730
- Dennerlein, Rudolf 424
- Derrida, Jacques (1930–2004) 449
- Dery, Dominika (1975–) 388, 410, 581
- Des Fours, Kuno Graf 313
- Deutschmann, Peter (1968–) 677
- Děžinský, Milan (1974–) 497, 542, 547, 549, 581
- Diem, Peter (1937–) 548
- Diener, Andrea (1974–) 65, 140
- Dienstbier, Jiří (1937–2011) 236, 581
- Dierlamm, Helmut (1955–) 497, 498, 519
- Dieterich, Veit-Jakobus (1952–) 377
- Dietrich, Sven 458
- Dietze, Peter (1987–) 487, 673
- Dimitrova, Kristin (1963–) 464
- Dimter, Tomáš (1974–) 35, 106
- Dinzl-Rybářová, Agáta (1973–) 398, 407, 418
- Disman, Miloslav (1947–) 254
- Ditrych, Břetislav (1942–) 498, 582
- Diviš, Ivan (1924–1999) 57, 71, 132, 147, 240, 267, 272, 279, 283, 293, 337, 372, 401, 582
- Dlouhý, Jaromír 410, 582
- Dobiáš, Dalibor (1977–) 488, 499, 534
- Dobiášová, Sandra 271
- Dobrovský, Josef (1753–1829) 83, 161, 347, 358, 546
- Doktor, Marek 233
- Dolan, Jan M. 289, 582
- Doležal, Bohumil (1940–) 326
- Doležal, Miloš (1970–) 53, 126, 337, 387, 401, 408
- Dolistová, Marie (1951–) 432, 582
- Dölling, Stefan 430
- Domašcyna, Róża (1951–) 461, 512
- Döring, Stefan 239, 252, 266
- Dorn, Lena (1984–) 465, 487, 514, 524, 538–540, 542, 546, 549, 552, 555, 559, 563, 570
- Dörnbrack, Gertrud 565
- Doskočilová, Hana (1936–2019) 176, 195, 226, 236, 245, 269, 272, 283, 299, 303, 308, 320, 329, 341, 352, 363, 373, 383, 393, 415, 416, 427, 439, 447, 448, 459, 460, 470, 481, 482, 493, 494, 506, 515, 516, 527, 541, 582, 730
- Dostál, František (1938–) 486
- Dostál-Lutinov, Karel (1871–1923) 18, 86, 87, 164
- Dostojevskij, Fjodor Michajlovič (1821–1881) 48, 121, 253, 379, 456
- Dotzauer, Gregor (1962–) 24, 45, 94, 118
- Dotzauer, Walter 561
- Dousková, Irena (1964–) 336, 378, 398, 468, 520, 542, 563, 583
- Drabek, Anna Maria (1936–) 74, 151, 681
- Drábek, David (1970–) 543
- Drda, Adam (1971–) 510
- Drda, Jan (1915–1970) 216
- Dreis, Stella (1972–) 559
- Dreller, Christian (1963–) 442
- Drechslerová, Magda 432
- Dressler, Alfred 365
- Drewes, Svenja 402, 502
- Drews, Peter (1946–) 168, 186, 677
- Drijverová, Martina (1951–) 226, 324, 583
- Drlik, Marcel (1971–) 398, 583
- Drobečková, Daniela 432
- Drtina, Luboš (1963–) 554
- Drtina, Prokop (1900–1980) 485
- Drůbek, Ladislav (1883–1968) 289, 300, 340, 528
- Drubek-Meyer, Natascha (1965–) 289, 293, 300, 302, 340, 528
- Dubská, Gabriela (1915–2003) 283, 315, 334, 583
- Dudák, Vladislav (1958–) 357, 583
- Dujková, Eleonora (1929–2018) 432, 583
- Duka, Dominik (1943–) 391
- Dürr, Carola 343, 354
- Dürrhammerová, Marta 336
- Durych, Jaroslav (1886–1962) 54, 64, 83, 128, 139, 161, 218, 232, 242, 313, 324, 384, 521, 583
- Dušek, Václav (1944–) 248
- Dušková, Vlasta (1962–) 369, 423, 491
- Dutka, Edgar (1941–) 35, 106, 433, 453, 583
- Dutli, Ralf (1954–) 30, 101
- Dvorak, Gerold (1928–2002) 296, 306, 317, 327, 348, 360, 371, 380, 391, 445, 552
- Dvořáček, Petr (1949–) 405
- Dvořáčková, Vlasta (1924–2018) 372, 401
- Dvořák, Antonín (1841–1904) 236, 249, 293, 347, 357, 376, 387, 398, 442, 465, 583
- Dvořák, Karel 26, 97, 677
- Dvořák, Ladislav (1920–1983) 293, 401
- Dvořák, Václav (1921–2008) 442, 443, 584
- Dvořák, Viktor (1936–) 475
- Dvořáková, Lucie (1959–) 353
- Dyk, Viktor (1877–1931) 214, 233, 240, 267, 384, 403
- Dyková, Věra (1952–) 223
- Džambo, Jozo (1949–) 272, 668
- Ebbinghaus, Uwe (1971–) 65, 140
- Eben, Kamill (1883–1925) 329, 354, 363, 385, 405, 427
- Ebenthal, Christine (1985–) 508
- Eberstaller-Ripota, Roswitha *viz* Ripota, Roswitha
- Ebert, Stefan 369
- Ebner-Eschenhaym, Grete 206, 230, 242, 280, 290, 311, 314, 346, 366, 377, 410, 442, 452, 498
- Ebner-Eschenhaym, Grete *viz* Ebner-Eschenhaym, Grete
- Eckelt, Gerda (1919–2002) 285
- Ecker, Edith (1955–) 293, 668
- Eckhardt, A. 475
- Eckstein, Pavel (1911–2000) 325, 357
- Edel, Peter (1921–1983) 203, 303, 323, 346
- Egreder, Kurt (1948–) 337
- Ehrhardt, Karin 550
- Eilers, Alexander 547
- Eisenstein, Karl (1889–1945) 279
- Eisner, Otto 279
- Eisner, Paul *viz* Eisner, Pavel
- Eisner, Pavel (1889–1958) 204, 239, 252, 279, 313, 347, 358, 359, 465
- Eitner, Hasso 270
- Elišová, Irena (1953–) 557
- Elsnerová, Lotte 242
- Engmann, Ingrid 230
- Erb, Elke (1938–) 266
- Erb, Roland (1943–) 239, 266, 403
- Erben, Eva (1930–) 293, 294, 315, 324, 334, 357, 367, 388, 421, 433, 443, 465, 476, 498, 521, 563, 584
- Erben, Karel Jaromír (1811–1870) 267, 272, 294, 332, 346, 365, 367, 374, 387, 393, 403, 405, 416, 426, 427, 438, 439, 453, 460, 465, 516, 527, 548, 556, 566, 584
- Erben, Václav (1930–2003) 236, 584
- Erbová, Karla (1933–) 262, 455, 509
- Eret, Alexander Oswald (1968–) 303, 324, 334, 346, 388, 398, 584
- Erpenbeck, Charlotte 548
- Eshelman, Raoul (1956–) 50, 124, 677
- Esterházy, Péter (1950–2016) 71, 73, 148, 150
- Ettl, Hubert 235, 248, 667
- Euler, Marcela (1959–) 67, 142, 242, 290, 312, 322, 332, 342, 343, 367, 378, 395, 442, 445, 464, 468, 475, 487, 524, 528, 552, 553
- Everts, Evert 492
- Everts, Hana 492
- Exner, Milan (1950–) 461, 557
- Eykmann, Walter (1937–) 266
- Eyer, Zdeněk (1936–) 428
- Fabian, František (1929–2002) 262, 667
- Fabritius, Heinke (1968–) 390, 671
- Fahrner, Martin (1964–) 378, 398, 584
- Faktor, Jan (1951–) 166, 183, 204, 218, 223, 236, 262, 265, 283, 398, 443, 453, 465, 532, 584
- Faktorová, Františka (1926–1997) 248
- Falkenauer, Alexandra 404
- Faltová, Věra (1932–2009) 263
- Fanta, Josef (1919–) 279
- Fantlová, Zdenka (1922–) 325, 357, 585
- Fantová, Jana 510, 674
- Färber, Vratislav (1952–) 347
- Faulerová, Lucie (1989–) 10, 16, 75, 76, 152, 153, 555
- Faust, Steffen (1957–) 467, 501
- Feigl, Josef (1908–1995) 284, 434, 467
- Feigl, Rudolf (1961–2009) 434
- Fejfar, Ivan 235
- Fencl, Ivo (1964–) 455, 509
- Fendrych, Martin (1957–) 334, 585
- Fenyková, Šárka (1978–) 563, 585

- Feranc, Daniel (1980–) 386
- Ferch, Margrit 274
- Feryna, Marie (1993–) 558
- Fiala-Fürst, Ingeborg *viz* Fialová-Fürstová, Ingeborg
- Fialová-Fürstová, Ingeborg (1961–) 249, 250, 667, 676
- Fibich, Ondřej (1954–) 315, 465, 585
- Fibich, Zdeněk (1850–1900) 367, 378, 585
- Fieguth, Rolf (1941–) 547
- Fierlinger, Paul (1936–) 263
- Fichtner, Ralf Alex (1952–) 530, 538
- Fikar, Ladislav (1920–1975) 267
- Filčík, Gabriel (1946–) 236, 272, 303
- Filip, Ota (1930–2018) 20, 59, 62, 72, 83, 90, 133, 137, 148, 161, 166, 183, 235, 247, 248, 250, 257, 259, 261, 266, 294, 303, 311, 321, 333, 346, 348, 378, 384, 389, 410, 421, 433, 465, 498, 499, 513, 561, 585
- Filipovský, František (1907–1993) 223
- Filla, Emil (1882–1953) 47, 121
- Finger, Zuzana (1959–) 440, 452, 461, 483
- Fink, Eugen (1905–1975) 330
- Finkel, Bohumila Ruth 406
- Finkelstein, Miriam (1974–) 29, 99, 680
- Fischer, Gero (1944–) 353, 402
- Fischer, Jan (1960–) 513, 586
- Fischer, Martina 429, 441
- Fischer, Otakar (1883–1938) 26, 96, 267, 279, 403
- Fischer, Reinhard 203, 215, 216, 223, 224, 234, 246, 259, 260, 296, 314, 327, 332, 423
- Fischer, Rüdiger (1943–2013) 435
- Fischer, Rudolf (1910–1971) 678, 679
- Fischer, Václav (1926–2013) 237, 586
- Fischer-Diehl, Gerlind 329
- Fischer Sternaux, Peter (1958–) 215
- Fischerová, Andrea (1977–) 166, 183, 465, 466, 673
- Fischerová, Daniela (1948–) 218, 272, 273, 336, 345, 357, 367, 586, 668
- Fischerová, Sylva (1963–) 40, 48, 112, 122, 261, 279, 490, 534, 548, 558, 563, 571, 586
- Fischerová, Viola (1935–2010) 76, 153, 336, 337, 368, 401, 408
- Fischl, Viktor (1912–2006) 218, 249, 261, 581, 586
- Fišer, Zbyněk (1959–) 552, 678, 679
- Fitzbauer, Erich (1927–) 475
- Flach, Michal (1920–2009) 278
- Flick, Verena (1942–) 279, 313
- Fliegler, Dominique 281, 316, 370
- Flitner, Andreas (1922–2016) 254, 266, 339, 413, 539
- Flodrová, Milena (1935–) 425
- Florian, Miroslav (1931–1996) 372
- Flusser, David (1917–2000) 283, 335, 488
- Flusser, Edith (1920–) 250, 262, 283, 292, 294, 304, 315, 335, 367, 410, 488
- Flusser, Vilém (1920–1991) 176, 195, 204, 218, 237, 250, 251, 262, 263, 273, 283, 284, 294, 303, 304, 315, 325, 335, 347, 357, 367, 389, 398, 399, 410, 421, 433, 453, 454, 476, 488, 534, 548, 563, 586, 730
- Foglar, Jaroslav (1907–1999) 237, 587
- Fonticola, Uvius 457, 468, 525
- Forman, Miloš (1932–2018) 274, 304, 313, 354, 411, 587
- Formánek, Josef (1969–) 499, 511, 587
- Förster, Anna 678
- Fousková, Hana (1947–) 461, 563
- Francouz, Pavel (1932–1995) 262
- Frank, Michael (1947–) 488
- Frankenberg, Christina (1966–) 24, 79, 94, 156, 333, 521, 545, 678
- Franková, Anita (1930–2008) 263, 325, 346, 378, 476, 667, 669–671, 673
- Franková, Hermína (1928–) 211, 367, 587
- Franková-Štolbová, Renata *viz* Štolbová, Renata
- Franta, Karel (1928–2017) 272, 276, 514
- Fredrich, Volker (1966–) 317
- Freiová, Ludmila (1926–2014) 216
- Freise, Matthias (1957–) 83, 161
- Frémon, Jean (1946–) 485
- Freund, Florian 388
- Freundl, Hans (1957–) 497, 498, 519
- Fricke, Kerstin 550
- Frič, Josef (1900–1973) 267, 381, 403
- Frič, Josef Václav (1829–1890) 267, 403
- Fričová, Yvonne 565
- Fridrich, Radek (1968–) 47, 53, 61, 120, 126, 135, 136, 346, 387, 389, 401, 454, 474, 497, 520, 522, 542, 548, 587
- Friedl, Harald (1958–) 58, 132, 367, 670
- Friedmann, Pavel (1921–1944) 278
- Friedrich, Alexander 409, 671
- Friesová, Jana Renée (1927–) 378, 588
- Fritta, Bedřich (1906–1944) 499, 588
- Fritta-Haas, Thomas (1941–2015) 499
- Fritsch, Werner (1960–) 313, 422, 668
- Fritz, Susanne (1968–) 336, 678
- Frittsch, Annette (1961–) 218
- Fron, Karel 262
- Fryba, Libor (1958–) 488, 588
- Fryd, Norbert (1913–1976) 231
- Fryda, František (1914–1999) 262
- Frynta, Emanuel (1923–1975) 213, 237, 588
- Fryzek, Jiří (1934–) 368
- Fucimanová, Milena (1944–) 43, 115, 304, 372, 421, 558, 588
- Fučík, Julius (1903–1943) 336, 476, 534, 588
- Fučíková, Renáta (1964–) 294, 304, 391, 402, 421, 433, 526, 588
- Fühmann, Franz (1922–1984) 20, 36, 37, 42, 52, 63, 67, 89, 108, 109, 115, 126, 138, 143, 204, 239, 244, 252, 253, 266, 279, 310, 321, 333, 400, 424, 666
- Fuchs, Josef 271
- Fuchs, Rudolf (1890–1942) 239, 252, 279, 310, 333
- Fuka, Vladimír (1926–1977) 21, 90
- Fuková, Eva (1927–2015) 468
- Fuks, Ladislav (1923–1994) 206, 219, 231, 240, 261, 384, 588
- Funk, Viktoria *viz* Funk-Nešić, Viktoria
- Funk-Nešić, Viktoria 400
- Furch, Vincenc (1817–1864) 267, 403
- Fürnberg, Alena (1947–) 266, 433
- Fürnberg, Louis (1909–1957) 166, 183, 204, 237, 239, 244, 252, 266, 279, 284, 295, 355, 403, 433, 588
- Fusek, Katja (1968–) 166, 183, 358, 389, 399, 411, 454, 465, 466, 521, 589
- Gaál, Éva (1940–) 482
- Gabrielová, Jarmila (1948–) 398
- Gaertner, Hanuš (1926–) 204, 211, 224, 234, 239, 246, 252, 257, 269, 291, 300, 313, 352, 359, 402, 406, 416, 482, 506, 540
- Gaertner, Hans *viz* Gaertner, Hanuš
- Gaertnerová, Edith 239, 252, 377, 410, 421
- Gaman, Lisa *viz* Hromadová, Alžběta
- Gan, Pavel (1933–) 211
- Ganglmair, Siegwald (1941–) 260, 667
- Gärtner, Hans *viz* Gaertner, Hanuš
- Gehrisch, Peter (1942–) 336, 389, 551, 669, 671
- Gehrke, Stefan 545
- Geisler, Dagmar (1958–) 280, 322, 440
- Geisslová, Irma (1855–1914) 267, 403, 421
- Gellner, František (1881–1914) 240, 267, 384, 403
- Gerold, Ulrike (1956–) 450
- Giertz, Ilka 429
- Gies, Jacqueline (1967–) 571
- Gillar, Jaroslav (1942–) 251, 589
- Ginz, Petr (1928–1944) 399, 411, 589
- Ginzová, Eva *viz* Pressburger, Chava
- Gissing, Vera (1928–) 325, 589
- Gladrow, Wolfgang (1943–) 678
- Gladys (1954–) 488, 589
- Glanc, Tomáš (1969–) 80, 157, 679
- Glaserová, Eliška 204, 218, 228, 249, 272, 333, 334, 432, 452, 510
- Glettler, Monika (1942–) 56, 130, 383
- Glockner, David (1971–) 548, 589
- Glötz, Peter (1939–2005) 234, 519
- Glucksmann, André (1937–2015) 215
- Goedelt, Marion (1973–) 374, 394, 449
- Goethe, Johann Wolfgang von (1749–1832) 7, 12, 62, 137, 169, 186
- Goetz-Stankiewicz, Marketa (1927–) 205, 222, 238
- Goldflam, Arnošt (1946–) 54, 128, 219, 237, 282, 325, 589
- Goldstücker, Eduard (1913–2000) 205, 434, 485, 590
- Gollmerová, Věra 206
- Gomoll, Alena 272
- Gomoll, Anna 418
- Gordeew, Valeria 514
- Görlich, Jiří 406
- Gotthardová, Lenka 378, 590
- Gough, Irene 550
- Graupner, Sylvia (1973–) 507
- Grebeníčková, Růžena (1925–1997) 291
- Greenfield, Hana (1926–2014) 325, 590
- Gregorová, Bára (1980–) 35, 106, 468
- Griebler, Martha (1948–) 374
- Grill, Harald (1951–) 315
- Grimm, Jacob Ludwig Karl (1785–1863) 225, 555
- Grimm, Wilhelm Karl (1786–1859) 225, 555
- Grimmer, Roland 173, 192
- Grögerová, Bohumila (1921–2014) 74, 151, 237, 261, 267, 274, 279, 315, 336, 368, 384, 590
- Gröhler, Harald 327
- Größl, Christof J. 340
- Grossman, Jan (1925–1993) 205, 219, 221, 238, 369, 418, 590
- Grossmann, Gitta 365, 420
- Grosz, Georg (1893–1959) 60, 135
- Gruber, Václav (1953–) 454, 455, 509, 590
- Gruber, Wolfgang 456

- Gruberová, Eliška 389, 671
 Grulich, Rudolf (1944–) 296, 320
 Grün, Anselm (1945–) 511, 523, 549
 Gruna, Jan 424
 Grüning, Barbara 239, 252, 266, 381
 Grüning, Uwe (1942–) 266, 279, 310, 381, 400, 403
 Grüny, Christian 304, 668
 Gruša, Jiří (1938–2011) 20, 30, 45, 47, 71, 72, 77, 83, 90, 100, 118, 120, 148, 154, 161, 166, 180, 183, 199, 205, 211, 220, 221, 225, 237, 238, 241, 253, 260, 261, 263, 264, 266, 274, 279, 284, 285, 304, 314, 325, 326, 327, 333, 336, 357, 358, 360, 367, 368, 379, 383, 384, 389, 399, 401, 407, 411, 418, 430, 445, 454, 465, 466, 488, 499, 500, 503, 511, 513, 522, 524, 534–536, 546, 548, 590, 730
 Gruša, Václav (1976–) 367, 368, 479
 Grycová-Liebl, Petra 24, 94, 560
 Gryga, Pavel (1942–) 434, 591
 Gstettner, Peter (1945–) 402
 Guice, Butch (1961–) 492
 Gulding, Rainer 563
 Gumz, Alexander (1974–) 53, 127, 548, 675
 Gundlach, Lukas Filip 396, 408
 Günther, Eveline 341
 Gürbig, Friederike 436, 513, 552, 553
 Guth, Karl-Maria 500, 511, 521, 532, 533, 538, 563
 Gutschmidt, Karl (1937–2012) 678
 Gutzschhahn, Uwe-Michael 343, 364
 Gyllensten, Lars (1921–2006) 279
 Gyurjan, Karel (1960–) 348
- Haacker, Christoph (1972–) 44, 117
 Haas, Leo (1901–1983) 203, 303, 323, 346
 Haas, Ursula (1943–) 237, 238
 Habereeder, Ingeborg 535
 Habinger, Renate (1957–) 407, 430, 463, 568
 Habringer, Rudolf (1960–) 368, 670
 Hacks, Peter (1928–2003) 266, 333
 Hadas, Hana (1972–) 36, 107, 431, 432, 463, 534, 550, 555, 570, 730
 Hagedorn, Ludger (1967–) 330, 358, 390, 406, 567, 670, 671
 Hagen, Antonia 401
 Hahn, Josef (1912–1991) 206, 219
 Hahn, Joseph (1917–2007) 280, 290, 311
 Hahn, Ulla (1945–) 421, 672
 Hájek, Jonáš (1984–) 53, 127, 430, 542, 548, 549, 551, 591, 675
 Hájek, Otto Herbert (1927–2005) 248
 Hájek, Tomáš (1964–) 263
 Hájek z Libočan, Václav (?–1553) 546
 Hájíček, Jiří (1967–) 468, 535, 549, 591
 Hak, Pavel (1962–) 422, 591
 Hakenbeck, Miron 491
 Hakl, Emil (1958–) 54, 66, 128, 142, 368, 378, 409, 444, 476, 489, 520, 549, 552, 591
 Halamičková, Jana 523
 Halas, František (1901–1949) 20, 52, 67, 71, 89, 125, 143, 147, 239, 240, 244, 267, 271, 279, 311, 314, 326, 347, 354, 372, 381, 384, 401, 424, 454, 546, 563, 591
 Haldová, Jarmila (1951–) 368
 Hálek, Vítězslav (1835–1874) 267, 403
 Halík, Tomáš (1948–) 37, 109, 176, 195, 444, 454, 455, 466, 476, 489, 500, 511, 522, 523, 535, 549, 592, 730
 Halmay, Petr (1958–) 31, 102, 434, 592
 Haman, Aleš (1932–) 41, 113, 336, 370, 391, 669, 678
 Hamm, Peter (1937–) 543
 Hamm, Simone 71, 147
 Hammerbacher, Franz (1967–) 43, 116
 Hammerich-Maier, Maria (1961–) 359, 431, 468, 512
 Hanáčková, Pavla 535, 550, 592
 Hanč, Jan (1916–1963) 240, 267, 401, 507
 Handke, Peter (1942–) 214, 259, 281
 Hanišová, Viktorie (1980–) 47, 120, 550, 593
 Hanka, Václav (1791–1861) 267
 Hanke z Hankenštejna, Jan Alois (1751–1806) 546
 Hanko, Carmen 461
 Hansen-Löve, Julia (1975–) 32, 103, 363, 420, 433, 446, 453, 457, 471
 Hanshew, Kenneth (1969–) 678
 Hantáková, Helena 687
 Hanus, Tomáš (1970–) 551
 Hanuš, Miroslav (1907–1995) 206
 Hanuš, Pavel (1928–1991) 321
 Hanzelka, Jiří (1920–2003) 359, 369, 399, 593
 Hanzlík, Josef (1938–2012) 267, 372, 401
 Haraštová, Helena (1987–) 550, 562, 593
 Harbort, Hans H. 254
 Harmsová, Stefanie 292
 Hartenstein, Elfi (1946–) 455
 Hartinger, Ludwig (1952–) 282, 292
 Hartl, Pavel (1934–) 263
 Hartlová, Milena 226
 Härtling, Peter (1933–2017) 264, 274, 295, 305, 316, 348, 369, 390
 Hartung, Harald (1932–) 534
 Hartung, Rudolf 266
 Hartz, Bettina (1974–) 65, 67, 69, 140, 142, 144, 145
 Haselsteiner, Horst (1942–) 74, 151, 681
 Haschek, Jaroslav *viz* Hašek, Jaroslav
 Hassner, Pierre (1933–2018) 272, 668
 Hašek, Jaroslav (1883–1923) 10, 16, 27, 29, 46, 47, 50, 64, 65, 68, 75, 83, 97, 98, 100, 119, 120, 124, 139, 140, 143, 151, 161, 170, 176, 188, 195, 208, 219, 231, 232, 238, 240, 242, 251, 253, 264, 274, 280, 284, 295, 304, 312–314, 326, 337, 341, 347, 359, 369, 379, 384, 390, 399, 400, 422, 434, 444, 455, 477, 489, 490, 500, 501, 511, 512, 523, 535, 536, 550, 564, 593, 729
 Hatala, Marián (1958–) 546
 Hauck, Raija (1962–) 404, 487, 498, 546, 547, 552, 560, 562, 566, 568–570, 679
 Hauff, Volker 215
 Haugová, Mila (1942–) 43, 116
 Hauková, Jiřina (1919–2005) 71, 147, 267, 271, 311, 333, 401
 Hauková, Tereza 449
 Hauptenthal, Thomas (1959–) 330, 383
 Häusl-Vad, Soňa (1980–) 523
 Haussmann, Jiří (1898–1923) 52, 125, 231, 232, 239, 280
 Havel, Václav (1936–2011) 10, 16, 22, 23, 31, 33, 63, 64, 74, 75, 92, 102, 104, 138–140, 150, 151, 176, 195, 205, 215, 220–222, 238, 240, 242, 249, 251, 253, 264, 267, 273, 274, 284, 286, 295, 304, 312, 315, 316, 318, 321, 326, 333, 337, 343, 347, 358, 369, 372, 399, 407, 411, 418, 430, 445, 455, 466, 478, 484, 507, 533, 536, 537, 595, 729
 Havlíček, Emil J. (1941–2012) 206
 Havlíček, Jaroslav (1896–1943) 206
 Havlíček, Karel (1907–1988) 225
 Havlíček, Karel Borovský (1821–1856) 231, 267, 342, 347, 359, 403, 464, 596
 Havlíček, Zbyněk (1922–1969) 316, 401, 596
 Havlíková, Jana (1974–) 429
 Havlová, Olga (1933–1996) 299
 Havránek, Bohuslav (1893–1978) 679
 Heartfield, John (1891–1968) 47, 120
 Hecker, Hans (1942–) 377
 Heczko, Stanislav (1929–2015) 400, 596
 Heftrich, Urs (1961–) 29, 30, 37, 39, 53, 65–67, 71, 72, 100, 109, 111, 126, 140, 142, 143, 147, 148, 167, 177, 184, 197, 282, 344, 366, 369, 390, 400, 401, 431, 434, 467, 501, 510, 537, 543, 551, 557, 671, 730, 731
 Hegewald, Andreas (1953–) 416
 Hegyesy, Katarína (1966–) 538
 Heiderhoff, Roswitha T. 283
 Heidmann, Christian 214, 215
 Heigl, Peter 455
 Heilbron, Johan (1952–) 24, 26, 94, 96, 679
 Hein, Manfred Peter (1931–) 52, 125, 238, 239, 313, 354, 454, 667
 Hein, Silke 412
 Heindl, Ossi (1952–) 266
 Heine, Hekme 292
 Heinrich, Reinhard 216
 Heinrichová, Wanda (1968–) 548
 Heiřig, Gudrun 238, 242, 249, 266, 461, 466
 Heitmann, Michael 65, 140
 Heitz, Michael (1969–) 330
 Hejda, Zbyněk (1930–2013) 359, 401, 596
 Hejkalová, Markéta (1960–) 35, 106, 466, 596
 Hejná, Olga (1928–2017) 226
 Hejnic, Otto (1945–) 461, 557
 Hek, František Vladislav (1769–1847) 403
 Helan, Pavel (1972–) 401
 Helbig, Axel (1955–) 336, 389, 669, 671
 Helfert, Zdeněk (1946–) 510, 596
 Hell, Bodo (1943–) 406
 Hell, Cornelius (1956–) 511
 Heller, Barbara (1945–) 524
 Heller, Servác (1845–1922) 355
 Hellgrewe, Jutta (1934–1998) 229
 Helminger, Guy (1963–) 76, 153
 Helmke, Ulrike 498
 Hendrychová, Soňa (1929–) 292
 Henkel, Doris 246
 Henneberg, Claus H. (1936–1998) 490
 Henryk, Jitka *viz* Henryková, Jitka
 Henryková, Jitka (1921–2014) 501, 596
 Hentschel, Herbert 271, 310, 400
 Hentschel, Silke 377
 Herbert, Marion 565
 Hercíková, Iva (1935–2007) 264, 455, 466, 477, 597
 Herda, Jürgen (1966–) 326, 669
 Hericks, Uwe (1961–) 379, 390
 Herman, Daniel (1963–) 31, 102

- Hermann, Judith (1970–) 74, 150, 544
- Herold, Petr 501, 597
- Herot, Pavel (1965–) 490, 538
- Herrmann, Ignát (1854–1935) 231, 232, 354, 385
- Herrmann, Margit *viz* Herrmannová, Margit
- Herrmannová, Margit (1921–2003) 207, 263, 316, 317, 325, 346, 378, 476
- Herz-Kestranek, Miguel (1948–) 548
- Herzig, Ehrengard 312
- Herzog, Valentin (1941–) 454, 466
- Herzogenberg, Johanna von (1921–2012) 296, 333, 339
- Heřmánková, Hana (1945–) 512, 597
- Hesová, Jana (1953–) 327
- Hessing, Jakob (1944–) 67, 142
- Heufemann, Danielle 217
- Heumos, Jana 518
- Heumos, Peter (1938–) 365, 420
- Heyduk, Adolf (1835–1923) 267
- Heyduk, Josef (1904–1994) 206
- Hilarová, Dagmar (1928–1996) 278, 314
- Hilčr, Jindřich (1921–2003) 267
- Hildebrandt, Jörg (1939–) 206, 666
- Hilgner, Brigitte 479
- Hilský, Petr (1962–) 424
- Hinderer, Katharina (1977–) 32, 103, 167, 184, 545, 557, 565
- Hiršal, Josef (1920–2003) 21, 71, 74, 90, 147, 151, 213, 237, 240, 261, 267, 274, 279, 313, 315, 384, 401, 597
- Hiršl, Jiří (1954–) 450
- Hitzke, Diana (1982–) 29, 99, 680
- Hlas, Ivan (1954–) 333
- Hlaváček, Josef (1934–2008) 418
- Hlaváček, Karel (1874–1898) 43, 116, 240, 267, 403, 563, 569, 597
- Hlavička, Jan (1951–2018) 216
- Hlobil, Jiří (1956–) 455, 509
- Hloucha, Joe (1881–1957) 214, 233
- Hloušek, Milan 538
- Hložek, Ondřej (1986–) 563, 564, 597
- Hlušička, Jiří (1971–) 425
- Hobizal, František (1933–2001) 422, 434, 597
- Höcker, Joža 354, 385
- Hodáček, Kamil Marcel (1980–) 538
- Hodan, Tomáš (1980–) 521
- Hodrová, Daniela (1946–) 34, 44, 57, 105, 116, 132, 251, 272, 274, 293, 316, 336, 368, 551, 552, 597, 730
- Hoffmann, Albert 437
- Hoffmann, Camill (1878–1944) 218, 242, 346, 383, 426, 526, 546
- Hoffmann, Eva 423
- Hoffmann, Marianne 514
- Hoffmeister, Adolf (1902–1973) 381
- Hofman, Eduard (1914–1987) 366, 377
- Hofman, Ota (1928–1989) 274, 284, 333, 434, 456, 467, 597
- Hofmann, Franz (1922–2003) 254, 318, 349, 360
- Hogrebe, Katrin 482
- Höhl, Martha 19, 31, 88, 101, 679
- Höhne, Steffen (1958–) 73, 150, 347, 670, 676, 679, 680
- Hojdar, Jaroslav (1933–) 537, 598
- Holan, Vladimír (1905–1980) 29, 30, 37, 52, 64, 71, 76, 100, 101, 109, 125, 139, 147, 153, 239, 240, 244, 267, 271, 279, 293, 304, 313, 314, 333, 337, 347, 369, 372, 381, 390, 401, 434, 467, 501, 537, 551, 563, 598
- Holasová, Zuzana (1950–) 246, 523, 598
- Holcová, Veronika (1973–) 468, 501, 674
- Holland, Peter 492
- Hollge, Renata 402
- Holmerová, Lída (1978–) 511
- Holub, Josef (1926–2010) 166, 176, 178, 183, 195, 198, 264, 274, 295, 305, 316, 326, 337, 348, 359, 369, 370, 379, 390, 435, 537, 598, 730
- Holub, Miroslav (1923–1998) 83, 161, 239, 240, 244, 261, 265, 267, 273, 321, 333, 337, 347, 372, 401, 599
- Holý, Jiří (1953–) 167, 168, 185, 316, 370, 379, 395, 397, 530, 599, 679, 731
- Homolka, Jan 359, 599
- Hönes, Winifried 270
- Hon, Jan (1981–) 80, 157, 679
- Honolka, Erika 310, 321, 322, 394, 456
- Honolka, Kurt (1912–1988) 214, 291, 364, 462, 473
- Honys, Josef (1919–1969) 315
- Honzák, František (1949–) 239, 599
- Honzík, Karel (1900–1966) 223, 418, 551, 599, 733
- Höppner, Ruben (1993–) 538
- Hora, Josef (1891–1945) 240, 267, 279, 381, 401, 403
- Horáček, Jan 538
- Horáček, Michal (1952–) 490, 538
- Horáček, Petr (1967–) 359, 360, 370, 379, 411, 422, 467, 477, 490, 512, 523, 537, 599
- Horáčková, Květoslava (1960–) 678
- Horák, Jiří (1884–1975) 264, 599
- Horáková, Daňa (1947–) 467, 501, 599
- Horanský, Miloš (1932–) 267, 422, 599
- Horcher, Inge 482
- Hörizsch, Gudrun (1961–) 389
- Hornáková-Civade, Lenka (1971–) 523, 578, 599
- Horníček, Miroslav (1918–2003) 223, 231, 305, 507
- Hořava, Matěj (1980–) 35, 106
- Hořec, Jaromír (1921–2009) 267
- Hořejší, Jindřich (1886–1941) 267, 403
- Hoření, Nikola (1989–) 468
- Hosnedlová, Hana (1947–) 369, 423, 491
- Hostovská, Olga (1936–) 512
- Hostovský, Egon (1908–1973) 74, 150, 240, 280, 333, 379, 512, 600
- Hošek, Vladislav (1954–) 458, 566
- Hošková, Eva (1966–) 333
- Houdek, Vladimír (1984–) 403, 468
- Housková, Lenka (1980–) 460
- Hrabal, Bohumil (1914–1997) 9, 10, 14, 16, 20, 21, 29–31, 44, 54, 57, 60, 65, 71–73, 75, 77, 83, 90, 100–102, 111, 128, 132, 135, 140, 147, 148, 150, 151, 154, 161, 176, 195, 206–208, 213, 222, 223, 231, 235, 239, 240, 242, 243, 251–253, 261, 264, 270, 272, 275, 280, 282, 284, 293, 305, 306, 311, 313, 314, 316, 321, 326, 337, 338, 347, 348, 370, 377, 379, 384, 390, 411–413, 418, 422, 461, 484, 490, 502, 512, 523, 537, 539, 546, 552, 600, 729
- Hrabal, Jiří (1973–) 734
- Hrabal, Milan (1954–) 348, 444, 461, 512, 551, 557, 601
- Hrabě, Václav (1940–1965) 267, 275, 333, 401, 601
- Hrabý, Radovan (1977–) 396
- Hrádek, Martin 316, 400
- Hradilková, Jana (1959–) 291
- Hradilová, Jana *viz* Janele z Liků
- Hrách, Josef (1938–2003) 262
- Hrala, Milan (1931–2015) 679
- Hrbotická, Jana (1946–) 423
- Hrdlička, Jan Amos (1918–) 219
- Hromadová, Alžběta 432
- Hronová, Jana (1930–2009) 351, 438, 601
- Hrubeš, Josef (1944–) 316, 601
- Hrubešová, Eva (1947–) 316, 601
- Hrubín, František (1910–1971) 207, 223, 240, 267, 271, 279, 282, 314, 316, 347, 372, 401, 435, 563, 601
- Hrubý, Josef (1932–2017) 235, 239, 248, 262, 271, 293, 295, 314, 327, 333, 334, 336, 345, 348, 372, 389, 401, 435, 456, 507, 601, 667
- Hruška, Emil (1958–) 444, 477, 571, 602
- Hruška, Karel (1930–2015) 269, 284, 289, 295, 300, 309, 314, 320, 329, 332, 334, 365, 387, 393, 400, 402, 405, 427
- Hruška, Petr (1964–) 43, 76, 115, 153, 372, 425, 520, 542, 551, 602
- Hubala, Alfons 263
- Huber, Franziskus 279, 321, 383
- Hüblová, Magda *viz* Bruin-Hüblová, Magda de
- Huckauf, Peter (1940–) 444
- Hückstädt, Hauke (1969–) 387
- Hudec, Petr (1979–) 551, 602
- Hudečková, Veronika 460
- Huelle, Paweł 73, 150
- Hule, Miroslav (1946–) 369
- Hůlová, Petra (1979–) 29, 32, 35, 99, 100, 103, 106, 409, 412, 423, 430, 435, 444, 464, 465, 468, 477, 513, 602, 730
- Hulpach, Vladimír (1935–) 237, 252, 265, 269, 276, 285, 306, 602
- Hultsch, Anne (1972–) 5, 11, 17, 18, 29, 33, 71, 73, 75, 87, 99, 105, 121, 147, 150, 152, 397, 551, 553, 679, 680, 729, 733
- Huptych, Miroslav (1952–) 267, 273, 401
- Hůrková, Klára (1962–) 36, 53, 107, 127, 178, 197, 316, 360, 370, 412, 423, 435, 467, 490, 502, 523, 537, 538, 551, 561, 564, 602, 671, 674, 680, 730, 731
- Hurník, Ilja (1922–2013) 206
- Hus, Jan (asi 1371–1415) 64, 139, 358
- Husák, Jiří (1982–) 511
- Husáková, Gabriela 292
- Hussel, Horst (1934–2017) 48, 121
- Hussel, Lothar 282
- Huvar, Michal (1960–) 359, 369, 399
- Hvízdala, Karel (1941–) 28, 99, 222, 238, 603
- Hvorecký, Michal (1976–) 71, 148
- Hynek z Poděbrad (1452–1492) 403, 563
- Hynšt, Miloš (1921–2010) 424
- Hýsek, Miloslav (1885–1957) 384
- Chaba, Karel (1925–2009) 311
- Chabon, Michael (1963–) 75, 151
- Chaloupka, Otakar (1935–2013) 216
- Chals, Sigismund de *viz* S.d.Ch.

- Chalupa, Georg Ehrfried 453
Chalupa, Jiří (1957–) 467
Chalupecký, Jindřich (1910–1990) 240, 419
Chelčický, Petr (asi 1390–asi 1460) 358
Chládková, Ludmila (1944–) 317, 669
Chlíbec, Bohdan (1963–) 401
Chlubna, Osvald (1893–1971) 338
Chlumová, Eva 465
Chmielewski, Ingold 565
Chovanec, Jan (1934–) 370, 603
Chramostová, Vlasta (1926–2019) 299
Christiansen, Günther (1926–) 215
Chrobák, Ondřej (1975–) 524, 538, 603
Chroszcz, Leo 276, 318
Chrudinová, Barbora (1965–) 376, 387
Chudožilov, Petr (1943–) 166, 183, 239, 252, 276, 285, 296, 317, 327, 360, 423, 603
Chvatík, Květoslav (1930–2012) 177, 197, 211, 239, 252, 276, 279, 296, 419, 603, 667, 680, 731
Chytilová, Lenka (1952–) 293, 372
Chytková, Eliška (1988–) 551
- Iberl, Günter (1971–) 496
Ifkovits, Kurt (1964–) 412
Iljašenko, Marie (1983–) 558
Imhof, Werner 378, 415
Ingold, Felix Philipp (1942–) 51, 71, 125, 147, 239, 247, 252, 267, 270, 279, 293, 381, 400, 543
Ivanov, Miroslav (1929–1999) 265, 317, 338, 603
Ivanov, Nikola 487
Iwasaki, Eijirō 29, 99
- Jacobsenová, Michaela (1947–) 238, 239, 248, 387, 408
Jahn, Hajo (1941–) 680
Jähn, Karl-Heinz (1932–) 77, 154, 206, 216, 222–224, 230, 236, 242, 251–253, 260, 264, 270, 273, 275, 276, 280, 282–285, 288, 290, 291, 299, 305–308, 311–314, 316, 317, 320, 329, 333, 334, 336, 338–341, 343–345, 348, 352, 356, 360, 363, 366, 368, 370, 373, 377, 381–383, 386, 393, 396, 411, 412, 422, 427, 438, 439, 447, 456, 457, 459, 461, 470, 480, 481, 490, 491, 493, 502, 503, 513, 515, 527, 552, 666
Jähnichen, Manfred (1933–) 279, 405, 680
Jahr, Christa (1941–1986) 230
Jágr, Miloslav (1927–1997) 207, 603
Jakobeit, Brigitte (1955–) 274, 304, 313, 354, 483, 495, 518, 559
- Jakobson, Roman (1896–1982) 60, 135
Jambor, Gerald 212
Jamek, Václav (1949–) 336
Jan z Holešova (1366–1436) 517
Janáček, Leoš (1854–1928) 207, 224, 252, 265, 285, 296, 306, 314, 338, 347, 370, 376, 379, 387, 401, 412, 424, 435, 445, 456, 458, 467, 490, 491, 513, 546, 551, 564, 603
Janáček, Milan (1938–) 551
Janáčková, Jaroslava (1930–) 291, 405
Jandl, Paul (1962–) 70, 146
Jandourková, Věra (1948–) 256
Janeček, Petr (1978–) 559
Janečková, Tereza 449
Janele z Liků (1984–) 490, 538
Janka, Kathrin (1969–) 32, 77, 103, 154, 440, 468, 488, 526, 533, 543, 549, 554, 557, 567, 570
Jankovič, Milan (1929–2019) 679
Jankovský, Peter 561
Janků, Radka 530
Janota, Vít (1970–) 412, 490
Janouch, František (1902–1965) 401, 605
Janouch, František (1931–) 402
Janouch, Gustav (1903–1968) 223, 422
Janouch, Katerina (1964–) 390, 402, 413, 423, 435, 502, 605
Janoušek, Pavel (1956–) 272, 668
Janowitz, Hans (1890–1954) 64, 139
Janů, Marie 420
Janusová, Jana 262
Jaromír 99 (1963–) 468, 472, 483, 507, 516, 556, 558, 559, 605, 655
Jarosch, Günther (1914–1995) 212, 219, 223, 224, 229, 230, 272, 294, 346
Jasný, Vojtěch (1925–2019) 234
Jaša, Luděk (1957–) 432
Javůrková, Gisela 357
Jedlička, Dan (1973–) 519
Jedlička, Jiří (1972–) 464
Jedlička, Josef (1927–1990) 57, 132, 272, 345, 360, 606
Jelinek, Anna (1875–1972) 266, 391, 436, 524
Jelinek, Branko (1978–) 511
Jelinek, Elfriede (1946–) 29, 100
Jelínek, Ivan (1909–2002) 267
Jelínek, Jan (1926–2004) 425
Jelínek, Oldřich (1930–) 258
Jemelka, Jan (1953–) 475
- Jenčík, Joe (1893–1945) 491, 606
Jentzsch, Bernd (1940–) 487
Jeřábek, Richard (1931–2006) 425
Jeřábková, Olga (1933–2016) 236
Jesenská, Milena (1896–1944) 224, 281, 292, 296, 302, 314, 327, 384, 390, 423, 564, 606
Jeserick, Irmingard (1957–) 352
Jessen, Nathan 293, 294, 315, 324, 334, 357, 367, 388, 421, 433, 443, 465, 476, 498, 521, 563
Jetelová, Magdalena (1946–) 559
Ježková, Alena (1966–) 391, 402, 413, 467, 606
Jílek, Zdeněk (1936–2004) 253, 606
Jilemnická, Ellen (1946–) 569
Jíra, Josef (1929–2005) 206
Jiránek, Vladimír (1938–2012) 263
Jirásek, Alois (1851–1930) 214, 232, 233, 354, 385, 402, 418, 435, 456, 467, 606
Jirásek, Jan (1955–) 423, 606
Jirásková, Jana Franče 538
Jirásková, Marie (1938–) 291
Jirmusová Lazarowitz, Hana (1963–) 535
Jirotko, Antonín (1946–) 226
Jirotko, Zdeněk (1911–2003) 413, 606
Jirous, Ivan Martin (1944–2011) 71, 147, 368, 384, 401, 419, 480, 606
Jiroušek, Jan (1954–) 45, 117, 333, 345, 685–687
Jíšová, Božena *viz* Kuklová-Jíšová, Božena
Johann, Klaus (1968–) 73, 150, 680
Johanna 565
John, Radek (1954–) 207, 606
Johnen, Stefan 533
Jones, Francis R. 26, 96, 680
Jöres, Zsuzsa 260
Josef K. *viz* Kroutvor, Josef
Juliš, Emil (1920–2006) 83, 161, 267, 271, 279, 314, 315, 389, 401, 402, 413, 564, 606
Junek, Teresa 351
Jung, Wolfgang (1964–) 333, 669
Jungclaussen, Emmanuel (1927–) 281
Junge, Norman (1938–) 256
Jungmann, Josef (1773–1847) 347, 358
Jungmann, Milan (1922–2012) 242, 243, 667
Junker, Christa 173, 192
Juráčková, Lenka (1974–) 497
Jordan, Lothar (1953–) 265, 667
Jurenka, Franz 42, 114, 253, 289, 300, 309, 320, 329, 393, 427
Jürgens, Zuzana (1975–) 468, 479
- Jurík, Vojtěch (1975–) 511
Jurschik, Ingrid *viz* Jurschikowa, Ingrid
Jurschikowa, Ingrid (1945–) 211, 228
Just, Gustav (1921–2011) 207, 214, 215–217, 223, 224, 230, 233–235, 239, 242, 252, 253, 257, 269, 280, 289, 290, 292, 304, 309, 311, 313, 314, 344, 352, 353, 386, 390, 461, 507, 536, 552, 569
Justl, Vladimír (1928–2010) 30, 100, 322
- Kabeš, Petr (1941–2005) 250, 261, 267, 285, 337, 372, 401, 607
Kadlec, Svatopluk (1898–1971) 267, 403
Kafka, František (1909–1991) 321
Kafka, Franz (1883–1924) 50, 64, 65, 75, 124, 139, 140, 151, 170, 188, 281, 333
Kafka, Tomáš (1965–) 29, 74, 100, 151, 272, 293, 333, 334, 408, 466, 529, 534, 559
Kafková, Tamara 267, 400
Kahane, Kitty (1960–) 428
Kahuda, Václav (1965–) 368, 378, 520
Kaibach, Bettina 77, 154, 344, 366, 367, 400, 420, 431, 507
Kainar, Josef (1917–1971) 240, 267, 401, 435, 607
Kaiser, Daniel (1971–) 524, 607
Kaiserová, Kristina (1956–) 285
Kalbeck, Max (1850–1921) 246, 259, 543
Kalfař, Jaroslav (1988–) 524, 607
Kalina, Otto (1907–) 263, 278, 325, 346, 378, 476
Kallert, Burkhard 408
Kallert, Kristina (1962–) 39, 66, 67, 77, 82, 111, 142, 154, 160, 358, 359, 367, 368, 377, 390, 395, 405, 408, 431, 468, 473, 479, 485, 487, 495, 497, 530, 532, 542, 547, 548, 549, 552, 557, 558, 561, 563, 564, 568, 680, 730
Kallscheuer, Otto (1950–) 272, 668
Kameníček, Jan (1955–) 436, 607
Kamensky, Marian (1957–) 256, 268, 278, 287, 299, 308, 329
Kaminský, Hugo (1910–1998) 265, 338
Kampa, Daniel (1970–) 413, 422, 671
Kamper, Jaroslav (1871–1911) 354, 385
Kampichler, Martina 546
Kantorek, Paul *viz* Kantorek, Pavel
Kantorek, Pavel (1942–2017) 224, 234, 607
Kantůrková, Eva (1930–) 242, 243, 273, 299, 300, 336, 370, 391, 552, 607
Kanyar Becker, Helena (1943–) 449
Kanzog, Klaus (1926–) 73, 150, 685

- Kapoun, Karel (1902–1963) 424
 Kapper, Siegfried (1820–1879) 563
 Kappla, Markéta 413, 431
 Kaprál, Zeno (1941–2020) 354
 Kaprálová, Dora (1975–) 520, 538, 570, 607
 Karadi, Eva (1946–) 445, 672
 Karafiát, Jan (1846–1929) 276, 327, 347, 348, 607
 Karásek, Josef (1868–1916) 384
 Karásek, Svatopluk (1942–) 338, 607
 Karásek ze Lvovic, Jiří (1871–1951) 206, 342, 347, 377, 384, 403
 Karbusický, Vladimír (1925–2002) 265, 607
 Karen, Jiří (1920–2000) 267, 338, 402, 607
 Kareš, Ivo (1964–) 418
 Karg, Ina (1949–) 289
 Karkušová, Petra 423
 Karlach, Hanuš (1939–) 273, 336, 345, 354
 Karlík, Viktor (1962–) 367
 Karous, Antonín (1946–) 224, 608
 Kasáček, Miroslav (1950–) 556, 608
 Kasal, Lubor (1958–) 336
 Kassube, Ruth 234
 Kästner, Helen (1970–) 326
 Kašková, Alžběta (1954–) 280, 289
 Kašková, Gabriela 442, 485
 Kašpar, Adolf (1877–1934) 330
 Kašpar, Oldřich (1952–) 285, 608
 Katalpa, Jakuba (1979–) 33, 40, 41, 104, 112, 113, 430, 502, 507, 520, 608, 730
 Katzenschlager, Wolfgang 260
 Katzschmann, Helga 476, 534
 Kautman, František (1927–2016) 296, 608
 Kavková, Marie (1921–2000) 207, 608
 Kazalarska, Zornitza (1979–) 680
 Keel, Daniel (1930–2011) 422
 Kemper, Dirk (1959–) 21, 44, 57, 90, 117, 131, 681, 684, 688
 Keller, Ludwig (1849–1915) 318
 Kelletat, Andreas F. (1954–) 239
 Kern, Manfred (1968–) 450, 672
 Kern, Rosa 565
 Kerschbaumer, Sandra (1971–) 66, 142
 Kettermann, Richard 345
 Kettner, Norbert 487
 Kiendl, Barbara 293
 Kilcher, Andreas B. 479
 Kincl, Jaromír (1930–) 338, 608
 Kindlein, Alena 412
 Kinsky, Esther (1956–) 75, 152
 Kintzl, Emil (1934–) 513, 608
 Kirsch, Sarah (1935–2013) 237, 534
 Kisch, Egon Erwin (1885–1948) 54, 64, 128, 139, 281, 333
 Kittler, Friedrich A. (1943–2011) 433
 Klabal, Radomír (1936–) 216
 Klácel, František Matouš (1808–1882) 546
 Kladiva, Vladimír (1930–1986) 233
 Klárová, Barbora (1983–) 539, 608
 Klaudy, K. 310
 Klaus, Václav (1941–) 413, 608
 Klausnitzer, Karl 234
 Kleček, Franz 296, 608
 Klein, Diethard H. (1936–2000) 225, 243
 Klein, Silke (1971–) 344, 370, 376, 387, 391, 396, 398, 445, 452, 456, 464, 486, 491, 503, 511, 513, 519, 521, 524, 530, 538, 552, 553, 675
 Kleinová, Pavla 478, 483, 496, 608
 Klekner, Radim (1958–) 249, 275, 333, 354
 Kliems, Alfrun (1969–) 681
 Klier, Walter (1955–) 332
 Kliková, Markéta (1986–) 568
 Klíma, Ivan (1931–) 54, 58, 71, 128, 132, 147, 224, 241, 243, 253, 261, 265, 273, 276, 281, 282, 285, 293, 296, 302, 306, 314, 333, 336, 338, 343, 360, 380, 391, 468, 608
 Klíma, Ladislav (1878–1928) 10, 16, 20, 90, 232, 240, 265, 347, 348, 358, 609
 Klíma, Miroslav (1968–) 538
 Klimek, Hynek (1945–) 369, 423
 Kliment, Alexandr (1929–2017) 241, 243, 248, 260, 261, 273, 334, 609, 667
 Klimentová, Jiřina (1932–1997) 339, 371
 Klimeš, Jan (1980–) 429, 441, 477, 513, 543, 609
 Klimtová, Vítězslava (1941–2016) 388
 Klos, Karel (1945–) 494
 Klostermann, Carl *viz* Klostermann, Karel
 Klostermann, Karel (1848–1923) 176, 195, 232, 266, 285, 296, 306, 314, 317, 327, 348, 354, 360, 371, 380, 384, 391, 413, 418, 423, 424, 436, 445, 456, 477, 491, 502, 507, 517, 524, 538, 552, 609
 Klotz, Dagmar 529
 Klozarová, Liane 407, 430
 Kluge, Manfred (1938–) 253, 667
 Kmínek, Ivan (1953–2013) 216
 Knápková, Petra (1976–) 54, 128, 552, 675
 Knapová, Rosemarie (1925–2014) 357
 Knapp, Aleš (1953–) 26, 97, 681
 Knaus, Jakob 435
 Knechtel, Anna 451
 Knitlová, Jana (1942–) 345
 Knížák, Milan (1940–) 419
 Knorr, Peter (1956–) 213
 Knotová, Eliška (1929–) 224, 666
 Koblichke, Heinz 216, 306
 Kobsa, Edmund 532
 Kocí, Irena (1974–) 560, 610
 Kocourek, Vítězslav (1920–1995) 297, 610
 Kočí, Marta (1945–2020) 207, 224, 241, 253, 266, 317, 610
 Kočka, Miloš (1910–2010) 327, 610
 Kodet, Vojtěch (1956–) 338, 610
 Koenigsmark, Alex (1944–2013) 402, 611
 Koenigsmark, Josef (1916–1993) 262
 Kohl, Walter (1953–) 368, 423, 491, 670, 672, 673
 Kohlenberger, Helmut (1942–) 215
 Köhler, Ines (1941–) 311
 Köhler, Karlheinz 420
 Kohlwein, Thomas (1988–) 55, 129, 546, 675
 Kohn, Pavel (1929–2017) 292, 338, 348, 422, 453, 513, 552, 611
 Kohn, Rachel (1962–) 552
 Kohn, Rut (1937–) 413, 422, 453, 552
 Kohnová, Herta 331, 378
 Kohnová, Věra (1929–1942) 402, 611
 Kohout, Pavel (1928–) 9, 10, 14, 16, 31, 65, 71, 102, 140, 147, 176, 180, 195, 199, 207, 225, 235, 240, 241, 253, 266, 276, 285, 297, 306, 307, 317, 321, 326, 327, 339, 343, 360, 371, 384, 436, 445, 456, 457, 502–504, 513, 524, 552, 553, 611, 730
 Koch-Reynolds, Andrea (1969–) 409
 Kolár, Josef Jiří (1812–1896) 214, 233
 Kolárová, Jaromíra (1919–2006) 231
 Kolář, Jiří (1914–2002) 20, 21, 30, 44, 71, 72, 83, 90, 101, 116, 148, 161, 208, 213, 240, 267, 315, 372, 401, 419, 485, 553, 563, 612
 Kolář, Josef (1905–1983) 208, 241, 317, 371, 446, 612
 Kolář, Viktor (1941–) 334
 Kolářová, Běla (1923–2010) 315
 Kolbe, Uwe (1957–) 267, 279
 Kolečko, Petr (1984–) 475, 533
 Kollár, Ján (1793–1852) 342, 347, 563
 Kollingerová, Margareta 552
 Kolmačka, Pavel (1962–) 293, 336, 345, 348, 368, 401, 549, 612
 Kolman, Ivan (1950–) 339, 413, 612
 Kolman Cassius, Jaroslav (1883–1951) 400
 Komárek, Friderike (1962–) 336
 Komárek, Stanislav (1958–) 45, 117, 391, 446, 524, 612
 Komárek, Vladimír (1928–2002) 258
 Komárková, Božena (1903–1997) 299
 Komenda-Soentgerath, Olly (1923–2003) 283, 333, 400
 Komenský, Jan Amos (1592–1670) 45, 64, 118, 139, 176, 195, 208, 241, 254, 266, 267, 276, 297, 307, 317, 318, 339, 348, 349, 358, 360, 378, 379, 380, 390, 402, 403, 413, 424, 457, 468, 477, 491, 524, 525, 539, 553, 612, 730
 Končinský, Tomáš (1978–) 539, 614
 Kondrková, Ingrid 224, 239, 245, 247, 271, 297
 Konecny, Jaromir *viz* Konečný, Jaromír
 Konečný, Jaromír (1956–) 33, 36, 60, 105, 107, 135, 166, 176, 178, 183, 195, 198, 297, 318, 333, 339, 340, 349, 360, 371, 378, 380, 402, 413, 414, 436, 446, 457, 466, 468, 478, 491, 492, 504, 525, 539, 541, 553, 554, 562, 564, 565, 614, 730
 König, Christian 376
 König-Hollerwöger, Rainer (1957–) 464
 Konrád, Karel (1899–1971) 223, 381
 Konstantinovič, Zoran (1920–) 74, 151, 681
 Konvalinková, Blanka (1959–) 458
 Konvička, František (1930–) 434
 Kopáč, Radim (1976–) 36, 41, 47, 107, 113, 120, 166, 184, 567, 569, 648, 681, 682, 688
 Kopasz, Viktor (1973–) 468
 Kopecká, Rozmar (1968–) 530
 Kopecká, Věra (1951–) 539, 615
 Kopecký, Tomáš (1982–) 562
 Kopečková, Veronika (1977–) 478, 615
 Kopřivová, Tamara (1962–) 455, 456, 509
 Korbelářová, Andréa (1951–) 281
 Kordecka, Agata Ewa (1976–) 336
 Kordová, Eva 389, 671
 Koreček, Ivan (1936–) 361, 615
 Körner, Vladimír (1939–) 33, 104, 391, 615
 Koryčánek, Rostislav (1972–) 524, 538, 615
 Kosatík, Pavel (1962–) 170, 188, 216
 Köser, Helmut (1940–) 378
 Koschmal, Walter (1952–) 26, 27, 97, 165, 182, 499, 678, 681, 682
 Kosík, Karel (1926–2003) 240, 326, 358, 419, 513, 615

- Kosta, Jiří (1921–2015) 326
Kosta, Peter (1955–) 45, 118
Kosta, Tomáš (1925–2016) 492, 615
Kostelecký, Jiří (1946–) 232
Kostrhun, Jan (1942–2022) 261
Kostroň, Lubomír (1945–) 424
Košina z Radostova, Josef (1832–1911) 332, 365, 387
Košnerová, Kristína (1972–) 538
Kot, Aleš (1986–) 492, 554, 615
Kotík, Ruth (1927–2006) 400
Kotlář, Jiří 234
Kotouč, Kurt Jiří (1928–2008) 285, 318, 478, 668, 669, 673
Kotrčová, Naďa (1945–) 346
Kotrlá, Iva (1947–) 261
Kotyková, Světlana (1963–) 315
Kouba, Doris (1974–) 32, 37, 38, 77, 81, 103, 109, 110, 154, 158, 468, 477, 502, 510, 513, 542–544, 557, 558, 561, 567, 682
Koubová, Věra (1953–) 36, 107, 347, 387, 400, 408, 501, 537, 551, 554, 561, 616, 670, 730
Koudela-Hansen-Löve, Julia *viz* Hansen-Löve, Julia
Koudelka, Ivo 448
Koudelka, Vladimír J. (1919–2003) 391, 616
Koutná, Alena 366, 616
Kovačková, Kateřina (1981–) 565, 675
Kovályová, Heda (1919–2010) 254, 616, 625
Kovařík, Petr 485
Kozák, Roman (1965–) 349, 391, 403, 616
Kožík, František (1909–1997) 241, 266, 525, 616
Kožíšek, Josef (1861–1933) 393, 616
Kožmín, Zdeněk (1925–2007) 52, 126, 271, 310, 333, 336, 667, 682
Kraetsch, Mirko (1971–) 32, 38, 58, 66, 103, 111, 132, 133, 142, 178, 197, 351, 367, 368, 378, 398, 409, 444, 446, 449, 451, 468, 474, 476, 483, 486, 489, 501, 507, 516, 517, 521, 526, 528, 532, 533, 542, 543, 549, 552, 555–557, 563, 567, 673, 717, 730, 731
Král, Josef (1933–) 461
Král, Miloslav (1944–) 369, 423, 491
Král, Petr (1941–2020) 213, 267, 368
Král Český, Miloslav *viz* Král, Miloslav
Král Český, Miroslav *viz* Král, Miloslav
Králík, Marcel 562, 616
Kramerius, Václav Rodomil (1792–1861) 214, 233
Krappmann, Jörg (1965–) 676
Krásnohorská, Eliška (1847–1926) 473, 616
Kratochvíl, Alexander 544, 682
Kratochvíl, Jiří (1940–) 31, 32, 34, 39, 46, 48, 49, 73, 102, 103, 106, 112, 119, 122, 123, 150, 293, 297, 311, 334, 336, 339, 354, 368, 384, 392, 424, 436, 441, 446, 457, 504, 539, 546, 554, 616, 730
Kratochvíl, Miloš (1948–) 482, 617
Kratochvíl, Zdeněk (1883–1961) 223
Kratschmer, Edwin (1931–) 339
Krätzschmar, Wilfried (1944–) 682
Kraus, Annette (1982–) 555
Kraus, Ivan (1939–) 276, 339, 403, 436, 446, 617
Kraus, Valter 211, 217, 237, 245, 272, 294, 308, 316, 340, 346
Kraus, Valtr *viz* Kraus, Valter
Kraus, Walter *viz* Kraus, Valter
Krause, Frank Martin 557
Krause, Gaby 246
Krause, Kateřina 557
Krause, Stephan (1975–) 539, 674
Krause, Tilman 33, 64, 104, 139, 140
Krausová, Helena 258, 290, 375, 385, 429, 450, 473, 495, 543
Krčmářová, Rhea 475, 533
Krčmová, Marie (1940–) 425
Krehl, Birgit 521, 682, 685
Krejcarová, Honza *viz* Černá, Jana
Krejčík, Přemysl (1991–) 538
Krejčová, Zdeňka (1944–) 215, 239, 247, 259, 271, 281, 291, 332, 343, 356, 396, 413
Kremláček, Josef (1937–2015) 258, 285
Krchovský, Jiří H. (1960–) 43, 116, 354, 401, 539, 558, 563, 565, 617
Kriebel, Zdeněk (1911–1989) 267
Krieg, Karl 293, 668
Kriseová, Eda (1940–) 54, 128, 242, 243, 254, 255, 261, 263, 266, 281, 299, 302, 334, 617
Krnínský, Jan Matěj (1968–) 369
Krolop, Kurt (1930–2016) 291, 292, 344
Krones, Susanne (1979–) 46, 59, 119, 133
Kronsbein, Bernd 554
Krotthammer, Andrea 63, 71, 72, 138, 147, 148, 682
Krötzsch, Jana (1968–) 454, 501, 548, 568
Kroupa, Jiří K. 542
Kroupa, Mikuláš (1975–) 510
Kroupová, Libuše 386
Kroutvor, Josef (1942–) 213, 337, 419, 458, 566
Krüger, Michael (1943–) 59, 133, 258, 281, 290, 301, 322, 341, 343, 355, 418
Krum, Gustav (1924–2011) 292
Kruntorad, Paul (1935–2006) 54, 128, 177, 197, 239, 242, 243, 252, 302, 343, 667, 731
Kryl, Karel (1944–1994) 293, 347, 372, 401
Krystíník, Ondřej (1993–) 76, 153
Křelina, František (1903–1976) 206
Křen, Jan (1930–2020) 165, 182
Křen, Václav (1898–1941) 231
Křepelová, Gertruda 262
Křešnička, Josef (1939–1997) 226
Křička, Petr (1884–1949) 267, 403
Křivanec, Karel (1947–) 554, 617
Křivánek, Rostislav (1959–) 501, 617
Kříž, Ivan (1922–2020) 424
Kříž, Petr (1946–) 454
Křížková, Marie Rút (1936–2020) 285, 318, 478, 668, 669, 673
Kšajtová, Marie (1937–) 307, 617
Kubaňová, Johanka 458, 566
Kubašta, V. *viz* Kubašta, Vojtěch
Kubašta, Vojtěch (1914–1992) 176, 195, 208, 225, 226, 243, 244, 247, 259, 437, 468, 555, 618, 730
Kubát, Luděk (1952–) 530, 538
Kubátová, Eva 510, 674
Kubátová, Marie (1922–2013) 276, 318, 618
Kubišta, Jana (1968–) 400, 408
Kubela, Přemysl (1921–1999) 252, 265
Kuběna, Jiří (1936–2017) 354
Kubíček, Tomáš (1966–) 5, 7, 12, 36, 63, 107, 138, 569, 678, 682, 684, 733, 734
Kubín, Stanislav (1943–) 461
Kubka, František (1894–1969) 231
Kučera, Jiří (1984–) 458, 566
Kučera, Štěpán (1985–) 461, 557
Kučera, Vojtěch (1975–) 490
Kučerovský, Tomáš (1974–) 511, 521
Kuderová, Jana 432
Kudláček, Jan (1928–) 211, 245
Kudláček, Josef (1951–) 224
Kudrnáčová, Štěpánka 351, 357, 366, 377
Kudrnová, Jana K. (1981–) 560
Kudrnová, Milada (1955–) 226, 244, 277, 618, 666, 667
Kudrnová-Papežová, Milada *viz* Kudrnová, Milada
Kudrnovská, Zora 480
Kügel, Stefan 423
Kühmeier, Jan (1943–) 336, 338, 364, 365, 375, 461, 479, 557
Kühmeier, René Jan (1971–) 479
Kühn, Wolfgang (1965–) 514, 674
Kukal, Pavel (1961–) 490, 538
Kuklová-Jíšová, Božena (1929–) 437, 606, 618
Kundera, Ludvík (1920–2010) 19, 20, 37, 41, 44, 46, 52, 53, 63, 72, 89, 109, 114, 116, 119, 125, 126, 127, 138, 148, 177, 197, 239, 244, 255, 265–267, 271, 277, 279, 293, 297, 310, 311, 333, 339, 354, 371, 372, 375, 380, 381, 389, 400, 401, 403, 413, 414, 424, 429, 446, 454, 492, 546, 565, 618, 667, 670–672, 731
Kundera, Milan (1929–) 9, 10, 14, 16, 24, 29, 31, 50, 55, 60, 62, 64, 72, 75, 83, 94, 100, 102, 124, 129, 135, 137, 140, 148, 151, 161, 170, 176, 188, 195, 208–210, 221, 226, 227, 239, 240, 242–245, 252, 253, 255, 256, 261, 267, 268, 270, 277, 278, 286, 287, 297, 298, 302, 307, 308, 311, 312, 318–320, 327–329, 333, 339, 340, 347, 349–351, 355, 361, 371, 372, 381, 382, 392, 403, 404, 414, 415, 424, 425, 437, 446, 457, 458, 469, 478, 479, 484, 492, 493, 505, 514, 526, 540, 552, 555, 565, 619, 682, 729
Kunst, Thomas (1965–) 333
Kunstmann, Heinrich (1923–2009) 683
Kunze, Elisabeth 331
Kunze, Irene 260
Kunze, Reiner (1933–) 30, 37, 42, 43, 51, 76, 79, 101, 109, 115, 125, 153, 156, 157, 167, 177, 184, 197, 213, 214, 233, 239, 247, 250, 252, 258, 259, 267, 279, 281, 293, 297, 301, 304, 313, 331, 333, 336, 354, 363, 369, 372, 375, 400, 423, 441, 507, 514, 543, 670, 731
Künzel, Franz Peter (1925–) 168, 186, 204, 205–207, 209, 221, 226, 229, 238, 239, 242, 244, 247, 248, 252, 259, 260, 262, 265, 270, 272, 273, 275, 279, 280, 284, 290, 293, 295, 305, 306, 310, 311, 321, 333, 338, 345, 347, 369, 390, 396, 400, 418, 484, 512, 516, 552, 683, 731
Kupec, Kurt 262
Kupec, Olga 262
Kupfer, Carola (1964–) 508, 509
Küpper, René (1969–) 570
Kuprin, Igor 540
Kuriš, Martin (1973–) 372, 620
Kurucz, Gyula (1944–) 268
Kurzeck, Peter (1943–2013) 293, 408
Kůřilová, Iva (1982–) 452
Kuřák, Jaroslav (1956–) 351, 425, 426, 620

- Kuthan, Jaroslav 424
Kutina, Jiří (1926–) 283
Kutra, Radoslav (1925–2020) 392, 620
Kvapil, Jaroslav (1868–1950) 236, 249, 293, 357, 398, 412, 442
Kvasnicka, Pavel 501
Kwaysser, Marie *viz* Kwaysserová, Marie
Kwaysserová, Marie (1849–1913) 367, 453
Kyncl, František (1934–2011) 283
Kyšková, Barbora (1954–) 389
Kytlicová, Pavla (1874–1932) 384
Kyzlink, Stephanie (1978–) 556
- Laak, Hanna van (1955–) 523
Lacigová, Marie (1928–) 256, 620
Lada, Josef (1887–1957) 47, 120, 121, 176, 195, 210, 219, 224, 227, 228, 238, 245, 251, 260, 264, 268, 272, 274, 278, 284, 294, 295, 298, 308, 326, 333, 340, 346, 347, 359, 372, 373, 382, 392, 426, 455, 458, 479, 489, 493, 620, 730
Ladová, Alena (1925–1992) 392, 621
Lahodný, Stanislav (1912–1977) 206
Landgraf, Kim 563
Landgrebe, Ludwig (1902–1991) 229
Lang, Emmerich (1941–2006) 271, 333
Lange, Rainette (1978–) 683
Langer, Adolf (1910–1986) 359, 369, 399
Langer, František (1888–1965) 224, 298, 326, 479, 621
Langer, Georg M. *viz* Langer, Jiří
Langer, Gudrun 683
Langer, Jiří (1894–1943) 44, 116, 210, 382, 404, 479, 621
Langer, Johannes 444, 454, 455, 466, 476
Langer, Mordechai Jiří *viz* Langer, Jiří
Langerová, Marie (1948–) 276, 318
Langpaul, Ladislav (1948–) 226
Lanová, Markéta 408
Latynova, Lena (1977–) 388, 396, 409
Lau, Ellinor (1952–) 278, 668
Laub, Gabriel (1928–1998) 166, 183, 205, 210, 221, 222, 238, 256, 258, 264, 268, 278, 287, 299, 308, 321, 329, 337, 343, 347, 399, 536, 537, 540, 621
Lauer, Reinhard (1935–) 686
Launer, Christoph 331
Lauritsch, Andrea M. (1961–) 431, 672
Lazarová, Zuzana (1986–) 43, 116, 542, 555, 622
Lazecký, František (1905–1984) 206, 479, 622
- Leao, Maria Lílía 273
Leben, Andrej (1966–) 364
Lederhaas, Wolfgang 535
Ledvinová, Miloslava (1937–) 262
Legátová, Květa (1919–2012) 33, 71, 104, 147, 382, 392, 393, 404, 415, 424, 426, 437, 446, 458, 469, 505, 546, 622, 730
Leggewie, Claus (1950–) 69, 145
Lehmann, Jörg (1959–) 314, 339
Lehmann, Markus (1919–2003) 323
Lehmann, Reinhard 256, 667
Lehmann, Sandra 449
Lehnert, Christian (1969–) 76, 153
Lechleitner, Norbert 453
Lechler, Karin (1945–1994) 246, 290
Leibner, Lutz (1949–) 487
Lejsková, Alena (1957–) 351, 438, 622
Lemanova, Manika (1981–) 494, 506, 515, 527, 541
Lemke, Markus 323
Lempertová, Klára 333
Lendle, Jo (1968–) 333
Lenertová, Denisa 538
Lenz, Siegfried (1926–2014) 205, 221
Lenz, Susanne 27, 69, 78, 97, 144, 145, 155
Lenz, Ulrich (1998–) 458
Lepar, B. *viz* Lepař, Bohuš Pavel Alois
Lepař, Bohuš Pavel Alois (1854–1927) 354, 395, 418, 435, 456, 467
Lepšík, Jan (1972–) 359
Lesáňová-Roubíčková, Michaela (1949–) 269
Lessing, Erich (1923–2018) 455
Lešehrad, Emanuel (1877–1955) 377
Lešehradu, Emanuel *z viz* Lešehrad, Emanuel
Leubner, Ulrike 458
Leue, Helga 207
Levý, Jiří (1926–1967) 683
Lewinger, Ernst (1931–2015) 405
Lhotová, Dagmar (1929–) 214, 256, 622
Libal, Julia 388
Libánský, Abbé (1952–) 479
Liebl, Petra *viz* Grycová-Liebl, Petra
Liebmann, Irina (1943–) 73, 74, 150
Liedtke, Kathrin (1967–) 32, 36, 77, 103, 108, 154, 261, 293, 297, 310, 322, 339, 343, 344, 354, 367, 368, 383, 392, 424, 441, 531, 730
Liehmann, Antonín Jaroslav (1924–2020) 59, 134, 434
Lienau, Marie (1948–) 291, 292, 344
Lichtblau, Heidi 309
- Lilia, Hermor (1880–1932) 403
Limmroth, Manfred (1928–2004) 210
Linck, Dirck (1962–) 351, 670
Linck, Wenzeslaus (1483–1547) 358
Lind, Stefanie (1977–) 480, 473, 673
Lindemann, Hans 444, 477
Lindman, Mervi (1971–) 390, 402, 413, 423, 435, 502
Lindner, Angela (1972–) 375, 438, 459, 493
Linhart, Ivona (1969–) 440
Linhart, Jiří 565, 622
Linhart, Ondřej (1975–) 538
Linhartová, Marcela (1980–) 408, 490, 538
Linhartová, Věra (1938–) 20, 43, 54, 90, 115, 128, 211, 240, 261, 281, 302, 314, 622
Lipavský, Matěj (1985–) 564
Lipson, Katri (1965–) 75, 151
Lisa, Martina (1981–) 36, 56, 58, 107, 130, 132, 178, 197, 494, 514, 520, 541, 542, 547, 549, 551, 557–560, 563, 568, 570, 674, 675, 730, 731
Listopad, František (1921–2017) 267, 279, 389, 401, 415, 424, 426, 446, 493, 514, 622
Lněničková, Jitka (1960–) 418
Lobkowicz, Mikuláš (1931–2019) 239, 252, 279
Lobkowicz, Nikolaus *viz* Lobkowicz, Mikuláš
Lockerova, Jirina *viz* Lockerová, Jiřina
Lockerová, Jiřina (1957–) 288, 361, 362, 393, 404, 623
Loettel, Gerhard (1934–) 362, 382
Loewy, Dana 224
Löffler, Sigrid (1942–) 72, 73, 149
Locher, Jan Peter 381
Locher, Paul 276, 327, 348
Locher-Záleská, Naďa 276, 327, 348
Lojdová, Inge 361
Lokay, Inge 401
Lomnický z Budče, Šimon (1552–1623) 403
Lomová, Lucie (1964–) 167, 184, 426, 438, 468, 542, 563, 565, 623
Longen, Emil Artur (1885–1936) 224
Lorenc, Kito (1938–2017) 267, 403
Lorenc, Zdeněk (1919–1999) 267
Lotar, Peter (1910–1986) 239, 252, 267, 293, 400
Loubat, Františka (1986–) 568
Löwenbach, Jan V. (1880–1972) 279
Löwenbach, Wilma 423
Lübke, Christian (1953–) 539, 674
Lück, Günther 214
- Lücker, Kerstin (1974–) 401, 456, 551
Ludewig, Peter 339, 352, 366, 381
Ludíková, Věra (1943–) 480, 623
Ludin, Marine (1971–) 461
Ludwig, Alexander 405
Luhanová, Hanka 493, 623
Luchs, Anna (1959–) 442, 464, 475, 487
Lukešová, Milena (1922–2008) 211, 245, 623
Luk'janenko, Sergej (1968–) 75, 151
Lundiaková, Hana (1978–) 520
Lustig, Arnošt (1921–2011) 83, 161, 211, 242, 245, 278, 308, 404, 405, 415, 530, 623
Lustyková, Lea 36, 107, 235, 259, 261, 330, 730
Lutze, Kristian 288, 309
Lux, Peter 216
Lysková, Jolanta (1939–) 271
Łysohorsky, Óndra (1905–1989) 211, 311, 320, 623
- Mabary, Judith 367
Macek, Antonín (1872–1923) 267, 333, 403
Maciejczyk, Monika (1967–) 539
Mackerras, Charles (1925–2010) 265, 296, 370, 445, 467, 491, 564
Macourek, Miloš (1926–2002) 211, 226, 256, 267, 308, 320, 329, 372, 623
Macura, Vladimír (1945–1999) 337
Mader, Julius (1928–2000) 203, 236, 334, 475, 507, 533
Maděra, Petr (1970–) 490, 538
Madhead, John *viz* Pech, Miroslav
Magar, Bernd (1959–) 424
Mágr, Anton Stanislav (1887–1960) 358
Mahen, Jiří (1882–1939) 267, 381, 403, 514, 546, 624
Mahler, Charlotte 313
Mahler, Nicolas (1969–) 567
Mach, Josef (1883–1951) 267, 403
Mácha, Karel Hynek (1810–1836) 43, 64, 71, 116, 139, 147, 214, 232, 233, 267, 314, 340, 342, 347, 354, 384, 385, 403, 405, 447, 469, 555, 563, 566, 624
Macháček, Fridolín (1884–1954) 526, 624
Macháček, Jiří 549
Machalický, Jiří (1952–) 485
Machar, Josef Svatopluk (1864–1942) 232, 240, 267, 279, 342, 372, 384, 403, 447, 624
Machonin, Sergej (1918–1995) 248
Machovec, Milan (1925–2003) 329, 340, 362, 382, 624

- Maidl, Václav (1953–) 45, 117, 293, 347, 391, 405, 668, 677, 687
- Mainerová, Barbara 291, 344
- Majerová, Marie (1882–1967) 302, 384
- Makarska, Renata (1971–) 36, 108
- Malijevský, Igor (1970–) 520
- Malinský, Zbyněk (1923–2005) 226
- Mališová, Markéta (1957–) 405
- Málková, Jaroslava (1947–) 262, 455, 456, 509
- Malovec, Miroslav (1953–) 475
- Malý, Antonín (1950–) 232
- Malý, Jakub (1811–1885) 332, 365, 387
- Malý, Miloš (1908–?) 245, 269, 624
- Malý, Radek (1977–) 368, 387, 452, 526, 548, 566, 624
- Malzew, Stefan (1964–) 338
- Maňák, Vratislav (1988–) 540, 555, 625
- Maňásek, Luděk (1929–2003) 271
- Mandelštam, Osip (1891–1938) 30, 101
- Manderscheid, Roger (1933–2010) 513
- Mandl, Thomas Herbert 409, 420, 532
- Mändl Roubíčková, Eva *viz* Roubíčková, Eva
- Mang, Sigmund 482
- Mann, Jindřich (1948–) 415, 466, 625
- Männel, Volkmar 333
- Mannheimer, Georg (1887–1942) 279
- Marcin, Dávid (1991–) 515
- Marczinczik, Ralf (1966–) 553
- Marecek, Heinz (1945–) 477
- Mareček, Zdeněk (1956–) 546
- Marek, Jiří (1914–1994) 228, 231, 625
- Marek, Jiří (1966–) 458, 566, 672, 675
- Mareš, Jan (1940–) 458, 566
- Mareš, Petr (1954–) 28, 98, 683
- Marešová, Dana 226
- Marešová, Halina 370
- Marešová, Jarmila (1953–) 330, 383
- Margolius Kovály, Heda *viz* Kovályová, Heda
- Marjanovič, Teodor 451
- Markalousová, Milada (1938–1975) 206
- Marko, Wolfgang Witiko 402
- Marková, Eva (1988–) 83, 161, 549
- Marková, Marta (1947–) 299, 415, 426, 458, 540, 625
- Markovič, Radomír 488
- Marten, Miloš (1883–1917) 377
- Martin, Eduard (1951–) 216
- Martiníková, Dagmar (1959–) 458
- Martinovski, Vladimír (1974–) 464
- Martinovský, Ivan (1937–2015) 285
- Martínek, Lubomír (1954–) 368
- Marvan, Jiří (1936–2016) 211
- Marxová, Emma 565
- Marxová, Hermína 234
- Marysko, Karel (1915–1988) 213
- Marzolff, Sophia (1971–) 32, 39, 103, 111, 357, 367, 382, 391–393, 404, 415, 426, 430, 437, 446, 458, 468, 469, 505, 519, 524, 531, 532, 541, 546, 561, 567, 730
- Masari, Susi 364
- Masaryk, Tomáš Garrigue (1850–1937) 64, 139, 242, 245, 256, 288, 347, 359, 384, 426, 514, 526, 546, 625
- Masser, Achim (1933–) 73, 150
- Mastel, Helena 400
- Mašek, Karel (1867–1922) 231
- Matěj z Janova (asi 1355–1393) 358
- Matějková, Pavla 404
- Matocha, Pavel (1972–) 415, 625
- Matouš, Kryštof 320, 329, 340, 625
- Matoušek, Ivan (1948–) 337, 368, 563
- Matthies, Frank-Wolf (1951–) 481
- Matulová, Ch. Lud. 551
- Matys, Rudolf (1938–) 273
- Maurer, Gerd Johannes 281
- Mayer, Kathrin 463
- Mayer, Rudolf (1837–1865) 403
- Mayer, Rudolf A. M. (1931–2016) 239, 348
- Mayer-Freiwaldau, Rudolf *viz* Mayer, Rudolf A. M.
- Mawer, Simon (1948–) 75, 151
- Mazal, Miloš (1981–) 511, 565, 626
- Mazanec, Jan (1975–) 442, 443
- McClintock, Peter 456
- Medek, Mikuláš (1926–1974) 419
- Mehnert, Henning 401
- Mehnert, Simona 442
- Meindl, Dominika (1978–) 491, 673
- Meinel, Ivana 274
- Meinke, Herbert 295
- Meissnitzer, Nadia 509
- Melč, Petr 386
- Melicharová, Alena (1938–) 505, 626
- Melville, Eliška 229
- Melville, Ralph 229
- Ménasse, Eva 65, 140, 141
- Menge, Stephanie 411, 422, 467, 477, 490, 512, 537
- Menšík, Michal (1987–) 510
- Menzel, Jiří (1938–2020) 60, 135
- Menzel, Josef (1901–1975) 288, 308, 626
- Merhaut, Josef (1863–1907) 546
- Měrka, Petr (1979–) 515, 626
- Mertl, Věroslav (1929–2013) 206, 362, 369, 626
- Mesdag, Kateřina 493
- Mestek, Dana 260, 402
- Měšťan, Antonín (1930–2004) 26, 97, 219, 257, 269, 300, 352, 416, 482, 506, 683
- Metzger, Martin 557
- Metzger, Xaver 557
- Meyer, Holt (1961–) 340
- Meyer-Rey, Ingeborg (1920–2001) 311, 364, 375, 386, 407, 450, 567
- Meyrink, Gustav (1868–1932) 75, 151, 281
- Miesenböck, Julia (1985–) 429, 535, 542, 544, 555, 557, 560, 563, 566, 675
- Míf *viz* Flach, Michal
- Michaelis, Tatjana 301
- Michal, Karel (1932–1984) 281
- Michalkov, Sergej Vladimirovič (1913–2009) 480
- Michel, Gerhard (1938–) 254
- Michl, Reinhard (1948–) 276, 285, 296, 317, 327, 360
- Michna z Otradovic, Adam Václav (1600–1676) 267, 403
- Michnik, Adam (1946–) 445
- Míka, Jan (1947–) 491
- Míková, Marka (1959–) 40, 112
- Mikeš, Vladimír (1927–) 30, 100
- Mikisek, Lubomír (1950–) 456
- Miklínová, Galina (1970–) 377, 544
- Mikšíček, Matěj (1815–1892) 332, 365, 387, 548
- Mikšíček, Petr (1977–) 438, 459, 493, 626
- Mikulášek, Oldřich (1910–1985) 240, 267, 271, 311, 354, 372, 381, 401, 424
- Mikulášková, Věra (1928–2020) 424
- Mikyska, Ian (1994–) 555
- Milde, Inge 207, 241, 503
- Milde, Iris (1984–) 33, 104, 546, 547, 560
- Miler, Kateřina (1960–) 415, 416, 448, 460, 470, 481, 482, 494, 506, 515, 516, 527, 541, 626
- Miler, Zdeněk (1921–2011) 176, 195, 211, 228, 245, 246, 264, 269, 288, 299, 308, 316, 320, 329, 340, 341, 351, 352, 362, 363, 373, 382, 383, 393, 405, 406, 415, 416, 426, 427, 435, 438–440, 447–449, 455, 459, 460, 466, 469, 470, 477, 480–482, 493, 496, 505, 506, 515, 516, 526, 527, 540, 541, 555, 556, 566, 626, 729
- Milfaitová, Regina (1954–) 561
- Milchram, Johannes (1989–) 506, 674
- Miller, Arthur (1915–2005) 324
- Milota, Karel (1937–2002) 424
- Miltner, Vladimír (1933–1997) 211, 630
- Misař, Aleš (1984–) 538
- Mischke, Roland 24, 94
- Mittelman, Moric 205
- Mizerová, Alena (1957–) 424, 672
- Mizerová, Nikola (1977–) 461, 468, 561
- Mladějovská, Mira (1899–1969) 341, 630
- Mlynář, Vladimír (1966–) 492, 630
- Mňačko, Ladislav 54, 128
- Mödder, Gynter (1942–) 492
- Mohafez, Sudabeh (1963–) 465, 539
- Mohelník, Benedikt (1970–) 419
- Mohelsky, David 333, 430, 474
- Molín, Josef (1912–1983) 271
- Molnárová, Larysa 338
- Mols, Joachim 512, 521, 533
- Möltgen, Ulrike (1973–) 518, 529
- Monhartová, Květa (1938–) 285
- Moníková, Libuše (1945–1998) 9, 14, 83, 161, 166, 180, 183, 199, 211, 228, 256, 278, 299, 308, 320, 330, 341, 373, 416, 507, 516, 630, 730
- Mönkemeier, Regine (1938–) 370
- Monyová, Simona (1967–2011) 71, 72, 148
- Morava, Georg J. *viz* Morava, Jiří
- Morava, Jiří (1932–2012) 228, 260, 288, 347, 407, 448, 472, 630
- Moravcová, Christine 281, 314
- Moravcová, Jana (1937–2018) 231
- Morawetz, Silvia (1954–) 415
- Moretti, Franco (1950–) 28, 99
- Mornštajnová, Alena (1963–) 10, 16, 33, 40, 47, 65, 66, 104, 112, 120, 141, 566, 630
- Mořkovský, Jiří 434
- Moša, Stanislav (1956–) 341, 630
- Motl, Stanislav (1952–) 439, 631
- Motýl, Petr (1964–) 431, 452
- Moucha, Anton (1882–1945) 358, 359
- Moucha, Josef 168, 186, 683
- Mouchová, Stanislava (1921–) 168, 186, 683
- Mouřenín, Tobiáš (asi 1560–asi 1625) 403
- Mozart, Wolfgang Amadeus (1756–1791) 64, 139, 407
- Mraz, Peter 345
- Mrázková, Daisy (1923–2016) 226

- Mrázková, Eva 516, 541, 556, 631
 Mrázková, Lenka (1973–) 490
 Mrázová, Jana 253, 256
 Mrkvička, Lukáš (1981–) 458, 566
 Mrštík, Alois (1861–1925) 311, 395, 517
 Mrštík, Vilém (1863–1912) 240, 517, 546
 Mühlberg, Josef *viz* Mühlberger, Josef
 Mühlberger, Josef (1903–1985) 239, 257, 269, 279, 300, 310, 313, 352, 393, 416, 482, 506, 684
 Mucha, Jiří (1915–1991) 261
 Mukařovský, Jan (1891–1975) 211, 217, 347, 419, 631
 Müller, Günter 212, 215, 233, 234, 270
 Müller, Ondřej (1966–) 494, 631
 Müller-Ott, Dorothea 334
 Müller-Pohle, Andreas (1951–) 294, 534, 563
 Müllerová, Lucie (1977–) 406, 416, 427, 439, 460, 528, 556, 566
 Mundt, Viktor 283
 Münscher, Elena 548
 Müntefering, Gert K. 211
 Murár, Tomáš (1990–) 432
 Mutschler, Martin (1986–) 514, 544, 556
 Myhre, Rune 404
 Myšková, Ivana (1981–) 558
- Nádherná z Borutína, Sidonie (1885–1950) 288, 506, 631
 Nádherný, Sidonie *viz* Nádherná z Borutína, Sidonie
 Nagel, Lydia (1977–) 533, 543
 Nakládal, Lubomír (1926–1986) 206
 Nápravnik, Milan (1931–2017) 20, 21, 90, 400, 401, 405, 631
 Nasticová, Simona 480
 Naumann, Matthias 543
 Navara, Luděk (1964–) 393, 405, 556, 631
 Navrátilová, Martina (1956–) 246, 288, 309, 329, 631
 Nebeský, Ladislav (1937–2021) 315
 Nebeský, Václav Bolemír (1818–1882) 403
 Neborová, Hana 405, 631
 Nedvěd, Jan (1939–2019) 401
 Neff, Ondřej (1945–) 211, 216, 516, 552, 632
 Neff, Vladimír (1909–1983) 242
 Nejedlý, Zdeněk (1878–1962) 419
 Nekula, Marek (1965–) 165, 166, 182, 183, 293, 377, 465, 466, 485, 668, 673, 677, 678, 681, 682
- Nellen, Klaus 30, 100, 229, 246, 257, 567
 Němcová, Božena (1820–1862) 43, 60, 83, 115, 135, 161, 176, 195, 229, 232, 269, 272, 289, 294, 299, 302, 309, 314, 329, 332, 346, 347, 352, 354, 363, 365, 374, 383–385, 387, 393, 403, 405, 416, 427, 439, 448, 460, 470, 475, 482, 516, 517, 527, 556, 566, 632
 Nemček, Jan (1986–) 76, 153, 534
 Němec, Jan (1981–) 75, 76, 152, 556, 632
 Němec, Jiří (1932–2001) 229, 246
 Němec, Josef 425
 Němec, Mirek (1971–) 73, 150, 680
 Němec, Tomki (1963–) 235
 Nenadál, Radoslav (1929–2018) 351
 Nepil, František (1929–1995) 226, 552
 Nepraš, Karel (1932–2002) 263
 Neruda, Jan (1834–1891) 42, 83, 114, 161, 176, 195, 211, 214, 231–233, 253, 256, 257, 267, 269, 289, 300, 309, 312, 314, 320, 329, 330, 343, 347, 352, 355, 377, 384, 393, 403, 406, 416, 427, 482, 506, 516, 517, 563, 632
 Nessler, Bernhard (1932–) 330
 Nesvadba, Josef (1926–2005) 212, 229, 231, 235, 248, 257, 261, 279, 321, 385, 528, 633
 Neuberger, Karel (1961–) 428, 633
 Neubert, Reiner (1942–) 330, 506, 557, 563, 669, 674, 684
 Neugebauer, Michael 246, 269
 Neumann, Eduard (1868–1942) 405
 Neumann, Stanislav Kostka (1875–1947) 52, 125, 239, 240, 267, 403
 Neumann, Václav 317
 Neuwirth, Barbara (1958–) 300, 668
 Neveršilová, Olga (1934–) 267, 372
 Nevrlý, Miloslav (1933–) 461, 557
 Nevšimal, August Vojtěch (1847–1916) 563, 566, 633
 Nezbeda, Ondřej (1979–) 521
 Nezdařil, Ladislav (1922–1999) 52, 126, 168, 186, 279, 668, 731
 Nezval, Vítězslav (1900–1958) 20, 42, 43, 52, 67, 89, 114, 116, 125, 143, 224, 239, 240, 244, 267, 271, 272, 279, 311, 321, 330, 333, 341, 347, 352, 371, 381, 385, 401, 403, 424, 460, 471, 541, 563, 567, 633
 Nickles, Elizabeth *viz* Nickles, Liz
 Nickles, Liz 288, 309, 329
 Nicolai, Olaf (1962–) 302
- Niederle, Helmuth A. (1949–) 55, 129, 321, 668
 Niedl, František (1949–) 369, 423, 491
 Nietzsche, Friedrich (1844–1900) 50, 124
 Nikkarin *viz* Menšík, Michal
 Nikl, Petr (1960–) 342, 383
 Nitsch, Ewa (1950–) 345
 Nobilis, Petr (1961–) 413, 633
 Nonhoff, Winfried (1951–) 511, 523, 550
 Nosidlo z Geblic, Václav (1592–1649) 494, 633
 Nosková, Věra (1947–) 430, 516, 634
 Novák, Arne (1880–1939) 232, 546
 Novák, Karel (1946–) 270
 Novák, J. Z. *viz* Novák, Jiří Zdeněk
 Novák, Jan (1953–) 274, 304, 430, 516, 556, 634
 Novák, Jiří Zdeněk (1912–2001) 437, 468, 634
 Novák, Ladislav (1925–1999) 20, 90, 267, 309, 311, 315, 634
 Novák, Luděk (1929–1978) 419
 Novák, Miroslav 300, 321, 330, 341, 394, 448
 Novák, Petr (1957–) 341, 359
 Nováková, Jana 302
 Nováková, Markéta *viz* Špačková, Markéta
 Nováková, Zuzana (1943–) 271
 Novosad, Lukáš (1982–) 447
 Novotná, Anna (1959–) 513, 634
 Novotný, František (1944–) 216
 Novotný, Josef Alois (1918–2005) 246, 308, 362, 470, 480, 527, 634
 Novotný, Karel (1964–) 342
 Novotný, Pavel (1976–) 487, 549, 557, 682
 Novotný, Petr (1947–) 246, 634
 Novotný, Vladimír 345
 Novy, Beatrix 69, 145
 Nowotný, Johannes (1815–1873) 358
 Nuska, Bohumil (1932–) 461
 Nykl, Ladislav 355
- Oberdorffer, Gertrud 290
 Oberholzer, Nicole 562
 Obrtel, Vít (1901–1988) 267, 372, 401
 Oda, Milena (1975–) 36, 67, 107, 143, 166, 183, 416, 419, 428, 440, 460, 466, 482, 494, 507, 516, 634, 730
 Oerter, Wolf B. (1947–) 274, 276, 297
 Offenberg, Ulrich 312
 Offenberg, Vera 312
 Ofner, Marcela 480
 Ohéral, Jan (1810–1868) 546
- Ohme, Andreas 45, 117, 686, 687
 Och, Sheila *viz* Ochová, Sheila
 Ocheč, Jaroslav 530
 Ochová, Sheila (1940–1999) 178, 180, 198, 199, 279, 289, 300, 309, 321, 330, 341, 383, 394, 406, 448, 634
 Olbert, Franz 221
 Olbracht, Ivan (1882–1952) 212, 229, 231, 242, 333, 352, 635
 Olejník, Jan (1957–2010) 380
 Ondráček, Vít (1959–) 468
 Ondřichová, Lucie (1970–) 341, 528, 635
 Opasek, Anastáz (1913–1999) 229, 334, 517, 635
 Opelík, Jiří (1930–) 334, 510
 Opolský, Jan (1875–1942) 214, 233, 403
 Oppeltová, Renata (1960–) 318
 Orban, Peter 210, 404
 Ornest, Zdeněk (1929–1990) 285, 318, 478, 668, 669, 673
 Ort, Jiří (1946–) 394, 635
 Ort, Mirek 261
 Orten, Jiří (1919–1941) 52, 75, 126, 152, 240, 267, 271, 279, 343, 347, 401, 460, 635
 Orths, Markus (1969–) 530
 Osenberg, Gabriele (1956–) 213, 230, 279, 280, 289, 290, 301, 309, 406
 Osoha, Karel (1991–) 521
 Ospald, Robert (1951–) 471, 635
 Ostmeyer, Jürgen 256, 298, 303, 308, 313, 320, 324, 329, 334, 418, 433, 451
 Ostrovskij, Aleksandr Nikolajevič (1823–1886) 265, 285, 445, 467
 Otáhal, Milan (1928–2017) 374, 635
 Otberg, Mari (1969–) 484
 Otter, Jiří Josef (1919–2018) 440, 635
 Ouředník, Patrik (1957–) 31, 39, 102, 111, 368, 374, 416, 430, 448, 552, 556, 635
 Ouředníková-Majerová, Alena 262
- Pacovská, Květa (1928–) 176, 195, 229, 246, 257, 269, 279, 289, 300, 309, 321, 330, 353, 383, 406, 440, 448, 460, 471, 482, 494, 541, 635, 730
 Pačes, Petr 215, 233, 291
 Padevět, Jiří (1966–) 518, 559, 570, 636
 Paditz, Helga (1939–) 216
 Padrta, Jiří (1929–1978) 419
 Palacký, František (1798–1876) 347, 355, 359
 Paleček, Josef (1932–) 229, 289

- Paleček, Libuše *viz* Palečková, Libuše
 Palečková, Libuše (1937–2013) 229, 289, 636
 Palivec, Josef (1886–1975) 267, 401
 Palla, Marian (1953–) 378
 Palme, Jaromír František (1963–) 547
 Pampuch, Susanne (1952–) 278, 668
 Pánek, Josef (1966–) 567, 636
 Panzer, Marita A. (1949–) 508, 509
 Pape, Markus (1962–) 333, 391, 402, 413, 421, 426, 438, 458, 566
 Páral, Vladimír (1932–) 261, 552
 Parisek, Dusan *viz* Pařízek, Dušan Robert
 Pařík, Jan (1936–) 249
 Pařízek, Dušan Robert (1941–) 241
 Pasetti-Swoboda, Marianne (1927–2013) 237, 242, 248, 250, 260, 266, 280, 290, 304, 310, 311, 321, 345, 367, 368, 488, 518, 525
 Paterová, Natálie (1991–) 542, 557, 558, 636
 Pátková, Eva (1938–) 236
 Pátková, Marcela *viz* Linhartová, Marcela
 Pátková Linhartová, Marcela *viz* Linhartová, Marcela
 Patočka, Jan (1907–1977) 30, 100, 229, 240, 246, 257, 313, 324, 330, 342, 347, 358, 406, 449, 525, 567, 636, 730
 Paul, Werner 46, 119
 Paulíková, Marika (1974–) 464
 Pavel, Ota (1930–1973) 75, 151, 231, 281, 314, 347, 394, 428, 431, 552, 637
 Pavelka, Jiří (1949–) 402
 Pavlát, Leo (1950–) 212, 246, 300
 Pavlátová, Hana (1963–) 339, 371
 Pavlíček, Jaroslav (1943–) 406, 637
 Pavlík, Petr (1933–2012) 280, 516, 637
 Pavlowsky, Verena 388
 Pawel, Henning (1944–) 414
 Pawlowská, Halina (1955–) 309, 637
 Payne, Petr (1960–) 303, 388, 637
 Pecinovský, Josef (1946–) 216
 Pecka, Josef Boleslav (1849–1897) 403
 Pecka, Karel (1928–1997) 54, 128, 240, 242, 243, 261, 281
 Pecková Černá, Martina *viz* Černá, Martina
 Pech, Miroslav (1986–) 491
 Pecha, Richard (1971–) 567, 637
 Pecháčková, Ivana (1958–) 330, 342, 353, 383, 637
 Pechová, Jaroslava (1950–) 494, 637
 Pek, Olga (1987–) 487, 514
 Pekárková, Iva (1963–) 289, 300, 342, 368, 528, 541, 542, 637
 Pelán, Jiří (1950–) 569
 Pelikán, Jiří 262
 Pelíšek, Antonín (1952–) 369
 Pemsel, Klaus 241
 Peňás, Jiří (1966–) 293
 Pepperski *viz* Šilar, Antonín
 Pernes, Jiří (1948–) 425
 Pernický, Tomáš 563
 Peroutka, Ferdinand (1895–1978) 347, 460, 507, 517, 637
 Persché, Walter 272
 Perutz, Leo (1882–1957) 64, 139, 170, 188
 Peřina, Dora 380
 Pešánek, Zdeněk (1896–1965) 419
 Pešek, Luděk (1919–1999) 321, 638
 Pěšinková, Jana 485
 Petiška, Eduard (1924–1987) 176, 195, 211, 228, 246, 249, 257, 258, 269, 280, 288, 289, 299, 309, 310, 320, 341, 351, 353, 373, 382, 383, 406, 427, 438–440, 447, 449, 459, 470, 471, 480, 481, 505, 515, 527, 552, 638, 730
 Petr, Jaroslav (1958–) 216
 Petr, Pavel (1969–) 372
 Petráček, Jiří (1941–) 306
 Petrák, Karel (1981–) 458, 566
 Petraškevics, Juris 248, 272
 Petri, Walter 267, 400
 Petrová, Eva (1928–2012) 419
 Pfaffinger, Peter 329
 Pfüfflin, Friedrich (1935–) 288, 506
 Pflock, Rose (1929–) 207, 266
 Piasecka, Maja 404
 Pícek, Jan (1921–) 258, 639
 Pick, Jiří Robert (1925–1983) 482, 639
 Pick, Otto (1887–1940) 249, 279, 302, 314, 344, 376, 383, 452, 464, 510, 521, 532, 533, 547, 563
 Picman, Jan 552
 Pietraš, Richard (1946–) 239, 252, 267, 279, 313, 400, 403
 Pilátová, Markéta (1973–) 32, 47, 69, 103, 120, 145, 449, 468, 471, 501, 517, 528, 541, 567, 639, 730
 Piorecký, Karel (1978–) 487
 Pípal, Viktor *viz* Shock, Viki
 Piscator, Erwin (1893–1966) 60, 135
 Píša, Antonín Matěj (1902–1966) 267, 403
 Pištěk, Theodor (1932–) 234
 Pištora, Jiří (1932–1970) 372, 401
 Pithart, Petr (1941–) 257, 263, 326, 374, 639
 Pitínský, Jan Antonín (1955–) 424
 Pižl, Jaroslav (1961–) 293
 Plaschka, Richard Georg (1925–2001) 74, 151, 681
 Plath, Jörg (1960–) 35, 66, 106, 141
 Plattner, Eva H. 239, 252
 Platzová, Magdaléna (1972–) 35, 106, 420, 440, 639
 Plicková, Edita (1940–) 214
 Plíšková, Naděžda (1934–1999) 401
 Pliško, Martin 511
 Pludek, Alexej (1923–2002) 212, 639
 Pluhař, Jan ml. 557
 Pluhařová, Ilona (1973–) 557, 639
 Podrabská, Sabine 461, 483
 Pojar, Miloš (1940–2012) 257
 Poker, Deny *viz* Bokrová, Denisa
 Pokorná, Anna 289, 310
 Pokorná Korytarová, Lenka (1985–) 5, 165, 182, 678, 734, 735
 Pokorný, Václav (1949–) 258
 Pokorny, Vojta 300, 330, 331, 342, 353, 449
 Poláček, Karel (1892–1944) 46, 119, 206, 242, 281, 314, 353, 541, 542, 557, 639
 Polak, Jindřich *viz* Polák, Jindřich
 Polák, Jindřich (1925–2003) 333, 434, 467, 639
 Polák, Martin (1966–) 372
 Polák, Matěj Milota Zdirad (1788–1856) 267, 403
 Poledňáková, Marie (1941–) 229, 639
 Polewsky, Sarah 513
 Polišínský, Josef (1915–2001) 254
 Politzer, Heinz (1910–1978) 279
 Polouček, Jan 510, 674
 Pölzer, Rudolf (1977–) 25, 26, 96, 684
 Pont, Peter (1888–1973) 279, 293, 313, 344
 Porombka, Wiebke (1977–) 66, 142
 Pose, Antje 313
 Pospisil, Ehrenfried 205, 219
 Pospíšilová, Lenka 357
 Posset, Johanna (1964–) 32, 39, 103, 111, 233, 274, 332, 333, 356, 365, 383, 387, 436, 460, 466, 479, 543, 546, 730
 Pošmurný, Oldřich (1942–2010) 214
 Pošová, Kateřina (1930–2008) 485
 Potievsky, Evgeniy 386
 Potthof, Wilfried (1945–2009) 683
 Pougard, Anne (1967–) 371, 423
 Poulicek, Susanna *viz* Pouliček, Zuzana
 Pouliček, Zuzana (1943–) 557, 639
 Povolná, Hana (1946–) 263, 325, 346, 378, 476, 667, 669, 670, 671, 673
 Prackatzsch, Astrid 342, 383, 528
 Prachatická, Markéta (1953–) 212, 640
 Prášek, Karel (1938–) 371
 Pražák, Marek (1964–) 387
 Pražan, Emil 565
 Preclík, Vladimír (1929–2008) 424
 Preclíková, Marie (1949–) 247, 291
 Preisner, Rio (1925–2007) 279
 Preissová, Gabriela (1862–1945) 230, 265, 296, 306, 370, 401, 412, 640
 Pressburger, Chava (1930–) 399, 411
 Pressler, Mirjam (1940–2019) 294, 315, 324, 334, 357, 367, 389, 399, 411, 421, 433, 443, 465, 476, 498, 521, 563
 Presto, Fa *viz* Mašek, Karel
 Preuß, Wolfgang (1927–) 678, 684
 Preußler, Otfried (1923–2013) 208, 210, 227, 241, 245, 268, 278, 308, 317, 333, 371, 373, 382, 426, 446, 458, 479, 493
 Prchalová, Eva (1974–) 543
 Primusová, Hana (1961–) 342, 640
 Prinz, Friedrich (1928–2003) 326
 Pritzbuer, Ulrike von 560
 Profousová, Eva (1963–) 11, 17, 31, 32, 36, 38, 41, 42, 58, 66, 70, 71, 77, 81, 84, 85, 102, 103, 107, 108, 111, 113, 115, 132, 133, 142, 147, 154, 158, 162, 163, 261, 272, 293, 302, 316, 322, 343, 344, 356, 367–369, 376, 385, 386, 387, 394, 396, 399, 400, 408, 411, 419, 429, 432, 441, 451, 453, 463, 466, 468, 472, 473, 483, 485, 488, 495, 497, 501, 507–509, 517, 533, 536, 543, 545, 547, 552, 559, 560, 673, 684, 730
 Procházka, Jan (1929–1971) 212, 230, 258, 280, 310, 311, 321, 322, 394, 640
 Procházka, Jan Ludevít (1837–1888) 542, 640
 Procházka, Jindřich 315
 Procházka, Jiří (1925–1993) 212, 640
 Procházka, Martin 50, 124
 Procházková, Iva (1953–) 166, 176, 178, 183, 195, 198, 212, 213, 230, 246, 258, 270, 280, 289, 290, 301, 302, 310, 321, 322, 330, 331, 342, 353, 374, 394, 416, 428, 440, 449, 461, 471, 482, 495, 542, 567, 640, 730
 Procházková, Lenka (1951–) 243, 293, 300, 368, 449, 672

- Procházková, Zdenka (1926–) 542
Procházková-Hartmann, Zdenka *viz* Procházková, Zdenka
Prokšová, Jitka (1962–) 456, 509
Propperová, Magdalena (1945–) 224, 666
Prouza, Petr (1944–) 248, 260, 261, 270, 641, 667
Prunitsch, Christian (1970–) 520, 674
Prušáková, Marie (1903–2004) 224
Przyjemski, Bartosz 404
Přibáňová, Svatava (1934–2014) 435
Přidal, Antonín (1935–2017) 267
Přidal, Tomáš (1968–) 354
Příhoda, Luboš (1934–2018) 461, 557, 672, 675
Příhoda, Petr (1939–2014) 374, 641
Pšenička, Josef (1854–1941) 353, 641
Ptáčková, Olga (1955–) 217
Pucek, Vladimír (1933–) 258, 641
Půda, Aleš (1977–) 436, 445, 513, 524, 552, 553
Pugliese, Rosella 568
Puchmajer, Antonín Jaroslav (1769–1820) 403
Puchová, Hana (1966–) 560
Pujmanová, Marie (1893–1958) 421
Punčochář, Miroslav (1955–) 440, 461, 483, 641
Pure Beauty (1984–) 468
Purkyně, Jan Evangelista (1787–1869) 359
Puršl, Ladislav (1976–) 431
Pusch, Daniela (1978–) 58, 132, 167, 178, 184, 197, 485, 514, 542, 548, 557, 558, 562, 563, 674, 675, 731
Pustejovsky, Otfrid 221, 454, 455, 466, 476, 489, 522
Putík, Jaroslav (1923–2013) 248, 261, 281, 290, 310, 406, 641
Putna, Martin C. (1968–) 74, 151
Pytlík, Radko (1928–2022) 59, 133, 223, 251, 274
- Quast, Odwin 267
- Raabe, Katharina (1957–) 44, 117, 471, 473, 684
Rabbi Löw (asi 1525–1609) 63, 139, 321
Racková, Simona (1976–) 76, 153, 519
Ráček, Irena *viz* Ráčková, Irena
Ráček, Milan (1943–) 166, 183, 271, 331, 353, 374, 394, 440, 450, 461, 465, 471, 507, 514, 528, 558, 642
Ráček Seidlová, Adéla 440, 461
Ráčková, Irena (1948–) 260, 514
Rada, R. 168, 186
Radev, Milen 234
Radiměřský, Jarek (1972–) 458
- Radisch, Iris (1959–) 35, 106, 461, 673
Rádl, Emanuel (1873–1942) 358, 528, 642
Radonitzer *viz* Schreiber, Eduard
Rafa-Radiměřský, Renata 458
Rahir, Jeanine (1956–) 342
Rähmer, Ekkehard 529
Rachowski, Utz (1954–) 336
Rais, Karel Václav (1859–1926) 232
Rakous, Vojtěch (1862–1935) 206, 304
Rakoušová, Ivana 276
Rakusan, Ludmila *viz* Rakušanová, Lída
Rakušanová, Lída (1947–) 331, 559, 642
Rakytka, Ján (1960–) 353, 374, 642
Rambousek, Bernard Alois (1847–1880) 447
Ranný, Emanuel (1943–) 293
Rappus, Gerhard (1934–2009) 205, 217
Rapsch, Volker (1949–) 218
Rašlöff, Michaela 483
Rassloff, Ute (1958–) 251
Rathgeb, Eberhard (1959–) 461, 673
Rauch, Hans-Georg (1939–1993) 256
Raum, Ján 267
Rebmann, Michael (1940–) 684
Reckmann, Hiltraud (1930–) 259
Reder, Ewart (1957–) 377, 671
Reider, Katja (1960–) 550
Reif, Karol 267
Reich, Helena (1965–) 428, 440, 441, 466, 471, 642
Reich-Ranicki, Marcel (1920–2013) 63, 138
Reichel, Simin 419, 430, 452
Reichel, Walter 419, 430, 452
Reichmann, Vilém (1908–1991) 267, 339
Reichwein, Marc (1975–) 68, 144
Rein, Dorothea (1945–) 224, 296, 327, 383, 423
Reiner, Grete (1892–1944) 37, 46, 68, 109, 118, 143, 219, 238, 242, 251, 260, 264, 274, 284, 295, 296, 304, 311, 326, 337, 347, 359, 369, 379, 383, 399, 400, 422, 444, 455, 477, 489, 500, 511, 523, 550
Reiner-Straschnow, Grete *viz* Reiner, Grete
Reiner, Christian 230
Reiner, Martin (1964–) 55, 129, 408, 546
Reiner-Pluháček, Martin *viz* Reiner, Martin
Reinerová, Lenka (1916–2008) 54, 75, 128, 151, 213, 286, 293, 301, 310, 311, 318, 322, 331, 333, 342, 353, 374, 375, 394, 405, 406, 416, 417, 428, 429, 430, 441, 472, 478, 552, 558, 642, 730
Reischl, Helfried (1934–) 403, 422, 434, 456, 465, 491, 502, 524
Reismann, J. 684
- Reiss, Frank (1935–) 415
Reiter, Bea 535, 550
Reitterer, Hubert (1944–) 542
Reittererová, Vlasta (1947–) 407, 542
Remesová, Ivana 515
Renč, Václav (1911–1973) 271
Rennert, Jürgen (1943–) 267, 279, 313, 400
Respondek, Nadine (1976–) 406
Respondek-Tschersich, Nadine *viz* Respondek, Nadine
Rettig, Magdalena Dobromila *viz* Rettigová, Magdalena Dobromila
Rettigová, Magdalena Dobromila (1785–1845) 407, 417, 472, 643
Rettová, Alena (1975–) 402
Reuchlein, Georg (1953–) 270, 667
Reuter, Elisabeth (1946–2017) 280
Reynek, Bohuslav (1892–1971) 43, 115, 267, 347, 363, 372, 401, 403
Reynolds, Michael (1968–) 441, 672
Rezek, Petr (1948–) 419
Ricard, François (1947–2022) 478, 479, 492, 493, 505, 514, 565
Ricœur, Paul (1913–2005) 449
Riedlbauch, Jan (1948–) 542, 643
Riepl, Bernhard (1969–) 474, 537
Riese, Hans-Peter (1941–) 8, 9, 14, 15, 20, 21, 30, 64, 65, 67, 72, 89–91, 100, 101, 140, 142, 148, 522
Richter, Anne (1973–) 548
Richter, Ludwig (1934–) 230, 280, 290, 311, 666
Richter, Milan (1948–) 333
Richter, Peter 219, 685
Richterová, Sylvie (1945–) 243, 300, 311, 354, 385, 511, 522, 682
Rilke, Rainer Maria (1875–1926) 170, 188
Ripota, Roswitha 257, 260, 528
Ritschl, Nina (1987–) 32, 103, 539, 546
Rix-Meisl, Marie 344, 376
Robejšková, Blanka (1952–) 237
Robinson, Bradford (1947–) 483
Röde, Karl 476
Rogall, Joachim (1959–) 165, 182, 678, 681, 682
Roháček, František (1860–1904) 546
Rohder, Felicitas 211
Röhl, Barbara 388, 410
Rohr, Max 206, 207
Rokyta, Hugo (1912–1999) 289, 300, 320, 354, 355, 393, 427
- Rosa, Václav Jan (asi 1630–1689) 403
Roscher, Martin (1959–) 499, 511
Rosí, Věra (1976–) 354
Ross, Luke (1972–) 492
Roth, Philip (1933–2018) 151, 241
Roth, Susanna (1950–1997) 24, 94, 103, 117, 132, 147, 155, 167, 176, 184, 195, 208, 209, 210, 213, 223, 226, 227, 237, 239, 242, 244, 245, 251, 252, 253, 255, 256, 260, 264, 265, 267, 268, 270, 272, 274–279, 284–287, 291, 293, 296–298, 302, 305, 307–310, 312, 313, 316–320, 326, 327–329, 333, 337, 340, 349–351, 354, 361, 370–372, 379, 381–383, 392, 396, 400, 403, 404, 411, 414, 423, 425, 437, 446, 457, 458, 469, 478, 479, 484, 492, 505, 512, 514, 526, 540, 546–458, 469, 478, 479, 484, 492, 493, 505, 512, 514, 526, 540, 546, 552, 555, 565, 730
Rothenberger, Manfred (1960–) 463
Rothenhagen, Richard (1939–) 507
Rothmeier, Christa (1948–) 31, 32, 39, 55, 56, 58, 63, 102, 103, 111, 129, 130, 132, 138, 167, 177, 184, 197, 261, 270, 282, 291–293, 300–302, 310, 311, 313, 322, 333, 336, 345, 348, 354, 359, 360, 363, 366–368, 376, 378, 383, 386–388, 389, 396, 397, 399, 400, 401, 408, 412, 416, 418, 420, 431, 434, 444, 446, 457, 468, 471, 487, 497, 501, 504, 532, 543, 546, 668–670, 685, 730, 731
Rotrekl, Zdeněk (1920–2013) 52, 126, 261, 267, 271, 273, 311, 337, 343, 354, 401, 424
Rott, Ina *viz* Rottová, Inna
Rottová, Inna (1935–2018) 331, 385, 643
Rötzer, Florian (1953–) 262, 303, 335, 398, 453
Roubalová, Maria 338
Roubíčková, Eva (1921–2013) 417, 643
Roučka, Pavel (1942–) 323
Rožec, Karel 317
Rožková, Ilona 545
Rubeš, Franz 316, 332, 365, 387
Rubin, Eva Johanna (1926–) 204
Rudčenkova, Kateřina (1976–) 363, 368, 430, 543, 643
Rudiš, Jaroslav (1972–) 31, 32, 34–37, 41, 45, 49, 50, 54, 58, 60, 61, 64, 73–75, 77, 78, 102, 103, 105–107, 109, 113, 117, 123, 124, 129, 132, 135, 136, 139, 149, 151, 154, 155, 176, 180, 195, 199, 368, 378, 385, 394, 429, 411, 468, 472, 483, 490, 495, 500, 507, 512, 517, 520, 542, 552, 558, 559, 567, 643, 730

- Rudolf, Franz 516
Rühle, Alex (1969–) 18, 87
Rühm, Gerhard (1930–) 279
Rühmkorf, Christian 567
Ruland, Richard (1932–) 50, 124
Rulf, Jiří (1947–2007) 401
Ruller, Ivan (1926–2018) 425
Rusbridge, Daphne 236, 293, 357, 398
Ruschke, Felix 438, 459
Ruszelák, Josef (1938–) 402
Rût, Pavel (1967–) 123, 468
Růžička, Oldřich 429, 441, 442, 462, 483, 543, 644
Rybák, Josef (1904–1992) 224
Ryšavá, Helena (1952–) 322
Ryšavý, Martin (1967–) 35, 106, 473, 495, 644
Rýz, Jan 468
Rzepka, Walter (1932–) 517, 674
- Řandová, Ivana (1965–) 465
Řeháček, Marek (1975–) 461
Řehák, Jakub (1978–) 501
Řezníček, Zdeněk (1941–2018) 424
Řezníčková, Marcela 402
Řezníčková, Miluše 554
Říha, Bohumil (1907–1987) 213, 644
Řízek, Tomáš (1963–) 331, 357, 364, 374, 375, 385, 417, 450, 644
- S.d.Ch. (1970–) 543
Saavedra, Anna (1984–) 533, 543
Sabin, Stefana (1955–) 365
Sabina, Karel (1813–1877) 214, 246, 259, 291, 347, 364, 403, 462, 483, 543, 644
Sacré, Marie-José (1946–) 215, 301
Sáček, František 380
Sager, Peter 256
Sacher, Peter (1944–) 54, 68, 128, 143, 177, 197, 211, 231, 232, 233, 245, 252, 260, 265, 272, 279, 280, 290, 305, 310, 311, 312, 333, 370, 379, 396, 404, 552, 666, 668, 731
Said (1947–) 321, 383
Saitz, Christa 428
SakoHoess, Renata (1961–) 345
Salajková, Ilona (1968–) 450, 644
Salamon, Avri (1920–) 333
Salaquardová, Jiřina (1955–) 267
Saldanha, Gabriela 26, 96, 680
Salfellner, Harald (1962–) 269, 354, 355, 385, 395, 669, 670, 671
- Salzer, Egon Michael (1908–1991) 279
Sandel, Johannes 546
Sander, Gregor (1968–) 535
Sander, Klaus 294, 335
Sandfuchs, Uwe (1942–) 491
Sanitrová, Jana 434
Sanža, Silvie (1974–) 529, 644
Sasek, Miroslav *viz* Šašek, Miroslav
Saudek, Emil (1876–1941) 239, 245, 252, 304, 447, 475, 514
Saudek, Erik 279
Saudek, Karel (1935–2015) 364
Sauer-Žur, Hubert (1923–2013) 216, 235
Sebova, Monika *viz* Šebová, Monica
Sedlaczek, Markus (1968–) 358, 359, 379
Sedlák, Jan (1943–2016) 425
Sedlak, Michaela 519
Sedlák, Stanislav (1941–) 538
Sedmidubská, Teresa 212, 213, 270, 290
Sedmidubská, Ursula 203, 211, 217, 247, 259, 276, 291, 294, 304, 433
Sedmidubský, Miloš 685
Seebauer, Felix (1921–) 284, 295, 348, 400
Seeger, Johannes 318
Seemann, Klaus-Dieter (1932–2000) 678
Seidl, Ivan 488
Seidlein, Cornelia von (1953–) 423
Seidlhofer, Waltraud (1939–) 293, 295, 333, 389, 401, 435, 456
Seidlová, Adéla R. 440 461
Seifert, Jaroslav (1901–1986) 52, 75, 125, 126, 224, 232, 239, 240, 244, 253, 258, 267, 271, 279, 281, 282, 293, 314, 333, 343, 344, 347, 372, 381, 401, 552, 645
Seifert, Lucy *viz* Seifertová, Lucie
Seifert, Martina (1970–) 44, 117, 685
Seifertová, Lucie (1969–) 331, 364, 375, 395, 407, 417, 425, 529, 645
Seitz, Rudolf 271
Sekal, Zbyněk (1923–1998) 419
Sekora, Ondřej (1899–1967) 176, 195, 213, 246, 258, 290, 311, 375, 385, 395, 417, 429, 450, 473, 495, 518, 543, 645, 730
Sekyra, Marek (1974–) 461, 557
Sell, Gundula (1963–) 34, 105
Semotamová, Tereza (1983–) 48, 122, 520, 542, 547, 558, 559, 563, 645
Sengl, Deborah (1974–) 462, 484
- Sepp, Hans Rainer (1954–) 330, 449
Serfin, Jill 458
Serke, Jürgen (1938–) 7, 12, 333
Setzwein, Bernhard (1960–) 262, 293, 667, 668, 677
Severinová, Svatava (1943–) 272
Shenef, Yehuda 510, 547
Shock, Viki (1975–) 368, 378
Schadel, Erwin (1946–) 208, 360, 424, 525
Schahadat, Schamma (1961–) 36, 108
Schachinger, Marlen (1970–) 506, 530, 674
Schaller, Klaus (1925–2015) 241, 254, 266, 339, 349, 380, 413, 539
Schamschula, Walter (1929–) 73, 150, 219, 356, 383, 405, 566, 685
Schäuffelen, Konrad Balder (1929–2012) 235, 267, 400
Schecke zu Gölitz, Wynfried *viz* Cikán, Ondřej
Scheel, Harald 342
Scheer, Evelyn (1966–) 407, 671
Scheib, Hans (1949–) 390
Scheiner, Artuš (1863–1938) 482, 548
Schellenbacher, Wolfgang 417
Scheller, Anne 529
Scheufler, Pavel (1950–) 217, 257
Schick, Bedřich 314
Schickert, Hartmut 386, 395
Schieke, Jörg (1965–) 333
Schikaneder, Emanuel (1751–1812) 407
Schikorra, Christa (1959–) 526
Schilhansl, Michael (1967–) 250
Schiller, Friedrich (1759–1805) 83, 160
Schindele, Heinz (1939–) 301, 310
Schindler, Edith (1940–) 212, 230, 258, 280
Schinko, Werner (1929–2016) 235
Schlegel, Hennig 685
Schlögl, Karl 256
Schmetterling, Astrid (1962–) 356
Schmid, Gregor Maria (1943–) 244
Schmid, Herta (1942–) 682, 685
Schmidt, Clara Adalberta 532
Schmidt, Dagmar 376
Schmidt, Eberhard 398
Schmidt, Eduard (1935–2021) 425
Schmidt, Eleonore 215, 216, 226, 236, 244, 303
Schmidt, Nora 686
Schmidt, Uwe 345
Schmidt-Dengler, Wendelin (1942–2008) 73, 149
Schmiedeskamp, Katja (1967–) 248, 282
- Schmitt, Christa (1941–) 293, 295, 401
Schmitz, Walter (1953–) 465, 686
Schmitz, Werner 415
Schnabl, Arthur (1955–) 507, 674
Schneider, Bastian (1981–) 76, 153
Schneider, Dagmar Marie *viz* Schneiderová, Dagmar Marie
Schneider, Tereza 493
Schneider, Ulrich (1954–) 336
Schneider, Wolff-Dieter 493
Schneider, Wolfgang 64, 139
Schneiderová, Dagmar Marie (1957–) 364, 385, 645
Schnelle, Barbora (1974–) 343, 354, 533, 543, 570, 675
Scholtis, August (1901–1969) 205, 221, 229, 238, 343, 352, 369
Scholz, Erwin (1927–) 461
Scholze-Šořčina, Dorothea *viz* Šořčina, Dorothea
Schöberl, Elisabeth (1971–) 359, 360
Schönberger, Otto (1926–) 266, 360
Schönfeldt, Sybil (1927–) 212
Schönherr, André 281
Schönhof, Hans 279
Schote, Rico (1968–) 336, 521
Schreiber, Eduard (1939–) 39, 52, 53, 66, 111, 126, 127, 141, 177, 197, 339, 371, 380, 381, 389, 402, 403, 413–415, 424, 426, 429, 434, 446, 447, 450, 471, 492, 493, 514, 522, 551, 553, 564, 565, 670, 671, 730, 731
Schreiber, Norbert (1949–) 418, 671
Schreier, Erhard (1934–) 234
Schröpfer, Johannes (1909–1995) 20, 89, 239, 252, 311, 383
Schroth, Jens (1973–2016) 456
Schubert, Ortwin 217
Schuh, Berthold (1920–2012) 52, 126, 342, 669
Schulmeyer, Heribert (1954–) 211
Schult, Sabina 536
Schulz, Gerhard (1928–) 67, 142
Schulz, Karel (1899–1943) 206
Schumann, Barbara (1951–) 307
Schumann, Henry 311
Schumann, Sibylle 555
Schümer, Dirk 64, 65, 67, 68, 72, 139, 140, 142, 144, 148
Schür, Roland 419
Schuster, Martin 228

- Schuster, Rudolf (1934–) 333
- Schütt, Hans-Peter (1951–) 496
- Schütz, Jürgen (1968–) 473, 673
- Schwab, Dorothee (1985–) 451, 473, 484, 568
- Schwarz, Annelies (1938–) 229, 494
- Schwarz, Johann Friedrich (1919–1988) 477
- Schwarz, Josef (1974–) 166, 184, 686
- Schwarz, Richard 70, 146
- Schwarz, Vincy (1902–1942) 249, 334, 464, 521, 547
- Schwarz, Wolfgang (1968–) 45, 559, 675
- Schwarz, Wolfgang Friedrich (1948–) 117, 679, 686, 687
- Schwärzler, Manuela 168, 185, 686
- Schwarzová, Zuzana 530
- Sidon, Karol (1942–) 54, 128, 213, 282, 304, 559, 645
- Siebelt, Ralf 464
- Siebenschin, Hugo (1889–1971) 279
- Siegel, Holger 239, 252
- Sielaff, Volker (1966–) 82, 159
- Siepmann, Klaus 557
- Siewert, Frank (1963–) 344, 366, 471
- Sikora, Roman (1970–) 343, 354, 543, 570, 645
- Sileny, Maria 36, 40, 41, 107, 112, 114, 557, 559, 686, 730
- Simmen, Rolf 445
- Simon, Annette (1952–) 223, 532
- Simon, Erik (1950–) 216
- Simon, Petr 313
- Siostrzonek, Jiří (1954–) 229
- Sirota-Frohauer, Renata 485
- Sirovátka, Oldřich (1925–1992) 232, 290, 646, 668
- Sis, Peter *viz* Sís, Petr
- Sís, Petr (1949–) 195, 258, 270, 281, 290, 301, 322, 331, 343, 355, 364, 386, 395, 418, 483, 495, 518, 559, 646, 730
- Siska, Veronika (1976–) 36, 107, 532, 542, 555, 557, 675, 730
- Sivko, Václav (1923–1974) 471
- Skácel, Jan (1922–1989) 43, 51, 59, 79, 115, 125, 134, 156, 157, 176, 195, 213, 214, 233, 235, 240, 247, 258, 259, 267, 270, 271, 279, 281, 291, 293, 301, 311, 314, 333, 347, 354, 372, 375, 385, 386, 401, 418, 425, 441, 507, 514, 543, 546, 558, 646
- Skačáni, Miroslav (1950–) 507, 647
- Skala, Martina (1958–) 364, 407, 423, 647
- Skála, Miroslav (1924–1989) 386, 647
- Skálová, Augusta (1898–1996) 299
- Skálová, Marie (1924–1996) 331, 647
- Skleničková, Jaroslava (1926–) 429, 647
- Skriebeleit, Jörg (1968–) 526
- Skripnik, Ondřej (1975–) 496
- Skupy, Hans-Horst (1942–) 547
- Slabý, Zdeněk Karel (1930–2020) 214, 647
- Sládek, Josef Václav (1845–1912) 267, 343, 354, 385, 403, 563
- Sládková, Věra (1927–2006) 206
- Slaměník, Franz 358
- Slanina, Leoš Bacon (1946–) 354
- Slavíček, Jiří Vincenc (1955–) 312, 344
- Slavík, Ivan (1920–2002) 42, 114, 214, 233, 267, 271, 336, 364, 401, 647, 666
- Slezák, Vratislav Jiljí (1932–2020) 391, 444, 454, 455, 466, 476, 489, 511, 522, 549
- Slíva, Jan 529
- Slíva, Jiří (1947–) 270, 375, 495, 496, 529, 561, 647, 648
- Slíva, Vít (1951–) 267, 558, 567, 648
- Smandek, Beate (1964–) 31, 36, 77, 102, 108, 154, 293, 322, 343, 344, 356, 367, 368, 376, 386, 387, 408, 545, 730
- Smazalová, Šárka (1945–1968) 401
- Smékalová, Ilona 317, 669
- Smetana, Augustin (1814–1851) 359
- Smetana, Bedřich (1824–1884) 214, 246, 259, 291, 338, 347, 364, 462, 473, 483, 543, 648
- Smetana, Friedrich *viz* Smetana, Bedřich
- Smetana, Prokop 511
- Smetana, Zdeněk (1925–2016) 338, 648
- Smetanová, Jindřiška (1923–2012) 42, 114, 206, 250, 311, 648
- Smrčková, Drahoslava 237
- Sodomka, Martin (1968–) 529, 648
- Sojka, Jan (1973–) 456
- Sokol, Jan (1936–2021) 71, 147, 418, 496, 648
- Sokol, Václav (1938–) 553
- Solar, Gustav 225, 503, 553
- Sommerová, Olga (1949–) 464
- Sonnenschein, Mira 66, 142, 323, 409, 445, 460, 479, 507, 517
- Sopko, Eugen (1949–2015) 215
- Sőregi, Rebecca (1993–) 506, 674
- Sörensen, Hanna 505, 515
- Sörmann, Ulla 279
- Soswinski, Herta (1917–2003) 557
- Soswinski, Sylvia 557
- Souček, David (1958–) 265
- Souček, J. B. 376
- Souček, Ludvík (1926–1978) 214, 386, 648
- Součková, Alena 64, 687
- Součková, Milada (1899–1983) 66, 139, 141, 332, 450, 649
- Soukupová, Petra (1982–) 40, 112, 468, 520, 521, 543, 649
- Sova, Antonín (1864–1928) 279, 311, 314, 343, 354, 385, 563
- Sova, Oldřich (1923–2010) 322, 649
- Sovák, Jan 306
- Sovák, Pravoslav (1926–) 225
- Spálená, Ludmila (1947–) 387, 649, 663
- Speer, Cordula 473
- Spencer, Nick (1967–) 492
- Spieker, Ines (1992–) 167, 184, 561
- Spielmann, Marek 293, 401
- Spielmann, Peter (1932–2020) 217
- Spingler, Andrea (1949–) 411
- Spitzbardt, Wolfgang (1957–) 218, 219, 223, 224, 237, 242, 260, 325, 516, 541
- Spitzer, Josefina 239, 252, 280, 290, 302, 311, 314, 333, 383, 498, 499
- Spitzer, Otto 450
- Správcová, Božena (1969–) 337, 542, 549
- Spreckelsen, Tilman (1967–) 67, 69, 142, 144, 145
- Springmann, Veronika 417
- Spurný, František (1946–2018) 262
- Srbová, Jitka N. (1976–) 563, 570, 649
- Srubar, Ilja (1946–) 246, 257
- Srubar, V. 257
- Stadler, Katharina (1981–) 555
- Stach, Jiří (1930–) 305
- Stalla, Bernhard Josef (1966–) 525
- Stančáková, Alžběta (1992–) 514, 520
- Stančík, Petr (1968–) 40, 112, 559, 649
- Standfuß, Katja 404
- Staňková, Dita 485
- Stankovič, Andrej (1940–2001) 321, 401
- Stanovská, Sylvie (1969–) 450, 672
- Stanovský, Vladislav (1922–2005) 270, 311, 364, 375, 386, 407, 450, 567, 649
- Starbatty, Jürgen (1954–) 211
- Starý, Milan (1970–) 529
- Staub, Seraina 523
- Stavarič, Michael (1972–) 32, 36, 39, 103, 107, 111, 166, 176, 178, 180, 183, 195, 198, 199, 343, 364, 367, 368, 374, 379, 395, 407, 416, 418, 423, 429, 430, 435, 441, 444, 448–451, 462, 463, 466, 473, 483, 484, 487, 506, 508, 514, 518, 529, 530, 544, 556, 559, 568, 649, 672, 730
- Stehlík, Ladislav (1908–1987) 458, 566
- Stehlíková, Olga (1977–) 538, 542, 557, 559, 650
- Steigerwald, Karel (1945–) 233, 259, 650
- Stein, Jiří (1920–1944) 278
- Steiner, František (1925–2013) 530, 650
- Steiner, Katharina 311, 668
- Stejskal, Martin (1944–) 312, 650
- Stejskal, Vladimír 498
- Stelzer, Otto (1883–1965) 413
- Stengel, Susanne 211, 216, 291
- Stengel-Raven, Susanne *viz* Stengel, Susanne
- Steyer, Claus-Dieter (1956–) 41, 114
- Stibitzová, Petra Josefína (1988–) 521
- Stibor, Vladimír (1959–) 538
- Stieffermann, Martin (1966–) 491
- Stifter, Adalbert (1805–1868) 58, 132, 170, 188, 259
- Stingl, Miloslav (1930–2020) 214, 215, 233, 234, 270, 291, 301, 650
- Stirn, Rudolf 360
- Stodola, Milan 484, 673
- Stoklosinski, Eduard 36, 108
- Stotter, Lucie 449
- Straka, Ivan (1954–) 488
- Straka, Josef (1972–) 559, 651
- Stránská, Jana 388
- Stránský, Jiří (1931–2019) 273, 345
- Stránský, Oldřich (1921–2014) 451, 651
- Stránský, Mojmír 388
- Strebel, Volker (1962–) 45, 117, 167, 168, 185, 186, 687, 731
- Streit, Katja 400
- Streitler, Nicole Katja (1972–) 73, 149
- Strittmatter, Michael 492
- Strnad, Jindra 276, 339, 403, 436, 446
- Stroff, Karel (1881–1929) 274
- Strož, Daniel (1943–) 372
- Struhar, Stanislav (1964–) 180, 199, 332, 355, 364, 395, 466, 484, 496, 508, 518, 530, 544, 560, 568, 651
- Struhar, Stanislav jun. 560
- Struzyk, Brigitte (1946–) 267, 403
- Středa, Ludvík (1928–2006) 461
- Stuchlíková, Jaroslava 533
- Stütze, Annett (1973–) 463
- Styrsky, Jindřich *viz* Štyrský, Jindřich

- Suckow, Dirk (1973–) 539, 674
Suda, Kristián (1946–) 332, 389, 450
Suchánek, Michal (1984–) 516, 651
Suchánková, Anežka 419
Suchý, Jiří (1931–) 231, 401, 507, 552
Suchý, Josef (1923–2003) 206, 267, 271, 333, 365, 375, 425, 652
Sumín, Jiří (1863–1936) 214, 233
Susa, Zdeněk (1942–) 402
Svátek, Josef (1835–1897) 355
Svend, Otto S. (1916–1996) 212, 213, 270, 290
Světlá, Karolína (1830–1899) 232
Svoboda, František X. (1860–1943) 343
Svoboda, Miroslav 311, 408
Svoboda, Ondřej (1971–) 533, 675
Svoboda, Václav 425
Svoboda, Zdeněk (1927–2021) 206, 666
Svobodová, Růžena (1868–1920) 302
Swift, Jonathan (1667–1745) 312
Sýkora, Ladislav (1964–) 371
Sýs, Karel (1946–) 216, 261
Szczygieł, Mariusz (1966–) 75, 151, 152
Szpuk, Roman (1960–) 490, 538
- Šabach, Petr (1951–2017) 517
Šabata, Jaroslav 326
Šabatová, Anna (1922–) 299
Šafařík, Pavel Josef (1795–1861) 347
Šalda, František Xaver (1867–1937) 232, 240, 267, 347, 403
Šálek, Robert (1877–1963) 464
Šaloun, Emil (1947–) 270, 652
Šanda, Michal (1965–) 474, 487, 520, 534
Šašek, Miroslav (1916–1980) 473, 484, 496, 508, 518, 645, 652
Šebelka, Jan (1951–) 461, 557, 672, 675
Šeblová, Nina 449
Šebová, Monica (1950–) 432
Šeda, Vojtěch (1985–) 510
Šeflová, Ludmila (1928–2017) 687
Šemelík, Martin 687
Šerberová, Alžběta (1946–) 261
Šerých, Jaroslav (1928–2014) 364
Šesták, Jaromír (1926–2003) 262
Šetinová, Lidie 324
Ševčík, Jiří (1940–2022) 418, 419, 672
Ševčíková, Jana (1941–) 419
Šídová, Lenka *viz* Gladys
- Šiktanc, Karel (1928–) 240, 261, 267, 271–273, 337, 368, 401
Šilar, Antonín (1986–) 43, 116, 469, 475, 566
Šíma, Josef (1891–1971) 381
Šimečka, Martin M. (1957–) 445
Šimečka, Milan (1930–1990) 259, 652
Šimečková, Alena (1932–2005) 687
Šimek, Martin (1975–) 519
Šimek, Miloslav (1940–2004) 224
Šimko, Dušan (1945–) 485, 673
Šimková, Dominika 432
Šimon, Petr 36, 107, 206, 207, 214, 313, 523, 537, 730
Šimová, Ludmila (1950–) 474, 673
Šimsa, Jaroslav (1900–1945) 376, 652
Šimsová, Milena (1932–) 376
Šimůnková, Tereza (1979–) 431
Šimůnková, Zora (1965–) 412, 490, 538
Šindelářová, Olga (1957–) 430, 652
Šindelářová, Renata (1973–) 530, 538
Šindelka, Marek (1984–) 430, 468, 542, 544, 652
Šišperová, Iva 496, 652
Škoda, Eduard (1933–) 259, 652
Škodová, Helena (1955–) 259, 652
Škopek, Josef 432
Škrábek, Josef (1928–) 407, 430, 652
Škrob, Jan (1988–) 76, 77, 153, 534, 549, 563, 568, 652
Škultéty, Michaela (1972–) 180, 199, 549, 569
Škutina, Vladimír (1931–1995) 215, 234, 251, 301, 653
Škvorecký, Josef (1924–2012) 46, 72, 119, 148, 213, 240, 242, 243, 250, 261, 270, 273, 281, 312, 314, 322, 332, 337, 343, 356, 395, 445, 449, 653
Šlajch, Václav (1980–) 511
Šlapetová, Monika 408, 711
Šlejhar, Josef Karel (1864–1914) 214, 233
Šlesingerová, Helena (1963–) 262
Šlitr, Jiří (1924–1969) 522
Šmaus, Martin (1965–) 463, 473, 653
Šmejkal, František (1937–1988) 419
Šmejkal, Pavel (1966–) 518, 653
Šmíd, Jan (1921–2002) 451, 653
Šmíd, Zdeněk (1937–2011) 33, 104, 259, 262, 653
Šmoranc, Jiří (1924–2003) 552
Šnýdlová, Anna 464
Šofar, Jakub (1958–) 688
Šojdr, Martin (1979–) 532, 653
Šolc, Karel (1893–1985) 236, 293, 357, 398, 465
- Šolc, Václav (1838–1871) 403
Šořčína, Dorothea (1953–) 458
Šolta, Vladimír (1924–1977) 419
Šonka, Jaroslav (1918–1990) 272
Šotola, Jiří (1924–1989) 215, 271, 272, 401, 653
Šourek, Otakar (1883–1956) 236, 249, 293, 357
Špaček, Daniel (1978–) 406, 539, 633
Špačková, Marie (1946–) 509
Špačková, Markéta 560, 634, 654
Špatná, Martina 449
Špidlík, Tomáš (1919–2010) 281, 312, 365, 654
Špinková, Vlasta (1950–) 455, 456, 509
Špirit, Michael (1965–) 21, 44, 53, 80, 90, 117, 126, 157, 369, 390, 400, 431, 434, 467, 501, 537, 551, 671, 679, 688
Šrámek, Fráňa (1877–1952) 232, 240, 267, 279, 403
Šrámková, Barbora *viz* Chrudinová, Barbora
Šrámková, Jana (1982–) 468
Šrut, Pavel (1940–2018) 267, 273, 337, 401, 544, 654
Šťastná, Irena (1978–) 474, 490, 538
Šťastná, Marie (1981–) 76, 77, 153, 430, 452, 542, 544, 549, 654
Šťavíková, Danuše 475
Štědroň, Miloš (1942–) 425, 551
Štědronský, Josef (1925–2004) 262
Štefánková, Taťána 385
Šteflová, Gabriela 380
Štech, Václav (1859–1947) 231
Štěpaník, Jaroslav (1941–) 216
Štěpánková, Radmila (1955–) 687
Štěpek, Jiří (1953–) 216
Štichová, Helena (1987–) 449
Štíplová, Ljuba (1930–2009) 271, 281, 291, 332, 343, 356, 396, 654
Štolbová, Renata (1958–) 237
Štolfa, Miroslav (1930–2018) 255
Štorch, Gotthard (1879–1967) 279
Štourač, Jiří (1960–) 339, 654
Štoviček, Vratislav (1936–2004) 215, 247, 259, 281, 312, 654
Štroblová, Jana (1936–) 234, 267, 271, 273, 279, 372, 654
Štruncová, Olga (1926–) 333, 654
Štyrský, Jindřich (1899–1942) 267, 281, 401, 567, 654
Šulková, Elfriede 565
Šuranská, Hana (1982–) 468
Šuranská, Pavla (1982–) 542
Šváb, František 251
- Švachouček, Stanislav (1952–) 216
Švandrlík, Miloslav (1932–2009) 231, 234, 271, 655
Švejdík, Jaromír (1963–) 605, 655
Švimberský, Jan 526
Švorčíková, Eva (1911–2002) 265
- Tabery, Erik (1977–) 38, 110, 559
Tabor, Jan (1944–) 311
Tafel, Jaroslav (1929–1973) 312, 655
Tahedl, Rosa (1917–2006) 418
Takáčová, Magdalena 532, 546, 655
Tampierová, Erika 565
Taner, Milan 538, 675
Tannert, Elmar (1964–) 559
Tanská, Nataša (1929–2014) 345
Tatarka, Dominik (1913–1989) 128
Tauber, Eva 345, 346
Taubitz, Monika (1937–) 539
Taubová, Lucie 276, 502
Taufert, Jiří (1911–1986) 267
Tegetthoff, Folke (1954–) 434, 467
Teige, Karel (1900–1951) 21, 48, 90, 121, 240, 352, 381, 419, 655
Teich, Karsten 434, 467
Teichert, Silka (1966–) 326
Teichgräber, Stefan (1961–) 354
Teichmann, Eduard (1866–1944) 395
Teltscherová, Liselotte *viz* Teltscherová, Lola
Teltscherová, Lola (1921–2009) 259, 283, 315, 395
Tesař, Vladimír (1924–2008) 211
Tesařová, Jelena (1962–) 349, 391
Tessmer, Silke (1969–) 342
Těsnohlídek, Jan ml. (1987–) 514, 558, 560, 655
Těsnohlídek, Rudolf (1882–1928) 419, 546, 655
Teufel, Annette (1966–) 686
Thám, Václav (1765–asi 1816) 403
Thanhäuser, Christian (1956–) 282, 292, 301, 348, 426, 542, 547
Theer, Otakar (1880–1917) 267, 377, 403
Thein, Annette 551
Ther, Mark (1977–) 559
Thiele, Eckhard (1944–2018) 45, 72, 118, 148, 167, 184, 203, 207, 214, 218, 219, 223, 224, 230, 233, 236, 242, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 266, 292, 311, 313, 324, 340, 344, 346, 353, 355, 365, 370, 379, 383, 385, 396, 405, 408, 552, 562
Thierberger, Friedrich 382
Thiergen, Peter (1939–) 26, 97, 683
Thonhauser, Brigitte (1943–) 557

- Thuringer, Georg 552
Tieze, Agnes (1970–) 485
Ticha, Hans (1940–) 204, 211, 218, 249, 334, 510
Ticho *viz* Básník Ticho
Tichý, Jan (1941–) 419, 655
Tichý, Jaroslav (1923–2004) 247, 271, 291, 655
Till, Hans 548
Tippner, Anja (1963–) 285, 293, 302, 306, 333, 338, 343, 360, 391, 401, 669
Tkaczyk, Wilhelm (1907–1982) 239, 279
Tláskalová, Felicitas 315
Tlustá, Kateřina 271
Tlustý, Petr 271
Toguo, Barthélémy (1967–) 548
Toiflová, Eva 374
Tokstein, Josef 366, 377
Toman, Jindřich (1944–) 213, 239
Toman, Josef (1899–1977) 234, 655
Toman, Karel (1877–1946) 239, 240, 267, 279, 343, 372, 403
Toman, Marek (1967–) 10, 16, 40, 47, 52, 112, 120, 125, 560, 568, 570, 655
Toman, Rudolf (1918–2006) 219
Tomandl, Baldur 565
Tomanová, Helena *viz* Tomanová-Weisová, Helena
Tomanová, Miroslava (1906–1991) 234, 656
Tomanová-Weisová, Helena (1912–2007) 212, 246, 258, 300, 302, 312, 496, 656
Tomáš, Josef (1933–) 568, 656
Tomášek, Jiří (1951–) 401
Tomek, Jiří (1944–) 271, 322, 656
Tomeš, Jan Marius (1913–2010) 267
Tomeš, Josef (1954–) 26, 97, 677
Toms, Mirek (1931–) 344, 656
Tomšů, Rudolf (1941–) 333
Tophoven, Erika (1931–) 211
Tophoven-Schöningh, Erika *viz* Tophoven, Erika
Topinka, Miloslav (1945–) 267
Topol, Filip (1965–2013) 56, 130, 337, 520
Topol, Jáchym (1962–) 8, 10, 13, 16, 27–29, 31–36, 39, 41, 44, 49, 54, 58, 77–79, 97, 98, 99, 102, 105–107, 111, 113, 114, 117, 123, 128, 132, 154, 156, 157, 272, 293, 302, 312, 322, 333, 343, 368, 376, 386, 401, 408, 419, 451, 463, 471, 501, 552, 555, 560, 656, 730
Topol, Josef (1935–2015) 71, 147, 337, 343, 401
Törnwall, Jussi 246
Tosková, Ruth (1925–2013) 299
Tošovská, Adéla 569
Toy_Box *viz* Holmerová, Lída
Trägler, Adolf (1967–) 326, 669
Trapp, Wilhelm 38, 110
Trávníček, Jiří (1960–) 293
Trcka, Nina (1973–) 489, 535
Trčka, Josef Anton (1893–1940) 73, 150, 679
Trčka, Nina *viz* Trcka, Nina
Trdla, Martin (1985–) 557
Trefulka, Jan (1929–2012) 242, 243, 248, 261, 273, 311, 333, 337, 354, 425, 518, 656
Treiber, Heike 324
Trend, Irina 254
Tretner, Andreas (1959–) 67, 143, 395, 419, 544
Trinkewitz, Karel (1931–2014) 282, 315, 345, 386, 656
Tripes, Oldřich (1933–) 458, 566
Trnka, Jiří (1912–1969) 264, 276, 288, 308, 313, 327, 348
Trojak, Bogdan (1975–) 337
Trolle, Lothar 341
Troup, Miloslav (1917–1993) 265
Trtílek, Pavel (1977–) 55, 129, 546
Trützschler von Falkenstein, Eugenie (1950–) 556
Třešňák, Vlastimil (1950–) 42, 54, 114, 128, 312, 314, 656
Tucker, Norman (1910–1978) 445, 491
Tučková, Kateřina (1980–) 10, 16, 31, 33, 40, 47, 48, 55, 78, 102, 104, 112, 120, 122, 129, 155, 508, 456, 559, 560, 656, 730
Tůma, Tomáš (1974–) 442, 463, 473, 544, 657
Tůmová, Magdaléna (1950–) 419, 657
Turner, Gerald (1947–) 551
Turnová, Eva (1966–) 520
Tvrđíková, Michaela 247, 657
Tyl, Heřman Josef (1914–1993) 386, 657
Tylšar, František (1966–) 538
Týplt, Jaromír (1973–) 468, 520, 544, 561, 657
Týplt, Lubomír (1975–) 557
Tyrrell, John (1942–2018) 265, 296, 338
Udolph, Ludger (1953–) 26, 97, 336, 352, 534, 679, 683, 686
Uhde, Milan (1936–) 219, 242, 273, 344, 425, 500, 533, 559, 567
Uher, Daniela 485
Uhlíř, Dušan (1938–) 425
Uhlíř, Miloš 374
Ulbrich, Rolf (1920–) 267, 302
Uličný, Miloslav (1942–) 447
Ulrich, Elke (1940–2017) 336
Ulrich, H. 338
Ulrich, Vladimír 21, 91, 168, 186, 261, 688, 731
Umlauf, Tomáš 365
Unsel, Siegfried (1924–2002) 57, 77, 131, 154, 213, 681
Urban, Ervín (1931–1997) 203, 217
Urban, Jan (1951–) 333
Urban, Miloš (1967–) 31, 34, 35, 45, 49, 50, 54, 58, 102, 105, 106, 117, 123, 124, 129, 132, 356, 368, 376, 386, 430, 451, 468, 474, 544, 545, 552, 657, 677, 730
Urban, Peter (1941–2013) 43, 44, 115, 117, 235, 247, 282, 292, 401
Urzidil, Johannes (1896–1970) 73, 150, 170, 188, 281, 680
Uteseny, Tereza 316, 401
Utěšená, Tereza 272
Utezeny, Tereza 397
Utitz, Bedřich (1920–2017) 205, 509, 657
Uttitz, Friedrich *viz* Utitz, Bedřich
Vacek Kamenický, František Jaroslav (1806–1869) 267, 403
Vacík, Miloš (1922–1999) 267, 273
Václavek, Bedřich (1897–1943) 381
Vaclík, Vladimír (1925–2013) 517
Vaculík, Ludvík (1926–2015) 28, 54, 64, 70, 71, 99, 128, 140, 146, 147, 213, 235, 240, 242, 243, 247, 253, 259, 261, 281, 311, 334, 385, 408, 463, 657
Vagaday, Miluše *viz* Vagadayová, Milka
Vagadayová, Milka (1954–) 32, 103, 293, 339, 354, 367, 368, 383, 392, 424, 441
Vácha, Milan 450
Váchal, Josef (1884–1969) 347, 385, 561, 563, 567
Vachek, Emil (1889–1964) 231
Válek, Barbara 529
Válek, Michal 529
Válek, P. 475
Valoch, Jiří (1946–) 315
Valová, Vladimíra (1978–) 545, 658
Vančura, Vladislav (1891–1942) 83, 116, 161, 231, 240, 314, 344, 347, 381, 496, 530, 658
Vaněček, František *viz* Básník Ticho
Vaněk, Bohuslav *viz* Vaněk-Úvalský, Bohuslav
Vaněk, Karel (1887–1933) 259, 271, 274, 430, 594, 658
Vanek, Marcel (1964–) 396, 408, 474, 658
Vanek, Marián (1941–) 474
Vaněk, Martin (1982–) 524, 538, 658
Vaneck, Tereza (1966–) 330, 419, 430, 442, 451, 463, 466, 474, 485, 497, 509, 519, 530, 531, 545, 561, 568, 569, 658
Vaněk-Úvalský, Bohuslav (1970–) 70, 146, 378
Vaničková, Marie 215, 232
Váňová, Petra 364
Váňová, Pavla (1931–2020) 464
Vanovič, Július (1935–2020) 206
Vápeník, Jan 260
Vargas, Milton 250, 325
Vartová, Vendula (1974–) 548
Vasiljev, Vladimir (1967–) 75
Vašák, Pavel (1941–2011) 405
Vašíček, Tomislav (1941–) 569, 659
Vášová, Věra (1879–1963) 206
Vaughan, David (1966–) 569
Vavák, František Jan (1741–1816) 267, 403
Vávra, Antonín (1920–1992) 260, 659
Vávrová, Alena (1952–) 509, 561, 659
Včelka, Petr (1983–) 511
Večerka, Lenka 506
Veis, Jaroslav (1946–) 216, 234, 659
Vejvoda, Jaroslav (1940–) 243, 273, 385
Vendolsky, Sieglinde 565
Verner, Pavel (1947–2009) 336
Veselá, Gabriela (1947–) 688
Veselá, Kateřina 432
Vhrsti *viz* Jurík, Vojtěch
Vičar, Jan (1967–) 277
Vierck, Henning 254
Viewegh, Michal (1962–) 31, 32, 34, 39, 46, 102, 103, 105, 112, 119, 167, 176, 184, 195, 268, 272, 291, 293, 322, 332, 344, 365, 387, 396, 408, 419, 451, 463, 485, 486, 497, 509, 531, 545, 659, 730
Vikowa, Martina 362, 363, 415, 426, 438, 459, 469, 480
Viktora, Viktor (1942–) 423
Vilgusová, Hedvika (1946–2007) 246
Vilimek, Peter 212, 230, 258, 280, 311
Vilinskij, Valerij Sergejevič (1903–1955) 83, 161
Vinařický, Karel (1803–1869) 403
Vinklář, Zdeněk (1962–) 366
Vintr, Hanna (1968–) 32, 103, 322, 332, 356, 365, 370
Vitouch, Anatol (1984–) 43, 116, 452
Vladislav, Jan (1923–2009) 240, 260, 311, 364, 375, 386, 407, 450, 567, 659
Vlach, Dalibor (1952–) 263
Vlasák, Jan (1965–) 365, 660

- Vlasatý, Vladimír (1940–) 561
 Vodáčková, Daniela (1964–) 534
 Vodsedálek, Ivo (1931–2017) 563
 Vogel, Alois (1922–2005) 52, 126, 271, 311, 333, 354, 667, 682
 Vogl, Gunter (1970–) 436
 Voigt, Silke (1971–) 342
 Voigt, Uwe (1965–) 307, 477
 Vojtěšková, Jana (1958–) 542
 Vojtíšek, Miloslav *viz* S.d.Ch.
 Vojtková, Julie (2000–) 485, 660
 Vojvodík, Josef (1964–) 281
 Vokolek, Václav (1947–) 332, 354, 385, 510, 660
 Vokolek, Vladimír (1913–1988) 267, 401
 Vokounová, Hella 449
 Völkel, Paul (1931–1997) 212
 Völkel, Ulrich (1940–) 433
 Volková, Bronislava (1946–) 184, 561, 660
 Vollmer, Antje (1943–) 535
 Volný, Zdeněk (1946–) 215, 216, 660
 Vondráčková, Helena (1947–) 312, 660
 Vondruška, Vlastimil (1955–) 461, 519, 531, 557, 561, 660
 Vopěnka, Martin (1963–) 40, 112, 561, 660
 Vörös, Atila (1969–) 516, 541
 Vosáhlová, E. 475
 Voskovec, Jiří (1905–1981) 267, 333, 381, 401
 Voskuhl, Zoppe (1955–2019) 415
 Voslářová, Marie (1985–) 36, 63, 107, 138, 682
 Vostradovská, Tereza (1988–) 562, 660
 Votýpka, Vladimír (1932–) 419, 430, 452, 660
 Voullié, Ronald (1952–) 422
 Vovsová, Anna (1956–) 463, 660
 Vrak, Jan (1967–) 376, 660
 Vrbecký, František (1934–) 215, 652, 661
 Vrbenská, Františka 561
 Vrbík, Václav 508, 509
 Vrchlický, Jaroslav (1853–1912) 267, 343, 344, 347, 354, 376, 378, 385, 403, 661
 Všetečka, Jiří (1937–2016) 460, 661
 Vůjtek, Tomáš (1967–) 543
 Vyoralová, Hana 271, 661
 Vyskočil, Ivan (1929–) 20, 90, 206
 Vyskočilová, Karolína 450
- Wachter, Philip (1968–) 310, 321, 322, 394
 Wagenbach-Wolff, Katja (1929–) 43, 115
 Wagenbreth, Henning (1962–) 441
 Wagnermaier, Silvia (1969–) 433
- Wagnerová, Alena (1936–) 19, 36, 45, 70–72, 88, 107, 118, 146–148, 234, 282, 291, 292, 296, 312, 313, 327, 334, 344, 356, 365, 376, 387, 391, 408, 420, 430, 431, 506, 519, 564, 661, 668, 669, 672, 730
 Wagnerová, Magdalena (1960–) 497, 661
 Wachowski, Martin 215
 Waisová, Lenka 480
 Waldau, Alfred (1837–1882) 332, 365, 387, 393, 406, 416, 427, 439, 460, 528, 556, 566, 669–671
 Waldstein-Wartenberg, Angelus (1931–) 221
 Walendziak, Teresa 233
 Wallas, Armin A. (1962–2003) 431, 672
 Walló, Olga (1948–) 337
 Walter, Helga (1945–) 539
 Walterová, Jitka (1947–) 236
 Walther, Klaus (1937–) 686
 Wankel, Jindřich (1821–1897) 355, 395
 Weber, Andreas (1961–) 353, 368, 374, 423, 491, 670, 672, 673
 Weber, Ehrentraud 434
 Wehner, Katja (1976–) 375, 408, 409
 Wehr, Irene 442
 Weibel, Peter (1944–) 239, 252, 418, 672
 Weidhase, Helmut (1936–2019) 203
 Weidmann, Brigitte 209, 255, 277, 297
 Weichmann, Ernst 397
 Weil, Jiří (1900–1959) 64, 71, 83, 139, 147, 161, 240, 242, 260, 263, 281, 292, 304, 325, 333, 344, 346, 347, 375, 378, 401, 420, 431, 552, 562, 569, 661
 Weiner, Richard (1884–1937) 20, 43, 83, 90, 115, 161, 232, 235, 240, 242, 247, 260, 267, 347, 396, 401, 661
 Weinfurter, Karel (1867–1942) 387, 485, 532, 662
 Weinhold, Jürgen 419
 Weinkauff, Gina 44, 117, 685
 Weishäupl, Adolf (1940–) 539
 Weiskopf, Franz Carl (1900–1955) 73, 150, 239, 252
 Weisová-Tomanová, Helena *viz* Tomanová-Weisová, Helena
 Weiss, Helga *viz* Weissová, Helga
 Weiss, Jan (1892–1972) 215, 662
 Weiss, Norbert (1949–) 387, 408, 431, 452, 474, 497, 519, 671–673, 670–674
 Weiß, Norbert *viz* Weiss, Norbert
 Weiss, Otto (1898–1944) 365, 662
 Weiss, Stefan (1964–) 458, 485
 Weiss, Tomáš (1966–) 27, 98
 Weissberger, Hilde 307, 324
- Weissová, Blanka (1920–2013) 557, 662
 Weissová, Helga (1929–) 312, 323, 356, 365, 387, 431, 485, 486, 662
 Wellek, René (1903–1995) 377
 Wels, Martin (1925–1944) 569, 662
 Wels, Tomáš (1920–1988) 569, 662
 Welter, Klaus 464
 Wendler, Horst Ulrich 410
 Wenig, Frank (1898–1974) 517
 Wenzl, Oldřich (1921–1969) 267, 381, 401
 Werfel, Franz (1890–1945) 64, 139, 170, 188, 239, 252, 279, 333,
 Werich, Jan (1905–1980) 267, 313, 333, 381, 385, 401, 662
 Wernisch, Ivan (1942–) 43, 77, 115, 154, 235, 261, 267, 271, 282, 292, 323, 337, 344, 368, 401, 452, 662
 Wernischová, Helena (1942–) 566
 Wewerka, Olga 560
 Wiehn, Erhard R. (1937–) 333
 Wiemers, Sabine (1965–) 330, 341, 383
 Wien, Sabrina 494
 Wiener, Egon (1947–) 474, 486, 497, 663
 Wieser, Lojze (1954–) 321, 418, 546
 Wiesmüller, Dieter (1950–) 292
 Wilden, Patrick (1973–) 557
 Wildenhahn, Frank (1962–) 402
 Wimmer, Ingrun 448
 Wimmerová, Daniela (1948–) 474, 673
 Winder, Ludwig (1889–1946) 64, 139
 Winter, Astrid (1966–) 447
 Winter, Balduin (1946–) 70, 145, 146
 Winter, Zikmund (1846–1912) 214, 232, 233, 365, 663
 Winter Neprakta, Jiří (1924–2011) 271
 Wirth, Hans-Jürgen (1951–) 496
 Wirthová, Anna 213, 246, 258, 290, 311, 375, 385, 429, 450, 473, 495, 543
 Wirtz, Markus 352, 353
 Witthedová, Jana (1948–) 412, 490, 538
 Woesler, Winfried (1939–) 265, 667
 Wohlfahrt, Thomas (1956–) 53, 127, 548, 549, 675
 Wolf, Gerhard (1928–) 204, 433
 Wolf, Christa 290
 Wolf, Michaela 23, 26, 32, 40, 78, 93, 96, 103, 112, 155, 432, 505, 676
 Wolf, Uljana (1979–) 76, 153
 Wolfsgruber, Linda (1961–) 529
 Wolfsteiner, Alfred (1954–) 432
- Wolker, Jiří (1900–1924) 52, 125, 239, 240, 267, 279, 311, 343, 355, 372, 381, 395, 403
 Wolle, Eva 212
 Wukadinović, Spiridion (1870–1938) 279
 Wulfekamp, Ursula 261
 Wunsch, Dorota (1962–) 456
 Wurm, Fabian (1957–) 263, 304, 548
 Wurm, Franz (1926–2010) 267, 279, 369, 401, 501
 Würzburger, Karl (1891–1978) 307
 Wutsdorff, Irina (1970–) 685, 688
- Zábranská, Zdena (1940–) 267, 425
 Zábranský, David (1977–) 409, 430, 543
 Zahrádka, Jiří (1970–) 338, 445, 491, 513, 564
 Zahradníček, Jan (1905–1960) 42, 43, 114, 115, 240, 267, 271, 279, 282, 344, 347, 355, 363, 372, 395, 401, 663, 670
 Zahradník, Jakub (1964–) 490, 538
 Zahradník, Vincenc (1790–1836) 545, 663
 Zajas, Pawel 21, 44, 57, 90, 117, 131, 681, 684, 688
 Zaloudek, Max (1993–) 561
 Zamarovský, Vojtěch (1919–2006) 215, 216, 235, 663
 Zámečník, Stanislav (1922–2011) 365, 420, 663
 Zand, Gertraude (1964–) 367, 429, 688
 Zapletal, Miloš (1930–) 235, 292, 461, 663
 Zapletal, Svato (1946–) 275, 369, 431
 Zapletal, Zdeněk (1951–) 237, 238, 248, 663
 Zatloukalová, Anna 263, 312, 317
 Zauner, Wilhelm (1929–) 362, 382
 Závada, Vilém (1905–1982) 240, 267, 271, 311, 314, 333, 372, 381, 401
 Zavřel, Štěpán (1932–1999) 216, 247, 562, 663
 Zawadzki, Marek (1958–) 285
 Zborník, Martin (1974–) 538
 Zborovská, Zina (1949–) 464
 Zbráňková, Tereza 428
 Zbytovský, Štěpán (1977–) 688
 Zedník, Ladislav (1977–) 557
 Zeidler, Barbara (1974–) 479
 Zelenka, Jaromír (1946–) 401
 Zelenka, Petr (1967–) 387, 464, 533, 571, 663
 Zeman, Karel (1949–) 279
 Zeman, Ludmila *viz* Spálená, Ludmila 387, 663
 Zeman, Vojtěch 406
 Zemančíková, Alena (1955–) 542, 562, 663
 Zeyer, Julius (1841–1901) 214, 232, 233, 267, 377, 403, 563
 Zgustová, Monika (1957–) 333, 356, 664
 Zíbrt, Čeněk (1864–1932) 517

- Zídek, Karel (1928–2001) 292, 485, 664
 Ziegelböck, Franz 380
 Zielinski, Siegfried (1951–) 433
 Zich, Jakub (1970–) 488
 Zikmund, Miroslav (1919–2021) 359, 369, 399, 664
 Zimková, Ludmila (1925–) 450
 Zimmermann, Hans Dieter (1940–) 22, 28, 30, 45, 61, 92, 98, 100, 118, 136, 326, 346, 405, 488, 500, 511, 522, 688
 Zítek, Ota (1892–1955) 253
 Zitte, Augustin (1752–1785) 358
 Zlatníková, Kateřina (1939–2013) 323
 Zlatníková, Marie (1901–1985) 323, 664
 Zmatlíková, Helena (1923–2005) 208, 241, 317, 333, 446, 664
 Zmeškal, Tomáš (1966–) 38, 75, 110, 152, 468, 555
 Znamenáčková, Kristýna 450
 Zöfel, Adelheid 249, 261
 Zogata, Jindřich (1941–) 425
 Zonová, Anna (1962–) 58, 132, 431, 497, 664
 Zoula, Norbert (1854–1886) 403
 Zschocke, Gerda 216, 666
 Zuber, Xavier (1967–) 412
 Zulkarnain, Barbara 211, 214–216, 218, 228, 230, 233
 Züngel, Emanuel (1840–1894) 473
 Zurkirch, Pamela 435
 Zvardoň, František (1949–) 420
 Zvěřina, Ladislav Narcis (1891–1980) 518
 Zweig, Stefan (1881–1942) 74, 150, 518
 Zwicker, Stefan (1969–) 409, 420, 530, 532
 Žáček, Jan 226
 Žáček, Jiří (1945–) 176, 195, 267, 383, 393, 408, 423, 427, 439, 447, 448, 460, 470, 481, 506, 527, 563, 664, 730
 Žák, David Jan (1971–) 369, 468
 Žantovský, Michael (1949–) 497, 519, 664
 Železný, Ivo (1950–) 216, 666
 Želibská, Mária (1913–1992) 271
 Ženišková, Radka 557, 675
 Žiak, Miloš (1959–) 54, 128
 Žilák, Pavel (1962–) 312, 323, 665

Summary

Czech Literature in German Translation (1989–2020) is the fourth volume of the series *Czech Literature in Translation*. It brings a comprehensive study of Czech translations in the German-language environment by the German Czech scholar Anne Hultsch entitled “*Who Knows Anything about Czechia or Czech Literature These Days?*” *Looking at Thirty Years of Czech Literature in German-language Translation*. The study analyses how Czech literature is currently received in German-speaking countries and outlines possible future scenarios for the development of Czech translated literature, emphasizing the importance of translation in literary and cultural relations on both the national and international levels. Besides the study, the book offers a bibliography of all Czech books published in German between 1989 and 2020, followed by an overview of all authors and their works, an overview of the published anthologies, a comprehensive name index, and a list of further readings.

The amount of Czech literature translated into German in the second half of the 20th century bears testament to a considerable interest in the political and cultural developments in Czechoslovakia; while in the 1960s Czech literature in translation, particularly poetry, flourished, in the 1970s and 1980s it was the samizdat and exile literature that attracted most attention. The revolutionary months at the turn of 1989 and 1990 saw the abolition of censorship in Czechoslovakia, which made it possible to establish new publishing houses and publish previously banned authors. That being said, after 1989 the attention of the West turned from the Czech Republic to the entire Eastern bloc; after the outbreak of the Yugoslav Wars, the literature of the Balkan countries was given particular attention. The signing of the Czech-German Declaration in 1997 and the establishment of the *Czech-German Foundation for the Future* were crucial steps towards closer mutual relations, yet not even these managed to put a halt to the declining numbers of titles translated from Czech into German.

As was the case with translations into French, English, and Polish, a large proportion of the translations into German are authors that we speak of as the Czech classics (Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Jaroslav Hašek, Karel Čapek, and Václav Havel). However, it is Zdeněk Miler and his children’s book about the Little Mole who ranks first in the number of editions published in German, bearing witness to

the lasting popularity of his stories. The German-speaking readership after 1989 also seemed to appreciate works by Michal Viewegh, Petr Borkovec, Jiří Kratochvíl, Jáchym Topol, Jaroslav Rudiš, Markéta Pilátová, and Petra Hůlová. In addition to the writers listed above, there are those who have left Czech Republic before or after 1989 and have either settled abroad or lived abroad and in the Czech Republic in turns; most of them have actively collaborated on the translations of their work or wrote it directly in German. They include names such as Pavel Kohout, Libuše Moníková, Iva Procházková, Jiří Gruša, Lenka Reinerová, Jaromír Konečný, Michael Stavarič, and, in recent years, Jaroslav Rudiš. Czech philosophers and theologians are also widely translated into German, such as Vilém Flusser, Jan Patočka, Tomáš Halík, and John Amos Comenius, as are authors of children's and young adult literature such as Květa Pacovská, Vojtěch Kubašta, Jiří Žáček, Eduard Petiška, Hana Doskočilová, Ondřej Sekora, Josef Lada, Petr Sís, and Josef Holub.

As far as subject matter is concerned, the Czech-German-Jewish theme is ever popular (Květa Legátová, Radka Denemarková, Jakuba Katalpa, Kateřina Tučková, and Jáchym Topol), as is the poetry of everyday life (Jaroslav Rudiš, Michal Viewegh), sexuality (Miloš Urban), and the theme of Prague (Miloš Urban, Jaroslav Rudiš, Daniela Hodrová).

The most prolific translators from Czech into German are Susanne Roth, Mirko Kraetsch, Sophia Marzloff, Johanna Posset, Christa Rothmeier, Michael Stavarič, and Kristina Kallert; poetry is translated by Ondřej Cikán, Urs Heftrich, Christa Rothmeier, and Eduard Schreiber. Many translators into German break the unwritten rule that the target language should be the translator's first language; these include Markéta Barth, Antonín Brousek Jr, Ondřej Cikán, Hana Hadas, Věra Koubová, Martina Lisa, Lea Lustyková, Klara Hůrková, Jaromír Konečný, Milena Oda, Eva Profousová, Maria Sileny, Veronika Siska, Michael Stavarič, Petr Šimon, and Alena Wagnerová. Some of them cooperated with native speakers, at least during their early translation career (for example, Eva Profousová worked with Kathrin Liedtke and Beate Smandek).

Czech authors appear frequently in the editorial plans of the following publishing houses: Fischer Taschenbuch (Frankfurt am Main), Suhrkamp (Frankfurt am Main), Rowohlt (Reinbek), Wieser (Klagenfurt), Hanser (Munich, Vienna), Deuticke (Vienna), Deutsche Verlags-Anstalt (Stuttgart), Braumüller (Vienna), Kětos (Vienna, Prague). Children's and young adult literature is published mainly by LeIV (Leipziger Kinderbuchverlag, Leipzig), Werner Dausien (Hanau am Main), Saurländer (Arau), and Betz (München, Wien). Among Czech publishing houses, it is Albatros and Vitalis which publish translations into German; in addition to authors who write in German, they publish German translations of Czech classics and fairy tales in particular. Thanks to government financial support, a new generation of

contemporary writers are given a chance to be translated and published in German. The support also provides opportunity to small publishing houses based mainly in Austria, which are often connected to people with Czech roots and to active translators from Czech (e.g. Kětos, Drava, Wieser, Hochroth, and Braumüller). The most significant series of Czech literature in German translation are *Tschechische Bibliothek* (Deutsche Verlags-Anstalt; the series focuses on classic Czech authors and anthologies), *LeseReise* (Vitalis, which publishes anthologies of texts set in a Czech background written both in Czech and German), and in recent years the series *Kětos* (by the publishing house of the same name), *OstroVers* (Hochroth), and *Tschechische Auslese* (Wieser, publishing collections of short stories).

After 1989, nearly 150 anthologies, almanacs, and collections were published in German, presenting Czech poetry and prose and focusing on the place of Czech literature within Central Europe. To mention but a few of the editors, the key anthologies were compiled by Ludvík Kundera, Květoslav Chvatík, Peter Sacher, Paul Kruntorad, Peter Becher, Peter Demetz, Eduard Schreiber, Christa Rothmeier, Reiner Kunze, Urs Heftrich, Mirko Kraetsch, etc. In recent years, translators themselves actively seek to introduce the latest Czech literary production to the German readership through anthologies and collections of miscellaneous writings (Klára Hůrková, Martina Lisa, Daniela Pusch, Martin Becker, etc.). In addition to books, special issues of literary journals or special sections focusing on Czech literature are published (e.g. Lichtungen, Ostragehege).

Biographic indexes of translated Czech literature were compiled by Franz Peter Künzel, Vladimír Ulrich and Ladislav Neždařil before 1989, and Volker Strebel and Jiří Holý after 1989. The present bibliography lists translations of works by Czech authors published in book form between 1989 and 2020 (the entries listed under 2021 were published with financial support from the Ministry of Culture of the Czech Republic that they received no later than 2020). The bibliography contains mainly fiction, poetry, and drama, including children's and young adult literature. Occasionally, borderline works or works outside these defined genres were included (e.g. literary, philosophical, political, and theological essays, dialogues, interviews, correspondence, biographies, autobiographies, memoirs, libretti, journalistic writing, and travelogues). The terms *Czech literature* and *Czech author* are defined rather broadly, based on their connection to the territory of the present-day Czech Republic, regardless of their ethnicity, writing language, and current citizenship, including writers who were born here, but left the country, be it for work, personal or political reasons. The bibliography lists all the editions we were able to trace as the number of re-editions points to the interest that the book and the authors have aroused.

Besides our own research in libraries, we drew on previous reference lists of Czech literary texts translated into German and used the data from online catalogues

and databases of European and world libraries, namely the *Union Catalogue of the Czech Republic* and the database *Knihovny.cz*, the catalogue of the German National Library (*Katalog der Deutschen Nationalbibliothek*), the catalogue of the Austrian National Library (*Österreichische Nationalbibliothek*) and the Austrian union catalogue *Der Österreichische Bibliothekenverbund* (OBV), the catalogue of the Swiss National Library (*Helveticat*) and the platform *swisscovery*. *Karlsruher Virtual Catalog* (KVK) searched through other German databases: *K10plus*, *Bibliotheks Verbund Bayern* (BVB), *Hochschulbibliothekszentrum des Landes Nordrhein-Westfalen* (HBZ), *Hessisches Bibliotheksinformationssystem* (hebis), and *Kooperativer Bibliotheksverbund Berlin-Brandenburg* (KOBV). Two other valuable international resources were used: the OCLC owned union catalogue *WorldCat* and the *Index Translationum*, a database that has been recording translated literature world-wide since the early 1930s.

The bibliography contains over 3,270 records. The bibliographic records presented in the list contain: the name and surname of the author(s) or editor(s) (in bold); the title of the work (in italics) followed by the title of the source text and its original publication date or the year of the particular edition used by the translator or editor (in square brackets); names of other contributors (editor, translator, illustrator, author of); version; place of publication, publisher, year of publication; number, pagination; series (in brackets); and the book's ISBN. If the title was published with the financial support from the Ministry of Culture, this is mentioned at the end of the bibliographic record. Since 1998 up to 2020, one hundred fifty nine translations into German had received such support. Up until 2017 no more than a few books per year received institutional support, but as the Czech Republic was guest of honour at the Leipzig Book Fair in 2019, these numbers dramatically increased; 30 translations were supported in 2018, while in 2019 it was 41). The grants aim to promote contemporary writers regardless of the genre, supporting prose, poetry, drama, as well as children's and young adult literature.

Alongside the printed publication, the staff of the Moravian Library have created an online database of Czech literature in translation in the period 1989–2020, which will be available on the website www.knihovny.cz.

Autoři studií

Autor/innen der Studien

Anne Hultsch je německá bohemistka, která vystudovala východní slavistiku, západní slavistiku a protestantskou teologii na univerzitě v Hamburku a na Karlově univerzitě v Praze. Poté působila na Institutu slavistiky Technické univerzity v Drážďanech, kde dokončila doktorát a habilitaci. V současné době vyučuje na Institutu slavistiky Vídeňské univerzity. Zabývá se otázkami kulturního transferu a překladu, ruským exilem v Praze, knižním uměním (mimo jiné jako kurátorka výstavy *České avantgardní knižní umění*. Sbírka Vloemans, 2017, Drážďany, a *Cirkus v tiskárně*. Česká avantgarda, 2019, Lipsko), experimentální poezí a poetikou. Je autorkou řady vědeckých studií (naposledy *Typocirkus a česká avantgarda*, 2022) a čas od času se objevuje také jako překladatelka z ruštiny a češtiny (např. vzpomínky Karla Honzika, *Ze života avantgardy*, 2019).

Anne Hultsch ist Bohemistin. Sie studierte Ost- und Westslavistik sowie evangelische Theologie an der Universität Hamburg und an der Karlsuniversität Prag. Danach war sie am Institut für Slavistik der Technischen Universität Dresden tätig, wo sie promoviert wurde und sich auch habilitierte. Aktuell lehrt sie am Institut für Slavistik der Universität Wien. Sie beschäftigt sich mit Fragen des kulturellen Transfers und der Übersetzung, dem russischen Exil in Prag, mit Buchkunst (u.a. war sie Kuratorin der Ausstellungen *Tschechische Avantgardebuchkunst*. Die Sammlung Vloemanns, 2017, Dresden und *Žirkus in der Druckerei*. Tschechische Avantgarde, 2019, Leipzig), experimenteller Poesie und Poetik. Sie hat zahlreiche wissenschaftliche Aufsätze verfasst (zuletzt *Typocircus and the Czech avant-garde*, 2022) und übersetzt hin und wieder aus dem Russischen und dem Tschechischen (z. B. die Erinnerungen von Karel Honzík *Aus dem Leben der Avantgarde*, 2019).

Tomáš Kubiček je bohemista, literární historik a knihovník. Po studiu české literatury na Masarykově univerzitě pracoval v Moravském zemském muzeu a v Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky, kde založil oddělení teorie prózy a tradici naratologického bádání. Poté byl pedagogem na Univerzitě Palackého

v Olomouci, kde vedl katedru bohemistiky. Pedagogicky působí na Univerzitě Karlově. V roce 2014 se stal ředitelem Moravské zemské knihovny v Brně. Publikoval monografie věnované naratologii a české literatuře 20. století: *Vyprávět příběh: naratologické kapitoly k románům Milana Kundery* (2001), *Vypravěč: kategorie narativní analýzy* (2007), *Intersubjectivity in Literary Narrative* (2007), *Felix Vodička – názor a metoda: k dějinám českého strukturalismu* (2010), *Středoevropan Milan Kundera* (2013), *Naratologie: strukturální analýza vyprávění* (s J. Hrabalem a P. A. Bílkem, 2013), *Dvojí domov Jana Čepa* (2014), *Milan Kundera v překladech* (2019), *Řád tvaru* (2020).

Tomáš Kubíček ist Bohemist, Literaturhistoriker und Bibliothekar. Nach dem Studium der tschechischen Literatur arbeitete er zunächst im Mährischen Landesmuseum und am Institut für tschechische Literatur der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, wo er die Abteilung Theorie der Prosa und Tradition der narratologischen Forschung gründete. Danach war er an der Palacký-Universität Olomouc (Olmütz) als Leiter des Lehrstuhls für Bohemistik tätig. Er lehrt an der Prager Karlsuniversität. 2014 wurde er Leiter der Mährischen Landesbibliothek in Brünn. Veröffentlichungen von Monografien zur Narratologie und tschechischen Literatur des 20. Jahrhunderts: *Vyprávět příběh: naratologické kapitoly k románům Milana Kundery* (Eine Geschichte erzählen: narratologische Kapitel zu den Romanen Milan Kunderas, 2001), *Vypravěč: kategorie narativní analýzy* (Der Erzähler: Eine Kategorie narrativer Analyse, 2007), *Intersubjectivity in Literary Narrative* (2007), *Felix Vodička – názor a metoda: k dějinám českého strukturalismu* (*Felix Vodička – Ansicht und Methode: zur Geschichte des tschechischen Strukturalismus*, 2010), *Středoevropan Milan Kundera* (Der Mitteleuropäer Milan Kundera, 2013), *Naratologie: strukturální analýza vyprávění* (Narratologie: Strukturelle Analyse des Erzählens zus. mit J. Hrabal und P. A. Bílek, 2013), *Dvojí domov Jana Čepa* (Jan Čeps Doppelte Heimat 2014), *Dílo Milana Kundery v překladech* (Das Werk Milan Kunderas in Übersetzungen 2019), *Řád tvaru* (Die Ordnung der Form, 2020).

Lenka Pokorná Korytarová je bibliografka, historička a knihovnice. Absolvovala studium historie, etnologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Od roku 2019 pracuje jako bibliografka v Moravské zemské knihovně v Brně. Dlouhodobě se věnovala středoevropským mezinárodním a diplomatickým dějinám 20. století. Editovala kolektivní monografie *Promýšlet Evropu dvacátého století: Evropa sjednocená/rozdělená* (2012), *Proměny hranic* (2013), *Konflikty beze zbraní* (2014). Vedle bibliografického soupisu překladů do němčiny zpracovala soupis překladů do francouzštiny: *Česká literatura ve francouzských překladech (1989–2020)* (2021).

Lenka Pokorná Korytarová ist Bibliografin, Historikerin und Bibliothekarin. Sie studierte Geschichte, Ethnologie und Museumskunde an der Philosophischen Fakultät der Masaryk-Universität in Brünn. Seit 2019 ist sie als Bibliografin an der Mährischen Landesbibliothek in Brünn tätig. Lange Zeit beschäftigte sie sich mit der mitteleuropäischen internationalen Geschichte und der Geschichte der Diplomatie des 20. Jahrhunderts. Sie gab die kollektiven Monografien *Promýšlet Evropu dvacátého století: Evropa sjednocená / rozdělená* (Europa des 20. Jahrhunderts durchdenken: vereintes / geteiltes Europa, 2012), *Proměny hranic* (Veränderung der Grenzen, 2013), *Konflikty beze zbraní* (Konflikte ohne Waffen, 2014) heraus. Neben dem bibliografischen Verzeichnis der Übersetzungen ins Deutsche stellte sie auch das der Übersetzungen ins Französische *Česká literatura ve francouzských překladech (1989–2020)* (Tschechische Literatur in französischer Übersetzung, 2021) zusammen.

Edice Česká literatura v překladech, sv. 4

Česká literatura v německých překladech (1989–2020)

Anne Hultsch - Lenka Pokorná Korytarová - Tomáš Kubíček

Tschechische Literatur in deutscher Übersetzung (1989–2020)

Úvod napsal Tomáš Kubíček

Studii o překladech české literatury v Německu sepsala Anne Hultsch

Bibliografii zpracovala Lenka Pokorná Korytarová

Odborný redaktor Tomáš Kubíček

Technická redaktorka Eva Čechová

Jazyková korektura Lenka Pražáková, Daniela Pusch

Překlad německé studie Michael Půček

Překlad do němčiny Daniela Pusch

Překlad resumé Lenka Pokorná

Návrh obálky Zuzana Doňková

Grafická úprava a sazba Lucie a Ivan Mrázovi

Vydala Moravská zemská knihovna v Brně, Kounicova 65a, 601 87 Brno

Tisk Powerprint s. r. o.

1. vydání

Brno 2022

ISBN 978-80-7051-321-7